

611769

16 8±:

4° Chrlg. 53

*Dr. Felice Prati, London 1872, if ...
& ... 1. 228, ...*

<36616675800017

S

<36616675800017

Bayer. Staatsbibliothek

33

D. JOHANNIS MARSHAMI.

Angli, Equitis Aurati,

C A N O N

CHRONICUS

ÆGYPTIACUS, EBRAICUS,
GRÆCUS,

&

DISQUISITIONES.

Liber non Chronologicæ tantum, sed
& Historicæ Antiquitatis reconditissima
complexus;

Londini primum A. 1672. editus:

nunc longè emendatior in Germaniâ recusus, ad-
jectis Locorum Scripturæ, Auctorum, & rerum
indicibus locupletissimis.

Cum Privilegio Electoris Saxonie.

L I P S I Æ,

Apud MATTHÆUM BIRCKNERUM, Bibliop. Jen.
Literis JOHANNIS COLERI, M DC LXXVI.

20-16710287

Leſtori Beneuolo Salutem!

QVI anno ſeculi noſtri ſeptuageſimo ſecundo Londini, ab Illuſtri vaſtæqve eruditionis viro *Johanne Marſhamo*, editus eſt liber: *Canon Chronicus Ægyptiacus, Ebraicus, Græcus, & Diſquiſitiones*; noſtra- tibus nunc typis exſcriptus Tibi, Lector Bene- uole, offertur. Cùm enim exemplaria egregii o- peris translata ad nos pauca eſſent, cariuſq; in- ſuper, quàm pro plerorumq; opibus, qui hiſ li- teris apud nos addicti ſunt, venirent: viſi ſumus non paucorum conſulturi rationibus, ſi minore ac ſumptuoſâ minùs formâ recudi librum cura- remus; quem ſi Chronologicæ, Historicæq; an- tiquitatis theſaurum dixerimus, nulli proſectò mentiemur. Eſſi enim proſiſitum præcipuè grauiſſimo Auctori fuerit, octodecim annorum centurias, quæ à diluuiò fluxerunt, Chronicis Canonibus complecti: eâ tamen præterea in- enarrandis rebus, quæ in illud temporis inter- vallum inciderunt, dexteritate uſus eſt, ut non ſeculorũ tantùm, quæ obſcurata maximè erant,

LECTORI

Chronologiam luci suæ redditam, sed & Aegyptiacarum, Ebraicarum, Græcarumq; antiquitatum recondita quæq; complecteretur. In quo instituto num paria cum eo fecerint alii, futuri fortasse sunt, qui unà mecum dubitent. Nam seu temporum rationes, quæ ab Africano, Eusebio, Syncello aliisque hæud parum conturbatæ sunt, gravissimo hîc iudicio compositæ, luxque gratisima iis præcipuè seculis, quæ caligine involuta, tenebrisque obruta plusquam Cimmeriis videbantur, affusa; seu Aegyptiorum, Ebræorum, Græcorumq; origines, sacra, politia, res bello paceq; gestæ, ac instituta quævis alia, pari elegantia ac brevitate illustrata respiciantur, pauci futuri sunt, qui non acumen ingenii summum, vastamq; eruditionem viri admirentur: non ullus vero, qui non fateatur, res Aegyptiacas præcipuè multò accuratius & luculentius à Marshamo, quàm quovquam alio, esse traditas. Neq; dissimulandum tamen, contigisse Illustri Viro, quod contingere iis assolet, qui supra vulgus sapiunt; ut novas subinde ac singulares opiniones sectaretur, iisque fulciendis Sacræ etiam Scripturæ loca quædam in novum sensum

BENEVOLO

sum inflecteret. Primum enim de Ebræorum ritibus ita plerumq; differit, ut quæ à Deo ipso non sine typicâ Christi adumbratione instituta novimus, ipsamq; adeo circumcisionem, baptismum, templum, sacerdotium, sacrificia, ac ceremonias sacras alias, ex AEgyptiorum institutis seculiq; usu derivet. Qvalis sententia & Patribus olim nonnullis in mentem venit, & nuper à *Johanne Spencero* in Dissertatione de *Urim & Thummim* Cantabrigiæ A. 1669. editâ, magno molimine interpolata est: Deum, cùm legem Ebræis laturus per *Mosem* esset, ut duræ cervicis gentem receptorumq; rituum tenacissimâ, ab idololatriâ aliisq; pravis moribus, quos in Ægypto imbiberat, sensim abduceret, non omnes AEgyptios ritus abrogâsse, sed multos paulùm emendatos quadam velut *συνητα* tolerâsse, inq; sacrorum adeo suorum transcripsisse albû. Et si verò non diffiteamur, idololatriam Ebræorum, & ritus in Scripturâ vetitos, ab AEgypto tanquam perenni superstitionis fonte profluxisse, quod *Oedipi AEgyptiaci* Tom. I. Syntagm. 4. ab *Athanasio Kirchero* abunde demonstratum est: quominùs tamen credamus, Deum sanctissimam

LECTORI

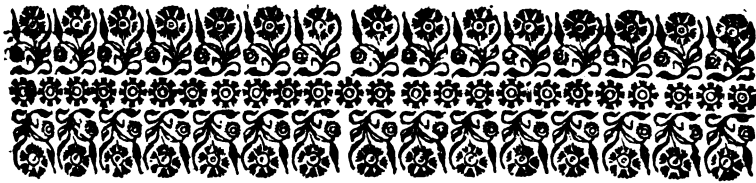
simam legem, quam sanxit ipse, & religiosissimè
 à populo suo servari voluit, è putidis Ægyptio-
 rum commentis hausisse, inq; Ecclesiam tradu-
 xisse suam, multa profectò sunt, quæ prohibent:
 Neq; Græcorum Scriptorum, qui pares ferè sa-
 crorum ceremonias Ægyptiis Ebræisq; tribu-
 unt, tanti esse auctoritas debet, ut Ebræos eas
 potius ab Ægyptiis, quàm contrà ab Ebræis Æ-
 gyptios mutuatos arbitremur: etsi sensisse ita
 Græci fortè, quibus Ebræorum seriùs, quàm Æ-
 gyptiorum res cognitæ fuerunt, videri queant.
 Sanè circumcisionem nec ab Ægyptiis Ebræi,
 nec à Mose primùm acceperunt. Quod sacra-
 mentum Deus ipse Optimus Maximus, cum
 hoc velut pignore Abrahamum ejusque poste-
 ros in foedus gratiamq; sanctiorem reciperet,
 dudum instituerat: licet gentes etiam aliæ, seu
 quòd ab Abrahamo ejusve servis, qui unà cum
 Domino circumcisi fuerunt, ortum haberent;
 seu ob munditiem, aut causas quascunque alias,
 genitalia circumcidisse memorentur. Sacrificia
 verò non ab Ægyptiis demum inventa, sed
 mox post lapsum Protoplastorum & *αρχαγγε-
 λιον*, Divino instinctu jussuq; cœpisse, vel A-
 belis

BENEVOLO.

belis sacrificium Numini probatum, & ex fide, ut Epistola ad Hebræos testatur, profectum, argumento est. Hos ergo similesq; Ebræorum ritus, quos cum Ægyptiacis passim compositos videbis, ita Lector Benevole accipies, ut menti semper obversetur, quod in sacris literis tam liquidò Spiritus S. prodidit: Levitici cultus ceremonias, futurorum umbras, exemplaria, imagines, ac Mesfiæ ejusq; officiorum & beneficiorū adumbrationē ac præfigurationem fuisse complexas. De serpente etiam æneo à Mose erecto p. 148. sq. profanius loqui videri posset; nisi p. 143. Mosen divinā virtute operatū asseruisset. Quamquam & hic mysterii non nullam factā mentionem mallet. Septuaginta denique Danielis hebdomades novā quadam ratione sic computat, eamq; sacro textui interpretationem infert, ut non ad Christum, quem tam clarè illud Prophetæ oraculum describit, pertingant, sed cum Antiocho Epiphane finiantur. Nam cum jam olim ex Porphyrio *Hugo Grotius*, in aliis Danielis visionibus, quarto Regno non Romanam Monarchiam, sed Lagidarum & Seleucidarum Regnum designari statuisset; cui tamen non contem-

LECTORI BENEVOLO.

temnendas rationes in Angliâ novissimè *Henricus Morus* Operum Theologicorum pag. 729. sqq. opposuit: latius progressus *Marshamus*, eâ quoque de septuaginta hebdomadibus visionem in eundem sensum traxit, ut aliâ Historiam, hæc Chronologiam exhibere crederetur. Quæ sententia cum argumentū luculentissimum, quod Christiana Ecclesia ab omni antiquitate Judæis intorsit, non elevet, sed evertat, refellendâ pluribus esset: nisi futuros speraremus è Venerando Theologiæ Professorum ordine, qui illustrissimum locum vindicent; ac sanior dudum doctrinâ à Viris potissimum de Universâ Christi Ecclesiâ meritisimis, Dn. *Martino Geiero*, in absolutissimo ad *Danielem* Commentario, & Dn. *Abrahamo Calovio*, in *Ἑξάσθε* Theologicâ de septuaginta *Danielis* hebdomadibus, Bibliis illustratis tom. 2. p. 632. sqq. insertâ, abunde esset declarata. Cæterum quæ nostra fuerit in novâ hac *Marshami* editione cura, cū res ipsa loqvatur, enarrare superfedeo. Præterquam enim quòd opera data haud perfunctoria fuit, ut sine mendis liber prodiret, indices locorū Scripturæ, Auctorū, rerūque amplissimos adjecimus. Tu hoc labore nostro, quicumque fuit, Lect. B. fruire, perpetimque Vale.

Π Ρ Ο Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Η .

Æ G Y P T I Dynastia

Ir summus Josephus Scaliger, cum Eusebians, edidit a) *Dynastias Ægypti: seriem & successionem* earum connectens, & cœlestes characterismos adjiciens, b) *aliam Periodum Julianam* postulat; ne *abjectis quatuor Dynastiis, temporum vinculum interrumpetur*; cum caput Dynastiarum *modum Periodi Juliana excedat, & c) antevertat*

a) Can. Isag. l. 2. p. 122.
b) Ib. p. 274.
c) l. 3. p. 309.
d) Doct. Tép. l. 9. c. 15.
e) l. 10. c. 17.

epocham Masaiarum rationum annis 1336. Dionysius Petavius è Societate Jesu, vir doctissimus, Scaligero oppositus, illum hoc *dsine* ullo *judicio* fecisse judicat. e) *Ægyptiorum, inquit, Origenes & Dynastias, quas Africanus & Eusebius scriptis prodiderunt, fabulosas & quod ad vetustatem attinet, ementitas esse, cum res ipsa loquitur, tum nos breviter significavimus.* Αὐτὸς ἸΦα neque in tanto molimine chronologico istas Ægypti antiquitates vel levi manu tetigit. Mihi visum est Dynastias istas neque in immensum extendi debere, neque omnino rejici.

Georgius Monachus, Syncellus Tarasii Patriarchæ CP, Chronographiam scripsit, non ita pridem f) editam: hic Dynastias Ægypti, ex Africani Eusebii que calculo, recenset: ex hoc transcripta sunt excerpta Scaligeri. Quicquid supellectilis hodie superest ad instaurandas Ægyptiorum origines, id ferè totum debetur Syncello: neque tanti sunt momenti, quæ Herodotus omnium primus, aut illum secutus Diodorus, de Regibus Ægypti tradiderunt.

Apud Syncellum memorantur Antiquitatum Ægypti auctores, tum Ethnici, tum Christiani: Illi, tres; *Vetus Chronicon, Manetho, & Eratosthenes*: Hi, itidem tres; *Africanus, Eusebius*, atque ipse *Georgius*. De singulis videamus.

S. I.
a) Sync. p.
51. b.

Vetus Chronicon, cum sit anonymum, ex Syncelli fide proferendum est. a) Fertur (ait ille) apud Ægyptios vetus quoddam Chronicon, continens XXX Dynastias, in Generationibus CXIII, immensum tempus annorum 36525. Primum Auriton; secundum Messraon; tertium Ægyptiorum. Deorum regnum ita se habet. Vulcani nullum est tempus: Soli tribuuntur anni 30000: Saturno ac reliquis XII Diis anni 3984. Deinde regnarunt VIII Semidei annis 217. Post hōs recensentur Generationes XV Cycli Cynici, annis 443. Reliquæ deinceps Dynastiæ suo ordine recitantur. XVI Taniton; XVII Memphiton, &c. b) Summa XXX Dynastiarum, anni 36525. [legendum enim ut supra My', id est, μυριάδας γ' ἑς φηκί, non εγ' qui sunt Cycli Caniculares XXV.

Chronicon hoc, licet Veteris nomen obtineat, antiquitatem tamen præ se fert non nisi Ptolemaicis temporibus proximam; cum ad Nectanebi fugam perducatur, quæ fuit anno tertio Olympiadis CVII, ante expeditionem Alexandri annis quindecim.

S. II.
c) Joseph. con.
Apion. p.
1039. d.
d) Sync. p.
40. c.

Manetho c) vir Ægyptius erat, Græcâ disciplinâ eruditus: scripsit enim Græcè historiam patriam, ex sacris (ut ait ipse) libris interpretatus. Herodotum frequenter arguit, rerum Ægyptiacarum, ignoratione mentitum. Illius ætatem & patriam noscimus ex operis dedicatione. d) Magno Regi, Ptolemaeo Philadelpho [σεβαστῷ] Manetho Sacerdos, & Notarius sacrorum penetralium per Ægyptum, genere Sebennita, Heliopolitanus, Domino meo Ptolemao, Salutem. Dicitur Manetho à Vetere Chronico e) plurimum dissentire; καὶ πολὺ ἀεφώνειν quod mihi quidem non facillè apparet. Scripsit enim Manetho f) de Deis, Semideis, Heroibus, & Mortalibus; & g) immensum tempus, quod in Chronico memoratur, τὸ αὐτὸν τὸ Μανηθῶ tractasse dicit Syncellus; illumque, eo nomine, πωλλὰν ἄνωγμα in errorem duci putat. Continebant etiam Manethonis tres libri h) Generationes CXIII in Dynastiis XXX. Manethoni i) Nectanebus rex est Ægypti ultimus, XV annis πρὸ τὸ κοσμοκράτῃας Alexandri. Neque mirum, inter hos convenire: tam k) Manetho, quàm l) Chronicon, origines Ægypti ex libris Mercurii traduxisse dicuntur.

e) Sync. p.
52. d.

f) p. 40. d.
g) p. 51. b. c.

h) p. 52. d.
i) p. 53. a.

k) p. 40. b.
l) p. 52. b.
m) Syncel.
p. 18. c.

Quod autem tempora, quæ à m) Manethone Diis assignantur, eadem omnino non sunt, quæ in Chronico; id quidem interpolatorum vitio contigisse videtur. Numeri enim isti [de quibus mox erit dicendi locus] non tam Manethonis sunt, quàm Eusebii, vel Panodori; ex quorum excerptis depromptum est, quicquid Manethonis legitur apud

apud Syncellum; quem ego nunquam inspexisse ipsos Manethonis libros, non immeritò suspicor.

Cæterum in Manethone, uti etiam in Chronico, maximè desiderantur Origines Diospolitanae. Chronicon illorum regum meminit primùm in Dynastiâ XIX; quæ Africano XVIII numeratur. Josephus, ex Manethone, reges istius Dynastiæ recenset: & quidem verisimile est vetustiores Thebæorum reges à Manethone omnino fuisse prætermittos. Nam quæ ab Africano, in Dynastiis XI, XII, XIII suggeruntur, rejicienda sunt, tanquam ἀνωτα & incongrua: quod a) ad Sæc. XIV suo loco palam facimus.

Eratosthenes itaque Cyrenæus imperfectam Diospolitano-
rum seriem supplevit: illum Evergetes Ptol. Philadelphi filius Athenis accersiverat; & quod Musæi [uti reor] Bibliothecarius b) *Secundus esset, illum Musæo-præfeti vocabant Βῆτα.* Hic c) *Ægyptiorum illorum, qui Thebæi dicuntur, regnum descripsit: Regum XXXVIII, annorum MLXXVII; quorum notitiam ex Ægyptiacis Commentariis & nominum significatione, mandato Regis, Græco sermone exposuit.* Si Manetho, sub Philadelpho, hanc regum seriem collegisset, nihil opus esset Eratostheni, jussu Evergetis, ut actum ageret. Reges istos Apollodoros in suis Chronicis recitaverat: ex Apollodoro, vel potius ex Africano, Syncellus. Ac licet d) *aliorum deinceps Thebanorum, regum nomina ab Apollodoro tradi dicantur; quæ Syncellus dicit se tanquam superflua omisisse:* tamen Eratosthenis eclogen non ultra illos XXXVIII extensam fuisse arbitror. Nam Diospolitanos reges, quos ex Manethone recenset e) Josephus, Eratosthenæis successisse f) monstrabimus. Est autem hoc Eratosthenis laterculum venerandissimum antiquitatis monumentum, & ad stabilienda Ægyptiorum tempora imprimis necessarium.

In hac Scriptorum classe etiam censeri meretur *Dicaarchus* Mese-
nensis, qui fuit Aristotelis auditor. Ille enim Ægyptiaca tempora tractavit; ex professo, an obiter, incertum. Hujus quidem Syncellus non meminit: verùm ex vetustissimo Apollonii Rhodii Scholiaste superest egregium Dicaarchi fragmentum, g) suo loco proferendum. h) ad Sæc. X.

AD Christianos venio Ægyptiacarum rerum scriptores; qui id si-
bi negotii proposuerunt, ut demonstrarent Origines Mosaiicas nullis regnorum initiis, nullis Deorum natalibus recentiores fuisse. Hujus sententiæ auctorem habuerunt Josephum; qui antiquitates Ebraicas Græcasque inter se comparans, res suas longè nimium, pro-
tru-

S. III.

b) Marcian.
Herac. in Pe-
riplo.
c) Sync. p. 91.
c. p. 147. d.

d) Ibid.

e) Con. Api-
on. p. 1041.
f) ad Sæc. XI.

S. IV.

trudit in anteriora, atque colligit, *Exodum Israëlitarum præcessisse Excidium Troje, annis pene mille.* De quo *αρχαιολογικῶν* plenius dicendum est ad Sec. IX.

Utut sit, istâ autoritate securus, Justinus Martyr collocat *Mosem in temporibus Ogygis & Inachi.* Justinum sequutus est Tatianus, & Clemens Alexandrinus.

Post hos *Sex. Julius Africanus* [qui Christianorum primus doctrinæ temporum seriò operam dedit] cum ex Hellanico & Philothoro didicisset, a) *Ogygem MXX annis ante Primam Olympiadem extitisse*, ipse totidem annos statuit ab Egressu Mosis ad Primam Olympiadem; & insigne nactus Græcorum *Ἐγυπτιακά*, consequentia tempora per Olympiadas, præcedentia per LXX Seniorum numeros [omisso Cainane secundo] facilè deduxit. Ægyptiacas autem res cum Ebraicis connectit, secundùm rationes Josephi. Ille *Pastorum Dynastiam* de Israëlitis interpretatus, Pastores istos temporibus Josephi Patriarchæ accommodavit: idque Christianis Patribus b) pro concessio obtinuit, Josephum sub *Aphophe* in Ægypto floruisse. Africanus itaque regem hunc de quarto loco in sextum dimovit, ut suis rationibus quadraret: & interpositis duabus aliis *Pastorum* anonymorum Dynastiis, c) sub *Amose*, primo Thebanorum regum, in Dynastiâ 18, Egressum Mosis collocat. Insequentia tempora per Græcorum epochas distincta sunt: quales sunt *Appulsus Danai; Excidium Troje*; de quibus suo loco. Est autem res perquam inepta, in Ægypto regnantes ponere Pastores illos, ante deportationem Josephi, cujus progeniem illos fuisse volunt.

Illud autem maximè mirum videretur, quòd cum Africanus XVI Manethonis Dynastias rejiciat, superfit tamen integer XXX Dynastiarum numerus. Tam ex iis, quæ de Vetere Chronico & de Manethone diximus: quàm ex illa Dynastiarum Notitia, in qua d) Pandorus Manethonem ad suos vocat calculos; atque ex editis à e) Scalligero Latino-barbaris satis constat, vetustissimas Dynastiarum illarum, quæ Manethoni omninò XXX sunt, assignari *Diis Semideisque*. Verùm quæ Manetho f), *μιαρῶν ἱερῶν ἀρχιερέως γράφει; ψευδοῦντων ἱερῶν μηδέποτε γεγονότων, impurorum sacrorum pontifex scribit, mentitus de Diis, qui nusquam extiterunt*; ista omnia Africanus, tanquam scriptore Christiano indigna, aspernatur; & in illud tempus rejicit, quod præcessit Diluuium. Dynastiæ Africani istam præ se ferunt epigraphen: g) *Περὶ τῆς κατὰ κλυσμένης Αἰγύπτου Δυναστῶν.*

a) Euseb. Præ.
Evang. l. 10.
c. 10, p. 490.

b) Sync.
p. 61. d.

c) Sync. p.
62. 69.

d) Sync. p. 19.
e) Euseb. Scal.
p. 60.

f) Sync. p. 18. c.

g) Sync. p. 74.

των. *De Dynastiis Egypti post Diluuium.* Sequitur: Μετὰ Νεκύας
 Ἰὸς ἡμεῖς πρώτη βασιλεία κατὰ θμῆτα βασιλείων οὕτω, ὡν πρῶ-
 τος Μένης Θεωνίης. *Post Semideos manes, numeratur Primum re-*
gnum ois regum; quorum primus Menes Thinites. Semidei igitur
 præcesserunt Diluuium: Reges autem post Diluuium regnare cœpe-
 runt. Nihilominus Africanus à Diluuiio suarum XXX. Dynastiarum
 initium deducit. Est itaqve certissimum, in Dynastiarum dispositio-
 ne, Africanum à Manethone quàm plurimum discrepare. Quod à
 Syncello olim observatum. a) *Chronica disquisitiones à Manethone*
tradita discrepant ab Ecclesiasticis historicis (Africano sc. & Eusebio)
tum illarum appellatione, tum regnorum duratione. Neque nomina,
 neque tempora utrobique eadem. Neque rectè ponitur à Scaligero
 titulus iste; b) *Dynastiarum Successio, juxta editionem Africani, ex to-*
mis Manetho Egyptii. Sanè maximus Manethonis interpolator.
 Africanus vetustiores suas Dynastias [si quid video] ex mero suo ipsi-
 us arbitrio disposuit: si penitiùs inspiciamus, alias illarum frustula
 tantùm esse Dynastiarum; alias c) reperiemus meros esse numeros,
 inaniter turgentes. Sed nec illud satis capio. Africanus à Diluuiio
 ad Exodum numerat annos 1464: Menem collocat post Diluuium:
 nihilominus secundùm Dynastiarum Africani rationes, à Mene ad A-
 mosin [sub quo Exodus] d) colliguntur anni 3986.

a) Sync. p. 53.c.

b) Can. Isag. p. 122.

c) Ad fin. Sec VII.

d) Can. Isag. p. 126.

Hæc cum ita se habeant, veniam impetravero, si in digerendis
 Ægyptiorum originibus; Africanum non fuero sequutus καὶ πῶς οὐ.
 Vixit autem Africanus sub M. Aur. Elagabalo; & Chronologiam su-
 am perduxit ad Consulatum *Grati & Seleuci*, anno Domini 221.

Eusebius, Cæsareæ Palestinæ Episcopus, omnes Africani Dynastias
 transcripsit; quod ex e) Syncelli comparatione liquet: *Chronicum*
 autem *Canonem* pertexens à natalitio Abrahami anno, tot tantùm
 adhibet, quot suis rationibus convenire putabat: abscessis itaqve XV
 prioribus, annos inanes circiter trecentos *Thebæis & Pastorbis* anō-
 nymis producit; & à XVIII demum Dynastiâ Ægyptiorum regum
 seriem exorditur. Ista quidem Chronologia, præfractè instituta, à re-
 centioribus securè recepta est.

e) P. 54, 55. S. V.

Hæc XV Dynastiæ quarum colliguntur anni 3317, ex ratiocinio
 f) Scaligeri] anrevertunt Diluuium; & quod anno 74 Dynastiæ XVI
 contigisse volunt. In istis planè exscriptor Africani est Eusebius: Ve-
 runtamen inter hunc & illum non parùm disconvenit: neque con-
 starent rationes Eusebii, nisi ab Africano dissentiret, quem 284 annō-

f) Can. Isag. L. 2. p. 125.

rum *απορονομία* peccasse repererat. Sanè Eusebii præcipua laus est, quòd epocham Exodi, nimis in antecedentia summotam, primus Veterum emendaverit. Hic enim, rectè constituto intervallo ab Abrahamo ad Exodum, inde ad Primam Olympiadem numeravit annos tantum 736; non, ut Africanus, 1020. Secundum nostras rationes colliguntur anni 712.

- a) Can. n. 266. Eusebius, etiam a *venditionem Josephi* sub *Aphophe Pastore* collocat: Exitum verò Israelitarum [missis duabus anonymis Pastorum Dynastiis] non sub initio XVIII Dynastiæ; sed b) sub *Acherre*, rege 12, collocat. *Armain*, regem 14, *Danaum* fuisse dicit; an ex auctoritate Africani, incertum. In intervallo inde ad *Casum Trojæ* Africanus *Ramessem* [in XVIII Dynastiâ] Eusebius alterum *Ramessem* [in XIX] omittit; ut Trojæ caperetur c) ultimo *Thuoris* anno, quem *Polybum* illum esse volunt, qui excepit Menelaum: quòd tamen non est satis congruum. Nam Menelaus non nisi post longos errores à Polybo exceptus est.

Syncellus cum Eusebio acerbè exoptulat, & post Syncellum Scaliger. Verùm Eusebius non tantum sibi permisit in temerando Africano, quantum Africanus in Manethone. Eusebius Chronicon perduxit usque ad annum 20 Constantini Magni, qui est D. 326.

- §. VI.
 d) p. 54. ad p. 78.
 e) p. 91. ad p. 110.
 f) p. 210. d.
- G**eorgius monachus vixit A. D. DCCC. Hic collatis ad invicem, d) Africani atque Eusebii Dynastiis, novam Ægyptiorum regum seriem e) ab anno Mundi 2776 ad annum 4986, sive quintum Cambysis annum, f) per Dynastias X, reges verò LXXXVI, contexit. Prima Dynastia reges habet XXV, annos DCC. Quæ quidem notatu dignissima est; tum quòd diversissima sit ab istis, quæ vel ex Manethone, vel ex Africano & Eusebio supersunt; tum quòd miro compendio totum illud tempus amplectatur, à *Mehe* sc. usque ad *Pastores*, quòd Africanus in XVI dynastias distribuerat, & Scaliger [in productissimâ illarum concatenatione] ultra MMM & DCC annos extendit. Etiam Syncelli forsàn mens fuit, in hac una, XVI dynastias contineri. XV enim illius reges primi [quorum sunt anni 443] videntur esse XV illæ
- b) p. 51. d. g) *Cynici Cycli Γεωαί*, in *Vetere Chronico*, quibus par annorum numerus attribuitur. Reliqui X reges dynastiam XVI conficiunt. Nam
- h) p. 103. c. *Concharis*, illorum ultimus, h) numeratur *ὄντι τ' 15' δυναστίας τῶν Κωνιαρῶν, ἡγεμόνως κινύλας ἀπὸ τῶν Μανεθῶν*, in XVI Dynastiâ Cycli Cynici à Manethone dicti. Cycli autem illius epocha, secundum Syncellum, eadem est quæ Dynastiarum.

Mihi

Mihi quidem gratissima obvenit prima hæc Syncelli Dynastia; ex qua spes in ordinem Ægypti origines redigendi prima emicuit. Neque curiosus quæro, unde istam ille hauserit: penes eum sit illius fides: qualiscunqve sit, cum primævis cæteris, in nostra Dynastiarum Synopsi, locum habet.

Reliquæ IX Syncelli dynastiaz, quæ non *κτ' διασπασθαι* distinctæ, continuatâ regum serie producuntur, non tanti habendæ sunt: in quibus licet Eusebium, quem solet infectari; sequatur, illum tamen deserit, post XVIII dynastiam Africani, usque ad XXII, regesque committitur, qui neque apud Eusebium sunt, neque Africanum; annosque & successiones mutilat vel extendit, prout ipsi visum est, magnâ nominum, maximâ numerorum interpolatione. Ut imprudentiam hominis non possis non mirari, qui eum aliis rixatur, ipse cum sit reprehensioni maximè obnoxius.

His modis, luculentissimæ Ægypti Antiquitates *κτ' συσπλωσθαι* & *διασπασθαι*, miserè vexatæ, spissis involutæ sunt tenebris ab ipsis temporum interpretibus; qui omnia suisque deque permiscuerunt, ut cum suis Etyalcorum temporum rationibus paria facerent: pessimo sanè exemplo, & religiosis scriptoribus indigno.

Illud autem maximam hominum admirationem excitat, quòd eam in conditionem res redacta sit, ut cum cæterarum plethumque gentium Origines manca sint & *αδυναστα*, Ægyptiacarum superflua; gens *πλεοναχμος*; tantaque Successionum redundantia, quanta ad intelligentiam popularem accommodari nequeat. Unde evenit, ut quàm plurimæ Ægypti Dynastiaz, tanquam fabulosæ, & ex inscitia, vel insana Vetustatis *κακοηλία* nate, rejiciantur: neque quisquam inter tot Veteres Receptionesque temporum emendatores adhuc repertus sit, qui errori huic subvenerit.

Quandoequidem igitur conclusurum est de Ægyptiorum Originibus, operæ precium me facturum existimavi, si præca Templorum sermone falsi crimine vindicavero, & Antiquitates nobilissimas ad fidem historicam redegero.

Periodus Astronomica.

Divinus Manethonem XVI Dynastias Diis Semideisque assignasse; atque Africanum tempus illud Mythicum ab Historico per Dilu-

§. VII.

Diluvium diremisit. Dynastia ista *Astronomiam* Ægyptiorum *Theologiamq;* spectant; neque incongrua est illarum immensitas, cum Deos æternitate donari æquum sit.

- a) Hor. Apoll. Hier. 1. Scilicet Ægyptii putabant Elementa fuisse æterna. α) Αἰώνια σημαίνοντες ἡλίον & Σελήνην χαράσσουσιν, ὅτι τὰ αἰώνια ἔναι φοιτήσαντων Ἐννεμ significantes, Solem & Lunam pingunt, quod æterna sint elementa. Quod ab aliis gentibus usurpatum. In statere Syriaco, penes me, in honorem *Antiochi Epiphani* percussio, stat Heros dextrâ Solem, super caput Lunam habens: designatur *Æternitas*, sive regis *Διοφύτου*. Apud Romanos, in Divi Vespasiani, in Divi Hadriani nummis, *Æternitas* Dea stat stolata, singulis manibus Solis & Lunæ radiata capita tenens.

Cæterum Sol & Luna, eminentissima cælorum lumina, Dii gentium communes fuerunt: Numen autem Ægyptiis peculiare fuit Canis Cœlestis, stellarum inerrantium splendidissima, apud quos

b) Juvenal.

Sat. 15. v. 8.

c) Hor. Apoll.

Hier. 3. Plu-

tarch. de Isid.

p. 359 d.

b) *Oppida tota Canem venerantur* - -

c) *Isis apud eos fidus est, quod Ægyptiacè Σωθίς, Græcè Ἀσποκύνων dicitur, quod in reliqua Ægypte sidera regnare, videtur.* Sothis hæc, apud Vettium Valentem MS, ex libris Petosiris, vocatur Σωθ, masculinæ generis. τῆς Σωθ ἀνατολή.

In Dynastiis Deorum *Isis* cum *Osiride*, atque *Anubis semideus* suas habent regnandi vires. Ἀποφένους ἴστα ἀ benefico Nili fluvii incrementis, absque quo deserta foret Ægyptus. Nam ad ortum illius stellæ exundat fluvius; & ex illius aspectu solebant d) *σημειώσθαι πάντων τῶν ἐπισημασθῶν μετέδόντων* Prognosticon facere de iis quæ toto anno futura sunt. Etiam e) *Γεός* accipimus ortum canicula diligenter quibus annis salubre servare, consueveruntque capere, (ut scribit *Ponticus Heraclides*) salubris ne, an pestiferus annus futurus sit. Inde autem

d) Hor. Apoll.

Hier. 3.

e) Cic. Divin.

l. 1. prope finē.

f) Porphy.

de Nymph.

antro, p. 123.

edit. Holst.

f) *Ægyptiis principium anni, non a quærens, ut apud Romanos, sed Cancris.* Nam prope Cancrum est Sothis, quæ Græci Canis fidus dicunt, *Neomenia* hacten est ipsius Sothis ortus, quæ generationis *Mundi* dicit initium. Hinc tot annorum myriades, & periodus omnem temporis modum transcendens. Nam immensa illa Ægyptiorum chronologia est astronómica; neque res gestas, sed motus cœlestes designat. g) Αἰγύπτιοι μὴ ὡς τὰς ἀλλοδαπὰς ἐπιπέδους, ἵστοῦσιν ἅπαντας ἀποδοῦναι μύριαδες secundam astronomiam suam.

Ex diu-

EX diuturna stellæ orientis observatione didicerunt Ægyptii Sothin quotannis abire in consequentia sex horis, sive quartâ diei parte; ita ut in uno quadriennio fiat recessus unius diei: in 365. quadrienniis, sive annis 1460, deficiant dies 365, sive annus unus; nec nisi anno sequente, qui est, 1461 a) ad idem revolvatur principium. Nam anni Ægyptiaci 1461 sunt naturales 1460.

§. I

Hæc est detantatissima illa b) Ἀποκατάστασις τῆς Ζωδιακοῦς Zodiaci in primum statum reparatio, nimirum ab eadem signo ad idem signum. Quæ etiam vocatur Annus Magnus; de cuius initio dicemus ad XI Seculum.

a) Censorin. c. 18.

b) Syncell. p. 25. a.

Periodus hæc annorum 1461 iuxta numerum Cycli Lunaris multiplicata quinquies & vigesies [est enim in XXV vagis annis eadem Lunæ ratio, quæ in XIX fixis] efficit periodum annorum 36525;

c) quæ est Ἀποκατάστασις Κοσμικῆ; in qua existimabant Ægyptii fidem omnium & coelorum fore ad natalitios carceres reditum, ac totius Universi renovationem. Nam inerrantium stellarum motus d) ante Hipparchum, sub Ptolemæo Physcone, fuit omninò incognitus.

c) Syncell. p. 35. d.

d) Ptol. l. 3. initio.

Talis fuit Ægyptiorum Astronomia, ex Mercurii libris. Duas tradunt revolutiones; unam Zodiaci, alteram Mundi. Minore Syncellus historiam Ægyptiacam regumque successiones metiri videtur; à Majore Vetus Chronicon suam mensuram recipit. Numerat enim XXX Dynastiarum annos 36525.

Neque alius fuit Manethonis calculus, recte Jamblich. e) Mercurius ipse tradit viginti millibus voluminibus: vel sicut Maneteus [Manethos] recenser, tradidit voluminibus triginta millibus, itemque sex millibus, & quingentis, atq; viginti quinque; & in eis perfecte omnia demonstravit. Versio est Marfilii Ficini; Græca non vidi. Ex numero palàm est, non libros intelligi, sed orbium cœlestium circumvolutiones.

e) Jambli. de Myst. Ægypt. c. De Diis, p. 153.

f) Affidua rapitur vertigine Cælum, sideraq; atra trahis, celeriq; volumine versat.

f) Ovid. Metam. l. 3.

Ad motum Octavæ sphaeræ forsitan composita est periodus illa, cuius meminit Julius Firmicus. g) Trecentorum [inquit] millium annorum Major Ἀποκατάστασις [hoc est, redintegratio per ἐκπύρωσιν aut per κατὰλυσµόν] ἡσασίς perficitur. Exustionem Diluvium sequitur, &c. Mundi ἐμπύρωσιν tradiderunt Ægyptii; & quotannis adhibere soliti sunt h) τὸ πύρωπον ἀλεξήτηρον τὸ τοσούτης πλῆθους ἡγε-

g) Lib. 3. c. 8. p. 47.

h) Euseb. Hist. 19. p. 39.

B

Ibid.
a) Origen. c. Cell. l. f. p. 245
Ibid. p. 244.

b) Clem. Strom. V. p. 349. c.

e) Metam. l.

d) Cenfor. c. 18.

c) v. Arist. Meteor. l. 1. c. 14.

f) Plut. placit. Phil. l. 2. c. ult.

g) Syncell. p. 18. c. b) p. 41. b.

um istius calamitatis amuletum. Nam ad Solstitium Verum, omnes Aeg yptii oves, & arbores, & ficus, & alia ejusmodi, rubricâ inficiunt; dicentes, illo die totum Mundum conflagrâsse. a) Καὶ Αἰγυπτίων ἦ οἱ λόγοι τοιαύτα ἐπαθιδόντες, Ἐκείνη Αἰγυπτίων ἐπιπέσειν ἔπειρος ἡμέρας καὶ ἑξῆς ἀπὸ ἡμετέρας πινύσι ἀπὸ ἡμετέρας ἔχουσι. Dicunt Stoici, juxta quandam seculorum periodum, fuisse Incendium Univerſi; deinde ejusdem formationem, qua omnia eadem habuit. Ante Stoicos, id docuit Heraclitus. b) Νόηται ἐνὶ Ἐπιπέσειν ἰλλε (ὅτι ἐ Βαρβάρη Φιλοσοφίας μαθῶν, ἐ Barbarâ philosophiâ edoχῆται) ἔ. Διὸς ποσὸς μάθησιν ἦ ποσῶν; βέλων ἔβων, ἰὸν ἔπασιν ἐπιπέσειν ἐκάλισσι οἱ Στωικοί, Ἐκπύριζατὸν περ Ἰγνὸν ἐκόντων, qui male vixerant; quâ Stoici poſtea ἐκπύρωσιν dixerunt. Ipse Jupiter, ætate Deucallionis, Diluvium meditans,

c) Esse quovis, in fatis reminiscitur; effore tempus Quo mare, quo tellus, correpta ad, regia Cæli Ardeat, & Mundi moles operosa laboret.

Magnum Platonis annum non adduco. d) Est præterea Annus, quem Aristoteles Maximum potius, quàm Magnum, appellat; quem Solis, & Luna, vagarumque quinque stellarum orbés conficiunt; cum ad idem signum, ubi quondam simul fuerunt, unâ referuntur: cuius anni e) hycms summa est κατὰ γὰρ λυσμός, quam nostri diluvionem vocant; est autem ἐκπύρωσις, quod est mundi incendium. Nam his alternis temporibus Mundus tam exigescere, tum exaquescere videtur. Hunc Aristarchus putavit esse annorum vertentium 2484. Aretes Dyrachinus, 5552. Heraclitus & Linus, 10800 (vel f) 18000. Dion, 10884. Orpheus, 100020. Castandrus, tricies sexies centum millium. Alii verò infinitum esse, nec unquam in se reverti existimarunt. Ex conjecturis variis, varii calculi.

§. III.

Cum Ægyptiorum Astronomia conspirat illorum Theologia: utraque nimirum ex Mercurii libris: Cœlestia corpora præcipua fuerunt; & Periodus magna, ad Οὐρανὸν ἀστρονύμια cogitata, in Deorum θεοσιδέας distributa est. Mythici temporis constitutæ sunt g) sexdecim Dynastia: Deorum septem, & h) Semideorum Dynastia; quæ ad hunc modum se habent:

a) Dyn.

a) Dyn. I.	<i>Vulcanus regnavit</i>	an. 724. $\frac{1}{2}$ dies 4.	
II.	<i>Sol, Vulcani F.</i>	an. 86.	a) p. 19.
III.	<i>Agathodemon</i>	an. 56. $\frac{1}{2}$ dies 10.	
IV.	<i>Saturnus</i>	an. 40. $\frac{1}{2}$	
V.	<i>Osiris & Isis</i>	an. 35.	
VI.			
VII.	<i>Typhon.</i>	an. 29.	

	b) Summ.	969.	(b) p. 41. b.
VIII.	<i>Semideus Orus regnavit</i>	an. 25.	
IX.	<i>Semideus Mars</i>	an. 24.	
X.	<i>Semideus Anubis</i>	an. 17.	
XI.	<i>Semideus Hercules</i>	an. 15.	
XII.	<i>Semideus Apollo</i>	an. 25.	
XIII.	<i>Semideus Ammon</i>	an. 30.	
XIV.	<i>Semideus Titboes</i>	an. 27.	
XV.	<i>Semideus Sosis</i>	an. 32.	
XVI.	<i>Semideus Jupiter</i>	an. 20.	

Summ. 214.

Est unicuique sua Dynastia; assignati autem annorum numeri non sunt genuini. Manetho retulit, c) *primum Deum Vulcanum regnasse annos 9000*, Chronicon d) *Vulcanus nullo dedit annos, Soli 30000, Saturno & reliquis Diis 3984.* e) *Ab Osiride & Iside ad Alexandri regnum numerant annos plus 10000; vel, ut nonnulli scribunt, paulo minus 23000.* Neque mirum inter mythologos non convenire.

Post f) Eusebium, Panodorus monachus Aegyptius [sub Arca-
dio Aug. Justinians Deorum annos fuisse g) Lunares, & *en Σελη-
νικαῖς τριακοσμητέρις κύκλοις* peragi, commenta ista fuisse S. Scri-
pturae satis consona demonstrare contendit. Ab Adamo statuit

h) tempus *ἀεσιλόγων* annorum 1058: eo i) Mundi anno *οἱ Ἐξη-
κοσθὶ κατὰ ἴσιν*. Exinde dicit k) annos Lunares 11985 [legendum
non η] qui Diis attribuuntur, conficere annos Solares 969: & l)
Semideorum *ἑξαετῶν*, sive *trimestres annos*, 858 facere annos Solares
214 cum dimidio. Eo modo componitur numerus annorum 2242:
quot scilicet fuerunt, secundum Græcam Bibliorum versionem, ab
initio rerum ad Diluvium.

Non opus est rationes istas ad Lydium lapidem revocare. His
itaque leviter præmensis, ad tempus Historicum revertamur.

1058
969
214 $\frac{1}{2}$
2241 $\frac{1}{2}$

EBRAICA Chronologia.

Res Ebraeorum cum Ægyptiacis quam plurimum permixtæ sunt. Ut igitur Ægyptiorum tempora ex sacris literis firmarentur; ut ex utriusque historiæ collatione lux mutua emicaret; opportunum duximus Diatribam nostram redintegrare, & synchronicum rerum Ebraicarum canonem apponere.

Mosaica chronologia ex *παιδοποιίας* conficitur: ætates verò Patrum diversi Bibliorum interpretes adeò diversas proferunt, ut inter viros doctos, de ætate Mundi, aut Diluvii tempore, non satis conveniat. Ecclesia Christiana codice Græco usa est, donec S. Hieronymus libros Ebraicos transtulisset: Latina deinde versio plerumque in Occidente, Græcæ autem in Oriente obtinuit. Qui Græcæ favent, antiquitatem jactant, & Evangelicam auctoritatem: negant textum Ebraicum, literis Chaldaicis exaratum, esse ab ipso Mosis autographo; sed à lectionum varietate per Rabbinos & Massoretas serò purgatum esse affirmant.

Nos hâc gravissimâ quæstione supersedentes, Ebraici codicis numeros ideo sequuti sumus, quod sint brevissimi. Nam si immensa Ægyptiorum chronologia intra terminos istos contineri poterit, nullum omninò superest dubium de laxioribus Græcorum temporibus.

Omissis itaque Antediluvianis, numeramus

<i>A Diluvio ad profectiorem Abrahami</i>	_____	an. 426.
<i>A profectiorem Abrahami ad Exodum</i>	_____	an. 439.
<i>Ab Exodo ad Templum fundatum</i>	_____	an. 480.
<i>Stetit Templum</i>	_____	an. 409.
<i>Duravit captivitas Babylonica</i>	_____	an. 70.

Sunt omnes anni _____ 1806.

Primus annus Cyri, Babylone regnantis, quo soluta est Judæorum captivitas, est Nabonassari 210, & Periodi Julianæ 4176. Contigit igitur Diluvium an. Per. Jul. 2370. De singulis intervallis suo loco differendum.

IN genealogicis primorum temporum rationibus, varietatem numerorum unò conspectu videas.

Genes.

Genes. c. 11. vers. 10.		LXX S̄aar. Ioseph. Ebr.			
Sem	genuit Arphaxad, an. post Diluviū	2	2	12	2
Arphaxad	genuit Cainan, an. atatis —	130			
—	genuit Sala, an. atatis —	135	135	135	35
Sala	genuit Heber, an. atatis —	130	130	130	30
Heber	genuit Phaleg, an. atatis —	134	134	134	34
Phaleg	genuit Rbagau, an. atatis —	130	130	130	30
Rbagau	genuit Seruch, an. atatis —	132	132	130	32
Seruch	genuit Nachor, an. atatis —	130	130	132	30
Nachor	genuit Thara, an. atatis —	{ 179 } { 79 }	79	120	29
Thara	genuit Abram, Nabor, Aran, an. at.	70	70	70	70
Sum.		{ 1172 } { 1072 }	942	993	292

Aran, Tharæ primogenitus, natus est anno patris 70: Abram autem post annos 60, anno patris 130. Vixit enim Thara a) annos 205. Abram profectus est in Canaan b) post mortem patris, cum ipse ageret atatis suæ c) annum 75; cum à Diluvio, secundum Ebraeos, præterissent anni 426. Natus autem est Abram anno Tharæ 130, anno post Diluvium 352, anno Periodi Julian. 2722.

Thara natus est anno post Diluvium 222, anno Per. Jul. 3592. quoto autem patris sui anno, non dicam. Nam Romana LXX Interpretum editio attribuit Nachori annos 179; codex Alexandrinus, & versio Samaritana annos 79; Iosephus 120; libri Ebraici 29. Discordiam hanc dissipare oportet, antequam ulterius progredi, aut certam Diluvii epocham statuere liceat.

Porrò LXX Interpretes Cainanem secundum habent, à cæteris rejectum. Codex Ebraicus centenariis numeris omnibus caret, qui in cæteris leguntur.

Apud d) Iosephum dicitur Abrahamum natum esse anno post d) L. 1. c. 7. Diluvium 292; cum tamen Iosephi rationes faciant annos 993. Nimirum emendator aliquis, S. Hieronymo fortasse recentior, in colligendis Iosephi numeris, centenarios omnes subtraxit, ut Ebraicis pares faceret. Ista verò indicasse fatis est.

GRÆCA Chronologia.

Aliquandiu mecum reputabam, utrum Græca etiam tempora hic locum haberent. Bene novi Græcos cum Aegyptiis serò admodum rem habuisse; seriùs cum Ebræis. Veruntamen cum omnibus, quantam habemus, Aegypti notitia Græcis literis tradita sit; cum Græci ipsi, Originibus suis superbieutes, Cæcropem Danaumque ex Aegypto; Apin, Ionem, Telegonum, Epaphum, alios in Aegyptum migrasse tradant; cum denique totam, in hoc opere, complexuri sumus primorum temporum antiquitatem, si modo Græcam adhibeamus [Assyriaca enim tenuissima sunt, & incertæ fidei; quod posthac plenius dicetur] visum est uno conatu triplicem vetustissimæ historiæ adornare Chronologiam.

- Serò Græci res suas mandarunt literis; Chronologiam multo seriùs adhibuerunt. a) *In scriptis Publicis nihil vetustius fuit Draconis legibus, quæ circa Olympiadem XXXIX latæ sunt: & b) Vetustissimi historicorum expeditionem Persarum contra Græcos paulatim præceperunt, [i.] Olymp. LXXII. Doctrina verò temporum adhuc longè fuit reculis; quod posthac monstrabitur. Hinc tenebræ superioribus seculis; hinc fabulæ.*
- c) Censorin. de die Nat. c. 21. d) Diodor. Sic. l. 4. c) Præf. p. 4. 2. f) Constant. Them. 2. 10. ex Stephano Dionys. Hal. l. 1. g) Euseb. n. 376 h) Enleb. Præp. Evang. l. 10. c. 10.
- M. Varro c) Primam Olympiadem terminum ponit inter $\mu\upsilon\theta\iota\kappa\omicron\nu\upsilon$ tempus, & Historicum. d) Ephorus Cumanus Isocratis discipulus, cum res publicè gestas scribere instituisset, veteres quidem fabulationes omisit; illa verò, quæ à Reditu Heraclidarum facta colligens, hoc initium fecit historiæ suæ. e) Diodorus Siculus, Apollodorum sequens, Bellum Trojanum statuit & $\Theta\epsilon\tau\mu\gamma\mu\alpha$ non tam historiæ, quàm chronologiæ. Quisquisquit, Troica præcesserunt, non desinimus certo spacio: quia nullus occurrat fixus illorum terminus, cui fidamus.
- Hellenicus Lesbius historiæ suam digessit per f) ætates Ἰσέων & Ἡγῆς , Sacerdotum Junonis. Fuit autem g) *Calthibylæ*, prima Junonis Argivæ sacerdos, uno serò seculo Cæcrope vetustior.
- h) Africanus, ex Acusilai aliorumque auctoritate, statuit & $\text{Ἀρτίωνος Ἰστρούραφιος}$ terminum Ogygis diluvium, quod, regnante Argis Phoroneo, contigit, annis MXX ante Primam Olympiadem.
- Cæterum perierunt illorum aliorumque hucubrations: neque normam habemus satis idoneam, ad quam Græciæ res veteres dirigantur.
- Era

Æra Attica.

NOs itaque *Æram Atticam* constituimus, auctoritate freti *Marmoris Arundeliani*, quod a) jampridem edidit atque illustravit V. Cl. Joannes Seldenus, ætæ æram nostri seculi decus: Quod autem graphum cum sit, idque longè antiquissimum, maximam præ se fert in dirimendis litibus auctoritatem, in emendandis temporibus utilitatem. Hinc *ἡμῶν* eorum quæ statuuntur rectè; *διόρθωσις* eorum quæ scis: Ad hanc amissum Panhellenicam examinentur res Græcæ; absque qua vacillat admodum ista Chronologia.

Veneranda hæc æta, in qua nobiliores Græciæ Epochæ justo disponuntur ordine, ab initio *Cecropis* ad *Diognetum Archonem* numerat annos MCCCXVIII. Anni isti expansi conficiunt *Æram Atticam*, quæ produci potest usque ad Olympiadem CLX; quæ tempore Græciæ nomen cum libertate evanuit, & cum gloria Virtus. Illius autem epocha incidit in annum Per. Jul. 3172.

Res autem *Argivæ* Atticis vetustiores sunt. Ex fide Castoris Rhodii, profertur novem regum Dynastia, ab Inacho usque ad ap- pulsum Danaï, qui regnâunt annos 382. Danaus in Græciam venit anno æræ Atticæ 72: initium igitur Inachi antevertit æram nostram annos 310, & attingit annum Per. Jul. 2822. Verum Inachus est fluvii, non regis nomen. b) *Anticlidēs Phoroneum antiquissimum Græciæ regem* appellat; qui tamen secundus censetur. c) *Acusilaus dixit Phoroneum Argivum fuisse Primum hominem; & Poëta Phoroneidē eum nāscεραι*

S. I.
A. D. 1618.

S. II.
b) Plin. l. 7.
c) Clem. Alex. Strom. I. p. 321. a.

— *κατὰ τὴν ἑλληνικὴν αἰθέρῳ πῶν.*

Neque d) Platonis ævo, innotuit tempus aliquod Phoronei Niobesque ætate vetustius. Hinc Syncellus e), *ἔθεν πρὸ Ἰνάχῃ καὶ Φορωνίῳ παλαιότερον πρῶτος ἄρχῃ βασιλευσαντῶν, Ἕλλησιν ἰσθῆται*, Nihil in *historiis Græcis continetur ante Inachum ejusq; filium Phoroneum, qui primum regnarunt Argis.*

d) in Tymæo.
e) Syncell. p. 68. a.

Hæc cum ita se habeant, *Sicyoniorum regum* laterculum rejiciendum esse existimamus. Non enim Phoroneus esset regum vetustissimus, si ante illum per 200 amplius annos Sicyone regnatum fuisset. Sed & alias ob causas istam regum seriem suspectam habemus.)

Ægia-

- a) L. 2. initio. *Aegialeus*, rex primus, est Phoronei frater, apud a) Apollodorum; qui de illius prosapia, aut successoribus, omnino tacet.
- b) In Supplic. ver. 264. *Apis* rex quartus numeratur: verum *Aeschylus* docet b), *Apim*, non Sicyoniorum Regem, sed advenam ex *Actolia*, regionem *noxias* bestiis purgasse. Ipse *Sicyon*, rex 19, a quo urbi nomen, *Pelops* filius fuit, ut tradit. c) *Ibycus*: hic tamen d) *Sicyone* prius regnare dicitur, quam e) *Pelops* Argis. Neque sanè *Sicyonii*, sed alio quoque nomine vocandi essent reges, siquidem fuissent aliqui, illo priores.
- c) Pausan. L. 2. p. 96. d) Euseb. p. 667. e) 698. *Polyphides*, rex 24, nemini veterum Græcorum, sic *Pausanias* quidem, in suo horum regum catalogo, agnoscitur. Fingunt *Trojam* illius tempore captam esse. Apud *Homerum* vero nullus est à *Sicyone* dux contra *Trojam*; quippe urbs illa tunc temporis sub ditione fuit *Agamemnonis*, qui regnabat *Mycenis*: inter ejus urbes recenset.
- f) *Iliad.* p. ver. 571. f) Καὶ Σικυῶν, ὅθ' ἔειπε Ἀδράστου πρῶτος ἐμβασιλευσέν. Etiam *Sicyona*, ubi *Adrastus* primum regnavit.
- g) *Animad.* p. 48. Can. Isag. p. 328. *Adrasti* meminit *Marmor* anno *Attico* 325. g) *Scaliger*, ne corrumpat tanta *Sicyoniorum* vetustas, πρῶτος intelligit ἀπὸ τῆς πρώτης. Quasi regnaverit *Adrastus* *Sicyone* prius quam *Argis*. Regnavit quidem utrobique. Sed concedamus illum non fuisse primum *Sicyonis* regem; tamen ex *Homero* liquet, neminem ibi regnasse, dum bellum contra *Trojam* gerebatur. Ob versus istos *Homericos*, h) *Clisthenes*, *Sicyonis* tyrannus, *Rhapsodos* *Sicyone* coartare vetuit.
- h) *Hærodot.* l. 5. c. 67. i) *Sec.* VI. Sit igitur à i) *Phoroneo* rerum Græcarum exordium.

CHRO

CHRONICI CA- NONIS

LIBER PRIMUS

continet annos DCC.

Pus aggredior vetustate obsoletum, fide ambiguâ ob-
scurum, tenuitate fastiditum : sed difficultates supe-
rat Veritatis amor ; illi litasse pulchrum ; illam
studiorum amœnitatibus prætulisse honestum
est.

Hinc consilium obscura longinquissimi temporis vestigia per-
sequi ; inconditas historiarum naufragæ reliquias componere ; salebro-
sa & perplexa eò usque lustrare, donec ad plana & incontroverta
perventum fuerit.

α) Ολίγοις μὲν ἐν ἑποσι Διαμαρτείν τ' χρόνων δοίη ἕς ἀν ἰσορ-
κοῖς ἀνδράσιν δεχάσις καὶ πολυεῖσις (σωτατομοδροῖς πρᾶσμαθείας
χρεαῖς ἢ δυσὶν ἢ τρισὶν ὄλαις ὑποπλανηθῆναι τ' ἀληθείας, σὺν ἀν
ἐπιτείνεσθαι. In supputatione temporum, si quis paucis annis falla-
tur in vetusta & multorum annorum historia, ferendum sit : sed totis
duabus aut tribus [imo plurimis] atibus à vero aberrare non
permittitur.

α) Dionys.
Halica. 7. ini-
tio p. 418.

Hujus autem intervalli Synopsin primò dabimus ; dein Syn-
chronismi rationem.

C

Reges

Sec.	Æra Æg.	Reges Thebani. (Ex Eratosthene) an.	Thinitæ. (ex Manethone) an.	Memphitæ (ex Manethone) an.	Infer. Ægypti (ex Syncello) an.
I.	1	1. MENES Theban. 62. <i>exponitur Διόνου, 762.</i>	1. MENES Thinit. 62 [I. Dynastia Africani] Sync. p. 56.	MENES Mēphim <i>condidit.</i> [Herod. I. II. c. 99.]	1. Menes qui & Mestram, 37 (Sync. p. 9.)
	10				
	20				
	30				
	40		<i>Hic ab Hippopotamo raptus perit.</i>	III Dynastia Afric. Sync. p. 56.	2. Curudes 63
	50				
	60				
	70	2. ATHOTES f. 59 <i>exponitur Ερμούου Μερ- curio genitus.</i>	2. ATHOTES f. 57 <i>Hic regiam construxit in Memphis: ejus fe- runtur libri anatomi- ci. Erat enim Medicus.</i>	1. TOSORTHRUS, <i>Ætius lapis dicitur est ob Medicinam peritam: invenis scilicet lapidum fracturam, & scribendi artem.</i>	[34] 3. Aristarcus
	80				
	90				
100					
II.	110				
	120			2. TYRIS 7	
	130	3. ATHOTES 32 <i>εράνου, ejus de nominis. (Sync. p. 96)</i>	3. CENCEMES f. 31	3. MESOCHRIS 17	
	140			4. SOIPHIS 16	4. Spanius 36
	150			5. TOSERTASIS 19	
	160	4. DIABIES fil. 19 <i>Φιλίππου αμικου αμικου</i>	4. VENEPHES f. 23 <i>Magna famus in Ægypto. Hic Pyramides struxit in Cochome.</i>	6. ACHIS 42	5. * * * 32
	170	5. PEMPHOS 18 <i>Athobis</i>	5. USAPHÆDUS f. 20		
	180	<i>f. qui dicitur Heracles.</i>	6. MIEBIDUS f. 26		
	190	6. TOEGAR AMACHUS MOMCHIRI 79			
	200				
III.	210	<i>Memphites: exponitur Αιγυ Αισιομυλῆς, Vir membris redundans.</i>		7. SIPHURIS 30	6. * * * * 40
	220		7. SEMEMPSIS f. 18 <i>Magna lues in Ægypto.</i>	8. CERPHERES 26	7. SERAPIS 23
	230		8. BIENACHES f. 26 [II. Dynastia Africani.]	[IV. Dynastia Afric.]	
	240				
	250				
	260	7. STOECHUS fil. 6	9. BOCHUS 38	9. SORIS 29	8. Sefonchosis 49
	270	<i>Regis ἀσπίδου, Mars sine sensu.</i>	<i>Ad Bubastum miles terra biatu perierunt.</i>	10. SUPHIS 63 <i>Hic Pyramidem</i>	
	280	8. GOSORMIES 30 <i>qui est Hispanus (Aitmas πάλδος Scal.)</i>		<i>Maximam crexit.</i>	9. Amenemes 29 [Sync. p. 96.]
	290			<i>Hic librum sacrum conscriptis.</i>	10. Amasis I
	300				11. Acelseph- thres 13
IV.	310	9. MÆRES fil. 26	10. CABACHOS 39 <i>Sub hoc Apis in Memphis; Ateneus in Heliopoli, & Mæ- desius ca: per Dii sunt habiti.</i>		
	320	<i>Ἡλιούδου, Solis donum. [p. 101.]</i>			
	330				
	340	10. ANOYPHES 20 <i>qui est vias ἰσθμίου filius communis.</i>	11. B. MOTHRI 47 <i>Sub hoc sanctum Mu-</i>	11. SUPHIS 66	
	350				

Sec.	Per. Jul.	Post Dil.	<i>Ebraica.</i> (Genes. XI. 10.)	Post Dil.	<i>Secundum LXX.</i>
I.	2371	1	ARPHAXAD <i>natus, anno 2 post diluuium.</i>	781	REHU <i>annos natus 120.</i>
	2380	2		793	SERUG <i>natus, an. 132 Rehu.</i>
	2390				
	2400	37	SALAH <i>natus an. 35 Arphaxad.</i>		
	2410				
	2420				
	2430	67	HEBER <i>natus an. 30 Salab.</i>		
	2440				
	2450				
	2460				
2470					
II.	2471	101	PHALEG <i>natus, an. 34 Heber.</i>		
	2480				
	2490				
	2500	131	REHU <i>natus, anno 30 Phaleg.</i>		
	2510			923	NACHOR <i>natus, an. 130. Serug.</i>
	2520				
	2530	163	SERUG <i>natus anno 32 Rehu.</i>		
	2540				
	2550				
	2560	193	NACHOR <i>natus, an. 30 Serug.</i>		
2570					
III.	2580				
	2590	222	THARA <i>natus, an. 29 Nachor.</i>	1002	THARA <i>natus an. 79 Nachor.</i> [anno 179. Edit. Rom.]
	2600				
	2610				
	2620				
	2630				
	2640				
	2650				
2660	292	ABAN <i>natus, anno 70 Thara.</i>	1072	ABAN <i>natus, an. 70 Thara.</i>	
2670					
IV.	2680				
	2690		(Ab anno 2698 incipit Canon Eusebiansus.)		
	2700				
	2710				
	2720				

Sec	Æra Æg.	Reges Thebani (Ex Eratosthene) an.	Thebita (ex Manethone) an.	Memphita (ex Manethone) an.	Infer. Egypti. (ex Syncello) an.	
IV.	351	11. SIRIUS 18 Τίσις κόρησις filii generatilis Ἰσχυροῦ, cui nemo infidat	Mulieres in regno successiois jus habere.			
	360				12. Achoreus 9	
	370	12. CHNUB9 GNEURUS 22. Χρῦσις Χρῦσις fil. Aurea Aurei fil.				13. Armiyses 4 14. Chamois 12
	380					
	390	13. RAÜSIS 13 Ἀρχιμεδῶν Princ. rob.		12. TLAS 17		15. Amesifes 65
V.	410	14. BIYRIS 10	13. SETHENES 41			
	420	15. SAOPHIS 29		12. MENCHERES 63		
	430	Κομῆσις, Comatus; αλλῶσι Χερμῶσις, Negotiator (Sync. p. 104.)	14. CHERES 17		(Hæc XV. Dynastiæ) (Sync. p. 11)	
	440		15. NEPHER-CHERES 25 Sub hoc Nilus melle commixtus: II diebus fluit.		16 * * * * 14	
	450	16. SEN-SAOPHIS 27	16. SESOCHRIS 48 Hujus proceritas fuit pedum quinq., latitudo trium	13. RATÆSES 25	17. Use 50	
	460					
	470	17. MOSCHERIS 31 Ἡλιόδωσις, à Sole dat9.				
	480					
	490					
	500					
VI.	510	18. MUSTHIS 33				
	520			14. BI-CHERES 22	18. Rameses 29	
	530	19. PAMMUS ARCHONDES 35	17. CHENERES 30	15. SEBER-CHERES 7	(Sync. p. 101)	
	540			16. THAMPETMIS 9 (VI. dynastia africana)	19. Ramesse-Menes 15	
	550			17. OTHOES * * à satellitibus occisus.	20. Thufi marces 31	
	560	20. APARPUS MAXIMUS 100 Unâ horâ minimus.	18. NECHEROPHES 28 Sub hoc Libyes defecerunt ab Ægyptiis; sed auct9 Luna territi, sese dederunt. Desiit regnum, an. 193.	18. PHEBUS * * 19. METHU-SUPHIS 7	20. Ramesse-Seos 23	
	570			20. PHIOPS 100 Hic sexennis regnare cepit.		
	580					
	590					
	600					
VII.	610		(V. Dynastia Afr.) (Reges Elephantini hic forsan locū habent.)		22. Ramesse-Menos 19	
	620					
	630					
	640	21. AGHESCUS O-		21. MENTH-SUPHIS 1	23. Ramesse-Tubaete 39	
	650	22. NITOCRIS 6 Ἀδρῆα Νιχφίσις μιν. V.		22. NITOCRIS 12 Flavo capillitio formosissima. Hæc tertiam Pyramidem erexit.	(Sync. p. 103.) 24. Ramesse-Vaphres 29	
	660					
	670	23. MYRTEUS 22 Ἀμυρῶσις Ἰσθμῶσις dat.				
	680					
	690	24. THYOSI MARESIS Κεῖταισις, Fertis. I. Solo			25. Concharis 5	
	700					

Sec.	Per. Jul.	Ebraica.	Græca.		
IV.	1712	ABRAM natus an. 130. Thara (anno 352 post Diluſium.)	Xp̄ī.		
	1730				
	1740				
	1750				
	1760				
	1770				
V.	1780	Abram, an. et. 75. migrat in Canaan. (Anni Peregrinationis 430 inde numerantur.)	A.A.O.		
	1797				
	2800			2 Abram cum Sara in Ægyptum.	
	2810			12 Ismael natus, an. 86 Abrahami.	
	2820			25 CIRCUMCISIO instituta, a 99. Abrami.	
	2830			26 ISAAC natus, an. 100 Abrahami.	
	2840			51 ISAAC a patre immolandus, an. et. 25	
	2850			63 Sara moritur an. et. 127.	
	2860			66 Isaac an. et. 40, uxore ducit Rebeccam.	Era Argiva.
	2870				
VI.	2872	86 JACOB natus, an. 60. Isaaci. 100 Abrahamus moritur, an. et. 175. 149 Ismael moritur, an. et. 137. 163 Jacob seruit Laban an. 14.	1 I. PHORONEUS, an. 60. Primus leges iudicij, constituit.		
	2880		18 Telchines & Caryata cū Phoroneo & Parrhasio bellum gerunt. Euseb.		
	2890		51 Ogygis Diluſium. Eul.		
	2900		61 2. APIS, an. 35.		
	2910		66 Telchines Peloponneſe pulsit Rhodum migrant. Euseb.		
	2920		96 3. ARGUS, an. 70.		
	2930				
	2940				
	2950				
	2960				
2970					
VII.	2972	177 JOSEPHUS natus, an. 91. Jacobi.	100		
	2980	194 Josephus venditur in Ægypt. a. et. 17.			
	2990	200			
	3000	206 Isaac moritur, an. et. 180.			
	3010	207 Josephus, an. et. 30, proficiscitur Ægypto.			
	3020	216 Jacobus an. et. 130, in Ægyptum. habitas in Goshen, in terra Ramessis.			
	3030	233 Jacobus moritur, an. et. 147.			
	3040	240 Cum viuiset in Ægypto an. 17.	166 4. CRIASUS; an. 54. Callisthya Perantis filius prima Junonis Argiva sacerdos. Eul.		
	3050	250			
	3060	260			
3070	273	Israelita in Ægypto multiplicati sunt Galde.	C 3 Ad		

AD SECVLVM PRIMVM

Menis atas.

- P**rima ac præcipua sit disquisitio de Originibus Aegyptiorum, nimia hæcenus vetustate laborantibus. Extra controversiam positum est, *Menen fuisse primum Aegypti regem*, a) *Πρώτου Φασι βασιλέως ἢ Αἰγυπτῆς Μένων*. Hoc Herodotus & Diodorus Siculus; hoc Eratosthenes, & ex Manethone Africanus, Eusebius, Syncellus uno ore prædicant. Cæterum in obscuro sunt ipsius Menis tempora. Nos, nullis Græcorum prochronis, Sacerdotes Aegyptios, maxime idoneos suorum temporum testes, in hanc rem citabimus. b) *Ἀρχαὶ λέγουσι Ἐμμένω τὸς ἀπορόντας δύο πρὸς τῆς πεντήκοντα τὰς ἀπυλόγους ἔτη πλείω ἢ χιλίων ἢ τετρακοσίων ἐφ' ὧν μηδὲν ἄξιον ἀναγραφήσιν ἔμειον*. *Regnâsse ferunt Menis posteros LII, annos plus MCCCC; à quibus nihil actum est literis dignum*. Huic Sacerdotum traditioni lucem affert c) Herodotus, qui ante Sesostrim ἔδὲν εἶναι λαμπροτέτη *ἢ, nihil splendoris fuisse* affirmat. d) Diod. Sic. *Sanè d) Sesostrim tradunt ἑπιφανεστάτους ἢ μεγίστους ἢ πρὸ αὐτῶν ἐπιτελέσασθαι πράξεις, Res illustrissimas & usque ad id tempus maximas gessisse*. Ille enim Aegyptiorum imperium longè latequæ prolatavit. A Mene igitur ad Sesostrim elapsi sunt anni circiter 1400: ante Sesostrim regnârunt reges 52.

Aetas Sesostris, Græcis omnino incognita, in Sacris Ebraorum *ἱστορίαις* conservatur. e) Josephus enim, ubi *Hierosolyma à Sefaco Aegypti rege capta* narrat, *Ἡρόδοτος* inquit, *τὰς πράξεις αὐτῶν* *Ἡρόδοτος illius res gestas adscribit Sesostris*. Qui Græcis *Sesostris*, idem Aegyptiis *Sethosis*, Ebrais *Sefac* vocatur. Successio Regum LII, per XIV annorum centurias, in sequentibus, ex magna rerum temporumque conentione manifesta est.

f) *Venit Sefac rex Aegypti contra Hierosolymam, anno quinto Rehoboami regis Juda*. Quintus iste Rehoboami annus [secundum rationes nostras] fuit annus Per. Jul. 3747; annus post Diluviùm 1377 secundum calculos Ebraicos. Sacerdotes autem, dum annos putant à Mene ad Sesostrim plus MCCCC, & Menis & Sesostris tempora inclu-

inclusivè numerant. Vixit igitur Menes, Nohæ ὄψυρρον, temporibus Diluvio proximis; & ab ipsis renovati orbis initiis deducitur Canot.

Cum verò initium Menis in tantam assurgat vetustatem, videndum utrum consensu chronologiæ Sacræ se tueri poterit. Nota est Græcorum Ebraicæque codicis discrepantia. Si Græcos sequamur, epocha Diluviæ plurimis annis antevertit res Aegypti; neque verbis opus est; sibi Ebraicòs numeros amplecti necesse fit, dicendum est Chamum, Noachi filium, esse ipsùm Aegyptiorum Menem; illumque proximis post Diluvium temporibus in Aegyptum migrasse, illam inhabitasse, posterisque tradidisse.

Sanè Veteres in ea sunt sententia: Tradunt Noachum, cui terra ante Diluvium cognita, a) *velut totius orbis hæredem, à Deo designatum, tribus suis filiis universum mundum distribuisse: Chamò autem ob- rigisse terram à Rbinocorura usque ad Gadés; versus Meridiem.* Philastrius b) Brixien- sis temerè pro hæreticis habet negantes quoddam beatum Noe orbem terra universum suis filiis tribus, post diluvium, divisit, dederit ac definit, & partierit ordine.

a) Epiph. Ancorat. c. 114. hæref. 66. §. 83. Syucell. p. 45. b. b) Hæref. 118.

Sententiæ auctores sunt Ebræi, ipsi aliquando Aegypti incolæ. Rex enim David, scriptor vetustissimus, appellat Aegyptum c) *Regionem Chami*, & de eadem intelligit d) *Tentoria Chami*. e) Plutarchus [cui tamen ignota fuit nominis ratio] *En*, inquit, ἡ Ἀίγυπτος Χημία καλεῖται. Et f) S. Hieronymus, *LXX*, inquit, *interpretes Cham transferunt pro eo, quod est Ham, à quo & Aegyptus usque hodie Aegyptiorum lingua Ham dicitur.*

c) Psal. 105. 23. 27. 106. 21, 22. d) 78. 11. e) De Iside. f) Quæst. in Gen. p. 1316.

Neque obstat, quòd Phaleg nomen suum habuit, quoniam g) *illius diebus terra divisa fuit.* Id enim de peculiari aliquà divisione intelligi potest, factà inter h) *Semi posteros*, de quibus est sermo; vel inter filios Ebræi [i. Ebræos]. Cùm enim Phaleg sit Noachi trinepos, dubitari non potest, quin terrarum orbis pars magna illius ætate dudum habitata fuerit.

g) Gen. 10. 25. h) Vers. 21.

Operis Distributio.

Intervallum hoc MCCCC annorum, ad res Aegypti pertinens, in duas partes distinguendum est: Prima continet annos DCC, ab initio Menis usque ad incursionem Pastorum: quo temporis spatio Aegyptus, in diversas partita Dynastias, & securâ pace potita, neque bel-

I.

bellum cum exteris, neque commercium exercuit. Primus hic liber istos habet terminos.

II. Liber Secundus alteros DCC annos persequitur, ab adventu *Pastorum* ad Sesostris expeditionem in Asiam. Istitis temporibus Aegyptus à *Pastoribus* diutissime oppressa; tandem à servitute liberata, in Monarchiam coaluit.

III. Tertius Liber res Aegypti splendidissimas refert, & Imperium amplissimum Sesostris successoribus propagatum. Refert etiam [mutatâ fortunâ] alteram Aegypti servitutem; alteram *παλυκαι-εγυίω*.

Hæc filo temporis satis continuo, historiæ autem stylo nimis interrupto, non per Annales, sed per annorum Centurias, sive Secula. Sic vult materiæ penuria.

IV. Liber Quartus, accuratiore fretus chronologiâ, res Græcas per Olympiadas, res Orientis per annos Nabonassaros digerit. Regnum Aegyptiorum instauratum; pessundatas Ebræorum fortunas; Assyriaca, Babylonica, Medica, Lydica, Medopersica percurrit; donec tandem in Persarum potestatem omnia devenerint: Persarum tempora delibat usque ad *Transitum Xerxi*, sive Secundam Diodori Siculi Decadem. Ex illo tempore Chronologia sanior procedit: *αιαχρονι-σμοι* recentiores minoris sunt momenti.

Diversa Aegypti Regna.

- a) Sync. p. 91. S Yncello a) *Menes Μεσσαιμ*, *Misraim* dicitur, ὁ πρῶτος οἰκῆστος τῆς Μεσσαιμ χῶραν, ἢ τῆς Αἰγυπτῶν. Qui primus incoluit Ægyptum. Fuit autem *Misraim* Chami filius; è quo ortæ sunt septem gentes, inter quas b) *Patrosai* recensentur, qui Australiores Aegypti partes tenuerunt. Nam *Patros* est *Thebais*. Id primus docuit, vir in litteris primus, c) *Samuel Bochartus*. Adeo ut illa Aegypti partitio, qua *Thebais* ab Aegypto propriè dicta disjungitur, quæ in infima Romanorum tempora duravit, etiam ab ultima antiquitate obtinuerit.
- d) C. 11. v. 11. Hinc Prophetæ sacri terram utramque distingunt. d) *Esaias*, *Ab Assur*, & à *Misraim*, & à *Patros*, & à *Chus*, [i.] *Ab Assyria*, & ab
- e) C. 41. v. 1. Aegypto, & à *Thebaide*, & ab *Arabia*. Et e) *Jeremias* separatim nominat *habitantes in terra Misraim*, & *in terra Patros*: [i.] in Aegypto propriè dicta, & in illi contermina *Thebaide*.

Porro

Porro vox *Misrajim*, cùm sit dualis, non tam hominis nomen haberi potest, quàm terræ; neque unius terræ, sed duplicis. Nimirum Ægyptus, ita propriè dicta, & à Thebaide distincta, in duas partes divisa fuit: una *Superior Ægyptus* vocatur, Thebaidi contermina; cujus metropolis fuit Memphis; altera *Inferior*, quæ loca continet Judææ proxima; cujus metropolis olim Heliopolis, & Pastorum temporibus, Tanis.

In hæc degebant Israëlitæ. Nam in illorum exitu, Deus a) *mirabilia fecit in terra Ægypti, in campo Taneos, (i.) in Ægypto Inferiore.* Superiorem verò, τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, habemus in historiâ b) Tobiz.

Tres has Ægypti, latè sumptæ, partes exprimit Jeremias alloquens c) *Judaos habitantes in terra Ægypti; qui habitant Migdol & Taphnes; & Noph; & in terrâ Pashros.* Migdol & Taphnes, Μιγδαλ & Ταφναι Πηλεύσιαι, sunt Inferioris Ægypti; Noph, sive Moph, Memphis, Superioris: diversa terra est Pashros, Thebais.

Recentiores omittimus, Strabonem, Ptolemæum, alios, qui Ægyptum tripartitam agnoscunt: nos illam ab initio ita se habuisse contendimus.

Vetus hæc Ægypti distributio à primævâ Ægyptiorum politiâ ortum habuit. Non enim primis istis temporibus omnis Ægyptus unius suberat imperio, sed regiones diversæ diversos habuerunt reges. Hoc Scaligero, quasi incauto, excidit. d) *Pater, inquit, diversos reges eodem tempore, in Ægypto, in diversis partibus imperium obtinuisse.*

Ex ipsis Ægypti Dynastiis manifestum est, πολυκοινοῦντες istam contigisse in ipsis rerum Ægyptiacarum incunabulis. Cùm enim Menes, extra controversiam, sit Ægyptiorum regum primus; cùm plures regum successiones Menem hunc coryphæum atque ἀρχηγόν τῷ sibi vendicent, pari que ambitione apicem rerum attingant, neque sibi invicem cedant; fieri non potest, quin, ætate post Menem proximâ, Dynastiæ istæ sint contemporanæ: tanquam diversi ex unâ radice simul germinantes surculi. Lustremus singulas.

D

Regnum

Regnum Thebanorum.

I.

Thebanorum regum Dynastiæ primum locum non immerito tribuimus, tum ob regni diuturnitatem, tum splendorem. De hujus Dynastiæ interprete, Eratosthene; & de illius epochâ diximus: de continuatione ejus, ad Sec. XI. dicemus. Ex hoc chronologiæ Eratosthenææ fragmento longè nobilissimo fit Æra Ægyptiaca; ad quam Dynastiæ reliquæ, omnisq; vetustissimi populi historia accommodari debet.

a) Sync. p.

91. d.

In illius principio a) *Menes*, rex primus, & *Thinites*, & *Thebanus* appellatur. *Θηβαιώτης* vox à Syncello corrupta, ne hic idem videretur cum *Mene* Africani, quem rejecerat; ne cum suo *Mene*,

b) Sync. p.

89. d.

eundem faceret, hunc illo aliquantò juniorem ponit. Nempe *Menes* Syncelli ponitur b) anno 50 *Phaleg*; quo contigit (secundùm illius rationes) Confusio linguarum, & *Dispersio gentium*: *Menes* Eratosthenis cœpit *ἔτι σιν ρ κ δ' μτ' ἢ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν, ἀπὸ 124. post confusionem linguarum*; quod in c) epilogo Dynastiæ dicitur. In d) prologo numerus iste turpiter auctus *α ρ κ δ'*. Neque aliter in e) Græcis Scaligeri. Depravatis his numeris deceptus, Scaliger immani peccat metachronismo in f) statuendâ horum regum epochâ.

c) Syncell. p.

147. d.

d) p. 91. d.

e) Euseb. p.

18. lin. 23.

f) Can. Isag.

p. 125. 130.

312.

g) Steph. in

Ἀισῶν.

Hujus regni regia Thebæ, caput Thebaidis, urbs ad Arabicam Nili ripam sita; ob magnitudinem celeberrima; ob antiquitatem

κτίσμα Οσίριδος & *Ἰσίδος* g) dicta: Homero *Ἐκατόμηποις*, à Ptolemaicis temporibus *Διόσπολις* vocatur; unde Manethoni, Africano, Eusebio reges hi *Diospolitani* nuncupantur.

Regnum Thinitarum.

II.

Thinitæ reges proximum locum obtinent, ob vetustatem indubitatissimam. Satis notum est horum initium, à *Mene* deductum. Nam inter Dynastias, apud Africanum & Eusebium, hæc primum locum occupat, & immensæ istius Chronologiæ caput constituitur. Africanus horum regum seriem in duas partitus est Dynastias, ut augetur Dynastiarum numerus.

Regnum

Regnum hoc, ad Libycam Nili ripam positum, per fluvium à Thebano diremptum esse videtur : ejus metropolis fuit *This* urbs antiqua, propè Abydum posita; unde reges isti *Thinitæ* dicti sunt.

a) ΘΙΣ πόλις Αιγυπτία, πλησίον Αβύδα. ὁ πολίτης Θινίτης, Αλέξανδρος Αιγυπτιακῶν πρῶτος.

a) Stephan. in Θ.

Regnum hoc, non ab ipso Mene, sed ab ejus nepotibus institutum esse colligimus ex comparatâ utriusque laterculi serie. Ipse *Menes* & *Thinites* fuit, & *Thebanus* : ejus filius *Arthotes* pariter in utraqve censetur Dynastiâ : sequitur inter *Thebanos* *Arthotes* alter, inter *Thinitas*, *Cerdénés* : quasi tum demum inter nepotès pactum esset, ut divisâ Thebaide, alter ad Nili Orientem imperaret, alter ad Occidentem. Uterque originem jactabat à Mene ductam.

Post aliquot secula, deficiente horum regum successione, regnum hoc cum *Thebano* iterum in unum corpus coaluit. This autem urbs primaria fuit usque ad *Sesoftris* tempora ; cum ab illâ

b) *nomus Thinites* nomen acceperit : postquam verò *Memnon* regiam in *Abydo* construxerat, *This* posthabita est, fuitque c) *Abydus* urbs magna, & secunda post *Thebas* : tandem *This* periit ; superfuit verò *Abydus*, oppidum d) *Memnonis* regîæ & *Osiris* templo inclytum. Ibi etiam Magnatum sepulcra. e) *Abydus* & *Memphis* urbes, in quibus verè *Osiris* sepulcrum : *Egyptiorum* qui fortunâ & potentîâ præcipui studiosè ambiunt *Abydi* tumari ; ut idem cum *Osiride* habeant sepulcrum.

b) Ptol. l. 4.

c. 5.

c) Strab. l. 17.

p. 813. c.

d) Plin. 5. 9.

p. 72. l. 31.

e) Plutar. de

Iside & Osir.

p. 359. a.

Cum verò Dynastia hæc terminetur intra primum hoc temporis intervallum, in quo cum exteris nullum fuit *Egyptiis* commercium ; evenit, ut horum regum res gestæ & tenuës sint, & obscuræ.

Regnum Memphtarum.

MEmphtar reges tertio loco collocantur ; non quòd essent illi minus illustres, sed quòd illorum successio magis turbata sit, & incerta : neque enim, primo intuitu, *Menes* hujus propaginis auctor fuisse videtur. *Africanus* horum regum seriem non tantum in tres dilaceravit Dynastias (interpositis quibusdam *Elephantinis* regibus, de quibus ad Sec. VI. dicemus) sed etiam caput illi mi-

ferè truncavit ; ne repetitum Menis nomen auctarum Dynastiarum sequelam suspectam redderet.

Nos duas ob causas Memphitici regni originem ab ipso Mene petendam esse censemus. Una ab Herodoto est , qui testatur
 a) *Mena Memphim condidisse* : ac licet alii b) *Memphim interpretantur portum bonorum* , alii *Sepulcrum Osfridis* ; tamen urbs ipsa conditoris nomen retinere videtur.

a) L. 2. c. 99.
 b) Plutar. de Iside & Osir. p. 359. a.

c) Sync. p. 56.

Altera causa est consensus chronologiae. Recensentur e) *Μεμφιστῶν βασιλείων* nomina XXI; quorum primus, post Menem, *Tofortbrus, qui & Æsculapius*, (non *Necherophes*) ultima *Nitocris*. Hujus reginae aetatem ex Thebanâ chronologiâ deprehendimus. Non enim fuit illa d) *alia Nitocris*, qua regnavit anno post hanc 2294;

d) Scal. Can. Isag. p. 310.

e) Sync. p. 54.

f) p. 56.

sed omnino eadem est ; de qua ad Sec. VII. Æsculapii autem tempus ex Thinitanâ chronologiâ colligitur. Sub secundo Thinitarum rege, notatur e) *Regiam in urbe Memphi constructam, & libros anatomicos scriptos fuisse*. Sub secundo Memphitarum rege, notatur pariter f) *ἡ ἰατρικὴ, ἡ ἀπὸ ξεισῶν λίθων οἰκοδομία, καὶ ἡ γομφίω, Medicina, scilicet lapidibus adificandi, & scribendi artes inventas fuisse*. Quis hæc contemporanea esse non discernit ? Quo tempore aedificandi medicandique artes inventæ sunt, eodem constructa est in Memphi regia, & de Anatomia libri sunt conscripti. Quis enim istam Africani *αἰωνίαν* concoquere potest, qui sexto demum seculo, post constructam Regiam, collocat inventorem aedificandi ; & Medicinæ auctorem, tamdiu post scriptos de re medicâ libros ?

Nos igitur regibus Memphitis, ab ipso Mene oriundis, Dynastiam propriam, merito assignavimus : Regum autem anni non sunt usquequaque sani.

g) Joseph. Antiq. l. 2. c. 5. p. 65. c.

h) Strab. l. 17. p. 807. d.

Fuit autem urbs Memphis, hujus regni & Superioris Ægypti, metropolis, supra Delta posita, in Occidentali Nili ripâ ; floruitque multis post regnum seculis. Stetit nempe post g) *Babylonem à Cambyse conditam* ; & post Alexandriam, à Macedonibus. Nam sub Romanis, quum jam Thebæ à Cornelio Gallo essent deletæ, Memphis erat urbs h) *magna & populosa, & secunda post Alexandriam ; Regia verò diruta & deserta*.

Regnum

Regnum Inferioris Ægypti.

Quarto Synchronismi nostri laterculo censetur illa Regum series, à quâ Georgius Syncellus suam Ægypti æram exorditur: continet illa reges XXV, annos DCC. De hac ærà, de hoc intervallo diximus. *Menes* illi est a) *Μεσραΐμ* *Misraïm*, qui primus incoluit *Mesraam* regionem, id est, Ægyptum. Inferiorem Ægyptum intelligere oportet. Nam qui horum regum sedes occuparunt *Pastores*, b) *Tanita* dicti sunt. c) *Τάνις, πόλις μεγάλη Αιγυπτία. ὁ πολίτης, Γενίτης.* Pastores hi d) *condiderunt urbem in Sethroite nomo, ex quâ Ægyptios aggressi, ceperunt Memphim.* e) *Σεθροῦν, πόλις Αιγυπτία. ὁ πολίτης, Σεθροῦτης.* Tam *Sethron* quàm *Tanis* fuerunt Inferioris Ægypti urbes præcipuæ; à quibus nomi *Tanites* & *Sethroites* postea nomen habuerunt. I'tolomæo f) *Sethroitidis nomi metropolis est Heracleopolis Parua*, Macedonibus ita dicta.

IV.

a) Sync. p 91.
2

b) Syncel. p. 103. d.

c) Steph. in Σ.

d) African.

apud Sync.

p. 61. b.

e) Steph in Σ.

f) Prot. l. 4.

c. 5.

Inter Dynastias Africani, g) duæ sunt *Ἡρακλεωτικῶν*, sive *Ἡρακλεωπολιτῶν βασιλείων*, quas ille inter vetustissimas haberi voluit; cum ex h) *primo Manethonis tomo* illas se deprompsisse dicat; neque ab *Athorbe*, Menis filio, multum abludivit *Achtboes*, unicum regis nomen in Dynastiis istis; quæ sunt magni annorum numeri, præterea nihil. Hinc levis accidit dubitatio, utrum *Heracleotica* regio Africani sit eadem cum *Mesraâ* Syncelli? & an reges ab Africano omiffi (si modò illum reges omiffisse, & non numeros ad placitum potius finxisse dicamus) sint iidem cum regibus istis quos ponit Syncellus?

p. 106. (124.)

g) Sync. p. 59.

p. 60.

h) p. 59. c.

Veruntamen neque illud Syncelli laterculum nobis admodum satisfacit. *Misraïm* ibi nomen est Ebraicum; *Aristarchus*, Græcum; *Serapis*, Dei; *Sesouchosis* (si *Diczarcho* fides) aut inter Semideos fuit, aut post illos primus. Sed penès auctorem sit istius Dynastiae fides.

Præcis autem hæc temporibus *Heliopolis* videtur esse hujus regni metropolis; i) *Arabia conterminam, claritatis magna Solis opidum*: Sub Pastoribus autem *Tanis*; unde reges *Tanita*.

i) Plin. l. 5.
c. 9. lin. ult.

Quatuor itaque in Ægypto regna ab origine fuerunt; duo Thebaidis, duo Ægypti propriè dictæ. Horum omnium successiones, cum regum nominibus, & annorum regnandi numeris, beneficio

Georgii Syncelli, ex Manethone & Eratosthene adhuc supersunt. Nos autem, solutâ Africanâ arenâ, secundum mensuram Syncelli Dynastiârum istarum synchronismum exhibuimus; atque res singulas pro virili illustrabimus.

Menes, Hammon, Belus.

TRES sunt Primi hujus seculi Reges, *Menes, Athobes, Tosorthrus*, qui in Deorum numerum relati sunt omnes. a) *Hic est Antiquissimus referendi bene merentibus gratiam mos, ut tales Numinibus adscribantur.*

Menes in Dynastiis omnibus Primus est: & *Thebanus* dicitur, & *Thinites*: etiam *Memphites* dicendus, cum sit illius urbis conditor. Nimirum ille Ægypto omni præfuit: ejus autem posteris, diversis potiti Dynastiis, illum communem omnium parentem venerantur.

- S. I.
b) Sync. p. 91.
d.
c) Herodot.
l. 2. c. 42.
d) Helych.
A.
e) In Iside,
p. 354. c.
f) Ezech. 30.
15.

Ex interpretatione Eratosthenis, b) *Menes ἐμηνθεῖ Διόνι*, exponitur *Jovius*. Qui Ebræis *Ham*, Ægyptiis *Jupiter Hammon* vocatur. c) *Ἀμμῶν Αἰγυπῆσι καλεῖται ἢ Δία, Ægyptii Jovem appellant Hammūn*. d) *Ἀμμῶς, ὁ Ζεὺς Αἰγυπτίαις, secundum Aristotelem*. e) *Plutarchus dicit, ἰδίον παρ' Αἰγυπῆσις ὄνομα τῷ Διὸς εἶναι τὸ Ἀμμῶν, ὃ ἀρχόντες ἡμεῖς Ἀμμῶνα λέγομεν, Proprium Jovis nomen apud Ægyptios esse Hamun; unde Græci Hammonem deducunt*. Notissimum est Jovis Hammonis Oraculum: & Thebæ Ægyptiæ f) prophetis sacris *Hammon-No*, Græcis vocantur *Διόσωοις*.

Sanchuniathon, vetustissimo rerum Phœnicicarum scriptori (quem, Græcè versum, *Philo Byblinus* Hadriano Aug. obtulit) *Menes est Saturnus*. g) *Ἐλθὼν, inquit, ὁ Κεφνὸς εἰς Νότα χώραν, ἀπασαι τὴν Αἴγυπτον ἔδωκε θεῷ Τααυτῷ, ὅπως βασιλεὺς αὐτῷ γένηται Saturnus in Meridtem veniens, totam Ægyptum Deo Τααυτο in regnum dedit*. Τααutes Phœnicum est *Thoth* Ægyptiorum, sive *Mercurius* filius *Menis*, qui patri successit in Thebaide. Phœnicibus autem duo sunt Saturni, h) *Ἐλληνιστῶν ἢ Κεφνὸς πρὸς παῖδες, Κεφνὸς ὁ μῶνυμὸς τῷ πατρὶ, καὶ Ζεὺς Βηλὸς, καὶ Ἀπόλλων, Saturno tres liberi nati sunt, Saturnus ejusdem cum patre nominis, Jupiter Belus, & Apollo*.

- i) Bochart.
initio Geogr.
Sæc. 1.

Docuerunt jam pridem i) viri doctissimi *Saturnum* mythologorum

gorum esse ipsum *Noam*. Sicut *Jupiter* natus minimus erat e tribus Saturni filiiis, qui Orbis imperium inter se partiti sunt; sic *Ham* a) *natus minimus* filiorum Noe, quos Orbem tripartito obtinuisse diximus. Ante Diluvium, b) *Jupiter* Semideorum postremus est; post Diluvium, *Menes* Regum primus: *Ham* & ante Diluvium vixit, & post Diluvium *Aegypto* positus est.

Densa aspiratio vocabuli *Ham* aliquando vertitur in X Graecum; unde terra *Chami*, & *Χημία*. aliquando aspiratio ista mutatur in Θ. Socrates cum Phaedro differens de Thoth, c) βασιλέως, inquit, *ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἰουβινοῦ ὅλης θαμῦ ἐστὶ τὸ μέγαλλον πόλιν ἔχει ἀνω πόλις, ὃν οἱ Ἕλληες Αἰγυπτίας θήβας καλεῖσι, καὶ τὸ θεὸν Ἀμμῶνα, Ἐρὰ tunc totius Aegypti rex *Thamus* in magnâ superioris regionis urbe, quam Graeci vocant *Thebas Aegyptias*; ipsumque appellant *Deum Hammonem*. Menes igitur *Chamus, Thamus, Deus Hammon*.*

Vox θαμῦς apud Ezechielem legitur. d) *Ecce sedebant mulieres plangentes Thamus*. LXX, θαμῦς. S. Hieronymus vertit, *Ecce mulieres plangentes Adonidem*. Qui Phœnicibus *Adonis*, Aegyptiis *Osiris* dictus est: Eadem in solennitatibus caeremoniæ; ἀφανισμός, five mors; ζήτησις cum luctu, ἑρσησις cum lætitiâ; Mensis Junius utrique dicatus. Cyprii nomen utrumque conjungunt e) Ἀμαθῦς, ἡ πόλις Κύπρου δεξαμενότη. ἐν ἧ ἀδωνίς οἰσεῖς ἐπιμάτο. ὃν Αἰγυπτίον ὀνομάζουσι καὶ φοίνικας ἰδιοποιεῖν, *Amathus* Cypri vultuissima, in quâ colebatur *Adonis-Osiris*; quem, utpote *Aegyptium*, Cyprii & Phœnices sibi vendicant. *Thamuz* itaque, *Osiris*, *Adonis*, idem numen.

De planctu *Thamuz* Pseudo-prophete fabulam, ex libro *Zabiorum*, refert f) Maimonides. Nec minus ineptè *Philaltrius Brixien-ensis*, g) *Thamus* (inquit) *Pharao* ille dicebatur rex *Aegyptiorum*, qui sub *B. Moysè* Aegyptiis presidebat illo tempore. Is, scilicet, qui in mari Rubro periit.

Planctus autem iste non malè referrî potest ad id, quod ex *Methone* notat *Africanus* ad primum hunc Aegypti regem, h) *ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἰουβινοῦ ὅλης θαμῦ ἐστὶ τὸ μέγαλλον πόλιν ἔχει ἀνω πόλις, ὃν οἱ Ἕλληες Αἰγυπτίας θήβας καλεῖσι, καὶ τὸ θεὸν Ἀμμῶνα, Ἐρὰ* enim mythologia tradit i) ἡ οἰσην ἐπὶ τοῦ Ἰουβινοῦ ἀναγασθῆναι, & ἀδελφῆ, *Osirum*, à *Typhone* fratre interemptum fuisse: exhibet eti- am k) *Typhona* ἐπιποτάμιω εἰκασμῶνον, *Typhonem Hippopotami specie formatum*. Tale fuit in *Hermopoli* l) *Typhonis simulacrum*.

a) *Apol. 16 de. p. 371. c.*

a) Ælian. hist
l. 10. c. 21.

a) *Apollonopolis autem Crocodilum oderunt, quia Typhonem eius formam induisse ajunt.*

b) Diod. S. l. 1.
p. 15 b.

Sanè numen incertissimum erat Osiris; qui non pro *Ἰουε* tantum, sed etiam pro Deorum plerisque habebatur. b) Τὸν Ὀσίριν ὁ μὲν Σάραπιν, οἱ δὲ Διόνυσον, οἱ δὲ Πλάτωνα, οἱ δὲ Ἀμμωνα, ἕνός δὲ Δία, πολλοὶ δὲ Πάνα νενομίκασι, *Osirin quidam Sarapin, alii Bacchum, alii Plutonem, alii Hammonem, nonnulli Iovem, multi Pana esse existimant.* Neque enim tanta fuit πολυθεότης Gentium, quanta fuit Deorum πολυωνυμία. Ejusdem Dei, pro patriis institutis, diversus erat cultus, diversæ appellationes. Ipse *Bachus*, apud c) Nonnum,

c) Dionysiac.
l. 40. v. 397.

inter alia plurima, *Astrochitona* sic invocat.

Βῆλος ἐστὶ εὐφρήτα, λίβυς κεκλημὲν Ἀμμων, Ἀπὶς ἔφυς Νηλῶν, Ἀραψ Κεφν, Λαυρ, Ζῶς.
Belus Euphratensis, Libycus vocatus Hammon, Apis es Niliacus, Arabs Saturnus, Assyrius Jupiter.

S. III.

d) Euseb. Pr.
Ev. p. 37. d.
e) in Caracal-
lâ.

Qui Afris & Ægyptiis *Hammon*, idem Syris & Babylonii dicitur *Belus*. Ζῶς Βῆλος d) Sanchuniathoni unus est è tribus Saturni filiiis. e) Xephilino, ὁ Ζῶς, ὁ Βῆλος ὀνομαζόμενος, καὶ ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ τῆ Συρίας ἡμιώμενος, *Jupiter, Belus dicitur, & in Arameâ Syriae cultus*; Celeberrimum autem Babylone fuit f) Διὸς Βῆλος ἐστὶν Χαλκόπουλον, *Jovis Beli templum aeneis portis.*

f) Herodot.
l. 1. c. 181.

g) Messeniac.
p. 261.

h) Antiq. l. 1.
c. 9.

g) Pausanias, author minimè vanus, ὁ ἐν Βαβυλωνίᾳ Βῆλος ἀπὸ ἀνδρός Ἀιγυπτίῃς Βῆλος τῆ Λιβύης ὄνομα ἔχεν, *Belus Babylonius à Belo homine Ægyptio Libyes filio nomen habet.* Et Hestiacus, apud h) Jo-

i) Syacel.
p. 97. a.

k) Euseb. n.
53.

l) Cedren. p.
16.

sephum, illum advenam fuisse innuit, cùm dicat, Τῶν ἱερέων τὸς Διγσωθέντας τὰ τῆς Εὐναλίας Διὸς ἱερῶματᾶ λαβόντας, εἰς Σενναάρ τῆ Βαβυλωνίας ἐλθεῖν, *Sacerdotes qui effugerant, sacra Jovis Enyalii rapientes, in Senaar Babylonia agrum pervenisse.* Ζῶς Εὐνάλιος est Βῆλος Ἀρῶς, *Belus Martius.* Arius ille *Belus* is est (ni fallor) qui in Ctesianâ Assyriorum regum serie recensetur quartus: Post *Ninum* & *Semiramidem* regnabat i) Νινύας, ὁ καὶ Ζάμης, υἱὸς Νίνας καὶ Σεμιραμείως. Eusebio k) *Assyriorum tertius Zamais, qui & Ninyas, filius Nini & Semiramidis*: Succedit Ἀρῶς, *Quartus Arius.* Hunc *Belum* nominari, & pro Deo haberi, ex Cedreno discimus. *Semiramis*, inquit, *filios habuit Jovem, Belum, & Ninum* (qui Ctesiae *Ninyas* dicitur.) l) Dein, Μετὰ Νίνον ὁ ἕξτος τῆ Λαυρῶν βασιλεὺς. Ἔπιν ὁ πα-

ὁ πατήρ αὐτῆ Ζάμις Ἀρεα ἐκάλεσεν. τῷ τῷ Ἀρει πρώτῳ ἡλίω ἀπέστειλε οἱ Λοσύριοι, καὶ ὡς θεὸν προσκυνῶσι, Βαάλ ὀνομάζοντες, *Posse Ninum* (Ninyam) *Thurus imperavit Assyriis, quem Zamis ejus pater Aresa* (Arium) *appellavit: Illi primam statuam posuerunt Assyrii, & cum Deum adorarunt, Baalum nominantes.* Παυλὸ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ εἶπε, a) τῶν οἱ Λοσύριοι. Βαάλ θεὸν, ἢ ἦν Βῆλ μεθ' ὀνομάζοντες, καὶ α) p. 15. ἀνακλησάμενοι αὐτοῦ, *Hiunc Assyrii Baalum, sive Belum deum appellarunt, & statuam excitantes coluerunt.* b) Castor tamen Belum Ni- b) Syncr. no praeposuit, & ab illo regum Assyriorum initium duxit. Ista au- p. 206. a. tem omnia προσχερισμῶ peccant. De coloniâ istâ, in Babyloniam ex Aegypto à Belo deductâ, ad Sec. VIII; de Cretianâ serie, ad Sec. XVII. dicemus.

Βαάλ sive Βεέλ, unde Βῆλ, est *Dominus*. c) Τὸν Ἥλιον Βεελαύ- c) Euseb. Pr. μω καλεῖσι, ὃ ἔστι Ὁρὸς Φοινίξ, Κύριος ἕρανος, Ζῶς ἢ παρ' Ἑλλη- Εν. Λι. p. 34. σι, Solem vocant Beelsamen (*samaim*), id est, Phœnicum linguâ, *Domi- mus Caeli, Græcorum verò Jupiter.*

In Phœniciâ *Beli*, sive *Joves* fuerunt plurimi. *Gazæ* coleba- tur *Marnas*, id est d) *Dominus hominum*, quem Cretenses pro suo e) d) Scalig. in *Jove* habuerunt. *Azoti* cultus est *Dagon*, qui etiam *Jupiter* dictus. fragm. p. 36. f) ὁ Δαζαν ἐπέκεινθ' ὄρε σίτου καὶ ἄροτρον, ἐκλήθη Ζεὺς Ἀρότροι, e) Stephan. in *Dagon*, quod frumentum & aratrum invenisset, nuncupatus est *Jupiter* Ἰδῶ. *Aratrius*. Et g) *Vulcanum Phœnicis* vocabant Δία Μίχρον. *Jovem*. f) Euseb. p. *Machinatorum* vertit h) *Bochartus*, περιπεχνίτιω. i) Τὸν Δία Ἥλι- 37. d. οπαλίτιω in *Syriâ Aegypto profectum, & ferculo vestum*, refert *Macro-* g) *ibid.* p. 35. *bius*. k) *Heiychius*, θαλάσσιος Ζεὺς ἐν Σιδῶνι τιμᾶται, *In Sida-* h) *Phœnic.* *ne colitur Jupiter Thalassius*: atque alibi, l) Βῆλ, ἕρανος καὶ Ζῶς i) *Saturnal.* Ποσειδῶν ὁ υἱός, *Belus, Cælum & Jupiter Neptuni filius.* Græci qui- 1. 23. dem *Belum* ex *Aegypto* petunt, illumque m) *Neptuni & Libyes fili-* k) *Helych.* um faciunt. *Neptunus* nomen est *Aegyptium*; illi n) *Νεφθω κα-* l) *ibid.* B. *λῶσι τ' ἡὸς τὰ ἕρανα, καὶ παρῆρα καὶ ψαύοντα τ' θαλάττης, Neptun-* m) *Apollo-* *appellati terra extrema, & promontoria, & que mare attingunt,* dor. de Diis, 1. 2. *Neque Belus tantum, sed etiam o) Phœnix & Cadmus de Thebis* n) *Plutarch.* *Aegyptiorum in Syriam profecti, apud Tyrum & Sidonem regnave-* in *Idæe*, p. 366. b. *runt.* *Cadmus* *Deorum cultum* in *Europam* dilatavit; quod suo o) *Euseb.* *Chron.* tempore dicendum. n. 562.

Plures in Oriente *Joves* est investigare: Græcis Romanisque, longè recentioribus, nullus datur hîc locus. p) *Varro trecentos* p) *Tertull.* *Joves* *Apolo*, c. 19

E

Joves (sive Jupiteres dicendum) introducit : Nos Originem quaerimus, non multitudinem.

Sanè omnis de Jove theologia ex Ægypto derivata est ; nec Jovis solum, sed omnium etiam Deorum numina inde petenda sunt.

Idololatria à Phœnicibus quidem propagata, sed ab Ægyptiis inventa est. a) Δωδέκα θεῶν ἐπινοουρίας ἔλεγον πρώτους Αἰγυπτίους νομισαμένους Ἕλληνας πρῶτον σφύρων ἀναλαβέντων. βωμὸς τε καὶ ἀγάλματα ἔνῃς θεοῖσι δυνάμεναι σφείας πρώτους. *Dicunt Ægyptios XII. Deorum cognomina primos in usu habuisse ; & Græcos ab iis fuisse mutuatos : illos etiam aras, & simulacra, & delubra Diis primos statuisse.* Consentit Lucianus, Assyriacæ ferutor antiquitatis.

b) De Deo Syriæ initio.

b) Πρώτοι μὲν ἀνθρώπων Αἰγυπτίοι λέγονται θεῶν τε ἐνοσίλω λαβέντων καὶ ἱερὰ εἰσαγάγοντες καὶ τιμῆρα καὶ πανηγύριμα δυνάμεναι πρώτοι καὶ ὀνόματα ἱερὰ ἐγνώσαν, καὶ λόγους ἱερὰς εἰλεξαν. Μετὰ τὸ πολλῶν χρόνων παρὰ Αἰγυπτίων λόγον Λαγύριοι ἐς θεὸς ἤκισσαν καὶ ἱερὰ καὶ νῆας ἤγαγον, ἐν τοῖσι ἔργα ἀγάλματα ἔθεντο ἔξοανα ἐστήσαντο. Τὸ ἵερὸν παλαιὸν καὶ παρὰ Αἰγυπτίους ἀξίωμα καὶ νῆσι ἴσασιν. *Primi hominum Ægyptii dicuntur & Deorum notitiam percepisse, & templa constituisse, & delubra, conventusque solennes edidisse : Primi etiam nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Non multo post tempore Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, & sacra templaque crexerunt, in quibus & simulacra posuerunt & statuas dedicarunt. Antiquitus verò etiam apud Ægyptios templa fuerunt sine statuis.*

c) Amm. Marcell. l. 22. p. 235.

Tantundem de Ægypto Ammianus. c) *Hic, inquit, primum homines longè ante alios ad varia Religionum incunabula (ut dicitur) pervenerunt ; & initia prima Sacrorum cautè tuebantur condita scriptis arcanis.*

Thoth Mercurius. Dii Cabiri.

POST excessum Menis Ægyptus divisa est : *Atborbes* Thebis, Memphi regnabat *Tosorthrius*, sive Æsculapius ; Uterque pari consecrationis honore donatus. d) Τῶν παρὰ Αἰγυπτίους ἀνθρώπων πῶς ποτὲ συμμύρων τῶν ἀνθρώπων δόξῃ θεῶν, ἐρημὸς τε ὁ Θηβαῖος, καὶ Ἀκκληπῆς ὁ Μεμοφίτης, *Ex iis, qui in Ægypto aliquando fuerunt homines, sed Dii facti sunt opinione hominum, Mercurius Thebanus & Æsculapius Memphites.*

In

In Dynastiâ dicitur Ἀπόλλωνος υἱὸς Μενέως, ὃ ἐρμυλῶς⁷⁾ Ἐρμο-
φῶνης. *Atbothes filius Menis, quod exponitur Mercurio-genitus. Atbo-*
thes is est, a) quem Ægyptii vocant Ἐωὺθ, Alexandrini Ἐωθ, Gra-
ci Ἐρμυλῶ, Mercurium. Expositio autem ista ad successorem perti-
net: hic Menis, ille autem Mercurii filius.

M. Cicero quinque *Mercurios* enumerat; quorum tres prio-
res Græci sunt, neque ad rem nostram. b) *Quartus*, inquit, b) Nat. Deor.
Nilopatre natus, quem Ægyptii nefas habent nominare: Quintus, l. 3. p. 248.
quem colunt Pheneata, qui Argum dicitur interemisse, ob eamque
causam Ægypto præfuisse, atque Ægyptiis Leges & Literas tradidisse.
Hunc Ægyptii Thoyth appellant; eodemq; nomine Anni primus mensis
apud eos vocatur. Ultimus hic is est de quo agimus, omnium anti-
quissimus: Cicero autem illum cum Mercurio Arcade confun-
dit. c) *Pheneum, oppidum Arcadia; & Ἀργυφόντης Mercurius* c) Plin. 25. 4.
fuit ille,

_____ d) *Quem candida Maia* d) Virgil. Æn.
Cyllenes gelido conceptum vertice fudit. l. 8. v. 138.

Ciceroni prævit Homerus; qui *Mercurium* ψυχολομπὸν Ægyptio-
rum, *Cyllenium* vocat.

* Ἐρμῆς ἢ ψυχὰς Κυλλήνης ἔξεκαλεῖτ,
Mercurius Cyllenius animas evocat. * Odyss. Ω.
initio.

Manilius eodem nomine *Mercurium Secundum* invocat, *Astrono-*
miz auctorem;

e) *Tu princeps aurborgi sacri, Cyllenie, tanti:* e) L. 1. v. 33.
Per te jam Cælum interius, jam sidera nota.

Ineffabile *Quarti* nomen nescire liceat: nisi sit *Siphoas*, ὃ ἔ Ἐρμῆς;
scilicet, *Secundus*; non *Nili* filius, sed cui successit *Nilus* rex Theba-
norum, Seculo X.

Mercurius hic inter *Deos Cabiros* recensetur: Eorum pater §. I.
(secundum Theologica Sanchuniathonis) fuit *Jupiter.* f) Euseb. Pr.
Ev. l. 1. p. 36 a.
Συδὴ Διόσκουρη, ἢ Κάβειροι, ἢ Κορύβαντες, ἢ Σαμοθραῖες, Ex Sydyk
Dioscuri, seu Cabiri, seu Corybantes, seu Samothracæ orti sunt. De *Cory-*
bantium & Samothracum nomine posthac, g) ubi de *Cadmo.* g) Sec. IX.
dyk esse *Jovem* indicat *Dioscurorum* nomen, quod à *Patre* accipiunt,
οἱ τὸ Διὸς κῆρυ, *Jovis filii.* *Cabiri* dicti sunt in *Ægypto* atque
Oriente. *Cabir* Ebraicè est *magnus & potens: Dii Κάβειροι* sunt po- h) Varro LL.
tes, potentes. h) *In Augurum libris Divi potes sunt, in Samothrace* l. 4.
θεοδωατοί. Et *Cassius Hemina*, apud i) *Macrobiū, dicit Sa-* i) Saturnal.
l. 3. c. 4.
E 2 mo-

- mothrakas Deos* (id est, Cabiros) *proprie dici* θεὸς μεγάλος, θεὸς χρηστὸς, θεὸς δυνατὸς. Horum templum Memphi vetustissimum fuit; a) ἐς τὸ ἕθμιτόν ἐστι εἰσέναι ἄλλόν γε ἢ τὴν ἱερά, quod inaccessum alteri quam Sacerdoti; donec Cambyses ingressus simulacrum concremavit, πολλὰ καὶ ἄσποκώφως multa jocatus in ea. Erant enim Vulcani statuas similia, quas ille multo risu excepit. Fuerunt autem
- a) Herodot. l. 3. c. 37.
- b) Euseb. ib. P. 39. c. c) Schol. A-poll. l. 1. v. 917.
- b) Ἐπὶ τὰ Συδέκ παῖδες, Κάβιροι, Septem liberi Sydec, Cabiri; qui non uno tempore Dii facti sunt, c) Οἱ δὲ δύο εἶναι τῶν Καβίρων Φασί πρῶτον πρεσβύτερον μὲν Δία, νεώτερον δὲ Διόνυσον, Quidam ferunt Cabiros prius duos fuisse; senioresem quidem Jovem, & Bacchum juniorem. Ipse Jupiter Cabirorum primus; cui accessit ejus filius Bacchus. Aliorum trium nomina, ex Mnaseâ, profert Scholiastes Apollonii Rhodii. *Axieros, quæ est Ceres; Axiokefsa, Proserpina; Axiokefsos, Pluto*: ὁ δὲ πρῶτος ἡμέτερος τέταρτος Κάσμιλος ὁ Ἐρμῆς ἔστιν, ὡς ἰσορεῖ Διονυσόδωρος, Additus est & quartus Casmilus, qui est Mercurius, ut refert Dionysodorus. De Orientalium horum nominum etymologia, d) Bochartum adeas.
- d) Phœnic. l. 1. c. 12.
- Mercurius autem, in inferiore ordine positus, Deorum minister erat. e) *Casmillus nominatur in Samothracis mysteriis Deus quidam administrat Diis Magnis.*
- e) Varro LL. l. 6.
- f) Macrobius Saturn. 3. 8.
- g) Plutar. Numâ, p. 64.
- f) *Tusci Camillum appellant Mercurium*; unde Romanorum *camilli*, qui serviebant sacerdotibus. Juba dixit, g) τὸν ἑσπερίωντα τὸν ἱερωῦ ἔτι Διὸς ἀμφιθαλῆ πᾶντα λέγεσθαι Κάμιλλον, ὡς ἔτι Ἐρμῆος ἔπος εἶναι τῶν Ἑλλήνων Κάμιλλον δὲ τὸν Διαιονίαν πρῶτον ἔβουον, Pubescentem puerum ministrantem in æde Iovis dici Camillum, quo nomine Græcorum nonnulli Mercurium à ministerio vocarunt.
- §. II.
- h) Euseb. Pr. Ev. p. 96 d.
- i) L. 1. p. 10. b.
- k) Act. 19. 35.
- l) MS. p. 268.
- h) Sanchuniathon i) *Mercurius est Saturni Γραμματέως*. i) Diosdorus dicit illum fuisse *Γραμματέα Osiridis*. Fuit autem Osiris Saturni filius. Vox *Γραμματέως* legitur in k) Actis Apostolorum, ubi de fecko Dianæ agitur. In sacris Græcorum ludis quinam fuerint *Αλιτάρχης, Γραμματέως, Ἀμφιθαλής*, docet l) Joannes Antiochenus, Oxonii imprimendus.
- m) Diod. l. 2. p. 14. b. n) a.
- m) Dicunt Osirim cum Mercurio n), ἅπαντα πρῶτα ἀκοινοῦσθαι καὶ μάλα πρῶτον τῆς τέχνης συμβεβηκέναι, quia communicasse, ejusque confilio maxime usum fuisse; n) illumque in honore ante omnes habuisse, Διὰ φόρον φύσιν κερχρησθέντων πρὸς ἑθνομίαν τῶν δυναμῶν ὡφελῆσαι, ἢ κοινὸν βίον, cum esset perspicacis ingenii in excoGITandis humanæ vitæ commodis. Hæc enim prima conprehensa loquelam articulatam

rim distinxit; & rebus multis nomine destitutis nomen indidit: Literas invenit: Deorum cultus & sacrificia ordinavit; hic primus Astrorum ordinem, Vocumq; harmonias & naturas observavit; Palæstræ inventor; concinnitatis & corporis decore effingendi artifex; Lyram trichordem invenit & Qleam. * Diodorus autem hic Mercurium Ægyptium cum Græco miscet. Ipse enim paulò post tradit Ægyptiis non licere, Palastram, aut Musicam, discere. Cicero Leges addidit & a) Ælianus, Αἰγυπτίους Φασὶ πρῶτος Ἐρμῆς τὸ νόμιμα ἐκμύσθαι λέγειν. Sane b) Ægyptii scriptores, putantes omnia inventa esse à Mercurio, libros suos Mercurio inscribebant: Mercurius præest Sapientia & E-
loquio.

* L. 1. p. 57.

a) Æl. l. 14.

c. 34.

b) Jamb. de myster. Ægypt. initio.

De Literarum initio hæsitat Plinius. c) Literas, inquit, semper arbitror Assyrias fuisse: sed alii apud Ægyptios à Mercurio, ut Gellius, alii apud Syros repertas volunt. --- Anaclicides in Ægypto invenisse quendam nomine Menona (ἢ Μνωῶν) tradit, XV annis (imò XV aetatibus, sive V seculis) ante Phoronem, antiquissimum Græcia regem; idque monumentis approbare conatur. Patri attribuit, quod filio debetur. Gellius autem, Diodorus & Cicero suæ sententiæ auctores habuerunt Sanchuniathonem & Platonem. d) Τὰ αὐτῶν Ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐπιπέδων γραφῶν, Ταυταυς invenit primorum elementorum scripturam. Etejus interpres e) Philo, Πρῶτος ὄντι Τὰ αὐτῶν, ὁ τὸ γραμματικῶν ἔφεσον Ἰπνοί(ας, καὶ τὸ Ἰπνομημάτων γραφῆς κατέλεξας, ὃν Αἰγυπτίους Θεῶν. Ταυταυς primus literas excogitavit, & ad memoria subsidium scribendi auctor fuit, quem Ægyptii vocant Thorb. Socrates, apud f) Platonem, ἀδιδί, inquit apud Naucratis Ægypti, quendam fuisse prisorum deorum, cui avta quam Ibi vocant sacra est, αὐτῶ ἢ ὄνομα τῶν δαίμωνι ἕνας Θεῶν. Τῶτον ἢ πρῶτον ἀριθμῶν τε καὶ λογισμῶν ἄρην, καὶ γεωμετρίας καὶ ἀστρονομίας. ἔτι ἢ ἀπτήσις τε καὶ κυβέσις. Ἐ δὴ κὲ γραμματικῶν, Ἰπσι deo nomen esse Theuth. Hunc primum Numeros & Computationem invenisse, & Geometriam & Astronomiam, Talorumq; & Alcarum ludos, etiam & Literas, ἡμετέρας καὶ ἰσοφίας. Φάρμακον. Idem alibi dicit, quòd h) Theuth in Ægypto primus literas vocales à consonantibus διήκει τὰ ἀφθεγὰ καὶ ἀφωνα, & mutas à liquidis distincti, & γραμματικῶν τέχνην ἐπιφύλαξας, Artem Grammaticam protulit. Quod quidem nimis speciatim dici videtur, & primis hinc temporibus parum congruè. Primæ Ægyptiorum literæ fuerunt hieroglyphicæ:

c) Plin. l. 7. c. 56. p. 128.

d) Euseb. Pr.

Evang. l. 1. p.

36. a.

e) ib. p. 31. d.

f) In Phæ-

dro, p. 1240. a.

g) ibid. c.

h) In Philebo

p. 374. c.

a) Lucan. l. 3.
verſ. 222.

a) *Nondum flumineaſ Memphis cantextere bibloſ
Noverat : & ſaxiſ tantum volucresq; fereq;que
Sculptaſq; ſervabant magicas animalia linguaſ.*

b) Clem. A-
lex. Strom.
l. 5. p. 555. d.

Triplex erat apud Aegyptioſ Characterum ratio : b) *Ἐπιτολογραφικῆ*, ad ſcribendaſ epistoſaſ apta, ſive Vulgaris; *Ἱεροτικῆ*, qua utuntur *Ἱερογραμματεῖſ*, qui de rebus ſacriſ ſcribunt; & *Ἱερογλυφικῆ*, ſacra ſculptura : Hujus duæ ſunt ſpecies; *Κυριολογικῆ* proprie loquens per prima elementa; & *Συμβολικῆ*, per ſigna; cujuſ alia proprie loquitur per imitationem, alia tropice, alia allegorice per anigmata. Primi generiſ exemplum ſit; Solem circulo, Lunam Luna figura expriment : ſecundi; Regum laudeſ Theologicis fabuliſ tradunt : tertii; obliquam Aſtrorum conversionem Serpentum corporibuſ aſſimilant; & Solem ſcarabeo. Symbolicum hoc per anigmata ſcribendi genus omnium vetuſtiſſimum fuit, & ipſiuſ Mercurii inventum : cujuſ egregium ſpecimen habemus in theologicis Sanchuniathonis.

c) Eufeb. Pr.
Ev. p. 39. a.

c) *Ταυτουſ deus Cælum expreſſit, & Deorum vultuſ, Saturni atque Dagoniſ aliorumq; ſacroſ elementorum characteres effinxit : Saturno auſtem pro regni inſignibuſ excogitavit quatuor oculoſ in vultu & in occipite, quorum duo aperti, duo clauiſ; & in humeriſ quatuor alaſ, quarum duaſ expanſe, duaſ demiſſe. Symbolicuſ erat, Saturnum dormientem videre, & vigilantem dormire; eundem quiſcentem volare, & volantem quiſcere. Reliquiſ Diuſ duaſ tantum alaſ dedit, utpote qui Saturnum ſequerentur. Affinxit etiam ad caput Saturni duaſ alaſ; unam ob mentem gubernatricem, alteram ob ſenſum.*

d) Herodot.
l. 2. c. 42.

Ex occultâ hæc Symbolologiâ orta eſt inſana Aegyptiorum Theologia, & monſtroſa Deorum ſimulacra. d) *Κρονοθεῖον πάλαιſαμα & Διοſ ποιεύſαι Αιγύπτιοι*, Aegyptii ſimulacrum Joviſ faciunt Arietinaſ facie.

e) Lucan. l. 9.

c) *Stat tortiſ cornibuſ Ammon.*

v. 514.
f) Clew.
Alexand.
πρωτογενῆ.
p. 36. a.

f) *Ἐβλαῖο δέ & Αλέξανδρου Αμμωνιοſ υἱοſ εἶναι δοκεῖν, καὶ πρῶτογενῆſ ἀναπλαῖνεſθαι πρὸſ τῶν ἀγαλαμοποιῶν*, Alexander etiam volebat Ammonis filiuſ videri, & Cornutuſ à ſtatuariiſ effingi.

g) Apuleiuſ
l. 11. p. 387.

Mercuriuſ, ipſe Myſteriorum author, *κυνίμορφοſ*, caniformiſ effingitur. g) *Ille Superum comiteator & Inferum, nunc atræ, nunc aureâ facie ſublimiſ, attollens Caniſ cerviceſ arduaſ, levâ caduceum gerens, dextrâ palmam virentem quatiens. Qualis in nummiſ & gemmiſ conſpicietur. Serviuſ, ad Virgiliuſ*

h) Æn. l. 8.
v. 698.

h) *Lattator Anubiſ.*

Aſcr-

Mercurius, inquit, capite canino pingitur, ideo quia nibile est cane sagaci- a) Strab. l. 17. p. 812 d. b) c.
cius. a) Κνωκέ Φαλον Ερμοπολίται colunt. b) Έστιν ο Κνωσοπολί- της νόμος, & Κνωών πόλις, εν η̄ ο Άνθεις τιμάται, & τοίς κυσὶ τιμῆ καὶ σίτησις τίται. γ) τις ιεροφ, Έστ & Νomus Cynopolites, & Canum urbs, in qua Anubis colitur, & Canibus honor, & sacer quidam cibus constituitur. Mercurius Anubis & Ερμάνθεις in sacris vocatur: & inter Semideos censetur c) tertius. De Caducei symbolo, vide d) Macro- bium.

Ιερογραφία, η̄ verò scribendi ratio longe inferioris fuit avi, & primum (quod scimus) à e) Mercurio Secundo usurpata. Ma- netho in libro Sotheos, quem Ptolemæo Philadelpho dicavit, f) Ex stel- lis, inquit, positis εν τῇ Συραδικῇ γῆ & ex aratis sacrâ dialecto & hierographicis literis à Thoth, qui est Mercurius Primus, Secundus Mercurius, Agathodamonis filius, Tati pater, libros traduxit, quos in- templorum Ægypti adytis reposuit. Primus stelas exaravit, Secun- dus libros: ex his sua g) Sanchuniathon in linguam Phoeniciam, sua Manetho in Græcam transtulit. Stelæ autem istæ in antris condi- tā sunt subterraneis, h) apud Thebas, trans Nilum, non procul à sonante Memnonis statuâ: locum τὰς Σύρψας appellant. Ammianus, i) Sunt Syringes subterranei quidam & fluxuosi secessus, quos (ut fer- tur) peritrituum veterum (adventare Diluvium praescii, metuen- tes, ne ceremoniarum obliteraretur memoria) penitus operosis dige- sso sodinis per loca diversa straxerunt: & excisis parietibus, volucrium ferarumq; genera multa sculpservunt, & animalium species innumeras, quas Hieroglyphicas literas appellarunt.

Judæi tradunt Seth, Adami filium, duas stelas posuisse, k) qui- bus εν τῷ γαψαν τῷ Αρημύα inscripserunt inventa: harum alteram Josephus dicit ad sum tempus mansisse καὶ ἔν Συραδάα. l) Sculptura prope Sebirath τὰ Γλυπτὰ juxta Σεφρωθὰ, fuerunt locus in tribu Ephraim.

Toforthrus Æsculapius.

POST Menem Memphi regnabat *Toforthrus*, sive Æsculapius, qui etiam inter Deos recensetur. Memphitica Chronologia nimis incerta est, non tam injuriâ temporis, quàm temeritate Africa- nis; de qua m) diximus. Regum XXI, quorum supersunt nomina, m) supra p. 37 po-

a) Euseb. Pr.
p. 39. b.

b) Biblioth.
p. 1074.

postrema est Nitocris, primus est Æsculapius, cujus ætas ex cognatione dignoscitur : fuit enim Jovis filius, Mercurii frater. Patrem testatur Sanchuniathon. α) οἱ ἐπὶ τὰ Συδέκ πᾶδες καὶ βίροι, καὶ ὄγδοο αὐτῶν ἀδελφὸς Ἀσκληπιός, Sunt Sydek filii septem Cabiri, & Octavus illorum frater Æsculapius. Κάβηροι, Δίοσκωροι, Ἰουὶς filii. Damascius in vitâ Isidori, apud b) Photium, Σαδύκω, inquit, ἐξήνουντο πᾶδες, ἅς Διοσκώρες ἐρμυδύσαι καὶ Καβίρες. Ὀγδοο δὲ ἐξήνουντο τῶν τέτραις ὀκτωκωνοῦν ὃν Ἀσκληπιὸν ἐρμυδύσαν, Sadyco filii fuerunt, quos Dioscurus & Cabiros interpretantur : Octavus autem præter illos fuit Estmynus, quem Æsculapium exponunt. Et paulò post, τὸν Ἐκτωκων Ὀγδοὸν ἀξιώσαν ἐρμυδύσαν, Estmynum, Ὀκτωκων significare existimant. Ebræis Hasmini Octavus est. Æsculapius igitur, licet inter Cabiros non habeatur, Jovis tamen filius, & Mercurii frater censendus est.

Circumferuntur, sub Trismegisti nomine, colloquia quædam inter Mercurium & Æsculapium. Ὡδενίγρα α) iste liber à nonnullis Ecclesiæ Patribus receptus est : neque dubitârunt illi Æsculapium Mercuriumque fuisse coætaneos : solus Africanus huic illum aliquot sæculis postposuit. Nos verò non sine ratione Æsculapium suo temporì restituiimus.

c) Syncell.
p. 54. c.

d) ip. p. 56. b.

e) suprà.
p. 18.

Ἱστορηματικά ἴστα, quæ in Dynastiis Mercurio atque Æsculapio adjiciuntur, illos ambos æquales fuisse demonstrant. In primâ Africani Dynastiâ de Mercurio dicitur, c) τὰ ἐν Μέμφει βασιλεῖα οἰκοδομήσας ἔφραγεν βίβλοι ἀνατομικαί· ἰατρὸς γὰρ ἦν, Hic in urbe Memphi Regiam construxit; cujus feruntur libri anatomici : Erat enim medicus. In tertiâ demum, de altero, d) ἔτι α) Ἀσκληπιὸς Διομητοῖς κτ' ἔἰατο κινῶν νεόμισται· καὶ τ' ἀπὸ ἑσπέρων λίθων οἰκοδομῶν εὐρατο. ἀλλὰ καὶ γραφῆς ἐπιμελήθη. Ille apud Ægyptios ob medicinam peritiam Æsculapius habetur : ille quadratorum lapidum structuram invenit : quin & insculpando literas operam dedit... Hæc ab Africano D. amplius annorum intervallo disjuncta sunt : quàm incongruè, e) modò dictum. Sanè res est eadem; tempus idem. Neque sunt res istæ inter se satis distinctæ : aliæ Mercurio tribuuntur, quæ Æsculapio potiùs competere videntur; aliæ contrâ. Mercurius Regiam Memphiticam condidit : Memphis autem Æsculapii sedes erat. Mercurius Medicus Anatomicos libros conscripsit; cùm tamen Æsculapius sit πολυθρύλλη α) Medicinæ author. Ista in Ἱστορηματικῶν Dynastiâ annotantur, cùm regnum illud nondum cœperat.

rat. Rursus, Æsculapius hic *γραφῆς ἐπιμελήθη*. cum Literæ à Mercurio sint inventæ. Promiscuæ hujusmodi transpositiones, quæ hic alibiq; in sequentibus sparsim interseruntur, satis evincunt, res istas non tam Reges ipsos, quibus adduntur, quàm illorum tempora spectare.

Quod autem dicitur, *Æsculapium operam literas insculpando dedisse*, id quidem non de illarum inventione intelligi debet, sed de curâ secundariâ, operâque ex præcepto Mercurii navatâ. Neque enim ille tantum, sed etiam VII Cabiri stelarum exarandarum curam gerebant. Sanchuniathon de Theologicis suis, quæ ex Mercurii monumentis traducta sunt, a) Ταῦτα inquit, πρῶτα πάντων *ἑπιμνηματίσταν* οἱ ἐπὶ τῷ Συδέκῃ καλεῖσθαι καὶ ὄνομα αὐτῶν ἀδελφῶς Ασκληπιῶς, ὡς αὐτοῖς ἐνεείλατο θεὸς Τααύτης, *Ista primorum omnium monumentis mandarunt septem Sydek liberi, Cabiri, & ostantus eorum frater Æsculapius, sicut illis faciendum injunxit Deus Taantus.*

Neque à vero ab simile est, *artem Anatomicam*, quæ hic Mercurio attribuitur, ab Æsculapio fuisse inventam; & in Syringicis etiam stelis memoriz traditam: Mercurium autem Secundum, qui libros suos ex monumentis istis transtulit, tam Æsculapii quàm Mercurii inventa edidisse. Sanè b) *ex XLII Mercurii libris, XXXVI ad Ægyptiorum philosophiam, VI reliqui ad artem Medicam pertinent*; quorum primus fuit *anatomicus*, *περὶ τὸ σῶμα*, κατὰ συνῆκην, *de constructione corporis*. Ceterum c) *Οἱ Αἰγύπτιοι ἕκαστα ἰδία τὰ ἰατρικὰ, ἰδία δὲ τὰ Ἀστρολογικὰ, καὶ τὰ Τελεστικὰ, ἀλλὰ ἅμα πάντα συνέγραψαν*, *Ægyptii non scorsim Medicinam, & Astrologiam, & ritus Sacros composuerunt, sed omnia simul conjunxerunt.*

Utcunque sit, non immeritò d) *Medicinam Ægyptii apud ipsos volunt repertam fuisse*; & Æsculapius *Memphites inter primos hominum numeratur, qui opinione humanâ dii facti sunt*: quod à Clemete e) dictum. Fuitque deinceps f) *urbis Memphis præsentia numinis Æsculapii clara*.

Græci Æsculapium hunc non agnoscunt: *Medicinam invenisse ajunt* g) *Ἀπὸν Αἰγύπτιον ἀντιχθονα, πρὶν εἰς Αἰγύπτιον ἀφικέσθαι*, *τῆν ἰατρικὴν δὲ τῶν Ασκληπιῶν τὴν τέχνην ἀνέστησαν*, *Apim Ægyptium indigenam, priusquam veniret in Ægyptum: postea autem Æsculapium artem amplificasse*. Certè Apis in Ægypto, præter Bovem, nullus erat. h) Apis, Phoronei filius, regnabat Argis, καὶ νομοθετῆς ἦν.

a) Euseb. Pr. Evang. l. 1. p. 39. c.

b) Clem. Alex. Strom. l. 1. p. 634. b.

c) Scholiast. in Ptol. Te-trabib. l. 1.

d) Plin. l. 7. c. 16. p. 128.

e) supra p. 34. f) An. Mart. cellin. l. 2. p. 288.

g) Clem. Alex. Strom. l. 1. p. 307. a.

h) Apollod. l. 2. initio.

- ὄς, ἐκλήθη Σάραπις, relatus inter Deos, Sarapis appellatus est. Hunc a) cum populo ad Ægyptum navigasse, & b) Memphim condidisse, somniant μυθολόγοι Græci. Quæ autem de Iside ejusque erroribus Ægyptiis; eadem ferè de Astarte, Phœnicibus; de Ione, Græci fabulantur. c) Τὸ ἴσιον ἄγαλμα εὖν γυναικῆιον βόκερον ἔστι, κατὰ πρῶτον Ἕλληνας τὴν Ἴδην γράφουσιν, *Isidis simulacrum mulicbre bubulis cornibus, quemadmodum Græci describunt Ionem.* Dicitur quidem d) Ἐξ ἄρκου ὠφειλῆναι βόκερον αὐτῇ κορυφῆς, *Mercurium Isidi imposuisse galeam à bovis capite factam.* Erat autem Isis, Luna; &
- e) Ovid. Met. l. 9. *ε) _____ Inerant Lunaria fronti Cornua _____*
- f) Euseb. Pr. p. 38. c. Sic & f) Astarte ἐπέθηκε τῇ ἰδίᾳ κεφαλῇ βασιλείας ὠφειλῆμον κεφαλῷ τῆς βοῦς, *Bovis caput capiti suo imposuit, pro regni insignibus, ὠφειλῆσσι τὴν οὐρανὸν περιεγύρῃ, terram universam peragrans.*
- g) Diod. l. 1. p. 15. b. Isidem autem, g) Φαρμάκων πολλῶν ὡς ὑγίαια Ἐρῆτι *medicamentorum multorum in ventricem;* gloriantur Ægyptiῖ ἀ τοῦ ὄρει venerari. Ἄρα τὴν ἐν ταῖς ἰσχυραῖς ἰατρικαῖς, *ob præsens in medicando numen: illamq; invenisse τὸ τῆς ἀθανασίας Φαρμάκον, quo filium Crum non tantum in vitam reduxit, sed etiam immortalitatis participem fecit.* Οὐρανὸν interpretantur Apollinem, *qui πλὴν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς μαθητικῆς ἀπὸ τῆς ἰσίδος ἐδόθη.* Dea hæc Græcis Τυγία, Romanis Sabia dicta est. h) Epidauri templum ab Antonino Senatore constructum est Τυγία, καὶ Ἀσκληπιῷ, καὶ Ἀπόλλωνι ἰατρικῆσιν Αἰγυπτίοις, *Saluti, Æsculapio, & Apollini ægyptiis.* Apollo enim deus erat Ægyptius. i) Hujus & Diana templum erat in Buto, Ægypti urbe. SALUS AUG. in k) æneo Claudii nummo, in quo Isis cum sistro & situlâ.
- S. I. l) Macrob. Sat. l. 1. c. 20. m) Æn. l. 11. v. 260. 1) *Simulacris Æsculapii & Salutis Draco subjungitur; quod in nummis obvium.* Servius, in illud m) Virgillii, *Scit triste Minervæ Sidus,*
- Numina, inquit, quæ inter sidera non videmus, licet sua signa propria non habeant, cum aliis potestate sunt permixta: ut Ophiuchus ipse est Æsculapii.* Quod quidem de Æsculapio Græco, non autem de Ægyptio, accipiendum. Μόρφωσις ἴστα in Sphærâ Græcicâ conspicitur; & inter Arati Οὐράνομα canitur: & Manilio,

a) *Anguitenens magno circumdatus orbe Draconis.*

²⁾L. 5. p. 110.

In Sphæra Barbaricâ Julii Firmici, b) *In primis partibus Capricorni*

³⁾L. 2. c. 15.

oriatur Ophiuchus : ideoque *μυρορρησις* c) *decima tertia paritisc)*

c) 28.

Capricorni facit *Marfos, verena vendentes.* Marfi in Italiâ, quales

Phylli in Africâ, & Ophiogenes Pariani in Asiâ, serpentum incantato-

tores. Etiam in sphæra barbaricâ Ptolemaicâ, quam ex Aben-

Ezrà edidit Josephus d) Scaliger, in *Virgine, Librà, Scôrpio, Sa-*

⁴⁾In Manili

gitario, & Capricorno, Pars Draconis.

⁵⁾L. 5.

Veruntamen in Ægyptiacâ astronomiâ omnino nullus est

ὄφις. Hoc docuit e) Achilles Tatii *εἰσαγωγή* ad Phænomena

e) P. ult.

na Arati. *Ἐν γούμ τῆ ἑ Αἰγυπτίων σφαῖρα ἔτε ὁ Δράκων ἔτι νομι-*

ζώμα, ἢ ὄνομα ζώμα, ἔτε Ἀρκτοι, ἔτε Κηφάς, ἀλλ' ἔπερα ὄφι-

μα εἰδῶλον καὶ ὀνόματα πειθεῖν ἔτε. καὶ ἐν τῆ ἑ Χαλδαίων

In Sphæra Ægyptiacâ neque Draco censetur aut nominatur, neque

Urse, neque Cepheus; sed alia forma, alia nomina sunt indita simula-

cris. Ita etiam in Chaldaeorum sphæra; & in sphæra Persicâ & Indi-

câ, ex eodem Aben-Ezrà f) editis. Serpentes quidam g) circa The-

f) Scal. ib.

g) Herod. 2.

bas Jovi sacri fuerunt; nulli autem Æsculapio dicati, aut inter

h) Pausan. 2.

sidera recepti: Apud Græcos verò Draco signum cœleste; & h) ser-

⁷⁴p. 136.

pentes Epidaurii, ἐς τὴν ἑπιδαύρον πεποιτός χεράς, fulvo colore con-

spicui, Æsculapio sacri habentur, & sunt hominibus cicures.

i) Cicero tres recitat *Æsculapios Græcos.* Numeri ansa ex i) Nat. Deor.

i) Nat. Deor.

Μυθολογῶν inconstantiâ; de quâ k) Pausanias. Fuit autem Æscu-

k) L. 2 p. 133.

lapius Epidaurius. l) Τὰ γὰρ Ἀσκληπεία τὰ ἑπιδαύρεα ἐξ ἑπι-

l) Ibid.

δαύρος, Illustrissima Æsculapii sacra ex Epidaurio: Athenienses diem

Æsculapio festum vocant Epidauria: Archias in Epidauriâ sanatus

Dei cultum traduxit Pergamum; à Pergamenis accepere Smyrnaei.

m) Liv. Epit.

m) *Argois domum Epidaurius Romam advectus est, an. U.C. 462.*

XI.

n) *Fabulantur Græci Plutonem ætionem apud Jovem institu-*

n) Diod. l. 4.

issin Æsculapium ὡς τὸ ἐπιδαύρεα ἑπιδαύρος, de immuni-

ta regni Inferni potentia; quod medicatione Æsculapii decreveret,

mortuorum numerus; & Jovem fulminis ictu Æsculapium necâsse.

Medicina, inquit o) Plinius, *Diis primùm inventores suos assigna-*

o) L. 19. c. 1.

vit & calo dicavit. Auxit deinde famam etiam crimine, ictum ful-

mine Æsculapium fabulata, quoniâ Tyndaridem revocâset ad vi-

p) L. 1. c. 10.

nam, p) Lactantius; Æsculapium quid fecit aliud divinis honoribus

adornâ, nisi quod sanavit Hippolicum? Illud avaritiæ crimen pœ-

q) Pyth. Od. 3.

- a) Strom. l. 5. p. 22. 2. *Ista verò non sunt hujus ævi : Æsculapius enim Græcus mille annis recentior est Ægyptio. a) Clemens Alexandrinus *Herculis & Æsculapii* διποθέωσιν conjicit in annum 53 *ante excidium Trojae*; & ex Apollonio Rhodio dicit, illum cum *Jasone navigasse*. Licet verò ejus nomen inter Argonautas ab Apollonio non recenseatur, tempus tamen non malè convenit; cum b) *Machaon Æsculapii filius* bello Trojano militaverit.*

- c) Plin. l. 7. c. 96. *Cæterum duo hic memorantur primorum temporum utilissima inventa, Medicina atque Architectura. Inter Artes, quas ferè omnes Ægyptus peperit, illæ primùm enatæ sunt, quibus obstetricavit Necessitas: subsidia vitæ contra infirmitates corporis, contra injurias Cœli, dictante Naturâ, comparata sunt. Hinc præmaturum medicandi & edificandi quæ studium. c) *Tentoria Chami* de peregrinantibus Patribus intelligenda sunt: postquam verò illi sedes in Ægypto fixerant, construxerunt domicilia, & politias, totius terrarum orbis vetustissimas, constituerunt. Paulatim accessit Magnificèntia. Menes urbem *Memphim* condidit; ejus successor, *Regiam*; neque multò post surrexerunt *Pyramides*: in tantum crevit inventa recens ἢ Δεξ' ἕξτων λίθων οἰκοδομία, *quadratorum lapidum structura*.*

- d) Plin. l. 7. c. 96. *Cum his ista comparare liceat quæ de Græcis memorantur; ut appareat, his illa quantò & recentiora sint, & viliora. d) *Latentarias, ac domos construxerunt primi Euryalus & Hyperbius fratres Athenis: antea specus erant pro domibus. Gellio Doxius Cæli filius Lucei adificii inventor placet, exemplo sumpto ab hirundinum nidis. Oppidum Cecrops à se appellavit Cecropiam, qua nunc est arx Athenis. Aliqui Argos à Phoroneo rege ante conditum volunt; quidam & Sicyonem: Ægyptii multò antè apud ipsos Dioffolin, atque Memphim.**

Ad

Ad SECVLVM SECVNDVM.

Thinitarum initium.

Thinitarum Dynastia, à Mene licet deducta, non nisi Secundo de-
mum seculo initium habuit. Sicut *Aegyptus* tota post obitum
Menis divisa fuit, ita etiam *Thebais* post decessum Athothis in duas
partita est Dynastias. Thebis regnabat *Athobes* alter, (Ἐπινοσθής)
Athobis F. Menis N. ad Arabicum Nilus latus: ad Libycum pariter
regnabat *Cencenes*, *Athobis F. Menis N.* Hujus regni sedes fuit a) a) *Stephan. C.*
This, urbs prope Abydum posita. Unde reges *Thinitas* appellari b) b) *p. 27.*
diximus. Horum regum tempora satis certa sunt, & ab Africano
minùs turbata: illorum autem res gestæ tenues sunt & obscuræ. An-
notatiunculæ enim, quæ huic Dynastix passim interferuntur, ad alias
plerumque pertinent, & earum chronologiam illustrant.

Calamitates Aegypti.

Aegyptus terrarum beatissima, belli immunis, Artium parens,
Omni rerum abundantia affluens;

c) *Terra suis contenta bonis, non indiget Mercis,
Aut Iovis: in solo tanta est fiducia Nilo;*

c) *Lucan. l. 3.*

Felix, inquam, *Aegyptus* exemplo sit, Nullam in humanis unquam,
fuisse felicitatem, infelicitatis expertem. Primis enim aureisque
istis seculis *Aegyptus* variis afflicta est infortunis.

Jam d) *Sub Venephe Rege, ἄμμος κατέσεν τὴν Αἴγυπτον μέγας,* d) *Synceff.*
Ingens fames invasit Aegyptum. Seculo proximo, *sub Semempse Re-* p. 54.
ge, ὄρεθ' ἄμμος κατέσεν τὴν Αἴγυπτον. *Lues maxima in Aegypto*
grassata est. e) *Eusebius* addit, *καὶ πολλὰ ἐξόρημα ἐγένετο,* e) *Ib. p. 58.*
pleraque visa sunt prodigia. Neque suspicionem afferat tanta ha-
cuius observationum vetustas. *Ἐπεὶ ἡ Γενεσις* enim in usu vetustis-
simo fuit apud *Aegyptios.* f) *Plura ab eis comperta sunt prodigia,* f) *Herod. l. 2.*
quàm c. 82.

quam ab omnibus aliis hominibus. Γενομένης γὰρ τέρσης, Φυλάσσεισι θεοφόροις τῶ ποσειδῶν. καὶ ἦν ποτε ὑπερον ὄρα πλῆσιον τῆς ἡμῶν. καὶ τῶν τοῦ νομίζουσι δὲ τοῦ εἰρησίου. Nam quum exiit prodigium, eventum scriptis servant, & si simile postmodum acciderit, de eventu conjecturam faciunt, exemplo prioris.

e) Syncl. p. 55.

Paulò post (ut hæc simul expediam) sub * Bocho Rege, χάσμα καὶ Βύβασιν ἐρρήσθη, καὶ πολλοὶ ἀπέλοντο, Hiatus ad Bubastin contigit, unde multi perierunt. In Thinitarum Dynastiâ memorantur ista; cum tamen Bubastis sit urbs Inferioris Ægypti, a) Feslo Diane frequentissimo celebris, & b) conspicuo in urbe mediâ Templo Bubastis, quæ Græcè Ἀρθεμις Diana dicitur. De festo & templo legendus Herodotus. Urbs autem in plano posita ad Arabicum latus alvei,

a) Herod. l. 2.

c. 60.

b) Ibid. e. 137.

c) Lucan. l. 8.

c. 110.

c) Quâ dividuis pars maxima Nili

Ad vada decurrit Pelagia Septimus annis,

contra fluminis auctum, terrâ exaggeratâ muniebatur: Rupto jam Aggere, pleraque diluvio obruta sunt. Hæc clade monitis, hujus urbis munitio Principibus insequentibus in curâ fuit. d) Sub Sesostræ urbes munitæ sunt; dein sub Sabacone valde excelsa factæ sunt; Maxima autem ad urbem Bubastin eras terra exaggeratio.

d) Herod.

l. 2. c. 137.

Pyramides.

AD Memphitas autem pertinere videtur id, quod eidem Venephi Cencenis F. Thinitæ attribuitur. Οὗτος ὁ ἄρχων Κωχώμω ἠγέρθη Πυραμίδα, ἢ ἐν Chochoestræ Pyramidas. Celeberrimæ sunt in Memphitico territorio constructæ Pyramides: in cæteris Ægypti partibus prorsus nulla est Pyramidum memoria. Vox Chochoe, vel, ut Eusebius, Κωχώμη, vix alibi legitur; neque liquet quânam sit iste Ægypti locus. c) Pyramides tres, quæ orbem terrarum implevere famâ, sitæ sunt in parte Africa, moneo, siccæ steriliquæ, inter Memphim oppidum & Delta. Ingentia ista Ægypti miracula æmulatione quâdam in tantam creverunt magnitudinem; neque ignota sunt regum insequentium nomina, qui istos lapidum montes cumulârunt. Primæ autem hæ in Chochoe Pyramides, ut famâ, sic mole minores habendæ sunt.

e) Plin. l. 36.

c. 12.

Joannes Gravivus V. Cl. (dum vixit ob ætatem eruditionem, morumque suavitate multum charissimus) cum ex prospectu suo, una

ex Ibn Almatougi libro de miraculis Ægypti didicit, XVIII Pyramides, hinc inde sparsas in planicie Libycâ, hodie conspiciendas se præbere. In deserto forsan isto *Chechome*.

a) *Ægyptii primi sunt, qui Animam hominis immortalē esse dicere*, ως ἀθάνατος ψυχῆ ἀθάνατος ἐστίν. *Ejus transmigrationem in alia animalia terrestria, marina, volucra, rursusq; in corpus humanum docuerunt: τὴν ἀθεσίλησιν ἢ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τριχίλοισι ἔτεσι, circuitum hunc ab eâ fieri intra 3000 annos.* Hinc tantum b) *endi cadaveris studium: tantæ in struendis repositoriis impensæ.* Hinc Ægyptii c) *τὸν μὲν κτ. τὰς οἰκίας κατασκευῶν ἤτηον φροντίδης, σὺν δὲ ταφῆς παρεβόλῳ σὺν ἀπολείψεσι φιλοτιμίας, de stru- cturâ Domuum minus sunt solliciti; in Sepulcris verò omnem superant magnificentiam.* Augustissima etiam fuerunt *Thebanorum* regum sepulera, sicut ex *Osimandis* d) *posthac* videbimus: neque contemnenda sunt e) *Saitarum* regum monumenta ἐν Σαΐς ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθιωῆς, apud *Sain* urbem in delubro *Minervæ*, prope *Palatium*. Istis verò omnibus quantò diuturniores sunt *Memphitarum* Pyramides?

a) Herodot. l. 2. c. 123.
b) ibid.
c) Diod. S. l. 1. p. 33. d.
d) Lib. 3.
e) Herodot. l. 4. c. 169.

Mirum est nuperam hanc ædificandi artem tam citò in tantam excrevisse magnificentiam, ut vetustissimis hinc seculis assurgerent stupenda illa monumenta, quæ durant adhuc, & cum terrarum orbis sunt duratura: f) *Ἄϊδιοι οἶκοι, Æterna habitationes*; modò non ejiciantur domini. Tanta est ἐν τῇ ἀκερδίᾳ incolumitas.

f) Diod. S. lib.

Ad SECULUM TERTIUM.

Pyramidum conditores.

Ceterum Pyramides non sunt omnes unius Seculi: proximo, *Memphitarum regum octavus* censetur *Κεεφίρης*, quem g) *Herodotus* *Χεφείων* vocat, illumque *minorem Pyramidem* condidisse refert. *Decimus* numeratur. *Σεφίς*. h) *ille Maximam crexit Pyramidem, quam Herodotus dicit à Cheope fuisse positam.* Iteratur in Dynastiâ *Suphidis* nomen. *Africanus* Pyramidem priori attribuit, *Eusebius* posteriori. Dubitari potest, utrum duo essent *Suphi-*

g) L. 2. c. 127.
h) Syncell. p. 76. d.

phides, qui regnârunt uterque supra annos LX, an unus sit idemque rex *Supbis*.

- Septimo demum Seculo (ut simul tractemus) tam Memphi quàm Thebis regnabat *Nitocris* Regina, a) *que tertiam excitavit Pyramidem*. Fabulam de Rhodope meretrice meritò rejicit b) Herodotus; qui *Μυκρῆνον* refert c) *ὄν ἰνὲς μὲν Χερῆνον ὀνομάζει (iv, quem quidam Cberimum vocant)* hujus Pyramidis auctorem fuisse: is in Memphitarum serie *duodecimus*, *Men-Cberes* appellatur, Seculo V. *Istæ tres d) conspicue undique annavigantibus*, reliquis longè eminentiores sunt: de quibus tamen e) *non convenit neque inter indigenas, neque scriptores: alii illas à regibus jam dictis; alii ab aliis extructas ferunt: Maximam scilicet ab Armao; Secundam ab Amasc; Tertiam ab Inarone*. Secundùm hos Lucanus,
- f) *Pyramidum tumulis evulsus Amasis.*
- g) Cujus tamen Sepulcrum fuit in urbe Sai, inter Reges Saitanos. Alibi illas ad Ptolemæos refert, sed per Synecdochen.
- h) *Cùm Ptolemæorum manes seriemq; pudendam Pyramides claudant indignaq; Mausolea.*
- Ista autem rationi temporum non sunt consentanea: Pyramides enim à Memphitis regibus extructæ sunt; quorum series vix ultra Seculum VII perduravit: intra tempus illud adeo increbuit *πυραμιδοσχία*, ut tot ferè supersint Pyramides, quot Memphitarum regum nomina: neque litigandum de conditoribus, cùm unicuique regi sit sua Pyramis.
- i) Josephus, inter *πυραμίδας* Israelitarum in Ægypto, dicit illos in extruendis *Pyramidibus laborasse*. Israelitz quidem (juxta Canonem nostrum) regnante Nitocre, habitabant in Goshen; inservitutum autem non sunt redacti ante adventum Pastorum: post tempus illud nullæ extructæ sunt Pyramides, nisi ævo longè inferiore in Mæridis insulâ, aut Labyrintho.
- k) Alii ineptissimè existimârunt illas fuisse *ἄρτια βασιλικὰ σποδοχὰ ἢ καὶ σπύλασι* *Ἰωσήφ*, *horrea regia frumentaria extructa à Josepho Patriarchâ*; l) nomenque *δὲ πύραμιδος*, non *δὲ πύρας*, deducunt.
- m) Plinio habentur *Regum pecunia otiosa ac stulta ostentatio: quippe faciendi eas causa, ne Pecuniam successoribus aut emulis insidiantibus præberent; aut ne plebs esset otiosa*. Et n) Herodoto

dato *ajebat* interpres, ex inscriptione *Pyramidis Maxima*, 1600 talenta pecunia in operarios pro *raphano, cepis & aliis* erogata fuisse. Quasi extra dubium esset, Pecuniaz usum priscis istis temporibus invaluisse.

Incredibilia quaedam de illarum constructione narrantur. a) ²L. 2. c. 134. Herodotus dixit Tertiam esse λίθῳ ἐς τὸ ἡμῶν Αἰθιοπικῶν, ex lapide *Æthiopico usque ad medium*: b) Strabo, ex lapide nigro, ex quo mor- b) L. 17. taria faciunt; qui ex longinquo veniens ab *Æthiopia montibus*, durus p. 808. b. est & operatu difficilis: c) Diodorus, ex nigro lapide usque ad XV con- c) L. 1. p. 39. d. tignationem. Plinius, d) *Tertia minor prædictis, sed multò spectatior* d) L. 36. c. 12. *Æthiopicis lapidibus assurgit*. Veruntamen Joannes Gravius ἀποτέλης (salvâ Veterum reverentiâ) totam illam Pyramidem, ab imâ ad summam, ex lapidibus candentibus constare testatur.

In struendâ Maximâ, volunt e) *Lapides ex Arabici montis lapi-* c) Herod. 2. *dicinis trans Nilum vectos*. Quid autem obstat Lapidicinas esse, 124. viciniores, quum *Pyramides sitæ sint in monte Saxeo*? Nullæ, inquires, Diod. 1. p. 40. apparent Lapidicinar. Illas arenis jamdudum oppletas puta. 2.

Herodoti Chronologia.

CUM verò Herodotus Pyramides tractet, post narratam Sesostris historiam; liceat nobis hic *Ægyptiacam* Herodoti chronologiam parumper examinare; ut appareat, quo pacto tres illi reges hisce temporibus conveniant, quamque consentanea nostris sunt ista, quæ *Pater historiae* de cæteris *Ægypti* regibus tradidit.

Herodotus dicit primum Græcorum cum *Ægyptiis* commercium fuisse sub *Psammiticho*; & inde res *Ægypti* notiores. Vettustiora narrat ille non suâ, sed sacerdotum fide: f) *ἡ ἕκτον*, inquit, f) L. 2. c. 99. *Quæ audivi*. Neque verò propositum illi fuit veterrimos *Ægypti* reges enumerare singulos, sed maximè illustres carptim delibare. Thebanam igitur percurrens seriem, orsus à *Mene*, pergit ad *Nitocrin reginam*, quæ regnabat seculo VII; dein ad *Merin*, qui X; inde ad *Sesostrin*, qui XIV; ejusque successores *Pheronem & Rhampsinitum*, qui XV vixerunt seculo: His adjicit nonnulla de *Proteo & Helenâ*, ex Sacerdotum placitis. A *Thebanis* demum regibus transit ad *Memphitarum* seriem; quorum ex numero tres tantum reconset, Pyramidum

maximè conspicuarum structurâ nobiles. Neque enim re aliâ sunt Memphitæ magis illustres.

Diodorus Siculus, in Regum serie, Herodoti vestigijs insistit; quædam tamen omittit; quædam non melioris notæ de suo interferit; & nomina plerumque variat. Utrumque inter se comparemus.

Sec.	Reges Thebani. ex Herodoto, è Diodoro.		Sec.	Reges Memphitæ. ex Herodoto, è Diodoro.	
I.	MEN.	MENAS. <i>Busiris.</i> <i>Uchoreus.</i>	VI.	CHEOPS.	CHEMBES, <i>sive Chommi.</i>
VII.	NITOCRIS.		III.	CHEPHREN.	CEPHREN, <i>aliis Chebryi</i>
X.	MÆRIS.	MYRIS.	V.	MYCERINUS.	MYCERIN ⁹ , <i>sive Mencherinus.</i>
XIV.	SESOSTRIS.	SESOSIS. Reges alii.			

a) Herodot.
I. 2. 6. 4.

Menes hic, sicut in Dynastiis, primus: a) βασιλεὺς (αὐτὸς) πρῶτον αἰ-
θεώπων ἔλεγεν Μῆνα; Ferunt Menem primum mortalium regnasse.
Herodotus inde ad Nitocrin transfilit: apud Diodorum autem, Regi-
nâ omisâ, ponuntur *Busiris* & *Uchoreus*: Illum dicit *Thebas*, hunc
Memphim condidisse: neutrum rectè. Sanè *Busiris* in Græcorum

b) Virgil. Ge-
org. III. v. 5.

fabulis decantatissimus fuit. b) *Quis*

illaudati nescit *Busiridis* aras?

c) Strab. I. 17.
p. 802. 6.

Strab. I. p. 56. a.

Verùm *Isoocrates*, in *Busiride*, illum à *Ξενοκλονία* absolvit; & *Strabo*,
c) illum unquam regnasse negat: εἰδὲ βασιλεύς, μὰ Δία, εἰδὲ τυραν-
νὸν ἡγορεῖται πρὸς τὸν Ἐβὲ (εἰρηδῶ), Cum, *medius fidius*, nullus neque rex
fuerit *Busiris*, neque tyrannus. Sed & ipse *Diodorus* d) alibi fatetur,
Busiridis nomen, non Regi alicui, sed tumulo *Osiridis* competere.
Οὐχ ὅτι rex vix alibi occurrit, nisi forsan regem 12 *Achorum* hinc
mutuatus fuerit *Syncellus*.

Post *Sesostri*m reges alii (tam apud *Herodotum* quàm *Dio-*
dorum) ante *Memphitas* interfeceruntur; de quibus libro Tertio dis-
serendum.

Tres istos *Memphitas* reges, non temporis, sed *Pyramidum* or-
dine

dine ab Herodoto recitari, eorumque Parentes non rectè statui, constat ex Manethonis Dynastiâ.

Qui Herodoto $\chi\epsilon\omega\psi$, vel $\chi\alpha\iota\omega\psi$ Græcè, is Diodoro *Chemmis* Ægyptiacè, ab infuscatâ forsan facie, vocatur. Uterque illi *Pyramidem Maximam* attribuit, quam Manetho à *Suphide* extructam, dicit. Sin $\chi\epsilon\omega\psi$ ille Herodoti idem haberi poterit qui in Memphitarum Dynastiâ dicitur $\phi\iota\omega\psi$, seculo VI; sanè & ferior regis istius ætas, & regni tum amplitudo tum diuturnitas tanto operi satius convenire videatur.

Quandoquidem igitur Pyramides vetustissima sunt Mundi
 a) *Miracula*, b) *Solaq; non norunt hec monumenta mori*;
 juvabit illarum præcipuam penitiùs intueri, & ex Joannis Gravii (nunquam satis laudati) *Pyramidographiâ* Anglicè c) editâ, illius mensuram colligere. Ille enim Maximæ superficiem radio decempedali, duplici statione; & interiora ejus normâ & linçâ accuratissimè metitus est.

a) Strab. l. 17

b) Martial.

l. 10, ep. 2.

c) An. 1646

Pyramis Maxima.

Mons saxeus, à planitie Ægypti facili stadiorum duorum ascensu supra centesimum pedem tumescens, *Pyramidi Maxima* situm, spectabile stabileq; exhibet. Basis quadrata est, lata pedes 693; ita ut circuitus sit pedum 2772; area pedum 480249 contineat acras terra Anglicanas XI, cum parte acra paulò plus 40. Latera quatuor triangularia, mutuo inclinantia, infra spectantibus in punctum supernè destinerent videntur. Triangulorum aequalia sunt latera, pedum sc. 693. Altitudo autem perpendicularis pedum 409. Assurgunt circum circa gradus 207 paulatim decrecentes; inferiores crassipes ferè 4, superiores vix 3. Cacumen latitudinem habet pedum 13 cum quadrante, ex lapidibus novem, præter angulares duos, qui desiderantur.

Meatus internus declivis pedes 92½ in locum ducit defossum & rudemped. 89. Inde per transitum acclivem ped. 110. isur ad Putrum rotundum hodie pedum 20. olim verò d) 86. cubitorum; flu-

d) Plin. 36, 12.

men illò admissum arbitrantur. Hinc via duplex: qua ad levam plana est pedum 110, ad minus ducens penetrata, longum vix ped. 20, latum 17, altum 15, arcuatum, & ruderibus semiplenum: altera via acclivis est ped. 154, ex politissimo marmore, alta pedes 26, lata ferè 7,

G 2

qua

qua ad majus penetrare ducit in medietullo Pyramidis : ejus longitudo, latitudini dupla, est pedum 34, $\frac{380}{1000}$; altitudo pedum 19. cum dimidio. Laquear ex junctis 9 trabibus marmoreis constat. In medio stat cista marmorea aperta, vacua, ad mensuram corpusculi regii cavata; longa scilicet pedes 6 cum dimidio ferè, lata ped. 2. cum quadrante ferè; alta minus 3. ped.

a) Diod. l. 1. p. 40. d.

Pro tantillo cadavere tanta saxorum strues inauspicatò congesta; cum contigerit a) ἐν ἀσήμεν τὸ πῶ καὶ λάθρα θάψαι τὸ σῶμα, corpus in loco obscuro funerari;

b) Juvenal. Sat. 15. v. 69. c) Plin. l. 7. c. 16.

Ex isto autem sandapilæ modulo fatis liquet homines non indies nasci pufilliores;

vide Gell. l. 3. c. 10.

b) Nec genus hoc viro jam decresebat Homero. Frustra enim post annos plus c) mille, vates ille Homerus non cessavit minora corpora mortalium, quam prisca, conqueri.

Ad

SECVLUM IV.

Θ Ε Ο Π Τ Ι Α.

d) Syncell. p. 56. d.

Porro Rex Sapis, d) ἐστὶ καὶ θεολόγος εἰς θεὰς ἐργάτης, καὶ τὴν ἱερὴν συνέγραψε βίβλον, Hic etiam contemplator in Deos fait, & sacrum conscripsit librum. Ita Africanus. Eusebius aliter legit;

e) Ibid. p. 77. c.

e) ὅς καὶ ἐπερολόγος εἰς θεὰς γέγονεν, ὡς μετενοήσαντος αὐτὸ τὴν ἱερὴν συνέγραψε βίβλον, qui contemptor Deorum fuit, penitentiæque ductus sacrum conscripsit librum. Sed qui transcripsit Manethonem, Africanus præferendus Eusebio, qui Africanum. Sunt enim verba ipsius Manethonis, quod ex eo liquet quod f) sequitur. Ἦν ὡς μέγα χεῖρα ἐκ Αἰγύπτου φέρω μὲν ἐκείνη σάμην, Quem librum, ut rem magni precii, in Ægypto cum esset, comparavi : librum se nactum fuisse gloriatur Manetho. Dubium verò an ars Libraria adhuc obtinuerit; an Theologica ista stelis hieroglyphicis exarata, in librum, postea translata fuerint.

f) Ibid.

g) Joseph. e. Appion. l. 1. p. 1052. d.

g) Alibi tradit Manetho Amenophin regem ἀφοειλάσσειων φησὶ θάψαι θεατῶν, ὡς εἰς τὴν περὶ αὐτῶν βασιλικῶν, Deorum esse con-

templazorem; sicut Orum quendam regum priorum. Cui responsum est ὅτι δὴ ἴδῃσι) θεῶν ἰδεῖν, Quòd posset videre Deos, si regionem à leprosis & immundis hominibus purgaret.

a) Ib. p. 1054. c.

a) Josephus ad hunc Manethonis locum, Concupivit, ait, videre Deos. Quos? si Bovem, & Hircum, & Crocodilos, & Cynocephalos; qui apud eos solennes erant; videbat: Cælestes autem quomodo poterat? Et respexisse videtur Josephus ad illud b) Dei dictum, ἰδῆν (ἢ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ἢ γὰρ μὴ ἴδῃ αὐθροπῶν τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσῃ), Non poteris videre faciem meam. Non enim videbit me homo, & vivet.

b) Exod. 33. 20.

Verùm hic non agitur de Essentiâ Divinâ ; sed de loquendî formulâ , tam ab Ægyptiis usurpatâ , quàm Ebræis, adeoque Josepho non incognitâ. c) Ἐκάλησεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τῶ τίπυ ἐκέλευε εἶδῃ Θεῶν. Εἶδον γὰρ Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, Jacob vocavit nomen loci illius Phanuel, dicens, Vidi Deum facie ad faciem.

c) Genes. 32. 30.

Libani montis promontorium d) Straboni, Ptolemæo, Scylaci vocatur, τὸ τῶ Θεῶν πρόσωπον. Moyses etiã θεοπίης erat.

d) Str. l. 16. p. 634. d.

e) Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐνώπιον ἐνώπιον, ὡς εἶπες λαλήσαι πρὸς ἑαυτὸν φίλον, Loquobatur Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut soles loqui homo ad amicum suum. Et de eodem ipse Deus: εἴμα κ' εἴμα λαλήσω εἰπὸν ἐν εἶδει, καὶ ἢ δι' αἰνιγματῶν, καὶ τὴν δόξαν μου εἶδεν, Ore ad os loquar ei, & visione, (apertâ) non per enigmata, & ideam Domini vidit. Hinc propheta Balaam (sub exitum ex Ægypto) dicitur f) Apertus oculis. Nam g)

e) Exod. 33. 11.

f) Num. 24. 4. g) 1. Sam. 9. 9.

Propheta antiquitus vocabatur Videns, ὁ βλέπων. & προσεῖπεν prœvidere de vatibus tam Græcè dicitur, quàm Latinè. Unde Epiphanius, de excessu h) Zachariæ, Prophetarum postremi, ὅσα ἰσχυον, ait, οἱ ἱερεῖς ἰδεῖν ὅσα ἐλάττωσιν ἀγγελῶν Θεῶν, Non potuerunt Sacerdotes amplius videre apparitiones angelorum Dei. Dionysio Areopagitæ Sacerdotalis ordo θεοπίηκος dicitur, quòd putentur Sacerdotes Deum conspiciari.

h) Vita Zachariæ, p. 249. 250.

Neque aliter apud Gentes : i) Præsentiam sæpe Divi suam declarant : sæpe visa forme Deorum. Ethicus quidam, apud Arnobium, Templorum originem inde deduxit. k) Non idcirco, inquit, attribuimus Diis templa, tanquam burnidos ab his imbres, ventos, pluvias arceamus, aut soles : sed ut eos possimus coram & còminus intueri, affari de proximo, & cum præsentibus quodammodo venerationum colloquia miscere. His l) à toto orbe venerabatur, ἄλλο τὴν ἐν ταῖς ἡερατείαις

i) Cic. Nat. Deor. l. 2. p. 214.

k) Gentes. l. 6.

l) supra p. 46.

*Plutar. in
Marcel. p. 309.

a) In Verrem
IV.

b) Ibid. V.

c) Dib. Clity-
solt. Orat.
Tarsic. 1.
p. 408.

d) Virg. Æn.
l. 4. v. 143.

e) Servius ib.

f) Euseb. hist.
l. 9. c. 7. p. 352.

g) Claudian.
Rapt. l. 1.

h) Appian.
Syr. p. 117. a.

i) Joseph. l. 1.
p. 14. d.

k) Syncel. p.
331. b.

Ἐπιφανείαν, ob presentiam suam in medicando. * Ἐγγύσιον, Enguium Sicilia oppidū est, non magnum, sed per vetustū, & Ἰδῶν Θεῶν Ἐπιφανείαν ἐνδοξος, ἃς καλῶσι Μᾶτερας, & Deorum apparitionibus nobile, quas Matres vocant. Cicero, a) Matris Magna fanum apud Enguinos est. Ea est, b) Mater Idæa, & Deorum Mater, de qua, ad Sec. IX. Epiphania autem istæ, seu manifestationes fuerunt Deorum patriorum maxime & domesticorum. c) Φασὶ τὰς οἰκίαις Ἡρώας, ἢ Θεῶν πολλὰ κίς Ἐπιτρέφουσι τὰς αὐτῶν πόλεις, τοῖς ἄλλοις ὄντας ἀφανεῖς, ἐν τῶν ἡυσίαις καὶ πινυροῖαις δημοτέλεισι, Dicunt, conditores Heroas, ac Deos urbes suas frequenter adire in festis & diebus solemnibus; aliis autem inconspicuos esse.

d) *Qualis, ubi hybernā Lyciam Xanthique fluentem deserit, ac Delum maternam inuisit Apollo.*

e) *Constat Apollinem sex mensibus hyemis apud Pateram Lyciæ civitatem dare responsa, & sex mensibus æstivis apud Delum.* f) Maximianus Aug. ad Tyrios scripsit, civitatem eam τῇ τῶν ἑσθίων θεῶν Ἐπιφανείᾳ ἀφῆν, celestium numinum adventu (seu presentiam) florere. Hujusmodi Deorum Epiphaniæ signis subitis & insolito delubri splendore testatæ sunt.

g) *Iam mihi cernuntur trepidis delubra moveri sedibus, & clarum dispergere culmina lumen, Adventum testata Dei _____ (id est) τὴν Θεοφανείαν.*

Adulatio demum hanc Ἐπιφανείας vocem ad Reges Orientis transtulit. Nummum habeo æneum ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ. h) Antiochus, Antiochi Magni filius, Syriæ potitus, à Syriis cognominatus est Epiphanes, quod expulsi tyrannidis, ipse βασιλεὺς αἰκεί, ὡς φησὶ, Rex domesticus (quasi numen patrium) apparuisset. Ab illo urbs i) Epiphania nomen habuit. Sed nec Seleucidis, aut Lagidis cognomen id peculiare fuit: alius est penes me, nummus æreus ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥΣ. Nicomedes ille, rex Bithyniæ: Tigranes etiam Armenus, & Arsaces Parthus cognomen illud in Nummis obtinet. Horum exemplo, k) *Cajus Cæs. Petronio Syriæ præfesto præcepit, ἀνδεῖν αὐτῶν εἰς αὐτῶν Διὸς Ἐπιφανῆος καλεῖσθαι, ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀναθεῖναι, statuam Hierosolymis sibi populi, sub nomine Iovis Epiphaniæ, id est, Iovis presentis, sive apparentis. Et*

in numismatibus Romanis, ADVENTUS AUG. est *Ἐπιδημία* Numinis Majestatisque Imp. Sed in callem.

Hanc Suphidis ætatem, hunc illius librum intellexisse videtur ^{a) Myster.} Iamblichus cum dixerit, ^{a) Egypt. p. 451} *Primi omnium Ægyptii presentiam participationemq; Deorum sortiti sunt.* Sanè ex hac regis *ἑποπία* nova in Ægypto Religionum ludibria excogitata sunt, & sacris tradita commentariis. Nam ex *Thinitarum* synchronismo manifestum est Bolum Hircique *ἄποψωσιν* eo ipso tempore originem habuisse.

Idololatriæ vetustas.

Immensa res est Ægyptiorum Religio, seu cultus vetustatem spectemus, seu varietatem. Deorum Semideorumque Dynastias ante Diluvium ^{b) supra p. 11.} collocavimus : neque refragatur chronologia, ^{b) Genes. c. 4. vers. ult.} Mosaica, quæ superstitionem Gentium refert ad *Enosi* ætatem : fuit ^{c) Diis Syr. proleg. p. 18.} is *Setbi* *F. Adami* N. ^{c) Antiq. l. 1. c. 4. initio.} *Tunc profanatum est, in invocando nomine* ^{f) Syncell. p. 11. & 24.} *Iehove.* Id est, Nomen Dei rebus creatis impie tributum est. Ita ^{g) Colc. ff. 3. 11} vertit ^{d) Diis Syr. proleg. p. 18.} *Seldenus* noster, Paraphrasten utrumque secutus & ^{e) Antiq. l. 1. c. 4. initio.} *Rabbinos*, qui locum de novorum Numinum initiis intelligunt. ^{f) Syncell. p. 11. & 24.} *Josphus* autem ad *Enochi* tempora refert. ^{g) Colc. ff. 3. 11} *Homines*, inquit, ^{h) Epiph. hæref. l. 1. §. 8.} *per VII generationes agnovisse Deum* *Ἐσαότλων εἶναι τῶν ὄλων, dein vero ab institutis patriis degenerasse.* Apocrypha *Enochi de Egregoris*, sive Angelis, apud ^{i) Cedren. p. 45. d.} *Syncellum* leguntur.

Christianorum nonnulli Patrum, ex his Apostoli verbis, ^{i) Cedren. p. 45. d.} *ἔβαρβαρῶσιν, ἔσκόθησιν, ἔχῃ Ἑλλῶσιν, ἔσιν Ἰσδαῶσιν*, totidem deducunt Religionum sive sectarum intervalla : ^{k) Epiph. lib. 5. 6.} *h) βαρβαρισμός* ad Diluvium; *σκυθισμός* inde duravit ad tempus Serug; dein *Ἑλλωτισμός* obtinuit usque ad Abrahamum, cujus à Circumcisione *Ἰσδαϊσμός*. Equidem non satis assequor cur vel *Nöachidæ* isti vocarentur *σκυθαι*, vel *Hellenismus* poneretur ante Abrahamum, qui fuit ipso *Phoroneo* senior.

Initium autem Idololatriæ (post ^{i) Cedren. p. 45. d.} *i) Eusebium*) ab ^{k) Epiph. lib. 5. 6.} *Epiphano* non malè refertur ad Serug, qui hisce, de quibus agimus, temporibus floruit. ^{l) ib.} *Καθ' ἡρξατο εἰς αἰθερώπυς ἡ εἰδωλολατρεία πρὸς τὸ Ἑλλωτισμός. Rebu genuit Serug: capite inter homines Idololatria atque Hellenismus.* In istâ autem *εἰδωλομανία* *Pictura* fuit *Statuariâ* antiquior. ^{l) ib.} *Ὅτι πρὸ δὲ ἐν Ἰσδαῶσιν*.

- νοῖς καὶ τορσαῖς λίθων, ἢ ξύλων δρυμοπέλων, ἢ χρυσοῦ, ἢ ἄλλης ὕλης πεποιημένων, μόνον ἢ διὰ χρωμάτων ἢ εἰκόνων. *Nondum vero in simulacris & signis sculptilibus de lapide, vel ligno, vel argento, vel auro, vel alia materia factis; sed tantum per colores & imagines. Sequitur Statuarum origo.* a) Ναχωρ ἢ Ἰβραῖ τῆ Θάρρα ἐν Ἰερὺθιν γέγονεν αἰθερατοπλασία διὰ πληρωγίας καὶ παραμικῆς ὀπισθήσεως, διὰ τὴν τῆ Θάρρα τέττε τήχης. *Nachor genuit Tharam: tunc simulacra ficta sunt figulino opere ex argilla, artifice Thara.* De eodem Suidas, b) Ἰωδ ἀγαλαμασοποιός, διὰ διὰ Φόρων ὑλῶν εἰκόνας ἐργάζομενος, ἔλεγον τέττες εἶναι θεοῖς, ἔοφείλειν προσκυνοῦσθαι, ὡς αἰτίους τῶν ἀγαθῶν. *Erat Thara statuarius, qui imagines ex varia materia faciebat; dicebatq; illos esse Deos, & adorandos esse, ut bonorum autores.*
- c) Cedrenus (ex Eusebio forsan) Seruchi ætatem respicit. *Tunc, ait, defunctos virtute insignes, ὡς ὄντας αὐτῶν προσκύουσας, ἀδελφοὶ σελῶν ἐμίμησαν, καὶ ὡς θεοῖς προσκυνοῦν αὐτοὺς, ἔβυστίαζον, ut majores suos, statuis stelærum honorarunt, & ut Deos adorarunt, eisq; sacrificarunt.* Ἀνδριάντας σελῶν vocat lapides informes & impolitas statuas, quum ἀσφρωσις & ars affabrè cælandi nondum extiterit. d) Sanchuniathon *Batyliæ* vocat: Ἐπενόησα θεὸς Οὐρανὸς βατύλια, λίθος ἐμψύχης μηχανησιώμενος, *Deus Uranus (Coelum) excogitavit batyliæ, cum fabricasset lapides animatos.* e) Bochartus vertit *lapides unctos.* Sanè non ita multò post (Seculo VI) f) *Jacob lapidem, quem pro cervicali supposuerat capiti, ἔστησεν αὐτὸν σελῶν, crexit in statuam, & effudit oleum in summitatem ejus; & vocavit nomen loci Bethel, Οἶκος Θεοῦ, Domus Dei.* Consecrationem hanc Deus ratam habuit: dixit enim ei, g) *Ego sum Deus Bethel, ubi unxisti lapidem.* Ex traditione h) *Judæorum, Quamquam ille cippus amatus fuit à Deo temporibus Patriarcharum, postea tamen odit eum, propterea quòd Chananai deduxerunt illum in ritum idololatriæ.* Ab eo lapide *Batyliæ* nomen.
- §. II.
i) p. 103. Nam & alios lapides eodem ritu veterum supersticio Diis diversis consecravit. Apud i) Photium Damascius tradit τῶν βατύλων ἄλλων ἄλλω ἀνακείσθαι Ἰσῶ, Κρόνω, Διὶ, Ἡλίω, ἔτις ἄλλοις, *Batyliorum alium alii Deo consecratum esse, Saturno, Iovi, Soli, & aliis.*
- k) Hesych. Βατύλον ἔπος ἐκαλεῖται ὁ δοθεὶς λίθος τῷ Κρόνω, ἀντὶ Διὸς, *ita vocabatur lapis pro Iove datus Saturno.* De *Batyliis* l) *Veneris Aphacitidis inter Byblum & Heliopolim, μυρία προσέλογαί multa miracula*

narrat *Asclepiades* apud a) *Damascium* in vitâ *Isidori*, quem con-

a) Photii Cod. 242.

fulas. b) *Spartani* *Δόνανα* (*trabica*) vocant *vetusta Castorum simula-*
cra: sunt autem duo ligna equaliter distantiâ, duobus aliis transversis
conjuncta. Qualis est *Astrologis Geminorum* character, II.

b) Plutar. Philadel. p. 478. initio.

c) In *Hyetto Baotia*, *Herculis* est templum; ὄν τ' ἐχὶ ἀγάλμα-
τ' ὅσω πέτρῃ, λίθῳ δ' ἀγάλματι, ἢ δὲ ἀγάλματι; *Simulacrum non arte*
factum; sed *rudis lapis*, more *prisco*; ante *Dædali* ætatem. d) *The-*

c) Pausan. I. 9. p. 577.

d) Ib. p. 581.

bienses venerantur *Cupidinem*; *cujus signum vetustissimum est* ἀγάλματι
λίθου, *rudis Lapis*. e) *Apud Orchomenios*, est templum *vetustissimum*
Gratiarum: τὰς μὲν δὲ πέτρας σέβουσι, sed *saxa venerantur*; eaque
de cælo delapsa, *Eteoclem* excepisse ferunt. *Kiova* *Iunonis Argiva*, &
Apollonis in Delphis; & *Bacchi Thebani* σύλον ex veteribus poetis,

e) Ib. p. 603.

habet f) *Clemens*: Περὶ γ' ὅσω ἀκριβοθώωντας τὰς τῶν ἀγαλ-
μάτων ἀεὶ κίονας ἰσάντες οἱ παλαιοὶ ἔσειον τέρας, ὡς ἀφιδρύ-
ματα & θεῶν, *Antequam statue essent affabrè formatae*, *veteres erexe-*
runt Columnas, easque colebant *tanquam Dei simulacra*. Cœpit igitur
Idololatria ab *impolitis columnis*, *rudibusque lapidibus*; & *si-*
mulacra Deorum, quò *informiora*, eò *vetustiora habenda sunt*.

f) Strom. I. 2. p. 348.

Postquam etiam *ars statuaria* in admiratione fuit, & *suprà fi-*
dem humanam evecta; *rudiora ista simulacra*, ob antiquitatis *vehe-*
rationem, in honore *pristino manebant*. *Dei Solis Elagabali* *simu-*
lacrum *vehiculo imposuit Antonius Aug.* *ejus Sacerdos*. g) *Λίθος*

g) Herodiam. I. 5. p. 563.

ὡς θεὸς μέγιστος κατώθεν περιφερεῖς, *λήγων εἰς ὀξύτητα*, *Lapis est*
maximus, *ab imo rotundus*, & *sensim fastigiatus*: sicut in h) *Nummis*

h) Ducis Croy. t. 55. 20. Tristan. II. p. 220.

cernitur. In i) *Nummo Caracallæ* cernitur *vetustissimum Vereris*
Paphiæ k) *simulacrum*, *nulli rei magis assimile*, *quàm alba pyramidi*. E-

i) Erizzo in Caracalla.

rat enim l) *continuis orbis latiore initio tenuem in ambitum meta mo-*
do exsurgens. In m) *Nummis Ἀπολλωνία* ἄν *stat columna acumina-*
ta, *intra fertum*: hoc *ludos designat*; *illa autem est Apollinis* n) *Asy-*
tiæ effigies.

k) Max. Tyru Sermon. 21. l) Tacit. hist. 2. p. 338.

Ista de *sacris Syrorum Græcorumque originibus*: *Egyptiorum*
autem superstitione *magis antiqua fuit*, & *diversa*. o) *Dicunt Egyptios*
primos XII Deorum cognomina instituisse, & *Græcos ab illis accepisse*:

m) Goltz. G. A. tab. 2.

& *aras*, & *statuas*, & *templa illos primos Diis posuisse*. *Templa au-*
tem statuis priora fuerunt. Nam p) *antiquitus apud Egyptios tem-*
pla fuerunt sine statuis. Et in *magnificentissimis insequentium*

n) Suid. A. γ. §. II.

o) supra, p. 34. p) Ibid.

a) Strab. l. 17. p. 805. d. temporum templis a) ἕσαν δὲ ἄδεν, ἢ ἕσαν αἰθροπόμορφον, ἀλλὰ ἢ ἀλόγων ζῶων πινός, aut *statua nulla, aut non ad hominis formam, sed alicujus bestia, effigiata.*

Plutarchus Chæronensis, scriptor πολυμαθῆσαι, & rituum Ægyptiorum non imperitus, de religiosis eorum institutis asserit; b) ἄδεν ἀλόγων, ἀδὲ μυθῶδες, ἀδὲ ἄπο δεισιδαιμονίας (ὡς πρὸ ἐνιοι νομίξουσιν) ἐγκατεσκευάσθητο ἱερουργίας. ἀλλὰ τὰ μὲν ἠθικὰς ἔχοντα, ἔχοντα ἢ ἀπὸ ἀπείρας αἰτίας, ἔχοντα δὲ ἕσαν ἀμοιρα κομῶντα ἢ ἰσορροπίας ἢ φυσικῆς ἢ ἄλλου. In sacris eorum operationibus nihil institutum est à ratione alienum, nihil fabulosum, nihil à superstitione profectum (ut nonnulli censent :) sed alia habent morales, utilesque causas, alia verò expertia non sunt elegantia cujusdam, aut historica, aut naturalis. Exempla

ib. p. 354. c.

ibid.

e) supra p. 38.

d) supra p. 35.

e) Mela, l. 1. c. 9

f) Nat. Deor. l. 1. p. 207.

Et quando Rex aliquis è Militibus creabatur, is statim Sacerdotibus se dabat, ut particeps fieret τῆς Φιλοσοφίας Ἰπικελευμένης τὰ πικρὰ μύθοις ἔχοντα λόγους, ἀμυδρῶς ἐμφάσας τὰ ἀληθεῖα καὶ ἀφάσας ἐχόντων, ἴστιν φιλοσοφία, quæ occultat pleraque fabulis ἔχοντα sermonibus, Veritatis subobscura indicia ἔχοντα argumenta habentibus. Nimirum id ipsi declarant; Spinges plerumque ante templa collocantes: quasi eorum Theologia anigmaticam sapientiam contineret. Ἡ μὲν δὲ ἑλπίδα ἔχοντα τὰ πρὸς τὰ θεῖα σοφίας ἀγνωστῶν τοῦ αὐτοῦ λόγου, ἀδὲο circumspēcta erat Ægyptiorum sapientia circa cultum divinum. Symbolologiam Ægyptiorum leviter c) tetigimus. Utcunque verò Sacerdotes isti intrā penetralia sua secum philosophati fuerint: illorum tamen Religio, apud gentes exteras, nunquam non male audit. Arabes (Sec. VIII.) Ægypto potiti, templa Deorum everterunt. Persis (Sec. XIX.) Ægyptiorum numina d) ludibrio fuerunt. Ptolemæis quidem in Alexandriâ dominantibus, Theologia Ægyptiaca ad Græcicam, ab eâdem ortam, quàm fieri potuit, accommodata est. Sed sub Romanis demum, Ægyptiorum pietas prorsus ridicula, & demens habebatur. Vulgus oculis judicat; speculationes arcanas negligit.

Ægyptii (ajunt) e) colunt effigies multorum animalium, atque ipsa magis animalia: sed alii alia; adeo ut quadam eorum, etiam per imprudentiam, intermisisse capitale sit: ἔχοντα ubi morbo aut foris ex-

tinētia sint, sepelire ac lugere solenne sit. Cicero: f) Ne fando quidem auditum est Crocodilum, aut Ibim, aut Fellem violatum ab Ægyptio.

Et

Et paulò pòst, rationem comminiscitur. a) *Ipsi, inquit, qui ir-* a) ib. p. 217.
videntur Ægyptii nullam belluam, nisi ob aliquam utilitatem, quam
ex eà caperent, consecraverunt.

Ibes maximam vim serpentium consciunt, cum sint aves excelsæ,
cruribus rigidis, corneo proceroq; rostro; avertunt pestem ab Ægypto,
cum volucreis angueis ex vastitate Libyæ vento Africa invehitas inter-
ficiunt atque consumunt: ex quo fit ut illæ non morsu vivæ noceant, nec
odore mortuæ. Possunt de Ichneumonum utilitate, de Crocodilorum,
de Felium dicere; sed nolo esse longus. Concludam belluas à Barbaris
propter beneficium consecratas.

Ex hæc Ægyptiorum theologiã philosophiam suam hausit.
 b) *Perseus, Zenonis auditor. Eos dicit esse habitos Deos, à quibus* b) Cic. Nat.
magna Utilitas ad vitæ cultum esset inventa: ipsasq; res utiles & salu- Deor. 1. 2.
tares Deorum esse vocabulis nuncupatas: ut ne hoc quidem diceret, illa p. 201.
inventa esse Deorum, sed ipsa divina.

Apud Gentes fecunda Deorum mater fuit *Utilitas*. Cœle-
 stium luminum adoratio non tam à splendore, quàm ab illorum uti-
 litate dimanavit. Ob beneficia Homines hominibus Dii habiti
 sunt. c) *Suscepit vitæ hominum consuetudoq; communis, ut benefi-* c) ib. p. 225.
is excellentes viros in Cælum famã ac voluntate tollerent; & statuis
(ut jam dictum) honorarent. Stupidissima autem visa est illa, quæ
per Ægyptum fusa, Bestiis gratificandi superstitio. Neque erga
boves tantum & hircos grati, sed d) omne ferè genus bestiarum Æ- d) Cic. ib. 1. 3.
gyptii consecraverunt. e) Αἰγυπῖοι ἔμαλλα θεμελώδης ὄντι, τὰ δὲ p. 245.
ἔοντα σφι ἄπαντα ἱερὰ νεύομεναι, Ægyptus bestiis non admodum, e) Herodot.
abundat: quæ verò illic sunt, eæ omnes pro sacris habentur. Juve- l. 2. c. 65.
nalis, satis satyricè;

f) *Quis nescit qualia demens*
Ægyptus portenta colit? Crocodilon odorat
Pars hæc; illa pavet saturum serpentibus Ibis;
Effigies sacri nitet aurea Cercopitheci.
Illic cæruleos, hic piscem fluminis, illic
Oppida tota Cavem venerantur —

f) Sat. 15.
 intro.

Tandem eò infanz processit ista superstitio, ut rebus vi-
 libus sordidisque ac minimi pretii honor divinus attribueretur;

a) Ibid. r. 9.

a) *Porrum & cepe nefas violare, ac frangere morsu.
O sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis
Numina!*

Sed nec ipsi Romani omnimoda Ægyptiorum sacra averfabantur; ISLA & SERAPIA festa sunt annua, in Calendario Romano: & urbis Romæ Regio III, *Isis & Serapis* denominata est, à templo. Verùm ad sacras Ægyptiorum Origenes redeamus.

Apis, Mnevis.

b) Arn. Mar-
cell. l. 22.
p. 227.

Inter b) animalia antiquis observationibus consecrata Mnevis & Apis sunt notiora: Mnevis Soli sacratur, super quo nihil dicitur memorabile; sequens Luna. Est autem Apis bos diversis genitalium notarum figuris expressus, maximeq; omnium corniculantis Lune specie lateri dextro insignis: Qui cum, post vivendi spatium præstitutum sacro fonte immersus è vita abierit, alter cum publico queritur luctus; & si omnibus signis consummatus reperiri potuerit, ducitur Memphim, urbem frequentem, præsentiaque numinis Æsculapii claram. Cumq; initiante antistitum numero centum inductus in thalamum esse cæperit sacer, conjecturis apertis signa rerum futurarum dicitur demonstrare.

c) Mela. l. r.
c. 9.

c) Apis populorum omnium numen est: bos niger, certis maculis insignis, & caudâ linguaque dissimilis aliorum. Raro nascitur, nec coitu pecoris, ut ajunt, sed divinitus & caelesti igne conceptus; dieisque quo gignitur genti maxime festus est.

d) Plutarch.
Iside p. 364. c.

d) Ο ἢ ἐν Ἡλιοπολεὶ τρεφόμενον βῆς, ὃν Μνεῦιν καλεῖσιν, Οσίριδος δὲ ἱερονέμιοι δὲ καὶ τῷ Ἀπιος πατέρα νομίζουσι, μέλας δὲ, καὶ δολιχῆρας ἔχει τιμᾶς μὲν τὸν Ἀπιν, ὅτι Ἡλιοπολὶν ἀνατρέφεται, ὅτι Μνεῦιν δὲ ἱερονέμιοι πατέρα Ἀπιος νομίζουσι, ὅτι Ἡλιοπολὶν ἀνατρέφεται, ὅτι Μνεῦιν δὲ ἱερονέμιοι πατέρα Ἀπιος νομίζουσι, ὅτι Ἡλιοπολὶν ἀνατρέφεται.

e) Plutarch.
Iside p. 52. b.

Intra causas τῶν ζῴων ἀφιερώσεως consecrationis animalium.

f) Plutarch.
Iside p. 54. b.

(quâ de re fufe differit e) Diodorus) adducitur μεταψύχως in cultu Boum. f) Dicunt, ὅτι τῷ Ἀπιος πατέρα νομίζουσι, μέλας δὲ, καὶ δολιχῆρας ἔχει τιμᾶς μὲν τὸν Ἀπιν, ὅτι Ἡλιοπολὶν ἀνατρέφεται, ὅτι Μνεῦιν δὲ ἱερονέμιοι πατέρα Ἀπιος νομίζουσι, ὅτι Ἡλιοπολὶν ἀνατρέφεται.

g) Plutarch.
de Isides
p. 362. d.

Hinc g) sacerdotes docuerunt, ὡς ἑπιφανῶς ἐκείνου τῆς Οσίριδος ψυχῆς τὸν Ἀπιν, Ἀπιν

cen-

confendum esse pulchram imaginem animæ Osiridis. Ideoque a) *men-* a) *ib. p. 366. e.*
 se Athyr, quo dicunt Osiridem ἀΦαισιθῶναι perisse, Sacerdotes Bῶν
 ἀφαιστον ἰματίω μέλαι βουσίωα παθεῖσθαι ἰσχυρῶς ἐπὶ πένθει τῆς
 Θεοῦ δεικνύσασι. Bῶν γδ Ὀσίριδος εἰκόνα νομίζουσι, *Bovem auratum*
pullā veste byssinā amictum ostendunt in luctu Deæ (Isidis, ob necem
Osiridis.) Nam Bovem putant esse Osiridis imaginem. b) Strabo e- b) *L. 17.*
 undem esse dicit: ὁ Βῶς Ἀπιδὸ ὄσιν ὁ αὐτὸς Ὀσίρις, *Bos Apis, qui i-* p. 807. b.
dem est Osiris.

c) Diodorus itaque statuit τὰς ταύρας τὰς ἱεράς, τὸν τε ὀνομα- c) *L. 1. c. 13. b.*
 ζόμενον Ἀπιν ἐ τὸν Μνεῦιν, Ὀσίριδι καθιερωθῆναι, *Taurus sacros, tam*
Apin, quàm Mneuin, Osiridi consecratos esse. Verùm Ammiano,
 d) Ἐλιανο, Porphyrio, *Mneuis Soli sacratur, Apis Luna.* e) Apis d) *Zῶων;*
 autem & Solis & Luna signa præferbat: Solis insigne τὸ μέλαι π- l. 11. c. 11.
 σῶμα, & καὶ ἐπὶ τῇ γλώττῃ κάυθαρος, *Nigror corporis, & podus sub* e) *Euseb. Pr.*
linguâ, quem cantharum vocant; Luna autem symbolum, τὸ τε διχό- *Evang. l. 3.*
τομον καὶ ἀμφικυρτόν. Dimidiata & utrinque incurva Lunæ figura. c. 13.

Neque aliam ob causam Apis Luna sacer habendus est.
 In mensâ Isiacâ Bembinâ conspicitur Apis; & f) *insigne ei in-* f) *Plin. l. 8.*
dextro latere candicans macula cornibus Luna crescere incipientis cer- c. 46.
 nitur in g) nummo Hadriani Aug. in quo literæ istæ L. ENNA. & in- g) *Tristan.*
 frâ B. A. K. Δ. Eadem inscriptio (ut eam obiter illustrem) legitur. l. 1. p. 514.
 in alio Hadriani h) numismate, in quo Ἄσκληπιοῦ ἰμαθίου. Tam A- h) *Erizzo*
 pis, quàm Ἄσκληπιος Memphi cultus est. Legendum Ἀῖστρον ἐν- p. 223.
 νάτω. Ἐπὶ Α καὶ Δ. Lustro IX. Anno XXXIV. Ἀῖστρον tam per
 L quàm per Δ in saxis & nummis exprimi solet. Hadrianalia tum
 annua fuerunt, tum quinquennialia. Octo lustra conficiunt annos
 32: annus 34 est secundus Noni lustris. Ob ludos istius anni, post
 ἀποθέωσιν Hadriani ἐὸ τοῦ ἑορτασθέντος numerati, ista percussa sunt
 numismata.

De Osiridis animâ dubitare liceat, utrùm illa in tauros duos
 transmigraverit. Nemo enim veterum duplicis Consecrationis ra-
 tionem adhibet; nec bene constat quâ de causâ, uno eodemque tem-
 pore, duo *Boves, οἱ βόες Ἀπιδὸν ἐν Μνεῦιν καὶ Μνεῦιν ἐν Ηλιεπόλει*
Θεοῦ ἐνομιάζθησαν, & Apis in urbe Memphi & Mneuis in urbe Solis, Dei
habiti sunt. Ex istis quæ de primâ Ægyptiorum politiâ i) disserui- i) *suprà p. 18.*
 mus, patet Ægyptum propriè dictam in duas Dynastias ab initio di-
 visam fuisse. Memphis fuit *Superioris, Heliopolis Inferioris Ægypti*

metropolis. Pro regnorum diversitate, diversa passim constituta sunt Numina. a) Θεὸς ἡ τὰς αὐτὰς ἅπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβον, πλὴν ἰσῖος τε Ἐοσίριδός, *Universi Aegyptii non colunt similiter Deos eosdem, præter Isin & Osirim.* Cùm igitur Divus Osiris in regno utroque ὁμοίως coleretur; & obtineret religio cultum, absq; vivâ numinis imagine, non rite peragi; neque quotidianus de regno in regnum pateret transitus; cœpit in sacris Schisma, & sacerdotes utrinque suum investigârunt Bovem, & veram Osiridis Ἐρησον utrobique jactitârunt.

Ejus rei exemplo, post annos mille, quum X tribus à regno Hierosolymitano defecissent, Jeroboam, ex Aegypto reversus, in novi regni terminis erexit duos vitulos aureos, qui pro Deo colerentur; b) *Dixitque, Revertetur regnum hoc ad domum Davidis, si ascenderit populus iste ad offerenda sacrificia in domum Domini Hierosolymis: & convertetur animus populi istius ad Roboamum regem Judæ.*

Græci interpretes & c) Josephus istos Jeroboami vitulos appellant δύο δαμάλεις χρυσαῖς, duas juvencas aureas; & d) Tobias, αἱ Φυλαὶ αἱ σιωμαποσάσαι ἔθουον τῆ Βάαλ τῆ δαμάλει; Tribus, que defecerant sacra faciebant Baali juvencæ. Neque id quidem à ritu Aegyptiaco alienum. Boves & mares & foeminae in Aegypto sacri. e) *Memphibî nutritur ἡ λέια βῆς ἱερῆς vacca sacra, ut Apis Memphibî, Mnevis Heliopoli: Atque illi quidem Dii putantur. At qui alibi aluntur (à multis enim tam intra quàm extra Delta vel mar, vel fœmina ἄβος αἰτῆ) nov Dii putantur, sed Sacri.*

Sequioris sexus adoratio forsân vetustior. f) *Fertur enim Isis Osiridis à Tyrrhone occisi membra, εἰς Ἐὐν ἑυλίωλυ ἐμβάλειν βύσσινον ἀπὸ Ἐβελμηλίω, καὶ ἀπὸ τὸ το τῆ πόλιν ὀνομαδύωαι βύσσινον in Bove ligneâ byssinis obtecta condidisse: unde urbs Busiris nuncupatur.* Tam simulacra boum, quàm viva animalia, in Aegyptiorum sacris adhibita sunt.

Seculo huic proximo, Mencheres, Memphitarum rex 12 (qui Diodoro Mencherinus, Herodoto Mycerinus vocatur) deam Isidem imitatus, g) *defunctam filiam, quam habuit unicam, in Bovis lignæ atque inaurata utero sepelivit, & in conclavi exornato posuit, ut ei odores omnifarii quotidie adolerentur, & lucerna singulis noctibus incenderetur.*

Veteri hâc Aegyptiorum superstitione inquinati Israelitæ, etiam

etiam cum servitutem exuissent, a) *Fecerunt Vitulum in Horeb, & incurvaverunt se conflatili; & mutaverunt Gloriam suam in similitudinem Bovis comedentis herbam.* Neque enim cultus iste novus erat, aut temerè susceptus; sed ad ritus solitos compositus. Græci μόχον vertunt; & b) Herodoto ὁ μόχος ὁ ἄπις καλεῖται, ὁ ἄπις L. 3. c. 28; *Vitulus appellatur Apis.* De Idololatriâ istâ, Philo Judæus. c) V. Mosis, *Cum Moses montem ascendisset, quidam illius absentiam in impietatis occasionem verterunt, oblitique pietatis πρὸς τὸ ὄν in Ens primum, (ἡλωταὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν γίνον) πλασματῶν ἕτα χευσῶν (αὐτῶν κατασκευασμένοι μίμημα τῆς τὴν χώραν ἰερωτικῆς ζωῆς δοκῶν) εἶναι, ἰσχυρῶς ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ χορῶν ἀχορῶν ἕτασαν, Ægyptiacorum signentorum amulatores facti sunt; fideoque juvenco aureo, ad imitationem animalis, quod in eâ regione (Ægypto) sacratissimum habebatur, sacra profana faciebant, & choreas in conditas agebant.* Et paulò post; *τεκτονάμοι ταῦτον χευσῶν, Αἰγυπτιακῶν μίμημα τῶν χορῶν ἕτασαν, Fabricato juvenco aureo, ad exemplar typhi Ægyptiaci, choreas agitabant.* d) *Sedit populus ut manducaret & biberet; & surrexit, ut luderet.* Sicut etiam Ægyptii, in honorem Apidis, e) *παιδασία, convivium agebant.* S. Hieronymus, * *Videtur, inquit, mihi idcirco & populus Israel in similitudine fecisse sibi caput Vituli quod coleret, & Hieroboam filius Nabath Vitulos aureos fabricatus, ut quod in Ægypto didicerant, ἄπιν καὶ Μνεῦιν, qui sub figurâ Boum coluntur, esse Deos; hoc in suâ superstitione servarent.* Μνεῦιν potiùs intelligerem quàm ἄπιν quoniam Israelitæ, in Ægypto Inferiore degentes, Heliopolim frequentabant magis, quàm Memphim. In eâre, *Caput Vituli, vel Bovis, pro Bove, ἑὶ Θεοσεμῶς dixerunt, post Tertullianum, Lactantius, Optatus, Hieronymus, alii.*

Mythologi Græci consecrationem Apidis referunt ad Apin Phoronei filium: & qui contra Gentes scripserunt Græcè Christiani, Tatianus, Clemens Alex. alii commentum illud amplexi sunt; nos missum facimus.

Oracula Ægypti.

Apis f) *inventus deducitur Memphim à sacerdotibus: sunt delubra ei gemina, quæ vocant thalamos, auguria populorum: alterum intrasse latum est, in altero diva portendit.* Responsa privatis
 dar

- dat è manu consulentium cibum capiendo : Germanici Caesaris manum averfatus est, haud multo post extincti. a) Eudoxi Cnidii palium circumlingebat : Prædixere Sacerdotes illum illustrem fore, non longævum. b) Cetero secretus ; cum se proripuit in caërus, incedit summotu lictorum, grexq; puerorum comitatur, carmen honori ejus canentium : intelligere videtur, & adorari velle. Hi greges repente lymphati futura præcinent. Ægyptii enim, c) quod Ilis à pueris certior facta esset de arcâ Oliridis, putant pueros μαρτυροῦν δέναι μιν ἔχειν, divinandi facultate præditos esse, & omnia maximè captant ex fortuitis eorum sermonibus ludentium in templis. Pausanias oraculum Mercurii in Pharsis responsa ad hunc modum dedisse refert. d) Thure accenso, ac interrogato in aurem Deo, sibi aures obturant ; tunc foras egressis vox prima, à quovis obvio prolata, pro oraculo accipitur. Adjicit, Τοιαύτη καὶ Αἰγυπτοῖσις ἐπέφαθ' ὡς τὸ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ μαρτεῖα κατέστρεφον, Tale apud Ægyptios in Apidis templo celebratur Oraculum.

- Quando cœperit Apis signa rerum futurarum demonstrare non liquet : inter vetusta Ægypti oracula nulla est illius ratio. e) Apud Ægyptios nullus homo divinandi arte præditus est, sed certi quidam Dii. illic enim est oraculum Herculis, & Apollinis, in eorum urbibus & Minervæ in urbe Sai, & Dianæ in urbe Bubasti, & Martis in urbe Papremi, & Jovis Thebani, & quod ex omnibus oraculis præcipuè colitur, Latonæ in urbe Buti. Verùm vaticinia ista non eodem modo, sed diversis, constituta sunt. Mycerino regi Memphitæ, Seculo V, f) venit oraculum ex urbe Buti, fore ut sex omnino annos viveret, septimo Aefancturus. Neque occurrit apud gentes χρησιμότες vetustior.

- A Jovis Thebani oraculo originem duxerunt illud Hammonis in Libyâ, atque illud Jovis Dodonæi in Thesprotiâ, quod g) νενομιστο δὲ χαϊότατον τῶν Ἑλλήσι χρησιμώτων εἶναι, oraculorum, quæ apud Græcos sunt, vetustissimum habetur. Quo autem tempore cœperit Dodonæi oraculi usus non satis constat : ὑπεφήτας, prophetas jam Trojanis temporibus eo operatos esse testatur Homerus,

- h) Iliad π. v. 233. Strab. 47. p. 327.

h) Ζεὺς ἄνα Δωδωνᾶς, Πελασγικῆ
Neque rectè Eusebius ad Olympiadem XXXIII, Oraculo Dodonæo primùm Græcia usa est. Tunc potiùs defecisse putassem, si non nominasset Herodotus tres suæ ætatis sacerdotes, Promeneam, Timaretam, & Nicandram; à quibus fabulam accepit de Columbibus.

a) Nar-

a) Narrabant sacerdotes Jovis Thebani, δύο γυναίκας ἰσηῶς ἀφαιρέσθαι a) Herod. l. 2. c. 54.
 a) feminas sacerdotes Thebis abductas à Phœnicibus, quarum unam in Libyâ, alteram in Graciâ venundatam fuisse; qua prima Oracula in illis gentibus constituerunt. b) Sacerdotes autem Dodonæ agebant b) c. 55.
 Thebis Ægyptiis δύο πελάδας μελάνας, duas Columbas nigras aduolâsse, unam ad ipsos, qua fago insidens humanâ voce edixit in fatis esse, ut Jovis Oraculum eo loci conderetur; alteram in Libyam, qua Jovis Hammonis oraculum condi jussit. Sacerdotes in fabulis Græcis Columbas nuncupari, ex Phœnicicarum vocum allusione, docet c) Bochartus. Inde apud d) Homerum; Columba

c) Phœnic. p. 823. l. 2. c. 11.
 d) Odyss. v. c. 1.
 e) Ovid. Metam. l. 7. fab. 12.
 f) Ib. l. 13. fab. 4.
 g) Herodot. l. 2. c. 58.

α Ἐγγύλιω Διὶ πατρὶ Φέβρων, Ambrosiam Jovi patrî ferunt.
 Inde e) Cresilla Alcidasantis Cei filia, atque Oenotrope Anisifolia finguntur _____ f) in niveas abisse Columbas.
 g) Oracula autem, & quod apud Thebas Ægyptias, & quod apud Dodonam, inter se sunt similia. Εἰς ἣν καὶ τῶν ἰσηῶν ἡ μαντικὴ ἀπ' Αἰγυπτῶν ἀπιγμένῃ, Et divinandî in templis ratio ascita est ab Ægypto.

Hircus Mendesium.

QUO tempore Boves Memphi & Heliopoli, eodem etiam Capre Mendete sacratus est. Mendes urbs est ἑξ Delta, ad Mendesium Nili alveum posita. h) Pindarus urbem ad mare collocat, sed Aristides totum Nômum à mari procul esse docet. Ab eâ urbe Nomus Mendesium posthâc nomen habuit: ætate autem Ptolemæi, i) οὐμῆς erat Mendesii nomi metropolis: qua etiam k) Ammiani, Urbs maxima.

S. I.
 h) Strab. l. 7. p. 802, b.
 i) Ptol. l. 5. c. 5.
 k) L. 12. p. 233.

De cultu Mendesium l) Herodotus; τὰς ἀγρὰς καὶ τὰς τετραγύρας ἢ γύρας, capras & hircos non mactant, hâc de causa: Mendesii namerani Pana inter VIII Deos, quos ajunt XII Diis priores extitisse. Pictores & Statuarii faciunt simulacrum Panos, sicut Graci, ἀγροσωπον ἔ τετρασοκελέα, caprinâ facie & hirciniis cruribus; non valent eum esse existimantes, sed similem Diis cæteris. Σέβον ἣ πάντας τὰς ἀγρὰς οἱ Μενήσοιοι, καὶ μάλλον τὰς ἐρσηνὰς τῶν θηλειῶν; Mendesii omnes capras colunt, sed mares magis quàm feminas; & capreoli in magno sunt honore: ex istis autem unus maxime, qui quum accesserit, lucetis magnus toti nomo Mendesio imponitur. Vocatur autem οὗτι τετραγύρα καὶ ὁ Πάν Αἰγυπτῶσι Μένδης, & Hircus & Pan Ægyptiacè Mendes.

l) L. 2. c. 46.

a) Ib.

des. Εἰρήετο ἢ ἐν τῷ νομῷ τῆτω ἐπ' ἐμῆ, inquit a) Herodotus, τὰ τὸ πρῶτος γυναικὶ τράγους ἐμίσητο ἀναΦασθόν. τὸ εἰς ἀπίδειξιν αἰθρώπων ἀπίκετ. Rem turpem non repero. Idem cecinit

b) Strab. l. 17.

p. 802.

c) Animal. l.

7. c. 19.

d) In Gryllo.

p. 989.

Strabo e) *Mendecis* meminit, *Ubi*, inquit, f) τὸν Πάνα τιμῶσι καὶ ζῶον τράγον *Pan colitur, & hircus vivus*. Paulò post g) ἀγα καὶ τράγον Μενδήσιος, *capram & hircum Mendecis colunt*:

h) L. 1. p. 55. c.

h) Diodorus cultus causam addit; τὸν τράγον ἀπεθεώσαν, καὶ ἴαπερ καὶ ἄλλοι τῆς Ἑλλῆσι πεπηκῶς λέγουσι τὸν Πριάπον, διὰ τὸ γυναικίον μῦθον. *Hircum inter Deos retulerunt, ut apud Græcos Priapum coli dicunt, propter genitalem partem. Est enim animal hoc salacissimum. Neque tantum Ægyptii, sed alii non pauci τὸ αἰδοῦν ἐν mysteriorum ritibus religiose habent, ὡς αἴτιον τ' τῶν ζῶων γυναικίως ut causam generationis animantium. Et sacerdotes in Ægypto, paterna sacerdotia accipientes, isti Deo primum inicitantur. Etiam Panes & Satyros, Hirci naturam imitantes, in templis dedicant, significantes gratiarum actionem ἄτι τ' πολυτεχνίας τ' ἑαυτῶν, pro gentis sua fecunditate. i) Priapus autem apud Ægyptios vocatur Horus.*

i) Suid. in

Priap.

Ex hoc Mendecis sacrario, prodiit tota veterum theologia de *Pane, Fauna, Sylvano, Silenis, & Satyris*, qui etiam *hircorum* nomen habent. k) *Tragœdia dicta est, quod chori plerumque ἐκ Σατύρων στωϊσάμενοι, ἑκάλεον τράγους, ex Satyris, constabant, quos vocabant Hircos.*

k) Etymolog.

Mag.

§. II

l) supra p. 38.

m) Stephan.

n) Herodot.

267.

o) L. 1. p. 54. c.

Sicut *Pan hirci* specie cultus est in Ægypto, ita *Jupiter arictis*, *Mercurius canis* (quod l) dictum est) *Diana, quæ Bubastis dicta, fem* *liæ. m) Ægyptii βέβασον τὸν αἰλῶθρον Φασι, Bubastum felem dicunt: & n) salitæ felium cadavera in urbe Bubasti sepeliuntur. o) Diodorus causæ consecrationis animalium recitans, Sacerdotes, ait, arcanam de his opinionem habuisse: in fabulis autem esse, Deos se in animalibus transformasse, ut crudelitatem & vim terrigenarum hominum effugerent. Ovidius illos Typhonis metu eo modo latuisse cecinit.*

a) Hac

a) *Huc quoque terrigenam venisse Typhoea narrat, Et se mentitis Superos celasse figuris. Duxq; gregis, dixit, sit Jupiter; unde recurvis Nunc quoque formatus Libys est cum cornibus Ammon. Delius in corvo, proles Semeleia capro, Fele soror Phœbi, niveâ Saturnia vaccâ. Pisce Venus latuit, Cyllenius ibidis alis.*

a) Metam. l. 7. fab. 5.

Que quidem fabulas Græcânicas nimis sapiunt. Paulo ali- b) In Typhoe-
ter b) Antoninus Liberalis, ex Nicandro, & plures enumerat. nc. 28.

Ἀπόλλων μὲν ἐγχεῖτο ἰεραξ, Ἑρμῆς δὲ ἰέϊς, Ἄρης δὲ λεπιδώδης ἰχθύς, Ἄρ-
πιμῆς δὲ αἰλαεργός, τεταγὼ δὲ αἰκάξ. Διόνυσος δὲ ἐλλῶ δὲ Ἡρακλῆς, Βοῖ
δὲ ἩΦαιεὶς δὲ μυχάλῃ δὲ Ἀητῶν, Ἀπὸλλο φαίετος ἐστὶν ἀκκίπτερος, Ἐρμῆς
ἰβίς, Μᾶρς ἰεπίδωτος ψίσκῆς, Διὰ δὲ ἑλῆς, Βακχὸς αὐτὸς ἐν κίρκῳ μί-
τῆται ἐστὶν, Ἡρῆκλῆς ἐν κίρκῳ, Ἡφαιστὸς ἐν βοῶνι, Λατοῖα ἐν κίρκῳ
ἀράκῳ. Fabulam deridet c) Lucianus.

d) Porro qua circa Crocodilum in Myridis lacu, Leonem apud
Leontopolitas, & alia ejusdem generis plurima peraguntur, narrare
quidem facile est, sed narranti credere difficile. Neque lubet singula
Ægyptiacæ pietatis deliramenta investigare. Chronologiam da-
mus, non Mythologiam. Ex istis liquet, superstitionem Ægypti à
prisca seculis usurpatam fuisse.

c) de Sacrif. ad
finem.

d) Diod. lib.

p. 53. c.

Ad confirmandam Vetustatem apprimè conducunt leges Mo-
saicæ. Nam nisi vanitates istæ obtinuissent ante Israelitarum in-
troitum in Ægyptum, quomodo potuissent illi istis pollui? Nisi pol-
luti essent, quorsum leges contra inquinamenta latæ? *Ex malis Æ-
gyptiorum moribus, bona Israelitarum leges.* In hac re testes lucu-
lenti sunt Josue; e) *Auferte Deos quibus servierunt patres vestri in*
Mesopotamiâ & in Ægypto; & Ezechiel; f) *Scortata sunt in Ægypto, in*
adolescenciâ suâ scortata sunt; rursus, *Scortationes suas ab Ægypto*
allatas non dereliquit. De legibus istis, ad Sec. IX.

e) Jos. c. 24.

v. 14.

f) Ezech. 23.

3. 8.

Ex cultu, abstinentia. Impium enim erat deorum carnibus
vesci: & pro diversitate cultûs, esus carnis aut licitus erat, aut illici-
tus. g) *Qui Jovis Thebani templum incolunt, aut ex nemo sunt The-*

g) Herod. 2.

c. 42.

bano, ii omnes abstinentes ab ovibus, capras immolant. Nam omnes
Ægyptii non colunt similiter eosdem deos, præter Isin & Osirim, quem
Bacchum esse ajunt: hos universi similiter colunt. Qui verò Mendesis
templum obtinent, aut ex nemo sunt Mendefio, ii à capris abstinentes, o-

a) Strab. P.
803. c.

ves immolant. Strabo ad Nitrioten nomum refert. a) *Apud hoc solum in Ægypto mactatur Ovis.* Neque satis cautè Poëta,

b) Juvenal.
Sat. 15, v. 11.

b) *Lanatis animalibus abstinet omnis Mensa nefas illic factum jugulare capella.*

Regnandi jus Muliebre.

e) Syncell.
p. 54. d.
d) Ibid. 55.

DE Theologicis factis: Politica horum temporum rariora sunt. **D**e) *Sub Binothri Tbinitarum rege undecimo (qui Euf. bio d) Biophis vocatur) ἐκείνη τὰς γυναῖκας βασιλείας γέρας ἔχει, Sanctum est ut mulieres regnandi honorem haberent, vel ad successionem regni admitterentur.* Nulla tamen in *Tbinitarum* serie Regina. Foemiatum prima quæ regno potita est in Ægypto, *Nitocris*, tam in *Thebano* latereculo occurrit, quàm in *Memphitico*; utriusque regni compos, Seculo VII, post annos circiter trecentos. e) Scaliger ab hac lege latà ad *Memphiticum* hujus Heroïnæ regnum numerat annos 1066; inde ad aliam *Thebanam*, annos 2292. Post eam, in Dynastiâ *Thebanâ*, f) *Amenophi* successit *Ameffes* ejus soror; & post *Sefostrim*, g) *Scemiophris* soror *Ammenemis*. Adeo ut non tam ex paterno testamento, quàm ex Ægyptiorum jure civili dixerit Cæsari h) *Cleo-*
patra.

e) Can. Isag.
p. 310.

f) Jos. c. Api-
on. p. 1041.
g) Syncell.
p. 59.
h) Lucan. l. 10.
v. 90.

*Non urbes prima tenebo
Fœmina Nilias: nullo discrimine sexus
Reginam scit ferre Pharos. Lege summa precepti
Verba patris, qui jura mihi communia regni
Et thalami cum fratre dedit.*

i) Diosd. l. 1.
p. 16. b.

i) *Præter communem aliorum hominum consuetudinem, Ægyptiis lege permissum est Sorores ducere: quòd hoc feliciter successisset Isidi, qua nupsit Osiridi fratri, eòq; mortuo, juravit se nemini in complexum venturam, & cadem viri ulta, regnavit νομιμῶς ἔτα, omnibusq; hominibus quàm plurimùm benefecit. Has ob causas in more positum est, ut penes Reginam plus sit potestatis & honoris quàm peres regem; & inter privatos, in tabulis dotalitiis, assignetur imperium fœmina in virum: maritis proflentibus se per omnia uxoribus obtemperaturos. Apud Ægyptios igitur jus muliebre in successione regni erat hac Lege vetustius, & ab Isidis exemplo deductum: & paterfamilias γυναῖκας ἑτάρασεν.*

Sed

Sed nec antiquissima tantum, sed etiam iustissima fuit lex hæc, & ab omnibus gentibus receptissima.

a) *Medis levibusq; Sabeis
Imperat hic sexus, Reginarumq; sub armis
Barbaria pars magna jacet.*

a) Claudian. in
Eutrop. l. 1.

Præter b) Candacem, foeminas in *æthiopiâ* regnasse, ex Strabone, b) Aët. 8. 17. Plinio, Dione. notum est. In Geographo, à Gothofredo edito, *Mulieres Saracenis*, id est Arabibus, *imperare dicuntur.* c) Regina *Saba-* c) i. Reg. 10. *orum* ad Solomonem omnium venit. *Affyria* Semiramis, & *Babylonia* Nitocris sunt celeberrimæ. Apud *Persas*, Cepheo successit Persa jure materno. d) *Ερωχας* γδ *ἄρκαις* ἐὼν ὁ Κηφῆς ἐπὸς γόνυ, d) Herodot. *Cepheus* enim *mullos* habebat *liberos mares.* Et *Cyaxares Medopers-* l. 7 c. 61. *arum* regnum ad filiam suam pertinere dixit, e) *ἰδὲ* γδ *Ἰπὲ* *μοι* *ἄρ-* e) Xenophon- *ῖου* *παῖς* *γνήσιον*. *Neque enim est mihi filius legitimus.* f) *Teuthras* *Cyropæ* l. 8. *rex Myse, ἄρκαις* ὡν *ἄρῶν* non habens mares *liberos*, regnum *Ar-* p. 228. b. *giopie* filiarum reliquit. Apud *Græcos*, *Phoroneo* primo regi successit. f) *Diod.* S. *g) Argus Φορονέος θυγατρὸς*. *Phoronei ex filia nepos.* Apud *La-* l. 4 p. 167. a. *cones* h) *Ευρωτα*, *οὐκ* ὄντων *αὐτῶ* *παίδων* *ἄρῶν*, cum illi non essent *liberi mares*, successit *Spartæ* ejus filia, cum *Lacedæmone* viro. h) *Pausan.* *gulis* immorari longum. In *Latia*, *Lavinia* Latino regi l. 3. p. 158.

i) *Sola domum & tantas servabat filia sedes.*

i) Virgil. *Æ-*
neid. 7. v. 50.
k) Tacit. in
V. Agric.
p. 457.

Apud *Britannos*, *Boudicea* illustri regina: k) *Neque enim sexum in imperiis discernant illi.* Apud omnes gentes jure vetustissimo, ubi deficit mas, foemina succedat:

Ætas Abrahami.

IN Ebraicis temporum rationibus jam tandem exoritur LX annorum differentia circa natalem Abrahami annum: utrum scilicet natus sit ille anno patris 70, an 130. Prolixas aliorum eâ de re disceptationes referre non juvat: sententiam nostram dedimus in l) 1) p. 13. Protegomenis. Vixit pater annos 205: post mortem patris, Abram agebat annum ætatis 75: non itaque nasci potuit ante annum patris 130. Qui aliter sentiunt, acciter urgent m) *Tharam* vixisse ann. m) *Genes. c. 11.* nos 70, & genuisse *Abraham, Nabor, Haran.* Non autem inde constat v. 16. omnes natos isto anno, non omnes isto ordine. Abram ibi prærogati-

- a) 1. Chron. 1. 28. gativâ, non primogeniturâ primus. Sic numerantur a) filii Abraham, Isaac & Ismael : at Ismael natus anno patris 86, Isaac 100. Sic inter Noë filios Sbem b) aliquoties primus nominatur : at in recensendis genealogiis, secundum naturæ ordinem, tam c) Japhet quam Ismael primum locum obtinent.

Ad S E C U L U M V.

Æra Peregrinationis.

- d) Gen. 11. 31. **A** Bram cum Tharâ patre de Chaldæâ venit in Haran : d) *Vixit*
 e) Act. 7. 4. *Thara annos 205, & mortuus est in Haran.* e) *Μοτὴ τοῦ διδοῦ*
 f) Gen. 12. 4. *Ἰακώβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Post mortem patris sui, f) Abram annum æ-*
tatis agens septuagesimum quintum, cum egredereetur de Haran, venit
in terram Chanaan. LXXV^{us}. iste Abrami annus claudit primum
 g) Gen. 11. 10. Ebraici temporis intervallum ; in quo g) ex Genealogiis, in Canone
 expansis (secundum calculos Ebraicos) colliguntur à Diluvio an-
 ni 426. Incidit autem annus iste in annum Per. Jul. 2797.

- Ab istâ Abrami profectioe numeranda est *Peregrinatio E-*
braorum usque ad eorum exitum ex Ægypto. Tempus ab ipso Mo-
 se designatur : h) *Habitatio filiorum Israel, quâ manserunt in Ægypto,*
 fuit CCCXXX annorum. Sed est manifesta Synecdoche, quam
 LXX. Interpretes pulchrâ explicatione sic reddunt : *Ἡ ἡμετέρις*
ἦ ἡμῶν Ἰσραηλ, ἣν παρώκησαν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ (καὶ ἐν γῆ Χαναάν,
αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν) ἐπὶ ποταμοῦ τετακοντα, *Habi-*
târunt in Ægypto (& in terra Chanaan, ipsi & patres eorum) an.
 430. Neque aliter codex Samaritanus. Intelligendum enim
 est non tantum de posteris Israelis, sed etiam de parentibus ; nec tam
 de servitute, quàm de peregrinatione. Quod & ipsa Prophetia
 circa annos 30. post egressum Abrami, nato jam Isaaco, edita do-
 cet : i) *Scito prænoscens quod peregrinum futurum sit semper tu-*
um in terra non sua, & subjicient eos servituti, & affligent eos qua-
 k) Galat. 3. 17. *dringentis annis.* Suffragatur k) Apostolus, qui à Promissione,
 serræ illius, in quâ peregrinari cœperat Abram ; ad Legem, paulò
 post exodum latam, numerat annos 430.

Pic-

Pietas Abrami.

Majores Abrami idololatræ fuerunt. Josue Israelitas sic alloquitur; a) *Patres vestri ab initio habitaverunt trans fluvium,* a) Josue c. 24. *Thara pater Abram & pater Nachor, servieruntq; Diis alienis.* Et paulò post, b) *Auferte Deos quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia.* Eximium est Abrami elogium, c) *Πρῶτος & ἑλπίς Θεοῦ* c) Joseph. l. 1. *ἀποφθίνασθ' ὁμισηγόν των ὄλων ἑνα, Primus ausus est predicare Deum Unum, universi creatorem.* Non coluit Abram eundem deum cum fratre, aut cum patre. Dixit d) *Laban Jacobo, Deus Abraham & Deus Nachor judicent inter nos, Deus patris eorum.* Deus Nachor est Trans euphratenensis Thara deus; Deus Abraham est Verus Deus. Fuit etiam alius Nachor, pater Tharæ, filius Seruchi; ad cujus tempora superstitionis instaurationem referri e) diximus: recentiores illam sub f) Phaleg cœpisse volunt.

Profecionis itaque causa, Religio: g) *Ἐν ἑκτῇ ἐβλήθησαν ἀκόλως θύων τῆς θεῶν τῶν πατέρων αὐτῶν, δι' ἐξουσίαν τοῦ ἐν γῆ Chalδαίων, Quoniam noluerunt sequi Deos patrum suorum, qui fuerunt in terra Chaldaeorum.* Neque defuisse videtur Chaldaeorum persecutio. h) *καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπων τῶν θεῶν αὐτῶν, & egerunt eos à facie deorum suorum.* Unde (inquit i) S. Augustinus) *manifestum est domum Tharæ persecutionem passam fuisse à Chaldeis pro verâ pietate.* k) S. Hieronymus ex Ebraeis tradit, *Quod Abram in ignem missus sit, quia Ignem adorare noluerit, quem Chaldei colunt, & Dei auxilio liberatus de idololatria igne profugerit.* Fabulæ ea est occasio: *Ur Chasdim est Ignis Chaldaeorum.* LXX. ad vitandam homonymiam, non *πῦρ*, sed *χώραν* vertunt. l) Maimonides, ex libro de *Agricultura Aegyptiorum*, scribit *Abramum, quod Solem adorare recusaret, incarcerationem fuisse; dein bonis spoliatum à rege, & exterminatum in Canaan.*

Abramus in Aegyptum.

Abramus autem, Deo vocante, migravit in Canaan: neque multo post, cogente fame, concessit in Aegyptum, cum uxore ferè septuagenariâ, m) *ut peregrinaretur ibi.* Sara uxor, cum esset *καρῆβουρος παλῆρα*, vitandi periculi causâ, ejus soror vocatur; quæ protinus

a) v. 19.

in domum rapitur Pharaonis, qui a) *accepit illam sibi in uxorem*; verum monitus, statim restituit illam cum muneribus; omnesque Ebraei ex Ægypto dimittuntur incolomes.

Hic primus est extraneorum qui in Ægyptum penetrasse, b) Strab. l. 17. memoratur. b) *Eratosthenes autor est, κοινὸν μὲν εἶναι τοῖς βαρβάρους πᾶσι ἐν τῇ τῆν Ἑλλησπείαν, consuetudinem esse omnibus Barbaris communem, ut hospites pellant: Ægyptios verò accusari inhospitalitatis, propter ea quæ de Busiride in fabulis dicta sunt; cum mehercle nullus neque rex fuerit Busiris, neque tyrannus.* Ægyptii c) τὸ Ἄβραμ ὁ ἑχρήσασθαι

c) v. 16.

d) c. 13. v. 2.

Abramo bene fecerunt; ille auctor familiæ divitiisque locupletior reversus est, d) *dives valde pecore, & argento, & auro.*

e) Seder O-lami, apud Genebrard.

Cùm autem non longa esset Abrami in Ægypto mora, e) *ubi tres transegit menses*; neque tempus illud curis periculisque vacuum; verisimillimum est illum Ægyptum Inferiorem non transivisse: ne-

f) Euseb. Pr. l. 9. c. 17.

que malè collocatur ab f) Eupolemo ἐν Ἡλιουπόλει, in Heliopoli. Quod autem idem alique dicunt de sacerdotibus Ægyptiis Numerorum Siderumque scientiam ab Abramo discentibus, non est rationi satis consentaneum.

g) Antiq. l. 1. c. 9.

Et g) Josephus inde perperam colligit scientias istas à Chaldeis in Ægyptum venisse; hinc ad Græcos. Tam in Chaldæa quàm in Ægypto tenuis adhuc erat Astrorum peritia; nondum Solis cursus bene notus; nondum dies ἐπισημόμεναι Anno additæ.

h) Euseb. ib. c. 18.

h) Artapanus, in eam rem, fingit Abramum XX annos mansisse in Ægypto.

i) L. 1. c. 9.

Rex iste qui Ebraeis *Pharao* vocatur, i) Josepho dicitur *Φαραώης ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων Pharaothes rex Ægyptiorum.* Est autem *παύλαρα Rex Pharao*, si verum sit quod k) alibi dixit Josephus: *ὁ Φαραών κατ' Αἰγυπτίους βασιλεὺς σημαίται, Pharao Regem Ægyptiis sonat.*

l) Euseb. Pr. l. 9 c. 18.

l) Artapanus depravatè *Φαρεθόνω* vocat. m) Bochartus, ex Lexicographis Arabibus, vocem *Pharao* exponit *Crocodilum*; & Ezechielem (c. 29. c. 32.) eò alluisse docet.

m) De Animal. II. l. 5. c. 18.

In libro *Juchabim*, live Genealogiarum, (quem scripsit *Abraham Zacharb* Judæus Salmanticensis an. Dⁱ 1502.) ex Arabum historiis retinsetur Regum Ægypti series à *Misraimo* conditore usque ad tempora *Mosis*: quam (inter alia) transfudit eruditissimus n) Bochartus. Neque multum discrepat illa à duobus Regum Ægyptiorum catalogis, quos mecum benignissimè communicavit V. Cl.

n) Phaleg l. 4. c. 38 p. 357.

Edo-

Edoardus Pocockius, S. Th. & Linguae Arabicae in Academia Oxoniensi Professor dignissimus, ex *Abulfeda*, & ex *Al Makrizio* & *Alsbamio* transcriptos. In omnibus, non autem eodem ordinali numero, legitur *Tutis*. *Hic est Pharaos primus, qui fuit in diebus Abraham.* Cum vero series istae nihil habeant commune cum laterculis, quos ex Eratosthene, Manethone & Syncello dedimus, neque nomina satis Aegyptiace sonare videantur, neque ullos habeant regnandi annos, locum illis in Canone non praebuimus. Sagacissimus Borchartus *Hebraeorum nugivendulos hac de suo confinxisse* suspicatur.

Ex Canone nostro, *Mencheres rex Memphitarum*, cuius a) toti a) p. 48. 61. es meminimus, erat *σὺνθερον* Abramo; quem Thebas adiisse non. 64. putamus. In Aegypto inferiore, regnabat illo tempore *Amesises, decimus quintus*; sive eorum postremus, quos Vetus Chronicon b) vo- b) (supra p. 2. cat XV *ἡμεῖς*; & c) Syncellus, pro totidem Africani dynastiis, supra p. 6. peditat.

Circumcisio.

Abramus, quando Aegyptum ingressus est, nondum circumcisus erat, neque per annos amplius viginti post reditum: d) *postquam* d) Gen. 17. 24 *vero annos natus esset nonaginta & novem*, ipsum, filiumque *Ismaelem*, anno aetatis 13, & omnes familiae suae maeres circumcidendos curavit. Illius posterii circumcisi sunt, & ante introitum, & dum in Aegypto commorati sunt: post exitum vero non sunt circumcisi, quamdiu vixit Moyses: e) *Omnes enim, qui circumcisi ex Aegypto profecti sunt, in deserto mortui sunt: qui in deserto nati sunt per 40 annos, sicut nati fuerant in praeputio erant, nec eos in via aliquis circumciderat.* f) *Fecit itaque Josue μαχοιστὰς πέτρινας ὡς πέτρας ἀπερτίμους* f) v. 3. *cultros lapideos, & circumcidit filios Israel in Colle praeputiorum.* Factum Deus ratum habuit, g) *dixitq; Hodie ἀφείλον τὸν ὄνυχον μου* g) v. 9. *ἀπὸ ὑμῶν, abstuli opprobrium Aegypti à vobis.* Tam Aegyptiis quam Judaeis opprobrio erant incircumcisi.

In h) Theologicis Sanchuniathonis Origo à Saturno ducitur. h) Euseb. Pr. O 11. *ἔτι ἔστιν ὁ Κρόνος, Ilus, qui Saturnus est, τὰ ἀϊόδια πατέρα μου*, *ταυτὸ περὶ καὶ ἡμεῖς ἀμὶ αὐτῷ συμμαχῆς κατανασκάσας, pudenda circumcidit, & commilitones suos ad idem faciendum adegit.* Saturni i) meminimus.

i) supra p. 30.

K

Apud

- Apud Ægyptios circumcidendi ritus vetustissimus fuit, & ἀπ' ἀρχῆς ab ipso initio institutus. Illi a) nullorum aliorum hominum institutis uti volunt. b) τὰ αἰδοῖα ἄλλοι μὴ ἔωσι ὡς ἐγγύοιο, πλὴν ὅσοι δὴ τῶν ἑμαῶν. Αἰγύπτιοι δ' ὡς ἐπιτάμνον, Alii virilia relinquunt qualia naturā sunt, præter eos qui ab istis didicerunt; Ægyptii autem circumcidunt. Causa circumcidendi, eadem quæ lavandi, ne sordibus polluantur. c) τὰ αἰδοῖα ὡς ἐπιτάμνον, καθαρότητος ἐνεκεν. Virilia circumcidunt munditia causa. Herodotus ex eo probat Colchos oriundos esse ab Ægyptiis, quod essent circumcisi, d) οἱ μὲν οὖν πάντων ἀνθρώπων Κόλχοι, καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Αἰθίοπες περιτάμνον ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ αὐτοὶ ομολογεῖσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι, &c. Quod soli omnium hominum Colchi, & Ægyptii, & Æthiopes à principio rudenda circumcidunt: Phœnices enim & Syri in Palestina consistunt ipse hoc ab Ægyptiis didicisse: Syri autem qui Thermodontem & Parthenium fluvium accolunt, & his vicini Macrones, id à Colchis nuper didicisse dicuntur. Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur; & in hoc faciendo agnoscuntur esse Ægyptii. De Ægyptiis autem & Æthiopicis dubium est utri ab utris didicerint. Nam per antiquum esse videtur. Argumento est advenas id didicisse in Ægypto, quoniam Phœnices in Græciā degentes id non faciunt. e) Diodorus Siculus & Colchos & Judæos ex Ægypto deductos esse dicit: διὸ καὶ ὡς αὖ τῶν Ἰσραελῶν τῆς ἐκ παλαιῆς ὡς ἀπεδοδοῦ τὸ ὡς ἐπιτάμνον τὰς Ἰσραηλιτικὰς παῖδας, ἐξ Αἰγύπτου μετενλεγεμὲν τὸ νόμιμον. Ideoq; gentibus istis in usu esse per antiquam traditionem, ut circumcidant pueros apud se natos, ritu ab Ægyptiis derivato. Alibi f) τὰ αἰδοῖα πάντως οἱ Τρωγλοδύται ὡς ἀπλησίως τῆς Αἰγυπτίους ὡς ἐπιτάμνον, Troglodyta omnes genitalia circumcidunt, ritu Ægyptiorum. g) Josephus ad citatum Herodoti locum hoc adjicit; τῶν δὲ τὴν Παλαιστίνην κατοικούντων μόνοι τὰ τοῦ περιτομῆς Ἰσραηλῶν, Eorum qui Palestinam habitant soli circumciduntur Judæi. De ritus origine nihil obijcit. h) Pythagoras cum Ægyptiorum prophetis congressus esse dicitur; δι' ἧς καὶ ὡς ἐπιτάμνον, ἵνα ὁμῶς καὶ εἰς τὰ αἰδοῖα κατελθῶν, τὴν μυστικὴν παρ' Αἰγυπτίων ἐσμάχοι Φιλοσοφίαν, per quos etiam circumcissus fuit, ut adyta ingrediens mysticam Ægyptiorum discretet philosophiam.

Inter

Inter instituta Moisaica, a) Strabone recensentur καὶ περιτομαὶ καὶ ἀποτομαί, & circumcisiones, & excisiones. Imperite admodum. Circumcisio fuit ab Abrahami temporibus: Excisio Lege Moisaica expressè vetita est. b) Quod est compressum, aut contusum, aut enervatum, aut exectum non offeretis Domino; & in terrâ vestra non facietis. LXX, Ἐλαδίαν καὶ ἐκβεβλημένον καὶ ἐκτομίαν καὶ ἀπασπασμένον. Vulgata, Quod vel contritis, vel tuis, vel sectis ablatisque testiculis est, non offeretis Domino: in terra vestra hoc omnino ne faciatis. Interdictum est tam hominem, quàm aliud quodcunque animal castrare, aut generationis membra infœcunda reddere.

a) L. 16. p. 761.

b) Levit. 22. 24.

De circumcissione, c) Origeni objecerat Celsus; *Judeos δὲ ἀπὸ Αἰγυπτίων αὐτὸ ἐληλυθέναι, eam ab Ægyptiis mutuatos fuisse.* Respondit Origenes *Μοσὴν dixisse, πρῶτον ἐν αἰθρώποις περιεμήθη τὸν Ἀβραάμ, Abrahamum primum mortalium circumcisum fuisse.* Quod tamen in libri Geneseos cap. XVII non legitur.

c) Cels. l. 1. p. 17.

S. Ambrosius (nescio unde edoctus) d) *Ægyptii, inquit, quarto de Abredecimo anno circumcidunt mares; & femina apud eos eodem anno circumcidi feruntur: quod ab eo videlicet anno incipiat flagrare passio virilis; & faminarum menstrua sumant exordia.* Ista quidem vix alibi occurrunt: Neque libidinem mitigat circumcisio.

ham, l. 2. c. 11.

Ægyptii ad condiendum cadaver, e) *λίθῳ Αἰθιοπικῷ ὀξεὶ ὠστρακίνοι, acuto lapide æthiopico incidunt circa ilia, ut extrahatur alvus: neque aliter Josue cultro lapideo usus est, in circumcidendo præputio.*

e) Herod. l. 2. c. 86.

Asia Reguli.

f) Ex IV. Historiarum Nicolai Damasceni.

f) Joseph. Antiq. l. 1. c. 8.

Ἀβραάμης ἐβασιλεύσε Δαμασκίαν ἐπὶ πηλὺς σὺν στρατῷ ἀσσυρίων ἐκ τῆς γῆς τῆς Βαβυλωνίων. Χαλδαίων λεγομένης. Μετ' ἑπομένῳ χρόνῳ μεταναστὴς καὶ δὲ τῆς γῆς τῆς Χαλδαίων εἰς τὴν γῆν τῆς Αἰθιοπίας.

Abrahamus regnavit apud Damascum advena cum exercitu veniens ex terrâ Chaldaeorum supra Babylonem sitâ. Neque multo post hinc quoque migravit cum suo populo in terram tunc Chanaanam, nunc ve-

K 2

λεγε

λεγομένην, νῦν ἢ Ἰσραήλ, με-
τάκησε, ἃ οἱ ἀπ' ἐκείνης πη-
ρῶσαντες. Καὶ νῦν ἐν τῇ Δα-
μασκηῶν πόλει ἀπ' αὐτῶν δέκνυ)
Ἀβραάμ οἴκησις λεγομένη.

rd *Judaam nominatam* ; ejus-
que posteritas multiplicata est.
Et nunc apud *Damascenos* vi-
cus ostenditur, quem vocant *A-*
brami domicilium.

Nicolaus, Herodis M. Judæorum regis amicus, ut ori-
gines patrias illustrissimi Patriarchæ transitu nobilitaret, pa-
tremfamilias ἀνόμοιον, ad morem prisci ævi, regio nomine
decoravit.

a) Ptol. Afiz
tab. 4.

Literæ S. neque domicilii Damasceni, neque Regii tituli me-
minerunt : verùm à a) *Charris*, sive Haran, ad Sichem, sive
Neapolim, recta via per *Damascum* ducit.

b) Justin. ini-
tio.

c) Gen. 14. 2.

d) vtrf. 9.

Quemadmodum Ægyptus, priscis hisce temporibus, inter
diversos distributa est Regulos ; ita etiam in Asiâ, regna vetustif-
sima sunt angustissima. b) *Intra suam cuique patriam regna finie-*
bantur ; & urbes singulæ suos habebant ἑπάρχας. Ejusmodi sunt
hisce Abrami temporibus, c) *Bara rex Sodomorum, Bersa rex Go-*
morrae, Sennaab rex Adama, Semeber rex Seboim, & rex Bale, qua
est Soar, qui regnârunt in valle Siddim. Quot urbes, tot reges.
Illi prælio congressi sunt d) *cum Chodorlahomor rege Elam, & Tba-*
dal rege Gentium, & Amraphel rege Sinbar (sive Sennaar) & Ari-
och rege Elasar : quatuor reges contra quinque.

e) Ptol. 1. 6.

ε. 7. p. 152.

Afiz tab. 6.

f) Josue 12. 23.

Elam regio trans Tigrim ; cis Tigrim *Senaar* : gens Arabum
Elisari, qui demum ad e) mare Rubrum confederunt. *Rex gen-*
tium ad Gilgal (Βασιλεὺς Γεὶ τῆς Γαλιλαίας, *Rex Gei Galilæa*) f)
penultimus recensetur inter reges illos, quos Moyses & Josue cis &
ultra Jordanem debellaverant. Numerantur ibi Reges XXXI.
Tota enim terra Chananzæ inter Regulos partita est.

g) Strab. 1. 16.

p. 754. b.

Qualis Syriæ, talis etiam fuit vetustissima Phœniciz πολυ-
τεία. g) *Τὸ παλαιὸν μὲν ὄντι οἱ Ἀρχαῖοι καθ' αὐτὰς ἐβασί-*
λευοντο ὡς ἀπλησίως, ὡς ἐστὶ τῶν ἄλλων ἐκάστη πόλις τῶν Φοι-
νικίδων, Ὀλίμ Ἀραδῆ per sese reges habuerunt, sicut & qualibet alia
urbes Phœnicum. Neque aliter de cæteris Asiæ partibus senti-
endum.

Bellum, ante hoc, nusquam gentium memoratur ullum :
neque

neque Regna his vetustiora , præter Ægyptia , veris continentur historiis.

Ad historiam sacram hic non satis quadrat Eusebiana Chronologia, quæ Abramo seniore[m] facit *Ninum Assyriorum regem* ; qui & a) totius Orientis populos subegit , & magnitudinem quaesita dominationis continuâ possessione firmavit. Longa ista Assyriorum regum series, quâ Imperium illud in tantam ab Eusebio , in majorem à Syncello, antiquitatem extenditur, unius Ctesiar auctoritati immititur ; cujus jamdudum non est insuspecta fides. Quicquid Diodorus aliique de *Nino* & *Semiramide* hyperbolicè prædicarunt, ex illius penu depromptum est. Nos autem *ἀρχαιολογίας* Assyrias ad librum IV. differimus.

Josephus hujus belli historiam Ctesianis malè commiscet : non à IV. Regibus gestum refert ; sed ab Assyriis, quorum exercitus quadripartitus totidem duces habuit. b) καὶ ἐπέμεινον ἢ ἑκατὸν ἑξήκοντα κατὰ τὴν ἀσσυρίαν κατὰ τὴν ἀσίαν, eodem tempore, Assyriis Asia imperantibus , regnabant reges V. (suprà nominati) ὅτι τέτταρες στρατοὶ ἄσσυροι, ἐν μέρη τεσσαρακονήσωντες τῆς στρατίας, ἐπολιόρχον αὐτοὺς. στρατίας ἢ ἐκάστης μὴ εἰς ὀλίγα γινόμενῃ, Contra illos Assyrii bellum moventes, divisò in quatuor partes exercitu, debellarunt illos : agminis autem singuli unicus dux fuit. Et paulò post, διαβαίνῃ στρατός Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτοὺς, στρατηγόντων, &c. Descendit exercitus Assyriorum contra ipsos, illum ducentibus *Amraphete*, *Arioch*, &c. Quæ quidem Græcis auribus, magis quàm Saceris literis, accommodari videntur.

b) Joseph. Antiq. l. 1. c. 10.

Π Α Ι Δ Ο Θ Υ Σ Ι Α.

Oblatio Isaaci mirum fuit fidei experimentum, & ab humanâ ratione alienum; sive mandatum spectemus, sive obedientiam. παιδοκτολία Deo semper detestabilis; & mortis poenâ non ita multò post c) interdicta fuit : summa fuit crudelitas filium innocentem jugulare; unicum in cineres redigere, summa ἀσσογία. Non tamen novum & Abrahamo inauditum fuit hujusmodi sacrificium. Philo Judæus libro *ὑπὲρ ἀβραάμ*, ex aliorum sententiâ, d) Τὸν ἢ, inquit, πὶ προσῆκεν ἵπτανεῖν ὡς ἐστρατηγὸν κακῶν καὶ ἀσεβείας, μὴ εἰδῶται καὶ βασιλεὺς ἢ ὅλα ἐθνη δρωσὶν ἐν κακοῖς. Quid attinet illum

c) Levit. 20. 2.

d) p. 294. 2.

illum (Abrahamum) laudare tanquam novi facinoris auctorem, quod & privati, & reges, & gentes integræ ex occasione faciunt? Feralis iste sacrificandi ritus Abrahami temporibus vetustior erat. Philo Byblus, ex Sanchuniathone, ad ipsum Saturnum refert. a) Λοιμὴ δὲ ἤνωμένος καὶ Φθορῆς, τὸν ἑαυτῷ μονογενῆ υἱὸν Κρόνον Ὀτρυνῶν πατρὶ ολοκαρπῆς, Grassante fame & pestilentia, Saturnus unicum suum filium Cælo patri in holocaustum obtulit. Saturni exemplo invaluit Religio. Philo Judæus, b) loco citato, vetustam superstitionem agnoscit. Βαρβαρικά δὲ ἔθνη μέχρι πολλῆς παιδοκλονίας ὡς ὅσιον ἔργον καὶ θεοφιλές προσέειπεν, Gentes barbaras diu maculationem liberorum profano opere & Diis grato habuisse. Cananæos Molocho liberos suos igni comburendos dedisse testatur historia S. ut c) Σεφάρται τοῖς Αδρα-μελὼχ & Ανα-μελὼχ: eorum vicinos Phœnices nefandum illud sacrificium jam dudum fecisse apparet,

a) Euseb. Pr.
Evang. l. 1.
c. 19. p. 38. d.

b) p. 293. f.

c) 2^a Reg. 17.
31.

d) Euseb. Pr.
Eu. l. 4. c. 16.
p. 156. d.

δ. Ἐκ τῶ πρώτου συγγραμμάτου τῆς Φιλωνος Φοινικικῆς ἱστορίας.

Ex libro primo Philonis de Phœnicum historia.

Ἔθος ἡ τῶν παλαιῶν, ἐν ταῖς μεγάλας συμφοραῖς τῶν κινδύνων, αὐτὴ ἔ πάντων Φθορῆς τὸ ἡσπλημῶν τῶν τέκνων τὰς κρατύντας ἢ πύλεως ἢ ἔθνης εἰς σφάγλῶν ἀπιδιδόναι λύτερον τοῖς πτωχεῖς δαίμοσι. Κατεσφάττοντο ἢ οἱ διδόμενοι μυστικῶς.

Κρόνος τίνυν, ὃν οἱ Φοῖνικες Ἰαπεσσαγορέασι βασιλέων τὴν χώραν καλεῖσθαι ἔτερον μὲν τὴν ἔβρις τελευτῶν εἰς τὸν τὸ Κρόνον ἀστὲρ καθερραφείας, ἐξ ἀπχωρίας νύμφης Ἀναβρέτ λερομῆρης υἱὸν ἔχων μονογενῆ, ὃν ἄφ' ἑτο Ἰεσδὶ ἐκάλεσαν, (ἢ μονογενῆς ἔτι καὶ νῦν καλεῖσθαι τῶν Φοῖνιξί) κινδύων ἐκ πολέμου μεγίστων κατελειφότεων τὴν χώραν, βασιλικῶν κομισσῶν ἀπὸ τῶν υἱὸν,

Apud veteres mos fuit in magnis periculis, ut reges urbium aut populorum filium maximè dilectum pro calamitate publicâ matandum darent, ad placandam deorum iram. Qui sic devoti sunt, ceremoniâ mysticâ jugulantur.

Enim verò Saturnus, quem Phœnices illum nominant, qui etiam post mortem in Saturni sidus consecratus est, cum in illo tractu regnaret, & ex Anobret nymphâ indigenâ suscepisset filium unicum, quem propterea nominavit Jend, (qua vox etiamnum apud Phœnices unigenam significat) cumq; maximum ex bello periculum immineret, filium cultu regio

βό.

Ἐωμόν τε κατασβασίμῳ, κα- ornatum ad aram à se constru-
τεψυσε. Etam immolavit.

Iisdem verbis citatur Διποσασμάτιον hoc a) ex Porphyrii libro. de Jh. a) Euseb. Pr.
daic. Utrobique in Eusebii editis pro Ἰλ legitur Ἰσραήλ, quasi vox 1. l. c. 10. p. 40.
illa fuisset hujus compendium. Verùm Ἰλον, τὸν καὶ Κερίον, b) *Illum*, b) p. 36.
qui Saturnus dicitur est, Caeli filium fuisse, ex Sanchuniathone, non se-
mel docuit Philo. Magnus c) Scaliger, aliique d) viri egregii illum c) In Fragmē-
secuti, Abrahami historiam à Sanchuniathone indicari exultant. ta p. 48.
Est autem nimia discrepantia. Scribe Ἰσραήλ quid ad Abrahā- d) Selden. D.
mum attinet, qui fuit *Israelis* avus? *Jeu* Saturni verè maētatus est; char Phœnicis
non item *Isaacus*. Ejus quidem epithetum *jehid* Genes. 22. 2. sed p. 790.
commune, non proprium: unde Aquila non malè vitit ἀγαπήδον
dilectum: Sic Solomon Davidis e) filius *unicus*, id est, dilectif- e) 1. Chron.
simus. 29. 1.

Ex istis satius est colligere hanc Abrahami tentationem non
fuisse κεκαινεργημένῳ πρᾶξι, *actionem innovatam*; non recens ex-
cogitatam, sed ad pristinos Cananæorum mores designatam. Hor-
rendi sacrificii usum apud Phœnices frequentem indicat f) Porphy- f) *ἀεὶ δὲ δι-*
rius. *Phœnices*, inquit, *in magnis periculis ex bello, fame, pestilentia, χῆσι*, 2, S. 56.
charissimorum aliquem, ad id suffragiis publicis delectum sacrificabant
Saturno. Et *victimarum talium plena est Sanchuniathonis historia*
Phœnicicè scripta, quam Philo Byblius Græcè interpretatus est libris
octo.

Cum Phœnicum coloniis nefaria ἡ ἀιθροπεψυσία, religio in-
insulas, in Europam, in Africam, latè propagata est: illæ autem non-
dum deductæ sunt. In g) Arabiâ; *Dumatii καὶ ἔτι ἑκάσον* g) Porphyr. ib
ἔθρον παῖδα: quòtannis maētabant puerum: de ritùs initio non
constat.

In Ægypto autem vetustissimus fuit. h) Τῶν αἰθρώπων τῆς h) Diod. S.
ἰμορρωμάτης τῷ Τυφῶνι τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν βασιλέων Φασιδύ- 1. p. 56. 2.
εὐθ' ὄφρα τῷ τῷ Ὀσίριδι, Dicunt homines ejusdem coloris,
quem habuit Typhon, à Regibus antiquitùs maētatos esse ad sepulcrum
Osiridis. Cum verò pauci Ægyptiorum inveniantur rufi sed peregri-
norum complures; inde apud Græcos invaluit fabula ὅτι τῆς Βυσί-
ειδ' ἔνεκ' ἰονίας de Busriris advenas obruncantis *seviria*: non
quòd Rex aliquis vocatus sit *Busriris*, sed tumulus *Osiridis* lingua vernacula

a) Plutar. de
Isid., p. 380.
d.

culā id nominis habuit. Sicut a) Manetho tradit, *Homines Typhoni-
os combusserunt vivos, & cinerem eorum ventilando dissiparunt atq;
abolerunt: quod palam factum est, & certo tempore diebus canicu-
laribus.* De loco autem, & nefandi sacrificii abolitione, plura ad
Sec. XI, ubi de Amosi.

NILVS. fluxus.

§. I.
b) Synacell. p. 55

JAM b) sub Nepherchere Thinitarum rege, (μυθεύει) τὸν Νεῖλον μέλι-
τι κεκραμένον ἡμέρας ἕνδεκα ρῆμα, Fertur Nilum mellē commix-
tum diebus undecim fluxisse. Insolita aquæ dulcedo, lætum prodi-
gium; ut amaritudo, funestum. c) Ter Nili rigua pluvia amara fa-
cere, magna pestilentia Ægypti.

c) Plin. l. 3. r.
c. 4.

d) Hor. Apoll.
Hicr. 3.

e) Plin. l. 5. c. 9

Ægyptii non tantum, de cœlo servantes, ex Caniculæ aspectu,
d) (quæ aliquando major, aliquando minor, aliquando splendidior ori-
tur, aliquando secus) prognosticon faciebant de iis, quæ toto anno fu-
tura sunt; sed etiam ex incremento fluminis, quod ad ortum iitius
stellæ exundare solet. e) Auctus ejus per puteos mensura notis depre-
henduntur. Jussum incrementum est cubitorum XVI; minores aqua
non omnia rigant, ampliores detinent tardius recedendo; hæ serendi
tempora absumunt, solo madente, illæ non dant, sitiente: Utrumque
reputat provincia. In XII cubitis famem sentit, in XIII etiamnum
esuris: XIV cubita hilaritatem afferunt, XV securitatem, XVI deli-
cias. Istæ autem undarum mensuræ Nilometrio Memphitico com-
petunt, non f) Elephantino. Nilus enim in omnes Ægypti partes
non æquali incremento assurgit: g) Maximum apud Elephantinam
fit, cubitorum XXVIII; minimum apud Mendetem & Xoin, cubitorum
VI: Medium apud Memphin, si justum sit, cubitorum XIV. Dum au-
tem h) οἶον) ὡς τὰ Φῶς τῆς σελήνης ἔχειν τινὰ λόγον τῶ Νεῖλος
ὡς ἀναβάσις, Istæ Nili incrementa illuminationibus Lunæ respondere
existimant, nugantur quidem.

f) Strab. l. 7.
p. 817. b.

g) Plutarch. de
Isid., p. 368. b.

h) Ibid.

§. II.

i) Herodot.
l. 2. c. 19.

Veteres Ægyptii, intra patriæ terminos, accuratissimi fuerunt
fluminis exploratores; non autem, extra: adeo ut neque de causâ in-
crementi, neque de loco scaturiginis, quicquam unquam assecuti fu-
erint. i, Herodotus noscendi cupidus, cur Nilus, ab Æstivo solstitio
incipiens, ad dies usque centum exundet; & diebus totidem retrocedat;
ita ut per totam hyemem, tenuia sint ejus fluentia usque ad proximum
sol-

solsitium æstivum; nihil omnino neque à sacerdotibus Ægyptiis, neque ab alio quopiam percipere potuit. Græcorum conjecturas, de ventis c. 20. 27.
 Etesijs, de Oceano, & de nivibus rejicit; suam de Sole refert : Διῶτων c. 24. 25.
 τῆς Λιεύης τῶ ἄνω ὁ ἥλιος, ἐλκὼ ἐπ' ἐαυτὸν τὸ ὕδωρ, ἐλκυσσας ἢ ἀ-
 τρωθὲς ἐς τὸ ἄνω χωρῆα. *Sol Africa superiora permeans, aquam ad se*
trahit, attrahitque in loca editissima abjicit. Scitè quidem, si ma-
 rinas aquas, non fluviales, intellexisset. Nili fontes, & incrementi
 origo procul absunt, in regione exterâ. Ideo, a) Οἱ πάλαι βασιλεῖς a) Strab. l. 17.
 ἔπαυον ἐφθίνουσαν τῶν τοῖστων καὶ πρὸ οἰκειοῖ σφίνας γεγονότες καὶ p. 789. d.
 ἀντὶς οἱ ἱερεῖς, μεθ' ὧν ἦν ἀντὶς ὁ πλείων βίος, *Veteres Ægypti*
Reges de rebus istis parùm solliciti fuerunt; tametsi tum ipsi, tum
Sacerdotes (cum quibus plurimum versabantur) essent sapientia do-
mestici, vel, domesticæ sapientiæ dediti. Idque eò magis mirum est;
 quòd cum Sesostris Æthiopiam permeaverit, usque ad Cinnamomife- ib. p. 790. a.
 ram regionem; & Cambyses, usque ad Meroën; ex istis opportunitati-
 bus non innotesceret istis etatibus imbrium historia. Græci rem pri- ib. p. 789. c.
 mi investigârunt: Οἱ μὲν ἂν δεχάσιοι σοχασμῶ τὸ πλεόν, οἱ δ' ὕ-
 σερρον ἀντίπαι φησὶν ἦν, ἡδονοῖο ὑπὸ ὄμβρων θερμῶν πληγέμερον
 τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἀνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐξά-
 τοις ὄρεσι παυσομένων δὲ τῶν ὄμβρων παυσομένων καὶ ὀλίγον τὴν
 πλεμμυρῆδα, *Vetustiores conjecturâ, recentiores ipso visu cognove-*
runt, Nilum augeri, quando Æthiopia Superior æstivis imbribus ablu-
itur; maxime in extremis montibus. Desinentibus autem imbribus, in-
undationem paulatim desinere. Vetustiorum istorum meminit
 Posidonius. *Ait enim Callisthenem dicere, imbres æstivos causam esse;* ib. p. 790. c.
 huncque id ab Aristotele sumsisse; illum verò à Thrasyalce Thasio; il-
 lumque ab alio; quem, ab Homero, qui Nilum cælitùs delapsum
 cecinit.

b) Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτου διήπετέσιν ποταμοῖο,
 Rursus ad Ægypti cælo delapsa fluent a.

b) Odyss. Δ.
 v. 581.

Postea verò res hac maxime manifesta fuit iis, qui sinum Arabicum
 navigarunt, usque ad Cinnamomiferam regionem; & iis qui missi fue-
 runt ad Elephantorum venationem, aut si qui alii usus impulerint Pto-
 lemaos Ægypti reges, eò homines amandare. Illi enim harum rerum
 curam haberunt: maxime Philadelphus, sciendi cupidus, propter im-
 becillitatem corporis, oblectamenta & quasdam novitatis suavitates
 indies quæsit.

ib p. 789. d.

Diod. Sic.
l. p. 27. b.

ib. c.

ib. d.

* Itincr. c. 146.

§. III.

b) Geogr. l. 4.
c. 9.

c) ib.

d) De Nili
orig. c. 15.

e) ib.

f) Joſ. Acoſta
l. 2. c. 7.

Primus hanc cauſam literis mandaffe videtur *Agatharchides Cnidius* (sub Ptol. Philometore) a) *Φησὶ γὰρ καὶ ἐν αὐτὸν ἐν πῖς κτ' τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι γίνεσθαι σιωεχεῖς ὄμβρες ἀπὸ φερνῶν ἰσθμῶν μίξεσι τῆς μετεπωρηνῆς ἰσημερίας. Εὐλόγως ἐν τὸν Νεῖλον ἐν μὲν τῶ χειμῶνι συστῆλασθαι, τὴν κτ' Φύσιν ἔχοντα ῥύσιν ἀπὸ μόνων τῶ πηγῶν κτ' ὅε τὸ φέρειν Διὰ τὰς ἐκχεομένους ὄμβρες λαμβάνειν τὴν αὐξησιν.* *Is enim dicit, in montibus Æthiopiae pluvias quosdam annis contingere esse, ab aestivo Solstitio usque ad Æquinoctium Autumnale. Est igitur rationi consentaneum. Nilum hyeme contrahi, quando à solis fontibus naturaliter procurrit; æstate autem ab effusis imbribus incrementum accipere.* Addit Diodorus: *ταῖς αἰτίας μηδεὶς διποδῆσαι δύναται, μέχρι τῶ νῦν, τῆς τῶ ὑδάτων ἀρέσως. Nemo adhuc generationis aquarum rationes reddere potest.* Et paulò post. *Εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινόμενοις ἐναντίας ἔχῃ τὰ λεγόμενα Φύσιν, ἢ Διὰ τῶ ἀπιστητέον, Quòd si hæc jam dicta, naturam habent contrariam istis, quæ apud nos sunt, non propterea fidem esse derogandam.* Hanc enim veram esse Niliaci incrementi cauſam confirmat experientia hodierna; cujus testis est eximius *Franciscus Alvarez*, Regis Lusitani ad Regem Abassena legatus. * *In Abassena* (inquit ille) *hyems incipit medio Junii, desinit medio Septembris: toto tempore ingentes sunt pluviae; unde crescit Nilus.*

Veteribus autem pluviarum Æthiopicarum ratio non erat satis perspecta: quippe existimabant Solem, in Zonâ Torridâ, vertici imminentem, inducere siccitatem: τὴν τῶν ὑδάτων ἕξις loci naturæ contrariam esse conjiciebant. Hinc Ptolemæus, b, *inter gradus XII & XIII Australis latitudinis, collocat Luna, quem vocat, montem; ἀφ' ἧς ἐκποδῆσθαι τὰς χιόνας αἱ ἐν Νεῖλῳ λίμναι, à quo Nili paludes nives suscipiunt.* Nisi c) *terra, incognita* illi fuisset, quæ australior; ultra Hybernum Tropicum procul dubio removisset Nili fontes; utpote in locum, quem putabat ætas ista pluviis accommodatiorem. Illum quidem secuti sunt recentiores: Sed errorem hunc eruditè coarguit *Isaacus Vossius*, Vir inter literatos celeberrimus. *Quicquid d) ait, in Ægyptum adfluit aquarum, id omne Æthiopiae tribuendum, & quidem isti Æthiopia, quam Abassenam hodie adpellant: Abasseni regni terminos inter e) VIII gradum & XVI latitudinis Borealis constituit.*

In Zonâ Torridâ, Sol remotior, æstatem; vicinior, hyemem efficit. f) Sol enim, inter Tropicos, Oceano ad perpendicularum im-

minens, ejus humores rarefactos copiosè attollit; quos in nubes densatos, & ab Oriente in occidentem perpetuò tendentes, sistunt montes; qui in mediâ zonâ longè excelsiores sunt, quàm alibi terrarum, (ut hoc naturæ beneficio, istic etiam tellus habitabilis fieret.) Ab interrupto cursu, tempestates cum fragore tonitribusque, venti imbresque oriuntur, & hyems ingruit molestissima.

Hinc fit, ut illis qui inter æquatorem & Hybernum tropicum habitant, ab æquinoctio autumnali autumnus incipiat, & desinat. tempore brumæ: à brumâ ad æquinoctium vernum, hyemem sentiant adultam pluviasque continuas: inde ad solstitium æstivum Ver illis est; & æstas inde ad æquinoctium autumnale: pari, ac nobis, ratione anni; nisi quòd illis Sol sit remotior; nobis viciniòr.

Qui autem inter Æstivum tropicum & æquatorem habitant, contrarias habent anni vices: Autumnus illis ab æquinoctio vernò incipit; hyems, à solstitio æstivo: Pluviæ autem intensissimæ sunt, cum Sol versatur in Leone: tunc nives, tunc frigus, tunc flumina, quæ signis subsunt borealibus, crescunt. Ver illis ab æquinoctio autumnali incipit; æstas à solstitio hyberno; & cum Sol versatur in Aquario, illi maximè torrentur, & decrescunt flumina. Qui autem sub æquinoctiali habitant, tam verno æquinoctio, quàm autumnali tempora pluvia experiuntur.

Ex his manifestum est, si Nili fontes ultra æquatorem essent constituti, fluvium illum bis quotannis redundare necessarium esse; tam hyeme, ob Australis hemisphærii pluvias; quàm æstate (ut solet) ob Borealis.

Ad

SECVLVM VI.

Era Argiva.

Initium *Phoronei* statuitur anno Per. Jul. 2872, qui est numerus Eusebianus 175: ab Eusebio autem ponitur número 211. Differentia est annorum 36.

Prochronismi nostri duo sunt gradus: alter annorum 26, qui communior est, & non tantum *Argolica*, sed etiam *Attica*. omniaque

L 2

Græ-

Græcorum tempora spectat quæ sunt *Bello Trojano* vetustiora, & ad Epocham illam referri solent. Nam intervallum temporis ab *Excidio Ilii* ad *Primam Olympiadem*, totidem annis majus est in Arundelliano Marmore, quàm apud Eusebium; de quâ re, suo loco. Gradus alter annorum 10 peculiaris est, ab *Adventu Danai* ortus. Apud Eusebium, *Danai annus primus* est *Erichthonii Athenarum regis* 14; is est ab initio *Cecropis* annus, 82. At secundum Marmor Arundellianum, *Danaus in Græciam appulit* anno æræ Atticæ 72, qui est quartus *Erichthonii*, & Per. Jul. 3203. Ex auctoritate a) *Castoris Rhodii*, Argivorum regum VIII, usque ad appulsum Danai, numerantur anni 332. Cœpit igitur Phoroneus an. 2872.

a) Euseb. n. 160.

b) Theaur. temp. p. 214. 264.
c) p. 172. A. post Justin. M.
d) Syncell. p. 152.

In Catalogo Regum nos sequimur *Eusebium*; ille *Castorem*. Excerpta *Castoris*, quæ à *Casaubono* accepit b) *Scaliger*, cum Eusebianis optimè conveniunt. c) *Tatianus* eosdem reges recitat, sed ordine turbato, & absque annorum numeris. *Syncellus* transcribens Eusebium, d) numeros mutilat. Ab istis non parum dissentiunt *Pausanias* & *Hygenus* Mythologus: Discrepantiam aspice.

Ex Castore.	ἔτη	Ex Pausania l. 2. p. 112.	Ex Hygeno.
Φορωνέως	ξ	Φορωνέως Ἰνάχης.	Phoroneus.
Αργίς	λε	* * * * * Αργίς Φορωνέως θυγατρὶδός.	* * * Argus Jovis F.
Αργίσιος	ο	Πείρασιος Αργίς.	Pelantus Argi F.
Φόρβας	νδ	Φόρβας Αργίς.	* * * Triopas Pelantus F.
Τριόπας	λε	Τριόπας Φόρβασιος.	* * * Pelagus Agenoris F.
* * *	μς	Ιασιος Τριόπης.	* * * Danaus Beli F.
Κροτωνός	κα	Κροτωνός Αγλιώριος.	
Σθενέλασιος	ια	Σθενέλας Κροτωνίς.	
* * *	Sum. 332.	Γελάνωρ Σθενέλας.	
Δαναός		Δαναός ἀπὸ Λιγυπίας.	

e) Pausan. l. 2. p. 112.

Phoroneus e) *primus* ἐν τῇ γῇ ταύτῃ πρῶτος πατέρα ἔθηκεν Ἰνάχην σὺν ἀνδρά, ἀλλὰ ἢ ποταμὸν, ἢ νῦν, sed fluvium. Τὸς ἀνδρώπης σωτήρα πρῶτον ἐς κοινὸν ἀποφύας πῶς κτλ

Ἰὸν ἐαυτῶν ἐκείσσι οἰκόντας, Hic primus homines antea dispersos & seorsim habitantes in sua civitatis compulsi. Hic a) leges judiciorum constituit. Sub hoc b) τὰ θηρώδης εἰς καὶ νομαδῶν ὡς γὰρ φησὶ γέροντες, ferina & pastoralis hominum vita mitior & elegantior facta est.

a) Euseb;
Chron;
b) Tatian.
p. 172. c.

Phoroneo æqualis erat Ogyges. Nam c) Africanus Acusilaum, ab Ogyge ad Primam Olympiadem, annos 1620 collegisse refert. Fuit ille d) Rex Eleenarum, qui primi fuerunt Thebaidis incolæ; quos pestilentia periisse ferunt: ab eo Theba Ogygia à poetis dicta sunt. e) Eius filia Alalcomenia, Minerva nutrix. Unde Homero dicta --- λαλοκυβητῆς Ἀθλιῆν. Alii Ogygem in Atticâ regnâsse volunt. Caesor, apud f) Scaligerum, Tempore Phoronei Ogyges Eleusinem condidit. g) Eleusini urbem ab Eleusine Ogygia filio nomen habuisse volunt. Diluvii quod in Atticâ sub Ogyge contigit meminerunt, post Tatianum, Clemens Alex. Africanus, Eusebius, Syncellus, Cedrenus, alii.

c) Euseb.
Præp. l. 20.
c. 10.
d) Pausan.
l. 9. p. 548.
e) lb. p. 193.
f) Thesaur.
p. 214.
g) Pausan. l. 1.
p. 71.

h) Τελχίνες κὶ Καρυάται πρὸς Φορωνίαν καὶ Παρρασίαν ἐπολέμησαν, Telchines & Caryata Phoroneo & Parrhasiis bellum inferunt. Ab istis i) Sicyon Τελχινία dicta est: k) Caryatæ & Parrhasii sunt Arcadiæ populi. l) Apis, Phoronei filius, ὑπὸ Θελξίωνος καὶ Τελχίνος Ἰππυβλάδης, ἀπαίσι ἀπέθανε, Thelxionis & Telchinis infidiis proditus, sine liberis mortuus est. Tandem m) Τελχίνες ἐκ Πελοποννήσου Ρόδον ὤκησαν νῆσον, Telchines exrupsi Peloponneso Rhodum insulam migrant, quæ n) εἶτα Τελχινίς deinde Telchinis dicta est.

h) Syncell.
p. 126. c.
i) Steph. 1.
k) Pausan. l. 8.
l) Apollodor. l. 2.
m) Syncell.
p. 149. b.
n) Strab. l. 14.

Apim Sicyonium, cum toto illo laterculo, rejiciendum o) censimus: Apim, in Argivorum serie, rejiciunt Pausanias & Hygenus. Utrumque Apim promiscuè habent Mythologi. Æschylus unum Apim agnoscit, non Regem, sed advenam.

o) supra, p. 16.

p) Ἀπὶς γὰρ ἔλθῃν ἐκ πέρας Ναυπακτίας ἰατρομάστις, καὶς Ἀπόλλωνος, χθόνια τὴν δὲ ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων, &c.

p) Supplic.
v. 266.

Ἀπὸ, ait, veniens ultra Naupactum medico-vates, Apollinis filius, regionem hanc noxiis bestiis purgavit. Addit Argivos in supplicationibus publicis accepti beneficii memores; & terram quondam Apiam vocatam fuisse.

L 2

Pho-

Phoroneo itaque successit Argus, Phoronei θυγατρίδης, ex filia nepos: Argo, Pirasius (sive Peranthus, sive Criasius) ejus filius; huic, Phorbas frater; cui, Triopas. Illius successorem solus Pausanias ponit Jasum, Triopa filium; cui suffragatur Scholiastes, ad illud Homeri

a) Odyss. 18.

v. 245.

b) Stephan.

Lex.

c) Iliad 3.

v. 75.

d) Pausan.

Attic. p. 25.

a) Ἰασὸν Ἄργου Ἀχαιοί.

Neque regnavit tantum, sed etiam urbi nomen suum reliquit. b) Ἰασός, τὸ Ἄργου καὶ Ἰάσσιοι, οἱ κατοικοῦντες. Caterum Agenor, Triopa filius, cum multo equitatu invasit Argos: quod docet Scholiastes, ad hæc Homeri verba c) Ἄργου εἰς ἰπποδρόμον

Et d) Trochilus (non Argis, sed postea Eleusine) ἰσοφάντης, pulsus Argis καὶ ἔχθος Ἀγήνορος, propter odium Agenoris, Eleusina se contulit, ubi uxore ducta, Eubuleum & Triptolemmum genuit. Agenor, inquam, qui equitatu valebat, & cives in exilium pellebat, inter Reges Argivos annumerandus est: cujus & pater Triopas, & filius (sive Crotopus, sive Pelasgus) etiam regnaverunt.

Mythica hæc Græcorum tempora, καὶ γρηῃς à veteribus conservata, in Chronica à recentioribus conjecta, non usquequaque certa sunt atque explorata.

Regni Thinitarum finis.

e) Syncell.
p. 56. b.

Cheneri Thinitarum regi 17 successit e) Necherophes; ἐϑ' ἔτι Λιβυοὺς ἀνέστησαν Αἰγυπτίων, καὶ τὴν σελλίωσιν ὠδὴν λόγον ἀνέθηβήσσης, ἀπὸ θεοῦ ἐαυτῶν παρέδοσαν, Sub quo Libyes ab Ægyptiis defecerunt: & quum Luna supra modum ordinarium augescere visa esset, religionis metu sese dediderunt.

f) L. 7. c. 56.

Ad hoc bellum referre licet illud f) Plinii, prælium Afri contra Ægyptios primum fecere fustibus, quos vocant phalangas. Prodigium autem, quod Manetho ad Lunam, alii ad stellam Veneris, retulerunt. g) In celo (inquit M. Varro libris de gente Populi Rom.) mirabile extitit portentum in stella Veneris: Castor scribit tantum portentum extitisse, ut mutaret colorem, magnitudinem, figuram, cursum: quod factum ita neque antea neque postea sit. Hoc factum Ogyge rege dicebant Adrastus Cyzicenus & Dion Neapolites, Mathematici nobiles. In hoc sæculo conveniunt Ogyges & Necherophes: neque diversa forsitan fuerunt prodigia.

g) Augustin.
de Civ. Dei,
l. 21. c. 8.

Africanus, qui Memphitarum reges omnes Thinitarum regibus

gibus postposuit, *Necherophem* hunc de calce Thinitarum in caput Memphitarum transposuit, loco *Menis*, ne repetitum illius nomen immensam Dynastiarum concatenationem suspectam faceret. Eo pacto *Necherophes* (non *Menes*) *Æsculapio* antepositus, *Memphitarum* coryphæus constituitur. Nos *Menē*, nos *Necherophem* suis locis postliminiō restituumus; illum *Memphiticum* primum, hunc *Thinitarum* postremum existimantes. Ex istis enim quæ supra a) disse- a) p. 28. ruimus, liquet primæva tempora *Meni* atque *Æsculapio* competere: ex defectiōne istā *Libycā*, VI. hoc Seculum *Necherophi* magis congruum videtur. Huc usque enim in *Ægypto*

* *Mollia securæ peragebant otia gentes.*

* *Ovid. Met.*

Hoc tandem Seculo bellum geri non est incredibile; quod Syrorum Græcorumque exemplis docemur.

Necherophes itaque Thinitarum regum ultimus fuit; cum quo finem accepit Regnum illud quod ab initio *Menis* duraverat, annos 593. Causa mutationis in tanto Verustatis silentio profus latet. Verisimile est Regnum Thinitarum Thebano accrevisse, & *Apappum*, Thebanorum regem vicesimum, *Maximii* cognomentum ab imperii incremento accepisse.

Conjecturam adjuvat regni *Memphitici* status, quod etiam hisce temporibus Thebano regno accessisse videtur. Sicut in Canonis principio *Menes* & *Athotbes* tam inter *Thebanos* quàm *Thinitas* recensentur, non tamen diversi sunt reges, sed uni & iidem; ita posteriores *Memphitarum* reges (VI & VII Sec.) licet aliis sub nominibus recitentur; non tamen ab istis, qui in *Thebanorum* serie nominantur, diversos esse suspicamur. Suspicionis ansam dederunt mira regnandi diuturnitas brevitāsque: utrobique toto seculo regnatum est; utrobique uno tantum anno. b) *Thebanorum* rex vicesimus *Apappus Maximus* dicitur regnasse unâ horâ minis annis C. p. 104. c. Apud *Memphitas* pariter, rex vicesimus c) *Phioptis*, qui capis sexennis, c) p. 38. d. regnavit ad annos usque C. Dein Rex XXI, in utroque laterculo regnat annum solummodo unum. Ista regnandi æqualitas nimis insolita est, ut illam bis & simul fortuito contigisse credamus. Verum omnem hanc de re dubitationem tollit *Regina* successio. *Nitocris* enim tam apud *Memphitas* quàm *Thebanos* vicesimum secundum locum obtinet: neque post eam cuiuspiam superest *Memphi* regnantis nomen. De illâ autem, Seculo proximo.

Regnum

Regnum Elephantinorum.

(a) Syncell.
p. 57.

Inter Memphitarum regem XVI & XVII ab Africano intertextitur
 (a) Πέμπτη δυναστεία βασιλέων ἐξ Ελεφαντίνης, *Quinta dynastia
 regum ex Elephantinâ.*

	ann.
1. USER-CHERES	28
2. SEPHRES	13
3. NEPHER-CHERES	20
4. SISIRIS	7
5. CHERES	20
6. RATHURIS	44
7. MER-CHERES	9
8. TAR-CHERES	44
9. OBROS	33
Sum.	218

b) p. 18.c.

Africanus perperam colligit annos 248; b) Eusebius reges 31, qui tamen desiderantur omnes. Inter hos reges & *Thinitas* posteriores magna est nominum similitudo: *Nepher-Cheres* utrobique regnat: an sit unus idemque, ita ut *Elephantini* essent *Thinitis σύγχρονος* an horum reliquæ illi habendi sint, qui post regnum excisum in partes Australiores, Æthiopiæ conterminas, sese contulerint, statuere nequeo. Propter incertitudinem temporis hi Reges locum in Canone non obtinent: cum *Memphitis* (quibus interferuntur ab Africano) nihil est *Elephantinis* commune; illi ad Septentrionem, hi ad Meridiem positi, toto Thebanorum Thinitarumque territorio disparati sunt.

c) Mel. l. 1.
c. 9.

d) Ptol. l. 4. c. 5

e) Plin. l. 5. c. 9

f) Ib. l. 17. c. 21

g) Ib. l. 24. c. 17

h) Bochart.

Geogr. Sal. 4.

c. 26. §. 3.

Sola supersunt horum *Regum* nomina: eorum res gestæ prorsus ignotæ sunt. Regni metropolis erat c) *Elephantis*, urbs inter Ægypti clarissimas. d) Νῆσος Ελεφαντίνη, e) *Elephantis insula infra novissimum Cataracten 3000 pass. & supra Syenen 16000 habitatur, navigationis Ægyptiæ finis.* Hujus ditionis non tantum f) *Elephantine Thebaidis*, sed forsitan etiam g) *Elephantine Æthiopia*, sive *Phile* urbs in Δοδεκαχωριῶν regione. h) *Philarum nomen Ægyptium vel Æthiopicum idem sonare videtur quod Græcum Elephantine, quia Arabi-*

rabibus & Æthiopicibus Philest Elephas. Neque dissimiles fuerunt urbes vicinæ. a) *Paulò supra catarractem sunt Phile, communis Æthiopum & Ægyptiorum habitatio, structa instar Elephantines, & magnitudine aequalis; templa habet Ægyptia, ubi Accipiter colitur Æthiopicus.* b) *In viâ à Syene ad Philas ducente utrinque posita sunt saxa spherica 12 pedes crassa majoribus imposita, minoribus supposita. Illa Regum Elephantinorum & magnatum monumenta existimare licet.*

Hæc loca, forsan & hæc tempora, respexit c) *Heliodorus. Phile, inquit, Urbs ad Nilum sita est paulò supra minores catarractas, à Syene verò & Elephantina centum circiter stadiis. Hanc olim Ægyptii presugi cum occupassent & inhabitassent, ambiguum fecerunt inter Æthiopes & Ægyptios: illis Æthiopia fines ad catarractas promouentibus; Ægyptiis verò etiam Philas sibi vendicantibus, & τὴν προνοίαν τῶν παρ' ἑαυτοῖς Φυγᾶδων, ὡς ἀν' ὄρουαλώτους, per profugorum suorum preoccupationem quasi hastâ captas, & bello partas.*

Controversia ista ab his Elephantinorum temporibus potius deducenda est, quàm ab alterâ migratione d) *Ægyptiorum, qui Psammetichum fugientes, aliam super Meroen insulam obtinuerunt, & Sembrita, id est advenæ, dicti sunt.*

Scriptit e) *Manetho ἐπὶ ἑθνῶν Αἰγυπτιακῶν πάντα ἐν τριῶν κόνται διωσείας, de V. Ægypti gentibus, in 30. dynastiis.* Neq; numerus quinaris, neq; vox ἑθνῶν, satis competit istis quæ apud Syncellum sequuntur, τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς Θεῶν Ἐμισθῶν καὶ Νεκῶν Ἐθητῶν. In Canone quatuor veteris Ægypti Gentes totidem laterculis assignantur; adijce *Elephantinorum Quintam.*

Ad

SECULUM VII.

Israelita in Ægyptum.

Anno Per. Jul. 3012, quum jam præterierant à Diluvio anni 641, & à Profectione Abrami 215, Jacobus Patriarcha cum LXVI de femore suo ingressus est Ægyptum, ubi reperit Josephum cum duobus filiis: f) *sic omnis familia Jacobi quæ venit in Ægyptum fuit LXX.*

Numerus iste annorum 215 ad hunc modum colligitur. g) *Abrahamo centenario natus est Isaac, post egressum ex Haran anno XXV.* h) *Isaac annum agens LX. genuit Jacobum, Qui i) anno ætatis CXXX descendit in Ægyptum.*

Peregrinatio Ebræorum, quæ fuit annorum 430, in duo equalia

M

par-

partitur intervalla: Degebant illi in Canaan annos 215 ante *ad Jodor* in Ægyptum; alteros annos 215. commorati sunt in Ægypto. Cum igitur tanta sit illorum in Ægypto mora, operæ prætiū fuerit disquirere, quibus in Partibus confederint, & sub quibus degerint Regibus.

- a) Gen. 47. 6.
b) v. 28.
c) 50. 8.
d) 47. 27.

Israëlitæ, ex mandato Pharaonis, a) *habitant in terrâ Gbosen.* Neque primo tantum, sed toto commorationis tempore. b) Anno 17 post ingressum, parvulos & greges reliquerunt c) *in terrâ Gbosen*, dum ascenderent ad sepeliendum Jacobum. Nimirum d) *habitarunt Israel in Ægypto in terrâ Gbosen, & possederunt eam; & creverunt & valde multiplicati sunt* eodem in loco.

- e) Gen. 46. 29.
f) Exod. 12. 37.

Verum ubi terrarum fuit *Gbosen*? Certè in Inferiore Ægypto; & habitatio Israelitarum Syriæ & Arabiæ finitima. Josephus patri advenienti à Canaan occurrit *e ad Gbosen*. Cum ex Ægypto tandem discederet Israëlitæ, primum iter illinc fuit in *Succoth, id est tentoria, sive Arabiæ desertum.

- f) Gen. 46. 34.

Eo autem consilio Israëlitæ in extremis Ægypti finibus à Patriarchâ collocari videntur, ut illi (cum essent f) *pastores & extranei* ab Ægyptiis semoti, non solum minus detestabiles essent, quam si in eorum medio versarentur; sed etiam ut; tum habitatione, tum moribus segregati, in cultu veri Dei magis constanter perseverarent. Neque est verisimile illos unquam ad interiora Ægypti versus Occidentem aut Austrum penetrasse.

- g) Hieron. trad. Hebr. in Genes. p. 1343. d.
h) Euseb. Chr. n. 362.

Rerum suarum imperiti, g) *nonnulli Judeorum asserunt Gbosen nunc Thebaidem vocari; & terram in Rameffe pagum Arsenoitem sic olim vocatam autumant.* Neque magis probanda est Chronologia h) Vulgaris, quæ servituti Israeliticæ adjungit *XVIII Dynastiam Diospolitianorum Regum*; quæ neque huic tempori, neque loco competunt; cum illi & seriores sint, & longinquiores.

- i) Syncell. p. 104, 103.

Israëlitæ itaque non quidem Memphiticis, nedum Thebanis, sed inferioris Ægypti regibus subditi fuerunt; quorum laterculum unus exhibet Syncellus. Appositè ad hæc tempora plurimi in eo recensentur reges, qui vel *Rameffs* nomen, vel ex *Rameffe* compositum habent: i) 18 *Rameffs*, 19 *Rameffo-Menes*, 21 *Rameffe-Seos*, 22 *Rameffo-Meno*, 23 *Rameffe-Tschân* (18 *Suos* Scaligeri) 24 *Rameffe-Vaphres*.

- k) Gen. 47. 11.

Secundum calculos nostros, penultimus ille est *Pharao* qui cepit Jacobum. Neque desideratur ejus nomen in Historiâ Sacrà. k) *Joseph patrem suum & fratres suos habitare fecit, & possessione eia dedit in terrâ Ægypti, in optima terra, in terrâ Rameffs.* Calu genitivo, ut & Syriaca

riaca versio : quasi dicas, Assignavit eis pulcherrimam terræ partem, quæ fuit in territorio Regis. *Rameses*, regis nomen ; *Gbofen*, loci.

Nitocris Regina.

SUB adventu Israelis in Ægyptum Inferiorem, regnabat adhuc in Ægypto Superiore, καὶ συλχετισμὸν Canonis, longævus ille qui Thebanis *Arappus Maximus*, Memphitis autem *Pbiops* appellatur : Cui jam centenarij succellit βασιλεύς. Ⓞ ille qui regnavit uno tantum anno, & Thebanis vocatur *Achescus Ocaras*, Memphitis *Mente Suphis*. Conveniunt annorum numeri, discrepant nomina. Sequitur in utroque laterculo NITOCRIS Regina : In a) Thebano, καὶ βασιλεύσῃ Νί- a) Syncell. : τῶν αἰώνων γυνὴ αὐτῆ τῆ ἀιδεῖς, ὃ ἔστιν Ἀθιῶν Νικηφόρος Ⓞ, Ordine 104.c. XXII regnavit Nitocris, *famina pro viro, cuius nomen* (ex interpretatione Eratosthenis) est *Minerva Vitrix* : in b) Memphitico, 22. Νί- b) P. 58. b. τῶν αἰώνων ἡμικωτάτη καὶ εὐμορφωτάτη τῶν κατὰ αὐτὴν ἡρομυθία, ἔσται δὴ τὴν χειρῶν, ἢ τὴν τρίτῃ ἡγχεῖς πνευμαίδα. Nitocris generosissima & formosissima mulierum sui temporis, flavo capillitio ; quæ tertiam Pyramidem erexit. Duas in Ægypto Nitocres, eodem tempore regnantes, supponere vetat c) Herodotus, apud quem inter Ægypti c) L. 2. c. 100. reges recensetur μὴ γυνὴ ἑπιχωρίη, *Una femina indigena, cui nomen idem quod regina Babylonice, Nitocris.* Altera illa longè recentior. In Ægypto autem unica procul dubio fuit Nitocris, Thebis Memphicæ imperans. Scaliger Nitocrin Thebanâ à Memphitâ nimiū amovit. Apud d) Josephum hujus reginæ nomen est depravatum : pro d) L. 8. c. 6. p. Nit-ocre legitur Νικ-αὐλη, γυνὴ βασιλεύσα τῆ Αἰγύπτου καὶ τῆ Αἰ- 269. c. θιοπίας, *Mulier quæ Ægypti simul ac Æthiopia regnum obtinebat.* Quod quidem ad duplex ejus regnum referri potest : Thebais enim Æthiopiæ nomine non rarò designatur. Veruntamen Herodoti Nitocris perperam sumitur à Josepho pro reginâ illâ quæ Solomonem adiit. c) *Ægyptii licet omnium mortalium sint religiosissimi, nomina tamen sua plerumque à caelo trahunt ; & quæ Deorum sunt, sibi met* c) Lucian. pro imag. sine. *ipsis imponunt.* Sic Græca Ægyptiorum nomina f) *Hermapion ;* f) Ammian. *Heraapollon ;* g) *Heraclammon, Serapammon,* ex binis Deorum nomini- g) Vapisc. bus compinguntur. Sic Nitocris idem valet quod *Minerva Vitrix.* Ante Eratosthenem, h) Plato docuit Minervam Ægyptiis appellari h) In Timæo, *Neitb.* De urbe Sai, ἔ, inquit, τῆ πόλεως θεὸς δέχνηός ἔστιν Αἰγυπτίη- p. 1043. a. *σι μὲρ Νηΐδ, Ἐθλιωτῆ δὲ, ὡς ὁ ἑπείνων λόγος, Ἀθιῶα, Ubi dea, urbis fundatrix, Ægyptiacæ quidem vocatur Neitb, Græcè autem (ut illi asserunt) Minerva.* i) Ciceroni, *Minerva Secunda orta Nilo, quam* i) Nat. Deor. Ægyptii 1. 3. p. 248.

a) Herod. 2.
83. 175.

Ægyptii Saita colunt. In eâ urbe a) *Oraculum Minervæ; & πρὸ πύ-
λαια* huic Deæ ab Amase constructa.

b) Herod. l. 2.
c. 56.

Inter fulcas Ægypti fœminas *flava Nitocris pulcherrima* habe-
batur; non tam quia color iste in Ægypto rarissimus, quàm quia

c) Diod. l. 1.
p. 56. a.

b) *Isis dea eadem quæ Flava* b) *Ceres.* c) τῶν μὲν Αἰγυπτίων ὀλίγους τι-
νὰς ὀξείσπεδον πυρρῶς. *Ægyptiorum pauci inveniuntur rufi; d) rufos*
homines probris insectantur, quia Typhon rufus erat.

d) P. 77.

Prima mulierum Nitocris regnum in Ægypto exercuit; lege
illâ quæ Quarto Seculo sancta est: nec Thinitis tantum & Theba-
nis, sed etiam Memphitis imperavit. Γυνὴ αὐτῆς ἔαίδεος, *Fœmina*

e) Herod. l. 2.
c. 100.

pro viro; scil. fratri, post unum regni annum interfecto, successit. e)
Dicunt hanc fratrem, quem Ægyptii regnantem interfecerant, ultam
fuisse, quum interfectores regnum ad illam detulissent. Vindicatum
est multis Ægyptiorum dolo absumptis. Extruxit enim illa cœnacu-
lum subterraneum valde longum, prætextu novitatis, sed aliud mente
machinata; & convocatis ad convivium multis Ægyptiorum, quos ca-
dis maximè conscios fuisse noverat, discumbentibus magnum flumen
per occultum canalemm immisit. Ipsa autem sese conjiciens in domum
cinere plenam illæsa evasit.

Regni Memphitarum finis.

POST Nitocrin nullius superest *Memphitarum* Regis nomen.
Apud Africanum quidem VII atque VIII Dynastiæ etiam *Memphi-*
tarum titulum præ se ferunt. Veruntamen Regni sedem Thebas
translatam videri diximus: ac licet Urbs ipsa in posterum duraverit;
res tamen Memphiticas, circa hæc tempora, admodum imminutum
iri videbimus, ex sequentibus.

Ut autem res istas simul absolvamus, nec minimis mo-
mentis inturbetur intervallum proximum, ne sit extra locum du-
as istas Africani Dynastias hinc trutinare.

f) Syncell.
p. 58. c.
g) P. 59. a.

f) *VII Dynastia Memphitarum regum LXX, qui regnarunt die-*
bus LXX. Quot dies, tot reges. Numerus Regum imminuitur
ab Eusebio: pro o legitur s. g) *VII Dynastia Memphitarum regum*
V, qui regnarunt diebus LXXV. Dierum numerus augetur, ut re-
ges singuli XV dies habeant. Quid autem de tantâ regnandi brevi-
tate dicendum? Ad vindictam Nitocris referri non potest, cum hi
post illam collocentur. Num igitur ad ἀλωσιν Memphiticam,
non ita multo post à *Pastoribus* perpetrata? Utcunque sit, non
magni ponderis est bimestre tempus inter tot annorum centurias.

a) VIII

a) VIII Dynastia Memphitarum regum XXVII, qui regnarunt a) Syncell. annis CXLVI. Discrepat Eusebius tam Regum, quam Annorum, P. 18. c. numero. b) VIII Dynastia Memphitarum regum V, qui regnarunt b) P. 59. a. annis C. Quam incerti sunt ex discrepantiâ numeri? In metris numeris quantum inane? Si supponamus obscuros aliquos Memphidis reges per annorum sesquicenturiam, Pastoribus fuisse contemporaneos; quid de illis non fabulosum excogitari potest? In vacuis hujusmodi Dynastiis, non immeritò suspecta est Africani fides.

Vetus Chronicon Dynastias XVII, XVIII, & XXVI etiam Memphitis attribuit. Cum verò Africanus & Eusebius sub aliis titulis eandem recenseant, illæ suis locis amandandæ.

Hæc autem hic dicta sunt, ut appareat aram Memphiticam tam calce laborare, quam capite: *δομικε Φαλισμός* fanè ab Africano fuit, qui Menem expunxit; forsàn & *δοποδία*.

Primi Intervalli terminus.

IN laterculo Syncelli *Conchareus* rex est hujus intervalli postremus, c) *Τῶ ε ετε τῆ κε βασιλευσιν* (Κ) *Κογχάρως τ Αιγυπτιῶν τ c) Syncell. ο δωασείας, & Κωικῆ λεγομένης πύκλις τῶ Μακεθῶν δὸ τῶ p. 103. c. πρώτῃ βασιλεύς (ο οικιστῆ Μεσρῆμ τῆς Αιγυπτιῶν ὡληρῶν) ἔτη Ψ, βασιλέων κε. Καὶ διεδέξαντο ταῦτα βασιλεῖς. Anno quinto Conchareos, XXV regis Ægypti, in XVI Dynastia, complentur, à Mestrem primo rege & incolâ Ægypti, anni DCC Cycli Canicularis à Manethbone didi, Regumq, XXV. Et successerunt Tanita reges.*

Ennius (de primis Romæ Palilibus, magis cautè, sed minus verè cecinit, d) *Septingenti sunt paulò plus aut minus anni.* Syncellus d) Varro R. R. ab initio Menis ad finem hujus intervalli, sive *quintum Conchareos* l. 3. c. 1. *annum*, præcisè numerat annos DCC. Illo annorum spatio, & Regum XXV successione, conficit ille XVI Dynastias: quum ex e) Scaligeri e) Can. Ifig. calculo, juxta Africanum, colligantur XVI Dynastiarum anni p. 126. *MMMDCCCXXXV.* Immenfa est Numerorum differentia; Terminorum autem nulla.

Vetus Chronicon, post *Semideos*, recenset *Ἰουδαίῶν XV, Cynici Cycli annis 443: dein XVII Tanitarum dynastiam.* Georgius Syncellus (qui eandem statuit Cycli istius, atq; regni Ægyptiaci epocham) XV istis Regum successionebus adjicit Dynastiam XVI, annorum 257; eoq; modo vicè supplet totidè Dynastiarū, quas Africanus tātis turbis & machinis confarcinaverat. Nos, Georgii exèplo, Africanū deseruimus, & ab initio *Menis* usq; ad *Pastorū* adventū, sive *Tanitarū* regum Dynastiâ; statuimus annos tantū DCC. M 3 XVII

XVII Dynastia Africana.

UT autem calculi nostri non sine ratione poni videantur, par est ut istas Africana Dynastias sigillatim examinemus.

Manethonem ex Diis Semideisque primas suas Dynastias constituisse; & Africanum, istis abdicatis, suas ex ingenio plerumque confinxisse, a) diximus. Jam de singulis.

a) p. 5.

Sex primores longè melioris notæ sunt, quàm reliquæ. Reges enim nominatim recitant cum suis regnandi annis. I & II *Thinitarum*; III, IV, & VI sunt *Memphitarum*. Has integras & κτ' πλατῶς in Synopsi nostrâ adhibuimus: & sanè totos occupant illæ DCC annos. V *Elephantinorum* seorsim dedimus. Cæteræ omnes (exceptâ XII, extra locum positâ) prorsus nihil præter numerales literas exhibent. Tanti fumi venditor Africanus.

VII & VIII sunt etiam *Memphitarum*; de quibus modò diximus.

IX & X sunt *Heracleopolitarum*; & præter ομᾶδας nihil habent: Conjecturam de istis b) fecimus.

b) p. 29.
c) Syncell.
p. 59.

XI, XII, & XIII sunt c) *Diospolitarum*. XII quidem refert septem Regum nomina, inter quos *Sesostris*; unde emicuit nobis istius fragmenti ἀναχρηγνῆς. Itaque, libro III, in disquisitionem veniat illa: Duæ alteræ numeri sunt.

d) p. 61.

XIV desideratur Africano; Eusebius tamen illam d) *Xoitarum* fuisse docet: illa reges 76 intra 184 annos coarctat. Suspiciari poteris illos Ægyptios fuisse sedibus pulsos, qui in Palustribus contra Pastores sese tutati sunt.

e) Ibid.

XV, XVI, & XVII, apud Africanum, e) *Pastorum* titulum præ se ferunt. In istis omnibus Eusebius in diversum abit: illi XV *Diospolitarum*, XVI *Thebeorum*, (quasi Thebæ non essent Diospolis) & XVII *Pastorum* dicitur. XVI & XVII Africano, XV & XVI Eusebio, prorsus inanes sunt & nullius momenti. Sanè ea est utriusque licentia, quæ Dynastiarum fidem labefactare possit; & ex discrepantiâ non leve sit commenti argumentum.

His seriò perpensis, persuasissimum est istam Dynastiarum concatenationem esse fallacem, neque ad mentem Manethonis compositam. Accedit in cumulum, quòd in cæteris quotquot sequuntur Dynastiis, præter unam XX, nihil istiusmodi vacuum occurrit, aut ἀνώθυμον. Hæc autem nos hîc ideo non omittenda duximus; ut Chronologia hæc, quam tradimus, si non probetur viris doctis, saltem sit excusatio.

CHRO.

CHRONICI CA- NONIS

LIBER SECUNDUS

continet annos DCC.

Hactenus Ægyptii, per septingentos annos tranquillo freti otio, Pacis artibus operam dederunt: Hactenus Israelitæ, per annos 58 in extimis Inferioris regni partibus liberè agentes, conservârunt comiter majestatem illorum Regum qui beneficiorum Josephi non fuerunt immemores.

Caterùm fortuna non fuit æqvabilis & perpetua: tristissima infecuta est rerum Ægyptiacarum mutatio: imbellem populum, vis extranea subito invasit, & antiquis sedibus expulit: pars magna extorris; pars durâ oppressa est servitute; reliqua longo vexata intestinoque bello. Gravissimâ hæc procellâ tam Superior percussa est Ægyptus, quàm Inferior: neque fuit ipsa *Memphis* clade immunis. Stetit tamen inconcussa res *Thebanorum*; quorum ope Ægyptus tandem ab hostibus liberata est.

Nos autem, superatis jam infrænis Africani Dynastiis, facilio-ribus agemus habenis. Cursum dirigit Thebanorum Regum successio; rectissima illa obscurorum temporum norma: concurrunt alia Regum Extraneorum, qui ab Ægyptiis per sarcasimum *Pastores*, à regni sede *Tanisis* dicti sunt.

Sec.

Sec.	Æra Æg.	Reges Thebani. (ex Eratosthene.) (Sync. p. 109.)	an.	Tanite, Pastores. (ex Manethone)	an.	Per. Jul.
VIII.	701	25. THINILLUS,	8	1. SALATIS	19	3071
	710	Αὐξήσας τὸ πάτριον κράτος.				3080
	720	26. SEMPHUCRATES	18	2. BEON	44	3090
	730	Hercules Ἀρποκράτης.				3100
	740	27. CHUTHER Taugus tyrannus	7			3110
	750	28. MEUROS Φιλόσκοπος.	12			3120
	760	29. CHOMAEPTHA	11	3. APACHNAS	36. m. 7	3130
	770	Κόσμος φιλάφους.				3140
	780	30. ANCHUNIUS OCHY	60			3150
	790	Tyrannus.				3160
800			4. APHOPHIS	61	3170	
IX.	810	(p. 123.)				3180
	820	31. PENTEATHYRGY	16			3190
	830					3200
	840	32. STAMENEMES	23			3210
	850					3220
	860					3227
	870	33. SISTOSICHERMES	55	5. JANIAS	50. m. 1	3230
	880	Ἡρακλῆος κράτος, Herculis				3240
	890	robur.				3250
	900					3260
X.	910			6. ASSIS	49. m. 2.	3280
	920	34. MARIS	43			3290
	930				(addita	3300
	940				Dies V ἐπιπρόμηναι Anno	3310
	950				Sync. p. 123.	3320
	960	35. SIPHOAS, ὁ καὶ Ἐρμῆς	5	(XXI. Dynastia Africani.)		3330
	970	ἕως Ἡφαίστου.	14	7. SMEDES	26	3340
	980	(p. 147.)				3350
	990	36. PHRURON, vel Nilus	5	8. P. SUSENES	46	3360
	1000	37. AMUTHANTEUS	63			3370
XI.	1010					3380
	1020	Periodus Sothiaca hinc nume-		9. NEPHEL-CHERES	4	3290
	1030	ratatur à Cenforino.		10. AMENOPHTIS	9	3400
	1040	(Huc usq; Eratosthenes.)		II. OSOCHER	6	3410
	1050					2420

Era Peregrinationis.		Ebraica.	Græc.	Æra Argiva.
287		Josephus moritur, an. at. 110.		
303		Levi moritur in Ægypto, an. at. 137.	5. PHORBAS an. 35.	220
347		AARON natus.	6. TRIOPAS an. 46.	255
350		MOSES natus, expositus; à Pharaonis filia educatus.	Æra Attica.	
390		Moses an. at. 40. Ægyptium occidit; fugit in Madianitidem.	1. CECROPS an. 50. Deucalion regnat in Lycoriâ.	
430		EXODUS Israelitarum ex Ægypto.	(7. CROTOPUS an. 21. 2. CRANAUS an. 9. Indicium in Arceago.	301
40	Æra Exodi	Moses moritur, an. at. 120.	3. AMPHIETTON an. 10. CADMUS. (8. STHENEUS an. 11. 4. ERICHTHONIUS an. 50. (9. DANAUS an. 50.	322
41		JOSUE ducti Israelitas trans Jordanem.	Panathæna. Hyagnus Phryx sibicen.	333
47		Diviso terra, an. at. Calebi 85.	5. PANDION an. 40. (10. LYNCBUS an. 41. Phœnix in Bythiniam. Euf.	383
53		Iosue moritur, an. at. 110.	Minos rex Creta. Idas Daſyli ferrum repererunt.	
65		Idololatrica Generatio post Josuam an. 34.	6. ERECHTHEUS an. 50. (11. ABAS an. 23. Ceres Athenas advenit.	424
73			Triptolemus Eleusine. Myſteria. Eumolpus. (12. PRÆTUS an. 17. Phœnoo prima vates apud Delphos. (13. ACRIſIUS an. 315.	447
83		CUSAN rex Mesopotamia dominatur an. 8.	7. CECROPS II. fr. an. 40.	464
93		OTHONIEL, Calebi gener, Cusanâ debellat. Terra quiescit annos 40.		
99			Perſus Myrenis, Megapenthes Argiv.	495
107			8. PANDION II. fil. an. 25. Eleusinia instituta. Lycaæ in Arcadiâ.	
113			9. ÆGEUS fil. an. 48. Minos II. Ἰθαλωσάρχης.	
123				
133				
143				
147		EGILON rex Moabitærum, cum Ammonitibus & Amalchiis, possidet Ierichuntum an. 18.		
165		EHUD Beniamita occidit Egilonem. Orientalis terra quiescit annos 80, (usq; ad incursionem Madianitarum.) 10 Interca ad Aquilonem, Ehudo mortuo, 20		
185		JABIN rex Canaanis occupat Haſor & tenet an. 20.		
193				

Sec.	Æra Æg.	<i>Reges Thebani</i> (ex Manethone) an. menf.	<i>Thinite</i> (ex Manethone) an.	Per. Jul.	
XI.	1060	38. AMOSIS (XVIII. Dynastia Africani) 25. 4	12. PINACHES 9	3430	
	1070		13. SUSANNES 14	3440	
	1080	39. CHEBRON 13	(XXIII. Dynastia Africani)	3450	
	1090		14. PETUBATES 40	3460	
	1100	40. AMENOPHIS 27. 7		3470	
XII.	1110	41. AMESSES 21. 9	15. OSORCHO, 8	3480	
	1120		<i>quem Herculem vocant Ægyptii.</i>	3490	
	1130	42. MEPHRES 12. 9	16. PSAMMUS 10	3500	
	1140	43. MISPHRAGMUTHOSIS 25. 10	17. ZET. 31	3510	
	1150			3520	
	1160	<i>Sub hoc, Pastores victi sunt, & in Abarin inclusi.</i>		3530	
	1170	44. THUMMOSIS 9. 8		3540	
	1180	<i>Pastores obsessi ex pacto relinquunt Ægyptum.</i>		3550	
	1190	45. AMENOPHIS 30. 10		3560	
	1200	<i>Sub Amenophè Pastores redierunt in Ægyptum; & post annos 13. expulsi sunt. Joseph.</i>		3570	
XIII	1210	<i>Pastores, & qui ex eis fuerunt, regnarunt an. 511.</i>		3580	
	1220	46. ORUS 36. 5		3590	
	1230	(Circa hoc tempus omnis Ægyptus in unius Ditionem redacta est.)		3600	
	1240	47. ACHENCHRES 12. 1		3610	
	1250	48. RATHOTIS 9		3620	
	1260	49. ACHENCHERES 12. 5		3630	
	1270	50. ACHENCHERES II. 12. 3		2640	
	1280	51. ARMAIS 4. 1		3650	
	1290	52. RAMESSES 1. 4		3660	
	1300	53. RAMESSES MIAMUN 66. 2		3670	
	XIV	1310		<i>Reges Tyri</i>	3680
		1320		(ex Menandro)	3690
		1330		ABIBALUS	3700
1340			HIROMUS 34	3710	
1350				3720	
1360		54. AMENOPHIS 19. 6	BALEAZARUS 7	3730	
1370		(XIX. Dynastia Africani.)	ABDASTARTUS 9	3740	
1380		55. SETHOSIS, qui SESOSTRIS, & SESAC in Asiam.	NUTRICIS f. 12	3750	
1390			ASTARTUS 12	3760	
1400			ASERYMUS fr. 9	3770	

Era	Ebraica.	Era	Græca.
Exodi		Att.	an
194	Interea Shamgar occidit 600. Philistæos, & liberat Israelitas.	290	Herculis.
203	BARAX, Nephtalita, cum Giritum Nephtalis	360	Argonautica.
213	& Zabulon, profugit Siseram Jabini ducē.	310	Atræus & Thyestes.
223	Terra quiescit an. 40.	320	Admeta Junonis Sacerdos Samum migrat.
240	Tyrus condita, Joseph. 8. 2.	330	10. THESEUS
243		340	Istmia, Pythia.
253	MADIANITAE dominantur an. 7.	350	VII. ad Thebas. Olympia Herculis.
263	GIDEON expellit eos. Quiescit terra an. 40. in diebus Gideonis.	360	Expeditio Amazonum in Athenas.
273		374	Herculis in Indiam.
283		380	II. MENESTHEUS
293	ARMELECH regnat an. 3.	390	TROJA CAPTA.
303	THOLA judicat an. 23.	400	12. DEMOPHON
313	JAIR judicat an. 22.	410	Orestes causam agit.
323		420	Tenser Cyprum migrat.
333		430	13. OXYNTES
340	Cum Israelita habitassent trans Jordanem an. 300.	440	14. APHIDAS
343	Eodē anno Ammonita & Philistæi in vadit Israelē.	450	15. THYMÆTES
353	AMMONITAE dom. an. 18. PHILISTÆI dom. an. 40.	460	16. MELANTHUS
361	JEPHTHE judicat an. 6. SAMSON judicat. an. 20 in diebus Philistæorum.	470	Apaturia.
373	IBSAN judicat an. 7. ELI judicat: sed non liberat Israel.	480	17. CODRUS
383	ELON judicat an. 10. SAMUEL judicat an. 16 (ante unctum Saulem.)	490	Reditus Heraclidarum.
393	ABDON judicat an. 8.	500	18. MEDON
403	SAUL Rex 29. 40.	510	Primus ἀρχων Δεσπ. Βίβ.
413		520	19. ACASTUS
423		530	Ionica migratio.
433		540	20. ARCHIPPUS
443	DAVID Rex 30. 40. ISBOETH regnat in Mahanaim an. 7. m. 6.	550	21. THIRSIPPUS
453		560	Thracæ Asiam occupat, Eul.
463	Damasceni regni initium.	570	
473		580	
476	SOLOMON Rex an. 40.	590	
480	Templum conditæ cepit.	600	
Era		610	22. PHOREAS
Tépli		620	
24		630	23. MEGACLES
36	REHOBOAM an. 17. JEROBOAM an. 20.	639	
41	An. 5. Sefac rex Egypti		
44	cepit Hierosolyma.		
54			
64			

Ad
SECVLVM VIII.

Pastores in Ægyptum.

Quandoquidem præcipua horum temporum historia ex Manethone discenda est, cujus fragmenta apud Josephum conservata supersunt; satius erit ipsa illius verba proferre, quàm nostraingere. Est enim in rebus antiquis longè major veteris, quàm novæ orationis, & gratia & auctoritas.

Ille adventum *Pastorum*, & maximam inde Ægypti consternationem, quæ initio VIII hujus Seculi contigit, his verbis narrat,

a) Joseph.
c. Apion, l. i.
p. 1039.

a) Εν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν.

Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν Τίμαος ὀνομα. ἐπὶ τέτταρα ὅσα οἶδ' ὅπως ὁ θεὸς ἀντίπενοσι· ἔπαρδόμενος ἕκαστὸν πρὸς ἀναβολῶν μερῶν, ἀνθρώποι τὸ γένος ἀσῆμοι καταθρονησαντες ὅτι τὴν χώραν ἀνεστράτευσαν· ἔραδῶς ἀμαχητὶ ἐτύτλων κτ' κέρτος εἶλον· ἔτις ἡγεμονίσαντας ἐν αὐτῇ χερσὶ ἀμφοῖ, τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἐπέπεσαν· ἔτι ἱερὰ τῶν θεῶν κατέκαψαν· πᾶσι δ' ἵ τις ὀπιχωροῖς ἐχθροῖς ἔτις πῶς ἐχρήσαντο, τὸς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ κτ' ἔτι τέκνα καὶ γυναικας εἰς δουλείαν ἀγοντες.

Πέρασ δ' ἔβασιλέα ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ὃ ὄνομα αὐτῷ Σάλατις.

Καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Μέμφιδι κατεβάνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω χώραν διακομολογῶν, καὶ Φερσὴν ἐν τοῖς ὀπιθηδεοτάτοις καταλείπων τόποις· μάλιστα δ' καὶ τὰ πρὸς ἀνα-

Erat nobis rex Timaeus nomine: sub hoc (nescio quomodo) Deus iratus fuit, & inopinatè ex partibus Orientalibus homines genere ignobiles sumptâ fiduciâ regionem bello aggressi, illâque facile potiti sunt absque praelio: principibus ejus in potestatem redactis, quod superest urbes crudeliter incenderunt, templa everterunt; incolas cadentes, filios & uxores in servitutem redigentes.

Tandem etiam unum ex seipsis fecerunt regem, cui nomen Salatis.

Hic fuit etiam in Memphide, & tributariam fecit tam Superiorem quam Inferiorem regionem, praesidia relinquens in locis opportunis. Maxime autem Orientales par-

ἀναβλήν ἢ Φαλίσιον μέρη, πρὸς οὐρανὸν Λοσυριαν ποτὸ μείζον ἰσχυρόν, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἔφοδον.

Εὐρών ἢ ἐν νομῷ Σαίτη πόλιν Ἰπικαρχατῆν, κειμήλιον μὲν πρὸς ἀναβλήν ἔβασίτη ποταμῷ, καλεμήλιον δὲ ἄπο τῆς δευτέρας θεολογίας Ἀβαριν, ταύτῃ ἐκτίσθη, καὶ τοῖς τέχασιν ὀχυρωτάτῃ ἐποίησεν, ἐνοικίνας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς ἑκοσι καὶ τεσσαρὰς μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς Φυλακὴν.

Εὐνάδε κτῆ θέρειαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιμοστρῶν ἔμισθοφοριαν παρεχόμενον, τὰ δὲ ἔταῖς ἐξοπλισίας πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν Ἰπμελῶς γυμνάζων.

Ἀρξας δὲ ἐνεκακαίδεκα ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. κτῆ τὸν δὲ ἔπτερος ἐκατάλλουεν τεσσαρὰ ἔτεταράκοντα ἔτη καλεμῆρος Βηῶν. μεθ' ὃν ἀλλ' Ἐπαχνας ἐξ ἑτριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτά, ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπωφισ, ὃν ἔξηκοντα ἔταίνας πενήκοντα καὶ μύρια ἕνα. ὅππ' ἴσασιν δὲ καὶ Λοσις ἐνεκα ἔτεσσαράκοντα καὶ μύρια δύο.

Καὶ ἄλλοι μὲν ἐξ ἐν αὐτῆς ἐδημήσαντες πρῶτοι ἀρχόντες, ποσειδῶνες αἰεὶ καὶ μάλλον τ' Αἰγύπτιον ἐξ ἄρα τὴν ῥίζαν.

Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ ἔθνος Τισίως· ἔτι δὲ ἴδι βασιλεῖς ποιμένες. τὸ γὰρ τικαθ' ἰσραὴν γλώσσαν βασιλεία σημαίνει, ἴο δὲ Σῶς ποιμὴν ἴδι ἐποιμένες κτῆ τὸ κοινὸν διάλεκτον. ἔστι σωλὴν μέτρον γίνεσθαι Τισίως.

partes munivit, metuens futuram Assyriorum invasionem, qui tunc erant potentiores.

Et inveniens urbem opportunissimam in Nomo Saite, ad Orientem Bubastici fluvii positam, qua Abaris vocatur ab antiqua theologia, edificavit eam, murisque fortissimam effecit, & militum 240000 presidium imposuit.

Inde messis tempore veniebat, tam ut frumenti mensuram iniret & stipendia exolveret, quam ut milites exercitaret diligenter ad terrorem exterorum.

Hic cum regnasset an. 19. diem obiit: post quem alius nomine Beon regnavit ann. 44. Post hunc alius Apachnas an. 36. & mensibus 7. Deinde Apophis an. 61. & Janias an. 50 & mense uno. Post omnes illos Affis an. 49. & mensibus 2.

Et isti quidem sex primi apud eos reges fuerunt, semper desiderantes radicem ægypti quasi penitus exscindere.

Vocabatur gens ista Hycsos, id est, Reges Pastores. Hyc enim, sacra lingua, significat Regem; Sos vero communi dialecto est Pastor: & sic componitur Hycsos.

N 3

Τινές

Τινὲς δὲ λέγουσιν ὡτὰς Ἀραβας
ἔηναι.

Quidam verò dicunt illos fu-
isse Arabas.

§. I.
a) p. 1042. a.

b) Chron.
p. 190.

Josephus hunc Manethonis locum produxit a) contra Apionem, ut probaret *progenitorum suorum τὴν ἐπέωθεν ἄφιξιν εἰς Αἴγυπτον, adventum aliunde in Ægyptum*. Ipse enim credit, aliisque persuasit, *Pastores* hos fuisse Ebræos, progeniem Jacobi, qui cum illo venerant in Ægyptum. Hinc etiam Eusebius, b) *Reges Ægyptiorum Pastores conijcimus nuncupatos propter Joseph & fratres ejus, qui in principio pastores descendisse in Ægyptum comprobantur*. Chronographi autem in eâ re sunt sibimetipsis contrarii, dum Jacobi filiorumque descensum in Ægyptum sub ipsâ Pastorum Dynastiâ collocant: quasi progenies Josephi regnaverit in Ægypto ante illius deportationem.

Cum verò *Pastores* isti regum primi sint in quibus conveniunt Manetho, Africanus, Eusebius atque Syncellus, licet non sine magnâ discrepantiâ; varias eorundem lectiones, vagamque Chronologorum licentiam uno intuitu perlustremus.

Manetho (ex Josepho p. 1040.) <i>Hysesos (i. e.) Reges Pastores.</i>	Africanus (ex Syncello, p. 62. a.) <i>XV Dynastia Pastorum Phœnicû.</i>	Eusebius (ex Syncello, p. 61. d.) <i>XVII Dynastia Pastorum Phœnicû.</i>	Syncellus. (p. 103. d.) <i>XVII Dynastia Tanitarû regû IV.</i>
1. SALATIS an. 19	1. Saïtes an. 19	1. Saïtes an. 19	26. Silites an. 19
2. BEON 44.	2. Byon 44	2. Bnon 43	27. Baon 44
3. APACHNAS 36. m. 7	3. Pachnan 61	* * * *	28. Apachnas 36
4. APOPHIS 61.	4. Straan 50	3. Aphophis 14	29. Aphophis 61
5. JANIAS 50. m. 1	5. Archles 49	5. Archles 30	30. Serhos 50
6. ASSIS 49. m. 2	6. Aphobis 61	* * * *	31. Kertus 29
Sum. an. 159. m. 10	Sum. 284	Sum. 106	32. Aseth. 20
		In Chronico, 103	Snm. 259

Eusebius in Chronico non nominat Pastores, sed ad 101, sive antepenultimum illorum annum, dicit c) *Jacobum introisse Ægyptum cum filiis suis*. Est autem communior sententia de Aphophe. d) *Convenit, inquit Syncellus, inter omnes Josephum sub Aphophe potestatem exercuisse in Ægypto*. Hinc Aphophis ille pro cujuslibet rationibus susque deque fertur: qui Manethoni ordine quartus, Africanus

fricano sextus est Dynastiæ XV, Eusebio tertius XVII. Syncellus (& post eum a) Scaliger) reprehendit Eusebium, quòd b) *Apophim* a) in Euseb. XV Dynastiâ transfulerit in XVII; *decurtans illius annos 61, in 14; & numerans totius Dynastiæ annos tantùm. 103; denique pro VI regibus IV recensuerit.* Sanè immeritò, quum ipse Syncellus IV tantùm reges ponat; eosque in XVII Dynastiâ: *Serbos & Kertus*, quos habet, sunt fictitii: *Asetb* (Manethoni *Affis*) in c) *Thebanorum* familiam ab c) p. 103. d) illo adoptatus est.

Nos verò rationes multæ, neque minimi momenti, à Josephi sententiâ discedere cogunt. Israelitæ venerunt numero 70; Pastores autem 240000. Israelitæ manserunt in Ghosen; Pastores diripuerunt Memphim. Israelitæ redierunt post annos 215; Pastores non nisi post annos 511. Israelitæ miserâ servitute oppressi sunt; Pastores imperium exercuerunt in Ægyptios; à quibus vocati sunt *Hycsos*, id est, *Reges Pastores*.

Josephus, ut postremæ huic difficultati occurreret, aliam τὸ Ἰσραὴλ interpretationem venatus est, & *Captivos - Pastores* reddit, subjiciens; d) *Vox Hyc, in alio exemplari, non Reges significat, sed è dicitur verso Captivos pastores.* Hyc enim linguâ Ægyptiacâ, denso sono prolato, Captivos expressim denotat. Atque hoc mihi videtur verisimilius & antiquæ historiæ convenientius. Subdit etiam interpretationis suæ rationem. e) *Manetho in alio quodam Ægyptiacorum libro tradit, Gentem vocatam Pastores in sacris eorum libris Captivos rectè scribi. Progenitoribus enim nostris olim mos erat esse pastores, & quia Nomadum ritu vitam debebant, Pastores dicti sunt. Rursus ab Ægyptiis Captivi non ineptè dicti sunt; quoniam progenitor noster Joseph ad Ægyptiorum regem dixit se esse Captivum; & fratres in Ægyptum postea advocavit, præcipiente rege.* Verùm Josephus non satis animadvertit vocem istam eâ significatione dictam, de mancipiis accipi quæ fuerunt verè pastores, & Ægyptiorum plebs infima: non autem de gente peregrinâ, Ægyptum subjugante, ibique regnante; quæ à servientibus Ægyptiis non aliter quàm per contumeliam *Pastorum* nomen habuit. Hinc itaq; faceflat illud Josephi somnium.

Ex luculento hoc historiæ Ægyptiacæ fragmento, nos locum in Canone peregrinis istis regibus assignavimus. Sex hic enumerantur, qui regnarunt annos 259 & menses 10, id est in Seculum X: non autem sex isti reges fuerunt tota *Pastorum* Dynastiâ. Sequitur enim apud f) Josephum, *Τὰς τὴν ὡς κατωνομαζομένης βασιλείας* f) p. 1040. d.

λέας τὰς τῶν Ποιμῶν καλῶν, καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ἠνομήνας, κρητῆσαι τῆ Αἰγύπτου Φησὶν ἔτη πρὸς τῆς πεντακοσίου ἑνδεκα, *Hos quos nominavimus reges Pastores dictos, & qui fuerunt ex istis, ægyptum obtinuisse dicit Manetho annis DXI.* Quod quidem ex chronologiâ Thebanâ mox confirmabitur. Verisimile est res Ægyptiacas maximè pessundatas fuisse à primis istis sex Pastoribus, & penè radicitus excisas; postea verò sub eorum posteris, Ægyptios, longâ necessitate armorum usum edoctos, audaciores evasisse bellumque strenuè gessisse.

a) Syncell.
p. 61. a.

Africanus hostes hos è Phœniciâ deducit. a) Ἦσαν ἡ Φοίνικες Ζεῖοι βασιλεῖς εἶ, *Erant Phœnices peregrini reges sex.* Phœnicia, primis temporibus maritima Syriæ ora, ab Ægypto vergit ad Septentriones: *Pastores* verò ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολῶν μερῶν, ex Oriente venerunt. Ægypto ab Oriente contermina est Arabia: & reges hi expressum *Arabes* nuncupantur. Τινὲς δὲ λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβῶν εἶναι, *Quidam dicunt illos fuisse Arabes.* Africanus autem ad Josephi de Ebræis sententiam alluisse videtur. b) Bochartus eorum nomina, tanquam Phœnicia, interpretatus est.

b) Geogr. S.
l. 1. c. 4.

Arabes autem licet Ægyptiis ignobiles, τὸ γινώσκοντες ἀσσημοί, habebantur, quòd more Nomadum vitam degerent pastoriam: Ipsi tamen seipfos mortalium nobilissimos existimant, & ab externis conjugii semper immunes, ad Noachum usque genus numerare solent. Est & gens ista libertate nunquam immixtâ, & potentiâ antiquissimâ nobilis. c) Ferunt reges Arabum, ante Ninum, in Babylonîâ regnâsse. Ipse d) Ninus fertur cum Ariæo Arabiæ rege societatem iniisse. e) Cambyfes Ægyptum invasurus foedus cum Arabibus pepigit. Neque Persarum reges, neque Macedonum Arabiam subigere potuerunt: Illorum vires sub Antigono rege experti sunt f) Athenæus & Demetrius; sub Augusto g) Ælius Gallus. Impremis autem Arabibus gloriosum fuit Ægyptum jam subjugâsse.

c) Syncell.
p. 92. a.

d) Diod. S.
l. 2. initio.

e) Herodot.
l. 3. c. 7.

f) Diod. S. Olymp.
117. l.

g) Strab. l. 16.
p. 780.

h) Herod. l. 3.
c. 8.

Arabes, h) τῶν τετραχῶν τὴν κερῶν κείρας φασὶ κατὰ τὸς αὐτῶν τὸν Διόνυσον κεκέραται κείρας) δὲ ὑποτέροχθα, περιζυρῆτες τὰς κεκέρατας, *dicunt se tonderi eodem modo quo tonsus est Bacchus: tondentur autem in orbem, tempora subradentes.* Inde Jeremias Arabas Scenitas vocare solet (juxta literam Ebraicam) i) *extremificatos anguli* (juxta Vulgatam) *attonfos in comam.* Contra istam hujus gentis superstitionem, hoc tonsuræ genus non ita multò post lege-

i) C. 9. 26.
& 25. 23.
& 49. 32.

k) Levit. 19. 27.

k) Mosaicâ discretè vetatur; *Non radetis in orbem angulum* (Arabes, duos

duos angulos) capitis vestri. Hieronymi versio, *Neque in rotundum attondebitis comam.* LXX, & ποιήσῃτε σισύωv ἐκ τῆ κόμης τῆ κεφαλῆς ὑμῶν, *Non facietis siffoem ex comâ capitis vestri.* Hesychius,

Σισύωv, κρητῶν ποιά, Φασιλιταί (ita legendum) *Siffoe, species tonsuræ: Phaselitarum vox.* Phaselitæ vicini fuerunt Solymis, quos *τροχοκρητῶν* vocat a) Chœrilus. Suidas, hanc Mosis legem respiciens,

Σισύωv, τῆ πλεξείδιον, *Nexus capillorum, sive πλόκον, πλέγμα ἐκ τρηχῶν, intortum capillitium, circi, cincinni.* Bacchi capillamentum in orbem contextum videas in nummo b) *Μαρωνιτῶν*, cui inscribitur ΔΙΟΝΤΕΟΣ, & aversâ parte ΚΑΙΣΑΡΟΣ. ΣΕΒΑΣΤΟΤ. In-

dicat *Dionysia*, in honorem *Augusti*, à *Maronitis* celebrata. In pulcherrimo meo numismate aureo, unciali, in quo legitur ANTI-

NOOC, ejusmodi capillities, in orbem circumtexta, cernitur.

* Δι᾽ ἧν Ἀντίνα γραφαί εἰσιν αἱ πολλαὶ Διονύσιω μάλιτῳ εἰκαζόμεναι, *Antinoi imagines maxime ad similitudinem Bacchi effingebantur.* Apud Græcos, c) *Θηοῆς tonsura sincipitis, quam quidam putant Abantes ab Arabibus accepisse.*

Sicut Arabica vivendi ratio Ægyptiis odiosa fuit, ita Arabibus Ægyptiorum superstitio. Τὰ ἰερόv τῶν θεῶν κατέσκαψαν, *templa Deorum everterunt.* Prius destrui templa, quàm condi narrantur.

Est enim hæc vetustissima *Templorum* mentio: nec tam citò innotescit religio, quàm impietas. Judæi cladem Deorum ad ministerium Mosis referunt; juxta illud d) *Et in Deos illorum exercuit judicia.* e) S. Hieronymus ad Fabiolam, *Illud* (inquit) *Hebræi ausumant, quòd nocte quâ egressus est populus, omnia in Ægypto templa destruenta sint, sive motu terra, sive ictu fulminis.* Et f) Artapanus dicit, illo tempore *domos universas corruisse, τῶν τε ναῶν τῆς πλείστης ἔ temple plurima.*

Ultimus Interioris Ægypti rex Syncello dicitur *Concharis*; cui successerunt *Tanita*: Manethoni, sacerdoti Heliopolitano, βασιλῶς ἡμῶν Τήμα. Vox ἡμῶν regem innuit Heliopolitanum. In g) Excerptis Latino-barbaris, inter Dynastias præteritas, & *Tanitarum & Heliopolarum* numerantur.

Primus ille rex, qui Manethoni *Salatis*, Syncello *Silites*, Africano & Eusebio dicitur h) *Σαίτης, ἀφ᾽ ἧ καὶ ὁ Σαίτης νομὸς ἐκλήθη Saïtes, à quo Saïtis nomi nomen;* Nugæ! Nomus ab urbe

a) Joseph. cont. Ar. p. 1047.

b) Goltz. August. tab. 53. Tristan. l. 1. p. 98.

* Pausan. l. 8. p. 470.

c) Plutar. Theop. p. 216.

d) Exod. 12. 12.

e) Epist. 127. mans. l.

f) Eus. Præp. l. 9. c. 17. p. 436.

g) Scal. Euseb. p. 61.

h) Sync. p. 61.

be *Sai* diu postea nomen habuit, non à fictitio hujus nomine.

a) c. 12. v. 4. Cajetanus Cardinalis ex his a) *Esaia* verbis, *In Ægyptum descendit populus meus prius ut peregrinaretur ibi*, κατὰ εἰς Αἰγύπτου βία ἦχθησαν, & *in Assyrios vi abducti sunt*, colligit hunc regem fuisse *Assyrium*: neque satis animadvertit, Prophetam duas diversorum temporum captivitates intelligere.

b) *suprà* p. 15. Chorographia Veteris Ægypti, quam b) tradidimus à Manethone confirmatur, qui Ægyptum in τὴν ἄνω & κάτω χώραν, *Superiorem & Inferiorem*, jamdudum distingui docet. *Thebais*, Pastoribus nunquam subdita, extra regiones istas habenda est. *Memphis* autem, Superioris quondam metropolis, Thebis non ita pridem adjecta, jam à Pastoribus capta est. Tenuis deinceps res *Memphiticæ*; & *Octava Africana* Dynastia aut prorsus nulla est, aut obscura & Pastoribus tributaria.

Assyriorum potentia formidabilis habetur ob Ctesianas δεχασολογίας ex quibus Diodorus recitat c) *Ægyptum inter gentes à Nino subjectas*; atque d) *Semiramidem totam Ægyptum usque ad Hammonis oraculum peragrasse*: Sit fides penes Ctesiam. Concedatur licet Ninum fuisse huic temporibus vetustiorum; nulla tamen erat metus causa à degeneris Nini successoribus, e) *Ἄλλο τὸ μὴδὲν τῶν αὐτῶν πεπεσθῆσαι κνήμης ἀξίον*, quod nihil memoria dignum ab illis gestum sit.

Servitus Israelitarum in Ægypto.

Liber Exodi, res Mosis enarraturus, præfatur Israelitas, licet LXX tantum in Ægyptum venerant (Græci habent LXXV, annumeratis forsitan f) *filiorum uxoribus*) tamen g) *post mortem Josephi fratrumque & omnis cognationis illius*, temporibus istis quibus natus est Moses in tantam crevisse multitudinem, ut ab illâ metus esset regi Ægyptio. *Creverunt & quasi germinantes multiplicati sunt, ac roborati nimis impleverunt terram.* κατιχορον (Φόδρα σΦόδρα.

Ab adventu Jacobi ad natum Mosem numerantur anni 135: quorum 58 liberè, 77 serviliter transacti sunt. Servitus demum durior erat; quia Reges novi h) *καθ' αὐτῶν αὐξήσθαι τῆς ὑπελαμ-
Εσ.*

βαρων, *suspiciabantur eorum incrementa*, & sibi parum tuta existimabant. Crescente nihilominus populo; infantes masculos tolli placuit: ideoque Moses, tunc temporis natus, expositus est. Cœpit servitus vivente adhuc Josepho: ingravescit post mortem ejus, antequam Moses in lucem editus est.

Verf. 8. *Surrexit interea Rex novus super Ægyptium, qui non cognovit Iosephum*: 9. *Et ait ad populum suum, Ecce populus filiorum Israel multus & fortior nobis est.* 10. *Agamus sapienter in eum, ne forte multiplicetur; & si ingruerit contra nos bellum, addatur inimicis nostris, & pugnet contra nos, & egrediatur de terrâ.* 11. *Præparavit itaque eis magistros operum, ut affigerent eos oncribus: adificâruntque urbes thesaurorum Pharaoni Pitbom & Rameses.* 12. *Quantoque opprimebant eos, tântò magis multiplicabantur & crescebant.*

Rex novus illæ τῆς LXX & a) S. Lucæ dicitur βασιλεὺς ἑταρῶς, a) Act. 7. 18. Rex alius, id est, alienus: Sic b) *Dii novi sunt alii, alieni.* In eum sen- b) Judic. 5. 2. sum paraphrasis c) Josephi historici: τῆς βασιλείας εἰς ἄλλον οἶκον c) Antiq. l. 2. μὲν βλαβηλυσίας, *Regno demigrante in aliam familiam; in aliam do-* c. 5. *mmum*: imò, in aliam gentem. Secundùm Canonem nostrum, *Rex novus est Tanitarum primus, Salatis nomine.* *Inimici* autem, quorum partibus Israelitæ accedere poterant, sunt Ægyptii veteres, cum quibus Israelitæ diu amicè vixerant, & Thebani, qui bellum tandem Pastoribus intulerunt.

Urbs *Pitbom*, quam ædificârunt Israelitæ, est *Pelusium*: Manetho, ex antiquâ Ægyptiorum theologiâ, *Abarim* vocat, illamque muris horreisque jam ornari refert. Chæremon autem, apud d) *Jose-* d) Con. Apiphum, hanc *Pastorum* urbem vocat *Pelusium*. Vetustissimum autem on-p. 1057. c. urbis nomen fuit *Abaris*: τὴν Ἀβάριον appellat Ptolemæus Mendesium, apud e) Eusebium. Syncellus primam Θεῶν βασιλείαν, in magno e) Præp. l. 10. 36525 annorum cyclo, ex Vetere Chronico recensens, f) *πρωτῶν* c. 12. p. 497. a. *μὲν τῶν Αὐραίων* reponit. *Auritarum* nomine intelliguntur *Dii* f) p. 51. c. *Semidei*que, qui tempus historicum præcessere. Quæ verò de Typhone, Deorum ultimo, conficta sunt, ad hanc urbem propriè spectant. Ipse Manetho, paulò pòst, hanc τὴν ποιμνίων Ἀβαριν à Typhone denominari docet: g) *ἔστι δὲ ἡ πόλις, καὶ τὴν θεολογίαν ἀνω-* g) Con. Ap. 9. *θεν, τυφώνου* c. secundùm veterem theologiam Typhonis urbs est. In P. 1052. g. hoc tractu *Lacus Serbonidæ*, in quo h) *λόγος τὸν τυφῶν κερύφθαι,* h) Herodot. fe. l. 3. c. 5.

a) Steph. in
H^{er}o.

ferunt Typhonem occultari. Neque procul Heropolis. a) Ηρώ
πάλις Αιγυπτιακή Αίμα ἐκλήθη, Ἀφ' τὸ τὸν Τυφῶν ἐν ταύτῃ κεραι-
νῶ βλήθηναί, Ἐ αἶμα ρυῆναί, *Hero urbs Ægypti Aίμα vocabatur,*
ob Typhonem ibi fulmine percussum, & sanguinis fluxum. Urbs Παι-
δῶ, vel Παιδῶν, ad Typhonis nomen alludere videtur. Cū verò

b) Exod. 23.
13.

Ægyptiorum Deus esset Typhon, Ebraïque b) interdictum esset.
Deos alienos nominare, Sapientes contumeliosâ literarum inverfi-
one alluserunt ad id nomen quod retinere non potuerunt. Istius-
modi immutationes apud illos non raræ : & de hoc Judæorum more,
nomina falforum deorum in opprobrium vertendi literis mutatis
aut transpositis, vide c) Mosem de Lotzi.

c) Præcepto
Vet. 32.

d) Plutar. Idem
p. 351. f.

e) lb. p. 357. d.

Cæterum d) Ελληνικὸν Ἰσιν ὁ Τυφῶν, *Typhon vox Græca est;*
à *fastu*, qui τὸ ΦΘ· nomen Ægyptiacum est *Seth*. e) Τὸν Τυφῶνα
Σηθ ἀπὸ Αἰγυπτίῳι καλεῖσιν, *Typhonem Ægyptii semper vocant Seth.*
Inde *urbs Typhonis Ægyptiacè dicta est Sethron* : & ab urbe, *Sethroi-*
tes nomus. At verò *Abaris* hîc ponitur ἐν νομῶ τῷ Σαίτη. Men-

f) Syncell.
p. 61. a.

dosè quidem. *Sais* enim in occidentali τῷ Delta parte; urbs hæc
ad Orientem Bubastici fluvii posita est. Rectius, ex Manethone, A-
fricanus, f) *Memphim*, inquit, *ceperunt, & ἐν τῷ Σεθροίτη νομῶ πῶ-
λιν ἐκίσαν, & in Sethroite nomo urbem condiderunt; ex quâ irruptio-
ne factâ Ægyptios subjagaverunt.* Vox *nomus* prolepticè usurpatur:
Ægyptus demum post annos septingentos à Sefostre in *Nomos* divi-
sa est. Tractus autem intelligitur iste, qui Nilum interjacet & Ser-

g) Strab. l. 17.
p. 804. b.

h) Plin. l. 5. c.

bonidis lacum. g) *Sethroites nomus ad lacum est*. Plinius h) *Quæ
juxta Pelusium est regio nomos habet Pharbætiten, Bubastiten, Sethroi-
ten, Taniten.* Sethroites & Bubastites ad Orientem Bubastici fluvii;
Tanites & Pharbætites ad Occidentem : Sethroites & Tanites ad
mare; Bubastites & Pharbætites in mediterraneis. *Abris* itaque,
urbs Typhonis, & Sethron eadem urbs est, quæ à Græcis *Pelusium* nun-
cupatur.

Struxerunt Israelitæ *Urbes thesaurorum, sive Urbes borrea*, ut
Syrus. Manetho rem explicat; *Rex inde messis tempore veniebat, ut
frumenti mensuram iniret, & stipendia exolveret.*

Historia S. duas urbes nominat *Pithom & Rameses* : neque ali-
ter Interpretes. Targum Hierosolymitanū reddit *Tenin & Philusim*,
id est, *Tanin & Pelusium*. A Tani, reges *Tanita* dicti; Pelusium, *Aba-
ris*. Suspiciari liceat ἐν Ἀφ' δυνῶν (quod Judæis usitatum est) hîc
dici

dici potuiff; urbemque unam intelligi a) *in terrâ Ramefis*, in quâ a) Gen. 47 17.
habitabant Israelitæ. Arabica versio quâdam urbium regiones
hic exprimit. Sanè *urbs Ramefis* alibi non occurrit.

Græci interpretes tertiam urbem addunt. *Ἐποδομήσου πό-
λεως ὄχυρὸς τῆς Φαραῶν, τὴν τε Πειθῶν, Ἐραμεοῦ, καὶ Ὀνή, ἢ Ἐπὶ Ἡλι-
πολῖς, Ἐδificarunt urbes munitas Pharaoni, Pitho, Ἐ Rameffe, Ἐ On,
quæ est Heliopolis.* Distat Heliopolis à Pelusio stad. 1500. Seso-
stris, quum Ægyptus omnis post expulsos Pastores in unius potesta-
tem jam dudum redacta fuisset, b) *ἔτέχισε τὴν πρὸς ἀνατολὰς ὄχυ-
σαν πύργον τὴν Διγύπτιον, πρὸς τὰς δύο τὴν Συρίας καὶ τὴν Ἀραβίας ἐμ-
βολὰς δύο Πηλυσίῳ μέχρως Ἡλιεπόλεως, Διὰ τῆς ἐρήμου, τὸ μῆκος
ἔπ' ἑκατὸς χιλίῳ καὶ πεντακοσίῳ, Μυνίειτ (fossa scilicet) Ori-
entale Ægypti latius, contra Syrorum Ἐ Arabum irruptiones, à Pelusio per
desertum Heliopolim usque, ad 1500 stadiorum longitudinem.* Quæ
quidem non sunt hujus ævi. c) Josephus autem inter labores Israe- c) Antiq. l. 2.
litarum enumerat τὸν πρὸς αὐτὸν εἰς διαφυχὰς πολλὰς Διὰ τὴν ἐμ- c. 5.
*βυσσὸν in fossas derivare: τείχη τὴν οἰκοδομήσει τῶν πόλεων καὶ χῶ-
ματων, Urbibusque mania extruere, Ἐ aggeres contra Nili inundatio-
nes: addit insuper Pyramidum extruentionem, de quâ d) diximus. Ma-
netho dicit Orientales partes maximè munitas fuisse: an Heliopolim d) p. 48.
intellexerit, incertum. Certè LXX interpretes inter *Urbes munitas*,
quibus operam impenderunt Israelitæ, *Heliopolim* recensent.*

De Pelusio autem nullum est dubium. Munimentum hoc,
omnium vetustissimum, e) *Robur Ægypti*, etiam Ezechielis tempore, e) Ezech. 30.
habebatur. *Præsidium ei impositum est militum 240000.* Paulò 15.
post Manetho ponit hunc locum, *ἀρχαῶν ἔχοντα μυσίων τὴν πρὸς
μετρεῖον, habentem perimetrum 10000 jugerum.* Quodlibet quadra-
ti latus fuerit 2500 jugerum; area 6250000. Idem hic 240000
hominum numerus, post annos circiter 500, in Syriam etiam exiisse
dicitur, postquam à bis totidem, id est, 480000 militibus obsessi fuif-
sent. Ingentes quidem isti numeri: verum Ægyptum seculis se-
quentibus supra 7000000 hominum aluisse comperimus. Sunt
autem in hoc fragmento multa disciplinæ militaris antiquissimæ ve-
stigia; Castrorum metatio, præsidia, urbium munitio, custodia, mili-
tum stipendia & exercitatio.

Hæc de inopinato Pastorum adventu: de illorum decessu, ad
Seculum XII.

Ægyptiorum Colonia.

- Æ**Gypto ad hunc modum à Pastoribus occupatâ, incolarum veterum pars magna solum vertere & novas sedes quærere coacta est. e) *Istrus de Coloniais Ægyptiorum* scripsit (sub Ptol. Euergete) sed periit liber. Diodorus quasdam habet illorum *δομικίας*. Quæ de Babylone narrat & de Athenis, hoc Seculum spectant. b) *Ægyptii*, inquit, *colonias plurimas ex Ægypto in terrarum orbem disseminatas fuisse dicunt. In Babylonem enim* (Babyloniam: nondum condita Babylon) *colonos deduxit Belus, qui Neptuni & Libya filius habetur; & positâ ad Euphratem sede, instituit Sacerdotes ad morem Ægyptiorum exemptos impensis & oneribus publicis, quos Babylonii vocant Chaldaeos; qui, exemplo sacerdotum & physicorum astrologorumq; in Ægypto, observant stellas.* Hestius de hac transmigratio-
 ne dixit, c) *Sacerdotes qui effugerant* (ex hoc scilicet Ægypti incendio) *sacra Jovis Enyalii rapientes, in Senaar Babyloniæ agrum pervenisse.* Ζως Ενυάλιου est Βῆλ Αρεῖ, Hinc lux d) *Paulaniæ: Belus Babylonius à Belo homine Ægyptio Libya filio nomen habet. Atque hæc verisimilis est Beli Babylonii origo.*
- e) *Athenienses Ægyptiorum colonos fuisse, tum alii, tum Theopompus tradit* ἐν τῷ Τετραβλίῳ. Diodorus, f) loco citato; *Dicunt τῆς Ἀθηνῶν δόμικίας εἶναι Σαίτων τῶν ἐξ Αἰγύπτου, Athenienses colonos esse Saitarum ex Ægypto. Et cognationis argumenta proferunt: quòd illi Græcorum soli Urbem vocent Ἀστὺ, à vocabulo astu quòd apud ipsos est; & quòd illorum πολιτεία in tres classes digesta, & eodem modo ordinata sit quo Ægyptiorum. I. Εὐκατείδαι, qui in disciplinis maximè exercitati & ad summos honores proveecti, sicut in Ægypto Sacerdotes. II. Γεωμόχοι, quorum est arma comparare & pro patriâ militare, sicut in Ægypto Γεωργοὶ subministrant milites. III. Opifices: qui artes illiberales exercent & ministeria necessaria obeunt, cui ordini similis est apud Ægyptios.* Argumentis istis adjice Atheniensium veterum vestes lineas, more Ægyptiorum; quas non diu ante Bellum Peloponnesiacum gestare desierunt. g) ἔπολις χερὸν ἐπειδὴ χιτῶνας λινῆς ἐπέλυτο Φορβῆς. Adde etiam, quòd ad Saitas propriè pertinet, cultum *Minervæ*, quæ fuit notissimum *Saitarum* numen. Hinc h) *Plato de Saitis, Μάλα, inquit, Φιλαθλιάμοι, καὶ ἵνα τρέπον οἰκεί-*

a) Constant.
Porphrog.
Them. 15.
p. 46.
b) Diod. l. 1.
p. 17. a.

e) supra p. 32.

d) Messeniæ.
p. 261.

e) African. a.
pud Euseb.
Pr. l. 10. c. 10.
p. 491.
f) p. 17. b.

g) Thucyd. l. 1.

h) in Timæo,
p. 1043. a.

οἰκείοι πάντες εἶναι Φασίν, Atheniensium amici sunt, seq; eis genere quodam conjunctos esse ajunt.

Pergit Diodorus, γεγονέναι δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων τινὰς Αἰγυπτίους ὧν τῶν Αἰθιοπίαις, quosdam Aegyptios Atheniensibus praeuisse. Tres memorat, Peteon Menefthei patrem, Cecropem, & Erechtheum. Desideratur Cecropis nomen: Locus enim mutilus est; sed res indicat. Τὸν γὰρ Πέτρω (Πετρώ) τὸν πατέρα Μενεσθέως ἔστραβωσαν ἰσοεῖς Τεγίαν ** (desunt nonnulla) ** Φανερώς Αἰγυπτίου ἱστωρῶν ζῆλον ταχεῖν ὑπερῶν Αἰθιοπῶν πολιτείας τε καὶ βασιλείας διφύσας δὲ αὐτῷ γεγονότῳ. Ista in editis male conjuncta sunt. Peteus enim Ornei filius, Erechthei Regis nepos, ab Aegeo Athenis pulsus, in Phocide consenuit; Cecrops autem & διφύης fuit, & Rex Athenarum; de quo amplius inquirendum est.

Cecrops.

Gemina a) natura veram causam Athenienses ipsi non possunt reddere: manifestum est quod cum politica duplicis, Graecae & Barbarae, p.17. c. municeps esset, habebatur διφύης, partem bestia habens, partem hominis. b) Apollodoro, Cecrops est ἀντόχθων, συμφύης ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ θεακονίως, indigena, corpus habens hominis simul & serpentis. P. 191. Alii autem alias rationes excogitarunt. c) Sive ob longitudinem corporis; sive idcirco quod quum esset Aegyptius utramque linguam sciebat. d) Διὰ μῆκος σώματος ἔσω καλέμενον, ὡς Φησὶν ὁ φιλόλοχος: ἢ ὅτι Αἰγυπτίῳ τὰς δύο γλώσσας ἠπίσταντο. e) Eustathius ex fabulis refert illum διὰ ὄφως εἰς αἰθροπὸν ἐλθεῖν ἐπειδὴ ἐκεῖθεν ἐλθὼν εἰς Ελλάδα: καὶ τὸν βάρβαρον Αἰγυπτιασμὸν ἀφεῖς, χρηστὸς ἀνελάβετο πρόπας πολιτικῆς. Sed est magis verisimile illum ex Aegypto mores magis civiles in Graeciam induxisse. Alii dicunt illum homines per copulam διφύης fecisse, & f) legem tulisse, ut virgines uni viro elocarentur, secundum legem in Aegypto à Vulcano latam. f) Suid. in Περσῶν. g) Ἐν Αθήναις πρῶτῳ Κέκροψ μίαν ἐν ἑξέσει, ἀνέδην τὸ πρῶτερον ἰσοῶν τῶν στυγῶν καὶ κοινογαμμίῳ ὄντων Cecrops primus Athenis unam saminam uni viro κοίμησεν; cum antea promiscue congregarentur. nuptiaeque essent communes. Est autem rationi maxime consentaneum naturam geminam illi attributam fuisse, h) Ἐξ τῶν διφύης Αἰγυπτίῳ γένεσθαι, καὶ εἰς Ελλάδα ἐλθεῖν καὶ βασιλεύσαι, quod ex Aegypto

pro oriundus venit & regnavit in Graciâ. Hic enim primus est qui in Graciam transfretâsse, & sedes ibi posuisse, memoratur.

Littora Ægypti importuosa sunt, adeoque Ægyptii rerum nauticarum imperiti; Phœnicia autem maritimis urbibus frequens: aperto mari, & portuum securitati aderat mons Libanus, fabricandis navibus materiæ feracissimus. Hinc Phœnices primi mortalium rei nauticæ operam dederunt: hinc profectioes navales; hinc longinqua perscrutantur littora.

a) Joseph. c.
Ap. p. 1038 f

a) Φοίνικες μὲν αὐτὶ καὶ ἔμπο-
ροὶ τοῖς Ἕλλησιν ἐπεισπλέοντες ἐκ τῆς ἐγῶσθησαν ἔτι ἐκείνων
Λιβύησι, Phœnices propter negotiationem ad Græcos navigantes pro-
tinus innotuerunt; & per illos Ægyptii. Neque fuit ista vagandi li-

b) Euf. Præp.
p. 38. d.
c) L. i. c. 1.

b) Sanchuniathon tradidit, & Saturnum & Astartem terrarum orbem peragrâsse. c) Herodotus (ex sermone Persarum) refert Phœnices à mari Rubro in hoc mare profectos, positis sedibus in eâ regione quam nunc quoque incolunt, continuo longinquis navigationibus incubuisse, velturisque mercium Ægyptiarum & Assyriarum faciendis. Alibi:

d) Herod. l. 7.
c. 89.

d) Phœnices (ut ipsi memorant) quondam mare Rubrum accolebant: illinc transgressi, maritima Syria habitant. Is autem Syria tractus, & quicquid Ægypto tenus est, Palestina vocatur. Huic sententiæ accedit is, qui de Azoto urbe dixit, e) Ταύτῳ ἔκτισεν εἰς τῶν ἐπαρῶ-
ντων ἀπὸ Εὐθραῆς θαλάσσης Φυγάδων, illam condidit unus adve-
narum qui è Rubro mari fugerunt. Strabo tamen rem dubiam facit. * Alii, inquit, referunt Phœnices & Sidonios nostros esse colonos eorum qui sunt in Oceano, addentes, illos ideo vocari Phœnices (puni-
ceos) quòd mare Rubrum sit: οἱ δὲ ἐκείνης τῆτων, Alii illos horum colonos fuisse existimant. Ambiguitatis in causâ nimia vetustas. Utcunque sit, extra dubium est hisce seculis Phœnices velificationibus inclaruisse: & Cecropem è Phœniciâ solvisse verisimillimum est. Hactenus autem f) ratibus navigabatur, inventis in mari Rubro inter insulas à rege Erythra.

* L. i. p. 42.

f) Ph. l. 7.
c. 56.

f) ratibus navigabatur, inventis in mari Rubro inter insulas à rege Erythra.

g) Ἐκείνῳ δὲ
l. 2. §. 54.

g) inquit, qua nunc Salamis, olim verò Coronis dicta, mense secundum Cyprios Aphrodisio, mactabatur homo Agraulo filia Cecropis & Agraulidis nympha: & duravit consuetudo usque ad Diomedis tempora: tunc mutata est, ita ut homo sacrificaretur Diomedis. Intra unum autem septem erat & Minerva templum, & Agraulis, & Diomedis. Ma-

Αἰαν-

Etandus ab ephobis ductus cum aram ter circumierit, sacerdos eum lanceâ confodit per stomachum, & sic super rogam constructum ὀλοκαύτηεν cremabatur totus. Hunc morem sustulit Diphilus rex Cypri temporibus Seleuci Theologi, & ritus iste in sacrificium bovis mutatus est. Salamis in Cypro condita est à Teucro post bellum Trojanum. Agraulos Cecropis uxor a) *Athai filia* dicitur. Cecrops a) Apollodor. autem & αἰθροποῦσιαν & Minerva cultum in Cyprum introduxit. l. 3. se videtur.

Cecropem Minerva cultum in Græciam attulisse certius est:

b) & ex Minerva nomine, qua Græcè Ἀθηνᾶ dicitur, Athena nunc b) Euf. n. 460. cupata. Illa ἐφύτωσεν ἐλαίαν ἢ νύω, ait c) Apollodorus, ἐν τῷ c) L. 3. p. 192. Πανδροσίω δέικνυσι, produxit Oleam, qua nunc in Pandrosio ostenditur: ut Ruminalis ficus, Romæ. Olea illa, à Persis d) *accensa*, ad d) Pausan. l. 1. duos cubitos eodem die repullulasse fertur. Quidam tamen Minervam, Ogygis tempore, e) *ad Tritonem Bæotia fluvium nutrivam*; alii ad *Lacum Tritonis in Libya* natam fabulantur. e) lb. l. 9. p. 593.

Cecropem etiam Jovis cultum in Græciam induxisse ferunt.

f) *Primus Cecrops bovem immolans Jovem appellavit*, g) Ζῆνα, f) Euf. n. 463. ποροσηρόσεν. De victimâ dissentit h) Pausanias. Ο μὲν Δία, g) Syncell. πὲ ὠνόμασεν Ἰπτατον πρῶτον, καὶ ὀπίσσω ἔχθη ψυχῶν, τέτων μὲν h) L. 8. p. 456. ἠξίωσεν ἄδεν Ἰῦσαι πέμματα ἢ Ἰπτιχώρια Ἰπτι τὰ βωμῆ κατήγαγεν, Cecrops primus Jovem Supremum nuncupavit; & nihil vitâ praditum ei immolandum duxit, sed liba patria ad aram porricienda sanxit. Alibi Eusebius: i) *Cecrops primus Jovem appellavit Deum; primus Athenis aram statuit; primus Minerva statuam posuit: & post illum* i) Euf. Præp. l. 10. c. 9. οἱ παρ' Ἑλλήσι θεοὶ πάντες ἡμεαλογῆν, tota Græcorum numinum genealogia texitur. Epiphanius etiam de Græcorum theologia: k) Συνοραφεῖς καὶ ἰσομορφάφαι δὲ τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐρασιούμφοι k) Hæref. l. 1. ἐθνομυθῶν πλάνης, Scriptores & historici à fabulosis Egyptiorum, 5. 7. erroribus collectam corrogant. l) Μετηνέχθη ἢ ἔαδτα εἰς Ἑλλῶνας l) Ibid. δὲ τὴν ἡλικίαν τὰ Κέροσπι, Ista autem ab ætate Cecropis in Græciam translata sunt. Ex Ægypto itaque fuit superstitionis Græcæ origo.

m) *Athenis mos à Cecrope (ut ajunt) permansit corporis terrâ humandi; quam cum proximi iniecerant, obductaque terrâ erat, frugibus* m) Cic. de Leg. l. 2. prope obserebatur; ut sinus & gremium quasi matris mortuo tribueretur; so- finem. lita autem frugibus expiatum, ut vivis redderetur. Sequabantur e-

pule, quas imitant coronati: apud quas, de mortui laude cum aliqui d veri erat predicatum (nam mentiri nefas habebatur) iusta confecta erant. Posteaquam (ut scribit Phalcreus) sumtuosa fieri funera & lamentabilia cepissent, Solonis lege sublata sunt.

a) Strab. l. 9. p. 397.

De statu politico, a) sufficiat adjecisse quod, tradit Philochorus. Cum Cares a mari, Bæoti Aones dicti a terra regionem Atticam popularentur, Cecrops primus multitudinem in XII urbes congregavit; quarum nomina sunt Κεκροπία, Τετραπόλις, Επακρία, Δεκέλφα, Ελωσις, Αφύδινα, Θόρακ, Βραύρων, Κύθηρα, Σφήτι, Κηφισία, Φάληρα. Theseus demum XII urbes in unam contraxit. b) Tetrapolis fuerunt Οινόη, Προβάλιντος, Τερόρουρος, Μαργαθών.

b) Steph. T. 199

c) In A. & Δία.
d) Strab. l. 9. p. 407. b.
e) Pausan. l. 9. p. 577.

Præter Athenas Atticas erant etiam Bæotica, quæ alio nomine Ὠρχομήδος & Eubæica, quæ Διάδες dictæ; aliæque quas numerat c) Stephanus. d) Athena & Eleusis ad Tritonem fluvium sita, cum Cecrops (potius Ogyges) præesset Bæotia tunc Ogygia dicta, postea e) di-luvio deletæ sunt.

Æra Attica.

f) Marm.

Ab adventu Cecropis confurgit Æra Attica, per Reges Archontes, Athenienses deducta; ad quam res Græcæ accommodantur. Author Parius Arundelliani Marmoris f) ἀνέγραψε τὰς ἀνωτέρω χρόνους, ἀρχαίως δὲ διὰ Κεκροπίου τὴν πρώτην βασιλεύσαντα Ἀθηνῶν εἰς ἀρχογίαν Ἀθηνῶν Διογενῆς, descripsit superiora tempora, auspiciatus a Cecrope primo Athenarum rege usque ad archontem Athenis Diogenetum. Id est, per annos 1318. Terminum hujus intervalli citeriorem constituit Seldenus ad annum Per. Jul. 4450. Demum annos 1318, habes annum Per. Jul. 3132, sive primum Cecropis, atque Æræ Atticæ.

Epocha Marmorea.

<p>ΑΦ' ἧς Κεκροπὺς Ἀθηνῶν ἐβασίλευσε, ἢ ἡ χώρα Κεκροπία ἐκλήθη, τὸ πρότερον καλεσμένη Ἀκτική διὰ Ἀκταίης ἑαυτοῦ χθονός, ἔτη ΧΗΗΗΔΙΙΙΙ.</p>	<p>Ex quo Cecrops Athenis regnavit, & regio Cecropia dicta est, antea nuncupata Attica ab Ακταίο indigenά, anni 1318.</p>	<p>Æra Attica.</p>
--	---	--------------------

ΑΦ'

Ex

ΑΦ' ἢ Δδκαλίων ἐξήλθεν ἡ Παριασσὸν ἐν Λυκωρείᾳ ἐβασίλευσε, βασιλεύσας Αθηνῶν Κεκροπος, ἔτη ΧΗΗΗΔ.	Ex quo Deucalion iuxta Parnassum in Lycoriâ regnavit, regnante Athenis Cecrope, anni 1310.	Æra. Attica. 9
---	--	----------------

Satis convenit Eusebio cum Marmore, de intervallo ab initio Cecropis ad Excidium Trojæ; non item de intervallo proximo, à casu Trojæ ad Primam Olympiadem. Unde evenit ut initium Cecropis, totumque hoc intervallum, apud Eusebium annis 26 recentius sit quam in hâc αἰαγραφῇ· monuimus a)suprà, rationem daturi ad Trojæ casus epocham.

Ad SECULUM IX.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἢ δίκη Ἀθῆνησιν ἐγγύεσσι Ἄρει ἐ Ποσειδῶνι ὑπὲρ Ἀλιέροθις τῆς Ποσειδῶν καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη Ἄρει πᾶν, ἔτη ΧΗΗΙΔ' ΔΠΙΙΙ, βασιλεύσας Ἀθηνῶν Κραναός.	EX quo Mars & Neptunus iudicio egerunt de Halirrhothio Neptuni F. & locus nuncupatus est Areopagus, anni 1268, regnante Athenis Cranao.	Æra Attica. 51
ΑΦ' ἢ Κατακλυσμός ἐπὶ Δδκαλίανος ἐγγύεσσι, καὶ Δδκαλίανος ἰσὺς ὄμβρος ἐφυγῆν ἐν Λυκωρείᾳ εἰς Ἀθῆνας πρὸς . . . . ον καὶ τῆς Διο . . . υο . . . δι . . . μισ . . . ιερ . . . ονιδ . . . ο . . . Ἐ Σωτήρια ἔθυσεν, ἔτη ΧΗΗΙΔ' ΔΠ, βασιλεύσας Ἀθηνῶν Κραναός.	Ex quo Diluvium sub Deucalione contigit, & is imbres effugit à Lycoriâ ad Athenas . . . . . & (Jovi Phyxio) . . . . . Sacra pro salute fecit, anni 1265, regnante Athenis Cranao.	54
ΑΦ' ἢ Ἀ. . . κήσων Δδκαλίανος ἐβασίλευσεν ἐν Θερμοπύλαις, ἐ σωτήρια ἰσὺς πᾶσι τὸν ὄρον οἰκῶντας, ἐ ἀνόμασεν Ἀμφικύονας καὶ π . . . νη . . . καὶ νῦν ἐπὶ ἴδυσιν Ἀμφικύονας.	Ex quo Amphicyon Deucalionis F. regnavit Thermopylis, & congregavit accolas vicinos, & nominavit eos Amphicyonos.	P 2

Φικίονες, ἔτη ΧΗΗΙΔ'ΠΠΙ, βασιλεύοντες Ἀθηνῶν Ἀμφικίλιον.

nas & P. . . . etiamnū Attica, 61
sacrificant Amphibyliones, anni 1258, regnante Athenis Amphibylione.

ΑΦ' ἔ Ελλω ὁ Δωκ ... Φθιώτιδος ἑβασίλδου, ἔ Ελλωες ἄνομάδου πὸ Φετρεν Γραικοὶ καλέμενοι· ἔ τὸν ἀγῶνα Παλαθιωαία ... ὡι ΧΗΗΙΔ'ΠΠΙ, βασιλεύοντος Ἰ Ἀθηνῶν Ἀμφικίλιον.

Ex quo Hellen Deucalionis F. in Phibiotide regnavit, & Hellenes nominati sunt qui antea Graeci appellati; & certamen Panathenaorum . . . . 1257, regnante Athenis Amphibylione. 62

ΑΦ' ἔ Κάδμος ὁ Ἀγήνορος εἰς Θήβας ἀφικέτο . . . . ἐκίσει τὴν Καδμείαν, ἔτη ΧΗΗΙΔ'Π, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικίλιον.

Ex quo Cadmus Agenoris F. Thebas advenit . . . . . condidit Cadmiam, anni 1255, regnante Athenis Amphibylione. 64

ΑΦ' ἔ . . . . η . . . νίκης ἑβασίλδου, ἔτη ΧΗΗΙΔ'Π, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικίλιον.

Ex quo . . . . . nicā regnāvunt, anni 1252, regnante Athenis Amphibylione. 67

ΑΦ' ἔ ναός . . . ὦν ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Ελλάδα ἐκλάσει, ἔ ἄνομάδου Πεντηκόντορος, ἔ αἱ Δαναὶ θυγατέρες . . ὦνη καὶ βα . . . αρεῖω καὶ Ἑλικῇ ἔ Ἀρχεδίκη διακλήρωθει [αὶ] ὑπὸ τ' λοιπῶν . . . αὐ] . . . καὶ ἔθυσαν ἑπὶ τ' ἀκτῆς ἐμ Παρα . . . ἀδὲ ἐν Λίνδῳ τ' Ῥοδίας, ἔτη ΧΗΗΔΔΔΠΠΙ, βασιλεύοντος . . . . .

Ex quo Navis . . . . . ex Aegypto in Graciā transfmisit, & nuncupata est Pentecontorus, & Danaï filia Amymone & B . . . . . & Helice & Archedice forte lecta à ceteris filiabus . . . . . & sacrificabant super littus in Para . . . . . ade in Lindo, quæ Rhodi urbs est, anni 1247, regnante Athenis Erichthonio. 72

. . . . ἴμιος Παρθενωαίσι τοῖς πρῶτοις θυσιάζοις, ἀεμα ἔξωξε ἔ τὴν αἰῶνα εἰδεικνυε, καὶ Ἀθηνῶν

Ex quo Erichthonius, Panathenais primò celebratis, currum junxit & certamen edidit, & Athenien-

δε . . ον . . αι . . θεων Μητρος ε-
 φωνη εν Κυβελαις, και Ταυρις ο
 Φρυξ αυλας πρωτος ηυρεν εν κ . .
 αναις . . σφε . . . . . εμψυλω Φρυ-
 λισι πρωτῳ ηυλησε. Ε αυλας νο-
 μους Μητρος, Διονυσ, Πανος, και
 τον επ . . ετη ΧΗΗΔΔΔΔΙΙ, βα-
 σιλευοντος Αθηνων Βερχθονια τῶ
 τῶ αρμα ζευζυλι.

niceses . . . . . Deo-
 rum Matris apparuit in
 Cybelis; & Hyagnis Pbryx
 tibus primus invenit . . . .
 que Pbrizgia vocatur, ti-
 bibus primus cecinit & ali-
 os nomos Matris, Bacchi,
 Panis, & . . . anni 1242,
 regnante Athenis Erich-
 thonio qui currum con-
 junxit.

Æra
 Attica.
 77

Areopagus.

a) **P**ostquam Minerva, inventa olea, Neptunum vicerit; indignè
 ferens Halirrhothius Neptuni filius, oleas capit excidere: cui
 dum hoc facit, ferrum de manubrio decidit, & ei caput amputavit.
 Neptunus verò dolens filii sui obitum, Martem homicidii caput argue-
 re: inde effectum est, ut Mars & Neptunus de hac re iudicium apud
 Athenas experirentur. Pausanias aliter; Halirrhothius b) Neptuni
 filius vim intulit Alcippe Martis filia, & à Marte occiditur. c) Apollodor.
 Neptuno eum in jus vocante, Mars in Areopago, XII Diis iudi-
 cantibus, absolvitur; Circa initium regis Cranai. Actio Neptu-
 ni, Martisque exceptio, à d) Libanio Sophista conficta le-
 guntur.

a) Ser. in Vir-
 gil. Georg. l. 1.
 vers. 18.
 b) L. 1. p. 37.
 52.
 c) Apollodor.
 l. 3. p. 193.
 d) Orat. 21.
 23.

Totam hanc rem ignorabat Æschylus; qui (ex Minervæ per-
 sonâ) e) dicit πείρον Αρειον vocatum; quòd Amazones (locum
 occupantes) Marti hostias immolarunt; & primum capitis iudici-
 um ibi fuisse in causâ Orestis, id est, post bellum Trojanum. Sed
 & ante Orestem; f) Cephalus jaculo fortè occidit uxorem Procrin,
 Erechthei filiam; & in Areopago iudicatus, perpetuo exilio damna-
 tus est. Et Dædalus, g) Discipulo suo Talo, sororis filio, ex arce
 deiecto, condemnatus in Areopago, ad Minoem fugit. De hoc au-
 tem Concilio certiora habebimus, ad Draconis, Solonisque
 tempora.

e) Eumenid.
 vers. 690.
 f) Apollodor.
 l. 3. p. 200.
 g) Ibid. p. 206.

Diluvium Deucalionis.

DUO apud Græcos celebrantur Diluvia : Alterum in Bœotiâ tempore *Ogygis*, ante annos 250, quando a) *Copais lacus, obstruētis in imo meatibus, aucta est usque ad loca habitata : ita Eleusinen & Athenas absorptas* b) diximus. Alterum *Deucalionis*, in *Thessaliâ*, quam c) *montes undique præcludunt; ad Orientem Pelion & Ossa, ad Aquilonem Olympus, ad Occidentem Pindus, ad Meridiem Othrys. Peneus, in quem alii confluunt amnes, per planiciem fertur, & per unum angustumque anfractum exit in mare. Ferunt hos fluvios olim (sub Deucalione puta) Thessaliam fecisse pelagus, & Neptunum fecisse anfractum illum per quem meat Peneus.* Sanè Neptuno Deucalion cœtaneus erat. Nondum autem uno Thessaliæ nomine innotuit regio ista; è quâ *Homerus* decem populos totidemque Dynastas ad bellum Trojanum recenset.

p. 882.

De Deucalionis Diluvio, rituque Hieropolitano ab eodem instituto, legendus *Lucianus*, de *Deâ Syriâ*. Porro Deucalcion-cultum Deorum docuisse fertur.

d) *Apol. Rhod. l. 3. v. 1685.*

_____ d) *Ἐνθα Πρωμηθεὺς
Ἰαπέλοιδης ἀγαθὸν τέκε Δοικαλίωνα,
ὅς πρῶτος πόλιν ἔδειματ' ὑπὲρ
Ἀθαράτοις, πρῶτος ἦ ἔ ἀνθρώπων βασιλεύσεν.*

Ubi Prometheus

*Iapeto satus bonum genuit Deucalionem;
Qui primus condidit urbes, & extruxit templa
Dis, & primus inter homines regnavit.*

e) *V. Pyrrhi initio.*f) *suprà p. 64.*g) *Augustin. Civ. Dei l. 8. c. 80.*

Scholias tes ibi : *Hellenicus tradit Deucalionem Promethei filium regnasse in Thessaliâ, & aram XII Dis construxisse. Thessalia autem prius vocabatur Hamonia.* e) *Plutarchus; Quidam tradunt Deucalionem & Pyrrham, constructo apud Dodonam templo, ibi confedisse in Molossis.* Oraculum autem Dodonæum ex *Ægypto* advectum esse f) docuit *Herodotus*.

g) *Ut Varro scribit, regnante Atheniensibus Cranao, successore Cecropis; ut autem nostri Eusebius & Hieronymus, adhuc eodem Cecro-*

pe

permanente, Diluvium fuit quod appellatum est: Deucalionis, eò quòd ipse regnabat in earum terrarum partibus ubi maximè factum est. Varroni convenit cum Marmore; Syncellus etiam a) sub Cranao: neque dissentiunt Tatianus & Clemens, qui sub Crotopo συζητῶν collocant. Orofius Amphictyonis temporibus attribuens, extrema Crotopi respexisse videtur.

Quòd, post Tatianum, Clemens Alex. Eusebius, Syncellus, alii, Deucalionis Diluvium, & Phaëtonis Incendium (res satis contrarias) in idem tempus conjiciant; id quidem ex Platonis Timæo depromptum est; b) quem consulas. Plato autem, ex Ægyptiori disciplinâ tradidit. Illi Majorcm Διοκλειῶσιν, hoc est, redintegrationem per ἐκπύρωσιν, aut per κατὰ κλυμὸν perfici c) docuerunt.

Neque Belli, inter Athenienses atque Atlanticos, d) ante 9000 annos gesti, meminissent, (quod Solonem ab Ægyptiis audivisse comminiscitur Plato) si Crantor olim, & Platonis interpretes, historiam eam veram fuisse non asseverassent. Multò sobrius Origenes, Porphyrius, Proclús allegoriam esse existimârunt.

Concilia Amphictyonica.

NON una fuit apud Græcos Ἀμφικτυονία: vetustissima quidem Thessalica hæc, quæ idcirco instituta est ut essent Græci e) φίλοι e) Dion. Hæρωδὴ ἀλλήλοις, λυπεροὶ ἢ τῆς βαρβάρους ἐφοβητοὶ, sibi invicem amicis, sed Barbaris graves & formidabiles. f) Enumerantur gentes f) Æschinis XII, quæ Concilii participes essent: Extra Πύλας, VII; Oetæi, (aliis Orat. Ἰωνία) Malienses, Phthiotæ, Thessalæ, Magneta, Perrhæbi, Dolopes (ab Æschine omitti, quòd forsan ejus ætate interierat gens Dolopum:) Intra Πύλας, V; Locri, Dorienses, Phocenses, Bæotii, Jones. g) g) L. 10. p. 622 Pausanias Perrhæbos omisit & Bæotos; Suidas, Harpocration & Michael Apostolius Thessalos & Locros. Convenire soliti erant Amphictyones bis quotannis ad Thermopylas; ubi h) Cæceris Amphictyonidæ templum, sedilia Amphictyonibus, & ipsius Amphictyonis delubrum extitit sunt. Synodus Πυλαία vocatur, & assessores Πυλαῖται.

Alterum Ἀμφικτυονικὸν σέσημα apud Delphos i) institutum; j) Strab. l. 9: fuit, quod & de publicis rebus consultaret, & communem Templi procurationem sustineret, quum pecuniâ grandes & donaria deposita custodiret.

diâ atque sanctimoniam indigerent. *Vetustiora ignorantur, sed Acrisius memoratur primus qui Amphictyones (hos) ordinaverit, & urbes definiaverit quibus in confessu eo esset jus suffragii. Convenerunt primo XII urbes, (non gentes) postmodo urbes plures se adjunxerunt. Concilium vocabant Pylæam; erat & vernum & autumnale; & Cereris sacrificabant Pythagora. Amphictyones, hi, postquam Pythia instituta sunt, ludis istis præsidebant: Neque publicas Græciæ, sed Templi Delphici res sacras procurabant. Concilium hoc ad alterius exemplar compositum est; eadem utrobique vocabula. a) Ἀμφικτύονες, ὡς οἰκοὶ Δελφῶν, σωαγόμωροι ὅτι Πυλαίαν, Πυλαγόρα & Ἱερόμνημονες, Amphictyones, circumbabiantes Delphos, congregati ad Pylæam, Pythagora & sacrorum memores dicuntur. Pausanias utrosque distinguit: dicit, b) *Conventum Achaorum ad Ægium celebrari, καὶ τοῖς ἐς Θερμοπύλας τε, καὶ ἐς Δελφὸς οἱ Ἀμφικτύονες, sicut tam ad Thermopylas, quam ad Delphos Amphictyones.* Sanè magna fuit utriusque vel similitudo, vel confusio. Neque enim c) *Amphictyones, qui templum Delphis trecentis talentis construendum locarunt, iidem d) Amphictyones fuerunt, qui epigrammatis & cippis exornarunt Leonidam ducesq; alios qui cum illo occubuerunt.* Ab isto coetu, ob direptionem Templi, semoti sunt ipsi e) Phocenses à Philippo Macedone post decennale bellum Sacrum; tandem verò, ob rem strenuè gestam contra Brennum Gallum, Delphos adortum, Amphictyonatum receperunt. Ad Delphicam hanc societatem pertinet Ætolorum illud III virorum sacrorum monumentum.*

f) Gruter. p.
129. 15. &
p. 1021. 7.

f) ΕΠΙ. ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ.
ΠΑΛΑΙΑΣ ΗΣΙΗΣ. ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΤΝΤΩΝ. ΑΙΤΩΛΩΝ.
ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΥ. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΥ. ΔΑΜΩΝΟΣ.

Tertia *Αμφικτυονία* etiam Sacra fuit; instituta ad tuendam τὴν ἀσυλίαν Templi, quod Neptuno sacratum est in Calauriâ insulâ. g) *Ἡν ἢ καὶ Ἀμφικτυονία ἕως πρὸς τὸ ἱερὸν τὸ ἐπὶ τὰ πόλεων. Fuit etiam ad hoc Templum Amphictyonatus quidam urbium VII; Quarum nomina Hermione, Epidaurus, Ægina, Athenæ, Præstia, Næplia & Orchomenus Minyicus.* h) *Androtion dixit, quod ἐξ ἀρχῆς ἀφικόντες ἐς Δελφὸς ὡς τὰ τῶν παροικούντων σωθεὶς Ὀλύμπου, & ὄνομα δῶσαι μὲν Ἀφικτυονίας τὰς σωελθόντας, Initio afflores ἐς finitimis convenerunt Delphos, & qui coierunt nominari sunt Ἀφικτυονες* (ab

g) Strab. l. 8.
p. 374.

h) Pausan. l. 10.
p. 622.

(ab αΦικεσθ) ἀνικησαι ἢ ἀνά χερόν τὸ νῦν σφισιν ὄνομα, per
 tempus autem obtinuit nomen Amphictyonum. a) Ἀνακτιμένης no- a) Ἡρακλέα,
 men deducit δὲ τὸ πρὸς θεοῖσιν εἶναι τῶν Δελφῶν τὰς συναχθῆναι ἁμφ.
 quod coacti essent Delphis circum-vicini, quasi, Ἀμφικτιόνες, Scho- b) L. 3. p. 148.
 liastes b) Thucydidis : Περικτιόνες εἰσι, καὶ ἀμφικτιόνες, οἱ περὶ τοὺς
 κέντρους. n. 4.

His exemplis, in Asia, c) Panionium ex XII urbibus; & Triop- c) Herodotus,
 um Doriense ex VI, à colonis Græcis instituta sunt, Sec. XIV. l. i. c. 143.
 144.

Cadmus.

Altera Ægyptiorum exulum colonia in Græciam deducta est à
 Cadmo Agenoris filio. d) Phœnix & Cadmus de Thebis Ægy- d) Eul. n. 562.
 ptiorum in Syriam profecti apud Tyrum & Sidonem regnaverunt. De-
 in, e) Raptâ Europâ, Cadmus regnavit Thebis. e) n. 587.

f) Cadmus Agenoris filius à rege missus ad querendam Europam f) Diod. Sic.
 Rhodum navigavit: & cum tempestate jactatus uovisset se templum, l. 5. p. 227. d.
 Neptuno struendum, servatus in eâ insulâ templum illi Deo condidit, &
 Phœnicibus quibusdam ibi relictis ejus curam demandavit; qui in Ja-
 lysiurum societatem coaluere; & ex iis fuit Sacerdotum successio. Jaly-
 siaz urbs fuit g) Achæa, postea Jalyssus dicta, quam condiderunt Heli- g) Ibid. c.
 ad. De Telchinibus & Heliadibus, Rhodi incolis, multa h) Diod. p. 326. d.
 quem consulas.

Præter Neptuni cultum, etiam αἱ Θρακοῦσιαι Phœnices in hanc
 insulam intulisse videntur. i) Rhodi, mense Metagirmione ἐκτεῖσαι. i) Porphyr. de
 μῦθ. XVI Kal. Novemb. homo sacrificabatur Saturno. Qui mos, Abstin. l. 2.
 cum diu invaluisset, immutatus est. Nam ex capite damnatis unum s. 54.
 servabant usque ad Saturnalia, quem instante festo, extra portas produ-
 centes juxta Aristobula fanum jugularunt, vinum propinantes.

k) Cadmus Delphis Phocidem (vel Thebaidem) versus pergens, k) Pausan. l. 9.
 vaccam habuit itineris ducem, emptam à bubulcis Pelagontis, ὅπτι ἦ ἕκα- p. 559,
 πέρης ἢ βοὸς παλαιοῦς σημεῖον ἔτι εἶναι λευκόν, εἰκασμῶν οὐκ ἔλα-
 ῖ δὲ σελῶνης, ὅποτε εἴη πλήρης, in utroque item latere habentem signum
 candidum; circulo simile Plenilunii. Oportebat autem, ex Oraculi ius-
 su, Cadmum cum exercitu ibi sedem ponere, ubi bos fessa procubisset.
 Oraculum habes, apud Aristophanis l) Scholiaften. l) ad Ranas
 illa candida, in speciem Lunæ, superstitionem Ægyptiacam, in cultu P. 269.

Q Api-

- a) Pausan. 2. Apidis, denotare videtur: atque inde potius colligi potest Cadmum fuisse Ægyptium, quàm ex *Minerva simulacro*, fuisse Phœnicem. a) *Quidam putant Cadmum, qui in Thebaidem venit, fuisse Ægyptium, non Phœnicem: cui sententia opponitur hujus Minerva nomen, ὅτι Σίγα κ' ἔγλασσαν τὴν Φοινίκων καλεῖται, κ' ἔ Σαῖς κ' τὴν Αἰγυπτίων Φωνίαν, Quod Siga dicitur, sermone Phœnicio; & non Sais, Ægyptio.*
- b) It. sup. p. 92. Minerva ab Ægyptiis in urbe Sai maximè culta est: b) nomen autem
- c) Pausan. 1.3. Minervæ Ægyptium fuit *Neith*. Vox *Siga* non satis innotescit. c) *Sida Danai filia*; aliis d) *Beli uxor, Danai mater*. e) Ὀψα, Ἀθωᾶ
- p. 206. d) Cedren. ὅς ἑθῆρας, Πηχώριον ἐπάνυμον ἔχουσα. f) Ὀγκα, ἢ Ἀθωᾶ, κ' Φοί
- p. 21. b. e) Hefych. νικας; unde, Ὀγκαῖαι πόλις ἑθῆρων. Sunt qui hinc in Pausaniâ, pro
- f) Stephab. Σίγα, rescribunt Ὀγκα; sed à lectione vulgatâ nimis dissonum est no-
- g) Hefychius. men illud. Argumentum potius à Jovis nomine ducendum. g)
- h) Phœnic. l. 1. Καραῖος Ζῶς ὁ ὄψ Βοιωτῶς. h) Bocharto interprete, Καραῖος est A-
- c. 17. rietinus, *Hammon κροπερῶσα* &c.

Luculentum autem originis Ægyptiacæ testimonium exhibet ærea illa tabula, quæ *Hallarti*, circa 200 annos post adventum Cadmi, in Alcmenæ sepulcro condita, post annos inde plùs 700, ab Agefilao rege Spartano ablata est. i) *In sepulchro, præter armillam æream non magnam & duas amphoras figlinas, reperta est Ænea Tabula continens literas multas & mirabiles, utpote pervetustas; ex quibus nihil poterat intelligi, etiamsi apparerent postquam ea est abluta; sed characterum typus erat proprius quidam & barbaricus, Ægyptios maximè referens. Agetoridas itaque, ab Agefilao missus, Memphim venit ad Chonuphim prophetam, petens ut si quid intelligeret, interpretaretur. Ille postquam per triduum libros vetustos de variis characterum formis consulisset, ad Regem rescripsit, τὰς τύπας εἶναι τῆς Πη Πρωτῆ βασιλευσῆς γεγραμμένης Ἡρακλέα ἢ τὸν Ἀμφιτέυων & ἑκαμαθῆν, Typos esse scripturæ Ægyptiacæ illius, quæ in usu erat sub Rege Proteo; quam didicerat Hercules Amphitryonis filius. Herodotus, Agefilao aliquantum senior, ex k) sacerdotum placitis, tradiderat Proteum in Ægypto regnasse ante inceptum bellum Trojanum; ad illius itaque tempora non malè refertur ætas Herculis. l) Chonuphis quidam *Heliopolitanus* dicitur, m) *Endoxi Cnidii* præceptor; ut *Sech-nuphis, Platonis; Sonches, Pythagore*.*

- k) Herod. l. 2. c. 113. l) Biog. Laert. Eudoxo. m) Clem. Alex. Strom. l. 1. 303. n) Herodotus vidit, in templo Apollinis Ismenii apud Thebas Bœotias, literis Cadmum in tripode incisam: erat ista,

Ἀμφιτρύων μὲ ἀνέθηκεν εὐὸν δῖο Τηλεβοῶων,
Amphitryon me obtulit è gente Teleboarum.

Facta est hæc etate Laii, qui fuit Labdaci F. Polydori N. Cadmi Pro- nepos. a) Alterum ibidem legitur epigramma tripodis à Scao dica- ti, Hippocoontis F. etate Oedipodis Laii F. Tertium etiam Laodamantis Eteoclis F. qui regnavit solus; sub quo Cadmei, ab Argivis ejecti, ad En- cheleas se contulerunt, in Illyrico. Iſtis autem inſcriptionibus, nihil eſt literarum apud Græcos vetuſtius.

Herodotus Καδμήια γράμματα, Cadmeas literas vocat; etiam φοινικῆια; Phœnicias. Nam b) Phœnices qui cum Cadmō venerant, cum alias doctrinas in Græciam introducere, tum etiam Literas, que apud Græcos antea non fuerant. Et quidem primæ tales fuerunt, quibus Phœnices omnes utuntur; sed progressu temporis, unâ cum ſono, literarum ῥυθμὸν modum mutaverunt; & Jones, eo tempore loca iſta accolentes, Literas ἄ, à Phœnicibus diſcentes, paucarum formas mutarunt; vocarunt tamen Phœnicias, quòd Phœnices eas in Græciam introduxiſſent. Quod verò ſubjungit Herodotus, arguit iſtas literas Ægyptias potiùs, quàm Phœnicias nominandas eſſe. καὶ τὰς, inquit, βίβλους ἰφθίμους καλέουσι δῖο ἔ παλαιῶ Ἴωνες, Jones etiam priſcâ conſuetudine membranas appellant biblos; quia aliquando in penuriâ biblorum, utebantur pellibus caprinis & ovinis. ἢ βύβλος, unde Græcorum βίβλος, ſine dubio erat papyrus Ægyptia, non Phœnicia. Neque fuerunt Phœnices ipſi Literarum Authores: ſed c) Literas apud Ægyptios à Mercurio repertas eſſe oſtendimus. Græci autem, quòd Phœnices illis per commercia notiores fuerint quàm Ægyptii, & Cadmus ipſe ex Phœnice venerit, Literas cum Cadmō allatas Phœnicias appellarunt, & Cadmum genere Phœnicem eſſe exiſtimarunt. Apud quosdam etiam d) ipſa gens Phœnicum in gloriâ magnâ literarum inventionis. Ex eâ famâ, Lucanus; e)

*Phœnices primi, fama ſi credimus, auſi
 Manſuram rudibus vocem ſignare figuræ.*

Magis cautè Tacitus, f) *Fama eſt Cadmum, claſſe Phœnicum veſtium, rudibus adhuc Græcorum populis, artis ejus auſtorem fuiſſe. Cadmus itaque ex Ægypto oriundus, Phœniciis ratibus in Græciam tranſve-*

Q 2

aus,

ctus, literas istas secum intulit, quæ ultra Trojani belli tempora obtinuerunt.

Quænam autem fuerit priscis istis seculis literarum *Ægyptiarum* atque *Phœniciarum* dissimilitudo, hodie non liquet. Certè utrisque gentibus, etiam Ebræis, Syris, omnibusque Orientalibus sinistrorsum scribere commune fuit. Neque est absurdum vero, istum sinistrorsum scribendi morem à Græcis initio receptum fuisse,

a) Pausan. l. 5.
p. 338.

diuque in usu mansisse. Olympiæ a) *Agamemnonis statue adscriptum est nomen: γέγραπται ἢ καὶ τὸ ἐπὶ τῷ λαυὰ ἐκ δεξιῶν, id autem scriptum est à dextrâ in laevam; id est, sinistrorsum, ad morem ævi in quo vixerat.* Paulatim desuevit ista scribendi ratio, scripseruntque Græci βεστροφθόν. In b) Arcæ Cypseli Olympiæ dicatâ,

b) Ibid. l. 5.
p. 320.

inscriptiones sunt literis antiquis incise; καὶ τὰ μὲν ἐς δεξιὰ αὐτῶν ἔχει, κήματα ἢ ἄλλα τῶν γραμμῶν βεστροφθόν καλεῖσθαι Ἕλληες, Et quedam literarum forma rectâ ducuntur, alia autem βεστροφθόν, ut Græci dicunt. τὸ δὲ ἔστι τοιοῦδε. Ἀπὸ ἔπειτα ἔ ἐπεὶ ἴπισρεφὶ ἢ ἐπὶ τὸ δὲ περὶ, ὡς ἐν Δεξιῶν δεξιῶν, Est autem huiusmodi. A sine versûs superioris fit conversio ad initium sequentiis, ea ratione qua in diavulo curritur. Lineæ ducuntur alternè sinistrorsum & dextrorsum. c) Hesychius rationem vocis reddit:

c) In βεστροφθ.

ἔπως ἔλεγον, ἐπὶ ὁμοίως τοῖς ἀροτριῶσι βεστροφθὰς ποιῆσις. ἔλεγον ἢ ἐπὶ τὸ γράφειν τροπῶν ποιῆσις, Ita dicitur quando quis regressus facit instar boum arantium: dicitur etiam de isto scribendi modo. Eâdem scripturæ versurâ exarata sunt leges Solonis, qui Cypselo junior, Archon Athenis erat anno Attico 990.

d) Suid. in Νόμοις.

d) *Τὰς τῶν Σόλωνος νόμους Ἀθηναῖοι ἐκάλεσαν, Ἀπὸ τῶν ἐγγράφωμαι αὐτῶν ἐν ξυλίνοις ἄξουσιν, Athenienses vocarunt leges Solonis Ἀξουσας, quòd inscriptæ essent in tabulis ligneis.* Et e) ἀνεγράψαν τὰς νόμους εἰς τὰς κύβητας, *Leges in Tabulis conscripserunt.* Sed

e) Harpocrat. in κίβητας.

f) In ἰατροβιβλ.

& f) *βεστροφθόν ἢ (καὶ οἱ Ἀξουσες καὶ οἱ Κύβητες γέγραμμενός, Arones & Cyrbes scripti sunt eo modo quo convertuntur boves.*

§. III.

Cadmus etiam Bacchi cultum in Græciam primus attulit: idè-
o&que Græci Semelen ejus filiam Bacchi matrem fuisse fabulantur,

g) In Concil. Door. initio.

& Bacchus g) Luciano vocatur Συροφαινικός τινὸς ἐμπόρου τῷ Κάδμω θυγατρὸς, *Cadmi cujusdam mercatoris Syrophœnicis ex filiâ nepos.* Extra dubium est hunc Deum, cum toto suo choragio, ex Oriente in Græciam advectum fuisse. De illius autem natalibus inter
gen.

gentes non convenit. a) Τὸν Διόνυσον Τύριοι νομίζουσιν εἶναι, *Tyrii Bacchum suum esse existimant.* Frustra quidem; cum Bacchus fuerit istâ urbe antiquior. b) *Indorum alii Bacchum advenam Assyrium fuisse; alii illum Indi suvii filium, apud se natum, ferunt.* c) *Afri etiam, Oceani accola, hujus Dei incubabula sibi vendicant.* d) *Homerus autem Bacchum in Nysa Arabia natum cecinit,*

a) Achill: T. iii l. 2. initio, p. 67.
b) Philostr. l. 2. c. 4.
c) Diod. S. l. 3: p. 140. 2.
d) Diod. ib.

ἄλλοι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ προαίωτος
Prope fluent a Ægypti.

Ex Gentium lite, plures orti sunt Bacchi; de quibus fusè e) Diodorus, quem consulas. Novissimus Græcus; vetustissimus Ægyptius, qui *Osiris.* f) Τὸν Ὀσίρειν Διόνυσον εἶναι λέγουσι, *Osirin Bacchum esse ajunt.* De Græci origine g) Diodorus in Ægyptiacis: *Cadmus, Thebis Ægyptiis oriundus, filiam habuit Semelen; quæ vitata, post septem menses, infantem peperit, τὴν ὄψιν οἶον ὡς οἱ καὶ Ἀγυπτιῶν τὸν Ὀσίρειν γεγενῆσθαι νομίζουσι, εἰ δὲ specie quam Ægyptii tribuunt Osiridi.* Cadmus re compertâ, & oraculo monitus ut patrum sententia tueretur, infantem auravit, & sacra illi congrua instituit, quasi Osiris denuò se mortalibus exhibuisset, & procreationem retulit ad Jovem; ut & Osiris honestaretur, & corrupta eximeretur ab infamia: *Quare divulgatum est apud Græcos Semelen Cadmi F. è Jove suscepisse Osirim.* Postea verò Orpheus, ab Ægyptiis Theologia imbutus, præsci Osiridis natiuitatem in recentiora tempora transtulit; & Cadmeis gratificatus, novos ritus instituit, in quibus traderetur initiatis Dionysum ex Semele & Jove prognatum fuisse. Sanè ante Orpheum, h) Melampus Amytheonis F. ἐστὶ ὁ ἐξηγητὰς αὐτῶν τῶν Διονύου τῶν ὀνομάτων, καὶ τὴν ἰσοπέδιον τὴν πομπὴν τῶν Φαλλῶν, Græcis introduxit Dionysi nomen, & sacrificium, & pompam Phalli. Erat autem Melampus vir sapiens & divinandi peritus, qui cum alia multa, quæ ex Ægyptiis audiverat, Græcis inuexerit, tum quæ ad Dionysum pertinent, paucis immutatis. Neque enim casu contigit, ut huic Deo, tum in Ægypto, tum in Græcia, eadem sacra fierent. Nam apud Græcos similia sunt, neque recens introducenda; neque Ægyptii à Græcis mutuati sunt aut hunc aut alium ritum, sed omnia ferè Deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt.

e) L. 3. & l. 4.
f) Herodot. l. 2. c. 42.
g) L. 1. p. 14. d.
h) Herodot. l. 2. c. 49.

Alii volunt Bacchum, jam adultum, Athenas advenisse. i) ἡ Syncell. Κατὰ Ἀμφικλύωνα τὸν Δελφικῶν πινέξ Φασι Διόνυσον εἶναι τὴν Αἴ. P. 257. c.

Q3

11

- a) Euseb. Chr. h. 520. *Ἰουλιὸς ἐλθὼν τῷ Ξενωθῶναι Σημάχου, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ νεβρίδα δωρήσασθαι. ἔπειτα δὲ αὐτὸς ἐν Σεμέλης ἔτος.* Hieronymus a) vertit, Sub Amphictryone *Dencalionis F. Dionysius* (verum non ille *Semele filius*) *quum in Atticam peruenisset, hospitio receptus à Semacho, filia ejus capre pelle largitus est.* Paulò antè b) *Ἀμπελαρχία* ἔσθ' c) In *Σεμαχίδου* ἔγνωρίσθη, ἔχ' ἔ ἐν Σεμέλης, *Virtium cultura à Dionysio prodita est, non utique illo Semeles filio.* c) Stephanus scribit Bacchum ὡς τῶν θυγατρῶν Πηξενωθῶναι ἀφ' ἧν αἱ ἱερεῖαι αὐτοῦ, à *Semachi filius* exceptum fuisse; à quibus sacerdotes Bacchi. Traditione τ' νεβρίδου, docuit *μυστήρια καὶ τελετάς.* Bacchus, cum nebride, in d) nummo *CMYPNAIΩΝ*, percusso in honorem *Iulie Domine Augustae, sub Procos. Rufino.*
- e) Photii Bibl. p. 446. Narrat. 37. c) Conon refert *Cadmum*, non missum ad investigandam Europam (ut Græci dicunt) sed ad comparandum sibi in Europâ imperium, raptæ sororis investigationem prætaxasse. Ille Thasum fratrem in Thaso insula relinquens, in Bæotia locum munivit, quem à patria Thebas vocavit. Thasus autem f) insula juxta Thraciam, in qua mortua est *Telephassa Europa mater.* Ibi g) *Herculis templum*, à Phœnicibus conditum, qui ad quærendam Europam navigantes, Thasum condiderunt. Id autem quinque virorum ætatibus prius fuit, quàm *Hercules Amphitryonis in Graciâ existeret.* In statere nostro ΘΑΣΙΩΝ, stat *ΗΡΑΚΛΕΩΤΕ ΣΩΤΗΡΟΣ*, *Herculis Salvatoris simulacrum*: & in nummis æreis *ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ, ΔΙΟΝΤΣΟΤ ΣΩΤΗΡΟΣ.*
- §. IV.
- h) Plin. l. 7. c. 56. h) *Auri metalla & conflaturam Cadmus Phœnix, ad Pangaum montem in Thraciâ, invenisse dicitur.* Ferunt etiam i) *Cadmum Samothraciam* appulisse, καὶ τ' τελετῆς μεταχρόντα, γῆραι τῶν ἀδελφῶν *Ἰασίων* Ἀρμονίας, & perceptis *Mysteriis*, uxorem duxisse *Harmoniam, Jasonis sororem.* Samothracæ quidem Cabirorum Deorû mysteriis celeberrimi fuerunt; & jactitârunt, k) *Mysteriorum ritus à Iovæ Iasoni filio traditos olim fuisse, in ea Insula;* ante adventum scilicet *Cadmi.* Verû ex istis, quæ l) suprà dicta sunt, liquet illos sacra ista ab Oriente accepisse. m) *Iniati autem credebantur Deos habere in periculis presentissimos, & ipsos fieri sanctiores & justiores: Ideo heroes veteres & semidei illustrissimi ritibus istis imbuti sunt, Jason, Castor & Pollux, Hercules, Orpheus.* Argonautæ illi; quorum appulsum decantat n) *Apollonius.* Scholiastes ibi docet *Ulyssæm & Agamemnonem*
- b) Syncell. p. 153. d.
- c) In *Σεμαχίδου* ἔγνωρίσθη, ἔχ' ἔ ἐν Σεμέλης, *Virtium cultura à Dionysio prodita est, non utique illo Semeles filio.* c) Stephanus scribit Bacchum ὡς τῶν θυγατρῶν Πηξενωθῶναι ἀφ' ἧν αἱ ἱερεῖαι αὐτοῦ, à *Semachi filius* exceptum fuisse; à quibus sacerdotes Bacchi. Traditione τ' νεβρίδου, docuit *μυστήρια καὶ τελετάς.* Bacchus, cum nebride, in d) nummo *CMYPNAIΩΝ*, percusso in honorem *Iulie Domine Augustae, sub Procos. Rufino.*
- d) Penes me.
- e) Photii Bibl. p. 446. Narrat. 37.
- f) Steph. in Θ.
- g) Herod. l. 2. c. 44.
- i) Diod. Sic. l. 5. p. 223. c.
- k) Diod. ib.
- l) p. 36.
- m) lb. p. 224.
- n) Argon. L. vers. 915. ..

nem initiatos fuisse: etiam a) *Tarquinius, Detmaratbi Corinthii filius,* a) Macrobo. Saturn. l. 3. c. 4.
Samotheacii religionibus mysticè imbutus est; & b) Philippus Alexan- b) Plutarch in Alex.
dri M pater. c) Μουούται η̄ ἐν τῇ Σαμοθεάκῃ τοῖς Καθείροις, c) Scholiastr. lib.
antur autem in Samothracia Diis Cabiris. E Samothracia, id est, ex

Cabirorum mysteriis, Græci deducunt Cybelen, sive Deorum Ma-
 trem. d) *Corybas, a iunt, Jasionis & Cybeles filius, cum Dardano & Cy-* d) Diod. Sic. l. 5. p. 223. d.
bele, in Asiam profectus, transfulit in Phrygiam τῶ τῆς Μητρὸς τῆς ἑ-
ῶν ἱερῶν, sacra Matris Deorum: Cybele τὴν ἑαὶν κυβέλλω ἀφ' ἑαυτῆς,
Deam, Cybelen, suo nomine; Corybas autem τὰς ὀπί τῶν τῆς Μητρὸς ἐν-
θυσιασάωντας, Matris sacra furore lymphatico obeuntes, Corybantes de

se appellavit. Aliis autem e) ἄπο τῶν κυβέλλων, καβέλη, à Cybelis, e) Strab. l. 12. p. 567. c.
 Phrygiæ monte, Cybele dicitur. In Samothracia, etiam erant Cory-
 bantum mysteria: f) *Ἦν ἡ ἐπέσει καὶ τῶν κορυβαίων μυστῆρα.* f) Suid. Σα-
 μ. 92.
Quidam Curetes & Corybantes eosdem fuisse existimant: illi autem g) lib. Κορυβ.
fuerant Jovis nutritii, & custodes. Κρήνης Cretenses fuerunt; Co-
rybantes, Phryges. h) Pherecydes Corybantes IX, qui habitârunt in

Samothrace, ex Apolline & Rhytiâ natos refert: ex Vulcano autem & h) Strab. l. 10. p. 472.
Cabirâ Protei filiâ, Cabyros tres & tres Cabeiridas nymphas; & utrif-
que sua sacra fuisse; maximè autem in Lemno & Imbro; sed & in Troa-
dīs urbibus, Cabiros cultos; eorumque nomina mystica esse. Acusilaus,
Vulcano Camilum; hoc, Cabe.ros; hīs, Cabiridas ortas ait. Erat qui-
demi i) Imbrus insula sacra Cabiris, & Mercurio. In Circo Roma- i) Steph. in Ἰμβρ.
no, k) Tres ara trinis Diis parent, Magnis, Potentibus; eosdem Samo- k) Tertullian. Spect. c. 8.
thracas existimant.

Sicut oppidum Cecrops à se appellavit Cecropiam, qua l) nunc est l) Plin. l. 7. c. 56.
arx Athenis: ita Cadmus m) τὴν τε καδμείαν ἐτέχισε, καὶ τὴν δε- m) Strab. l. 9. p. 401.
χλὴ τοῖς ἐκγόνοις ἀπέλιπεν, & Cadmeiam munivit, & regnum
posteris reliquit. Illi Thebas Cadmeia adjecerunt, & Bœotis plerif-
que imperantes, regnum propagarunt, usque ad Epigonorum expedi-
tionem. Regio autem καδμηΐς n) vocata est, usque ad annum n) Thucyd. l. 1. p. 5. Gr.
sexagesimum post casum Trojæ; quo tempore, à Bœotis occupata, Bœo-
tia nomen obtinuit.

o) Cum Cadmo in terram, qua nunc vocatur Bœotia, deven- o) Herodot. l. 5. c. 97.
runt Gephyras, & Thagricum tractum incolerunt: inde à Bœotis
pulsi Athēnas diverterunt; ubi certis conditionibus in jus civitatis re-
cepti sunt; p) & templa extruxerunt Athenis, qua cum aliis tem- p) C. 61.
plis Atticis nihil habebant commune, sed ab iis erant distincta:

in

a) Etymolog. in Γσφ.

in quibus fuit Cereris Achaetemplum, & orgia; quae & a) Γεφυραία Δημήτηρ dicta est. Bacchum & Cererem inter Deos Cabiros

b) supra p. 36.

b) recensuimus.

c) Strab. l. 10. p. 447.

c) Cum Cadmo etiam Arabes trajecerunt. d) Quidam existimant Abantes (quos contra Trojam sub Elephenore militantes Homerus vocat e) ὀπιθεν κομῶντας, occipite crinito) ton-

d) Plutarch. in Theseo p. 2.

suram eam ab Arabibus didicisse, quae postea à Theseo didita est f) Θησής.

e) Iliad. B. vers. 542.

f) supra p. 105.

Lacedaemon.

g) Linea 13.

NE desiderentur in Marmore nobilissimae gentis Origenes; legendum velim g) ἡ Λακωνικῆς βασιλείᾳ, & de Eurota atque Lacedemone, Regibus, intelligendum. Adeo ut Lacedaemoniorum epocha incidat in annum Atticum 67. Cum vero illorum Mythica nondum congesta sint in Chronica; ἡμῶν accipe.

* Pausan. l. 3. initio.

* LELEX indigena, à quo Legeles dicti.

Triopas
|
Phorbas.

MYLES Polycraon
|
Andaniae regnabat

Messene
|
Argiva.

Jupiter — Teygeta, à qua mons.
EUROTAS à quo fluvius

LACEDÆMON — Sparte
Spartam condidit.

AMYCLAS Eurydice — Acrisius
Amyclas urbem condidit. Rex Argivorum

Danae.

ARGALUS, CYNORTAS, Hyacinthus, post fratrem, cuius tumultus Amyclis, sub signo Apollinis. Amyclides dicitur, & poetice i) Oebalides.

h) Hesych. 'Αργυ.

h) 'Αργυῖος

i) Ovid. Met. l. 10. fab. 5.

OEBALUS — Gorgopbone
| Argiva, Persei fil.

Hir-

HIPPOCOON TINDAREUS, — *Lada*
fratrem eiecit. ab Hercule restitutus.

CASTOR & POLLUX, *Helena Clitemnestra*
uxor uxor

MENELAI *Agamemnonis*,
qui dux contra Trojam.

DANAUS.

Adventus Danaei celebris est Græcorum epocha; quæ incidit in Annum Atticum 72 : illam hic annis 36 prius, quam in Eusebii Canone, (statui a) diximus. Danaus autem Cadmo patruelis tertiam Ægyptiorum coloniam deduxit in Græciam; & exuto Gelanore, Argivorum regnum obtinuit.

b) *Ghemnis urbs magna est in Thebaida prope Neam urbem. Di- b) Herodot. cunt Ægyptii, Danaum & Lynceum fuisse Ghemnitas, & in Græciam, l. 2. c. 91. navigasse.*

De Danao cum Marmore convenit c) Apollodoro; *Προφης Αθηνας αὐτος, ναυὸν πρῶτος κατασκεύασε, Danaus consilio Miner- c) Apoll. l. 2. ναυα primus navem fabricavit, quam à filiarum numero πεντηκόντοισιν vocavit, eiusq; impositis aufugit ex Ægypto. Rhodum vero appellens Rhodum vero appellens Minerva Lindiæ statuam dedicavit. Inde Argos se contulit, regnumq; ei tradidit Gelanor. Cur navis ista prima habebatur, docet Plinius.*

d) *Navem primus in Græciam ex Ægypto Danaus advexit: antè rati- d) Pl. l. 7. c. 56. bus navigabatur, inventis in Mari Rubro inter insulas à rege Erythrâ. Hygenaus e) navem biproram vocat. Argo navis etiam Pentecon- e) Fabula 168. toris.*

f) *Danaus ex Ægypto cum filiabus fugiens, cum appulisset Lin- f) Diod. Sic. dum Rhodi oppidum, ab incolis susceptus, Minerva templum extruxit, l. 5. p. 227. d. & Dea statuam consecravit. Tres autem Danaei filie sublatae sunt peste, quæ grassabatur in Lindo: reliquæ cum patre Argos profectæ sunt. Sequitur, Cadmum non ita multo post Minerva Lindia donaria obtulisse, inter quæ Lebes aeneus veteri more fabricatus, cum inscriptione literis Phœnicis. Sed Cadmi navigationem priorem fuisse docet Marmor, Longè autem post, g) Amasis rex Ægypti Minerva Lin- g) Herodot. dia duas lapideas statuas, & thoracem lineum (peplum) h) admiratio- h) L. 3. c. 47.*

R

76

ne dignum misit : quia Danaï filia templum Minervæ quod Lindi est, extruxisse feruntur, eò appulsa quum filios Ægypti fugerent.

a) Pausan. l. 2.
p. 118.

a) Dum Danaus cum Gelanore Sibenele F. de regno contendit, lupus in taurum impetum fecit. Taurus Argivis visus est representare Gelanorem, & Lupus Danaum (extraneum.) Cùm igitur Lupus confecisset Taurum, Danaus è re natà regnum adeptus est; & Lupum ab Apolline immissum existimans, Apollinis Δουίξ templum posuit, & statuatam. Nam & simulacra eo tempore fuisse putantur, maximè Ægyptia. Atque in ejus rei memoriam, Lupi περὶ ὄμοιην in nummis Argivorum signatam habeo.

Eusebius Gelanoris regno nullum tempus assignat. Apud Æchylum, filius αἰώνου ⊕ indigenæ Pelasgi (quem inter reges istos recenset b) Hygenus) regnabat Argis, quando adveniebant Danaides.

c) Ἐπίππ. vers.
254.

c) Τῆ γῆφυῶς γδ εἰμ' ἐγὼ παλαίχθον ⊕.
Ἰνίς Πελασγῶ, τῆςδε γῆς δεχόμενος.

d) Apollodor.
l. 2. initio.
l. 3. p. 163.
e) Strab. l. 5.
p. 221.

f) Strab. l. 13.
p. 611.

g) Strab. l. 8.
p. 371.
h) Stephan.

Ib. ex emendatione Casauboni.

i) Strab. l. 1.
p. 23. d.

Sanè d) Pelasgum indigenam fuisse dixit Hesiodus; Acusilaus autem Jovis & Niobes filium, à quo Peloponnesi incolæ vocati sunt Pelasgi. Ete Peloponnesus Pelasgia, ut Ephorus: Illi autem origine Arcades vitam militarem amplexi sunt, multisq; in idem studium perductis, & communicato omnibus nomine, apud Græcos aliosq; inclaucrunt. In Epinico Thessaliam, Cretam, Lesbum, Lemnum, Imbrum, & f) Larissam Asia prope Cumas, deduxerunt colonias. Gens vaga & ad migrationes præcepta tulit magna ac subita incrementa, ac decrementa maximè sub Æolensum ac Jonum transitum in Asiam.

Sicut Cecrops Cecropiam; Cadmus Cadmeiam, ita g) Danaus Argivorum Ἀρχεπόλις condidisse perhibetur (Arcis nomen, h) Larissa, tantumque præstitit ille principibus prioribus, ut qui Pelasgi antea vocati sunt, Danaï nominarentur; & Argivi, ob urbis gloriam. Danaï sepulchrum in medio foro dicitur Palinthus.

Danaï filia ob puteorum inventionem templa summosque honores adeptæ sunt; quòd copiam aquarum in urbem introduxerint, ubi fuit aquæ inopia. Monstratur fons Amymone prope Lernam. i) Polybius dixit Danaum τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἄργεϊ αὐτοῦ βεῖλαι, instrumenta aquatica Argis demonstrasse. Ægyptii insignes fuerunt aquileges.

a) Danaï

a) Danaï filia initiationem Cereris, quam Græci $\Theta\epsilon\sigma\mu\omicron\Phi\omicron\epsilon\lambda\alpha$ ^{a) Herodat. l. 2. c. 171.} vocant, ex Ægypto attulerunt, & Pelasgicas feminas docuerunt. Postea verò, Peloponneso omni à Doribus sedibus suis eiectâ, abolutus est iste initiandi ritus. Arcades è Peloponnesibus soli non eiecti ritum conservârunt.

De filiarum nuptiis, & maritorum cæde, Apollodorum adeas.

b) Unus evasit Lynceus in Lyrceam oppidum, unde face signum dedit uxori Hypermnestra, quæ vicissim à Larisâ facem extulit. Hinc Argivis $\Pi\upsilon\rho\sigma\omega\nu\ \epsilon\omicron\omicron\rho\tau\eta$ ^{b) Pausan. l. 2. p. 130.} Facularum festum annuum. Illa à patre in iudicium vocata, & absoluta, c) templum $\text{Αρτέμιδος} \text{Πειθῆς}$ ^{c) Ibid. p. 122.} Diana suada, & d) $\text{ΑΦεγδίτῳ} \text{Νίκῃ} \text{Φόβῳ}$. Venerem Victricem ^{d) lb. p. 119.} dedicavit.

Veneris cultus in Oriente celebris. e) Saturnus Byblum urbem dono dedit $\text{Ἡῶ} \text{Βααλτίδι}$, τῇ ἢ $\Delta\iota\omega\eta\eta$. Dione mater Veneris, unde filia f) *Dionea* dicitur. g) *Byblus Cinyra regis Adonidis sacra*. Byblo objicitur Cyprus. h) *Fama tradit à Cinara sacrum vetustissimum Paphie Veneris templum; Deamq; ipsam concepit mari huc appulsam, id est, per mare advectam.* Est & i) *Veneris Amathusia delubrum.* k) *Amathus urbs Cypri antiquissima, in qua colebatur Adonis-Osiris.* A Veneris nomen habuerunt Cypri urbes, l) *Dionia*, atque m) *Urania.* Caterùm n) *Veneris Urania fanum in Ascalone Syria urbe omnium hujus Dea templorum vetustissimum est.* Siquidem quod in Cypro templum est, ex hoc prodiit, sicut ipsa fatentur Cyprii; & quod apud Cythera est, Phœnices ex eadem Syria condiderunt. Pausanias, o) *Primis hominum Assyriis contigit Uraniam colere; & post Assyrios, Cypriorum Paphis, & Phœnicum illis qui Ascalone in Palestina degunt: à Phœnicibus edocti Cytherii eandem colunt.* Alibi de Cytheris, p) *Est illic Urania fanum sanctissimum, & omnium quæ apud Græcos Veneris dicata sunt antiquissimum: αὐτῆς ἢ ἡ θεὸς ἑώραον ὠπλιῶν, Ipsa autem Dea statua est armata.* Similiter q) $\text{ΕΥΧΔ} \text{ΑΦεγδίτῃ}, \text{Κύτῳ} \text{εἰοι}$, apud Cyprios *Venus Encheos*, id est, *Haestata*: Neque aliter forsan Hypermnestra *Venus Victrix.*

Sed & ipsa r) *Hypermnestra apud Argos sacerdotio functa est Junonis.* s) *Ἡσσιῶδες* dictæ sunt *αἱ ἱερεῖαι τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἥρας*; sacerdotess Junonis Argivæ. Earum prima fuit t) *Callithyia.* Tertia u) *Alcynoes*, cuius Sacerdotii anno 26, qui in tertiam ante

- a) Gellii l. 15. c. 23. *Troica at aetatem incidit, gens Sicula ex Italia migravit: ut refert Hellenicus Lesbius; qui (12 annis a) Herodoto senior) per Sacerdotum Argivarum tempora historiam deduxit, designans quid sub quaque gestum erat.* b) *Ἡερίβμεν ἢ τὰς χεῖρας οἱ Ἀργεῖοι διὰ τῶν ἱερέων, Argivi à Sacerdotibus numerabant tempora.* Eam ob causam notatur c) *Admeta (ita legendum) Euristhei filia sacerdotium Argis tenuisse annis 38.* Aliæ memorantur Junonis Sacerdotes, *Cydippe, Chrysis, Phainia.*
- d) Apollodor. l. 2. *Mythologi Danaum Ægyptium fuisse agnoscunt. d) Neptunum, ajunt, generasse Agenorem, qui in Phœnicia regnavit, & Belum: Hic & Ægyptum procreavit, à quo regio Ægyptus dicta est; & Danaum, qui trajecit in Græciam.* Unde Manetho e) *dicit, ὅτι ὁ μὲν Σέθωσις ὀκαλεῖτο Αἴγυπτιος, Ἀρμαῖσις ἢ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Δαναὸς, quod Sethosis vocabatur Ægyptus, Armais autem ejus frater Danaus.* Infeliciter hinc Manetho res Ægypti ad ætatem Danaï confert. *Sethosis enim est Sesostris; qui sæculo demum XIV floruit.* Neque inter Reges Ægyptios investigandus est *Danaus*; quem (ut & *Cecropem, & Cadmum*) patriæ clades in exilium projecit. Cæterum vulgaris est iste Græcorum error; qui *Sesostrim* bellum Trojanum præcessisse crediderunt.

Panathenæa.

- Græci in Dies festos Ludorumque apparatus propensissimi fuerunt. Hinc in Marmore nostro tot Epochæ Ludos sacros & Theatrum spectantes. *Athenæa*, apud eos omnium vetustissima, cum cultu Minervæ, ex Ægypto in Græciam translata sunt. f) *Πανήγυριαι ἢ ἄρα καὶ πομπαὶ καὶ προσερχομένης πρώτοι ἀθροῦστων Αἰγυπτιοὶ εἰσι οἱ ποιησάμενοι καὶ ὡσαύτῃ τῶν Ἑλλήνων μεμαθηκασί. περὶ ἡμεῖον δὲ μοι τῆτα τόδε: αἱ μὲν γὰρ Φαίον) ἐκ πολλῶν τῶν χεῖρας ποιησάμεναι, αἱ ἢ Ἑλλωινῶν νεωστὶ ἐποιήθησαν, Ægyptii primi hominum sunt qui conventus, & pompas, & accessus ad Deos fecerunt: & ab Ægyptiis eas didicerunt Græci. Cui rei argumento est, quod Ægyptiaca ab antiquis temporibus facta, Græcica autem recens videantur instituta.* g) *Ægyptii autem non semel in anno, sed frequenter conventus agunt: præcipuè Diana, in urbe Bubasti; 2. Isidi, in urbe Busiri; 3. Minerva, in urbe Sai, &c.* h) *Ubi in urbem Sain sacri-*
- f) Herodot. l. 2. c. 58.
- g) C. 59.
- h) Herodot. l. 2. c. 62.

sacrificatum convenerunt, noctu universi lucernas plurimas accendunt circumcirca domos sub dio. Lucerna autem sunt vasa sale & oleo plena, quibus superflans incumbit ipsum ellychnium, quod tota nocte ardet. Festi nomen est Λυχνοκαΐη Lucernarum accensio. Qui ad conventum non ierint, noctem sacrificii observantes, Lucernas accendunt: ita Lucerna non in Sai modo, sed etiam per totam Ægyptum accendantur. Ritus hujus sacra est ratio. Solennitates istæ ipsis superstitionibus non recentiores videntur.

Hinc etiam in Græco Mivervæ cultu, Lampadum ritus. a) a) In Λαμπ: Harpocraton, ex Potemone, Τρεῖς ἄγῳσι Λαμπαδοῖσι ἑορτάς Λαμπαδοῦ, Παναθηναίοις, καὶ Ἡφαιστείοις, καὶ Πρωμυθείοις, Atheniensis tria Lampadis festa agunt, Panathenæis, Vulcanalibus, Prometheis. Erat autem in Panathenæis Λαμπαδοδρομία equitum. b) b) Plato l. 1. 1. Λαμπαδὸς ἔστι πρὸς ἑσπέρας ἀφ' ἰπῶων τῆ θεῶ, Sub Vesperam erit Dea certamen Lampadum ex equis. c) c) Herodotus τὸ ἀγῶνιον Persarum τῆ λαμπαδοδρομίας Græcorum comparat. d) d) In Academia est ara Promethei, à qua Lampadas accensas ferentes in urbem decurrunt. e) e) Lucian. in Nigrino, p. 31. f) f) supra p. 108. g) g) In Παναθ.

Porro ab Ægyptiorum moribus deduci videtur; quod hos e) ludos in veste tinctâ spectare nefas esset. Athenienses f) lineas vestes serò deposuerunt.

De Panathenæis g) Harpocraton, ex Hellenico & Isbro: Ηγαιε τὸ ἑορτῶν ὁ βραχδόνι ὁ Ἡφαιστὸς πρὸς τὰς τῆς Λαμπαδοῦ ἐκαλεῖτο Panathenæa festum egit Erichthonius Vulcani filius: ante eum vocabantur Athenæa. Hic Sacrum illud omnibus Atticæ populis commune fecit; unde Festo nomen. Hic quadrigarum certamen instituit, discedens paululum à ritu Ægyptio.

h) Primus Erichthonius currus & quatuor ausus Jungere equos, rapidisq; rotis insistere victor.

Ægeus rex Athenarum i) τὸν τὴν Παναθηναίων ἀγῶνα ἐπέτελε· ἐν ᾧ ὁ Μίνω πρὸς Ἀνδρόγεωσ ἐνίκησε πάντας, Panathenæorum certamen celebravit, in quo Androgeus Minos filius vicis. j) j) Apollodorus l. 3. sub finem.

k) Διτὴ Παναθηναία ἢ ἡθλο Λαμπαδοῖσι τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, τὰ δὲ πενταετηρῶν ἀπὸ τῆς Μεγάλης ἐκάλετο Agebantur Athenis Panathenæa ἀπλήσια, alia Ἀππυα; Alia Quinquennialia, quæ etiam Magna vocabant. Ista autem Inferioris sunt ævi.

a) Etymolog.
M. a. Hesych.
Suid.

Ad ipsum autem Erichthonium pertinet a) Ἀρρηφορία, ἑορτὴ Πιπελισμῆν τῆ Αθλιῶ ἐν Σκιρροφοραῶνι μίμνῃ. λέγει δὲ ἡ Διὸς τῆ Α, ὡς δὲ τὸ ἀρρητὰ καὶ μυστήρια φέρειν ἢ ἐὰν Διὸς τῆ Ε, ὡς δὲ τῆ Ερσιν τὴν Κέκροπα ὅτι θυγατέρα, Ἐρσιφορία. Ταύτη γὰρ ἦγον τὴν ἑορτὴν, Arrhephoria, festum quod celebratur Minerva mense Scirrophorione. Profertur autem vel per A, (quali ἀρρηφορία) à secretorum & mysteriorum gestatione; vel per E, Hersephoria, ab Herse filia Cecropis, quòd ipsi festum agerent.

b) Harpocrat.
in Ἀρρηφ.

b) Τέσσαρες μὲν ἐχειροθονεῖτο δι' Ὀφείειαν Ἀρρηφορία, δύο δὲ ἐκείνουσι αἱ τὴ Ὀφείης τῆ πέπλω ἦρχον Ἐ τὴ ἄλλων τῶν περὶ αὐτοῦ. Ἄλωκλῶ δὲ ἐδίθηται ἑφόρην καὶ εἰ χρυσία παρθένοι, ἱερὰ: ταῦτα ἐθιμολογία Ordinabantur Ἀρρηφορία quatuor ex nobilitate. Dua seligebantur qua Pepli texturam ordiebantur & alia ad illum pertinencia. Albam vestem ferebant; & si aurea ponebantur, sacra illa fiebant. In Erymologico non virgines, sed pueri ab anno ætatis septimo ad undecimum, sunt sacrorum administrari.

c) Lib. 3.
d) Metamorph
l. 2.

c) Apollodorus fabulam narrat, & d) Ovidius;
*Pallas Erichthonium, prolem sine matre creatam,
Clauferat Aëteo textâ de vimine cistâ,
Virginibusq; tribus gemino de Cecrope natis
Servandam dederat, sed enim inconfessa quid esset;
Et legem dederat, sua ne secreta viderent.
Aglauros autem ac Herse cistam resignant:
Infantemq; vident exporrectumque draconem.*

e) Pausan. l. 1.
p. 48.
f) Athenagor-
az Apolog.
initio.

g) Herodot.
l. 3. c. 53.

h) Goltz. tab.
34.

e) Pandrosus, qua ex sororibus sola fidem servavit in deposito, templum habuit Minerva contiguum. f) Καὶ Ἀγλαύρω Αθλιῶμοι καὶ τελεῖται καὶ μυστήρια ἄγχοι καὶ Πανδρόσω, αἱ ἐρομίδισσαν ἀσπεῖν ἀναίξασαι τὴν λάρανα, Quin etiam Athenienses Aglauro & Pandroso ceremonias & mysteria peragunt, qua in aperienda arca impiè fecisse habentur. Fuit etiam g) ad præruptum Arcis locum τὸ ἱερὸν τὸ Κέκροπα ὅτι θυγατρὸς Ἀγλαύρω, Templum Aglauri Cecropis filie. Numismata habeo Cretensia, in quibus Serpens cistulam vimineam semiapertam ingreditur: & in h) nummo, quem percussit Κοινὸν Μακεδόνων νεωκόρων (in honorem Alexandri) serpens est exporrectus in cistâ semiapertâ. Serpentes autem & cistulæ etiam in Bacchi sacris: Bacchantium

a) Pars

a) Pars sese tortis serpentibus inungebant,
Pars obscura cavis celebrabant Orgia cistis.

a) Catulli E-
pithal. Theci-
dis.

Mater Deorum.

Matris Deorum religio in Phrygiâ ortum habuit : prima Deæ

Ἰπ. Φάνεια in Cybelis contigit : b) Κύβηλα, ἔρη Φρυγίας κ' ἀν- b) Hesych.

τρα ἔ θάλαμοι, Montes Phrygia, ubi antra ἔ thalami Matris : quæ

c) ἑφάνη ἐν Κυβέλοις, in Cybelis apparuit, anno Attico 77, regnante c) Marm.

Athenis Erichthōnio. At verò Pessinuntii gloriantur, apud illos esse

d) τὸ ἀγάλμα διοπετῆς, ἔδ' ἐ ψαυτὸν χειρὸς ἀνθρωπίνης, Deæ simu- d) Herodian.

lacrum è cælo delapsum; neque humanâ manu tactum : addunt, ur- in Commodō,

bem suam nomen accepisse, ἐν τῷ περὶ ἀγάλματ' ἐξ ἔργων, l. 1. §. 35.

καὶ πρῶτον ἐκείσε ὀφθῆναι, quod deciderit simulachrum è cælo; ibi- que primum apparuerit. Sanè e) Pessinûs emporium templum magna

venerationis habet Matris Deorum, quam Agdistin vocant. Sacerdo- e) Strab. l. 12,

tes olim δωάσαι τινὲς ἦσαν ἱεροσώλω καὶ ἐπὶ μέρῳι μεγάλλω, regu- p. 567. d.

li quidam erant magnum Sacerdotii fructum percipientes. Tem- plum illustre fecerunt Romani, cum simulacrum Deæ ex oraculo Sibylle

acciverunt (ut ἔ Ἐσκαλπίου, ab Epidauro) Mons urbi imminet Din- dymus, unde dea Dindymene, ut à Cybelis Cybelene.

f) Dyndamon, ἔ Cybelen, ἔ amanam fontibus Idam
Semper ἔ Iliacas Mater amavit opes.

f) Ovid. fast. 4

Et g) Berecyntes, ἔ omnes Phryges, ἔ qui Idam accolunt Troës Rhe- g) Strab. l. 10,

am colunt, εἰδὲ ὄργαζουσι. Vocatur ab eis Mater Deorum, ἔ Agdistia, p. 469. 2.

ἔ Phrygia, ἔ Magna Dea; à locis autem Idæa, Dindymene, Pylene (le- ge Sipylene) Pessinuntia, Cybele.

Dea hæc etiam Smyrnæ culta est, & Magnesiæ. In fœdere Smyræorum & Magnetum (inter Marmora Arundelliana) utrique jurant Ἀφ' τῶ Μητέρα τῶ Σιπυλλέω, per Matrem Sipylenen; quæ eo nomine utrobique culta. Verusta urbs h) Sipylus eversa fuit re- h) Strab. l. 7,

gnante Tantalō. Religio apud Magnetas superstes, vetustior for- p. 58. c.

san; sed Smyrnenfis, privilegio major. Enumerat i) Ulpianus Deos,

quos S.C. & constitutionibus Principum hæredes instituire concessum

est, Apollinem Didymæum, Dianam Ephesiam, Matrem Deorum Sipylen-

sem qua Smyrna colitur. Smyrnam nominat, ut à Magnesiensi di-

stin-

i) Post. Cod.
Theodos. p. 92
Edit. Paril. an.
1786.

a) Lugd., an.
1593. 4to.

stinguatur. a) Posterior Theodosiani Codicis editio pro *Sipylensem* perperam substituit; *Cybelen eam*.

b) Macrob.
Saturn. l. I.
c. 21.

Nummum habeo æneum ΠΕCCINOTNTION (in honorem Antonini Caracallæ Aug.) Aversâ parte stat Attis. Quæ Phryges narrant de *Matre & Attide*, non dissimilia sunt istis, quæ Syri de *Venerè & Adonide*, atque Ægyptii de *Iside & Osiride* fabulantur: b) *Idem sub diversis nominibus religionis effectus est. Mater Deum Terra habetur; Sol nomine Attinis, sive Attidis, colitur. Unde ΤΨΙΣΘ Celsissimus* nuncupatus est. c)

a) Gruter. In-
script. p. 82. i.

MHTBPI. TH. ΠANTON. PEIH
ATTIO. ΤΥICTΩI

d) Orat. 5. in
Matr. Deor.
e) De diis &
Mundo, c. 49

Fabulam Attidis explicat d) *Julianus Imperator; & ex eo, e) Salustius Platonius.*

f) Trifan. II.
p. 146.
g) lb. p. 428.

Initium cultûs ex Marmore noscimus. Religio autem per Orbem Romanum latè propagata est: quod ex Nummis & Inscripti-
onibus constat. In numismatis meis triplex est Deæ schema, Stan-
tis, Sedentis, Aurigantis. Stantem exhibet nummus CMTΠNAION.
Γ. ΝΕΟΚΟΡΩΝ. Stant duæ fœminæ, capite turrîtæ; altera Smyrna-
urbs, cum thuribulo; altera Mater Sipylene, cum Leonibus ad pedes.
Similis est f) *Φωκαίων*, in honorem Juliæ Domnæ. Et in nummo
g) ΜΑΓΝΗΤΩΝ, CΙΠΤΑ. id est, *Sipylene Mater*, stat cum Leonibus ad
pedes, dextrâ tenens crotalum, sinistrâ tympanum sustentans ad hu-
merum: aversâ parte ΜΑΓΝΗCΙΑ cum capite turrîto.

h) Zosim. l. 2.
p. 687. b.
i) Trifan. II.
p. 567.
k) Strab. l. 14.
p. 467. c.

Mater in cathedrâ sedens conspicitur in altero nummo
CMTΠNAION. Γ. ΝΕΟΚ. ΕΠ. C. CΕΕCΤΟΤ, *Πη σαττωδ*, sub Pro-
cos. *Sexto*, in honorem Gallieni Aug. Caput turrîtum est, dextra
crotalum tenet, sinistra tympanum; sed nulli sunt juxta thronum
Leones. h) Constantinus ex monte Dindymo in forum Byzantli
transtulit *Matris Deum Rbec simulacrum*, τὰς ἀμφὶ ἐκάτερα λέοντας
ἄφαιλῶν, *Leonibus utrinque sublatis*. In i) nummo ΜΑΓΝΗΤΩΝ
CΙΠΤ *Sipylene Mater* sedet, cum leone accumbente: In alterâ autem
k) *Magnefiâ, quæ ad Mæandrum fluvium, fuit olim templum Matris
Deum, Dindymenes nomine.*

Aurigantis Matris species cernitur in numismate ΤΠΑΠΗ-
ΝΩΝ, *Hypæcorum* sub monte Tmolō, ΕΠΙ. CΤΡΑ. Τ. ΦΑ. ΠΑΠΙΟ-
ΝΟC. *Sub Preces. T. Flavia Papione*, in honorem Severi Aug.

a) Qua-

a) *Qualis Berecynthia Mater*
Invebitur curru Phrygiæ turrita per urbes.

a) Virgil. l. 6
 verl. 784.

Leonum bigæ in cursu sunt sine frænis : In b) nummo *Volceii*, Leo- b) Ursin. p. 286
 nes bijugi frænati sunt : In c) *Neronis* nummo, Leones qua- c) Erizzo.
 drijugi. p. 105.

Deam Syriam, dorso Leonis insidentem, habemus in nummo, quem in honorem Antonini Aug. edidit COL. AUR. PIA. METR. SID. id est, *Colonia Aurelia Pia Metropolis Sidon*. Neque dissimilis est Deæ Coelestis effigies, in Denario Carthaginensium, in honorem *Severi*.

Sanè numina non adeo diversa fuerunt Mater Deum & *Dea Syria*, sive *Cælestis*. d) Lucianus: *Astarte Luna, Europa, Dea Syria, Rhea*. Nam & *Leones eam ferunt, & tympanum habet, & coram nam turritam in capite gestat; qualem & Lydi Rhea effigiant*. De *πολυωνυμία* Deæ, seipsam audiamus. e) *Me primigenii Phryges* e) Apuleii *Me-Pessinunticam nominant Deam Matrem; hinc Antochthonos Attici Cecropiam Minervam; illinc fluctuantes Cyprii Paphiam Venerem;* P. 378.
Cretes sagittiferi Dietynam Dianam; Siculi trilingues Stygiam, Proserpinam; Eleusini vetustam Deam Cererem; Junonem alii, alii Bellonam, alii Hecaten, Rhamnasiam alii: & qui nascentis dei Solis inchoantibus radiis illustrantur Æthiopes, Ariique, priscaque doctrinâ pollentes Ægyptii, ceremoniis me prorsus propriis percolentes, appellant vero nomine Reginam Isidem. Sanè *Isis* erat f) *μυερίωνυμῶν*. Ex f) *Platar. de Ægypto autem, Deæ origo.* f) *Platar. de Iside* p. 372. e

Cum religione Phrygiâ, nata est Harmonia sacra. g) *Saty- g) Clem. A- rus Phryx invenit tibiam obliquam; Hyagnis, & ipse Phryx, harmo- lex. Strom. niam trichordam & diatonicam; Crumata verò Olympus, similiter l. 1. p. 307. c. Phryx; & Mixophrygium modum, & Mixolydium, Marsyas eâdem patriâ natus: Doricam autem harmoniam Thamyris Thrax excogitavit.* Fuit autem Hyagnis Marsyæ pater; Marsyas, Olympi præceptor. Plura si velis de *Matre*, adeas Lillii Gyraldi syntagma IV; si de *Hyagne*, & *Nomis Musicis*, Seldenum, ad hanc epocham. Nos ad Ebræorum Libertatem properamus.

S

Exodus

Exodus Israelitarum.

A Nrus agebatur à *Diluvio* 857; à susceptâ Abrahami *Peregrinatione* 430; ab *ingressu* Jacobi in Ægyptum 215; ab incursione *Pastorum*, & Israelitarum *servitute*, 157; à *Josepbo* Patriarchâ mortuo 143; à nato *Mose* 80; & Per. Jul. 3227; cùm jam *Stamenes* esset 32 rex Thebanorum; in Inferiore autem Ægypto *Aphophis* Pastorum rex quartus regnâisset annos 60; quando decimo quinto die *Abib*, mensis *Septimi*, qui mox *primi* nomen habuit, (Post X plagas Ægypto illatas, 1. Sanguinis, 2. Ranarum, 3. Pediculorum, 4. Muscarum, 5. Pestis, 6. Ulcerum, 7. Grandinis, 8. Locustarum, 9. Tenebrarum, 10. Cædis primogenitorum) Israelitæ omnes, celebrato Paschate, convasatis rebus, spoliisque onusti, ad sexcenta millia virorum, præter parvulos, convenerunt in *Ramesse*, ubi a) initio collocati fuerant: inde militari ordine profecti sunt in *Succoth*, sive tentoria; inde in *Etham* & Arabiæ desertum; antecedente eos interdium nube, & noctuigne.

a) *suprà p. 90.*

EXitus ex Ægypto insignissima est historię Sacrę epoeha; cui innititur Judæorum, Christianorumque chronographia, rerumque Ægyptiacarum dispositio: non tamen à Veteribus est rectè instituta.

Josephus, ut ex Judaicarum rerum comparatione cum Ægyptiacis suæ gentis antiquitatem, contra Apionem, vendicaret, colligit b) *Egressum tam antiquum esse, ut pene mille annis præcedat bellum Trojanum.* Verùm computatio ista magno peccat *ωεχρῆν*, neque est satis candida, sed multis modis fallax & falsa.

b) *p. 104 r. 2.*

c) *ib. p. 104 f.*

Supponit Reges *Pastores* fuisse Ebræos; c) *Οἱ καλέμφοι Ποιμήνες ημετέροι ωεχρῆνοι*, *Qui Pastores dicti progenitores nostri fuerunt*; & expulsionem *Pastorum* fuisse exodum Israelitarum. De

d) *suprà p. 102.*

errore isto d) satis dictum. Ex Manethone didicit *Pastores* e) *jectos fuisse à Tutmosi Thebanorum rege.* Ex eodem itaque recitat e) Thebanorum regum XVII seriem, qui regnârunt annos 333; quos in Canone exhibuimus. Horum primus est *Amsosis*; sextus *Misphraginathosis*, qui

e) *p. 104 v. b.*

Pasto-

Pastores debellavit; septimus *Tethmosis*, qui illos expulit, & qui regnare cœpit annis 120 post initium primi Regis. Josephus autem, ut tot annos in iuro suo haberet, non à Septimo, sed à Primo rege calculum ponit; eamque ob causam illius nomen mutat. Nam qui Porphyrio, ex ipso Manethone, Christianisque omnibus scriptoribus vocatur *Amosis* vel *Amos*, is Josepho sublestå fide nuncupatur *Tethmosis*, & rex septimus per aphæresin *Tthmosis*, Regibus istis XVII adjicitur, sine annis, a) *Sethosis; cuius frater Armais* a) p. 1047. f. vocabatur *Danaus*.

Græco hoc parapegmate instructus Josephus, XVII regum seriem ad hunc modum orditur: b) Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸ λαὸν τῶν Ποιμῶν εἰς Ἱερουσόλυμα, ὁ ἐκκαλῶν αὐτὸς ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις ἐβασίλευσεν μὲν ταῦτα ἔτη κ', Postquam Pastorum populus egressus est ex Ægypto in Hierosolyman, eorum ejector Rex *Tethmosis* regnavit annos 25: dein numeratis ordine regum reliquorum temporibus; ex omnium annis colligit, Progenitores suos ex Ægypto egressos esse annos 393 antequam Danaus in Græciam venerit; adjectis scilicet 60 *Sethosios* annis.

Neque hoc illi satis est. Cùm Eusebius (ex Castore) & Marmor Arundellianum statuerint annos tantùm 302 inter appulsum Danaï & casum Trojæ, Josephus intra terminos istos tacite numerat annos 600: & sic demum concludit Israelitarum ἀπαιλλαγῶν adeò antiquam esse, c) ὡς ἐξ ἑὸς τῶν προτέρων αὐτῶν τῶν Ἰλακίων ἔσσι χιλίοις, ut annis pene mille precedat bellum Trojanum. Sanè Josephus in hoc computo non tam Veritatem, quàm Antiquitatis gloriam, respexisse videtur.

Qualiscunque verò sit hæc Josephi chronologia, illa quidem summo studio à veteribus Christianis admissa est.

Ante adventum Danaï regnatum est *Argis* annos 382, si 50 *Inachi* annos adjeceris: Numerus iste quàm proximè accedit ad annos istos 393, quos ex Regum Thebanorum temporibus collegerat Josephus. Hinc Justinus Martyr collocat d) *Moscm* Judæorum ducem in temporibus *Ogygis* & *Inachi*, Josephum etiam secutus est Theophilus: Justinum Tatianus, Tertullianus, Africanus: Tacianum, ut solet, Clemens Alexandrinus: Africanum Epiphanius, atque Georgius Syncellus. Nec quisquam repertus est

ante Eusebium qui de vetustate Mosis detrahere, & errorem veterem castigare ausus sit.

a) Sync. p. 67. AC
 Syncellus a) Eusebium acriter increpat, quod adversus prisorum sententiam Mosem faciat recentiorem quam illis visum fuit: immeritò quidem, cum Auctoritas præponderare non debeat Veritati. Sanè Eusebius laudatissimo proposito de veteri Mosaicæ ætatis *μεταχρονη* (μῶ) detraxit annos 284: unde illi necesse fuit ab Africano cæterisque dissentire. Hinc Exodus Eusebio, non sub primo, sed sub decimo tertio rege *Acherre* ponitur: neque illi opus fuit duas alias anonymorum *Pastorum* Dynastias huic intervallo infercire; quod fecit Africanus. Alioquin in rebus horum temporum *Ægyptiacis* Africani exscriptor est Eusebius.

Etsi Josephò non bene cesserit temporum comparatio, ille tamen Exodi epocham rectissimè posuit. b) *Reliquerunt*, inquit, *Israclitæ Ægyptum mense Xanthico, lunâ quintadecimâ, annis quadringentis & triginta postquam progenitor noster Abrahamus in Chananaam venit: post migrationem verò Jacobi in Ægyptum annis ducentis & quindecim.*

c) *suprà*, p. 89.
 Ex genealogiâ sacrâ c) stabilitur prius illud 215 annorum intervallum; non item posterius. Neque æquales sunt familiarum successiones: in tribu *Juda* recensentur *Phares, Hesron, Aram, Aminadab, Naasson*, in tribu *Levi, Caath, Amram & Moses*. Demetrius (non *Phalereus*, sed qui d) *Ptolemai Quarti* tempus attingit) *παρονοίας* hanc conjectaneis annorum numeris definivit, quos ex *Alex. Polyhistore* refert e) Eusebius. *Caath*, natus anno 17 post adventum Jacobi in *Ægyptum*, an. ætatis suæ 40 genuit *Amram*, qui an. ætatis 78 genuit *Mosem*, cujus an. 80 contigit Exodus. Sub mortem Jacobi non rectè ponitur ortus *Caathi*, qui in f) *migrante Patriarchæ* familiâ recensetur.

Alii in statuendo *Ebræorum Exitu* *μεταχρονη* μῶ immani deliquerunt. Quæ ad hanc rem, ex *Manethone*, & ex *Cheremone*, narrat Josephus, de *Pastorum* reditu intelligenda sunt. g) *Lysimachus* verò tradidit, ὅτι Βοκχόρεως τῶν Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰσραήλων ἀπέπεσε ὄντας καὶ ψωρῆς, *Judæorum populum leprâ & scabie infectum sub Bocchore Ægypti rege, consilio ducentis, Mosis, per desertum, venisse in eam regionem qua nunc vocatur Judæa.* Neque fuit hæc unius *Lysimachi* sententia. Tacitus de *Judæis*, h) *Plurimi*, inquit, aucto-

b) Tacit. hist. l. 5. initio.

auētores consentiunt, orta per Ægyptum tabe, regem Bocchorim adito Hammonis oraculo id genus hominum alias in terras avebere jussum.

Neque discrepat Apion Grammaticus, qui sub Tiberio scripsit. a) a) Joseph. c. O δὲ Ἀπίων ὡρῶσι τοῦ Ἐξοδοῦ ἀνεβῆως κτ' τῶν ἐβδόμῳ Ὀλυμπ. Apr. l. 2. p. ἀδα, κ' ταύτης ἐστὶ εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, Φησὶ, Καρχηδόνα Φοίνικες 1061. c. ἔκτισαν, Apion Exodum exactè definiuit ad annum primum Olympiadis VII, quo Phœnices condiderunt Carthaginem. Annus iste in b) Eu- b) n. 1265. sebii canone est 29 regni Bocchoreos; quo etiam Roma condita. Est autem Αναξροισμός, annorum 736.

Moses.

Multa narrant Josephus c) & Artapanus (apud d) Eusebium) s. l. de bello Æthiopico à Mose gesto: Et Chronicon Alexandri- c) L. 2. c. 5. num, ad annum ejus 31, Moses, inquit, urbem Hermopolin condit, & d) Pr. Eu. l. 9. bellum cum Æthiopibus toto decennio gerit. Josephum sequuntur c. 4. Zonaras, Cedrenus, alii que recentiorum: cum verò in historiâ Mo- e) Q. 22. in saicâ de bello isto ἰδὲ γὰρ, e) Theodoretus, alii que recentiorum, Num. c. 33. totam narrationem rejiciunt. Si per Æthiopas intelligantur The- bani; si per Ægyptios, Pastores qui jam Inferiorem Ægyptum, in quâ degebant Israelitæ, annos amplius centenos possederant, historia ista fide digna haberi potest. Manetho enim tradit f) Reges Thebaidis f) Joseph. c. Pastores invasisse, καὶ πόλιν αὐτοῖς σὺρρα γλῶσσαι μέγαν ἔ, πολυχρό- Ap. p. 1040. d. νιον, & bellum magnum & diuturnum cum illis gessisse, usque ad obsidi- g) Ptol. l. 4. c. 5. onem eorumque expulsionem. g) Hermopolis, & Hermopolites no- h) Strab. l. 17. mus, Thebaidi adjacent; & h) Ερημοπολιτικὴ Φυλακὴ πλῶνιόν ἔ, τῶν ἐν τῇ Θεβαΐδῳ καταφερομένων, Castellum Hermopolitanum p. 813. a. ubi veftigial exigitur earum rerum que deferuntur è Thebaide. Ar- tapanus ejus exstructionem ad Mosis tempora referre videtur. Chrō- nicon Alexandrinum refert hanc urbem Myrrhim appellari, à Myr- rina qua Mosem de fluvio sustulit: aliis Meroë minus rectè nomina- i) p. 97. tur. Thebaidem autem Æthiopiæ nomine insigniri i) supra innui- k) In Diony- mus, ubi Nitocris Ægypto & Æthiopia imperasse dicitur. k) sium p. 35. & Ἀερία καὶ Ποταμία, κ' Αἰθιοπία. Δὲ τὴν καὶ Αἰθιοπίας ὡς ἴσιν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἱστοροῦσι: Regio hæc in historiis vocatur & Æria & Potamia, & Æthiopia ab Æthiopibus qui ibi sunt: quorum memi- nerunt

nerunt plerique veterum. Æthiopiæ autem nomen Australioribus tantum Ægypti partibus competit; neque hisce temporibus. Nam a) *Æthiopes ab Indo flumine, seculo demum XIII, migrârunt in Ægyptum.*

a) Euf. n. 402,

S. II.
b) Act. Apost.
9. 22.

Moses b) *ἐπαδόθη πᾶσιν σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ὡς δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις, Eruditus est omni sapientiâ Ægyptiorum, & erat potens in verbis & operibus.* Quænam verò fuit ista Ægyptiorum Sapiencia? Nondum enim Mercurius Secundus absconditas Thothi artes evulgaverat. Mercurius enim iste (tam secundum Eusebii canonem, quàm nostrum) est Mose recentior.

c) De vitâ Mo-
sis p. 470.

Accesserunt, ait c) Philo, præceptores alii ex proximis Ægypti nominis; οἱ δὲ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἦσαν μεγάλας δωρεᾶς μεταπεμφθέντες, alii ἐκ Γρακίᾳ magnis premiis conducti. Subdit, *Ὁ τὸν ἐγκύκλιον παιδείαν Ἑλλήωες ἐδίδασκον, Græci doctrinam orbem docuerunt.* Dicit etiam illum didicisse *Chaldaicam rerum Cælestium scientiam, & literas Assyrias, ut d) Clemens Alex. qui Philonem laudat.* Istitis verò fides temere non est adhibenda: Nulla enim adhuc ignotuit Chaldæorum eruditio; nedum Græcorum.

d) Strom. l. i.
p. 343. d.

e) p. 406.

Inter Quæstiones ad Orthodoxos (quæ eum Justino Martyre e) editæ sunt) XXV negat *Mosem assecutum fuisse Astronomiam, Geometriam, Astrologiam, artesq; alias quæ ab illis dependent.* Causam reddit: *Τῶν γὰρ Αἰγυπτίων τότε ἡ σοφία τὰ τὴν ὡρίαν ἐπέχευε διδάσκειν διδάγματα, Sapiencia enim Ægyptiorum temporibus istis fuit disciplina impostura.* Neque probanda est Responsio, *Artes illas tunc fuisse vulgares & nullius pretii: Hieroglyphicam verò, quæ maximi habebatur, Mosem didicisse quidem, sed non in usum adhibuisse.* Quæ de Mercurio Sec. X. narranda sunt, ista redarguunt; & ex Anno Mosæico constabit, illum rei Astronomicæ non fuisse satis peritum. *Impostura* autem illa, quam ὁ ζήτητης asserit fuisse solam hisce temporibus Ægyptiorum Sapienciam, designat Magicas Ægyptiorum vanitates.

f) Syntell. p.
124 d.

In apocrypho Enochi libro (cujus fragmenta non contemnenda servantur apud Georgium Syncellum) inter *Ἐξηρηόους, sive mulierosos angelos, qui ante Diluvium homines artibus instituisse dieuntur, f) Undecimus Φαρμακὸς ἐδίδαξεν Φαρμακείας, ἐπαιοιδίας, σοφίας, καὶ ἐπαιοιδῶν λυτήρια, Pharmarus (forsan Pharmacus) docuit veneficia, incantationes, artes Magorum, & incantationum remedia.*

dia. a) Pseudo-Clemens tradit *Magiam*, de Cœlo transmissam : ad hunc modum à *Chamo* citra Diluvium propagatam fuisse; & *Misraim* illam à patre didicisse; ille autem Ægyptiorum conditor fuit. Si hæc essent fide digna, satis constat de magiâ Ægyptiacâ, etiam, ante *Mosis* & b) *Josephi* tempora.

a) *Recognit.*
l. 4.
b) *Gen.* 41. 8.

Nihilominus Ægyptiaca Magiæ factio omnium vetustissima fuit. De magiis Ægyptiorum præstigiis passim Mosaica historia. Accersivit Pharaon c) *Sapientes & Maleficos*, id est, Peritissimos artis Magicæ; ἐν *Μαγείῳ*. Priscis seculis Magia doctrinæ culmen habebatur. Plinius rectè d) *animadvertit summam literarum claritatem gloriamq; ex eâ scientiâ antiquitùs & pene semper petitam*. Non rectè autem Judæis illam assignat, & Persicâ recentiorem existimat. Est e) *& alia Magicæ factio à Mose & Jamne & Jotape Judæis pendens*, sed multis milibus annorum post *Zoroastrem*. f) *Apuleius*, Plinium secutus, utrumque errorem retinet. *Ego ille sim Carinondas, vel Dalmigeron, vel Moses, vel Iannes, vel Apollonius, vel Dardanus, vel quicumque alius post Zoroastrem & Hostancem inter Magos celebratus*. g) *B. g) II. Timoth. Paulus, ex Judæorum traditione, docet Iannem & Iambrem, sive h) Mambrem, restitisse Mose; & Numenio, philosopho Pythagoræo, apud i) Eusebium, sunt Iannes & Iambres Ægyptii isegγαμματῆς sacrorum scriba, electi ut Moyse resisterent, ac gravissimas calamitates ab illo in Ægyptum inveltas coram omnibus depellerent*. k) *Artapanus eodem appellat τῶς ἱερεῖς τῶν Μέρφιν Sacerdotes supra Memphim*. l) *Macarius Alexandrinus, novem dierum itinere in eremo Ægypti, invisit sepulchrum Iannis & Iambriæ fratrum, ut ex ipsius ore refert Palladius*.

c) *Exod.* 7. 11.
d) *L.* 30. 6. 1.
e) *Ib.* p. 545.
f) *Apologia* p. 541.
g) *II. Timoth.* 3. 8.
h) *Lat. versio.*
i) *Præp.* 1. 8. p. 411.
k) *Ib.* 1. 9. c. 27 p. 435. c.
l) *Hist. Lausiac.* c. 19.

Magi igitur isti ex Ægypto fuerunt. Moses autem, qui divinitâ potentia operatus est, in Magorum censu non est numerandus : neque fuit aliqua *Judaica Magicæ factio*; cum Judæis omne genus Magicæ m) *Lege Mosaicâ vetitum sit: Quædam ejus species etiam n) morte plectendæ.*

m) *Deut.* 18. 10.

Ex Ægypto Magia ad Babylonios derivata est. o) *Diodorus, ex Ægyptiorum traditione, Οἱσὶ ἢ τὰς ἐν Βαβυλωνίᾳ Καλδαῖοι, ο) Diod. 1. 1. 85, λέγουσιν Αἰγυπτίαν ὄντας, τὴν δόξαν ἔχειν ἢ ἀπὸ τῆς ἀσεβλογίας, p. 51. d. τῶν ἱερέων μαθητὰς τῶν Αἰγυπτίων, Dicunt Chaldaeos in Babylone colonos esse Ægyptiorum, & ab Ægyptiis sacerdotibus edocui ad Astrologiæ famam pervenisse. Colonia p) meminimus.*

n) *Exod.* 22. 18
Levit. 20. 27.
o) *Diod.* 1. 1. p. 51. d.
p) *suprà p.* 130.

a) *Ma-*

- a) Plin. l. 30. c. 1 a) Magiæ autem è *Medicinâ nata addita sunt Religionis vires, & artes Mathematicæ; nullo non avido futura de sese sciendi; atque ea è*
 b) Daniel. 2. 2. *Cælo verissimè peti credente. Magi Babylonii b) sub Nabuchodono-
 nosoro demum agnoscuntur. Quando cœperit apud eos ars ista,
 incertum est: Sanè admodum obicura fuit, antequam in Ægypto
 floruerint Petosiris,*

e) Aufon.
 epist. 19.

§. III.

c) *Quique Magos docuit mysteria vana Necropsos.*

GRæci autem, qui artem Magicam à Persis serò acceperunt, Persas
 Gejus authores fuisse volunt; & immensam jactitant *Zoroastris*
 cujusdam antiquitatem, quam à nugivendulis hariolis acceperant.
 Commenti autem vanitatem arguit ipsa sententiarum discrepantia.
 d) *Xanthus Lydus* numerat à *Zoroastre* eis τὴν ἐπέξιν διδάσασθαι annos
 600. Anonymus apud e) Suidam putat illum fuisse annis 500 πρὸ
 τῶν Τροϊκῶν. * *Hermodorus Platonicus* ab eodem eis τὴν Τρωϊκῶν
 ἀλώσιν computat annos 5000. Eadem delirant f) *Plutarchus* & g)
Hermippus. h) *Eudoxus* autem eum *Platone seniore* asserit annis
 6000. Extanto dissensu nihil aliud est colligere, quàm Græcos istos
 ignorantiam temporum graviter laborasse. Sanè veteres Græci chro-
 nologiæ technicæ fuerunt imperiti; cui non nisi post eversum impe-
 rium Persicum operam dare cœperunt. Cùm igitur ἀόυστατα ista
 uni viro competere non possint, duos pluresvè sibi fingunt Zoroa-
 stres.

i) Clem. Re-
 cogn. l. 4. &
 Greg. Turon.
 hist. Fr. l. 1.

k) Just. in hist.
 l. 1.

l) Syncell.
 p. 167. b.

m) L. 2. p. 66. d

Quidam volunt i) *Chamum* à *Persis recentioribus* appellari *Zo-
 roastrem, & pro Deo haberi*. Alii dicunt *Zoroastrem* non *Persam* fu-
 isse, sed *Bactrianum*. *Rex Bactrianorum*, cui cum *Nino* bellum fuit
 (in Epitome Trogi) vocatur k) *Zoroaster*, qui primus dicitur artes
 magicas invenisse. Et *Cephalion* historicus (sub *Hadriano*) post
 Nini res gestas l) *tractat* ἡμεῖσιν Σεμιράμιδος ἢ Ζωροάστρη μάγισ
 (ita legendum) *natalia Semiramidis & Zoroastri magi*. Verùm
 Bactrianorum rex ille m) *Diodoro*, ex *Ctesia*, vocatur *Oxyartes*; neque
 ulla est *Bactrianæ* magiæ celebritas: Hanc tamen sententiam ample-
 xi sunt *Arnobius*, *Augustinus*, *Orosius*, alii.

Viri docti, ex *Arnobii* loco, plures colligunt *Zoroastres*; locus
 autem mihi videtur ita legendus: n) *Age nunc! veniat queso per i-
 gneam zonam magus interiori ab orbe: Zoroastres (Hermippo ut assen-
 tiamur auctori) Bactrianus & ille conveniat, cujus Ctesias res gestas
 hillo-*

historiarum exponit in primo; Armenius Softriani (vel Hoftrianis) nepos, & familiaris Pamphilus Cyri. Unus est Zoroastres, cujus meminit Ctesias, qui ex Hermippi sententiâ fuit *Bactrianus*. Erat autem a) ¹⁾Clem. Alex., Armenius genere Pamphilus, τὸ Ἰνδὸν Πάμφουλον, cuius filius Er ^{Strom. l. 5.} etiam Zoroaster dictus est, & duodecimo die post mortem in rogo positus p. 598. d. revixit. Quod scripsit Plato X Politicorum.

Apud b) Suidam, Ζωροάστρης Περσομήδης Zoroaster Perso-me-b) in Zoroastres: ille scilicet σοφὸς ὡς τὰς ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ ὃς ἐ πρώτῳ ἤρξατο τὴ παρ' αὐτῆς πολιδιομήδης ὀνόματι τῶν Μάγων, Astro-nomorum peritissimus, & princeps Magorum nominis apud ipsos recepti. Uno Persomedi vocabulo, & ætas, & patria ejus designatur. Darius Cyri avus, gentis Medo-persicæ conditor erat; de quo, ad Sec. XVIII: Zoroaster igitur Persicæ amplitudinis initiis non erat vetustior: Persarum gens nullius erat nominis, ante Cyri victorias; neque Magi apud eos celebres, ante captam Babylonem. Persæ recentiores Zoroastrem Hystaspis, patri regis Darii, æqualem fuisse existimant: Agathias autem dubitat; c) Πέρσαι δὲ αὐτῶν οἱ νῦν c) Agath. l. 2. Τσαῶσεω, ἔγω δὴ τι ἀπλῶς φασὶ γεγονέναι, ὡς ἴαν ἀμφιγνοεῖσθαι, p. 62. b. καὶ οὐκ εἶναι μαθεῖν, πόποτεν Δαρεῖος πατρὴς, εἴτε καὶ ἄλλῳ ἔτῳ ἕσπερ ἕσπερ Τσαῶσεω, Persæ hodierni Zoroastrem sub Hystaspe fuisse simpliciter dicunt; ita ut valde ambigatur, neque scire possis, utrum Hystaspes hic fuerit Darii pater, an alius quispiam. Ambiguitatem solvit d) Porphyrius. Magorum, inquit, genus apud Persas adeo d) Περσῶν ἱστορίᾳ 1. 4. §. 16. venerandum, ὡς ἐ Δαρεῖον ἢ Τσαῶσεω Πηργεῶν τῶ μνηματι πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ Μαγῶν ἦν οἰοῦτο διδασκαλῶν, ut Darius Hystaspis filius inscripserit monumento patris (inter alia) quoddam fuisse Magorum magister. Ammianus etiam Darii patrem agnoscit, e) Scientiæ multa ex Chaldeorum arcanis Bactrianus addidit Zoro- e) Marcel. hist. stres, deinde Hystaspes rex prudentissimus Darii pater. Verum ne- l. 23. p. 253. que Rex fuit Hystaspes, neque Zoroastres Bactrianus. Apuleius prodidit Zoroastrem Cambysæ superfuisset: f) Pythagoram, ajunt, f) Florid. l. 2. inter captivos Cambysæ regis, doctores habuisse Persarum Magos; ac P. 422. præcipuè Zoroastrem, omnis divini arcani antistitem.

Persæ itaque rerum Domini, post acquisitam demum Babylonem atque Ægyptum, hanc artem summopere admirati sunt, Græcisque tradiderunt. Sed revertamur.

T

Uter

Iter in Deserto.

Israelitarum gens hucusque obscura fuit; sine Nomine, sine Patriâ, sine Lege, sine Magistratu: Moses, Libertatis auctor, Dux erat itineris; & Legislator.

a) Epist. 127.

Mansionum 42 (de quibus *ad Fabiolam* a) scripsit S. Hieronymus) *prima* numeratur *Rameffes*, unde proficisci cœperunt. *Israelitæ*: ubi Pascha primum ab exituris Israelitis celebratum est; in quo sanguis agni fasciculo *hyssopi* in superliminare & duos postes

b) Exod. 12. 13

ædium aspergebatur, ut esset b; *in signum*. Ritus iste semel tantum, neque extra Ægyptum, observatus est. In Judæâ enim agni c) Paschales cæsi sunt in atrio Templi, eorumque sanguis ibi effusus.

c) II. Chron. 30. 6. 35. 11.

d) Hæres. 19. p. 39. b.

d) Epiphanius ad primum illud Pascha retulit non dissimilem Ægyptiorum morem. *Ἐν τῷ καιρῷ ὅτε τὸ Πάσχα ἐγγύετο ἐκείσῃ, (δέχη ἣ αὐτὴ γίνεται τὰ ἑαρῶ, ὅτε ἡ πρώτη ἰσημερία) ἐκ μίλιως λαμβάνουσι πάντες Αἰγύπτιοι καὶ χεῖρισι ὑπὸ τὰ πόρτατα, χεῖρισι ἣ καὶ τὰ δένδρα, τὰς συκάς, καὶ τὰ ἄλλα, Φημιζοντες ἐ λέγοντες, ὅτι τὸ πῦρ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ κατέφλεξε ποτὴν οἰκουμένην. τὸ δὲ ἄρμα τὰ ἀμαρῶ τὸ πυρώπον ἀλεξητήριον ἔστι τὸ σούτης πλεγῆς ἐ τοιαύτης, Quo tempore Pascha illic celebratum fuit (id autem est inunte Vere, ad æquinoctium) Ægyptii omnes rubricâ oves, & arbores, & ficus, & alia ejusmodi inficiunt: dicentes illo die totum mundum conflagrâsse; & speciem sanguinis esse amuletum igneum istius calamitatis.*

e) Exod. 14. 22

f) Genebr. in Chron. p. 66.

Statione IV, e) *ingressi sunt Israelitæ per medium siccæ maris, persequentibus Ægyptiis.* f) *Hebraei negant majores suos transisse mare Rubrum totum. sive à littore Ægyptia ad littus Arabicum, sed, quod grandius est miraculum, ad idem littus, ducto intra mare longo circuitu, & quasi semicirculo, unde ingressi fuerant revertisse.* Id probant, quia habebant in deserto Etham ante transitum, deinde post transitum in eodem se ostendunt, ubi per tres dies vagati castra ponunt in *Mara*. Deinde mare Rubrum dividit Ægyptum ab Arabia, non à Terrâ Sanctâ. Imò verò non fuit necesse ut ingrederentur mare, nisi ut submergeretur Phærao. Hanc Judæorum sententiam refert etiam Gregorius Turonensis, g) *Dicunt alii, quòd ad ipsam ripam, factò modico per*

g) Histor. l. 1. f. 10.

mare

mare circumitus, unde ingressi fuerant, sint reversi. Eam tuentur To-
status Abulensis, H. Grotius, alii.

In adverso littore, a) apud Ichthyophagos brevium accolae, vetu-
stissima est traditio, totam sinus regionem qua Viridis videtur ingenti
quondam refluxu desiccata fuisse, mari in opposita littora refluxo, &
terram detectam usque ad fundum maris; per gravem denuo aestum
undam pristino altivo restitutam esse.

Statio V *Mara*; ab aquarum amaritudine dicta. In istis A-
rabia partibus fuerunt b) Lacus quidam Amari vocati, qui cum essent
antiquitus amari, fossa facta (à Sefostre, ex Nilo in sinum Arabicum,
juxta urbem Arsinoen postea dictam) & admixto flumine immutati,
postea piscibus ac volucris aquatilibus abundabant. Etiam c) ab
urbe Arsinoe dextra littora legentibus occurrunt plurimis in locis
virescentes in mare precipitantes, qui amarum habent salsilaginis
saporem.

Statione VIII, d) in deserto Sin, inter Elim & Sinai, 15to die men-
sis secundi post exitum ex Aegypto, * vesperè ascendit Coturnix, & coope-
ruit castra. Rurfus, Statione XIII, post decessum à Sinai, ad e) inte-
grum mensum, f) ventus abripuit coturnices trans mare, & demisit in
castra, unde quaque dispersas ad iter unius diei; & ad altitudinem du-
orum cubitorum super terram, cum quisque plures acervos collegisset:
g) & siccaverunt eas, more Aegyptiorum, qui coturnices condire so-
lebant. h) Χέννιον ὀρνιθῆριὸν τι καὶ Αἴγυπτον περιχρόμιον Chenn-
nium, quoddam avitium in Aegypto sale conditum. Athenæus (ex
Cleomene) numerat i) Χέννια τριηξέα μύρια Chennia salsa decies
mille: μικρὸν δὲ ἔστιν ὀρνίθιον sunt autem parva coturnices. Jose-
phus, k) Ὀρνίθων πλῆθος (τρέφει δὲ τῶ τὸ ὄρνεον, ὡς εἶδεν ἔτιγον) k) Antiq. l. 3.
ὁ Ἀράβις & κόλπος) Πλήθος τὴν μετὰ τὴν Ἰθάλασσαν ὑπερέρχον, c. 1. p. 72. c.
Magna via coturnicum (hoc enim avium genus, præ ceteris, alit Arabi-
cus sinus) mare intermedium transgressa, advolavit. Nullibi ma-
jor coturnicum ubertas, quam in Aegypto, & confiniis. Rhinocoru-
ra (aliarum rerum indigæ) l) retibus ex fissis calamis compactis, &
in multa stadia prope littus positis, coturnices (quæ ex Mari per magnos
greges eò se conferunt) capiunt, quantum ad eorum vitum sufficit. Pli-
nius, Coturnices advolant non sine periculo navigantium, cum appro-
pinquavere terris. Quippe velis sæpè insidunt, & hoc semper noctu,
mergunt, & navigia. Tanta solet esse istarum avium copia.

a) Animal. l. 6.
c. 33.

Ælianus refert, a) *Ægyptios, μαγεία πνι ὀπιχωρίω, magicā quādam ratione, illi genti propriā, τὰς ὀριθίας ἐκ τῶν οὐρανῶν καταφέρειν, Aves de celo deducere; τῶν δὲ Φωλεῶν τὰς ὄφεις, ἐπιποιδίαις ἕκαστα καταγοητῶσαντες, εἴτε μέντοι προάγασσι ῥάσαι, atque Serpentes, carminibus quibusdam primū incantatos, ἐπιποιδίαις postmodum facillimè extrahere.*

b) Num. 33. 41
c) c. 21, 9.

Statione XXXV b) *Tsalmona* (ab imagine dicta) c) *fecit Moses Serpentem arcum et posuit eum super perticam, quem cum percussi aspicerent, sanabantur:*

d) Lucan. l. 9.
v. 930.
e) supra p. 43.

Sic — d) *Pestis nigra inserta medullis
Excantata fugit* —

f) Plin. 7. 2.
g) Strab. l. 15.
p. 706. c.

Ægyptii imprimis (e) *μαγεία πνι ὀπιχωρίω*) ob serpentum incantationem celebrantur: post eos, f) *Pfylli*, Africa populi. g) *Nearchus* (Alexandri M. in India comes) refert Serpentes ibi scaterere, incolisque molestas esse: sed ἐπιποιδίαις ἀφορτῶν πεπιστωμένους ἰατρῶν, καὶ εἶναι ἁερόν τι τούτων μόνων ἰατρικῶν, *circumvagari incantatores, qui mederi putantur, et hanc ferè solum esse medicinam.* Apud Colchos (illi autem Ægyptiorum coloni habentur) *Medea Draconem, aurei Velleris custodem, fertur.*

h) Apollon.
Argon. l. 4.
v. 1. 7.
i) Servius in
Virgil.

h) *Ἡδείνη ἐνοπῆ ἤελξαι, Suavi voce mulsisse.*
Hla i) *Iafonem secuta dicitur ad Italiam pervenisse: et populos quosdam, circa Fucinum lacum habitantes, qui Marrubii appellabantur, docuit remedia contra Serpentes. Sunt autem isti Marforum populi:*

k) Æn. l. 7.
v. 750.

— k) *Marrubiā venit de gente sacerdos,
Vipereo generi, et graviter spirantibus hydriis
Spargere qui somnos cantuque manuque solebat,
Mulcebatque iras, et morsus arte levabat.*

l) Tzetzes
Chil. r. hist.
p. 852.

Apud veteres Græcos, l) *Orpheus* (qui Ægyptiacis disciplinis imbutus erat) *Eurydicem, a serpente ietam, ex Inferis revocasse fingitur; quia*

— *ὑπὸ ὄφειος αὐτὴν τῶ ὄντι δεδημιλίω
καὶ κινδυνώσαν θανεῖν, ταῖς ἐπιποιδίαις οἶδα
καὶ ἀγγαθία, μύση τε, ἐπιποιδίαις
αὐτῶ ἐζωοποίησεν* —

Ab angue ipsam reuera morsam, & de vita periclitantem, incantationibus, quas noverat, & solertia, & musa, & multa doctrina, ad vitam revocavit. Tzetzes Orpheum hujus artis peritum fuisse probat, ex Ibi& ejus opere De Lapidibus; in quo sic scripsit:

Ροῖζόν τε ᾗσαι χαμαὶ ἐρχομένοιο δράκοντι
 Εἶσε, ἠδὲ ὄφρων ἰὸν σβέσαι ἐγπυσίων.
*Scribamque sistere humi venientis draconis
 Sciet, & serpentum repentium venenum extingueret.*

Suidas Timothei Syraculano hoc opus

Nummum habeo argenteum ΠΑΡΛΙΔΕΣ, ΠΑΡΙΑΝΩΝ, in quo tribuit, Caput est, ore hiulco, lingua exerta, & (instar Medusæ) serpentibus crinitum. Parium urbs est in orâ Hellepontii, juxta Lampsacum. a) Ibi ferunt Ὀφιογενεῖς, cognationem quandam habere cum serpentibus; a) Strab. l. 13. & eorum mares iis medicari, qui à vipera morfi sunt, continenter tangendo (ut solent incantatores) & livorem in se primum transferre, deinde inflammationem doloremque sedare: dicunt ejus generis δεχνηγέτην à Serpente in Heroem fuisse mutatum. Heros iste signatur in nummo.

b) Strab. l. 13. p. 588. c. Plin. 7. 2.

Apud Ebræos etiam serpentes excantandi ratio viguisse videtur; cum b) David, c) Solomon, d) Jeremias serpentum meminerint, qui incantari nollent. Moses autem, Serpente æneo perticæ imposito, non tam serpentes igneos incantabat, ne nocerent; quam eorum venenum extinguebat, & --- morsus arte levabat. Erat τὸ πορωπὸν ἀλεξήτημον τὸ τῆς αὐτῆς πληγῆς, amuletum igneam istius calamitatis.

b) Psal. 58. 5. c) Eccles. 10. 8. d) 8. 7. supra p. 10. & 141.

Mansio autem XII, in deserto c) Sinai, præ cæteris celebratur; e) Exod. 19. 2 ubi Israelitis, per annum ferè integrum hærentibus, Lex promulgata est; omnium quæ literis mandata sunt, vetustissima; & propter excellentiam, nobis non leviter prætereunda.

Lex Moisaica.

Josephus, Apionem redarguens, Mosem Legesque Moisaicas, tum ab Antiquitate, tum à Præstantiâ summopere collaudat. Παρολογοισμὸν Josephi f) animadvertimus. Legis præstantiâ inde colligitur, quòd, tanquam fons Originis Sapientiæ, à populis universis

f) supra, p. 138

in Exemplum ducta sit. Cujus sententia sectatores habet Christianos magni nominis, tam Veteres, quam Recentiores.

a) Con. Ap.
l. 1. p. 1046. c.

Pythagoras, a) inquit, Samius, qui & antiquus erat, & Sapientia divinaque pietate philosophis omnibus prestantior, non solum τὰ παρ' ἡμῶν res nostras manifestò cognovit, sed etiam ζῆλωτης αὐτ' ἐαυρὺν ἀμιμωτοῦ ἕως ἄνωγον ἔτι. Ejus quidem nulla reperiuntur scripta; sed ex Hermippo Smyrναῶ (qui sub Ptolemæo Euergete vitam Pythagoræ composuit) doctrinam recitat Pythagoricam de Anima, de Munditie, de Blasphemia interdicta: dein adjicitur, Hac autem fecit dixitq; tum Judæorum tum Thracum imitatus doctrinas, quas & sibi assumpsit. Verè enim dicitur vir ille πᾶσι τῶν Ἰσραηλίων νομίμων εἰς τὴν αὐτὴν μετενεύκων Φιλοσοφίαν, multa eorum quæ Judæis recepta sunt in suam transfulisse philosophiam.

b) p. 1047. a.

c) supra p. 74.

Judæos etiam b) Herodoto cognitos fuisse affirmat. Fuit is Pythagora aliquantum junior: verum cum Herodotus circumcisus illic appellat Σύρος τὸς ἐν τῇ Παλαιστίνῃ c) Syros in Palestinâ, verisimile est non satis agnitus illi fuisse nomen Judæorum; qui ex Babylone non ita pridem reversi fuerant. Neque de Judæis intelligendus est Chærilus antiquus poëta, in eandem rem à d) Josepho laudatus, e) supra, p. 105 (sed de e) Solymis juxta Pifidiam.

f) L. 2. p. 1081
2.

Mitto allata de Judæis Testimonia quæ sunt Alexandri M. temporibus recentiora. In epilogo tandem operis, Qui f) inquit, apud Græcos philosophati sunt Jura patria observare quidem visi sunt, verum in ipsis vita actionibus atque inter philosophandum, illum (Mosem) secuti sunt; similia sentientes de Deo, & Vita perfectionem mutuamq; Communionem edocentes. Quin etiam Cultus nostri æmulatione non exigua populos jam olim incescit: neque ulla est civitas, aut gens, siue Græca, siue Barbarâ, ad quam non pervenerit consuetudo Diei Septimi (quem Nos Laborum vacatione celebramus;) & Jæjunia; & Lumina accensa: observantur etiam multa circa ea quæ nobis comedere non licet. Imitari etiam conantur mutuam, quæ inter nos est, Concordiam; Æquam rerum distributionem; Industriam in artibus; & quoties ad necessitatem aliquam pro Legibus adæsti simus, Constantiam. g) Ὡστερ ὁ Θεὸς διὰ πάντοσ τῶν κόσμων πεφοίτησεν, ἕτως ὁ νόμος; Ἰδιῶ πάντων ἀιθερώπων βεβαδιδίεν, Sicut Deus consistit in universo mundo, ita Lex transit ad omnes homines.

h) Con. Celsum, l. 1. p. 13.

Ex Josepho Origenes, h) λέγει ὅτι καὶ Ἑβραίων ἰσραηλίων, ΠΥ-

Πυθαγόραν τὴν αὐτὴν Φιλοσοφίαν ἀπὸ Ἰσραήλων εἰς Ἑλλάδας ἀγαγεῖν, fertur & Hermippus prodidisse, Pythagoram philosophiam suam à Judæis in Græciam traduxisse. Josephus citat ἀτὼν παρὶ Πυθαγόρα. Origenes ἀ παρὶ Νομοθετῶν.

Justinus Martyr a) Platonem etiam doctrinam suam à Mose a) Apolog. 2. mutuatum esse contendit; b) καὶ πάντα ὅσα παρὶ ἀθανασίας ψυχῆς, p. 92. c. ἢ πτωχῶν τῷ μὲν θανάτῳ, ἢ φεωρίας ἀρχαίων, ἢ τῶν ὁμοίων δογματῶν b) p. 81. d. καὶ Φιλόσοφοι ἐπιηλαί εἶπασαν, ὡσαύτῃ Περσῶν τῶν ἀφορμὰς λαβόντες, ἐνοῆσαι δεδωῶν, καὶ ἐξηγίσαντο, Quicquid Philosophi & Poëta de immortalitate Animæ, aut Supplicii post mortem, aut Cælestium rerum contemplatione, aut doctrinis similibus dixerunt, à Prophetis argumento sumpto, & intelligere ea & exponere potuerunt.

Clemens Alexandrinus (ex Aristobulo quodam, qui ad Ptol. Philomctora scripsisse dicitur) c) refert, non tantum Pythagoram πολ- c) Stromat. λὰ τῶν παρὶ ἡμῶν, multa quæ sunt à nobis recepta, in sue Sectæ dog- l. 1. p. 342. b. mata transtulisse; sed etiam Platonem Leges & instituta nostra sectatum esse; & singulas earum partes ab illo curiose & diligenter inspectas & excussas esse. Alibi etiam asserit d) Peripateticam philosophiam ex d) Strom. l. 5. Lege Mosaicâ aliisq; pendere Prophetis, ex Aristobulo qui fuit Prole- p. 595. b. mai Philadelphii tempore; cujus meminit Epitomator Maccabaicorum. Ille autem, Seleucidarum e) anno 188, διδάσκαλος erat Ptolemai e) II. Maccab. Physconis. Alibi Clemens f) Aristobulum Peripateticum nominat, f) Strom. l. 9. id est, Sectæ Aristotelicæ. p. 305. b.

Eadem g) Eusebius ex eodem recitat. Et mirum est Josephum g) Præp. E- in suas partes Aristobulum hunc non adduxisse. Ut autem vetu- vang. l. 13. c. 12

stis Pythagoræ temporibus aliqua Græcorum consuetudo cum Ju- dæis videri posset, commentum adjicit Aristobulus, quod assertionis suæ veritatem labefactare videtur. h) Ante Demetrium, inquit, h) Euseb. ib. Phalereum (sive LXX Interpretes Græcos) ab Aliis priusquam Alex- p. 664. ander aut Persæ rerum potirentur (Græcè) versa sunt quæ in Ebræorum Exitu ex Ægypto gesta fuerunt, Regionisque acquisitio, & totius Legis expositio. Adeo ut clarum sit Philosophos ex eis multa sumpsisse. Non dissimilis est apud Talmudicos fabula de i) Lege in Linguis Septua- i) Seder Olam Rab. c. 11. ginta conscriptâ, ut Gentes illam intelligerent. Judæi exules vive- bant Babylone usque ad initium imperii Persici: & k) Historicorum, k) Joseph. con. Græcorum vetustissimi paululum præcesserunt Persarum expeditionem Apion. l. 1. contra Græcos. Huic itaque fabulæ non malè competit id quod p. 1034. f. de

a) In Euseb.
a. 1734.

de Aristeâ suppositio dicit Scaliger; a) *Vides quantâ licentiâ Ἐλλῆσι
5α) illi Alexandrini usi sint in affingendis iis, quæ neque historia, ne-
que rerum naturâ patitur.*

* L. 3. Epist. 20

S. * Ambrosius aliam reddit Sententiæ causam. *Cum, inquit,
ex populo Iudeorum (ut plerique arbitrantur) genus Pythagoras du-
xerit, ex ejus disciplina derivavit etiam magisterii præcepta. Sanè
non satis perspecta est Judaica hæc Pythagoræ profapia.*

§. II.
b) De Sapien.
Ver. L. 4. c. 2.

Ab his omnibus dissentit Lactantius. b) *Equidem, ait, mi-
vari soleo, quod cum Pythagoras; & postea Plato, amore indagande
Veritatis, ad Ægyptios & Magos & Persas usque penetrâssent, ut ea-
rum gentium ritus & sacra cognoscerent (suspicabantur enim Sapien-
tiam in Religione versari) ad Judæos tamen non accesserint, penes
quos tum solos fuit, & quò facilius ire potuissent.*

Neque verisimile videbitur Philosophiam Platoniam aut
Pythagoricam ex fonte Judaico derivatam fuisse; si vel Judæorum
Rempublicam, vel illorum Mores examinemus.

c) c. Apion. l. 1
p. 1038. c.

Objiciebant quidam, apud c) Josephum, *Νέαν ἡμῶν διαφά-
νειν τὴν κατὰ τὴν σὸν τῶ μηδὲν παρ' ἡμῶν λελέχθαι παρὰ τοῖς
Ἐλλῆσι καὶ συγγεγραφεῖν, Judaicæ reipub. constitutionem videri
novellam, eò quod nihil de eâ dictum sit à Scriptoribus Græcis. Ante
Captivitatem Babylonicam, sive VII Sapientum ætatem, Græci non
solum Philosophiæ, sed & rerum suarum, magis Extærarum, incu-
riosi fuerunt. Post reditum è Babylone, Judæorum Respublica sub
Persis adeo obscura fuit, ut vel Nomen eorum (ætate Herodoti)
Græcis inauditum fuerit. * Dum Assyrios penes Medosque & Per-
sas Oriens fuit, vilissima pars servientium. Ab expeditione Alexan-
dri Græcis primùm (nî fallor) innotuerunt Judæi; sub Seleucidis
demum inclaruerunt. Post Alexandri victorias obvia erat Judæo-
rum memoria.*

* Tacit. hist. l. 5

¶ Ibid.

Si mores Judæorum inspicimus; nulla fuit iis consuetudo
cum Exteris; neque visabant eos, neque ab iis visabantur. d) *Nos (inquit Josephus) neque terram habitamus maritimam, neque
negotiationibus gaudemus, neque earum causa cum aliis consuetudinem
habemus, sed urbes nostre procul sunt à mari; nos autem terram fer-
tilem incolentes, in ejus culturâ laboramus. e) Præterea, cum sit
nobis Propria vivendi ratio, nihil fuit antiquis temporibus quod nobis
conversacionem faceret cum Græcis. Alibi Josephus non negat,
quod*

¶ Ibid. d.

quod objicit Molo, Judæos a) *neminem ex aliis gentibus recipere diversa de Numine sentientem ; neque communicare cum iis qui aliam sequuntur vitæ rationem præter Judaicam.* Sanè Judæi, ex decreto Sapientum, Gentiles omnes pro immundis habebant , adeo ut ex eorum contactu contraheretur immundities. Hinc Judæi, b) *ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha, non introierunt in Prætorium Pilati.* Et S. Petrus, c) *Vos, inquit, scitis quomodo abominatum sit viro Judæo conjungi aut accedere ad alienigenam.* Aliam causam comminiscitur Justinus. d) *Quoniam metu contagionis pulso se ab Ægypto meminerant, ne eadem causâ invisi apud incolas forent, caverunt ne cum peregrinis communicarent : quod ex causa factum paulatim in disciplinam religionemq; convertit.*

a) Ib. p. 1079. b.

b) S. Joan. 18. 28.

c) Act. Apost. 10. 28.

d) Histor. l. 36:

Quod autem ad Legis Mosæicæ communicationem attinet ; Gloriabantur Judæi e) *Legem fuisse hæreditatem ac peculium Ecclesie Jacob ;* adeoque sibi propriam, neque Gentibus aliis, per versionem aliquam in profanum sermonem, communicandam. f) *Miranti Ptolemæo Philadelpho, cur Legum Mosæicarum nec Historiarum nec Poetarum quisquam meminisset, respondit Demetrius, Divinitus penas dedisse quosdam, qui eas solliciti essent : Theopompum mente, Theodesten visu orbatum fuisse.* Etiam Romanis libri Mosæici arcani fuerunt, & inaccessi :

e) Deut. 33. 4.

f) Joseph. Ant. l. 12. c. 2, sine.

g) *Judaicum ediscunt, & servant, & metuunt jus, Tradidit Arcano quodcunque volumine Moses.*

g) Juvenal. Sat. 14. v. 102.

Quantum displicuerit Judæis Hierosolymitanis Alexandrina Pentateuchi translatio, satis constat ex h) *Calendario Judaico, ad VIII diem mensis Tebeth. Jejunium. Scripta est Lex Græcè, diebus Ptolemæi Regis : Tenebra triduo, per totum Orbem.* Ex detestatione, tenebras fabulantur ; ex Jejunii autem institutione, liquet illos istam Bibliorum versionem inter calamitates lugendas posuisse.

h) Scalig. Can. Sag. p. 42.

Judæis autem Ægyptiensibus gratissima fuerunt Biblia Græca, eaque in Synagogis legebant ; atque inde Ἑλληνιστῶν dicti sunt. i) *Μέχρι νῦν, inquit Philo, ἀνά πᾶν ἔστι ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἀγεται καὶ τῶν Φαροῦν νῆσον, εἰς τὴν οὐκ Ἰουδαῖοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ παμπληθεὶς ἔρημος Δακτύλων ; τὸ χωρεῖον σεμνυύοντες ἐν ᾧ πρῶτον τὸ ἑορταστικὸν ἐξέλαμψε, Usque hodie in Pharo insulâ celebratur quosdam festum & panegyris, eorum, trajiciunt non solum Judæi, sed etiam*

i) De Vita Mosæ. l. 3. p. 510. f.

V etiam

- etiam alii plurimi, locum venerantes in quo primum effulsit Translatio illa.* In a) Kalendario Rustico, mensi Aprili tribuitur SACRUM PHARIAE. ITEM. SARAPIA, id est, Festa Ægyptia, à Romanis admitta: Et in b) nummo, ISIS FARIA. Philo Isis festum, quod in Pharo insulâ celebrari solitum Deæ nomen dederit, intellexisse videtur. Nam Gentiles etiam idem festum celebrasse asserit. Idololatriam elevat prætextu Legis ibi Græcè versæ. Neque magis mirum est ab omnibus diversæ religionis hominibus Isidem coli in Pharo, quàm Serapidem in Alexandria; cujus rei testis satis idoneus est Adrianus Aug. in c) epistolâ ad Servianum Cos. *Illic, ait, qui Serapin colunt, Christiani sunt; & devoti sunt Serapi, qui se Christi Episcopos dicunt. Nemo illic Archisynagogus Iudæorum, nemo Samarites, nemo Christianorum Presbyter, non Mathematicus, non Aruspex, non Aliptes (qui non Serapin colat.) Ipse ille Patriarcha (Judæorum) quum Ægyptum venerit, ab aliis Serapidem adorare, ab aliis cogitur Christum. Paulò post, Unus illis deus est (Serapis:) Hunc Christiani, hunc Judæi, hunc omnes venerantur & gentes, cujuscunque essent religionis aut professionis.* Adeo d) tepida fuit, imminente Persecutione, Ægyptiensium tam Judæorum quàm Christianorum Religio. *Patriarcha* autem titulum in Ecclesiâ Christianâ nondum, e) In Prôpy-lzo ad Monast. Anglic. Adriani temporibus, obtinuisse e) alibi docuimus.
- Cùm igitur non sit verisimile Græcos, vetustioribus Persarum temporibus, à Judæis edoctos fuisse; nihilominus tanta sit Philosophiæ Græcæ Judaicæque congruentia, ut Iosephus, Clemens, alii illam ex hâc prognatam esse arbitrati fuerint: Videamus an non utraq; ita conveniat in Tertiâ aliquâ disciplinâ, ut ex illâ propagatio nis ratio elucescere possit.
- f) *suprà p. 152.* f) Lactantius dixit *Pythagoram & Platonem, amore indaganda Veritatis, ad Ægyptios penetrasse.* Est enim extra omnem controversiam Græcorum veteres, doctrinâ maximè insignes, discendi gratiâ in Ægyptum profectos esse, atque tam Sacram quàm Moralem suam disciplinam inde deduxisse. Ex Sacris etiam Literis cognoscimus Ebræos diutinos fuisse Ægypti incolas: Illos autem mores Ægyptios non penitus exuisse, sed mansisse aliquas disciplinæ Ægyptiacæ reliquias non immeritò suspicari possumus. Multæ Moysi Leges ex antiquis moribus. Quicquid verum Numinis Cultum impedit, strictè interdicitur. Moses plerosque Ægyptiorum ritus ab-

abrogavit, quosdam immutavit, quosdam pro indifferentibus habuit, quosdam permisit, imò & iussit. Ista rerum Ægyptiacarum, ἀλλοφορία in iis maximè cernitur quæ ad Ebraicas propiùs accedunt; cuiusmodi occurrunt non pauca, tametsi de rebus istis magna sit auctorum penuria.

Corpus Juris Mosaici vel rectam Credendi Faciendique rationem; vel Ritus Sacros; vel Rempublicam spectat.

Si fides Apollinis Oraculo adhibenda sit (quod, apud a) Eu- a) Πρæp. Eusebium, profertur à Porphyrio) Philosophia Divina, viam ad Beatitudinem demonstrans, ex Ægyptiorum Scholâ prodiit; quæ fuit Ebraeorum Philosophiâ verustior.

ἀπεινή γδ ὁδὸς μακάρων τεραχέα τε πολλόν,
 Χαλκοδέτοις ἢ πρῶτα διοιογημένη πυλεῶσι.
 Ἀτραπτοὶ ἢ ἕασσι ἀθεσφατοὶ ἐγλεγαῦμαι,

Via felicitum valde ardua est & aspera; introitu portis ancis reserata; semita verò inenarrabiles;

Ὡς πρῶτοι μερέπων ἐπ' ἀπείρονα πρῆξιν ἔφηναν
 Οἱ τὸ καλὸν πίνοντες ὕδωρ Νειλώϊδ' αἴης.

Quas in immensam utilitatem hominum primi docuerunt Ægyptii.

Ἡ μακάρων ὁδὸς, *Via Felicitum*, vel ad Felicitatem ducens, Porphyrio Oraculum explicanti dicitur ἢ πρὸς Θεῶν ὁδὸς, *Via ad Deos*, sive *Deorum Via*. Abraham præcepit filiis, b) *ut custodiant Viam Domini, & faciant iustitiam.* Et in c) Evangelio non semel occurrit ἡ ὁδὸς τοῦ Θεοῦ, *Via Dei*. In Cebetis Tabulâ vocatur ἡ ὁδὸς ἡ ἀγνοια πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, *Via ad Veram Eruditionem*, quæ ducit ad Εὐδαιμόνων οἰκητήριον, *Beatorum domicilium*. d) Josepho est *Philosophia de Deo, & ἐπιτέλεια βίη, recta Vitæ ratio*; quam Græcos à Judæis didicisse contendit. Oraculum autem, ut Ægyptios primo, ita Ebræos ultimo loco recenset.

Πολλὰς κ' Φοίνικες ὁδὸς Μακάρων ἐδάησαν,
 Ἀσσυριοί, Λυδοὶ τε καὶ Ἑβραίων ἄνδρων.

Multas etiam Felicitum Vias cognoverunt Phœnices, Assyrii (sive Chaldaei) Lydi, atque Ebraei. Verùm Apollo, parum sibi constans, in altero Oraculo Sapientiam Veram tantùm apud Chaldaeos & Ebræos viguisse denunciat.

a) Euseb., ib.,

a) Μῆνοι Καλδαῖοι σοφίας λάχον ἢ δὲ Ἐβραῖοι,
 Ἄυτοψύεθλον ἀνακτα σεβαζόμενοι Θεὸν ἀγνώσ.

Chaldei & Ebraei soli sortiti sunt Sapientiam, Numen aeternum sanctè venerantes. Certè nulla est controversia quin ὡς μοναρχίας de Unius regimine, sive de Deo Unico, reverens fuerit & rectissima Ebrzororum, non item recta Ægyptiorum, existimatio.

b) De Abst.,
 l. 4. §. 10.

Ethicam & Civilem Ægyptiorum disciplinam satis testatur illud Moralis vitæ symbolum, quod in funeribus illi exhibere soliti sunt. *Cùm condiant (b) inquit Porphyrius) nobiles defunctos, alium privatim eximunt, & in arcâ reponunt: dein, inter alia quæ in mortui gratiam faciunt, arcam ad Solem attollentes, eum invocant, uno ex Libitinariis hujusmodi orationem habente pro defuncto, quam Euphantus ex linguâ Ægyptiacâ transtulit.*

Domine, Sol Disq, omnes qui vitam hominibus largimini, Me accipite, & Diis ædiolis σῶσιμον contubernalem tradite.
 Εγὼ γὰρ τὰς Θεάς, ἀς οἱ γονεῖς μοὶ παρέδειξαν, Ἄσιβῶν διετέλεον ὅσον χρόνον ἐν τῷ ἐκείνω αἰῶνι τὸν βίον εἶχον, Ego enim Deos, quos mihi parentes commiserunt, quæ colui quamdiu in hoc seculo vixi.

Τὰς τε τὸ σῶμά με γηνή (ἀντὶς ἐτίμων αἰεῖ
 Et illos qui corpus meum genuerunt semper honoravi;
 Τῶν τε ἄλλων ἀθρόων ἔτε (τινὰ) ἀπέκλεισα.
 Neque aliorum hominum occidi quemquam;
 Οὔτε ὡς καταθήκην ἀπέστειλα.
 Neque eos deposito fraudavi;
 Οὔτε ἄλλο ἕδεν ἀνήμεσον διεπραξάμην.
 Nec aliud quippiam inexpiabile malum admisi.

Si verò dum viverem peccavi vel edendo vel bibendo aliquid quod fas non erat, non per me peccavi, sed per ista; (ostendens arcam in quâ erat venter.) Atque hæc locutus in fluvium eam conjicit; reliquum autem corpus tanquam purum condit.

Talis erat funebris Ægyptiorum Apologia: quæ quidem non est prorsus dissona ab istis, quæ in secundâ Decalogi tabulâ præcepit Moyses; aut ab istis, quæ à Magistris Talmudicis Noachidarum Præcepta vocantur; & juxta eorum traditionem, ad hanc ætatem pertinent. In Gēsārâ enim Babylonîâ legitur; c) *Decem Præcepta acceperunt*

e) Tit. Sanhe-
 drin. c. 7. §. 5.
 p. 268, editio
 Sach.

perunt Israelita in Marâ : VII que Noachidarum fuere; jam verò ad-
jecta sunt 8. Judicia; 9. Sabbatum; & 10. Parentum honos. Statio ista
in Marâ fuit intra mensem ab Exitu; & dies circiter quadraginta
ante promulgationem Decalogi. Ut autem de Traditione istâ, to-
tâque suppellectile Talmudicâ, dilucidius judicare possimus; rei or-
tum à fonte repetamus.

Talmud.

Postquam Macedones rerum in Oriente potiti essent; & Hasmonæi
patriæ libertatem asseruissent; ex Antigoni Sochæi scholâ pro-
dierunt Pharisei (à separatione dicti) qui a) νόμιμα πολλά πνα
παρέδοσαν τῷ δήμῳ, ἐκ πατρίων Δαδοχῆς, ἀπερ ἕκ ἀναγέγραπται
ἐν τοῖς Μωυσέως νόμοις; Tradiderunt populo precepta multa, à Majo-
ribus accepta; que inter Leges Mosaicis non sunt scripta: Refraganti-
bus interim aliis Antigoni discipulis; qui (à Sadocho duce, Sadducei,
vocati) dixerunt, ἐκεῖνα δὲν ἡγεῖσθ νόμιμα τὰ γεγραμμένα, τὰ δὲ
ἐκ παραδόσεως τῶν πατέρων μὴ τηρεῖν; Precepta ea, que scripta sunt,
observari debere; non autem observari debere ea, que (tanquam) ex
Majorum traditione, docentur à Phariseis.

Jof. Ant. l. 13
c. 18. p. 453. B

Ad hunc modum Judæi in sectas distrahi cæperunt : quarum
nulla est in Ebræorum monumentis memoria, ante principatum
Jonathæ (qui Judæ Machabæo fratri successit, anno Nabonassari
588, Per. Jul. 4553.) Κατὰ τὸν χρόνον τούτον (ait b) Josephus) τρεῖς b) Antiq. l. 13
αἰρέσεις τῶν Ἰουδαίων ἦσαν, αἱ περὶ τῶν αἰθερωπίνων πραγμάτων Δα- c. 9. p. 442.
φόρων ἐπελάμβανον, Eo tempore, tres erant sectæ Judæorum; que de
rebus humanis (sive de Fato) diversè sentiebant : una Phariseorum, c) De virâ
dicta; altera Sadduceorum; tertia Essenorum, sive Essæorum; οἱ τὸν
περικείμενον ἐξήλωσαν καὶ διεπόνησαν βίον, qui vitam æτινὰν exercent.
ita illos distinguit c) Philo à θεωρητικοῖς, quos θεωρητικὰς nomi-
nat: Neque aliter Philonem intellexit d) Photius, ἀνεγνώθησαν τ̄
ἐν Ἰουδαίῳ φιλοσοφούντων τῶν τε θεωρητικῶν, καὶ τὴν περικί-
μενην φιλοσοφίαν βίον. ὧν οἱ μὲν ἔσσηνοί, οἱ δὲ θεωρητικῶν ἐκαλεῖτο. f) Misc. Exerc.
Lectæ sunt philosophantium, apud Iudeos vivendi rationes; & Con-
templativa, & Ἄετινα : quorum hi Esseni, illi Therapeutæ appellantur. g) Hist. Eccl.
e) Scaliger, eumque secutus f) Petavius utrosque Essenos fuisse scri- h) Philo Proo-
pserunt; Eusebius, g) Christianos. Esseni autem (h) παρανομοὶ ὀσιό- bus, liber

Contempl.
initio.
d) Biblioth.
N. 104.
e) Emend. l. 6.
p. 138.
f) Misc. Exerc.
ad Jul.
g) Hist. Eccl.
l. 2. c. 17.
h) Philo Proo-

a) Plin. l. 5.
c. 17.

την ἑ, à sanctitate denominati) κωμηδὸν οἰκοῦσι, τὰς πόλεις ἐκτρέ-
πόμφοι, vicatim habitant, urbes fugiunt. a) Gens sola, sine ulla fa-
mina, sine pecunia, sociā palmarum; à populorum frequentia separata.
Adeo ut non mirum sit, tantum esse de iis silentium in Evangelii;
cūm essent illi Hierosolymis peregrini & ignoti; neque Rabbīnorum
quispiam eorum Hebraicè meminit, ante Zachuthium, scriptorem b)
nuperum.

c) Jos. l. 13.
c. 18. p. 454. a

Pharisæi autem & Sadducei, in aulā Hierosolymitanā, magnas
agebant æmulationes - c) à Sadduceorum partibus stabant disiores;
at Pharisei multitudinis favore utebantur. Sanè ista πατρωπαγο-
δοτὰ ἀγαθὰ Phariseorum, indies receptiora & in scholis authen-
tica, ore tenus à Rabbīnis ad discipulos propagata sunt; neque in-
scriptis publicabantur. Tandem verò cum Hierosolyma, à Tito ex-
cisa, ab Hadriano ita instaurata essent, ut neque nomen, neque gen-
tem, neque religionem pristinam retinerent; dum ex seditione

d) Xiphilin. in
Adriā. Zonar.
tom. 2.

e) Terrul. A-
polog. c. 21.

f) Hieron. ad
Isaïæ c. 6. 11.

g) R. Moyses
Maimonides
præfat. ad
Mishn.

Barchocebæ, d) Judæa pene omnis in desertum redacta est; dumque
ipsi Iudæi, e) Dispersi, palabundi, cæli & soli sui extorres, vagantur
per orbem; sine homine, sine Deo Rege; quibus nec (advenarum jure)
terram Patriam, saltem vestigio, salutare conceditur. Dum (in-
quam) f) prohibiti sunt Iudæi Terram, de quā ejeti fuerant, ingre-
di; & defecerunt Scholæ, quæ ad disciplinam Pharisæicam promo-
vendam destinatæ, antea numerosæ fuerunt; g) Rabbi Iehuda
(quem Hakadosh, Sanctum appellant) collegit omnes traditiones,
omnia judicia, sententias, & expositiones, quas singularum atarum
Synagoga super universâ Lege docuerant; Ex his omnibus librum
Mishnæ composuit, publiceq; legit. Ideo autem hoc opus corrasit,
ne Majorum traditiones exciderent, aut nullibi comparerent. Vixit
autem ille sub tribus Antoninis, Pio, Marco, Commodo: sub hoc,
h) absolutum fuit Syntagma Mishnæ, anno ab excidio Templi 120,
anno Æræ Christianæ 190. Est autem Mishnæ, δδὲτέρωσις, Lex
Secunda; à priore scilicet, quæ scripta.

b) D. Gantz.
an. M. 4978.

i) Novel. 146.
p. 95.

Libri Mishnæ primus Christianorum meminit Iustinianus Aug.
qui an. ejus 25, an. Chr. 551, Iudæis Scripturas Sacras in Synagogis
Gracè legere concessit: i) Eam verò, quæ ab eis dicitur Secunda
Editio (δδὲτέρωσις, Mishnæ) interdicit omnimodò; utpote sacris non
conjunctam libris, neque de super traditam de Prophetis: sed inven-
tionem (ἐξέρεσθ, commentum) constitutam virorum ex solâ lo-
quen-

quentium terrâ, & divinum in ipsis habentium nihil. Cùm verò neque Origenes, neque Epiphanius, neque Hieronymus (qui de Traditionibus Judaicis passim verba faciunt) libri Misnæ usquam meminere; Cùm Augustinus dicat, a) *habere (præter Scripturas Legitimas, & Propheticas) Iudæos quasdam Traditiones suas; quas non Scriptas habent, sed memoriter tenent; & alter in alterum loquendo transfundit; quam Δε τέρωσιν vocant*: Verisimile est hunc Misnæ librum nondum, anno Chr. 400, aut literis mandatum fuisse, aut Orbi saltem nondum innotuisse; quod volunt Magistri.

a) con. Ad. verl. Leg. & Prophet. l. 2. c. 1.

*Trecentis circiter annis post excidium Templi, Rabbi Iochanan, * Maimonid. caput Synagoga in Palestinâ, Gemaram (τελείωσις, complementum) ibid. adjecit, quæ Hierosolymitana vocatur; Gemara hæc, cum Misnâ Judæ, conficit Talmud Hierosolymitanum. Judæis demum è Romano Imperio in Persicum migrantibus, † post annos circiter centum, R. Ase, in † Ibid. terrâ Babylonis, aliam Gemaram (Complementum Misnæ) composuit quæ Babylonica dicitur; & fabulas plerasque continet portentosas. Hæc, cum Misnâ, Talmud facit Babylonicum, quod maximè est in usu. Talmud autem est Doctrinale; quasi omnis Judæorum doctrina & scientia, omne jus Divinum & humanum in eo libro comprehenditur. Nomen Talmud pro Gemarâ sæpe usurpatur. Sadducæi in Talmude non memorantur; nisi quâ (sub Hæreticorum, aut Epicureorum nomine) damnantur.

Continebat autem Misna non tantùm Constitutiones, quas suo quæque tempore Consistoria sanxerunt, sed etiam syntagma Traditionum, quas Legem Oralem vocant, & ab ipso Mose acceptas prædicant. b) R. Eliesar; Moses 40 diebus, quibus in Monte egit, interdiu in Scripturâ legebat, noctu verò in Misnâ. In Gemarâ c) Babyloniâ, modus narratur, quo Moses Legem Oralem exposuerit Abaroni, filiiisque ejus, & Senioribus. Pirke Aboth (Capitulæ patrum, tractatus Talmudicus) Seniores eam Prophetis; & Propheta tradiderunt viris Synagoga Magnæ. Cùm verò hæc, nimis compendiosè dicta, successione non plenè arguant; Recentiores rem magis particulatim explicant.

b) Perke, Cap. 49. edit. Vorst. p. 123. c) ad tit. Erubin c. 5.

Post absolutum Talmud, uno aut altero seculo, tenebræ quidem sunt in Judæorum historiis; tandem verò expulsis Babylone Judæis, d) Scholisque eorum everfis, circa an. Chr. 1040, Magistrorum pu-

d) D. Gantz. an. M. 4797

pulique pars magna in Europam, præsertim in Hispaniam, se recepit; cum antea nulla esset Europæorum Judæorum memoria. Ab eo tempore *Rabbini* innumerabiles, non ut priores fabulis Talmudicis incubantes, sed variarum scientiarum peritissimi, in hunc usque diem scripserunt; Cabbalæque successio in Occidente quæsitæ est. R. Moses ben Maimon (vulgò *Maimonides* & *Rambam* dictus) natus Cordubæ, an. Chr. 1135, septuagenarius obiit: Hic in præfatione commentarii sui in a) *Misnam*, Seriem exhibet eorum, qui Legem Oralem successivè propagarunt. Cum autem recensio ista non satis continua haberetur, R. *Abraham Zacuth* (Salmantienfis, qui scripsit *Iuchasim*, an. Chr. 1502) ejusque contemporaneus, b) *Don Isaac Abarbinel* (exul Hispanus) & post eos, *David Ganz* (qui *Tzemach, Germen Davidis*, sive Chronologiam suam perduxit ad an. Chr. 1592) propagatorum successiones magis concatenatas invenerunt. Zacuth quidem, Maimonidem; Ganz, Abarbinelem sequutus est: Successiones istas inter se comparat c) *Guil. Vorstius*; qui ex diversa supputandiratione, ex interruptione, & hiulcâ conjunctione Catalogum planè fictitium esse arguit. Sunt nihilominus inter Theologos Christianos, qui istam *Traditionum* continuationem in rem suam seriò arripiunt. Non est hujus loci, Seriem istam novemque Judaicorum Doctorum classes curiosè examinare. His itaque in antecessum datis, ad *Noachidarum Præcepta* nos accingamus.

Noachidarum Præcepta.

Mishna horum Præceptorum non meminit: sed in Gemarâ Babyloniâ legitur; d) *Traditur à Rabbiniis, Septem Præcepta imperata esse Noachidæ; de Iudiciis, de Maledictione Numinis, de Cultu Extraneo, de Revelatione Turpitudinum, de Sanguinis effusione, de rapinâ seu furto; de Membro animalis viventis.* R. Chanina dixit etiam, de Sanguine viventis; R. Chidka etiam, de Castratione; R. Simeon etiam, de Magiâ; R. Elieser etiam, de Heterogeniorum animalium admissione, Arborumque insitione. Adeo inter Magistros non convenit de Præceptorum numero. Maimonides e) ait sex priora Adamo mandata fuisse; illud de membro animalis f) Noacho; Abrahamo, aliud de Circumcisione. *Noachidas* autem vocant Magistri Gentes omnes, præter Ebræos; qui *Abrahamide*, vel poti-

a) ad Tit. Zeraim, de traditione Legis.

b) Ganz. an. M. 6269.

c) Observat. in Ganz. p. 213.

d) ad tit. Sanhedrin. c. 7. §. 5.

e) Halak. Me-lakim. c. 9.

f) Gen. 9. 4.

potiùs *Israelita*, vocari amant : VII autem Præcepta ista nunquam non obtinuisse perhibent ; & pro Iure Naturali, omniumque hominum Comuni, sumunt. Ex istis videamus, quid senserint illi de Veterum Religione, ante Legem ; & post Legem, quâ conditione Peregrinis in terrâ Israeliticâ commorari licuerit. Dum enim sui juris erant Ebræi, in eorum territorio nullum a) idololatræ Gen- a) Exod. 23. ut tili domicilium permittebatur : Qui verò, coram tribus viris, VII illa Præcepta in se susceperat, *Profelytus Domicilii* habebatur, & licet neque circumcideretur, neque baptizaretur, ut inquilinus, inter Ebræos habitare potuit.

De Noachidarum Præceptis, ex Talmudicorum scriniis, toto demensa horreo congestit Vir præstantissimus *Joannes Seldenus*, libris VII. de Iure Naturali & Gentium, juxta Disciplinam Ebræorum : Qui cum sint summâ diligentia & mirâ eruditione conscripti ; nemini, saltem è doctioribus, non sunt sedulò evolvendi. Ex illo fonte nos sitim saturavimus. Ex præceptis autem duo sunt, quæ ad cultum Divinum : quatuor, quæ ad mutua Hominum officia pertinent.

DE cultu Extraneo, sive Idololatriâ.

Ægyptii, *Cultus Extranei* nomine, detestari videntur quicquid oí γορείς è παρῆδεται parentes non commonstrârunt. Secundum Ebræos autem, eo nomine, cujuscunque creaturæ cultus humano generi interdicitur, tam Angelorum, Corporumque Cœlestium ac Terrestrium, quàm Imaginum. Illis enim (ut & Christianis) Pietatis fundamentum est, Deum Unicum agnoscere. Tacitus religionem Ægyptiacam Ebraicamque non malè discriminat, de Judæis agens. b) Corpora condere, quàm cremare, è more Ægyptio ; eademq; cura ; & de Infernis persuasio. Cœlestium contra : Ægyptii pleraque Animalia, effigiesq; compositas venerantur ; Judæi mente solâ, Unumq; Numen intelligunt ; profanos, qui Deum imagines mortalibus materiis in species hominum effingant ; summum illud & æternum, neque mutabile, neque interiturum. Itaque nulla simulacra urbibus suis, nedum templis sunt. Sanè Ebræi Infociabilem Divinæ Majestatis Unitatem suspiciunt : Ægyptii autem Deos Medioximos adhibuerunt. Porphyrius, c) Ægyptii, inquit, τὴν Θεῶν πᾶντα δῶσαν τῶ Θεῷ Δεῖ τὶ σωνόμων ζώων, ἢ κατὰ τὸν 1.4.5.9.

L

b) Hist. 1.5.

c) De Abst. 1.4.5.9.

X

Ἰῶν

θεῶν παρέχεν, ἐδρησκύσαν, per Nomorum suorum animalia, venerantur Dei in res omnes potestatem, quam singuli deorum declararunt. Neque aliter Maimonides de Idololatriis : a) Nemo, inquit, eâ sententiâ Cultu Extraneo utitur, ac si aliud non esset Numen præter id quod colit. Neque enim sui ipsam in mentem venit Statuam (ex metallo, saxo, ligno confectam) esse ipsum Cæli Terræque creatorem & gubernatorem : sed ita eam colunt quatenus rei alicujus imaginem induit, quæ velut intermedia sit inter ipsos & Deum.

A temporibus Abrahami Idololatria Ebræis crimen omnium gravissimum habebatur, & velut pestis ante alias fugienda : quæ autem in Decalogo legibusque aliis non semel interdicitur, multiplicem Ægyptiorum idololatriam respicere videtur. In Inferioris Ægypti partibus, maximus Hircis habebatur honos : Israelitæ, illic collocati, adeo τερρολατρεία Mendesiâ insanierunt, ut interdicto speciali opus esset. b) Non sacrificabunt amplius sacrificia sua Pilosif, post quos fornicati sunt. Hircos intellige, qui κατ' ἐξοχὴν pilosif dicuntur, quos in Ægypto impensè coluerant. De cultu isto, satis dictum. c) Maimonides τερρογομβροξες, vel τερροχιώντας pilosif, demones intelligit, qui Hircorum specie creditibus apparet. d) Ex Zabis quidam fuerunt qui Demones colebant, & existimabant eos habere formam Hircorum. Unde etiam demones Seirim, hoc est hircos, appellabant. Quæ opinio Mosis tempore jam longè lateq; in orbe diffusa fuit ; sicut ait, Et non sacrificabunt ultra sacrificia sua Lasseirim hircis, id est, demonibus ita appellatis : & hinc apud illud hominum genus prohibitus quoque erat usus hircorum. Zabiorum autem nomine, Ægyptios, maximè Mendesios, intelligere videtur.

Præter Hircos, & Boves, & Oves, alia fuerunt plurima in Ægypto pilosa numina ; Feles, Canes, Ursi, Lupi, Leones, Ichneumones, Cebi, Simiæ, Mustele ; quibus omnibus Ebræos, in Ægypto habitantes, servivisse verisimile est : neque quadrupedibus tantum, sed etiam volucribus, reptilibus, aquatilibus Ægyptiorum Diis. Argumento sit unum illud Mosis interdictum, quo multiplicem idololatriam, Omnigenumq; Deum monstra succinctè perstrinxerit. e) Ne faciatis vobis sculptile, similitudine masculi aut femine : f) Boves utriusque sexus sacri ; mares Osfridi, foeminae Ifidi. (g) similitudinem cujuscunque animalis quod est in terrâ :) h) Omnis Ægyptus bo-

a) More Neboch. part. 1. c. 36.

b) Levit. c. 17. vers. 7.

c) supra p. 65.

d) Doct. Perplex. l. 3. c. 46. p. 480.

e) Deut. c. 4. v. 16.

f) Herodot. 2.

41.

g) v. 17.

h) Strab. l. 17.

p. 812. c.

bovem, canem, felem colunt ; Thebani & Saitæ ovem ; Lycopolitæ Lupum ; Leontopolitæ Leonem ; capram & hircum Mendesii ; Ichneumonem Heracleotæ ; Cebum Babylonii juxta Memphim. Cebus faciem habet saryro similem, cætera inter canem & ursum ; in Æthiopiâ nascitur. (*similitudinem cujuscunque avis pennata, quæ volat in celo :*) a) Omnis Ægyptus accipitrem & ibin colunt ; a) Strab. ib. Thebani aquilam. (b) *aut similitudinem cujuscunque reptantis super terram :*) c) Circa Thebas serpentes sunt Jovi sacri : d) Κνηϕ c) Herodot. 2. serpens divinus, accipitris caput habet ; e) θεός ἀσπίτης καὶ ἀ- c. 74. *σπίτης*, Cneph deus generationis expers, & mortis. (*aut simi-* d) Euseb. Pr. *litudinem alicujus piscis, qui est in aquis sub terrâ.*) f) Omnis Ægy- Ev. l. r. c. ult. ptus Lepidotum piscem & Oxyrrhynchum veneratur ; Latum La- p. 41. c. c) Plutar. de topolitæ : est etiam anguilla piscis sacer. Ex amphibiiis, crocodi- Iside p. 359. d. lum, Urbs crocodiforum, & g) qui circa Thebas & Moeridis lacum ; f) Strab. 1b. Hippopotamum Papremitani colunt. *Dæmones ἐνυδρεῖ ἀquatiles* g) Herod. 2. h) Grot. in c. 72. loc.

i) *Solis, Lunæ, Stellarumq;* adoratio Ægyptiis communis erat, cum gentibus aliis. Quod autem subjungit Moses, liquidò demonstrat interdictum hoc, de quadruplici animalium genere, superstitionem Ægyptiacam respexisse. k) *Vos, inquit, assumpsit Dominus, atque eduxit vos de fornace ferreâ* (id est, servitute durâ) *de Ægypto, ut essetis ei in populum hereditarium.* Excusso servitutis jugo, etiam excutienda sunt Ægypti βδελύγματα. Deus Opt. Max. est invisibilis, non per simulacra aut symbola colendus. l) *Non vidistis, inquit Moses, aliquam similitudinem in die quâ locutus est vobis Dominus in Horeb de medio ignis, ne fortè decepti faciatis vobis sculptile.* m) *Effugit oculos : cogitatione visendus est.* Eo cultus genere Ebræi cæteris gentibus longè prudentiores fuerunt, & ad extremum ἡ πολυθείας excidium laudatissimi.

Ne recrudesceret Idololatriæ contagio, mandatum est, n) *Diruere loca omnia in quibus Deos suos coluere Gentes, quas possidebitis, seu intra solum Israeliticum ; neque o) sædus inire cum populis ibi idola colentibus : imò nec consuetudinem cum idololatriis, nec commercium ullum habere licuit.*

Ante Legem, p) Jacobus Patriarcha erexit *στήλιω, cippum, statuam* : & Moses, ante constructum Tabernaculum, q) *erexit altare, & XII Titulos.* Lex autem, ne daretur Idololatriæ occasio, ista ve-

a) Lev. 26. 1.

εατ. a) Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα, ἐδὲ γλυπτά: ἐδὲ στή-
 λω ἀναστήσετε ὑμῖν: ἐδὲ λίθον σκοπόν θήσετε ἐν τῇ γῆ ὑμῶν ὡσε-
 κωῦ (Cai αὐτῶν) Non facietis vobis ipsis imagines, neque sculptilia; neq;
 erigetis cippum, sive titulum (opus aliquod ideo constructum, ut ad
 illud publicus fieret conventus ad peragenda illic sacra qualiacun-
 que;) neque ponetis in terrâ vestrâ saxum formatum ut adoretur super

b) Deut. 26. 21

ipsum, extra Templum. Alibi, b) Neque plantabis Lucum ex ullâ ar-
 bore juxta Altare Domini. Quoniam ritus ii erant Idololatrarum,

(Selden. l. 2.

6. 6.)

Leges istæ, Israelitis peculiare, Noachidem per se non obstrin-
 gebant; cui extra ditionem Ebraicam ista pro arbitrio facere licuit,
 modò non in Cultum Extraneum: Intra Terram autem Promissam,
 ne exemplo arriperetur ansa idololatriæ, non magis Noachidi, ex
 more recepto, quàm Israelitæ *permissum est sive statuat erigere, sive
 lucum plantare, sive imagines facere, sive quæ sunt id genus alia, ne qui-
 dem Ornatus causâ.* Magistri imaginem Humanam protuberan-
 tem illicitam habent, non item quæ in plano est, aut in concavo: Cœ-
 lestium rerum imagines neque prominentes neque planæ erant lici-
 tæ ornatus causâ, sed tantùm *docendi discendiq; gratiâ*, ut in dia-
 grammatis Astronomicis ad designandam Lunæ visionem, & simili-
 bus. Figuras alias tam Israelitæ quàm Noachidi pro libitu forma-
 re fas erat.

c) Deut. 7. 26.

(Seld. 2. 7.)

c) *Non inferes quippiam ex idolo in domum tuam.* Imagine,
 Ornatus tantùm gratiâ factâ, inter bona uti frui licuit: Cultus gra-
 tiâ à Gentili factam, in usum promiscuum adhibere non licuit; neque
 victimas, oblationes, vasa, instrumenta idololatræ aut possidere,
 aut vendere: Pretium fuit etiam illicitum. Neque uspiam reti-
 nenda res erat, cujus interdictus est usus; sed aut comburenda, aut
 conterenda & in aerem, flumen, Mare projicienda: neque licitus ci-
 neris aut carbonum usus. Idolum autem liquefactum aut comminuu-
 tum & à Gentili communibus usibus additū, id est, resecuratum, & an-
 tequam in Israelitæ possessionem deveniret religione solutum, non
 aliter atque bona alia in vitæ usum licitè adhiberi potuit. Rese-
 curato idolo resecuratur ejus supellex. Quicquid autem ab homine
 non factum est (ut Mons, Fons, Flumen, Pecus) etiamsi velut idolum,
 cultum fuerit, ejus usus & possessio non interdicatur. Lucus (aut
 Arbor) cultus causâ plantatus, vel ut obumbraret idolum, idolum-
 ve ornaret, adeo erat illicitus, ut nec licitum esset umbræ refrigeri-
 um;

um; nec transitus per eum, si alia esset via; nec ova aut pulli volu-
crum in eo nidificantium; neque Lignatio ex eo; neque panes aut
cibi eo ligno cocti; neque radius textorius ex eo ligno factus, aut
pannus eo radio textus; neque ligni cinis: Licitus autem erat her-
barum ibi satarum usus, quia solum non erat illicitum. Quicquid
autem Israelitæ facere aut possidere nefas, id nec Profelyto Domi-
ciliū fas erat.

De maledictione Nominis Sanctissimi, sive Blasphemiâ.

II.

Ægyptios interdictum de Blasphemiâ docuisse verisimile
est. a) *Hermippus* enim, in *vitâ Pythagoræ*, cujus doctrinæ ex Ægy- 2) *suprà p. 130*
pto acceptæ sunt, scitis quibusdam istius sectæ (de Animâ, de Mun-
dicie) hoc adjicit, Πάσης ἀπέχθη βλασφημίας, *ab omni abstinere*
Blasphemiâ.

Israelitis dixit Dominus, b) *Custodite mandata mea ac facite*, b) *Lev. 22. 32*
Ego Dominus; Ne profanetis Nomen meum Sanctum, ut sanctificer in
medio filiorum Israel. Diligentior Legis observatio vocatur Ebræis (Seld. 2. 10.)
Sanctificatio Nominis Divini; & adversus Legem aliquid patrare est
Nominis Profanatio. Insigniora Idololatriæ, Homicidii & Coitus
illiciti interdicta, ne ob imminentis quidem Mortis metum, violan-
da sunt: Levioris enim periculi omnino nulla est ratio. Persecu-
tionis publicæ tempore, vita legis ullius violatione non erat redi-
menda. Alio tempore, satius erat ad violationem Legis, Mortis
minis, impellenti obtemperare, quam mortem subire; saltem si in-
impellentis emolumentum actu cederet: veluti ubi opus ei in Sabba-
to præstandum; aut si decem pluresve Ebræi non adessent. Veti-
ta comedere, ut se morti eriperet, ægroto licuit. Quin etiam pecca-
tum in mores sanctiores & humanam societatem, etsi non in Legem,
est *Profanatio Nominis Sancti.* Nemini plenè remissa est Profana-
tio ante ipsum mortis momentum, juxta illud, c) *Non expiabitur ini-* c) *Isai. 22. 14*
quitas hæc vobis donec moriamini. βεβήλωσις *pollutio*, profanatio
ista Nominis Divini, d) *Apostolo βλασφημία* vocari videtur. Non d) *Rom. 2. 24*
autem ea est cujus interdicto hic tenetur Noachides; & in exemplum I. *Tim. 6. 1*
affertur) *Nauman* Syrus leprâ mundatus. Tit. 2. 5.
c) *II. Reg. 5. 18*
(Seld. 2. 11.)

Blasphemia, sive *Maledictio* (hoc præcepto interdicta) est hor-
rendum illud flagitium, *ὀνειδισμός, κατὰ θεόν*, *Execratio* Divini No-
minis, quando in Deum convitium & procacior verborum contu-

- melia palam ac disertè ingeritur. Quali blasphemiam Dominum infectati sunt a) *Sbelomitha filius, & Rabfaces.*
- Etiam quando Majestas Divina scienter & superbè negari deprehenditur ex alicujus actus aut professionis consequentiam. Velut ubi quis, non ex ignorantiam, sed ex proterviam Idololatriam amplectendam profitetur, aut aliis suadet; et si idolum non coluerit, ex ipsa professione, Deum consequenter negat, & pro blasphemio habendus est. Huc spectat Lex sacra, b) *Anima que fecerit per manum elatam, (εν χειρα υπερσηφαιας, in manu superbia; Vulgata, per superbiam) sive fuerit ex indigenis sive ex proselytis (tam Domicilii quam Justitiam) in Dominum is blasphemus est (τ θεον ετ παρρησιωδ, Deum is irritat; Vulgata, quoniam adversus Dominum rebellis fuit) excidetur anima illa de populo suo. De hac lege c) Maimonides, Nemo, inquit, ita peccat, nisi in cuius animam irreperit dogma aliud quod Legi repugnet. Loquitur ibi Scriptura etiam de Cultu extraneo, quoniam iste adversatur ipsis Legis fundamentis. Blasphemus par est idololatram: uterque negat totius Religionis principium. Peccata alia ex errore, aut ignorantiam, etiam concupiscentiam causam, aut ex morum pravitate sponte ac contemptim commissa, vel expianda sacrificiis, vel aliis poenarum generibus castiganda fuere: Idololatria & Blasphemia Excisione caelitus infligendam puniendam sunt. Sed & d) *Lapidatione luenda est Blasphemia.**
- d) Lev. 24. 16.

III.

DE effusione Sanguinis, sive Homicidio.

- In Morali Aegyptiorum disciplinam fuit hoc *Homicidii* interdictum (quod ex e) Libitinarum Confessione manifestum est) των αλλων ανθρωπων ετε (την) απεκτεινα, *Aliorum hominum neminem occidi.* Ad Noachidem verò attinet illud, f) *Requiram sanguinem vestrum de animabus vestris.* Quod de incruentis etiam cadis generibus intelligendum est. Quidam de sui cade interpretantur. g) *Qui effuderit sanguinem hominis, per hominem sanguis ejus effundetur,* non Judicio forensi, sed talionis jure naturali. Instauratur hoc interdictum in Decalogo, *Non occides;* atque h) a libi non semel in corpore Juris Mosaico.
- i) Philo de leg. special. 1) *Βρεφων εκθεσις ωσαυ πολλοις των αλλων ενθων, εννοα τ φυσικης απανθρωπιας, χειρονητες ασθημα γεγονε, Expositio precept. 6. & 7 infantium apud multas gentes, propter nativam inhumanitatem, vulgaris*
- e) p. 156.
- f) Gen. 9. 5. (Seld. 4. 1.)
- g) Vers. 6.
- h) Exod. 21. 12. &c.

garis est impietas. Ebrais vetitum est vel foetum in utero extingue-
re, vel liberos exponere. a) *Augenda multitudini consultitur. Nam* ^{a) Tacit. hist.}
Et necare quemquam ex gnatis nefas. Ægyptii etiam, b) *Ἐ γυνώ-* ^{b) Diod. Sic.}
μδρα πάντα τρέφουσιν ἐξ ἀνάγκης ἕνεκα τῆς πολυαἰθρωπίας, necesse ^{1.1. p. 51.2.}
habent natos cunctos alere, ut suppetat hominum multitudo; quæ ad
patriæ felicitatem quàm plurimum conducit.

Cædes voluntaria, ex forensi sententiâ, Gladio puniendâ :

c) *τὴς ἀιελόντας ἀιασκοποπίξεδεξ*, *suspendi in patibulo, tradit d)* ^{c) Vide Ca-}
Philo Judæus. e) Qui percussit (occiderit) hominem, morte ^{laub. Exerc.}
plectatur. Jus unum sit vobis: sicut Profelyto (Justitiæ, non item ^{Baron. 16.}
Domicilii) sic Indigena erit. Ita enim intelligunt Magistri; & d) ^{n. 76.}
quoad homicidii poenam, discrimina quædam habent inter Genti- ^{d) De Leg.}
les, sub ditione Israeliticâ degentes, atque Originarios Profelytosque ^{spec. p. 617.}
ritè circumcisos. ^{e) Levit. 24.}
^{17. 21. 22.}

f) *Vindex sanguinis interficiet homicidam, cum apprehende-* ^{f) Num. 35. 19}
rit eum extra Asyli loca. Jus Vindicis sanguinis, in ditione Israe-
liticâ, non minùs ad Gentiles atque ad Profelytos domicilii, quàm
ad Ebraeos spectabat: utrùm apud Noachidas ante Legem, an apud
Ægyptios obtinuerit, incertum est: Sanè nomen id, non tam ex
constitutione Mosaicâ, quàm ex more anteriore usurpari videtur.
Erat autem Vindex, hæres occisi proximus.

Homicida ex casu, aut errore, Asyli jus habuit. De *Φυ-* ^(Seld. 4. 2.)
γαδωτῆρων jure, seu Urbibus Refugii, multa statuit g) *Lex sacra;* ^{g) Num. 35.}
multa Magistri ad Legis interpretationem necessaria. Ad Genti-
lem non attinebat Refugii privilegium; is Vindici sanguinis erat
obnoxius: Neque ad Profelytum domicilii, infortuitâ Circumcisi
cædes; is autem Asyli jure gaudebat, quando alium sui generis casu
occiderat.

h) *Non stabis adversus sanguinem proximi tui. Id est, Non* ^{h) Lev. 19. 16.}
stabis otiosus, quando mortis periculum congeneri tuo imminet. ^(Seld. 4. 3.)
Vis aggressoris occidendi animo, etiam pæderastis, adulteri, ince-
stuosi, vitæ jacturâ impedienda est, ne peccent: Scelestâ hujusmodi
vis vi privatâ puniendâ; si fieri possit, verbere, aut membri mutila-
tionem; sin verò, etiam occisione. Si Israelita Israelitam, vel ejus
bona, in Gentilium potestate tradiderit, fas erit illum occidere, ne
tradat alios; aut ipsum in potestatem Gentilium tradere. Israe-
litam Prævaricatorem (id est, Idoli colentem, vel in contemptum.

Nu-

Numinis peccantem) uti & *Epicureum* (id est , Apostatam , Legem & Prophetias abnegantem) in publico trucidare gladio fas erat Israelitæ cuiquam , etiam dolo : *Proximi* enim nomen ex prævaricatione & apostasiâ desuit. Gentilem idololatram , in sui exitium , dolo circumvenire non licuit : neque tamen morte imminente , cum non sit proximus , liberare eum Lex iussit.

- a) Exod. 22. 2. Alia fuerunt Homicidii genera , Privatis permiffa. a) Furtivus nocturnus , ædes invasurus , impunè occidebatur. Quod etiam in
- b) Lib. 9. Legibus b) Platonice ; & XII Tabularum. In puerperio , ob salutem Matris , fœtum in utero extinguere fas erat. Ob cultum.
- c) Exod. 32. 18. Vituli Aurei , trucidata sunt c) tria millia ; non 23000 , ut in Vulgatâ.
- d) Num. 25. 7. d) *Phinees Eleazari F. Aaronis N.* zelo accensus , hastâ trajecit *Zimri* , & *Cosbi* paganam , in stupro palam deprehensos ; & à Domino laudatur , e) *quia zelaretur zelum meum inter eos*. Ab hoc exemplo manavit jus Zelotarum , quo Privatis zelo ductis , quoties Israelita Numinis , Templi , Gentis sanctitatem (palam & coram decem minimum Israelitis) violaret , verbere , vulnere , etiam perseverantis cæde , facinus ipso momento cohibere licuit. Recepto hoc Zelotarum jure , f) *Mattathias* Judæum , ritu Græco sacrificaturum , trucidavit. Et D. N. *Jesus Christus* , privatam personam sustinens , *καλλυβιστας* & negotiatores , Templi sanctitatem polluentes , vi flagelli citra reprehensionem ejecit ; quòd *Domum Orationis* fecissent *Speluncam Latronum*. Factum Domini ad g) *Zelum Domus tue* referunt Discipuli. Eiusdem juris obtentu , in ipsum Dominum , quasi blasphemæ reum , in Confessu irruebant , & colaphis cædebant. Et minister quidam eum statim percussit , quòd visus sit , responsione parum reverenti ; Summi Pontificis sanctitatem violasse. Eodem obtentu , h) *S. Stephanus* Lapidibus obrutus est ; & conjuratio in i) *S. Paulum* suscepta ; atq ; bello demum Judaico immanis pullulavit flagitiorum seges.

Universalis huic *Homicidii* interdicto derogare videntur , quæ de Abrahamo filium immolaturus ; & de hostiarum Humanarum religione diximus. Neque desunt qui existiment Ebræis pariter licitum fuisse , ex Lege sacra de *Anathemate* , consecratione ultro-

(Seld. 4. 6.)

acâ,

neâ, filios servosque, quos in potestate suâ habuerunt, neci devovere; & Jephtham, ajunt, filiam devotam immolâsse.

Post a) *Vota estimationum* (ubi non tam res ipsæ, seu personæ, quàm earum pretia Deo consecrata sunt) sequitur Lex de Devotis absque redemptione. b) *Omne anathema quod devoverit homo Domino ex omnibus que habet, ex homine & è pecore & ex agro possessionis sue, non vendatur nec redimatur: Omne anathema sanctissimum est Domino.* c) *Omne anathema quod devovetur ex homine (δῶν ἢ ἀνθρώπων, ab, de, vel ex hominibus) non redimatur: Mor-te moriatur.* Anathema primum est ipsum donarium ultroneum, in sacros usus Numini devotum, neque in profanos revocandum; secundum verò, quicquid jure Belli internecioni devotum. Captâ Hierichunte; Metalla, primi generis, d) *venerunt in Thesaurum Domini;* Secundi autem, Urbs ipsa resque cæteræ ac personæ, incendio & nece sunt disperditæ: Achan utriusque reus horrendo periit supplicio. e) Mos iste devovendi, bello prævius, non hostes tantum, sed etiam cives, jura militaria violantes, morti tradidit. Hujusmodi erat f) anathema Populi de non ascendentibus ad Mizpa; ob cujus violationem, g) incolæ Jabesh - Gilead universi cæsi sunt. Et h) Saul Rex, cum Palæstinis prælium initurus, devovebat omnes qui ante noctem quid comederent: Jonathan regis filius, ex anathematis ignorantia, morte liberatus est.

Alia fuerunt, extra Bellum, anathemata. i) *Maledictus sit qui edificaverit Hierichuntem.* In edicto Ezræ, k) *Quicumque non adfuerit intra triduum, juxta decretum Principum & Seniorum, anathematizabitur (auferetur) universa substantia ejus, & ipse discernabitur ab Ecclesiâ Transmigrationis.* Separatus ad hunc modum, sive Excommunicatione obstrictus, solitæ popularium consuetudinis libertate privabatur; neque illi fas erat intra spatium 4 cubitorum alteri assidere, usque dum Pœnitentiam sequeretur Absolutio; post 60 dierum Contrumaciam sequebatur Anathema, sive Execratio, quæ tamen post resipiscentiam rescindebatur. Qui à coetu hominum, ita separatur, *ἀποσπάσθω* & dicitur in l) Evangelio. Istiusmodi autem anathemate devotum interficere cuilibet non erat permixsum; sed tuguriolum ei constructum, quo (extra aliorum consuetudinem) ali possit.

m) *Jephtha vocit votum Domino, dicens, Si tradendo tradideris*

(Seld. 4. 11.)

ris filios Ammon in manum meam, erit ut egrediens quod egressum fuerit (καὶ ἔξαι ὁ ἔκπορὸς ὁμοῦ ὅς ἂν ἐξέλθῃ , & erit exiens quicumque exierit : In Vulgatâ , *Quicumque primus fuerit egressus*) de foribus domûs mea in occursum meum , cùm reversus fuero in pace de filiis Ammon , erit Domino , & offeram ipsum in Holocaustum. (Et offeram ,) copulativè intelligitur quibusdam , qui Jephtham ex voto filiam immolâsse volunt : inter quos a) Josephus , Τὴν παῖδα , inquit , ὠλοκαύτωσεν , ἕτε νόμιμον ἕτε τῷ Θεῷ κεχαρισμένην θυσιᾷ ὀπιτελῶν , *Filiam immolavit , sacrificium solvens neque legitimum , neque Deo gratum*. Alii interpretantur (&) pro (aut ,) ut disjunctivi vim habeat ; quasi dixisset , b) *Erit Domino consecratum , si non sit idoneum holocausto ; aut offeram in holocaustum , si fuerit holocausto idoneum*. Sic (&) sumitur pro (aut) in Lege , *Qui percusserit patrem & matrem : Atque hac interpretatio pulchra est*. Jephthæ occurrit filia unica ; c) & fecit sicut voverat , id est , d) fecit ei domum , & introduxit in eam , atque ibi remansit seclusa à filiis hominum & à rebus secularibus. Atque statutum est in Israël , ut quotannis eam inviserent Israëlites. Pater præ dolore * vestimenta laceravit , quòd nulla prolis ex filiâ suscipiendæ spes esset reliqua.

a) Antiq. l. 5. c. 9.

b) D. Kimchi in locum.

c) Verf. 39. d) Kimchi. ib.

*) Verf. 35.

Cædes itaque humana nullo Ebræorum jure permessa est, extra Poenæ legitimæ , justique Belli rationem. Ipse actus, utcunque licitus , adeo invisus & impurus habebatur , ut Lustratione opus esset. e) *Quicumque occidit quempiam , & qui tetigit cadaver , purificetur , tam vos quàm captivi vestri*.

IV.

DE revelatione Turpitudinum , sive Concubitu illicito.

Ab ipsis rerum initiis petitur Matrimonii tum Origo , tum Necessitas. f) *Masculum & Fæminam creavit eos ; & benedixit illis Deus , dixitq̃ , Frustrificate & multiplicamini : Quod g) Noachidis repetitum*. Ex jure naturali , interdictus est Coitus ¹ cum *Matre* , ² cum *Novercâ* , ³ cum *Uxore alienâ* , ⁴ cum *Sorore Uterinâ* , ⁵ cum *Masculo* , ⁶ cum *Bestiâ*. Quartum de *Sorore* interdicitum ab Adami liberis non observari necesse erat ; Reliqua nunquam non fuerunt illicita. Sed & post h) *multiplicatum genus humanum* usque ad Legem datam , Soror Germana paterni tantum sanguinis , & non Uterina , fratri non erat interdicta. Abraham de Sarâ , i) *Verè , inquit , Soror mea est. Est enim filia patris mei,*

h) Genes. 6. 7. i) Gen. 20. 12.

tamet-

tameſſi non ſit filia matris mea , & facta eſt mihi in uxorem. Atque inde colligunt a) τὰς ὁμομητρίδας μὴ δεῖν ἀγαθῶς πρὸς γάμον, Sorores Uterinas non oportere in uxores duci. b) Solon Athenienſis ὁμοπατρίδας ἐφίεις ἀγαθῶς, τὰς ὁμομητρίδας ἐκώλυσεν, uxores ducere permifit eodem patre natas; non eadem matre. Conſ. à Lacedæmoniorum legiſlator ἢ Πητὶ τὰς ὁμογαστρίδας γάμον ὀπιτετέλλας, ἢ πρὸς τὰς ὁμοπατρίδας ἀπέπειν, uterinis connubium permifit, non eodem patre natis. Ægyptiis autem fas erat ἀπῶσας ἀδελφὰς ἀγαθῶς, τὰς τε ἰδίας τε ἑτέρας τῶν γονέων, τὰς δὲ ἢ ἑδὲ, ἢ τὰς ἐξ ἀμφοῖν, καὶ τὰς ἢ νεωτέρας μόνον, ἀλλὰ καὶ πρεβυτέρας καὶ ἰσηλικὰς καὶ δίδυμοι γδ πολλὰκις ἐξηνήθησαν, Sorores quaſcunque ducere, tam qua ſunt ex alterutro parente, quam ex utroque; non ſolum minores, ſed etiam natu maiores, atque aequales. Gemelli enim non raro naſcuntur. Tam Uterinæ, etiam & Gemellæ, quàm Germanæ connubium permittebatur.

Exemplum, c) ab Ifide ductum, inter Macedones invaluit: c) ſupra p. 68. Arſinoe Prolemaum Philadelphum (inde nominatum) habuit d) d) Theocrit. — κασίγητόν τε πόσιν τε ἔσ' fratrem, ἔσ' maritum: Ω δὲ καὶ ἀΐδου. Idyll. XVIII. Δαριάτων ἰσθὸς γάμου ἐξῆπλέεω. Sic ἔσ' Deorum ſacra connubia confecta ſunt.

— c) Dii nempe ſuas habuere Sorores: e) Ovid. Met. l. 9. v. 498.
 Ut Saturnus Opim junctam ſibi ſanguine duxit:
 Oceanus Tetbyn, Junonem Reſtor Olympi.

Ut hinc intelligamus, Occidentis Numina ex Ægypto traducta fuiſſe. Philadelphus & Arſinoe, quodam ἀποθεώσεως connubio, ΘΕΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ titulum, in nummis & marmoribus, obtinere.

Apud Perſas, ſero Cambyſis exemplo, introducta ſunt Sororum conjugia: f) Reſponderunt ei Jurifconſulti, Νόμον εἶδέν α ἑξ ἀρεσκον f) Herod. l. 3. ὅς κελθεῖ ἀδελφεῖ σιωοικέειν ἀδελφῶν, Nullam ſe invenire legem c. 31. qua ſororem fratri nubere ſinas. g) Πέρεται ἢ ἑ μάλισα αὐτῶν οἱ g) Sex. Empir. Pyrrh. l. 3. σοφία ἀσκεῖν δοκοῦντες οἱ μάγοι, γαμοῖσι μητέρας Perſæ verò, ἔσ' c. 24. p. 153. inter eos potiſſimum (qui ſapientiam profiteri videntur) Magi, cum Matribus matrimonia contrahunt.

h) Naxi Magus ex Matre ἔσ' Gnato naſcatur oportet. h) Catull. Epigr. 91.

a) Lucian. de
Deâ Syriâ.

Antiochus Soter a) Stratonice *Novercam* deperiens, exemplo satis inusitato, illam à patre accepit in Uxorem. Matrimonium illud jure Orientis potius quàm Græco non erat illicitum. Quid multa? Incestus omnigenus, Adulterium, etiam Ἀρρενομίξια, Veterum nonnullis, Sapientiæ quidem nomine claris, inter ἀΔελφοφιλία habebantur. Sextum Empiricum adeas Πυρρῶνέων ἑσποτυπώσεων l. 3. c. 24.

b) Levit. 18.

Primævis illis sex interdictis pleraque de Incestu adjecit Moses; adversus Ægyptiorum maximè consuetudines: Quod Legis præfatio indicat. b) *Non facietis juxta factum (consuetudinem, καὶ τὸ ἤθημα ὁμοιωθήσασθε, secundum instituta) terra Ægypti in qua habitastis.* Hæc priorem Legis partem de Consanguinitatis gradibus spectans, usque ad commã 19. *Neque juxta factum regionis Canaan, in quam ego vos introduco.* Ista ad posteriorem Legis partem attinent, quæ Molochi sacrificia, adulteria, præderastia, bestiarum concubitus interdiciuntur.

Præter *Matrem* (ver. 7.) à Mose prohibetur *Materrera* (ver. (Seld. 5. 10.) 13.) Præter *Novercam* (v. 8.) *Amita* (v. 12.) & *Patris uxor* (v. 14.) Præter *Sororem Uterinam* (v. 9.) etiam *Soror Germana*, sive *Noverca* & *Patris filia* (v. 11.) *Fratræ*, sive *fratris uxor*, relictis liberis (v. 16.) *Nurus*, sive *filiæ uxor* (v. 15.) & *Neptis* tam ex *filiis*, quàm *filiâ*, (v. 10.) *Filia ipsa* ex interpretatione, non verbis disertis, interdicitur. c) *Turpitudinem famine & filia ejus non revelabis; filiam filii ejus, & filiam filia ejus non accipies.* Expressim hîc *Socrus*, *Privigna*, tam *Privigni* quàm *Privigna filia*, vetitæ sunt: *Filia* etiam ex argumento à minori ad majus; & eâ ratione quâ *Neptis Uxor*, etiam utraque *Profocrus*, sive tam paterna quàm materna *Uxor* *Avia*. Adjicitur d) *Uxor* *Soror*, sive *uterina*, sive *germana*, dum ipsa uxor adhuc vivit. Ita *Fœminæ XIX*, sive ob affinitatem sive consanguinitatem, *Lege Leviticâ* matrimonio interdictæ sunt; quarum VII *Uxori* sanguine conjunctæ: Tres interpretatione, cæteræ Legis verbis designantur. *Lex* autem de *Uxoribus* tantum loquitur; neque est incestus nisi ex matrimonio; non ex stupro, seu adulterio.

Mos erat vetustissimus ducendi fratris conjugem, sine liberis defuncti. *Juda Patriarcha* dixit filio suo *Onano*, (qui ante *Israhælarum* introitum in *Ægyptum* e) mortuus est) f) *Ingrederere ad uxorem fratris tui, & leviri jure ducere eam, ut suscites semen fratri*

e) Gen. 46. 12

f) Cap. 38. 8.

tu. Ille autem sciens non sibi nasci filios, introiens ad uxorem fratris semen fundebat in terram, ne liberi fratris nomine nascerentur.

Jus illud fratrem ducendi a) lege singulari confirmavit Moses. b) a) Deut. 25. 5. Magistrorum atque causam & mysterium conjugii hujus Fratris & b) Selden. U. 7. Leviri ex Metempsychosis nescio quâ opinione petendam contendunt: Ebr. 1. 1. c. 13.

Opinio autem ista in Ægypto nata est. Etiam apud Ægyptios, Leviri jus illud ex priscis eorum Legibus ad usque Zenonis Augusti tempora derivatum est. Ægyptii (inquit c) Zeno) idcirco mortuorum fratrum sibi conjuges matrimonio copularunt, quod post illorum mortem mansisse Virgines dicebantur; arbitrati scilicet, quod certis Legum conditoribus placuit, cum corpore non convenerint, Nuptias non videri esse contractas. Ex Legis ratione quam reddunt Ægyptii, liquet Contractum nuptialem apud eos absque coitu non fuisse perfectum: neque aliter se res habuit apud Ebræos ante Legem; postea verò, ex Civili Ebræorum Jure, ad contrahendum Matrimonium solus sufficiebat Consensus.

c) Justinianus Cod. 1. 5. tit. 6. leg. 8.

Ante Legem Ebræis innuptis licitum fuit corporis copiam pro libitu facere: d) ἡ πόλις τῶν Αἰγυπτίων ὡς λέγεται, Etiam in honore fuit apud multos ex Ægyptiis. Lex vetat. e) Non sit Meretrix.

d) Sex Empir. Pyrrh. 1. 3. c. 24. p. 152.

e) Deut. 23. 17.

Pactum matrimoniale ante Legem eò usque stabile manebat, dum in consensu utrinque perseveraretur; renuntiahte vel viro vel uxore, solvebatur matrimonium. Apud Athenienses erat f) καὶ διαπομπῆς διὰ, & jus ejiciendi uxorem; καὶ δίκη ἑὸς ἢ ἐὸς ἀπολείψεως, & jus relinquendi maritum. g) Ἐδεῖτο τὸ ἀπολείψεως γάμματα ἑὸς τῷ ἄλλῳ, μὴ δὲ ἐτέρῳ ἀλλ' αὐτῷ πατρὸς, Oportebat uxorem libellum divortii, non per alterum, sed presentem, Archonti offerre: ut coram iniretur utriusque gratia, si fieri posset: sin minùs, Archontis erat sortiri Judices, apud quos de causâ dissectaretur, Lex Mosis introduxit h) Libellum Divortii (τὴν διαπομπὴν) ut esset res forensis: ἀπολείψις serò à i) Salome, Herodis M. sorore, inducta est.

f) Pollux. 1. 3. c. 3. 5. 5.

g) Plutarch. Alcibiade, p. 159. c.

h) Deut. 24. 1.

i) Joseph. Antiq. 1. 15. c. 11.

Ante Legem Lamech, Abraham, Jacob, Esau plures acceperunt Uxores: Quod & k) Lege permissum est. Elcana binas uxores, David plures, Solomon plurimas habuit, tametsi Regi vetitum esset l) multiplicare uxores, ultra Octodecim, secundum Magistros. Totidem uxores habuit m) Rex Rehoboam: easque n) Josephus Legitimas

(Seld. 5. 6.)

k) Deut. 21. 15

l) Deut. 17. 17

m) II. Chron. 11, 21.

n) L. 8. c. 3.

appellat. Εἶχε τὰς μὲν νέμω στωικέσας ἀπὲς γυναῖκας ὁκίω-
καίδεκα.

a) Halach. I-
Shoth, c. 14.

De Ebraicâ Polygamiz licentiâ Maimonides, a) *Fas est, inquit, quotcumque uxores, etiam centum, sive simul omnes, sive alteram post alteram ducere; neque potestas Uxori aptea ductæ virum hic impediendi, modò illi facultas fuerit prestare Alimenta, Vestitum atque Debitum conjugale, secundùm id quòd unicuique earum competit.* Monue-

b) Ibid.

runt tamen *Sapientes*, b) *ut nemo duceret plures quàm quatuor uxores, tamen si esset opulentissimus; ut scilicet hebdomadatim uni earum reddatur debitum, neque ulli ultra menstruam solutionis moram.* De

c) Hxref. 80.

œconomiâ veteri etiam Epiphanius; c) *Tametsi quidam è Patribus duas & tres uxores habuerunt, ὅτι ἐν μιᾷ οἰκίᾳ αἱ γυναῖκες ἦσαν,*

d) Diod. Sic.
l. 1. p. 512.

non tamen in unâ domo uxores fuerunt. d) *Γαμήσοι ἢ παρ' Αἰγυπτίοις οἱ μὲν ἱερεῖς μίαν, ἢ δὲ ἄλλων ὄσους ἀν' ἑκάστω πωγαίρηται, Ἐ-*

e) Levit. 21. 13

gyptiorum sacerdotes unam uxorem ducunt; alii quot quis velit. Ebræorum Sacerdos summus e) *uxorem ducet Virginem;* ex eo quod singulariter dicatur, unicam ei ducendam designant Magistri.

f) Deut. 21. 10
(Seld. 5. 3.)

Præter legem illam singularem quâ f) *Militi Ebræo fas erat semel ante nuptias cum captivâ Gentili concumbere; nullum omnino Ebræis jus erat aut coitûs, aut matrimonii cum Exteris, in Judæismum nondum ascitis: Neque Profelytis omnibus idem erat jus*

g) Gen. 34. 14

Connubii cum Ebræis. Post institutam apud Ebræos Circumcisionem, ante introitum in Ægyptum, Sichemo dixerunt filii Jacob, g)

Non possumus facere rem istam, ut demus Sororem nostram viro Incircumciso: nam id opprobrio esset nobis. Εστὶ γὰρ ὀνειδὶς ἡμῖν. Vul-

h) Deut. 7. 3.
Exod. 34. 16.
(Seld. 5. 14.)

gata, *Quod illicitum & nefarium est apud nos.* De Gentibus, Mo-

i) Ezra c. 9. 10

ses: h) *Affinitatem cum eis non contrahes; filiam tuam non dabis filio ejus, neque filiam ejus accipies filio tuo.* Lex illa non attinet tantum

k) Deut. 23. 3.

ad VII populos ibi memoratos, sed ad Incircumcisas nationes i) uni-

l) Ibid. 7. 7.

versas. k) *Ammonites & Moabites non intrabit eis ἐκκλησίαν Κυ-*

εῖς in congregationem Domini, etiam in generatione decimâ: nullus ex

ipsis venit in Ecclesiam Domini usque in seculum. Id est, Nunquam

Israelitidem ducet in uxorem. De Circumcisas gentibus longè aliter Lex statuit. l) *Non abominaberis Idumeum, quia frater tuus est: nec Ægyptium abominaberis, cum peregrinus fueris in terrâ ejus: liberi*

qui geniti fuerint eis, in tertiâ generatione venient in Ecclesiam Domini. Circumcisi fuerunt Ægyptii; ut & Idumæi ab Esau, qui & Edom,

pro-

prognati ; & Ismaelita, ab Ismaele ; quem a) circumcidit ipse Abra-) Gen. 17. 23 hamus.

b) Ἀραβες, μετὰ ἑτὸς τρισκαδέκατον. Ἰσμαήλ (ἡ δὲ ὀμί- b) Joseph. An- της αὐτῶν τὰ ἔθνη ἐν τῷ παλαιῷ) τῷ χροῖον, Circumeiduntur 19. 1. 13. Arabes post annum etatis decimum tertium: quia Ismael, princeps eo- rum generis, ea etate circumcisus est. Origenes, contra Genethliacos disputans, quærit ; c) Quomodo fieri possit, τῶν μὲν ἐν Ἰουδαίᾳ ποι- c) Eusebi. Pro- ὄντες εἶναι τὸν ἀρημαῖσμον Ἰσραὴλ ἢ Ἰσραήλ, ὡς οὐκ ἀπέχεσθαι αὐτῶν 1. 6. c. 1. λαβεῖν παρομοίαν ; In Judæa nascentibus talem esse siderum posituram, p. 293. b. ut oblativo die circumcidi debeant ? ἢ ἐν Ἰσραήλ τοῖς κτ' τῶν Ἀραβίων ποιόντες, ὡς πάντας παρομοίαν τρισκαδέκατέτους ; at Ismaeli- tis, qui sunt in Arabia, talem esse posituram, ut omnes anno etatis deci- mo tertio circumcidendi sint ?

S. Ambrosius dixit, d) Egyptios anno decimo quarto circumcidi: d) supra p. 75. quasi illi etiam ex Ismaeli prognati fuissent. e) Circumciduntur Ἄ- e) Epiph. gyptii, & Saraceni (sive) Ismaelita, & Samaritani, & Judei, & Idu- Hæres. XXX. mai, & (eorum pars) Homerita : quorum plerique non propter Legem d. 30. id faciunt, sed consuetudine quâdam, citra rationem. Cum nepoti- bus itaque neptibusque Profelytorum sive Ægyptiorum sive Idumæ- orum Israelitis permessa sunt conjugia. Quidam hæc lege Filios designari volunt, adeoque harum gentium Filias non esse vetitas ; ut sint licitæ Salomonis nuptiæ cum Profelytâ Pharaonis filiâ.

f) Non ingreditur (Ἰουδαίᾳ ἢ δὲ ἀποκεκομμένῳ) eunuchis f) Deut. 23. 1. atritis testiculis, neque abscisso veretro, in Ecclesiam Domini. * Non (Seld. 5. 16.) ingreditur Manzer (hoc est, ἐκ coitu Turpitudinis, seu Incesti no- * Verh. 2. mine interdicto, natus) in Ecclesiam Domini usque ad decimam gene- rationem. Eunuchus generationi impar ; de quo Maimonides, g) g) More Ne- Manifestum est, inquit, quod tale conjugium sit inutile, quin & nuptiæ boch. par. 3. tales offendiculo essent tum ipsi virgini, tum eis qui eam in amorem pel- c. 49. p. 507. licerent. De Spurio item, præcepti rationem reddit ; h) ut inde ince- b) Ibid. stiosi videant, se prolem suam irreparabili labe affecturos, si actum ejus- modi insaniam perpetrent. Ob defectum Natalium connubia Israe- litica Manzeribus perpetuò sunt interdicta : posteros sequebatur pa- rentis vitium ; retinebantur nomen atque infamia. Nuptiis tamen Profelytorum Justitiæ aut Libertinorum non arcebantur. Si serva profelyta Manzeri jungeretur, filius ex eâ servilis conditionis geni- tus, per manumissionem, Libertinus censebatur. Tali natalium,

emcn

emendatione ipse ejusque posterius Manzerum nomen exuebant, patrique cum Profelytis jure fruebantur.

Ingenus in Judaismum cooptatus *Profelytus Justitia* dictus est; Servus, in ipso cooptationis actu libertate donatus, *Libertinus*: eadem utriusque Regeneratio & cognationis pristinae delictio; eadem Juris Judaici Nominisque participatio; eadem in posteris Peregrinitatis retentio. Profelytis & Libertinis, non minus quam Originariis, illicita erant conjugia cum Exteris, aut cum Servis: inter se invicem, è qualicunque gente, matrimonium ritè contraherent: Neque ad hos, sed Originarios, attinent conjugia cum gentibus jam dictis diversimodè interdicta. Quando Gentilis fiebat Profelytus; aut servus, Libertinus, consanguinitas qualiscunque desinit; neque erant incestus cum Sorore aut cum Matre nuptiae. Inter Profelytarum filios nulla erat fraternitas, nisi uterque tam conceptus quam natus esset, in Sanctitate. Davidi ex Maacà captivâ adhuc Gentili (ut dicunt) concepta filia erat Thamar; ex Ahinoamâ uxore, filius Ammon: huic illa respectu sanguinis erat Soror germana, non autem jure Regenerationis. Ammoni vim inferenti respondet illa, a) *Quin potius loquere ad Regem, & me tibi non negabit.* Sublatâ per Matris profelytismum consanguinitate, conjugium non erat illicitum.

a) II. Sam. 13.
13.

(Seld. 5. 17.)
b) L. 4. c. 8.

Ancilla in Judaismum cooptata, servitute retentâ, juris Matrimonialis non erat sitè capax. Josephus b) inter Leges Mosaisas refert, *Δύλας μὴ γαμείσθαι τοῖς Ἰσραηλιταῖς, Ancillas ingenuis matrimonio non jungendas.* Manumissâ, integram nactâ libertinitatem, permixtum erat conjugium. Cum ancillâ partim libertinâ, integro nondum soluto libertatis pretio, sponsalia neque fuerunt irrita, neque vim integram habuerunt. c) *Quicumque dormierit cum muliere concubitu feminis qua est ancilla desponsata viro, non tamen redimendo redempta, nec libertate donata, ipsa vapulabit; non autem morietur, quia non fuit libera.* Supplicium ultimum, velut ob adulterium, non erat irrogandum, quia matrimonium cum ancillâ partim manumissâ non erat absolutum.

a) Lev. 19. 20.

Servus profelytus, retentâ Servitute, juris Civilis (extra Sacra) non erat particeps. Inter servos nulla habebatur Cognationis ratio; neque legitimum connubium. Cum matre suâ, cum filiâ commisceri nefas servo non erat. Ancilla servo, ut in fructu prolem haberet, à domino conjuncta non Uxor erat, sed Contubernalis.

Scr.

Servorum contubernia ad arbitrium Domini dissolvebantur; neque in eâ re discrimen erat inter eos & jumenta. Inter Christianos demum obtinuit jus *De Servorum conjugio*.

Eodem Pontificum jure, Nuptiæ usque ad a) Septimum con- a) Caus. 25.
sanguinitatis gradum interdictæ sunt; juxta Cognationum nomina, q. 2. & 3.
in Jure Cæsareo, quibus hæreditates & tutelæ deferuntur. In Con-
cilio aurem Lateranensi, an. Di 1215, sancitum est, b) *Ne prohibi-* b) Cap. 50.
tio copula conjugalis Quartum consanguinitatis & affinitatis gradum
excedat. In Angliâ, rationes Leviticæ c) *legē restitutæ sunt.* c) Statut. 3.2.
Hen. 8. c. 38.

DE Furto ac Rapina.

Præcepto hoc prohibetur tum rei alienæ surreptio, tum da- V.
mni (citra cædem) quocumque illatio contra Jus Fidemque. Æ-
gyptios Furti interdicto teneri liquet ex Funçbri eorum d) Apolo- d) supra p.
giâ, in quâ ἔτε ὡς ἀνατρεφὴν ἀπὸ τῆς ἐργασίας. Refragari videtur id 156.
quod A. Gellius e) *legit in libro Aristonis Jureconsulti, haudquaquam* e) L. 11. c. 18.
indocti viri; Apud veteres Ægyptios (quod genus hominum constat &
in Artibus reperiendis solertes extitisse, & in Cognitione rerum indaganda sagaces) Furta omnia fuisse licita & impunita. Sanè apud Ægy-
ptios lex erat de Furibus perquam singularis. f) *Jussit enim ut qui* f) Diod. Sic.
furto operam darent; nomen profiterentur ὡς τὸ Ἀρχιφῶνα, apud 15. p. 50. d.
Principem furum; sponderentq; rem surreptam ad illum protinus ad-
ferre; ut qui res amiserint itidem ad illum scriberent de re quaque
amissâ, & de jactura loco, die & horâ. Hoc modo rebus facillè re-
peritis, qui amisit sua recuperavit, quartâ parte pretii solutâ. Cùm
enim fieri nequeat ut omnes à furto abstineant, Legislatores viam inve-
nit per quam parvo redemptionis pretio tota res surrepta servaretur.
Furtum verò clandestinum illicitum fuisse apparet exemplo furis,
qui g) *Rhampsiniti regis ararium expilavit, & laqueo captus, caput* g) Herod. 1. a.
sibi amputari maluit, quàm detegi. c. 22.

Ex vi Naturalis hujus interdicti, juxta Talmudicos, h) *Noachi-* h) Gem. Bab.
des furti tenebatur, sive res Gentilis sive Israelita furatus esset: Neque tit. Sanhed. c. 7
discrimen erat sive Palam sive Clâm surripuerat; sive Bona sive Perso- (Seld. 6. 2.)
nas; aut mercenario Mercedem derinuerat; aut quid ejusmodi aliud
fecerat. Furtum simpliciter in Lege Mosaicâ non semel interdici-
tur; in i) *Decalogo, Οὐ κλέψεις, Non furaberis.* Ut Rerum, ita Ho- i) Exod. 20. 15
minum, tum servorum tum liberorum, k) *Qui furatus fuerit Ho-* k) Exod. 21. 16

- minem, ὃς ἀν κλέψῃ τις τινα τῶν ἰσραήλ, & vendiderit eum; con-
victus noxa, morte moriatur. Quod etiam jure a) Romano vetitum.
a) FF. de Fur- Etiam Mercedis defraudatio interdicatur. b) Non negabis Mercedem
tis, 37. 60. indigentis tam pauperis fratris tui, quam proselyti inter portas tuas; sed
b) Deut. 24. 14 eadem die reddes ei pretium laboris sui ante Solis occasum.*

- Alia sunt ejusmodi Furta, quæ non manifesta vocantur: quale
c) Deut. 27. 17 dolus malus in dimovendis agrorum Terminis. c) *Maledictus qui
d) Deut. 19. 14 transfert terminos proximi sui; scilicet d) terminos quos posuerunt
Patres in hereditate tuâ. De metis intelligitur in primâ terræ San-
ctæ distributione positis; Etiam de vicinarum Gentium terminis, ci-
tra justam Belli causam. e) Οὐκ ἔστιν κινεῖν, μήτε οικίας, μήτε
e) Joseph. An- αἰλοτείας, πρὸς ἃς ὄντι ἡμῖν εἰρήνη. Φυλακίαν δὲ ὡς περὶ Θεῶν
tiq. 1. 4. c. 8. ψῆφον βέβαιον εἰς αἰῶνα κειμήλιον ἀναρῆναι, Terminos terre movere
p. 123 d. non liceat, neque propria, nec aliena quibuscum nobis pax est. Sed ca-
vendum ne auferatur, quod velut Dei calculus in æternum figitur.*

- Apud Ægyptios Dolus malus debitas pœnas dabat. f) *Lex
f) Diod. Sic. jussit utramque manum præcidi τῶν νόμιμα ὄργανοπόντων illis qui
1. 1. p. 50. a. Monetam adulterarent, ἢ ἕτερα κατὰ τυχεῖα ὄργανοπόντων αὐτοῦ ποσὰ
Pondera substituerent, ἢ τῶν ὄργανοπόντων τὰς σφραγίδας αὐ-
Sigilla simularent; ἐπὶ δὲ τῶν γραμματέων τῶν ψαδεῖς χρηματι-
σµῶς γραφόντων, ἐπὶ δὲ Scribis qui falsas tabulas exararent, ἢ ἀφαιρέ-
των πὶ τῶν ἐγγεγραµµένων, ἢ τῶν ψαδεῖς συγγραφεῶν ἐπιφει-
των, vel quippiam de inscriptis demerent, aut ementitas syngraphas ob-
truderent. Ut scilicet quisque eâ corporis parte pœnam tueret quâ in
Legem peccasset, & damno irreparabili commones factos alios ab ejusmo-
di facinore deterreret.*

- Ebræis autem interdicitur non tantum Dolus malus in Falsis
(Seld, 63.) ponderibus & mensuris adhibendis; sed etiam Verborum fraus in
g) *Lev. 19. 11. Contractibus, sive Mendacium in alterius damnum. g) Οὐ κλέψε-
τε, & ψεύσθε, ἐδὲ συκοφαντήσθε ἕνα τὸν πλησίον, Non furabi-
mini, non Mentiemini, neq; fallaciter ageris quisquam cum proximo suo.
Etsi Israelita Gentilem pro suo proximo non haberet, ex Naturali ta-
men Furti interdicto pronuntiant Magistri, Gentiles in negotiatio-
nibus non esse defraudandos. Nefas est (ajunt) quemquam decipe-
re in emptione & venditione, aut in consensum arte pellicere: Quod pa-
riter obtinet in Gentilibus atque in Israelitis.*

Cæterum in violatione hujus interdicti diversum fuit jus alie-
nige-

nigenarum ab indigenarum. a) *Si operarius in vineto, vel oliveto, alio tempore quàm quo ipse operabatur, comederat fructus, reus erat furti, si esset Noachides; Quod non ita obtinet in Israelita.* Discrimen oritur ex Jure Mosaico. b) *Ingressus vineam proximi tui, comedere uvas quantum tibi placuerit: foras autem ne efferas tecum. Et si intraveris segetem proximi tui, decerpes spicas manu tuâ; false autem non metes.* Hâc lege datur Israelitis, non furandi licentia, sed Juris modus. Josepho eadem est ratio c) *maturorum pomorum viatoribus, tam Exteris, quàm Indigenis.*

a) Gem. Bab. loco citat.

b) Deut. 23. 24.

c) Antiq. 1. 4. c. 8. p. 124. b.

Aliud sit hujus discriminis exemplum à Valore rei surrepta, qui à Mose non taxatur; ex majorum autem instituto, Ebræus Furti non tenebatur si surriperet alteri id quod minoris Pretâ valeret. (Nummulus is est minimus, octava pars aosa ejus, ponderans dimidium grani argenti puri.) Noachides autem d) *reus erat si tantillum furatus fuerat, ut nec pretâ id valeret; adeoque etiam ob tantillum Gladio plectendus;* ex Naturali hoc interdicto, non ex civili Ebræorum jure, quod neque placationem Numinis, neque compensationem Proximi inde postulabat. Poena autem capitalis in Ebraicâ ditione, ex Gentium jure, Gentilibus quomocunque ferè reis præstituta est.

d) Gem. Bab. ibid.

Damnum cuiquam illatum, sive palam sive clam subtrahendo vel detinendo quod alteri debetur, Furtum habebatur. Non autem violabatur Naturale hoc interdictum per damnum à nocivâ bestiâ in alicujus bona illatum: quia lex est Mosaica e) *de Bove cornupetâ,* quæ de aliis etiam bestiis est intelligenda. Inde autem jus aliud Gentilis erat, aliud Ebræi. *Si bos Israelita cornu feriret bovem Gentilis, Legè non continebatur,* neque compensatio ab Israelitâ præstanda erat: *quoniam Gentiles hominem non habent reum ex eo quòd ejus bestia damnum intulerit;* Judicabatur juxta jus Noachidarum. *Si bos Gentilis feriat bovem Israelita, compensatio damni ei præstanda,* juxta jus Israeliticum.

e) Exod. 22. 35

Restituebatur Damnum f) *re ipsâ, aut pretio, & quintâ in-* f) Num. 5. 7. 8 *super parte hæredibus, si mortuus fuerit is qui damnum passus est: & si nullus fuerit propinquus cui restituatur, reddatur Domino, eritq; Sacerdotis, inter Sacerdotes ejusdem iſnus eas distribuendum.* Hæres Israelitæ deesse non poterat: intelligendum itaque de Profelyto; cui nulla cognatio, nullus hæres nisi post regenerationem

ejus natus : Neque Occupanti jus erat in Bona quæ à Profelyto sine hærede mortuo surrepta fuerant.

- (Seld. 6. 4.) Restitutio rerum Deperditarum, non ex Naturali de Furto ju-
 a) Deut. 22. 2. re, sed ex Lege Mosaicâ pendebat. a) *Reduces ad Fratrem tuum — & restitues illi — omnem rem perditam Fratris tui, quam perdidit ille, & tu invenisti. Non enim poteris occultare eam. Rem Gentilis casu amissam, veluti Derelictam, aut nondum Occupatam, retinere licuit; rem Israelitæ perditam retinere non licuit.*
 b) Maimonid. Gentilem calculo fallere non licuit : sed b) *si Gentilis in rationibus Galiz. Waib. putandis ex errore prætermitteret aliquid, de eo jus idem obtinuit c. 11. quod de re ab illo deperditâ : adeoque retinere illud fas erat. Etiam Israelitæ res deperditâ, c) si dominus desperaret de eâ, reperientis fiebat, quasi derelicta; aut si signa non haberet unde sic dignosceretur ut reddi deberet, præsumendum erat de eâ dominum desperasse.*
 d) Lev. 25. 14. Illicitum erat impar Pretium. d) *Si venditione vendideris proximo tuo, aut emeris de manu proximi tui, non damnum inferetis (Seld. 6. 5.) quisquam fratri suo. Lex hæc de bonis mobilibus intelligitur; de Agris & ædibus, lex Redemptionis. Neque ad Gentilem attingit; at si Gentilis pretio impari damnum Israelitæ intulerat, ex Fori sententiâ refundendum erat. Ex receptâ Legis interpretatione; si pretium esset sextâ parte minus vero valore, nihil erat restituendum; si sextâ majus, emptori pretium, venditori rem suam repetere licuit.*
 e) Exod. 22. 1. Furti poena capitalis erat ex jure Noachidarum, non ex Ebræorum; sed e) *Quintuplum, Quadruplum, aut Duplum erat præstandum : Si Furti reus non esset solvendo, ille ex sententiâ Fori in f) servitutem actori addicebatur, usque dum ejus ministerium æquaret Furti pretium : Dupli autem, Quadrupli, vel Quintupli poena post servitutem ex fortunâ beatiore expectanda erat. Neque ob furtum suum vendebatur Fœmina. Quin nec Profelyto Justitiæ, nedum Domicilii, aut Gentili, addicebatur furti reus, sed tantum Ebræo; qui Victum, Vestitum ac Domicilium non tantum Addicto præstabat, sed etiam Uxori ejus liberisque, qui tamen illi non serviebant, sed finitâ mariti ac patris servitute abibant. g) *Servus Ebræus si venerit (μόνος) cum corpore suo, egredietur cum corpore suo; si uxorem habuerit secum, egredietur Uxor. Sin vero dominus ei dederit faminam qua peperit ei filios vel filias, Fœmina & liberi ejus**

CRUNT

erunt domini sui ; ipse vero exibat solus. Servo Ebræo, sententiâ forensi addicto (qui ex uxore legitimâ Multiplicationis mandato satisfecerat) permixtus erat concubitus cum ancillâ Cananæâ, ut dominum servis ex eâ susceptis ditaret : modò ab uxore aut liberis non sejungeretur ille ; neque uni servo conjungeretur plusquam una ancilla ; neq; servis binis, una.

Aliæ inter Ebræos fuerunt Servitutis causæ. a) *Si paupertate* 2) *Levit. 25. compulsus vendiderit Se tibi frater tuus, &c.* b) *Si quis vendiderit* 39. *Filiam suam in ancillam, &c.* Additiones istæ non erant permixtæ b) *Exod. 21. 7* nisi in extremâ paupertate ; adeo ut nihil omnino ne vestis quidem) superesset ; pretioque tantùm vita sustentaretur. Filia venditio de Minori intelligitur ; nec sine spe nubendi, aut emptori, aut ejus filio : absque sponsalibus, c) *libertatem nanciscatur gratis*, quamprimùm c) *Ib. vers. 11.* pubertatis signa comparuerint. Ebræus privatim fiebat servus ; ut venditi dignitas conservaretur : neque erat illius servitudo d) *cum* d) *Levit. 25. duritiâ* ; aut diuturna : sed morte domini, aut Jubilæo perimebatur. 43. Opera servilia ex servis aliarum gentium exigenda erant ; in quos dominari & sævire licebat. e) *Servus tuus & ancilla tua sint tibi de* e) *Lev. 25. 44.* *nationibus quæ sunt in circuitu vestro, &c.* *Hos habebitis in possessione,* (Seld. 6. 8.) *& hæreditario jure transmittetis ad posterios. In perpetuum, veluti servos, eos habebitis.* Ita tamen, ut pro libitu dominus servum manumittat. Non autem in foro cogebatur dominus vestitum victumve servis præstare, tamen si operas cum sævitiâ exigeret : Sin f) f) *Exod. 21. 6* *oculum dentemve servo excusserit, aut exterius aliquod membrum.* 26, præcipuum, quod redintegrari nequit, mutilaverit, manumissionis libello *Libertatem* ei donare, ex fori sententiâ, cogebatur ; dummodo servus Judaïsmum in se susceperat.

Servitutis autem Origo à * *maledictione* Chami ducenda videtur, quam in caput filii *Canaan* contorsit Noe. Ille enim avi sui vrenda Patri ostentasse g) dicitur. * *Gen. 9. 27.*

Ex istâ autem Egeni, tum sui, tum liberorum venditione, ut g) *Beresith* pretio possit sustentari, satis liquet, *propter necessitatem furari non licuisse*, ex jure Naturali apud Ebræos. Eleemosyna autem, non tantùm h) *Lege* pauperibus debita ; sed & quæ foro placeret, non sine pœ- h) *Deut. 15. 7.* *Lev. 25. 35.* nâ plagarum, exigebatur.

Usuram exercere non i) *semel in Lege* vetitum est. Fœnera- i) *Exod. 22. 25.* *Levit. 25. 37.* tor usuram, veluti rem Furto surreptam, ex fori sententiâ, debitori red-

1) Deut. 23.
20.
(Seld. 6.9.) reddere cogebatur. a) *Extraneo funerabis, & fratri tuo non funerabis.* Gentilis bona furari non minus illicitum, quam Israelitæ; Fœnus autem cum Gentilibus permissum; cujus contractus, tam ex accipientis, quam dantis consensu nascitur. Neque enim, ex jure Naturali, illicitum erat mutuuum fœnori tradere.

(Seld. 6.11.) Furti reus (ex Majorum scitis) habebatur Ebræus qui Alcâ, talis, ludicris pecorum, ferarum, aut volucrum certaminibus, lucri quid sibi faceret. Neque enim, contractu ex fortunâ pendente, rem ritè acquiri judicabant. Non autem Furtum erat si Judæus, cum Gentili certans, pignus lucrifaceret; etsi id etiam, tanquam humanæ societati inutile, prohiberetur. Ex eodem jure, etiam *Fur* erat qui Columbas aliasve aves sive feras sive pecora sic instituerit, ut exeuntes illices redirent comitatiores, in lucrum domini: neque in loco habitato, aut intra quatuor milliaria, columbas aucupio sectari licuit; quoniam in bonis fuere alienis; & vel in sacrificia, vel in victum nutrentur. Neque columbarium extruere cuiquam licuit in agro suo, nisi solum haberet cubitorum quinquaginta in quamlibet plagam circumjacens,

VI.

5) Maimonid.
Hal. Melak.
c. 9.

c) Deut. 16.18

DE *Judiciis*, sive Regimine Forensi ac Obedientiâ Civili. Magistri capitulum hoc de *Judiciis* ita intelligunt, b) *ut ex eo debeant constituere Judices & Præfectos pagatim, qui tum judicent de cæteris illis Sex Præceptis, tum populum commoneant de eorum observatione.* Atque ita demum Lex jussit, c) *Judices & Magistros constituere in omnibus portis tuis, per singulas Tribus tuas.* Præfecturæ Juridicæ passim constitui jubentur, prout Civiles hominum Societates postulaverint. De *Judiciis* Mosaicis, mox dicendum.

Lib. 1.

d) Gen. 11.10.

Multa disseruit Vir summus * *De Synedriis Veterum Ebræorum, in illo Temporis intervallo quod Legis sacre in Sinai dationem antevertit*: Mihi verò nondum liquet Patriarcharum quenquam, ante Mosem, Jurisdictionem forensẽ exercuisse, nedum Præfecturas Juridicas per urbes & pagos constituisse. Ebræorum Familia, à d) Semo propagata ad Abrahamum, in Mesopotamiâ degebat; neque satis constat an esset sui juris. Abrahamidæ peregrinatione continuâ jactati sunt, donec consedèrunt in Ægypto; in quâ jure proprio nequam usi sunt. Nulla fuit Ebræorum Respublica, nullum Tribunal aut præfectura forensis, antè eorum Exitum ex Ægypto. Multipli.

tiplicato demum Dei populo, & in XII Tribus diviso, Præceptum de Judiciis in Marâ datum. a) *Ibi posuit ei Deus Statutum & Judicium.* Exod. 15. 25

Apud Magistros occurrit *Domus Judicii Methusale*; etiam *Semi*, atque *Eberi*: quæ quidem, non pro Præfecturis juridicis, sed pro *Scholis* accipiendæ sunt. Maimonides, b) *Sapientes*, ait, *dicunt de Prophetis qui antecesserunt Moysen, Domus Judicii Eberi, Domus Judicii Methusale, id est, Schola Methusale. Omnes fuerunt Prophetæ, & docebant homines ad morem Concionatorum, Doctorem, & Præceptorum.* Neque aliter de Abrahamo dicitur; c) *Scio quod præceptorum sit filiis suis & domui suæ post se, ut custodiant Viam Domini, & faciant justitiam & Judicium.* Oeconomica res erat, non Politica.

Post Diluivium, edixit statim Deus; d) *Qui effuderit sanguinem hominis, per hominem sanguis ejus effundetur*: Non tam Forensi illorum temporum Judicio, quam naturali Talionis jure. e) *Cum lex hæc lata est, nondum constituta erant Judicia: aucto humano genere, & ingentes distributo, merito solis Iudicibus permissum fuit jus illud primæum.*

Simeon & Levi, ob f) *Dinam* sororem à Síchemo Hivitâ violatam, illum patremque ejus & cunctos urbis masculos interfecerunt. Res Bello gesta est, non in Foro acta; neque in exemplum hic ducenda est privata ultio injuriæ.

g) *Nunciatum est Iudæ, Thamar nurus tua fornicata est, & gravis da est per fornicationes. Dixitque Iudæ, Educite eam, ut comburatur.* Dictum hoc, temerè atque iracundè prolatum, pro sententiâ Juridicâ non est habendum. Ex Lege Mosaicâ, h) *Sacerdotis filia ob fornicationem (Adulterium, non stuprum, intelligunt Magistri) vicicomburario plectenda erat.* Thamar verò neque Sacerdotis filia, neque nupta erat, sed Leviri nuptias expectabat; & Lex hæc nondum erat lata. Alii Legem istius familiæ peculiarem fuisse putârunt: Quod quidem Noachidarum Juri non est satis consonum; ex quo, innuptæ coitus in delictis non habebatur. Maimonides, de Thamarâ; *Ante Legem datam coitus cum scorto erat sicut coitus hominis cum uxore sua; hoc est, licitus erat, nec homini fugiendus, velut delictum. Et merces que dabatur scorto fuit sicut dos que hodie datur uxori, cum repudio dimittitur.* Thamar itaque, ex jure tunc obtinente, pro reâ non est habenda. Unde alii *Combustionem* non de ultimo supplicio intel-

- telligunt, sed de signo fronti inurendo, quo eam scortum esse indicaretur. Cæterum cum educeretur Thamar (non ad penam, ut Vulgata) re detectâ, Juda a) non cessavit cognoscere eam. Id est, Nurus duxit in uxorem: cujusmodi nuptiæ, ante Legem Mosaicam, non erant illicitæ. Locus iste vertitur ἢ *περὸς τὸ ἐπι τῆς γυναικὸς αὐτῆς*, Non adjecit ultra cognoscere eam; vel, *Ultra non cognovit eam*. Nam verbum *ידע* & adjicere significat, & cessare. Interpretatio prior magis arridet; cum b) ex partu illo deducatur Davidis regis, Christique genealogia.
- a) Gen. 38. 26
b) Matth. 1. 3.

Hæc cum ita se habeant, neque facillè reperiantur apud Ebræos Præfecturæ Juridicæ, Mosaicis vetustiores; videamus quodnam fuerit in Republicâ Israeliticâ jus Noachidarum de Judiciis. Qui præsumt, inquit c) Maimonides, *Tribunalibus Israeliticis Iudices Profelytis Domicilii præficere debent, ut jus eis dicatur secundum jura Noachidarum; ne Societas humana quid detrimenti capiat: Iudices hos, sive ex ejusmodi Profelytis, sive ex Ebræis, pro eorum arbitrio constituent. Atque d) alibi: Noachides ex unius Iudicis sententiâ, atque ex unius Testis testimonio afficitur ultimo supplicio; idque sine Præmonitione atque testimonio propinquorum: minimè verò ex testimonio faminae. Neque licuit faminae illis jus dicere, ut nec Ebræis. Ex Civili Ebræorum jure, III minimum Iudices de causis pecunariis, XXIII de capitalibus, non sine tertium pluralitate, & Præmonitione, cognoscebant. Ex recepto Noachidarum jure, VII horum Præceptorum violatio in Profelyto Domicilii parili, id est, ultimo Gladii supplicio puniebatur: Israelita autem, ex jure suo, ob tria posteriora violata non erat morte puniendus. e) Non puniebatur ex Gentilibus quisquam Minor, Surdus, aut Mentis inops, quoniam hi non erant filii Præceptorum, eorum capaces. f) Noachides Blasphemus, aut Idololatra, aut Adulter cum Noachidis uxore, & dein Profelytus Iustitiæ factus, non in iudicium vocandus, sed liber erat: Verùm si Israelitam occiderat, aut cum Israelite uxore concubuerat, dein Profelytus Iustitiæ factus, ob homicidium Gladio, ob adulterium strangulatione plectendus erat; Pœnis scilicet Israelitarum. Diluuntur denuo nascentis crimina, in pares commissa, etiam in Deum; non in Israelitam.*

- (Seld. 7. 11.)
g) August. de Civ. l. 18. c. 47.

HOrum Sex Præceptorum vestigia cernuntur non levia in libro Jobi, g) *Sancti & mirabilis viri, qui nec indigena, nec Profelytus,*

rus, id est, advena populi Israel fuit; sed ex gente Idumæa genus ducens, ibi ortus, ibidem mortuus est. Gens illa Legibus Mosaicis non erat obstricta: Vir justus a) victimas, filiorum nomine, obtulit; non a) Job. i. 5. tem ad Legis Mosaicæ formulam; quâ sancitum est (sub pœnâ Excisionis) ut Sacrificia ad Tabernaculi ostium immolarentur. Hinc quidam illum ante Legem datam floruisse volunt. b) Alii dicunt Io- b) Maimonid. bum nunquam extitisse. sed ejus historiolum fuisse Parabolam: Quod re- More Ne- fellunt alii ex Ezechiele, c) qui Jobi meminit. Ut cunquē sit, hæc ha- boch. par. 3. bet liber iste ad Jus Naturale spectantia. c) 14. 14. 20. d) C. 31. v. 26.

1. De Idololatriâ. d) Si aspexi Solem cum splendesceret, aut Lunam nobiliter incedentem, & seductum est in abscondito cor meum, & applicata est manus mea ori meo. Quæ est iniquitas maxima, & negatio contra Deum Altissimum.

2. De Blasphemiâ. e) Manè obtulit holocausta juxta numerum eorum. Dicebat enim Job, ne fortè peccaverint filii mei, & maledixerint Deo in cordibus suis. e) C. 1. v. 5.

3. De Homicidio. f) Si gavisus sum ad ruinam ejus qui me oderat. Non permisi ut peccaret guttur meum, ut maledictionem animæ illius imprecarer. An non viri tabernaculi mei dixerunt, Quis dat de Carne ejus? non saturamur. f) C. 31. v. 29

4. De Adulterio. g) Si seductum est cor meum, & ad ostium proximi mei insidias posui; alteri molat uxor mea, & super eâ insurgent se alii: vel, ut Vulgata, Scorum alterius fit uxor mea. Molam versare inter- prisca erat Uxoris ministeria. g) C. 31. v. 9.

5. De Furto, sive illicitâ rei alienæ contrectatione (ut & de adulterio, & homicidio) agit Capite 24. Postea, h) Si in manibus meis hæsit macula, seminabo ego ut alius comedat, & progenies mea eradicetur. h) C. 31. v. 7.

6. De Judiciis verba facit, i) ubi seipsum iis præfuisse refert. i) C. 29. v. 7. &c.

DE membro animalis viventis non comedendo.

Præceptum hoc post Diluviū accessit, secundum Magistros; qui dicunt, Carnis esum, qui fuit Adæ interdictus, Noacho permittum fuisse: & interdictum hoc intelligunt in illo de Sanguine non comedendo. Adæ k) dixit Deus, Dedit vobis in escam omnem herbam, & omnem arborem in quâ est fructus. k) Gen. 1. 29.

Δα

a) Verus

VII

a) Ovid. Metam. l. 15.

a) — *Vetus illa Ætas, cui fecimus Aurea nomen, Feribus arboreis & quas humus educat herbis Fortunata fuit, nec polluit ora cruore.*

b) Gen. 9. 3.

Noachidis postea dixit, b) *Omne quod se movet & vivit erit vobis in escam: Quasi virentem herbam dedi vobis omnia: At carnem cum animâ suâ sanguine suo non comedetis.* Πλὴν κρέας ἐν αἵματι

c) Antiqu. l. 1. c. 4.

ψυχῆς ἢ Φάγεθε, *At carnem in sanguine anima non comedetis.* Josephus dicit eos c) *Dominos factos esse omnium animalium χωρὶς αἵματός* ἐν τῷ γάρ θεῖν ἢ ψυχῆ, *absque Sanguine: nam in eo est Anima.* Anima sumitur pro Vitâ. Esus Sanguinis, Lege Leviticâ, vetatur eadem formulâ d) qua immolatio filii Molocho.

d) Lev. 20. 3.

e) Levit. 17. 10

e) *Ponam faciem meam in comedentem Sanguinem.* Neque in tertio aliquo præcepto occurrit hæc loquendi ratio; quod observat

f) More Nebuch. par. 3. c. 4. p. 484.

Maimonides, f) *quia istius comestio ad cultum Demonum occasionem præbebat: & interdicti rationem petit ab idololatriis qui Sanguinem cibum esse Demonum existimârunt.* Hinc g) *Effusio sanguinis præcipitur; Morticinum, Suffocatum interdicitur.* At verò piscium mundorum, Locustarum, & sanguinem è gingivis distillantem deglutire fas erat.

h) Scal. in Euseb. feb. p. 88.

Carmen elegantissimum (Phocylidis h) nomine editum admonet:

i) Phocyl. v. 138.

i) *Μὴ κτήνεις θνητοῖο βορῶν κτὶ μέτερον ἔλαι.*

Pecudis, secundum temporis sui mensuram (vel sponte) mortui cibum ne ceperis. θνητὸν κτὶ μέτερον est θνησιμαῖον, morticinum, ex senectute, vel morbo mortuum. k) *θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον ἢ Φάγεθι, μιανθλιῶσαι αὐτὸ ἐν αὐτοῖς, Morticinum & captum à bestia non comedent, nec polluentur in eis.* Rurfus,

l) Lev. 22. 8.

l) *Μηδὲ τι θηρέσορον δάιση κρέας, δὲ γέποσι δε λείψανα λείπε κυσί. θηρῶν δὲ ποτὶ θηρες ἔδωνται.*

m) Ib. v. 136.

m) *Neque à feris depastam carnem comedas; sed canibus velocibus lingue reliquias: feris fera vescantur.* Verisimile est poetam legisse illud Mosis. n) *κρέας θηριάλωτων σὺν ἔδεοθε, τὸ κυνὶ δαπορρίψατε αὐτό, Carnem à bestia captam (vel prægustatam) non comedetis, sed projicietis canibus.* Alibi Lex; n) *Non comedetis morticinum nullum.*

n) Exod. 21. ult.

o) Deut. 14. 21

o) *sed projicietis canibus.* Alibi Lex; n) *Non comedetis morticinum nullum.*

ullum. Peregrino qui intra portas tuas est dabis ut comedat, aut vendas illud ei. Unde quidam colligunt Sanguinis esum Profelytis Domicii, aut Noachidis, non fuisse vetitum; sed carnem tantummodo ab animali vivente discerptam; veluti exsectos agni testiculos. Maimonides interdicti rationes affert: a) *Tum quia id signum est Crudelitatis; tum quia Reges Gentium eo seculo ita facere solebant, idololatriæ causa. Scilicet abscindebant animali membrum aliquod, illudq; comedebant.* De Bacchanalibus, Clemens; b) *Διόνυσον Μαινόλω ὀργιάζουσι Βάκχοι, ὡμοφαγία τῶν ἱερραμαγίας ἀγοντες, καὶ τελίσεως τὰς κρεωνομίας τῶν Φόνων, ἀνεσεμυδροὶ εἰς ὄφειν, Bacchi orgiis celebrant Dionysium Menolem, crudarum carniū esu sacram insaniam agentes; & casarum carniū divulsionem peragunt, coronati serpentibus.* De crudivoris istis festis coronati *viscera cruentatis oribus dissipatis.* In *Chio sacrificabant Baccho Ὠμαδίω (crudis gaudenti) hominem membratim discerpentes. Idem in Tenedo obtinuit.* Stoica Chryssippi disciplina ejusmodi *ἀνθρωποφαγίαν* docuit; e) *Εάν τῶν ζώντων δόσκοπῆ π μέρ⊕ πρὸς τεθφλῶ ζήσιμον, μήτε κατορύττειν αὐτό, μήτε ἄλλως ρίπτειν ἀναλίσειν ἢ αὐτό, ὅπως ἐκ τῆ ἡμετέρων ἔτερον μέρ⊕ ῥήται, Si pars aliqua ad esum utilis ex vivis abscindatur, neque defodere illam, neque temere projicere; sed eam ita consumere, ut fiat ex nostris pars alia.*

a) More Neboch. par. 3. c. 48. p. 496.
 b) Protreptico. p. 9. d.
 c) Con. Genes. l. 5.
 d) Porphyr. Abstin. l. 3. §. 55.
 e) Sex. Empir. Pyrrh. Hypot. l. 3. c. 25.

Haecenus de Præceptis VII Naturalibus, humano generi pridem imperatis, jam demum in *Mara* (juxta Talmudicos) instauratis. Est & præceptum aliud, in *Mara* (ut f) ajunt) datum, in Decalogo confirmatum: neququam hic omittendum; cum sit, inter *Moralia*, primarium.

Honor Parentum.

PHiloni Judæo Præceptum hoc est *ultimum Prima tabula, & in confinio utriusque.* Ratio est; g) *Τῶν γονέων ἡ Φύσις ἀθανάτη καὶ θνητῆς ὕστατος ἔοικεν εἶναι μεθόρου, Natura Parentum videtur esse confinium immortalis & mortalis essentia.* Immortalis, *διὰ τὴν τῶν ἡμετέρων πρὸς θεὸν τὸν ἡμνητῶν τῶν ὄλων ἐξομοίωσιν, quia gignendo refert Deum omnium Genitorem.* In ejus violatione summam ponit inhumanitatem Deo hominibusque *invisissimam.* h) *Τῆς ἀγριότητος*

g) De Decalogo, p. 586.
 h) De Decalogo, p. 586.

τηλος οἰσονται ἔκ πρώτιστα οἱ γονέων ἀλογοῦντες, *Ferit aut primas ferunt ii qui Parentes negligunt.*

a) Plutar. de Philadelphā p. 479. 6.

a) Οἱ πάντες λέγουσι καὶ ἄδουσιν, ὡς γονεῦσι τιμῶν μὲν θεῶν, πρῶτω καὶ μεγίστω ἢ τε φύσιν, ὅτε τὴν φύσιν σώζων νόμος ἀπέδωκε, *Omnes dicunt atque canunt, primum ac precipuum honorem post Deos, Parentibus destinasse & Naturam, & Naturam legem.*

b) *supra* p. 156 de Parentibus honorandis præceptum in Ægyptiorum b) Apologā. Τὰς τὸ σῶμά μὲν ἠγνήσαντας ἐπίμων αἰεὶ, *Illos semper honorari qui corpus meum genuerunt.*

c) Herod. 2. 35.

Ægyptii autem miram adhibent distinctionem: c) Τρέφειν τὰς τοκέας τοῖσι μὲν παρὰ εὐεμίῃ ἀνάγκη, μὴ βελομύθοισι τῆσι δὲ θυγοτρεφῶσι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ μὴ βελομύθοισι. *Alendi parentes nulla est necessitas filiis, nolentibus; sed filii absumma, etiam, si nolint. Neque adjicitur ratio. Proculdubio autem filii Parentes vivos summo honore prosequuti sunt; cum illos, etiam mortuos, pie venerarentur.*

d) Diod. Sic. 1. 1. p. 58. d.

d) Σεμνότερα δὲ διείληπται παρ' Αἰγυπίοις τὸ τὰς γονεῖς ἢ τὰς πατρῶν Φανύειν παρὰ τὸ τετραπλήσιον τὴν αἰώνιον οἰκίαν μετασώζοντες, *Sanctissime receptum est inter Ægyptios, ut appareant Parentes aut majores, ad æternam habitationem translato, impensius honorasse. Νόμιμον δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ τὸ διδόναι τὰ σώματα τῶν τελεωθηκότων γονέων εἰς ὑποθήκην δανείων τοῖς ἢ μὴ λυσιαρμόσις ὄνειδος τε μέγιστον ἀκολοθεῖν, καὶ μὲν τῆς τελευτῆς σέβεισι τῶν θεῶν, ἄπυδρος licitum est mortuorum parentum cadavera pro creditis oppignerare: qui autem nexos non repignerant, hos summa sequitur contumelia, & post mortem, privatio sepulture.*

Ibid.

e) Verf. 4.

Cum Apologā Ægyptiacā bene convenit Scholæ Pythagoricæ, cujus disciplina in Ægypto nata est. Nam in *Aureo Carmine* post Cultum Deorum, sequitur e) Τὰς τε γονεῖς τίμα ---- *Et honora Parentes.*

f) De Abstin. p. 1. & 399.

Sed & diu ante Pythagoram (Seculo X) Lex hæc in Eleusiniæ Cereris templo posita fuit. Porphyrius (ex *Hermyra*) f) φασὶ δὲ Τριπτόλεμον Αἰθιόποις νομοθετῆσαι καὶ τὸ νόμων αὐτῶν τρεῖς ἐπὶ Ξενοκράτῃς ὁ φιλόσοφος λέγει διαμύθειον εἰσένειν. Τὰς δὲ γονεῖς τιμᾶν. Θεῶν καρποῖς ἀγάλλειν. Ζῶα μὴ σίνεσθαι. S. Hieron. transtulit: g) *Xenocrates philosophus de Triptolemi legibus apud Athenienses tria tantum præcepta in templo Eleusina residere scribit: Honora*

g) Jovian. 1. 2. p. 528.

Parentes.

τακ-

randos Parentes: Venerandos Deos: Carnibus non Vescendum. So-
 crates, apud a) Xenophontem, Ἡ πόλις ἄλλης μὲν ἀχαριστίας ἔδει-
 ας ὀπιμελεῖται, ἔδὲ δικάζει· εἰάν δέ τις γονέας μὴ σεργυλάῃ, τῶν
 οἰκῶν τε ὀπιλήσει καὶ ἀποδοκιμάξῃσα σὺν εἰᾶ ἀρχὴν τῶν τε. &c. Ci-
 vitas, ait, *ingratitude aliterius rationem non habet, neque datur actio*
in eam: verum si quis Parentes non honorarit, & actio adversus eum
scribitur; & Magistratum capessere non permittitur. Nam ἐν τῇ δο-
 κίμασίᾳ, quā in vitam inquirebatur moresque eorum qui Magistrat-
 us sortiti essent, interrogabantur primò An essent utrinque ab aba-
 vis cives Athenienses? Secundò b) *Εἰ τὸς γονέας ὁ παῖσις Ἄν Πα-*
rentes honorarit? Neque enim in *Patriam* pius censerī potest, qui
 est in *Parentes* impius.

a) Memor-
 b) Pollux. I. 8-
 c. 9.

In Decalogo dicitur, *Honora Patrem tuum & Matrem tuam.*
 Alibi Lex est, c) *Unusquisque Patrem suum & Matrem suam timeat.*
 Inter *Honorem & Timorem* discrimen faciunt Magistri. d) *Ex Ti-*
more, seu reverentiā, filius neque slet neque sedeat in loco Patri assuetus;
nec verbis ejus contradicat; nec eum, sive superbitem, sive mortuum, suo
nomine appellet, sed dicat, Pater Dominus meus. Ex honore, prabeat
parentibus cibos ac potum & vestitum, calcos induat, introducat at-
que educat, observantiā assiduā. In *Honore* exhibendo, Pater matri
 præferendus erat; in *Timore*, Mater patri: *ut parilis utriusque digni-*
tas cognosceretur. De *Filii rebellis*, patrem aut matrem execrantis
 vel percutientis, pœnā capitali; & de Magistrorum eā de re miris
 subtilitatibus, e) alibi legas. Nos enim in his fortasse ni-
 mii sumus.

c) Lev. 19. 3.

d) Salomon
 Jarchi in lo-
 cum.

e) Seld. Sy-
 nedr. II. c. 13.
 p. 555.

Annus Ebraicus.

Ad f) *Ritus Sacros* jam pergamus; quos apud gentes diversas non
 adeo diversos reperimus. g) *Mirum est quam vetustissima*
sacra inter se congruant. Ægyptii, ut *πολιείσια*, ita & h) *Religione*
 gentes cæteras præcesserunt: eorum *Ritus* ad alios populos transla-
 ti; etiam ab Ebrais (non sine emendatione forsā) usurpati sunt.
 Ut elucescat hujus assertionis veritas; in disquisitionem veniant eo-
 rum *Festa; Sacrificia; Sacerdotia; id genus alia.*

f) supra p. 132.

g) Grot. in
 Levit. 1. 9.

h) supra p. 34.
 57.

Prima liberi populi constitutio fuit *Anni ordinatio.* *Israeli-*
tz quamdiu in Ægypto commorati sunt, non aliam habuerunt *An-*

a) Exod. 12. 2.

ni formam, quàm quâ usi sunt ipsi Ægyptii. Sub Exitu, qui fuit mense *septimo*, sive *Nisan*, datum est mandatum hoc, a) *Hic mensis vobis erit principium mensium. Primus ille sit vobis inter menses anni.* Thot primus est Ægyptiorum mensis, qui respondet Ebræorum *Tisri*. Moses caput anni ex Autumnali mutavit in Vernali: *Nisan* æquinotio Verno proximus.

b) Antiq. l. 1.
c. 4. p 9. c.

De innovatione istâ egregius est Josephi locus. Dicit b) *Mensem Secundum à Maccedonibus Diuum, ab Ebræis Marsuan dici. Ita enim Ægyptii annum constituerant. Moses autem fecit Nisan, qui est Xanthicus primum mensem, ob festam, quòd eo mense eduxisset Ebræos ex Ægypto; eundemque etiam omnium quæ ad rem divinam pertinerent exordium constituit: Alioqui, quod ad rerum venalium nundinationes, actusq; alios civiles attinet, τὸν πρῶτον νόμον διεφύλαξε, pristinum decorem servavit. πρῶτον ὁ νόμος ἔστι* æquabilitas anni Ægyptiaci, qui XII habuit æquales tricentum dierum menses, id est, dies 360. Nondum enim Ægyptii anno addiderant V dies *ἐπαγομύδας*.

Duplex itaque, ab Exodi tempore, fuit Ebræorum annus; alius Civilis, alius Sacer. *Civilis*, quo in contractibus, pactis, nuptiis, & id genus aliis usi sunt, æquabilis fuit, & plenos habuit dierum triginta menses; neque in eo Luna locum habuit: ejus initium à Thoth, sive *Tisri*, id est ab Autumno, fuit. *Annus Sacer*, sive *Mosaicus*, fuit Lunaribus, & inæqualis. Mensis Lunaribus (sive Synodicus Lunæ à coitu ad coitum motus) dies facit 29, horas 12, & majorem horæ partem; adeo ut annus Lunaribus habeat dies 354, & horas ferè novem. Ebræi autem menses sacros, non à Luminarium coitu, sed à visione Lunæ instituebant. Tempus Visionis incertum fuit; cum Luna novella sæpe triduo videri non posset; unde evenit ut mensis & annus nunc plures, nunc pauciores dies habeat, qui ante exitum anni vel mensis certò definiri non possunt. Propter inæqualitatem istam; Neomeniæ classico indicabantur, ut ritè celebrarentur.

c) Macrob.
Saturnal.
l. 1. c. 15.

Istis Ebræorum mensibus non dissimiles sunt menses Romuli, qui c) *Initium cujusque mensis ex illo sumebat die quo novam Lunam contigisset videri. Quia verò non continuo evenit ut eodem die semper appareat, sed modo tardius modò celerius ex certis causis videri soleat; contigit ut cum tardius apparuit precedenti mensi plures dies, aut cum celerius pauciores darentur; & singulis quibusque mensibus perpe-*

INAM

tuam numeri legem primus casus addixit. Sic factum est ut alii tringinta & unum, alii undetringinta sortirentur dies.

Cæterùm uterque Ebræorum annus, cùm à periodo Solari plurimùm discrepet, adeo vagus fuit & incertus, ut nisi adhibita fuisset interkalatio, Pascha, cùm semper vernum esse debeat, nunc æstivum foret, nunc autumnale, nunc hybernum. Multa tradunt Ebræorum Magistri de *Secundo Adar*, sive mense Interkalari: mihi tamen nondum est compertum quis fuerit Interkalationis istius author, quo cæperit tempore.

Ut autem disciplina anni Ebraici meliùs innotescat, distinguenda sunt Ebræorum tempora: alia fuit eorum Chronologia ante Captivitatem; alia post Reditum; alia denique post institutum ab Hillele juniore Cyclum Decemnovennalem, anno Chr. 358. Ludunt operam Chronologi, qui vetera Ebræorum tempora ad rationes cyclicas reducunt. Veteres non ex scripto, nõ computo; sed ex observatione, neomenias suas notabant: tempora, quò vetustiora, eò sunt incertiora: nullum extat in S. Literis interkalationis vestigium; neq; constat chronologiam technicam, stante primo Templo, Judæis fuisse cognitam.

Dicunt Magistri jus interkalandi ad Synedrium Magnum pertinuisse: verùm à tempore τ *αληπεχίας* a) nulla cogebantur Syne- a) Joseph. l. 5. c. 2. p. 146. e. dria; donec à b) Jehosaphato rege sunt instaurata. Cùm autem & c. 2. p. 146. e. David rex & Solomon XII præfectos constituerint, c) *secundum XII* b) II. Chron. 19. 5. *mensis anni*; verisimile est mensem XIII, sive Adar Secundum, istis c) I. Reg. 4. 7. temporibus nondum in annos Ebraicos fuisse receptum. I. Chron. 27.

Sub Regibus constat solennitates sacras aut diu intermissas, aut non ritè celebratas fuisse, temporibus divino præcepto congruis. Ipse Ezechias, ex consultu Synedrii, celebravit d) *Pascha mense secun-* d) II. Chron. 30. 2. 29. 5. *do*; id est, quum jam in Templi instauracione præterisset 16^{tus} dies Nisan, adeoque legitimum Paschatis tempus; visum est, pro necessitate temporis, festum celebrari mense Jiar, quo, non nisi e) *impuris at-* e) Num. 9. 11. *que itinerantibus*, pascha ritè celebrandum erat. Verùm regi pio non necesse fuisset id (contra divinum præceptum) fecisse, si modò fuisset tunc in usu ordinarius aliquis interkalandi modus.

Veteris hujus anni Ebraici defectus ortum habuisse videtur ab anno Ægyptiaco, qui Exodi tempore f) nondum ad cursum Solis re- f) Vide Sec. X. formatus fuit.

Dies

Dies Festi.

- a) Lev. 23. 5. **P**rimo a) mense, die mensis decimâ quartâ, inter duas vesperas (spatio 24 horarum) erit Pascha Domino. Mensis Abib, seu Nisan, in quo contigit Exodus, factus est Mensis Primus, qui fuit antea mensium Septimius: & mensis Tisri, qui non solum Anni, sed & Mundi initium habebatur, septimum exinde locum habuit in anno Ebraico. Mense Abib celebratur Pascha: ideo sancitum est, ut ab eo mense Ebraei annum Sacrum ordirentur. Nam à Paschate numerantur Festa reliqua.
- b) Deut. 16. 16. b) Tribus anni temporibus apparebunt omnes tui masculi coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit: in solennitate (sive tripudio) Azymorum; in solennitate Hebdomadatum; & in solennitate Scenopegia.
- c) Joseph. 1. 3. c. 10. p. 93, d. Solennitates istæ agriculturam spectabant. Festo Paschatis, sive c) Azymorum die secundo, τὸς ἀπαρχὰς τῆ κέρης ὅτι Φέρσι, Herdei primitias Deo offerunt: ex quo licitum cuique messem metere. Graeci interpretes vocant mensem Abib, τὸν μῶα τῶν νέων (ἡμνημάτων) mensim novarum frugum.
- d) Exod. 23, 16 Festum Hebdomadatum, sive Πεντηκοστή, dictum est d) Ἐορτή τῆ θερμῆς πρῶτον ἡμνημάτων, Festum Primitiarum messis.
- e) Ibid. Festum Scenopegia, sive Tabernaculorum, dictum est e) Ἐορτή
- f) Deut. 16. 13 σιωπῆσεως, Festum Consummationis sive Collectionis, in exitu anni. f) Quando collegeris de area, & detorculari. Festum hoc non ob segetes collectas, sed ob fructus arborum
- g) Joseph. 1. 3. c. 10. p. 93, f. g) Ἐστὶ ἡ ἄδειμία τῶν εορτῶν καθ' ἃς ὄλομαυτοῖσιν, ἔδὲ τῶν πόνων τῶν ὅτι τῆς ἐργαίας ἀνεσιν ἡ διδόασιν, Nullū agitur festum sine holocausto, & laborum vacatione. Scilicet duæ sunt Festorū causæ; Dei honor, & Laborum intermissio. Quotidianorum laborum intermissionem secuta est Hilaritas, & jucundioris vitæ usus. Quod apud gentes notissimum, etiam ab Ebraeis observatum est. Præcepta enim multa sunt apud Magistros de lætitiâ dierum illorum quos Bonos dies vocant.
- h) Strab. 1. 10. p. 467. h) Κοινὸν τὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων εἶναι τὸ τὰς ἱερωτικῆς καὶ ἀνέσεως εορταστικῆς ποιήσεως, Commune hoc est & Græcis & Barbaris, sacra celebrare cum festa laborum intermissione: a) καὶ

a) καὶ τῶν ἡ φύσις ἔτις παραγορθε, idque Natura sic distavit. Ab omni populo, ab omni tempore factum est. Longè vetustissimus mos fuit dies Sacros celebrare, & fastos à profastis distinguere; ejusque origo à priscis fuit agricolis, qui (conditis in horreum frugibus) collectarum primitias Diis offerre solebant; & quum daretur feriandi occasio (post exactos vertentis anni labores) conventus celebrabant; ut relaxarent animum & hilaritati indulgerent. Hinc b) Aristoteles, Αἱ δὲ χάμαι θυσίαι καὶ σωόδοι φάρον, γίνεσθαι κτ' τὰς τῶν καρπῶν συλλομιδάς, οἷον Ἀπαρχαί, μάλιστα δ' ἐν τῆς ἐξόλαζον τοῖς καμῆσι, Prisca sacrificia & conventus post fructuum collectionem fieri videntur, ut Primitia. His enim temporibus maximè cessabant à laborè.

a) Ibid.

b) Ad Nicomach. 8. c. 11.

Ægyptii, qui c) primi mortalium delubra & πανηγύριαι Diis instituerunt, sacrificiaque curarunt, & Assyrii Græcisque ritus sacros commonstrarunt, etiam primi sunt qui Dies ἐορτασίμους celebrarunt. Melampus, qui d) Sacra ex Ægypto ad Græcos transtulit, Moysè fuit aliquantò junior: Hic diem obiit regnante Athenis Pandione; sub Erechtheo ejus filio floruit Ille. Cùm verò solennitates e) Ægyptiaca antiqua, Græca autem recentes haberentur; Festa Ægyptiorum temporibus Mosaicis vetustiora fuisse meritò videri possunt.

c) supra p. 34 & 57.

d) supra p. 115.

e) supra p. 132.

Enumerantur ab f) Herodoto VI Ægyptiorum Festa: 1. Diana in urbe Bubasti; 2. Isidi, in urbe Busiri; 3. Minerva, in urbe Sai; 4. Soli, in Hekopoli; 5. Latona, in urbe Buti; 6. Marti, in urbe Papremi. g) Busiris urbs, in qua Isidi πανηγύριαι, sita est in medio Delta Ægypti; in ea est maximum templum Isidis, qua Græcè vocatur Δημήτηρ Ceres. Alibi: Isis h) numen maximum censetur, & maximum Festum ei celebratur. Ἐπιτῶν προσηύλωσι τῇ Ἰσι, καὶ ἐπὶν καλ' ἔξων, θύσισιν τὴν βῶν, Postquam pridie festi jejunaverunt, & postquam peccati sunt, bovem immolant, eumq; corio exuunt & alvo totà vacuant: intestina & adipem linguunt intra ventrem; crura truncant & extremos lumbos armosque ac cervicem. His actis reliquum bovis corpus stipant panibus puris & melle & uvâ passâ & ficis & thure & myrrhâ atque aliis odoribus. Ubi hæc insarserunt, adolent, multum vini oleique infundentes. Jejuni autem sacrificant. Dum sacrificium ardet, omnes seipos verberant. Postquam autem verberare desierunt, dapes ex sacrificii reliquiis proponuntur. Horum rituum nonnulli Mosaicis sacrificandi præceptis non sunt prorsus dissimiles.

f) L. 2. c. 59.

g) Ibid.

h) Ibid. c. 40.

Bb

a) Κατα

a) Diod. Sic.
l. 1. p. 9. c.

a) Κατὰ τὸν Θερμῶν τὰς πρώτας ἀμνηστίας εὐχὴς γίνεσθαι τὰς αἰθρώπας, καὶ πλεῖστον πλησίον τῷ ἀράγμα (Θ) καὶ τὴν Ἰσναναλαίω, Solent homines messis tempore, Primitiis spicarum oblatu, plangere juxta manipulos, & Isidem invocare: idq; adhuc faciunt in honorem Deæ pro inventis frugibus, sicut ab initio, ipsius inventionis tempore. In quibusdam etiam urbibus, τοῖς Ἰσίοις, cùm festum Isidæ celebratur, in pompâ tritici & hordei vascula circumferuntur, in memoriam eorum quæ initio à Dea solenter inventa sunt. Cerealia itaque prima sine dubio ab Ægyptiis instituta sunt.

Sabbatum Primum.

(Seld. 3. 9.)
& deinceps.

PRæceptum de Sabbato, datum in Marâ, post dies circiter quadraginta in Decalogo renovatum est, cum adjæctione (*Sicut præcepit tibi Dominus*) scilicet, in Marâ: & primum Præcepti vocabulum (*Recordare*) refertur ad Sabbatum ibi priùs institutum. Celebratum autem est Sabbatum Primum Mansionè X, in *Alush*, quæ pars est *deserti Sin.* Venerunt autem b) *ab Elim in desertum Sin.* 15to die mensis Secundi. Sex diebus collecta est Manna; & c) *sabbatizavit populus die septimo.* Adeo ut in ejusdem mensis diem XXII inciderit prima Sabbati observatio. Mensis hic, ab Exitu Secundus, postea *Jair* dictus est. (Nondû enim nata sunt Ebraicorû mensium nomina.) Ejus dies XXII respondet XXXIII Maji in an. Juliano. *Seder Olam* hunc mensem Cavum facit, id est, dierum XXIX; non Plenum, seu dierû XXX. Unde in computandis horum mensium feriis orta est unius diei discrepantiâ inter Chronicon illud & Talmudicos. Verùm alterna illa Mensium distinctio priscae non bene competit Ebraeorum chronologiæ.

d) De vitâ
Mosis, l. 1.

Per miraculosam depluentis Mannæ cessationem d) Philoni primum innotuisse videtur *Dies Septima*, ἢ τῷ κόσμῳ γενεθλι, ἢ τὸς τὸ Πᾶν ἀποτελέσθῃ, quæ fuit *Mundi Natalis*, in qua *Universum hoc absolutum est.* Cultus Sabbaticus, jam primum institutus, non sine miraculo demonstrat, Quis dies in hebdomadicâ dierum periodo Septimus à Mundi conditu annumerari debuerit: antehac is dies Ebræis ipsi prorsus erat incognitus. Ad hunc locum & hoc tempus à Magistris quibusdam referuntur *Benedictio* & *Sanctificatio diei Septimi*, quæ in Creationis historiâ (per prolepsin) & in De-

Decalogo memorantur. a) *Benedixit Deus, scilicet quòd die sexto* a) Solom. Jar-
duplum Mannæ domensum; *Sanctificavit*, quòd *septimo* nihil o-
mnino descendebat. Alii Septenariam Dierum periodum, ab
Adâ institutam, & à sex Creationis diebus inchoatam arbitrantur.
Alii dicunt b) *Sethbum invenisse Annos, Menses, Septimanas.* b) Glycas,

Philo Judæus (ὡς ἡ Κοινωνία) agens, & de numero *Septe-* P. 121.
nario fusè differens) c) *Habetur*, inquit, *in honore etiam apud* c) P. 21. f.
illustriores tam Græcorum quàm Barbarorum, οἱ τὼ Μαθηματικῶν
Ἀριστῶν Ἀπονοῶν, qui in Mathematicis disciplinis versantur.
Sanè vetustissimi Matheseos Magistri fuerunt Ægyptii; à quibus
Schola Pythagorica atque Platonica edoctæ, impensè philosophan-
tur de vi & dignitate Numeri generatim d) *Septenarii*, quem d) A. Gell. l. 3.
Græci ἐβδομῶδα appellant. Is numerus Septentriones majores mi- c. 10. ex Var-
noresq; facit in Cælo; item Vergiliæ, quas Πλάγιάδας vocant: facit
etiam stellas Erraticas. Neque Zodiacus septenario numero caret;
Nam in Septimo signo fit Solstitium à brumâ; in Septimo Bruma à sol-
stitio; in Septimo Æquinoctium ab æquinoctio. (e) Unde in sacris e) Plutar. l. 1.
Osiridis, sub Solstitium Hybernum, τὼ βῆν ἐπίαις ὡς τὸν ναὸν d. 6, p. 372. c.
ὡς Φέρσιον, Vaccam circa templum septies circumducunt: toties
autem circumcunt, quia Septimo mense, Solis decursus ab Hyberno
solstitio ad Æstivum conficitur.) f) Pericula quoque vitæ fortuna- f) A. Gell. ib.
rumq; hominum, quæ Climacteras Chaldaei appellant, gravissima que- g) Κορυμῶν.
que fieri affirmant Septenariis. De numero hoc, præter g) Philo- p. 18.
nem & h) Clementem Alexandrinum (apud quos leguntur Solo- h) Strom. l. 6
nis ἐλσγεία, versus de Climactericâ vitæ humanæ mutatione) i) p. 685.
Macrobius videas in Somnium Scipionis. Numerus septenarius i) L. 1. c. 6.
etiam in Sacris, purificationibus, invocationibus, aliisque ritibus
solennis erat. k) Apuleius Isidem invocaturus, *Me*, inquit, *puri-* k) Metamor.
ficandi studio, marino lavacro trado, septies submerso fluctibus ca- l. XI. initio.
pite; quòd cum numerum præcipuè Religioni aptissimum divinus ille
Pythagoras prodidit. Invocationes etiam verbis arcanis septies re-
petitæ sunt,

———— 1) *Longâ cum veste Sacerdos*
Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

1) Virgil. Æn.
l. 6. vers. 645.

De Dierum etiam numero septenario, m) *animadvertunt*
Luna cursum quæser septenis, id est 28. diebus confici. Ad homines m) A. Gell. ib.
Bb 2 que-

quoque nascendos vim numeri istius pertinere: primos Septem dies, quartam Hebdomadam & Septimam observant. a) Εξω τῶν ἑορτῶν ἱεραὶ τινες τῆ μιλῶς ἡμέραι νομίζον. Αθήνησι θεοῖς ἰσὶν. Νημῶν, καὶ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνι τετραῖς, Ἑρμῇ ἔ ὀγδόη, Θησεῖ, Athenis quidam Mensis dies, prater festa, Diis quibusdam sacrati sunt: ut Novilunium, & Septimus, Apollini; Quartus, Mercurio; Ὀκταυμ, Theseo. Hesiodus tantundem.

b) Ἡμερῶν
v. 6.

b) Πρῶτων ἑνὴ τετραῖς τε, καὶ ἑβδόμη, ἰερόν ἡμῶν
τῇ γδ Ἀπόλλωνα χρυσότορα γενέτω Λητώ.
Primum Prima, Quarta, & Septima dies sacra est;
Hac enim Apollinem auri-ensem genuit Latona.

e) Levit. 8. 11.
d) Lev. 8. 32.
e) Lev. 4. 6.
& 16. 14.
f) 12. 2, 5.
g) Num. 19. 19
h) Lev. 14. 7.
9. 51.
i) II. Reg. 5.
10. 14.
k) Job. 42. 8.
l) Num. 23. 1.
14.
m) Josua 6. 15
n) I. Chron.
15. 24.
o) II. Chron.
29. 21.
p) Ezech. 39. 9
q) Vers. 12.
r) Ez. 43. 25.
s) Dan. 9. 24.
t) Α ποc. 5. 1.
u) Vers. 6.
x) Α ποc. 8. 2.
y) 15. 7.

In ritibus etiam Mosaicis insignis est numerus Septenarius. In consecratione c) Altaris Oleum Septies aspergitur. d) Septem diebus completur consecratio Sacerdotum. In expiatione e) peccati per ignorantiam sanguis vituli septies aspergitur. f) Mulier, si peperit masculum, immunda est septem diebus, juxta dies separationis; si feminam, duabus hebdomadibus. g) Immundus per contactum mortui expiatus est die Septimo. In purificatione Leprosi h) septem asperisiones septemq; dies: & Naaman i) lavit in Jordane septies. Job pro amicis obtulit k) septem tauros & septem arietes. Balaam l) edificavit septem aras, & paravit septem vitulos septemq; arietes. m) Septem sacerdotes, clangentes septem buccinis, septies circuibant Herichuntem; & die septimo mœnia corruerunt. Septem sacerdotes n) clangebant tubis coram Arcâ, & immolabantur septem tauri septemq; arietes. Ezechias o) obtulit simul tauros septem & arietes septem, agnos septem & hircos septem. Apud Ezechielem, p) Arma combusta sunt septem annis: q) Terra mundata septem mensibus. r) Altare expiatur septem diebus. Daniel per s) Hebdomadas tempora numerat. In Apocalypsi, t) Liber signatus est septem sigillis. u) Agnus habet cornua septem, oculos septem, qui sunt septem Spiritus Dei. x) Septem Angelis data sunt septem tubæ; & y) septem phiala. Is numerus in Mysteriis perfectissimus haberi solet.

Est autem celeberrimus, & rem quam tractamus maximè spectat, Septenarius Dierum Cyclus, sive dies Septimus in hebdomadicis dierum periodis perpetuò recurrens; qualis est Ebræorum Saborum.

batum. Ægyptii, vetustissimi Temporum artifices, Orbem dierum Hebdomadicum à Planetarum numero derivasse, illamque temporis rationem, unà cum Astrologicâ suâ disciplinâ, propagasse feruntur. Herodotus a) de inventis Ægyptiorum, καὶ inquit, τὰδε ἄλλα α) L. 2, c. 82: Αἰγυπτίοισι θεῖ ἐξ ἑρμηδρά· μίσι τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτε θεῖ καὶ τῇ ἐκαστῇ ἡμέρῃ γῆρόμυρο, ὅτεοισι ἐγκυρήσῃ, ἔ ὅπως πελοπόση, καὶ ὁκοίος ἴς ἐσαὶ καὶ τέτοισι ἴ Ἐλλείων οἱ ἐν ποιήσῃ γῆρόμυροι ἐχρήσαντο, *Alia etiam ab Ægyptiis inventa sunt: Quis Mensis & quis Dies cuiusque sit Deorum: & quo quis die genitus, qualia fortietur, & quam mortem obiet, & qualis existet. Quibus rebus usi sunt ii qui è Græcis in poesi versabantur.* Ημέραι τῶν θεῶν *Dies Deorum*, sunt dies Septimanæ, à VII Planetis denominati. Illæ enim in genethliacâ Ægyptiorum arte Deorum nomen obtinent; & cuilibet Planetæ sua assignatur feria. b) Τὸ δὲ δὴ εἰς τὰς ἀστέρας τὰς ἐπία, b) Dio Cass. τὰς Πλανήτας ὠνομασμένους, τὰς ἡμέρας ἀνακεῖσθαι, κατέστη μὲν ἑκάστῳ Αἰγυπτίων, *Quod verò Dies assignantur Septem stellis, qua Planeta vocantur, id certè inventum est Ægyptiorum.*

In denominatione Dierum non is est Planetarum ordo qui in Orbium cœlestium serie. Cujus rei causas alii alias excogitarunt. Bedæ nostratis ratio, quò simplicior, eò est melior. c) *Genitiles, inquit, quasi jure Primam diem Soli, quia maximum est luminare; Secundam Luna, quia secundum luminare est, se consecrare putabant. Dein ordinatâ alternatione, Tertia diei primam à Sole stellam (Martem;) Quarta primam à Lunâ (Mercurium;) Quinta secundam à Sole (Jovem;) Sexta secundam à Luna (Venerem;) Septima tertiam à Sole (Saturnum) praponebant.* c) De Temp. ratione, c. 6.

Saturni sidus, apud Astrologos, triste est & malevolum: ideo dies Septimus, ex eorum disciplinâ, ater habetur & inauspicatus, & rebus agendis inidoneus. Ejusmodi superstitionem docuerunt Orpheus & Hesiodus. Quam & Tacitus, de Judæis agens, respexisse videtur. d) *Septimo die otium placuisse ferunt; quia is finem laborum tulerit. Alii honorem eum Saturno haberi; seu quòd è septem sideribus (quis mortales reguntur) altissimo orbe, & prapicipuâ potentiâ, stella Saturni feratur; ac pleraque cœlestium vim suam & cursum septenos per numeros conficiant.* d) Hist. l. 5.

Planetaria hæc Dierum denominatio, licet à Græcis & Occidente serò recepta sit; illius tamen origo apud Ægyptios vetusta fu-

it, neque ipsâ Astrologiâ recentior, aut ætate Mercurii, qui Anni temporumque rationem Ægyptiis tradidit. Neque desunt ex Rabbi- nis qui denominationem istam dierum, ante datum Decalogum, Gentilibus in usu fuisse existimârunt.

Sacerdotes Ægyptii, in Purificationibus suis, Septimanas obser-
 a) De Abstin. vabant. Chæremon, apud Porphyrium, a) Ο ἡ χερόν τ' ἔτ' τ', ὅπου
 l. 4. c. 7. τ' σιωπεῖν τ' τῶν πρὶ τὴν ἱερόν μέλλοιεν θρησκείαν, θελαμβά-
 των ἡμερῶν ἀριθμὸν, οἱ μὲν δύοιν καὶ τετραρσκότα, οἱ ἡ τῶν
 φλείας, οἱ ἡ ελάσας, εἰδέποτε μὲν τι τῶν ἐπιὰ λειπομύας, παντὸς
 μὲν ἐμψύχας ἀπέιχοντο, Cum instaret tempus quo sacrum aliquem cul-
 tum celebraturi erant, per (septenarium) præcedentium dierum nu-
 merum, nonnulli per XLII, (id est VI Septimanas) alii per plures, alii
 per pauciores, nunquam verò infra Septem dies (sive unam Septima-
 nam) abstinebant ab omnibus animalibus, &c.

Hæc cum ita se habeant, verisimillimum est Hebdomadicum
 Dierum Orbem, ex Mathematicâ disciplinâ, atque ex intimo Ægy-
 ptiacæ antiquitatis penu, depromptum fuisse: Sacrum verò Septimi-
 cuiusque diei Cultum, & Hebdomadici Sabbati festum (Lege Mosai-
 câ constitutum, jam primò in Religionem Ebraicam publicè rece-
 ptum esse.

b) Exod. 31. 13

Certè præceptum hoc de Sabbato Israelitis peculiare fuit. b)
 Signum est (inquit Deus) inter Me & Vos in generationibus Vestris;
 ut sciatis Me esse Dominum qui sanctifico Vos. Custodietis igitur Sab-
 batum, est enim vobis sanctum. Neque ad Gentes omnino pertinui-
 sse volunt Magistri, aut ad Profelytos Domicilii.

Baptismus Ebraeorum.

c) Exod. 19. 1.

Mense c) tertio exitus ex Ægypto, in die eodem (eiusdem numeri,
 id est, tertio) venerunt in desertum Sinai: & post bidui præ-
 * Verf. 14. parationem, datus est Decalogus die sexto. Cum autem Israelitæ
 disciplinis Mosaicis essent initiandi, descendit ad populum Moses, καὶ
 ἡγάσεν αὐτὸς καὶ ἐπλῶσεν τὰ ἱμάτια, & sanctificavit eos: & ἔ-
 ὄ) Lev. 21. 25. βάσαν ἡ ἀβλύσας. Ablutione, vestimentorum hic atque δ) alibi
 14. 47. intelligitur ablutio ipsorum qui vestiebantur; secundum illud, c)
 e) Lev. 25. 10. Πλῶει τὰ ἱμάτια, καὶ λῶσει τὸ σῶμα ὕδαλ, Lavabit vestimenta, &
 l. 1, 2, 3, 22, 27. lavabit corpus aqua.

Judæi

Judæi hinc Baptismi sui originem deducunt. Illi lustrationem Lavacri non solum ad purgationem sordium, sive καθάρσιμον aut ad Peccatorum ablutionem; sed etiam ad Regenerationem Profelytorum, in Initiamentis, adhibuerunt. Præter quotidianas Judæorum ablutiones, Pœnitentes etiam se lavacro purgabant, in vitæ morumque novationem; cuius ritus meminit Esaias a) Λάσασθε, καθάρσιμον ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, Lau-
mini, mundi estote, auferte mala ex animabus vestris.

Solennis autem Profelyti ablutio, quum is Judaisimo nomen primò dederit, inter initiamenti ritus observabatur ab hoc, de quo agimus, tempore. Jam enim Profelytos plurimos factos esse tradit b) Philo; inter quos primus habetur Jethro Mosis focer. Tres autem De Motem fuerunt Initiamenti ritus, quibus in Ecclesiam Ebraicam admittēbatur Gentilis: Circumcisio, Baptismus, & Oblatio. De Circumcisionis institutione c) diximus.

e) p 73.

Baptismus Profelyti coram III viris peragebatur, ut & Circumcisio: post sanatum Circumcisionis vulnuscum abluebatur corpus integrum, non artificioso, sed naturali aquæ conceptaculo. Unica fuit in faciendo Profelyto Lavatio, neque in posteris iterabatur. Ablutionis hujus is erat effectus, ut Profelytus ritè factus Regeneratus haberetur, & Novus homo, velut infans ex novâ matre renatus, & Animâ novâ cœlitus illapsâ indutus; adeo ut cognationem qualemcunque pristinam exuerit, & nullos postmodum censeretur habere consanguineos, aut Connubii ratione, aut Successionis in bona defuncti, præter istos qui Baptismum sequerentur. Parentum, fratrum, liberorumque antè susceptorum nomina & cognatio deserunt; nec erant hæredes ulli; sed bona ejus, uti Vacantia, cedebant Occupanti. Neque Natales tantum, sed etiam Patriam exuebat Profelytus, qui Judæus postea & nuncupabatur, & , licet extra Judæam renatus, pro Judæo revera habebatur, eodem illo Religionis Patriæque nomine; postquam scilicet Israelitæ d) post red-
ditum è Babylone Judæi generatim dicti fuerint: antea Ebræi sive
Israelitæ nomen tam Originariis quàm Profelytis tribuebatur.

Hanc Baptismi Ebraici vim respexit e) Arrianus. Ὅταν (inquit e) ἰν Epist. ἡς) ἀναλάβῃ τὸ πᾶθος τὸ τῆς βαπτισμῆς ἔρημένον τὸ τῆς ἐστὶ
τῷ ὄντι ἔκαλεται Ἰουδαῖος, Quum quispiam induerit sibi affe-
ctum

Etum Baptizati & interfectatores asciti, tunc & est revera, & appellatur Judæus.

Fuit etiam apud Græcos quædam *Regenerationis* species, sed sine baptismo, neque ad initiamentum. Quum diu absentes, & more mortuorum deplorati; ex insperato reverterentur; ex orco reduces habebantur, & δάπτροϋ γυμνῆς. Vocabantur autem δά-

a) Helych.
Δάτ.

πέρητοιμοι sive ὑπερέτοιμοι. a) Helychius, δάπτροητοιμοι, ὁ ὑπὸ ἡνῶν ὑπερέτοιμοι. ἔτιω ἢ ἔλεγον, ὁπότεαι τινὶ ὡς τεθνεῶπι ἔνομιζόμενα ἐγύρετο, καὶ ὑπερην ἀνεφάνη ζῶν. (οἱ ἢ πολέμοις) καὶ ἀπαρηλάτῃ τοῖς ποιήτῃς εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερον τῶν Σεμνῶν Φασι θεῶν. ἢ ὁ Φημιθεὶς Ἰπὶ ξένης πετελοτηκῶς, ἔπειτα ἐπαλεθῶν. ἢ ὁ δάπτροη Διὰ γυναικεία κόλπη Διὰδύς (ὡς ἔθῃ ἡ ἡ τῶν Α-θῶαλοῖς) ἐκ δάπτροη ἡνῶαδῃ, Ita dicunt quando juxta finem alicui tanquam mortuo facta sunt, & is postea vivus apparet. Isthis autem ajunt non fas esse sacellum Eumenidum ingredi. Vel qui dicitur (in bello) aut in terrâ peregrinâ mortem obiisse, & postea domum redit. Vel qui per stola mulicbris sinum iterum demissus (ut mos erat apud Athenienses) denuo nasci videtur. (Verba, uncis inclusa, sunt suspecta: Meursius legit ὁ ἢ Πολέμων, scilicet Φησι: b) Petitus, εἰ ἢ πολέμοι: quasi illis tantum non licuit sacellum adire, qui militatum abierant.) Hoc modo, c) *Herculem* (μὲ τῶν Δποθεῶσιον αὐτῷ) à *Iunone* ὑποποιήσαδῃ adoptari, ajunt: illa lectum ingressa, *Herculem* suo corpori admotum, subter vestes demisit ad terram, ut imitaretur verus partus.

b) In Leg.
Att. p. 15.

c) Diod. Sic.
l. 4. p. 170. b.

Ex Attico hoc ritu derivatur jus & religio *Postliminii* apud Romanos. Παλιγγυμνῆσια etiam facta est ex auctoritate Cæsareâ, cum mutaretur natalium conditio. d) *Si quis manumittens servum aut ancillam suam Civem denunciaverit Romanos, qui libertatem acceperit habebit & anrcorum annulorum & Regenerationis jus: id est, jura Ingenuitatis.*

d) Justinian.
Novell. 78. c. 1

Baptismus autem Ebræorum, ab exemplo forsan Ægyptiorum. Lavacrum, in sacrorum initiamentis, solenne fuisse docet Apuleius, ipse Isidi initiandus. e) *Sacerdos*, inquit, *stipatum me religio: à cohorde deducit ad proximas balneas; & prius sucto lavacro traditum prefatus Deum veniam, purissimè circumrorans abluit.* Neque dubium quin id veteri more factum fuerit. De his aliisque Tertullianus. f) *Nationes*, inquit, *sacris quibusdam per lavacrum initian-*

e) Metam.
l. IX. p. 394.

f) De Baptis.
c. 5.

INT.

tur, *Isidis alicujus, aut Mitbrae* (summi apud Perfas numinis) *Ipsos etiam Deos suos Lavationibus efferunt. Caterum villas, domos, templa, totasq; urbes aspergine circumlata aqua expiant passim. Certè ludis Apollinaribus & Pelusis tinguntur. Idque se in Regenerationem, & impunitatem perjuratorum suorum, agere præsumunt. Pro Pelusiis, scribe Eleusiniis.* a) Nam τὸ θεῖον, ὁ ἀγνιστὴς τῶν ἐλευσινίων, *Aquarius,* a) Hefych. T. dictus est, *qui expiat aliquem sacris Eleusiniis.* Et *Ilissus* Atticæ fluvius in hunc ritum sacratus, b) τὸν καθαρμὸν πλεῖστον τῆς ἐλάτρου. *Mu-* b) Polyxni *speliois, ubi Lustratio fieri consuevit Minoribus Mysteriis;* per quæ ad Stratag. l. 5. in Heraclide. Majora transire solebant. *Sacra ista* c) *mox ex Ægypto Athenas* c) Diod. Sic. l. 1. *traducta sunt ab Erechtheo rege.*

Sacrificia.

Rituum Sacrorum vetustissima fuit Sacrificiorum oblatio. *Ex* d) *pelliceis tunicis* e) *quidam Adamum* pecudes mactasse collid) Gen. 3. 21. *gunt. Magis liquet de Abelis & Caini oblationibus. Post Diluvi-* e) Cloppen- *um sacrificarunt Noachus, Abrahamus, Jacobus; & præter Ebræos,* burg. Schola *Jobus, Bileamus, Jethro: neque dubitandum de Ægyptiis, Noachi* *posteris.* Sacrif. p. 124.

De vetustioribus istis Sacrificiis Gemara Babylonica. *f) Uni-* f) Tit. Zebach. *versa animalia ritè offerebantur, sive Pecus, sive Fera, sive Avis, idque* e. 14. p. 115. *tam feminea quàm mascula, tam vitiosi quàm integri corporis, modò* *ex mundis essent, non item* g) *immunda. Et victima sic oblata fuere,* g) Gen. 8. 20. *cuncta Holocausta. Pecudum Sexusque discrimen, & vitii corpora-* *lis ratio, post exitum ex Ægypto in religionem Ebraicam recepta-* *sunt. Neque Moses primus Sacrificia instituit, sed Sacrificandi mo-* *dum præscripsit.*

S. Hieronymus ad illud Jeremiæ, h) (*Patribus vestris non præce-* h) C. 7 v. 22. *pi de verbo holocaustorum & victimarum*) i) *Manifestè, inquit, in-* i) Tom. II. *telligitur, quòd primùm Decalogum dederit in tabulis Lapideis scriptum* p. 535. *digito Dei: & k) post offensam Idololatria caputq; Vituli, postea jusse-* k) Act. 7. 42. *rit Sibi magis fieri quàm Damonibus; auferens puram religionem man-* *datorum Dei, & concedens sanguinem victimarum carniùmq; desider-* *um. Atque alibi, l) Hostie ergo & immolatio victimarum non prin-* l) In Elai. c. 1. *cipaliter à Deo quesita sunt, sed ne Idolis offerrentur.* v. 12.

Magis explicatè Theodoretus de Legislatoris consilio: m) *Israe-* m) Græc. af- *lem,* scilicet Sermon 7. de *Sacris.* p. 584.

Cc

lem, inquit, longum tempus in Aegypto versatum, pravisq; indigenarum moribus imbutum, & Idolis ac demonibus immolare ab illis cdoctum, & ludis chorcisq; ac musicis organis oblectari, in harum rerum habitu constitutum liberare volens, Sacrificare quidem permisit, non tamen omnia sacrificare, neque falsis Aegyptiorum Diis, sed Sibi soli Aegyptiorum Deos offerre. Et mox: Itaque Sapientissimus Medicus hoc remedii genus adhibuit Aegypriae agritudini, dum Sacrificare quidem Judaeis propter eorum imbecillitatem indulgit, sed ea quae prius colebant immolare iussit.

a) Homil. 6 in
Mat. 2. 9.

S. Chrysoctomus (de Magis agens, per stellam vocatis) a) Ne id, inquit, Deo indignum putes; cum sic omnes Iudaeorum ritus insimulabis; & Sacrificia; & Purificationes; & Novilunia; & Arcam; & ipsum etiam Templum. Καὶ γὰρ ἐξ Ἑλληνικῆς τοῦ παχύπτος ἔλαβε τῆς δεξιῶς, Ista enim ex pingui Gentium ingenio sumpserunt originem.

b) More Ne-
boch. part. 3.
c. 32. p. 432.

Neque aliter Maimonides. b) Est contra naturam hominis, id momento relinquere cui longo tempore assuetus est. Ideo Deus, quando misit Moysen, Doctor ut esset nobis, primo in Cognitione Dei, deinde in Cultu: atque cultus tunc erat universalis, ut variæ animalium species offerrentur in templis, in quibus collocabantur imagines; ut coram illis procumberetur, & adoleretur; & cultores quidam, ad eum cultum destinati, exercebantur in templis istis, Soli stellisque dicatis: Ideo (inquam) Sapientia Dei mandare noluit, ut omnes illi cultus derelinquerentur aut abolerentur. Id enim cor humanum non caperet, quod ad eas semper inclinaret, quibus assuetum est. Deus itaque Cultus adhuc retinuit: sed eos à rebus creatis ad Suum Nomen transtulit, praecepitque nobis, ut illos exhiberemus Ipsi: ita praecepit, ut Ipsi Tempia adificaremus; ut Altare esset Sui Nomini consecratum; ut Sacrificia Ipsi offerrentur; ut incurvarem nos, & suffitum faceremus coram Ipso: Sic separavit Sacerdotes, ad cultum Sanctuarii. In Divinâ autem hac Sapientiâ consilium fuit, ut idololatriæ memoria deleteretur, & maximum illud de Dei Existentiâ & Unitate fundamentum in Gente nostrâ confirmaretur: neque tamen obstupescerent hominum animi propter istorum cultuum abolitionem, quibus assueti fuerant.

c) Ibid. c. 47.
p. 490.

Postea dicit, c, Legem Divinam Moysi datam esse, ut minuât cultus & labores circa Sacra; & si quid videatur molestiam & defatigationem aliquam habere, id ex eo provenit, quod nos ritus & consuetudines in illis temporibus usitatas ignoramus. Dein τῆς παιδογυμναστικῆς Gentium comparat Combustionem pulli columbae, aut pugilli simile; & apud Zabi-

Zabios Pollutionem multò plus tædii afferre docet, quàm apud Ebræos. Alibi profitetur a) multarum Legum rationes & causas sibi inno- ^{a) Ibid. c. 29. p. 424.}
tuisse ex cognitione fidei, rituum, & cultûs Zabiorum. Et paulò post, ^{b) lb. p. 427.}
b) Cognitio, inquit, disciplinæ in eorum libris contentæ rituumq; juxta
eam solenniorum est magna porta (multum facit) ad reddendas Præ-
ceptorum causas. Conjungit ibi Casdæos Zabiosq; id est, Chaldæos,
ru fallor, atque Ægyptios. Nam inter eorum libros, c) Celeberr- ^{c) p. 425.}
mus, inquit, est de Cultu (sive, ut vetus versio, de Agricultura) Ægypti-
orum. Cultus tam agrum respicit, quàm Sacra; & Ægyptiorum sacra
agriculturam maximè spectabant. Dicit d) gentem Zabiorum, ^{d) p. 422.}
implevisse totum Orbem: id est, Superstitiones Ægyptias longè lateq;
fuisse propagatas.

Religio primæva, per Gentes diffusa, pro cujuslibet ingenio variegata est. Fœcunda fuit Ceremoniarum mater Ægyptus; quarum causas & origines investigare non conceditur: ex disquisitione verò Veterum Sacra non inter se dissimillima fuisse compertum est.

Ægyptii ob πολυθείαν plurima Victimarum genera, & pro locorum diversitate diversa Tempia, diversos Ritus habuerunt. ^{e) Herod. 1, 2. c. 40.}
*Η ἐχάρεις τῶν ἱερῶν καὶ ἡ καθύς ἄλλη πρὸς ἄλλο ἱερὸν σφί κατέστη-
 καὶ* ^{e) Ibid. c. 40.}
Victimas exenterandi atque adolendi modus alius alia apud templa ab eis institutus est. Mofes autem, ad Dei Unici cultum, Unum adorationis locum, & certas Victimarum species præcepit.

De Victimis Maimonides: ^{f) More Neboch. part. 3. c. 46.}
Docuit nos Lex Divina, secundum ^{f) More Neboch. part. 3. c. 46.}
expositionem Onkeli, Ægyptios coluisse sidus vel signum Arietis (Ham-
monem, Herodotus) ac propterea non solum prohibitum inter ipsos fa-
isse maculare Oves, sed & in summo contemptu & abominatione fuisse ^{g) Gen. 46. 34.}
g) Pastores ovium. Hinc dicit Mofes, h) (Ecce sacrificabimus abomi- ^{h) Exod. 8. 26.}
nationem Ægyptiorum.) Sequitur; Ut ergo memoria erronearum,
istarum opinionum ex animis hominum deleteretur, præcepit nobis, ut has
tres bestiarum species, Arietes, Hircos & Boves solum in Sacrificiis no-
stris offeramus; sicut dicitur, i) Ἀπὸ τῶν κίλων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, ^{i) Levit. 1. 3.}
καὶ ἀπὸ τῶν περὶβάτων προσήσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. Ita ut illud, quod
ipsi pro summo peccato habebant, Deo offerri debeat, illoq; peccata
nostra expianda sunt. Sic enim curantur opiniones prævæ per extre-
rum ipsorum contrarium. Tacitus de Judæis: k) Casus Arietis vel- ^{k) Histor. 1, 5. initio.}
ut in contumeliam Hammonis: Bos quoque immolatur, quem Ægyptii
Apis colunt. l) Manetho Mofem Osarsyphum vocat, illumque ^{l) Joseph. c. in- Ap. p. 1053. a.}

innovationis infimulat. Ο ἦ, inquit, πρῶτον μὲν ἀντοῖς νόμον ἔθετο, μᾶτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμισσομένων ἱερῶν ζώων ἀπέχεσθαι μηδενός, *Ille primūm eis Legem posuit non abstinendi ab animalibus quæ maximè sacra sunt Ægyptiorum legibus* : Ἐπεὶ ταῦτα, ἀλλὰ μάλιστα τῆς Αἰγυπτῆσις ἔθισμόσις ἐναντιῶμεθα, *Et multa alia maximè Ægyptiorum consuetudinibus contraria sancivit.*

- Etiamsi Memphitæ *Bovem*, Mendesii *Hircum*, Thebani *Arietem*, colerent; nihilominus tres istæ victimarum species (quæ ex Leviticæ Νομοθεσίας indulgentiâ Israelitis concessæ sunt) etiam
- a) Herodot. 2. 42. ab Ægyptiis, diversis in locis, immolabantur. a) Θεὸς γὰρ ὁ ἔθετο τὰς αὐτὰς ἀπαντασὶ ὁμοίως Αἰγυπτῆσι (σέβον), *Non enim omnes Ægyptii eosdem deos similiter colunt.* b) *Qui Jovis Thebani templum incolunt, aut ex nomo sunt Thebano, ii omnes abstinentes ab ovibus Capras immolant : Qui verò Mendetis templum obtinent, aut ex nomo sunt Mendesio, ii à capris abstinentes Oves immolant.*
- c) Herodot. 2. 41. c) Τὰς μὲν νῦν καθαρὰς ἔρσενας τῶν βοῶν καὶ τὰς μόσχους οἱ πάντες Αἰγυπτῆσις θύουσιν, *Ægyptii autem universi Boves mares eosdemq; mundos ac Vitulos immolant.*

d) De Victimis, p. 648.

Sacrificia Ebræorum vel *Iastica* fuerunt, seu Propitiatoria, ad expianda peccata, aut purgandam immunditiem; vel *Eucharistica*, quæ & *Pacifica* dicta sunt, ob acceptum accipiendumvé beneficium. Expiatoria & purgatoria illa sacrificia vel *Publica* fuerunt, statis temporibus pro salute populi celebrata, vel *Privata*, pro peccatis ex ignorantia, aut imbecillitate. Philo d) Sacrificium aliud refert πρὸς Θεοῦ ἡμῶν, *ad honorem Dei*, & hoc est *Holocaustum*; aliud ad τῶν θύοντων ὠφέλειαν, *sacrificantium utilitatem*; quod ἔστι *duplex*, ad μετῆσίαν ἀγαθῶν *participanda bona*, & Φυγῶν κακῶν *evadenda mala*. Hujusmodi erat *Caper Emissarius*.

Hircus ΑΠΟΠΟΜΠΑΙΩ.

Levit. 16. 4.
v. 7. 8.

Aron tunicâ lineâ vestietur; cū fuerit lotus; Duos Hircos statet faciet coram Domino in ostio Tabernaculi; mittetque *As* in super utrumque sortes; unam Domino; alteram, *Azazel*.

In die Expiationis, Summus Sacerdos (tanquam in mœrore) non omnia induit ornamenta sibi solita, sed qualia sacerdotes alii.

De

De vestibus lineis, & sacerdotum ablutionibus, mox ubi de eorum munditie.

Vox *Azazel* ipsi Judæis ignota est: unde alii *Montis*; alii ipsius *Capri*; alii *Cacodæmonis* nomen esse volunt: Kimchius vocem compositam esse dicit ex *ez*, quod caprum *capramve* significat, & *azal*, quod est *abire*. Originationem istam probat a) Grotius; rejicit b) In locum, Bochartus, qui vocabulum *Arabicum* esse contendit. Cùm verò sit *ἀνεργιμώδων*, quid obstat quin hariolemur esse *Ægyptiacum*? S. l. 2. c. 56. LXX (v. 8.) vertit τὸ δόπομοπαῖω, (v. 10.) εἰς τὴν δόπομοπαῖω, (v. 26.) ἢ διεπαλιμῶν εἰς ἀφῆσιν. Unde Symmachus ἀπεχόμορον, *abvenntem*; & Aquila δόπολεμυμῶν, *dimissum*; & Hieronymus *emissarium* vertit. Josephus, sensu longè diverso, c) L. 1. c. 10. πέμπει) δόποτροπασμός ἐ τῷ φῆσι τῶ πλῆθους πακτὸς ὑπερ ἀμαρτημάτων ἐσόμεν, *Amandatur, ut malorum depulso, & satisfactio populi pro peccatis*. Suidas in ἀποπομοπαῖω, Θεοὶ τινες ἔτιω ἐκαλεῖντο, καὶ δόπομοπη ἀντὶ τῆ δόποτροπῆ, *Dii quidam vocantur ἀποπομοπαῖοι, & δόπομοπη sumitur pro aversione malorum*. Quinam sint Dii isti, docet d) Pollux. οἱ ἢ δαίμονες, οἱ μὲν λύοντες τὰς ἀφῆς, ἀλεξίμαχοι λέγον, δόπομοπαῖοι, δόποτροπῆμοι, λύσοι, Φύξιοι, uno verbo, *Averrunci*. e) ἀποπομοπαῖω ἡμέραι ἡμέραι, ἐν αἷς θυσιῶν ἐτελέοντο τοῖς δόπομοπαῖοις θεοῖς, *Avoroptra dies festi, in quibus sacrificatur Diis Averruncis*. Theologiam Græcam non scrutor; in quâ Dii isti satis obvii, sed hisce temporibus recentiores.

Existimabant veteres, f) θεὸς εἶναι δύο, καθῆως ἀντιπέχοντες (f) Plutarch. de Iside, p. 369. d. ἢ μὲν γὰρ ἀγαθῶν, ἢ δὲ φαύλων δημιουργόν. οἱ δὲ ἢ μὲν ἀμείνονα θεόν, ἢ δὲ ἔτερον δαίμονα καλεῖσιν, *duos esse deos, quasi contramachinantes; hunc enim bonorum, illum malorum creatorem: Meliorem vocant Deum, alterum Dæmonem*. Quicquid Zoroastres magus & Perfiz de Oromaze deo Lucido, & Areamanio Tenebricoso; quicquid Chaldæi de g) Planetis, diis Beneficis & Maleficis; quicquid Græci de bonâ sorte Jovis Olympii, & malâ ἀποπομοπαῖω Ἀδῶν, *Diti Averrunci*; quicquid Philoſophi de Principiis contrariis; quicquid ejusmodi commententi sunt alii; id quidem omne à vetustissimâ Ægyptiorum theologiâ ortum habuit.

Tradunt illi Osirin Bonum esse Gentium, Typhonem Malum. h) Plut. ib. p. 362. e. ἢ) ο μὲν γὰρ Οσιρις καὶ ἡ Ἰσις ἐκ δαιμόνων ἀγαθῶν εἰς θεὸς μετατέθη.

a) Ibid.

ἠλλάξαν, Etenim Osiris & Isis à Bonis geniiis in Deos transferunt : a) τὴν ἢ τὴν Τυφῶνος ἡμαυρωμένῳ καὶ σιωπῆτεριμμένῳ δυνάμιν ἐπι
 ἢ καὶ ψυχὸρραγοῦσαν καὶ σφαδάζουσαν, ἐστὶν αἷς παρηγοῦσι θυσίας
 καὶ πρᾶξιον, Typhonis verò labefactatam confractamque potestatem,
 imò quidem etiam animam agrè agentem ac palpitantem nonnullis sa-

b) p. 371. d.

crificiis placant ac deleniunt. b) Πάντα ἔ ζωᾶ, καὶ Φυτὰ, ἔ πύθη
 ἔ Φαῦλα καὶ βλαβερὰ, Τυφῶν ἔ ἔργα καὶ μέτρα καὶ κινήματα ποι-
 ἔ μβροι, Omnia animalia, ἔ stirpes, ἔ affectus malos ἔ noxios pro Ty-

c) p. 372. d.

phonis operibus ἔ partibus ἔ motibus habentes. Typhoni c) λαμ-
 πρῶν ἔ δέν, ἔ δὲ σιωπῆτων, ἔ δὲ πύθη, ἔ δὲ ἄφρονας, ἔ δὲ κινήσεις μέτρον
 ἔ χασα ἔ λόγον, ἀλλὰ τὰνατὰ παρορθεῖ, nihil splendidum, aut salu-
 tare, nullus ordo, nulla procreatio, aut motio quæ modum habet ἔ rati-

d) p. 369. a.

onem, sed contraria conveniunt. Οσοῦν ἔστιν ἀμετρον καὶ ἀτακτον
 ἔ παρορθεῖ ἔ ἐνδεία, quicquid est immodicum ἔ inordinatum in
 excessu vel defectu, id Typhoni imputatur. d) Neque tantum siccitas,

e) p. 368. f.

aut ventus, aut mare, aut tenebrae, sed quaecumque habet Natura par-
 tem noxiam ἔ destruetivam, Typhonis ea est. e) Nec desunt, qui
 umbram terræ, in quam Lunam illapsam deficere existimant, Typhonem
 vocant. Plura si velis, Plutarchum adeas. Τυφῶν ἔ πολλοὺς κω-
 πτερον θηρῶν, Typhone multiplicator belluarum, proverbialiter dixit Socra-
 tes, apud f) Platonem.

f) in Phædro.

g) Plutarch.

ib. p. 362. f.

Porro Ægyptii g) Typhonem ἐκταπεινώσι καὶ καθυερίζουσι ἐν πινυ
 ἔ ορταῖς, in quibusdam festis deprimunt ἔ contumeliis afficiunt, τὼν μὲν
 αἰθρώπων τὰς πυρρὸς καὶ παρορθεῖσιν, ὄνον ἢ ἔ κατακρημνίζον-
 τες, ὡς Κοπίται· Δὲ τὸ πυρρὸν γέγονεν τὴν Τυφῶνα, ἔ ὁνόθη τὴν
 χροῶν, Rufos homines probris insectantes, ἔ asinum precipitem defici-
 entes, ut Coptite, quia Typhon rufus erat, ἔ asinini coloris. Bisirite

ἔ Lycopolite à tubis omnino abstinent, quia ruditiis sonum referunt;
 planctus, asinum ἔ καθυερίζουσι, ἀλλὰ δαμονικὸν ἔ γινώσκουσι ζῶον εἶναι, pro
 immundo animali ἔ demonico habent, ob similitudinem cum eo. Pro-

h) Ib. p. 363. b.

pter id ipsum, h) non nisi rufos boves mactant, ἔ adeo accuratè explo-
 rant, ut si vel unum pilum habeat nigrum aut album, ἀπορθεῖ, non ma-
 ctandum iudicent. Ὅσοι μὲν ἔ Φίλων εἶναι θεοῖς, Quod enim ad
 victimam aptum, non est Diis charum : sed contrà, ea quæ animas im-
 priorum ἔ injustorum hominum, εἰς ἔτερον μεταμορφομένων σώματα
 in alia corpora transeunt, exceperunt. Διὸ τῆ μὲν κεφαλῇ τὰ ἰε-
 ρεῖα καθυερίζουσι καὶ ἀποκόψαντες, εἰς τὸν ποταμὸν ἐρρίπτουσι πᾶ-

λαί,

λαί, νῦν ἢ τις ξένους ἀποδίδον), Itaque in caput vittimae execrati, amputatum abjiciebant in flumen antiquitatis, nunc dant peregrinis.

Judaeorum nonnulli Azazelem inter malos daemones numerant, & in die propitiationum hircum emissarium a) *munus Satanae* a) Buxtorf. datum existimant. Et b) Julianus Imp. Moëm *ἡμεῖς ἀπὸ τῆς παλαιῆς* *ὡν, de Averruncis* scripsisse asserit. Alii putarunt ex duobus hircis c) *unum quidem sacrificium Deo, alterum autem ἀποπομπῶν τῶν ἐπιπονηῶν* c) Cyril. in Julian. l. 9. *ἢ τὴν ἐξημον, ad averruncum aliquem & malum atque impurum Daemonem amandatum esse in desertum; καὶ τὸ Δεῖ χεῖρας ἱερέως, καὶ ἐκ νομικῶν θεσπίσματων,* idque per manum sacerdotis, & ex decreto Legis. Verum errorem istum redarguerunt Cyrillus, Theodoretus, alii.

Ver. 20. *Et adducet hircum vivum (21.) & imponet Aaron, ambas suas manus super caput ejus; & confitebitur super illud omnes iniquitates filiorum Israel; & omnes praevaricationes eorum, in omnibus eorum peccatis; & dabit eas super caput hirci: & emittet eum, per hominem paratum, in Desertum. (22) Et portabit hircus super se omnes iniquitates eorum in terram sejunctionis (eis γλῶσσαι) & dimissus erit in deserto.*

Quidam tradunt hircum emissarium de summâ rupe praecipitatum fuisse; sicut à Coptis *asinum*. Isti sententiae favet d) H. d) In locum. Grotius; cum tamen Lex ἀφῆσιν *dimissionem* jubeat. Similis lex est de purificatione leprosi: e) *duarum avium mundarum, unâ casâ, altera emissa evadit libera. Impositio manuum manumissionem innuit concessamque libertatem: peccata cum hirco longè amandantur, ut in conspectum Dei non redeant.*

Αφῆσιν & ἀπέσθιν de animalibus dicitur deo cuiquam per dimissionem consecratis. f) Athenæus *ἱερὸν ἰχθῦν τὸν ἀνεστρωτός καὶ ἱερὸν βῆν τὸν ἀνεστρωτός, sacrum piscem, ut & sacrum bovem, dimissione consecratum refert.* g) Διὸς βῆς, ὁ τῷ Διὶ ἀ.ε.τ. βῆς ἢ ἢ ἐοστῆ g) Hesychius, *Μιλησίων, Bos Jovis, Bos dimissione Jovi sacratus, est Milesiorum festum.* Epimenides, h) *Athenas à peste liberaturus, oves nigras albasque adduxit in Areopagum; & inde, quocumque vellent, discedere permittit.* i) *In atrio templi Hieropolitani, ἀφῆσιν νεμῶν, liberi pascuntur boves magri, & equi, & aquila, & ursi, & leones: neque homines ledunt; sed sunt omnes & sacri, & mansueti: sacerdotes autem multi ipsi admittuntur.* Ultra Euphratem, k) *Boves Diana Persica* Lucullo p. 307. c. *(quam*

(quam incola maximè colunt) sacrate pascuntur: hùs ad victimam solùm utuntur; de cetero per regionem vagantur ἄφροτοι libera; χαρῆγματῶ φέρουσαι τὴ θεοδ, λαμπάδα, facem ferentes, insignia Dea. Libertas aliquibus quasi præmium data. Valentinianus Imp. a)

a) Am. Mar-
cel. l. 29.

b) Epist. 57.
p. 194. c.

c) Vit. Apollo-
nii, l. 2. c. 6.

d) De die Pro-
pit. c. 3. 5. 4.

Innocentiam ursam, ut bene meritam, in sylvas abire permisit innoxiam. Quædam ἄφροτα sub custodiâ. b) Synesius dixit seipsum vixisse in mundo, ὡς πρὸς ἐν ἰσραὴν ὡσεὶ βόλω ζῶον ἄφροτον, ἀνευμρόν, tanquam in sacro septo solutum animal, liberè degens. c) Philostratus Elephanti μακροβιωστῶτα meminit, quem Indi μυνεῖζεν τε καὶ ταινίαν, inungere & corollis ornare solebant.

Refert d) Maimonides Sacerdotem in capite hirci emissarii ligasse linguam coccineam, id est frustum panni cocco tincti, in formam linguæ, & sic eum direxisse versùs locum in quem dimittendus erat.

Tam in Pacificis, quàm Expiatoriis Sacrificiis adhibebatur
e) Exod. 29. 10 χειροθήσια, ritus e) imponendi manus super caput victimæ. Peccator scilicet precabatur, ut quicquid pœnarum immineret, converteretur in victimam. Per Ægyptum universam similis erat sacrificandi ritus. f) Pecudem obsignatam ducentes ad aram ubi immolatur, ignem accendunt; dein vinum supra hostiam libantes, & deum invocantes, eam mactant: mactata caput amputant, & reliquum corpus excoriant: κεφαλῆ δὲ ἐκείνης πολλὰ κατηρασάμενοι, Capiti autem illius multa imprecant, asportant in forum, si sint Græci quibus vendant (similis est

f) Herod. 2. 39.

g) (suprà, p. 186

Lex, g) de morticino) sin minus, in flumen abjiciunt. Capita autem execrantur hęc formulâ. Εἴ τι μέλλοι ἢ σφισι τοῖσι θεοσι, ἢ Αἰγυπτῶ τῆ σωαπάση, κακὸν γνέσθῃ, ἐς κεφαλῶν ταύτων τραπεζῶν; SI QUID MALI AUT IPSIS IMMOLANTIBUS AUT TOTI ÆGYPTO FUTURUM SIT, ID IN HOC CAPUT CONVERTATUR. Et circa capita pecudum immolandarum, & libamen vini, omnes Ægyptii, in omnibus pariter templis, eodem ritu utuntur: & ex eo ritu fit, ut nemo Ægyptiorum gustet de ullius animantis capite.

h) Lev. 16. 26.

Num. 19 7.

i) Porphyt.
AbRiv. l. 2. 5.

44.

Ver. 2. 3. Et revertetur Aaron in tabernaculum (24.) & lavabit carnem suam in loco sancto. (26) & qui dimiserit caprum emissarium lavabit vestimenta & corpus aquâ & sic ingredietur in castra.

Victimæ enim σκοπεόπαισι credebatur illos polluere qui eas attigissent. h) Quicumque ea combusserit, lavabit vestimenta sua; &c. i) Πάντες γὰρ ἐν τῆτε ἀμολόγησαν οἱ θεολόγοι, ὡς ἔτε ἰαπίκου

ἐν ταῖς Ἀποστολαῖς ἰσχυραῖς τῶν θυμμένων, καὶ παρτοῖς τε χηρῶν,
De hoc convenit inter omnes theologos, in Sacrificiis Avertentibus nihil esse degustandum, sed & lustrationem adhibendam. Ajunt enim nemini licere in urbem aut suam domum ire, nisi vestibus & corpore prius flumine aut fonte mundatis. Hujusmodi victima, inquit Maimonides, a) contaminat tangentem, propter multitudinem inquit a) *More Nebuch. part. 3; c. 47. fine. S. I.*

In cultu divino, Ebræi Luctum, Precationes, Jejunia, & similes κακῆχίας ritus ad peccatorum expiationem adhibuerunt. b) *Affligetis animas vestras, nullumq; opus facietis in die Expiationis.* Eo die c) *Διανηδόν*) εἰς ἑσπέρας. Jejunant usque ad vesperam. Alii: b) *Levit. 16. 25 c) Joseph Antiq. 3. 10. p 92. d. d) Judic. 20. 26 e) Herod. 2. 40. f) Herod. 4. 186.*

Israhelitz d) *sedentes stebant coram Domino, jejunaveruntq; die illo usque ad vesperam.* Neque aliter Ægyptii, e) *Ἐπὶ τῷ ὡρην ἑσπέρῳ τῇ Ἰσιδι ἐπὶ τῷ καὶ ἑσπέρῳ, θύουσιν τὴν βῶν, Postquam pridie festi jejunarunt Isidi, & postquam precati sunt, bovem immolant.* Fœminæ itidem f) *Cyrenææ, νηστίας αὐτῇ καὶ ὄρτας ὀπιτελέουσιν, Jejunia Isidi & dies festos agunt.*

In Sacrificiis Expiatoriis (non Holocaustis) victimæ pars cedebat Sacerdotibus, qui epulabantur soli: in Pacificis pars cremabatur, pars à Sacerdotibus, pars ab Offerentibus retinebatur, ut cum amicis læti convivia agerent. g) *Comedetis in conspectu Domini, ac lætibimini, &c.* i) *Epulaberis coram Domino, & h) Epulaberis in tripudio tuo, tu & filius tuus, &c.* Hujusmodi conviviorum appendices erant ludi sacri. k) *Cras est, inquit Aaron, solennitas Domino. Surgentesq; manè obtulerunt holocausta & hostias pacificas: & sedit populus, ut manducaret & biberet, & surrexit, ut luderet.* Moses l) *Vocem cantantium audivit, & vidit choros.* LXX, *Φωνὴν ἔξαρχόντων οἶνον ἐγὼ ἀκούω, Vocem audio pracentium Vinum.* Vox οἶνον malè interpretat: quia m) *Quadraginta annis in deserto Vinum & siceram non biberunt.* Festivitas ista, ritu Ægyptio, celebrata est in cultum Vituli Aurei, n) *sive Apidis.* Nam Ægyptii in honorem Apidis o) *πενταδακίσια* agere solebant. Sed & ad Veri Dei cultum ludos sacros adhibuerunt Ebræi: Rex ipse David post peracta sacrificia, coram Arcâ, p) *saltabat & ludebat.* Apud Græcos etiam τὸ μεθύειν inebriari p) *l. Chron. 15 dicitur, quia μὴ τὸ θύειν, post sacrificia vino liberius indulgebant.* 29. *Epicharmus, apud q) Athenæum, ἐκ θυσίας θοίνης, ἐκ δὲ θοίνης πόσις q) Deipnos ἐθύσε, & sacrificio epulum, ex epulo compositio fuit.* l. 2. c. 2.

D d

Sanè

- a) Malach. 1. 7. 12. Sanè ipsum Sacrificium quasi Convivium fuit : *Altare*, cui imponebatur victimæ caro, a) Malachix vocatur *Mensa Domini* : *Panis* (non *προφθίσεως*, qui in sacerdotis usus cedebat, sed *μαναά*) cum b) Exod. 29. 40 c) Num. 15. 4. 5 b) jugi sacrificio bis quotidie offerebatur : c) *simila cum oleo*, & *Vinum* in omni fuerunt sacrificio; & d) *Sal ad condimentum*. Non autem *fermentum* neque *Mel adolebatur in sacrificio* Ebræorum : In e) *suprà*, p. 193 *Ægyptiorum, panis puri & Mellis*, ex Herodoto, e) meminimus. f) f) In *Prometh.* Lucianus, ex personâ Promethei, huc alludit : *Deos, αἰτ, μάλιστ' αὐτῶν ἐργῶν τῶ καπνῶ, ἔ τὴν βωχίαν ταύτ' ἠδίστην οἰομένους*, Sacrificio- rum *fumo valde latari*, & *Epulum jucundissimum existimare, quando*
- g) *Homer.* *Iliad.* α, g) *κνίσιον δὲ ἔρανον ἦκεν ἐλαιοσμένη ὡφὶ καπνῶ*
Nidor ad cælum pervenit circumvolutus fumo.
- h) *De Sacrif.* P. 355. Alibi h) illos *epulantes* exhibet, *Ἰππεχηνότας τῶ καπνῶ, ἢ τὸ ἀμα- πνον(ας τοῖς βωμοῖς προχεόμενον, ὡς ἐξ' αἱ μύα, fumo inbiantes, & sanguinem aris affusum, muscarum instar, ebibentes*. In sacris literis non semel vocatur i) *Holocaustum*, *oblatio suavissimi odoris Do- mino.*
- §. II. *Ægyptiorum* k) *Temporum structura talis est. In Fani ingressu*
- k) *Strab.* l. 17. p. 805. c. *su Pavimentum est latitudine jugeri, aut paulò minius, longitudine tri- plâ, aut quadruplâ : unde Callimacho Δρόμῳ ὁ Cursus dicitur. Postea magnum πρὸς πύλον Vestibulum, & ubi processeris aliud vestibulum, rur- sumq; aliud. Μετὰ δὲ τῶ πρὸς πύλας, ὁ Νεὸς πρὸς θάλασσαν ἔχων μέγαν ἔ ἀξιόλογον, τὴν δὲ σηκὸν σύμμετρον ἑόρανον δὲ ἰδὲν, ἢ ὅσα ἀθροωπό- μορφον, ἀλλὰ τῶν ἀλόγων ζῶων πνός, Post vestibula Templum habes Atrium magnum & eximium. Delubrum vero mediocre. Simulacrum aut nullum, aut non ad hominis, sed alicujus bestie formam effictum.* Templi itaque *Ægyptii* quatuor sunt partes, *Λιθόσερτον, Πρὸς πύλας, Πρὸς θάλασσαν & ὁ Ναός.*
- l) *Exod.* 25. 8. *Moses* l) *Sanctuarium* Deo confici jussit. Eo nomine conti- netur m) *Tabernaculum* & *Atrium*, cum *Arcâ* & *suppellectile sacrâ*.
- m) 26. 7. n) *Atrium in longitudine occupabat cubitos centū, in latitudine quin- quaginta.* *Tabernaclū (σκηνή)* quod *Israelitæ* essent in itinere, *Tem- plū* erat portatile, o) *ὅπως καὶ μεταβαίνοντες ἀλλάχῃ ταύτῃ ἐπαγα- μεθα*, quod etiam *migrantes secum circumferre possent*. Intra *Tabernaculum*, p) *Velo dividebantur Sanctum & Sanctum Sancto- rum.* In *Templi* etiam *descriptione*, apud q) *Ezechielem*, legi.
- o) *Joseph. An- tiq.* 3. c. 4. p) *Exod.* 26. 33 q) *Ezec.* 42. 3.

legitur Pavimentum stratum lapide (id est , Λιθόστρωτον) Atrii Exterioris.

Sacrificia in Atrio peracta sunt : intra Tabernaculum fuit Altare Sufficitis & Candelabrum. a) Θυμίαμα ἐνδελειχισμῶν, Suffimentum jure fuit, ad discutiendum nidorem ex victimis necessarium. Ejus confectio curiosa. b) λάβε ἠδὲ ἑλισμαῖα, σακτιλῶ, ὄνουχα, χαλθάνῳ ἠδὲ οὐσμῶ, καὶ λίθαιον Δεφάνη, Recipe aromata, staten, & onycha (myrrham forsan, & bdellium) galbanum boni odoris, & thus lucidissimum : equalis ponderis erunt omnia. Facies suffimentum compositum opere unguentarii, mixtum diligenter, & purum, & sanctificatione dignum. In tenuissimum pulverem contundes, & pones ex eo coram Tabernaculo testimonii. Talem compositionem non facietis in usus vestros, sub poena c) Excisionis. c) Verf. 38.

Sacerdotes Ægyptii, ad purgandum aerem, d) ἡμέρας ἐκάστης τετρώς ἄθυσμιῶσι τῷ Ἡλίῳ, quotidie ter Soli adolent; Residuum sub ortum, Myrrham meridie, καὶ Φι circa occasum. e) τὰ τοῦ Μάνεθως ὁ διγῶντι κατασκευάζεν, Hujus compositionem descripsit Ph. Manetho Ægyptius. Ex illo, vel ex Dioscoride, Plutarchus : f) De Idide, καὶ Φι mixtura est XVI rerum in unum compositarum, Mellis, vini, uvæ passe, cyperi, resina, myrrhæ, aspalathi, seselis, junci odorati, bituminis, folii ficulni, rumicis, juniperi utriusque, cardamomi, & calamini. Ista non temere componuntur; sed seplasiarius, dum miscent, sacra litera recitantur. Numerus τετράγωνο ἢ ἑξάγωνο τετράγωνο quadratus à quadrato. In Mosaicâ compositione quaternio. g) Philo staten ad Aquam, onycha ad Terram, galbanum ad Aerem, thus ad Ignem refert. Trochisci Kypbeos Damocratis hodie (paucis mutatis) habentur in pharmacopæis. g) De Herede Divin. p. 397.

Candelabri usus ad illustrandum Tabernaculum necessarius videtur. Neque enim de fenestris legimus. h) Iosephus inter ea quæ Gentes ab Ebræis didicerunt recenset Λύχων ἀνακαύσεις, Luminina accensa. Apud Judæos mos erat vetustus quemlibet patrem-familiâs Sabbati vesperâ Lucernas insequenti nocti accendere. i) Quin tamen si (ob paupertatem) deesset quod comederet, ostiatim mendicandum erat, ut oleum sibi ad hanc rem compararet. Quoniam pars hæc erat lautitiae Sabbatica. Ritum hunc hodiernis Judæis usitatum esse docet k) Leo Modena. Encenia, à Judâ Maccabæo

- a) Antiq. l. 1: demum instituta, ætate a) Josephi φῶτα quidem vocabantur, sed
c. 11. p. 416. a. non à lucernarum copiâ.
- b) Strom. I. Clemens autem Alexandrinus, b) Αιγύπτιοι, inquit, λυχνες
p. 306. c. καίην πρῶτοι κατέδειξαν, *Lucernas accendere primi docuerunt Ægy-*
c) suprâ, p. 133 ptii. Nos Lucernarum c) meminimus; in urbe Saï, in festo Mi-
d) suprâ, p. 62. nervæ: & d) Mycerini Regis, qui filiam in Bovis aurata utero sepe-
livit, ut ei (sicut Oshridi) Odores quotidie adolerentur, & Lucerna noctu incenderetur. Seneca utriusque gentis ritus meminisse videtur. e) Accendere, inquit, *Lucernas Sabbatis prohibeamus; quoniam nec lumine Dii egent, & ne homines quidem delectantur fuligine.* Atque alibi, f) *Linæatus (ait) senex, medio lucernam die præferens, conclamat instum aliquem Deorum.*
- e) Epist. 96.
- f) De vitâ beat. 12, c. 27.

§. III.

- Multi jubet Lex, multa vetat; quorum causas non tradidit Moses. Hæret in his ingenium humanum; nisi ad Consuetudines pristinas concedatur refugium. Magistri dicunt ne Solomoni quidem patuisse, cur *Vacca* (cujus cineri miscebatur aqua lustralis) g) *Rufa* potius esse debuerit, quàm alterius coloris. An igitur dicamus, ex incertâ Dei voluntate? an potius ex ejus permissione ortum habuisse? h) Αιγύπτιοι δὲ πυρρόχρουν γερονέναι τὸ Τυφῶνα νομίζοντες, & τῶν βοῶν τὰς πυρρὰς καθιερούσιν, ἕως ἀκρῆ πειράμφοι τῶν ὄψα πρήσιν, ὅτε κὰν μίαν ἔχη τρίχα μέλαινα ἢ λευκῶν, ἄδυσιν ἠγέσθαι, *Ægyptii autem, quia Typhonem colore rufo fuisse censent, Bovum quoque non nisi Rufos immolant, & explorationem adeo accuratam adhibent, ut si vel unum pilum nigrum aut album habeat, non immolandum judicent.*
- g) Num. 19. 2.
- h) Plutarch. de Iside. p. 363. a.

- Cur purificatio Lepræ facta fuerit i) *Ligno Cedrino, Hyssopo, Cocco vermiculi, & duobus Passeribus?* Mibi (inquit k) Maimonides) *non dum ullius ex istis vera ratio constat: quemadmodum nec Ligni Cedrini, Hyssopi, & Cocci Vermiculi in l) Vaccâ Rufâ. Fæculi etiam m) Hyssopi, quo aspergebant Sanguinem Paschatis, nullam invenio rationem cui inniti possim.* Ægyptii autem vim Mundatricem Hyssopo attribuebant: unde Sacerdotes n) *panem non nisi σῶν ὑσώπω κόπτοντες ἥδιον, cum hyssopo concisum comedebant: τὸ πολὺ γὰρ αἰτὸς τὸ δυνάμειως καθαρῆν ἔφασαν τὸ ὑσώπων Hyssopum enim nimiam panis virtutem purgare ajebant.*
- i) Levit. 14. 4.
- k) More Nebuch. par. 3. c. 47. fine.
- l) Num. 19. 6.
- m) Exod. 12. 22.
- n) Porphyr. De Abst. 1. 4. §. 6. ex Chæzremonc.

Quænam ratio nobis apparet quòd *Septem* agni offerri debent,

ant, non plures, neque pauciores? Verum enim verò a) *Eum numerum Religioni aptissimum prodiderunt Ægyptii.* Inde Virgilius;

b) *Nunc grege de intacto Septem mactare juvencos
Præfiterit, Totidem lectas de more bidentes.*

a) *suprà, p. 195*

b) *Æneid.
1.6. v. 38.*

Sed nec minùs anceps est causa, ob quam Animalia quædam in censu c) Impurorum enumerantur, tam Sacrificii ratione, quam edulii; quorum non esu tantùm, sed & tactu polluerentur homines. Cur immundæ sunt quadrupedes quarum ungulæ non sunt fissæ? Cur lepores, cuniculi, sues Ebræis illiciti, qui apud gentes alias inter cibos legitimos habentur? Discrimen hoc alii à bestiarum naturâ, alii à Numinis voluntate arcessunt. Quidni ex præscis atque oblitteratis hominum institutis derivari existimemus? Non enim hæc mundorum immundorumque animalium distinctio jam primùm Lege Mosaicâ constituta est, cum olim d) Noacho non fuerit incognita: neque par est ut illum discrimen futurum prospexisse putemus.

c) *Levit. 11.
Deut. 14.*

d) *Gen. 7. 2.*

Super Judaico Suis odio plurima conjectavit Plutarchus in e) Symposiacis: neque illud ibi in mentem venit, quod f) alibi de sacerdotibus Ægyptiis refert. *τὴν ὕψιν ἀνίεργον ζῶον ἠγῶν* ὡς μά-

λιστα γὰρ ὀχρῦεα δόκει τὸ σελλίης Φθίνεσης, Sues animal impurum esse estimant: plerumque enim coire videtur cum Luna decrescit.

g) *Ælian. hist.
1.10. c. 16.*

Ἡ ὕς ἔ τῶν ἰδίῶν τίκτων ὑπὸ τὴν λαμαργίας ἀφειδῶς ἔχῃ, καὶ μὴ τῆς καὶ ἀθρόως σώματι ἐντυχῶσαι σὺν ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ἐοδίῃ. Ταύτην τῆς ἐμίσηται Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μιᾶρῶν ἔ πάμφορον. Super vocaritate ne propriis fœtibus parcit; & cum in humanum corpus incidit, non abstinet, sed illud mandit. Proinde Ægyptii hoc animal oderunt, ut pollutum & omnivororum.

h) Herodotus, ante alios; *τὴν Αἰγύπτιοι μιᾶρῶν ἠγῶν* *ἡγεῖον εἶνα, Ægyptii Sues immundam bestiam esse arbitrantur; quam si quis vel transeundo contigerit, abit immersum se flumini cum ipsis vestimentis. Eoꝝ Subulci soli indigenarum Ægyptiorum in templum nullum ingrediuntur. Nemo filiam eis nuprum dat, aut eorum filiam ducit: sed subulci inter se filias dant accipiuntque.*

Plenilunio tamen Luna & Libero sues immolant; extremam caudam, lienem, & omentum adipe alvi operiunt ac igni adolent: reliquâ carne Plenilunii die vescuntur; alio die non gustant.

i) *Galata Pessinuntii* i) *Pausan. Achaic. p. 340.*

a) Orat. V.
P. 332.

apro interemptus. Aliam abstinentiæ istius rationem reddit *Julianus Aug.* (in oratione a) *ibidem habitâ*) quum Pellinuntia Matris Deum sacra restituisset.

b) Herod. 2.

38.
c) (Ib. c. 153.)

Ut ritè offerretur animal, non modò *Mundum* esse debuit; sed etiam *Immaculatum*. *Ægyptii* b) boves mares *Epaphi* esse censent (c) *Apis* autem est *Græcâ* linguâ *Epaphus*) ideoq; bovem explorant: ac si pilum in eo nigrum vel unum viderint, nequaquam mundum censent. Exquirunt autem sacerdos ad id constitutus, pecude cum stante, cum resupinata; linguâ etiam exerta: inspicit & caudæ pilos: si sit omnimodo mundus, notat eum byb'o cornibus alligato; dein terrâ sigillari applicatâ, annulum imprimit: & sic abducitur victima. Qui non signatum immolat, morte punitur. *Ægyptios* boves, non nisi *Rufos*, immolare

d) supra, p. 206.

d) diximus. Οἱ Σφραγισαί, *Sigillatores* dicebantur sacerdotes isti. *Servius*, ad illud *Virgiliti* — *leetas de more bidentes*. De more, inquit, scilicet antiquo; omnibus noto: id est, ne habeant caudam aculeatam; ne linguam fissam; ne aurem nigram. De hac re, *Charemon*,

e) *Charemon*.
ibid.

apud *Porphyrium*, *Ægyptii*, inquit, e) καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ἀσυκοφάντητον ἐποίησαν ὡς αἰτησιν, alia etiam (præter immunda animalia) non sine eorum criminatione, recusant; οἷον τῶν βοῶν τὰς θηλείας παρητίαν· τῶν δὲ ἀρρένων ὅσα δίδυμα, ἢ κατὰ σπιλα, ἢ ἑτερόχαρα, ἢ ὡς ἀλλάσσονται τῆ μορφῇ, ἢ δεδαματωμένα, (ὡς ἡδη καθωσιωμένα τοῖς νόμοις) ἢ ἑτεροφθαλμα, ἢ πρὸς αἰθροπέλαια ἐμφέραν ἄκοντα, *Boves* scilicet *feminas*; & *mariam* quot quot *Gemelli*, aut *Maculosi*, aut *coloris diversi*, aut *deformes*, aut *domiti* (utpote jam laboribus consecrati) aut *oculo privati*, aut *Hominum* (vel *Deorum suorum*) similitudinem ferentes. Μυρία δὲ ἄλλα ὡς αἰτηρήσεις ἐστὶν ὡς αὐτὰ τῆς χνης τῶν καλεσμένων *Μοχοσφραγισῶν*, ἀχειρωμένων πρὸς ἀγασσὰ βεβελιακῶν, *Infinite* sunt hujusmodi observationes; & libri conscripti sunt de illorum arte qui *Victimarum Sigillatores* vocantur. *Istâ Animalium vitia* non sunt *Ebraicis* adeo dissimilia.

f) *Deut.* 17. 1.

Βδέλυγμα ἔστιν, *abominatio* est f) *Bos* & *ovis* in quo est macula aut quidpiam vitii. Ὁλόκληρον corpore integrum oportet esse, & ἀμωμον vitio carens. g) *Τοσαύτη γὰρ ἔστι πρὸς ὄμοια*, &c. *Tanta* igitur est cautela & offerentium victimas & sacrificorum, ut sacerdotum peritissimi ab extremis pedibus scrutentur tam partes omnes confusivas quam qua ventre feminibusq; celantur, ne vel minimala heculla

g) *Philo* de
Victimis, in-
itiō.

lateat.

lateat. Quod in aperto non est, sed in intestinis, & intuenti non discernitur, pro vitio non habetur.

Lēx est a) *Qui obrulerit victimam pacificorum Domino, vel vota solvens, vel sponte offerens tam de bobus quam de ovibus, Immaculatum offeret, ut acceptabile sit: omnis macula non erit in eo. Si cecum fuerit, si fractum, si lingua fissum (τυφλόν, ἢ σωπετεριμυδρόν ἢ γλωσσότμητον) si papulas, aut scabiem, aut impetiginem; (ἢ μυρμηκίων τα ἢ ψωραγειών τα ἢ λεχλώας ἔχοντα) non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis super altare Domini. Bovem & ovem aure & caudā amputatis (ὠτίμητην καὶ κολοσόκερον) voluntariè offerre potes; Vorum autem ex eis solvi non potest. Omne animal quod vel contritis, vel tussis, vel seclis ablatisq; testiculis est (Θλαδία, καὶ ἐκτεθλιμμένον, καὶ ἐκτομία, καὶ ἀπεσαμμένον) non offeretis Domino. Et in terra vestra hoc omnino ne faciatis. Ejusmodi Vitia aliquot corporalia paulò b) antea recensentur, quæ Hominem à Sacerdotii functione arcent. Verùm Magistri ajunt, recensiones illas non omnia vitia explicare, sed esse tantùm vitiorum exempla: Et quidem quinquaginta faciunt quæ tam Sacerdotes quam Victimam vitiant; præter alia quam plurima quæ vel hominem tantùm, vel animalia tantùm spectabant. Cætera, quæ in Misnâ habentur & in Gemarâ Babyloniâ, recitare longum esset.*

Sacerdotes.

Sacerdotes Ægyptii (c) *θεοσεβέες φησὶ ὡς ἔόντες μάλιξ πάντων ἀνθρώπων, omnium mortalium longè supersticiosissimi) remu- c) Herod. l. 22. c. 37. religiosissimam existimârunt Munditiem. Hinc 1 Circumcisio, 2 Tonsura, 3 Lavatio quotidiana; hinc 4 Vestitus; 5 Victusque singulares; hinc 6 Purificationes, id genus alia.*

De utriusque Gentis Circumcisione d) differuimus: Ægyptii e) *τα ἀδοία φησὶ (ἄμνον) καθαρλότηθ ἕνεκεν, προστιμῶντες καθαρ- d) supra p. 73. ἐθίνα ἢ εὐπεπέσεροι, Virilia circumcidunt Munditiei causâ, pluris e) Herodot. lib. facientes se mandos esse quam decoros. Philo Judæus, inter alias Circumcisionis Judaicæ causas, hanc exhibet; f) τὴν δι ὅλα τὰ σώμα- f) De Circum- τθ καθαρότης πρὸς τὸ ἀεμότηεν τῆς ἰσραμμένη παρ ὃ καὶ ξυ- cil. p. 625. c. ρῶν) τὰ σώματα προσεθεάλλοντες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἰσραίων ἕπο- σιλλέγονται γδ καὶ ὑποτίλλει καὶ θρηξί ἐ ποδίας ἕνα, τῶν ὀφθλόν- των*

- των καθαίρεσθαι, *Ut totum corpus sit purum; & Sacerdotibus officiis congruens. Quam ob causam, Sacerdotes Aegyptii etiam radunt corpora; ne quid fordis habeat sub pilis, vel sub praputiis, quod munditiei officiat.* Lavandi, circumcidendi, radendi eadem est causa; ne for-
 2) De Abst. dibus polluantur. Chæremō, apud a) Porphyrium, Εἰ δὲ ποτὶ
 1.4. § 7. συμβαῖν καὶ ὀνείρωσθαι, ὡς φησὶν ἀπὸ κἀθάρσιν λεπτῶν τῶν σῶ-
 μα, *Si fortè in somnis (eruptione seminis) polluerentur, statim se la-*
 b) Lev. 15. 16. *vacro purgant.* Cui planè geminum illud Mosis, b) *Vir de quo egre-*
ditur semen coitus lavabit aquà omne corpus suum, & immundus erit:
 c) Deut. 23. 10. *usque ad vesperam.* Toto illo capite de Seminis immunditie agitur.
 c) Deut. 23. 10. *Alibi, c) Si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus sit somnio, ad*
vesperam lavetur aquà.
- Ex singulari quâdam Circumcisionis Sanctitate inolevit opinio
 Incircumcisos fuisse immundos; adeoque non tantùm à Conjugio,
 aut Concubitu, sed etiam ab omnimodâ consuetudine cum exteris
 abstinentum esse. De Judæis d) modò diximus. At verò, etiam
 Josephi Patriarchæ temporibus, οὐκ ἐδύωντο οἱ Αἰγύπτιοι σιωεβίην
 e) Gen. 43. 32. κτ' τῶν Ἐβραίων ἀετας. e) Βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγύπτιοις, Ἐ-
 gypitiis illicitum fuit comedere cum *Ebrais, & profanum putant hujus-*
 f) L. 2. c. 41. *modi convivium.* De iisdem f) Herodotus: ἔτι ἀνὴρ Αἰγύπτιος ἔ-
 πι γυνὴ ἄνδρα Ἐλλῶνα Φιλῆ (ἴτε ἀν τῶν Σωμαίων ἔδε μαχαίρη ἀρ-
 δεὸς Ἐλλῶν ἔχρησε), ἔδε ὀσελοῖσι, ἔδε λέσητι, ἔδε κρέως καὶ ζῶον
 βοὸς ἀγαπημὲν Ἐλλῶνικῆ μαχαίρη γέυσεν), *Nemo Aegyptius A-*
egyptiave viri Græci aut os suaviatur, aut cultro, aut veru, aut ollâ illius
utitur, aut purâ bovis carne cultro Græco incisâ vescitur. Pythagoras
 g) *ut cum Aegyptiorum Prophetis congregari posset, per eos circumcisos*
 fuit. h) Ἀγνεύσαντας γὰρ ἐδὴ προσέειπεν, καὶ πολλῶν ἀποχομένων. Καὶ
 302. c. τὸ ὡσαύτ' κοινὸς τῶν καὶ Αἰγύπτιον ἱερῶν θε(μοὸς ἐστιν, *Qui enim*
 h) Chærem. illos accedebant, sese prius purgare, & à multis abstinere oportuit.
 loc. cit. *Mos iste apud omnes Aegypti sacerdotes receptus est.* i) Τῶν ἔξωπι-
 i) Ib. §. 6. κῶν ἢ θρησκείας ἔδειν σιωεβίην, *Nemini cultus extranei convivē-*
 b) Ib. §. 8. *bant.* k) Οἱ γὰρ ἐν τοῖς ἀσεβεστάτοις ἑπιτηδεύοντες πλεῖν ἀπὸ Αἰγύπτιου
 διπλαβύμβροιο ξενικὰς τευφὰς καὶ ἑπιτηδεύματα, *Quinctiam,*
ex Aegypto navigare pro re impiissimâ habuerunt, caventes sibi à
luxu & moribus Exterorum. Nimirum ista ὡς ἢ εἶον ἰδιότης,
 propria vivendi ratio, & à negotiationibus Exteris abstinē-
 1) Suprà, p. 152 tia, quam Judæis attribuit l) Josephus, etiam apud Aegypti-

os in more fuit. Sanè Ægyptus a) *Terra suis contenta bonis, non indiga Mercis.* a) Lucan. l. 8.

b) *Sacerdotes Deorum alibi sunt comati; in Ægypto derasi.* Apud alios homines more receptum est ut in Luëtu capita tondeantur ab iis quos potissimum is attingit; at Ægyptii in morte suorum sinunt capitis barbaque pilos crescere, quum alioqui rasi fuerint. c) *Oi ιεεες ζυρευν*) πιν τ σωμα Δε τρειτης ημερης, ινα μητε Θθειρ, μητε π αλλο μουσαρον μηδεν εηληνηται (Φι θερεωδισαι τας θεας, Sacerdotes tertio quoque die totum corpus eradunt, ne pediculus aut alia serdes Deos colentibus creetur. Anubis (apud Juvenal.)

S. II.
b) Herod. 2. 36
c) Ibid. 37

--- d) *Grege linigero circumdatur, & grege calvo :*

& Martialis illis sacerdotes vocantur -- e) *Linigero calvi sistrat ag, turba.* Lex Mosaica iussit, ut ad initiamentum f) *Levita radant omnes pilos carnis sua; cumq; laverint vestimenta, mundi sint :* Ut ad purificationem, g) *Leprosus radat omnes pilos corporis, & lavetur aqua :* Ut expleto voti tempore, h) *Nazaræus radatur ante ostium Tabernaculi, & casaries comburatur :* Ut Sacerdotes i) *Comam capitum suorum non nutriant;* neque k) *Sacerdos Maximus comam capitis sui nutriat.*

d) Satyr. 6. v. 534.
e) L. 12. Epigram. 29.
f) Numer. 8. 7
g) Levit. 14. 8.
h) Num. 6. 18.
i) Lev 10. 6.
k) 21. 10.

Ita Chaldaica Paraphrasis; rectius quam Græca, *Τω κεφαλῶ ὑμῶν οὐκ ἀποιδάρασθε*, aut Vulgata, *Capita vestra nolite nudare.* Crines promissi eâ lege interdicti sunt. Sacerdoti Ebræo, vicem sacram obeunt, neque rasum caput, neque intonsum erat. Ezechiel de sacerdotibus Templi Secundi, l) *Caput suum non radent, neque comam nutriant: sed tondentes attondent capita sua.* Ita Vulgata, juxta Ebraicam. Discrepant LXX, *τας κόμας αὐτῶν ἐ ψιλῶ (χει, καλύπτοντες καλύψαι τας κεφαλὰς αὐτῶν, comas suas non ad pressum tondebunt: operientes operient capita sua.* Magis Syrus, *Capita sua ne tondeant, & cincinnos suos ne nutriant, sed omnino radent capita sua.* Quod de non nudandis capitibus habent interpretes, Ebræorum placitis non convenit. Lex est de Nazaræis, m) *Novacula non transibit super caput ejus, usque ad complementum dierum quibus consecratur Domino.* Tempus illud, ex more recepto, nunquam erat XXX diebus brevius: unde Magistri colligunt, Comam Sacerdotis, ultra XXX dies nutritam, illum functioni imparem reddere, donec tonderetur. Sacerdos Summus, cujus functione assidua, qualibet Sabbati vel perâ & que tondebatur circumquaque.

l) Ezech. 44. 20.
m) Num. 6. 5.

Sacerdotes Ægyptii, n) *ἀσιν*) δις τ ημερης εκάστης ὑδατι ψυνθησιν

E c

S. III.
n) Herod. 2. 37

a) Porphyr.
loc. cit.

b) Suprà, p. 198
c) Exod. 30. 18.

d) I. Reg. 7. 23.

e) Misna. tit.
Sanhedrin,
6. 2. 5. ult.

f) Initio Vitz
hux.

g) Herodot. 2.
37.

h) S. Marc. 7. 3.

§. IV.

i) Herod. 2 37.
Ibid.

k) Metamor.
L. 2. p. 153.

l) Apolog.
p. 506.

ἡμέρας, ἑὶς ἐκαστῆς νυκτός, *quotidie lavantur frigida, bis interdium, bis nocte.* Chazremon, a) Τρεῖς ἢ ἑνὶ ἡμέρας ἀπαλύοντο ψυχρῶ, διότι ποίνης, καὶ πρὸ ἀρίστης, καὶ πρὸς ὕπνον, *Ter unoquoque die se frigida ablunt, & lecto, ante prandium, & cum dormitum eunt.* De Baptismo Ebrzorum b) diximus. Ad Sacerdotum munditiam, c) *Facies Labrum aneum ad lavandum. Et misa aqua lavabunt in ea Aaron & filii ejus manus suas ac pedes, quando ingressuri sunt Tabernaculum.* Sacerdotes nudis pedibus in Templo ministrabant. Solomon ad instar hujus Labri d) *Mare aneum multo capacius fabricatus est.* e) *Non erat necesse ut sacerdotes ceteri sacerdotem, in immunditie sua sacra obeuntem, in Forum deducerent; sed sacerdotes, qui per atatem nondum ministerio sacro pares erant, eum extra Atrium protraherant, & cerebrum ejus fustibus elidebant; singulari scilicet zelotarum jure.*

Ἡμεροβαπτιζαὶ dicti sunt apud Judæos, qui religionis causa quotidie lavabant. Banus autem Eremita ille, cujus ζηλωτής f) Iosephus, ψυχρῶ ὕδατι τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πολλὰς ἡμέρας πρὸς ἀγνείαν, *purificationis causa, frequenter interdium & nocte se frigida abludere solebat.*

Ἐgyptii g) ἐκ χαλκίων ποτηρίων πίνοσι, ἀγεσμένους ἀπὸ πᾶσας ἡμέρων ἕκ ὁ μὴ, ὁ δὲ ἔ, ἀλλὰ πάντες, *Ex poculis abeneis potant, singulis diebus ea extergentes: non eorum aliquot, alii quot etiam non, sed universi.* h) *Omnes Judæi, nisi crebro laverint manus, non manducant, tenentes traditionem Seniorum: & a foro nisi baptizentur, non comedunt: Et alia multa sunt quae tradita sunt illis servare; ut βαπτίζουσι ποτηρίων καὶ ἕστων, καὶ χαλκίων, καὶ κλιῶν, lotiones poculorum, & urceorum, vasorumque aneorum, atque lectorum.* Vasa ærea, si polluta crederentur, abfuebantur; testacea frangebantur. Recumbentes in Lectis, cibum fumebant in tricliniis.

Ἐgyptii i) *vestimenta Linea ferunt semper recens abluta, huic rei maxime vacantes. Sacerdotes autem vestem tantummodo Lineam gestant, & calceos byblicos: neque illis fas est aliam vestem, aut alios calceos induere.* k) Apuleius, *Zachlan Ægyptium prophetam Linteis amiculis introitum, pedesque palmis baxeis induit, & ad usque de naso capite, producit in medium.* Alibi, l) *Lana, ait, Orphei & Pythagora scitis, profanus vestitus est: sed mundissima Lini seges*

seges indutui & amictui sanctissimis Egyptiorum Sacerdotibus usur-
 patur. Curilli essent *Limigeri*, disquirat Plutarchus, quem a) ^{a) Initio de}
 adeas. Ex Platone, b) Cicero: *Color albus precipue decorus* ^{b) De Leg. 2.}
Deo est, tum in ceteris, tum maxime in textili. Apud omnes gentes, p. 339.
 Niveus color Sacris proprius.

De Ebraicis lex est, c) *Filii Aaron parabis* ^{c) Exod. 28.}
^{α, κιδάρις, tunicas lineas, & baltheos, & tiaras.} d) *Et facies* ^{αβραάμ}
^{λη λινά femoralia linea.} Quatuor istæ Vestes, Sacerdotibus sacra-
 obeuntibus gestandæ (alio enim tempore ^{ταῖς ιδιωτικαῖς plebeis in-}
 dui solebant) Albæ fuerunt, ex Lino contextæ. *Femoralia* erant brac-
 cz, sive subligacula, quibus femora & pudenda velabantur, nullibi
 scissurâ disjuncta, prope axillas constricta genua attingebant. *Tu-*
nica, sive camisia, talaris erat; e) *tam arcta, & strictis manicis, ut nul-*
la omnino in veste esset ruga. Cingulum, sive *Baltheus*, cingebat ^{e) Hieronym.}
 tunicam multoties circumplicatum, cum esset circa 32 cubitos lon-
 gum, latum verò circa tres aut quatuor digitos. *Tiara*, sive *Pileus*,
 erat tela 16 cubitos longa, multis voluminibus caput circumplicans
 in formam Galeæ, & in occipitio redimiculo, constricta. ^{epist. 128. ad Fabiolam.}

De Sacerdote Summo dicitur, f) *Tunicâ lineâ vestietur, femi-*
nalibus lineis verenda celabit; accingetur zona lineâ, cidarim lineam
imponet capiti. Hac enim vestimenta sunt sancta. Quatuor ista-
 indumenta Summo Sacerdoti cum cæteris communia erant; (nisi
 quod hujus baltheus accuratior, & pilei plicatura aliquantò discre-
 paret) quibus solis ille semel in anno usus est, cum piaculare sacrum
 in adytis faceret. Præter istas, Sacerdos Summus vestes habuit pro-
 prias, quibus munus sacrum (excepto Expiationis festo) semper obi-
 it. g) *Sacerdos Summus in octo vestibus ministrabat; Gregarius qua-*
tuor; in Tunica, & Femoralibus, & Tiara, & Baltheo; Sacerdos Sum-
mus bis addidit Pectorale, & Ephod, & Pallium, & Laminam. Pectora-
 le, quod *Rationale* Judicii. *Ephod*, ^{g) Misna tit. Joma, c. 7. §. 5.}
^{ἔφωδ, amiculum humerale,} h) *h) Joseph. An-*
^{ἡ βεβαῖα πηχυαῖα mensura cubitalis, cui circa medium pectus}
 aderat *Rationale*, i) ^{ἡ βεβαῖα πηχυαῖα mensura palmaris.} *Hyacinthinum Pallium* erat tunicæ operculum, cum tintinnabulis & ma-
 lis Pumicis. *Lamina aurea*, in quâ Tetragrammaton inscriptum
 erat, ad tiarâ vittâ hyacinthinâ asfringebatur, quæ k) *Corona sa-*
cra & diadema vocatur. Princeps Sacerdotum adyta ingressus
 vestes *Albas*, alibi *Aureas* ^{k) Exod. 39. 39.}
^{πικνίλας auro & coloribus variegatas,} ge-
 stabat.

S. V.

- In fragmento egregio *Charemonis Stoici* (αὐτὸς Φιλαλήδης τε καὶ ἀπεχεύς, *viri veracis & acur.iti*) de Sacerdotum Ægyptiorum institutis (quod conservavit a) *Porphyrus*) hæc de eorum victu. Δίαιτα λιτὴ καὶ ἀφελής. Οἶνος γὰρ οἱ μὲν ἐδί' ὅλως, οἱ ἧ ὀλίγα ἐγούοντο, *Vitellus tenuis est & simplex. Vinum alii omnino non bibunt, alii parvissime degustant. Pane neutiquam utuntur purificandi temporibus; aliis cum byssopo concisum comedunt. Oleo multum abstinent: plurimi in totum; & si quando cum oleis utantur, paucillum adhibent quod gustum mitigare possit.* Philo, b) de Judæis Θεραπευτοῖς (quos *Therapeutas* vocat) qui in Ægypto circa Mareotem debebant; dicit eos à vino penitus abstinuisse; neque carnes ullas degustasse; ad potum, aquâ solâ usos esse; neque ad panem aliquid condimenti adbibuisse, præter salatque byssopum. Sacerdotes c) Ægyptii, ἀγλῶοι τῆς ἧ καὶ τὸν ἄλλα φάγῃσι, in purificationibus suis etiam salem vitant.
- d) *Lev. 10. 8.* De vino Moses; d) *Dixit Dominus ad Aaron, Vinum, & omne quod inebriare potest, non bibetis tu & filii tui quando intratis in Tabernaculum, dum stolam feretis.* Rursus *Charemon*: Τῶν μὲν οὐ τὸς Αἰγυπτῆς γιγνομένων βρωμάτων τε καὶ ποτῶν ἐξέμεις ἢ ἀπέχεσθαι τῶν ἧ καὶ ἄπτην τὴν Αἴγυπτον, ἰχθύων τε ἀπέχοντε πάντων καὶ τεραπόδων, ὅσα μώνυχα, ἢ πολυαχίῃ, ἢ μὴ κρεσσφόρα. Πλευῶν ἧ ὅτι σαρκοφάγα, *Nefas erat gustare cibos aut potiones quæ extra Ægyptum nascebantur: ex iis. verò quæ protulit Ægyptus, Piscibus omnibus abstinebant; & Quadrupedibus, quotquot ungulas solidas haberent, aut multifidas, aut non Cornigeris; & Volucris omnibus carnisvoris.*
- e) *Lev. 22. 25.* De Pane extraneo Lex est; e) *De manu alienigena non offeretis panes.* f) *Hieronymus intelligit Panes propofitionis quas (juxta traditiones Hebraicas) ipsi ferere, ipsi demetere, ipsi molere, ipsi coquere debebant. & in Sacerdotum usus cedebant.*
- g) *L. 2. c. 37.* Piscium meminit *Herodotus.* g) Ἰχθύων ἢ σφι ἐξέστι πάσαι, *Non licet illis gustare de piscibus.* Hinc *Pythagoræ* symbolum; h) *Plutarch.* ἰχθύων μὴ γούεσθαι, *Pisces ne gustato.* h) *Homerus non tantum Græcos à piscibus abstinentes facit, etiam cum ad Hellepontum castra haberent; sed neque delicatis Phæacibus, aut Prociis luxuriosis (utrisque insularis) cibum ἐ mari petiturum proposuit. Et Ulyssis socios eadem necessitas, & ad piscandum, & ad cadendum Solis boves adigit.* Non

itaque apud Ægyptios solum, aut Syros, sed etiam apud Græcos erat ἀγνεύας μέρϑε δποχή ἰχθύων, sanctimonie pars & abstinere à Piscibus.

a) *Piscis adhuc illi populo sine fraude natabat, Ostreaque in conchis tuta fuere suis.*

a) Ovid. fast. 6. p. 173.

Julianus Imperator, b) in Matris Deorum sacris, illicitum esse, αἰτ, ἰχθύων ἀπιαι χεῖρα, ullo piscium genere vesci: κοινὸν δὲ ἔστι τὸ τοῦ κηϑεῖς Αἰγυπτίους, est autem id cum Ægyptiis commune. Duas abstinentiæ causas comminiscitur; tum quòd pisces Diis non sacrificantur; tum quòd illi in profundum demersi, cælum non respiciant.

b) Orat. V. P. 330.

Μη κερσοφῶρα non dixit Moses; quia c) *Solidas habent ungulas que non sunt cornigera.* Cum istis comparentur Immunda Legis d) Leviticæ animalia.

c) Plin. l. 11. c. 45.

d) Cap. 11.

e) *Ægyptii Fabam in terrâ sua nec omnino serunt, nec sponte proventientem comedunt, aut coctam in escam distribuunt: Quin imo Sacerdotes eam ne aspicere quidem sustinent, arbitantes haud mundum illud Legumen esse.*

e) Herod. l. 2. c. 37.

Faba quidem Lege Mosaicâ non interdicitur. Pueri quatuor, inter quos Daniel, in captivitate sua petebant, ut illis f) *darentur legumina ad vescendum, & aqua ad bibendum; g) ne polluerentur de mensâ regis; neque de vina pretiis ejus.* Sanè Ebræis Legumen erat cibus Lugentium: & h) *Patres dicuntur in Vivicomburio Haranis, in morte Abrahami, in Captivitate, Legumina comedisse.* Et cum Summo Sacerdoti inter *Lugentes* versari nefas esset, verisimile est illum etiam legumine abstinuisse. Pythagoras, in Ægypto institutus, Fabæ esum vetuit. Et i) *in Eleusiniis præcipitur (inter alia) ut à Fabâ abstineant.* Apud Romanos, k) *Fabam neque tangere (flamini) Dialis mos erat, neque nominare: l) Quòd ea putabatur ad mortuos pertinere. Nam & Lemuralibus jaciebat Larvis; & Parentalibus adhibebatur sacrificiis.* Aliis sacris arcebat Faba. m) *Κύαμϑε πίσις πλετῆς κηϑε, παντὸς ἰερῶ ἀπελήλα.* Φακὴ ἢ πένϑε ϑεαζοῦσιν, Faba ab omni festivitate & sacrificio exclusa est; lens luctum præfagit.

f) Dan. 1. 12.

g) Verf. 8.

h) Eleaz. in Pirke c. 35.

i) Porphyr. Abstin. 4. § 26.

k) A., Gel. l. 10. c. 15.

l) Festus in F. m) Artemid. Onirocr. l. 1. c. 70.

Purificandi ritus vetustior erat Lege Mosaicâ. n) *Jacob (convocatâ familia, ait, Mundamini, ac mutate vestimenta vestra.* Sacerdotes Ægyptii, quando sacrum aliquem cultum erant celebraturi,

§. VI. n) Gen. 35. 2.

- suprà, p. 198 per a) septimanas aliquot se præparabant, & præter ablutiones
 b) Chzer. apud quotidianas b) παντός μὲν ἐμψύχων ἀπέχοντες, πάντως ἢ λαχάνων
 Porphyz. τε καὶ ὄσπριον, πρὸς ἢ πάντων ἀΦροδισίων Ἐὐμιλίας γυναικείας. ἀρῶν
 μὴ γὰρ εἶδὲ ἢ ἄλλων χρονον μετεχον, *Animalibus omnibus abstinent, &*
ab omni olere & legumine; sed præcipuè à Mulierum consuetudine. Ma-
scula enim venere nullo vita tempore utuntur. Paulò antè de iisdem
 c) Chzer. ib. dixerat; c) Πολλοὶ ἢ καθάρματα τῶν ἐμψύχων, Ἐν γὰρ ταῖς ἀγνεί-
 αις ἀπαντες, ὅποτα μὴ δι' ὧν προσείεντ, *Animalibus multi omnino*
abstinebant; in Purificationibus omnes, adeo ut ne Ovum quidem
 d) Herodot. 2. *ederent.* Egyptii etiam d) *primi prohibuerunt μίσχοδος γυναι-*
 64. Clem. A- *ξὶ ἐν ἱερίοις, μηδὲ ἄλλως διπὸ γυναικῶν ἐς ἱερὰ εἰσεύαι, cum*
 lex. p. 306. c. *mulieribus coire in templis, aut illos ab uxore sacra adire.* Ad
 Purificationem itaque requirebantur tria; Lavare, Jejunare, in
 Casto esse.
- Moses, Decalogum à Deo accepturus, e) *Sanctificavit popu-*
 f) Exod. 19. 14. *lum; cumq; lavissent, dixit ad eos, Estote parati, & ne appropin-*
 f) Ib. 34. 28. *quetis Uxoribus vestris.* Ipse in monte f) *Jejunavit diebus qua-*
 g) Lev. 15. 31. *draginta.* Judæi Orationi jungebant Jejunium, à cibo & potu ab-
 h) 1. Sam. 21. 4. *stinentes usque ad noctem, cum aut in mœrore essent, aut cum à*
 i) Plaut. Aulu- *Domino aliquid impetrare vellent.* De Jejunio autem & Ablutione
 lar. Act. 3. sc. 6. *dictum est: De Immunditie lex est, g) Docebitis filios Israel, ut ca-*
 k) Persei Sat. 24. *vacant ab immunditiis, & non moriantur in sordibus suis, cum pollue-*
rent Tabernaculum meum. Sacerdos Davidi panem sanctificatum
 negavit, h) *nisi Mundi essent juvenes, maxime à Mulieribus.*
 Ab Oriente manavit religio in Occidentem. i) *Eo lava-*
tum, ut sacrificem k)
Hac sanctè ut poscas, Tiberino in gurgite mergis.
Manè caput bis tergè; & Noctem flumine purgas.
- Nox dicitur pro nocturno concubitu.
 — — — l) *Discedite ab aris*
Quis tulit besterna gaudia nocte Venus.
- Ad Sacerdotum castimoniam attinet; m) Γαμήσι παρ' αἰ-
 n) Diod. Sic. *γυπτιοῖς οἱ μὴ ἱερεῖς μίαν, τῶν δὲ ἄλλων ὅσας ἀνέκαστ, & πρὸς ἑ-*
 1. 1. p. 51. 2. *ρήται, Apud Egyptios, Sacerdotes unam uxorem ducunt: alii quot*
 p) Lev. 21. 13. *quisque velit.* Lex Mosaica de Sacerdotali matrimonio, n) *Virgi-*
nem ducet uxorem, puellam de populo suo. Ex singulari numero col-
 ligunt,

ligunt, Uxores binas simul Sacerdoti non ducendas. Nam ex a) ^{a) Ezecl. 44. 22}
 Ezechiele constat, hoc de quovis Sacerdote intelligendum esse; &
 παρενεγκως sumenda, quæ tribus versiculis præcedentibus de Sa-
 cerdote summo dicuntur. b) Josephus autem de Sacerdote Magno b) Antiq. l. 3.
 accipit: Μόνω ἢ αὐτῷ δέδωκε γαμειν παρθένον, καὶ ταύτῳ Φυ- c. 10.
 λάττειν, Concessit ei unicam Virginem ducere, atque eam servare.
 Neque dissimile jus Atticum de Rege Sacrorum. c) Τῷ γυναι- c) Demosth. in
 κα αὐτῷ νόμῳ ἔθετο ἀσλῷ εἶναι, καὶ μὴ ἴπιμεμιγμύλῳ ἐτε- Nextam.
 ρῶ ἀδελῷ, ἀλλὰ Παρθένον γαμειν. Oportebat illius uxorem
 non tantum esse Virginem, sed etiam ἀσλῷ civem, id est, de
 populo suo.

Ad Munditiam etiam referenda sunt interdicta de Heterogene- s. VII
 is. Tam Ebrais enim quam Ægyptiis ἐπερῆσια impura habebantur. d) Lev. 19. 19.
 d) Jumentum tuum non facies coire cum alterius generis animanti-
 bus. Agrum tuum non seres diverso semine. Veste, quæ ex duobus
 texta est, non indueris. LXX. τὰ κτλή (s & κατοχεύ) (s ἐπερῆ-
 ζύγω καὶ τῆ ἀμπλωνά σβ ἔ καταπερεῖς ἀφ' ὄρου καὶ ἡμάτιον
 ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον. σβκ ἴπιεαλεῖς σεαυτῷ, Pecora tua non
 dabis in admixturam animali diversi generis: & vineam tuam non se-
 minabis differentem: & vestimentum ex duobus textum (adulteratum)
 non injicies tibi. Lex repetita ita se habet. Non seres vineam tuam
 (mixturis) altero semine; ne & sementis quam sevisisti, & qua nascun- Deut. 22. 19.
 tur ex vinea, pariter sanctificentur, vel polluantur potius (ut Chalda-
 ica, & Maimonides.) Non arabis in Bove & Asino. Non indueris ve- v. 10. 16.
 stimento quod ex lana linoque contextum est. Tres itaque heteroge-
 neorum commixtiones vetitæ sunt: Animalium diversi generis (muni-
 di immundique simul) vel ad coitum, vel ad aratrum, plaustrumve:
 Seminum diversi generis (in rem cibariam) in eadem vinea, vel agri
 parte: Lana & Lini in vestibus. Lana scilicet e) prophanus vestitus e) supra, p. 218
 est; sed mundissima Lini seges. Atque commixtiones istæ nunquam
 non fuerunt immundæ & illicitæ. Est autem quarta heterogeneo-
 rum commixtio, ad certum tempus impura, quæ paulatim impurita-
 tem exiit. f) Quando plantaveritis arborem (cibi) pomiferam, f) Lev. 19. 23.
 auferetis præputia ejus, poma que germinant; tribus annis erunt vobis
 immunda, nec edetis ex eis. Quarto anno omnis fructus ejus sanctifi-
 cetur Domino. Quinto anno comedetis fructum ejus; sit vobis pro-
 veniens ejus. Inficitæ arbores heterogeneæ sunt; earumque fru-
 ctus

- ctus per tres annos impurus est, & penitus destruendus; anno quarto, Deo dicatus, vel edendus, vel redimendus, instar a) *Decimarum* secundarum; quinto demum, profunt Domino. Adeo gradatim evanescit immundities. Non aliter licet conjugia cum alienigenis imunda sint, tamen Profelytorum Ægyptiorum, & Idumæorum b) *liberi, in tertia generatione, venient in Ecclesiam Domini.* Inter Bellicas, Lex est de c) *Arbore fructiferâ, in obsidionales machinas non succidendâ.* d) *Καὶ τοῖς Ὀσφρην σεβόμενοις ἀπαγορεύεται ἄνδρῶν ἡμερῶν ἀπολλύνααι: Etiam Osiridis cultoribus interdicitur arborem borten, sem perdere.*

§. VIII.

- Jus Sacerdotii apud Ægyptios à Græcánico plurimum discrepabat. e) *Nemo Ægyptiorum Diis sacrificat præter Sacerdotes.* Illic f) *nulla Mulier Dei Deæve Sacerdos est, sed Viri Deorum omnium Deorumque:* g) *Ἰερεῖται ἢ ἕχ' εἰς ἑκάστῳ τῶ Θεῶν, ἀλλὰ πολλοὶ, τῶ εἰς ὁσφρην Ἀρχιερεῦς. Ἐπειὰ δὲ ἡς ἀποθανῆ, τὰ τὰ ὁ πᾶσι ἀπικαλιται.) Neque unicus est Sacerdos singulis Deorum, sed multi; quorum unus est Summus Sacerdos. Ubi quis Sacerdotum defunctus est, ejus filius surrogatur.*

- Non autem dissimile fuit Sacerdotum jus apud Ebræos. Aaronicæ familiæ commissum est Dei Opt. Max. sacerdotium; Levitis ceteris Ministerium sacrum; perpetuâ successionis serie. h) *Levitis constitue super Tabernaculum. † Aaron & filii ejus custodient Sacerdotium.* Ipse Aaron ex* Lege Summus Sacerdos; ad cujus posteror masculos dignitas illa, jure hæreditario, transmissa est: Nepos ex filiâ, non aliter ac filia, sacerdotio arcebatur. A binis Aaronis filiis, binæ fuerunt familiæ Sacerdotales, *Eleazaridarum* atque *Ithamaridarum.* Moses singulas in IV Classes divisisse dicitur, ut essent omnino VIII; & qualibet hebdomade, per vices adessent sacris. Alii tradunt XVI Classes fuisse sub Mose, id est, singulis VIII: & Davidem regem in Ithamaridis nihil innovasse; sed unâquâque Eleazaridarum in binas tributâ, XXIV i) *Classes* constituisse. Ab eodem instituti sunt ex *Levitis ἐξ ἑχοδιῶν*), in ministerium domus Domini; *Γραμματεῖς & Κριταὶ* Scribæ & Judices, *Πυλωροὶ* Janitores, & *Λιδοῦτες τῶ Κυρίου ἐν ὀργάνοις*, *Psalte* canentes Domino in Organis. Verum ista non sunt hujus seculi.

- i) Chær. apud Porphyr. l. 4. §. 6. Apud Sacerdotes Ægyptios, 1) *σύμμολον ἢ ἐκάστῳ τῶ πᾶσι εἰς ἐμφαικίον, ἢ ἐλαχεν ἐν τοῖς ἱερεῖσι πλείους γδ ἦσαν αἱ πᾶσις, ἢ*

nucique symbolum erat in signo ejus ordinis quem in sacris sortitus est :

Multi enim erant eorum Ordines. Recensentur a) Περὶ Φηται, Ἰε- a)Ibid. §. 8.
 ρουλις αἱ, Ἰερωγραμματαῖς, ἑρρολόγοι Παυτοφόροι, Νεωκόροι, alii-
 que Ἰερωγοὶ τοῖς θεοῖς de quibus, eorumque symbolis, ad seculum
 proximum.

Sacerdotes Ægyptii b) dicunt, Duo sibi à Regibus ab initio §. IX.
 præcepta fuisse, τὴν τε τὴν Θεῶν θεωρεῖαν, καὶ τὴν σοφίας τὴν ὀπι- b) Joseph. c.
 μέλειαν, Cultum Deorum, & Sapientia studium. Illi itaque c) Ap l. 2. p. 1069
 ἀπειπάρμφοι πᾶσαν τὴν ἄλλαν ἐργασίαν καὶ πύργος ἀνθρώπων, c) Char. loc.
 ἀπέδοσαν ὅλον τὸ βίον τῆ τὴν Θεῶν θεωρεῖα, Renunciantes omni oc-
 cupationi & negotiationibus humanis, per totam vitam contempla-
 tionem rerum divinarum se tradebant. Inter simulacra Deorum semper
 versabantur. Ex habitu gravitas : incessus aquabilis, aspectus stabi-
 lis, risu rarus, manus semper intra vestem. d) Multus illis sermo d)Ibid. §. 8.
 de retinendis moribus Patriis. Noctem destinabant ad Cælestium
 observationem, aliquando ad purificationem ; Diem ad Deorum
 cultum ; quotidie ter quaterve illos Hymnis celebrantes, manè &
 vesperi, ipso meridie & post meridiem. Reliquum tempus in specu-
 lationibus Arithmeticis Geometricisque occupati erant, semper ali-
 quid elaborantes atque adinvenientes, πᾶσι τὴν ἐμπειρίαν in
 rerum exploratione versati.

Nobilissimum autem eorum inventum fuit *Immortalitas Ani-*
mae; ita ut de Vitâ spem aliquam haberent, etiam post hujus vitæ in-
 teritum. e) Πρῶτοι τούτου τὸν λόγον Αἰγύπτιοι εἰσι εἰπόντες, ὡς αἰ- e) Herod. 2.
 θεώπης ψυχὴ ἀθάνατος ἔστι, Ægyptii primi fuerunt qui dicerent Ani- 123.
mae hominis esse Immortalem. Cum verò ratiocinatione suâ nihil
 magis de Animâ Hominis, quàm de Bestiâ, allecuti fuerint; existima-
 bant Animas de hominibus in Bestias; de bestiis in homines transi-
 re. f) Τὸ σῶμα τὸ κατὰ φύσιν τὸ ἐς ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον f) Herodot. ib.
Corpore desinit, in aliud atq; aliud corpus genitum, migrare
Animam. Verùm de Animâ, atque de Inferis, ad Sec. XI.

Ebræorum autem veterum sapientia in sui Juris prudentiâ po-
 sita erat. Dixit Dominus ad Aaron, g) Præceptum est in generatio- g) Lev. 10. 10.
nes vestras, & ut habeatis Scientiam discernendi inter Sanctum & Pro-
phanum, inter Pollutum & Mundum; & ut Doceatis filios Israel omnia
legitima mea, quæ locutus est Dominus ad eos per manum Moſis. De
 statu post Mortem illi minùs erant solliciti. Eâ de re, V. Cl. Hugo-

FF nis

a) De Verit. nis Grotii verbis uti liceat. a) *Moses in religionis Judaica institutio, si diserta Legis pacta respicimus, nihil promisit supra hujus vitæ bonæ, terram uberem, penum copiosum, victoriam de hostibus, longam & valentem senectutem, posteros cum bonâ spe supersites. Nam si quid est ultra, id umbris obtegitur, aut sapienti ac difficili ratiocinatione colligendum est: quæ causa fuit, cur multi, qui Legem Moysi sequi se profiterentur, ut Sadducei, spem omnem de bonis post hanc vitam adipiscendis projicerent.* Vide Exod. c. 23. v. 25, &c. Levit. c. 26. v. 3, &c. Deuter. c. 7. v. 12. &c. totumque caput 28. Adde Hebr. c. 8. v. 6.

Jam verò ad Novi populi πολιτείαν nos recipiamus.

Ebraorum Regimen.

POST migrationem ex Ægypto Moyses, per 40 vitæ suæ annos, summæ rerum Ebraicarum solus præfuit, populumque Jure Regio gubernavit. Neque defuit Regis nomen. Nam inter Benedictiones dicitur, b) *Legem præcepit nobis Moyses, hæreditatem Ecclesiæ Jacob; & fuit Rex in Jesurun, id est, in Israël;* Ut Targum Onkelos, & versio Syriaca: atque ipsum Moysen hic Regem in Jesurundici volunt plerique tam Judæorum, quàm Christianorum. Philo c) Moysen, appellat ἄριστον βασιλέα καὶ νομοθέτην, *Optimū Regem & Legislatorem.* d) *Ille cum circumcideretur, nomen habuit Joakim, à parentibus impostum: Moysis nomen dedit Regina, cum eum ex aquâ sustulisset: Mōy enim Ægyptiacè aqua dicitur. Ἐγένετο ἡ καὶ τρίτον ὄνομα ἐν ἕρῳ μὲν τῷ ἀνάκλησιν (ὡς φασιν οἱ μύθοι) Μελχί, Habuit autem tertium quoque nomen in celo, post Assumptionem ejus (ut dicunt Mystæ) Melchi (Rex.) S. Hieronymus, e) *Erant quidam senex, nomine Malchus (quem nos Latine Regem possumus dicere) Syrus natione & lingua.* Hesychio μάλαχ (non μάκκ) Βασιλεὺς.*

Moses autem licet ex se uno penderent omnia, non sibi tamen sed Numini summam rerum potestatem derulit, & quæcunque gerebantur, Dei judicio geri professus est. De instituto hoc scitè Josephus, f) *Cum, inquit, aliæ gentes potestatem reipublicæ Monarchiæ, aliæ Oligarchiæ, aliæ Democratiis commiserint; Legislator noster, nihil horum intendens, θεοκρατίαν (ut verbo utar) declaravit Rempublicam, Soli Deo maxime imperium & potestatem attribuens.*

Aliquandiu Moyses g) *solus Judiciis præfuit: post Legem autem*

tem in Sinai datam duæ erant Judicum constitutiones; altera, Statione XII, ex consilio Jethronis; altera, Statione XIII. Jethro a) *venit ad Mosem ubi castrametatus est in monte Dei, sive b) in Horeb*, qui a) Exod. 18. 5. b) Deut. 1. 6. monens idem est cum Sinai, aut ejusdem jugum (Res hæc in Exodi libro per anticipationem narratur.) Ex illius monitu, Moses c) *elegit viros potentes ex omni Israel, & posuit eos Principes super populum, Principes mille, Principes centum, Principes quinquaginta, & Principes decem: & illi judicarunt populum omni tempore: sed causam Difficilem referebant ad Mosem.* Cùm verò d) 60000 virorum ex Ægypto decessisse tradantur, mirandum facit Gemara horum Judicum numerum. e) *Chiliarcha fuerunt 600: Centuriones 6000: Pentecontarchi 12000: Decani 60000: ita conficitur numerus Judicum 78600.* Ingens iste numerus inmane quantum à f) Josepho auctus est. Rationi autem magis competit Recentiorum sententia; qui g) Abulensem sequuti, Magistratus illos ex Familiarum, non ex Personarum numero denominatos intelligunt. d) Exod. 12. 37. & Num. 11. 21c. e) Tit. Sanhedrin, c. 1. §. 190. f) Antiq. 4. 3. c. 3. g) In Exod. 18. Quæst. 7.

Frustra viri docti ex institutione istâ Subordinationem, Pro- vocationem, causarum Sacrarum & Civilium Distinctionem eliciunt. Nulla hic Judicum subordinatio; nullum Causarum discrimen, nisi quod ex difficultate ortum est. Quæ non satis explorata erat & intellecta ad Mosem, ut antè, afferebatur. Ex novitate Legis difficultates subinde ortæ sunt, quæ non nisi consulto Numine expediri possent: ejusmodi occurrunt nonnullæ usque ad extrema Mosis tempora.

Altera Judicum institutio fuit in Deserto Pharan. Exitus h) *Anno secundo, mense secundo, vigesima die mensis, profecti sunt Israelite de deserto Sinai in desertum Pharan;* i) *itineræ aridus.* Statio ista XIII dicta est *Tabera*, Ἐμπύρι (ἡ ὁδὸς, k) *Incensio, eò quòd ignis Domini incensus fuisset contra murmurantes.* Synedrium ibi constituitur. Moses l) *congregavit LXX viros è Presbyteris populi, & statuit eos circa Tabernaculum. Et descendit Dominus per nubem & locutus est ad eum & accepit de Spiritu qui super eum & dedit viris LXX Presbyteris. Et factum est cùm quiesceret super eos Spiritus, ut prophetarent, nec cessarent.* Græci autem n) *ὄν ἐν μεσότητι, nec ultra adjecterunt: id est, Pro tempore tantum prophetabant.* Vocis Ebraicæ ambiguitatē m) indicavimus.

Ff 3

m) suprà,
Pres- p. 184.

- Presbyteri, sive Senioris titulus vetustus est, & diu ante Mosi tempora in Ægypto usurpatus. Josepho ad sepeliendum patrem ascendente ex Ægypto, a) ascenderunt cum eo omnes servi Pharaonis, & οἱ Πρεσβύτεροι τῶν οἴκων αὐτῶν, καὶ πάντες οἱ Πρεσβύτεροι τῆς γῆς Αἰγύπτου, & Presbyteri domus ejus, & cuncti Presbyteri terræ Ægypti.* Abrahamus etiam, qui ex Ægypto b) *valde dives* redierat, habuit c) *servum, Presbyterum domus suæ, qui præerat omnibus quæ habebat* : is est, d) *Eliæzer Damascenus*. Dum adhuc Israelitæ essent in Ægypto, e) *Moses & Aaron congregaverunt cunctos Presbyteros Israel, τὴν γαργασίαν* : Et Jethro, ante consilium suum, f) *omnes Presbyteros Israel, id est, eminentiores, excepit convivio*. De numero illorum non constat. Quidam tamen Septuagenarium fuisse putant à numero *Septuaginta animarum quæ descenderunt in Ægyptum* (Græci legunt πάντες καὶ ἑβδομήκοντα LXXV, quam lectionem retinet g) S. Stephanus) adeo ut LXX Seniorum numerus jam non tam institutus fuerit, quàm continuatus. Cum his conjunctus erat Mosès princeps; ita ut Consistorium esset omnino Septuaginta uniusvirale.

Maimonides diversas vocis h) *Spiritus* notiones explicat : 1 Aeris, 2 Venti, 3 Vitalis, 4 Animæ, *Quintò, inquit, est nomen Influentiæ intellectuali Divinæ in Prophetas à Deo instillatæ, quæ prophetant* : atque hos LXX Presbyteros in exemplum profert. *Sextò est nomen Propositi ac Voluntatis, tam in Homine, quàm Deo. Ubicumque autem vox Spiritus tribuitur Deo, aut notione Quintâ sumi debet, aut Sextâ, pro Voluntate*. In utrâque notione *Spiritus Domini & Spiritus Sanctus* apud Magistros dicitur. Alibi Maimonides complures ponit *Prophetiæ gradus*. 1) *Primus est cùm quis auxilio divino ita instructus est & præditus, ut eo moveatur & animetur ad magnum aliquod facinus perpetrandum, illumq, motum in se sentit & animadvertit. Hoc donum vocatur Spiritus Domini, & Spiritus Sanctus, Quo præditus fuit Mosès à tempore quo virilem ætatem assequutus est. Secundus gradus est cùm homo in se sentit rem vel facultatem quampiam exoriri & super se quiescere, quæ eum impellit ad Loquendum; ita ut loquatur vel de Scientiis & artibus; vel Psalmos & hymnos; vel utilia & salutifera rectè vivendi præcepta; vel res Politicas & civiles; vel denique Divinas: & hoc fit inter vigilandum, & in vigore sensuum ordinario. Et hic est, de quo dici solet, quòd loquatur per Spiritum Sanctum. Hac specie Spiritus S. instructi sunt*

Ha

Hagiographi ; Ex hoc genere fuerunt LXX Presbyteri , de quibus dictum est, ut supra. De cæteris gradibus , ipsum adeas.

Ex eo quod præcipitur (a) *Congrega Mibi*) Magistri colligunt Synedrium hoc in perpetuum constitutum esse ; atque hinc Synedrii Magni (quod florentibus postea Judæorum rebus , præfecturam Juridicam illustrissimam fuisse ajunt) originem deducunt.

Conscripti jam LXX Patres , cum Prophetico Judicandi munere, in locum Præfecturæ, quam suavit Jethro, successisse videntur.

Illius enim posthac expressa non occurrit notitia. Ad illam tamen

à b) Viro Doctissimo referuntur c) *Principes populi*, qui judicabant eos qui sacrificaverunt Beelphegori ; ut & d) *Presbyteri, Præfecti, & Judices*, οἱ Δικασταὶ, καὶ οἱ Γεγραμμέναι, qui sub Josuâ stabant ex utraque parte Arce. Obscura etiam sunt LXX viralis

hujus Confessus vestigia. Mosis autem potentia (quâ ipse solus, ex Dei responsis, de rebus gravissimis decernebat) manifesta est. Tali

decisione, e) Pascha mensis Secundi præscriptum erat *Immundis & distantiâ loci impeditis* : f) Lignans in die Sabbati ; & Blasphemus g) *Selomithe filius* lapidibus obruti sunt. Et paulò ante excessum Mosis, simili

liudicio , Midianiticâ idololatriâ inquinati , post lapidationem, h) *suspensi sunt in conspectu solis*, Et quinque i) *Zelophebadi filia* hæ-

reditatis paternæ compotes factæ sunt. Mose moribundus (apud

k) Josephum) hanc politicæ formam Israelitis commendat. *Ἀριστοκρατία μὲν ἐν κερδίσει καὶ ὁ κατ' αὐτὴν βίβη καὶ μὴ λάβοι πό-*

σιμαὶς ἄλλης πολιτείας, ἀλλὰ ταύτῃ σέβονται τὰς νόμους ἔχοντες Δεσπότης, κατ' αὐτὸς ἕκαστο πρῶτοντος. Ἀρκεὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡγεμῶν εἶναι, Optima quidem est Aristocratia, & juxta eam vivendi ratio: neque alterius regiminis desiderium vos capiat , sed eam diligite : & Leges habentes pro Dominis, actiones vestrae sint illis consentanea. Sufficit enim Deum esse Præsidentem. In militiâ etiam eandem suadet Θεοκρατίας rationem ; Exercitum, inquit, contra hostes educate, στρατηγῶν μὲν ἀνεκράτορα, χερῶν μὲν τῶ Θεῷ, ὑποστρατηγῶν δὲ χειροῦν ἑσάωτης εἶνα τῆ δεσπῆ πρῶτοντος. Sit Deus vobis summus Imperator : sed & unum aliquem fortem virum eligite , qui sub eo ducat exercitum.

Primarium de Judiciis & Tribunalibus constituendis præceptum in *Marâ* datum, inter Noachidarum l) recensuimus. m) *Ἰου- αὶ) Deut. 16. 18*

lices & Ministros (Τεθμηματα της αυτης, Officialis executioni præficiendos) *constitues tibi in omnibus Portis tuis, quas Dominus Deus tuus dat tibi secundum Tribus tuas, qui judicabunt populum judicio justo.* Per Synecdochen *Porra* sumitur pro Urbe.

Ex hoc præcepto, in Terrâ Sanctâ, duo alia Synedria Minora, initium posthac habuerunt. Judicum verò numerus incertus: Josephus a) *Septem viros* statuit; In Misnâ b) *Synedrium Magnum LXXI judices habuit, Minus XXIII.* Uter rectius, dicere nequeo: cum loca fortasse, aut tempora diversa respexisse poterint. Synedrium alterum Triumvirale fuit, de quo Misna. c) *Cause pecuniaria à tribus diducantur: quisque litigantium sibi eligit unum: & bini illi judices adsciscunt sibi tertium.* Verùm ista non sunt hujus temporis.

Ad

SECVLUM X.

Terra Promissa.

MOSI successit Josua, qui bellum internecinum Chananæis intulit. De jure Belli, lex est Mosaica. d) *Si quando accesseris ad expugnandam civitatem, primò offeres ei Pacem: quam si acceperit, & aperuerit tibi portas, cunctus populus qui in ea est εσονται σοι Φορολόγητοι & τῶν κού σου, erunt tibi sub tributo, & servient tibi. Sin autem fœdus inire noluerit, & fecerit contra te bellum, oppugnabis eam.* Et cum Dominus Deus tuus tradiderit eam in manum tuam, percuties in eâ omnes masculos acie gladii. Mulieres tantùm & parvulos, jumenta & quicquid fuerit in civitate, & omnem prædam tibi diripies, & comedes de spoliis hostium tuorum, quæ dederit tibi Dominus Deus tuus. Sic facies cunctis civitatibus, quæ à te longius distita fuerint, quæ non sunt de urbibus istarum gentium quas in possessionem accepturus es.

Ebræi hinc colligunt fas esse bellum hujusmodi *Ultroneum*, ritè indictum, adversùs finitimos gerere, pro arbitratu eorum qui rebus præessent; absque ullâ Injuriam, aut Vindictæ, aut Tutelæ suæ ratione; sed tantùm ad acquirendum sibi Imperium: Hæc illis fati idonea erat Justæ belli causa. e) *Una ea & verus causa bellandis profunda li-*

e) Salust. in
Catilina,

vido imperii. Ad Pacem verò foedusque, præter *Tributum*, & *Servilem cultum*, necesse erat ut susciperentur VII Noachidarum præcepta.

Pergit Lex ad alterum Belli genus de *Terra Israelis*, ad quod ipsi *mandato Numinis* obstricti erant. a) *De civitatibus autem populorum istorum quos dederit Dominus Deus tuus tibi in hereditatem; non permittes vivere ullum qui spirat. Quin exterminando exterminabis eos, àvαξέμαλς àvαξέματινήτῃ αὐτῶς, nempe Hittheum, Amorraum, Chananaanm, Pherzeam, Hevæum, Jebuseum (ἢ Ψεγγοσάδιον adjiciunt Græci) sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus: Ne scilicet doceant vos facere cunctas abominaciones quas ipsi fecerunt Diis suis, & peccetis in Dominum Deum vestrum.*

a) Deut. 20.
16,
17,
18,

Ut autem ritè dignoscatur *Terra Chanaan* (ab Israelitis, duce Josuâ, adquisita) res paulò altiùs petenda est.

S. I.

Chanaan (Chami F. Noachi N.) XI filios habuit, à quibus orti sunt totidem *Chananaeorum* populi; qui terrarum quicquid est ab Idumæâ usque ad *Orontem* (forfan ad *Euphratem*) tenuerunt.

1. b) *Sidon Primogenitus*; in medio fratrum collocatus. by *Gen. 10. 15.* *Sidon* maritima urbs notissima: Sidoniorum regio cum *Antilibano* versus Orientem extendebatur. Utrinque recensentur Fratrum sortes; Quinque ad Meridiem, totidem ad Septentrionem.

2. *Hitthæi* ad Austrum, circa *Hebronem* & *Bersabeam*.
3. *Iebusei* circa *Hierosolymam*. Hi arcem *Sionis* tenuerunt usque ad *Davidis* tempora.
4. *Amorraei* in *Montanis Judææ*: sed *Jordanem* transgressi, *Basan* & *Hesbon* tractumque inter fluvios *Arnon* & *Jabok* occuparant. Illos c) modò delevit *Moses*.
5. *Gergeæorum* reliquias circa *Gerasa* vel *Gadara* trans *Jordanem* hæsisse docet d) *Evangelium*.

c) Num. 21.
13, 24.
d) S. Matth. 8.
28.
e) Jos. 11. 3.
f) Ib. v. 19.
g) Gen. 34. 27

6. *Hevæi* ad montem e) *Hermonem*, versus Orientem. *Eorum* gens f) *Gabaonita* *Hierosolymis* finitimi; & g) *Sichamita* juxta *Samariam*.

Hi quinque populi ad meridiem *Sidonis* & montis *Antilibani* habitabant: ad *Septentrionem* autem isti.

7. Ar-

a) Antiq. l. 1.
c. 7.

7. *Arkai*. Arcen in Libano ponit a) Josephus; ejus meminit Ptolemæus; à quâ *Venus Arcebitis*.

b) L. 16. p. 755
d.

8. *Sinei*. Σινναῖν in monte Libano, locum munitissimum, habet b) Strabo. Sanè *Sin* Sinzororum urbs non procul fuit ab Arcâ, teste S. Hieronymo.

c) L. 16. p. 753.
e.

9. *Arvadai*. Græci & Targum Onkelos habent *Aradios*, sed Hierosolymitanum *Antaradios*. Quæ Plinio & Ptolemæo *Antarados* dicitur, c) Straboni est ἡ τῶν Ἀραδίων παλαιά, Urbs *vetus Aradiorum*. Antiquas gens illa fedes habuit in continente; Salmanassarum fugiens, migravit in insulam. Sic *Palæbyblos*, & *Byblos*: Tyrus Insularis, & *Palætyrus*; de quâ posthac. d) Τῶ χωρῶν Ἀραδίου κατεκληρέχθησαν, *Aradii agrum forte divisum tenent*. Ajunt quosdam è *Sidone* exules condidisse Urbem Insularem. Crediderim potiùs originem cum nomine ab Aradiis accepisse. e) *Aradii olim per se Reges habuerunt, sicut & qualibet alia urbs Phœnicum, & Chanaanorum*.

d) Strabo, ib.

e) Ib. p. 754.

10. *Samarai*. Targum Hierosolym. *Emefenos* reddit. Emeſa urbs Cœloſyriæ mediterranea ad Orontem sita. Mendose Hieronymus, *Samarai, quibus Edessa nobilis Syria Cæles civitas*. *Edessa* non in Cœloſyriâ sed trans Euphratem.

f) Amos 6. 2.

g) Antiq. l. 1.
c. 7.

11. *Hamathai*. Targum Hierosolym. habet *Antiochenos*. Urbs itaque Antiochia, sic demum à Macedonibus dicta, metropolis erat *terre Hamath*. Amos Propheta f) *Hamath Magnam* vocat.

h) In Amos. l. 3.

Josephus g) autem, Ἀμάθου κατώκησεν, ἧτις ὄρεϊ ἐ νῦν ὑπὸ μὲν τῶν Ὀπιχωρέων Ἀμάθου καλεῖσθην· Μακεδόνες δ' αὐτῶ ἐπιφανείαν ἐπώνομασαν, Chanaan filius *Hamathus Hamathen habitavit, quæ & hodie ab accolis vocatur Hamathe*: Macedones autem illam nominarunt *Epiphaniam*. Hinc S. Hieronymus: h) *Hemath Magna nunc Antiochia nominatur*: Propheta autem *Magnam* vocat ad distinctionem *Minoris, quæ appellatur Epiphania*. Non immeritò autem urbs illa appellatur *Magna*, à quâ totus terrarum tractus, à Terræ Sanctæ finibus usque ad Euphratem, nomen habuit *Terre Hamath*. Israelitarum enim limes Septentrionalis ponitur i) ad

j) Josua 13. 5.

k) II. Sam. 10.
6.

l) Esa. 7. 8.

m) II. Chron.
8. 3.

introitum *Hamath*; sive ad *Rebob*, ad introitum *Hamath*; quæ alibi k) *Aram-beth-Rebob* vocatur. Ea est Syria Damascena, inter Antilibanum & Libanum posita, cujus l) *Caput Damascus*. Et Solomon in m) *Hamath Sobâ* munivit *Palmyram* in terrâ solitudinis, quam Sy-

ri *Thadamoram* vocat: Solitudines autem Palmyrenæ Euphratem attingunt.

Sicut pars hæc Septentrionalis vocabatur *Hamath*, ita Meridionalis propriè dicta est *Chanaan*. Denominationes istæ ante Ebraeorum victorias obtinuerunt: libri Mosaiici distinctionem exhibent. Ad Meridiem exploratores * *ascendentes narvons* Ψ α ν τ θ ν γ λ ω , *pe-* * *Nam. 13. 21.*
culati sunt Terram à deserto Sin usque Rebob ad introitum Hamath, *pe-* *Ib. 34. 8.*
 id est, usque ad Antilibanum & a) *Terminos Septentrionales*. Interje- *a) Ib. 34. 8.*
 ctum hoc terræ spatium erat Chanaan Propria, & Terra Promissa.
 b) *Fuit terminus Chananaeorum à Sidone qua venit Gerar ad Gazam* *b) Gen. 10. 19.*
usque; & Gazam qua venit Sodomam & Gomorrhæam & Admam & Se-
boim & Lesam usque. Sidon & Antilibanus, limes ad Septentrionem; ad Meridiem, à Gazam ad Asphaltim lacum, cujus urbes incendio notissimæ. *Lesam*, vel *Lasa* (inquit Hieronymus) *ipsa est qua nunc Callirhoe dicitur, ubi aqua calida prorumpentes in mare Mortuum defluunt.*

Ex XI istis Chananzorum populis, V tantum recensentur inter eos qui internecioni devoti sunt; *Hittæi, Jebusæi, Amorrhæi, Gergesæi, Hevæi*. At verò Abramo promissa fuit c) *Terra à fluvio Egypti* *c) Gen. 15. 18.*
ad magnum fluvium Euphratis; Kinæi, Cenezæi (Cadmonim) Orientales, *Hittæi, Perezæi (rephaim) gigantes, Amorrhæi, Chananaei, Gergesæi, Jebusæi.* Octo gentes numero, non decem; ex quibus d) *Kinæi* *d) Judic. 4. 11.*
filius Hobab, cognati Moysi, e) habitabant cum filiis Juda in deserto fortis *e) Ib. 1. 16.*
ejus. Profelytis scilicet fors data est. Per *Cenezæos qui ad Orientem* intelliguntur forsitan *Hevæi*, qui hinc nomen non habent. *Hittæi,*
f) filii Anak, Gigantes fuerunt; & g) Perezæi Gigantes. Gentes ita *f) Num. 13. ult.*
 que damnatæ sunt VII. In libro Exodi *Gergesæi* passim omittuntur, *g) Josua 17. 15.*
 in Deuteronomio adjiciuntur; & expressim citantur h) *VII gentes,* h) *Deut. 7. 1.*
plures numero, & robustiores quàm Israelitæ. *Perezæi* ubique numerantur; sed cuinam Chananzorum familiæ adscribendi incertum:
 habitabant i) *in Montanis & k) Sylvestribus.* Neque magis liquet i) *Jos. 11. 3.*
 de *Chananaei* specialiùs ita dictis. Ad Euphratem verò Rex David k) *17. 15.*
 fines protulisse existimatur; quia l) *percussit Adar-ezerem regem* *l) II. Sam. 8. 3.*
 (*Syriæ*) *Soba, ut verteret manum suam in fluvium Euphratem.* Et
 Solomon ædificavit m) *Palmyram in terra Solitudinis,* quam ad Eu- *m) II. Reg. 9. 18.*
 phratem extendi jam diximus. Sub ditione tenuit n) *omnia regna à* *n) I. Reg. 4.*
Eluvio ad Terram Philibæorum, id est, Dominabatur à Tiphach *21, 24.*

Gg

(Thapfa-

a) Strab. l. 16.
p. 747. a.

(Thapsaco) usque ad Gazam. Ad Thapsacum fuit a) trajetibus Euphratis.

§. II.

b) Ad tit. She-
biith, c. 6.

Et si Denunciationis formula in bello adversus has gentes gerendo non esset necessaria, refert tamen Gemara Hierosolymitana, quòd b) *Josua, antequam Israelite terram invaderent, literis suis tria proposuit: Qui fugam mallent, aufugerent; Qui pacem, in fœdus venirent; Qui bellum, arma susciperent. Unde Gergesæi credentes in Deum O. M. aufugerunt, in Africam se conferentes. Gibeonite in fœdus veniebant, adeoq; terræ Israelitica incolæ manebant. Reges XXXI bellum susceperunt, & cecidère. Sanè c) Gergesæi in devictarum à Josuâ gentium censu memorantur; & eorum nomen in d) Evangelio legitur.*

c) Jos. 24. 17.

d) Mat. 8. 22.

e) Vandalic.
l. 2. c. 10.

f) Τίγρις μά-
λέ in editis.

Procopius, ejusdem ferè cum Gemarâ ætatis, Talmudicam hanc historiolum anplexus, illos in Mauritaniâ Tingitanâ collocat: De Phœnicibus agens per Africam diffusis, e) *Ædificarunt (inquit) castellum in civitate Numidica ubi nunc est urbs f) Τίγρις, Tingis. Ibi ex albis lapidibus constant duæ columnæ, prope magnum fontem erectæ, Phœnicios habentes characteres inscriptos, qui Phœnicum lingua significat: Ημεῖς ἐσμεν οἱ Φυγόντες ἀπὸ προσώπῃ Ἰησοῦ τοῦ ἀληθῆνους Ναυῆ. Nos ii sumus qui fugerunt à facie Josuæ predonis, filii Nane.* Græci multa fabulantur de Anteo, hujus urbis conditore, ab Hercule in lucâ prostrato; & de Hesperidum hortis.

Urbs hæc vetustissima procul dubiò, Phœnicum colonia, & Romanæ provinciæ Metropolis, sub Serenissimi Regis nostri auspiciis reflouescit hodie.

§. III.

g) Act. Apost.
13. 19.

h) Josua 14. 3.

i) Ib. c. 15.

k) Ib. c. 18. 3.

l) Herodot. 2.
109.

Josua g) *destruens Gentes VII in terra Chanaan, κατεληγεδότησεν sorte distribuit eorum terram* Israelitis. κληρονομία triplex erat. Prima terræ partitio facta est à Mose trans Jordanem; quâ h) *Amorrhæorum regio, extra sortem, tradita est Reubenitis, Gaditis, & Dimidia tribui Manassis.* Altera post septennium à Josuâ i) *in Galgalis; quâ Tribus Iuda & Ephraim cum alterâ dimidia tribu Manassis hæreditates suas consecutæ sunt.* Tertia ab eodem, post k) *cessationem aliquam, in Silunte; quâ VII Tribubus reliquis terra reliqua sorte distributa est.* Non aliter, l) *dicunt Sesostrim regem Ægyptum in omnes Ægyptios divisisse, καὶ ἔργον ἰσοῦ ἐκάστω τετραγώνον δίδόντω, ἀτὰ ῥιτίμῃ per sortem aqua soli quadratæ portione.*

Terra Israelitis sortitò dispartita est, cum tota nondum esse bello

bello acquisita. Manebant a) *Anakeorum reliquie in Gaza, in Gath, & in Azoto*; etiam b) *in Ascalone*. c) *Iuda cepit terras Gaza, Ascalonis & Ekronis: expulit Montanos, sed non potuit expellere incolas Philistinum, ob curru falcatos*. Philistæorum Pentapolis, ad mare posita, apud exteros inclaruit: *Chananeorum* autem, *Ebræorum*, sive *Israelitarum* nomen Græcis fuit inauditum. Unde d) Herodoto non tantum *Ἰσραηλιῶσι* isti, sed etiam *Ἰουδαῖοι*, in mediterraneis degentes (post reditum è Babylone) *Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ* dicti sunt. Meminit e) Sanchuniathon Berytius *Χυαὶ τὸ πρῶτον*, e) Euseb, *μετρομαδέντ & Φοίνικ &*, *Chnaprimi*, qui vocatur etiam *Phœnix*. Præp. l. i. Ex quo Stephanus, *Κναῖ, ἕως ἡ Φοίνικ καλεῖτ Chna dicitur Phœnicia; Κναός, Chananeus, Phœnix*. Chna contrahitur ex *Chanana*: alterum nomen, pro captu Græcorum, à Philone Byblio interprete adijci videtur. Tota enim f) *ora ab Orthosiâ ad Pelusium vocatur Phœnicia: angusta illa & maritima. Quæ supra eam usque ad Arabes, inter Gazam & Antilibanum, nominatur Judæa; ex Macedonia scilicet temporibus*.

Præter quinque Philistæorum satrapias, aliæ fuerunt Chananeorum urbes, tam mediterraneæ quàm maritimæ, quas Israelitæ obtinere non potuerunt. g) *Benjamin non eiecit Jebusæos, incolas Jerusalem. Manasses non cepit Bethsan, nec Taanach, nec Doram maritimam, nec Ibleam, nec Megiddo. Ephraim non cepit Gezer, quam tandem h) cepit Pharao, deditque Solomoni sacerdo. Zebulon non cepit Kitron, nec Nabalol. Asber non cepit Acco (Ankw, Ptolemaida) nec Sidonem, urbes maritimas, nec Ablib, nec Achzib, nec Apbik, nec Rehob in limite Aquilonari. Nephthali non cepit Bethbemesb, nec Beth-anath. Dan ab Amorrhæis pulsus est in montes.* i) *Habitabant itaque Israelitæ inter Chananeos, Hitthæos, Amorrhæos, Perizæos, Hevæos & Jebusæos.*

Post κληρονομία Ebræorum opes maximè in agris positæ erant. Lege itaque Agrariâ cautum est, ne quis contractu ullo plenum sui fundi dominium alienaret. k) *Quinquagesimo quolibet anno omnes Agri ad dominos veteres redibant; & servis Ebræis Libertas: nulla venditio, nulla donatio, quæ Jubilæi beneficio non erat irrita. Sanè eâ Lege Moses stabilitati Reipub. prudenter consuluit; eum paucorum avaritiâ major pars civium fortunis avitis exui non potuerit.*

Gg 2

Non

S. IV.

a) Ad tit. Raba
Kama, c. 7.

b) De Jure
Nat. l. 6, c. 2.

Non erit hic extra callem, neque Jurisprudentiæ studiosis in-
jucundum, ex a) Gemarâ Babylonicâ quasdam proferre de Jure
Agrario Consuetudines, quas ob antiquitatem ad ipsum Josuam re-
ferunt Magistri. Versione utimur b) Seldenianâ.

X. *Decreta Josua & Synedris ejus,
tempore quo Terram divisit.*

I. *Ut minuta pecora in sylvis pascere ubi crassiores essent ar-
bores; non item pecora grandiora. Sylvâ autem cujus tenuiores aut
teneriores arbores, non pascere nec grandiora nec minuta citra do-
mini consensum.*

6) Ebræorum.

II. *Unicuique c) hominum fas esse colligere sibi frutices seu ar-
buscula in agro alieno, minora scilicet, & quæ pro spinis habita, veluti
rubos & vepres adhuc virides atque crescentes, modò illa non succidat.
Arbuscula verò ibi & arbores cetera ei vetantur.*

III. *Unicuique hominum fas esse colligere sibi herbas sponte
nascentes quocunque locorum, præter agrum fano græco, in jumento-
rum depastionem, satum.*

IV. *Fas esse cuilibet plantarium quocunque locorum putare,
exceptis Olivarum termetibus; ita ut non amplius amputet ex arbori-
bus quàm quod oliva aut ovo par fuerit, nec ramos alibi putet quàm
sursum ab eâ parte quâ diffundi cœpit; nec vites aliasvè arbores in
loco ubi rami pauci, sed tantùm ubi densi. Nec excindat quid ex ve-
teri arboris parte quæ fructum ferat, sed tantùm ex novâ, quæ nondum
ferat fructum. Neque demum omnino ejusmodi quid faciat, nisi ubi
Solis radii non admittuntur.*

V. *Ubi fons fuerit è quo fluvius intra terminos alicujus urbis
seu provincie labitur, ita ut antur fruantur illius urbis seu provincie
incola fluvio illo (tametsi fons ejus non fuerit in parte ipsis assignata)
ut nec alii cum illis eo utantur fruantur.*

VI. *Fas fore hominum cuilibet pisces captare è mari Tiberia-
dis, modò scilicet hamis solummodo piscatus fuerit. Neque enim sepi-
mentum expandet, aut navi piscatoria utetur alius præter tribuum in-
colas quarum partem assignatam Mare illud alluit.*

VII. *Cuilibet fas fore, quoties necesse ei fuerit ventrem exom-
nare, è via diverti, & pone sepe quæ proximat illud facere, idque
etiã si*

etiam si locus fuerit croco plenus, & fasciculum ad abstergendum ibi sumere.

VIII. *Cuilibet per vineam aliumve ejusmodi locum erranti hinc inde pervagari licebit usque dum in viam suam redierit.*

IX. *Tempore quo cænosa nimis fuerint via publica aut aquis impedita, fas erit viatoribus, viis ipsis relictis, in vicina qua adjacent loca se conferre, asque ibi transire; tametsi transferit in via qua suos habet Dominos.*

X. *Qui fortè mortuus repertus fuerit, locum suum sibi adquiret, & sepeliendus erit loco in ipso quo fuerit repertus, modò is non fuerit angiportus, nec intratimites urbis; tunc enim in locum mortuorum sepulture designatam avehendus est.*

De annis Josuæ, & successorum Chronologiâ, ad Seculum proximum. Atque hæc hætemus de Originibus Ebraicis: Quæ quidem turgerent nimium, si cogitationibus secundis cuderentur. Redeamus in Ægyptum.

Mæris Rex

TRes sunt, in laterculo Thebano, hujus seculi Reges illustres, *Mæris, Siphoas & Phurou.* *Mæris rex tricesimus quartus inter eos celebratur quos excerptis Herodotus; cui Mæris appellatur, & Myris.* De hujus Regis tempore non male convenit Canoni nostro cum Herodoto. Ille de soli Ægyptiaci incremento differens, a) a) Herod. l. 2. *Nunc, inquit, nisi fluvius ad XVI aut ad XV saltem cubitos assurgat, c. 13. non transcendit in terram.* Verùm ἐπὶ Μύρι βασιλῆος, sub Rege Myri, quoties fluvius VIII cubitis, dum minimum, influebat, Ægyptum, qua infra Memphim est, irrigabat. καὶ Μύρις ἔκω λὶ ἔτα ἀνακόσια τετρακόσια, ὅτε τῶν ἰσθίων τὰ δὲ ἐγὼ ἤκαον, *Nec dum anni erant 900 ab obitu Myris ad tempus quo ego hæc à sacerdotibus audiebam.*

Herodotus b) *natus est anno 53 ante initium belli Peloponnesiæ.* b) Au. Gell. c) id est, anno Per. Jul. 4230. Deme annos 900, habes annum Per. l. 15. c. 23. Jul. 3330; qui in Canone nostro excessum Regis proximat.

Refert c) Herodotus, *Mærin regem ἀποδέξατο, μνημόβουα* c) L. 2. c. 111. τὰ Ἡφαίστου τὰ πρὸς βορέην ἀνεμον τετραμύβρα Προπύλαια. Λίμνην τὴν ὀρεζαί, *Struxisse insignes Vulcani Porticus, que sunt versùs Aquila-*

a) lb. c. 121.

uem; & Stagnum effodisse. Sic *Rampsinitus rex* a) postea laudatur ob *ωερόλαια* ejusdem templi ad *Occasum* exstructa.

b) Ibid. c. 99.

Cum autem celeberrimum hoc Vulcani templum esset in urbe Memphi (in eam enim a b) *Mene* olim fundatum fuit) atque urbs illa a *Pastoribus*, sub eorum adventum ante annos 200, capta esset; manifestum est *Pastores* hisce temporibus Memphim amisisse, *Thebanosq;* urbem illam tenuisse, & ornasse.

c) Supra, p. 101.

d) Syncel.

p. 123, d.

Apud *Tanitas* in Inferiore *Aegypto* jam tum regnabat *Assis*, *Pastorum rex sextus*, & eorum quos ex *Manethone* c) recensuimus postremus: Is *Georgio Syncello* vocatur d) *Aserb*. *Ἐπὶ αὐτῷ ὁ Μόαξ* ☉ *θεοποιηθεὶς ἄπὸς ἐκλήθη*, *Sub eo invocatus est Apis* *Virulus in Deos relatus*. Non solum *Vulcani* sed etiam *Apidis* cultus in urbe Memphi instauratus est.

e) Num. 279.

f) p. 86.

Eusebius, ad ultima horum *Pastorum* tempora, e) *Memphis in Aegypto ab Ape condita*. *Scaliger* f) vertit, *Μέμφις ἐν Αἰγύπτῳ κ' ἑτάρας ἐκτίθη τὰς χεῖρας*. Neque enim de Rege *Argivo* intelligere potuit. Urbs autem non jam fundata est, sed instaurata, postquam a *Pastoribus* fuisset vastata. *Pastores* initio prævalidi, paulatim cessere, tandem discessere.

g) Herodot.

l. 2. c. 149.

Alterum nobile hujus Regis opus fuit ἡ *Μοίρα* ☉ *καλεομένη λίμνη*, *Stagnum Mæris*, vel potius fossa à *Nilo* in *Stagnum* ducta. *Ambitus Stagni est stadiorum 3600, sive schænorum sexaginta* (id est, milliarium 480) g) *quanta est ipsius Aegypti mensura ad Mare*. *Iacet longo situ versus Aquilonem & Austrum; altitudine 50 passuum; ubi profundissimum*, *Herodotus* enixè contendit *stagnum* hoc humano labore fuisse excavatum; eumque sequutus est *Diodorus*. Quorsum verò? Concedamus hoc *Stagnum* fuisse *αὐθιγρὲς nativum*: nihilominus eximium fuit *Sofertiz* veteris specimen, *Desertum Libyæ* *Nilo* crescente fecundare; & machinatio satis operosa, *Canalem*, h) *ὀγδοήκοντα μὲν σταδίων τ' μήκῃ* ☉, *τρίαπλεθρον ἢ τὸ πλατῆ* ☉, *80 stadia longum, & tria plethra* (sive 300 pedes) *latum*, per *Saxeum Aegypti* latus traducere; non sine perforato alicubi meatu. i) *Ἐλεγον ὡς ἐς τὴν σέρπιν τὴν ἐν Διεύῃ ἐκδιδοῖ ἡ λίμνη αὕτη ἐπὶ γῆν, πετραμμένη τὸ πρὸς ἐσπέρην ἐς τὴν μεσόγαλαιαν ὡς τὸ ὄρε* ☉ *τὸ ὑπὲρ Μέμφι* ☉, *Dicunt hoc stagnum sub terra influere in syrtim Libyæ, vergens in mediterranea versus Occidentem, juxta montem qui est supra Memphim*. *Infra Memphim, versus Orientem, alteram-*

h) Diod. Sic.

l. 1. p. 33, d.

i) Herod. l. 2.

p. 149.

post.

posthac fossam æmulatione quâdam inchoavit Sesostris, quæ in Mare Rubrum diverteret.

a) Cum vero Nilus non certis augmentis influat, & illius b) moderatio Terram facundam faciat, redundantis aquæ receptaculum effodit Rex Myris: & fossâ fluvium aliquando recipiens, aliquando respiciens, aquas agricolis tempestivas exhibuit, ore vel aperto, vel occluso; multa cum solertia multisq; impensis. Clausura enim non minore quàm 50 talentorum sumptu vel reserabantur, vel obstruebantur.

c) Aqua, ex Nilo per Fossam derivata, sex mensibus in Stagnum fluit, totidemq; retro in Nilum refluit. Quum effluit, singulis diebus singula argenti talenta ex proventu piscium in fiscum regiâ perfolvit; quum influit, viginti minas. d) Vectigal hoc uxori datum, & aliud ornamentum. Piscium autem genera 22 capi ajunt.

Duplex erat hujus Fossæ ostium, & clausura duplicia. e) Merididis lacus ob magnitudinem & profunditatem sufficit recipienda fluminis inundationi, ne habitationes & sata redundet; & , decrescente Nilo, per utrumque Fossæ ostium aquæ copiam reddit irrigationibus, utilem. Ταύτα μὲν Φυσικὰ, Ista quidem naturalia sunt. Utrique verò Fossæ ostio Clausura imposita sunt, quibus architecti & influentem aquam & effluentem dispensant.

Postquam Alexandria condita est inter Mare Ægyptium & Marzotin lacum, f) Nilus multis fossis lacum illum implevit, & tum è loco superiore ductis (id est, ex Mæridis lacu) tum è latere; per quas multò plura importantur quàm è Mari; adeo ut portus ad Lacum ditior sit Marino. Præter opes quæ ex utraque parte & in Maris & in Lacus portum advehuntur, etiam Aeris temperies memoratu digna est. Quæ contingit ex urbis utrinque alluvione, & oportuno Nili incremento. Urbes aliæ, ad lacum sitæ, in æstivis ardoribus ærem habent gravem & profocantem. Lacuum enim crepidines exsicantur propter exhalationes à Sole excitatas: Canoso autem ejusmodi vapore exbalante, ær morbidus ducitur, & pestilentia contrahitur. At Alexandria, incipiente æstate, Nilus auctus etiam Lacum auget, & nullum relinquit maligni vaporis cænum; simul Etesia à Borea & pelago adspirant; ut Alexandrini æstates optimè agant. Ægyptus, non Naturâ tantum, sed etiam Arte, fecundissima terrarum. g) Πλέω ἡρωμάτων ἕξῃ ἢ ἄλλῃ. πῶσα χώρα, καὶ ἔργα λόγῳ μείζω πατέρεσσι.

πρὸς πᾶσαν χώραν, Plura habet mirabilia quam omnes alia regiones; & Opera, prater omnem regionem, relatu majora exhibet. Quod, ante natam Alexandriam, dixit Herodotus.

a) Herodot.

c. 149.

b) Diod.

Moeris autem a) in medio lacu duas Pyramides 50 passus super aquam extantes sive b) σταδίων τὸ ὑψ. 50 stadii altitudine extruxit, & super utramque colossus lapideum in throno sedentem; Sui & Uxorū sepulcra. Existimabat scilicet istis operibus immortalē virtutis memoriā sibi reliquisse.

c) Suprà, p. 37.

d) L. 2. c. 109.

e) Diog. La-

ert. in ejus vi-

τὰ, p. 216. f.

Socrates, apud Platonem, dixit c) Mercurium Primum Geometriam invenisse. Herodotus, d) Geometriam, in Ægypto inventam, inde ἐς τὴν Ελλάδα ἐπιθεῖν in Græciam advenisse. Ipsi Græci dicunt Pythagoram e) Geometriam perfecisse, Μοίρα δὲ πρῶτον ὄρηται τὰς ἀρχὰς τῶν στοιχείων αὐτῶν, quum Moeris elementorum ejus initia invenisset. Quod vel de hoc Rege (in signi aquilege) intelligendum est; vel de illius successore.

Mercurius Secundus.

f) Syncell.

124. 2.

Moeri successit f) λέξι Φωῶς ὁ καὶ Ἐρμῆς, υἱὸς Ἡφαίστου, Tricesimus quintus Rex Siphos, qui & Mercurius dicitur est, filius Vulcani. Interpretatio est Eratosthenis. Mercurius Primus (Rex vetustissimus) vocabatur Thoth. Duo enim in Ægyptiorum monumentis celebrantur Mercurii. Manetho utrosque distinguit (qui g) ad Ptolemaum Philadelphum scripsit πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τῶν βιβλίων τῶν Δωτέρων Ἐρμῆ βιβλίων, de interpretatione librorum Mercurii Secundi.) h) Ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηραδικῇ γῆ κειμένων βιβλίων, ἱερά, Φησί, ἀγαθέμων καὶ ἱερογλυφικοῖς γράμμασι κεχαριστημένων βιβλίων τῶν πρῶτων Ἐρμού, καὶ ἐρμηνεύσεων * ἐκ τῶν ἱερῶν ἀγαθέμων * γράμμασι ἱερογλυφικοῖς καὶ δόκτοι φησὶν ἐν βιβλίοις τῶν ἀγαθέμων ἢ τῶν Δωτέρων Ἐρμῆ, πρὸς τὴν τὰτ, ἐν τοῖς ἀδύτοις τῶν ἱερῶν Αἰγύπτου, Ex stelis, inquit, in terrâ Seriadica positis, sacro dialecto & hierographicis literis à Thoth Mercurio Primo exaratis, Secundus Mercurius (Agathodemonis filius, Tati pater.) ex Sacra illa lingua transtulit literis hieroglyphicis in Libros, quos in adytis templorum Ægyptiorum reposuit. Primus fuit Artium auctor, proximis post Diluvium temporibus; quas Secundus jam tandem adornavit,

i) Suprà, p. 39, atque emendatores edidit. De Primo diximus, & de i) Syn-

gibus

gibus subterraneis. Doctissimus Ammiani a) illustrator Syncellum hic ἐν Συρολογίῃ γῆ scripsisse conjicit.

a) H. Valesin
Am. Marcel,
p. 240.
b) *suprà*, p. 242.

b) Eusebius etiam Mercurium hunc Mose paulò juniorem constituit. Nam ad annum 50 post Exitum Israelitarum ex Ægypto, c) *Hic*, inquit, *temporibus Tat, filius Hermetis Trismogisti, fuisse dignoscitur.* Mercurius Secundus *Τερμύρις* d) *Ter Maximus* dicitur d) Manethoni, Jamblichò, aliis. *Tat* sive *Taat* non enultum ab- ludit à *Taanu*; quod apud Phoenices *Primi Mercurii* nomen fuisse ostendimus.

c) Chron.
n. 556.
d) Syncell.
p. 40 c.
e) *suprà*, p. 37.

Mercurius hic à Manethone vocatur *Agathodemonis filius*; in laterculo autem, *Vulcani filius*. Sanè nullus erat Adulationis Ægyptiacæ modus; cuius exemplum habebimus illustre ex Obelisco *Rameffis*, Sec. XV.

Libri Mercurii.

DE *Libris Mercurii, in adytis templorum repositis*, locus est Clementis Alexandrini adduci dignus

Ex Stromateon lib. VI. p. 633.

Μετασον οικείαις τινά Φιλοσοφίαις Αιγύπτιοις αὐτικά τὰ το ἐμφαίνῃ μάλικα ἢ ἱεροπρατικῆς αὐτῶν Ἐρησκεία.

Πρῶτ' ὁ μὲν γὰρ πορεύχῃ ὁ πῶδες, ἐν πῖ τῶν ἑ Μουσικῆς Ἰπποφροσῶν ὁ συμβόλων. Τῶ τὴν Φασιδύο βίβλος ἀνεῖλη φένοι δὲ ἐν ἑκ τῆ Ἑρμῆ· ἀν ἴσπερον μὲν ἕμνας πρὸς χηρῶν ἐκλογῆ μὲν ἢ βασιλικὸς βίβ τὸ δὲ ἴσπερον.

Μετὰ τὴν ἰσδόν, ὁ ἀεροσκόπ' ὁ ἀερολόγι' οὐκ ἔχει καὶ Φοινικα, ἀερολογίας ἔχων σύμβολα, πρὸς ἴσπον. Τῶ τὴν ἀερολογῆμα τῶν Ἑρμῆ βίβλων, πρὸς ἀεραῖα τῶν ἀριθμῶν, αἰετὶ δὲ σῆμα τ' ὁ

Ægyptii peculiarem quandam Philosophiam exercent: illam maxime ostendit Sacra eorum Proceffio.

Primus enim procedit Cantor, ex Musica symbolis unum aliquod gestans. Dicunt illum ex libris Mercurii duos accipere debere; quorum unus Hymnos Deorum, alter Regia vita rationes continet.

Post cantorem procedit Horoscopus; in manu habens horologium & palmam, Astrologia symbola. Hunc oportet semper in ore habere Astrologicos Mercurii libros, qui sunt quatuor, quorum unus

Hb

nus

τῷ ἔχειν χεῖρ' ὧν τὸ μὲν δεξιῷ
τὸ Δεξιόχειρ τῶν ἀπλανῶν Φαι-
νομένων ἀστρων· τὸ δὲ δεξιῷ τῶν
σωδῶδων ἢ Φωτισμῶν ἡλίου ἔσε-
λίως· τὸ δὲ λοιπὸν δεξιῷ τῶν ἀνα-
τλῶν.

Ἐξῆς δὲ ὁ ἱερογραμματὶς
περὶ ἔχειν, ἔχων πέρασθ' ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς, βιβλίον τε ἐν χερσὶ καὶ
καθόνα, ἐν ᾧ τὸ τε γραφικὸν
μέλαν καὶ χρῶν ἢ χρῶσι-
τῆτον ἔτε ἱερογλυφικὰ κα-
λέμενα· δεξιῷ τε τῆς κοσμογρα-
φίας, ἢ γεωγραφίας τῆς τάξε-
ως τῆς ἡλίου καὶ τῆς σελλῶν καὶ
δεξιῷ τῶν ἐπλανωμένων χωρογρα-
φίας τε τῆς Αἰγυπίας. ἢ τῆς τῆς Νεί-
λες Δεξαφῆς· δεξιῷ τε τῆς κατα-
γραφῆς οὐρανῆς τῶν ἱερῶν, ἢ τῶν
ἀφιερωμένων αὐτοῖς χωρῶν· δεξιῷ
τε μέτρων, ἔτε ἐν τοῖς ἱεροῖς χρῆ-
σίων, εἰδέναι χρῆ.

Ἐπειτα ὁ Στρεπτός τοῖς περὶ
ρημένοις ἐπεῖ, ἔχων τὸν τε τῆς δι-
κασιώης πῆχυν, ἔτε τὸ σπονδῆιον.
ἔτος τὰ παρθενικά· πάντα, καὶ
μοχοσφραγιστικά (ita legen-
dum) καλέμενα. Δέκα δὲ δεξιῷ τὰ
εἰς τὴν πηλὴν ἀνήκοντα ἢ παρ' αὐ-
τοῖς θεῶν, καὶ τὴν Αἰγυπτίαν ἑ-
σέβειαν δεξιῷ χοντα· οἷον δεξιῷ θυ-
μάτων, ἀπαρχῶν, ὕμνων, ἔχων,
πομπῶν, ἑορτῶν, καὶ τῶν τέτοις ὁ-
μοίων.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Προφήτης ἔξῆς,
περὶ Φανῆς τὸ ὑδρῆιον ἐγκολ-
πι-

nus est de ordine Inerrantium stel-
larum qua apparent; alius de coi-
tu & illuminatione Solis & Luna;
reliqui (duo) de illarum ortu.

Deinceps progreditur Scriba
Sacrorum, pennam habens in ca-
pite, & in manibus librum ac re-
gulam, in qua est & atramentum
ad scribendum, & juncus quo scri-
bunt. (Ad illum pertinent X li-
bri.) Illum oportet scire ea qua
Hieroglyphica vocantur, & Cos-
mographiam, & Geographiam,
& Ordinem Solis & Luna, &
Quinque Planetarum, & Chorog-
graphiam Aegypti, & Descriptionem
Nili, & Descriptionem ap-
paratus Sacrorum, locorum, eis
consecratorum, & Mensuras, &
quae in Sacris sunt neces-
saria.

Prædictos sequitur Stolites, cu-
bitum Jusstita tenens, & Calicem
ad libandum. Hic omnia noscit
qua ad Disciplinam pertinent, &
Victimarum Sigillationem. Sunt
autem X (libri) qui ad Deorum
suorum honorem pertinent, & Re-
ligionem Aegyptiacam continent,
nempe de Sacrificiis, de Primiti-
is, de Hymnis, de Precibus, de
Pompis, de Diebus Festis, & ejus-
modi quatuor alii.

Post omnes prodit Prophetas,
Hydriam aperte gerens in sinu,
quem

π(αλύθ· ὡ ἐπον) οί την εκ-
πιψιν των αρτων βασιζοντες.
εἶτος, ὡς αν προσάτης τῶ ιερα,
τῶ ιερατικῶ καλῶ μῦρα ἰ βιβλία
ἐκμανθῆναι. Περιεχθ δὲ πθι τε
νόμων, καὶ θεῶν, καὶ τῆς ὅλης παι-
δείας τῶ ιερέων. ὁ γάρ τοι Προφή-
της πθι τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τῆς
ἀνανομῆς των προσόδων ὁπιστά-
της ὄπῃ.

Δύο μὲν αὖν εἰ τεσσαράκον-
τα αἱ πάνυ ἀναγκαῖαι τῶ Ἑρμῆ
γερόνασι βίβλοι· ὧν τὰς μὲν λς',
τὴν πᾶσαν Αἰγυπτιῶν πθιτεχάσας
Φιλοσοφίαινοί παρερημένοι ἐκ-
μανθῆναι· τὰς δὲ λοιπὰς εἰξ οἱ
Παστοφόροι, ιατρικὰς εἰσας, πθι
τῆς τῶ σώματι· καὶ ἀσκηθῆς,
εἰ πθι νόσων, καὶ πθι ὀργάνων, καὶ
Φαρμάκων, καὶ πθι ὀφθαλμῶν,
καὶ τὸ τελευτάμον πθι τῶ γυναι-
κίων.

quem sequuntur qui Panes emissar-
ios portant. Hic, ut Praefectus
Sacrorum, libros X ediscit, qui Sa-
cerdotales vocantur; nempe de
Legibus, de Diis, & de universa Sa-
cerdotum disciplinâ. Propheta
etiam apud Aegyptios Velligali-
um distributioni praest.

Sunt ergo XLII Mercurii libri
admodum necessarii: ex quibus
XXXVI, qui continent omnem A-
egyptiorum philosophiam, discun-
tur ab iis quos diximus. VI reli-
quos ediscunt Pastophori; perti-
nent autem ad Medicinam; nempe
de 1 Anatomia, de 2 Morbis, de 3 In-
strumentis, de 4 Medicamentis, de
5 Oculis, & postremò de 6 Mulieri-
bus.

Hinc lux Charemoni, apud a) Porphyrium. Τὸ μὲν, inquit, a) De Abstīn.
κατ' ἀλήθειαν Φιλοσοφῶν ἐν τῆ τοῖς Προφήταις λῶ, καὶ ἱεροστολισαῖς, 1. 4. 5. 8.
καὶ ἱερογραμματισμῶν, ἐπὶ τῶ ἱερολόγοις. Τὸ δὲ λοιπὸν των ἱερέων τῶ
εἰ Παστοφόρον καὶ Νεωκόρον πλῆθ· εἰ ἐπαργῶν, τοῖς θεοῖς, καὶ θε-
οῦ μὲν ὁμοίως, ἐπὶ γὰρ μὲν μετ' ἀκρίβειας καὶ ἐγκρατίας τοῦ σῶ-
Verè philosophantur Propheta, & Hierostolista, & Hierogrammatei, &
Horologi: Turb autem reliqua Sacerdotum, Pastophororum, Neocoro-
rum, & Diu subministrantium, purificantur quidem similitè, sed non
tam accuratè, nec cum tantâ continentia.

Libri itaque Mercurii tam b) Medicinam & Astrologiam, b) supra, p. 41
quàm Theologiam & Ritus sacros, id est, totam Aegyptiorum Philo-
sophiam tractabant. De Medicinæ initio dictum est. Mercuri-
us Primus c) Stelas, Deorum stemmata præcepit continere, & Deorum c) Marc. Ca-
Regna, admodum Magnæ ἀποκαταστάσεως, excogitavit: Eadem pell. 1. 2,
iam d) ἐν τοῖς Γενικαῖς Ἑρμῶ, in libris Genealogicis Mercurii Secun- d) Syncell.
di, p. 35 ad.

Hh 2

a) Ib. p. 52. b.
b) Prolegom.
in Solinum,
p. 19.

di, a) καὶ τῶν Κυραγνίστι βίβλοις Φέρε), & in *Cyranicis feruntur.*
ἢ Κυραγνίς βίβλος Doctissimo b) Salmasio est *Liber Collectaneus*;
Græculo cuidam visum est *Κυραγνίδας* dictas à Κῶρ, quod Græcè Κῶ-
ρ, Dominus vel Rex.

c) Euseb. Præp.
L. 1. c. 9. p. 31. 2.

c) *Sacerdotes qui in securi sunt, neglectis diu istis Mercurii libris,*
τῶν ἀπὸ θεῶν μύθων ἐπὶ ἀλλήγορίας καὶ Φυσικῆς διηγήσεως καὶ ἱ-
στορίας ἀνάγχει, *Ea que de Diis ficta sunt ad allegorias & explicatio-*
nes speculationesq; Naturales traduxerunt. In eam rem, ὁμοιω-
σμάτια quædam *Porphirii* aliorumque recitat Eusebius libro tertio.

d) Euseb. ib. b.

Ex his Mercurii libris Sanchuniathon Berytius (autor ve-
tustissimus; sed Tyri conditu, Trojanisque temporibus longè inferi-
or) τὴν Κοσμογονίαν suam instauravit. Illam enim contulit d)
τῆς ἀπὸ τῶν αὐτῶν Ἀρεθῆσιον ἀποκρυφῶς ἁμικενῶν χειρῶν ἀποκρυ-
φῶν, ἀ δὴ ἐν πᾶσι γνώσμα, *cum iis que in Adyis reperta*
sunt, & composita arcanis Ammoncorum literis, que non sunt omni-
bus nota. Ammonei sunt Thebani; e) *Ammon-No, Thebæ.* Uter-
que Mercurius in Thebanorum regum censu.

f) L. 6. De
Simpl. medic.
facult.

Jamdudum perierunt genuini Hermetis libri: jamdudum ir-
repperunt supposititii. Galenus (qui Clemente aut senior fuit,
aut saltē coætaneus) Medicos Mercurii libros, qui suo tempore
circumferebantur, falsos esse pronuntiavit. f) Ἐν τινι, inquit,
τῶν εἰς Ἑρμῶν ἢ Αἰγυπτίων ἀναφερομένων βιβλίων ἐγγραφῆθαι, ὁμοί-
ων τῶν ἀπὸ τῶν ἰσοκρότων βιβλίων ἀπὸ Κόνηλον ὅτι ἀπὸ εἰς καὶ
πλάσματᾶ τὸ σωθῆντ, *Scriptum esse in quodam librorum qui ad*
Mercurium Ægyptium referuntur, continente 36 horoscoporum plan-
tas; quas manifestum est nugas esse, & figmenta ejus qui librum com-
posuit. Prostat hodie, sub Mercurii nomine, *Pamander.* Librum
illum è Platone & S. Scripturis concinnatum esse docuit V. Cl. If.

g) Exere. I. c. 10
h) L. 1. & 2.
con. Julian.

g) Casaubonus. Neque melioris notæ sunt ista forsā, quæ apud
B. h) Cyrillum occurrunt: *Hermaicorum lib. XV; Hermetis διεβο-*
δικὰ fusè explicata; aut Sermo ad Asclepium; & Mercurius ad pro-
priam mentem. In quibus is erat scribentis scopus, ut Mercurius
cum Mose in rebus sacris consentiret.

Anni Reformatio.

HActenus Ægyptii Anno usi sunt æquabili XII Mensium, quo-
rum quilibet habuit Dies tricenos; ita ut totus Annus haberet
dies

dies tantum 360. Hujus Anni tanta erat à cursu Solis discrepantia, ut certa adhuc nulla esse potuerit Scientia Astronomica. Emendatione itaque opus erat; quam Thebanus jam introduxit Mercurius. a) *Thebani* (inquit Strabo) *maximè Sacerdotes, dicuntur esse Astronomi & Philosophi: Eorum est Dies, non ad Lunam, sed ad Solis cursum numerare;* τῶς τρεῖς καὶ ἡμέρας δώδεκα μηνὶ ἐπιπλέοντων πέντε ἡμέρας κατ' ἐνιαυτὸν ἕκατον, XII 30 dierum Mensibus adjicunt quotannis dies V. Cum verò particula quadam diei excurrat ad totius anni complementum; illi Periodum tot annorum constituunt, quos particula excurrentes Diem conficiunt: id est, non tantum τὰς ἐπιπλέοντας invenerunt, sed etiam τὸν τῆς ἑβδόμης. Addit Strabo, Ἄνατολις ἡμεῖς τὴν ἑβδόμη πᾶσαν τὴν τριάντη σοφίαν, Hujusmodi sapientiam omnem attribuant Mercurio.

Chronologiae nostrae appositè competit id quod Georgius Syncellus sexto *Tanitarum* regi subjicit. b) *ἔτι προσέθηκε τ' ἐνιαυτῶν τὰς ἑπτάγονους καὶ ἑπτὰ αὐτῶν, ὡς Φασιν, ἐχρημάτισεν τῆς ἡμερῶν ὁ Αἰγυπτιακὸς ἐνιαυτὸς, τῆς μόνων ἡμερῶν πρὸ τῆς μετῴρου.* Hic Dies V Ascititios Anno addidit, & sub eo (ut ferunt) *Annus Aegyptiacus usurpavit dies 365; qui antea diebus tantummodo 360 numerabatur.* In postrema hujus regis tempora (in Canone) initia Mercurii incidunt; ita ut huic ille sit satis æqualis. Hujusmodi autem annotatiunculas, apud Syncellum, non tam ipsos Reges, quàm eorum Tempora spectare c) notavimus. Et sanè rationi magis est consentaneum existimare *Thebanos* fuisse hujus astronomiae auctores, quàm *Pastores*, qui d) *ἀνθρώποι τὸ γινώσκοντες ἀστρονομία* fuerunt.

Herodotus dixit e) *Aegyptios primos omnium hominum invenisse Annam, eiq; XII tempora distribuisse; atque hac ex aëre somperisse.* In hoc etiam si prudentius agere videntur quàm *Græci*; quòd *Græci* *ἄλλ' ἄλλοις ἐπιβόλιμον ἐπιμεβάλλασα*, tertio quoque anno intercalant (id est, inter exactum secundum & tertium annum) *Aegyptii* verò *XII tricenorum dierum Mensibus adjiciunt quotannis Dies quinque.* Quadrantis non meminit Herodotus. Quippe f) *Eudoxas*; cum *Platone* in *Aegyptum* profectus, à sacerdotibus didicit *ἑπτὰ τρεῖς καὶ ἡμέρας καὶ πέντε ἡμέρας εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τετρακοσίων ἐξήκοντα πέντε ἡμέρας εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐνιαυτῶν 365, diei ac noctis particulas supra 365 dies ad anni comple-*

plementum excurrentes: Ἀλλ' ἠγροεῖς τῶς ὁ ἐνιαυτὸς ὡς τῆς Ἑλλήνων, ὡς ἔ' ἄλλα κλείω, Tandiu apud Græcos ignorabatur Annus, ut ἔ' alia permulta. Non igitur fera videbitur Ægyptiaca hæc Cœlorum cognitio diutinam intuenti aliarum gentium ignorantiam.

Thebani memorandum hoc inventum pro suo vendicant.

a) L. I. p. 32. d. Illi (inquit a) Diodorus) dicunt se ipsos esse omnium hominum antiquissimos ; ἔ' ab ipsis Philosophiam ἔ' exactiorem Astrologiam fuisse inventam , adjuvante eos terra situ ad illustrius cognoscendum Ortus ἔ' Occasus siderum : ἰδίως δὲ , peculiari autem modo Menses ἔ' Annos apud se ordinatos esse. Nam dies, non ad Lunæ, sed Solis motum exigentes, tricenos quidem dies Mensibus attribuant ; πέντε δὲ ἡμέρας κ' τέταρτον τῆς δωδεκά μηνὸν ἐπάγασον , sed post duodecimum quemque mensem V Dies cum Quadrante intercalant ; eoque modo circulum Annum absolvunt.

b) Saturnal.
l. I. c. 15.

Macrobius locum intercalationis indicat. b) Ægyptii Menses tricenum dierum omnes habent ; eoque, explicitis XII mensibus, id est, 360 diebus exactis, tunc inter Augustum atque Septembrem reliquos V Dies Anno suo reddunt, adnecessitates Quarto quoque anno exacto Interkalarem qui ex Quadrantibus confit. Ita ut exitu anni Quarti Epagomenæ sint dierum VI. post Augusti Cæsaris tempora.

Ægyptii Doctrinam hanc de Anno, fabulâ involutam, posteris tradiderunt. (Κυβίας enim δόξας de rerum naturâ in operto servare solebant.) c) Dicunt Rheam cum Saturno occultè congressam esse ; Solem imprecatum, ut illa neque in Mense, neque in Anno pareret ; Mercurium alicâ ludentem cum Lunâ vicisse, ἔ' cujusvis diei partem abstulisse septuagesimam (secundam. Nam dies V sunt septuagesima secunda pars Anni veteris, dierum 360.) ex quibus omnibus consecutus Dies V diebus 360 adjecisse, quas Ægyptii nunc vocant ἐπαγομηνάς ἔ' ut Deorum natales celebrant. d) Deorum istorum nomina sunt 1. Ὀσίρις ; 2. Ἀρσίνης. Orus senior, Græcè Apollo, 3. Τυφῶν, is dies nefastus ; 4. Ἴσις ; 5 Νεφθη (quæ Τελδοτή, Ἀφροδίτη, Νίκη) Typhonis uxor. Eisdem, non eodem ordine, recenset e) Diodorus

d) Ibid.

e) L. I. p. 9. a.

f) Ib. p. 32. b.

In sepulcro Osmandis Thebani, qui regnabat Seculo XVI, f) Circulus erat aureus, crassitie cubitali, ambitu 365 cubitorum ; Diesque Anni in singulos cubitos divisi ἔ' inscripti ; cum notatione natu-

naturalis ortus & occasus Stellarum, & significationum quas Astrologi Ægyptii ab illis effici docent. Nulla híc fit Quadrantis mentio, quo impletur Solis cursus: adeo ut dubitari possit, an non ista Quartæ diei partis adjectio sit inferioris ævi. Cùm verò Stellarum Ortus & Occasus absque Quadrantis additione rectè designari n n possint, æquum est ut illum in Circulo non defuisse putemus.

Veruntamen Sacerdotes, licèt sciebant Quadrantem Solis rationibus convenire, illum tamen non intercalabant, aut Sextum diem singulo Quadriennio adscisciebant. Religio in causâ fuit; & Intercalationem, tanquam ominosam, detestati sunt. a) *Studebant enim non isdem temporibus Deorum sacra representare; sed eas omnes anni tempestates peragere volebant; ut idem Festum æstivum sit, & hybernium, & autumnale, ac denique vernum. Ob eam causam Quadrantem non inserunt, ut Solemnia retrocedant. Idcirco Epoptæ jure-jurando adiguntur neque Menses, neque Diem intercalandum, quem in Festum diem immutarent; sed 365 dies peracturos, sicuti institutum est ab antiquis.* (Quod ex Scholiaste Germanici habuit b) Scaliger.) Ratio jam dicta est. Quinque ἐπαγοόμενα habebantur Quinque Deorum natales: si accederet Sexta, cujus Dei ἠφελίον celebrarent?

a) Gemini I-fag. edit. Petau. p. 33.

b) Canó. Ifag. p. 244.

Duplex itaque fuit Anni modus apud Ægyptios: alter *Civilis*, vel *Sacer*, constans ex diebus 365, absque aliquâ horarum adjectione; qui *Ægyptiacus* dicitur & c) *Sorbiacus*, vel *Canicularis* dici potest, quia ad Caniculæ cursum constituitur. Alter *Naturalis* est, & diebus 365 quartam diei partem addit: qui *Thebanus* appellari potest; & *Heliacus*, quia ad cursum Solis formatur. Ad hujus exemplar d) *C. Julius Caesar* annum Romanum emendavit.

c) supra, p 9.

d) Vide Macrobi, Saturn. l. 2. c. 14.

Nilus Rex.

POST Mercurium, e) λς' ἐβασιλεύσεν Φεγουρών, ἢ (αὶ Νεῖλος, e) Syncell. ἔτη ε', *Tricesimus sextus regnavit Phururon, sive Nilus, annos 5.* p. 147. c. Herodotus hunc regem omisit; Diodorus autem meminuit f) ἠφελίως ἀφ' ἑσσυβάινῃ ἢ ποταμὸν ὠνομάδοϋ Νεῖλον, τὸ πρῶτῃ καλέμενον Αἰγυπτιῶν, Νίλι; ἀ πο στυνίου nominatus est Nilus, qui antea voca-

f) L. 1. p. 39. d.

vocabatur *Aegyptus*. Fluvius autem postea eo nomine appellatur ab Homero. * Σπῆσε δ' ἐν Αἰγυπῷ ποταμῶν νέας ἀμφιελίνας. Quod à a) Pausaniā notatum: Ὀμηρῶν Αἰγυπῶν τὸν ποταμὸν εἶπεν, ἔ Νείλον, *Homerus fluvium Aegyptum vocat, non Nilum*. Hefychius; Αἰγυπῶν, ὁ Νεῖλος ὁ ποταμός· ἀφ' ἧ ἡγῆ ἡ χώρα διὰ τῶν νεαρῶν πέραν Αἰγυπῶν ἐκλήθη. *Aegyptus, Nilus fluvius: a quo ipsa Regio recentioribus appellata est Aegyptus*. Ita ut dubia sit Diodori etymologia.

Ille Regem hunc in calce *Thebanorum* collocat; ante *Memphitas* scilicet, eo quem b) indicavimus ordine. In laterculo Eratosthenis penultimus est. Dicæarcho autem Ultimus ponitur, & Trojanis temporibus æqualis. Ejus locum, ex Apollonii c) Scholiaste proferemus. Ille enim inter primos Chronologiæ Græcæ parentes habendus est.

Δικαίαρχῶν ἐν πρώτῳ
Μετὰ τὸν Ἰσιδῶν ἔ Ὀσίριδῶν
Ἰσθρον βασιλεία γεγονέναι Σεσονχῶ-
χωσιν λέγῃ·

Ὡςτε γίνεσθαι διὰ τὴν Σεσονχῶσι-
δῶν βασιλείαν μέχρι τῆς Νείλου ἑ-
τη διαίλια φ'.

Ἀπὸ δὲ τῆς Νείλου βασιλείας μέ-
χρι τῆς Πρώτης Ὀλυμπιάδῶν ἑ-
τη 45'.

Ὡς εἶναι τὰ πάντα ὁμῶς διαί-
λια ἐνεακίῳσια 45'.

*Dicæarchus libro primo
Dicit, post Orum Isidis ἔ Ὀσι-
dis filium regnasse Sefonchosin;*

*A regno Sefonchosidis ad Re-
gnum Nili fuisse annos 2500;*

*A regno Nili ad Primam Olym-
piadem annos 436.*

Ita ut sint omnes anni 2936.

In d) allato Panodori catalogo, *Orus* est *Semideorum* primus. Herodotus autem refert e) *Orum Osiridis filium, Deorum postremum regnasse in Aegypto*.

Vix dum præterierant anni mille ab initio Menis ad Regnum *Nili*: à regno autem *Sefonchosidis fuerunt anni 2500*. Quis igitur *Sefonchosidis* ille, qui, Menem antevertens annis amplius 1500, inter *Semideos* locum habere videatur? Syncello Tertii Seculi Reges feruntur f) *Serapis* & *Sefonchosis*: ejusdem farinae ambo. In g) XII Africani Dynastiā censentur 1. *Sefonchosis*, 2. *Ammanemes*, 3. *Sesoftris*. Scaliger, Africani numeros colligens, h) *Sefonchosin* ponit ad annum

f) *suprà*, p. 18.
g) *Syncell.*
p. 59. c.
h) *Canon. I-*
sag. l. 2. p. 127

Per.

a) *supra*, p. 18.

Per. Jul. 1308. Initium *Menis*, in a) Canone nostro, incidit in annum Per. Jul. 2371. Ad hunc modum, ille hunc præcessit an. 1063: neque multò junior *Sesoftris*. Chronologia ista ad Dicæarchi rationes aliquatenus accedit. Scholiastes Apollonii *Sefonchosin* adeo non distinguit à *Sesofstre*, ut hic illius nomine designari videatur. Neque aliud est ex hoc Dicæarchi calculo colligere, quàm illum cum vetustioribus aliis Græciæ Chronographis, circa *Sesoftris* tempora, immani peccâsse prochronismo.

Sanè (Dicæarchi præceptor) Aristoteles dixerat; b) Πολύβ Politic. l. 7. *Ἐπιτέλει τις χρόνους τὴν Μίνω βασιλείαν ἢ Σεσῶς ἐλάττω*, *Regnum* c. 10. p. 329. g. *Sesoftris longè vetustius est regno Minois*. Regnabat autem Minos Decimo hoc Seculo. Strabo etiam asserit, c) *fossam è Rubro mari à* c) Lult. p. 804. *Sesofstre* incisam fuisse, *πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, ante bellum Trojanum*. Uterque scilicet (sicut d) Manetho) ætatem Danaï respexisse videtur. d) *supra*, p. 13.

Eratosthenes (qui inter primos Chronologiæ Græcæ emendatores meritò habendus est) sui Thebanorum Regum laterculi terminum ad *Trojà ἄλωσιν* posuit; non tamen ullum Sefostrim locum præbuit. Nimirum bene novit ille, Sefostrim aliquot seculis Trojanò bello recentiorem fuisse. Dicæarchus etiam in animo habuit ad *Excidium Ilii* calculum ponere. Illa enim Epocha fuit apud Græcos celeberrima; à quâ ad *Primam Olympiadem* quisque pro rationum suarum varietate varios annorum numeros instituebat. Dicæarchus, dum annos computat à *Nilo* ad *Primam Olympiadem*, per *regnum Nili* Belli Trojanî tempora designat. Hujus intervalli numerat annos 436; qui, si inclusivè sumantur, concordant satis cum Arundelliano Marmore, in quo Anni 434 huic intervallo attribuantur. Eratosthenes quidem annos tantùm e) 407 istis terminis imperit: unde illi necesse erat *tricesimum oclavum Thebanorum regem* laterculo suo adjicere, ut *Trojà Captæ* epocham attingeret.

e) *Censoria*. c. 21.

Sesoftris, in XII Africani Dynastiâ (quæ Eusebiani Canonis epocham antevertit) ex Scaligeri calculis, regnavit anno Per. Jul. 1392: Quo ratiocinio, Sefostris factus est annos 2355 ipso Sefostre senior. Nam ex S. Literis (suo loco) apparebit, Sefostrim expeditionem suscepisse in Asiam, & *Hierosolyma cepisse* anno Per. Jul. 3747.

Hinc autem satis liquet quàm incertis rationibus Græci res Ægyptiacas cum suis composuerint. Dicæarchus *Excisâ Trojà* æ-

- qualem facit *Nilum*, qui regnabat Seculo X : Eratosthenes *Amurthantem*, Seculo XI : Secundum Canonem nostrum, *Troja capta* est Seculo XII, quo tempore Thebis regnabat *Misphragmuthosis* : Juxta Plinium, a) *Ramife regnante Ilium captum* est, Seculo XV : Secundum Africani chronologiam (ab Eusebio & Syncello receptam) b) *Sub Thuori captum* est Ilium, Seculo XVI
- a) L. 36. c. 8.
b) Syncell. p. 72. c. 78. b. 169. d.

Tanitarum Regum continuatio.

- c) Plutarc. in **D** Thebis transeamus ad *Tanin*, Pastorum Metropolin, ad Nili ostium sitam. c) *Διὰ τὸ Τανικὸν ἕρμα*, Per *Tanicum Nili ostium* Osiris olim arcâ inclusus in mare dejectus est. Urbs itaque inter Ægypti vetustissimas habenda est. d) *Tanis condita* est septennio post *Hebronem*, in quâ e) sepultus est Abraham. Celebratur autem maximè, quod Moses non ita pridem f) *mirabilia fecerat in terrâ Ægypti, in campo Taneos.*
- d) Numer. 13. 22.
e) Gen. 23. 19. 25. 9.
f) Psal. 78. 12.

- Ab hac urbe *Pastores* (qui Ægyptum Inferiorem occupaverant, & in eâ sedes posuerant) *Τανίται βασιλεῖς Reges Tanita* à g) Syncello dicti sunt. Ex Manethone exhibuimus VI Reges priores, qui *regnarunt annos 259 & menses 10*, usque ad hujus Seculi medium. Non tamen jam deficit illorum Dynastia. Ex eodem Manethone h) diximus, *Pastores Ægyptum obtinuisse annos DXI*. Desiderantur itaque Reges aliquot, qui post VI istos regnum propagarunt ultra annos CCL.
- g) Syncell. p. 103. d.
h) *suprà*, p. 101

Tenebras hic obduxit Africanus ; quem sequuti sunt Eusebius, Syncellus, atque Recentiores ; qui Sex istis *Pastoribus* successores subjungunt *Thebanos Reges* illos, quos Africanus in XVIII *Dynastiam* contulerat ; & *Pastori Affeth* substituunt *Amosin Thebanum*. Nec quisquam est adhuc qui eâ de re dubitaverit.

- Conjunctionis hujus ansam Africano præbuit Josephus, qui ex Manethone *Pastores* istos i) produxit ad probandum *Progenitorum suorum adventum aliunde in Ægyptum* : & k) ad vendicandam eorum antiquitatem, ex eodem, statim enumerat *Thebanos Reges* illos ; concluditque *Pastores* expulsos esse ab eorum *Primo*, non à Rege *Septimo*, juxta rei veritatem.
- i) *suprà*, p. 102
k) *suprà*, p. 139

- Syncellus itaque Josephum laudat continuatæ seriei auctorem. *Josephus*, l) ait, *exposuit nobis tempus XXIII Regum Ægyptiorum, anno-*
- l) Syncell. p. 103. d.

rum 594. VI. *Pastorum* annis 259 & decem mensibus conjungit. XVII regum *Thebanorum* annos 333. Pari ratione, a) *Misphragmu-* a) Sync. ib. *thosis, qui Rex Sextus est Dynastiae* 18, *Duodecimus* illi à *Pastorum* primo numeratur. In hac re tanta est ejus securitas, ut fingat b) *Ἄμω-* b) Ib. p. 63. b. *σιν, τὸν Ἐτέδιμωσιν, ἡὸν Ἀσὴθ ἔπρωτος βασιλέως τῆς ἐν Ὀυασιᾶς* 68.c. *Amosin, qui & Terbmosis* (à Josepho vocatus) *filium esse Aseth Regis Primi XVIII Dynastiae.* Pastorem postremum non tantum primo ponit inter Thebanos loco, sed etiam Primi Regis patrem facit; & ex *Tanità* eum transmutat in *Diosopolitanum.*

Cæterum, pace Syncelli, longè aliter se res habet. Post Sex *Pastorum* tempora, *Reges Thebani Bellum magnum & diuturnum Pastoribus intulerunt*, usque ad eorum expulsionem. Si desierint, *Pastores* antequam coeperint *Thebani*, quomodo longum inter eos Bellum geri potuit? Præterea, *Pastores* ejecti sunt non à *Primo XVIII Dynastiae* rege (quod voluit Josephus) sed à *Septimo*; quod c) mox liquebit. Negari igitur non potest VII illos reges *Thebanos* posterioribus *Tanitis* fuisse contemporaneos. c) Ad Sec. XII.

Quid multa? Sanè non periit *Tanitarum* reliquorum Series, sed extra locum posita est. Reges illi ab Africano in posteriora detrusi sunt. Ille enim, rationibus suis consulens, Reges hos in duas dissipavit Dynastias. d) *ΚΑ Ὀυασιᾶς βασιλέων Τανιτῶν ζ', XXI* d) Syncell. *Dynastia Tanitarum regum VII.* & interpositis *Bubastitis* quibusdam, p. 73-74. *ΚΓ Ὀυασιᾶς Τανιτῶν βασιλέων δ', XXIII Dynastia Tanitarum regum IV.* Horum loco, Africanus *Sex Pastoribus* jam dictis duas alias addidit inanes e) *Pastorum Dynastias*, quas, ante nos, non immeritò e) Syncell. prætermisit Eusebius, cum præter portentosos numeros nihil sint: p. 61. c. Eorum alteri *Ποιμένες Ἑλλῶες* ineptè dicti sunt, Nulla fuit adhuc Græcorum migratio in Ægyptum.

Nos itaque in Canone duas istas *τανιτῶν βασιλέων* Dynastias in hunc locum junctim transposuimus; & *Smedem* numeravimus *Septimum Pastorum* regem; non incongruum existimantes, *Tanitis*, regibus *Tanitas* subjungere. Eorum tempora regnum attingunt. *Thummosis Thebani*, qui *Pastores* expulit. Dispositionis hujus concinnitas ex sequenti historiâ elucebit; sed præter nuda Regum nomina, prorsus nihil exhibet. Jam verò transfretemus in Cretam.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἧ Μίνως πρ... βα... λω-
νίαν ὤκισε, καὶ σίδηρον ἤνευθη ἐν
τῇ Ἰδῇ, Ἀργύρων τῆ Ἰδαίων Δακτύ-
λων, Κέλμινος καὶ ..... Λάων-
τος Ἀθιωῶν Πανδίωνος.

ΑΦ' ἧ Δημήτηρ ἀΦικομμένη εἰς
Ἀθλίνας καρπὸν ἐφύ... υεν, καὶ πρ
... πρ... α... ωτηδ... Τριπτολέμω ἔ-
κελεύει Νεαίφω, ἔτη ΧΗΔΔΔΠ,
Βασιλεύοντος Ἀθιωῶν Ἐρι-
χθίου.

ΑΦ' ἧ Τριπτο... ἔσπερεν ἐν
τῇ Βαεῖα καλεσμένη Ἐλευσίνι, ἔτη
ΧΗΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀ-
θιωῶν...

... υιο... αὐτὴ πόσιν ἐξ. ἤ-
κε Κόρης τὴ ἀργαλίω καὶ Δήμη-
τρος Ζήτησιν, καὶ τὸν αὐτὸν... ἴος
τῶν ὑποδοξαμένων τὸν καρπὸν, ἔ-
τη ΧΗΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀ-
θιωῶν Ἐριχθίου.

... υν τὰ Μυστήρια ἀνέφηεν
ἐν Ἐλευσίνι: ἔτις τὰ... υσαις ποι-
ησ... ἐξέθη... ως ἔΠανδίωνος.

Ex quo Minos primus
rex in Apolloniâ sedes si-
xit; & ferrum repertum
est in Idâ ab Idaeis Dacty-
lis, Celmide... Regnan-
te Athenis Pandione.

Ex quo Ceres Athenas
advenit, & fruges plan-
tavit, &... Triptolemo
Celei & Neara filio, anni
1145, regnante Athenis
Erichtheo.

Ex quo Triptolemus se-
minavit in Rariâ dictâ
Eleusine, anni 1142, re-
gnante Athenis...

... Proserpina raptum
& Cereris investigatio-
nem, & ejus... eorum qui
fruges exceperant, anni
1135, regnante Athenis
Erichtheo.

... Mystera instituit
in Eleusine & Musæi ποῦ-
ses edidit, Pandionis filio.

Era
Aulica.

(151)

174

177

184

Minos Primus.

- a) Num. 36. & 128.
- b) 451.
- c) 513.
- d) 554.
- e) Pausan. Phoc. p. 618.
- f) Stephan. Kud.

Regnum Cretense veterum Græcorum maximum fuit; de quo nihil certi ante *Minoa*. In Eusebiano Canone, a) *Cres indigena*, b) *Cydon*, c) *Apteras*, qui urbem condidit, & nescio quis d) *Lapes*, pro Regibus habentur: qui tamen dubiæ sunt fidei. e) *Apteras* urbs ab homine Delpho condita est. *Cydon* Minois nepos erat. f) *Κυδανία πόλις Κρήτης, ἢ ποῦσες Ἀπαλλωνία, ἀπὸ Κυδωνος* τὴ Ἀπάλ-
λα-

λων (κα) Ἀκακαλίδ (της Μίνω) θυγατρὸς, *Cydonia urbs Cretae, quae prius Apollonia, dicta est à Cydone filio Apollinis & Acacallidis filiae Minois.* In Marmore itaque legendum; ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΝ. *Ex quo Minos primus rex in Apolloniâ sedes fixit.* Desideratur annus. Eusebius ponit annum *Pandionis 3 2: is est πρῶτα Atticæ 151.*

Non convenit inter veteres, a) *utrùm Minos hic esset ad- a) Strab. l. 10 vena, an indigena: Homerus posteriori opinioni ad stipulari videtur, p. 477. a. cum inquit,*

(Ζεύς) b) Πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτη Ἰππεργῶ
Μίνωας δὲ αὐτὴν ἐθὺν ἀμύμονα Διὸς καὶ Λίωνα.

b) Iliad. 13. v. 450.

Jupiter Minoem Primum genuit *Creta custodem; sive Regem: Minos (Secundus, Primi ex Lycasto nepos) genuit Deucalionem, Idomenei patrem.* Strabo, Apollodorus, alii Minoes duos non satis distinguunt; uterque Jove genitus habetur; utriusque gesta promiscuè narrantur.

Minoem advenam esse refert Diodorus: c) *Telemus (Dori filii Hellenis n. Deucalionis pronepos) cum Aelibus & Pelasgis in Cretam trajiciens, ibi regnavit; & ex Crethei filia genuit Asterium. Ille Europam duxit (quam Jupiter à Phœnicia transvexit) que tres filios peperit, Minoa Regem, Rbadamanthyn Νομοθέτην, d) & Sarpedona qui Lyciam occupavit.*

c) L. 4. p. 183. 2.
d) Vide Hero- dot. I. 173.

Ubi cunque verò natus fuerit Minos; illum quidem in Cretà sepultum fuisse testatur Scholiastes Callimachi. *Ἐν Κρήτῃ, ὅπῃ τῶν Τάφῶν ἔστι Μίνω (ἐπιγέγραπτο. ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. Τῶ Ζεῦνι) ἔστι ΜΙΝΩΟΣ ἀπὸ Λείφθῃ, ὡς ἀπὸ Λείφθῶν ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ.* *Ἐκ τούτων ἔν ἔχειν λέγειν Κρήτες ἔτι τῶν τῶν Διός.* In Cretà inscriptum fuit *Minois sepulchro: MINOIS. F. JOVIS. SEPULCHRUM.* Sed progressu temporis vocabulum MINOIS extinctum fuit; ita ut remaneret JOVIS SEPULCHRUM. *Hinc Cretenses se Jovis sepulchrum habere ajunt.* Cæterum non tam injuriâ temporis, quàm imposturâ Cretensi, deletum est *Minois nomen.* Fraudem jam pridem odoratus est Callimachus.

e) Κρήτες αἰεὶ ψεδοῦσι· καὶ γὰρ τῶν τῶν, ὃ ἀνα, σέιο Κρήτες ἐπατήσαντες οὐδὲ ἔτι γίνεσθαι ἐοικὸς γὰρ αἰεὶ.

e) In Hymn. I. in Jovem. v. 8.

*Cretenses semper mendaces. Etenim Sepulchrum, Rex, tum
Cretenses fabricarunt: Tu autem non peristi, Es enim semper,*

Jovem, in Arcadiâ natum, in Cretâ educatum, celebrat Callimachus.

Jupiter Infans in antro nutriti fingitur, quia αἱ παρὰ τῷ Μουσῆ-
μα πελαγαῖς initio ἐν ἀπορήτῳ in secreto tradebantur; postea ve-
rò a) ἐν Κνωσῶ νόμιμον ἐξ ἀρχαίων ἰσθ., Φωερῶς τὰς τελεὰς (αὐ-
τάς κῆσι ᾠραδίδου, in Gnosso antiquitus sancitum erat, ritus il-
los in propatulo omnibus tradi; cum tamen ab Atheniensibus in Eleu-
sine, & in Samoetraciâ, & in Ciconibus Thracia (unde erat Orpheu-
s harum institutor) Mystice traderentur. b) Κατὰ τὴν Ἰδῶν, ἐν ἣ
σωθεῖα τραφῆναι τὸ Θεόν, τὸ π. Ἄντρον, ἐν ᾧ τὴν ὀλίαν εἶχε,
καθέρου), καὶ οἱ παρὰ αὐτὸν διμένοντες οὐκ ὀλίως ἀνεῖν) παρὰ τὴν ἀκρω-
ρειαν ὄντες, In Idâ, ubi Deus educatus est, non solum Antrum, in quo
erat nutritus, consecratum est, sed etiam Portus vicini, qui ad pro-
montorium sunt, similiter consecrantur. Ob Dei appulsum, Portus
etiam consecrari videntur,

c) De Nat.
Deor. l. 3.

d) Steph. in
Γάζα.

e) Scalig. ad
Fragm. p. 36.

f) In locis.

g) In Esaiam,
p. 7.

Cicero c) Joves treis numerat; primum & secundum natos in
Arcadiâ; tertium Cretensem; Saturni filium, cujus in illâ insulâ stu-
pulum ostenditur. Jovis Ægyptii non meminit; neque Gazæ; nisi
Cretensis nomine eum intelligat. d) Γάζα πόλις Φοινίκης παρὰ
τῆς Αἰγύπτου ἐκλήθη ἢ ἢ Μίνωα, ὅτι Μίνως (ὡς τῆς ἀδελφοῦ Διὰ-
κῶ καὶ Ραδάμανθυῶν, ἐξ αὐτῶν ταύτην ἐκάλεσεν. "Ενθεν καὶ τὸ
ἔκρηταις Διὸς παρὰ αὐτοῖς εἶται, ὃ καὶ καθ' ἡμᾶς. Ἐκάλου Μα-
ναῖ, ἐμυλωδύρῳρον κρηταῖσι, ἢ, Gazâ urbs Phœnicia ante Ægyptum,
qua & Minoa vocata est, quia Minos, cum Æaco & Rhadamantho
fratribus, eo profectus illam de suo nomine vocavit. Hinc & apud eos
est idem Jovis Cretensis cultus qui & apud nos: illi Marnan vocant;
Cretagenem Græci. Marnas est e) Dominus Hominum. Hinc au-
tem patet Orientalibus aliquid commune fuisse cum Cretensibus:
& longè verisimilius est Jovem Cretensem è Gazâ, quàm Marnan è
Cretâ demigrasse. Ætate demum S. Hieronymi, f) erat Menou
oppidum juxta civitatem Gazam; & g) Serapium Alexandria, &
Marna templum Gaza in Ecclesias Domini surrexerunt.

Cretenses autem non tantum Jovis incunabula jactant; sed e-
γῶν

tiam a) plerisque Deorum apud se natos perhibent; qui ob beneficia publica honores immortales obtinuerunt. b) Divinos etiam honores, & Sacrificia, & Mysteriorum ritus ex Cretâ ad homines alios pervenisse dicunt; Græcos intellige. Ex Oriëte versùs Occidentè vela faciētibz obijcitur Creta: Neque est absimile vero Cretenses Græcorum prifios *C. Virorum* cultum didicisse. Sanè ex Marmore liquet, Mystera Jovis in Cretâ priùs edita fuisse, quàm Cereris in Eleusine. c) Eὐ ἢ τῆ Κρήτῃ τὰ τὰ Διὸς ἱερά ἰδίως ὀπιπλεῖτο μετ' ὀργάσους. In Cretâ Jovis sacra peculiari modo peraguntur cum Orgiis. Orgia celebrare Græcis dicitur *εὐάζειν* (ab εὐοῖ & εὐάν clamando) d) *Barbaris autem σαβάζειν*; unde & Græcorum quidam τὸν εὐα(μὸν), *Σαβα(μὸν) vocant.* Et Jupiter Cretensibus Sabazius appellatur; sicue Phrygibus, Attis; & Thracibus, Bacchus. Inscriptiones sunt Romanæ e) JOVI SABAZIO dicatæ: tametsi, f) *C. Corn. Hispanus prator Jovis Sabazii cultum ex Urbe ejecerit.*

a) Diod. l. 5. p. 230 b. b) Ib. p. 237. b. c) Serab. l. X. p. 468. c. d) Schof. Aristoph. in Aves p. 583. a. e) Gruter. p. 22 f) Val. Max. l. 1. c. 3.

g) *Σαβαζίων γυν μυστηρίων σύμβολον τοῖς μυσηρίοις δράκων διελοκόωρ. τὰ κόλωνα τῶν τελευτήρων* h) Arnobius vertit: In Mysteriis quibus Sabazii nomen est, aureus coluber in sinum demittitur initiatis, & eximitur rursùs ab inferioribus partibus. Non aliter, i) καὶ σημεῖον ὀργίων βακχικῶν ὄφις ἔστι τετελε(μὲν), etiam i) Jovi Sabazio tantùm, sed & aliis Diis sacra. k) *Δράκων ὀρώμυρ* k) *σημαίνε καὶ θεὸς πάντας, οἷς ἔστιν ἱερός. εἰσὶ ἢ οἶδε. Ζεὺς Σαβάζι, Ἡλί, Δημήτηρ, καὶ Ὀβρη, Ἐκάτη, Ἀσκληπι, Ἡρώες, Σέρπενς visus significat etiam Deos omnes quibus sacer est: sunt autem hi; Jupiter Sabazius, Sol, Ceres & Proserpina, Hecate, Esculapius, & Heroes. Serpentes istos, l) initiis sacros, παρειας vocant; & sunt mansueti; nec ledunt homines: quales in Cretâ etiamnum nasci refert m) Athenagoras fabulam sacram recitat: Jupiter, n) ait, persecutus est Rbeam Matrem, quæ concubicum ejus respuebat: & cùm illa se in draconam convertisset, ipse mox draco factus, mixtus est cum illâ, adstrictâ nodo quem vocant Esculco; sujus concubitus species in caduceo Mercurii spectatur. Caducsum autem * *Ægyptii in specie draconem, matris & femina, conjunctorum figurarunt, Mercurio consecrandum. Hi dracones parte mediâ valuminis sui invicem nodo (quem vocant Hercolis) obligantur.**

g) Clem. Alex. Protrept. p. 11. c. h) L. 5. i) Clem. ib. p. 9. d. k) Artemidor. Onir. l. 2. c. 13 l) Suid. "Οφ. m) L. 1. c. 18. n) Πετροβίη, p. 20.

In nummis etiam Cretensium, duo angues impexi cernuntur, &

cum incendio silvarum adusta tellus in summo venas jacentes liquefacta fudisset.

In Marmore *Celmis* solus ex Idæ incolis nominatur, qui ferrum primi elaborarunt. Clementi memorantur a) *Κέλμις* (*Δαμνα-* a) Clem. Alex. *μυρῆς, οὗ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων πρώτης σίδηρον εὔρον ἐν Κύπρῳ* : in Stron. l. p. 307 Greta potius. Apollonii b) Scholiastes, ex *Phoronidis* auctore, tertium addit; b) Argonau. l. 1. v. 2129.

Κέλμις, Δαμναμυρῆς τε μέγας, καὶ Ἰσάριος Ἀκμων
Celmis, Damnameneusq; ingens, & robustus Actmon.

Strabo c) enumerat quatuor : *Σαλαμῖνον* (lege *Κέλμιν*) καὶ *Δαμνα-* c) L. 10. p. 473 *νῆα*. (*Δαμναμυρῆα*) καὶ *Ἡρακλέα*, (*Ἄκμωνα*. Hercules iste, d) *ἡνιὸς* c. l. 8. p. 355. d. *de Idæis Daëtylis* (non *Alcmena filius*.) *ludos Olympicos instituisse di-* d) Diod. Sic. l. 5. p. 230. d. *citur.*

e) Pausanias quinque nominat, *Herculem* (jam dictum) *Παιον-* e) L. 5. p. 299 *um, Epimedeum, Ξαφίον, & Idam*. Adeo incertus est eorum numerus : f) *alii centum numerant, alii decem, τοῖς ἐν ταῖς χερσὶ δακτύλοις* f) Ibid. c. *ἰσαριθμοῦς, ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀκτύλου* denominatos.

Quales, in Phrygiâ, Idææ Matris g) *Corybantes*; tales, in Cretâ, g) *suprà*, p. 127 fuerunt *Idæi Daëtylis* Jovis : utrique in armis saltarunt; utrique *Cure-* *tes* dicti sunt. Rectè autem h) *Scerpius dixit, ἐν τῇ Κρήτῃ τὰς τῆς h) Strab. l. 10. p. 473* *ῥέας ἡμῶς μὴ νομίζεσθαι μηδὲ σπιχωμαζεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ Φρυγίᾳ* p. 472. c. *μόνον καὶ τῇ Τρώαδι. τὰς δὲ λέγοντας μυθολογεῖν μᾶλλον ἢ ἰστο-* *ρεῖν. In Cretâ, Rhea cultum neque in usu esse, neque ibi receptum; sed in* *Phrygiâ tantum ac Troade : qui aliter affirmant, eos fabulam potius* *quàm historiam tradere; ad id ambiguis locorum nominibus inductos.* Si verum sit, quod quidam ajunt, i) *Curetas & Corybantes fuisse Da-* i) Strab. lib. *etylorum posteros; & Curetas eos fuisse IX, k) qui Jovem susceperunt* p. 247. d. *atque educarunt; necesse est, ipsum Jovem hiscè temporibus recentio-* k) Diod. lib. *rem fuisse,* p. 230. d.

Sed nec *Idæis* his *Daëtylis* tantummodo, qui ferrum invenerunt, & primi Jovis ministri fuerunt, id nomen tribuendum est; quod succedentibus seculis recentioribus Jovis Cretensis sacerdotibus commune fuit. Ex initione Pythagoræ, in illius vitâ hoc docet Porphyrus,

Kk

Κρήτης

Κρήτης δὲ Πηλείας Ἰὼς Μόργα
μύσας προσήενός τ' Ἰδαίων
Δακτύλων, ὕψ' ὧν καὶ ἐκατόμη
τῆ κεραυνία λίθῳ, ἔωθεν μὲν
ἄρ' ἄρ' θαλάττῃ πελώρης ἐκτα-
θείς νύκτωρ δὲ ἄρ' ἄρ' ποταμῶν,
δενεῖν μέλαινα μαλλοῖς ἐστὶ
Φατωμῆ.

Εἰς τὸ Ἰδαῖον καλέμβρον ἀν-
τρον καταβὰς, ἔρα ἔχων μέ-
λαινα, τὰς νενομισμῶν τριτηίας
ἐνεία ἡμέρας ἐκεῖ διέτριψε, καὶ
κατήγαγε τῷ Δίῳ, τὸν τε σφενύ-
μβρον αὐτῷ καὶ ἔτ' ἄρ' ἄρ' θρόνον ἐ-
θεόσωτο.

Ἐπίγραμμα Ἰ' ἐπιγράσσει
Ἰπὶ τῷ τάφῳ, ἐπιγράσσει Πυ-
θαγόρας τῷ Δίῳ ἢ ἡ δεχθῆ.

Ὡδε θανὼν κείται Ζαῦ, ὃν Δία
κικλήσκουσιν.

a) Diod. La-
ert. in Epimen.

Epimenidem etiam (qui lustravit Athenas, Olymp. XLVI) a) Κρή-
τητα ἐκάλων Κρήτες, *Cretenses Curretem* vocant, sive *Idæum Da-*
ctylum.

b) *suprà*, p. 74.

c) *suprà*, p. 219

Pythagoras verò in b) Ægypto itidem initiatus fuit ; ubi ri-
tus Creticis his dissimillimi sunt : c) *color albus* illic facer ; *lana*
autem, tam Ægyptiorum, quàm ipsius *Pythagore scitis*, *profanus*
vestitus est. Sed in antro *Dielæo*, subterraneis sacris amictus niger
magis forsan convenit.

d) Æn. l. 6.
v. 250.

— d) *Atri velleris agnam*

Aneas *matri Eumenidum*, *magnaque sorori*, id est,

Nocti, & Terræ maculat. Et Oraculum, apud Eusebium, jubet
offerri

e) *Præpar.*
l. 4. c. 9.

e) *Φαίδρα* μὲν ἕραίοις, χθονίοις δὲ ἐκαλίγνια χειοῖν.

f) *Ib.* p. 147. b.

Splendida, sive *candida*, *Diis Superis*; *Terrestribus* autem, sive *la-*
feris, *nigra*. Ita Porphyrius interpretatur : f) *Μέλαινα* τιτύπει
ῥδ

Pythagoras, ubi *Cretam* atti-
git, *Morgi*, unius ex *Idæis Dactyliis*,
sacerdotes accessit ; a quibus *Ce-*
raunio lapide lustratus fuit : *manè*
quidem juxta mare pronus exten-
sus ; *noctē* autem *juxta fluvium* ;
nigri agni vellere coronatus.

In *Idæum Antrum* descendit,
nigra lana amictus ; & ex more
recepto, *dies ter novenos* isibic ex-
egit ; & *Jovi* parentavit ; & *pul-*
vinar vidit ; quod *quotannis* ei
sternitur.

Quin & *Epigramma* illi in-
scripsit sepulchro, hoc titulo : *Py-*
thagoras Jovi : *cujus principium*
Zan jacet hoc tumulo ; qui vul-
gò *Jupiter* audit.

ἡ γῆ Φύσις σάβην, *Nigra* : talis enim Terra, naturaliter obscura. Sed, quid ad Jovem? In a) nummo (in honorem Titi) ZEYC KPHTAΓENHC inter sidera collocatur, fulmine armatus. Et in Fulminatoris sacris, *Lapis fulmineus* hic, ad purificationem Pythagoræ, non ineptè adhiberi videtur. Cæterum, ritus religiosi ad rationis normam non sunt pensiculatim exigendi.

Erat autem Seculum hoc, de quo agimus, religiosissimum: hisce enim temporibus (Mosaico proximis) ubertim pullulârunt superstitiones Græcicæ; quæ pro locorum varietate multiplicatæ, diversos habuerunt auctores. b) *Orpheus, Pieria; Musæus, Arbe-* b) *Tertullianus; Melampus, Argis; Trophonius, Baotia initiationibus hominibus* Apolog. obligarunt. Omnium autem illustrissima sunt

Eleusinia.

Inter Deos *Cabiros*, præter *Jovem & Bacchum*, c) numerantur c) *Ceres & Proserpina*. De adventu *Cereris* in Atticam, & de raptu *Proserpina* multa narrant Græci. Historicam rei fidem facit *Diodorus*.

d) *Cum magna* (inquit) *siccitas & frugum perniciēs pervasisset totum ferè terrarum orbem, præter Ægyptum propter propriam regionis naturam, Erechtheus, genere Ægyptius, ob cognationem* (cum Atheniensibus) *magnam frumenti copiam ex Ægypto advexit Athenas. Illi pro hoc merito bene affecti Regnum benefactori detulerunt; qui principatum suscipiens, Initia Cereris in Eleusine & Mystera celebrare docuit, ritibus ex Ægypto translatis.* Adjicit *Diodorus*,

1. *Adventus Dea in Atticam rectè attribuitur temporibus istis in quibus fruges, ejusdem cum Deâ nominis, importata sunt Athenis.*

2. *Rursus, Seminis inventio initio fuit ex beneficio Cereris: sed & fatentur Athenienses, quòd adventus Cereris ad eos & donum frumenti contigit regnante Erechtheo, & frugibus ob pluviarum defectum absumptis.* 3. *Præterea, illo tempore cæperunt in Eleusine Initia & Mystera hujus Deæ.* 4. *Sacrificia etiam & consuetudines Atheniensium & Ægyptiorum eodem modo se habent. Nam Eu-*

melpida (five ἱεροφαιῶν), *Antistites Eleusiniorum* à *Sacerdotibus Ægyptiis* (primæ classis) & *Κηρυκες Eleusinii* à *Pastophoris Ægyptiis* (secundæ classis) *traducti sunt*. 5. Porro Athenienses soli ex *Græcis per Isidem jurant*; & *cæteroqui specie & moribus simillimi sunt Ægyptiis*. Illos horum colonos fuisse a) dixerat.

a) *suprà*, p. 110.

b) *Herod. l. 2.*

c) 19.

c) *suprà*, p. 113.

d) *suprà*, p. 194

e) *L. 2, p. 110.*

Isis, *Ægyptiorum dea*, b) *in urbe Busiri maximum templum habet*: *Ea autem est quæ Græcè vocatur Δημήτηρ, Ceres*. Cecrops rex primus, c) *Minervæ cultum*; Erechtheus sextus, *Cereris in Atticam* d) *transtulit*: In *Ægypto autem celebrata sunt* d) *Cerealia prima*.

In mutilo Marmore legitur *Triptolemus Celei filius*. *Homerus, hymno in Cererem*, apud e) *Pausaniam, alios recenset, τὰς διδάχθηντες ὑπὸ τῆς θεᾶς τὴν τελετὴν, qui initia didicerunt à Dea*.

Δείξεν Τριπτόλεμω τε, Διοκλεῖ τε πλῆξιπῶν,
 Εὐμόλπῃ τε βίῃ, Κελεῶθ' ἠγήτορι λαῶν,
 Δρημοσώλῳ ἱερῶν, καὶ ἐπιφραδὲν ὄργλα πῦσι.
 Monstravit Triptolemo, & Diocli equorum frantori,
 Et Eumolpo robusto, & Celeo Regi,
 Ministerium sacrorum, & indixit eis Orgia.

f) *Pausan. ib.*

g) *Protrept. p. 13. a.*

h) *Arnob. l. 5.*

i) *Marm. Attic. p. 71.*

j) *Marm. Attic. p. 71.*

k) *Pausan. Attic. p. 71.*

l) *Marm. Attic. p. 71.*

m) *Erymolog. M.*

n) *Pausan. Arcad. p. 49.*

o) *Pausan. Arcad. p. 49.*

p) *Pausan. Arcad. p. 49.*

q) *Pausan. Arcad. p. 49.*

r) *Pausan. Arcad. p. 49.*

s) *Pausan. Arcad. p. 49.*

t) *Pausan. Arcad. p. 49.*

u) *Pausan. Arcad. p. 49.*

v) *Pausan. Arcad. p. 49.*

w) *Pausan. Arcad. p. 49.*

x) *Pausan. Arcad. p. 49.*

y) *Pausan. Arcad. p. 49.*

z) *Pausan. Arcad. p. 49.*

f) *Pbliasii Dysaulem, Celei fratrem, istis addunt*; Clemens, *Eubuleum*. g) *Βεκόλῳ ὁ Τριπτόλεμῳ ἑὸν ποιμῆν ἢ ὁ Εὐμόλπῳ, σοβῶντι ἢ ὁ Εὐελάδῳ*. h) *Arnobius, Boum Triptolemus, capellarum Dysaules eufos, Eubuleus porcorum, gregis lanitii Eumolpus*. Celeus Homero Rex est, & *Servius Eleusinis regem agnoscit*: *Virgilio autem & Ovidio est pauper senex*.

Anno post adventum *Cereris tertio*, i) *Triptolemus seminavit in Rbaria*. k) *Τὸ πεδίον τὸ παλαιὸν σααρέλιον πρῶτον λέγασσι, καὶ πρῶτον ἀνέστη (αι) καρπὸς, Dicunt frugum femina, primum jacta in campo Rbario, adolevisse: Ideo hordeum, ad molas in sacris, inde peti solet. Ibidem ostenduntur Area, & Ara Triptolemi. Rbaros Celei pater fuit: inde nomen*.

Triptolemus l) Eumelum, primum Achaia regem, agriculturam docuit. Locus ὡπὸ τῆς ἀρῆν dictus est m) *Ἀρῆν*, ubi postea urbs *Patrae*. An verò n) *Arcadem docuerit ἢ πόλιν τῆς ἀρῆς*, dubitari potest: quia *Lycæon*, *Arcadis Avus*, posthac memoratur in *Marmore*.

Eumolpus Thrax Eleusiniis auxilia attulit contra Erechtheum.

a) *Com.*

a) *Commissa inter Eleusinos & Athenienses pugna, hinc Rex Erectheus, inde Eumolpi filius Immarradus ceciderunt. Arma dein his conditionibus posita: ut Eleusinii in cateris essent Atheniensibus subditi; Initia autem ipsi tanquam propria retinerent; ac Eumolpus & Cecli filia sacra facerent Deabus, Cereri & Proserpinæ. Hinc est; Eumolpidas postea fuisse τ̄ πλετων̄ ἐξάρχης.*

a) Pausan. Astic. p. 7A

Androtion (apud Scholiastem b) Sophoclis) scripsit, non Eumolpum hunc Thracem, sed ab eo quintum, invenisse Mysteria. Eumolpi filius erat κηρῦξ· hujus, Eumolpus alter; hujus, Antiphemus; hujus, Musæm, poetæ; hujus, Eumolpus tertius, qui Mysteria docuit, & fuit Antistes. Verum sententia prior, de Eumolpo primo, Marmoris, & Homeri auctoritate sancitur. Tertius Eumolpus, primi abnepos, Mysteria Minora, in Herculis gratiam, instituit.

b) Oedip. Coloni.

c) *Aristoteles (de Atheniensium repub. post exutam potestatem Regiam) dicit; quod Rex (Sacrorum) Mysteria primum curabat, cum Ministris, quos Populus eligebat: erant autem quatuor: duo ex civibus universis; unus (Ἰεροφάντης) ex Eumolpidis; unus (Ἰεροκέρυξ) ex Cerycibus. Erat autem gens κηρύκων vetustissima.*

c) Harpocrat. in Ἐπιμνησ.

d) Κηρύξ, ὁ μὲν τις τ̄ Μυσικῶν, ἀπὸ Κήρυκος τ̄ Ἑρμῆ καὶ Πανδρόου τ̄ Κεραυροῦ, Ceryx quis è gente Mysticorum, à Ceryce Mercurii filio & Pandrosâ Cecropis filia: non caduceator, neque præco; sed sacrorum minister. De hac gente, Lex est Solonis. e) Ἐν ἧ τ̄ τις κύβεσσι τοῖς ἀπὸ τῶν Δηλιασῶν, ἕτας γέγραπται, In tabulis publicis hujusmodi Lex est de Deliasis (Δηλιασῶν autem sunt Θεωροῖι in Delum insulam missi) καὶ τῶ Κηρύκει, ἐκ τῶ ἑρμῆς τῶν Κηρύκων τῶ τ̄ Μυσηριώτῶν. Τέτρες ἡ ὠροστέιν ἐν τῶ Δηλίῳ ἐμασπῶν. Duo Ceryces sunt, è gente Cerycum Mysticorum: iidemque annuum in Delio templo Parasiti sunt. f) τὸ ἧ τ̄ Παρασίτις ὄνομα πάλαι μὲν λῶ σεμνὸν καὶ ἰερόν, Parasiti autem nomen olim quidem honestum fuit & sacrum.

d) Pollux. l. 8. c. 9. §. 22.

e) Athen. Deipn. l. 6. p. 234. f.

f) Ibid. &

Hi Mysteriorum ἐπιμεληταὶ veste, comâ, strophio (sive redimiculo) insignes fuerunt, & distincti. g) Ἐν ἧ ἕως κατ̄ Ἐλευσίνῃ μνηστοῖς, ὁ μὲν Ἰεροφάντης εἰς εἰκόνα ἔδημιουργῆ ἐπισκιάσθη. Δαδῶξ δὲ εἰς τλω̄ Ἡλῖς. Ἐὸ μὲν ὅπῃ βαμῶ, εἰς τλω̄ Σελήλυ. ὁ δὲ Ἰεροκέρυξ, Ἑρμῆ, In Eleusiniis Mysteriorum Ἰεροφάντης, Antistes ceremoniarum ἡ habitu ac specie representat Demiurgum:

g) Euseb. Pr. l. 3. p. 117. a.

Daduchus, Solem; qui ad *Aram* consistit, *Lunam*: *Hieroceryx*, *Mercurium*. Demiurgus, in Mysteriorum theologia, est summus Naturæ Opifex, qui Universum hoc disponit: Is Platonicis Nōs vocatur, & Ἀόγῳ; Vulgo, *Jupiter*. Δαδύχῳ autem hic, qui in Eleusiniis ministrat, καὶ ἐξοχλῶ dicitur; non quivis *facem gestans*, qui Cereris a) *sacra ardentium tadarum jactatione celebrat; quia facibus, ex Ætna vertice accensis, Proserpinam quasissse in Sicilia Ceres dicitur.*

a) Lactan. l. i. c. 21.

b) Joann. Antiochen. MS. p. 267.

Ab hoc exemplo, in b) *Olympiis* (Antiochiæ Syriæ, Commodò imperante, celebratis) Ἀλιτῆρης *gestabat stolam induriam, & instar nivis candidam; caput coronâ (lychnitibus, margaritis aliisque pretiosis lapillis insignitâ) cinctus; manu gestabat sceptrum, eburneum; pedibusque sandalia alba. Quamdiu habitum hunc gestaret, honores divini ab omnibus ei deferebantur, tanquam ipsi JOVI. Neque per totum illud tempus domum aliquam subiit, neque lecto sese reclinavit; sed humi, sub dio dormiens, substratis ei stragulis mundis, & storeâ junceâ, super lapidibus recumbebat, in Hypatbro Cesario Baslica. Ο ἱ Γρηγορίου & ipse gestabat stolam candidam; & coronam ex auro solido, in laurea modum fabrefactam: Hunc verò, tanquam APOLLINEM, venerabantur. Ἀμφιθαλῆς etiam stolâ candidâ, holosericâ, indutus incedebat; coronam gestans, ex lauri foliis contextam; cujus in medio erat aureum Jovis signum: Amphithali huic, tanquam MERCURIO, divinos honores deferebant.*

Cæterùm *Mysteria* non uno eodemque tempore omni ex parte perfecta & expleta fuerunt: Religio paulatim exornari solet. *Mysteria Minora* postmodum introducta sunt; quæ tamen facta sunt, *Majoribus prævia*. c) Ἐστὶ τὰ Μικρὰ ὡσπερ προκάθαρσις καὶ προεργασίαι τῶν Μεγάλων, *Mysteria Parva sunt veluti lustratio prævia Magnorum. Qui initiari cuperent, lustrari solebant. Sed & καθαρὸς; harum religionum pars præcipua, nondum receptus; sed initio Seculi proximi institutus est.*

c) Schol. in Aristoph. Plut. p. 85. c.

Ad
SECULUM XI.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἔ Καθαρισμός πρῶτον ἐ-
γύστο ..... ΔΠ, βασι-
λεύοντ' Ἀθηνῶν Πανδίου τ' Ἐ-
κέρου τ'.

ΑΦ' ἔ ἐν Ἑλλάσιν ὁ Γυμνι-
κός .....

ΑΦ' ἔ ..... τ' Λυκαῖα ἐν Ἀρ-
καδία ἐγύστο, καὶ ..... Λυκάου τ'
ἐδόθησαν τοῖς Ἕλλησι ..... βασι-
λεύοντ' Ἀθηνῶν Πανδίου τ' Ἐ-
κέρου τ'.

ΑΦ' ἔ κα ..... ἡσία Ἡρα-
κλῆς ..... βασιλεύοντ' Ἀθηνῶν
Αἰγέως.

ΑΦ' ἔ Ἀθήνησι ..... ἡ καρ-
πῶν ἐγύστο, καὶ ματ' Ὀμήρου Ἀ-
θῶν ... λων ἐνε ..... ὑπάρχεν ...
ας. αμ Μίνως ἀξιώσθη, ἔτη ΧΔΔΔΙ,
βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Αἰγ.

ΑΦ' ἔ Θεσ ... Ἀθηνῶν τ' ἑ-
δώδεκα πόλεις εἰς τὸ αὐτὸ σνω-
πισεν, καὶ πολιτείαν καὶ τὴν δημο-
κρατίαν ἀπέστω .....

..... ὅς Ἀθηνῶν τὸν ἦ ἰσμί-
ων ἀγῶνα ἔθηκε, Σίνιν δ' ἄποκτείνας,
ἔτη ΙΠ·ΗΗΗΗΙΔ' ἈΔΔΔΠ.

Ἀπὸ τ' Ἀμμων ... τη ...
ΔΔΔΔΠ

EX quo Lustratio pri-
mum instituta est...

1062, regnante Athenis
Pandione Cecropis filio.

Ex quo in Eleusine Gy-
mnicum certamen insti-
tutum.....

Ex quo Lycaea in Arca-
diā instituta, & .... Ly-
caonis dabantur Graecis
..... regnante Athenis
Pandione Cecropis filio.

Ex quo ... Hercules
..... regnante Athenis
Aegeo.

Ex quo Athenis sterili-
tas frugum contigit, &
consultus Apollo .....
quas postulaverit Minos,
anni 1031, regnante A-
rthenis Aegeo.

Ex quo Theseus ... Ar-
ticas XII urbes in unam
collegit, & reipublica for-
mam & statum popula-
rem.....

Isthmiorum certamen
proposuit, sine occiso, anni
995.

Ex quo Ammon...

Æra
Attica.

257

288

324

anno

ΔΔΔΔΠ. βασιλευστος Ἀθηνῶν Θεσέως. ΑΦ δ' Ἀργείνων .. Ἀδρας .. ἐβασίλευσαν καὶ τὸν ἀγῶνα .. ν .. αι .. ηθ .. αι .. ἔτη ΙΗΙΗΗΗΗΗΔΙΔΔΔΔΙΙΙΙ , βασι- λευστος Ἀθηνῶν Θεσέως.	anni 995 regnante Athe- nis Theseo. Ex quo Argivi .. Ad- rast ... regnarunt, & cer- tamen ... anni 994, re- gnante Athenis Theseo.	Æra Attica. 325
--	---	-----------------------

Κ Α Θ Α Ρ Μ Ο Σ

Ægyptiorum meminimus, *Cecropis, Cadmi, Danaï, Erechthei*, qui, ex Ægypto profecti, Græcos institutis civilibus erudierunt. Tandem etiam Græci in Ægyptum penetrarunt, ut eorum ritus & sacra cognoscerent. Horum primus habetur *Orpheus*, licet patriâ Thrax. Illius enim pater fuit *Oeagrus*, qui in Pieriâ Bistonibus imperavit. a) *Orpheus in Ægyptum profectus, multa ibi didicit: ita ut tam Initiationibus & Theologiâ, quàm Poësi & Melodiâ esset Græcorum præstantissimus.* Ille ex Ægypto asportavit b) τῶν μυθικῶν τελετῶν τὰ πλεῖστα, καὶ τὰ πῶς τὴν ἑαυτῆς πάλιν ὀργασζόμενα, ἔτιν ἔ ἐν ἄδης μυθολογίαν, plerisque *Mysteriorum ritus; & Orgia Bacchi; & Mythologiam de inferis.* Initia enim *Osiridis eadem sunt, quæ Bacchi; & Isis simillima sunt istis Cereris; nominibus tantum differentibus.* Initia *Cereri & Baccho fuerunt communia; & sexto Eleusiniorum die Jacchum Mysticum deducebant, qui aut Cereris, aut Proserpinæ filius habebatur.*

a) Diod. Sic.
1.4. p. 162. a.

b) Ibid. l. r.
p. 60. d.

Inter Initiorum ceremonias maximè necessarias habetur *Καθαρμὸς Lustratio*; quam hisce temporibus (id est, ætate Orphei) institutam fuisse docet Marmor. Sacris Eleusiniis non ita pridem, introductis, accessit jam in sanctitatis Græcæ cumulum ritus iste; in Oriente pridem usitatus.

Lustratio autem duplex: vel Expiatio Cædis; vel Præparatio ad Sacra. c) *Carmanor, ἐ Κρετῆ, καθάραι ἀπόθλινα Ἀπολλινεμ de ca- de purgasse dicitur.* d) *Hercules Mysteriis Eleusiniis initiatus est, cum Museus Orphei filius esset eorum antistes: vel Eumolpus, ut e) alii, ἢ ἄλλοις ἔως Εὐμόλπου εἰς Ἐλευσῖνα, βεβλήμενος μνηθίνας.* Ille enim (Eurethei jussu) Cerberum abducturus ab Inferis, non nisi initiatus descen-

c) Pausan.
1.10. p. 62. e.

d) Diod. Sic.
1.4. p. 162. a.

e) Schol. Ho-
mer. Iliad. β.

ascendere, voluit. a) *Cum vero Lex veteraret, propugnium initiatus* a) Schol. Aristoph. Plut. p. 87.
 facta sunt *Mysteria Minora; quibus ille initiatus est.* b) *Ceres τὸν καθεμὸν τὸ Κενταύρων φόνος, ἀπεχρίσθη ἀπὸ τῆς Γενταύρων κα-* b) Diad. Sic. l. 2. p. 155. c) s.
dem, Parua Mysteria instituit, in honorem Herculis. Theseus (Hercu- c) Plutarch. Theleo, p. 5. c.
 lis xmulus) post caedes, c) *καθιεθῆναι expiari petiit; Phryalide τῶν*
νεομυμῶν ἀγῆναι, καὶ μετὰ τὴν ἑορτήν, ἐν ἱερῶν οἴκῳ, ἄλλοι
solemni lustrantes cum, & immolantes hostias ad placandos Deos, inui-
taverunt domum. d) *Bellephoron Glauci f. Sisyphi n. Corintho pulsus,* d) *Apollo*
ob eadem imprudenter factam, confugit ad Pratum Argivorum regem,
ut ab eo expiaretur. Alia satis obvia sunt apud Græcos hujus generis exempla.

Ad alterum lustrationis genus; apud Ægyptios & Ebræos, requirebantur e.) *Lavacrum; Jejunium, Castimonia; neque* e) *supr. p. 217.*
 aliter in Eleusiniis. *Lavationem Mysterium lustrationem* f) *teti-* f) *p. 198.*
 gimus.

Jejunium innotescit ex solempni responsionis formulâ. g) *g) Clem. A-*
 τὸ σῶμα τῶν Ἑλεουσίων μυστηρίων ἐνήσθαι. Ἐπιὸν τὸ κικεῖνα. Arnobius vultit, h) *Symbola, qua rogati sacrorum in acceptationibus* h) *Arnob. l. 5.*
 responderis; *Jejunatio: Ebibis cyconem.*

Ad Castimoniam attinet, quod dixit Arrianus: i) *Hominem* i) *In Epist.*
 ad *Sacra ritè accessurum* κτ' ἰσοίας, καὶ κτ' ὀχλῶν, καὶ κτ' ἐπισημῶν. l. 3. c. 21.
 καὶ κτ', post sacrificium, & post preces, & pramissa castitate. Anti-
 stes itaque matrimonio abstinebat; k) *Sacerdotes Cereris Eleusinia* k) *Schol. in*
liquore cicuta ungebantur, ut à concubitu abstinere. S. Hiero- *Perfi Sat. 5.*
 nymus dicit. l) *Hierophantas Atheniensium usque hodie oicuta sor-* l) *Con. Jovi-*
bitione castrari; & postquam in pontificatum fuerint electi, viros esse *nianum l. 2.*
desuere. Neque hoc Eleusiniis proprium: tam in m.) *Cybeles,* m) *Julian. O-*
 quam in *Isidis* lacris, *pauca ac vino* abstinebant; etiam n.) *à mulieri-* n) *rat. 5. p. 302.*
bus. *Tanta est Religionum congruentia.* Procopius autem *Gaza,* o) *ibid. p. 325.*
 us notat, o) *Purificationes in Lege (Mosaicâ) constitutas à Gue-* o) *In Deuter.*
nici differre; quod ea cum incantationibus, salibus, lauro, bordea,
mari, & transitione per ignem, fieri solebant.

A Δ Η Σ.

DE Inferis hic dicendum: tum quod η̄ τ̄ ἐν ἀδύ μυσθολογία ad Orpheum referatur; qui (Argonautis annumeratus) hoc se-
 culo

culo floruit; tum quòd *Eleusinia* Ævum futurum & statum post mortem respexerint.

- g. I. Initiati quidem non solum in a) vita, sed etiam post mortem, aliis & feliciores, & honoratiores habebantur. Animas enim lustrationibus à mortalium rerum contagione defæciores reddi, & ad divinarum rerum contemplationem magis expeditas effici credebant. b) *Sophocles de Mysteriis scripsit*,
 a) Plutarch. de audiend. Poetis. p. 28. f.

ὡς τριτάτοις
 Κεῖνοι βροτῶν, οἱ ταῖσ' ἀρχαῖντες τέλη,
 Μωλῶσ' ἐς ἄδης· τίς δ' ἄλλοις γὰρ μονοῖς ἐκεῖ
 Ζῆν' ἔστι, τίς δ' ἄλλοις πατρὶ' ἐκεῖ παρὰ.

———— Felices nimis
 Initia quotquot ista cuncta conspexerint
 Bunt ad Orcum : namque eos solos manet
 Ibi Vita ; reliquos, miserias prater, nihil.

Diogenes autem, cum tale quid audisset, Quid? ait, num Patetioni furi, quòd initiatus fuerit, fors erit melior post mortem quam Epaminonda?

- c) Ranz, Aët. I. line.

Chorus c) Aristophanis, apud Inferos,

Μόνους ἡμῖν ἥλιος,
 Καὶ φέγλος ἰλαρὸν ἔστιν,
 Ὅσοι μεμυημένοι, ἄ-
 σεβῆ τε διήγοιμεν
 Τρόπον.

Solis nobis Sol
 Et lux hilaris est,
 Quis initiatur, &
 Piam degimus vitam.

- d) Phaedone, P. 52. e.

d) Plato, ὅς ἀμύητος ἢ ἀτέλειος ἐς ἄδης ἀφικησὶν βορβόρῳ κείσῳ· ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελειωμένος ἐκείσῳ ἀφικόμενος, μὴ θῶν οἰκῆσθαι. Quicumque non expiatus neque initiatus migrabit ad Inferos, jacebit in tuto: quicumque vero purgatus atque initiatus illuc accesserit, cum Diis habitabit.

- e) In Panegyrico.

Isocrates de Mystetis istis, e) Τελετῆς οἱ μετεχόντες, ὡς πρὸ τῆς βίης τελευτῆς, ἢ ἔσμπαντος ἀγῶνος, κἀδὲ τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν, Initiorum participes, & de Vita exitu, & de omni Ævo, jucundas res habent.

- f) Oper. Platoni, p. 308. e.

f) Gorbias, apud auctorem Axiochi, de Beatis apud Inferos, xi.

Εν ᾧ ἴσα πᾶσι μεμνημένοι οἶσι τις προσδρα. Quod & Diogeni di-
 xerunt a) Athenienses, Ἐν ἄδᾳ προσδρας οἱ μεμνημένοι τυγχάνουσι, a) Laert. l. d.
 Apud Inferos Initiati priorem locum obtinent. Nec immeritò, cum p. 147. b.
 Initiati & ad meliorem vendi rationem obstricti, & rerum Natu-
 ralium scientiâ instructi fuerint. *Mysteriis*, inquit Cicero, b) ex agre-
 sti inhumanis, vitâ exculti ad humanitatem, & mitigati sumus. Initiis,
 ut appellantur, ita revera principia vite cognovimus: neque solum cum
 latitia Vivendi rationem accepimus, sed etiam cum spe meliore Morien-
 di. Arrianus, c) Οὕτως ὡφέλιμα γίνε) ἡ Μυστήρια, ἔπος εἰς c) In Epictet.
 Φαντασίας ἐρχόμεθα, ὅλη δὲ πᾶσι παιδεία καὶ ἐπανορθώσις ἔστι βίη κατὰ 1.3. c. 21.
 αἴτη πάντων ἅδ' ἴσα τῶν παλαιῶν, Sic Initiis sunt utilia, si acce-
 dat opinio, quod ista omnia ad erudiendam & corrigendam Vitam à
 veteribus instituta fuerint. Et quidem d) Τελετή vocabatur, quòd d) Etymologia
 vitæ perfectionem adferre credebatur. M.

De naturali Mysteriorum Philofophiâ, Clemens. In Myste-
 riis Græcis, inquit, e) ἀρχὴ μὲν ἡ καθάρσις, καθάρσις ἢ τῆς καρδίας e) Strom. l. 4
 εἰς τὸ λυτῶν. Μετὰ τὸ δὲ οἶσι τὰ μικρὰ μυστήρια, διδασκαλίας p. 182. a.
 πᾶσι τῶν ἁγίων ἔχοντα, ἡ προσῆγορίας τῶν μελλόντων. Τὰ δὲ Μεγάλα
 περὶ τῶν Συμπάντων ἡ μακρὰ ἐπιπολεῖται) ἐποπτεύει ἡ καὶ
 φηνοῖν τῆ φύσιν ἔτα πρᾶγματα, Primo loco sunt Expiationes, ut &
 Lavacrum apud exteros: post has sunt Mysteria Parva, qua fundamen-
 tum aliquod habent Doctrina, & preparationis ad futura. Magna
 autem Mysteria versantur circa Universum: non amplius discendum
 est, sed inspicenda & animo comprehendenda est Natura & res sive
 Rerum natura. Ideo f) οἱ τὰ μυστήρια ὁφθαλμοῦντος λέγον) f) Suidas.
 ὡς δεχθῆ μὲν Μύσαι μὲν ἐμαυτὴν δὲ Ἐπόπ) ἢ Ἐφοροί, Qui acci-
 piunt Mysteria in principio vocantur Mystæ; post annum Epoptæ, vel
 Ephori, id est, Inspectores. Rerum naturam in Eleusiniis doceri te-
 statur Seneca. g) Eleusis servat quod ostendat revisentibus: Rerum g) Nat. quæst.
 Natura sacra sua non simul trahit. Atque alibi, h) Hac ejus initiamen- 1.7. c. 31.
 ta sunt, per que non municipale sacrum, sed ingens omnium deorum, h) Epist. 90.
 templum, Mundus iste, referatur: cujus vera simulacra verasq; facies
 spectandas Mentibus protulit. Nam ad spectacula tam magna hebet
 Visus est. Dion Chrysostomus i) initiandum exhibet, πολλὰ μὲν i) Orat. 28,
 ἀφ᾽ ἧς μυστικὰ θεάματα, πολλῶν δὲ ἀκρόντα ταῦτων Φανῶν, ὁκότῃς p. 101. d.
 πὶ καὶ φῶς ἐναλλάξ αὐτῶ Φαινομένων, ἀλλῶν τε μυσίων γηγο-
 ρήσων, multa videtur arcana spectacula, multasq; audientem e-
 jusmo-

justi modi voces ; tenebris & luce vicissim illi apparentibus ; aliag, pluri-
ma fieri.

S. II.
a) Plutarch.
de Iside, p. 372

b) Ibid.

c) lb. p. 382. c.

d) Plut. de Isi-
de, p. 364.

e) Metamor.
l. II. prope
finem.

f) Sept.

g) Et p. 1020 g.
A.

Ut Isis Aegyptiis, ita Graecis Ceres, Naturam significat. a) Ηΐςδ
τοῖς ἑσπέρῳ τὸ ἑ φύσεως ἡλιου καὶ δεκτικὸν ἀποσις ἡμέσεως, Est
nim Isis Naturae pars ea quae quasi faminea, & suscipit omnis gen-
erationis. b) Καθὼ πῦρ καὶ παυδεχῆς ἑσπὸ τῆ Πλατωνῆος, ἑσπὸ τῆ
πῦρ καὶ Μυλωνουμος κέκληται, Δὲ τὸ πάσαις, ἑσπὸ τῆ ἄδης τρεπο-
μῶρη, μορφῶς δέχεσθαι καὶ ιδέαις, Unde à Platone vocatur Nutrix & o-
mnium rerum, Suscipit, & a plerisque, Mille-habens-nomina: quod,
à Ratione versa, omnes formas suscipiat & species. Sacerdotes ita-
que variegatam Deae vestem induebant. c) Σπῆλαι αἱ μῶρ ἰσίδου
παύκλαι τῆς βαφαῖς. Περὶ δὲ ἄλλω ἡδυνάμεις αὐτῆς, πάντα γνο-
μῶρη καὶ δεχομῶρη φῶς, σκότος ἡμέρας, ἕσπῶς πῦρ, ὕδωρ,
ζῶην, θάνατον, δέχεται, πῦρ, ἰσίδου, Isis amicula sunt tenebrae varia.
Ejus enim vis versatur circa Materiam, quae omnia parcurit & susci-
pit; Lucem, Tenebras; Diem, Noctem; Ignem, Aquam; Vitam,
Mortem; Initium, Finem. Materia Prima omnium Mater dicitur,
quod omnia ex ea facta sint: Suscipit etiam, quod omnia
dissoluta ad eam redeant.

Varia subcoelestis Naturae reciprocaiones (modò ad hujus
Vita lucem, modò ad Materia tenebras) in Osiridis fabulis, & in
nocturnis Mysteriis tradita sunt. d) Οὐ μολογῆι νύξ τελευτῆ τις λε-
γούσῃ οὐσῆιδου Νεωασμοῖς, καὶ τῆς αἰαβιδόσῃ ἑ καλύψο-
υσῆας ομοῖος ἡ καὶ τῆ αἰαβιδόσῃ τῆς τῆ φῶς, Nox initiationis conve-
nit his quae dicuntur de Osiride discerpta, & redi vivo, ac renato, nec non
& de sepulchris ejus. Apuleius de seipso initiato, e) Accessi, in-
quit, consinium moris: & calcato Proserpine limine; per omnia
versus elementa, remeavi: Nocte mediâ vidi Solem candido coru-
scentem lumine: Deos Inferos & Deos Superos accessi coram, & allo-
raui de proximo.

Ex vetustissima de duobus f) Principiis contrariis philosophia
gnatum est duplex illud Deorum genus. Deus Opifex, in Græco-
rum theologia, vocatur Ζεὺς, penes quem est Vita: Materia dicitur
Αδης, penes quem dissolutio, sive Mortis: illi tribuitur lux & dies, hu-
ic tenebrae & ἀφανισμός. Est enim ἀδης, g) Lucis privata. Super-
ior pars Mundi sub Jove ponitur, Infima ἑσπὸ Ἄδης, sub Plutone:
pars Media, inter duo hæc Principia contraria reciprocaionibus per-
petuis

petuis agitur; Vita & Mors, Lux & Tenebrae, Bonum & Malum alternatim obtinent. a) Hippocrates asserit, nihil gigni, neque profus interire: sed homines (ait) existimant, τὸ μὲν ἐξ ἄδης εἰς Φῶς ἀνέστην, καὶ εἰς ἄδην μὲν πάλιν ἀποπέσειν, illud gigni, quod ex Hade crescit in Lucem; illud autem perire, quod ex Luce decrevit in Hadem. Statuerunt scilicet Veteres, Nihil ex nihilo fieri, aut in nihilum reduci. Nam si Interitus rerum mutationi accederet, Universi tandem abolitio sequeretur, neque suppeteret, unde res renascerentur. Ex eorum sententiâ b) Hierocles, de Opifice: Οὐ γὰρ ἰκανὸν αὐτὸν εἶναι ᾗηθησαν ἀποστειλῶς ὑποστῆσαι δυνάμει Κόσμου, οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲν ἐξ αἰδίου ἐνεργῆσαι, ἀλλ' ἀφρονήτης Ἰλῆς ἀνεργεία, ipsum enim non censēbant idoneis viribus instructum ad producendum Mandati omnibus numeris absolutum, propriâ solūm virtute & sapientiâ ab eterno operatum; sed ope Materiae non genitâ, id est, coaeternæ. Δημιουργῶ attribuant ordinem atque pulchritudinem Mundi; molem autem Materiae. Nomen τὸ Κόσμος Universitati primum à Pythagorâ datum est.

a) De Dictâ, p. 6

b) De fato, p. 6

Quod Graecis Ἄδης, Aegyptiis Amenthes dicitur. Τὸν ὑποχθόνιον τόπον εἰς ὃν οἱ ψυχαὶ ἀπέρχονται μετὰ τὴν τελευτήν Ἀμένθω καλεῖται σημαίνοντι ἑὸν ὄνομα τὸν λαμβάνοντες καὶ διδόντες, Locum subterraneum, in quem putant Animas ferri post mortem, vocant Amenthes, quod nomen significat, Accipientem & Dantem,

§. III. c) Plutarch de Iside, p. 362. d.

Immortalitatem Animæ d) primi tradiderunt Aegyptii. Nihil Animas neque genitas neque interituras; sed Amenthes eas nascentibus præbere, à morientibus recipere, existimabant. e) Τὸ σῶμα τὸ δὲ καταφθάνοντι εἰς ἄλλο ζῶναί εἰς (ἄλλο). ἐπεὶ δὲ ἀφείληται πάντα τὰ χροῖα, καὶ τὰ ὀστέα, καὶ τὰ κτενῆα, αὐτὴ εἰς ἀφρόντα σῶμα γινώσκον ἐξέρχεται, Corpore autem moriente, Anima in aërad quod nascitur animæ continuo migrat: Ubi verò per omnia tempora, κενῆα, volucra circumvolat, rursus in humum quod nascitur corpus introire. f) Τὴν ἀφείλησιν δὲ αὐτὴ γινώσκει ἐν περιλάθῃ διὸν ἔπειτα, Circuitum autem hunc ab Anima fieri intera MMM annorum.

d) Supra p. 47.

e) Herodotus, l. 2. c. 123.

f) Ibid.

Homerus, ex Aegyptiaca Orphei disciplina, didicit Animas æternas in humana corpora delabi, rursusque ad Superos remeare; unde, in symbolica Corruptibilis majus regionis, εἰς τὴν Ἄντρον Νυμφῶν, in quo

Odysseus,
v. 109.

— a) Δύω δὲ τὰς θύρας εἰσιν,
Αἱ μὲν πρὸς Βορέου καταβαταὶ ἀΐθρῳποιον·
Αἱ δὲ αὐτὴς πρὸς Νότον εἰσι θνώπαρα, καὶ δὲ πικρὴν
"Λυδὲς βότρυον", ἀλλ' Ἀθανάτων ὁδὸς ἔστι.

— Janua duplex :

*Hac Boream spectans homines demittit : at illa
Respicens Austrum diviniorem, in via prorsus
Est homini, praebebat viam Immortalibus unis.*

Porphyrius (cujus eximius de hoc Antro libellus ab Holstenio editus est) dicit Antrum ferre εἰκόνα καὶ σύμβολον τῆς Κόσμου, imaginem & symbolum Mundi : Ναΐδες δὲ νύμφαι εἰς ἧψιν καλῶσαι ψυχὰς, Naides autem Nymphae sunt Animarum generationem subeuntes. Altera porta est ψυχῶν εἰς ἧψιν κατισῶν, Animarum in generationem descendantium; altera ἔστι θῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεῶν ἀνισῶν, non Deorum, sed (animarum) ad Deos ascendentium. Ideo non dixit Deorum viam, sed ἀθανάτων, quod Animabus est commune, quia sunt suā essentiā immortales.

Ab istā Animarum existentiā nata est Veterum εἰδωλοποιία, quā Animabus à corpore separatis Effigies, quasi corporeas, tribuunt: b) Catius Insuber Epicureus, quae (Homerus &), Democritus εἰδωλάς hic Spectra nominat. Dido moribunda dixit,

c) Et nunc magna mei sub terras ibit Imago.

Lucretius cecinit — d) esse Acherusia templa :

*Quò neque permanent Animae, neque Corpora nostra,
Sed quaedam Simulacra, modis pallentia miris.*

Inde etiam Malorum poenae, & Bonorum praemia post mortem, atque id genus alia, hisce temporibus in Graeciam translata sunt. Dicunt Orpheum e) ἔχει καὶ τὴν ἀσθεῖαν ἐν ἅδῃ τιμωρίας, καὶ τὴν ἑσθῆν λευκῶνας, καὶ τὴν ὄψιν τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιίας περιφανῶς ἀνεμιμησάμενον ὅτι ὡς τὴν ἑσθῆν τὰς κατ' Αἴγυπτον, dum Imperiorum poenas apud Inferos, & Piorum praemia, & per vulgata Spectrorum fictiones introduxit, funebres Aegyptiorum ritus imitatum fuisse. Pergit Diodorus :

Ex veteri Aegyptiorum instituto, Mercurius ψυχοπομπῆς, Animarum deductor, Apidis cadaver aliquò usque deductit, traditque τῷ

b) Cic. Epist.
Fam. 4. 5.
epist. 16.
c) Virgil. l. 4.
v. 654.
d) L. 1. p. 4.

e) Diod. Sic.
l. 1. p. 61.

ἠεκαμένω τῶν ἔ κεβέρω προτομῶν, ei qui Cerberi larvam praeferas. Cum Orpheus id cum Graecis communicasset, Homerus eum secretis poemati inseruit;

a) Ἐρμῆς ἢ ψυχᾶς κυκλῶν ἔκαλεῖτο
Ἀνδρῶν ἠρώων. ἔχε δὲ ῥάβδον ἐν χερσίν.

a) Odyss. α.
initio.

Mercurius b) Cyllenius Heroum animas euocat, baculum manibus tenens. Et aliquantum progressus addit,

b) Apr. p. 35.

c) Παρ' οἱ Ἴων ὠκεαῖς τῆ ῥοᾶς καὶ Ἀσκάδα πέτρῳ
Ἡδὲ παρ' Ἡελίοιο πόλας ἔδημον οὐραίων
Ἡῖσα. αἴψα δὲ ἴκοντο κατ' αἴ(Φοδελὸν λεμῶνας,
Ἐνθα πὶ ναῖσι ψυχᾶς, εὐδαλα καμόντων.

c) Ib. v. 11.

Accesserunt ad Oceani fluxus, & Leucadem petram, & ad Solis januas, & ad Somniorum populum ibant: statimque peruenerunt in herbosum pratum, ubi habitant Anima, simulacra mortuorum.

Oceani nomen hic fluvio tribuitur, quia Nilus vulgari Aegyptiorum lingua vocatur Oceanus. Ἡλίας πόλας sicut urbs Heliopolis. Pratum, sicut Mortuorum habitatio, est locus prope Memphim, juxta paludem quam vocant Acherustiam; circa quam sunt prata amantissima, cum stagnis sylvisque loti & calami. Appositè autem dicit, Mortuos istis in locis habitare, quoniam pleraque & maxima Aegyptiorum funerationes ibi peraguntur; mortui per fluvium & lacum Acherustiam transfretantur; & cadavera in cryptis ibi sitis reponuntur.

Alia etiam Graecorum de Inferis commenta conveniunt cum istis qua etiam sunt in Aegypto. Nam cymba, qua transvehit cadavera, vocatur βάρη; & obolus pro nauulo solvitur Portitori, qui lingua patria vocatur Charon. Non procul ab his locis esse αἴψα Templum Σκοτίας Ἐκάτης Hecates Tenebricose; & Portas Cocytis & Lethes, eneis velibus obstructas: Sunt & alia porta Veritatis, quibus adstet Justitia simulacrum sine capite.

Hæc Diodorus; qui prius dixerat, d) Nilum δεχαρότατον ἔρῳ ὄνομα χεῖν ὠκεαῖω, ἕς δ' ἐν Ἐλλῶσι ὠκεανός, vetustissimo nomine vocatum esse Oceanen, quod Graecè effertur Oceanus. Et paulò antè, e) τὸ ὕψος, flumorem priscis Oceani appellatione vocari, & ex (Aegyptiorum) interpretatione significare Τεθϋών Μητέρα, Alimonia Matrem; & à nonnullis Graecorum ita accipi: Unde Poëta,

d) L. I. p. 11, d.

e) p. 8, b.

a) ὠκε-

a) Homer. Iliad. 14.

b) Meteorol. 1. c. 122.

c) Herod. 1. 2. c. 12.

d) c. 23.

e) L. 4. c. 8.

f) Iliad. Θ. vers. 13.

g) Odiss. Δ. vers. 563.

a) Ωκεανόν τε θεῶν ἡύεσιν καὶ Μητέρα Τηθύω.

Aegyptii enim Nilum suum pro Oceano censent : ad quem etiam Deorum ortus referunt. Homerus alicubi Oceanum ποταμὸν vocat : quod b) Aristoteles allegoricè exponit. Herodotus, Homero longè junior, Oceanum fabulosum censet. Latèz causas incrementi Nili referunt. c) Quod ab Oceano fluat : ipsum verò Oceanum γὰν πᾶσα ῥέφν, orbem terrarum circumfluere. Cui respondet ille, d) ἔτινα ἔμαγε οἶδα ποταμὸν Ωκεανὸν ἔοντα, Nullum ego novi Occanum fluvium : sed puto Homerum, aut aliquem prescorum poetarum, eam hoc nomen invenisse, in poesin suam inrutisse. Atque alibi, e) Oceanum, ab ortu Solis incipientem, eam Terram circumfluere, verbis quidem dicunt, sed re non probant. Sed redèamus.

Ἄλλης Homeri & Elysium continet, & Tartara ; juxta Aegyptiorum doctrinam, qui & impiorum pœnas & piorum prata ἐν αὐτῇ posuerunt. Tartarum facit imum τῆς Ἄδα fundum ; de quo ipse Jupiter

f) Πρῶτον ἐς Τάρταρον πέσσαντα,

Τῆλε μάλα ἢ χεῖ βαθυῖον ἔπειτα χθονὸς ὅτι βέρβηθον,
Ἐνταυθα σιδήρεά τε κύματα καὶ χαλκῆα ἄποδος,
Τόσσαν εὐαεὶ Αἰδῶ ῥσον ἑκατόσ ἐς ἄπυ γαίης.

Projiciam in Tartarum obscurum, valde procul, ubi profundissimum est sub terra barathrum, ubi portæ ferreae & aeneae pavimentum ; tantum sub inferno, quantum Cælum est à Terrâ.

De Elyso, Proteus ad Menelaum,

g) Σ' ἐς Ἠλύσιου πεδίου ἔπειρατα γαίης

Ἀθάλατοι πέμψασαν, ὅτι Ζαυθὸς Παδάμανθου

Τῆ πρὸ ῥήσι βιοτῆ πέλει αἰθερώποισιν,

Οὐ μὲν ἴστος, ἔτ' ἀεὶ χθμῶν πολὺς, ἔτ' ἐπὶ ὄμβροσιν

Ἄλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυρνεῖον ἄπας

Ωκεανὸς αἰήσιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Tè ad Eleusium campum & fines terræ Dii mittent ; ubi est flavus Rhadamantibus : ubi facillima est hominibus vivendi ratio : non nix, neque longa hyems, nec umquam imber ; sed semper Zephyri suaviter spirantes auras Oceanò emittit, ad refrigerandum homines.

a) Strab.

a) Strabo per *πέρας γαίης* intelligit τὰ ἔχρατα τ' ἰβη- a) L. 3. p. 156. b
ρίας ultima Hispania, & campum Elysium ab Homero ibidem col-
 locari. Recentiores poetæ Μακάρων νήσους *Fortunatorum insulas*
 pro Elysiō habent. b) *Ἠλύσιον μακάρων νῆσον. καὶ οἱ μὲν Φασι* b) Hesychius,
πρὸς Αἴγυπτον εἶναι, οἱ δὲ πρὸς Λέσβον, ἄλλοι πεπερωτωμένην χω-
ρίον ἢ πεδίον τὰ δὲ Ἰλιαντὰ εἶναι ἄβρατα, Elysiūm, Beatorum insula:
quidam verò ajunt in Aegypto esse, quidam in Lesbo; alii in loca sul-
mine tacto & hominibus inaccesso: quod nihil est aliud quàm quod
modò dixerunt Aegyptii, Portas Cocyti & Lethes ancis veclibus ob-
structas esse. De Lesbo insulisque vicinis, quæ Μακάρων νήσοι dictæ
sunt, c) Diodorum adeas. Apud Plutarchum, d) Campus Elysi- c) L. 5. p. 239.
us in Luna collocatur. Neque mirum est hæc de re inter Gentes d) De facie in
 non convenire. Luna p. 244. c

Porrò Homerus defunctorum Judices facit *Rhadamanthum*
 jam dictum ejusque fratrem *Minoa*.

e) *ἔνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἄγλαον υἱόν,* e) Odyss. A.
Χρύσειον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστόνοισα Νέκυδι. vers. 567.

Vidi ibi Minoa, splendidum Jovis filium, sceptrum aureum gestantem,
& Mortuis jura dantem. Nomina ista ex Cretâ deducta sunt; res
autem ex Aegypto. Apud quos, f) Cùm corpus sepeliendum est, f) Diod. Sic.
consanguinei Judicibus, cognatis, & amicis defuncti diem funeris in- l. 1. p. 58. b.
dicunt, & nominatim prædicant illum transiturum esse Lacum. Tunc
Judices plures quàm XL in hemicyclo quodam (πέραν τ' ἑλμυνης) juxta
Lacum parato consistunt; & (ἡ βάρης) cymba prius instructa attra-
bitur, quam proroca gubernat, quem Aegyptii suâ linguâ Charontem
vocant. Navigio in Lacum deducto, priusquam mortui locus in-
eum deponatur, cuilibet permissum est Accusationem suscipere. Si
quis probaverit eum malè vixisse, Judices sententiam ferunt; & ca-
daver ab usitata sepulturâ arceatur. Calumniosus autem accusator
magne pæne obnoxius est. Quando accusator aut nullus est, aut fal-
sus, cognati deposito luctu Mortuum laudant: de Genere, ut solent g) D) sup. p. 114
Græci, nihil memorant, quia censent omnes in Aegypto æquè nobiles
esse; sed pueritia Institutionem, virilis ætatis Pietatem & Justitiam,
itemq; Continentiam, aliâsq; ejus Virtutes recensent; ἢ, ὁ ἑσχαλῶσι
πρὸς κἀτω θεῶς σῶοικον, δέξαοχ' οἷς ἑσπεῖσι, ac Deos Infernos

M m rogant,

rogant, ut in Piorum contubernium recipiatur (Precationis formulam a) suprà, p. 156 a) exhibuimus.) *Multitudo applaudit, & defuncti laudes simul predicat, ως τ' αἰῶνα διεστρέβεν μέλλοντ' & καθ' ἄρα μὲ τῶν Δοσεῶν, ut qui cum sempiternum transfacturus sit cum Piis apud Inferos.*

b) Ibid.

b) *Hinc Orpheus antiquus, quum peregrinatus esset in Aegyptum, & hunc ritum vidisset, dicitur μυσσοποιῆσαι τὰ καθ' ἄρα, & μὲν μιμησάμενον, τὰ δὲ αὐτὸν ἰδία πλάσσειμενον, de Inferis com- mentum esse, quadam ex imitatione, quadam ex ingenio.*

Ab isto Bonorum cum Diis contubernio orta est Veterum ἀποθεώσις. Hercules, ob Virtutem immortalitate donatus.

c) Odyss. A.
vers. 601.

— c) Μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπει' ἐν θαλίῃσιν, καὶ ἔχει καλλίσφουρον ἱβλίω.

Apud Deos immortales oblectatur in conviviis, & habet pulcherrimam Hebeem. Uxorem ducere Juventutem, intelligendum est de ævo sempiterno.

d) Ibid. v. 51.

Ab interdicta apud Aegyptios Sepultura poenâ, inolevit apud Græcos opinio, Insepulcorum corporum Animas à Charonte non esse admittas. Unde d) *Elpenoris umbra prima Ulyssi apparuit: Οὐ γὰρ πῶ ἐπέταπτο ὑπὸ χθονός, Non dum enim erat sub terra sepultus. Et insepulti Patrocli Anima Achillem invocat:*

e) Iliad. ψ.
vers. 71.

e) Θάπτει με ὅτι τάχιστα, πόλας Αἴδαο πρῆσαι.
Τῆλέ με εἰργασί ψυχῆ, εἰδῶλα καμόντων
Οὐδέ με πῶς μίγχεσθ' ὑπὲρ ποταμίου ἑῶσιν
Ἄλλ' αὐτῶς ἀλάλημι αὐτῷ Δρυπυλῆς Αἰδοῦ δῶ.

Sepeli me quam citissime, ut intrem portas Plutonis. Longè me abigunt anima, simulacra defunctorum: neque sinunt me misceri (alii) trans flumen: sed frustra erro per latas-portas habentem damum Ditis.

f) Odyss. Z.

Ἄϊδαο πόλας f) alibi leguntur. Homerus τὰ ἀδη, tanquam domui, portas & claves tribuit. Εἰν αἰδαο δόμοισιν, Odyss. δ'. ὑπὸ ἡλθετι δῶμ' αἰδαο, Odyss. μ'. & δῶμ' αἰδαο, Iliad. ε'. Inde Græci Plutonem Clavigerum fingunt, & g) ἄδω κελείαδ' ὑπὸ δ' Πλάτων, ως ἐπίνευσιν εἰδῆς αὐθις ἐξ αὐτῶ, Oriunt à Plutone na obse-

g) Paulan.
L. P. 325.

obseratum esse, ut nemo inde redeat. a) *Ἐπι Τάιναιον ἢ Λακωνικῆς* a) Apollodor. ἢ Ἄδης καταβάσεως πρὸ σμίον ἔστι, *Ad Tanarum in Laconiâ, ostium.* 1.2.p.231. est descensus ad Inferos, sive Ἄδης πύλαι. Ut Orpheus; ita etiam Hercules, Eleusiniis initiatus, b) Ovid. Met. X. vers. 13.

— b) *Tenariâ est ausus descendere portâ:*

Homero, apud Inferos, c) *Tityus, Tantalus, Sisyphus* pœnas c) Odyss. A. luunt. Fabulæ anfa ex Ægypto. d) *Dicunt enim in Acanthiorum urbe, juxta Nilum, in Libyco latere, 150 stadiis à Memphi, esse dolium perforatum, in quod sacerdotes 320 unoquoque die aquam ex Nilo perferunt.* Græci tantundem de Danai filiabus apud Inferos;

e) *Affidue repetunt, quas perdant, Boïdes undas.* e) Ovid. Met. tam. 1.4. Πίθος ἀπλης (G) Græcis f) in proverbio erat. f) Zenobii adag.

g) *Diodorus τὴν Ὀμήρου παρρησίαν in Ægypto probare conatur: & Calasiris sacerdos, apud h) Heliodorum, illum patriâ Ægyptium, Propheta filium, fuisse asserit; πόλις αὐτῷ Θῆβαι αἰεκατόμυλοι εἰσι, Urbs illi Theba centum portarum.* Utcunque sit, satis constat Græcanicæ de inferis doctrinæ Originem quidem ex Ægypto, Auctorem verò & magistrum ejus præcipuum fuisse Homerum. Floruit autem Homerus anno Attico 676. g) Ibid. d. h) Æthiopic. 1.3. c. 8. in fine.

Liceat hîc traditionem hanc de *Animâ & de Inferis* in *Academiâ* usque persequi. Poetæ quidem apud Græcos vetustissimi fuerunt Theologi; sed fide digniores Philosophi. Horum §. IV.

i) *THALES primus dixit, Animam esse φύσιν ἀεικίνητον, ἢ ἀποκίνητον, Naturam quæ semper, aut à seipsâ moveatur.* Argumentum hoc, ex Platonis Phædro, eleganter explicat Cicero. i) Plutarch. de Placitis, 1.4. c. 2.

k) *Quod semper movetur, id æternum est: quod autem motum, affert alicui, quodq; ipsum agit atur aliunde, quando finem habet motus, vivendi quoque finem habeat necesse est.* Solum igitur quod seipsum movet, quia nunquam deseritur à se, nunquam ne moveri quidem desinit; quin etiam cæteris, quæ moventur, hic fons, hoc principium est movendi; principii autem nulla est origo: Nam ex principio oriuntur omnia; ipsum autem nullâ ex re aliâ nasci potest; nec enim esset id principium, quod gigneretur aliunde. Quòd si nunquam oritur, ne occidit quidem unquam. Nam principium extinctum, nec ipsum ab alio renascetur, nec à se aliud creabit; siquidem necesse est à principio oriri omnia

lib. 2

omnia

omnia : ita fit, ut motus principium ex eo fit quod ipsum à se movetur : id autem nec nasci potest, nec mori. Vel concidat omne cælum omnisque natura, consistat necesse est; nec vim ullam nanciscatur, quâ primo impulsu moveatur.

Cùm pateat igitur, eternum id esse quod seipsum moveat; quis est, qui hanc naturam animis esse tributam neget? Inanimatum est enim omne quod pulsus agitatur externo; quod autem est animatum, id movetur interiore, & suo. Nam hac est propria natura animi, atque vi. *Quæ, si est una ex omnibus qua seipsam semper moveat; neque nata certe est, & eterna est (ἀθάνατος). Adjicit Cicero: a) Sentit igitur animus se moveri: quod cùm sentit, illud unâ sentit; se vi suâ, non alienâ moveri; nec accidere posse, ut ipse unquam à se deferatur: ex quo efficitur aternitas.*

a) lb. p. 124.

b) lb. p. 121.

De hujus sententiæ auctore, b) *Credo equidem, ait, etiam alios; sed (quod litteris exstet) Pherecydes Syrus (Syrus; ex Syro, maris Ægæi insulâ) primum dixit, Animos hominum esse sempiternos: hanc opinionem discipulus ejus Pythagoras maxime confirmavit.*

c) *supr. p. 145.* inter captivos Ægyptios c) à Cambyse abductus est) non ex Orphei aut Homeri rivulis, sed ex ipso Ægypti fonte, doctrinam de Anima propinavit.

d) Plutarch. de placit. 1. 4. c. 2
p. 898.
e) *ibid. c. 7.*

Dixit d) *Animam esse θεῖον ἐαυτὸν κινῆν (Numerum qui seipsum moveat (τὸν δὲ θεῖον ἀντὶ τῆς Νῆς πᾶσα λαμβάνει, Numerum autem accipit pro Mente) e) Ἄφραστον εἶναι τὴν ψυχὴν. Ἐξῆσαν γὰρ εἰς τὴν ἑ Παντὸς ψυχὴν ἀναχωρεῖν; πρὸς τὸ οὐμογενές, Animam interitus expertem esse: pervenire enim, cùm exit, in animam Mundi sibi cognatam. f) Πάντα τὰ γινόμενα ἐμψυχα, ὁμοῖον, Omnia Animata esse cognata: vel (quod idem est) g) πᾶσαν ψυχὴν, ἢ μίτην αἰσθησεως καὶ μνήμης, λωγικὴν omnem animam, sensus ac memoria participantem, rationabilem esse. Quod quidem ἀποχῆς Pythagoricæ fundamentum erat. De eâ re, toto libro tertio, Porphyrius.*

f) Porphyr. in v. Pythag.
g) *Id. de Abstin. l. 3. S. 1.*

h) Plutarch. de placit. Philol. 1. p. 876.

h) *Pythagoras Principia vocavit numeros; & eorum symmetrias, harmonias; & elementa ex utrisque composita, geometrica. Rursus τὴν μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα ἐν ταῖς δεχάσις, in Principiis posuit Unitatem & indefinitam Dualitatem. Horum alterum πρῶτον ἀπὸ ποιητικόν, ἀπικόν καὶ εἰδικόν ὅπως δὲ Νῆς, ὁ θεὸς partem agit efficientem, causalem, formantem; Mens videlicet, Deus: alterum, τὸ πᾶν.*

πρόν τι καὶ ὕλικόν, ὅθεν ὅραται κόσμου, *passivam partem agit & Materialem; estque Mundus Visibilis: εἶναι δὲ τὴν φύσιν τῶν δειγμάτων, δεκάδα, Naturam autem numeri dixit esse decadem: quia tam Græci quam Barbari ad decem usque numerant; inde ad unitatem regrediuntur. Porro Decadis vis est ἐν τοῖς τέσσαρασι καὶ τῇ τετραδὶ in quaternione. Nam si quis ab unitate numeret ad quatuor, conjunctim conficiet decem: si ultra quatuor numeret, etiam denarium excedet. Posito uno, adjice duo, etiam tria, atque istis quatuor: sic impletur numerus denarius. Ὡς ὁ Κεραιμὸς, καὶ μὴ μονάδα, ἐν τοῖς Δέκα κατὰ δὲ δυνάμιν, ἐν τοῖς Τέσσαρασι, Adeo ut natura Numeri, secundum unitatem, consistat in Denario; secundum facultatem, in Quaternario.*

Pythagoras (in a) Dialogo Luciani) ad *Mercatorem*, ait, *Quo modo numeras? Mercat. Unum, duo, tria, quatuor. Pythag. ὅρα, ἀπὸ δοκίμης τέτταρα πέντα δέκα εἰσὶ καὶ ἡμέτερον ὄρακιον, καὶ τριγωνον ἐπιπλῆρες τέτταρα. Vide! Quæ tibi videntur quatuor, sunt decem; & nostrum jusjurandum; & Trigonum perfectum, Quatuor. Et paulo post, Pythag. Γινώσκει τὸν Θεόν, τὸν δειγμὸν ἔχοντα, καὶ ἀρμονίην, Cognosces ipsum Deum, qui est Numerus & harmonia. Numerus scilicet Quaternarius; qui perfectissimus; unde quaque sibi pat.; & καὶ δυνάμιν, omnem numerum in se continet. b) Pythagoras, b) Plutarch, de sacerdotibus Ægyptios imitatus, τὴν μονάδα nominavit Apollinem; & δυνάδα, Dianam; τὴν ἐξδομάδα, Minervam; & πρῶτον κύβον (sive octo) Neptunum. Quæ cum iis convertiunt, quæ in eorum templis fixa & περὶ αὐτὰ sunt. c) Ἐρμῆ δὲ μάχιστα τῶν δειγμάτων ἢ τετραὸς ἀνάκει, c) Plut. Symp. Mercurio autem omnium numerorum maxime Quaternio dicatus est, apud Ægyptios. Neque enim Pythagoras primus Deos Numerorum nominibus appellabat.*

Quaternarium quidem Pythagoræ (quem τετρακτύω vocant) adeo, quasi ad perfectionem Anima pertinentem, inter arcana venerantur; ut ex eo & jurisjurandi religionem sibi fecerint.

Οὐ μὰ τὴν ἀμείτερα ψυχῶν ὠφελόντα τετρακτύω.

Juro tibi per eum qui dat anima nostra quaternarium numerum. Est autem jusjurandum hoc δις τυχόν, neque ex primo versiculo intelligendum. Παγὰν ἀενάης φύσεως ῥιζώματ' ἔχουσαν. Simul verte. Non, per Τετρακτύω, qui dat Anima nostra fontem, in quo sunt radices

(*sive, fundamenta*) *eterna natura*. Τετρακτύς hīc (cūm sit masculini generis) non est ἡ τετρας quaternio; sed mysticum Summi Opificis nomen (sive is Δημιουργός aliās vocetur, sive Νῦς, sive ὁ Θεός) à quo motum perennem habet immortalis Anima. Neque numerum quaternarium, sed duos quaterniones, eo Nomine intellexerunt

a) Plutarch. de
Istade p. 381. &
Ψυχολογίας,
p. 1027. f.

Pythagorzi. a) Ηκαταμύρη τετρακτύς (ἡ ἐξ ἡμῶν τετράκοντα (μέγιστον ἰσὺς ἑξῆς, ὡς περὶ ἄλλῃ), καὶ κόσμου ὀνόμασιν) ποσάρον μὲν δέξιόν των πρώτων, ποσάρον ἢ τῶν ἑπιστῶν, εἰς τὸ αὐτὸ σωτηριεύων, ἀποτελεσθῆναι, *Que vocatur τετρακτύς constat 36 unitatibus (maximum erat iusjurandum, ut fertur, & appellabatur Mundus.) Conficitur autem primis quatuor paribus, & primis quatuor imparibus, in unam summam collectis; id est, 2, 4, 6, 8. & 1, 3, 5, 7.*

b) Plutarch.
Placit. Phil.
l. 1. p. 877. a.

Qui *tetractyn* sumunt pro Animâ, b) Ἡ ἡμετέρα ψυχὴ (Φυσὴν) ἐκ τετραδῶν αἰθερῶν εἶναι γὰρ Νῦν, Ἐπιστήμην, Δόξαν, Αἰσθησίν, *Nofira (ajunt) Anima ex quaternione constat: Mente scilicet, Scientia, Opinione, Sensu, &c.*

c) Diog. Laërt.
in ejus vitâ.
d) p. 217. d.

Porro Pythagoras docuit, c) τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλησιν *animæ circuitionem; Dicunt hunc primum Græcorum asseruisse d) ψυχῶν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβεσθαι, ἀλλὸ τε ἄλλοις ἐνδύεσθαι ζωῆς, Animam, Necessitatis circulum conficientem, alia ex aliis animantia induere. Scripsit ἑ, semetipsum δι' ἐπιπέδου καὶ ἀστρονομίας ἐπιπέδου ἐξ αἰθέρος ἀναγὰρ ἡμῶν εἰς ἀνθρώπων, post annos 207 ex Inferis revivisse. Pythagorici autem numerum Senarium κυβικῶς multiplicant, Sexies sex, sexies, id est, 216.*

e) Ibid. p. 221.
d.

Alexander, apud e) Laërtium, ex commentariū Pythagoricis refert, Τὸν Ἑρμῶν ταμίαν εἶναι τῶν ψυχῶν ἐκ τῶν Πομπῶν λέγεσθαι, καὶ Πυλαῖον, καὶ Χθόνιον, ἐπεὶ δὴ πρὸς ἑστῶν ἐπιπέδου τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς, ἀπὸ τε γῆς ἐκ θαλάσσης, Mercurium esse Animarum promumcondum: ideo, vocari Deductorem, Janitorem, Terrenum, quod is animas ex corporibus, & ex terra ac mari immittat; καὶ ἀγεσθαι μὲν τὰς καθερέσθαι ἐπὶ τῆς ὑψίστης τὰς ἢ ἀκαθάρτους μὴ τε ἐκείνας πελάξαι, μηδὲ ἀλλήλων δεισθαι δι' ἐν ἀρήκτοις δεσμῶσι τῶν ἑρμηνεύων, & quod puras animas ducat in Excelsum; impuras autem neque illis appropinquare, neque sibi invicem, sed vinculis indissolubilibus vinciri à Furiis. εἶναι π

f) Ibid. c.

f) Εὐδαιμονεῖν τε ἀνθρώπων ὅταν ἀγαθὴ ψυχὴ περιεργασθῆται, Βλα

tum esse hominem cui Bona anima advenit. μηδέποτε δὲ ἡρεμῆν, μηδὲ τ' αὐτὸν ῥοοῦν, *Eam nunquam quiescere, neque eundem fluxum obtinere.* Quod Jusjurandum explicat.

Docuit etiam a) ὅσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ Ἄδη ἔπαυε, *qua Anima* Diog. Laert. *in a perpeffa est apud Inferos.* Hieronymus b) retulit, *Pythagoram* b) p. 219. a. *ad Inferos descendisse, & vidisse Hesiodi animam columnæ aræ adstrictam stridentemq;* & *Homeri animam ex arbore suspensam, serpentesq; circa eam; propter ea qua de Diis dixerant.* Dicunt enim Pythagoræ, *μη εἶναι πρὸς πάντα πάντα ῥήτῃ, Omnia omnibus non esse pandenda; ea maxime quæ ad Deos pertinent.*

Carmen Aureum (Pythagoræ nomine) *Deos Inferos verendos esse admonet;*

Τὸς ἢ κατὰ χθονίους σέβει δάμονας —

Tò σέβει innuit, *Iusta Diis Inferis facienda esse.* Ita Ægyptii (ut jam dictum) *θεοφαλῶσι τὰς κάτω θεούς, Deos Infernos invocant.*

HERACLITUS Ephesius dixit c) πάντα ψυχῶν εἶναι δαμόνων πλήρη, *Omnia plena esse Animarum & demonum.* Quod & Thales & Pythagoras dixerunt. De duobus Principiis contrariis dixit, τῶν ἐναντίων, τὸ μὲν ὅτι τὴν χθρῆσιν ἄγον καλεῖσθαι πόλεμον ἔστιν, τὸ δὲ ὅτι τὴν ἐκπέρωσιν, ὁμολογίαν καὶ εἰρήνην. Ἐπὶ τὴν μεταβολῆν, ὁδὸν ἀνω, κατῶ, *Contrariorum, quod aut generationem res ducit, vocari Bellum & Litem; quod ad exustionem (sive interitum) vocari Concordiam & Pacem; Mutationem vocari, iter Sursum, & Deorsum.* Duplex hæc via duas Animarum portas respicit, in Hæroclito Nympharum Antro. Iſtam autem de Principiis sententiam d) *In Allego-* *Heraclides Ponticus ad Empedoclem refert, & ad Homerum; qui ab-* *legoricè introducitur duas Civitates, unam Pacis, alteram Belli: ita ut* *Empedocles Agrigentinus à nullo alio præterquam ab Homero Siculam* *traxerit opinionem. Simul enim cum quatuor Elementis (qua in Na-* *turali Philosophiâ celebrantur) etiam Litem & Amicitiam conjunxit:* *Quorum utrumque Homerus innuens, e) Civitates (Achillis) clypeo* *incudit; hanc Pacis, id est, Amicitia; illam verò Belli, id est, Litem.*

De animabus etiam dixit Heraclitus, f) *τὴν ἡμῶν ἐκείνων γὰρ* *νοστρον καὶ τὴν ἐκείνων τὸν ἡμῶν γένεσθαι, Nostram vitam esse illa-* *rum mortem; & nostram mortem illarum vitam: id est, Anima Cœlum* *deserens exultat in regione infimâ, & quasi mortua est in vinculis* *corporeis.*

Ed-

a) Plutarch. de
Placit. phil., 1.
c. 3, p. 878. a.

EMPEDOCLES Agrigentinus, Pythagoræus, a) Τέσσαρα
μὲν λέγει στοιχεῖα, πῦρ, αἴερα, ὕδωρ, γῆν· δύο ἢ δεξικὰς δύνα-
μεις, Φιλίαν τε καὶ Νεῖκον· ὧν ἡ μὲν ἔστι ἐνωτικὴ, τὸ δὲ, διακρι-
τικόν. Φησὶ δὲ ἕτως,

Τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα πρῶτων ἄκμα·
Ζῶς αἴθηρ, Ἥρη τε Φερέσβι, ἠδὲ Λιδωνίδι,
Νῆσις δ' ἢ δακρυόισι πύξει κρῆνωμα βρότειον.

Dicit quatuor Elementa; Ignem, Aerem, Aquam, Terram: Duo autem Principia; Amicitiam & Discordiam; quorum unum res uniat; alterum, dirimat. Sic autem ait.

*Radices primùm rerum tibi quatuor edam
Jupiter aetherens, Juno vitalis, ad hos Dis,
Et Nestis lacrymis humanos que rigat alveos.*

Jovis nomine intelligit fervorem & aetherem; Junonis Vitalis, aerem
Plutonis, terram; Nestis & humanorum canalium, semen & aquam.
Quatuor ista ριζώματα sunt fortasse ριζώματα φύσεως in Tetral. Hesy-
chius: Τετρακτύς, Πυθαγορεὸς ὅρεκον, ἡ γὰρ τῶν τεσσάρων στοι-
χείων σημαίνων.

b) Laert. in
vitâ.

Dixit etiam b) Τὴν ψυχῶν πανθῶν εἶδη ζῶων καὶ φυτῶν
ἐνδύεσθαι, Animam omnigenum animalium ac stirpium species in-
duere.

c) Plutarch.
Δοσιδωμ.
p. 171. c.

c) *Reprehendens eos qui sacrificant animalia, dixit:*

Μορφῶν δὲ ἀλλάξαντα πατὴρ Φίλον ὑὸν αἰέρας
Σφάζει ———
Mutatâ genitor jugulans sua pignora formâ
Immolat ——— μετεμψύχωσιν innuens.

De quâ etiam ait,

Ἐν θηροῖσι δὲ λέοντες ὀφθαλμοὺς χαμαιαετῶν
Γίνονται· δάφνη δὲ ἐν δένδροισιν ἠικόμοισιν.

d) De Ani-
mal. l. 12. c. 7.

Hoc est, d) Æliano interprete, Τὴν δάφνην εἶναι μετεμψύχων τῶν
ἐν ἀνθρώποις, εἰ μὲν εἰς ζῶον ἢ λῆξις ἀπὸ μεταστροφῆς, λέοντα γί-
νεσθαι, εἰ δὲ εἰς φυτὸν, δάφνην, Optimam hominis migrationem fieri
in Leonem; si in animal ei migrandum sit; sin verò in plantam, in
Laurum.

De Animæ suæ eis quibus descendit exilio ait,

* Δὴν ἔγωγ νῦν εἰμι Φυγὰς θεόθεν καὶ ἀλήτης.
Ego jamdudum eo exul à deo, & vagus.

* Plutarch, de Exilio, p. 607.

De aeterno Justorum contubernio dicit, quòd illi futuri sint

a) Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμέστοι ἐν τετραπίδασι
Ewies andrèion aχέων, δπὸ κηροῖ, ἀπειρείς

a) Clem. Alex. Strom. l. 5. p. 607.

Immortalium aliorum contubernales, & convivæ, expertes humanarum miseriarum, incorruptiles, immortales. Sanè magno hic olim in honore fuit. b) Τὰ Πυθαγόρου καὶ Ἐμπεδοκλέους δόγματα νόμοι τῶν πελαγῶν ἦσαν Ἑλλήνων, Pythagora & Empedoclis decreta priscorum Græcorum leges fuerunt. Pythagoræi autem c) rationem sententia sua non ferè reddebant; nisi quid erat numeris, aut descriptionibus explicandum.

b) Plutarch. Σαρκοφ. 2. p. 998. a.
c) Cic. Tulci. l. p. 126.

PINDARUS cecinit, Justos lumine perpetuo & vitâ laboris experte frui apud Deos. Adjicit,

d) Ὅσοι δὲ ἐσθλῶμασιν ἔτις

Quicumque sustinuerunt, ad Terram vicem

d) Olympic. Oda.

Ἐκατέρωθι μέναιτες,
Ἀπὸ πάντων ἀδίκων ἔχθρῶν
Ψυχὰν, ἐτείλει Διὸς
Ὀδὸν ὠρεῶν κρήνης πύργων
ἐν τῶν μακάρων
Ναῖον Ὠκεανίδος
Ἀδραῶν πνεύμασιν, ἀνθεμα
ἧ χρυσῆ φλέγῃ,
Τὰ μὲν χερσὶ θεῶν ἀπ' ἀγλαῶν
δένδρεων, ἴδωρ δὲ ἄλλα φέρει.
Ὀρμοῖσι τῶν χέρας ἀναπλέκουσι
ἡ τεφάνοισι.

utrobique manentes, Animam ab injustis omnino abstinere, perrexerunt Jovis viam ad Saturni urbem. Ubi Beatorum Insulam Marine aura persflant, floresq; aurei micant, alii quidem ex humo à pulchris arboribus; Aqua autem alios educat e quorum monilibus ac corollis manus implicant.

Flores isti terrestres & aquatici sylvas loti calamiq; juxta Acherusiam respicere videntur. Sistit autem hic μεταστροφῶν, Animæ transfigurationem, in vice ternâ: Qui in hoc, & in illo corpore, ab injustis facinoribus abstinerit, Auream Saturni ætatem recuperat, &

Nn

flum-

a) Plutarch. de
facie in Lunâ,
p. 942. f.

summâ potitur felicitate in Elyfio. a) Εἰς δὲ τὸ φαῦλον μὲν εἰδείς ὁδὸν ἀκάθαρτον ἀνίστην οἱ δὲ χρεστοὶ, μὲν τὴν τελευτὴν κομισθέντες, αὐτῷ ῥάσον μὲν ἔτω βίον, ἄλλω μακάριον ὁδὸν θεῖον ἔχοντες ἄρχει τὸ δὲ πῦρ θανάτου, Διατελευτοῦσι, *In illum verò campum neco improbus aut impurus venit: Boni verò post mortem eò delati, facillimam quidem, non tamen beatam aut divinam vitam agunt, usque ad Secundam mortem.* Cætera apud Plutarchum legas.

§. V.
* De Repub.
l. 2. p. 605.

Ad PLATONEM propero, *Academicorum* patrem; qui licet *Homerum* è Republicâ suâ ejecerit, ejus tamen doctrinam de *Animâ* enixè amplexus est; & maximam œconomix *Inferna* auctoritatem fecit. Moribundum enim introducit *Socratem* multa de *Immortalitate Animæ*, ejusque post mortem statu, differentem.

b) Cic. Tuscul.
p. 11.

b) *Platonem ferunt, ut Pythagoræos cognosceret, in Italiam venisse; & in eâ cum aliis multis, tum Architam Timeumque cognovisse & didicisse Pythagoræa omnia: primumque de Animorum aternitate, non solum sensisse idem quod Pythagoras; sed rationem etiam attulisse.*

c) Plutarch. de
Placit. Phil.
l. 4. c. 2.
p. 898. c.

Dixit itaque c) *Animam esse ὁσίαν νοητῶν, ἐξ ἑαυτῆς κινήτω, καὶ ἀριθμῶν ἐναρμόνιον κινητῶν, Substantiam mente præditam, à seipsâ mobilem, & quæ secundum numerum harmonicum moveatur.*

d) p. 1221. b.
edit. Facini.
e) *Ψυχολογία*,
p. 1016.

In d) *Phædro* attribuit τῷ ἀγνήτῳ τὸ ἀνώλεθρον, τῷ δὲ ἀποκινήτῳ τὸ ἀγνήτον αὐτῷ (ut e) Plutarchi verbis utar.) *Anima, cum sit ingenita, non est interitura: ingenita autem est, cum seipsam moveat.*

f) p. 61. b.

In f) *Phædone* inquit, *Anima pura, à corpore liberata, è τῷ ὁμοίῳ αὐτῇ τῷ θεῖον ἀπέρχεται*, — (ὡς ὅτι ἢ λέγειν) κτὶ τῶν μεμνημένων) *ὡς ἀληθῶς & λοιπὸν χρόνον κτὶ θεῶν ἀφύγασα, ad sibi simile divinum abit: &c (ut ab initiatis dici solet) tempus reliquum reverâ cum Diis agit. Malorum autem anima, diu vaga, tandem*

g) Ib. c.

g) τῇ τῷ ζῶοντα καὶ θῆεντα ἔσονται, *comitante natura corporea cupiditate, planè brutescunt. Nam ἐνδύοντα (ὡς ὅτι εἰκός) εἰς τὰ τοιαῦτα ἔθη ὅπῃ αὐτῶν εἰ μεμνημένοι, ληθησάμενοι ἐν τῷ βίῳ, induunt (ut decet) ejusmodi mores quales in vitâ exercuerunt. Aliquantò post, de caduceatore Animarum dicit, h)*

h) p. 80. b.

Quemlibet morientem ὁ εἰκότως δαίμων ὡς ὅτι ζῶντα εἰλήχει, cujusque Genius, quem vivens sortitus fuerat, in locum quem-

quendam ducit , ubi omnes unà collectos judicari oportet, &c. a))Ib. e.

Η ἢ κατὰ τὴν τὴν μετρίως τὴν βίον διεξελθῆσα , καὶ σωμεμπέρων
καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχεῖσα , ὥκησε τὴν αὐτὴν ἐκάστη τόπον προσήκοντα ,
Anima , quæ rursù ἔ moderatè vitam transiit , Deos comites ducesq̃
consecuta , quæque locum sibi congruum incolit. Sequitur b) Διεδι- b) p. 84-b.

κάσασθ' οἱ τε καλῶς καὶ ὀσίως καὶ δικαίως βιώσαντες, καὶ οἱ μὴ, καὶ
οἱ μέσως βεβιωκότες, Judicantur ἔ qui honestè , sanctè ἔ justè vix-
erunt ; ἔ qui non ; ἔ qui mediocriter. Singulis fors sua ; non o-
mnibus eadem ; licèt omnes pro tribunalibus sistendæ sint. Ani-
ma sanæ statim admittebantur in Elysium. c) Oἱ δὲ ἂν δόξωσιν c) Ibid. c.

αἰάτως ἔχθη Δαΐ τὰ μεγέθη τὴν ἀμαρτημάτων, Qui ob magnitudi-
nem scelerum Insanabiles esse videntur , τῆς ἢ προσήκοντα μοῖρα
ρίπῃ εἰς τὴν Τάρταρον, ὅθεν ἔποτε ἐκβάλλουσιν, hos fors competens mer-
git in Tartarum, unde nullo pacto egredi poterint. Oἱ δὲ ἂν ἰάσιμα
μὴ, μεγάλα ἢ, δόξωσιν ἡμαρτημένα ἀμαρτήματα, Qui Sanabilia
flagitia, licèt magna, admisisse videantur, τῆς ἔμπειρον μὴ εἰς τὴν
Τάρταρον, ἀνάγκη ἔμπειρον ἢ αὐτῆς, καὶ ἐνιαυτὸν ἔκει ἡμομέρας,
ἐκβάλλει τὸ κῆμα, illos in Tartarum incidere necesse est : incidentes
autem, atque annum illic commoratos, ejicit fluctus. Post lustratio-
nem , Anima Sanabiles è Purgatorio quotannis liberantur. Ecce
autem Purgatorii origo.

Tartaro tribuuntur tres d) fluvii , præter Oceanum. Ache- d) Ib. p. 83. c.
ron, qui in Acherusiam paludem defluit : quò pleraque defunctorum
Anima deveniunt, ἔ tempus fatale commorata , hæc quidem longius,
ille brevius , rursus in animalium generationes emittuntur. Alter
fluvius Pyriphlegethon vocatur ; alter Cocytus , qui in Stygem-
lacum prolabitur : hic frigidissimus , ille calidissimus, in impiorum
pœnas.

Judicibus Infernalibus e) Minoi & Rhadamantho adjungi- e) In Gorgia.
tur Æacus : hi judicant ἐν τῷ Ἀχαιῶνι, ἐν τῇ Τροίᾳ, ἐξ ἧς Φέρεται p. 357. a.
τῷ ὄδῳ ἢ μὴ εἰς Μακάρων ἡσυχίας, ἢ δὲ εἰς Τάρταρον, in Prato,
in Trivio , unde duæ tendunt Via : hæc ad Beatorum Insulas ; illa ad
Tartarum. Paulò post , Σκοπῶ, f) inquit Socrates , ὅπως δόπο- f) p. 358. c.
Φανῆμαι τῷ κριτῇ ὡς ὑγέσασθαι ἔχων τὴν ψυχῶν, Dispcio quâ pos-
sim ratione coram Judice comparere quàm sanissimâ predictus a-
nimâ.

a) De Rep.
l. 10 p. 761. b.

His rebus testimonio adfit a) *Er Armenius, genere Pamphylius, qui cum in praelio occubisset, duodecim. à ab obitu die revixit; & qua inserim viderat, retulit. Anima soluta venit in locum quendam δαμόιον, in quo erant duo hiatus, terra, & caeli supernè: inter hos sederunt Iudices, qui Justos jubent πορεύεσθαι τὴν εἰς δεξιάν τε καὶ ἀνω ἄνω τε ἀρξάν, ire ad dextram, & sursum per caelum; Injustos autem τὴν εἰς δεξιάν τε καὶ κάτω, ad sinistram, & deorsum. Ipsum jusserunt quaeunque eis in locis fierent audire & intueri, & hominibus nuntium redire.* Cætera apud Platonem legas.

b) p. 1308. b.
in hinc.

Non hic omittenda sunt quæ in *Axiocbo* narrantur; b) *Platonis vestibula claustris ferreis & clauibus obfirmata: trajiciendi fluvii Acheron, & Cocytus: Minos & Rhadamanthus recognoscunt uniuscujusque vitam, in campo Veritatis; neque ulla illic mentiendi facultas. Quibus in vitâ δαίμων ἀγορῆς ἐπέτιθετο, Bonus Genius aspiravit, Piorum regionem incolunt; ubi anni tempestates omnigenas fruges ubertim præbent; Fontes puris aquis manant; Prata omnia variis floribus vernant; Philosophorum schola, Poëtarum theatra, Chori circulares, Musica auditiones, Convivia eximia dapesque ultrò oblate, Lætitia immortalis. suavisq; Vitæ: non frigus ibi, non æstus gravis, sed temperatus Aer. Paulò post; At qui vitam in sceleribus transegerunt aguntur à Furiis ad Erebum & Chaos per Tartarum: ubi Impiorum locus; & Danaïdarum hydriæ inexplebiles; & Tantali sitis; & Tityi viscera; & Sisyphi irritò volutus lapis, qui à fine iterandi laboris initium sumit: illic à feris circumpetuntur, & (Dirarum) lampadibus perpetuò aduruntur, omnimodisque plagis cruciati æternis suppliciis torquentur.*

c) Geogr. l. 15.
p. 713. c.

Strabo de *Brachmanis* apud *Indos*, c) *Παραπλέκων* inquit, *μύθους, ὡς περ καὶ Πλάτων, περὶ τὴν ἀθάνασιαν Ψυχῆς; καὶ τὴν καθ' ἑαυτῶν κρήσεων; Fabulas conficiunt, sicut Plato, de Immortalitate Animæ, & de Judiciis apud inferos.*

Floruit autem Plato circa Olympiadem Centesimam, regnante apud Persas Artaxerxe Mncmone. Recentiores lubens prætereo. Origines enim velim, non Pandectas.

Περὶ τῶν ἀδῶν libros olim scripserunt * *Democritus*, ejusque * *Laert. in eorum vitis.* discipulus * *Protagoras*; etiam * *Antisthenes*, atque * *Heraclides Ponticus*.

d) Macrobr.
Saturnal. l. 9.

Instar omnium sit *VIR GILIVS*, qui Topographiam Infernam accuratissimè depinxit. d) *Opus Virgilianum velut de quodam*

B. 2.

Ho-

Homerici operis speculo formatum est. Ibi pro consultatione Inferorum, descensus ad eos cum comitatu sacerdotis inducitur. Ibi Palinurus Elpenoris; sed & infesto Ajaci infesta Dido: & Tiresis consiliis Anchise monita respondent. Quæ de Animâ à Veteribus scite dicuntur, ea Virgilius ad Heroem suum aptè collocat; cui de re obscurâ dubitanti, ista inter Animas ab unâ Animarum differuntur.

Inferorum regionem in Septem Mansiones dividit.

Imprimis autem a) Charon Portitor inhumatam turbam arcet;

a) Æneid. l. 6.
vers. 327.

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluentia

Transportare prius, quàm fedibus ossa quierunt.

Trajecto fluvio, & Cerbero offâ sopito, Limbus est

I. Infantum. Continuo audita voces, vagitus & ingens,
Infantumq; anima sistentes in limine primo.

vers. 426.

II. Falso damnatorum. Hos juxta falso damnati crimine mortis.
Nec verò hæc sine sorte data, sine Judice sedes:

430.

Quæsitur Minos urnam movet ---

III. Αὐτοχέιστοι Proxima deinde tenent mæsti loca, qui sibi letibum
Insontes peperere manu, lucemq; perosi
Projecere animas ---

434.

IV. Amantum. Nec procul hinc, -- Campi Eugentes --
Hic quos durus Amor crudeli tabe peredit
Secreti celant calles, & Myrtea circum
Sylvæ tegit ---

440.

V. Bellatorum. --- Inde arva tenebant
Ultima, quæ Bello clari secreta frequentant.

459.

(Ibi Trivium.) Hic locus est, partes ubi se Via dividit in ambas:
Dextera, quæ Ditis magni sub mœnia tendit;
Hæc iter Elysium nobis: at Læva Malorum
Exercet penas, & ad impia Tartara mittit.

460.

--- Sub rupe sinistra

VI. Tartari. Mœnia lata videt, triplici circumdata muro,
Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis
Tartareus Phlegeton ---
Porta adversa ingens, solidog; adamante columnæ,
Vis ut nulla virum, non ipsi excindere ferro
Cælicole valeant: stat ferrea turris ad auras.
Tisiphoneq; sedens -- Vestibulum insomnis servat ---

468.

555-

verſ. 566.

577.

*Hinc exaudiri gemitus, & ſeva ſonare
Verbera, tum ſtridor ferri, tractæque catena.
Gnoſſius hæc Radamantibus habet duriffima regna;
Caſtigatq; auditq; dolos. --- Tum Tartarus ipſe
Bis patet in præceps tantum, tenditque ſub umbras
Quantus ad ætherium Cœli ſuſpectus Olympum.*

(Viâ autem Dexterâ)

638.

VII. Elyſii.

*Devenère locos Latos, & amœna vireta
Fortunatorum nemorum, ſedesq; Beatas.
Largior hîc campos æther, & Lumine veſtit
Purpureo; Solemq; ſuum, ſua ſidera norunt.
Pars in gramineis exercent membra paſtris:
Pars pedibus plaudunt Choreas, & Carmina dicunt
--- Ecce alios dextrâ levâque per herbam
Veſcentes, latumq; choro Peana canentes.*

656.

713.

(Ibi, loco ſeparato)

*--- Anima, quibus altera fato
Corpora debentur, Lethæi ad fluminis undam
Securos latices & longa Oblivïa potant.
Hic exercentur pœnis, veterumque malorum
Supplicia expendunt: alia panduntur inanes
Suſpenſa ad ventos; aliis ſub gurgite vaſto
Inſectum eluitur ſcelus; aut exuritur igni.*

739.

Triplicem purgationem enumerat: in aere, in aquâ, in igne.
Anchiſes pergît: *Quiſque ſuos patimur Manes; exinde per amplum
Mittimur Elyſium: & pauci lata arva tenemus;
Donec longa dies perfectò temporis orbe,
Concretam exemit labem, purumq; relinquit
Æthereum ſenſum atque auræ ſimplicis ignem.
Has omnes, ubi mille rotam voluere per annos,
Lethæum ad fluvium Deus evocat agmine magno;
Scilicet immemores Superâ ut convexa reviſant,
Rurſus & incipiant in Corpora velle reverti.*

Animæ in Purgatorio defæcatae, poſt longum tempus in Elyſio exactum, oblitæ eorum quæ in Corpore olim paſſæ ſunt, *παλιγγενεσίαν* exoptant. Hæc ſi cum ſuperioribus comparentur, nihil ferè à Virgilio, quod non priùs ab Homero aut Platone, dictum reperies.

Apud

Apud Judæos demum, *Pharisæi* (quorum originem a) indig- a) *supr. p. 157.*
 tavimus) huic Academicorum *Philosophia* nova impoluerunt vo-
 cabula, b) *ὁμοδοξοῦντες πᾶσιν Ἑλλήνων, Communi Græcorum opi-* b) *Bell. Judaic.*
nioni consentientes. Sanè *Essenorum* sententia de bonis animabus à *1. 2. c. 7.*
corpore solutis, ipsis Homeri verbis à Josepho profertur. Judæi
 etiam Animarum *μετεσωμάτωσιν* credidisse videntur : cùm Je-
 sum Christum * *Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam,* * *Mat. 16. 14.*
alii verò Jeremiam, aut unum ex prophetis fuisse putaverint. Ne-
 que de Animarum origine, satis convenit inter Patres Christia-
 nos, usque ad Justiniani Aug. tempora, sive, Concilium
 CP. II. Nos autem extra callem vagamur nimis : redeamus ad
 Marmor.

Certamen Eleusinium.

IN ornamentum Festi Eleusinii institutum est Certamen; ad ex-
 templum Atheniensis : illud in Minervæ, hoc in honorem Ce-
 ceris. Ludus *Panathenæicus* erat Curulis ; *Eleusinius* autem
 Gymnicorum primus. Ad propositum dixit Aristides, c) *Ἀγῶ-* c) *Orat. Eleu-*
να Γυμνικὸν γράδει πρῶτον Ἐλευσίνι τῆ Ἀθηναίων, καὶ τὸ ἄλλο ἐστὶν ἴσιν.
τὸ καρπὸν τὸ Φανέντων πειρωμένων τῶν ἀνθρώπων ὅσον εἰς ἰχώρ ἐκ τῆ
ἡμέρας τρεφῆς ἐπέδοσαν, Certamen Gymnicum primum Eleusine
peractum esse ; & præmium ex natis frugibus fuisse : Hominibus
periculum facientibus, quantum roboris ex alimento mansucto ipsis
accessisset. d) *Ἀγὼν Κόρης καὶ Δημήτερ* d) *Schol. Pin-*
δ᾽ ἑπαθλοῖ, *ριθαι, Certamen Cereris & Proserpina vocatur Eleusi- dari *Olymp.*
nia ; cujus præmium, Hordeum. Scilicet e) *Antiquissimum in-* e) *Plin. l. 18.*
cibus hordeum ; sicut Atheniensium ritu, Menandro auctore, ap- a. 7.
paret.

De Certaminum Græcorum institutione f) *Photius in ex-* f) *Biblioth.*
cerptis, ex Halladii Chrestomathia. *Πρῶτα μὲν τῶ Παναθηναίων.* P. 1590.
σωσίτη εἶτα τῶ Ἐλευσίνια. Ἐπὶ Πελεεία περὶ τὴν ἑσθλὴν ἀθλα-
θετήσασιν. εἶτα τῶ Ἰσθμια, Ἰπὶ Μελικέρτη ἔπειτα ὁ τῶν Ὀλυμπί-
ων ἀγὼν δὲ χλω λαιβαίῃ ὑφ᾽ Ἡρακλέῳ. εἶτα τῶ Νέμαια ἐπὶ
Ἀρχεμόρω πρῶτον. εἶτα, μὲν τῶ Κίρρα πεσεῖν, τῶ Πύθια.
Primo instituebantur Panathenæa (ab Erichthonio :) deinde E-
leusinia (sub Pandione II.) Thessali (Argonautarum temporibus)
Pelia

a) ad Sec.
XVII.

Pelia mortuo certamina instituerunt. Postea Isthmia (à Theseo) in honorem Melicertæ: dehinc Olympiæ, ab Hercule: inde Nemeæ, mortuo Archemoro: postremo Pythiæ, post a) casum Cirræ, instituta sunt. Præter ista, in Marmore memorantur

Lycæa.

* Marm.

b) In Arcad.
initio, p. 456.

c) Ib. p. 517.

d) Ib. p. 457.

e) Ib. p. 518.

f) De Abst.
l. 2. p. 27.

g) Pausan. Ar-

cad. p. 456.

h) L. 3. p. 164.

i) Num. 876.

Regnante Athenis Pandione Secundo, Lupercalia, sive * *Lycæia* Arcadia instituta sunt à *Lycæone*; de quo Pausanias: b) *Λυκαίων ὁ Πελαγῆς Λυκάεργον τὴν πόλιν ὠμίσειν ἐν τῷ ὄρει τῶν Λυκαίων. Ἐδία ὠνόμασε Λυκαίων, καὶ ἀγωνία ἐήκει Λύκαια, Lycæon Pelasgi filium Lycosuram urbem condidit: in monte Lycæo, Jovem Lycæum nominavit. Ἐ Lycæorum agonem instituit. Post alia: c) Ἔστι ἐν τῷ Λυκαίῳ Πανός τε ἱερόν, καὶ παρὰ αὐτὸ ἄλλο δένδρων, Ἐ ἰκπόδεγμός τε, Ἐ παρὰ αὐτὰ στάδιον. Τὸ δὲ δὲ χαῖνον τῶν Λυκαίων ἦγον ἀγῶνα ἐν τῷ σταδίῳ, Ἐστὶ ἐν τῷ monte Lycæo fanum Panos, Ἐ circa Lucius; etiam Hippodromus, atque Stadium, in quo vetustum Lycæorum agonem celebrabant. d) Λυκαίων δὲ Πητὸν βωμὸν τῶν Λυκαίων Διὸς ἑρέφου ἕνεγκεν ἀιθρῶπην. Ἐ ἔρυσεν τὸ ἑρέφος, καὶ ἔσπειρεν ἐπὶ τῷ βωμῷ τὸ αἷμα, καὶ αὐτὸν ἀντίκα ἐπὶ τῇ θυσίᾳ χυμένῳ λύκον φασὶν αὐτὸ ἀιθρῶπην, Lycæon ad aram Jovis Lycæi infantem maculavit, Ἐ aram asperxit sanguine humano: quare illum de homine in lupum inter ipsa sacra mutatum fuisse dicunt. e) Θύουσιν ἐν δίορῳ ἵκτω, in aperto faciunt. Ferale hoc sacrificium in sua tempora durasse docet Theophrastus apud f) Porphyrium.*

De Lycæonis ætate non convenit. Pausanias illum g) *Cecropi primo Athenarum regi æqualem facit. Et Apollodorus h) Diluvium ponit sub Νυκτίμο Lycæonis filio. Eusebius contra (post casum Trojæ) sub Oxynte, 13 Athenarum rege, i) Agon Lyciorum (Lycæorum) primus actus. Litem hanc dirimit Marmor.*

Hactenus de Græcorum Sacris: jam de rebus eorum civilibus. Sanè Seculum hoc, quod præcessit bellum Trojanum, rerum Græcarum feracissimum est: omnia autem convalescere non vacat: omnia præterire non decet.

Ægeus

Ægeus Rex.

A *Thenis, anno Attico 275, Pandioni II successit Ægeus; non ex as-*
se hæres, sed ex quadrante. a) Cùm enim quatuor essent Pandi-
onis filii, Ægeus, Lycus, Pallas, & Nisus, Attica in quatuor portiones di-
visa fuit. Partitionem istam satis testatur Sophocles; apud quem Æge-
us ita loquitur.

Πατήρ δ' ἀπελθεῖν ὄρωσ' εἰς Ἄκτιν ἐμοὶ
 Πρεσβεῖα νείμας τ' ἢ γῆς· τῷ δ' αὖ Λύκῳ
 Τὸν ἀντίπλευρον κῆπον Εὐβοίας νεμῶν.
 Νίσῳ ἢ τὴν ἀνόμαλον ἐξαρεῖ χθόνα
 Σκείρων ὅσ' αὐτῆς. Τῆς ἢ γῆς τ' ὡς ἐς νότον
 Ὁ σκληρὸς ἔτ' ἔτι καὶ γίγαντας ἐκτρέφων
 Εἶληχε Πάλλας————

*Pater me abire in Acten iussit,
 Honorem primigenium præbens ejus terræ. Lyco autem
 Oppositum Eubœæ hortum tribuit.
 Niso autem inæqualem dedit regionem
 Scironis litoris. Terra verò quod ad Austrum vergit
 Ferox ille & gigantes educans
 Sortitus est Pallas————*

Harum sortium nomina recitat Scholiastes Aristophanis. b) Τῶν b) Ad Vespas
 χώραι τῶν Διακρίων Πανόιονα Φασὶ (τοῖς ἑοῖς Διανείμαντα τῶν p. 518. b. c.
 δεξιῶν) Λύκῳ δευτέρῳ λιγῆ ἢ τῶν ὡς τὸ ἄστυ Πάλλαντι ἢ τῶν
 Παραλίαν Νίσῳ ἢ τῶν Μεγαριδῶν, Ajunt Pandionem (cùm Regnum
 filii suis divideret) Diacriam dedisse Lyco; Ægeō, regionem qua est
 circa Urbem; Pallanti, Paraliām; & Niso, Megaridem. Ad hunc
 modum XII Atticæ urbes, à c) Cecrope olim congregatæ, in qua- c) sup. p. 114
 tuor partes distributæ sunt: una fuit Πεδιέων, in suburbanâ & me-
 diterraneâ Ægei ditone; altera Παραλίων, in Australi & litorali
 Pallantis sorte; tertia Διακρίων, sive Ὑπερακρίων (ut Herodoto
 dicuntur) in portione Lyci, Eubœæ oppositâ; (in quâ mons Par- d) Hesychn.
 nes & Brauron Atticæ municipium; d) ἡ χώρα Διάκρια ἢ ὄπισθ' e) Strab. ibid.
 Πάρονθ' ὅσ' μέχρι Βραυρωνῶνα.) Quarta Megaridis, in Scironio li- f) Plutarch.
 tore, quæ Niso obtigit, e) qui Nisæam condidit. f) Hic è Βασιλιὰ Quæst. Gr.
 uxorem p. 295. 2.

00

uxorem duxit Abrotam, feminam prudentem & pudicam: Nisus, ut ei mortua aeternam memoriam constitueret, iussit τλω ἐδῆτα (non τῷ ὄσῳ) Φορεῖν vestitum geri, qualem ea gessisset: stola autem ab εὐαίφελῳμα vocata est. Et videtur Deus mulieris gloriam adjuvasse: nam Megarides fœmine, Vostem mutare sapius volentes, Oraculo prohibita sunt.

Ista Atticæ notitia facem præfert iis, quæ de Theſco mox, etiam quæ de Pisistrato narranda sunt, ad Sec. XVIII. Ægeο autem contemporaneus fuit Minos rex Cretæ.

Minos Secundus.

Minois Primi regia fuit *Apollonia*, quæ & *Cydonia*: Secundi vero, *Cnossus*.

a) Odyss. τ. vers. 178.

— a) Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τὸ Μίνως ἔννεωρ ὁ βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἀρεστής.

b) Strab. l. 16. p. 762.

Cnossus urbs magna; in qua Minos regnavit, novennalis summi Jovis auditor. Minos b) Διὶ ἐνέα ἐτῶν, ὡς Φησι Πλάτων· ἀναβαῖνον εἰπὶ τὸ ἀντρον ἔ Διὸς, καὶ παρ' ἐκεῖνης τῷ πρῶτῳ γυμνασίῳ λαμβάνων, καὶ ἀποκομίζων εἰς τὰς ἀνθρώπων, Nono quoque anno (ut dicit Plato) in Jovis antrum descendit, & ab illo Præcepta accepit, que ad homines afferret. ἔννεωρ ὁ, sive δι ἐνέα ἐτῶν c) Platoni est δι ἐνάτῃ ἐτῆς. d) Valerius Maximus (ex Platonis Minoῦ) Homerum interpretatus est. Minos, ait, Cretensium rex. Nono quoque anno in quoddam præaltum & vetustâ religione consecratum specus secedere solebat: Et in eo moratus, tanquam à Jove (quo se ortum ferebat) traditas sibi Leges prærogabat. Hic, Legislatorum Græcorum vetustissimus, Nono quoque anno Leges suas corrigebat.

e) Plat. Leg. 1. initio.

d) L. 1. c. 2.

e) Strab. l. 10. p. 476.

e) Ephorus dixit Minoem fuisse prisci Rhadamantibi, viri justissimi, imitatore, qui primus institutus, & civilibus cohabitationibus, atque regimine insulam cicurasse visus est: & singula quæ promulgabat decreta se à Jove adferre simulabat.

f) Censorin. c. 18.

Sicut veteres τετραετηΐδα, f) quæd quinto quoque anno redibat, πενταετηΐδα nominabant; ita hoc tempus duplicatum, ὀκταετηΐς, tunc ἑνεαετηΐς vocitata; quia primus ejus annus Nono quoque anno redibat. Neque rectè creditum est ὀκταετηΐδα ab Eudoxo.

doxo Cnidio, aut à Cleostrato Tenedio primùm institutam fuisse; cum Magnus iste annus priscis hisce temporibus usitatus fuerit; & Minos non tantùm Leges suas καὶ ἐνεαετηρίδα promulgaverit; sed etiam Tributum, eodem annorum circuitu solvendum, Atheniensibus constituerit.

a) Androgeos, Minois filius, in certamine Panathenico, athletas cunctos superans, Pallantidarum amicitiam sibi conciliavit; quam cum Ægeus suspectam haberet (veritus ne illi, Minois auxiliis adjuti, ipsum regno exuerent) Androgeum, Thebas ad spectaculum sacrum tendentem, insidiis obruncavit. Minos, ob filii cædem, Atticam bello petens, Megara & Nisæam cepit; cum Scylla filia, Minois amore capta, capillum purpureum patri detonderit; quo salvo, se non posse regi ex oraculo cognoverat. Athenienses autem, diuturnâ obsidione pressi, cum jam fames & pestis urbem invasissent, primùm (ex oraculo veteri) virgines quatuor, filias Hyacinthi (qui Lacedæmone Athenas commigraverat) ad Gerasti Cyclopi tumulam jugularunt. Deinde cum nihil hinc emolumenti sibi futurum viderent, de belli eventu Oraculum consuluerunt: Responsum est, Minoi penas duros, quas ipse vellet. d) Missis legatis; σπῶν σωθῆκας, ὡς πεμπειν δι' ἐνεία ἐτῶν δασμὸν, ἡΐτερος ἐπὶ τῆς παρθένος ἑστιάτας, fecerunt fœdus, ut tributum nono quoque anno mitterent septenos adulescentes impuberes, totidemque virgines. Id ferè convenit inter scriptores. Philochorus refert, Cretenses dicere, Minoi ludos gymnicos, in Androgei memoriam, fecisse, & pueros (qui in Labyrintho asservabantur) victoribus premio dedisse; Taurumque (hominem primarium, sed superbum) primis ludis vicisse. Ceterùm Athenis semper malè auditus Minos; & in theatris profuscus est, tanquam trux & ferox; neque ei profuit Hesiodus, qui βασιλεὺς τῶν εὐμῶν eum vocat; aut Homerus, qui ὀαργεῖω Διὸς. Erat autem Rex Minos Legislator; & Rhadamantibus iudex, juris ab eo sanciti custos.

Labyrinthum hunc Dædalus Atheniensis Minoi construxisse dicitur, ob cædem nepotis, in Cretam fugiens. Plinius ad exemplar Labyrinthi Ægyptii factum existimat: e) ipsum adeas. Sanè Labyrinthus Ægyptius nondum, ætate Minois, extructus erat. Ætate Plinii, Labyrinthi Cretici vestigia nulla manebant; cum extarent Lemnici reliquiæ; & Ægyptus penè integer. Gnosii nihilomi-

a) Diodes. Sic. 1.4.p.183.b.

b) Pauſan. 1.1. p.33.

c) Apollodor. 1.3. propè finem.

d) Plutarch. in Theſeo, p.6.d.

e) L.36. c.13.

- a) Penes me.
 b) Golzt. Aug. tab. 49. II. nus, in a) numismatis, Labyrinthi sui fidem fecerunt, etiam b) post Augusti tempora.
- c) Pausan. l. 9. p. 558. c) *Dadalus, è Cretâ fugiens, sibi & Icaro filio non magna edificavit navigia, & Vela (qua nondum eâ aetate inventa fuerant) navibus applicuit; ita vento impulsus, Minois remigium antevertit, & evasit: navem autem Icaro imperitè gubernantis everfam ajunt; ejusque cadaver maris eslu delatum in insulam (propè Samum) qua nondum nomen habuit: ab Icaro autem insula, & mare circumfluum, nomen obtinuit.*
- d) Her dot. l. 7. c. 170. d) *Minos Dadalum quarens, in Sicaniam venit (que nunc Sicilia dicitur) & morte violentâ occubuit.* e) Justin. Epit. l. 4. e) *Sicilia à principio patria Cyclopum fuit: quibus extinctis, Cocalus regnum Insula occupavit.* f) Strab. l. 6. p. 273. a. f) *Cocali regia fuit Camicus (in tractu Agrigentino) apud quem Minos per insidias occisus traditur; g) nimis diu in balneo deventus, per Cocali filias. Mulieres enim & puellæ olim lavare hospites solebant.* h) Athenzi l. 1. p. 10. c. h) *Ἀἴσον αἱ Κωκάλῃ θυγατέρες, ὡς νενομισμύρον, τὸ Μίνω πρὸς ἄγνώμονρον ἐς Σικελίαν, Cocali filia, ut moris erat, lavant Minocem, cum pervenisset in Siciliam.*
- i) Diodor. l. 4. p. 192. c. i) *Dadalus, è posteris Erechthei, architectus ac statuarius insignis, πρῶτ' ὀμματώσας καὶ Ἀφροδιτηκότα τὰ σέλην πειήσας ἐπὶ τῆς χειρὸς Ἀφροδιτημύρας ποιῶν, εἰκότως ἐθαυμάζετο πρὸς τοῖς αἰθρώποις primus in statuis apertos oculos & crura disjuncta, & manus à corpore disparatas faciens, hominum admirationem meritò obtinuit.*
- k) Ibid. k) *Οἱ γὰρ πρὸς τὰς τεχνίται κατεσκευάζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὀμμασι μεμυκῶτα, τοῖς δὲ χειρὸς ἔχοντα καθάρματα, καὶ τοῖς πλάθεσι κεκολλημένα, Artifices enim qui ante cum fuerunt simulacra fecerant oculis nictantibus, & manibus demissis atque ad latera adglutinatis.*
- l) Pausan. l. 7. p. 441. l) *Apud I) Græcos universos, seculis vetustioribus, θεοὶ λίθοι καὶ ἄλλοι lapides pro Simulacris divinos honores habuerunt; Quod m) innumus. Egyptii Simulacra ita fingebant, ut neque oculi distinguerentur, neque manus, neque pedes disjungerentur. Quod ex Tabulâ Isiacâ Bembinâ, & ex Sigillis (penes nos) tam è ligno, quàm è latere, satis constat.* n) *Τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Αἰγύπτιοι τῶ ποδὲ ἑστυῶτες, καὶ ὡσπερ ἐνῆντες ἰσῦσι, Egyptii statuas Deorum ponunt, conjungentes illis pedes, & quasi unientes. Quod etiam in o) Memnodor. l. 3. p. 180. nis statuâ videbimus. Neque aliter Palladium τὰ Διοπέτες, p) ἰω τῶ*

τῷ μεγέθει τρίτην χυ τῆς ἢ ποσὶ συμβεβηκός, erat magnitudine tri-
um cubitorum, & pedibus non disjunctis.

a) ἰσότης) ὁ Μίνως Νομοθέτης ἤρξατο ἀρχαῖα, θαλασσοκρά- a) Strab. l. 10.
τῆσά τε πρώτῃ, Proditum est Minoa fuisse Legislatorem gravissi- p. 476.
mum, & primum Maris imperium obtinuisse.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α .

Thucydides l. 1. p. 4. a.

Μίνως παλαίφατος ὦν ἀκοῇ
ἴσμεν Ναυτικὸν ἐκτίσασθαι.
καὶ τῆς νῦν Ἑλληνικῆς θαλάσσης
ἐπιπλείστον ἐκράτησε.

Καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων ἤρξε
τε, & οἰκιστὴς πρώτῃ τῶν πλείστον
ἐγένετο, Κάρως ἐξελάσας, καὶ τὴν
ἐαυτῷ παῖδας ἡγεμόνας ἐκαστο-
νήσους.

Τὸ τε ληστικόν, ὡς εἰκός, καθή-
ρη ἅπασαν θαλάσσης, ἐφ' ἑσέσον ἐδωά-
ται. Et paulò post,

Καταστάντῃ ἢ τῷ Μίνω ναυτι-
κῇ, πλωιμώτερον ἐγένετο παρὰ
ἀλλήλους.

Minos eorum quos auditu co-
gnovimus vetustissimus extruxit
Classem: & Imperio Maris, quod
(antea Caricum) nunc Gracum
vocatur, longè latèque potitus est.

Insulas Cyclades sub ditione
tenuit, & in plerasque Primus co-
lonias deduxit: Et expulsis Cari-
bus, suos filios in regimine consti-
tuit.

Latrones etiam (ut videtur) è
mari sustulit, quoad potuit.

Constitutâ Minois Classe, Ma-
ria ultrò citroq; liberius naviga-
bantur.

Tantum interest humano generi, ut penes Unum consistat Maris
Imperium.

Post Minoem ἐθαλασσοκράτησε Polycrates Samius. b) Πολυ- b) Herodot.
κράτης δὲ πρώτῃ τῶν ἡμεῖς ἰδμεν Ἑλλείων ὅς θαλασσοκράτην ἐ- 1. 3. c. 122.
πινοήθη, παρέξ Μινώος τε τῶν Κνωσίων, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλῃ ὡς πρῶτῃ
τάτῃ ἤρξε τῇ θαλάσσης, Polycrates primus fuit Gracorum, quos novit-
imus, qui in animum induxerit ut Mari potiretur, prater Minoem, aut si
quis alius ante illum maris imperium obtinuit. Inter homines primus
Polycrates; Minos Jovis filius.

Polycrates Minoë recentior erat annos 750. Interea tem-
poris

poris multos populos θαλασσοκρατῶν (a), ex Castore Rhodio, recenset Eusebius in Chronico: *Lydos, Pelasgos, Thracas, Rhodios, Phrygas, Cyprios, Phœnices, Ægyptios, Milesios, Cares, Lesbios, Phœcaenses.* a) Thucydides *Jonum, Polycratias, Phœcaensium* meminit.

α) p. 14.

Qualis autem fuerit Minois Classis, ex eo conicere liceat, quòd Dædalus, ab eo fugiens, omnium primus velificaverit: & *Aminocles Corinthius* post annos ferme 600 (id est, b) 300 circiter annos ante finem belli Peloponnesiaci) *primus Triremes quatuor Samis fabricaverit*; & post annos inde 40, c) *Pugna Navalis vetustissima inter Corinthios & Corcyraeos commissa est.*

β) Thucyd.

l. 2. p. 10.

γ) Ibid.

Romani hoc jure freti, pacem Carthaginienfibus eâ lege concesserunt; d) *Τὰ μακρὰ πλοῖα ὠρδοῦμαι πάντα, πλὴν δέκα τριηρών. Πόλειον μὴδὲν τῶν ἔξω τῆς Διεύης ἐπιφέρεν κατὰς, μηδὲ τῶν ἐν τῇ Διεύῃ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης.* Livius vertit, e) *Ut Naves rostratas, præter Triremes, traderent; bellumq; ne in Africâ, neve extra Africam, injussu Populi Romani gererent.*

δ) Polyb. l. 15.

p. 705.

ε) Liv. l. 30.

p. 611.

Minos Britannicus, Edgarus rex Anglosaxonum, ante annos DCC, τῆς θαλασσοκρατίας jura prudenter restituit, posterisque tradidit. Rex Optimus & Invictus CAROLUS Secundus ea nunc strenuè tuetur.

Theſeus Rex.

f) Plutarch. in Theſeo.

HKON ἐκ f) *Κρήτης τὸ τρίτον οἱ τὸν δασμὸν ἀπέχοντες, Tertio aderant ex Cretâ qui tributum accepturi erant: ἐπὶ δὲ ἐν κατὰ τῆν ὁ χρόνον τὴν τρίτην δα(μῶν, Ubi autem tempus adfuit Tertii tributi, Theſeus ſemetipſum obtulit; neque multò poſt, Cretam appulit; rediensque è Cretâ, ſucceſſit Ægeo.*

g) In Euf. p. 44.

Ex Marmore diſcimus, *Minoem poſtulâſſe tributum, anno Attico 288. Solutum eſt tributum δὲ ἐννέα ἐτῶν, nono quoque anno. Secundum itaque tributum incidit in annum 296; Tertium, in annum 304. Eusebius initium Theſei ponit ad numerum Canonis ſui 783; qui eſt annus Atticus 323. Sed & Scaliger non ſine ratione cenſet, g) *Initia Ægei & Theſei nimis altè repetita eſſe ab Eusebio, & multis annis anticipata.* Adeo incondita eſt hujus ſæculi chronologia Græca.*

Thraſylli cujuſdam Chronographium, de horum temporum inter-

intervallis, Thesei tempora stabiliendi spem nobis injecit: quod ita se habet apud *Clementem Alexandrinum, Strom. l. I. p. 335. D.*

<p>Από τῆς Κατακλυσμῆς ὅτι τὸν Ἰδης μέπερσιμον, καὶ τὴν Ἐρσιν τῆς σιδήρης, καὶ Ἰδαίης Δακτύλης, ἐπιβόδομήκοντα τρία, ὡς Φησιν Ὁράσουλ. Ⓞ.</p>	<p>A Diluvio (Deucalio- nis) ad incendium Ida, & inventionem Ferri, & Idcos Dactylos, ut dicit Thrasylus, anni.</p>	<p>[Anni] 73</p>
<p>Από Ἰδης ἐμπερσιμῶς ὅτι Γανυμήδης ἀρπαγῶν, ἔτη ἐξήκοντα πέντε.</p>	<p>Ab incendio Ida ad raptum Ganymedæ, anni.</p>	<p>65</p>
<p>Ἐν τῷ 9ῳ ὅτι τὴν Περσέως στρατεία, ὅτε ἔ Γλαυκος ὅτι Μελικέρτη τὰ Ἰσθμια ἔθηκεν ἑτή πενταδεκά.</p>	<p>Inde ad Persei expeditionem, quando Glaucus Isthmia constituit ob Melicertam, anni</p>	<p>15</p>
<p>Από Περσέως στρατείας ὅτι ἰλίς κτίσιν, ἔτη τριακοντατέσσαρα.</p>	<p>Ab expeditione Persei ad Troja conditum, anni</p>	<p>34</p>
<p>Ἐν τῷ 9ῳ ὅτι τὸ εἰσῆλθον τῆς Ἀργῆς, ἔτη ἐξήκοντα τέσσαρα.</p>	<p>Inde ad Argonautas, anni</p>	<p>64</p>
<p>Ἐκ τῆς ὅτι Θησέας ἔ Μινώπαυρον, ἔτη τετρακοντα δύο.</p>	<p>Hinc ad Theseum & Minotaurum, anni</p>	<p>32</p>
<p>Ἐἴτα ὅτι τὸς ἐπὶ ὅτι Θήβαις, ἔτη δεκά.</p>	<p>Dein ad VII qui Thebas oppugnârunt, anni</p>	<p>10</p>
<p>Ἐπὶ τὸ Ὀλυμπιασίων ἀγῶνα, ὃν Ἡρακλῆς ἔθηκεν ὅτι Πέλοπι, ἔτη τρία.</p>	<p>Ad certamen Olympicum ab Hercule institutum propter Pelopem, anni</p>	<p>3</p>
<p>Εἰς π τὸ Ἀμαζόνων εἰς Ἀθῆνας στρατεία, καὶ τὸ Ἐλένης ὑπὸ Θησῶς ἀρπαγῶν, ἔτη ὀνεία.</p>	<p>Ad Amazonum expeditionem in Athenas, & Helena raptum à Theseo, anni</p>	<p>9</p>
<p>Ἐν τῷ 9ῳ ὅτι τὸ Ἡρακλέους δώσωσι, ἔτη ἐνδεκά.</p>	<p>Inde ad relationem Herculis in Deos, anni</p>	<p>11</p>
<p>Ἐἴτα ὅτι τὸ Ἐλένης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀρπαγῶν, ἔτη τέσσαρα.</p>	<p>Deinde ad Helena raptum ab Alexandro, anni</p>	<p>4</p>
<p>Από δὲ Τροίας ἀλώσεως ὅτι τὴν Ἀινείας καὶ Ἰδοδον, καὶ κτίσιν Λαυινίας, ἔτη δεκά, &c.</p>	<p>A Troja autem capta ad appulsum Aeneæ, & conditum Lavinii, anni</p>	<p>10</p>
		<p>Hoc</p>

Hoc auctoris veteris monumentum, si fuisset integrum, obscuris hisce temporibus lucem attulisset: sed manifestum est aliquid hic deesse, cujus defectu calculi omnes vacillant, & elanguescit totius chronographii auctoritas.

Verisimillimum est Thrasyllum ad *Casum Trojæ* rationes suas supputasse: Neque enim oblivisci potuit epochæ omnium celeberrimæ post tot obscuriores enumeratas; & quidem ab eâ ipsâ, in sequente periochâ, calculum subducit. Quot autem annos ab *Helena raptu* ad Trojæ ἀλωσιν posuerit, profus est incertum.

a) Euf. Græc.
p. 401.
b) Can. Isag.
l. 2. fine.

Scaliger, ex conjecturâ propriâ, in a) Græcis inserit, ἐν περὶ τὴν Πρὶ Τροίας ἀλωσιν, ἐτη ι'; in b) Latinis, *Hinc ad Trojæ excidium*, X. Et Dionysium Petavium hinc sequacem habet. Verum ista *decennii* adjectio huic intervallo parùm sufficere videtur: cum ex Homero constet annos XX intercessisse à raptu *Helena* ad casum Trojæ. Ipsa sic quæsta est *Helena*:

c) Iliad. Ω.
vers. 765.

c) Ἦδ᾽ ἡ γὰρ νῦν μοι ἑκοστὸν ἔτ' ὄσιν,
Ἐξ ἧ καί τ' ἐν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης.

Jam enim nunc mihi hic est vicesimus annus, ex quo huc veni, & à patria mea decessi.

Chronographii summa, usque ad *raptum Helene*, est annorum 320: quot anni numerantur etiam in Marmore nostro à *Diluvio* Deucalionis ad excidium Trojæ; quæ capta est anno Attico 374, Per. Jul. 3505. Deme annos 320; habes ann. Att. 54, P. J. 3185, quo *Diluvium* contigit, juxta Marmor. Indè tenuis incidit suspicio annos hinc nullos adjiendos esse; neque *Raptum Helene* hic pro epochâ positum esse, sed pro causâ insignis illius *Trojani belli* epochæ. Quasi scripsisset, ἐπι (Τροίας ἀλωσιν, Διγ') τῶν ad (*Trojam captam, propter*) *Helene rapturam ab Alexandro*. Hoc autem addi videtur, quia prius à *Theseo raptam* esse dixerat. Neque obstat *Herculis δωδεωσις*, quæ aliter quàm de mortis tempore intelligi potest. Confagravit Heros ante bellum Trojanum; durante bello in Deos relatius est.

Sanè verò nobis ipsis non satisfacit conjectura nostra; neque de temporibus *Thesci* certiores sumus quàm dudum. Ex calculis

111

ita dispositis Theseus in Cretam navigavit anno Attico 337, id est, non Aegeo regnante, sed seipso. Helenam rapuit anno Att. 359, sive quinquennio ante bellum Trojanum, id est, post ipsius mortem. Propter difficultates has aliasque, quas referre non interest, *Δηιωασματόπων* hoc Thrasylli, tanquam neque *ἀντοθέμεθλον*, neque bona frugi, missum facimus. His frustra perpenfis; Eusebium quidem in Canone sequuti sumus, sed non libenter.

a) *Theseus Aegaei filius* nothus (ex *Aethra*, Pitthei filia, Pelopis a) Apollodot. nepte) jam grandis factus, petra summotus, calceos atque enses aufert: l. 3. sine. & Troezenae pedestri itinere Arbenas versus profectus, primum Periphetem, ad Epidaurum, occidit; cujus clava ipse deinceps usus est. In Isthmo, Sinin (τὸν πτυοκἀμπίλῳ, a curvandis pinis nominatum) occidit; ad cujus manes placandos, Isthmia postea instituit. b) Melicerta sacra, a Glauco ibi dicata nocte peragebantur; & mysteria potius erant, quam certamina. Theseus in certamen Isthmium mutavit c) Marmor. anno Attico 324. Tertio d) *Theseus suam Crommyoniam* (in agro d) Plutar. ib. Corinthiaco) peremit. Quarto, Scironem de saxo precipitavit, in Megaridis finibus. Quinto, in Eleusine Cercyona Arcadem, lucra vitum, oppressit. Sexto, paulum progressus, in Herme (τὸ Ἑρμῆος, δῆμιος tribus Acamantidis) Damastem, Procrusten dictum, lectis se adquare compulit; sicut ille, hospites. Ab Aegeo successor declaratus, Palantidas bellum moventes profigavit. Dein taurum Marathonium, qui Tetrapolim infestabat, cepit, & Apollini Delphinio immolavit. Tandem e) ubi tempus adfuit Tertii tributi Theseus Cretam appulit; & Minotaurum occidit. Regressus, Aegeo mortuo successit. Ista autem, Heroica, in imitationem Herculis propinqui sui: sequuntur Politica.

Sub f) *Cecrope, priscisque Regibus usque ad Theseum, Attica* semper πόλις ᾠκεία, πρυτανεία τε ἔχουσα καὶ ἀρχοντας, oppida- l. 2. p. 110. tim incolebatur, Curias habens, & Magistratus. Neque Regem consulebant quando nullus erat ex periculo metus; sed per se quique suam Rempublicam administrabant, & concilium habebant. Quin etiam nonnulli (ut Eleusini cum Eumolpo, contra Erechtheum) bellum aliquando moverunt. Theseus autem regnum adeptus (vir & prudens, & potens) cum aliis in rebus regionem excoluit, tum etiam Concilia & Magistratus aliarum urbium sustulit: omnesque in unum Concilium & Prytanum Arbenis coegit. Singuli res suas, ut ante, possidebant;

bant; sed unâ hâc civitate uti necesse erat : in quam cum omnes jam convenirent, pecuniamque ad usus publicos conferrent, auctior illa posteris à Theseo tradita est. Inde Athenienses *Ευνοικία*, publicum Minervæ festum celebrant. Antehac urbs erat, quæ nunc est *Arx*, & adhuc urbs appellatur. Athenienses igitur, & antea, & postea, in agris cum tota familia habitabant liberi, & suo jure.

a) Plutarch. in Theſco, p. 11. c.

a) Πρωτὸν Ἰσοκρίνας χωρὶς Εὐπατρίδας καὶ Γεωμάρους καὶ Δημιουργῶν, Εὐπατρίδας μὲν γινώσκειν τῶν θεῶν καὶ παρέχειν ἀρχοντας δόξας, καὶ νόμων διδασκάλους εἶναι, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐπιγῆτας, Theseus primus populum in Patricios, & Agricolas, & Opifices distinxit; atque Patricios res Divinas cognoscere, & magistratus gerere, & Leges ac sacra interpretari voluit. Non autem abolevit Monarchiam; cum Reges plurimi post Theseum regnaverint; & ἀρχοντες ἄλλοις etiam regnare dicantur in Marmore.

b) Herodot. l. 1. c. 173.

Etſi b) Lycus, Pandionis filius, ad Sarpedonem in Termilas abiisset (à quo, Lycii postea denominati sunt :) & Pallantidæ pro-

c) Plutarch. in Theſco, p. 11.

fligati fuissent à Theseo; qui etiam c) agro Attico Megaricum adjunxisset; stelamque in Istmo, hinc Ioniam, inde Peloponnesum terminantem, posuisset; manserunt nihilominus factiopa ista Πεδιέων, Παρωλίων & Διακρείων nomina; quæ demum in Pisistrati rebus erunt obvia. Megaris autem, post mortem Codri, Doriensis facta est; quod suo loco dicendum.

d) Plut. Theſ.

Porro d) Theseus cum Amazonibus, quæ in Asia castra metata essent, signa consulit: bellum autem federe diremptum est. c) Ob

e) p. 15.

Perisboi amicitiam, in Epirum profectus, dum ab Aidoneo Molossorum rege in vinculis detentus est: Menestheus filius Petei, qui fuit Ornei fil. Erechthei nepos (πρῶτον αἰθρῶπων Πηδερμῶν τῶν ὀμμάγων, primus mortalium aggressus auram captare popularem) Athenienses contra Theseum concitavit. Ille itaque liberatus, & seditionibus repressus, in Scyron insulam se recepit; ubi de saxo precipitatus, interijt; & regnavit Athenis Menestheus.

Argivorum Reges.

AD alteram Græciæ partem transeamus; quæ peninsularis, antehac *Apia*, posthac *Peloponnesus* appellata est.

Argiv.

Argis, post a) *Φερωνίδας & Αργεΐδας*, regnabant οἱ Δαναοὶ- d) *supr. p. 84.*
δαι, sive *Λυγχεΐδας*. b) *Post Danaum regnavit Lynceus*, qui ex b) *Apollodor.*
Hypermetestrā genuit Abantem: ille ex *Ocala* geminos procreavit *A-* l. 2. p. 67.
crisum & Pratum, qui in utero dissiderunt, & cum educati fuerunt, de
Regno belligerantes, primi *Chypeos* invenerunt. *Acrisius Pratum exe-*
git: ille, *Lyciorum copis adjunctus*, *Tirynthem* occupavit. Sic *Acrisius*
Argis, Pratus Tirynthe regnavit.

Eusebius his quinque regibus tribuit annos 162: c) *Syncellus* c) *Syncell,*
autem 180. Nos *Eusebium* huc usque in *Canone* secuti sumus. p. 155.
Reliqua, apud eum, manca sunt & incerta. Ad annum 31 *Acrisii*,
d) *Argivorum*, inquit, *Regnum deficit*; quod sietit annis *DXLIV*, d) *Num. 704.*
usque ad *Pelopem*, qui regnavit annis *LVIII*. Constat quidem,
post *Acrisium* tam *Argis* regnatum esse, quam *Mycenis*. *Eusebius*
autem, prætermisiss *Argivis*, ad *Mycenas* transiens, *Acrisio* sub-
jungit *Sthenelum*; *Euristheo & Atreo* largitur annos 108, usque
ad initia *Agamemnonis*; incerta aliorum tempora istis, tanquam
certioribus, assignans.

Acrisii tempora (quæ XI hujus Seculi initia attigisse viden- S. I.
tur) tum *Oraculo Delphico*, tum adventu *Pelopis* celebrantur. *Fertur*
quidem e) *Φημονόω πρώτῳ χρησιμώδῃ (αὐτῷ) Αὐεσίω, ἔπειτα εἰ-* c) *Clem. Alex.*
κοσι ἐπὶ τῷ, &c. Phemonoën primam Acrisio responsa cecinisse, XXVII Strō. I. p. 323. b
annis, antequam fuerunt *Orpheus*, & *Museus*, & *Linus*, præceptor
Herculis. Illi autem XI hoc Seculo floruerunt. f) *Μεγίστῃ ᾗ (αὐτῷ) f) Pausan.*
ᾧ δὲ πλείω εἰς Φημονόω δόξα εἶναι, ὡς πρῶτον ἦσαν τοῦ Phoc. p. 617.
θεῷ πρώτῃ, καὶ πρώτῃ τῷ ἑξαμέτρῳ ἦδεν, Maximā nominis cele-
britate fuit Phemonoë; ut qua prima fuerit Dei (Apollinis) inter-
pres; & prima senariis oracula decantaverit. g) *Τὸ μέλῳ πρῶ-* g) *Procli*
τον μὲν ἐφείδες Φημονόῃ Ἀπόλλωνος (αὐτῷ) περὶ Φῆτις, ἑξαμέτροις χη- Chrestom. ap.
μιούσις χρησιμώδῃ, Phemonoë vates Apollinis, qua Oracula hexametri Photiū, p. 982.
edidit, primum (τὸ μέλῳ) carmen invenit. Neque aliter forsan
Clemens: h) *Φασὶ τὸ ἠρώων τὸ ἑξαμέτρῳ Φανοθαῖαν (ἀπὸ Φημο-* h) *Strom. I.*
νόω) τῷ γυναικίᾳ Ἰκαρίῃ οἱ ᾗ Θέμιτι μίαν τῷ Τιτανίδων, Ἐρεῖν, p. 309. c.
Phanotheam (ἀπὸ Φημονόω ?) Icarii uxorem ajunt invenisse he-
roicum hexametrum; alii autem Themim, unam ex Titanidi-
bus. i) *Quidam ajunt primum heroicum versum ibi auditum,* i) *Plutarch. de*
fuisse, Pythiæ Orac.
p. 402. d

Συμφέρετε πτερὰ τ' οἰωνοί, κῆρόν τε μέλισσα.
Congerite huc pennam volucres, & apes sua mella.

- a) Pausan. Phoc. p. 618. Cerea Dei ædicula respici videtur. Tradunt enim a) *primam adem è lauro constructam esse, instar tugurii; secundam ab apibus, è cerâ & pinnulis compactam; tertiam, ex are; quartam è lapide extructam à Trophonio & Agamede, quæ conflagravit Olympiade 58; & ab Amphictyonibus, de pecuniâ sacrâ, instaurata fuit.* Amphictyonas autem Delphicos instituit b) Acrisius.
- b) (supr. p. 110. S. II. c) Κατὰ δὲ Ἀκρῆσιον Πέλοπ. ὁ δὲ Φρυγίας Διόλαος ἕταρος εἰς Ἀθῆνας ἄφιξις καὶ ὁ δὲ Περ. Κέκροψ. αἱ τε Περσῶν καὶ Διούρυς πρῶτος, Ὀρφέως τε καὶ Μυζῶν, Tempore Acrisis fuit Pelopis transitus ex Phrygiâ; Jovis adventus Athenas & Cecrops II; Persei & Bacchi res gestæ; Orpheusque & Musæus. Pelops filius erat Tantalus, qui regnabat in Sipylo, Phrygiæ urbe, quæ (ipso d) regnante) terræ motu everfa est; & qui e) κατὰπέψαι μέγαν ὄλεον σοκῆδωάδης Magnam felicitatem concoquere non potuit. Pelops autem f) Apollonio Rhodio vocatur Ἐνεπί. ἢ, sive Paphago; Pindaro & Pausania Lydus. Hic ab Ilo, Trois filio (à quo Troja Ilium. dicta) ejectus, in Græciam fugit. Adventus Pelopis res Græcas insigniter immutavit. Ille Hippodamiam, filiam Oenomai qui in urbe Pisâ regnabat, in uxorem duxit; & Pisæorum regnum obtinuit. Sororem Nioben dedit Amphioni, qui Laium Cadmi pronepotem Thebis expulit, & Thebas muro & turribus munivit.
- d) (supr. p. 135. e) Pindar. O.lymp. 4. f) Argonaut. l. 2. g) Dicunt Pelopem, paratâ sibi primùm potentiâ magnis opibus, quas ex Asia ad homines inopes attulerat, quamvis peregrinus esset, nomen regioni imposuisse: Majorem verò potentiam ejus posteris obtigisse, postquam Euristheus in Atticâ ab Heraclidis interfectus fuit.
- g) Thucydides. l. 1. p. 67. h) Pelops non magis vi pecuniæ, quàm multitudine liberorum, Regibus Peloponnesis præpolluit; quod & multas filias viris summis collocasset, & multos filios Principes inseruisset civitatibus. i) Et quia vir fortis erat & prudens, plurimos Peninsula istius incolas in ditonem redexit; eamq; à se Peloponnesum denominavit.
- h) Plotarch. in Thesop. p. 2. a. j) Dioc. Sic. l. 4. p. 191. c. k) Strab. l. 8. p. 353. c. l) (supr. p. 257. m) Paulan. l. 5. p. 300. Pelops Olympiam, Pisææ finitimam, obtinuit; & Ludos celebravit in honorem Jovis Olympii, qui k) Oracula ibi edebat. Ludos, ante eum, l) Hercules Idæus, & m) Clymenus, & Endymion fecisse feruntur.

Pelop

a) Pelops etiam Hippodamia proci monumentum crexit, & quor- a) Pausan. l. 6.
 annis parentavit ; non procul à templo Diana, Κορδαίας, diēta; quòd P. 386.
 Pelops affecla ludos, pro victoria vocos, apud hanc Deam celebrarunt,
 καὶ ὠρχήσαντο Ἰππιδάμειον τοῖς περὶ τὸν Σίπυλον Κόρδακα ὄρχησιν,
 & saltarunt Cordacem, saltationem patriam, quam ad Sipylum celebra-
 re soliti sunt. Apud Græcos b) Tres erant saltationis species: Ἐμμέ- b) Schol. Ari-
 λφα, Tragicæ; Σίκυνις, Satyrica; Κόρδαξ, Comica, ἥτις αἰχρῶς κινεῖ Isth. Nubes,
 τὴν ὀσφύν, quæ lumbos turpiter movet. Lasciva hæc è Phrygiâ P. 158. d.
 venit.

Harmonia Phrygiæ c) supra meminit Marmor: illam autem c) p. 117. & 137
 jam demum, cum Matris Deum cultu, à Pelope in Græciam tradu-
 ctam fuisse verisimile est. d) Amphion (jam dictus) famam in d) Pausan. l. 9.
 Muscis adeptus est, quòd Lydicos modos, ob Tantali affinitatem, à Lydis P. 550.
 didicerit, & χορδαῖς Ἰππιδάμειον τοῖς περὶ τρεῖς ἐνδράων, & ad
 quatuor chordas, quæ prius in usu erant, tres addiderit. Hisce etiam,
 ut videtur, Acrisii temporibus e) ὁ Ὀλλυὸς τὰς παλαιὰς ὕμνους ἐποίη- e) Herodot.
 ησε, ὅκ Λυκίης ἐλθὼν, τὰς ἀειδομένους ἐν Δῆλῳ, Ὀλεν, ἐ Lycia profes- l. 4. c. 35.
 situs, hymnos vetustos composuit, qui in Delo cantari solebant.
 Illo enim f) recentiores fuerunt Pamphus Atheniensis, & f) Pausan. l. 9.
 Orpheus. P. 581.

Percus, Acrisii ex Danaë nepos, ob cædem avi, regnum cum- §. III.
 Megapenthe Præti filio commutavit, & regnavit Mycenis. Acrisio g) Apollodor.
 itaque Argis successit g) Megapenthes; illi Anaxagoras ejus filius; dein l. 2. p. 67.
 Alektor, Ipbis, Eteoclus, qui bello Thebano cecidit. Præterea Melampus
 sibi tertiam regni partem, tertiam fratri suo Bianti, à Prato vel h) A- h) Pausan.
 naxagora impetravit, ut ejus filias infantiâ correptas sanaret. Bian- P. 116.
 tis filius i) Talaos, & ejus nepos Adrastus, regnabant Argis: Adrasto i) Ib. l. 2.
 successit ejus gener k) Tydeus — πῦρ' ἀδράστειο λαβῶν ἰππήλατον k) Theocrit.
 κελῶ. Idyll. 24.
 v. 128.

Adrastus etiam Sicyoniis regni auctor fuit. l) Adrastus Ar- l) Pausan. l. 2.
 gis ejectus Sicyonem confugit ad Polybum; eoq, mortuo ipse regnum adi- P. 96.
 it. m) Ille ἀμφαῖνις κυδαίνων πόλιν, Sicyonem urbem illustrem or- m) Pindar.
 natamq, reddidit; & Pythia ibi in honorem Apollinis Pythii insti- Nem. 9.
 tuit. Hujus agonis obscura sunt vestigia in Marmore, anno Attico
 325. Sanè n) Sicyonii in ipso foro ἠρώων Adraστο posuerunt, hostiis n) Herodot.
 & festis illum honorantes, & ἅ παῖτα αὐτῶ τραγικοῖσι χοροῖσιν ἐπέ- l. 5. c. 67.
 γαμεν, ejus infortunia choris tragicis decorabant. Pausaniæ Adra-
 stus

a) *Supr. p. 16.*

stus est Sicyoniorum rex 17; Eusebio 23; Homero autem primus.) Qui Σικυών ἰσθ' ἀπ' Ἀδραστὸς πρῶτ' ἐμβασιλεύσεν, Sicyonem, ubi Adrastus primū regnavit, refert inter urbes Agamemnonis: Tunc enim sub Pelopidarum potestate fuit.

b) *Thucyd. l. 1. p. 7.*

Interea Mycenis Perseo successit Mastor; illi Electryon, Alcmenæ pater; dein Stbenelus, qui ex Astydamiâ Pelopis filiâ successorem habuit Eurystheum; cujus jussu Hercules tot agones exantlavit. b) Eurystheus contra Herculis filios in Attica profecturus, Atreum (Pelopis filium) ipsius avunculum (qui patrem propter Chryssippi necem fugiebat) Regno profecit; quod ille, Eurystheo in pugna occiso, retinuit.

c) *Pausan. l. 2. p. 115.*

Eâ ratione contigit, τῶν Περσειδῶν τὰς Πελοπίδας μείζους καὶ ἁγνὰ ἀγνα agnum aurei velleris surripuit, μοι χεύσας τὸ ἀδελφῆ τὴν γυναῖκα fratris uxorem stupro polluens: Atreus Thyesti τὰ αἰδοῦμα δεῖπνα, in scenâ decantatas epulas, apposuit. Ex Homero colligitur Thyestem Atreo successisse. Cecinit ille, d) Vulcanum Jovi fabricasse

d) *Iliad. β. vers. 100.*

Sceptrum; quod Jupiter Mercurio, Mercurius Pelopi, Pelops Atreo, A-

e) *Pausan. l. 9. p. 606.*

treus Thyesti, Thyestes Agamemnoni tradidit. (e) Sceptrum hoc Cheronenses θεῶν μάλιστα ἡμῶσι, pra Diis omnibus venerantur.) Est etiam verisimile Plisthenem Atrei filium, ante filium suum Agamemnonem, regnasse.

Hercules,

f) *Euf. n. 768.*

Herculis meminit mutilum Marmor, regnante Athenis Aegeo; sub quo illius ἄθλοι decantatissimi f) collocantur. Fortasse

g) *Supr. p. 264.*

autem illius καθερμὸν g) initiationem innuit marmor. Nam de Alcmenæ filio proculdubiò intelligendum. Quem potissimum

h) *De Nat. Deor. p. 245.*

Herculem colamus (inquit h) Cicero) scire sanè velim. Plures enim tradunt nobis; antiquissimum, Jove natum & Lisyto; quem concertavisse cum Apolline de tripode accepimus. Alter traditur, Nilo natus, Ægyptius; quem ajunt Phrygias litteras conscripisse. Tertius

i) *Supr. p. 256.*

est ex i) Idaeis Daetylis, cui inferias afferunt. Quartus Jovis & Asterie, Latona sororis; quem Tyrii maxime colunt; cujus Kartbaginem filiam ferunt. Quintus in India, qui Belus dicitur. Sextus hic, ex Alcumena quem Jupiter genuit Tertius.

Incer.

Incertus, apud a) Suidam, Herculem Tyrium in Minois tem- a) In Herod. P. 1197
 pora conjicit; id est in XI hoc (de quo agimus) Seculum. *ἈνεΦάνη*
ἢ Ἰπὶ Μίνω Ὁ Ἡρακλῆς Τύριος, ὃς ὄρε τὴν βασιλῆα τὴν κάλλιμνις
 Κογχύλης, ἀπὸ κυνὸς ἀμαχθέντ' ὁ τὰς σαρόνας καὶ ποσειδάων
 Φοίνικι τῷ βασιλεῖ, ὃς πρῶτ' ὁ ἐφόρεσε πορφύρεον, Regnante Minoō
inclaruit Hercules Tyrius: qui tineturam invenit que Conchylii dici-
tur, a cane maxillas cruentato edoctus. Obtulit autem Phœnici regē,
qui primus purpuram gestavit.

Utcunque in cæteris Phœniciz partibus Herculis cultus, esset
 vetustissimus; nondum tamen in Tyro obtinere potuit; cum urbs il-
 la hisce demum temporibus initium habuerit. Herculis Tyrii sa-
 cerdotes sciscitanti Herodoto rectè responderunt, b) *Templum Dei* b) Herod. l. 2.
quà cum urbe Tyro conditum fuisse: sed minùs rectè de tempore, fuisse c. 43.
annos 2300 à Tyro conditá. Herculis Tyrii duo erant templa: pri-
 mum in continente positum; Tyriorum legati Alexandro sacrificare
 volenti, responderunt; c) *Esse templum Herculis in ea sede quam Pa-* c) Q. Curtius
latyron ipsi vocant; ibi regem Deo sacrum ritè facturum. Alteram, in i. 4. p. 86.
 insulá, simul cum nová urbe conditum, post excisam Palatylon, &
 Sec. XVIII.

d) *Deus Hercules religiosè quidém apud Tyron colitur: verum,* d) Macrobi.
sacratissima & augustissima Egyptii eum religione venerantur, ultraq; Saturn. l. 1. c. 20
memoriam (que apud illos retrò longissima est) ut carentem initio co-
lunt. Ipse creditur & Gigantes interemisse, cum pro Cælo pugnasset,
quasi virtus Deorum. c) *Apud Egyptios vetustus Deus est Hercu-* c) Herod. ibi.
les: & (ut ipsi ferunt) sunt 17000 anni ad Amasin, ex quo è Diis
VIII facti fuerunt XII; quorum unum censent Herculem.

In Sanchuniathonis originibus, f) τῷ Δημαρῶντι γίνετ' Μέλ- f) Euseb. Præ-
καρθ ὁ Ἡρακλῆς, Ex Demarunte natus est Melcarthus, qui & par. l. 1.
Hercules. Phœnices Herculem suum Melcarthum vocabant: g) Hesychius
 ἡ Μάλικα, ἢ Ἡρακλέα, ἡ μαρῶσιος, Amathusii (è Phœnicia o- g)
 riundi) vocant eum Malic, id est Regem. (Cartha autem Urbs
 est.) Neque alius est in S. literis h) *Moloch*, cui humanas hostias h) sup. p. 78.
 immolabant. Unde i) *ad Herculem Pani* (à Phœnicibus orti) i) Pin. l. 36. c. 7
omnibus annis humana sacrificaverunt victimá. k) *Hercules alius* k) Macrobi. Sa-
 αἰθρωποθυσίας in Italiá sustulit. turn. l. 1. c. 7.

Eusebius, in temporibus Cecropis, l) *Hercules cognomento* l) Ch. o. n. 498
Desanaus in Phœnice clarus habetur. In m) Græcis Scaligeri m) p. 26, l. 38.

Διόν

a) Syncell.
p. 153. d.

Διδάσας, a) Syncello Διδάσας legitur; quod est æquè obscurum. Variant in hoc nomine exemplaria Latina. Mariano dicitur *Dofenaus*. Hesychio Δορσάνης, Ηερκλῆς παρ' Ἰνδοῖς. Ciceroni, *Quintus in India Hercules*.

Tyrus Conditæ.

- T**Yrus & Sidon, ducentis ferè stadiis inter se distantes, nobilissimæ fuerunt Phœnicæ urbes : sed Sidon Tyro longè vetustior. Hujus enim conditor erat b) *Chananaïus primogenitus* : & quidem Sidon Tyri parens habetur. Verùm ipsi Tyrii maximam sibi vendicabant c) antiquitatem. Sanchuniathon tradidit d) ἡ Τύρρανιον οἰκῆσαι Τύρον, καλύψας τε Πηνοῦσαι δὸν καλάμων κ' ἑρῶν ἐπαπύρων, *Hypsuranium habitasse Tyri, & fabricasse casas ex calamis, junctis, & papyris*. Et Sacerdotes Tyrii numerabant inde annos 2300. Dicit insuper e) *Usoûm* Hypsuranii fratrem, ortâ inter illos discordiâ, priatum aufum, cymbâ ex arboris trunco extractâ, ἐς θάλασσαν ἐμβύων, *mare ingredi*. Unde Tibullus, *Primæ ratem ventis credere doctæ Tyros*. Verùm Navigationis Phœnicicæ primordia Urbi nondum conditæ immeritò tribuuntur, iis maximè temporibus quibus tota Phœnicæ ora *Sidoniorum* nomine celebrabatur. f) *Sidonim* LXX interpretibus sunt Φοίνικες. Unde Hesychius, Σιδόνιοι, Φοίνικες. Et apud Esaiam, g) *Sidon*, Φοίνιη & paulò post Tyrus dicitur h) *Filia Sidonis*, id est, à Sidoniis condita. Ad hanc rem, Trogi breviator, Justinus : i) *Post multos deinde annos, à rege Ascaloniorum expugnati Sidonii, navibus appulsi, Tyrum urbem ante annum * * Trojana cladis condiderunt*. Tam Ascalon quàm Sidon Tyro vetustior. Sed desideratur hîc annorum numerus; qui ex Josepho forsân colligendus est. k) Ἀπὸ τῆς οἰκίσσεως Τύρου εἰς οἰκοδομίαν τῆς Ναῦς Δεσπομένης χεῖρον ἐπὶν ποσαρῶμοντα καὶ Δεσποσίων. Dicit interfuisse annos 240 à conditu Tyri ad extructionem Templi. Templum condi cœptum anno Per. Jul. 3706: deductis 240, manet annus Tyri conditæ 3466; qui vix est quadragesimus ante excidium Trojæ. Josepho assentitur l) Eusebius.

m) Judic. 18. 7.

Tyrus itaque ortum habuit mediis Ebræorum Judicum temporibus. In ipso Judicum libro m) *Sidonii* dicuntur quiete & sc-

curè habitasse: & *Dii Sidonis* memorantur, non Tyri, quæ adhuc aut non erat, aut ignobilis. In libro Josuæ a) *Sidon Magna* dicitur. a) *Jos. i. 8.* Neque dictis obstat, quod in eodem libro, Quintæ sortis limes, cujus exitus ad mare, sit *πίλις ὄχυρα Σωβήγαν Τύρο*, b) *Urbs munita*, b) *C. 19. v. 25* *Tzor, sive Tyrus*. Nomen id (ut & alia in eò libro inferioris ævi vocabula, *Galilæa 20. 7. 21. 32. Cabul 19. 27. Joëlbeel 15. 38.*) per prolepsin usurpatur; neque *της κληρονομίας* tempora, sed ** bodiurnum* *Jos. 15. 63. diem*, id est, scriptoris ætatem, respicit.

Præterea, Sidon à poetis vetustissimis celebratur; non Tyrus. c) *Οἱ μὲν ὄω ποιητὰι τὴν Σιδόνα τιθευλλήμασι μᾶλλον. Ὀμηρ. δὲ* *Strab. l. 16. 6. 289. d. 756. d.* *ὕδὲ μὲννῆ* *ἢ Τύρο*, Poeta quidem Sidonem magis celebrant: Atque adeo *Homerus Tyri non meminit*; Sidonem autem & Sidonios d) sæpe *Il. 23. 743. 6. 289. Od. 15. 814. 4. 54.* nominat, eosque *πυλυδαδάλας* vocat, id est, *πολυτέχνας*. e) *Sidon, antiquam à Persis caperetur, maritimarum urbium maxima* fuit. Post ea verò Tyrus, opulenta & coloniis sæcunda, Sidonis æmula fuit; e) *Mela l. 2. donec à Babyloniis, civibus se in Insulam conferentibus, excisa esset. c. 12.* Hæc enim de *Palætyro, sive Tyro Vetere*, in continente posita, dicta sunt.

Era Exodii.

Sudant admodum chronologi in statuendis Ebraicorum Judicium temporibus; cum tamen Era hæc certis S. Scripturæ cancellis determinetur. f) *Anno CCCCLXXX ab Egressu Israelitarum ex Ægypto, Anno regni sui IV, Solamon cepit adificare Domum Domini.* Frustra sunt, qui contra tam expressa contendunt. Ab Exitu ad Templum cœptum sunt anni 480; qui in duo intervalla dispartiti sunt. Utriusque terminum indicat Jephthes, qui Ammonitis invadentibus objecit, Israelitas Transjordanam regionem g) *habitasse* *Judic. 11. 26* *trecentos annos*. Occuparant autem anno post Egressum quadragésimo. Sunt itaque anni 340, in primo hoc intervallo, usque ad Ammonitarum incursionem. In isto temporis spatio continentur quatuor Israelitarum *Servitutes*, quas intulerunt *Cusani, Eglon, Jabin, & Madianita*. Collecti servitutum istarum & alternatæ Pacis anni, à primo *Cusani* ad ultimum *Jairis*, excedunt paululum jam dictum *trecentorum annorum* numerum; adeo ut nec *Josue*, nec *Idololatricæ* h) *post Jesuam Generationi*, supersit quicquam. h) *Judic. 1. 109*

Q9

Diff-

Difficultati huic subvenimus (in Canone) Synchronismum adhibendo.

- a) Jud. 3. 30. Occiso Eglone, a) *Quievit Terra 80 annis.* Terram intelligo Orientalem (de qua sermo est) quae excusserat *Moabitarum* jugum; non totam Israelitida. Interea non tantum b) *Philisti*, Occidentales limites invadentes, à *Shangare* repulsi sunt; sed c) *Et addiderunt Israelita ut facerent malum in oculis Domini; Et Ebud mortuus erat; Et tradidit eos Dominus in manum Jabinis regis Canaan, qui regnavit in Hazor* (in sorte Afer) annis 20: durante nihilominus Orientalium Tribuum quiete. Devicto tandem per Septentrionales tribus *Sifera*, ubique pax: donec post 40 annos longè lateque depopularentur *Madianita* eorumque foederati ab Oriente. Quamdiu vixerit *Ebud* neque dictum est, neque verisimile illum totis 80 annis *Egloni*, quem occiderat, supervixisse. Constat tantummodo *Cananaeorum* tyrannidem coepisse post mortem *Ebudi*. Supponimus *Jabinem*, mortuo *Ebudo*, in Israelitas impetum fecisse circa annum ab expulsis *Moabitis* vicesimum. Nam illius dominatio erat annorum 20, & pax secuta est an. 40. His calculis in lucro sunt anni LX: & supersunt principatui *Josuae* anni 25; quot ei tribuit *Josephus*: & 35 (tot ferè, quot Generationi in Deserto) assignantur *Novae* post *Josuaem* Generationi, in qua contigit *αἰαχίαν*, & ea quae de *Micha* & *Danitis*, belloque *Benjaminítico* narrantur. Numerantur itaque ab *Exodo* ad invasionem *Jabinis* anni 185: à morte *Mosis* ad *Ammonitarum* incursionem anni 300. Synchronismi autem ratio, exemplo alterius sacra auctoritate innixi, mox confirmabitur.

Neque est alienum à politico Ebraeorum statu & diversis in partibus, aut plures Judices, aut bellum pacemque eodem tempore exitisse.

- d) *supr. p. 234.* Præpropera terræ, non d) penitus subactæ, sortitio dissipaverat Tribus, & luxaverat Rempublicam. Nullum inde usque Commune concilium, nec quicquam ex bono publico agebatur.
- e) *Joseph. l. 5. c. 2. p. 146. c.* εὐεβάσανεν ἤδη ἀραστοκρατίαν ἀσφραγίσαι, ἢ τὰς Γερουσίας οὐκ ἀπεδείκνυσσαν, ἃ δὲ δέχων ἄλλω ἐδεδίκατο ἢ ὡς πρὸς νενομισμένων, *Evenit jam Principum auctoritatem pessundari, nec Syndria cogi, nec quemlibet magistratum f) prius constitutorum creati.*
- f) *supr. p. 226. g) II. Chron. 19. 5.* Nec ante g) *Jehosaphatum* regem restaurata sunt *Syndria*. Exciti sunt

sunt Suffetes extra ordinem. Non a) aliud habuerunt Ebræi ^{a) (supr. p. 29.} πολιτεια, quam b) ^{b) I. Sam. 11, 12.} Θεοκρατία nec fuit illa continua; cessante Prophetiâ, subiit Anarchia.

Sed nec ex *Judicibus* quisquam ferè fuit qui universo Israeli-
tarum populo præfuit: alias atque alias Tribus, quæ se illis sponte
subjicerent, pro imminente hinc inde periculo, duxerunt. Id in dele-
ctis c) *Baraci Gideonisq;* exercitibus perspicuè cernitur: & in du-
plici (quæ sequitur) impressione, Ammoniticum negotium, ^{c) Jud. 4. 10. 6. 31.}
d) *Jephtha suoq; populo*, id est, Transamnanis, incumbit totum; ^{d) Jud. 12. 2.}
Philistæum autem Judæ.

Ex quo tempore e) *Reubenis primogenitura data est filiis Joseph,* ^{e) I. Chron. 7: f) Gen. 49. 21}
Duxque constitutus est Juda, divinitus per patrem f) prælatus fratri-
bus (quo jure amplissimas tutissimasque provincias, quasi duplum,
hæreditatis, sortitæ sunt principales istæ Tribus) elati sunt utrin-
que non sine æmulatione animi: nullum deinceps junctarum viri-
um, aut initi contra hostem fœderis, vestigium. Sub rege tandem
Saulè conscripæ sunt utriusque partis copiæ; sed g) ^{g) I. Sam. 11. 8} seorsim: post
Saulum fit Schisma; quod inveterascit post Solomonem. Diversarum
itaque Tribuum fortunæ non potuerunt esse non diversæ, quum sin-
gulæ res suas separatim administrarent.

Alterum hujus Æræ intervallum ad Seculum attinet XIII: illud
autem hîc simul absolvere non erit incommodum. Continet
annos CXL; quorum posteriores 84 tribus Regibus competunt,
usque ad epocham Templi: Restant anni 56. Quo temporis spatio
duplex erat Israelitarum *Servitus*; una ab h) *Ammonitis*, altera à i) ^{h) Jud. 10. 8. i) Ibid. 13. 2.}
Philistæis illata. Duæ istæ servitutes non erant (ut quatuor prio-
res) tempore diversæ & successivæ, sed contemporanæ: cœperunt
ambæ simul, non deliêrunt. Ob multiplicatam k) ^{k) Ib. 10. 6. l) Ib. v. 7.} idololatriam,
duplicata est pœna; & ab utroque latere immittitur hostis. l) *Tra-*
didit eos in manus Philistim. & in manus filiorum Ammon; & detruê-
runt & oppresserunt filios Israel in ipso (eodem) anno: octodecim an-
nos Ammonita, &c. Uno eodemque anno (*ἐν τῷ κατῷ ἐκείνῳ*)
Ammonita ab Oriente, *Philistæi* ab Occidente, quasi fœderati, invase-
runt Israelitis; non utraque expulsi sunt: dominati sunt Ammoni-
tæ annos 18, Philistæi autem 40.

Spectat enim hæc Præfatio non tantum ad ea quæ de *Jephtha,*

sed etiam ad ea quæ de *Samfone* narrantur: neque alia est hæc *Philistæorum* incurſio ab illâ cujus narratio differtur in caput 13, sed una eademque. Nempe cum hujus hiftoriæ duæ eſſent partes, quæ, ſi narrantur inſimul, obſcuritate intricarentur; viſum eſt ideo, præmiſſâ utriuſque mentione, partem breviorẽ priùs narrare, deinceps tranſire ad alteram. Hujus Synchroniſmi ratione evaneſcunt difficultates; & exundantes numeri intra ripam colliguntur.

- Ex unâ parte, poſt 18 *Ammonitiæ* tyrannidis annos, judicaverunt *Jephtbes, Iſban, Elon, & Abdon*. Sunt anni tantum 49. Horum pacata fuit provincia; iſtis temporibus a) *fuit pax inter Iſraelitas & Ammonitas*. Interea, ex alterâ parte, dominati ſunt b) *Philiftæi annos 40*. Neque ſurrexit liberator populi ante *Samuelem*. Celebris illa ad *Ebenezer* victoria quadragenariæ *Philiftæorum* tyrannidi finem impoſuit. c) *Sic depreſſi ſunt Philiftæi, neque deinceps invaſerunt Iſraelitas in diebus Samuelis, reducæque ſunt civitates*. Iſti *Samuelis dies* ſunt anni 16 (de 56 reliqui) quibus ille populo præfuit ante inaugurationem *Saulis*. Bellum enim cum *Philiftæis* recruduit anno regni *Saulis* d) *Secundo*: e) *& fuit validum bellum cum Philiftæis omnibus diebus Saulis*. Ad hunc modum, ultimo *Elonis Zabulonitæ* anno, judicare cœpit *Samuel*; & fuit *Abdoni Ephraimite* contemporarius.
- f) *Samfon* f) *judicâſſe dicitur annos 20, in diebus Philiftæorum*. Id eſt, intra annos illos 40, quibus g) *dominati ſunt Philiftæi in eos*. Neque fuit is unquam cum imperio; neque liberavit populum, eum ipſe victus à ſuis dederetur.

- Neque vindex populi habendus eſt *Helî*, qui *Aream* amiſit, obiitque h) *anno 20° ſervitutis*, id eſt, annis 20 ante devictos ad *Ebenezer Philiftæos*. Huius judicatura, quodcumque cœperit, non alia fuit quàm litium, pro pontificali auctoritate, diſceptatio, jurisque dictio: qualis olim fuit illa *Debora* ſub palmâ: qualis eorum qui *Gedeoni* *Jephtique* ſucceſſerunt in pace: qualis filiorum *Samuelis*, qui à patre i) *conſtituti ſunt Judices*: qualis denique, poſt unctum *Saulem*, ipſius *Samuelis*, qui k) *judicavit Iſraelem omnibus diebus vitæ ſuæ*. Viſit autem, regnante *Saul* l) *annos 18*.

Appel

Appellabantur a) *Judices*, qui liberarent Israelitas de vastantium manibus. In eorum numero b) *Ebud Salvator*. Erant enim illi *Salvatores*, qui salvarent eos de manu hostium in tempore tribulationis suae: non continuo, non absque interregno.

a) Jud. 2. 16
b) Ibid. 3. 15.

Apud Tyrios in Insulâ, postquam urbs Vetus à Nabuchodonosore excisa fuerat, aliquandiu, Regum loco, c) *Δικαστῶν κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν καὶ ἑδὲ καὶ τὴν ἑκνὴν*, &c. *Judices constituti fuerunt*; & *judicârunt Ecnibalus*, &c. Apud Carthaginienles, Tyri Veteris colonos, d) *Judicium ordo dominabatur, eò maxime quòd iidem perpetui Iudices erant*. Illi *Suffetes* appellabantur: e) *Cum Suffetes ad jus dicendum consedisent*. Liber *Iudicum* Ebraicè *Sopherim* vocatur; id est, *Suffetes*. *Suffetis* vocabulum *Vindicem*, alioem, liberatorem significat.

c) Josephus c. Ap. p. 1046.
d) Livii 1. 33.
e) Idem, 1. 34.

B. Paulus, Judæis Pisidiensibus prædicaturus f) *Iesum Salvatorem*, exordium capit à pristinis Dei erga Israelitas beneficiis. *Deus*, inquit, *elegit patres nostros, & exaltavit populum in Ægypto, & eduxit eos ex ea: & destruens gentes septem in terra Canaan, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν, ὡς ἔπει τετρακοσίοις πενήκοντα ἔμ' ἔδωκεν κληρίαις*. Ita edidit R. Stephanus; ita habet codex vetustissimus Cyrilli Patriarchæ in bibliothecâ Regiâ; ita vertit Vulgata, *Sorte distribuit eis terram eorum, quasi post 450 annos: & post hæc dedit Iudices*. A promissione Terræ, in ortu Isaaci confirmatâ, ad κληρῶν χίται numerat annos circiter 450. Qui, aliter legendo, *annos istos Iudicibus* attribuunt, difficultates struunt chronologicas, quas ipsi satis commodè non eluunt.

f) Act. Apost. 13. 23.

Cyclus Canicularis.

EX Cenforino colligimus epocham hujus Cycli in hoc Seculum incidere. *Annus hic Magnus etiam ἡλιακός Solaris à quibusdam dicitur, ab aliis Θεῶν ἐνιαυτός Dei annus*. Est autem Minor illa ἀποκαταστασις; de quâ nos in g) *Prolegomenis*. Ad *Ægyptiorum*, h) inquit ille, *Magnum annum Luna non pertinet, quem Græcè Κικωίων, Latine Canicularem vocamus; propterea quòd initium ejus sumitur, cum primo die ejus mensis, quem vocant Ægyptii Θεῶν, Canicula sidus exoritur*. Nam eorum annus Civilis solos habet dies 365, sine ullo intercalari: itaque quadriennium apud eos uno circiter die minus est, quam

g) supr. p. 9.
h) De Die natali, c. 18.

a) Ib. c. 21. *naturale quadriennium; eod. fit ut anno 1461 ad idem revolvatur principium. Paulò post, a) Primus dies mensis Thoth hoc anno fuit ante diem VII Kal. Jul. cum abhinc annos centum, Pio & Bruttio Prasente Coß. iidem dies fuerint ante diem XII Kal. Aug. Quo tempore solet Canicula in Ægypto facere exortum. Annus Ægyptiacus b) Civilis seu Sacer quadrantis adjectione carebat. Cùm igitur Ægyptii cursus Solaris epocham statuerint in Caniculæ ortu, necesse erat, ut Thoth quotannis paulatim in anteriora laberetur: neque existimabant Ægyptii Solem, ratione Caniculæ fixarumque stellarum, regredi ad eandem metas unde profectus fuerat, nisi post annos 1461, qui sunt Juliani 1460. Scilicet veteribus ignotum fuit anni Sideris & Tropici discrimen. Nam secundùm exactiorem astronomiam, post annos totidem, ab ortu Caniculæ Sol aberit in consequentia diebus novem.*

Censorinus autem ex Ægyptiorum disciplinâ calculos posuit: juxta quos Initium anni, sive primus dies primi mensis Thoth, incidebat in 20 diem Julii, sive in ortum Caniculæ (unde ante annos 1460 profectus erat) anno æræ Christianæ 138, quo Imp. Antoninus Pius iterum & Bruttius Prasens Consules fuerunt Romæ. Is annus in Per. Jul. est 4852. Si detrahes annos 1460, manet annus Per. Jul. 3392; qui est XI hujus Seculi annus vicestesimus secundus.

c) Sync. p. 91. a) *Georgius Syncellus idem facit hujus cycli atque regni Ægyptiaci exordium: Menen c) ait cœpisse an. Mundi 2776. Eodem etiam anno periodum hanc cœpisse statuit. Nam annus Cycli Cynici d) 443 est illi an. Mundi 3219. & annus Cycli e) 700 est annus M. 3476. Ergo primus est 2776; qui, secundùm Græcos codices (quos sequutus Syncellus) sequitur Diluvium annos 534: at secundùm Ebraicos (differentia est annorum 916) anteverit Diluvium annos 382. Annus iste Mundi 2776 est Per. Jul. 1988: adijce cyclum annorum 1460 (Syncellus enim priorem periodum postulat) habes annum Per. Jul. 3448; qui est recentior epochâ Censorini annis 56. Nos anteriorem cyclum non adhibemus; tum quia caput ejus excederet tempus historicum an. 438; tum quia vetustiores Ægyptiorum anni, habentes tantum 360 dies, cyclo brevior volvebantur. Ejusmodi enim, absque epactis, anni 73 sunt anni Sothiaci 72; & vigesies numerati, 1460 sunt tantum 1440 anni, ex diebus 365 constantes.*

d) p. 51. b.
e) p. 103. c.

a) Clo

a) Clemens Alexandrinus dicit, Ebraeorum Exodum ex Ægypto, fuisse tempore Inachi, *πρὸ τῆς Σωθιακῆς περιόδου* annis 345. V. Cl. Joannes Bainbrigijs ex ipsâ Clementis chronologiâ offendit *Clementem eandem periodum Sothiacam, eandemq; ejus epocham, constituisse; quas Censorinus proposuerat.* Consule illius Canicularia, à b) Joanne Gravio edita, ad finem, b) An. 1648.

Virgilius, licentiâ satis poeticâ, confert anni Magni caput in consularum Pollionis.

c) *Magnus ab integro seclorum nascitur ordo.* Consul ille fuit an. Per. Jul. 4674. Deme an. 1460, habes annum Per. Jul. 3214; qui præcedit epocham Censorini annos 178. c) Eclog. 4. vers. 5.

Thebanorum Regum continuatio.

A *Mutbanteus* Thebanorum rex 37 (qui usque in medium hujus Seculi regnavit) ultimus est in laterculo Eratosthenis ; cujus ductu hucusque (tanquam filo Ariadnæo) tenebricosos millenorum amplius annorum anfractus fidenter obivimus. Quò nunc vertendum? Quis nobis hic Mercurius? Manifestum est nondum desuisse Thebanorum seriem ; tum ex eorum Rebus præclare gestis , quæ narrandæ sequuntur ; tum ex Josepho & Africano , qui Reges plurimos exhibent, ab Eratosthene non nominatos.

Africanus (qui d) *Memphitas* malè multavit ; *Thebanos* inco-

ditè recitat : Nemini eorum meminit, quos dedit Eratosthenes ; sed e) *Undecimam* demum *Dynastiam* habet *Διοσωολιτῶν βασιλείων 15'*, e) Syncell. οὐ ἐβασίλευσαν ἔτι μγ', *Regum Thebanorum 16, qui regnarunt annos 43; ex primo Manethonis tomo : ex secundo, XII Dynastiam Thebanorum Regum septem, inter quos Sesestris; & f) XIII Dynastiam Thebanorum regum LX.* . . Desideratur annorum numerus : adjunctus in-

editis numerus ad XIV Dynastiam attinet ; quod ex Eusebianâ Dynastiarum reperitione ibidem patet. Dynastias XI & XIII, anonyms & inanes, g) jam pridem rejecimus : XII καθ' ὑπεροχὴν περιεργον posita, ad *Sesestris* ætatem referenda est. Eusebius, apud Syncellum, g) p. 94. XV Dynastiam *Διοσωολιτῶν*, & XVI *Θηβαίων* censet : Africanus eadem *Passtorilus* attribuit. Neque fidēs Eusebio, Africani exscriptoribus, habenda est, idoneâ non datâ ratione, discrepanti. Dynastiæ autem istæ in modum Eusebiani Canonis non incidunt.

Sequitur h) Africani Dynastia XVI: *1, Διοσωολιτῶν βασιλείων 15', Thebanorum regum 16, quorum primus Amos.* Ab hac Dynastiâ Eusebii h) Sync. p. 94. 16-

Chro. n. 294 a) Canon reges Ægyptios nominare incipit. Re-
 b) con. Apion, ges illi paulò accuratiùs recensentur apud b) Josephum ex Mane-
 p. 1041. b. thone, qui non tantùm annos, sed & menses regnandi exhibet. Sunt
 autem Reges XVII, qui regnârunt annos 333. De quorum fide du-
 bitare piaculum esset.

c) Syncell. Apollodorus c) ΝΓ Θηβαίων βασιλείων, LIII Thebanorum regum
 p. 147. d. seriem contexuit: Quot quidem * Sacerdotes Ægyptii à Mene ad
 Supr. p. 22. Sefostrim numerabant. Syncellus d) ex Apollodoro transcripsit

d) Sync. p. 91. c. Eratosthenes illos reges (in Canonem nostrum adductos) qui us-
 que ad XI hoc Seculum regnârunt. τῶν ἱεραίων, τῶν ἐφεξῆς ἄλλων
 νγ' Θηβαίων βασιλείων ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀπολλοδώρου καὶ εὐσεβίου
 τὰς περιουσίας περιηρόν ηγέμεθα ἐνταύθα, ὡς μηδὲν συμβαλλο-
 μέναις ἡμῖν, ὡς ἐφ' ἑαυτῶν ἐπεὶ μηδὲ αἱ πρὸς αὐτῶν, Superfluum duxi-
 mus hic nominare ceteros deinceps illorum LIII Thebanorum regum,
 quos idem Apollodorus tradidit, quasi nihil ad propositum nostrum:
 quandoquidem nec priores nobis usui sint. Syncello propositum fuit,
 e) Supr. p. 5. in texendâ regum Ægyptiorum serie, Ecclesiasticorum, ut e) vocat,
 scriptorum, id est, Eusebii & Africani, vestigiis insistere: illi autem
 Priores illos reges, quos Eratosthenes ex Thebanorum archivis tra-

Wide supra, duxerat, omnino non agnoscunt; & Thebanos Manethonis reges
 p. 251. f) Pastorum successores faciunt. Unde nec Syncellus reges Era-
 tosthenis aliter quàm ἐν παρέργῳ recitat, quòd seriei suæ illi non
 convenirent.

Primus Manethonis tomus XVI Deorum & Semideorum Dy-
 nastias continebat; quod rectè docent g) Excerpta Latino-barbara
 g) Edita cum Euseb. p. 60. Scaligeri. Meritò igitur anonymi sunt Reges Thebani, quos inde
 h) Syncell. p. 406. accersit Africanus. Sanè Manetho h) genere Sebennita, Heliopo-
 litanus sacerdos, regum Thebanorum catalogum ab illo, qui He-
 liopolim prius in Thebanorum potestatem redegerat, ordiri vide-
 tur: Is autem est Amosis; quod jamjam liquebit.

Frustra quidem Eratosthenes, sub Ptol. Evergete, vetustiores
 Thebarum reges edidisset, si Manetho paulò ante, sub Ptol. Phila-
 delpho, idem fecisset.

Verisimile est Apollodorum regibus Eratosthenæis, XVII
 hanc Thebanorum Dynastiam, ex Manethone addidisse; quos le-
 omisisse simulat Syncellus. Id enixè suadet Regum numerus ab A-
 pollodoro editus. Utcunque sit, Nos quidem in Canone Regibus
 illis

illis hos subnectere tentavimus; & *Amthant ei* successorem suppo-
 suimus *Aposim*, 38 *Thebanorum* regem: satis congruum habentes,
 ut antea *Tanitis Taniras*, ita hic *Thebanis* regibus *Thebanos* addere.
 Neque infeliciter res cessit. Existât enim dispositione emerfit ma-
 gna historiarum *Aegyptiacæ* harmonia: & duas fabricavimus Chrono-
 logiarum nostrarum validissimas compagine; quarum altera vim recipit à
 complemento annorum illorum MCCCC, quos a) initio statuimus; 2) *supr. p. 22.*
 altera à Decessu *Pastorum*.

Quid concinnius excogitari potest, quàm ut *Misphragmutbo-*
sis, qui *Pastores* debellavit, & *Tuthmosis*, qui illos ejecit, in postrema
Pastorum tempora incidere? Id autem in hanc *Thebanorum* con-
 junctionem aptissimè quadrat. Ante ingressum *Pastorum* nume-
 rantur anni 700: illi in *Aegypto* manserunt circa annos 500: sum-
 ma est 1200. Similiter series *Eratothenis* exhibet annos 1050:
 (Synellus b) numerat 1075) & VII priores *Manethonis* reges regnâ- b) *Synell.*
 runt annos 129: summa est 1179. Pauci, qui desiderantur, anni ad p. 91. c.
Pastorum reditum referendi sunt, quando illi, sub c) *Amenophe*, ali- c) *Joseph.*
 quantisper regnabant postliminio. p. 101. f.

In altero connexionis hujus argumento, magnus est tam in
 Regum, quàm in Annorum numero consensus. Numerabant Sa-
 cerdotes à Mene ad *Sesostrim* Regum LII Annos MCCCC. Ex *E-*
ratosthene numeravimus (post Menem) Reges XXXVI: Decima-
 octava Dynastia habet Reges XVI. Sunt omnes Reges LII. *Rur-*
sus *Eratothenes* suis regibus attribuit annos 1050: *Manetho* suis
 333. Sunt omnes anni 1383. Desunt, de rotundo illo numero à
 Sacerdotibus putato, Anni 17; vel potius 22, si calculus ad Chronolo-
 giarum sacrarum normam dirigatur. Colliguntur enim à Diluvio ad pro-
 fectionem *Abram* an. 427; inde ad *Exodum* 430; inde ad Templi
 conditum 480; inde, ad *Quintum Reboami* annum, quo *Sesostris* in
Asiam profectus est, anni 41. Summa est annorum 1378. Pauculos,
 quorquot sint, qui deficiunt Annos ad regnum *Sesostris* deferre oportet,
 quem Sacerdotes inclusivè numerabant.

In recensendis XVIII Dynastiarum regibus parum discordes sunt
 Scriptores Christiani. Eorum tamen collationem dabimus, ut *Joseph.*
Joseph, quem d) animadvertimus, fiat inde manifestior. d) *supr. p. 138.*
 Cætera etiam adjecimus, usq; ad Templum spoliatum; ut ob oculos
 esset tota hujus libri chronologia, juxta *Eusebium* atq; *Synellum*. *Afri-*
canus enim, in Dynastiis, *Hierosolymorum* à *Selaco* captorum non
 meminit.

<i>Manetho.</i> (ex Josepho c. Ap. p. 1041.)	<i>Africanus.</i> (ex Syncello. p. 69.) XVIII Dyn. <i>Diopoltarum.</i>	<i>Eusebius.</i> (ex Chronico. n. 194.) XVIII Dyn. <i>Diopoltarum.</i>	<i>Syncellus.</i> (p. 123, 147, 151, 155, 160.)
an. mens.	an.	an.	an.
1. Τιμωνος.	25.4	1. Αμωσ.	25
2. Χιβρον, filius.	13.0	2. Χιβρον.	13
3. Αμνοφισ.	20.7	3. Αμνοφισ.	21
4. Αμνοφισ, soror.	21.9	4. Αμνοφισ.	21
5. Μιφρες.	12.9	5. Μιφρες.	12
6. Μιφρες-μεθωνος.	25.10	6. Μιφρες-μεθωνος.	26
7. Θυμωσ.	9.8	7. Θυμωσ.	9
8. Αμνοφισ.	30.10	8. Αμνοφισ.	31
9. Ωρο.	36.1	9. Ωρο.	38
10. Ακχοχης.	12.1	10. Ακχοχης.	12
(cetera)			
11. Ραθουλ, frater.	9.0	11. Ραθουλ.	7
12. Ακχοχης.	12.5	12. Χιβρον.	18
13. Ακχοχης υιος.	12.3	13. Ακχοχης.	8
14. Αρμωσ.	4.1	14. Αρμωσ.	15
15. Ραμνοσ.	1.4	15. Ραμνοσ.	15
16. Αρμωσ Μιμωσ.	66.2		
17. Αμνοφισ.	19.6	16. Αμνοφ.	40
(p. 1052.)			
18. Σιδωσ.	59	18. Σιδωσ.	55
19. Ραμνοσ.	66	19. Ραμνοσ.	66
20. Αμνοφισ		20. Αμνοφισ.	40
(p. 1053.)			
21. Ραμνοσ		21. Ραμνοσ.	26
		22. Θυμωσ.	7
		23. Αμνοφισ.	26
		24. Αμνοφισ.	26
		25. Αμνοφισ.	26
		26. Αμνοφισ.	26
		27. Αμνοφισ.	26
		28. Αμνοφισ.	26
		29. Αμνοφισ.	26
		30. Αμνοφισ.	26
		31. Αμνοφισ.	26
		32. Αμνοφισ.	26
		33. Αμνοφισ.	26
		34. Αμνοφισ.	26
		35. Αμνοφισ.	26
		36. Αμνοφισ.	26
		37. Αμνοφισ.	26
		38. Αμνοφισ.	26
		39. Αμνοφισ.	26
		40. Αμνοφισ.	26
		41. Αμνοφισ.	26
		42. Αμνοφισ.	26
		43. Αμνοφισ.	26
		44. Αμνοφισ.	26
		45. Αμνοφισ.	26
		46. Αμνοφισ.	26
		47. Αμνοφισ.	26
		48. Αμνοφισ.	26
		49. Αμνοφισ.	26
		50. Αμνοφισ.	26
		51. Αμνοφισ.	26
		52. Αμνοφισ.	26
		53. Αμνοφισ.	26
		54. Αμνοφισ.	26
		55. Αμνοφισ.	26
		56. Αμνοφισ.	26
		57. Αμνοφισ.	26
		58. Αμνοφισ.	26
		59. Αμνοφισ.	26
		60. Αμνοφισ.	26
		61. Αμνοφισ.	26
		62. Αμνοφισ.	26
		63. Αμνοφισ.	26
		64. Αμνοφισ.	26
		65. Αμνοφισ.	26
		66. Αμνοφισ.	26
		67. Αμνοφισ.	26
		68. Αμνοφισ.	26
		69. Αμνοφισ.	26
		70. Αμνοφισ.	26
		71. Αμνοφισ.	26
		72. Αμνοφισ.	26
		73. Αμνοφισ.	26
		74. Αμνοφισ.	26
		75. Αμνοφισ.	26
		76. Αμνοφισ.	26
		77. Αμνοφισ.	26
		78. Αμνοφισ.	26
		79. Αμνοφισ.	26
		80. Αμνοφισ.	26
		81. Αμνοφισ.	26
		82. Αμνοφισ.	26
		83. Αμνοφισ.	26
		84. Αμνοφισ.	26
		85. Αμνοφισ.	26
		86. Αμνοφισ.	26
		87. Αμνοφισ.	26
		88. Αμνοφισ.	26
		89. Αμνοφισ.	26
		90. Αμνοφισ.	26
		91. Αμνοφισ.	26
		92. Αμνοφισ.	26
		93. Αμνοφισ.	26
		94. Αμνοφισ.	26
		95. Αμνοφισ.	26
		96. Αμνοφισ.	26
		97. Αμνοφισ.	26
		98. Αμνοφισ.	26
		99. Αμνοφισ.	26
		100. Αμνοφισ.	26

Amosis Rex.

Successit itaque *Amuthanteo Amosis*; qui Africano *Amōs*, Christianis aliquando *Amasis* corruptè, Josepho autem a) fallaciter a) (supr. p. 139. *Tebmosis* vocatur.

Egregium illius facinus, ex Manethone, narrat b) Porphyrus. b) *ἔπει λῆσ-*

κατέλυσε ἐν Ἡλίῳ πόλει τὴν Αἰγύπτῳ τὴν ἐν ἀνατολικῆς ἡμετέρας νότον Ἰωωσις, ὡς μαρτυρεῖ Μανεθῶς ἐν τῷ πρῶτῳ βιβλίῳ (μοῦ καὶ Κοσθεσίας.

Ἐθύοντο δὲ τῇ Ἡρᾷ καὶ ἔδοκιμάζοντο, καθάπερ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς.

Ἄνθ' ὧν κηρῖνος ἐκέλευσεν ὁ Ἰωωσις τὰς ἱσθῆς ἑπιτιθεῖσθαι.

Amosis immolatorum hominum consuetudinem sustulit in Heliopoli urbe Ægypti, ut testatur Manetho in libro de Antiquitate & Pietate.

Sacrificabantur Junoni: & probati erant, sicut quasi illi Vituli puri & sigillati. Matabantur tres, diebus singulis.

Quorum in locum Amosis similes cereos suffici jussit.

Eadem ex Porphyrio proferunt c) Eusebius, & Theodoretus d) Serm. c) Præp. l. 4. VII, de Sacrificiis. c. 16. p. 155. d) p. 189. a.

Heliopolis, inter præcipuas Ægypti urbes habenda, ante adventum Pastorum Metropolis erat Inferioris Ægypti c) à Pastoribus diu oppressa, jam tandem illis expulsis in *Thebanorum* potestatem redacta est. e) *Meris* rex Memphim à Pastoribus recuperavit; *Amosis* Heliopolim: Qui urbem ejusque politiam ordinavit, consuetudines pravas abolevit, & privilegia instauravit. Ideoque Manetho (sacerdos Heliopolitanus) ab *Amose* (qui Thebanorum primus Heliopoli præfuit,) suam Thebanorum Regum seriem exorsus est. e) (supr. p. 238.

Ante Pastorum incurSIONem, in capitalibus cujusque Regni urbibus, *Memphi* olim, *Heliopoli*, atque *Thebis*, Præfecturas Juridicas constitutas fuisse verisimile est. Jam verò, post expulsos Pastores, cum Ægyptus omnis Unius imperio subjecta fuit, unum fuit totius Ægypti Tribunal; servatâ nihilominus Privilegii veteris ratione. Judices enim tam ex *Memphi*, atque *Heliopoli*; quam ex *Thebis* ad Magnum Thebanorum Consistorium electi sunt. Ægyptii

Rr 2

a) ex

a) Diod. Sic.
1.1. p. 48. b.

a) ex nobilissimis civitatibus viros optimos Judicis presecerunt. Nam ex Heliopoli & Thebis & Memphi (denos) Judices elegerunt. Quod Syndrium neque Arbemensium Dreopagitic, neque Lacedamoniorum Senatui postponendum videtur. Congressi hi XXX viri unum ex ipsis, qui optimus, summum Judicem constituunt, in cujus locum urbis alium Judicem substituit. Rex Judicibus res necessarias prabet; τὸ Ἰ Ἀρχιδικαστῆ, sed summo Iudici multò amplius.

b) Elian. Var.
1. 14. c. 34.

Ille de collo, ex aureâ catena dependens gestabat ζωδιον τὸν πολυτελών λίθων, Signum è pretiosis Lapillis, cui nomen VERITAS. Quum Summus Iudex signum Veritatis assumpserit, disceptationes incipiunt. Leges universa, in VIII libris descripta, Iudicibus adiacebant. b) Apud Ægyptios olim Iudices Sacerdotes erant: qui natu maximus, eorum princeps erat; & in omnes jus dicebat: illum autem oportebat esse justissimum, nemini que parcentem. Εἶχε ἰ καὶ ἀγαλμα περὶ τὸ αὐχένα ἐκ σαρφείας λίθου καὶ ἐκαλεῖτο τὸ ἀγαλμα Ἀλήθεια, Gerebat autem de collo imaginem ex Sapphiro; & imago illa vocabatur VERITAS. Ex utroque auctore colligendum est, simulachrum hoc Veritatis, ex Sapphiro præcipuè confectum, aliis pretiosis lapidibus ornatum fuisse. Tribunalis autem imago, ex Osmandis sepulchro, exhibetur ad Sec. XV.

c) Exod. 28. 30

LXX Interpretes Ægyptiaco hoc Ἀληθείας vocabulo Ebraico c) Thummim exprimunt, innuentes; Mosem, illo Sacerdotis Summi ornamento, Ægyptios imitatum fuisse. De eâ autem re, non est hic disquirendi locus.

d) Olymp. 6.

e) Seld. de Diis

f) Strab 1. 17.

g) Porph. 1. 30

h) Euseb. 1. 16.

Εθύοντο ἰ τῆ Ἡρα, Sacrificatum est Iunoni, Lucina scilicet, quam Græci Εἰλήθειαν vocabant. Pindarus d) dixit παρθενην Ἐλεθω placidam Lucinam, id est, infanti & puerperæ propitiam: alii Ilitbyjan e) puerperis infestam, & precibus placandam credebant. Apud Ægyptios, in ulteriore Thebaide fuit) Εἰλήθειας πόλις, καὶ ἱερον, Lucina urbs, & ejus templum. Porphyrius, apud g) Eusebium tradidit τὴν ἰ Εἰλήθειας πόλιν Λυνην, sub Vulcanis specie, veneratam fuisse. In eâ urbe αἰθρωποδυσίαν olim in usu fuisse liquet ex istis quæ de Homimibus Typhonis, ex eodem Manethone, refert.

117.

Plutarchus de Iside & Osiride, pag. 380. D.

Εν Ἰδιθύας πόλει ζῶντας αἰθρωποδυσίαν ἰν urbe Ilitbyia (non Idithya) κτες κατὰ πικροσάν, ὡς Μανέτων homines combusserunt vivos, ut scri-

ἰστέηκε, το Φωνίς καλῶντες, ἔτην
πέφραν ἀντ' αὐτικμῶντες ἠφάνισον
καὶ δῖάωερον. Ἄλλὰ τὸ μὲν ἐ-
δρῆτο Φανερωῶς καὶ κατ' ἕνα κα-
ρον ἐν ἑαῖς Κνωάσιν ἡμέραις.

*scribit Manetho, Typhonios eos
appellantes, & cinerem eorum
ventilando dissiparunt atque abo-
leverunt: quod palam factum est,
& certo tempore, diebus Canicula-
ribus.*

Sive igitur ἐν Ἡλίῳ πόλῃ, sive ἐν Εἰληθύῳ πόλει, sive utrobique,
quondam suscepta fuerit feralis ista religio; sive alibi. Nam ad se-
pulerum Osiridis homines rufos antiquitus maciatis esse a) diximus. a) *supr. p. 80.*
Tandem tamen nefandus iste ritus per universam Ægyptum fundi-
tus extirpatus est, adeoque abolitus, ut Herodotus eum nunquam
fuisse crediderit. b) Fabulam de Hercule in Ægypto Jovi immolan-
do fictam esse dicit à Græcis. prorsus ignavis ἢ Αἰγυπτίων φύσις, καὶ
ἢ νόμων, ἔ natura Ægyptiorum, ἔ morum. Quibus enim nullam pe-
cudem immolare fas est (præter Sues, ἔ boves mares, vitulosq., dum-
modo mundos, ἔ anseres) ii quæ ratione immolarent Homines? Ho-
rus, apud c) Macrobiū, illos ne animal quidem ullum inactasse as-
serit. Nunquam, inquit, fas fuit Ægyptiis pecudibus aut sanguine, sed
precibus ἔ tunc solo placare Deos. Saturnum & Serapim, tyrannide
Ptoleæorum, in cultum recipere coacti, quibus bestia erant ex more
macianda, sana eorum extra pomerium locaverunt; ut ἔ illi sacrifi-
cii solenni sibi cruore colerentur; nec tamen urbana templa pecudum
morte polluerentur. Nihilominus sacri horrendi vestigiū apud
Ægyptios in victimarum sigillo mansisse videtur. d) Sacerdotes, d) Plutarchi
οἱ σφραγισαὶ δῖετι, bovem qui immolandus est sigillo impresso notabant. de Iside. p. 363
In sculpturâ autem: sigilli, ut refert Castor, exprimebatur Homo in genua
desidens, manū us post tergum deductis, ense jugulo imminente.

Amosis jam, inhumanitate sublatâ, nefariæ medetur religioni,
& cereas victimas substituit. Sic e) In Laodiceâ Syria (ait Porphy-
rius) Minerva quotannis sacrificabatur Virgo; nunc autem cerva. e) Πτεῖς ἕπερ
1.2. 9. 56.

Sic & f) Pelasgi (sicut Varro memorat) cum Latium appulissent,
ereb'is Diti sacello ἔ Saturno arâ (cujus festum Saturnalia nomina-
verunt) cum diu humanis capitibus Ditem, ἔ Virorum victimis Satur-
num placare se crederent, propter Oraculum Dodonæum, in quo erat,

g) καὶ κεφαλὰς Ἄδη, καὶ τῷ Πατρὶ πέμπεται φῶτω

Rv 3

g) Vide Dio-
Her. nyl. H. l. l. 10

Herculem ferunt postea, cum Geryonis pecore per Italiam revertentem, suavisse illorum posteris, ut faustis sacrificiis infauſta mutarent; inferentes Diti non hominum Capita, sed oscilla ad humanam effigiem arte simulata; & aras Saturnias, non mactando Viros, sed accensis Lumibus excolentes: quia non solum Virum, sed & Lumina Quæ signifi- cant. Inde mos per Saturnalia missitandis cereis cepit. a) Et Sigillariorum adjecta celebritas in septem dies; quibus Sigilla arte fictili venalia parabantur, qua homines pro se atque suis piaculum, pro Dite, Saturno facerent. Sacellum Ditis ara Saturni cohærebat. Sanè Sa- turnum τὸ ἀνθρωποφυσίας auctorem fuisse b) dixit Philo.

a) Macro-
ibid. c. 11.

b) supr. p. 78.
c) Macro-
ib. c. 7.

Similis c) permutatio sacrificii postea Compitalibus celebrata est. Ludi per Urbem in Compitis agitabantur (restituti scilicet à Tarquinio Superbo) Laribus ac Mania, ex responso Apollinis, quo præceptum est, ut pro compitis Capitibus supplicaretur, idque aliquandiu obser- vatum, ut pro familiarum sospitate Pueri mactarentur Mania dea, mat- tri Larium. Quod sacrificii genus Junius Brutus Consul, Tarquinio pulso, aliter constituit celebrandum. Nam Capitibus allii & papaveris supplicari iussit, ut responso Apollinis satisfaceret de nomine. Capitum, remoto scilicet scelere infauſta sacrificiationis. Sed non ita penitus sublata sunt nefaria hujusmodi sacrificia. Anno demum U. C. 657,

d) Plin. l. 3. c. 2

d) Cn. Corn. Lentulo & P. Licin. Crasso Cos. S. C. factum est, ne Homo im- molaretur; palamq; in tempus illud sacra prodigiosa celebrata. Eti-

e) Περὶ ληξ-
l. 2. §. 56.

*am longo post tempore e) Porphyrius, Ἄλλ' ἐπὶ ἡμεῖς, αἰτ, τὴν ἀνοεῖαν
καὶ τὴν μεγάλην πόλιν τῆς Ἑλλάδος Διὸς ἑορτῆς σφαιροδρόμων ἀν-
θρώπων, Sed & quis nescit usque hodie Roma festo Jovis Latiaris Ho-*

f) Apolog 5. 9
P. 10.

*minem mactatum esse? Idem innuit f) Tertullianus. Ecce in illa religi-
osissima urbe Aeneadarum piorum est Jupiter quidam, quem ludis suis
humano proluunt sanguine. Sed bestiarum, inquitis. Hoc turpius, quod
mali hominis. g) Humanas victimas ferè omnes sublatas esse scripsit*

g) Porphyr.
Abitio, l. 2.
§. 56.

*Pallas, qui Mithrae mysteria optimè collegit, sub Adriano Aug. Apud
Blemyas tamen (inter Nilum & sinum Arabicum) Justiniani tem-
pore durasse tradit Procopius.*

h) p. 288.
i) Porphyr ib.
l. 2. §. 56.

*De Arcadam Lycæi h) diximus. Sanè vesana hæc supersti-
tio plerisque olim populorum inceserat. i) Athenienses Erechthei
ex Praxithea filiam jugularunt. Ister in sacrificiorum Cretensium col-
lectione ait, Cyretas olim pueros Saturno immolasse. Apollodorus ait
Lacedæmonios Marti hominem immolasse. Phylarchus refert Græcos*

com-

communiter omnes, antequam exirent ad bellum, ανθρωποκτονῶν, hominem immolasse.

Contra apud Ægyptios alicubi quædam erat *Φιλανθρωπία* peculiaris, quâ vivus *Homo* divinis honoribus colebatur. a) *Ἀνθρώπων σέβασιν κτ'* *Ἀναβίω κώμῳ, ἐν ἣ καὶ τὰ τῶ θύε), καὶ ὅτι τ βωμῶν τὰ ἐπὶ λήχῃς* *ἱερεῖα καὶ* *In vico Antubi Hominem colunt, ibiq, illi sacrificium offerunt, & viclima in altarihus cremantur.* b) *Ὁ ἢ μετ' ὀλίγον Φάροι* *ἂν τὰ ἴδια, αὐτῷ ὡς ἀνθρώπῳ παρεσκευασμένα, Quia tamen paulo post ex privato penu ea comedit que sibi tanquam homini parata sunt.* *Lo-* *eus Eusebio & Ἀναβίω, & Ἐναβίω vocatur.*

Ad
SECULUM XII.

Pastores ex Ægypto.

Vergebat jam Seculum ab ingressu Pastorum quintum, quum Ægyptii, longâ necessitate bellicosiores facti, illis prævaluerunt. Priores sex *Pastorum* reges Ægyptum, præter Thebaida, sub jugo tenuerunt: Ægyptii autem bellum contra posteriores eorum reges strenuè gesserunt. c) *Memphim* recuperatam, atque d) *Helio-* *opolim*, narravimus. De illorum expulsionem, jam tandem feliciter consummatâ, audiamus Manethonem,

c) p. 238.
d) p. 315.

Apud *Josephum contra Apionem* l. i. p. 1040. D

Τῶτες τὸς προκατανομαζόμενος βασιλέας τὸς τῶ ποιμάνων καλῶν, καὶ τὸς ἕξ αὐτῶν ἡνωμένους, κρατῆσαι τῶ Αἰγύπτῳ Φησὶν ἐπὶ τῶς τοῖς πεντακκοσίοις ἔθνεσιν.

Dicit reges prænominatos, qui Pastores vocabantur, & qui ex eis fuerunt, obtinuisse Ægyptum annis LXXI.

Μετὰ ταῦτα ἢ τῶ ἐκ τῆς Θεβαίδος καὶ τῶ ἄλλης Αἰγύπτῳ βασιλέων ἡμέτερος Φησὶν ἐπαναστασιν ἐπιτὸς ποιμάνων, καὶ πόλεμον αὐτοῖς σφραγῶναι μέγαν καὶ πολυχρόνιον.

Dein ait Reges ex Thebaida & reliqua Ægypto invasisse Pastores, & bellum magnum & diturnnum eis intulisse.

Ἐπὶ

Sub

Ἐπὶ ἡ βασιλείᾳ αὐτοῦ ὄνομα εἶται
 Ἀλίσφραγματώσις, ἡ ἡνωμένη
 Φησὶ τὰς Ποιμνίας ἐπ' αὐτῆς, ὅτι
 μὴ ἔ' ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπε-
 σσέναι ἀκαλλοθῆναι δ' εἰς τόπον
 ἀγρῶν ἔχοντα μυστῶν τὴν ὀθιμ-
 τρον. Ἄβαρην ὄνομα τῶ τόπῳ.

Τῶν Φησὶν ὁ Μανηθῶν ἀπα-
 ῆ τείχε' τε μεγάλῳ καὶ ἰχυρῶ
 περιβαλὲν τὰς Ποιμνίας, ὅπως τῶ
 πεκλήσιν ἀπασαν ἔχωσιν ἐν ὄχυ-
 ρῶ, καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν.

Τὸν ἡ Ἀλίσφραγματώσις ἡ-
 ὀνθάμμοσιν ἐπηρεῆσαι μὲν αὐ-
 τὰς διὰ πολιορκίας ἐλεῖν κ' κρη-
 τῶσιν καὶ πωσαρῶντα μν-
 εράσι γράφει περὶ τῶν ἀσπί-
 τῶν τείχεσιν.

Ἐπεὶ ἡ ἡ πολιορκίας ἀπέγνω
 ποιήσατο συμβάσιν, ἵνα τὴν Αἰ-
 γύπτον ἐκλιπύνας, ὅση βάλου)
 πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι.

Τὸς ἡ ὅση τῶν ὁμολογίας πέν-
 οικισία μ' ἡ κήσεων, ὅτι ἐλάτ-
 ῃς μυριάδων ὄντας εἴκοσι ἔ' τε-
 σάρων, διὰ τῆς Αἰγύπτου τῶν ἔρη-
 μον εἰς Συρίαν ὁδοιπορήσαι.

Φοβημένους ἡ τῶν Ἀσσυρίων
 θύλασιν (τότε γ' ὁκείνης τῆς
 Ἀσίας κρητῆν) ἐν τῇ νύτῳ Ἰουδαί-
 ων καλεμένη πόλιν οἰκοδομησα-
 μένης, τσαύταις μυριάσιν ἀν-
 θρώπων ἀπέκρησεν Ἰερουσαλίμα
 τῆς πόλιος ὀνομάσαι.

*Sub rege vero cui nomen erat
 Alisphragmutbosis, Pastores ab
 eo victos fuisse dicit, & totam re-
 liquam Aegyptum perdidisse: in-
 clusos autem fuisse in locum cui
 nomen est Abares, habentem circui-
 tum 10000 jugerum.*

*Hunc omnem, dicit Manetho,
 Pastores muro magno & robusto
 circumdedit, ita ut possessiones om-
 nes & pradam suam intra mu-
 nimentum haberent.*

*Thummosin vero Alisphragmu-
 tbofos filium conatum eos vi ex-
 pugnare, cum 480000 armate-
 rum muros eorum obsedit.*

*Cum vero obsidium desperasset,
 pacta cum eis fecit, ut Aegyptum
 relinquentes, omnes quod vellent in-
 columes abirent.*

*Illos vero post hac pacta cum o-
 mni familia & possessionibus, no-
 minus 240000 numero, ex Aegy-
 pto per Desertum iteregisse in Sy-
 riam.*

*Et metuentes Assyrionum pe-
 tentiam (Illi enim tunc obtinebant
 Asiam) in terrâ que nunc vocatur
 Iudaea urbem adificasse, que tot
 hominum millibus sufficere posset,
 eamq. Hierosolymam nominasse.*

2) sup. p. 250.

3) sup. p. 313.

De a) continuatâ *Pastorum* serie, eorumque cum regibus
 * *Thebanis* * στωχευήσῃ, antea differuimus. Vetusissimis etiam
 secu-

seculis diversa Regna diversis in Ægypti partibus fuisse monstravimus. Jam verò quinam sint isti τῆς ἄλλης Αἰγυπτῆς Reges, qui Thebanis auxilio fuerunt contra Pastores, affirmare nequeo: quædam tamen proferre liceat.

Chronicon Alexandrinum, tempore nascentis Mosis, Πολῶν, inquit, βασιλέων ἡγαγμένων, Παλιμανοῦ ἑβασίλωσε τῆ ἀπὸ Ἡλύπολις τόπων. Et Artapanus, apud a Eusebium, refert hunc a) Præpar. l. 9. *Palmanothem Ægypti regem filiam suam sponsam dedisse Chenebtha* c. 27. p. 431. *cuidam τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων βασιλῶντι Πολλῆς γὰρ τότε τῆς Αἰγυπτῆς βασιλῶν, regioni supra Memphim sita imperanti: tunc enim Ægyptum multos habuisse Reges.* Juxta Cedrenum, Ἐν τοῖς χρόνοις ἔ Μώσεως Αἰγυπτῶν ἑβασίλωσε Πεπώνι, ὁ καὶ Φαργῶ. Quod in Excerptis Latino-barbaris vertitur, b) *In diebus Moysis Petesfontius Pharao regnavit in Ægypto.* Num eundem intelligit Plinius? p. 51. Dicit c) *Labyrinthum in Heracleopolite nomo factam esse (ante annos, ut tradunt, 3600) à Petesuco, sive Titboe.* Bellum autem hoc, cū esset magnum & diuturnum, ad ætatem Mosis extendi potest.

Apud d) Herodotum, hoc ipso quo cecidit Troja seculo, me- d) L. 2. c. 112. moratur *Proteus rex Ægyptius, qui in Memphi urbe regnabat;* ad quem venerunt Alexander cum Helenâ, & Menelaus. Homero e) *Polybus* e) Odyss. 4. *Thebarum rex est, qui excepit Menelaum.*

Nobis nondum displicet conjectura f) nostra de *Xois*. In f) sup. p. 92. Eusebianâ dynastiarum recensione apud g) Syncellum (Nam inter g) Sync. p. 61. c Africanâ dynastias ibidem desideratur) ἸΔ δωακεία Ζοιτῶν βασιλέων ος', οἱ ἑβασίλωσαν ἐπὶ', ἐν ἄλλῳ ὑπὸ'. XIV. *Dynastia Xoisitarum regum 76, qui regnarunt annos 184, aliàs 484.*

Dynastia hæc inter *Diospolitanos* refertur & *Pastores*; quasi h) Ptol. l. 4. omnes essent ejusdem temporis. Erat autem h) *Xois, τῶν κάτω* c. 5. p. 1230 *τόπων, inter loca inferiora.* i) *Ἐν τῇ μεσογαίᾳ τῇ ὑπὲρ τῆς Σεβεν- i) Strab. l. 17. τυπικῆ καὶ Φατικῆς γῆματι* εἰς ἑστ. καὶ ἡ (καὶ) πόλις, ἡ P 802. 2. *mediterraneis, super ostium Sebennyticum & Phaticum, est Xois insula & civitas.*

Verisimile est regnum hoc ex calamitate à Pastoribus illatâ ortum habuisse; dum Ægyptiorum pars magna, Pastoribus campestris infestantibus; ἐν τοῖς βραχολοίσις, in palustribus, locis desertis & inaccessis, salutem libertatemque quaesiverint.

Sf

Satis

Satis constat Thebanos nunquam Pastoribus fuisse subditos sed non æquè constat illos omnibus Ægypti locis, quos non tenuerunt Pastores, potitos fuisse. Verùm ad certiora progrediamur.

Misphragmutbosis Rex.

REX hic Ægyptiorum primus fuit Victoriæ gloriâ inclytus. Ille enim Pastores bello profligavit, & Ægypto libertatem restituit.

Vides, ex continuatâ tum *Tanitarum* tum *Thebanorum* serie, Regem hunc, *Pastorum* debellatorem, cum postremis eorum temporibus tam appositè convenire, ut de chronologiâ istâ nullum sit posthac dubium.

Ex collatis * modò chronographis fatis constat de hujus regis nomine. Ibi Josepho dicitur *Mephra-mutbosis*, per syncopen τὸ γ, hic Ἀλι(Φεραγμαθωσις) primâ literâ in duas partitâ, ex M fit ΑΛ. Neque incuriâ id factum; cùm bis ita legatur, tam Græcè, quàm in versione Ruffini. Eiusdem literæ similis est solutio apud a) Plinium, ubi *Lotophagos quidam Alachroas* dixere; quos Herodotus *Μάχλυας* Ptolemæus *Μάχρυας*, & Stephanus *Μανρυας* vocant. Eusebius (hunc Josephi locum b) transcribens) literam M in fronte nominis restituit, de medio tollit; legitque utrobique *ΜισΦεραγθωσι*: In Canone autem *Mispharmutbosis*: *Pharmutbi* mensis nomen.

Sanè Josephus (qui *Pastores* c) Israelitas esse voluit; & ut eos à primo hujus dynastiæ rege expulsos simularet) primi regis nomen d) vitiavit: eandem ob causam etiam hujus regis ejusque filii nomina temeravit, ne semetipsum redargueret.

Syncellus hujus regis nomen rectè pronanciare videtur. Dicit (tanquam ex Josepho contra Apionem.) *Egressum ex Ægypto contigisse τὸν τὸ ΜισΦεραγμαθωσις, 5' βασιλέως Αιγύπτου κτ' τῶν ἱερωδῶν τὸν Μανεθῶνι ὀνομασθέντα, sub Misphragmutbose, sexto Ægypti rege in XVIII Manethonis dynastiâ.* Neque tantum regem hunc ordine sextum, sed etiam duodecimum, atque trigésimum septimum numerat. Sextus is est in dynastiâ 18: Duodecimus est, c) adjecis dynastiæ sex Pastoribus: Trigésimus septimus est à Mene, additis a 5. Syn

* p. 374.

a) L. 5. c. 4.

b) Præp. l. 10. n. 13, p. 561. b.

c) sup. p. 102.

d) sup. p. 139.

e) sup. p. 251.

25 Syncelli regibus, quos in primâ Canonis parte a) recitavimus. Syncelli interpres nodum hîc in scirpo quærit. Cùm verò Syncellus Pastorem *Aseth* in primum 18 dynastiæ locum ascivisset; ne Rex hîc eâ ratione non esset *sextus*, ejus prædecessorem *Missbren* (alias *Mephren*) illi postponit, & inter eum ejusque filium collocat. Sed ineptiarum tædet.

Tuthmosis Rex.

Pater Pastores in *Avarim*, quæ à Græcis vocatur *Pelusium*, incluserat: filius jam urbem ingenti obsidione premebat. Cæterum Ægyptii, πολιορκητικῶν μηχανημάτων adhuc ignari, hostes expugnare nesciebant. Tandem Pastores, obsidionis pertæsi, urbem ex pacto tradunt: atque, illis discedentibus, finis impositus est longissimis intestini belli miseriis; & Ægyptus, placidâ pace refo-cillata, aliquandiu requievit.

Veterum Christianorum nonnulli, b) Justinus Martyr, Tatianus, c) Clemens Alexandrinus, d) Eusebius, urbem hanc captam esse putârunt ab *Amose*, primo hujus Dynastiæ rege. Κατίσκαψε τὴν Ἄβαριν Ἄμωσις, *Avarim evertit Amosis*: & *Prolemaum* (nescio quem) *Mendesium* rei auctorem laudant. Verùm sententia ista alio non innititur fundamento, quàm παραχρησισμῶ Josephi; de quo satis dictum est.

Josephus in hujus Regis nomine mirè inconstans est. Hîc, ex Manethone, vocatur Θέμμωσις mox, ex eodem, in e) recensione horum regum, Θμῶσις. Alibi, etiam ex Manethone, dicitur f) τὰς ἰσθμῶσις ἀπελθόντας ποιμνίας, *Pastores à Tethmose depulsos*. Sanè hoc g) *Tethmosis* nomen ad *Amosin*, primum hujus dynastiæ regem, accommodaverat Josephus. Hæc est tam variarum lectionum causa; de quâ pluribus non opus est. Cùm autem rex hic Africano, Eusebio in h) Græcis (nam in Canone *Thomosis*, & Josephum i) recitanti Θμῆσις dicitur) atque Syncello vocetur Τέθμωσις; nos lectionem illam amplexi sumus.

Neque minùs mirum est quod de conditu *Hierosolymorum* hic refert Josephus, tanquam ex Manethone. Pastores Israelitas fuisse somniat: itaque Hierosolyma jam ab Israelitis extracta esse

esse arguit. Hanc suam mentem paulò post pleniùs aperit. Dicit enim a) *Manethonem confiteri τῆς ἡμετέρας προγόνων, nostros progenitores, τῶν Ἰσραήλων κατὰ γένει, καὶ κτίστας Ἱερουσόλυμα, ἢ νεῶν κατασκευαστάς, Iudæam obtinuisse, & Hierosolymam adificantes, Templum construxisse.*

Est autem certissimum, neque *Pastores*, neque *Israelitas* Hierosolyma condidisse. Neque est id aut *Manethonis* animo, aut ipsius *Josephi* congruum.

Quàm diversa fuerit *Manethonis* sententia de progenitoribus Judæorum, ipse testatur *Josephus*. Dicit enim hunc prodidisse;

b) Ib. p. 1052.

c) Ibid.

d) Ibid.

e) Supr. p. 101.

f) Exod. 12. 37

Illos fuisse b) *Leprosorum* congeriem de plebe *Ægyptiorum*: non itaque alienigenas, aut *Pastores*, nedum *Reges*. Præterea, *Manetho* tradidit *Iudæos* ex *Ægypto* pulsos esse ab c) *Amenophe Rege*: non utique à *Tethmose* aliquo, aut *Amose*, aut *Thumose*. Ac si verus esset d) *Josephi* calculus, anni 518 intercesserunt inter decessum *Pastorum*, atque *Israelitarum*. Neque bene convenit de exeuntium numero: *Pastores* egressi sunt 240000; e) quot scilicet in *Ægyptum* olim ingressi fuerant: f) *Israelitæ* autem profecti sunt ferè 600000 *peditum virorum absque parvulis*.

g) Antiq. l. 1.

c. 11.

h) Ib. l. 5. c. 1.

& 2.

i) Bell. Jud. l. 7.

c. 18. p. 966. d.

k) Supr. 77. 100.

l) 104.

Neque est verisimile *Josephum* ex animi sui sententiâ dixisse, *Hierosolyma* jam primùm ab *Ebræis* condita fuisse; cum ipse, ex sacris literis, tam vetustioribus g) *Abrami* temporibus, quàm recentioribus h) *Josua*, illius Urbis meminisset: atque alibi, Quendam i) *tradat Cananeorum dynastiam, qui Rex Justus dictus est. primum urbis conditorem fuisse.*

Ejusdem farinae est repetita *Assyriorum dynastia*, cujus etiam sub ingressu *Pastorum* meminerat, sive *Manetho*, sive k) *Josephus*. l) Dictis hîc nihil addimus.

Utunque verò reliqua à *Manethone* fide satis historicâ tradita fuerint; equidem ultimam hanc *ἑξιοχλήν* non tam à *Manethone*, quàm à *Josepho*, in dissertationis suæ argumentum, adjectam suspicor.

Quò tandem profecti sint *Pastores*, aut quibus in locis sedes posuerint, incertum est. Cum verò essent illi genere *Arabes*, & *Ægypti* incolæ diuturni; cumque non ita multò post redeuntes, ex *Ægypto* iterum depulsi fuerint; esse quidem m) *Arabægyptii* videri possunt

m) Geograph. l. 4. p. 104.

sunt illi, quos *Prolemaus*, extra montes *Aegypti*, ad sinus *Arabici* littora collocat.

Epocha Marmorea.

<p>ΑΦ' Ἰ οί . . . νες εἰς Τροίαν ε . . ρατῶ . . . ἔτη ΙΗ' ΗΗΗΗΙΔ, ΙΙΙΙ, βασιλεύοντ' Αθ' . . . νεοδέως τρεῖς καὶ δεκάτῃ ἔτησ.</p>	<p><i>Ex quo Graeci in Tro- jam expeditionem fece- runt, anni 954, regnante Athenis Menestheo, anno ejus 13:</i></p>	<p>Aera Attica 365</p>
<p>ΑΦ' Ἰ Τροία ἦλω , ἔτη ΙΗ' ΗΗΗΗΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντ' Ἀθλων . . . ἕως δευτέρῃ ἔτησ, μιλῶσ θ . . . ν' εἰσδόμῃ Φθιον- τ'.</p>	<p><i>Ex quo Troja capta est, anni 945, regnante Athe- nis Menestheo (vigesimo) secundo ejus anno, mensis Thargelionis die 24.</i></p>	<p>374</p>
<p>ΑΦ' Ἰ Ὀρέστησ . . . σοαίτων αὐτο . . . γιάσ θυγατρὶ . . . ον . . . γιάσ καὶ αὐ . . . αο ἐν Ἀρέσ παύω, ἡ Ὀρέστησ εὐίκησεν, . . . ων . . . ἔτη . . . ΗΗΗΗΔΔΔ . . . ΙΙ, βασιλεύον- τ' Ἀθλων Δημόφωντ'.</p>	<p><i>Ex quo Orestes . . . . Aegisthi filia . . . in Areo- pago, quā vicit Orestes, . . . anni 942, regnante Athenis Demophonte.</i></p>	<p>377</p>
<p>ΑΦ' Ἰ . . . Κύπρω Τεύκρ' ὤκισεν, ἔτη ΙΗ' ΗΗΗΗΔΔΔΠΙΙ, βασιλεύοντ' Ἀθλων Δημο- φωντ'.</p>	<p><i>Ex quo . . . in Cypro Teucer sedes posuit, anni 938, regnante Athenis De- mophonte.</i></p>	<p>381</p>

Bellum Trojanum.

Seculum hoc, ut *Aegyptiis* latum, ita *Graecis* gloriosum fuit; Trojanis autem exitiale Graecorum res gesta tenuitate fabulosā adhuc obscuriores fuerant. Celebrantur quidem expeditiones *Argonautarum*, & τῶν ἐπὶ Ἀπὶ Θήεα· sed omnium decantatissima est haec quae contra Trojanos suscipitur. Tantum fuit hoc bellum, quantum ad eam diem nullum fuerat unquam: decrevit illud totius Graeciae οὐήγμεσ· unde Jupiter οὐαγύρι dictus. a) Ad Aegium convocavit *Agamemnon* τῆσ λόγσ μάλιστ ἐν Ἐλλάδι ἀξίεσ, Principes Graeciae. Quot urbes in Graeciā, tot ferē dynastae, suarum gentium Duces contra Trojam.

a) Pausan. l. 7. p. 444.

Ex eorum recensione videbimus quis fuerit veteris Græciz Civilis status. Quicquid enim terrarum extra illorum, ditio- nem extendebatur adhuc ἀδελον profusus, & spissis tenebris involu- tum est.

Agamemnon Mycenæorum, Sicyoniorum, Corinthiorum, aliarumque urbium rex erat, & Græcorum in hac expeditione Im- perator. a) *Hic classem coegit, non tantummodo quòd Helene procos Tyndarei jurejurando obstrictos duceret, sed quòd ceteros illius seculi potentia superaret* : b) *non magis gratia (ut Homerus, χάρην Ἀργείδῃσι Φέγγυες) quàm metu exercitum collegit. Constat eum & plurimis cum navibus profectum esse, & naves præterea Arcadibus præ- buisse : & in sceptri traditione dicitur, illum*

c) Iliad. B.
v. 108.

c) Πολλῆσι νῆσοισι καὶ Ἄργεϊ πᾶσι ἀνάσσειν,
Insulis multis & Peloponneso toti imperare.

d) Ib. v. 563.

Insulas autem sub ditione tenere non potuit, nisi classem habuisset. Argivorum duces hoc bello fuerunt tres; d) *Diomedes Ty- dei filius; Sthenelus Capanei filius ex Evadne Iphios filia; (nam Eteoclus Iphios filius bello Thebanò cecidit;) & Euryalus Mecestei f. Talai nepos. De istius regni partitione e) dictum.*

e) Iupr. p. 301

Laconum dux fuit Menelaus, Agamemnonis frater; cujus uxor Helena fuit belli causa. Messeniorum Nestor; Arcadum Agapenor; Eleorum, Polyxenus, Amphimachus, Thalpius & Diorès, quos Polyxeni pater Agasthenes regni confortes fecerat.

Achaiz propriè dictæ nomen nondum obtinuerat.

f) Marcm.

Extra Peloponnesum, Arheniensium dux erat Menestheus Petei filius Ornei n. Erechthei pron. cujus f) *anno regni 13º solve- runt Græci. Megarensibus cum Salamine insulâ præfuit Ajax Telamonis filius: Phocensibus Schedius & Epistrophus, Iphiti Argonautæ filii.*

g) Strab. l. 9.
p. 426. d.

h) Justin, epit.
l. 18.

Locri Ozolæ, qui sunt ad Occidentem Paritassi montis, g) *Homero non sunt nominati. h) Acarnanes soli adversus Trojanos auxilia Græcis non miserunt. Sed Thoas Etolorum rex, & Mege, qui Dulichio Echinadibusq; insulis præfuit; atque Ulysses cum Cephalemiu, Zacynthiis & Ithacensibus, expeditioni interfuerunt.*

i) Pausan.
Bæot.

Bæotorum quinque duces fuerant: i) *Thersander, Polynicis f. qui Thebis regnabat post Epigonorum bellum, Leitus, Arcefilæus, Pro-*

Prothoënor, & Clonius. Thersandro autem in Mysiâ occiso, substitutus est *Peneleus.* *Orchomenii, Minyarum* nomine, seorsim militabant sub *Astcalapho & Iabmeno* fratribus. *Locrorum Opuntiorum, & Epicnemidiorum, qui Eubææ oppositi sunt,* dux fuit *Ajax Minor Oiteif.* *Eubæensium,* nomine *Abantum,* dux fuit *Elephenor.*

Regio quæ *Thessalia* posthâc dicta est decem duces emisit contra Trojam. a) *Hellen,* Deucalionis filius, anno Attico 62 in^a *Marm,* Phthiotide regnare cœpit: *Eurytion,* ab b) *Hellene* quintus, *Peleum* ^{b) Apollodor,} generum tertiâ regni parte donavit: *Pelei f. Achilles Myrmidonas,* *Hellenas & Achaos* ex Phthiotide duxit. (Nondum enim universi Græci c) *Hellenes* dicti sunt.) *Protesilaus* Iphicli, *Philoctetes* Pæantis, c) *Thucyd. l. i. r.* *Podalirius & Machaon* Æsculapii, Argonautarum filii, & præter hos *Eumelus & Euripylus, & Polypætes & Leonteus, & Ænianum Perrbæbionumq; Gunæus, & Magnetum Prothous,* ex istis partibus duces fuerunt.

Idomeneus & Meriones Deucalionis f. f. Minois Secundi n. n. *Crete* ἐκατομύλεως reges hoc bello militabant. *Rhodiæ* dux fuit *Tlepolemus Hercules* f. qui non ita pridem è Peloponneso illuc migraverat. Ex *Syma* insulâ venit *Nireus;* & ex *Coo, Carpatho* aliisque insulis *Phidippus & Antiphus,* *Herculis* nepotes.

Græcorum d) *classis constabat ex navibus 1200:* (*Eurípides,* d) *ib. p. 8.* *Lycophon & Virgilius 1000;* *Homerus* autem enumerat 1186) singulæ *Bæotorum naves erant virorum 120; Philocteta erant 50: illa maxima, hæc minima:* *Homeri Catalogus magnitudinis cæterarum non meminit.* *Milites omnes etiam reges erant: nam Philocteta remiges omnes erant sagittarii. Aliorum vectorum non magnus videtur esse numerus; tum ob apparatus bellicum trajiciendum; tum quia naves non erant testæ, sed ad veterem piratarum modum constructæ.*

e) *Si igitur rationem inter naves maximas & minimas medianam* e) *ib. p. 9.* *ineamus (consurget numerus 85: ita in navibus 1200 essent homines 102000) non magnus videtur proficiscentium numerus, ut ab universa Græcia communitate missus. In causâ fuit non tam defectus hominum, quàm pecuniarum. Nam propter comœatus inopiam copias duxerunt minores, quibus inter bellandum victum parare sperabant.*

Post appalsum, Græcos prælio vicisse constat: neque enim castra vallo muniturunt; neque copiis omnibus ibi usi sunt, sed ad agriculturam in

in Chersoneso & ad latrocinium se converterunt, ob Commeatûs inopiam. Adeo ut Trojani per decem annos illis dispersis facilius resisterent, quòd relictis semper essent viribus pares. Sin cum abundantia commeatûs ivissent, & sine latrocinio & agriculturâ obsidionem pressissent, citius & facilius cepissent Trojam. Sed & alia ante hoc bellum gesta, propter inopiam pecuniarum, invalida fuerunt: & hoc bellum, quod superiorum est celeberrimum, apparet re ipsa esse inferius illâ famâ que per poetas invaluit.

Excisâ Trojà, desuit regnum quod, ab initio *Dardani* ad casum *Priami*, steterat annos 296.

Epocha Trojæ captæ.

EXcidium Trojæ insignis est Græcorum temporum terminus; ad quem priora; à quo posteriora supputantur. Neque suas tantum res Græci, sed etiam a) Ægyptiacas exterâsque alias ad hanc epocham accommodare solent.

Huc usque de primo illo temporis intervallo egimus, quod ab initio Cecropis excurrit ad casum Trojæ: de quo cum Arundelliano marmore satis convenit Eusebio. Nam excisa est Troja anno *ææ Atticæ* 374; & secundum Eusebium, ab initio Cecropis b) usque ad Trojæ captivitatem fiunt anni 375. Adjicit annum, ad Græcorum reditum numerans. Urbem enim conflagrâsse ajunt anno expeditionis nono, c) *Et Danaûm decimo vere redisse rates.* Annus iste Atticus 374 est in Periodo Julianâ 3505, qui est numerus Eusebianus 808. Verum Eusebio in Canone, *Trojæ captæ* est numero 835, qui in Per. Jul. est 3532. Dempto reditûs anno, differentia est annorum 26.

Neque bellum *Trojanum* tantummodo spectat ista 26 annorum differentia, sed totum superioris temporis intervallum: ita ut d) vetustiores omnes Græcorum epochæ eo augmento totidem annis altiores assurgant; & ex auctoritate Marmoris, XXVI anni, diu perditî, Antiquitati Græcæ restituantur.

Differentiæ hujus ratio confurgit ex altero quod sequitur intervallo ad Primam Olympiadem: de quo mira est chronographorum veterum discrepantia. Eâ de re audiamus Censorinum. e) *Hinc, inquit (ab excidio Ilii) ad Olympiadem Primam, anni paulò plus*

a) *supr. p. 249.*

b) *Num. 46c.*

c) *Propert. l. 4.*

d) *supr. p. 83.
114.*

e) *De Die
Nat. c. 21.*

plus 400; quos solos, quavis Mytbici temporis postremos, tamen quia a memoriâ scriptorum proximos, quidam certius definire valuerunt. Et quidem Sestibius scripsit esse 395: Eratosthenes autem 407: Timeus 417: Arctes 414: & præterea multi diversè; quorum etiam a) Num. 1140: ipsa dissensio incertura esse declarat. Eusebius numerat a) annos b) Solin. c. 2. 406: b) Solinus 408: c) Velleius Paterculus 415: Dicæarchus, c) L. 1. p. 9. uti d) docuimus, 436. Alii aliter. d) supr. p. 249.

Ipsè Censorinus intervallum hoc ad tempus Mytbicum refert, quod non planè quidem scitur.

Neque mirum est in re tam incertâ tam diversas esse auctorum sententias. Aliter fieri non potuit, e) *Ἐὰν τὸ μηδὲν ὠρθόπνημα* e) Diod. Sic. *παρὰ ληθέναι. ὡς ἐὶ τὰ πῶν πινδύριον*, quia nullus sumi poterat p. 4. 2. terminus fixus, cui fidenter inhaerendum: Quod quidem de priore intervallo dictum, huic etiam non minùs competit: Diodorus f) f) Ibid. à bello Trojano statuit annos 80 ad Reditum Heraclidarum; inde annos 328 ad Primam Olympiadem. Ille autem in calculis suis g) g) Ibid. Apollodorus secutus est; & Apollodorus Eratosthenem. Ista Eratosthenis chronologia omnium receptissima est. Itaque ne illam immeritò rejecisse videamur, videndum quàm tenui tibicine fulca sit.

h) *Eratosthenes & Apollodorus (& Diodorus) ex regum* h) Plutarch. *Lacedæmoniorum successione supputarunt tempora*; post reditum sci- initio vitæ Ly- licet Heraclidarum. Ante Eratosthenem, i) Ephorus ab eorum curgi. Reditu historiam Universalem exorsus est: verùm cum ille res di- i) Diod. Sic. 1. 4. initio. stribuerit k) *καὶ ἄλλοι*, neglexisse tempora videri potest. Primus k) Polyb. igitur Eratosthenes Lacedæmoniorum reges ad chronologiam ad- p. 379. b, hibuit: non quòd eorum tempora essent exploratissima; sed quòd nihil haberet certius.

Sanè non est sine controversiâ tempus & *Ἡρακλειδῶν καὶ Ἰδοῦ*, & initium istius Regni. Neque satis constat de Primo rege. Herodotus testatur l) *Aristodemum regnâsse*: cujus tamen nulla est l) L. 6. c. 51. ratio in vulgari chronologiâ; quæ idcirco *καὶ ἐλάττωσαι* peccate videtur.

Porro, cum duæ essent regum Lacedæmoniorum successiones, una *Euristhenidarum*, altera *Proclidarum*: ex utrâ regum serie colligenda sunt tempora? Supputentur m) *πρὸς ἄλλοις* pro cen- m) Herodotus sum *ἀπὸ*, (ut eorum mos est qui Chronologiam ex Genealogiâ l. 2. c. 142.

a) Euseb. Chron. ficiunt.) Prima Olympias incidit in annum a) *Alcemenis* 37; in
 b) Clem. Alex. annum b) *Nicandri* 34. Hic verò suæ familiæ rex est octavus;
 p. 327. ille suæ Nonus. Adeo incerta est hujusmodi computatio!

Hæc cum ita se habeant, ne mihi vitio detur, quòd *Marmoris* auctoritatem conjecturis *Eratosthenis* prætulerim. Sed nec ipse edicere queo quâ ratione confurgat *Marmoris* numerus: penes auctorem sit calculi fides. Nec quidem in *Marmore* ullius Olympiadis mentio occurrit; neque occurrere potuit, quia exaratum est *Marmor* antequam Olympiaca temporum supputatio in Græcorum chronologiam recepta fuerit; quod suo loco palam fiet. Cum verò *Prima Olympias*, consensu Chronologorum, competat anno Per. Jul. 3938, qui est annus æræ Atticæ 807, & *Troja capta* sit anno æræ Atticæ 374, qui est Per. Jul. 3505, satis constat de terminorum distantia annorumque differentiâ.

Lydorum Regnum.

c) Strab. l. 10. **T** Roadis c) regio, post eversam urbem, à vicinis Phrygibus occupata, etiam *Phrygia* dicta est. d) τὰ Φρύγια ἔσ' ἡ Λύδια
 p. 473. d. *δυστάκτητα, ἀρραπηνότα εἰς ἄλληλα, Phrygia ἔσ' Lydia partes,*
 d) lb. l. 13. *inter se concurrentes, discerni nequeunt.* Unde e) *Poeta, maxime*
 p. 628. d. *Tragici, & Troas, ἔσ' Mysos, ἔσ' Lydos appellant Phrygas.*
 e) lb. l. 14. p. 665. c.

Fuit autem vetustissimum *Lydorum* regnum. Quamdiu imperârint *Atyadæ*, non liquet. Paulò ante bellum Trojanum translatum est regnum illud ad *Heraclidas*. f) *Lydi, qui antea Maones dicti sunt, nomen habuerunt à Lydo Atyis filio, cujus posteris regnârunt. Heraclidarum primus fuit Argon, Alcai filius, Herculis nepos ex Jardanâ ancillâ. Hi ab Atyadis educati, ex oraculo regnum adepti sunt; idque per 505 annos tenuerunt, filio succedente patri per 22 generationes, usque ad Candaulem Myrsi filium, quem Graeci Myrsilum vocant.*

g) Chron. nu. Horum regum quatuor posteriores ab Eusebio g) recitantur:
 2239. & dein XVIII priores ab illo omisssi sunt; quòd eorum tempora mensuram Primæ Olympiadis excederent: ita perierunt eorum nomina:
 ceps. De reliquis, ad Sec. XVIII.

Post *Candaulem* regnârunt *Mermnade* annos 170, usque ad *Cresum* captum, anno primo Olympiadis 58, qui est Nabonassar

200. Desiit itaque Candaules an. Nabon. 30, qui est Per. Jul. 3996. Deme annos 505 : habes annum Per. Jul. 3491, quo regnare cœperunt Heraclidæ. Expeditio in Trojam facta est anno 3496.

a) *Lydi ajunt Asiam appellatam ab Astio, filio Cotyis, filii Manei; à quo Sardibus tribum quandam Asiadem vocatam esse.* b) *Sardes autem Lydorum regia, rebus Trojanis recentior.*

a) Herodot. l. 4. c. 45.
b) Strab. l. 13. p. 625. d.

Orestes, Teucer, alii.

Horum meminit Marmor : sed & aliorum fortunæ memoratu dignæ sũnt. *Menestheus* Athenarum rex, in Græciam rediens, diem obiit in Melo insulâ.

Agamemnon, domum reversus,

c) *Conjugis infandæ prima intra limina dextrâ Oppetit* _____

c) Virgil. *Æn.* l. 11.

Orestes, paternæ necis ultor, *Clytemnestram* matrem, *Ægisthum* adulterum *Thyestæ* filium, eorumque filiam (*Helenam*, à d) *Ptolemæo* *Hephæstionis* dictam) trucidavit. e) Tertio post Trojam captam anno, f) *Judicium in Areopago constitutum est Orestis de cæde matris: Extat ibi Ara Ἀθωῶς Ἀρείας* *Minervæ Martiæ, quam Orestes jam absolutus dedicavit.* *Minerva*, calculo suo æqualibus *Areopagitarum* suffragiis adjuncto, *Orestem* absolvisse dicitur. Ipsa, apud *Æschylum*,

d) Photii *Bibl.* cod. 190. p. 479. d.
e) *Marmor.* f) *Pausan.* Att. p. 52.

g) *ἩΨόν δὲ Ὀρέστη τὴν δὲ ἐγὼ προσθήσομαι.*
Ego Oresti suffragium adjiciam.

g) *Eumenid.* vers. 743.

Mox, *Νικᾷ δὲ Ὀρέστης, καὶ ἰσοψηφῶν κερβῆ,*
Vincit Orestes, si quidem suffragia judicata sint equalia.

749.

Hesychius ἰσαΐ ψήφοι. Ἀπολύον) οἱ διωκόμενοι ἐν τῆς δικαστηρίοις ἰσων ἁπολύων ψήφων, *Pari judicium sententiâ*, sive *ισοψηφία*, *reus absolvitur.* Neque tantum judicatus est *Orestes*, sed apud *Troæzenios* etiam expiatus. Ibi ostendebatur h) *Orestis σελῆ* h) *Pausan. Coærentorium* : prius enim quam à materno sanguine expiaretur, nemo *Troæzeniorum* illum testo recipere voluit. *Expiarunt illum Troæzeniorum* *IX viri.* *Defossis piaculis*, enata est i) *laurus*, que adhuc

h) *Pausan. Coærentin.* l. 2. p. 144

i) *supr.* p. 265,

a) Vell. Pater.
l. 1.

viret, non longè à loco tentorii : inter alia februum genera adbibebatur Aqua ex Hippocrene. Orestis a) factum à diis comprobatum, spatio vite & felicitate imperii, apparuit.

b) Matron.

b) Septimo post excidium Trojæ anno, Teucer, Telamonis filius, Salamine insulâ à patre prohibitus, in Cyprum navigans, urbem patriæ cognominem *Salamina* condidit.

c) Horat. l. 1.
Od. 7.

_____ c) Promisit Apollo,
Ambiguam tellure novâ Salamina futuram.

Apud Virgilium, licentiâ plûs quàm poeticâ,

d) Æneid. l. 1.

*Dido ait _____ d Teucrum memini Sidona venire
Finibus expulsam patriis, nova regna petentem
Auxilio Beli : Genitor tum Belus optimam
Vastabat Cyprum, & victor ditione tenebat.*

e) Pausan. l. 2.
p. 138.

Teucer & Æneas vixerunt seculis aliquot ante Didonem. e) Teucridarum regum successio duravit in Cypro usque ad Euagoram; ejus encomium ab Isocrate scriptum est, qui eadem ætate vixit.

f) Ibid. l. 8.

f) Agapenor etiam Arcadum dux, everso Ilio, in Cyprum delatus Paphum urbem Veneri que templum condidit. Urbs illa g) 60 stadiis distat à veteri Papho, quam h) Cinyras rex Bybli olim extruxerat.

p. 461.

g) Strab. l. 14.

p. 683.

h) Id. l. 16.

p. 755.

i) Tacit.

Ann. 3. p. 98. b

k) Herod. l. 7.

691.

In continente proximâ, k) Pamphylii originem habuerunt ab iis qui cum Amphilocho & Calchante à Trojâ discesserunt.

l) Strab. l. 3.

p. 150. a.

Sanè Græcorum l) Victoriâ fuit Cadmeia, ut ajunt : Perditis eorum rebus domesticis, & singulis exiguâ præda potitis, evenit ut non tantum Trojani qui patriâ excidio superessent latrociniis se darent, sed etiam Græci : illi, quod eorum res esset eversa ; hi, quod existimarent

αἰχρῶν τοῖς ὄψεσιν τε μὲν, κενεῶν τε νέεσσι.

Celebrantur igitur peregrinationes cum Ænea, ac Antenoris & Heneororum : tum Diomedis, Menelai, Ulyssis, aliorumq̄.

Homerus Ulyssis, Virgilius Æneæ errores cecinit. Hic, Italiam appulsus, Latii regnum obtinuit : Æneadarum successio duravit _____ annos

annos 424 ; quam diligentissimè tradidit *Dionysius Halicarnasensis*.

Pyrrhus Achillis filius, a) *omisso in Theffaliam reditu, ad Ephy-* a) *Pausan-*
ram Epiri urbem confedit , istius regni author. Cæteros præ- Att. p. 19.
tereo.

Dio Chrysoftomus ad Hlienses b) *peroravit* $\epsilon\omega\epsilon\rho\tau\epsilon\lambda\iota\omicron\nu\mu\eta$ b) *Orat. XI.*
ἐλῶναί de Trojá non captá ; & Homeri fabulas ægorum somniis
comparat ; in auditorum scilicet gratiam, non ex suo ipsius iudicio.
Alibi enim, c) Ὅμηρος αἰτ, καὶ μέγας καὶ ὕψατος καὶ πρῶτος, παντὶ c) Πιερίσκῆ
παιδὶ καὶ ἀνδρὶ ἢ γέροντι τοσούτων ἀφ' αὐτῆ διδάξ, ὅσον ἑκάς c) Πισ. p. 255. d.
δωία) λαβῆν, Homerus & medius & ultimus & primus, omni puero &
viro & seni legendus ; tantum ex se præbens, quantum unusquisque ca-
pere potest.

Ad
SECULUM XIII.

Pastorum reditus.

M *Anetho, apud Josephum, dicit d) Amenophim Regem, cuiusdam* d. c. Apion.
Amenophis sacerdotis consilio, Ægyptum à leprosis & impuris ho- p. 1052.
minibus purgare voluisse ; illosque omnes, numero 80000, congregasse,
quos inter sacerdotes nonnullos ; illiq, urbem Abarim, à Pastoribus de-
sertam, præbuisse : illos verò rebellionem parantes Osarsyphum quendam p. 1053.
sacerdotem Heliopolitanum ducem sibi constituisse, qui leges eis posuit
consuetudinibus Ægyptiorum contrarias ; legatos etiam Hierosolymam
misisse, ad societatem belli vocantes Pastores, quos expulerat Teibmosis :
Pastores 200000 Abarin venisse : Amenophim cum exercitu 300000
militum obviam iisse ; sed, religione quadam percussus, cum illis non
congressum fuisset, sed rediisset Memphim, atque inde cum commatu in
Æthiopiã se contulisset : Regem enim Æthiopiã per gratiam illi subje-
ctum fuisset. Interim Pastores, cum pollutis Ægyptiis, non tantum in
urbes & vicos, sed etiam in Deos & sacerdotes Ægyptios crudeliter
grassatos fuisset ; & legislatorem Osarsyphum nomen mutasse, & Mosem
vocatum fuisset. Tandem vero, post annos XIII, Amenophim Ramseniq, p. 1054.
filium cum validis exercitiibus ex Æthiopiã revertisset, & cum impuriis
congressos, vicisset illos, & ad fines Syria persecutos esse.

a) p. 1054. b.
b) p. 1057. a.

Josephus ista fusiùs narrat; & a) multis verbis narrationem redarguit: Dein ex b) *Charemonie* (qui sub Augusto scripsit) quædam in eandem rem de *Amenopbe rege*, de *Mose & Leprosâ plebe*, profert; quæ *Manethoni* non sunt prorsus consentanea. Josephus τὴν ἀμφοῖν ψευδολογίαν exagitat: non immeritò, cum quæ de *Mose* dicuntur, & de *Hierosolymis*, à veritate sint aliena. Quæ autem de *Pastorum Reditu in Ægyptum* à *Manethone* traduntur, fide quidem digna videntur.

Usque ad hoc Seculum regnabat *Amenophis* hic, Thebanorum rex 45, qui in 18 Africani dynastiâ numeratur c) *octavus*. Eodem nomine appellantur ejusdem dynastiæ rex *tertius* atque *decimus septimus*; etiam *tertius* 19 dynastiæ. Ex homonymiâ istâ rerum confusio.

Africanus (eumque secuti Eusebius & Syncellus) *Amenophim* hunc, de quo agimus, d) *Memnonem & Lapidem Loquentem* fuisse ajunt. Id autem ad posteriorem in 19 dynastiâ *Amenophim* pertinere suo loco constabit.

Josephus è contrario ad postremum illum *Amenophim* refert, *Pastorum reditum* in Ægyptum; qui quidem hujus *Amenophis*, qui *Tethmosi* successit, ætati rectius competit. Nam si quis res Ægypti florentissimas sub posteriore illo *Amenopbe* perspiciat, eorum reditum istis temporibus nequaquam congruere judicabit.

e) sup. p. 138

f) c. Apion.
p. 1052. c.

g) sup. p. 138,

De chronologiâ Josephi satis superque e) dictum est. Ille calculos à *Primo* 18 dynastiæ rege instituens, illos (ut turgeret numerus) ad *Amenophim ultimum* producit, ad hunc modum: f) *A Tethmosi ad Setbosim an. 393* (adjectis 60 g) *Setbosios* annis; regnavit *Setbosis an. 59, & Rampses 66*. Ita, *Setbosios* annis dupliciter numeratis, conficitur numerus annorum 518. Hinc Josephus, ut *Manethonem*, ex semetipso *contraria scribere* argueret, duas ejus male consonas sententias profert: Alteram, quâ *Pastores*, id est, *Israelitas*, à *Tethmose* ejectos; Alteram, quâ dicat illos, *post annos 518*, ab *Amenopbe*, unâ cum leprosa Ægyptiorum multitudine, pulsos esse. Sententia prior de *Pastoribus Ebrais* non est *Manethonis*, sed ipsius Josephi; quod satis h) probatum est. Posterior, forsan *Manethonis*; in quâ tamen refellendâ, Josephus non tam *Manethonem*, quàm seipsum coarguit.

h) sup. p. 103

Ameno,

Amenophis hic a) ἐπεθύμησε τὰς θεὰς ἰδεῖν, *concupivit videre De-*
os. Quid hoc sit b) non facile intelligit Josephus. De θεομῆτῑa au-
 tem c) antea dictum est. *Amenophi* desiderium illud incussit exem-
 plum *Ori regis.*

a) Joseph. c.
 Ap. p. 1052.
 b) Ib. p. 1054.
 c.) sup. p. 52.

Or iste Eusebio *Pastor* habetur. Nam sub *Acherre*, inquit,
 d) *In Ægypto regnavit Telegonus Orii Pastoris filius.* Et paulo post,
 e) *Epaphus filius Ionis f) (Ἰῶν τ' ὀδύτρεα) Memphim condidit, quum*
in Ægypto regnaret. Ex Græcorum quidem mythologiâ Reges isti
 ortum habent. Antea dixerat, g) *Io Jasi filia Jupiter mixtus est: quâ*
in bovem versa, Bosphorus appellatus est; & in Ægyptum profecta, Isis
nuncupata; qua nupta postea Telegono Epaphum genuit. Telegonus
 ille Apollodoro est *filius Protei*, qui etiam in Ægypto regnâsse dici-
 tur. Horum regum cognati forsan h) ποιμένες Ἕλληες *Afri-*
cani.

d) Num. 511.
 e) Num. 525.
 f) Syncell.
 p. 152. c.
 g) Num. 481.
 h) sup. p. 251.

Nos autem eorum hic meminimus, ne quis forsan illos (sub
Pastorum nomine) *Memphi* regnâsse somniaret, cum *Amenophis* alii-
 que imperarent Thebis. Est enim plus quam verisimile totam,
 Ægyptum hisce temporibus in Monarchiam coaluisse.

Æthiopum migratio.

SUB hoc *Amenophe*, i) *Æthiopes, ab Indo flumine consurgentes, juxta*
Ægyptum confederunt. Idem Syncellus, k) Αἰθίοπες ἀπὸ Ἰνδοῦ
 ποταμοῦ ἀναστάντες πρὸς τῆ Αἰγύπτῳ ὤκησαν. Ad eorum ducem
 id fortasse pertinet, quod de *Amenophe* in *Æthiopiam* fugiente jam
 dixit Manetho: l) Χάριτι ἡ αὐτῷ ὑποχείριον ὁ τ' Αἰθίοπων βασι-
 λῆς, *Ex gratiâ rex Æthiopum ei subiectus erat.* Habemus itaque
 ad Orientem *Æthiopa*; ad Meridiem *Indos.* Homero, *Æthiopes*
 duplices:

m) Οἱ μὲν δὺσομένην Ἰσθμὸν, οἱ δὲ ἀνιόντων
Hi, qua Sol cadit; & qua nascitur, illi. n) Strab. l. 2.
 p. 103. b.

Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰσὶν, οἱ δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, ἃ δὲν Νεφέρογνις
 ἀλλήλων, *Qui in Asia sunt, & qui in Africa, à se invicem nihil dif-*
ferunt.

In exercitu Xerxis duæ lustrantur *Æthiopum* gentes: Altera,
 est n.) Αἰθίοπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτῳ οἰκημένων, *Æthiopum, qui super*
Ægy- n) Herodot.
 1. 7. c. 70.

Ægyptum habitant : Οἱ ἢ ἀπὸ ἡλίας ἀνατολῶν Αἰθίοπες (οἱ οὖν γὰρ ἐν ἔσραττοντο) περὶ τὸ ἔχαστο τῶν Ἰνδοῖσι, ἀλλὰ ἄσποντος εἰς τὸ μὴ εἶδεν τοῖσι ἐπέροισι, φωνῶν ἢ καὶ τριχῶμα μόνον. Οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ ἡλίας Αἰθίοπες ἰσχυρῆς εἰσι· οἱ ἢ ἐκ τῆς Λιβύης, ἐλότατον τριχῶμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων· εἴθι ἢ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Αἰθίοπες τὰ μὴ πλέω κατὰ τὰς Ἰνδοὺς ἐστὶ σάχατος. *Æthiopes autem qui sunt ab ortu Solis (nam bifariam militabant) cum Indis consueverunt, à ceteris specie non admodum differentes, nisi voce duntaxat & capillaturâ. Æthiopes enim qui ab ortu Solis sunt, crinès rectos habent : qui verò ex Libya, sunt omnium hominum crispissimi. Æthiopes hi qui ex Asia erant pleraque instar Indorum arma gestabant. Æthiopum itaque alii ex Africâ, alii ex Asiâ : hi, illis longè vetustiores.*

Nulla fuit adhuc Æthiopia ultra Ægyptum, quum Æthiopes, Indiae populus, expeditionem hanc susceperunt. Iarchas Indus Apollonio Tyaneo, a) Ἦν τίνω, ἐφη, χερὸν τὸ, ὅτ' Αἰθίοπες μὲν ἄκον ἐνταύθα, καὶ τὸ Ἰνδικόν· Αἰθιοπία δὲ ἔπρω λῶ, ἀλλ' ἔπειτα Μεσσηνίη καὶ Καταδύπας ὠρετο Αἰγυπτίῳ. *Quondam, inquit, fuit tempus, quando Æthiopes hac loca incoluerunt, Gens Indica : nondum autem erat Æthiopia; sed Ægyptus terminabatur super Meroën & Catadupas, & tam fontes Nili quàm ostia continebat. Dicit etiam illos, ob Gangis regis sui cædem, ab aliis Indis impuros habitos, tandem portentis patriâ eiectiones fuisse.*

a) Philostrat.
L. 3. c. 6.

b) H. 6. c. 1.
c. 4.

c) L. 6. c. 6.
p. 277.

Horum sapientes Γυμνοί, vel *Gymnosophistæ*, dicti sunt. b) Apollonius, ultra *Sycaminon*, sive *Ægypti Æthiopiaeque terminum*, profectus, ἐς τὸ τῶν Γυμνῶν Φεργησιγενῶν venit; qui minus sapientes sunt quàm Indi, magis quàm Ægyptii: quos ita allocutus est. c) Τὰ Ἰνδῶν ἐπηνέετε, Ἰνδοὶ τὸ δεχθῆναι πάλαι ὄντες· ἐπεὶ δὲ αἰδοὶ τὰ λόγους, δι' ὃν ἐκ μίμνιμάτων τῆς γῆς ἀφίκεσθε δεύρο, ἔπειτα μάλλον ἐς Ἑλλάδα δοκεῖν· ἢ Αἰθίοπες οἱ δὲ τῶν Ἰνδῶν ἤκοντες· πάντα ὑμῶν ἐς τὸ εἶδεν. ὅθεν ἐγυμνάθητε μὲν σκωδῆς, ὅπως ἐκείθεν, ὡς περὶ σωμαποδοῦμοι τὸ Αἰθίοπες εἶναι· θεοὺς ἢ θεοπροφῆαν ἐν ἡφίσταθε τὸν Αἰγυπτίον μάλλον ἢ τὸν ὑμέτερον τροπον, &c. *Sapientiam Indorum laudatis, cum ipsi quondam essetis Indi : sed pudore rorum, quod portentis terrâ illâ pulsati venistis huc, aliud quidvis videri velitis quàm Æthiopes qui ab Indis venerunt : omnia ad idem à vobis facta sunt : itaque habitum exuistis, quasi simul assumpturi esse vos Æthiopes, non a Indos; Deos etiam colere ritu Ægyptio potius quàm vestro insinuat.*

βίη, &c. Paulò pòst Nilus adolescens Ægyptius Apollonio, a) σσ. 1) Ib. c. 8. P. 287.
 Φώτατοι μὲν (inquit) ἀνθρώπων Ἰνδοί, ἀποικιοὶ ἢ Ἰνδῶν Αἰθιοπες, πατρῴεσσι ἢ ἔσται τὴν σοφίαν, *Indi hominum sapientissimi : Indarumque autem coloni Æthiopes paternam retinent sapientiam.*

Æthiopes igitur Meridionales origine fuerunt Indi : neque mirum est, veteres ad Meridiem Indos collocare. Virgilius de Nilo;

b) — *Diversa ruens septem discurret in ora
 Usque coloratis amnis devexus ab Indis.*

b) Georg. IV. vers. 292.

c) Procopius etiam scripsit, *Nilum ex Indiâ in Ægyptum fluere.* d) *India* (id est, Æthiopia) *Anastasio Principi Elephantem duosque Camelopardalos misit.* Alibi Poeta, & Libyx gentem e) *Garamantas, & Indos* conjungit : Sunt autem illi his vicini. Herodotus f) *Boves ὀπιθονόμους in Garamantibus* ponit : Neque dissentit Ælianus ; g) *Λιβύων ἢ ἄρα τῶν γεινιῶντων Ἰνδοῖς ὀπιθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναι πᾶς ἀκῶν, Audio, ait, in Libyâ Indis finitimâ esse armenta Boum retroversus pascentium.* Boves autem isti h) *obliquâ cervice pascentur, quoniam pronis directâ in humum cornua efficiunt.*

c) Ædific. l. 6.

d) Marcellinâ Chron. an. 496.

e) L. 8. v. 794.

f) Herodot. l. 4. c. 183.

g) De Anim. l. 16. c. 33.

h) Mela l. 2. c. 8. Athenæz. l. 2. p. 224.

Neque tantum loca Ægypto vicina, sed etiam Australiores ipsius Ægypti partes, sive Thebais, à migratione hâc nomen traxisse videntur. *Eustathius*, diversa Ægypti nomina recitans, *Vocatur*, i) *Ἰνδοπία, Δὲ τὰς ἐκείναις Αἰθιοπίας πρὸς ἃν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἰσχυροὶ νῆα μίω καὶ Ἀστία, ἐκ τινῶν Ἰνδῶν λέτε καλεῖσθαι, Æθιοπία, ἀπὸ Ἄθιοπιβυς qui ibi sunt ; quorum plerique Veterum meminuerunt : etiam Actia, à quodam Indo quem Actum vocant.*

i) In Dionys. P. 35.

A Pud Eusebium paulò pòst occurrit alia ab Oriente expeditio. k) *Chaldaeï contra Phœnices dimicant ;* l) *Χαλδαῖοι καὶ Φοινίκων ἐστράτευον.* Tempus autem hujus Expeditionis omnino incertum est.

k) Num. 472. l) Syncell. p. 138. c.

Si Ægyptiorum canonem respicias, congruit anno quarto *Aceneris*; (Manethoni *Ἀκερχησ* vocatur : & fœmina videtur; *Τῆς ἢ Πάρωτις ἀδελφός, Ejus Rhatbotbis frater successor erat.*) Nondum verò Ægyptiis res erat cum Syris.

Si *Assyriorum* reges adhibeas, incidit in annum *XV Sareti*, juxta Eusebium. Scaliger (qui Syncellum potius sequitur) corrigic

a) Aninad-
verl. p. 28.

b) Can. Isag.
l. 3. p. 314.

jicit a) *in annum ultimum Lamprais XXIII Assyriorum regis. Ut inde, inquit, colligi possit Assyriorum jugum à Chaldeis multo tempore ante initium Nabonassari excussum fuisse. Alibi dicit, b) Sub Panyà XXIV Assyriorum rege Chaldei Phœnicibus bellum intulerunt; non facturi, si quidem Assyriorum imperio subjecti fuissent. Assyriorum jugum, non jamdudum excussum, sed nondum gentibus impositum erat. De Ctesianâ eorum serie posthac inquirendum.*

e) Judic. 3. 8.
d) L. 5. c. 3.

e) supr. p. 75.

Si ad Eusebianam *Ebraorum* chronologiam rem conferas; illa quidem Israelitarum Exitum ex Ægypto aliquantum antevertit. Veruntamen rationi satis consonum videri potest, Expeditionem hanc referre ad c) *Cusanem Mesopotamiae regem*, qui post mortem Josuæ Israelitas oppressit. Josepho is d) *Chusartbes rex Assyriorum* dicitur. Expeditioni huic non dissimilis fuit vetustissima illa; quam e) *Amraphel rex Babylonie* aliiq̄ue in Chanaanitas suscepunt.

Regnum Ebraorum.

f) supr. p. 307.

g) L. 5. c. 3.

h) Joseph. l. 6.
c. 4.

DE *Judicibus Ebraorum*, & hujus Seculi f) *Synchronismo*, disseruimus. Cùm jam judicasset *Samuel* annos 16, Israelitz, regiminis incerti & ἀναρχίας pertaxi, voluerunt g) *Regem sibi constitui, qui vindicaret eos ab hostibus.* Existimabant enim h) *ἰδοὺ ἄτοπον εἶναι τὴν πλησιοχώρων βασιλευμενῶν τῶν ἑαυτῶν ἔχειν αὐτοῖς πολιτεῖαν, non esse absurdum illos habere eandem Regnandi formam quam finitimi.*

De *Jure Regio* lex est Mosaica, ante annos 396 lata.

i) Deut. 17. 14.

i) *Cùm ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, & dixeris, Constituam super me Regem, sicut habent omnes per circuitum nationes: Eum constitues quem Dominus Deus elegerit de numero fratrum tuorum: non poteris alterius gentis hominem Regem facere, qui non sit frater tuus.*

Val. 16.

Cùm fuerit constitutus, non multiplicabit sibi Equos; nec redire faciat populum in Ægyptum ad multos equos habendos: cùm Dominus praeceperit vobis, ut non amplius per eandem viam revertamini.

Non habebit Uxores plurimas, quæ alliciant animum ejus. Neque argenti & auri immensa pondera. Verf. 17.

Postquam autem sederit in solio regni sui, scribes sibi duplum Legis hujus è libro quæ coram sacerdotibus Levitis: Et habebit secum, legensq; illud omnibus diebus vite sue; ut discat timere Deum, & custodire Legem, & exequi statuta. Verf. 18, 19.

Nec elevetur cor ejus in superbiam super fratres suos, neque declinet in partem dexteram vel sinistram: ut longo tempore regnet ipse, & filii ejus, super Israël. Verf. 20.

Ebræi itaque regimini *Theocratico* aded non erant obstricti, quin illis *Regem* expetere licitum esset. Jam verò *Samuelem*, Spiritu divino affatum, & de eis optimè meritum, non sine ingratitude notâ destituunt. Lex autem illa non ad reges omnes, sed ad Primum tantummodo pertinere videtur. *Saul* quidem, à *Samuele unctus*, XII Tribuum *fortilegio* Rex factus est: illius regnum personale fuit. *David* etiam *unctus*, ejusque filius *Solomon*, neuter autem *fortilegio electus*. Exinde regnum fuit successorium. Primo Regi remedium id fuit contra invidiam: Prudenter cautum est, ne ex ambitu Tribuum bellum civile regnandi causâ nasceretur. Mors est in populo a) *equissimus τὸ κληρωτὰς εἶναι τῆς δεξιάς.* a) Arist. Polit. l. 6. c. 11.

Lex vetat *multiplicare Equos, Mulieres, Argentum*. *David* nihilominus vim opum tantam congescit, ut, b) *post annos 1300, ex illius monumento tria talentorum millia ab Hyrcano pontifice prolata sint.* *Solomonis* c) *Vasa omnia erant ex auro purissimo: non erat argentum, nec alicujus pretii putabatur in diebus Solomonis.* Præterea, d) *fuerunt ei uxores septingentæ, & concubinae trecentæ.* Ejus autem filius *Reboam octodecim tantum uxores habuit.* e) *Tot uxores Regi licitas esse ajunt Magistri.* b) Joseph. l. 8. sub sñ.
c) I. Reg. 10. 22
d) Ib. 11. 3.
e) Supr. p. 173.

Porrò f) *habebat Solomon quadraginta millia (aliàs, g) quatuor millia) stabulorum (sive loculos in stabulis) equorum ad currus suos; & duodecim millia equitum.* h) *Collegit currus & equites: & fuerunt ei mille & quadringenti currus; & equitum duodecim millia.* i) *Ex educebantur Equi Solomoni ex Ægypto: Et negotiatores Regis (Ægypti) collectionem (sive vectigal) vectigal accipie-* f) I. Reg. 4. 26.
(g) II. Chron. 9. 25.
h) I. Reg. 10. 26.
i) Verf. 28.

cipiebant pretio. Et ascendens ex Ægypto quadriga exhibat sexcentis argenti siclis; & equus, centum quinquagenis. Et sic omnes Hittæorum (sive Chananæorum) Reges, & Reges Syria per eorum manus educebant. Repetita vox *vestigal* indicat tributum gravissimum exactum siclorum 150 in singulos equos; sive 600, in singulas quadrigas. Sicli vulgares 150 sunt argenti libræ duæ cum unciis quinque & semi. Siclus Ebræus Sacer est semuncia Romana: *Vulgaris*, dimidio minor, est quarta pars unciæ. Ægyptus olim equis abundabat; quod in rebus Sesostris mox videbimus, Postquam verò Rex ille (ad incolarum commoditatem) incilia plurima per regionem deduxerat; Ægyptus equis & curribus minus pervia effecta est; & deferbuit paulatim Ægyptiorum vetus equos alendi studium; quod demum, sub exterorum Regum jugo, adeò evanuit, ut sit nulla, apud recentiores, ejus rei memoria.

a) Tit. Sane-
drim, c. 2.
s. 1. p. 19.
edit. Coch.
b) lb. p. 168.

In *Misbna* statuitur, a) *Rex neque judicat, neque judicatur: non dicit testimonium, neque in ipsum dicitur.* Rab. Joseph (in Gemaræ Babyloniâ) b) *Traditio hac non attinet nisi ad Reges Israël: at Reges familia David judicant & judicantur; sicut scriptum est (O domus David, judicate mandè judicium.) Atqui quomodo judicarent ipsi, nisi in jus vocari possent? Quàm vana sit distinctio ista inter Reges Israël & Reges Juda; quàm malè competat effatum illud Talmudicum, alterutris Veterum Regum, satis liquet ex eodem Gemaræ loco. Historiolam enim recitat de Janneo Rege, se judicio Synedrîi imperiosè subtrahente. Subjicitur; c) *Tunc natum est decretum illud: Rex nec judicat, nec judicatur.* Alexander Jannæus successit fratri Aristobulo (qui Hasmonæorum primus diadema sumpsit;) decessit ante Christum natum an. 78. Illius temporibus, lex ista à d) *Phariseis lata* est; quæ extra Scholas suas, nusquam invaluit. At hoc parum est: ex eorum disciplinâ, Rex etiam flagris obnoxius est. Inter *Culpas CCVII*, quæ flagra merentur, recensentur in ultimâ classe*

c) lb. p. 169.

d) Apr. p. 157.

166. *Rex qui multiplicat mulieres.*

167. *Rex qui multiplicat equos.*

168. *Rex qui multiplicat aurum & argentum.*

Deliria ista Magistrorum, intra parietes suos superbientium, tam Exemplo destituuntur, quàm Ratione.

His

His tamen Auctoꝛibus fretus *Wil. Schickardus Tübingensis, Cl. Casaubonum* inscitæ Ebraicæ insimulat; quòd, contra Baronium, a) *Synedrium de Regibus* iudicasse negasset, vel *de jure*, vel *de facto*. a) *Exercit. 13* Ipse extra controversiæ aleam ponit, b) *Reges, ob transgressionem legis*, s. s. *ordinario iudicio potuisse conveniri, & ad verbera damnari.* Quòd, b) *De iure Reg. 60* inquit, *mibi primò legenti valde paradoxum videbatur, quia ex nostratium libellis, præiudicio longè alio fascinat* *eram; sed ulterius inquirenti, consensu totius antiquitatis Ebrææ confirmatum fuit.* Et paulò post, c) *Videtis Mosaica Legis rigorem, quæ ne Regio quidem sepiro se* c) *Ibid. p. 60.* *submitte.* Putidula Rabbini cuiuspiam somnia, vocat *Legem Mosaicam, & consensum totius antiquitatis.* Ipse demum fateri cogitur, d) *Exempla se idonea nondum reperisse; itaque se de jure loqui, non de* d) *Ib. p. 62.* *facto.* Sed quod lepidissimum, *fustigationem Regiæ majestati, citra infamiam, infligi placet.* Nimirum ille sententiæ e) *Calvinianæ eal-* e) *Instit. l. 4. c. 20. §. 31.* *culum suum subijcere gestiebat.* Georgio Buchananò (ejuſdem sectæ viro) f) *Populus est Rege præstantior & major; eandem potestatem habens in Regem, quam Rex in singulum.* Rex major singulis, minor universis; & minor ad majorem in jus vocatur. Seditioſæ hujusmodi hærefes, quàm sint perniciosæ, nos non ita pridem plus nimio experti sumus. Verùm nubila discussit Phœbus.

Magistri, ex (g) *Scribite vobis hoc Canticum*) præceptum affirmativum eliciunt, quo quilibet Israelitarum librum Legis sibi describere tenetur; quasi dictum esset, *Scribite Legem, in quâ est hoc Canticum* : neque enim Sectiones Legis frustillatim scribendæ sunt. Si parentes exemplar ipsi reliquerint, aliud tamen sibi exarare debet. Rex, ultra id quod privatus scripsit, aliud tenetur scribere, postquam sederit in solio regni. Sin verò mos iste ante Josiæ tempora obtinisset, Bonò quidem Regi non opus fuisset, h) *Libro Legis in domo Domini* *reperio, Legem denuo promulgasse.* h) *II. Reg. 23, 8. 23, 2.*

Judæi, sub Romanis, qui, ex præpostero repetitæ libertatis studio, Zelotæ dicti sunt, Legis hujus verba (*Non poteris alterius gentis hominum Regem facere*) non de electione voluntariâ tantùm intelligebant, sed ad Reges etiã trahebant externos, quos jus belli ipsi imposuit; quibus parere hac lege prohibitum esse voluerunt. Zelus iste, ingens malorum fomes, tandem exitio fuit Reipublicæ Judæorum.

V u 3

Saul

Saul Rex.

a) Act. Apost. 13, 21.

b) Num. 901.

c) I. Sam. 10.1.

d) Pl. 105. 15.

e) I. Reg. 19. 15.
Ecl. 45. 1. 4.

f) C. 4. v. 14.

h) I. Sam. 11.
ult.

i) Lib. 6. c. 6,
p. 178. c.

k) Exod. 30. 23.

Israelitis Deus a) dedit *Judices*, usque ad *Samuel Prophetam*; illi exinde postularunt regem; & dedit illis Deus *Saul*, filium *Cis*, virum de tribu *Benjamin* ἐπὶ τὸς ἀράκωντα, annos quadraginta. Neque alibi definiuntur hujus Regis anni. Eusebius autem b) *Samuelem* horum annorum participem facit.

Samuel tulit c) lenticulam olei, & effudit super caput *Saulis*, & deosculatus est eum, & ait, Ecce unxit te Dominus super hereditatem suam in Principem, & liberabis populum suum de manibus inimicorum ejus, qui in circuitu ejus sunt. Unctio hæc in *Ramath*; Sortitio deinceps in *Masphâ*.

Qui singulari Divinae providentiæ beneficio ad eximiam dignitatem provectus erat, d) *Unctus* Ebraicè vocabatur, ut *Abraham*, & *Isaac*; & Sacerdos summus, est *Sacerdos unctus*. Præcipuè verò *Ucti* nomine intelligebatur Libertatis vindex. *Saul* jam in regem unctus est, ut populum ab hostibus circumvicinis liberaret. Ita e) *Azael rex Syriae unctus est ab Eliâ*: Et Deus f) *Cyrum unctum suum vocat*; quia illius operâ uti decreverat ad libertatem populi. *Zerobabel* & *Josua*, qui de Babylone populum reduxerunt, duo filii olei à g) *Zachariâ* appellantur.

Saul jam clanculum inunctus est oleo communi, neque alio usus est *Samuel*, post decennium, in privatâ *Davidis* unctio. Post mensem, *Ammonitis* à Saule profligatis, conventus populi in h) *Galgalis* habitus & regnum *Saulis* renovatum est. LXX hic *χρῆμα* vertunt, & i) *Josephus*, *oleum sacrum* adhibet: *Ἰάβιν ὁ ἀρεθῆς χρίει Σαῦλον τῷ ἁγίῳ ἐλαίῳ*. Rursum propheta *Saulem unxit oleo sacro*. Verùm neque in Ebræo, neque in vulgata est *Unctionis* vestigium.

Moses ex quatuor aromatum speciebus confecit k) *Oleum unctiois*, quo sacra supellex, & *Sacerdotes* illinebantur. Talmudici dicunt, unguentum hoc incorruptum durasse usque ad *Josiam* regem, & per annos circiter nongentos, tam *Pontificibus*, quàm *regibus Davidicis* inaugurandis suffecisse. Reges autem *Israelis* *Balsamo* inungi ajunt,

Rhe-

Rhemenses hodie majorem Ampullæ suæ vetustatem jactitant; à temporibus scilicet *Clodovei* Christiani, qui regnabat anno 222 Christianæ 500: Utcunque *Henricus IV* rex Galliarum oleo, non Rhemis, sed Turonibus petito, apud Carnutes, inunctus est; & *Philippus Crassus*, an. 1109, in Aurelianensi S. Sanfonis Ecclesiâ.

Apud Ebraeos, sicut in Proselytismo a) unicus erat *Baptismus*, ^{2) Supr. 199} neque iterabatur in posteris; ita prosapia Regiæ unica sufficiebat, *unctio*; neque repetebatur, nisi factione ortâ, ut nosceretur Rex verus.

Sic unxerunt b) *Solomonem*, propter factionem *Adoniz*: c) *Ioasum*, ^{b) I. Reg. 1. 5. c) II. Chron. 23. 11:} propter *Athalam*; d) *Joachasum*, propter fratrem *Jehojakim*.

e) *Saul* erat filius unius anni in regnando, & regnabat annos duos; id est, Anno regni secundo, recruduit bellum cum Philistæis; qui ad *Ebenezer* devicti, non invaserant *Israelitas* f) in diebus *Samuelis*: ^{d) 36. 4. e) I. Sam. 13. 1. f) Supr. p. 307.} Sed g) fuit validum bellum cum *Philistæis*, omnibus diebus *Saulis*. Tam de Regni, quàm de *Ætatis* annis (*filius annorum*) intelligi potest. ^{g) I. Sam. 14. 52}

h) *Saul*, confirmato regno super *Israel*, pugnabat per circuitum adversus omnes inimicos ejus; contra *Moabitas* & *Ammonitas*, *Edomitas*; & *Reges Soba*. (*Syriæ*) *Sophenæ* & quocunque se verterat, ^{h) I. Reg. 4. 47. i) Plin. 5. 12. 6. 91} perabat: & percussit *Amalekitas*, & erexit *Israel* de manu vastatorum ejus. Præterea * In diebus *Saulis*, *Reubenitæ*, cum *Transamnanis*, ^{* I. Chron. 5. 10; 18} præliati sunt contra *Agarinos*, & interfecerunt illos; habitaveruntque in tabernaculis eorum, ultra *Galaad* idem, versus Orientem. ^{k) I. Reg. 5. 7. 12. 26.} que ad deportationem suam, per *Teglatphularum* regem *Assyriorum*.

Tempora horum bellorum non dicuntur. Bellum contra *Amalekitas* gestum est, paulò antequam l) *David* à *Samuele* inauguratus est; quod anno regni *Saulis* decimo competit. Ab eo enim tempore censetur m) *David* filius *XXX*. annorum, cum succederet *Sauli*. ^{l) II. Sam. 16. 13. m) II. Sã. 5. 4.} Neque est *Historiæ* satis congruum, *Davidem* isto *Saulis* anno fuisse natum. Feruntur hujus Regis & *Virtutes*, & *Vitia*, & in utrisque *Inconstantia*.

Νεχρομαντεία.

SAUL Pythonissam consuluit, quæ spectrum *Samuelis* evocavit. ^{I. Sam. 28. 14. n) Dialog. in Typhone, p. 33. 2.} *Justinus Martyr* n) *Animas manere superstites, eo demonstrat, quòd & Samuelis animam ventriloqua Pythonissa, ita ut Saul petierat, evocavit.* *Tertullianus* contra, *Abst.* o) inquit, *ut animam suscipi-* ^{o) De Animã, 666 c. 57. p. 356. 2.}

- bet *Sancti, nedum Prophetae, à Daemonio credamus extractam*. De hac re variè disputant tum Veteres, tum Recentiores. Quidam (ex Ecclesiastici c. 46. ult.) dicunt, *Animam Samuels, verè ex inferis excitatam, Sauli apparuisse*: a) *Non autem arte Magica, sed Divinà virtute suscitatum fuisse*. Quidni? Sanè mos consulendi Mortuos erat, apud Gentes, vetustissimus: quod ex eo satis constat, quòd inter alias
- b) Deut. 18. 10 *Magiæ species, ab ipso Mose vetetur. b) Non inveniatur in te, qui Ariolos sciscitetur, & observet somnia, atque Auguria; nec sit Maleficus, nec Incantator, nec qui Pythones consulat, nec Divinos, aut quærat à MORTUIS veritatem.*
- c) Herodot. 1. 5. c. 92. §. 7. *Ars ista ab Oriente in Græciam transit. c) Apud Theprotos, juxta Acherontem flumen, erat Νευρομακτιών, mortuorum oraculum. Periander rex Corinthi, eò sciscitatum misit de hostiis deposito; Melissa, ejus uxor, apparens, negavit se indicaturam, quia ipsa nuda esset & algeret: Vestes enim, cum quibus sepulta esset, sibi nihil prodesse, utpote non crematas. Periander, mulieres Corinthias convocans, earum vestes ad foveam comportatas, Melissam precando, cremavit; tunc remissis nunciis, τὸ εἰδῶλον τὸ Μελισσῆς exposuit, ubinam depositum collocasset. Post annos 100 ab obitu Periandri, Æschylus d) Darii Regis εἰδῶλον producit in Scenam. LXX. Pythonissam vertunt Ἐγλασέμυθον, Ventriloquam. Vox ea Delphorum Pythias propriè spectat.*
- d) In Persis.

David Rex,

- S**ublato Saule, *Ishobeb filius erat quadraginta annorum, sive anni quadragesimi*; id est, quadragesimo Saulis anno successit patri. Abner, Princeps Militiæ, illum *Mahanaim* traduxit; neque profuit ille omni Israël. *David enim (ante annos XXX à Samuele unctus) à tribulibus suis ad Hebronem Rex factus est. Post septem annos & sex menses interfecto illo; hic Tribuum omnium compos erat. Schismatis hujus (quod e) ex filiorum Josephi, Judæque æmulatione ortum habuit) indicium antehac fecerat.*
- f) I Sam. 11. 8 *lustratus f) divisim Saulis exercitus; & non ita multò post, inde exorta est g) Sheba seditio; tandem irreparabilis fuit regni scissura.*
- g) II Sam. 20. 1

Rei

Rex hic *arcem Sionis*, in Hierosolymis, expugnavit (quam *Jabusai* supra annos 400, à tempore τ̄ κληροχίας, tenuerant) & sedem regni constituit. Palatium extruxit, aliquot ante obitum annis, auxilio fretus a) *Hiromi Regis Tyri*. Templum Deo strue- a) *Ibid. s. 11.* re proposuit, sed filio ædificandum reliquit.

Fuit David ingeniosus, & clemens; bellum b) feliciter gesit b) *Ib. 8. 12.* cum *Philistais, Idumais, Amalekitis, Moabitis, Ammonitis, & Syris*. c) Hujus Regis filiiq; temporibus, regnum usq; ad *Euphratem* ex- c) *supr. p. 233.* tendi diximus. Regnavit annos quadraginta.

Reges Syria.

APUD d) Josephum, legitur præclarum de Regibus Syriae frag- d) *Antiq. l. 7.* mentum ex *Nicolai Damasceni Historiarum libro quarto.* c. 6.

Μετὰ τὴν ἑξήκοντα πολλῶ χρόνων τῶν ἐγγυωμένων τῆς Ἀδαδ ὀνομασθέντων ἰσχυροῦς, Δαμασκῆς τῆς καὶ τῆς ἄλλης Συρίας, ἔξω Φοινικῆς, ἐβασιλεύσεν.

Πόλεμον δὲ ἐξενέγκας πρὸς Δαβίδην βασιλέα τῆς Ἰσραήλ, καὶ πολλὰς μάχας κερθεύσας, ὑπέστη τῆ ὡρῆ τὸν Εὐφράτην, ἐν ᾗ ἠτῶντο ἀριστοὶ ἐδοξεν εἶναι βασιλέων Ῥώμης καὶ ἀνδρείᾳ.

Τελούτησαντ δὲ ἐκείνης ἀπόγονοι ἑπὶ δέκα ἡμέρας ἐβασιλεύον, ἐκάστη ὡρῆ τῆ πατρὸς αἵμα τῆ δεξιῆ καὶ τῆ ἔνομα τῆ το ἐνδεχομένου, ὡς περ οἱ Περλεμαῖοι ἐν Αἰγύπτῳ.

Μέγιστον δὲ πάντων διωθηθεὶς ὁ τρίτος ἀναμαχεύσας βελόμυθον τὴν τῆ ὡρῆ πατρὸς ἠτῆσαν, στρατεύσας ἑπὶ Ἰσραήλ ἐπέβησε τὴν νῦν Σαμαρείην καλεωμένην.

Longo post tempore, indigenarum quidam, nomine Adadus, ceteris potentior, Damasci & reliqua Syria, præter Phœnicem, regnum obtinuit.

Hic bello inter eum & Davidem Judæorum regem exorto, crebris preliis cum eo confliçtatus, in postremo, quo apud Euphratem victus est, se regem virium & animi robore præstantissimum declaravit.

Illo defuncto, posteri ejus ad decimam usque generationem regnum abtinuerunt; quisque à patre suo nomen cum imperio accipiens, quemadmodum apud Ægyptios Ptolemæi: Postea.

Ex his potentissimus, ordine tertius, instaurato bello abolere volens ignominiam avi temporibus acceptam, expeditione contra Judæos factâ, Samariam vastavit.

X x

Adad

a) Macrobi.
Saturn. l. 1.
c. 23.

b) Præpar.
Evangel. l. 1.
p. 38. c.

Adad itaque nomen Regibus Syriæ commune fuit; à Sole mutuatum: ut sunt cœlestes plerique Orientalium regum tituli. a) *Affyrii Deo Soli* (quem summum maximumque venerantur) *Adad* nomen dederunt. Ejus nominis interpretatio significat Unus. Philo Byblius (ex Phœnicicâ Sanchuniathonis Theologiâ) apud b) Eusebium; Ἀδωδὸς βασιλεὺς θεῶν, *Adodus rex Deorum*.

c) II. Sam. 8.

h. 5.

d) I Chron. 18

3. 5.

e) Antiq. l. 7.

c. 5.

f) Antiq. l. 7.

c. 6.

Rex autem hic *Damasci* & reliqua Syriæ (à Davide ad Euphratem victus) idem est, qui in S. literis cognominatus est *Adadezer*, filius *Rehobi*, rex Syriæ *Zobææ*, qui etiam *Damascum* sub ditione tenuit. Illius enim copiæ à Davide fusæ sunt, tam quæ ad c) *Euphratem*, quam quæ è provinciâ d) *Damascenâ* auxilio tardè venerunt.

e) Josephus vocat hunc Ἀδράζαρον, τὸν Ἀραϊῶν ἄρχοντα, βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῆς Σωφίνης, *Adrazarum*, *Arai* filium, Syriæ *Sophenæ* regem: Diversum ab eo facit f) *Adadum Damasci* & *Syrorum* regem, in auxilium *Adrazari* properantem, cujus meminit *Nicolaus*. Est autem irrita distinctio ista. Ante pugnam enim tam *Sophenæ*, quam *Damasci* rex unus erat; post cladem, contigit Regni *Damasceni* initium.

g) II Sam. 8, 9

Eodem quidem tempore, Syriæ rex alius, nomine g) *Toi* sive *Tbou*, regnabat in *Hamath*, qui misit filium suum cum muneribus ad Regem *David*, ut saluaret eum; congratulans, quod *Adad-ezerem* h) *supra* p. 233 debellasset; quippe hic illi hostis erat. Est autem h) *Hamath*, magna illa urbs ad *Orontem* posita, quam *Macedones* postea nuncuparunt *Antiochiam*.

Reges Damasci.

i) I Reg. 11. 23

Profligato *Adad-ezeris* exercitu, i) *Rezon*, filius *Elioda*, à *Domino* suo *Adad-ezere* fugiebat; & congregatis hominibus se turme principem efficiebat, cum quibus *Damascum* profectus, regnum ibi sibi posterisque constituit; Quod *Solomoni* postea, regibusque *Israeliticis* valde infestum fuit. Neque alius est k) *Hezion* ille, cujus filius *Tabremon*, nepos *Ben-adad*, rex Syriæ *Damascenæ*; cujus auxilium imploravit rex *Asa*, contra *Baasam*. Ut hinc sciamus, *Adadi* nomen tam *Damasceni* Regibus, quam *Sopheni* fuisse commune.

l) Ib. 15. 18.

l) II Reg. 8. 15

Post *Benadad*, *Damasci* regnavit l) *Hazaël*. De his Regibus (ex *Nicolao* forsitan)

Isa-

Josephus Antiq. 1. 9. c. 2. p. 306. f.

Μέγρι νὸν αὐτός τε ὁ Ἀδερ, Ἐ
 Ἀζάηλ ὁ μετ' αὐτ' ἄρχας, ὡς
 θεοὶ πρῶνται, καὶ Ἐς εὐεργε-
 σίας καὶ τῶν ναῶν Ἐς οἰκοδομίας
 οἷς ἐκόσμησαν τῶν Δαμα-
 σκίων πόλιν. Πομπᾶς δὲ
 αὐτοὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔπι-
 τε πηχ' ἑτασπέων, Ἐ σμυνύου-
 νται τῶν τῶν δὲ χαιότηα, Ἐκ
 εἰδότες ὅτι νεώτεροι εἰσι καὶ Ἐκ
 ἔχουσι αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς ἔτη χί-
 λια καὶ ἑκατόν.

Usque in praesens tam Ader,
 quam Hazaeleius successor, utri-
 usque honoribus coluntur, tum ob a-
 liam beneficentiam, tum quia tem-
 plis extructis urbem Damasceno-
 rum ornatiorem reddiderint.
 Quotidie in honorem horum re-
 gum pompas celebrant, Ἐ eorum
 antiquitatem jaectant; nescientes,
 quod non sint admodum veteres,
 Ἐ nondum anni centum supra mil-
 le ab eorum aetate intercesserint.

Adeo vetusta est Orientalium Regum Ἀποθήωσις. Numini-
 bus istis cognatus fortasse Mars ille Edessenus, cujus meminit Ju-
 lianus Augustus: a) Ἄρης, Ἄξιζον λεγόμενον Ἐ τῶν οἰκόντων a) Orat. 4. de
 τῶν Ἐδεσσαν Σύρων, Ἡλῖς προπομπᾶς, Mars, Azizus dictus à Sole, p. 188.
 Syris qui Edessam habitans, est Solis anteambulo. Et paulò ante,
 b) ἐ Phenicum theologia, ait; Qui Edessam habitant (locum ab a-b) lb. p. 281.
 eterno Soli sacrum) Μόμιμον αὐτῶν καὶ Ἄξιζον συγκαθηδύουσι, Mo-
 mimus Ἐ Azizus Soli affeffores faciunt: quod Iamblichus (Julia-
 ni praceptor) sic interpretatur; ut Momimus quidem sit Mercurius;
 Azizus autem Mars. Orientalia nomina non raro variant.

Qui Ebraeis Ben-Adad, Josepho, Ader, Ruffino, Adezer, Ju-
 stino Ador vocatur; Hic Damascenos quosdam reges inconditè
 recitat. c) Post Damascum Azelus, mox Adores; Ἐ Abraham, c) Justin. Ep. 36
 Ἐ Israel Reges fuere. Ex Nicolao, d) Abrahami memini-
 mus. Huic regno finem posuit e) Teglatphulazer, rex Assyrio-
 rum, occiso Rezin, horum regum postremo. Hæc autem non
 sunt hujus seculi. Accersunt nos innovationes Græcæ. d) sup. p. 75.
 e) II Reg. 16.

Melantibus Rex.

Athenis, post Erechthidas, regnabat Melantibus Messenius, An-
 dropompi filius, patriâ profugus. Athenienses certabant eum

Bœotis de *Celanis*, in confinio; convenit tandem inter eos, ut Duces duello rem tranfigerent. Bœotorum duxerat *Xanthius*, *Thebanus*; Atheniensium, rex decimus quintus, *Thymates* a) *Nothus*, qui *Xanthi* fratri majori, quem occiderat, successit; sed *μονομαχία* detrectans, abdicatur regno.

4) Atheni. l. 3. p. 96.

b) Frontin.

Strateg. l. 1. c. 5.

Substitutus est *Melanthus*; qui, b) *cum descendisset ad pugnam, ut primum cominus stetit. Iniquè, inquit, Xanthe, & contra pacem facis; adversus solum enim cum altero processisti; cumque admiratus ille, quisnam se comitaretur, respexisset, aversum uno illo confecit.*

c) Polien.

Strateg. l. 1.

c) Athenienses τὸ στρατηγίᾳ τῆς ἀπάτης νικήσαντες, ἐπέσηον ἑορτὴν κατεστήσαντο, ἣν γὰρ οὐ καλεῖσθαι Ἀπατέρα, *Deceptionis stratagemate vincentes, festum annuum instituerunt, quod vocant (Apaturia) festum deceptionis.* Celebrata sunt *Apaturia* mense *Py-*

d) Suid. Ἀπα-
794.

nepsione d) *per tres dies; prima dicebatur Δορπία, cæna dies, qua Tribules vesperi epulabantur: Secunda Ἀνάρρως, à sacrificando, quæ sacra faciebant Ἰοῦι τῷ Θεαγέῳ, & Minervæ; Tertia, Κυρῶνις, Puellaris; quòd cum pueros & puellas in Tribus adscriberent. In*

e) Herodot. l. 1.

6. 147.

f) Idem vit.

Hom. c. 29.

Asiâ posthac, e) *Iones Apaturia celebrabant omnes, prater Epheios & Colophonios. Quo jure etiam f) Samii hoc festum agebant.*

Melanthi tempus incertum est: Nos *Eusebii* canonem sequuti

g) Num. 890.

h) Num. 918.

sumus in quo g) initium ejus regni antevertit h) *Heraclidarum* descensum in *Peloponnesum*. An satis rectè, dubito; quia Scriptores gravissimi *Melanthum* ab *Heraclidis* *Messeniam* pulsam testantur.

i) L. 8. p. 359. a

k) Strab. l. 9.

p. 392. d.

i) *Strabo*: κατὰ τὴν τῆς Ἡρακλειδῶν ἀπόδοον, ἣ τὸ τότε φησίντα μερισμὸν τῆς χώρας ἢ Μελαιθῶν βασιλῆος τῆς Μεσσηνίας, *Subreditum Heraclidarum, & distributionem regionis, quæ tum facta est, Melanthus fuit rex Messeniorum.* Alibi, k) Μετὰ τὴν τῆς Ἡρακλειδῶν ἀπόδοον, ἣ τῆς χώρας μερισμὸν, &c. *Post Heraclidarum reditum & terra partitionem, accidit ut multi (suis sedibus pulsi ab iis, & Doriensibus cum iis venientibus) migrarent in Atticam; ὧν ἢ καὶ ὁ τῆς Μεσσηνίας βασιλῆος Μελαιθῶν, Equibus fuit Melanthus rex Messeniæ; qui cum singulari pugna vicisset Xanthum Bœotorum regem, ab Atheniensibus Rex ultro creatus est. Pausanias etiam dicit;*

l) L. 2. p. 117.

l) *Heraclidas Nestoris posteros ex Messenia expulisse; οὗ τῆς ἀποδοῦς Μελαιθῶν τῆς Ἀνδροπόμπης, & cum his Melanthum Ἀνδροπόμπης filium,*

um, qui, exuto Thyrate, regnum Athenis obtinuit. His accedit Conon, apud a) Phorium, qui Melanthum ab Heraclidis Messeniâ, a) Narrat. 39. & Pylo expulsus refert, & χῆρησιμὸς, ex oraculo, Athenas venisse; & singulari certamine Oenoe (non Cœlenas) Atheniensibus, sibi regnum acquisivisse.

Ex horum auctoritate, aut citius redierunt Heraclidae, aut serius regnavit Melanthus.

Heraclidarum Reditus.

Euristheus è Peloponneso b) Herculis filios abegit; & contra eos b) supr. p. 302 profectus, in Atticâ occubuit: exinde Pelopide Peloponnesum obtinuerunt. Hyllus Herculis filius illos invasit, sed grassante peste remigravit; & Apollinem de reditu percontatus, c) respondit Deus, c) Apollodor. ὡς μὲν ἔκαστος τὸν τρίτον καρπὸν κατέρχεσθαι, Tertium fructum expe- l. 2. Etandum esse. Post triennium igitur congressuris in Isthmo copiis, d) Hyllus quemlibet hostium ad singulare certamen provocavit, eâ con- d) Herodot. ditione, si vinceret Hyllus, ut Heraclidae in paterna reverterentur; sin- l. 9. c. 26. vitus esset, Heraclidae retro cederent, neque intra annos 100 (alii e) e) Diod. Sic. 50, melius) in Peloponnesum redirent. Echecremus Tegeatarum rex con- l. 4. ditionem accepit, & singulari pugna Hyllum interemit. Heraclidae itaque regressi sunt Tetrapolim Doriensum, juxta montem Oetam, f) f) Strab. l. 9. cujus rex Aegimus (non Aegalius) regno ejectus, ab Hercule restitutus P. 427. c. fuerat; & beneficii memor, Hyllum adoptaverat, qui regnum suscepit, ejusque posteris. Atque hinc Heraclidae reditum in Peloponnesum pa- rabant. Cum Dorienibus enim in unum corpus coaluerunt. Unde g) Pindarus junctim celebrat ἀλκῶνας Ἡρακλῆος ἐκγόνας Αἰγί- g) Pyth. Od. 7 μῆτε, strenuos Herculis posteros Aegimidi. Hic duos filios habuit, Dimanta, & Pamphyllum: unde tres Φυλαὶ Doriensum; Δυμῶνες, Πάμφυλοι h) Ἰλλῆες. Ita ante bellum Trojanum gesta sunt. h) Stephan. in Cleodæus Hylli filius, Herculis nepos etiam irrito conatu Pello- Δυμῶν. ponnesum tentavit.

Aristomachus, Cleodæi filius, Hylli nepos, i) τῶ οἱ Ἰσομῆς i) Pausan. μαντίας ἀμαρταν, δὲ αὐτὸ καὶ θόδος τῶ εἰς Πελοπόννησον ἤμαρ- l. 2. p. 98. ταν, cum Oraculum sibi editum non rectè intelligeret, itidem à viâ Redi- cius in Peloponnesum aberravit. Erat autem Oraculum ejusmodi.

a) Euf. Pr. l. 5.
c. 20.

a) Νίκην σοὶ Φάινεσσι θεοὶ δι' ὁδοῖο στενύζων,

Victoriam tibi ostendunt Dii per viam angustiarum humidarum.

Ille itaque per Isthmum Corinthiacum aggressus Peloponnesum, in pugna occubuit.

b) Apollodor.
l. 2.
c) Euf. ibid.

Aristomachus tres filios reliquit, *Temenum, Cresphontem, Aristodemum*; hi demum intellexerunt b) τριτὸν καρπὸν, *tertium fructum*, ἔ' γῆς, ἀλλὰ φρεῶς, *non terra* (sive triennium) sed generationes tres significasse: & c) στενύζων, non Isthmum Corinthiacum, sed *fretum* illud esse, inter Rhium & Antirrhium, quod Ætolos dirimit à Peloponneso. Illi igitur classem fabricati, in Ætolia (unde *Naupacti* nomen) & Rhium advecti, duce *Oxylō τριοφθαλίμω*, Peloponnesum feliciter invaserunt.

d) Pausan.
Arcad.

Hinc novus rerum Peloponnesiacarum status. Solus *Arcadum* rex d) Cypselus, cum filiam Meropen Cresphonti uxorem dedisset, novâ affinitate tutus fuit. *Elis*, ejecto Elæo rege, *Oxylō* duci datur, à quo descendit Iphitus, qui Olympia instituit.

Pausan. l. 4.
p. 221.

Messene, pulsus Nestoris posteris, Alcæone & Pæonis filiis (qui Athenas migrantes, Alcæonidarum, & Pæonidarum genti nomen dederunt) & Melantho (cujus meminimus) *Cresphonti* sortitò obtigit; ab Æpyto illius filio reges Messeniorum postea *Αιπυπιδαι* dicti sunt.

e) Pausan. l. 2.

Tifamenus Orestis filius, Argis & Lacedæmone regnabat; quo expulso, *Lacedæmon Aristodemi* fors erat, qui geminos habuit, *Euristhenem*, & *Proctem*; unde duplex apud Spartanos fuit successio Regia, quæ annos ferme nongentos duravit.

e) *Argos Temeno* cæsit, cujus posteris Argivi τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας μόνον, *solum regni nomen* reliquerunt.

Circa idem tempus *Aletes*, unus ex Heraclidis (filius Hippotæ, jam exulantis; quod Carnum vatem Naupacti occiderat) regnum *Corinthi* occupavit, quod *Sisyphidae* hæctenus tenuerant. Duravit *Aletis* successio ultra annos 300 usque ad *Prytanæus*, & *Cypseli* tyrannidem.

f) Ibid. Ach.

Qui Argos & Lacedæmonem antea incolabant, f) *Αχαιοί* (*Achivi*) vocabantur: illi jam ab Heraclidis ejecti, extra Peloponnesum non abiere; sed pulsus ex Ægialio *Janibus* XII eorum urbes occuparunt,

runt, quæ dein *Achaia* dictæ sunt. *Jones* autem in domicilio con-
fortium ab Atheniensibus recepti sunt.

Eratosthenes (quem Eusebius aliique sequuntur) numerat
 a) *A Trojâ captâ ad Reditum Heraclidarum, annos* 80. a) Clem. Alex.
Inde ad migrationem Jonicam, annos 60. Strom. Lr.
 Marmor Arundelianum *Heraclidarum* quidem non meminit, sed p. 336.
migrationis Jonicæ tempus posuit.

Epoche Marmorea.

<p>Α φ & Νη..ες ωκισ... γ... .. αλαηχαρ... σι... αη έφεσον, έρύθρας, κλαζορβίαι, τ.. λυκί... γρονον έπιδ κωλοφώ- να... ισντα... α... Σαμον... τω... Ιωνι... εχθέρ ετ... ΔΙΙΙ βασιλδοντ @ Αθλιών Μενεαδέ- ως τρεξ καθ δεκατθ... υς.</p>	<p><i>Ex quo Neleus inhabi- tavit..... Ephe- sum, Erythras, Clazome- nas..... Colophonem, Myunta.... Samum..... Panionia facta sunt, anni 783. Regnante Athenis Menestheo, XIII ejus anno.</i></p>	<p>Æra Attica 536</p>
--	--	-------------------------------

Si fuisset integrum Marmor, de Migrationis tempore nullus
 esset dubitandi locus. Sed disparuit numeri pars prior, legitur in
 fine tantum... ΔΙΙΙ. Totus numerus videtur fuisse ΙΗ,ΗΗΙΔ,ΔΔΔΙΙΙ,
 sive DCCLXXXIII ut sint, *ex quo Neleus Jones in Asiam duxerit us-
 que ad Diognetum Archontem, anni 783.* Is est annus Æræ Atticæ
 536, annus à captâ Trojâ 163. Deme annos 26 (quos huic inter-
 vallo interferit b) Marmor) manet annus à casu Trojæ 137. Era- b) supr. p. 328.
 tosthenes putat annos 80 & 60, id est, 140. Differentia est trium
 annorum. Rursus, Eratosthenes hinc ad *primam Olympiadem*,
 numerat annos 267. Juxta Marmor, ab anno Attico 536 ad an-
 num Atticum 807, quo contigit *Prima Olympias*, sunt anni 270.
 Differentia itidem est trium annorum. Eratosthenis computus,
 ex numeris rotundis confectus, minus accuratus forsan habendus
 est, quàm iste Marmoris, & triennii *μστυχρονι* *εμω* peccare videtur,
 non adhibita istorum 26 annorum ratione.

Hinc elucet *Reditus Heraclidarum* tempus. Auctore Eratosthe-
 ne, *Ηερακλειδών καθόδ* @ annis 60 prior erat quàm *Ιωνική διοικία*.
 Mi-

Migrarunt *Jones* anno Attico 536, demptis annis 60. *Heraclida* in Peloponnesum redierunt, anno Attico 476. Is annus est à Trojâ captâ 103. Detrahe annos 26: habes annum à captâ Troja 77. Eratosthenes tres annos adjicit.

Neque dubium est, quin Eusebius, in ponendo *Melanthi* initio, 26 annorum ~~περὸ~~ *περὸ* *Χρυσίου* peccaverit. Ille *Heraclidarum* expeditionem collocat (juxta Eratosthenem) anno 80 circiter post casum Trojæ; Melanthis autem initium anno 55. Cùm verò Melanthus esset ab *Heraclidis* Messeniâ ejectus, ille quidem ante eorum *Reditum* Athenis regnare non potuit. Regnabant itaque *Erechthida* diutiùs, Melanthus seriùs, quàm statuit Eusebius: illis adjiciendi sunt anni 26, ut hic post adventum *Heraclidarum* regnare incipiat, juxta calculos Eratosthenis. Secundùm Marmoris chronologiam (de qua disseruimus) alteri XXVI anni, insuper interferendi sunt in illud temporis spacium, quod ante *Reditum Heraclidarum* excurrit ab excidio Trojæ.

Hæc quidem nobis in secundas veniunt cogitationes; neque cum Canone nostro satis conveniunt. In componendo Canone, Eusebium, quousque licuit, sequuti sumus; & recepta *regum Athenensium* tempora retinuimus: *Περὸ* *Βολιμαίης* Marmoris annos in posteriora Intervalli tempora (quæ *primam Olympiadem* proximè præcedunt) distulimus; secundùm hanc verò dissertationem, anni isti ad priora Intervalli tempora potiùs referendi sunt. Sed cùm incertus sit lacunæ locus, quàm emendatio postulat; sit satis monuisse.

Κάρνεια.

a) Apollodor.
l. 2. p. 124.
Euf. Præp. l. 5.
c. 20.

b) Pausan. l. 3.
p. 184.

c) Suidas, K.

DUM Heraclidæ in Ætolia expeditionem parabant, a) ἐΦάνη αὐτοῖς μάντις χρυσίου λέγων καὶ ἐνθεάζων, Carnis vates ipse apparuit, futura prædicens, & numine afflatus: hunc Magum esse, & in exercitus perniciem à Peloponnesis emissum existimârunt. Hippotes (Aletis pater) eum jaculo trajecit. b) Ob vatis cædem, pestis Dorienfium exercitum invasit, & Hippotes exulatim profugit, καὶ Δοριεῖσιν διπὸ τέττε τὸν Ἀκαρνανία μάντιν καθέστηκεν ἰλάσκεσθαι, & ab eo tempore statuerunt Dorienfes Acarnanem vatem sacris placandum esse. Hinc c) Κάρνεια, Ἀπόλλωνος ἑορτὴ παρὰ Λακεδαιμονίους, Carnia, festum Apoll-

Apollinis apud Lacedaemonios : à festo Apollinem Κάριον nuncupabant. Religio, in expeditione orta, bellicas quasdam ceremonias retinebat. *Demetrius Scepſius*, a) dixit, *Carneorum festum apud Lacedaemonios* μίμημα εἶναι τῆς αἰγυπτιακῆς ἀγωγῆς, imitamentum esse militaris discipline. Postea certamen Musicum huic festo introductum est. In catalogo παλαιῶν κειμένων cum Eusebianis edito, b) *Olympias XXVI* c) Κάριον ἐπέτη πρῶτον ἐν Λακεδαίμονι κιστερῶν ἀγων. Et ex *Sofisto* c) Athenæus, ἐγγύς ἢ θείσι τῶν Καριῶν καὶ τὴν καὶ Ὀλυμπιάδα. Quod de Citharædici agonis constituti tempore intelligendum est; ut & ex d) *Hellanico*, illud: Τὰ Κάριον πρῶτον πάντων Τέγων. *Terpander* e) *Lacedaemonii*, cum essent literarum artiumque imperiti; quando opus erat, consulebant peregrinos. Accersiverunt autem *Terpandrum*, &c. Illius meminit *Marmor*, anno Attico 381.

Eusebius, in *Sicyoniorum* laterculo, f) *Reges Sicyonii defecerunt*, post quos *Sacerdotes Carnii constituti sunt*. Et *Syncellus*, g) *Μετὰ τὰς βασιλεῖς κατετίθησαν ἱερεῖς τῶν Καριῶν*; Post reges suffecti sunt *Sacerdotes Carnii Apollinis*. Eusebius *Castorem* auctorem laudat; & *Sacerdotibus* istis (idem cum *Melantho*) initium attribuit ante post *caſum Troje* 55; ante *Heraclidarum Reditum*, 23.

Jamdudum totam *Sicyoniorum regum* seriem suspectam habeo: h) *Primi nimia vetustate peccant; medii auctoritate destituntur*, qui agmen cogunt, *ἄρχοντες ἱερεῖς & Καριῶν* in dubium vocari merentur. Quid enim ad *Sicyonios*, *ἱερατεία* *Doriensis*? Quid ad *Car-num*, cultus divinus, dum is adhuc in vivis erat, & *Heraclidis* ignotus? Quid ad *Apollinem*, *Καριῶν* nomen; cum *Καριῶν* nondum essent celebrata?

Codrus Rex.

NOtissima est *Codri* historia, qui se pro patriâ devovit. *Ἰσθμίου* *ἡρώδης* τῆς Ἀθηναίων ἀπὸ τῆς Φυγάδας, cum *Attica* per exitum frequentiam, virorum copiâ floreret, *Heraclida* sibi metuentes, bellum *Attica* intulerunt: eos maxime instigantibus *Corinthiis*, ob vicinitatem; & *Messenis*, eo quod *Codrus Melanthis* filius in *Atticâ* tunc regnabat. *Codrus* autem, cum respondisset *Pythius* (Quorum dux) ab hoste esset occisus, eos futuros superiores deposuit a veste regiam, pastoralem.

ralem cultum induit ; immistusque castris hostium, de industria rixam
ciens, imprudenter interemptus est. Codrum cum morte aeterna gloria,
Athenienses sequuta victoria est. Quis eum non miretur , qui iis ar-
tibus Mortem quaesierit, quibus ab ignavis Vita quari solet?

a) Ibid.

b) Strab. ib.

Pausan. l. 1.

p. 73.

c) Supr. p. 298.

a) Peloponnesii, digredientes finibus Atticis, Megaram (me-
diam Corinthe Athenisque urbem) condidere; b) καὶ τὰς ἀπὸ θρώπων
Δοριεῖας, ἀπὸ τῶν Ἰώνων, ἐπιήκων, & incolae, ex Ionibus, fecerunt Do-
rienses : aboleverunt etiam (σηλῶ) cippum, qui Iones & Pelopon-
nesios distinguebat, quem c) Theseus pridem in Isthmo colloca-
verat, cum agrum Megaricum Attico adjunxisset. Adeo ut
de Megarensis deinceps dictum sit, ἔτ' ἐν λόγῳ, ἔτ' ἐν ἀ-
ειθμῶ.

d) Herodot.

l. 3, c. 76.

Ab eo tempore d) Dorienses in Atticam non sunt profecti,
usque ad Pisistratarum tyrannidem.

Ius Agyli.

e) Pausan. l. 7.

p. 447.

Atheniensibus, e) regnante Apbidante, datum est hoc Dodonae
Iovis oraculum.

Θεός εἶσο δὲ Ἀρείον τε πάγον βωμῆς τε θυάδες
Εὐμενίδων, ὅλα γὰρ Λακεδαιμονίης σ' ἰκέτοισι
Δεξέσσομεν, τὰς μὴ σὺ κτείνῃσι δὴ ἔρω,
Μὴ δὲ ἰκέτας ἀδικῶν. Ἰκέται δὲ ἰσχυροὶ τε καὶ ἀγαθοί.
Ara tibi Eumenidum fumans, & Curia Martis
Sint cordi. Huc bello domiti nam forte Lacones
Suppliciter tristes venient. Ne confice ferro,
Nec viola. Supplex sacer est, & crimine purus.

f) Ibid.

Oraculum praedixit, Lacedaemonios fore supplices; edixit,
supplices esse sacrosanctos. f) Haec Graeciae in memoriam venerunt,
cum Peloponnesii sub Codro Athenas adorti essent. Tunc quidem
reliqua Peloponnesiorum copia, audita Codri morte (neque enim iuxta
Oraculum Delphicum victoria spes ulla erat reliqua) ex Attica retro-
cesserunt. Quidam vero Lacedaemoniorum, qui intra mania ea nocte
delituerant, mane ubi se à suis destitutos, ab Atheniensibus impetitos
intelligerent, in Areopagum se receperunt, ad aras Dearum, quae Σευνοί
vocantur.

vocantur (sive Eumenides) & tunc quidem Athenienses illis supplicibus impune discedendi veniam concesserunt.

Apud Græcos vix occurrit vetustius τῆς ἀσουλίας exemplum. Lex Mosaica a) urbes refugii constituit; sed ob Homicidas tantum a) Num. 35. ex casu, aut errore. Æschylus, ad morem sui ævi, Danaï filias Ἰκέπιδας in scenam producit. Fuit in b) Calauriâ ἀσυλον Ποσειδῶν & ἰερόν, Asylum Neptuni, qui insulam banc à Latonâ accepisse 373. d. dicitur, pro Delo. Delii Apollinis fanum eâ fuit religione, & eo Liv. l. 35. jure sanctum, quo sunt templa, quæ asyla Græci vocant. Harum religionum, horum privilegiorum origo non satis est perspecta. c) e) Ib. l. 35. Samothracia etiam sacra erat, & augusti tota atque inviolati soli. Sanè vetustissima fuit Samothracum religio. & sup. p. 126.

Post deductas in Asiam Græcorum colonias, plurima fuerunt Asyla, tam Deorum, quàm hominum auctoritate sancita. Vendicabant d) Samii Junonis delubro vetustum Asyli jus, decreto Amphictyonum (queis precipuum fuit rerum omnium judicium) qua tempestate Græci, conditis per Asiam urbibus, orâ maris potiebantur. Neque dispar apud Coos antiquitas Æsculapii delubro. e) Altius e) Ib. l. 3. p. 89. Ephesii memorabant, Liberum patrem, bello victorem, supplicibus Amazonum, que aram infederant, ignovisse: auctam hinc, concessu Herculis cum Lydia potiretur, caremoniam templo.

Hierocesarienses Persicam apud se Dianam, Delubrum rege Cyro dicatum, memorabant; & (alios) qui non modò Templo, sed duobus millibus passuum eandem sanctitatem tribuerant. Milesi, Apollinem (Didymæum) Darii Regis; Sardiani, Dianam (Coloenen) Alexandri victoris donum referebant; Smyrnæi, oraculum Apollinis cujus imperio Stratoniciדי Veneri templum dicaverint; Tenii ejusdem carmen referebant, quo sacrare Neptuni effigiem ademque, jussi sunt. Sed & f) Seleucus rex Syriæ & Asiæ in Smyræorum f) Marm. Agratiam sancivit, τὸ τὲ ἰερόν τῆς Στρατονικιδῶν Ἀφροδῖτις ἀσυλον εἶναι, καὶ τὴν πόλιν ἰερόν καὶ ἀσυλον, non modò templum Veneris Stratoniciדי fore Asylum, sed & urbem Smyræorum sacram & inviolabilem.

Hæc Regum, qui ante vim Romanam valuerunt, Decreta. g) g) Tacit. Annal. l. 3. p. 98. Magnetes L. Scipionis, & L. Syllæ constitutis nitebantur, uti Diane Leucobryena per fugium inviolabile foret. Aphrodisienses & Stratonicenses (Dictatoris Casaris, & D. Augusti decreto) illi Veneris; hi Jovis

a) Ib. p. 97.

b) Ib. p. 99.

c) Tiber. c. 37.

d) Philost. in vitâ Polémonis.

e) Cod. Justin. l. 9. tit. 29.

f) Ib. l. 1. c. 12.

g) Pausan. l. 7. p. 398.

h) Ad Nubes, p. 122.

(Chrysaori) & (Hecates, sive) *Trivía* (in Laginis) religionem tuebantur. Sub Tiberio, in Asiâ a) crebrescebat *Græcæ per urbes licentia atque impunitas Asylæ statuendi*. Complebantur templa pessimis servitorum, eodem subsidio operati adversum creditores; suspectique capitulum criminum receptabantur: nec ullum satis validum imperium erat coercendis seditionibus populi. flagitia hominum, ut ceremonias Deum, protegentis. Itaque b) facta *Senatus-consulta*, quibus multo cum honore, modus tamen præscribebatur; Nec satis consideratè Suetonius, de Tiberio, c) *Aboluit & jus moremque Asylorum, quæ usquam erant.*

Renascente dein Asylorum licentiâ, Græcæ per Asiâ urbes, sub Imp. Antonino, in iudicium iterum vocatæ sunt; & inter alias, d) *ἡ ἀρχὴ τῆ ἐν τῇ Σμύρνῃ ναῦν, καὶ τῆ ἐπὶ ἀγορῆς διακώων, de Smyrnæorum fanis & eorum iuribus diceptatum est.* Ambitiosus quidem fuit Provincialium superstitio; non tantum *ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ* (Primitivus) *ΑΤΤΟΝΟΜΟΤ, ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ;* sed etiam *ΝΕΩΚΟΡΩΝ, τῆς ἱερᾶς καὶ ἀστᾶτος*, titulis gaudebant. Quod ex Provincialibus in Oriente numismatibus abunde constat. De quâ re amplius patet differendi campus, modò non esset alieni temporis. Profligatis demum ab Aureliano Aug. *Monetariis*, defierunt eiusmodi testimonia; & *Moneta Sacra*, atque res fisci, esse cœpit.

A templis Gentium in Ecclesiam Christianam transit Asylorum privilegium. Lex est Imp. *Gratiani, Valentiniiani, & Theodorsii.* e) *Qui confugientem ad sanctam Ecclesiam suâ auctoritate abstraxerit, verberatus & tonsus deportator.* Honorius & Theodosius A. A. sanciverunt, illum f) *Majestatis crimine esse retinendum.* Apud nos demum, sub Rege Henrico VIII, lege latâ sublatum est jus Asyli.

Medontidæ.

POST mortem Codri, g) *ejus filii seniores Medon & Nileus de regno dissidebant.* Negabat Nileus, se posse ferre regnum Medontis, qui pede altero claudicabat. *Δόξαν δὲ σφίσιον ἀνεῖν καὶ ἐς τὸ ἕξαι σῆμα τὸ ἐν Δελφοῖς, Placuit illis disceptationis arbitrium Oraculo Delphico permittere: δίδωσι Μεδοντὶ ἢ Πυθίᾳ Βασίλειαν τῆς Ἀθῶν.*

h) Ad Nubes, *ων, Pythia Medonti dedit Atheniensem Regnum.* Tamen utcumque esset, ad has Apollinis sortes referendum, puto id quod habet h) *Sche- lia.*

hastes ad Aristophanis (ὁ Ζεὺς βασιλεὺς.) τοῖς Ἀθηναίοις πύργου-
 τος ἐγγύε καταλῆσαι μὲν τὰς βασιλείας, πρὸς ποῦ δὲ ἡ Δία βασι-
 λέα, *Oraculum Apollinis in causâ fuit, cur Athenienses Reges suos exi-*
gerent; & Jovem Regem constituerent.

Moses pridem a) θεοκρατίαν declaravit Ebræorum Rempublicam; nõ sibi potestas Regia deferretur. Athenienses autem Διονοατίαν
 suam ab Apollinte retulerunt; ut Regis nomen Jovi cederet; neque
 tam titulus, quam potestas Regia immineretur. b) Melanthi po- b) Pausan. l. 4
 scri, Medontida dicti sunt; quibus κατ' ἀρχαίς μὲν ἀφείλοντο ὁ δὲ p. 226.
 μὲν τῆς ἐξουσίας τὸ πολὺ, καὶ ἀντὶ βασιλείας μετέστησεν εἰς δὲ χυλὸν
 ἑσθλῶν, Populus imperii potestatem imminuit, & pro Regno consti-
 tuit Magistratum, rerum gestarum rationi reddenda obnoxium. Ipse
 Medon primus Archon Athenis est Velleio; & Syncello, c) οὗ ἐπι βασι- c) p. 178. c.
 σιλείς, ἄρχοντες ἡ Διὰ τῶν τοῖς Ἀθηναίοις καθίσταντο; Non ulterius
 Reges, sed Archontes Perpetui Atheniensibus præficiuntur. Neque
 tamen desitum est Regis nomen. Sequitur enim, ἡ ἐβασίλευσεν
 Μέδων, 18 regnavit Medon, Magistratum perpetuorum primus. Et
 Eusebii interpres, d) Post Codrum, Principes, quos Mors finiebat quo- d) Chron.
 rum primus Medon Regnum in finem vitæ obtinuit Athenis; & post eum Num. 947.
 ceteri Reges. Et in Marmore, Medontidæ βασιλεύοντες citantur,
 usque ad Æschylum. Syncellus, e) Μετὰ Ἀλκμαίωνα τὸν κ' βα- e) p. 211. d.
 σιλέα Ἀθηναίων κατέστησαν ἄρχοντες δεκαετῆς ζ', Post Alcmæ-
 onem trigessimum Atheniensium Regem (ἡ Διὰ εἰς postremum)
 constituti sunt Archontes Decennales septem. Suidæ f) Hippoma f) In Πάρι-
 nes (is est δεκάτων quartus) dicitur τῶν Κορυδαίων τὰ ἄρχοντες & πῶν
 τελευτῶν βασιλεύσας. Et Eusebius, post Eryxiam (eorum po-
 stremum) g) Annui principes (ἄρχοντες) constituti sunt, cessantibus g) Chron.
 bus Regibus. Ita ut οἱ δεκαετῆς εἰς τὴν regnare dicantur, sed minus n. 1333.
 proprie. Nilvus autem cum regnare non potuerit, domi manere
 noluit; sed Ionibus migrationis auctor fuit.

Græcorum Colonia

h) Vetusissima Græcorum Colonia fuit illa, quam Iolans Thebanus, h) Pausan. l. 7.
 filius fratris Herculis, ex Atheniensibus & Thebænsibus, deduxit p. 398.
 in Sardiniam.

Deinde *etate unâ ante Jonicam, Tberas Thebanus, Autefionis filius, Lacedamonios & Minyas, quos Pelasgus à Lemno ejecit, duxit in Insulam, quæ ab eo nunc Tbera, antea Calliste vocabatur.*

Celeberrimæ autem sunt, quæ in Asiam à tribus Græcorum gentibus deductæ sunt; sunt illæ Dores, Æoles, Jones.

a) Euf. n. 440. Vetustissimis temporibus, a) *Pborbas Argivorum rex Rhodum obtinuisse dicitur, & Triopas ejus filius, in Cariam trajiciens, promontorium occupavit, quod ab eo Triopium vocatur. Postea Tlepolemus Argivus, occiso Licymnio,*

b) Iliad. 8.
v. 67-71

b) *Εἰς Ῥόδον ἴξεν ἀλώμενος ἄλγεα πάγων
Τεῖχεα δ' ᾤκησεν κτ' Φυλαδὸν*
Rhodum venit errans, arumnas patiens;
trifariam autem habitârunt per tribus.

Urbes istas paulò antè nominat:

c) Ib. v. 663.

c) *Λίνδον Ἰήλυσον τε καὶ δερμόνοντα Κάμηρον*
Lindum, Ialyssumque & albicantem Camirum.

d) Dio d. l. 4.
p. 182.

e) Supr. p. 327.

f) Strab. l. 14.
p. 693. b.

d) *Insulam tunc temporis inhabitabant Græci à Triope deducti, qui, ob Herculis patris gloriam, regnum illi deferebant. e) Militabat hic acin contra Trojam.*

Tandem f) *Dorienses, qui post mortem Codri, Megara condiderunt, partim ibi manserunt, partim cum Althamane Argivo in Cretam migrarunt, partim in dictas Rhodi urbes, in Halicarnassum, Cnidum, & Coum dispersi sunt. Hæc autem Homericis sunt recentiora: Cnidus quidem & Halicarnassus, ἠδ' ἰὼ πῶ, nondum erant, temporibus Trojanis.*

g) Herodot. l. 1.
c. 144.

g) *Hæc erat Doriensium Ἐξάπολις. Hi finitimos Dorienses ad Templum Triopium non admittebant. In certamine Apollinis Triopii Tripodes ærei victoribus constituebantur, quos non è templo efferre sed Deo sacrare oportebat. Agasicles Halicarnassæus victor hanc legem violavit, & tripodem domum ferens, ad clavum suspendit. Eam ob causam civitates quinque Lindus, Ialysus, Camirus, Coos & Cnidus ἐξεκλήσαν δ' μετ' ἧς τὴν ἐκτὴν πόλιν Ἀλικαρνησὸν, sextam civitatem Halicarnassum à Sacrorum participatione removerunt. Ita Πεντάπολις fit, quæ priùs Ἐξάπολις. Neque multò post Τεῖσπολις forsitan*

h) Strab. l. 14.
p. 695. c.

h) *τῆς Ῥοδίων πόλεως σωωμισμῶν, cùm Rhodiorum urbes essent*

in unam contracte. a) Πρώτηρον μὲν ἐν καθ' αὐτὰς ἰσπολιτῶν-
 τ οἱ Λίνδιοι, καθ' ἑαυτὴν κ' Καμειρεῖς, κ' Ἰαλύσιοι μὲν αὐτὰ ἐξ σιωη-
 λ-
 λου ἀπαρτῆς εἰς τὴν Ῥόδον, *Primum Lindii Rempublicam suam ha-*
buerunt, usq; Camirenses, & Ialysi; postea autem omnes in Rhodum
urbem coiverunt; quae b) extructa est κτ' αὐτὰ Πελοποννησιακὰ, tem-
porē belli Peloponnesiaci, id est, ætate Herodoti.

a) Ib. p. 655. 2.
 b) Strab. l. 14.
 p. 654. b.

Migratio Æolica.

GENS Æolica fuit latè diffusa. c) *Graci omnes extra Isthmum*
(exceptis Atheniensibus, Megarensibus & Doricisibus Parnassi ac-
colis) Æolenses dicti sunt. d) *Migrationem Æolicam ajunt esse qua-*
tuor atatibus priorem Ionicà. Illa autem non erat unius ætatis. *Pro-*
fessionis auctor Orestes: ejus socium Pisandrum Thebanum laudat
 e) Pindarus; sed hi nihil perfecerunt. f) *Pentbilus Orestis filius*
progressus est in Thraciam, annis 60 post excidium Troja (inde Les-
bum occupavit) sub adventum Heraclidarum in Peloponnesum. Eo-
dem tempore, quo Pentbilus, etiam Cleua & Malau (ipsi quoque de
stirpe Agamemnonis) copias compararunt; & cum multum temporis
apud Φεραίων Locridis montem traxissent, in Asiam trajecerunt, &
Cumam condiderunt, quae ab eo monte Φεραϊωτῆς nominatur. g)
 Archelaus (potius Echelatus) *Pentbili filius, coloniam duxit in*
Cyzicenam, circa Daschylium; Graeis usque ad Granicum fluvium pro-
gressus est. h) *Graidi, Echelati filio, Pentbili nepoti, Orestis pro-*
nepoti, coloniam ducenti, Lacedæmonii, regnante Agide, auxilio fue-
runt cum classe. Hic regionem inter Ioniam & Mysos (quae Æolis
vocatur) occupavit; cum ejus avus Pentbilus multò antè Lesbum in-
fulam cepisset.

c) Strab. l. 8.
 p. 333. b.
 d) Id. l. 13.
 p. 582. b.
 e) Nem. Od. 11
 vide.
 f) Strab. l. 8.
 p. 333.
 g) Strab. ib.
 h) Pausan. l. 3.
 p. 160.

i) *Æolicarum urbium maxima est & præstantissima Cuma.* i) *Strab. l. 13.*
illa & Lesbos quasi Metropoles sunt reliquarum, quae numero ferè XXX
fuerunt; earum non pauca interierunt. Herodoti ætate, recensentan-
 tur k) *Cuma (quae Phrycotis vocatur) Larissa, Νέον τερχῶν (No-*
vus murus) Tenus (quæ Temnus est Straboni, Plinio, & Nummis) Cilla,
Notium, Ægirocssa, Pitane, Ægea, Myrina, Grynia. Ha XI prætea
Æolum urbes. Una enim Smyrna ab Ionibus dirempta fuit. Nam &
ha (sicut Ionicæ) erant in Continente XII numero, & terram habe-
bant Ionibus præstantiorem, sed non similes calis temperiem. l) *Smyr-*

i) Strab. l. 13.
 p. 62.
 k) Herodot.
 l. 1. c. 149.
 l) Ib. c. 150.

nam

nam verò hac occasione amiserunt *Æoles*. *Colophonios* per seditionem egestos receperant; qui postea, *Smyrnæis* *Bacchi* sacra extra urbem celebrantibus, urbem, occlusis portis, occuparunt. Succurrentibus *Æolibus* universis; pactum est, ut *Ionæ* bona mobilia redderent; *Æoles* *Smyrnâ* cederent. *Smyrnæos* XI ille urbes inter se distribuerunt, suos quæque constituens cives. a) Præter has, in Continente, alia fuerunt in *Idâ* urbes (*Cebrenidis* b) meminimus) & *Insulares* quinque in *Lesbo*; *Sextam*, *Arisbam*, *Methymnei* sibi subjecerant, tanquam consanguineos. In *Tenedo*, una erat urbs; altera in insulis *Ἐκατὼν* *Centum* vocatis.

a) Ib. c. 151.
b) Supr. p. 256.

c) In fine,
p. 273.

Migrationis hujus chronologiam *Herodotus* sic statuit de c) *Homeri* vitâ agens.

Ἀπὸ τῆς εἰς Ἴλιον στρατίας,
τῷ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἠ-
γεῖραν, ἔπειν ὕπερ ἑκατὸν καὶ
τριακόντα Λέσθος ὠκίωθη καὶ πό-
λις, πρὸ τῆς ἑξῆς εἶσα ἄπολις.

Μετὰ δὲ Λέσθον οἰκισθεῖσαν ἔ-
πειν ὕπερ ἑκοσι Κύμη ἢ Λιο-
λιώτης, καὶ Φερκῶν καλεσμένη
ὠκίωθη.

Μετὰ δὲ Κύμῳ ὀκτωκαίδεκα
ἔπειν ὕπερ ἑμύνα τῷ Κυ-
μαίων κατακίωθη. καὶ ἐν τῷ
γίνεσθαι Ὀμηροῦ.

Τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕπερ ἑξήκοντα
Ὀμηροῦ ἔπειν ἑκατὸν ἐξήκοντα
ὀκτώ.

Post expeditionem contra Tro-
jam (quam fecerunt *Agamemnon*
& *Menelaus*) annis CXXX *Les-
bus* oppidatim habitari capit, an-
tea urbem non habuit.

Post *Lesbum* habitatam, annis
XX *Cuma*, que *Æolica* & *Phry-
cois* vocata, habitata fuit.

Post *Cumam*, annis XVIII
Smyrnâ à *Cumaniis* condita est.
Atque eo tempore natus est *Ho-
merus*.

Ita *Homerus* fuit annis
CLXVIII post bellum *Trojanum*.

Homeri ætatem *Marmor* posthac indicabit; est enim ille lon-
gè recentior. Juxta hos calculos, *Penthius* in *Lesbum* trajecit, an-
no post casum *Trojæ* 120; & anno 140, *Cleus* & *Malæus* condide-
re *Cumam*.

Eratosthenes d) eundem annorum numerum supputat ad
Migrationem *Ioniam*. Itaque κτίσις *Κύμης* atque *Ἰωνικὴ ἀπο-
κίσις*, vel in eundem annum incidunt, vel de excidii *Trojanæ* Epochæ
inter

d) Supr. p. 351.

inter Auctores non convenit. De sententiarum in eâ re discrepantiâ, satis a) dictum est; neque de Herodoti, constat. Cùm verò Migratio Ionica sit Æolicâ serior (quod ex dictis liquet) Herodotus ad Marmoris potiùs, quàm ad Eratosthenis rationes accedere videtur. Quidam tamen intervallum illud imminuunt. Philostratus b) Ὡς μὲν, αἰτ, Φασὶν ἔνιοι, μὲν τῆσδε, καὶ εἰκοσὴν ἔτη τῶν Τρωϊκῶν, οἱ δὲ μὲν ἐπὶ καὶ εἴκοσι πρὸς τοὺς εκατὸν, ὅτε τὴν δέποικίαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Ἰωνίαν ἔστειλαν, Alii numerant post res Trojanas annos 124, alii annos 127, cùm Athenienses Coloniam in Ioniâ deducerent. Hinc Velleius expeditionem Æolicam & priorem facit Ionicâ, & posteriorem: De Æolicâ, exclusi, inquit, ab Heraclidis Orestis liberi, jacetati variis casibus, quinto decimo anno sedem cepere Lesbum insulam. Post plurima, de Ionicâ; Subsequente tempore, Iones profecti Athenis nobilissimam partem regionis maritima occupaverunt, que hodieq; appellatur Ionia, urbesque constituere Ephesum, &c. Rursus de Æolicâ, subjungit; Et mox Æolii eadem profecti Graciâ, longissimisq; acti erroribus, non minùs illustres obtinuerunt locos, clarasq; urbes condiderunt, Smyrnâ, &c. Longa fuit Æolicæ expeditionis molitio; nec nisi ab Orestis pronepote tandem perfecta. Strabo τῆσδε Ἰωνίας putat ad profectiōnem Ionicam, cui Graiis æqualis fuisse videtur.

b) In Euphorbo, p. 722.

Migratio Ionica.

DE Neleo duce; de profectiōnis causâ; & de ejusdem chronologiâ verba fecimus. Coloniarum nomina in Marmore mutila sunt: evanuerunt Miletus, Priene, Lebedus, Teos, Phocæa, Chius. XII enim sunt civitates Ionicæ; c) que non eadem linguâ utuntur: in Lydia autem, Ephesus, Colophon, Lebedus, Teos, Clazomenæ, Phocæa, linguâ inter se conveniunt, à prioribus discrepant: Erythræ in continente, & Insula Cbios eandem habent loquendi formam: Samos autem insula, peculiarem. Ita quatuor sunt linguarum proprietates. XII hæc civitates Ionum nomine gloriabantur, & fanum construxerunt de suo nomine Panionium, ad quod Iones alii non admittebantur, exceptis Smyrnæis: In Mycale promontorio situm erat, & Neptuno Heliconio dicatum, sibi cœvntes Iones festum celebrabant, Panionia, dictum. Nomen id, ni fallor, in Marmore.

c) Herodot. l. 1. p. 142.

Marm.

Quid autem hoc ; Βασιλεύοντ' Ἐθελίων Μενεσθέως τρεσκαρ-
 δεκάτῃ ἔτει ; Regnante Athenis Menestheo , decimo tertio ejus anno ?
 a) Supr. p. 325 Ipsissima quidem sunt verba , quæ prius ad a) belli Trojani Eposham
 exarata sunt ; neque tempus aliud designare videtur ; procul dubio ad
 migrationem Ionicam referri non possunt.

Inter urbes Ionicas , nonnullæ , antè adventum Ionum , à Græ-
 cis hominibus habitatæ fuerunt. b) Colophonem tenuerunt Cares,
 cùm Cretenses , Græcorum primi , duce Rbacio , magnam regionis par-
 tem occuparent. Mopsus Rbaccii filius ex Mantoe , Tiresia Thebani
 filia (quam , cùm esset captiva , Oraculum in Asiam miserat) Caræ è
 regione penitus ejecit. Iones (jam appulsi) fœdus inierunt cum Græ-
 cis , qui in Colophone habitabant , Ἐσωπολιτῶντο, ἄδὲν ἔχοντες
 πλέον, Ἐ cum illis civitate fruebantur pari jure. Neque aliter ante
 c) Ib. p. 401. Ionum migrationem , c) Teon coloniam deduxère Orchomenii Mi-
 nya, duce Athamante. Hic etiam Gares Græcis permitti fuerunt , cùm
 d) Pausan. l. 7. Iones illuc in coloniam deducerentur. d) Erythrai origines suas è
 p. 401. Cretâ deducunt , Ἐ à Pamphyliis , qui genere * Graci fuerunt. Cno-
 2) Supr. p. 332. pus Codri filius Ionas ἐπισηγάγεν Ἐρυθραίοις σιωοίκους cum Erythra-
 is habitare facit.

Athenienses etiam, Migrationis hujus tempore, Ἐλεάν urbem
 maritimam (quæ postea Pergamenorum navale fuit) jam dudum
 e) Strab. l. 13. incoluerant. e) Ἐλαία enim Μενεσθέως κτί(μα, κη) ἤ σιω ἀπὸ Ἄ-
 p. 622. b. θηναίων ἤ συστρατῶσάντων Ἰππὶ Ἰλιον, Elæa condita est à Menestheo Ἐ
 Atheniensibus, qui cum eo profecti sunt ad Trojam.

Inter urbium nomina, quæ in aedæo Marmose disparent, suppo-
 namus ΕΛΑΙΑΝ hanc, quam condiderunt Athenienses, regnante
 f) Marm. supr. Athenis Menestheo, decimo tertio ejus anno, f) quo Graci expeditionem
 p. 325. in Trojam fecerunt.

Ad

S E C U L U M XIV.

Templum Solomonis.

DAVIDI successit Solomon filius, non natu maximus, sed à Patre
 in regni consortium susceptus. Rex hic celebratur maximè
 ob

structuram Templi, atque rem Navalem; in utraque à Tyriis ad-
 jutus.

a) *Quadringentesimo & octogesimo anno Egressionis Israelita-
 rum de terrâ Aegypti, in anno quarto, mense Zio (ipse est mensis secun-
 dus) regni Solomonis super Israel, edificari capit Domus Domino. Hoc
 temporis intervallum b) computavimus: A c) Josepho, aliisque re-
 centioribus variè augetur numerus. Quartus regni Solomonis annus
 est Per. Jul. 3706. Epocha hæc æra Exodi finem imponit, & initium
 dat æra Templi, libro proximo colligendæ.*

a) I Reg. 6. 1.
 b) supr. p. 375 f.
 c) Antiq. l. 8. c. 2.

*Domus autem (quam edificabat rex Solomon Domino) habebat
 LX cubitos in longitudine, & XX cubitos in latitudine, & XXX cubitos
 in altitudine. Et porticus erat ante Templum XX cubitorum longitu-
 dinis (juxta mensuram latitudinis templi) & habebat X cubitos lati-
 tudinis, ante faciem templi ; id est, versùs Orientem.*

v. 2.
 v. 3.

Templi Hierosolymitani (ut & d) Tabernaculi foederis, tem-
 pli que e) Ezechielis) introitus erat ab Oriente : in Occidentali par-
 te, nulla porta.

d) Num. 9. 18
 e) Ezech. 8. 16. & 11. 1.

Templum Solomonis duplo majus erat, quàm Tabernaculum,
 Mosi. Hujus enim longitudo XXX cubitorum, latitudo X: quod
 ex f) *cortinarum* mensurâ g) colligitur. Templi Solomonis latitu-
 do erat XX cubitorum; per totum. Longitudo erat LX; præter X,
 Porticùs: Sanctum h) erat XL; & Sanctum Sanctorum XX. Altitu-
 do erat XXX: quod de Sancto intelligendum. Porticùs enim i)
 altitudo CXX cubitorum erat; Sancti Sanctorum, XX tantum. Illius
 enim forma erat cubica. * *Oraculum habebat XX cubitos longitudi-
 nis; & XX latitudinis; & XX altitudinis.* Neque aliter in Aegypto,
 k) *ὁ ναὸς θεῶν αὐτῶν ἐχθ' μέγαν καὶ ἀξιόλογον, τὸν ᾧ σηκὸν σὺμμετρῶν*
 Templi pars exterior magna est & eximia; fanum verò justa ac qua-
 drata magnitudinis.

f) Exod. c. 26.
 g) Ribera de
 Templi fabr.
 l. 1. c. 7.
 h) C. 17. & 20.
 i) II Chron.
 3. 4.
 * II Reg. 6. 20
 k) Strab. l. 17.
 p. 805. c.

l) *Et sacerdotes intulerunt Arcam fœderis Domini in locum suum,
 in Oraculum templi, in Sanctum Sanctorum, subter alas Cherubim. m)
 In Arcâ autem non erat aliud, nisi due tabule lapideæ, quas posuerat in
 eâ Moyses in Horeb, quando pepigit Dominus fœdus cum filiis Israel.*

l) II Reg. 8. 6.
 m) v. 9.

Epistola ad Ebræos, de temporibus Mosi, n) *Tabernaculum
 (ait) factum est prius, quod dicitur Sanctum; in quo erant Caudela-
 brum, & Mensa, & Panes propositi. Post velum secundum, Tabernacu-
 lum quod dicitur Sanctum Sanctorum; Aureum habens θυμιατήριον*

n) c. 9. v. 2.

shuribulum (non *altare incensi*, Exod. 30.1, id enim in tabernaculo exteriori; sed *πυγίον*, *batillum*, Levit. 16.12, quod Sacerdos Summus quotannis, die Expiationis, *de prunis altaris implevit & in adytum transtulit*) & *Arcam fœderis auro circumtectam*; in quâ *urna aurea habens Manna* (Exod. 16.33.) & *virga Aaronis, qua germinavit* (Lev. 17.10.) & *Tabula fœderis*. *Urna quidem & Virga* in Solomonis templo desiderantur.

- In anteriore tabernaculo, sacerdotes quotidie munia sua obibant: in adyto autem, *solus Pontifex semel in anno* (decimo die mensis Tisri) a) *vituli & hirci sanguine aspergebat Propitiatorium*; eodem die aliquoties intransque exiensque; cum sacrum illud, maximâ ex parte, perageretur extra. Sed & aliis temporibus Pontifex ad Arcam introire solitus est. Flagrante bello Beniaminitico,
- b) *Israelitæ interrogârunt Dominum* (nam *Arca fœderis erat ibi*) & c) *Phineas stabat ante eam in diebus illis*. c) *Saul dixit Abia; Admove huc Arcam Dei*. *Arca enim tunc erat cum Israelitis*: sed non in Tabernaculo.

- Post transitum Jordanis, *Tabernaculum cum Arca paulisper in Gilgal*, diutissimè in *Shilo* sedem habuit (in tribu Ephraim.) *Arca* verò, à Philistæis remissa, collocata est in d) *Kiriath-jearim* (in tribu Judæ) neque Tabernaculo suo fuit illa unquam restituta; sed in arcem Sionis deducta, in novum e) *Tabernaculum, quod cetera dederat ei David*; inde, in Templi adytum. Interea f) *Tabernaculum Congregationis* (à *Mose factum in Deserto*) de Shilo translatum est ad *Gibeon* (urbem Levitarum) in tribu Benjamin: ibi erat g) *Altare aneum*, in quo offerebatur jure sacrificium: ibi sacrificabat ipse h) *Solomon*. Ad hunc modum, Deus i) *repulit Tabernaculum Josephi*, neque elegit tribum Ephraim; sed elegit tribum Juda, & montem Sion quem dilexit; & *edificavit Sanctuarium suum in excelsis*.

- Deus olim k) *locutus est ad Mosem supra Propitiatorium*, & de medio duorum Cherubim, qui erant super Arcam testimonii. l) *Cumque ingrederetur Moses Tabernaculum fœderis, ut consuleret Oraculum, audiebat vocem loquentis ad se de Propitiatorio quod erat super Arcâ testimonii, inter duos Cherubim: unde & loquebatur ei* m) *Post mortem Josue Israelitæ interrogârunt Dominum aliquoties; & responsa ab eo tulerunt*. n) *Saul consulit Deum; & non respondit*

dit ei. David responsa accepit plurima : id autem a) cautissimum a) II Sam. 5. 23
 erat, quod ultimum. Solomon quidem b) *Oraculum fecit, ut po-* b) I Reg. 6.
reret ibi Arcam fœderis Domini; & fecit in Oraculo duos Cherubim. 19. 23.
 Veruntamen neque Solomon, nec quisquam successorum ejus, aut
 Summorum Sacerdotum illud Oraculum consuluisse, nedum Re-
 sponsum inde tulisse legitur. Adeo ut Arca deinceps tam siluisse,
 quàm c) *quiescisse* dici possit. Rabbini autem (& qui sequuntur c) Pl. 132. 8, 14.
 eos) Oraculum hoc in captivitate Babylonicâ primùm defuisse & I Chron.
 contendunt. 6. 31.

d) Anno XIV postquam hoc *Solomonis* Templum à Nebu- d) Ezech. 6. 40.
 chodonosoro destructum fuerat, *Ezechieli* prophetæ, Babylone, an-
 no captivitatis suæ 25°, oblatuſ est ἐν ὀπτασίᾳ conspectus Templi.
 Quodnam verò sit illud templum, quod vidit Ezechiel; an quale
 hoc, à Solomone conditum; an quale Secundum, à reversuris Judæ-
 is condendum; an quale Tertium, e) quod in futuro Messia se- e) Perke Elie-
 culo expectant Judæi; non statuitur. Descriptio *Ezechielis* cum zer, c. 51.
 mensurâ hâc, quam recitavimus, omnino non convenit. Diffi- p. 142. edit.
 cile est itaque de eodem templo utramque intelligere. Neque non Vorit.
 diversus est f) *Josephus*, in describendo *Herodis* Templo. f) Antiq. l. 15.
 c. 14.

Ophir.

SUbjugatis g) *Idumæis*, regnum suum *David* ad mare Rubrum g) II Sam. 8.
 usque prolatavit. *Solomon* rex h) *classem paravit in Asonga-* 14.
ber juxta Ailath, in littore maris Rubri, in terra Idumæa. Urbem h) I Reg. 9. 26.
Ailam à *Joram* amissam, i) *regno Judæ restituit* Azarias; cujus i) II Chron.
 nepoti Achazo eripuit illam Retzin rex Syriæ. Seris Roma- 26. 2.
 ni Imperii temporibus, accensebatur k) *Sub dispositione 7. Spect.* k) Notit. Imp.
Ducis Palestina Prefectus Legionis X Fretensis, Ailæ. Strabo vias S. 21.
 duas à Gazâ illuc ducentes descripsit.

Eupolemus, apud l) *Eusebium*, dixit, ἡ Δαβὶδ πλοῖα ναυπη- l) Præp. l. 9.
γῆσιν ἐν Αἰλαῖσι πόλιν τῆς Ἀραβίας, Davidem naves fabricasse c. 30. p. 447.
Ailanis, urbe Arabia; Deceptus forsân; quod Rex ille gloriatur se, m) I Chron.
 pro struendo templo, congestisse m) *tria millia talenta de au-* 29. 4.
ro Ophir. Sed & diu ante eum, *Jobus* non semel n) *auri Ophir* n) c. 22. v. 24.
 meminit. & 28. 16.

Neque *Solomon* primus est mortalium, qui (instructâ classe mare Atlanticum aggressus) Aurum ex *Ophir* attulit; neque *Hiramus* primus Phœnicum, qui in mari rubro navigavit. Sed *Solomon* jam *Ebraeorum* primus est, qui navigationem hanc instituit. De antiquâ Phœnicum navigatione a) diximus.

a) *Supr.* p. 112.

b) *Lib.* 16.

Mare *Rubrum*, sive *Erythraum* latè patet; pars ejus est Sinus *Persicus*. *Strabo*, b) *In sinu*, ait, *Persico νῆσοι Τύρος & Ἄραδος ἐπισπιερόν ἐχούσαι τῆς Φοινικιοῦς ὁμοίαι, sunt Tyrus & Aradus insule, quae templa habent Phœnicis similia.* *Stephanus* utramque in mari

c) *Steph.* T. A.

d) *Plin.* 1. 6.

c. 28.

e) *Ibid.* c. 23.

Erythrao collocat. c) *Τύρος & νῆσος πρὸς Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, & Ἄραδος νῆσος ἔξωθεν θαλάσσης.* In eodem Sinu, d) *Insula ob- jacet Ogyris, clara Erythra regis ibi sepulcro.* e) *Geminum mare Rubrum* dixere nostri, *Græci Erythraum, à rege Erythra.*

f) *Antiq.* 1. 8.

p. 369. f.

Auriferam *Solomonis* regionem longè lateque quæsierunt viri eruditi. Alii in Oriente collocant, alii minùs feliciter in Occidente. LXX vertunt *Σωφιστή*. f) *Josephus* ait, illam *πάλαι ἰσχυρῶς Σωφιστῶν, νῦν ἰσχυρῶς γὰρ καλεῖσθαι.* Tῆς Ἰνδικῆς Ἰνν ἀπὸ τῆς *Olim Sôphiram, nunc Auream terram vocatam; Est ea India regio.* Huic assentitur *Hieronymus*; uterque *Chersonesum Auream* illam intelligere videtur, quam *Ptolemæus* *Indiæ* adscripsit extremæ. Alii *Taprobanam* insulam esse malunt; sive ea, sit *Zeilan*, sive *Sumatra*. Cùm verò *Taprobanitis* g) *aurum argentumque in pretio esset; cùm à Romanis* h) *nullo anno minus H-S quingenties exhauriret Indiæ;* cùm mercatores itidem hodierni magnum auri argentique pondus in *Indiam* transvehant, revehantque nullum; videamus an egredientibus *Mare Rubrum*, non ad sinistram in *Asiâ*, sed ad dextram potiùs, *Africæ* littora legendo, investiganda sit *Ophir*.

g) *Plin.* 1. 6.

c. 22.

h) *Plin.* 1. 6.

c. 23.

i) *Theaur.*
Oph.

k) *I Reg.* 10.

22-23.

l) *Job.* 22, 24

De *Zophalâ*, *Æthiopicis* maris *Insulâ*, quæ *Lusitanis* aurum ubertim præbet, sententiam protulit *Volaterranus*, probat i) *Ortelius*; neque alia mihi magis arripet conjectura; tum ob auri copiam; tum ob navigationem facilem, & prisco huic ævo accommodam. *Solomonis* k) *classis Africana* vertitur *Chaldæo* *Paraphrastæ*. Et *Origines*, l) *Φασὶ δὲ τινες ἴ ἐρημιῶν τῶν τῆν Σωφείρ τὴν Ἀφρικῶν εἶναι.* *Interpretum quidam ajunt, Sôphir esse Africam.* Neque obstat, quòd temporibus *Ptolemaicis* & *Romanis*, *Rhaptum promontorium* navigationis *Australis* terminus sit, in *Arriani* *Periplo* & *Ptolemæi* *tabulis*;

bulis; cùm circuitus Africæ pridem Ægypti Regibus non esset in-
gnitus; docente id Herodoto, ad Sec. XVIII.

a) *Misit Hiram, rex Tyri, in classe illâ servos suos nautas, peri- a) I Reg. 2. 27.
tos maris, cum servis Solomonis.* b) *Semel tertio quoque anno venie- b) 10. 22.
bat classis ex Oceano, afferens aurum & argentum, ebora, & simias, &
psittacos.* Nullus adhuc apud Ebræos erat ebore usus: jam vespò
Eburneum (ebore ornatum) fuit c) *Solomonis foîsum; & paulò post, c) 10. 18.
d) Achabi Palatiam.* Psittaci Indici veteribus bene noti sunt. d) 24. 39.

e) *Psittacus Eois ales mihi missus ab Indis.* e) Ovid. Amor.

Sed & ex Africa illos afferri (præter navigationes hodiernas) do- l. 2. eleg. 6.
cent *Neronis exploratores*, apud f) *Plinium.* f) L. 6. c. 29.
p. 103.

Ebræis, rei nauticæ ignaris, auxilio fuerunt Tyrîi, ob maris
peritiam celeberrimi; neutri forsan, sine bonâ Regis Ægypti veniâ,
qui Rubri Maris imperium hisce temporibus sibi asseruit; Quod mox
dicendum. Solomon quidem g) *Pharaonis gener*, posterioribus re- g) I Reg. 9. 16.
gni temporibus classem extruxit. Sesostris, antequam subjugavit
Asiam, navalem in Rubro Mari expeditionem suscepit. Verisimile
est, Navigationes utrasque temporibus non longè diversis contigisse.
Cæterùm Ægyptii non mercandi, sed dominandi cupiditate pro-
fecti sunt. Serò illi, sub Ptolemæis tandem, mercaturam exer-
cuerunt.

Solomonis tempore prima contigit Ægyptiorum extra suos fi-
nes expeditio. h) *Ascendit enim Pharao rex Ægypti, & cepit Gezer, h) 9. 16.
quam incolis Cananais occisis, combussit, deditque eam in dotem filia sua
Solomonis uxori.* i) *Rex istius urbis à Josuâ olim cæsus est; urbs i) Jos. 12. 72.
ipsa cessit in fortem k) Ephraim; & Levitis assignabatur; inde autem k) Ib. 16. 3, 10.
l) Cananai non erant ejeçti usque ad hunc diem.* l) 6. 21. 21.

Solomon hanc urbem instauravit; munivit etiam *Palmyram*
in deserto, urbesque alias. Fuit enim in ædificando magnificus; un-
de posteris *κακῶν ἰλιός*. Ad opera enim ille tributum indixit po-
pulo; tributo imposuit Jeroboamum, virum fortissimum, sed affecta-
ti regni non immeritò suspectum; qui propterea m) *fugit ad Sefac re- m) I Reg. 11.
gem Ægypti, cum quo commoratus est usque ad mortem Solomonis.* 28. 40.

Regnavit Solomon annos 40: illi successit *Reboam* primo-
genitus. *Jeroboam* autem, ex Ægypto reversus, regnum in partes
disfraxit. Ipse rex factus est à X Tribubus, tributi levamentum à
Reho-

Rehoboamo frustra petentibus. Bipartito regno, duae fuerunt Regum successiones, quas libro proximo perfequemur.

Hiromus Rex.

a) Joseph. c.
Ap. p. 142.
& Antiq. l. 8.
c. 2, p. 267. f

MEnander a) Ephesius (qui scripsit Regum gesta apud Gracos & Barbaros, ex libris cujusque regionis, quò magis historia veritatem disceret) de Regibus Tyri agens, hac habet de hoc Rege; quæ nobis conservavit Josephus.

Τελὲτὴ Κατθ' ἡ Ἀβιβαλο, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρωμος ἕς βιάσους ἔτη πενήκοντα τρία ἑξασίλωσε τριάκοντα καὶ τέσσαρα.

Οὗτ' ἔχωπε τὸ Ἐρὺ χωρίον (τὸν Ἐρύχουρον) τὸν τε χρυσὸν κίονα τὸν ἐν τῷ τῷ Διὸς ἀνέστηκεν. Ἐπειτα ἄλλω ξύλων ἀπὸ τὸν ἔκοψεν διὰ τὸ λεγομένης ὄρεος Λιβάνου κέδρινα ξύλα εἰς τὰς ἑρεῶν σέρας· καθελὼν τε τὰ δρχαμά ἱερὰ καὶ νύκτας ἰαῶν ἀποκόσμησε. Τὸ τε τὸ Ἡρακλέους καὶ Ἀστάρτης τέμενος ἀνιέρωσε καὶ τὸ μὲν τὸ Ἡρακλέους πρῶτον ἐπιήσασε ἐν τῷ Περιτῷ μίλι, εἶτα τὸ τὸ Ἀστάρτης.

Ὁ πότε τις Ἡτικεῖος (Τιτωῖς) ἐπὶ στρατῶσε μὴ ἀποδιδῶσι τὰς φόρας, ἕς καὶ ὑποτάξας ἑαυτὸν πάλιν ἀνέστρεψεν.

Ἐπὶ τῷ τῷ τῷ Ἀβδὸν πρῶτος νεώτερος, ὃς αἰεὶ ἐνία καὶ πρὸς ἑλθέματα, ἀ ἐπέτασσε Σολομῶν ὁ Ἱεροσολύμων βασιλεὺς.

Abibalo defuncto, successit in regnum filius ejus Hiromus, qui vixit annos 53, regnavit annos 34

Hic latum spatium agcessit urbi; & columnam auream posuit in Jovis templo. Ex sylvo monte Libano ligna cedrina excidit, ad faciendâ templorum tegmina; & templa vetera demolitus, extraxit nova: delubrum dedicavit tantum Herculi quam Astarta; Herculii quidem extruxit primum, mensse Peritio, deinde Astartes.

Hic contra Titiceos (populum ignotum) aliquando castra movit, quod tributa non solverent, quibus subactis, denuo reversus est.

Sub hoc erat adolescens quidam Abdemonus, qui parabolas semper solvebat, quas Hierosolymorum rex Solomon proponebat.

Hic

His gemina sunt, quae ex Dio, rerum Phoenicarum Scriptore, Josephus locis citatis habet.

Ἀβιβάλῃ τῆς πόλεως ἑβραίων ἑβραίων.

Οὗτος δὲ πᾶς πρὸς ἀναβάλλας μέρη τῆς πόλεως περιέχεσθαι καὶ μείζον καὶ ἄστυ ἐποίησε, καὶ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερόν καθ' ἑαυτὸν, ἐγκώσας τὸν μετὰ τὸ πόμπη, σιωπῆς τῆς πόλεως καὶ χρυσοῖς ἀναθημασιν ἐκόσμησεν. Ἀναβάς δὲ εἰς τὸν Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν ἱερῶν κατασχολῶν.

Τὸν δὲ περιμνήσας ἱεροκόλυμων Σολομῶνα πέμψαι φησὶ πρὸς τὸν ἑβραίων ἀμύγματα, καὶ παρ' αὐτῶν λαβεῖν ἀξίον. τὸν δὲ μὴ δυνήσασθαι διακρίνας τὰ λύσει χρημάτων ἰσοποιεῖν. Ὁμολογήσας δὲ τὸν ἑβραίων, καὶ μὴ δυνήσασθαι λύσαι τὰ ἀμύγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἰσοποιεῖν ἀναλώσας. Εἶτα δὲ Ἀβιβάμον ἵνα Τύριον ἄνδρα τὰ περιπέμψαι λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα περιβαλεῖν, ἀ μὴ λύσαι τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῶν ἑβραίων περιπέμψαι χρημάτων.

Abibalo defuncto, ejus filius Hieromus regnavit.

Hic orientalem urbis partem,aggeribus auxit, & urbem ampliavit; Jovis Olympii templum, quod antè separatum erat, spatio mediò aggeribus repleto cum urbe conjunxit, donariisque aurcis ornavit. Ascendens autem in Libanum, ad Templorum structuram lignum cecidit.

Dicit etiam, Solomonem Hierosolymorum regem, aigmata ad hunc Hieromum misisse, & ab eo poposcisse, adjecto, ut qui non posset dirimere, pecuniam solventi persolveret. Hieromum autem assentientem, cum non posset solve-re, multa pecunia multatum esse. Deinde Abdeemonum, virum Tyrium, quæstiones propositas solvisse; aliasque proposuisse; quas cum Solomon non solveret, pecuniam rursus Hieromo rependit.

Ex Eupolemo, apud a) Eusebium, citatur Epistola commentaria) Præp. l. 9.
titia Solomonis regis πρὸς Σάβωνα (Hieromum) βασιλέα Τύρου καὶ c. ult.
Σιδῶν, & Φοινίκης; & Suronis responsio. Neque minùs inepta
est Οὐαφρῆ βασιλέως Αἰγυπτίων Epistola ad Solomonem. Eupo-
lemus à b) Josepho inter eos gentium scriptores habetur, qui de b) c. Ap.
rebus Judaicis, & πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον, non multum à veri- p. 1051.
tate aberrarunt; quibus, ait, venia danda est; ideo, quòd codices

Λ α α

Ebrai-

- Ebraicos non essent assecuti. *Dii* historici, præter Josephum, nemo meminit. *Menander* hic (a) qui antiquitates Tyriorum è lingua Phœnicâ in Græcam transfudit) non alius esse videtur ab eo , qui
- b) Strom. l. 1. Clementi Alexandrino Pergamenus dicitur. b) *Iramus*, inquit, filiam suam Solomoni dedit ; quibus temporibus fuit adventus *Menelai* in Phœnicen, post captam Trojam ; ut ait *Menander Pergamenus*, & *Latus* in rebus Phœniciis.

- Initium Hiromi regis Tyrii incidit in annum tricesimum tertium Davidis Regis Hierosolymorum : initium Solomonis incidit in annum septimum vel octavum Hiromi. Nam c) anno undecimo, vel (ut alibi dicitur) d) duodecimo regni Hiromi, Templum in Hierosolymis conditum capit , anno Solomonis quarto. Hæc cum sint plana , e) impugnantur frustra.
- f) A conditu Tyri (de quâ g) diximus) ad conditum Templi sunt an. 240. Ignorantur veteris Tyri reges, qui Hiromi patrem præcesserunt ; qui sequuti sunt , usque ad *Pygmaleonem* (cujus tempore Carthago condita est) ex *Menandro* posthac recitantur.
- e) Joseph. Ant. l. 8. c. 2. p. 259. e.
d) c. Apion. l. 1. p. 1043. e.
e) Petav. doct. Temp. l. 9. c. 62.
f) Joseph. ib. p. 259.
g) supr. p. 304.

Sesostris Rex.

- b) supr. p. 22. **S**eculum hoc eorum est postremum, quæ h) Sacerdotibus Ægyptiis *ingloria* ferebantur. Ægyptiorum enim res gestæ adhuc fuerunt tenues admodum , & stilo historico parum dignæ. Imbelles illi primis seculis mollibus vacârunt studiis , & præter *Regum* nomina , & mirandas *Pyramidum* moles , nihil posteris reliquerunt. Secundi hujus intervalli tempora Extraneorum tyrannide , & cladibus domesticis diu infelicia fuerunt, donec *Thebani* , i) expulsis tandem *Pastoribus* , totius Ægypti Monarchiam paulatim adepti sunt. Sed neque post recuperatam Ægypto libertatem , *Regum reliquorum* (quos ex *Manethone*, & XVIII Africani Dynastiâ in Canone k) recitavimus) l) οὐκ ἔλεγον ἰδεῖν τῶν ἔργων ἀπόδειξιν, καὶ ἰδὲν εἶναι λαμπρότητα , nullum omnino refertur rerum gestarum specimen ; propterea quod nihil esset splendoris. Apud exteros nulla fuit adhuc Ægyptiaci nominis claritudo.
- k) & p. 374.
l) Herodot. l. 2. c. 101.

Ignavis istis Regibus, in totius Ægypti regno, jam tandem successit *SETHOSIS*, *Thebanorum* rex quinquagesimus quintus. Ita

nominatur ille (ex Manethone) a) Josepho ; & *Serhos* Africano, a) c. Apion. Eusebioque in b) capite XIX Dynastiæ : Herodoto autem, Aristoteli, p. 1-41. Straboni, Lucano, Valerio Flacco, Eliano, Suida, aliisque nuncupa- b) Sy. cell. tur *SESOSTRIS*; Diodoro Siculo *Σεσωσις*, & Paulino (apud c) P. 72-73. Ausonium) *Sesoftris*. Audi Scaligerum : d) *Sethosis Josephi est Σεσωσις* Herodoti, & *Σεσωσις* Diodori. *Σέσωσις* quoque dicitur d) in Euf. n. 534. Africano, ex Manethonis tomo secundo, tertius rex Diopolitarum XII Dynastiæ.

Rex hic bellicâ civilique gloriâ inclytus erat, & parto Asiæ imperio splendidissimus : Ille e) res illustrissimas, & usque ad hoc tempus e) Diod. Sic. maximas gessit. Quandoquidem verò de hoc Rege, non modò Græci l. 1. p. 34. b. scriptores inter se discrepant, sed etiam Egyptii Sacerdotes, & qui illius laudes carmine celebrant, non consentanea narrant : Nos, quæ sunt verisimillima, & cum monumentis in Ægypto adhuc extantibus maximè congruunt, referre conabimur.

f) Quidam literis tradunt, Vulcanum, dum *Sesoftris* nasceretur, f) Ibi. a. patri ejus in somnis dixisse, Puerum jam natum toti Orbi imperaturum; eamque ob causam, Patrem æquales ejus undique coëgisse, regiâ educatione instituisse, & ad imperium Universale preparasse. g) Sanè magnificum fuit & regium quod, eo nato, pater ejus fecit. Congregavit enim ex omni Ægypto pueros (h) 1700 qui eodem die nati sunt, & nu- h) P. prok. trices ac curatores illis imposuit, omnibusque eandem educationis disciplinæque formam præscripsit : persuasum habens, illos qui unâ educati audaciter cum illo versati essent, benevolentissimos fere, & commilitones optimos. Cuncta igitur affatim ministrans, pueros assiduè laborum tyrociniis exercebat. Eorum enim nulli cibum sumere licebat, nisi priùs stadia 180 percurrisset. Omnes itaque cum essent atate virili, per educationem optimè institutam, robore corporis athletico animisque imperatoris ac potentibus, induti sunt.

Herodotus & Diodorus patrem *Sesoftris*, aut antecessorem non i) con. Apion. nominant. In Manethonis autem serie (apud i) Josephum) *Ἀμμένους* *Μιαμῶν* τὸ ἢ *Ἀμμένους* & ἢ *Σέσωσις*, *Armesses Miamun*; ejus filius *Amenophis*; ejus filius *Serhosis*. Neque aliter in Africani Dynastiis (quas transcripsit Eusebius) *Amenophim* (in XVIII postremum) sequitur *Serhos*, in XIX primus. In XII autem Africanâ Dynastiâ *Sesoftris* est successor *Ammenemis*.

a) Diod. Sic.
l. 1. p. 34. c.

Sesostris a) à patre cum Exercitu primùm missus est in Arabiam; commilitabant sodales cum illo educati: Illic magna à Serpenti-
bus molestia; aquarum ciborumque penuriam superavit; & totam
Barbarorum nationem subjugavit, qua usque ad id b) tempus in-
domita fuerat.

b) sup. p. 104.

c) Diod. ib.

c) Deinde versùs Occidentem missus, maximam Africa par-
tem perdomuit, licet adhuc esset admodum juvenis. Lucanus il-
lum, in Lybicà hâc expeditione, usque ad Oceanum perexisse
innuit.

d) L. 10. v. 276.

d) Venit ad Occasum, Mundi que extrema Sesostris.

e) Diod. ib. d.

e) Patre defuncto, Regnum suscepit, & rerum priùs bene gestarum
fiducia elatus, totum terrarum Orbem sibi subjiciendum propo-
suit; & jam adultus fidemque Dei predictioni adhibens, expeditio-
nem istam aggressus est.

f) Ibid.

f) Quidam ferunt, filiam ejus Athyrten ad id capeffendum
illum instigasse, qua cum esset omnium longè sagacissima, patrem edo-
cuit, expeditionem fore facilem. Alii ferunt, illam Divinatione
usam, præcognosse futura ex sacrificiis, & capto in Templis Somnio, &
observatis de cælo signis. Alii g) dicunt, Sesostrim solertiam &
consilia à Mercurio didicisse.

g) Ælii. Var.
l. 2. c. 4.

h) Diod. ib.

Sesostris, h) ad hoc propositum, imprimis Ægyptiorum omni-
um benevolentiam sibi conciliavit; necessarium arbitratus, ut & mili-
tes pro ducibus etiam mortem promptè oppeterent; neque quid novi
molirentur ii qui manebant domi. Omnes igitur, quo ad poterat, de-
merebatur; hos, pecuniarum largitione; illos agrorum donatione; i-
stos pœnarum remissione; omnes alloquio morumque humanitate de-
mulcens: læse Majestatis reos impune dimisit, & ob eas alienum nexu
nomina expedit, quorum inter satellites magnus erat numerus.

i) Diod. Sic.
l. 1. p. 35. a.

i) Viros elegit quosque viribus præstantes, & exercitum in-
cepti magnitudine dignum conscripsit. Singulis ordinibus imposuit
ductores ex iis qui secum educati fuerant; qui non solum in re bellicâ
jampridem exercitati, virtutisque à pueritiâ suaviter studiosi; sed
etiam Regi sibi que ipsis mutuò fraternâ benevolentia devincti fue-
rant. Erant autem illi plures numero, quàm MDCC. His omni-
bus (& eorum hæredibus) assignavit sorte optimas Ægypti (In-
ferioris) partes; ut illi suos habentes reditus, & re nulla indigen-
tes,

tes, bellicis tantum negotiis vacarent. De Feudis istis militaribus, mox plura.

Sesostris in Æthiopiam.

Sesostris a) itaque contractis copiis, primos bello aggressus est a) Diod. ib. Æthiopes, versus Meridiem habitantes, gentem que illam veſtigal ſibi pendere cœgit, Ebenum, Aurum, dentesque Elephantum. Herodotus dicit, b) Βασιλεύς μὲν δὴ ἔτι μὲν αἰγύπτου αἰθιοπίας ἦρχε, Rex hic Ægyptius ſolus Æthiopia imperavit. Cùm tamen mox conſtabit, alios etiam Ægypti reges Æthiopiam ſub ditione tenuiſſe. Sesostris per ſeipſum & proregem ſuum imperaſſe videtur; ſucceſſores ejus, non ſine nativo aliquo ſubrege, illis ſubjecto.

c) Strabo (ex Eratoſthene) de anguſtiis Rubri Maris ad Diram Æthiopiæ promontorium, Dicunt ibi columnam eſſe Sesostri Ægyptii, qua ſacris literis ejus tranſitum ſignificet. Ille enim videtur primus Æthiopiam & Trogloditicam ſubegiſſe; dein tranſgreſſus in Arabiam; inde omnem Aſiam peragraſſe; quapropter multis in locis Vallum Sesostri appellatur; & Deorum Ægyptiorum templa conſtructa inveniuntur. Paulò poſt (ex Artemidoro) meininit d) Iſidis Templi à Sesostre poſiti, non procul à Prolemaide Ἡγεῶν. Neque fuit Dira profectionis terminus. e) Sesostri totam Æthiopiam permeavit uſque ad Cinnamomiferam regionem: & extant adhuc quedam ejus monumenta, & Columna, & Inſcriptiones. Plinius regionis hujus nomen adhibet. f) Promontorium & portus Moſſylites, quò Cinnamomum devehitur: huc uſque Sesostri exercitum duxit. A Moſſylite promontorio Atlanticum mare incipere vult Juba.

Sed nec terreſtribus tantum copiis, ſed etiam claſſe ſuſcepta eſt hæc expeditio. g) Tradunt Sacerdotes, Sesostri primùm longis navibus profeſſum ex Arabico ſinu, accolæ maris Erythraei (ſive Rubri, quod ultra ſinum Arabicum extendi diximus) ſubegiſſe; & ulterius progreſſum, veniſſe in mare, ob brevia non navigabile; atque illinc reverſum eſſe in Ægyptum. Diodorus ad Indiam eum perveniſſe refert. h) Claſſem deinde CCCCV navium in mare Rubrum expedit, primus indigenarum qui longa navigia conſtruxit: Quà in ſulas illic locorum occupavit; & maritimas continentis partes, uſque ad Indiam.

- a) I. 6. c. 29. Ad Insulas spectat illud Plinii ; a) *Ance Isidis portum sunt in Insula*
- b) Geogr. l. 4. c. 7. *scela lapideae, literis ignotis.* Μόσουλων ἄνερον habet b) Ptolemaeus. Lusitanis (qui Europæorum primi littora hæc à Meridie legerunt) vocatur *Cabo de Guardafuy.* Ultima est illic Africa versùs Orientem protentura. Πέρον ἢ ταύτης, (inquit c) Eratosthenes) ἀφίχθαι Φασί μέχρι νῦν, ulterius negant quenquam adhuc profectum esse, versùs meridiem. Ipse d) *Eratosthenes mensuram prodidit Taprobane insule, ultra positæ versùs Orientem.*
- c) Strab. l. 16. p. 767. c.
- d) Plin. l. 6. c. 22.
- e) Diod. l. 1. p. 37. Sesostris e) *præterea extruxit Navigium cedrinum, longum cubitos 280, extrinsecus auro, intrinsecus argento obductum, quod dedit Deo (Osiridi) qui Thebis maximè colebatur.* Navigium hoc sacrum fuit; neque forsan in censu classis. Ægyptii dicunt f) ἤλιον ἢ Σελήνην ἐκ ἄρμασιν ἀλλὰ πλοίοις ὀχήμασι χρωµῆρας πλεῖν αἰεὶ, Solem & Lunam non curribus, sed navigiis vectos, cursus suos peragere; innuentes, humores res ali atque procreari. Kalendarium Rusticum, mense g) *Martio,* habet ISIDIS NAVIGIUM, quod est Ægyptiorum festum, à Romanis admissum.
- g) Gruter. Inscr. p. 138.
- h) Wut. Symp. l. 8. p. 729. Navigatio hæc Sesostris à præscâ Ægyptiorum superstitione aliena videtur. Illi enim hæcenus à rebus maritimis omnino abstinuerunt. In causâ fuit h) τὸ πρὸς τὴν θάλατταν ἐχθρῶν, quod mare oderint. Odii causam faciunt, εἰς ταύτην ἀπόλλυσθαι τὸν πατέρα καὶ σωτήρα τῆς χώρας, ὃν Ὀσίριδῶν ἀπολλοῦ ὀνομάζουσι, in id perisse (Nilum) Patrem & Servatorem regionis, quem defluxum Osiridis nominant. Quem cum deplorent, in levâ regione ortum, in dextrâ interemptum; innuunt Nili in mare exeuntis interitum. Unde neque aquam ejus bibere licet; nec eorum quæ gignit & nutrit quicquam purum existimant, & usui aptum: Neque gubernatores navium obviam factos, alloquio quidem dignantur, quod hi victum è mari quarerent. Κοιβερνήται, i) pars plebis infima. Cæterùm hæc forsan de Nautis tantùm Niliaciis, & de Mari, fluminis ostiis objecto, intelligi possunt.

Sesostris, ex Austro reversus, profectioem parabat in Africam. Illustrissima illa expeditio, ut Imperio, sic libro det exordium.

CHRO.

CHRONICI CA- NONIS

LIBER TERTIUS

continet annos CC.

ICUT *Alexander*, Macedonici; *Cyrus*, Persici; ita *Sesostris* Ægyptiaci in Asiâ imperii auctor fuit.

Hunc Regem Græci (quasi a) *bello Trojano*, a) *supr. p. 248* & *Minoë* vetustiore) ad b) *Danai* tempora b) *supr. p. 132* perperam retulerunt; & prochronismis immensis illius res gestas depravarunt. Ex deductâ *Thebanorum* c) *regum* c) p. 22. serie, illius ætas incidit in posteriora XIV hujus seculi tempora: Ex collatâ d) modò Ebræorum Chronologiâ, illi contemporanea d) p. 313 teus fuit *Rehoboam* Rex, *Solomonis* filius; cujus anno regni quinto, *Sesostris* cum exercitu in Asiam profectus est. Is est annus Per. Jul. 3747; post Diluvium 1377; & vetustissimæ *Thebanorum* Æræ fundamentum firmissimum; utpote rationibus Sacris innixum.

Ante hanc expeditionem, nullus est Ægyptiacæ historiæ nexus cum rebus extraneis. Vetustiores Ægypti reges (quibus cum *Abrahamo*, *Jacobo* & *Israclitis* res erat) communi *Pharaonis* vocabulo

nuncupantur; nec quidquam inde certi est colligere. *Sesac* Ægyptiorum regum primus in S. literis proprio nomine designatur; nisi a) *Rameses* sit Regis potius, quàm regionis nomen.

a) p. 90.

Sesostris in Asiam.

A Sacris literis expeditionem hanc auspiciò ordiamur; ob maximam tum Auctoritatem, tum Antiquitatem, atque certissimum temporis indicium. Sed & Ordo rei id postulat: invadenti Asiam objacet Judæa: captà ejus Metropoli, prima innotuit Sesostris victoria.

b) I Reg. 14.
25.

b) *Anno quinto regni Rehoboami Sesac Rex Ægypti ascendit in Jerusalem, & abstulit thesauros domûs Dei, & thesauros domûs Regis, & omnia scuta aurea qua fecerat c) Solomon.*

c) Jo. 16.

d) II Chron.
12. 25.

Alibi, d) *anno quinto Rehoboami regis, Sesac rex Ægypti ascendit contra Hierosolymam cum curribus 1200, & equitibus 60000; populus autem innumerus venit cum eo ex Ægypto, Lybæ, Succæ, & Chusitæ (LXX & vulgata, Lybies & Trogloditæ & Æthiopes) & cepit munitas urbes in Judæa, & venit usque Hierosolymam. Sesac autem Rehoboamo regnum permisit, eâ lege, ut e) serviat ei. Reversus itaque Sesac rex Ægypti ab Hierosolyma: sublati thesauris domûs Dei, & domûs Regis; & abstulit omnes clypeos aureos, quos fecerat Solomon.*

e) Ibid. v. 8. 9.

Captæ sunt urbes in regno Judæa, non itidem in regno Israelis: Jeroboamus (pristinâ clientelâ tutus) nihil mali jam pertulisse, sed novum suum Regnum Ægyptiacâ potentiâ stabilivisse videtur.

Sesac τῶς LXX (in usitato metaplasmò) Σεσοκείμ vocatur; Josepho hic Σέσακ & alibi mendosè f) Ἀσπυαῖος ὁ τῆς Αἰγυπτῶν βασιλεὺς primus censetur inter eos, qui ceperunt Hierosolymam. Quæ Sesaco attribuuntur in S. literis, eadem ad Sesostrim refert Herodotus. Id pridem animadvertit Josephus; g) Ὁ θεὸς, inquit, ὅτι πέμπει τὸν τῶν Αἰγυπτῶν βασιλεὺς Σεσωκὸν, ὃν ἔπλανησεν Ἡρόδοτος τὰς πράξεις αὐτοῦ Σεσωκὸν ὡς Κάπτιον, Immisit Deus Susacum Ægyptiorum regem; de quo errat Herodotus, illius res gestas Sesostris adscribens. Et paulò post: Μέμνη) ἡ αὐτῆς τῆς στρατείας καὶ ὁ ἄλλο

f) D.
1. 7 c. 18.
p. 969. d.
g) Anriq. l. 8.
c. 4. p. 279.

καρναούς Ἡρόδοτος ὡς μόνον τὸ τῆ βασιλέως πλαυηεῖς ὄνομα, *Hujus expeditionis meminit etiam Herodotus Halicarnassensis, in regis nomine tantum errans.* De re, convenit Josepho cum Herodoto; de nomine, levissima est criminatio. Qui Ebræis *Sefac*, Græcis *Sesostris* dicitur.

Rex idem, ex Ægyptiorum archivis, Manethoni *Sethos* vocatur, qui decimus octavus recensetur in a) laterculo Thebano. Eundem esse utrumque perspicuum est; tum ex rebus ejus gestis; tum ex consensu temporum. De illius expeditione in Asiam hæc narrat Manetho.

Apud Josephum contra Apionem, l. i. p. 1041.

Σέθωσις ἰπικλιῶ καὶ ναυπικλιῶ ἔχων δυνάμιν — Ἰπὶ κῦπρον καὶ φοινικίῳ καὶ πάλιν Ἰασυρίῳ τε καὶ Μήδωσιν στρατοῦσας, ἀπατάς, τὰς μὲν δόρυτι, τὰς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ τῆς πολλῆς δυνάμειος ὑποχειρίους ἐλάβε.

Καὶ μέγα φρονήσας Ἰπὶ ταῖς Ὀπερζίας, ἐπὶ καὶ Ἰερουσαλεώτερον ἐπορεύετο, τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφόμενον.

Manetho hic (ut & in *Pastorum* rebus b) antea) *Affyrionum* meminit, *Ctesianá* fretus auctoritate. In Ægyptiacis autem victarum gentium monumentis (mox producendis) censentur *Medi, Persæ, Bactriani, Scythæ*, aliique; nulla autem est *Affyrionum* ratio.

Quod de *Cypro* à *Sesostre* occupatâ dicitur, Herodoto fuit omnino inauditum. Ille enim tradidit, *Regem c) Amasin primum mortalium fuisse, qui Cyprum cepit, tributariamq; fecit.*

Inter eos, qui sponte, ἀμαχητὶ φόβῳ τῆς πολλῆς δυνάμειος herbam porrexerunt, habendus est rex Judæ, *Ροβοάμ* δὲ αὐτῷ παρέδωκεν ἀμαχητὶ τὴν πόλιν, d) *Rehoboamus urbem, antequam oppugnaretur, illi dedit.*

Sethosis, equestres & navales copias habens — ad Cyprum, & Phœniciam; & rursus contra Affyrios atque Medos castrametatus, universos quidem, hos ferro, illos suarum virium terrore sine bello sibi subjugavit.

Eoque successu elatus, confidentior incedebat, Orientales urbes ac provincias subvertendo.

Bb b

In

- In urbe Tyro (urbs illa adhuc in Continente sita fuit) toto hujus expeditionis novennio , a) Rege Abdastarto infidiis sublato à quatuor nutriticis ejus filiis ; regnabat eorum natu maximus ; quem Menander non nominat. Hic in Maritimis hujus belli negotiis Sefostris auxiliaris haberi potest.
- b) I Reg. 15. 18 In Damasco jam regnasse videtur b) Tabremon , Rezonis primi Regis filius, de quo diximus c).
- d) P. 346. In Syriâ Sopheuâ Adad - ezeri filius regnabat , qui communem regum istorum nomen " Adad " vocatus est ; quod & supra d) monuimus. Hi , & si qui essent alii in Syriâ Reges , victrici Sefostris fortunæ succumbere coacti sunt.
- e) II Ch. on. 12. 3. Antequam progrediamur , illius exercitum lustremus. e) Contra Hierosolyman ascendunt currus 1200, equites 60000, & populus innumerus. Josephus numerat pedites tantum 40000. Herodotus indefinitè *ἑκατὼν πικύων* vocat. f) Diodorus dicit, exercitum incepti magnitudine dignum conscriptum fuisse , peditem 600000, equitum 24000, curruum bellicorum 27000. Variant numeri ; sicut in Solomonis g) copiis. Homerus de Thebis Egyptiis cecinit ;
- h) Iliad. X. v. 383. ἑκατόν πύλοι εἰσι, δὴ κόσοι δ' ἂν ἐκάστῳ
" Ἄνερες ἐξοιχνοῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσσι Φιν.
Que centum portarum sunt ; Ducenti autem per
Unamquamque viri egrediuntur cum equis & curribus.
(i. e.) 20000.
- i) L. I. p. 30. Diodorus ad hunc poetæ locum dicit , i) Διὰ μὲν δὲ ἄρματα πρὸς αἰθῆραν ἐξ αὐτῆς εἰς τὰς πόλεις ἐκπερθεῖσθαι. Τὰς δὲ ἵππων ἑκατὸν γεγονέναι καὶ τῶν ὄχεσσι τῶν δὲ δὴ μὲν Φιν ἀπὸ Θηβῶν τὴν Λιβύην, ἐκάστη δὲ κοίτη ἀνα δὴ κοίτης ἵππων ὡν ἐπὶ νῦν ἑκατὼν δὲ ἀννοῦσθαι, Viginti millia curruum revertantur ad bella exire. Contum enim erant equilia ad ripam fluvii à Memphis usque Thebas Libycas ; unoquoque ducentorum equorum capace ; quorum fundamenta etiamnum ostenduntur. Sanè hæc temporibus Egyptum k) equis abundasse diximus. Quod etiam testantur Olymandis (sive Amenophis) copias, Sec. proximo. Sefostris , tantum l) exercitum itinere terrestri promovens, 10-
- k) supr. p. 339.
- l) Diod. ib. p. 35. c.

etiam subegit Asiam. Neque enim terras tantum invasit, quas Alexander Macedo postea acquisivit; sed etiam gentes quasdam, quas ille non adivit. Transit enim Gangem fluvium, & Indiam permeavit totam, usque ad Oceanum. Scytharum etiam gentes subiecit usque ad Taurum fluvium, qui Europam ab Asia determinat. Herodotus autem illum Istrum fluvium transiisse refert. a) Sesostrius, ait, magnum habens exercitum, perrexit per continentem, gentes omnes obvias subiecit; donec ex Asia in Europam transgressus, Scythas subegit, & Thracas; ad quos, & non ulterius, exercitus Ægyptius pervenisse mihi videtur: quoniam in illorum terra stela posita apparent, sed non ultra eam. De stelis istis paulo ante dixerat. b) Sesostrius in quascunque incidebat gentes strenuas, & acres libertatis affertrices; in earum regionibus ponebat stelas, cum inscriptione nominis sui & patriæ, & ut suis viribus illas subegerit; quarum verò urbes sine pralio facile cepisset, in illarum stelis, præter id quod in fortium gentium stelis inscriptum erat, etiam genitalia muliebria adsculpebat; monstrare volens, illos minime viriles fuisse. c) Non apparent jam pleraque istarum stelarum, quas Sesostrius rex Ægypti per regiones singulas erexit. Ipse verò (ait Herodotus) quasdam vidi in Syria Palestinâ, & literas habentes quas dixi, & muliebria genitalia. Sanè Rehoboamus urbem, εἰμαχῆτι tradidit.

a) L. 2. c. 103.

b) lb. c. 102.

c) Herod. l. 2. c. 106.

d) Inscriptio autem sacris Ægyptiorum literis exarata, Græcè ita legitur.

d) Diod. Sic. l. p. 35. d.

τὴν ἢ τὴν χωρὸν ὄπλοις κατετρέψατ τοῖς ἑαυτῶν
 βασιλέωσ βασιλέων, καὶ δεσπότῃσ δεσποτῶν,
 Σεσόωσις.

HANC REGIONEM SUIS ARMIS DEVICIT
 REX REGUM ET DOMINUS DOMINORUM
 SESOSTRIS.

In cippis autem, apud gentes pugnaces, pudendum viri posuit; apud ignavas & timidias, femine. e) Ita etiam Africanus & Eusebius.

e) Syncell. p. 59. 60. f) Diod. ib.

Sesostrius, f) omni Asiâ, & plerisque Cycladum Insularum in directionem redactis, transgressus in Europam, & percurrens Thraciam, in peri-

periculum venit amittendi exercitûs, ob victûs penuriam & locorum difficultates : quapropter expeditionis terminos in Thracia posuit.

Si in Græciam perrexisset Sesostris (quod postea fecerunt Persæ) clariorem rerum suarum famam apud posteros reliquisset; neque illius tempora Græcis inter Μυθικά habenda essent. Athenis jam regnabat Phorbas; Lacedæmone, & Corinthi, quarti Heracidarum successores; qui aut virtutis, aut infortunii memoriam conservassent. Græci autem jam rerum suarum studio, ob tenuitatem, parum tenebantur; exterarum nequaquam : quod essent illi adhuc literarum rudes. Homerus, nondum natus, omnem Græcorum ἵστοριογραφία longe præcessit. Ne miremur igitur, maximas has (quas narramus) Ægyptiorum res gestas, tantâ ignorantia fuisse penè obrutas.

Cùm verò Ægyptii jam *Cyprum & Cycladas* (ut dictum est) obtinuerint; non immeritò illi inter *γαλαξιοκρατούσας* numerantur ab Eusebio, ejusque exscriptoribus, Florentio, & Mariano: a) *Ægyptiis, post Phœnices, mare obtinuerunt.* Syncellus hoc omisit. Non autem competit id temporibus istis, quæ *Primam Olympiadem* vulgarem, sed quæ vera *Olympiorum* initia, proximè præcesserunt.

Sesostris in Asiam reversus, egregia domini sui monumenta illic reliquit. Oram Asiæ Maritimam eo tempore tenuerunt Græci, Dores, Jones, Æoles. In Lydiâ regnabat nescio. quis ex Argonia Heracidae posteris. De Sesoistre. Herodotus, b) *Visuntur, ait, circa Joniam due hujus viri statuæ ex petris sculptæ; una quæ itur ex Ephefo in Phocæam; altera quæ ex Sardibus Smyrnam.* Utrobique vir magnitudine πέντηκῆς πωθημῆς quinûm palmorum insculptus est; dextrâ jaculum, sinistra arcum tenens; cateraque armaturam tam Æthiopicam quàm Ægyptiacam gestans: per pectora ab uno humero ad alterum, *Inscriptio sacris literis Ægyptiis est, quæ Græcè ita sonat.*

Ἐγὼ τὴν δὲ τὴν χώραν ἄμοιοι τοῖσι ἐμοῖσι ἐκπησάμην.
EGO REGIONEM HANC MEIS HUMERIS OBTINUI.

Quis verò, vel cujus fuerit, illic non apparet, sed alibi declaratur. Quidam ea conspicati, Memnonis imaginem esse conjeciant, à veritate multum deficientes. Diodorus dicit, statuam fuisse c) τῶ μεγέθει τέτρατοι πωλαίφαις μέγιστα τῶν τετραγῶν πηχῶν, ἤλικος ὦν καὶ αὐτὸς ἐτύχ.

a) Diod. Sic.
p. 35. d.

ἑπὶ γὰρ αὐτῶν, quaternos palmos proceriorem quatuor cubitis, quā ipse statura fuit. De illius staturā Eusebius, a) Σέσωσις λέγει γ' ἄρ' α) Syncell. νέλαι πηχῶν δ', παλαισῶν γ', δακτύλων β', Sesostris proceritas dicitur esse cubitorum 4, palmorum 3, digitorum 2.

Sesostris itaque omnia, inde Bithynum, hinc Lycium ad mare, imperio tenuit; quod de successore ejus mox dicitur.

Sesostris Colonia.

DE vetustioribus Ægyptiorum coloniis, in *Babyloniam*, & in *Graciam* deductis, b) supra differuimus. Duæ insuper, in hac b) p 107. Sesostris expeditione, memorantur Colonia; altera *Scytharum*, in *Parthiam*; altera Ægyptiorum, in *Colchidem*.

Epitomator Trogi Scythicæ Parthorum originis meminit, tam ubi de c) *Scythis* agit, quam ubi de d) *Parthis*. Apud Photium, e) c) Justin. 1. 2. *Arrianus in Parthico*, Πάρθους Φησὶν ἐκ Σεσώσιδος τῆς Αἰγυπτίων d) 41. b. βασιλέως καὶ Ἰανδύσου τῆς Σκυθῶν, διπλὸν τὸ σφῶν χωρὰς Σκυθίας εἰς e) Biblioth. τὴν νῦν μετοικῆσαι, narrat *Parthos*, tempore Sesostris Ægyptiorum cud. 58. p. 54. regis, & *Jandyfi Scytharum regis*, ex *Scythiâ*, eorum patriâ, in eum quem nunc tenent locum demigrasse. In Alexandrino Chronico, *Scytharum in Parthiam deductorum* numerus est 15000: & ad Sesostris tempora refertur migratio ista. Ætas autem Sesostris (ut solet à Græcis) ibi nimium quantum in anteriora protruditur. Q. Curtius hos Scythas Europæos fuisse censuit. f) *Tanaïs*, ait, *Europam* & f) L. 6. prop. *Asiam* medius interfuit; nec dubitatur, quin *Scythæ*, qui *Parthos* con- init. didere, non à *Bosphoro*, sed ex regione *Europæ* penetraverint. A migratione ortum est *Parthorum* nomen. g) Πάρθητοι (οἱ καὶ Πάρθοι) g) Steph. in. ἔθνη παλαιὰ μὲν Σκυθικόν, ὕστερον δὲ Φιγόν, ἢ μετοικιστῶν ἐπὶ Μή- Παρθο. δα κληθέν δι' ἄνω Μήδοις ἀπὸ τὴν φύσιν τ' αὐτὰς δεξιὰ μὲν γῆς, ἐξελώδης καὶ ἀγκυλώδης ἔσης ἢ ἀπὸ τὴν Φυγίαν, καθότι οἱ Σκίθαι τὰς Φυγάδας Πάρθους καλεῖσι, *Parthi*, gens olim *Scythica*, tandem fuerunt, vel transmigrarunt, sub *Medo*: sic dicti à *Medis*, propter naturam soli, in quo consederunt; quod paludosum est & humile; vel propter fugam: si quidem *Scythæ* fugitivos vocant *Parthos*. Græci fabulantur hunc h) *Medum*, *Medæ* filium, regioni nomen imposuisse. h) Strab. 1. 11. p. 526. b.

Bbb 3;

Colo-

a) Herodot. l. 2
c. 103.

Coloniam alteram constituit Sesostris, a) *cum è Thracià digressus retro abisset, & ad Phasin fluvium venisset.* De quâ, Non possum (inquit Herodotus) pro comperto dicere, utrum ipse rex Sesostris, exercitum suum dividens, aliquantulum copiarum reliquerit ad incolendam regionem; an aliqui militum, peregrinationis pertasi, circa Phasin fluvium subsisterint. De loco isto, in Orientalibus Euxini ponti partibus, Dionysius Periegetes.

b) Vers. 689.

b) Παρ' δὲ μυχὸν Πόντου καὶ χθόνα Τυδάριδάων
κόλχοι νασιτάσι μετήλυδες Αἰγύπτιοι. Prisciano interprete,
Intima sed Ponti, post fines Tyndaridarum (i.e. Diofcurias.)
Ægypto missi Colchi tenuere coloni.

c) Diod. p. 35. c. Neque satis rectè Diodorus dixit, c) *Ægyptiorum nonnullos, ad Meotim paludem relictos, Colchorum gentem constituisse.*

d) L. 2. p. 55. c. (de d) *Lazis agens Colchi dicuntur esse Ægyptiorum colonia. Ajunt enim, multo tempore ante Heroism (qui Jasonem comitabantur) adventum; immò ante Assyriorum imperium, & Nini & Semiramidis tempora, Sesostris quendam regem Ægyptium, ingenti indigenarum exercitu coacto, quum universam Asiam invasisset ac subjugasset, eo etiam loci venisse, & aliquam exercitus sui partem ibi reliquisse, atque inde Colchorum gentem deductam.* Epitome Trogi dicit, *Ægyptios invasisse Scythas an. 1500 antequam Ninus esset rex Assyriorum: e)*

e) Justin. l. 2.
c. 3:

Primus Scythis bellum indixit Vexoris (Sesostrim intellige) rex Ægypti: Qui cum (Scythas) tantà celeritate venire addidicisset, in fugam vertitur, exercituque cum omni apparatu belli relicto, in regnum se recepit. Scythas ab Ægypto paludes prohibere. Sed & qui Argonautica cecinerunt, Apollonius Rhodius, Valerius Flaccus; alii, Sesostrim Argonautis vetustiore faciant. Scilicet Sesostrim pro Danis fratre habuerunt.

f) Diod. Sic.
l. 4. p. 173.

g) Diod. ib.
p. 174. d.

h) Plin. l. 33. c. 3

Rex Colchorum vetustissimus fuit f) *Æetes Solis filius, pater Medæ, quæ Argonautis auxilio fuit, annis 282 ante hanc Sesostris expeditionem. Tunc temporis g) urbs Sybaris fuit Colchorum regia. Alii memorantur Colchorum reges, & divites, & fortes, cum quibus Sesostris haud æquo Marte dimicavit. h) Jam regnasset in Colchis Saluces; & Esobopes, qui terram virginem nactus pluri-*

num argenti aurique cruiffe dicitur in Sannorum (Soanum) gente, & alioquin velleribus Aureis inclyto regno. Sed & illius aurca camera, & argentea trabes narrantur, & columna atque parafata, victo Sefoftre Ægypti rege. Valerius etiam damni meminit, à Sefoftre his in partibus accepti.

———— a) Ut prima Sefoftris
Intulerit rex bella Getis; ut clade suorum
Territus, hos Thebas patriumque reducat ad amnem;
Phacidos hos imponat agris, Colchosque vocari
Imperet —————

a) Argonaut.
l. 5. v. 420.

Cæterum non obstante clade ista (neque enim gravis videtur) Sefoftris coloniam in Colchide constituit, occupatâ urbe *Æα*. b) b) Steph. Ait.
Αία πόλις Κόλχων κτίσμα Αιήτῃ, θαλάσσης ἀπέχουσα τῆς ἁγίας τριᾶκοντίας, ἣν ὠκεῖρρέσει δύο πῦλαμοὶ Ἴππος ὁ καὶ Κυάνειος περικύβτες ἀντιπλά χερρόνησον, Ἔα urbs Colchorum ab Æete condita, distans à mari stadiis 300, quam circumstant duo fluvii, Hippius & Cyaneus, qui istam peninsulam faciunt. Hujus urbis, hujus expeditionis meminit Apollonius Rhodius.

Ἀργοναυτικῶν Δ. vers. 272.

* Ἐνθεν δὴ ἵνα Φασὶ πέριξ ἁγῆ πᾶσαι ὁδοὶ σαί
Εὐρώπην Ἀσίην τε βίη, καὶ κρηταὶ λαῶν
Σφωιτέρων ἴαρεται τε πεποιθότα. Μυριάδ' ἄστῃ
Νάσασατ ἐπιχώμεθ'. τὰ μὲν ἢ πόδι ναιεταίσιον
Ἡὲ καὶ δ. Πηλὺς γὰρ ἄϊλιν ἐπενήνοθεν αἰών.
Ἄϊα γὰρ μὲν ἔτι νῦν μὲν εἰς ἐμπέδον, ἠγωνίστε
Τῶν δ' ἀνδρῶν ἕς ὅγε καθίστατο ναιετῶν Ἀϊαν.
Οἱ δὲ τοὶ γράψις πατέρων ἔθεν εἰρῆου.
Κύβριας, οἷς ἐνὶ πᾶσαι ὁδοὶ καὶ πείρατ' ἔασον
Ἰγῆς τε τραφερῆς τε πέριξ Ἰππαισι μετρίσιον.
*Inde quendam ajunt circumcirca per agrasse
Totam Europam & Asiam, vi & virtute copiarum
Suarum, & audacia fretum. Is innumeras urbes
Invadens subegit, quæ aut alicubi incoluntur,
Aut non. Nam satis longa et as interfuit.*

Æα

*Æa quidem adhuc manet firmiter: & posteri illorum,
Quos ille iussit inhabitare Æam
Descriptas Majorum servant
Tabulas, in quibus omnia sunt itinera, & fines
Maris Terraque circumquaque profecturis.*

a) *supr. p. 248.* Poeta quidem *Sesoftrim* non nominat, sed per res gestas eum graphicè describit. Vetus Apollonii Scholiastes, ex a) citato *Dicaarchi* loco, illum vocat *Sesonchosin*, totius *Ægypti regem*, qui omnem *Asiam* & plurimum *Europæ* subjugavit. Quo quidem nomine *Sesoftrim* intelligi innuit, imò probat; tum ex *Hærodoti*, qui *Sesoftrim* (non *Sesonchosin*) *stelas cum mulieribus posuisse* refert; tum ex *Theopompo*, qui libro tertio illum *Sesoftrim* vocat.

b) *sup. p. 242* Ex longinquis *Sesoftris* itineribus enatum est *Geographia* studium, b) cui deinceps *Ἱερογγραμματοῖς* *Ægyptii* operam impensè dederunt. Cujus rei testis luculentus est c) *Eustathius*. *Σέσωσος δὲ Φαοῖν, ὁ Αἰγύπτι. Ὁ πολλὰ πρὸς ἑλληνικῶς γῆν, πῖναξί τε δέδωκε ἢ πρὸς ἰσθμὸν, ἢ τὴν πινάκων ἀναγραφήν ὅσα Αἰγυπτίοις μόνον, ἀλλὰ καὶ Σαύδαυς εἰς Ἰαόμα μετὰ δόδοιαι ἠξίωσεν, Sesoftris* *Ægyptius*, ut *ajunt*, cum multum terrarum peragrasset; itinera tabulis edidit; & tabularum descriptionem non solum *Ægyptiis*, sed & *Scythis* in admirationem impertiri dignatus est. *Scythæ* hi sunt *Colchi*, *Æam* incolentes, quorum posteri *χρᾶπις πατέρων ὕβριος* habuerunt.

Tabulæ istæ *Geographicæ* (à *Colchis* conservatæ) non leve sunt originis *Ægyptiacæ* argumentum. Sed & alia profert *Herodotus* indicia, per quæ d) *Colchi* videntur esse *Ægyptii*; ipsique *Ægyptii* illos ex *Sesoftris* exercitu fuisse opinantur. 1. Utrique sunt *μελάχροος καὶ ἐλότρειχες*, atrii coloris, & crispî capillitii. 2. *Colchi*, *Ægyptii*, & *Æthiopes* soli mortalium ab initio pudenda circumcidunt. 3. Utrique *linum* eodem modo elaborant. 4. *Καὶ ἡ ζωὴ πᾶσα ἔῃ γλωσσᾶ ἐμφορῆς ὅτι ἀδελήλοισι, Et vita omnis & lingua apud utroque similis est.* Ad probandam hanc cognationem, *circumcisionis* argumento utuntur etiam e) *Diodorus* & f) *Josephus*.

e) *supr. p. 24.*
f) *Antiq. l. 8.*
c. 4.

Reditus Sesoftris.

g) *Diod. Sic.*
l. 1. p. 35 d.

Sesoftris, g) cum benignè se gessisset erga omnes eos quos sibi subdidisset, & expeditionem perfecisset, ἐν ἑτασιν ἐννέα, novem annorum

spatio; imperavit Gentibus munera, pro facultatum modo, in Ægyptum annuatim perferre. Ipse cum immensa captivorum spoliisque multitudinem in patriam rediit, rerum gestarum magnitudine omnes ante se reges supergressus. Non dissimilia sunt quæ habet a) *Africanus* (& ex eo *Eusebius*) *Ἐν ἐνιαυτοῖς ἐνέκα*, annis novem (*Sesostri*) *ἑτάσθη* totam subjugavit Asiam, & in Europâ Thraciam; adeo ut ab Ægyptiis, post *Osirim*, primus haberetur. Illi enim *Osirim* cum exercitu totum terrarum orbem peragrâsse fabulantur.

Reditum acceleravit fratris perfidia. Quum enim in Asiam profecturus esset *Sesostri*, sive *Sethosis*, ille (sicut refert *Manetho* apud b) *Josephum*) fratrem *Armaim* Ægypto præfectum constituit, & b) *con. Apion. p. 1041.* regalem potestatem ei contulit omnem, præter *Diadematis* usum; jussitque illum *Regina liberorum Matri injuriam non inferre*; & à *Concubinis regis abstinere*. Cum autem satis longo tempore *Rex* abesset, *Armaim* in Ægypto relictus, contra fratris jussa, omnia audacter perpetravit. Nam & *Reginam violavit*, & *concubinis aliis promiscue usus est*: Sumpsit etiam, amicorum suâsu, *Diadema*, & *fratri rebellavit*. Summus autem Ægypti *Sacerdos* per literas *Sethosi* notum fecit, fratrem *Armaim* rebellasse. Ille protinus *Pelusium* properavit, & regnum suum recuperavit.

Ibi tamen in magnum vitæ discrimen incidit. c) *Dum enim*, c) *Diod. l. 1. Sesostri*, à magnâ expeditione reversus, in Ægypto commoraretur circa *Pelusium*, Frater ipsum cum uxore & liberis convivio exceptum insidiis appetebat. Illis enim à potu largiore consopitis, hic magnam sicca arundinis vim, jam pridem ad hoc destinatam, tabernaculo Regis nocturno circumgessit atque incendit. Igne igitur subito accenso, satellites regis, vino graves, opem segniter ferebant. *Sesostri* verò manibus porrectis vota pro filiorum & uxoris salute suscipiens, per flammam evasit; & sic præter spem servatus, Donariis tum alios Deos, tum *Vulcanum* maxime veneratus est, utpote cujus beneficio salus ipsi contigisset.

Sacerdotes, de evadendi modo, *Herodoto* imposuisse videntur. d) *Dicebant enim Sesostri* redeuntem, & multos devictarum regionum populos reportantem, quum in reditu *Daphnas Pelusias* venisset, à *Fratre*, quem Ægypto præfecerat, unâ cum liberis invitatum fuisse; & cum ille domum materiam circumstipasset, struemque incendiasset, *Sesostri*, re intellectâ, cum uxore, quam secum duxerat, protinus deliberasse, & eâ suadente, ex sex liberis, duos super ignem extendisse, & super illos

Cc c

(quasi

(quasi per pontem) ipsos transeuntes evasisse. Eo modo duobus filiis exustis, ceteri cum patre servati sunt. Sesostris in Ægyptum reversus ultionem de fratre sumpsit.

a) *Joh. c. 47. p. 1041.* a) Manetho (ex Græcorum Mythologiâ, non ex Ægyptiorum scriniis) *Armain* hunc *Danaum* illum fuisse tradidit, qui b) *supr. p. 129.* olim in Græciam navigavit: unde tanta est apud Græcos Ægyptiorum temporum confusio.

c) *Died. l. 1. p. 36. 4.* Sciostris domum reversus c) omnia per Ægyptum templa eximiiis donariis maribusque exornavit; & fortissimos militum pro merito donis honoravit. Sane ab expeditione istâ non tantum exercitiâ, rebus præclare gestis opibusque ingentibus parvis, gloriose rediit; sed etiam universa Ægyptus variis commodis inde referta fuit. Sesostris à bellicis negotiis desistens, Commilitonibus quidem rebus secundis bonisque parvis fruendi potestatem concessit: ipse verò, cum esset gloria studiosus, & aeternæ memoriæ cupidus, Opera magna, & tam ingenio, quàm sumptu miranda molitus est; sibi immortalis gloriâ, Ægyptiis securum laboris levamentum in omne tempus comparans.

d) *Ib. p. 37. b.* d) Quamquam verò multa atque præclara de Sesostris ferantur, id tamen omnium μεγαλοπέπεσταιν, magnificentissimam (immo superbissimum) videtur, quod circa ἡγεμόνας Regulos, in profectibus Regis, peragi solet. Nam qui devictarum gentium Regna illius indulgentiâ tenebant, aut alioqui maximas præfecturas acceperant, statim temporibus in Ægyptum dona ferebant. Quos Rex excipiens, ceteris quidem honoravit, & eximie provexit; quando verò Templum vel urbem ingredi placeret, equos à quadrigis solvens, pro illis, quaternos Reges ac Principes subjugare solebat: omnibus (ut existimabat) manifestum faciens, quòd cum potentissimos & totius orbis illustrissimos debellasset, neminem haberet in Virtutis certamine sibi comparandum. Verùm superbiæ imputationem non evasit. *L. 33. c. 3.* Sesostris (inquit e) Plinius) Ægypti Rex tam superbus, ut prodatur armis quibusque sorte Reges singulos è subjectis jungere ad currum solitus, sicque triumphare. Et *Lucanus*:

f) *L. 10. v. 276.*

f) Venit ad Occasum, Mundig, extrema Sesostris;
Et Pharios currus Regum cervicibus egit.

Vox *Pbarius*, de Sefostre satis prolepticè usurpatur.

Ad secundam hujus Regis fortunam adjici potest, quòd, illo regnante, a) *Avis Phœnix in Ægyptum venerit. Sacrum Soli id animal, colore ac distinctu pinnarum à cæteris avibus diversum. De numero annorum varia traduntur; maximè vulgatum, quingentorum spatium: Sunt qui adseverent, 1461 interjici (juxta $\delta\pi\omega\nu\alpha$ (ἑξαοὺν b) Zodiaci) alitesque Sefostride primùm, post Amaside dominantibus; dein Ptolemæo, qui ex Macedonibus tertius regnavit, in Civitatem, cui Heliopolis nomen, advolasse; multo cæterarum volucrum comitatu, novam faciem mirantium. Tandem imperante Tiberio, c) *P. Fabio, L. Vitellio Coss. Phœnix in Ægyptum venit. Sed antiquitas quidem obscura: inter Ptolemæum & Tiberium minus ducenti quinquaginta anni fuerunt. Unde nonnulli falsum hunc Phœnicem, neque Arabum è terris credere, nihilque usurpavisse ex his qua vetus memoria firmavit. Confesso quippe annorum numero, ubi mors propinquet, suis in terris struere nidum, eique vim genitalem adfundere; ex qua factum oriri; & primam adulto curam sepeliendi patris; neque id temere, sed sublato murræ pondere, tentatoque per longum iter; ubi par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus, inque Solis aram perferre, atque adolere. Hac incerta & fabulosis aucta. Cæterùm, aspici aliquando in Ægypto eam volucrem, non ambigitur.**

Ad

SECULUM XV.

Opera Sefostris.

Quamdiu vixerit Sefostris, incertum: illum vitam suam in hoc Seculum produxisse indubitatum est. Bella gessit juvenis; provectiore ætate, otii Opera peregit. Illius autem Opera vel rem Divinam spectant, vel Militarem, vel Civilem.

Primùm igitur à Diis exortus, Tempa construxit, in omnibus Ægypti urbibus; Deo, quem singuli maximè colerent. Verùm Ægyptiorum neminem ad labores assumpsit; sed cuncta Captivorum opera perfecit. Ideo Templis omnibus adscripsit;

Ccc 2

ou.

οὐδείς ἐγγώρει εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε.

NEMO INDIGENARUM HUC IMPENDIT LABOREM.

a) Herodot.
1.2.c.110.

In urbe Memphi, a) ante Templum Vulcani, statuas crexit, ex integris saxis, duas quidem tricenūm cubitorum; unam, suam; alteram, uxoris; filiorum autem, qui fuerunt quatuor, totidem statuas vicenūm cubitorum. Ingentia hæc donaria b) Vulcano dicata sunt à Sefostre, ob suam, uxoris, & filiorum salutem; quum insidias, quas Frater ei struxerat Pelusii, irritæ factæ essent.

e) Herod. 1.2.
c.110.

c) Longo post tempore, cum statua Darii Perse huic Sefostris statuæ anteponeretur, id haud ferens Vulcani sacerdos negavit, nec tales Dariūm gessisse, quales gessisset Sefostris Ægyptius, qui tum alias nationes, non pauciores quàm Darius, tum etiam Scythas subegisset; Dariūm verò Scythas vincere non potuisse: ideoque iniquum esse, ante hujus donaria sisti illius, qui hunc rebus gestis nequaquam superasset. Dicunt, d) Dariūm hæc æquo animo tulisse. Adjicit Diodorus, illum d) ingenuâ libertate dixisse, se conaturum, ut illo non sit posterior, si tantundem vitæ sibi contingat, ac jussisse, res parili ætate gestas comparari. Id enim esse justissimum virtutis examen.

d) Diod. p.37.
d.

e) Diod. ibid.

Sefostris præterea crexit e) Obeliscos duos è duro lapide, altitudine centum & viginti cubitorum, quibus inscripsit τὸ π μεγίστου δωάμεως, καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ σούων, καὶ τὸν δευθμόν τῶν καταπολεμηθέντων ἐθνῶν, Potentiæ magnitudinem, vestigalium copiam, & gentium debellatarum numerum.

f) Am. Marcell.
1.17.p.92.

f) Augustus Cæsar Obeliscos duos ab Heliopolitana civitate transfulit; quorum unus in Circo Maximo, alter in Campo locatus est

g) Plin. 1.36.c.9

Martio. g) Is autem Obeliscus, quem Augustus in Campo Martio statuit, excisus est à Rege Sefostride. Augustus jactis in terram fundamentis ad altitudinem rei imposta, ei addidit mirabilem usum Horologii

h) Fulv. 1.4.
c.30.

h) Andreas Fulvius in Obelisci hujus basi hanc legi Inscriptionem.

CÆS. DIVI F. AUGUSTUS
FONT. MAX. IMP. XII. COS. (XI.) TRIB. POT. XV.
ÆGYPTO IN POTESTATEM POPULI ROMANI REDACT.
SOLI DONUM DEDIT

Hodie

Hodie (testatur ille) in multas partes confractus, terrâ obrutus jacet ad pedem Acetorii montis, versus Tiberim. Eadem fuit Inscriptio Obelisci alterius, in Circo positi, quem Sixtus V.P. (Anno Domini 1589) ad Portam Populi erexit.

a) *Ex Syenite lapide, circa Syenem Thebaidis, trabes fecere Reges quodam certamine, Obeliscos vocantes, Solis numini sacratos. Radiorum ejus argumentum in effigie est; & ita significatur nomine Ægyptio. Primus omnium id instituit Mitres, qui in Solis urbe regnabat, somnio jussus; & hoc ipsum inscriptum est in eo. Etenim sculptura illa effigiesque, quas videmus, Ægyptiæ sunt litera. De ætate Mitris non liquet: Sesostris itaque primus haberi potest, qui Obeliscos posuerit.*

a) Plin. l. 36. c. 8.

Ægyptiorum Militia.

Ægyptus tum ob b) equorum abundantiam, tum vetustissimam equitandi peritiam celebratur. c) *Dicæarchus, πρώτον Φασισι Σεσυχασίδα Ἐρηκέαι Ἰπῶων ἀνθρωπον ἐπιβάειν. οἱ δὲ ταῦτα εἰς ἄρην ἀναφέρουσιν, Sesonchosidem artem equitandi primum invenisse ajunt: alii autem ad Orum referunt. Non multum interest; cum (ex Dicæarchi d) chronologiâ) Sesonchosis successerit Oro. Fabulantur Ægyptii e) *Osiridem ex Inferis Oro adfuisse, ut eum ad bellum institueret; & rogâsse, Quodnam animal ad pugnam cunctibus censeret utilissimum; cumque Orus respondisset, Equum; Osiridem miratum fuisse, & ambigisse, cur non dixisset Leonem potius, quam Equum? Orum regeffisse, εἰς λέων μὲν ὠφέλιμῳ ἐπιδορυμῶ βοηθείας, ἵπῳ δὲ ἰσχυρόν τε ἀσπασαί τε καὶ ἀναλώσαι τὴν πολέμιον, Leonem illi utilem esse qui indigeret auxilio; Equum autem ad hostem fugientem perendum. Quo responso Osiridem delectatum fuisse, quasi Oro ad pugnam satis instructo. Et in symbolis, f) ἀνδρείας καὶ παρρησίας ἵπῳ ἔ, fortitudinis & audacia Equus erat Symbolum.**

b) Supr. p. 340. c) Schel. Apoll. Rhodii, l. 4. v. 275. p. 412.

d) Supr. p. 248. e) Plutarch. de Iside, p. 318. b.

f) Clem. Alex. Strom. 5. p. 567. a.

Sesostris autem g) *non tantum res bello clarissimas gessisse ferunt, sed etiam πρὸ τοῦ μάχιστον ἔθνη νομοθεσίας συστήσασθαι, καὶ αὐτὸν πόλεμῳ τὰ πρὸ τῆν στρατείας πάντα ἀποσομῆσαι, Militari ordini leges instituisse omniaque ad militiam pertinentia pulcherrime disposuisse.*

g) Diost. Sic. l. 1. p. 59. d.

Herod. l. 2,
c. 164.

Sunt in *Ægypto VII hominum genera*; ἱερεῖς, Sacerdotes; primi loco & dignitate; Secundi, μάχιμοι, Milites; Inferioris longè conditionis sunt Βασίτοι, Συβῶται, Κάπηλοι, Ἐρωλυεῖς, Κυβερνῆται, δὸν τῶν τεχνέων, à suis artificiiis denominati; neque ad rem præsentem attinent.

a) Ib. l. 6. c. 31.

a) Οἵ τε Ἐρμοτύβιες καὶ οἱ Καλαστρίες καλεῖσθαι Μαχαιοὶ Φόροι, εἰσὶ Αἰγυπτίων μοδοὶ μάχιμοι, Hermotybies, & Calastries qui vocantur Ensfieri, soli sunt Milites ex *Ægyptiis*. Isti autem b) milites Καλαστρίες διέει, & Ἐρμοτύβιες sunt horum Nomorum. Nam *Ægyptus omnis in Nomos* (sive Præfecturas) distincta est.

b) Ib. l. 2. c. 164

c. 165.

Hermotybiorum hi sunt Nomi; Busrites, Saites, Chchemnites (in Thebaide) Papremites, Insula Prosopitis, qua vocatur Natbo ex dimidiâ parte. Ex his Nomi Hermotybies, quum plurimi, sunt 60000; quorum nemo quæstuarii opificii quippiam didicit, sed omnes rei militari vacant.

Herodot. l. 2;
c. 166.

Calastriorum hi sunt Nomi alii; Thebaus, Bubastites, Aphbites, Tanites, Mendefius, Sebennites, Athribites, Pharbæthites, Thmuites, Onuphites, Anytius, Myecphorites, qui in Insula est, Bubasti urbi opposita. Hi Nomi sunt Calastriorum, qui dum coguntur quoad possunt plurimi, sunt virorum 250000. Neque illis fas est artificio ulli operam dare, sed solum rei militari vacare; filio à patre discente.

c. 167.

Apud Thracas etiam, Persas, Scythas, Lydos, & omnes sævè barbaros, illi qui artificia distunt, eorumque liberi, pro ignobilioribus civibus habentur; generosiores autem ii, qui ab operibus manuaris abstinent; præsertim qui rei militari vacant. Id didicerunt Græci omnes, maxime Lacedæmonii: Corinthii verò, opifices minimum contemptui habent.

c) Plutarch. in
Lycurgo,
p. 41. f.

c) Ferunt Lycurgum, in *Ægypto*, τὴν δὸν τῶν ἀλλῶν ἡρώων τὸ μάχιμος ἀπέειπον segregationem militum ab aliis hominum generibus admodum probasse: in Spartam traduxisse; & illiberales artifices separasse. Neque Militibus solum, sed etiam Artificibus vetitum est paternum vitæ institutum deserere. d) Dicaearchus dicit Sesonchosidem (Sesostriam) leges dedisse, ὡς ἐμνηθένα πατρίων τῶν πατέρων τέχνων. Τῶν δὲ ὡς τοῦ δέχων εἶναι πλεονεξίας Neminem paternam artem relinquere. Id enim existimabat esse principium avaritiæ.

d) Schol. Apol.
Rhodii, ut
suprà.

e) Herod. l. 6.
f. 60.

e) In hoc etiam cum *Ægyptiis* congruunt Lacedæmonii: eorum præcones, tibicines, & coqui in paternis artificia succedunt; & coqui

cogunt;

coquoꝝtibicen ex tibicine; præcon ex præcone gignitur, neg, κτ' λαμπρο-
Φαύλω, propter vocalitatem ulli aliis insidiantes seipsos ingerunt, sed in
paterno opere perseverant.

Militibus autem istis solis Ægyptiorum, præter Sacerdotes, concessum est premium; ut essent singulis arura XII à vectigali immunes. (Est autem Arura 100 cubitorum Ægyptiorum quoquo versus, & cubitus iste par Samio.) Exemptio ista universis data est; hæc verò per vices fruebantur. Mille Calasiriòrum, & alii totidem Hermorybiorum annuo Satellitum munere circa Regem fungebantur; quibus, præter aruras, dabantur viritim quotidie panis tosti quinamma, bubula carnis bina, vini δρυσηρες quatuor. Hæc Sacerdotibus assidue præbebantur.

Herodot. l. 2.
c. 168.

Sesostris itaque Commilitonibus suis, tam ducibus secum educatis, quàm aliis bene meritis, Feuda militaria concessit, à vectigalibus immunita, & jure hæreditario tenenda. Quibusdam Calasiriòrum cohortibus assignatus est Nòmus Thebaus; ut Hermorybiis, Chemmites (sive Panopolites) in Thebaide pariter, ut illi præstò essent Regi. Milites reliqui in Ægypto Inferiore unà collocati sunt. In eà enim sunt Nomi, præter Thebaum & Chemmitem omnes quos recitavimus; de quibus mox accuratiùs. Ingens hic exercitus in Insulâ Δέλτα quasi in castris metatus est, hinc Pelusiaco, inde Canobico Nili alveo vallatus; ad Orientem Calasirii, ad Occasum Hermorybii.

Sesostri quidem fuit hoc insigne magnanimitatis, & erga milites sibi devinctissimos gratitudinis argumentum; utrùm verò consilio maturo, & posteris salutari, hoc statutum sit, dubitare licet. Satis notum est, Milites, otio emollescentes, disciplinam detrectare; opulentiam superbientes, auctoritatem contemnere; junctarum virium fiduciam in seditionem pronos esse. a) Sennacharibo Assyriorum rege Ægyptum invadente, militaris iste Ægyptiorum ordo Sesthoni Regi opitulari noluit. Sanè ex intestinâ rebellionem videretur evenisse; ut, pessundatâ paulò post Majestate Thebanâ, plurimi in Ægypto pullularent Reguli.

Herod. l. 2.
c. 141.

NOMOI Ægypti.

Sesostrem ferunt, Ægyptum b) in omnes Ægyptios distribuisse, b) l. c. 109.
Σκληρον ἴσον ἐκάστῳ πτεράγων διδόντα: καὶ ἀπο τῆς τῆς πρῶτης πύλης

ποιήσασθαι, ἐπιτιθέμενα ὄποφορῶν ἑπιτελέειν καὶ ἐνιαυτῷ, *per sortem data viritum aqua soli quadrati portione, atque inde vestigal instituisse; imposita pensione certa quotannis pendenda. Lex agraria non Sacerdotes solos, aut Milites, sed & universam spectabat plebem; plebs autem sola vestigal solvebat.*

a) Herod. ib.

a) *Si fluvius alicujus sortem decurtasset; is Regem adiens rem indicat; Rex metatores mittebat ad inspiciendum, quanta esset solis diminutio, ut vestigal pro residui proportione taxaretur. Atque hinc mihi videtur Γεωμετρία Ὀρεθείου, ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπελθεῖν, b) Geometria inventa, in Graciam transisse. Nam Polum & Gnomonem, & XII dici partes Graci à Babyloniis didicerunt.*

b) (supr. p. 37. & 240

c) Diod. l. 1. p. 37. 2.

Et si Sesostris non primus fuerit Regum, qui post exaëtos Pastores totam Ægyptum sub ditione tenuerunt; hoc tamen ille primum post se reliquit Monarchiæ argumentum; quod ad faciliorem Regni administrationem, c) τὴν χώραν ἅπαντα εἰς ἑξήκοντα μέρη διελών, *totam Ægyptum in XXXVI partes distribuens, quas Ægyptii Νομοὺς vocant (Præfecturas, Plinius) ἐπέστησεν ἅπαντο Νομαρχίας, τὰς ἑπιμελητομίας τῶν τε προσόδων τῶν βασιλικῶν, καὶ διοικήσασθαι ἅπαντα καὶ τὰς ἰδίας μερίδας, singulisque Præfectis imposuerit, qui redditus Regis curarent, & suo quisque Nomo omnia administrarent.* Juxta d) tripartitam veteris Ægypti distributionem distinguebantur Nomi XXXVI. c) Ἡ δὲ χώρα τὴν ἡμῶν πρώτῳ διαίρεσιν εἰς Νομοὺς ἔχει. δέκα μὲν ἢ Θηβαίαι· δέκα δὲ ἐν τῷ Δέλτῳ· ἑκατάδεκα δὲ ἢ μετὰ ζῦ, *Regio primum divisa est in Nomos: Thebais in X; Delta in X; intermedia in XVI.*

d) (supr. p. 25. e) Strab. l. 17. igit.

Nomorum nomina, ab Herodoto prolata, videntur esse Ægyptia. Vixit enim ille sub Artaxerxe Persâ, annis circiter 550 post expeditionem Sesostris in Asiam; & vetustissimus est Græcorum, qui res Ægypti nobis tradiderunt. Leguntur etiam apud Strabonem, Plinium, Ptolemæum, reliquorum Nomorum vocabula; sed Græcè traducta, & ad Lagidarum tempora accommodata. Sit operæ pretium omnia inter se comparare. Cùm verò Nomi, militibus attributi, ἐν τῷ Δέλτῳ (id est, inter Nili fluentia) positi sunt; par est, ut Nilii alveos & Ostia lustremus,

Nili

Nili Ostia.

SEPTEM celebrantur Nili Ostia, de quibus Herodotus. a) L. I. c. 17. Nilus à Casadupia incipiens, mediam interfluit Ægyptum; uno quidem alveo usque ad Kerasorum urbem; inde autem triparsito. Alveus ad Auroram vergens, Pelusiacum ostium; alter ad Vesperam, Canobicum nominatur; tertius medium Delta scindens, neque aqua neque celebritate minor, vocatur Sebennyticum ostium; à quo derivantur due alia ostia in mare ferantia, quorum unum Saiticum (foras Taniticum) alterum Mendesium appellatur. Sed Bolbitinum ostium & Bucolicum non sunt nativa ostia, sed effossa. Quod de duobus amnibus, à Sebennytico profluentibus, hic dicitur, cum istis, quæ ex Ptolemæo nos proferenda sunt, non satis convenit. Neque est quisquam veterum, qui Saitici ostii meminerit: Taniticum, quod hic desideratur, agnoscunt omnes. Itaque pro Σα-- reponendum videtur Τα-- b) L. 17. p. 801
 νικιόν ὄμμα, ὁ πηγὴ Σαίτικόν λέγεται. Frustra quidem: Ταίς ad Ortum est, & juxta Pelusium; Σαί, ad Occasum, & juxta Canobum, posita. Porro ostium quod Herodoto Βυκολικόν, Diodoro & Straboni, Φατικόν Plinio, Phatnicum; Ptolemæo, Παθμητικόν dicitur. De cæteris ostiorum nominibus benè convenit.

Sunt igitur Nili ostia, 1. Canobicum, quod & Heracleoticum; 2. Bolbitinum; 3. Sebennyticum; 4. Bucolicum, quod & Phatnicum; 5. Mendesium; 6. Taniticum; 7. Pelusiacum. Bolbitinum & Bucolicum, ex Herodoti sententiâ, ὅσα ἰσχυρὰ ἔμμεναι ἔστι, αἰδ' ἄρυκτὰ, non nativa ostia sunt, sed manu facta; & ad Sesostris quidem ætatem referri possunt. c) Aristoteles, φαίνε' καὶ τὰ ὄμματα πάν c) Meteorolog
 τα, πλὴν ἐνὸς τῷ Κασσιόποδι χερσὶ ποιήτα καὶ ἐ τῷ καταμοδ' ὄντα. 1. 1. c. ult.
 Omnia Nili ostia, præter unum Canobicum, non ab amne sed manu fa- p. 424. a.
 cta videntur. Sunt & alia minoris famæ effossa Nili ostia, Πινέπι-
 μι & Δίοκλ. Ptolemæo sunt ἑξ ὀδοσῶματα, inter Sebennyticum &
 Pathmeticum. Nili Ostia, ait d) Plinius, XI reperiuntur, quatuor d) L. 5. c. 30.
 quæ ipsi falsa ora appellant, sed celeberrima VII.

Ægyptus Inferior.

ÆGYPTI pars inferior latissimè patet; tum intrâ τὸ Δέλτα; c) Ptol. I. 4.
 tum extra, ab utroque latere. Macdonibus e) Magnum c. 5. p. 105.
 Dd d Delm

Delta vocatur id juxta quod Magnus fluvius (qui dicitur $\Delta\gamma\alpha\delta\omicron\varsigma$ $\Delta\alpha\iota\mu\omega\nu$, & defluit per ostium Heracleoticum) divertitur in fluvium *Bubastiacum*, qui per ostium *Pelusiacum* effluit. Ita a) inferiorem *Egypti* partem Nilus, dextra laeva que divisus, amplexu suo determinat; *Canopico* ostio, ab *Africa*; ab *Asia*, *Pelusiaco*; 170 M. Passuum intervallo. Quam ob causam inter *Insulas* quidam *Egyptum* resuleret, ita se findente Nilo, ut triquetram terra figuram efficiat. Ideo multi *Græcalitera* vocabulo *Delta* appellavere *Egyptum*. Mensura ab unitate alvei (unde se primum findit in latera) ad *Canopicum* ostium, 146 M. ad *Pelusiacum* 256 M. est.

b) Ptol.
c) Herodot.

Interamnensis hæc regio aliis omnibus divisa est; quorum tres præcipue celebrantur. Primus $\Theta\epsilon\rho\mu\theta\eta\alpha\iota\omicron\varsigma$ $\pi\omicron\tau\alpha\mu\omicron\varsigma$ b) dicitur: qui juxta c) $\tau\omicron$ $\omicron\zeta\upsilon$ acumen $\tau\omicron$ $\Delta\epsilon\lambda\tau\alpha$ divertitur à *Canobico* versus *Septentriones*; & medium *Delta* seindens, exit in mare per ostium *Sebenniticum*. Alter fluvius $\Lambda\theta\epsilon\rho\epsilon\lambda\iota\alpha\omicron\varsigma$ dicitur; quod ex *Bubastiaco* fluat per *Asbribin* urbem; exit per $\Pi\upsilon\epsilon\pi\iota\mu\iota$ $\chi\lambda\omicron\delta\omicron\gamma\omicron\mu\omicron\nu$. Tertius $\beta\upsilon\sigma\iota\epsilon\sigma\tau\iota\kappa\omicron\varsigma$ vocatur; qui ex *Bubastiaco* effluit, per ostium *Patbmeticum*; adde & *Mendesium*.

d) Ptol. l. 9. c. 5.
R. 105.

Juxta Fluviorum horum intervalla disponuntur Nomi. d) *Inter Bubastiacum*, & *Busiriticum* sunt urbs *Tanis*, & *Tanites* *Nomus*; *Pharbatbus*, & *Pharbatbites*; $\Pi\alpha\nu\epsilon\Phi\upsilon\sigma\iota\varsigma$ urbs, & $\mathcal{N}\epsilon\sigma\tau$ *Nomus*. *Inter Busiriticum* & *Asbribiticum* sunt $\Theta\mu\upsilon\iota\varsigma$ urbs, & *Mendesium* *Nomus*; *Busiris* & *Busirites*; *Onuphis* & *Onuphites*; *Leontopolis* & *Leontopolites*; *Asbribis* & *Asbribites*; *Sebennytus* & *Sebennytes* superior. *Inter Asbribiticum* & *Thermuthiacum* sunt $\Pi\alpha\chi\upsilon\alpha\mu\upsilon\mu\iota\varsigma$ urbs, & *Sebennytes* inferior; $\epsilon\omicron\iota\varsigma$ & $\epsilon\omicron\iota\tau\iota\varsigma$; $\tau\alpha\chi\alpha$ urbs, & $\Theta\theta\epsilon\mu\epsilon\upsilon\theta\iota$ *Nomus*. *Inter Thermuthiacum* denique & *Canobicum* sunt *Sais* & *Saites*, *Cabasas*, & *Cabasites*; urbs *Naxis* & *Prosopites* *Nomus*; urbs *Butus*, & $\Theta\theta\epsilon\nu\omicron\tau\iota\varsigma$ *Nomus*; & in angulo, *Menelais*, & *Menelaites*.

Inter Nomos à *Sefostre Calasiris* attributos, *Bubastites* quidem, *Tanites*, *Pharbatbites*, *Mendesium*, *Sebennytes*, *Asbribites* (qui *Plinio* & *Stephano Atharrabites*) atque *Onuphites*, ex *Strabone*, *Plinio*, *Ptolemæo* benè noti sunt. ΑϞϞϞ etiam *Herodoti* videtur esse $\mathcal{N}\epsilon\sigma\tau$ *Ptolemæi*. $\Lambda\Phi\eta\tau\iota\varsigma$ alibi non legitur: sanè *Pbrba* fuit *Egyptiorum* numen; & nisi nomus hic sit *Phchemphu* *Plinii*; $\Theta\theta\epsilon\mu\epsilon\upsilon\theta\iota$ *Ptolemæi*, ubi collocandus sit, planè nescio. $\text{Μυση}\rho\alpha\phi\eta\tau\iota\varsigma$ *Nomus*, cum sit *Insula Bubasti* urbi opposita, forsitan *Pharbatbites* nomus posthæc

adjecta fuit. *Θμυσιτης nomus* Herodoto diversus est à Mendefio; Ptolemæo autem *Θμυσις* est *Mendefii Metropolis*. Mendefii Pana- a) *supr. p. 19.*
 a) colunt & Hiscum, b) *ὅτι τράγος καὶ ὁ Πᾶν Αἰγυπῆσι Μέν-* b) *Herodot.*
δης, Et hircus & Pan Ægyptiacè vocatur Mendes: Sed & c) *Thmu-* l. 2. c. 46.
is interpretatur hircus. Itaque vel Herodotus duos nomos ex uno c) *S. Hieron.*
 facit, vel duo nomi tandem in unum redacti sunt. *Jovin. l. 2.*
p. 524. b.

Ex Nomis qui *Hermotybiis* assignati sunt, *Bufrites, Saites, & Profopites* sunt notiores. Urbs *Πάπυρις* d) *Herodoto* celebra-
 tur: ibi *πανηγυρίζουσι τῷ Ἀρειῷ, Festum agunt Marti: in eo Nomo* e) *e) c. 71.*
Hippopotami sacri sunt. f) *Ἐν Παπυρήμι, In Papremite Nomo Acha-* f) *Ib. l. 3. c. 12.*
menes-Darii Fil. ab Inaro Libye praelio occisus fuit. Inaro mox capro,
 & in crucem acto, forsan urbs *Papremis* à Persis deleta fuit. Sanè
 Recentiorum nemo illius Nomi meminit. Præterea *Hermotybio-*
rum fuit *Ναῦα, τὸ ἤμισυ.* Dimidiata hæc portio demonstrat, Delta
 non fuisse totum militibus distributum: Unde quidam inter Nili
 flumina censentur Nomi, *Xoites, Leontopolites, Cabasites*; quorum
 omninò nulla est apud Herodotum ratio.

Extra flumen Bubaftiacum quatuor numerantur Nomi; *Βυ-*
bastites quem dixi: *Sethroites*, cujus Metropolis g) *Sethron*, g) *supr. p. 108.*
 Græcè *Pelusium*; sed Ptolemæi ætate, *Ἡρακλέως μικρῆ πόλις, Par-*
να Heracleopolis: tertius, *Heliopolites*: quartus, *Arabicus, Ἀραβίας*
Νόμος, cujus Metropolis *Φακοδοῦ*; neque alius est Strabonis *φα-*
γρωροπολίτης νομός, καὶ πόλις Φαγρωροπόλις; aut *Heroopolites*
nomus, apud Plinium.

In Orientalibus hisce Inferioris Ægypti partibus, maximè
 versabatur Sesostris solertia. Duas enim fieri iussit ingentes fossas,
 ut labore, ita utilitate insignes. Altera deducta est h) *per deser-* h) *Diod. Sic.*
tum, à Pelusio, Heliopolim usque ad 1500 stadiorum longitudinem. l. 2. p. 36. d.
Τὴ μὲν ὅτι τῆς εὐθείας χιλίας καὶ πεντακοσίας. De longitudine
 istà dubitare licet. i) *Agrippa à Pelusio Arsinoen, Rubri Maris op-* i) *Plin. l. 5. c. 11*
pidum, per desertum, 125 M. Passuum tradit, id est, stadia tantum
 mille. Hæc fossâ, tanquam muro, k) *ἐτείχισε τὴν πρὸς ἀνατολὰς* k) *supr. p. 109.*
ὡς ἔστιν πλὴρὸν τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὰς δύο τῆς Συρίας καὶ τῆς Ἀ-
ραβίας ἐμβαδίας. κλημνίσθη Ὀριενταλε Ἰγυπτιακοῦ λατοῦς contra Syrorum
& Arabum incurSIONES. Neque enim miseriarum, irruptione *Ra-*
storum majoribus illatarum, memoria delēta fuit.

a) Herod. l. 2.
c. 158.

Altera fossa, a) è Nilopaulum supra Babastim urbem deducta, exit in Mare Rubrum. Incipit illa in Ægypti planitie, versus Arabiam; supra planitiem mons est, propè Memphim extensus, in quo sunt lapidicina; ad ima montis, fossa longo tractu ducitur ab Occidente versus Orientem; deinde per divortium montis, versus Merididem & Austrum, fertur in Sinum Arabicum. De hac fossâ b) Ari-

b) Meteorolog
l. 1. c. ult.
p. 425. d.

stoteles. Regum aliquis è Rubra Mari atveum ducere tentavit; quod Sesostris, veterum primus, aggressus est: ἀλλ' Ἐγεν ἡ Ἰηλοῦραυ ἔσασα τὴν θάλατταν τῆς γῆς. Sed comperit mare excelsum, quam terram; quomobrem ille prius, & postea Darius, fodere desist; ne aqua Nili immisso mari corrumperetur. Accedit Strabo, referens, c)

c) L. 17. p. 804.

d) L. 1 p. 38. d.

e) L. 6. c. 29.

Fossam hanc primùm à Sesoistre incisam fuisse: d) illum verò ab incepto destituisse, cum suspicaretur, superficiem maris sublimiorem esse. Addit Plinius, e) Daneon portus, ex quo navigabilem atveum, perducere in Nilum, quâ parte ad Delta dictum decurrit, 62 Mill. pass. intervallo (quod inter flumen & Rubrum mare interest) primus omnium Sesostris Ægypti rex cogitavit; mox Darius Persarum; deinde Ptolemaeus sequens; qui & duxit fossam latitudine pedum centum, altitudine triginta, in longitudinem 37. mill. 500 passuum, usque ad Fontes Amaros. Ultra deterruit inundationis metus, excelso tribus cubitis Rubro mari comperto, quam terra Ægypti. Aliquis non eam afferens causam, sed ne immisso mari corrumperetur aqua Nili, que sola porus præbet. Verùm Herodotus & Diodorus inceptum tribuunt Necho

f) Diod. l. 1.
p. 20. d.

Psammitichi filio. f) Darius Persa opus pene absolverat, sed imperfectum reliquit; à quibusdam edoctus, Ægyptum, per fossam istam, submersum iri: Mare enim Rubrum esse Ægypto editum. Postea verò Ptolemaeus Secundus fossam perfecit, & loco opportuno Euripum clausam machinatus est; quod transiturus apernit; max. iterum occlusit. Amnis per hanc fossam decurrens vocatur Ptolemaeus, auctoris nomine; ad ostium urbem habet Arsinoes nomine. Tandem sub Adriano Aug. repurgatus, Amnis Trajanus vocabatur. g) Restaurata fuit hæc Fossa ab Amro, Alasi filio, Ægypti præfecto, sub O-mare Caliphâ, circa annum Hegiræ 20.

g) Hist. Sarra-
can. p. 32.

h) Ptol. l. 4.
c. 5. p. 106.

h) Ἐν μεσοτῶν Ἀραβίας καὶ Ἀφροδιτιοπόλεως, ἢ confinio ἑσθῆρος & Αφροδιτιοπόλεως, id est, inter Ægyptum Inferiorem & Superiorem, sunt Babylon, Heliopolis, Heroopolis; per hanc & Babylonem urbem fuit Amnis Trajanus. Babylonis huius origo ad Sesostris

a) Diod. p. 36.
b)

tempora à quibusdam trahitur. a) *Dicunt captivos, è Babylonia ductos, laborum pertasos defecisse; locum validum juxta fluvium occupasse; & vicinis Aegyptiis bellum intulisse; tandem impunitate concessa, locum inhabitasse, quem à patria nomine Babylonem nominarunt. Ctesias fabulatur quosdam, cum Semiramide in Aegyptum venientes, urbem à patria denominatam condidisse.* Magis arridet Josephi sententia: b) *Babylon, ait, postea condita est, Cambyses Aegyptum vastante, & excisa ab eo Heliopoli. Lacuum* c) *meminimus, qui cum amari essent, immisso hoc flumine, dulces facti sunt.*

b) Antiq. l. 2.
c. r. p. 65. c.
c) supr. p. 445.

Porrò Sesostris d) *per regionem omnem à Memphi ad mare* d) Diod. p. 36.
crebras à fluvio deduxit fossas, ut fruges facile & per compendia veherentur, populusque ubique locorum mutuis commerciis frueretur, cum facilitate, & magnà rerum abundantia. In eundem usum (& forsitan eodem tempore) facta est fossa transversa, quæ à Canobico incipiens, e) *Tbermutiacum, Atbribiticum, Busiriticum, & Bubastiacum annos conjungit, & τῷ Ἰσθμῷ πῶς τῆ ἠθρῶν ἴσθμῷ, æque* e) Ptol. l. 4.
c. 5. p. 105.
distans ferè à maris littore.

f) *Præterea Rex aggeres multos & ingentes egressit ad civitates* f) Diod. ibid.
illas, quæ solum haberent naturà minus editam, ut homines & animalia fluvio insurgente, tutos ibi receptus capesserent. g) *Urbes primùm* g) Herod. l. 2.
c. 137.
munita sunt ab iis qui rivus effodere, sub rege Sesostris; iterum sub Sabacone rege, urbes valde excelsæ factæ sunt; maximè autem ad Bubastin urbem terra exaggerata videtur. Unde Aegypti h) *habitationes eminus conspiciæ, tam urbes, quam pagi (aut natiuis collibus aut* h) Strab. l. 17.
p. 788. d.
aggeribus imposita) Insularum speciem præbent.

i) *Ad hunc modum Sesostris usus est eâ populi multitudine, quem è terris in potestatem redactis abduxerat. Illi lapides immensæ magnitudinis in templum Vulcani pertraxerunt: illi ad effodienda aquarum divortia quæ sunt in Aegypto adacti sunt: & per imprudentiam effecerunt, ut Aegyptus, prius equis & plaustris agendis ubique idonea, commoditate ista careret. Nam ab eo tempore, Aegyptus, quæ omnis plana est, inequitabilis tamen & plaustris inhabilis exitit, propter fossas multiplices & varia diverticula habentes. Rex autem idcirco regionem incidit; ut civitates, quæ flumen non accolerent sed essent Mediterraneæ, penuria aqua ad posandum non laborarent, sed ea è puteis suppeditaretur.*

i) Herod. l. 2.
c. 108

γ) Ptol. l. 4.
c. 5. p. 103.

β) L. 5. c. 9.
p. 105.

δ) p. 103.
α) Ptol. ibid.
p. 105.

ε) L. 17. p. 803

ζ) p. 180.

Reliquum est ut cæteros Ægypti Nomos percurramus. Qui autem ad Occidentem fluvii Canobici positi sunt, non tam Sesostris, quam Ptolemæorum ætatem respiciunt. Postquam enim a) *Alexandria totius Ægypti Metropolis* constituta fuisset, loca ista, prius deserta plerunque, in pretio esse cæperunt; & fossis multis ex flumine Canobico in Maræotim lacum derivatis, fœcunda facta sunt & populosa. Totus tractus vocabatur *Ἀλεξανδρέων χώρα Alexandria regio*, quæ (ad Ægypti formulam) in Nomos distributa fuit. Plinius habet b) *Naucratis, Nitriten, Gynacopoliten, Menelaitem, Alexandria regione; Latopoliten* antea dixerat. Apud Ptolemæum leguntur *Ἀλεξανδρέων χώρας Νομός* * * * (deest nomen forsân *Νιτριώτις*) & *Metropolis Hermopolis minor. Ἀνδραπολίτης νομός, & Metropolis Ἀνδρῶν πόλις. Ἀθηναπολίτης νομός, & Metropolis Latona urbs mediterranea. Et inter Magnum (id est Canobicum) fluvium, & fluvium Taly, ἀπὸ δύσεως τῆς μεγάλης ποταμοῦ, ab occasu magni fluvii, Μετλη-ίτης νομός, & Metropolis Μετλη-ίς*: scribe, ex Plinio & Strabone, *Μενελαίτης & Μενελαίς*. Paulò ante dixerat, c) *Μενελαίτης metropolis, Canobus*. Urbs Canobus, *Menelais*; & ostium Canobicum, *Heraclæoticum* à Macedonibus vocabantur. Cum verò d) *Taly amnis effluat per Bolbitinum ostium*, quod est ab ortu Canobici; & *Menelais* inter utrumque posita sit; quomodo ἀπὸ δύσεως collocari potest? Sanè interpres *ab ortu* reddit. De hoc tractu, Strabo: e) *A Schedia ad Memphim sursum naviganti ad dextram fluminis sunt Hermopolis; deinde Γωακιῶν πόλις, & Nomus Gynacopolites; τὸν Μώμεμφις, & Momemphites Nomus. Inter hæc sunt falsa plurima in Maræotim exeuntes. Supra Momemphim sunt due Nitri fodine (unde dictus) Νιτριώτις Nomus; non procul hinc est urbs Menelais: Ad sinistram verò, in ipso Delta, & ad fluvium est Naucratis. Paulò antè; f) *Ad dextram fosse Canobice ὁ μὲν Ἐλαίτης (in editis) Ἰβὴν νομός; scribe ὁ Μενελαίτης est nomus, à fratre Ptolemæi primi appellatus; non verò ab Heroë, ut voluit Artemidorus. Paulò post; Ἐν τῇ Λιβύῃ, In Libyco Nili latere urbs est Cercesura; ἢ Eudoxi speculas; ὁ ἧ νομός Λιτοπολίτης ἔστι, Nomus iste Litopolites vocatur; Ἀθηναπολίτης Ptolemæo; Latopolίτης Plinio; non à Λιτοπῆ, sed à Lato pisce dictus. Sic qui Γωακιῶν πόλις Plinio & Straboni, est Ἀνδραπολίτης Ptolemæo. Momemphiten solus habet Strabo; neque agnoscit eum interpres; Naucratis solus Plinius:**

sed urbs est ἐν τῷ Δέλτα. Nomi igitur regionis *Alexandrina*, ex consensu Geographorum, sunt quatuor; *Menclaites*, *Gynacopolites*, *Laropolites*, & *Nitriotis*; quem tamen non habet Ptolemæus. Verum hæc Sesostris ætate sunt longè recentiora.

Heptanomis.

Hactenus ἐπὶ τῆς κάτω χώρας, de *Inferiore Ægypto*; transeamus in *Superiorem*, de cuius Nomis minus dislenterunt Auctores. Numerantur VII; unde a) *ἑπτανομίς* vocatur. Ad Occidentale, sive Libycum Nili latus ¹ *Nomus primus est Memphites*, & metropolis *Memphis*, etiam *Ἀναθήων* urbs *Mediterranea*. ² Proximus est *Crocodilopolites* prius dictus, postea *Arsinoites*. b) *Ἀρσινοίτα* duo sunt. Inter *Arsinoiten* autem & *Memphiten*, fuit lacus *Mæridis*; ad cuius introitum, *Labyrinthus*. Ultra ad 100 stadia, metropolis *mediterranea Arsinoë*; c) *quæ prius Crocodilorum urbs vocabatur*. Nam in hoc Nomo *Crocodilus* impensè colitur, sacerdotibus mansuetus, & *Σεχ* dicitur. Ad flumen portus est *Ptolemæis*. ³ Huic nomo adjungitur *Oxyrynchites*, & metropolis *mediterranea* *Ὀξύρυγχ*: Hic *Oxyrinchi* piscis templum est. ⁴ Deinceps est *Hermopolites nomus*, & metropolis *mediterranea* *Hermopolis major*: & ad flumen *Ἡρμοπολιτικὴ Φυλακὴ*, *τελώνιον* τὶ τῶν ἐν τῆς *Θεβαϊδὸς* *κατὰ Φεργμῶν*, *Castellum Hermopolitanum*, ubi vectigal exigitur rerum quæ à *Thebaide* deferuntur; in confinio scilicet; & ex more vetustissimo, quum unius regis nondum esset *Ægyptus*. ⁵ *Herculeopolites* d) est in insulâ Nili, longa passuum quinquaginta M. in qua & oppidum *Herculis* appellatum, ad Occidentem; & *mediterranea* e) *Nitopolis*.

In Arabicâ, sive Orientali parte, quâ montibus magis appropinquat fluvius, duo sunt nomi, ⁶ *Aphroditopolites*, quem fossam (in mare Rubrum ducentem) attingisse diximus: Ejus sunt *Veneris oppidum*, & *Ἀφροδίτων* urbs. ⁷ *Cynopolites* nomus, ad *Thebaidem* extensus, urbes habet *Cunum*, ubi *Anubis* colitur, & *Atabastron*, & *Acorin*.

Ptolemæus (Adriani Aug. tempora respiciens) his adjicit *Antinoiten* nomum, & *Antinoi* urbem; quæ postea, ut & *Hermopolis* (in alterâ Nili ripâ) *Thebaidi* adscriptæ sunt. *Thebais*, inquit *Ammianus*, f). *urbes clariore alis Hermopolim habet*, & *Copton*, f) Lib. 22p

a) S. 20.

Antinorum : Et notitiâ Imperii , a) *Sub dispositione V. Speil. Dacis Thebaidos ; Cuneus Equitum Scutariorum , Hermupoli* : Item , *Ala II Hispanorum, Pois (Peor) Artemidos ; πύθη. Spelunca Diane, Antinon* urbi (versus Aquilonem) proxima est , in Itinerario Antonini. Et in Orientalium Ecclesiarum laterculo , *Αντιων μετροπολις* est Thebaidis Prioris. Porro Heptanomi accensebantur *contermini ex Africâ duo Oasite. Αὔασις* b) Straboni triplex est : tertia autem *Austsalior, & Thiniti nomo* objecta.

b) L. 17. p. 813.

Thebais.

c) Ptol.

d) Ptol. s. 9.

e) Strab. p. 813

f) Ptol.

Australiora , c) *καὶ ἄνω τόποι* , & superiora *Egypti loca Thebaidis* nomine continentur. Ab Occidentali fluminis latere , d) *ubi montes finiunt Thebaidem* , Hermopolitæ confinis est *Nomus Lycopolites* ; in quo e) ἡ *Θηβαϊκή Φυλακή* Telonium , Hermopolitico simile ; & *Λύκων* , *urbs mediterranea* . f) ἡ *Ψηλιώτης nomus* , & ἡ *Ψηλη metropolis* à Strabone & Plinio non agnoscentur : Stephano ἡ *Ψηλις κώμη Αιγύπτου* : In Itinerario Antonini , *Hisoria* , inter urbem *Lycon & Ptolemaida* , corruptè legitur.

g) Supr. p. 27.

& 86.

h) Plin. ib.

i) Strab. p. 813

Sequitur *Aphroditopolites nomus* , ac urbs *Veneris iterum* . Dein *Thinites nomus* , cujus metropolis *This* ; quondam vetustissimi regni caput ; de quo g) satis dictum. Non procul *Abydus* , oppidum paulò posthac h) *Memnonis regiâ* , & *Ostiris templo inclytum* , 7 mill. & 500 pass. in *Libyam remotum à flumine* ; Dein *Ptolemaï* , *Ἐρμίου* Ptolemæo dicta ; *Lagidarum* temporibus hujus nominis *metropolis* ; i) *Urbs omnium quæ in Thebaide maxima* , & *Memphi nominis minor* , & *ad mores Græcos instituta* .

k) Strab. l. 17.

p. 816.

Proximus est *Diospolites nomus* , & metropolis *Diospolis Parva* . In alterâ Nili ripâ , *Diospolis Magna* , sive iterum *Jovis urbs* ; eadem *Thebe* : cum verò *Thebarum* k) *pars esset in Arabiâ* , in quâ *urbis* ; *pars etiam in ulteriore ripâ ubi Memnonium* ; verisimile est , *nomum Thebanum sive Diospolitianum* ab initio Nili latus utrumque continuisse ; & *Parvam* Jovis urbem à *Magna* demum ruinâ exortum habuisse .

l) Ptol. l. 4. c. 9.

m) S. 20.

Huic adjacet *Tentyrites nomus* , & metropolis *Τέντυρα* *Tentyris* ; cujus incolæ *crocodilis inimicissimi* sunt , l) & *vicius mediterraneus Παμπαις* (In Notitiâ , m) *Ala Prima Cataphractari* , *Παμπαις* .

ne : In Itinerario, *Pa-pa*, depravatè) a) *postea Memnon*. Me- a) Ptol. ib.
 nonnii jam meminit Strabo ; adeò ut nomus etiam hic Thebani
 veteris pars fuisse videatur. Hic etiam b) *Ταχυρίς vicus medi-* b) Ptol. ib.
terraneus. *Παχυρίς* legendum videtur c) V. doctissimo ; qui & c) Bochart.
Phaturiten (non *Phanturiten*) nomum legit in Plinio ; atque in- Phaleg. l. 4.
 de terræ d) *Pathros* , id est, Thebaidis vestigia colligit. c. 27.

Restat *Hermonchites nomus*, & *metropolis Hermonchis*, e) in d) (supr. p. 24.
quâ Apollo & Jupiter coluntur ; hic etiam Bos alitur. Post hunc, e) Sc. ab. p. 812
nomum in hac parte alium non exhibet Ptolemæus. Plinius autem f) Plin. ib.
 f) *Apollopoliten*, atque *Phanturiten*; quorum metropoles in Pto- g) Ptol. ib.
 lemæi laterculo. g) *Deinde Λόπταν πόλις*, & *Apollinis urbs Ma-*
gna, & *vicus mediterraneus* *Φθωνθίς*, & *insula Elephantina*. A
Φθωνθί forsân *Phanturites* nomus Plinii.

Regrediamur jam ad Arabicos Thebaidis nomos. *Cynopo-*
liti (seu tandem *Antinoiti*) conterminus est h) in *Orientali flu-* h) Ptol.
minis parte Antepolites nomus, & *Αν[ά]χης metropolis Mediterra-*
nea; inde *Παρωδάλων*. In Itinerario mansiones sunt *Anteu*, *Myrbû*,
Issû, *Hieracón* (id est urbe *Accipitrum*) *Pesla*. In Notitiâ; *Pesla*,
Theraco, *Issi*, *Mutheos*.

Nomus proximus est *Panopolites*, & *Metropolis Panopolis*; i) *dein* *Λεπιδώτων urbs*; *Chenoboscia*; & *Καινὴ πόλις*, *Nova urbs*. i) Diod. Sic.
Pan apud *Ægyptios* in summa est *eneratione*, cui non tantum si- l. 1. p. 11. a.
mulacra ponuntur in omni templo, sed *urbs etiam est ejus nominis in*
Thebaide, quam *incole Χέμμιν Chemmin vocant*, & *interpretantur*
Πανός πόλιν. *Panopolis* itaque nomen Græcum ; *Ægyptiacum*
Chemmis. Hinc lux Herodoto : ille ἔστι, k) inquit, *Χέμμιν πό-* k) L. 2. c. 91.
λις μεγάλη νομῶ τῆς Θεβαϊκῆς, ἐγὺς Νέης πόλις, *Chemmis est*
urbs magna in Nomu Thebaico, propè urbem *Novam*; quæ Ptole-
μαχο Καινὴ πόλις. Est etiam l) *Νῆσος ἡ Χέμμιν* ἢ *Χέμμιν* ἢ *τὸ ἐν Βα-* l) Herodot.
τῆς ἰσθμῶν, *Chemmis insula juxta templum in Buti*. l. 2. c. 158.

Herodotus dixit, *Nomum Thebaum Calasiriorum* cohorti-
 bus quibusdam assignatum esse; & *Chemmiten Hermoty. is*. Cùm
Chemmis sit *Panopolis*, & *νομῶ τῆς Θεβαϊκῆς*; Nomus iste primâ
 institutione latè patebat, & totam fortasse Thebaidem, aut saltem
 magnam ejus partem continebat; neque *Hermotybi* minus, quàm
Calasirii præstò fuerunt Regi.

Ee e

Sequi-

a) Plin. J. s. c. 9.
b) Strab. p. 815

Sequitur, apud Ptolemæum, *Coptites Nomus & metropolis mediterranea Coptos.* a) *Indicarum Arabicarumque mercium Nilò proximum emporium;* b) *à quo fossa Coptum defert: Viam inde ad Berenicen, in Rubri maris lictore aperuit Philadelphus, ἡ δὲ τὸ πλὴν ἔρυσθεν δύσπλεον εἶναι, καὶ μάλιστα τῆς ἐν τῷ μυχῷ πλοιοζομίῳ, Quod mare Rubrum, præsertim ex intimo recessu, difficulter navigaretur.*

c) Ammian.

Ultimus Ptolemæo est *Θήβων νομός, Thebarum nomus, & metropolis Diospolis Magna,* non solum Ægypti, sed Thebani imperii caput. c) *Hecatompylas Thebas nemo non novit.* Nomus hic, juxta Ptolemæum, Æthiopiæ est conterminus: censentur in eo *Tuphium, Cnubis, Εἰληθῦϊας πόλις, urbs Lucina* (proquâ *Lucorbea*, in editis Plinii) *Toum mediterranea, Ὀμβρι.* Plinius, inter Thebaidis Nomos (à summâ parte incipiens) d) recitat *1 Ombiten, 2 Phatniten, 3 Apollopoliten, & cæteros quos nominavimus. Ombos, & Contra Ombos* habet Itinerarium. In Notitiâ, *Leg. III Diocletian, Ambo;* mendosè, pro *Ombis.* De Nomo *Phatniten* non constat: à *Phatnitico* Nili ostio distat nimium. Post e) *Ombros, Syene, & super Cataracten minorem, ἰεραῖ Σουκμί-νῳ, & Philæ,* f) *commune Æthiopum & Ægyptiorum domicilium.*

e) Ptoleuid.

f) Strab.

Macedones Nomis non tantum nomina imponebant, sed ad libitum eos reformabant.

g) L. 17. p. 820.
h) Plin. l. 10.
Ep. 8, 11.

Dominantibus Romanis, Ægyptus erat *sub dispositione V. Speet. Praefecti Augustalis;* non tamen protinus sublata fuit *nomorum* distinctio. *Νομάρχων* meminit Strabo, g) in rebus Petronii. h) Trajano quærenti, de quo Nomo esset Plinii medicus, respondit ille, *Νομὸς Μεμολιτῆς.* Hadrianus *Ancinoiten* nomum instituit. In *Provincias* serò divisa fuit Ægyptus.

Quæ de *Nomis* hic dicta Tabulam possunt: de Operibus autem satis.

Diodor. l. 1.
p. 37. d.

Sesostris omnes, qui cum imperio unquam fuerunt, excessisse videtur, tam rebus bello gestis, quam magnitudine numeroque donariorum, & Operibus in Ægypto editis. Qui etiam cum regnasset annos XXXIII (post reditum scilicet ex Asia) cæcus oculis, spem vitæ demigravit: Eoq; facto non modò sacerdotum, sed & reliquorum Ægyptio-

Ægyptiorum admirationem promeruit: quod sibi vita exitum fecisset, magnitudine animi, factis testatâ, dignum.

In statuendis Sefostris annis variant auctores. Herodotus eos omisit: Africanus, in XII. Dynastiâ, *Sefostri* attribuit annos 48; in XIX autem *Sethoni* (qui idem est) annos 51; & Eusebius ibi, 55. Josephus, ex Manethone, * implicite numerat illius annos 60; & paulo post expressè 59: Diodorus, annos tantum 33; * ^{supr. p. 439.} ^{p. 274.} quos, ob paucitatem, ab illius reditu putamus. Tanta licentia insequentibus Ægyptiorum temporibus tenebras obduxit profusa impervias; nisi facem præbuisset Chronologia Sacra.

Æra Templi.

TEMPLVM Hierosolymitanum, à Solomone conditum, stetit annos Quadringentos, juxta rationes nostras. Hujus temporis duo sunt intervalla: unum, regni *Israelitici*; alterum regni *Judaici*, ipsiusq; *Templi* excidio terminatur. Prius continet annos 272; qui ex comparatâ invicem duplici Regum successione, adscitissiq; utriusque Regni consortiis colligendi sunt.

Ær. Temp.

1	a)	<i>Anno 480 ab egressu Israelitarum ex Ægypto, anno 1) I Reg. 6. 1.</i>	
		<i>regni sui 4, Solomon cepit edificare Domum Domino.</i>	
8		<i>Anno undecimo Solomonis, absolutum est Templum.</i>	38.
37		<i>Defuncto Solomone, Rehoboam regnavit, filius 41 annorum in regnando; id est, expleto patris anno 40, successit proximo.</i>	24. 26.
41		<i>Anno quinto Rehoboami, Sefac (sive Sefostris) expilavit thesauros Templi.</i>	25.
50		<i>Anno 14°, ex Asiâ in Ægyptum rediit. Quo anno Rehoboam regnare cepit, eodem (abstractis X Tribubus) cepit etiam Jeroboam. Nam</i>	
54		<i>Anno Jeroboami 18, Abiam in regno succedit Rehoboamo patri c</i>	17. 17.
	b)	<i>Hic Jeroboamum prælio vicit; Bethel, 13. 15. urbesque alias cepit, regnabat annos tres, incompletos. I Reg. 15. 2. scilicet.</i>	II Chron. 13. 15.
56		<i>Anno 20 Jeroboami (sive ultimo) regnavit Asa. Di- I Reg. 15. 9. citur autem Jeroboam regnasse annos 22; quia Nadab filius 14. 22.</i>	14. 22.
		<i>Ecc 2 regna-</i>	

regnavit pro eo. Ultra annos 22, non mansit Sceptrum in domo Schismatici.

15. 25.	<i>Nadab regnare cepit anno secundo Ase, & regnavit annos 2.</i>	57
33.	<i>Cæso Nadabo, tertio anno Ase, regnavit Baasa.</i>	58
(Seculum XV.)		
a) II Chron. 14. 9.	Contra <i>Asam</i> Judææ Regem a) <i>Zera Rex Cbus</i> (Arabiz) duxit 1000000 militum; quibus <i>Ase</i> occurrens cum 300000 è <i>Juda</i> , & 280000 è <i>Benjamine</i> , <i>Chuseos</i> fudit, &	
b) 15. 10.	b) anno regni 15°, Pentecostes festum immensis sacrificiis celebravit.	70
c) I Reg. 16. 8.	<i>Baasa regnavit in Tirzâ annos 24</i> , id est, à tertio <i>Ase</i> anno ad annum ejus <i>XXVI</i> , c) quo regnare cepit <i>Ela</i> .	
d) II Chron. 16. 1.	Obscurum est quod dicitur, d) <i>Baasam</i> , anno 36 <i>Ase</i> , adificasse <i>Ramam</i> . Alii hic, non ab initio <i>Asæ</i> numerant, sed à morte <i>Solomonis</i> ; alii, omisâ tricesimi notâ, numerum imminuunt; mihi satius est filere. e) <i>Erat autem bellum inter Asam & Baasam, omnibus diebus eorum.</i> <i>Baasâ</i> ædificante <i>Ramam</i> , <i>Ben-hadad Rex Syriæ Damascena</i> , ab <i>Asâ</i> mercede conductus, invasit <i>Israelem</i> , & cepit totam terram <i>Nephtali</i> , & <i>Sion</i> (in <i>Asher</i> & <i>Dan</i> (Danitarum) & <i>Abelbeth-maacham</i> , in tribu <i>Manassis</i> .	
f) 16. 8.	f) Anno 26 <i>Ase</i> regnavit <i>Ela</i> annos duos, non integros.	81
15.	Anno 27 <i>Ase</i> (post septiduum <i>Zimri</i>) fit Schisma;	82
22.	dimidium populi erat post <i>Tibni</i> ; sed prevaluit populus qui erat	
23.	post <i>Omri</i> : & regnavit <i>Omri</i> annos 12.	
	Anno 31 <i>Ase</i> , <i>Omri</i> (anno regni sui 5°) condidit <i>Samariam</i> ; & anno proximo, Regiam illuc transtulit; quum regnasset in <i>Tirzâ</i> annos 6.	86
g) 16. 25.	g) Anno 38 <i>Ase</i> (qui est ultimus <i>Omri</i>) regnavit <i>Achab</i> .	93
h) 22. 45.	h) Anno 4 <i>Achabi</i> , regnavit <i>Jehosaphat</i> filius <i>Ase</i> .	97
51.	Anno 17 <i>Jehosaphati</i> regnavit <i>Abazias</i> , cum patre, biennio penè.	113
II Reg. 3. 1.	Anno 18 <i>Jehosaphati</i> , regnavit <i>Foram</i> , filius <i>Achabi</i> ,	114
8. 16.	super <i>Israel</i> , cum fratre <i>Ahaziâ</i> , patre mortuo; fratre per cancellos decidente.	
	Anno	

Ær. Temp.

- 118 Anno 5° Joram regis Israel, regnante in Judâ Jehosaphato, regnavit Joram filius Jehosaphati; à patre (anno ejus 22) in consortium regni vocatus.
- 119 Anno secundo Jorami regis Judæ, moriente Abaziâ, Joram regnavit solus in Israele; cum fuisset sex annis regni consors cum fratre. II Reg. I. 17.
- 121 Anno regni 25° obiit Jehosaphat, & Joram rex Judæ regnavit solus.
- 125 Anno octavo Jorami regis Judæ, qui ultimus, regnavit Abazias filius, anno Jorami regis Israel 12° ineunte, completo autem 11°. 8.17. 25. 9.29.
- Eodem anno, Reges ambo Judæ atque Israelis intercepti sunt à Jehu. Succellerunt Athalia vidua, in Judâ; ipse Jehu, in Israele.
- 131 Anno septimo occisâ Athaliâ, regnavit Joas septennis. 11.5, 12.1.
- 153 Anno 23° Joasi, regnavit Jehoabaz filius Jehu in Israele. 13.1.
- (Seculum XVI.)
- 165 Ineunte hoc sæculo (anno Per. Jul. 3871) Joas Rex in Judâ regnaverat annos 34. Jehoabaz in Israele, annos 12; ejus diebus omnibus, Hazael rex Syriæ oppressit Israelitas.
- 167 Anno 37 Joasi, regnavit Jehobaz filius Jehoabazi in Israele, cum patre, anno ejus 15°. 13.10.
- 168 Anno secundo Jehoæ, 16° Jehoahazi, regnavit Amasias, cum patre Joaso, anno ejus 38°. 14.7.
- 181 a) Anno Amasie 14, capto rege, Hierosolyma à Jehoâ^a) Joseph. I.9. diripiuntur. c. 10.
- 182 Anno 15 Amasie, regnavit Ieroboam Secundus filius Ieroboæ, in Israele. II Reg. c. 14. 23.
- 193 Anno 26° Amasie, duodecimo Jeroboami, Azarias (qui & Ozias, & Uzziab dictus est) ab Amasiâ patre in regni consortium assumptus est. Hoc autem ex eo colligitur, quòd
- 208 Anno 27. Ieroboami regnabat Azarias; eodemque

	tempore filius erat 16 annorum in regnando ; id est , totidem annos regnaverat ; inde autem leprosus erat usque ad mortem.	
25. 1.		
2.		
5.		
4. 23.	Regnabat Ieroboam annos 41. Ultimus illius annus erat Azariæ tricesimus : Sicut illius 27 ^{us} fuerat huius 16 ^{us} .	222
	Contigit inde in Israele septennium Interregni. Nam non nisi	
25. 8.	Anno 38 Azaria regnavit Zacharias , Ieroboami filius ; qui post sex menses à Shallumo occisus est.	230
43.	Anno 39 Azaria (post mensem Sballumi) regnavit Menabem.	231
II Reg 15.	Phul , Rex Assyria , invasit terram : Menabem dedit ei mille talenta argenti , ut confirmaretur in regno.	
29.		
23.	Anno 40 Azaria , regnavit Pekajab Menabemi filius.	241
27.	Anno 52 Azaria (qui ultimus) regnavit Peka.	244
31.	Anno secundo Peka , regnavit Iotham Azaria filius ; &	245
30.	regnavit * annis 20.	
16. 1.	Anno 17 Peka , regnavit Achaz (à patre in regni consortium ascitus) quàm † regnasset Iotham annis 16.	260
† 15. 33.		
15. 30.	Eo anno contigit Galilæa captivitas.	
	Anno 20 Iothami (quarto Achazi) Hosea conjuravit contra Pekam , & interfecit eum , regnavitque pro eo.	264
	(Sæculum XVII.)	
18. 1.		
9.	Anno tertio Hosea regis Israel (Jothamo mortuo) regnavit Ezechias filius Achazi regis Iuda , à patre ascitus.	266
30.	Anno quarto regis Ezechia , qui erat (decimus Achazi) septimus Hosea , Salmanaser Rex Assyriorum obsedit Samariam.	270
	Post tres annos , Samaria capta est , anno nono Hosea regis Israel ; anno sexto Ezechia ; anno duodecimo Achazi.	272
* 17. 1.	Nam * in anno XII Achazi , regnaverat Hosea annis IX. Ita vertendum ; neque opus est ut duplicetur Hosea novem.	
	annos.	

Hic finis Regni Israelitici.

Col.

Collecta hæc utriusque Regni successio (quæ nos usque ad Seculum XVII, id est, ad *Eram Nabonassari*, & *Olympiad* deducit) optima est intermediarum temporum norma. Sane pauci illi *Reges*, qui in *Thebanâ serie* Sesostrim sequuntur, etsi rebus gestis & Imperii amplitudine sint præcedentibus longè præstantiores; eorum tamen tempora mutila sunt & incerta: neque satis ratam habemus regulam, per quam res istæ suis temporibus disponi possint. Ad rationes itaque *Ebraicas* (quàm fieri commodè poterit) tempora *Thebana* posthac accommodari oportet.

Ægyptii per sesquifeculum circiter in *Asiâ* dominati sunt. Id tùm ex ipsorum Regum splendore (mox dicendo) liquet; tùm ex obscuris *Ebraorum* rebus; Qui non tam intestinâ seditione divisi, quàm *Ægyptiorum* potentiâ per *Asiam* se pendente oppressi, toto hoc Seculo XV, nihil magnifici perpetrârunt. Seculo proximo, id magis manifestum est: quippe cedentibus *Ægyptiis*, & sublato eorum in *Asiâ* imperio, sub Regibus *Azariâ* atque *Ieroboamo II*, Regnum utrumque fuit florentissimum.

Reges Tyri.

Ad normam *Ebraicam* etiam applicandi sunt *Annales Tyrii*; quorum fragmentum eximium, ex *Menandro* interprete, recitat.

Josephus con. Apion, l. I. p. 1043.

Τελωτήσαν [Θ] ἡ Ἀβιβάλω,
 διεδέξατο τὴν βασιλείαν, ὁ
 ἦος αὐτῆ Εἰρωμ [Θ], ὃς βιώσας ἔ-
 τη πενήκοντα τέρα εἰρασιλό-
 σι τεράκοντα καὶ πένσατα.
 Οὗτ [Θ], &c. (supr. p. 350)
 Τελωτή [αὐτ] [Θ] Εἰρωμ [Θ], διε-
 δέξατο τὴν βασιλείαν Βαλα-
 ζαρ [Θ] (Βααλβάζερ [Θ]) ὁ ἦος
 ὃς βιώσας ἔτη πωσαρχοντα
 τετα.

Abibalo defuncto, suc-
 cessit in regnum filius ejus
Hiromus, qui vixit annos
 53; regnavit annos — 34

Hic, &c.

Hiromo moriente, suc-
 cessit in regno ejus filius *Ba-
 leazarus*; qui vixit an-
 nos

τηρία, ἐβασίλευεν ἔτη ἐπτά
(17.)

Μετὰ τὸν Ἀβδάστарт Ⓞ
αὐτὸς ὑὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐν-
νέα, ἐβασίλευσεν ἔτη ἑννέα.

Τῶτον οἱ τῆς τετρῆς αὐτὸς υἱὸς
τέσσαρες Ἰπιθαλάκωντες ἀπώ-
λεσαν ὃν ὁ πρεσβύτερος ἐβα-
σίλευσεν ἔτη δεκάδυο.

Μεθ' ἧς (ἐν) Ἄσαρτ Ⓞ ὁ Δε-
λαιασάρτης, ὃς βιώσας ἔτη πεν-
τήκοντα τέσσαρα, ἐβασίλευσεν ἔτη
δώδεκα.

Μετὰ τὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτὸς
Ἀσέρυμ Ⓞ (Ἀσάρυμ Ⓞ) βιώ-
σας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα,
ἐβασίλευσεν ἔτη ἑννέα.

Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἀ-
δελφῆ Φέλητ Ⓞ, ὃς λαβὼν τὴν
βασιλείαν ἤρξε μὴνας ὀκτώ, βιώ-
σας ἔτη πενήκοντα.

Τῶτον ἀνέλεν Εἰθώβαλ Ⓞ ὁ
τῆς Ἀσάρτης ἱερεὺς, ὃς βασι-
λεύσας ἔτη τριάκοντα δύο ἐβίω-
σεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ.

Ἀβερρία τὸ ἐπ' αὐτὸς ἐχρη-
σάμενος, διὰ τῆς Ἰπερβερεταίς μη-
νός, ἕως τῆς ἐρχομῆς ἔτας τῆς
Ἰπερβερεταίς. Ἰμετείαν δὲ αὐτὸς
ποιησάμενος, κεραυνὸς ἰκανὸς βε-
βληκέναι.

Οὗτος πάλιν Βότερυμ ἔκτισε
τὴν Ἰπι Φοιίαν, καὶ Ἄυζα
τὴν ἐν Λιβύῃ. (Ioseph. Anti-
tiq. l. 8. c. 7.)

Τῶτον διεδέξατο Βαδέζωρ Ⓞ,
ὃς

nos 43; regnavit an-
nos _____ 7

Post hunc Abdastartus fi-
lius, qui vixit annos 29,
regnavit annos _____ 9

Hunc quatuor nutritis e-
jus filii insidiis peremere;
quorum senior regnavit an-
nos _____ 12

Post quem, rex fuit A-
startus Delastarti filius,
qui vixit annos 54; re-
gnavit annos _____ 12

Post hunc frater ejus A-
serymus, qui vixit annos 54;
regnavit annos _____ 9

Ille peremptus est à fratre
Phelete, qui regnum occupa-
vit mensibus octo, & vixit
annos 50, _____ 8m

Hunc sustulit Ithobalus
Astartæ sacerdos, qui vixit
annos 68, regnavit annos _____ 32

Defectus pluviarum fuit,
eo regnante, à mense Hyper-
beretæo usque ad insequentis
anni Hyperberetæum: cum
verò ille supplicationes in-
dixisset, magna vis tonitru-
um sequuta est.

Hic Botryn urbem in
Phœnice condidit; & Auza,
que est in Africâ.

Huic successit Badezorus

fili-

ὁς (ΒάλξερⓄ υἱὸς) βιώσας
ἔτη ποσαρφακοντα πέντε, ἔβασί-
λωσεν ἔτη ἕξ.

Τάτῃ ΔαδοχⓄ γέγονε Μάτ-
γλωⓄ (ΜέλινⓄ) ὁ υἱὸς, ὃς βιώ-
σας ἔτη τριάκοντα δύο, ἔβασί-
λωσεν ἔτη σενία (κβ.).

Τάτῃ ΔαδοχⓄ γέγονε Φυ-
γιάλιων· βιώσας δὲ ἔτη πεντή-
κοντα ἕξ, ἔβασίλωσεν ἔτη ποσα-
ρφακοντα ἑπτα.

Ἐν τῷ ἔπ' αὐτῷ ἐβδόμῳ ἔτῳ
ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Φυγύσαι, ἐν τῇ
λιβυῇ πόλιν ἀποδόμησε Καρχη-
δόνα.

filius, qui vixit annos 45;
regnauit annos _____ 6

Hujus successor fuit Mat-
genus filius, qui vixit an-
nos 32; regnauit annos _____ 9

Hujus successor fuit Py-
gmalion; qui vixit annos
56; regnauit annos _____ 47

Septimo autem hujus re-
gni anno, ejus soror (Dido)
profuga urbem Karthagi-
nem in Africâ condidit.

Ab initio Hiromi ad exitum Pygmalionis colliguntur anni
177 & menses 8; qui juxta rationes Ebraicas stabiliendi sunt. a) ^{sup. p. 370.}
Templum in Hierosolymis conditum est anno duodecimo regni Hiromi.
Anno Templi 73, regnare cœpit Ithobalus, Astarta sacerdos;
cujus filiam b) ^{1. Reg. 16. 31} Jeshabelem in uxorem duxit Achab, qui regnare
cœpit anno Templi 93, c) quo regnante contigit pluiarum defectus.
Anno Templi 120, regnare cœpit Pygmalion; anno
126, illius soror in Africam fugiens, Carthaginem condidit.

REF

56.

Sec.	Æra Tép.	Reges Juda.	Reges Israelis.	R. Tyri.	Per Jul.
	37	I. REHOBOAM, an. 17. V. Sefac Hierafolyma cepit.	I. JEROBOAM.	NUTRICIS fil. 12. ASTARTUS, 12.	3743
	54	I. ABIAM, an. 3.	XVIII.		3760
	56	I. ASA, an. 41	XX.		3762
	57	II.	1. NADAB, an. 2.		3763
	58	III.	2. IBAASA in Tirsâ, a. 24	ASERIMUS, 9.	3764
XV.	65	12.	8.	PHEGES, m. 8.	3771
	73	18.	16.	ITHOBALUS, Astar- tae sacerdos, 32.	3779
	81	XXVI.	1. ELA, an. 2.		3787
	82	XXVII.	2. OMRI (Tibni) an. 12		3788
	86	XXXI.	5. Samaria, f. Metropo-		3792
	93	XXXVIII.	12. I. AGHAR, an. 22. (is.)		3799
	96	41. I. JEHOSAPHAT, a. 25.	IV.		3802
	105	9.	13.	BADEZORUS, 6.	3811
	111	15	19.	MATGENUS, 9.	3817
	118	XVII.	21. I. ACHAZIAS.		3819
	114	XVIII.	28. JEHORAM, cū fratre.		3820
	118	22. I. JEHORAM, cū patre.	V.		3824
	129	II.	6. Solus, fratre mortuo.		3825
	120	3.	7.	PYGMALION, 47.	3826
	121	4. Solus patre defuncto, a. 4	8.		3827
125	VIII. } AHAZIAS, an. 1. ATHALIA, eodem an.	XI. } XII. } JEHU, an. 28.		3831	
131	VII. I. JOAS, an. 40. Abscondebatur 6. an.	7. 28.	DIDO in Africam.	3832	
153	XXIII.	I. JEOHAHAZ, an. 17.		3837	
XVI	165	35.	13.	46.	3859
	167	XXXVII.	15. I. JEOHAS, cum patre,	47. (Huc Menād.)	3871
	168	38. I. AMAZIAS, cū patre.	16. II. (an. 16.)		3873
	170	40. 3. Solus	17. 3. Solus.		3874
	182	XV.	4		3876
	193	26. I. AZARIAS, qui & UZZIAH	I. 16. JEROBOAM II, a. 41		3888
	196	29. 4. Solus.	12.		3899
					3902

Sec

Sec.	Ær. Tép.	Reges Juda.	Reges Israelis.	R. Tyri.	Per. Jul.
		(<i>Hæc florentissima</i>	<i>utriusq; Regni tempora.</i>)		
	208	XVI. Rex leprosus usq; ad mortē.	XXVII.		3814
	222	30.	XLI. Post ejus mortem,	Reges Assyriorum.	3928
	230	XXXVIII.	Interregni septennii.		
	231	XXXIX.	ZACHARIAS, 6. mens.	PHUL.	3936
	242	L.	I. SHALLUM, 1 m. MENAHEM		
	244	LII.	IO. PEKAJAH, an. 2. (a. IO.		3937
	245	I. JOTHAM, an. 20.	I. PEKAH, an. 20.		3948
	260	16. ACHAZ, cum patre.	II.		3950
	264	XX. 4.	XVII. Galilææ captivi-	TEGLATPHUL	3951
			tas.	AR	3966
			I. HOSRA.		3970
XVII	265		2.		3971
	266	7. I HEZEKIAS, cum patre.	III.		3972
	270	o. IV.	VII. Samariam obsedit.	SALMANASAR.	3976
	271	II. 5.	8.		3977
	272	XII. VI.	IX. Samaria capta.		3978

Æra Ægypt.	Reges Ægypti.	Æra Att.	Græca.	
1373		612	22. PHORBAS.	
1377	SESOSTRIS in Asiam.			
1386	Ejus reditus in Ægyptum.			
1401		635	23. MEGACLES, an. 30.	
		640	Hesiodus Poeta.	
1420	RHAMSES.	665	24. DIOGNETUS, an. 28.	
		676	Homerus Poeta.	
		688	Pheidon nummum argenteū fecit.	
1450		693	25. PHERICLES, an. 19.	Olymp.
		699	OLYMPIA ab Iphito, Lycurgo & Cleosthene instituta.	I.
				II.
				III.

Æra Ægypt.	Reges Ægypti.	Æra Att.	Græca.	
1480	AMENOPHIS; qui & MEMNON.	712	26. ARIPHRON, an. 31. Afr.	IV.
		723	Daicles coronatus.	V.
		727	Pheidon præerat ludis.	VI.
1500	RAMESSES.			VII.
1501	AMMENEMES. THUBRIS. <i>Ægyptiorum in Asia Imperium circa hoc tempus desit; Ægypto inter Regulos divisâ.</i>	740		VIII.
		743	27. THESPEUS, an. 27.	IX.
		770	28. AGAMESTOR (an. 24.)	X.
	Saitæ.			XI.
	STEPHANATHIS, (an. 7.)	794	29. ÆSCHYLUS, an. 23.	XII.
	NECEPSOS, 6.			XIII.
	NECHUS, 8.			XIV.
	TNEPHACHTHOS; AST- CHIS ANY SIS	807	Olympias vulgò Prima; quâ Corœbus stadium vicit.	XV.
	SABBACON Æthiops Ægypti Regulos circa hoc tempus oppri- Dominatur an. 50. (mit.)	814	Syracuzæ, Colonia Corinthiorû.	XVI.
		817	30. ALCMÆON, an. 12.	XVII.
		829	1. CHAROPS, Archon Decennalis.	I.
		831	Rôma Conditâ.	II.
		836	Nabonassari initium.	III.
		839	2. ÆSIMEDES, an. 10.	IV.
1601	Ad Soum Ægypti R. legati missi ab Hoseâ Rege Israelis.	840		V.
				VI.
				VII.
				VIII.
				IX.

Sesoftris Successor.

NON est verisimile quod (sub *Vexoris* nomine) de *Sesofstre* dicitur; illum a) *contentum victoriâ, imperio abstinuisse*. *Sesoftris* enim acquisitum in *Asiâ* Imperium non modò sibi dum vixit retinuit; sed etiam posteris tradidit. Neque assentire possum viro magno, qui ad illud *Paulini*, apud b) *Ausonium*,

a) *Justin. Epist. l. 1. c. 10.*

b) *Epist. 19.*

Et qui regnavit sine nomine mox Sesoftris,

c) *Sine nomine* (inquit) *hoc est, sine heredibus*. Sanè *Sesoftris* quatuor filios habuit, præter solertissimam filiam *Athyrtē*. De Successore autem ambigitur. Audiendus inprimis est *Herodotus*.

c) *Can. Isag. p. 310.*

d) *Sesofstre defuncto, regnum suscepisse ferunt PHERONEM ejus filium; qui expeditionem nullam fecit; sed luminibus captus est, hac de causa. Cum fluvius copiosissimè exundaret, ita ut XVIII cubitos rura transcenderet, & ingruente vento fluctuosus esset; Rex protervitate quadam speculum in medios fluctus contorsit: statimque ex oculis laborans, visum amisit. Decennio quidem cæcus erat: anno autem undecimo advenit ei ex urbe Buti Oraculum: Tempus pœna quâ multaretur exactum esse; visumque ei rediturum, si oculos abluisset urinâ mulieris, qua ad suum solius virum accessisset, aliorum virorum expers. Ille uxoris suæ urinam primum expertus, quum nihil melius cerneret, deinceps aliarum urinam expertus, tandem vidit. Tum mulieres omnes quas expertus esset (præter eam cujus urinâ lotus visum recepisset) in urbem coegit (qua *Ἐρυθρὴ βῶλα*, *Rubra gleba* dicitur) easque omnes cum ipsâ urbe concremavit: eam verò, cujus urinâ sanatus est, uxorem duxit. Rex cæcitate liberatus, tum in aliis omnibus templis donaria eximia posuit, tum in templo Solis duos Obeliscos spectaculo dignos, longitudinis centenùm cubitorum; latitudinis octonùm. Herodotum sequuntur alii, in Regis nomine plurimùm discrepantes. Diodorus dicit, *Sesoftris* e) *filium in regno succedentem, καὶ τὸ πατρὸς ὀνομασίαν ἑαυτῷ ἀφ' ἑμύρου, & patris nomen sibi assummentem, nihil bello memorabile peregisse*. Filium intelligit eundem, cum *Herodoto*: Adjicit enim eadem de illius cæcitate; visusque redditus ratione; & de duobus Obeliscis. *Plinio* appellatur f) *Nuncorem Sesoftridis filius ille, qui Obeliscum centum cubito-**

d) *Herod. l. 2, c. 111.*

e) *L. 1. p. 38. 2.*

f) *L. 36. c. 11.*

rum post cecitatem (visu reddito ex oraculo) Soli sacravit. Eiusdem remanet & alius Rome, (in Vaticano Caii & Neronis principum Circo) ex omnibus unus omnino fractus est in molitione. a) Navis, quâ Caius Cæsar importaverat, omnibus qua unquam in mari vise sunt, mirabilior. A Sixto V. erectus ante ædem S. Petri hodiè conspicitur: Rarus est, & Hieroglyphicarum expers; sed paternis major.

- b) L. 2. c. 112. Pheroni subjungit Herodotus b) Proteum (nescio quem) Memphi regnantem; qui (durante bello Trojano) Alexandrum cum Helenâ apud se detinuit: dein c) Rhampsitum regem. Diodorus (qui alioquin Herodoti vestigiis insistere solet) inter Sesostris filium & Proteum, multos, ait, fuisse successores ignobiles; inter quos Amasis (vel d) Ammosis) rex injustus; quem deficientibus Ægyptiis) ejecit Æthiopes. Ille Ægypto potitus, Rhinocoruram, bonorum omnium indigam, condidit: Hujus successorem facit Mendetem (sive Marrum) indigenam; qui sepulcrum sibi construxit Labyrinthum; & post eum, Πῖ Ἰππίας Πέντε, Ἀναχίας. Tandem Protei successorem habet Rhemphim; qui est Rhampsitum Herodoti. Unde Diodorus hyperbolimæos istos Reges depromserit, non quæro. Sanè Æthiopum impressio ad præsentem Ægyptiorum felicitatem non bene quadrat.

Ad hæc tempora etiam pertinet XII Africani Dynastia; quam ille (juxta receptum Græcorum *ωρχαγωγισμὸν*) longè in anteriora protrusit. In illâ enim Sesostris tam nomine, quàm rebus gestis insignitur; aliique leguntur Reges Thebani, & priores & posteriores, qui alibi vix occurrunt; & res quædam magnificæ, quæ nisi felicissimis Thebanorum temporibus non satis competunt.

Ex Manethonis tomo II.

XII Dynastia Diospolitarum regum VII.

Syncl. p. 59.

1. SESONCHOSIS, Ammenemis filius _____ an. 46.
2. AMMENEMES, ab Eunuchis occisus _____ 38.
3. SESOSTRIS, qui novem annis totam Asiam subegit; & in Europa Thraciam: & in devictarum gentium memoriam, apud fortes viri, apud imbelles, fæmina pudendum in cippi exaratum potuit. Adeo ut ab Ægyptiis, post Osirim, primus haberetur — 48.

4. LA-

4. LACHARES, qui Labyrinthum sibi sepulchrum paravit	an. 8.
5. AMMERES	8.
6. AMMENEMES	8.
6. SCEMIOPHRIS Soror	4.

Sesofthosis censetur primus, & à Sefostre omnino diversus. Illius, ex *Dicaërcho*, a) meminimus; & ex *Apollonii Rhodii Scholia* ste, illum cum *Sefostre* eundem esse docuimus. a) *supr.* p. 248. & 384.

Sesoftri hinc successit *Lachares*, qui *Labyrinthum* sibi sepulchrum paravit. b) *Eusebio*, *Labaris*; *Diodoro Mendes*, sive *Marrui* vocatur, qui (aliquantò post *Sesoftris* tempora) *Labyrinthum* condidit in *Nomo Arfinoite*, postea dicto. *Portentosissimum humani ingenii opus durat etiam nunc* (ait c) *Plinius* in *Ægypto* (in *Hera- cleopolite nomo*) qui factus est ante annos (ut tradunt) 3600 à *Petesuco*, sive *Tithoe*. *Quamquam Herodotus totum opus Regum * * esse dicit, novissimaq; Psammetichi. Causam faciendi variè interpretantur. Demoteles, regiam Motherudis fuisse; Lysias, sepulchrum Mæridis; plures, Soli Sacrum id extructum; quod maximè creditur.* Sequitur ibidem ædificii mirandi descriptio. Ob sententiarum discrepantiam, de conditore non liquet. Verùm opus illud (Thebano Imperio dignum) hisce florentissimis *Ægyptiorum* temporibus optimè convenit. b) *Sync.* p. 59. c) *Plin.* l. 36. c. 13.

Africanus XII istam *Dynastiam* à XIX hanc (de quâ agimus) malè divulgasse videtur. In utraq; enim sunt acquisitum in *Asiâ* Imperium & Reges qui in *Ægypto* unquam regnarunt maximi.

Sed neq; Reges d) *Dynastiæ* XIX (etsi longævi sint aliqui) intervallum temporis, *Dynastiæ* assignati, complere videntur. Illa enim (ad normam *Græcam* fabricata) terminos habet notissimas *Græcorum* Epochas, *Adventum Danaï*, atq; *Excidium Ilii*. *Sethosis*, rex primus, *Danaï* frater dicitur; *Tbuoris*, ultimus, excepit *Menelaum*. Interstitium est annorum 302. Verùm in *Dynastiâ* hâc ab *Africano* numerantur anni tantùm 203; pauciores, ab *Eusebio*; qui defectum prospiciens, non *Armaim* hunc *Sethoseos* fratrem voluit esse *Danaum*, sed alium. e) *Armaim*, qui in præcedente *Dynastiâ* rex decimus quartus censetur. d) *supr.* p. 314. e) *Ibid.*

Si *quippiam* libærit, ex *Diodoro*, aut ex XII *Dynastiâ*, semiplenam hanc *Dynastiam* explere; equidem non refragor; modò

ne-

neque *Sesoftris*, neque *Ammenemes* bis, terve numeretur. Notum est, testimonium non contempnendis propagatum *Thebanorum* Imperium referre,

Rhamfes Rex.

MAnetho (apud Josephum) a) Σέθως, ait, ἑβασίλευσεν ἔτη νθ', καὶ μετ' αὐτὸν ὁ περὶ βύπρῳ τῶν γῶν Ῥαμφῆς ἔς, *Sethos*, (*Sesoftris*) *regnavit annis 59, & post hunc senior è filius Rhamfes 66.* Hic Imperium amplissimum, virtute paternâ partum, jure hæreditario administravit. Ejus nomen variè profertur; Herodoto, *Rhampsinitus*; Diodoro, *Rbempbis*; b) Africano, Ῥαψάκης; Eusebio, *Ramses* nuncupatur. Rex fuit omnium ditissimus, atque avarissimus; c) *Cui tanta fuit vis pecuniarum, quantam nemo insequentium regum, propè æquare, nedum superare poterit.* d) Ille enim totam ætatem accarandis vestigalibus & acervandis undecunque opibus insumpsit. Ob pusillanimitatem atque avaritiam, neque in Deorum munera, vel hominum beneficia quicquam contulit. Ideo ut bonus, non rex, sed æconomus, pro virtutis gloriâ, majores quàm quisquam prædecessorum divitias reliquit. Argenti enim & auri coegisse fertur εἰς πενήτα δάκρυα μυριάδας τετράκωντα, *quadragentas Myriadas (400000) talentorum.* Est autem talentum Ægyptiacum Attico duplum. De furtiva ararii ejus expilatione, Herodotum adeas.

Nimia hæc regis Φιλαργουῆα fabulæ forsan ansam dedit de illius descensu ad inferos. * *Dicunt hunc regem vivum descendisse infernè, eò ubi Græci Ἅιδω esse opinantur, ibique cum Cerere aleâ lusisse, & aliquando victorem, aliquando victum fuisse; & reversum esse, donum ab ea ferentem, mantile aureum.* Similem Ægyptiorum fabulam e) retulimus de Mercurio aleâ ludente cum Lunâ, & dies ἐπαγορεύας lucrante. f) Herodotus, *feriantur*, ait, Ἔgyptίη ἀ descensu Rhampsiniti ad ejus reditum; & Sacerdotes pallium quoddam, eo ipso die contextum, uni ex suis induunt, & oculos mitrâ obducunt; quem gestantem pallium, ubi in viam deduxerunt, que fert ad Cereris templum, ipsi redeunt, illo relicta. Hunc autem sacerdotem, velatos oculos habentem, ajunt à geminis lupis agi ad Cereris templum, quod ab urbe viginti stadia abest; & rursus à Templo in eundem locum à lapis re-
g) *ducitur.* g) *Ægyptii dicunt Cererem & Dionysium Inferorum principatum tenere.* a) *Uss*

a) Jc. Apianæ p. 1052. d.

b) Supr. p. 314. c) Herodot. l. 2. c. 121.

d) Diod. Sic. l. 1. p. 39. c.

e) Herodot. ib. c. 122.

f) Ibid.

g) Herod. ib. c. 123.

a) *Usque ad Rhampsinitum regem , πῶσαν ὀνομασίῃ ο- a) Ib.c. 1174.
mnem legum aequitatem in Ægypto fuisse , Ægyptumque maximè flo-
ruisse ajebant.*

Rex hic b) *monimenta reliquit Porticùs , que sunt ad tem- b) c. 121.
plum Vulcani ab Occasu (sicut rex c) Mœris porticùs alias , Bo- c) supr. p. 237.
ream spectantes , extruxerat.) Posuit etiam è regione porticum sua-
rum duo simulacra longitudinis quinùm & vicensimùm cubitorum ; quo-
rum quod Aquilonem respicit , id Æstatem vocant , & quidem adorant ,
atque beneficiis profequuntur : alteri autem , quod ad Notum est , &
Hyems vocatur , contraria istis faciunt.*

Luculentissimum hujus Regis monumentum , cui nomen e-
jus inscriptum , Thebis olim vidit Germanicus Cæsar : amplissimum
fanè , non tam Regis ipsius , quàm Majestatis Ægyptiacæ testimo-
nium.

d) *Germanicus Ægyptum proficiscitur , cognoscende antiqui- d) Tacit. An-
tatis. Visit veterum Thebarum magna vestigia ; & manebant stru- nal. l. 2. an. 77.
ctis molibus litera Ægyptia , priorem opulentiam complexa. Jussus-
que è senioribus sacerdotum patrium sermonem interpretari ; refere-
bat , habitasse quondam septingenta millia etate militari ; atque eo cum
exercitu Regem RHAMSEN Libyâ , Æthiopiâ , Medisque , & Persis , &
Bactriano , ac Scythiâ potitum , quasque terras Suri , Armeniique , &
contigui Cappadoces colunt ; inde Bithynum , hinc Lycium ad mare ,
imperio tenuisse. Legebantur & indicta gentibus tributa , pondus ar-
genti & auri , numerus armorum equorumque & dona templis ebur at-
que odores ; quasque copias frumenti & omnium utensilium , quaque
natio penderet : haud minùs magnifica , quàm nunc vi Parthorum , aut
potentiâ Romanâ jubentur.*

Nulli unquam Imperio secundum fuit Ægyptiacum ; sicum
Romano illud comparari liceat , quod sub Trajano maximè splen-
didum fuit validumque , quando hæc literis mandavit Tacitus.
Vir doctissimus e) *de hac tantâ potentiâ Ægyptiorum nihil legit , e) Lipsia loci
nihil credidit.* Veruntamen ex rebus à Sesostris gestis sublata est
omnis dubitatio ; & manifestò constat , elegantem hanc Æ-
gyptiaci Imperii descriptionem & accuratissimam esse , & verif-
simam.

Assyriorum hic (tanquam ignotæ gentis) nulla prorsus est
mentio ; adeò ut πῶσαν ὀνομασίῃ eorum Imperium , hinc Ægyptia-
rum

rum temporibus, penitus nullum fuisse: populusque ipse, alieno sub nomine, cum cæteris nationibus tributum in Ægypto pendisse videatur. *Medos etiam Persasque* *μεδων τε και περσιων* nuncupari putamus; quorum res in literis admodum obscuræ fuerunt: donec Dejoces, *Medis*; Cyrus *Persis* Imperium asseruere.

a) Diod. Sic.
L. 1. p. 35. d.

Jam primùm *indicta sunt gentibus tributa*. Sesostris a) *ἦν μὲν ἑθνεσι καὶ δυνάμιν ἑταξέε δωροφορεῖν καὶ ἐνιαυτοῦ εἰς ἄγυπτον* fuisse quidem gentes, pro modo facultatum, munera quotannu in Ægyptum perferre. Rhamfes tributa imperavit; & ab exactiōne istâ avaritiæ reus peragitur.

b) Polyan.
Strat. l. 7.

Vulgò dicunt b) *Darium* gentibus primò imposuisse tributa: *Longimanum* intelligit. c) Strabo; nos

c) L. 15. p. 735.
b.

Darium Medum, sive *Primum*; de quo, in sequentibus.

d) L. 7. p. 816.
b.

Præter hoc Rhamphis monumentum, in Thebarum regione

Libycâ fuerunt ejusmodi alia diverforum regum elogia. Strabo

ἀποτομῆς d) Suprà Memnonium (ait, id est Amenophis monumentum) *sunt in speluncâ Regum conditoria, in saxum incisa, circiter XL mirum in modum structa, spectatu digna. In his conditoriis, inscriptiones in quibusdam Obeliscis declarant divitias illorum regum, & potentiam; ut usque in Scythiam & Bactrianam, & Indiam, & que nunc Ionia dicitur, imperium extenderint; item tributorum magnitudinem; & exercitûs circiter mille millia.* Tanta autem potentiz amplitudo non nisi de Sesostris successoribus intelligi potest; è quibus, qui *Rhampsi* huic inscriptus est Obeliscus, Germanicò legendus ob-

e) Proclus
comment. pri-
mo in Timæu.

tigit; cæterorum regum nomina, tam injuriâ temporum, quam scriptorum incuriâ periere tandem, postquam ab ipsis Ægyptiis diutissimè conservata fuissent. e) *ἀγυπτιοῖς δὲ ἐπὶ καὶ τὰ γηρονόα*

ἀπὸ τῆς μνήμης αἰὲν νέα πάρεσιν ἢ μνήμη ἀπὸ τῆς ἰστορίας. αὐτῆ δὲ ἀπὸ τῶν σήλων, ἐν αἷς ἀπιγεροφοντο τὰ παράδοξα, καὶ τὰ θαύματα ἀξία εἶναι ἐν πράξεσιν αὐτῶν ἐν πράξεσιν, Ægyptiis adhuc que facta sunt per memoriam semper nova adsunt. Memoria verd est per historiam; hac autem à Columnis, in quibus describebantur paradoxa, & qua admiratione essent digna, sive in actionibus, sive in inventionibus.

Theba Ægyptia.

Germanicus *visit veterum Thebarum magna vestigia*. Sanè urbs illa (tanto imperio digna) ex quo reges Thebani expulerant

PA-

Pästores, totius *Ægypti* fuit Metropolis ; ex quo Sesostris *Asiam* subjugaverat, totius fuit *Oriens* caput : Urbs unicè miranda , tùm ob vetustatem , tùm ob magnitudinem. De cujus origine frustra litigant Sacerdotes. Nihil opus est, ut fingant illam ab a) *Ofiride* a) *Diod. Sic.* conditam ; à b) *Bufiride* , non est verisimile. Antiquitatem l. l. p. 14. ejus satis testatur longissima *Regum* series, à *Menc* ad *Thuorim*, quam b) *Id. p. 29.* nulla uspiam Gentium successio adæquare potest.

Magnitudinem autem urbis ex ejus longitudine colligere est. c) *L. 17. p. 816*
 c) *Strabo* (qui recentes illius ruinas vidit) καὶ νῦν, inquit, θεῖ-
 κυν) δὲ ἴχνη τῆς μεγέθους αὐτῆς ἐπιὸ ὄγδοήκοντα σταδίας τὸ μῆκος,
Ostenduntur hodieq; magnitudinis illius vestigia ad LXXX stadiorum
longitudinem. Scilicet ad Nili ripas in tantum urbs extendebatur.

Alii longitudinem multò majorem tradunt. *Cato* (apud d) *Ste-* d) *In Διουρ.*
phanum) τετρακόσια στάδια τὸ μῆκος, *Quadringenta stadia lon-*
gitudinis occupasse asserit. *Eustathius* (ad * *Dionysium*) ali- * p. 36.
 quid addit : *Thebas*, ait, εἰς σταδίας κ' καὶ τετρακοσίας ἐκτείνεσθαι,
Ad stadia CCCXX extendi. Verùm numeri isti de longitudine

murorum, sive de urbis ambitu, intelligendi sunt : quamvis hoc quoque nimium videatur ; cùm neque *Babylonis*, neque *Ninives* tanta esset amplitudo. e) *Diodorus* urbem angustiore limite e) p. 29. d.
 comprehendit : ἢ μὲν περὶ βόλον ὑποσησασθαι σταδίων ἑκατὸν καὶ

πεσσαράκοντα, *Circuitum substitui stadiorum CXL.* Quod de novâ urbe recens conditâ , nec dum auctâ , dictum videtur. Urbs primùm in Arabico Nili latere posita, tandem etiam in Libycum. * *Strab. l. 17*
 se expandit : * *Μέρ* δὲ ἔστιν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ἣ ᾤη ἡ πόλις * p. 816. a.
μέρ δὲ ἔστι καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ, ὅπου τὸ *Μεμνόνιον*, *Thebarum*
pars est in Arabiâ, ubi ἔ' urbs ; pars etiam in ulteriore ripâ, ubi
Memnonium.

A splendidis Sesostris temporibus urbs hæc adeò illustis fuit, ut toti *Ægypto* gloriam, etiam & nomen præripuerit. f) *Πάλαι* f) *Herod. l. 2.*
αὶ Ἐθηβαί Διγυπῆς ἐκαλέεσθαι, *Olim Thebe Ægyptus vocabatur*; *Re-* c. 5
ges ipsi, *Thebani*, sive *Diospolitani*; omnis *Ægypti* populus, & uni-
 versa potentia *Thebanorum* esse dicuntur.

Ex Epitaphio *Rhampsis* legit sacerdos, illic habitasse septingen-
 tia millia ætate militari. Ex alio meminit *Strabo* ἑξακτὰς ἑκα-
 τὸν μυριάδας, *Exercitus circiter centum myriadam.* Immensum
 hunc numerum probat g) *Pomponius Mela* ; ait, *Tβββας* (ut *Ho-* g) *De situ o-*
 me- bis l. 1. c. 9.

mero dictum est) centum portas habere; solitasque singulas, ubi negotium exegerat, dena Armatorum millia effundere. - Verum non temere credendum est, tot militum millia in unâ Thebarum urbe comprehendi. Docuit a) modò Herodotus, milites ferè omnes (quibus assignabantur fundi) Inferioris Ægypti nomos incoluisse; eorum autem numerus fuit 410000. Verisimile est, ingentibus istis numeris contineri, non tantum Ægyptios, sed etiam alias quascunque imperii gentes, quæ sub rege Thebano meruerunt.

a) Supr. p. 365.

b) L. I. p. 19. b.

b) Diodorus, istum septingentorum millium numerum ad omnem Ægypti plebem refert. Τῶν ἢ σύμπασι τῶν λαῶν τ' ἡμῶν παλαιῶν Φασὶ γεγονέναι πρὸ ἐπτακοσίας μυριάδας, καὶ καθ' ἡμᾶς ἢ σὺν ἑλάττωσιν εἶναι τετρακοσίων, Dicunt, universi populi olim fuisse circiter septuagies centena millia; esse etiamnum tricies centena millia. Parum dixisse videtur Diodorus, qui in Ægypto fuit (Olympiade c) CLXXX) annis circiter 30 antequam Thebæ excisæ sunt.

c) Diod. l. I. p. 30. d.

Josephus (sub Vespasiano) post Thebarum cladem, longè majorem in Ægypto multitudinem fuisse demonstrat. d) Ægyptum,

d) Bell. Judaic. l. 2. c. 16. p. 807

ab Æthiopiâ ad Alexandriam, habet 7500000 incolarum; sicut ex tributo singulorum capitum existimari licet, præter populum Alexandrinum. Πεντήκοντα, αἰτ, πρὸς τοῖς ἐπτακοσίας μυριάδας ἀνθρώπων. Sanè recentioribus seculis major fuit populi numerus, quàm vetustioribus; & sub Ptolemæis tandem maximum cepit Ægyptus incrementum. Id exurbium pagorumque censu perspicuè cernitur; qui ad hunc modum se habuit.

Diod. l. I. p. 19. b.

Ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἔχε κάμας ἀξιολόγους καὶ πόλεις πλείους τῶν μυρίων καὶ ἑξακισχιλίων, ὡς ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς ὅραν ὅτι κατακεχωρησµένον, In sacris literis notatum est, Ægyptum antiquis temporibus habuisse urbes pagosque insignes, ultra 8000

Herod. l. 2. c. 177.

Ἐπὶ Ἀμάσι τῆ βασιλῆος, λέγει πόλεις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἀπάσας τότε δισμυρίας τὰς εικοµιρίας, Sub Amasi rege, dicitur urbes habitabiles in eâ fuisse 20000

Diod. ibid.

Ἐπὶ τῆ Πτολεμαῖος τῆ Λάγος, πλείους τ' τετρακισχιλίων (scribè τετραµυρίων) δεῖθιθμήθησαν, Sub Ptolemaeo Lagi, recensite sunt plures quàm 30000

Sub

Sub Ptolemao Philadelpho.

Τρεῖς μὲν οἱ πόλεων ἑκατὸν (ἄδες ἐνδέδμη),
 Τρεῖς δὲ ἄρα χιλιάδες, τρισσὰς δὲ μυριάδας,
 Δοιὰ δὲ τριάδες, μὲν δὲ σφισιν ἐνδεκάδες τρεῖς,
Tres illi urbium centuria extructæ sunt,
Tria insuper millia super triginta,
Duo item terniones, & præterea ter undecim.

}	Theocrit.
	Idyl. 17. v. 85.
	300
	3000
	30000
	6
}	33
	33339

Posteriora hæc tempora respexit Cato (apud a) Stephanum) a) In Anni-
 quum scripserit , ὅτι τρισμυρίας τετρακλίας κώμας εἶχε καὶ τριὰ
 κόντα, ἀνθρώπων ἡ μυριάδας ἑπτακοσίας , *Ægyptum habuisse pagos*
 33030, *hominum verò 7000000.*

Thebarum itaque fortuna, adhuc superba, indiæ crescebat, &
 postea verò declinavit illa , urbsque à *Sabacone, Nabuchodonosoro,*
Cambysæ capta est , & malè multata. Post conditam Alexandriam,
 primatum amisit : A b) *Ptolemao Philomatore* (Secundo) ob de- b) Pausan. Ar-
 fectionem, ad paupertatem redacta ; tandem à *Cornelio Gallo* (primo tic, p. 15.
Ægypti Præfecto Augustali) penitus excisa est. Eusebius (anno c) Chron.
 tertio post pugnam Actiacam) c) *Thebe Ægypti usque ad solum,* c) Chron.
diruta. Ad quem locum ait Vir maximus , d) *Hallucinatio est.* n. 1989.
 Veruntamen funestæ hujus cladis veritatem testatur Strabo ; qui in d) Scal. Ani-
 expeditione Arabicâ comes fuit *Alio Gallo* , qui , post C. Petroni- madvers.
 um , successit *Cornelio Gallo.* e) *Nubi* (inquit , id est , sub e) Strab. l. 17
Tiberio) *κωμηδὸν συνοικεῖται* , *Nunc per vicos habitatur.* Adde p. 816.
 hoc *Juvenalis* :

f) *Vetus Thebe centum jacet obruta portis.*

f) Sat. XV. v. 6

g) *Pausanias etiam Thebas Ægyptias ad nihilum redactas esse*

g) L. 8. p. 509.

Neque id præterire possum , quod de primâ hujus urbis clade
 refert *Ammianus Marcellinus.* h) *Hanc , inter exordia pandentis* h) L. 17. p. 90.
sclatè Carthaginis , improvise excursu duces oppressere Panoram :
posteaque reparatam Persarum rex Cambyses aggressus est. Cartha-
 ginis exordium in hæc *Rhamsis* , in *Ægypto* regnantis , tempora in-
 cidit : Imperium autem, urbe adultâ, prolatum est : neque intelli-
 genda sunt urbis conditæ , sed expansi dominii initia. Post annos
 130 , *Sabbacon Æthiops* obtinuit *Ægyptum* ; & post annos 160 ,

Ggg 3

Nabu

Nabuchodonosorus : utrumlibet intelligas. Sanè *Panorum* imperium ultra *Philenorum aras* extendi non novimus.

Carthago condita.

INter Phœnicum colonias celeberrima fuit *Carthago*, non autem vetustissima. a) *Illi, extra Columnas Herculis progressi, in mediâ Africa orâ maritimâ urbes condiderunt, μὲν γὰρ τῶν Τρωϊκῶν ὕστερον, paulò post belli Trojani tempora.*

b) c. Apion.
p. 1043.

Colligitur tempus *Carthaginis Condite* ex *Tyriorum Regum* annalibus, ad *Æram Templi* applicatis. b) *Josephus* (ut solet) κατ' αὐξήσιν peccat ; dum *Hiromi* ætatem, non regnandi annos in calculum suum adhibet. Sunt autem anni 126 à jacto Templi fundamento ad *Carthaginem* condicæptam. Templum condicæpit, anno Per. Jul. 3706 : adde annos 126 ; habes Per. Jul. 3832 ; quo *Carthago* condicæpit. Cum calculis istis optimè convenit c) *Solino* ; *Hadrarnyæ* & *Carthagini auctior est à Tyro populus. Carthaginem* (ut *Cato* in oratione Senatoria autumat) cum rex *Hiarbas* rerum in *Libyâ* potiretur, *Elissa* mulier extruxit, domo *Phœnix*, & *Carthadam* dixit, quod *Phœnicam* ore exprimit *Civitatem Novam* ; mox sermone verso, *Carthago dicta est, quæ post annos septingentos triginta septem exciditur, quàm fuerat extructa.* Excisa est *Carthago* Cn. *Lentulo*, L. *Nummio* *Coss.* anno Romæ conditæ 608 ; Per. Jul. 4568. Deductis annis 737, *Carthaginis* conditus incidet in annum jam dictum 3832.

d) *Euf. n. 804.*

d) *Philistus Naucratisa scripsit, à Zoro & Carthagine hoc tempore* (id est, anno 32 ante ἀλώσιν Trojæ) *Carthaginem* condicæptam ; eosdem autem fuisse *Tyrios.*

e) *Libyc. initio*

e) *Appianus* fictitios istos conditores ponit, annis 50 ante captum *Ilium.* Verùm *Carthada*, sive *Carthago*, non conditoris nomen est, sed urbis : exprimit Νεάπολιν ; &

f) *Jos. 19. 29*

f) *Zor* est *Tyrus* *Pœnicæ* : f) πόλις ὀχυρὰ Σωρ, ἢ γὰρ Τύρος : *Urbis* *manita* *Tzor*, sive *Tyrus.*

g) *Æneid. l. 7.*
V. 342. ad 323

Menander *Didonem* non nominat. *Fugæ* historiam compendio cecinit g) *Virgilius* ; sed licentiâ nimis poeticâ, ad *Æneæ* tempora composuit. *Servius* ibi, magis historicè : *Dido* (ait) *vero nomine* *Elissa* ante dicta est ; sed post interitum, à *Panis* *DIDO* appellata, id est *Virago*, *Punicâ* linguâ : *Quod cum à suis civibus cogere*

retur cuidam de Afris regibus nubere ; & prioris mariti amare tenere-
 tur ; forti se animo & interfecerit , & in pyram injecerit , quam se ad
 expiandos prioris mariti manes extruxisse fingebat. a) Syncellus, a) p. 181. a.
 ἐκαλεῖτο πρὸς τὰς Οὐρηγῶ (Οὐρηγῶ legit Bochartus) non Cartha-
 go, sed Dido vocabatur antea Virago, id est, Eliffa. Dicunt illam b) b) Etymolog.
 κληθῆναι, ὑπερὸν τῆς Τυρίων Φωνῆς Διδῶ, διὰ τὸ πολλάκις κληθῆναι, M. Δ.
 ἀπὸ Φοινίκης ἀπέρχουσα ὅτι Καρχηδόνα. Τῇ γὰρ Φοινίκων Φωνῇ
 τῶν Πλαῆτων Διδῶ προσαγορεύουσι, Postmodum Tyriorum lingua ap-
 pellata esse Didonem, quia multum disvagata est, cum è Phœnice pro-
 ficisceretur Carthaginem ; Erraticam enim, Phœnicum Sermone, Di-
 donem appellari.

Stephanus de Carthagine, ἐκαλεῖτο ἢ καὶ Κακκάβη. Τῆς ἢ
 κῆ τῶν οἰκίας αὐτῶν λέξις ἵππῶς κεφαλὴ δηλεῖται, Vocatur etiam
 CACCABE. Ita patria eorum sermone significatur caput equi.
 Quo spectat Virgilius ;

c) Effodere loco signum , quod regia Juno
 Monstrarat, caput acris equi —

c) Æneid. 1.
 v. 447.

Tetradrachmam habeo , in cujus una parte προτομή ἵππῶς, caput a-
 cris equi eleganter pictum , cum literis ad infimum collum igno-
 rabilibus.

Ex Græcorum Mythologiâ , Libyam jampridem infederat.
 Cadmus ,

— d) Λιευσιδὶ Κάδμου δῶρον
 Δωμῆσας πόλιων ἑκατοντάδα· δῶκε δὲ ἑκάστη
 Δύ(εατα λαϊνέοις ὑψέμβρυα τεύχεα πύργους.

d) Nonni Dio-
 nyl. l. 13. v. 364.

Cadmus in Libya extruens centum urbes , arduis manibus & turri-
 bus lapideis unamquamque cinxit. Et in comitatu Bacchi ,

e) Τόος ἢ λαὸς ἔην ἑκατόμη πόλις —

e) Ib. v. 378.

Tantus erat populi numerus è centum urbibus Cadmi. Atque inde
 Κάδμια dicta Carthago, apud Stephanum.

Amenophis Rex.

MAnetho (apud f) Josephum) post Rhampses, εἶτα τὸν Λαμβῶ- f) Αἰγίο. κ. 52. d
 Φιν εἰσαποίσεισας ἐμβόλιμον βασιλέα , Δεῖτε Amenophim adji-
 cis

a) Supr. p. 314.

cit regem. Idem in a) Thebanâ Africanâ Dynastiâ Ἀμμενέουσι; Eusebio, *Amenophes*; Pausaniæ verò, per literæ prothesin, *Phamenophis* dicitur.

b) p. 50.

Rex hic Herodoto non memoratur; quem neglectâ temporum ratione, à Regibus *Thebanis* ad *Memphitas* hic transfiliisse, b) diximus: eumque secutus est Diodorus; interpositis tamen ἡμεῖς ἐπὶ τὰ *Regum ignavorum*, πᾶσι ἐνὸς Νειλέως, *excepto Nileo*; cujus c) suo loco, ex Eratosthene & Dicærho, meminimus.

c) p. 247.

d) p. 334.

Ex homonymiâ, *Amenophim* hunc cum d) priore confundi putamus. De priore, Africanus (eumque sequuti Eusebius, &

e) Sync. p. 72.

A. D. p. 151. c.

Syncellus) e) Οὗτός δ' ἐστὶν ὁ Μένμων εἶναι νομίζομεν, καὶ Φηγερόμηνος λίθου, *Hic Memnon habitus est, & lapis loquens.* Idem dicit Eusebius in Chronico; sed magis cautè, ex alienâ Africani potius quàm suâ sententiâ.

f) Num. 400.

f) *Hic est Amenophis; quem quidam Memnonem putant, lapidem loquentem.* Ipse enim *Memnonem* diu postea bello Trojano interfuisse refert (regnante in Ægypto, Thuore)

g) Num. 832.

g) *Memnon & Amazones Priamo culere subsidium.*

Sanè veritati historicæ maximè congruum est, *Amenophim* hunc qui post Sesostrim regnavit, esse illum Græcorum *Memnonem*, qui Sufis Phrygibusque imperavit. Rex enim hic inter bellicosissimos Ægypti reges meritò numerandus est, qui, educto in Asiam exercitu, gentes à Sesostris subjugatas invisit & ordinavit; Phrygiam obambulavit: Sufis diu cominoratus, sui monumenta reliquit; Bactrianos rebellantes ad obedientiam pristinam reduxit; & de Asiâ pacatâ, stabilitoque Sesostris imperio, superbum deportavit triumphum. Græci autem (quibus debemus omnem, præter Sacram, vetustiorum temporum historiam, licet serò contextam) cum tantarum rerum famam tardis incertisque rumusculis accepissent, adeò fabulis (ad quas Græci veteres nimis erant proclives) inquinaverunt omnia; ut exortâ demum literarum luce, & reclusis Ægyptiorum adytis, non esset Græcis integrum, ex ipsis Ægypti monumentis, rerum Ægyptiacarum instaurare veritatem. Nos quidem operam dabimus, quantam in re deperditâ possumus, veritatis veteris naufragium colligere, & ex obscuris Thebarum ruderibus, incertisque Græcorum placitis, Regis maximi memoriam reficere.

Inter

Inter plurima hujus regis monumenta , celebratur maxime statua illa vocalis , cujus meminerunt Strabo, Plinius, Tacitus, Pausanias, Lucianus, Philostratus , Tzetzes. Pausaniam inprimis audiamus , qui Ægyptium Regis nomen enunciat. *Thebis* , a) in- a) Pausan. quit, *trans Nilum, ad Σύρυσσας* , quas vocant, *statua adhuc est reser-* Att. p. 78. *nans* (pro ἠλεῖον, ἠχέιον substituit b) Scaliger) *quam multi Me-* b) In Euseb. *monna nominant ; quem ex Æthiopiâ ajunt in Ægyptum , & Susa us-* p. 400. *que penetrâsse. Verum Thebani non dicunt Memnonem , sed ex in-* *digenis Phamenophim esse , cujus erat ista statua. Audivi etiam, quâ* *Sesostrim esse dicerent. Statuam hanc Cambyses diffidit ; & quan-* *tum à capite ad medium corpus, abruptum est ; quod reliquum sedere* *videatur ; & quotidie ad ortum solis sonum edix ; qualem nervi cithara* *aut lyra, cum fortè rumpuntur.*

Phamenophis itaque, sive *Amenophis*, Thebanis is est, qui Græcis *Memnon*. Nomen ex *Menis*, primi regis, nomine componi videtur, *Mennoph* Græcis, euphoniæ gratiâ *Mennon*, sive *Memnon*. Cæterum obscura est Ægyptiorum nominum ratio.

c) *Cambyses autem lapidem hunc concidit*, νομίζων εἶναι c) Syncell. *γοντείαν ἐν αἰτῷ, ὡς Πολύβαν* d) ὁ Ἀθωαῖος e) ἰσογῆς, *Credens ma-* p. 151. c. *gicas prestigias in eo fuisse, ut refert Polyanus Atheniensis. Inde Juve-* *nalis, de Thebis,*

d) *Dimidio magica resonant ubi Memnone chorda.*

d) Sat. XV. v. 9.

e) Strabo, ex opinione vulgi, etiam adfert dimidiatam statuae cau- e) L. 17. p. 816. *sam. In ulteriore, inquit, Nili ripâ, est Memmanium : hinc cum duo es-* *sent colossi de solida lapide, inter se propinquos, alter manet integer, alte-* *rius verò superiores à sede parte corruerunt, terra motu, ut fertur. Cre-* *ditum etiam est, semel quotidie sanisum, veluti illius hand magni, à par-* *te edi que in sede ac basi remansit. Darnis (Apollonii Tyansi in iti-* *nere socius) colossum illum altorum, qui extabat integer, descripsit* *se videtur. Dicit enim, f) τῶν τ' ὀφθαλμῶν ὕψ' , καὶ ὀπίσθ' ἑ-* f) Philost. *σόμενος* g) ὡς φησὶ γὰρ ἰσχυρὸν ἄδρον, *Oculorum & totius oris imaginem* 6. c. 3. *quasi loquuntur hominis esse perhibent. Dicit præterea, statuam Ἰθῆ-* *εύας μέγαν* h) εὐμεγέθησαν ἵ) τὰ πόδα ἀποφῶν καὶ τὴν ἀγλαῖαν *τοπιῶν (τὴν εἰρηνοποιῶν) , ἣν νίγη, ἣν ἰστέα, ἣν ἰστέα, ἣν ἰστέα* *esse, juxta modum facinorosi strepitus, que sit atatom g) Dadati. For-* g) (supr. p. 292. *ro Memnonis statua dicitur, h) φησὶ γὰρ ἰσχυρὸν ἄδρον, ὡς ἰστέα* h) Philost. 1b,

x. :

Fh h

αἰτῷ

- ἀκτῖν' ἢ ἑλίου ἀκτῖν' ἐπὶ τῆς εἰσῆρας, vocem edere, ubi primum solis radius ad ejus os pervenit. Quod non nisi Colosso integro competit. Marmoris genus docet Plinius. a) *Lapis Ethiopicus, quem vocant Basalten, ferrei coloris atque duritiei, narratur in Thebis (de libro Serapis, ut putant) Memnonis statuâ dicatur; quem quotidiano solis ortu contactum radiis crepare dicunt. Tacito, inter præcipua Ægypti miracula, censetur* b) *Memnonis saxea effigies, ubi radiis solis icta est, vocalem sonum reddens. Accedat Dionysius ὁ Πισσηνίου.*
- c) *Θήβων Πιργίου ἐκατόμυκτου ἐνθα γερμανὸς Μέμνων ἀντιλάσσαν εἰς ἀσπάζει.* Hæc Thebas præfixa, censum portæ habentes; ubi resonans Memnon ex orientem suam salutat Auroram.

Quid multa? Strabo atque Pausanias, auctores minimè vani, sonitum audiverunt. Strabo autem, etiamsi audiverit, fidem tamen non adhibuit. d) *Ego, inquit, cum Ælio Gallo adessem, & cum reliquâ multitudine amicorum ac militum qui cum eo erant, circumhoram primam, sonitum audivi. Utrum à basi, sive à Colosso, an verò ab circumstantium aliquo editus sit, non habeo affirmare, cum propter obscuritatem causæ, quidvis potius credere sabeat, quam ex lapidibus sic compositis sonum edi.*

- Præter sonorum hoc miraculum, fuerunt alia hujus regis in Ægypto monumenta; alia etiam nomina. e) *In urbe Abydo (que olim urbs magna & summa post Thebas) fuit Memnonis Regia mirifice structa à solido lapide; quem admodum Labyrinthus. Est etiam hinc ex magno flumine fossa; circa quam Acauthon Ægyptiorum locus est, Apollini sacer. In Memnon (quod nonnulli sentiunt) ab Ægyptiis vocetur Ispanthro; etiam Labyrinthus erat Memnonius, & ejusdem opus; sicut ea que in Abydo sumptuosa in Thebis. Ibi enim quedam dicitur Memnonia. f) Paulò antè de Labyrintho dixerat; Sepalli nomen esse Ispanthor; qui in Epitome scribitur Μαρόνης. Apud g) Diodorum, Memnos sepulchrum sibi construxit Labyrinthum; quem eum nihil bellum suscipisse dicat, ille Memnona non intellexisse videtur. Labyrinthi causam præter hanc, que Sesostrum sequitur, est, convenire jam diximus. Neque est à vero dissimile, opus illud non unius regis fuisse, non majus sæculi, sed hinc inchoatum temporibus;*

vix ultimis perfectum fuisse. Plinius, dum immensam illi antiquitatem attribuit, non à *Tithone* Memnonis patre, sed à a) *Tithoe*, a) (supr. p. II. *Semideorum septimo*, condi voluit.

Porrò *Amenophis* hic, sive *Memnon*, qui Straboni est *Ismandes*, & *Imandes*, Hecataeo dicitur *Osmandes*; hoc forsan ab *Osride*, illud ab *Iside* nomen. Inter magnifica Thebanorum regum sepulchra (quorum b) *XLVII* memorantur in sacris sacerdotum libris, b) Diod. Sic. sed manebant tantum *XVII* tempore *Ptolemai Lagi*, & eorum plera- l. I. p. 30. c. que *Olympiade CLXXX*, id est, ultimis Ptolemaeorum temporibus, destructa fuerant) illud maximè memorandum est, quòd eleganter & copiosè descripsit Hecataeus Abderita (qui sub *Ptolemao Lagi* historiam *Aegyptiacam* composuit. Alius c) erat *Hecataeus Milesius*, c) Suid. in *Hegesandri filius*, tempore *Darii Hystaspida*, qui primus historiam *Ἡεκαταίου* περὶ τῶν ἐξ ἡνναγῶν, solus à oratione scripsit; qui Herodoto, *λογιοποιὸς* historicus vocatur.) Ex Hecataeo, inquit Diodorus, d) Sub introitum monumenti regis (quem vocant) *Osmandis*, atrium est ex vario lapide, longitudine duum plethrum (200 pedum) altitudine 45 cubitorum: hinc digresso occurrit lapideum peristylion quadratum, cujus unumquodque latus quaternum plethrorum; animalia XVI cubitorum ex uno saxo, ad antiquum morem calata, subsunt columnarum loco: tectum rotum sive lacunar, duas orgias (8 cubitos) latum, ex uno lapide, stellis in cerulco variegatum est. Proximè hoc peristylium rursus alius est introitus, & atrium priori caetera assimile; sed sculpturis amplius variis elaboratum. Juxta introitum, tres erant statuae ex uno saxo singule; *MEMNONIS* Ἡ Σουκίτις (vocem hanc non capio, neque interpres, qui statuarium intelligit; nescio, an sit patris nomen) una earum sedebat, omnium in *Egypto* maxima; qua mensurà pedis VII cubitos excedit.

Ex hac Memnonis statuâ (quem etiam sedentem faciunt *Pausanias*, *Strabo*, *Philostratus*) conjicio, monumentum hoc fuisse e) *ἐν τῇ παλαιᾷ, ὅπου τὸ Μενώνιον*, in *Thebis Libycis*; immò ipsum e) Strab. fuisse *Memnonium*, quod quidem pro *Serapis* templo perperam ac- p. 816. a. ceperunt. f) In *Thebis*, delubro *Serapis*, ut putant, *Memnonis* statuam. *Philostratus* appellat g.) *τὸ τελεῖον τῆς Μενόνας*, *Templum Memnonis*. Dicit illud simile esse *Foro antiquo*, qualia in urbibus quondam habitatis supersunt; ubi columnarum fragmenta, par-

rietum vestigia, & sedes, & limina, & Mercuriorum simulacra partim manu, partim tempore consumpta. Sed pergamus.

• Diod. ibid.

Stant * statuae duae reliquae ad illius genua, altera à dextris, altera à sinistris, filia atque matris, priore minores. Opus mirandum ob magnitudinem, artemque, & saxi naturam; cum in tantâ mole, neque fissura, neque labe ulla conspiciatur. Inscriptionem vero hanc praefere.

Βασίλειος Βασιλέων Οσυμανδῆς εἰμι
 Εἰ δὲ ἴς εἰδέναι ἐθέλει πᾶσι εἰμι ἡ καὶ τῶν κείμαι
 Νικάτω ἢ τῶν ἐμῶν ἔργων

SUM REX REGUM OSYMANDIS;
 SI QUIS NOSSE VELIT, QUANTUS SIM, ET UBI JACEAM,
 VINCAT ALIQVID MEORUM OPERUM.

Est & alia seorsum Matris imago XX cubitorum, in cujus capite tres regina; quibus significatur eam filiam, uxorem & matrem, Regis fuisse.

a) Diod. Sic.
 p. 30. d.

a) Post Atrium, erat peristylum priore praestantius; in quo sculptura varia, representantes bellum ab eo gestum, πρὸς τὰς ἐν τῆς Βακτρίας πόλεις, cum Baëtris rebellantibus; in quos expeditionem fecit cum quadringentis millibus peditum & viginti millibus equitum: Divisoque in quatuor partes exercitu, regis filii singulis praefecti sunt.

Inter gentes à Sesoistre subjectas non recensentur Baëtriani; Rhamsen tamen Baëtrianâ positum esse, ex ejusdem monumento didicimus. Ex Hecatæo, lux Tacito; ex Tacito, fides Hecatæo; ex utroque, geminatum diuturnæ potentiae testimonium; ut appareat, Sesoistram non unicum fuisse ex Ægypti regibus, qui Asiam cum exercitu longè lateque peragraverit. Minor quidem hic est copiarum numerus, quàm quâs modò memoravimus; sive, quòd Ægyptii indies in belligerando peritiores fuerint; sive, quòd contra gentem rebellem non totis opus esset Ægypti viribus.

b) Diod. ib.

b) In primo pariete, Rex cernitur oppugnans muram, flumine circumfluum; & contra repugnantes se in periculum conjiciens; cum leone, unâ cum rege terribiliter concertante. Nonnulli hoc de leone

leone mansuetifaculo accipiunt, quem rex aluerat, & pugna fortium habuit; alii volunt, imagine leonis, fortissimi regis animum designari. a) *Ἀλκῆς μὲν καὶ βῶμους συμβολῶν αὐτοῦ ὁ λέων*, Leo illius roboris & virium symbolum est.

b) Cl. Alex. Strom. l. 5.

Flavius iste, qui murum circumfluit, sine dubio est Euleus, de quo Plinius; b) *Susianem ab Elymaide disternit annis Euleus*

c) L. 6. c. 27.

circum arcem Susorum. Memnon itaque arcem Susorum expugnavit; & Susi aliquantidum imperavit. Sañe Susa d) *Μεμνόνιον ἀξίον*

e) Herodot. l. 5. c. 54.

καλεῖται, Urbs Memnonia vocabatur; d) & τὰ βασιλῆα Μεμνόνια καλεῖται, Regia dicitur Memnonia; & ipsa e) *Ἔσσα τὰ Μεμνόνια*

d) e. 53. e) l. 7. c. 115.

υῖα, Susa Memnonia à Græcis appellatur. f) *Si quis prisca be-*

f) Strab. l. 15. p. 287. a.

roum tempora respiciat, Susa dicuntur à Titbono; Memnonis patre, condita; arx autem vocatur Memnonium; Susi etiam Cissi dicti sunt; & Æschylus Memnonis matrem Κισσίαν vocat. Mœnia etiam Mem-

(Steph. in Σύρα)

monia dicta sunt: g) *Ἐ Βαβυλωνίαν ἢ τὴν Μεμνόνια, ἢ ἐν Σο-*

g) Pausan. l. 1. p. 275.

σοῖς τεῖχῃ, Muri Babylonis; vel qui in Susi dicuntur Memnonii. Diodorus dicit, h) à Cambysis tempore, artifices ex Ægypto

h) L. 1. p. 30.

scitos adificasse regias illas celeberrimas, quæ sunt in Persèpoli, in Susi, & in Mediâ. Sed palam est, Ægyptiaca in Susi ædificia, ad ætatem Memnonis esse referenda. Verùm ad peristylion redeamus.

i) *In secundo pariete effigiantur captivi à Rege ducti, absque virilibus, manibusque; quo significatum, effæminatis animis in periculo deesse manus. Tertius paries continet victimas regis, & triumphum à bello actum. In medio peristylia, extructa est arca sub dio; lapidis pulchritudine, artificio, & magnitudine miranda.*

i) Diod. Sic. p. 31. e.

In ultimo pariete, duæ sunt statua sedentes, ex integro saxo XXVII cubitorum; juxta quas ex peristylia tres sunt introitus, in domum columnis substructam, instar Odai, cujus singula latera duorum

plethrorum: in eâ multæ sunt statua lignea litigatorum, respicientium Judices. Illi, in uno parietum sculpti, sunt numero XXX; & in medio summus iudex, habens

k) sup. p. 316.

libros plurimos sibi adjacentes.

Cætera nobilissimi hujus monumenti invitus prætereo, ne tædium afferam: Diodorum videas. Summa est hunc Regem, non bello tantum, sed etiam pace Magnum; erga Deos, Plum; erga homines, Justum fuisse.

Hæc quidem *Memnonis* in Asiam expeditio apud Græcos multo celebrior fuit, quàm altera *Sesostri*; vel quòd hæc recentior erat; vel quòd Poetæ (qui omnium primi res gestas literis mandarunt) jam tandem in Græciâ efflorescebant. *Hesiodus* & *Homerus* Memnioni fuerunt coætanei. *Homerus* quidem Memnonem omnino non nominat; neque meminisset ejus, etiamsi *Iliadas* ultra mortem *Hectoris* deduxisset; quàm indecorum esset, res suæ ætatis

a) *Θυσια* 988 nuperas veteribus Trojanis immisississe. a) *Hesiodus* autem *Memnonem* (quem fingit esse *Tithoni* & *Aurora* filium) appellat. *Διΐθωνος ἑσουλῆα* — *Regem Thebanum*.

Sanè *Ægyptus* Græcis serò patefacta; neque ante *Psammitich* regis tempora omnino cognita! *Delta* diu illis *Ægyptus* propria habebatur; quæ à mari remotiores sunt ad Austrum regiones, communi b) *Æthiopia* nomine designabantur; sicut *Scyria* nomine, Septentrionaliores. *Homerus*, *Thebaida* *Æthiopiam* vocat, illamque ab *Ægypto* distinguit. *Menelaus* sic *Telemachum* alloquitur,

b) *Srab.* l. 6. p. 33. b.

c) *Καὶ Αἰγυπῖους ἐπὶ Ληθεῖς*
Αἰθιοπίας δ' ἐκὼς — — — — —
 — — — — — *Per Ægyptumque vagatus*
Æthiopes adii — — — — —

c) *Odyss.* l. 4. v. 48.

Id est, ex Inferiore *Ægypto*, sive propriè dictâ, in *Thebaida*. Nam *Homerus* expressis verbis dicit; *Menelaum* *Thebas* venisse; illum ulterius penetrâsse, non est rationi consentaneum. *Damis* (*Apolonii Tyanei* comes) vidit d) *Memnonis* templum & ejus loquentem statuam, in *Æthiopiâ*: id est, in *Thebaide*, scilicet in *Libycâ* *Thebarum* parte. Diximus, e) *Æthiopus* ab *Indo* consurgentes, juxta *Ægyptum* consedisse.

d) *Philost.* l. 6. c. 3.

e) *supr.* p. 33f.

Increbuit forsân *Memnonis* fama apud Græcos posteros in *Asiâ*, ex imaginibus istis petrâ incisis; f) quarum armatura & *Ægyptiaca* fuit, & *Æthiopica*, quæ in *Ioniâ* diu postea visebantur; quas *Herodotus* quidem *Sesostri*, alii autem *Memnioni* attribuunt.

f) *Herod.* l. 2. c. 106.

g) *Diod. Sic.* l. 4. p. 192. b.

g) *Tithonus* autem, *Laomedontis* filius, *Priami* frater, in orientibus *Asiæ* partibus militans, usque ad *Æthiopiam* processit: unde fabula de *Memnone* ex *Aurora* suscepto; qui *Trojanis* suppeticas tulit,

Et ab Achille occisus est. Græci enim (qui Homerum longo intervallo sequuti sunt) cum nihil illis Bello Trojano magnificentius haberetur, quicquid à majoribus illustre acceperant (non sine magna temporum imperitiâ) ad id bellum retulerunt. Pindarus (Poetarum primus qui fabulam hanc celebravit) ultra annos DCC post Trojæ casum floruit; a) *ἠὲρ Ἰφάρχον Ἰθιοπῶν Μέμνονα* appellat; a) Pyth. Od. 8. v. 30. Olymp. Od. 2. v. 148. & Aurora filium Æthiopem; illumque ab Achille prostratum cecidit. b) Apud Eleos fuit vetustum opus Lycii Myronidæ, quod Nem. Od. 6. ver. 82. *Ἀχιλλῆος ἔμμενονος* exhibuit; Quæ etiam in c) Arcæ Cypseli; & in d) throno Amyclai Apollinis insculpta fuit. Et b) Pausan. 1. 7. p. 73. Quintus Smyrnæus (qui Homeri *ἠὲρ Ἰφάρχον* contexit) con- c) lb. p. 323. cecitationem istam graphicè depinxit. Rem ita narrant Græci, e) d) Pausan. 1. 3. p. 97. *Μέμνονα* fuisse regem Æthiopiam; venisse ad bellum Trojanum, non ex Æthiopiâ, sed à Suis Persarum urbe, debellatis iis omnibus nationibus, quæ mediæ sunt, usque ad Choaspen flumen. Phryges viam monstrant, per quam exercitum duxit. Cui geminus est Suidæ locus. e) Paul. Phoc. p. 669. e. f) Memnon, qui Ilium duxit copias, præerat quidem Æthiopicis; f) Suid. in Memnonem ipse autem non fuit Æthiops, sed à Suis Persicis, & Choaspe fluvio; gentes ibi locorum sibi subiectas habens. Diodorus (ut salva sit Ctesiana Affyriorum æra) Memnonem, non Regem, sed satrapæ filium facit. Dicit Trojani belli tempore, g) Teutamum Asiam sub imperia tenuisse; Priamum, cùm sub regis Affyrii clientelâ esset; ab eo p. 77. d. petuisse subsidia; 10000 Æthiopia, totidemque Susanos cum 2000 curribus missos; dicit Memnone, Tichoni filio; Tichonum tunc fuisse Persia præfectum; Memnonem in arcè Susorum extruxisse regiam, quæ usque ad Persarum principatum dicta est Memnonia: & per regionem istam straxisse viam publicam, quæ etiam nunc vocatur Memnonia: a) *ἠὲρ Ἰφάρχον*, qui ad Ægyptum pertinent, hæc in dubium vocent, virum hunc sua patria arrogantes; & palatia vetera ostendentes, quæ hodie vocantur Memnonia; famam tamen esse, Memnonem Trojanis superbiae iam dictas occulisse, auxilios Græcorum susulisse; tandemque Thessalorum infidiis cecidisse; cadaver Æthiopes creptum coram Achille, & ad Tichonum esse reportatum esse. Diodorus hic ab aliis diversè quod apud Mythologos non verum) ex fabulâ fabulam gessit; & famam sequuntur, potiora rejicit.

De

a) L. 10. c. 26.
 b) Strab. l. 12. p. 587. f.
 c) Casaub. in locum.
 d) Bell. Jud. l. 2. c. 9. p. 790.

e) Icon. Mem. p. 742.
 f) Philostr. Vit. Ap. l. 6. 7. 3

g) Philostr. Heroic. in Antilocho. p. 673. c.

h) En. l. 3. v. 493.

De sepulchro etiam Memnonis mira comminiscuntur. *Auroraes sunt*, inquit a) Plinius, *Memnonidas aves quotannis advo-*
lare Ilium ex Ethiopia, & confluere ad Memnonis tumulum; & qui-
dem in Troade b) supra Hesperiostia tumulus est, in quo ostenditur
sepulchrum Memnonis, Tithoni filii. Simonides (vel potius c)
Ἐν μὲν ὁ Ἥλειος, vel ὁ Δῆλιος) ait, Memnonem sepultum esse
circa Paltum Syriae, juxta flumen Balam. Josephus id magis ad Au-
strum collocat. d) Duobus, inquit, stadiis ab urbe Ptolemaide
est fluvius perexiguus, qui Belesus vocatur, juxta quem est Memnonis
sepulchrum. Philostratus asserit, e) Nusquam terrarum extare
Memnonis tumulum; ipsum autem, in Ethiopia, in nigrum trans-
formatum fuisse lapidem, & figuram sedentis, cujus os solradio per-
cutiens vocem elidit; de quo satis dictum. Quid impla? Verissime
Damis negat, Memnonem omnino venisse Trojam. f) Ἦος μὲν
παῖδα μίεξε αὐτὸν Δουραεῖν δὲ σὺν Τροίᾳ, ὅτι μὴδὲ ἀΦινέει
ἐς Τροίαν, ἀλλ' ἐν Αἰθιοπία πλεόνησται, Aurora quidem filium fuisse
Memnonem, non autem apud Trojam occubuisse, quod ille nunquam
venerit, sed in Ethiopia. Ne verò corrueret fabula celeberrima,
substituatur g) alter Memnon, Trojanus, juvenis, qui post Hectoris
mortem maximè inclaruit, qui Antiochum occidit, & ab Achille occi-
sus est, cujus arma caputque in rogam congesta; Regnante nihilomi-
nus in Ethiopia, eodem Trojani belli tempore Memnone Ethiopie, sub
quo etiam Psammis mons à Nilo exaggetatus dicitur; cuius Egyptii
qui ad Memphim, & Ethiopes qui sunt ad Meroem, sacrificant, cum
ad ortum solis statua sonum emittit. Verum Memnon hic Thebanus
est bello Trojano longè recentior.

Pari trecentorum horum annorum ~~peccat~~ peccat Vir-
 gilius (Poeta præstantissimus) qui *Aeneam* cecinit Carthagois in
 picturâ videntem

h) *Eosque asiet, & nigri Memnonidae.*

Quæ quidem ætati Didæi non malè conveniunt, neutiquam ve-
 rò *Aeneas*.

In his Græcorum commentis (ut Moler in *Aeneid*) falsè veni-
 comminiscuntur. Licet enim ostendita sit Trojanæ temporis ratio,
 verum tamen est, Memnonem (qui *Egyptus* est *Amenophis*) im-
 perii sedem domiciliumque *Susis* aliquandiu tenuisse, & exercitum
 (ex-

(exemplo Sesostris) per Ioniam Phrygiamque duxisse. Quae quidem lucam expeditioni illius *Babriane* praebent, & ab eadem accipiunt; illa inquam expeditio, quae hujus regis famam non tantum apud Sufianos (Persarum enim nomen nondum innotuerat) sed & apud Græcos propagavit.

Secundum Africani rationes, a) *Amenophis* regnavit annos **XX**. Eusebius illi largitus est annos **XI**. Fuit autem longævus; *Damis* apud b) Philostratum refert, *Memmonem in Æthiopia diem obisse*, quum regnasset apud Æthiopes *ἑξαὲς πέντε, περσβατίουμ, quinque generationum*. Herodoto tres *ἔτη* sunt anni C. Cum igitur rex hic diu vixerit; ad seculum proximum de Successore disseremus. Interim transeamus ad Græcos.

Epoche Marmorea.

Er. Att.

ΑΦ' ἔ... ἰοδ... ὁ ποιητής ...
 ἠ ἔτη ΙΠ' ΗΙΔΙΔΔ... βασι-
 λ... Ἀθῶνων ...

ΑΦ' ἔ Ὀμηρ... ὁ ποιητής ἔ-
 Φάνη, ἔτη ΙΗ' ΗΔΔΔΔΙΙΙ, βασι-
 λ... Ἀθῶνων .. ἰογῆτη.

ΑΦ' ἔ ... δων ὁ Ἀργεῖ... δη-
 μως ... ν... ἑσπ...
 καὶ νόμιμα ἀργυρῶν ἐν τῇ λι-
 γνῇ ἐποίησεν ἐνδέκατ' αΦ'
 Ηομ... ἔτη ΙΠ' ΗΔΔΔΙ, βα-
 σιλ... Ἀθῶνων ... 85.

EX quo *Hesiodus Poeta*
 floruit, anni **DCLXX**
 ... regnante Athenis ...
 Megacle.

Ex quo Homerus Poeta
 floruit anni **DCXLIII**, re-
 gnante Athenis *Diogneto*.

*Ex quo Pheidon Argi-
 vus ... ἑ nummum ar-
 gentum in Egina fecit*
 (undecimus ab Hercule)
 anni **DCXXXI**, regnante
 Athenis *Pherice*.

676

688

Hesiodus Poeta.

PRæterita Græcorum tempora, licet non essent prorsus illiterata, Veruntamen c) Παρὰ τῆς Ἑλλήσων ἐδὲν ἀμολογῶμεν *ἄρ-
 σκε*) γραμματικῆς Ὀμήρου ποιήσεως πιστότερον. Apud Græcos nul-
 lum invenitur scriptum, de quo constat, quod sit Homeri carminibus antiquius. Et d) Plinio, *Homerus quidem primus doctrinarum
 ἑ antiquitatis parens*. Hæc autem de re non convenit inter vete-
 res.

e) Jos. c. 1. p. 1034. d.

d) Plin. c. 2.

a) Au. Gell.
l. 3. c. 11.

res. a) *Alii Homerum quam Hesiodum majorem natu fuisse scripserunt; in quibus Philochorus & Xenophanes: alii minorem; in quibus Laccius Poeta, & Eporus Historia scriptor. Nostro Marmore judicis, lis Ephoro datur; & Hesiodus annis aliquot ante Homerum floruisse decernitur.*

b) Paters. l. 1.
c) A. Gell. lib.

Velleio, b) *Hesiodus fuit circa CXX annos distinctus ab Homeri aetate. At M. c) Varro dicit, non esse dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint; idque ex Epigrammate ostendit, quod in tripode inscriptum est, qui in monte Helicone ab Hesiodo positus traditur.*

d) Herod. l. 2.
c. 53.

Herodotus illos ferè æquales facit. d) *Hesiodus, ait, atque Homerus annis non amplius 400 meipso seniores. Disparuit in Marmore numeri pars posterior: ex reliquiis conjicere est, annos plus minus XXX fuisse inter Hesiodum & Homerum. Cùm verò alter ab altero versus & hemistichia non pauca sumpserit; dubitare licet, an-*

e) Vell. Paters.
l. 1. c. 12.

f) Lips. in Vell.

fit e) *Clarissimum Homeri ingenium sine exemplo maximum; quòd neque ante illum, quem ille imitaretur; neque post illum, qui eum imitari posset, inventus est. f) Major simplicitas & rudior antiquitas in Hesiodo comparat, quam in Homero. Velleius quidem rectè facit Homerum Primis Iphiti Olympiis æqualem; non autem rectè collocat Hesiodum & Caranum (sive, initia regni Macedonici) post annos circiter 120, ad Primam Olympiadem Vulgarem.*

g) Vell. Paters
l. 1. p. 12.

g) *Hesiodus vir perelegantis ingenii & mollissimâ dulcedine carminum memorabilis; otii quietisque cupidissimus; ut tempore tanto viro (Homero) ira operis auctoritate proximus; qui vitavit, ne in id, quod Homerus, incideret: patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissime istis versibus de patre suo,*

h) *Egym.
v. 637.

h) *Νόσαστο δ' ἀγχ' Ἐλικῶν οἴζυρῆ ἐνὶ κώμῃ
Καυρῆ, χεῖμα κακῆ, θερὰ δ' ἀγαλῆ, μόεπι' ἐδ' ἄλῃ.*

Habitavit prope Heliconem, in misero vico Ascra, hyeme malò, aestate molesto, nunquam bono. Ascra Bœotiz urbs prope Heliconem: illuc ex Cumâ migraverat ejus pater.

i) supr. p. 301.

Hesiodo vetustiores memorantur i) *Olen Lycius, qui hymnos Delios composuit; & Pambos Atheniensis. Dionysius quidam, apud*

h) L. 3. p. 140.
b.

k) *Diodorum, refert, παρ' Ἑλλῆσι, πρῶτον ὄρετ' Ἰνδῶν ἀπὸ τοῦ ὄρετος καὶ μέλας, apud Græcos Linum (Thebanum) fuisse pri.*

primum rhythmorum & melodia inventorem. Hunc ait Πη ποιη-
κῆ καὶ μελοδία θραυμαζέντα, poësi & melodiâ excellentem, discipu-
los habuisse Herculem, Thamyrim, & Orpheum. Hercules magistrum
cithara infestâ interfecit. Thamyris, quod musicâ excelleret, certa-
men cum Musis invisse dicitur; unde illa

a) Αντόμωροι Θάμουρον τὸν Τρήικα παῦσαι ἀοιδῆς a) Hom. Il. B. v. 596.

Et Musices & oculorum usum illi ademerunt. Fuit autem Tha-
myris filius Argiopes, nymphæ Parnassi incolæ, & Philammonis (cu-
jus nominis vestigia non obscura leguntur in b) Marmore, sub
Theseo.) Argiope in Odrysas migravit; unde Thamyris Thrax
vocatur. Scripsit ille poemata de Titanum bello contra Deos. Orphei
non semel c) meminimus. Orphica (quæ nunc vocantur) non c) p. 264. 274
sunt Pisistrati temporibus vetustiora.

d) Thymetes atate Orphei, poësin Phrygiam de Bacchi Dei ge- d) Diod. ibid.
stis composuit, & sermone & literis vetustis. Musæus Eleusinius, Or-
phei discipulus, fuit ἐποποιὸς versificator; scripsit ἑποδῆνας precepta
ad Eumolpum filium versibus 4000, & alia plurima. Musæus The-
banus, Thamyris filius, Philammonis nepos, fuit μελοποιὸς poeta Ly-
ricus, multo ante bellum Trojanum. Quod de Leandro & Herone cir-
cumfertur carmen, est Musæi cujuspiam Grammatici, sub infima
Romanorum tempora.

Diodorus e) alibi, Daphne, Tiresiæ vatis filia, Delphi conste- e) L. 4. p. 17. 8
crata, artificio singulari varia conscripsit oracula; παρ' ἧς Φασὶ καὶ
τὸν ποιητῶν Ὀμηγὸν πολλὰ τῶν ἐπιῶν σφραγισμένον κοσμηῖσαι ἔ-
ἰδιάν ποιῆσιν, à qua Homerus Poeta carmina non pauca mutuatus,
poësin suam ornasse dicitur. f) Narrant Træzenii, Orabantii Træ- f) Elian. Var.
zenii poemata ante Homerum extitisse; & ante Homerum vixisse a- hist. l. 11. c. 2.
junt Daretem Phrygium, cujus Iliadem Phrygiam usque in hunc diem
conservari scio. Melissander Milesius Lapitharum & Centauroꝝ
pugnam scripsit. Alibi g) Ælianus, Post Orpheum & Musæum fuit g) L. 14. c. 21.
poeta quidam nomine Syagrus, qui primus bellum Trojanum cecinisse h) Cod. CXK
dicitur. Ptolemæus Hephestio (apud h) Photium) Præter i) i) Ib. ex l. 1.
Daretem, qui (ut reculit Antipater Acauthius) ante Homerum Ili-
adem conscripsit; ἢ πρὸς Ὀμήρου (k) ait) Ἐλένη, ἢ Ἰλιάδων συγ- k) Ib. ex l. 4.
γραψαμένη πρὸς τὸν Μυσαίου τῶ Ἀθλωαίου θυγάτηρ θυομένη, καὶ
ἢ καὶ Ὀμηγὸν λέγει λαβεῖν ἑποδῆσιν, καὶ κτήματα τὸ διγλωσσὸν
δενί-

- Ἥρα*, Helena Homero antiquior, Musai Atbeniensis filia, bellum Trojanum conscripsit à qua & Homerus dicitur argumentum accepisse, & *Ἰλίου Πηλεΐδος* agnum possedisse. Et paulò post, a) Phantasia quaedam Memphitis, Nicaeae filia, ante Homerum composuit bellum Trojanum, & narrationem de Ulysse; & libros Memphide deposuisse dicitur, Homerum quoque eò profectum, à Phanite sacrorum Scriba transcribas accepisse, eorumque ordinem infectum esse. Haec quidem istis sunt germana, quae de Aegyptiis Homeri natalibus comminiscitur Heliódorus. Eiusdem farinae sunt, quae de *Σίσυφῳ* Coo, Teucriscribitur, & de *Διὶ* Cretensi, *Ἰδομενεα* sequuro, b) Joannes Tzetzes; aut quae c) Suidas de *Παλαμῆ* Thebano, & de *Κορινῶ* Ilienij eius discipulo referunt; quos ante Homerum de bello Trojano scripsisse ajunt. Qui *Δαρείου* & *Διὸς* nomine hodiè prostant libelli (interpretibus *Νεποτῆ* *Κορνελίου* & *Σεπτιμίου* (nescio quo) *Προναπίδου*, & *Πηλοποννήσου* nobilis poeta Lyricus, inter eos recensetur, qui *λίτερᾱ* usi sunt *Πελασγίαι*.
- Solon (in e) *VII Sapientum convivio* refert; Hesiodum, apud *Λοκροῦς*, super imminutà hospitii filia pudicitia immeritò suspectum, à puella fratribus, apud *Λοκρῶν* *Νέμεδον*, ex insidiis trucidatum fuisse; ejusque cadaver, in mare dejectum, à delphinorum grege ad *Ῥήιον* & *Μολυκρίαν* deportatum; à *Λοκρῶν* (qui tunc fortè apud *Ῥήιον* conventum solennem agebant) Hesiodi recens interfecti cadaver agnitum; illos protinus (hominis gloria permotos) cadus auctores (*Κτίμενον* & *Ἀντίφωμον*, f) *Γανυκλῆ* *Ναυπακτῆ* filios, ab Hesiodi cane proditos) investigasse; inventos in mare vivos precipitasse, eorumque domum diruisse: Hesiodum autem ad *Νεμεῖον* sepulcrum esse. De Operibus Hesiodi quid senserint Veteres, docet g) *Παυσανίας*; qui & percussores nominat.
- a) Ib. ex l. 4.
b) Chil. V. 29.
c) Ia Π. & K.
d) Diod. Sic. l. 3 p. 140. d.
e) Plutarch. p. 162. c.
f) Plutarch. p. 966.
g) L. 9. p. 588.

Homerus Poeta.

NON minùs obscura fuit Homeri aetas, quàm aut illius Patria, aut Parentes; de quâ erat olim quaestio & verustissima, & celeberrima; & adhuc sub judice lis esset, si non auctoritate nostri Marmoris disjudicata fuisset. Floruit Homerus sub Diogneto Athenarum rege, anno Attico 676; Per. Julianæ 3807; anno post Troj. cl.

eladem 302; antequam Olympia ab Iphito & Lycurgo instaurata sunt, annis 23; antequam Corabus stadium vicerit, annis 131. De ea igitur re non est amplius ambigendum. Diversas tamen veterum sententias referre, non erit injucundum.

a) Crates dixit, illum floruisse ante reditum Heraclidarum, a) Tatian. con Græcos, p. 166. c. Euf. d. 980. circa annos 80 post bellum Trojanum; Eratosthenes, post annum 100 ad Trojâ captâ; Aristarchus, circa Ionicam migrationem, id est, post annum 140 à castro Troje; Philochorus, post Ionicam migrationem, sub Archippo Athenis Archonte, annis 180 post excidium Troje. Apollodorus annos numerat 100 post migrationem Ionicam, ut sint anni 250 post Trojam. b) Eutymenes dicit, eum floruisse cum Hestodu, b) Cl. Alex. Strom. l. 5. p. 327. a. c) Gell. l. 17. c. 21. nam fuisse in Obio, sub Aristo, circa annum 200 post captam Trojam. Eiusdem etiam sententia fuit Archemachus. c) Ut Cassius Hemina, b) Cl. Alex. Strom. l. 5. p. 327. a. c) Gell. l. 17. c. 21. apud Gellium, annis post bellum Trojanum plus centum atque sexaginta; ante Romam autem conditam, ut Cornelius Nepos, annis circiter centum & sexaginta. Minus abest à scopo Nepos; cæteri, quos nominavimus, nimium περὸ ἡμετέρας peccant. Roma condita est anno Per. Jul. 3961, demum annos 160, habes annum Per. Jul. 3801. Nepotis calculos secuti sunt Scriptores Latini. Velleius (*Vinisio Coss.* anno U. C. 783) de Homero dixit; d) *Hic longius* d) L. 1. p. 6. à temporibus belli, quod composuit, Troici, quàm quidam videntur, absuit. Nam ferme ante annos 950 floruit, intra 1000 natus est. Plinius (anno U. C. 830) e) *Jam ante annos prope mille Homerus.* Et Ju- e) Plin. l. 7. c. 16 venalis (sub initium Nervæ) anno U. C. 850.

— Uni cedit Homero —
 Propter mille annos —

f) Sosibius Lacon Homerum retulit ad annum octavum regni Cha- f) Cl. Alex. l. 1. p. 327. a. rilli (cujus tutor fuit Lycurgus) Regnabat ille annos 64 post quem b) Cl. Alex. l. 1. p. 327. a. ejus filius Nicander annos 39, anno illius 34, Primam Olympiadem institutam fuisse ajunt: adeo ut esset utique Homerus annis nonaginta antequam instituta essent Olympia. Primam intellige Olympiadem, in quam Corabus vicit: ad quam, g) ab *ἡμετέρας* Lycurgi, Eratosthenes numerat annos 108. h) Alii dicunt, Homerum fuisse g) Clem. ibid. p. 336. b. h) Tatian. #c. paulò ante Olympiadas, id est, annis 407 post casum Troje. (Cal- culus iste ad Primam Olympiadem Vulgarem non rectè ponitur, rectè autem ad Iphiteam.) Alii (majori *μετὰ ἡμετέρας* peccan-

tes) tempus inferius deducunt ; dicentes , Homerum fuisse aequalem Archilochō , qui floruit circa Olympiadem XXIII , tempore Gygi Lydi , annis 500 post excisam Trojam . Eadem delirant a) Theopompus , & Euphorion , apud Clementem ; quippe tantum quilibet à veritate distat , quantum à Marmore ,

Homerus non tam natalibus obscurus , quàm poematum fama post mortem illustris fuit . Videamus itaque , quibus gradibus in tantum gloriae fastigium euectus sit ; ut inter Heroes tandem relatus , divinis honoribus celebratus fuerit .

b) Plat. in Vita, p. 41. e.

b) *Lycurgus in Asiam transficiens , incidit in Homeri poemata (quae primum , ut arbitror , afferbantur apud Creophyli posteris) & animadvertens , in iis prudentiam civilem & eruditionem non minori studio dispersam , quàm voluptatis & c.) aquabilis temperiei oblectamentum ; ea studiosè descripsit & ad deferendum domum consarcinavit . Erat enim jam apud Graecos obscura , quaedam carminum fama , & à paucis fragmenta quaedam poematis sparsim & inconditè circumferebantur ; γωρμυλω δὲ ἀντὶ τῆς καὶ μάλιστα πρῶτος ἐπιπίπτει Λυκούργος . Lycurgus autem omnium primus ea vulgavit .*

d) Πιστὶ Λακωνίδ.

Quod Plutarchus , ætatis Homericæ incertus , ex conjecturâ dicit de Creophyli posteris , id pridem asseruit *Heraclides Ponticus* . *Lycurgus , d) ait , παλιὸς τῶν Ὀμηρῶν ποιησῶν ὄντων τῆς Διογονίου Κρησοφύλου ; πρῶτος δὲ διεκάλυψε τὴν Πελοπόννησον , Homerī poemata apud Creophyli posteris primus in Peloponnesum apportavit .* Cùm verò Homerus floruerit anno Atticō 676 , & Lycurgus anno 699

e) Tusc. l. 5.

f) Plutarch. in Lycurg.

g) Cl. Alex. Strom. l. 7.

p. 317. a.

h) Strab. l. 10.

(id est post annos 22) cùm Iphito Olympia instauraverit ; liquet , Lycurgum Homero non multo juniorem fuisse . Rectè itaque e) Cicero : *Lycurgi temporibus Homerus etiam fuisse creditur* . Auctores habuit f) *Timæum* atque g) *Apollodorum* , qui *Lycurgum cum eo congressum* tradiderunt . Strabo congressus locum indicat , h) *Lycurgum scilicet ἐν τῷ Χονοτῆ , ὡς Φασί τινες , καὶ Ὀμηρῶν Διοκρίβου ἐν Χίῳ , congressum etiam (ut quidam ajunt) cum Homero in Chio degente .* Lycurgus igitur non tam à Creophyli posteris , quàm ab ipso Homero carmina accepisse videtur .

i) Diog. Laert. in Solon. p. 14.

Solon Atheniensis (Archon anno 3 Olympiadis 46 , anno Atticō 989) i) τῶν Ὀμηρῶν ἐξ ἀποβολῆς γέγραφε βραβυδαῶδες οἶον ὅπως ὁ πρῶτος ἔληξεν ἐπειθεὶν ἀρχεῶς τῶν ἐχθρῶν . prescripsit *Homeri carmina ordine debito confusi , ita ut ubi pars prima desinat , inde pro-*

proxima inciperet. Ante Solonis enim tempora, a) ᾧ Ὀμήρου ἐπιγράμματα διηρημένα ἦδον οἱ παλαιοί. *Veteres Homeri carmina in certas partes distributa cecinerunt: Alii recitabant τὴν Ἰπηναιὸν μάχην, pugnam juxta naves; Ἐ Δολωνίαν; Ἐ ἀργεῖαν Ἀγαμέμνονος, strenuitatem Agamemnonis; ad hæc Νεῶν κατάλογον, Catalogum navium; Ἐ Πατρόκλων, Ἐ Λύτταν, Redemptionis mercedem; Ἐ τὴν Πατρόκλου ἀθλὰς, Certamina in Patrocli honorem instituta; Ἐ ὀρκίων ἀφάνισον, Juramentorum violationem; atque hæc quantum ad Iliadā pertinet. Quod verò ad alteram, τὰ ἐν Πύλῳ καὶ τὰ ἐν Λακεδαιμόνι, Res in Pylo gestas, aut Lacedemone; Ἐ Καλυψῆς ἀντρον, specum Calypsus; Ἐ ᾧ ᾠδὴ τὴν Σχεδίαν, Ritem Ἰακκίνου ἀπολόγου, Alcinoi Apologos; Κυκλωπῆας, Cyclopiam; Νεκύϊας, Spectra; ᾧ τὴν Κίρκης νήπερον, Lavacrum Circes; Μνηστήρων Φόνους, Procorum cedes; τὰ ἐν ἀγρῷ, ᾧ ἐν Λαέρτη, Quæ in agro, quæ Laerte facta sunt. Ad hunc modum Homeri poëlis in partes dissecta, sub diversis titulis, passim recitabatur. Solon membra discerpta disposuit, & ῥαψωδῶδες consuit, concinnari jussit; ut esset centonum consequentia; & unum poematis corpus (ἐξ ὑποβολῆς ordine, & ad Poetæ mentem) genuinè restitutum. b) Μᾶλλον ἐν Ἰόλων Ὀμηρον ἐφώτισεν ἢ Πησίστρατος, ὡς Φησι Διόχυριδας, Solon itaque magis illustravit Homerum quàm Pisistratus, ut ait Diocubides, vel Διότυχιδας.*

Pisistratus (anno Attico 1022) tyrannidem Athenis exercuit. Hic, inquit c) Cicero, primus Homeri libros, confusos antea, sic diducisse dicitur, ut nunc habemus; id est, interpretare Æliano, in Iliadem & Odyssæam digessit. Lycurgus, d) ait ille, Homeri poemata in Græciam attulit ex Ioniâ; ὑπερον τὴν Πησίστρατος σωμαγαγῶν ἀνέφωκε τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδυσσεύς, Postea verò Pisistratus colligens, Iliadon & Odyssæam confecit.

e) Hipparchus Pisistrati (ἔ ἐκ Φιλαϊδῶν, è Philaidarum) Plato in populo oriundi filius natu maximus & sapientissimus, cum alia multa Hipparcho præ ara sapientie exempla edidit, tum Homeri etiam poemata in hanc regionem primus invexit; καὶ ἠνάγκασε τὰς ῥαψωδῶδες Παναθηναϊκοῖς ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς ἀσπάζεσθαι διεξίεναι, ὡσπερ νῦν ἐν οἷς ποιῶσι, & Rhapsodi in juxta, ut in Panathenæis ea alternatim recitent; quod ad hæc usque tempora observant. f) Ælianus, eadem repetens, ἀπλῶς simpliciter dixit. Nimirum Hipparchus Homericam

a) Æl. Var. hist. l. 13. c. 14

b) D. Laert. ib.

b) D. Laert. ib.

c) De Orat. l. 3 p. 194.

d) Æliabid.

f) Var. hist. l. 8. c. 2.

carmina non tam induxit, quam in festis Panathenaeis recitari instituit; & alternum illum cantandi morem invenit, quem diu postea retinuerunt Rhapsodi.

a) Scholiast. in Pind. Neueō. Od. 2.

Paulo post ejectos Pisistratidas, a) ἔκινετο ἡ κίθρα ὡς ἐκινετο ἡ κίθρα ἐν τῷ ἑξακτοῦ ἐνιαυτῷ Ὀλυμπιάδα, ὡς ἐπαύσατο ὁ Φύσις. Citharus Cibus, apud Syracusas, Homeri carmina cecinit Olympiade LXIX; ut refert Hippostratus. Quod Athenis non ita pridem instituerat Hipparchus, id

* Iupr. p. 16.

primum Syracusis praestitit Citharus. Quod etiam in omnibus fere Graecorum urbibus tandem usurpatum fuit. Causam * dedimus, ob quam Clisthenes, Sicyonis tyrannus, Rhapsodos ibi certare vetuit. Ad Rhapsodici certaminis celebritatem, etiam percussa sunt b) ΑΜΑΚΤΡΙΑΝΩΝ numismata, cum Homeri imagine.

b) Erizzo, P. 271.

c) Plut. Apophtheg. Laccon. in Κλα. p. 22, 3.

c) Cleomenes Alexandride filius (qui cum Demarato regnabat Lacedaemone) dixit, Homerum esse Lacedaemoniorum poetam; Hesiodum autem τῶν Εἰλωτῶν. Ille enim bellum gerere; hic agrum colere docet.

d) Plut. Apophtheg. p. 186.

d) Alcibiades (qui tempore belli Peloponnesiaci floruit) παρασθῶν διδασκαλίῳ ῥα ψωδίας Ἰλιάδου ἢ τῆς διδασκαλίῳ μὲν ἔχων Ὀμήρου Φύσις, ἐν τῷ ἀσπίδι κόνδυλον παρῆλθι, veniens aliquando ad ludum literarium, rhapsodiam Iliadem poscit magistrum; qui cum se nihil Homericum habere diceret, colapso ei impraesto transit. Homerum & pueris, & viris, & senibus legendum

† Iupr. p. 333.
e) Plin. l. 7. s. 29.

† diximus. e) Homero vate nullum feliciorum extitisse convenit, sive Operis fortunā, sive materiā estimetur. Itaque Alexander Magnus, inter spolia Darii Persarum regis, unguentorum scrinio capto, quod erat auro gemmisque ac margaritis pretiosum, varios ejus usus amicis demonstrantibus (quando tadebas unguenti bellatorem & militia sordidum.) Imò Hercle, inquit, librorum Homeri custodia detur; ut pretiosissimum humani animi opus, quam maximè diviti opere servaretur. Ille enim f) Iliadem virtutis bellica viaticum, τῆς

f) Plut. vit. Alex. p. 668.

πολεμικῆς δευτέρας ἐφόδιον & credidit, & appellavit; eamque habuit, Ἀριστοτέλης διορθῶσαι, ab Aristotele correctam; ἡ δὲ ἐκ τῆς Ναρβηκίου καλῆσι, quam ex Naribecio vocant. Eam cum pugione sub pulvino semper repositam habebat, ut Onesicrates prodidit.

a) Strab.

a) Strabo, ad haec Homericæ poësis emendationem, *Cal-*
listhenem & Anaxarchum adhibet. b) Suidas habet *Zenodotum*
Epheesium primum Homeri correctorem, sub *Ptolemao primo*; &
Aratum ejusdem ferè ætatis; c) *Aristophanem Byzantium*, *Zeno-*
doti discipulum; & *Aristarchum*, *Aristophanis* discipulum, sub
Ptolemao Philometore, *Olympiade CLVI*. *Εὐδοκὸς* hæc *Ἀριστάρ-*
χου, à veteribus maximè probata, non omnimodam evasit re-
 prehensionem.

d) *Cassander*, rex *Macedoniae*, ut refert *Caryssius*, *Ἰσως*
ἢ Φιλόμαχος, ὡς *ἄλλο σώμα* ἔχον ἢ ἐπὶν τῆ *ἑοικῶ*, καὶ
Ἰλιάς ἢ *αὐτῶ* καὶ *Ὀδύσσειας* ἰδίως *γεγραμμένας*, adeo fuit *Homeri*
studiosus, ut carmina plurima memoriter haberet, & cum *Iliadem* cum
Odyssæam propria manu describeam.

Ad amplissimum laudis Homericæ cumulum accessit ambitio-
 sa Græcorum æmulatio, quâ urbs quæque nobilis Pœtam, genere
 quidem obscurum, sed ingenio clarissimum, civem sibi asserere, &
 illius manes cultu divino devincire contendit. Non satis liquet de
 tempore, quando conperit *Homeri Ἀποθῆσις*. e) *Ptolemaus*
Philopator (Lagidarum tertius) *κατασπάσας* *Ὀμήρου* νεῶν, αὐτὸν
μὲν *παλῶς* ἐκάλειον, *Templum Homero* extruens, ipsum decorè se-
 dentem collocavit: *κύκλω* ἢ *ἄς πόλεις* *ᾤκίσθησι* τὰ *ἀγάλματα*
ὄσας ἀντιπρωϊῶν τὸ *Ὀμήρου*, circa simulacrum verò posuit *Civitates*
eas, quæ Homerum sibi vendicant. *Alexandrinus* iste cultus, forsan
Calasfridi (apud *F*) *Heliodorum*) ansam dedit asserendi, *Home-*
rum natione fuisse *Ægyptium*.

Homèrum g) *Smyrnæi* suum esse confirmant: itaque etiam
delubrum ejus in oppido dedicaverunt. h) Ἔστι ἢ τὸ *Ὀμηρείον* *ἑὸς*
περὶ Ἰωνῶν ἔχον νεῶν *Ὀμήρου* καὶ *Ἐδάου*; Est autem *delubrum Ho-*
meri porticus quadrata, templum & simulacrum *Homeri* continens.
 i) *Ἀντιπρωϊῶν* γὰρ καὶ *ἑστὸς* *Ἀγαθὸν* τὸς τὰ *ποιήσας*. καὶ δὴ καὶ
νόμισμα τι *καλῶν* γὰρ αὐτοῖς *Ὀμήρου* λέγεθ. Nam *Smyrnæi*
quoque Homerum sibi acriter vendicant; & apud eos *namisma* quòd-
ammodo Homerum vocant.

Utrùm *Smyrnæi*, in hac religione, exemplo essent *Ptolemao*;
 an hic illis, incertum est. Neque enim istis temporibus longè ve-
 tustior erat *Homeri* veneratio, cum illius statuae serò fabricatae fue-
 rint; neque ex vivo vultu, sed ex artificis ingenio. In *Bibliothecis*,

a) L. 3. f. c. 2.

cā, ait a) Plinius, dicantur illi, quorum immortales anima in-
tisdem locis ibi loquuntur: quin imò etiam qua non sunt, finguntur;
pariuntque desideria non traditi vulgus; sicut in Homero, evenit. Hinc
b) varia, & inter se dissimilis Homeri effigies, tam innummis cer-
nitur, quam in marmoribus.

b) Eriazo,
p. 271.

Chii quinquennales ludos in honorem Homeri edebant; id est,
exacto quolibet quadriennio, *Rhapsodorum* agonem celebrabant,
cum sacrificiis, & nummis in eam rem percussis. Ex *Hipparchi* (ut

c) Lycurg. O.
rat. c. τὸ κατὰ
Διωκεῖται.

dixi) instituto, Athenis mos erat c) καθ' ἐκάστῳ πενταετηρίδα
τῶν Παναθηναίων, quinquennali *Panathenaorum* festo, solius Homeri
carmina ῥαψωδεῖσθαι, recitari.

d) Jul. Pollux.
l. 9. c. 6. p. 437.
e) Rhetor. l. 2.
c. 23. p. 445. c.

Numismata autem *Cbiorum* (ut & *Smyrnaorum*) Homeri
imaginem ferebant. d) *Mitylenai Sapphonem* in nummis impi-
mebant; *Cbii*, *Homerum*; non autem in patriæ, sed sapientiæ argu-
mentum. Omnes (inquit e) Aristoteles) honorant sapientes: Pa-
riiigitur *Archilochum*, quamvis maledicum, honorarunt; καὶ Χίοι
Ὀμηρον, σὺν ὄντι πολίτην, & *Cbii Homerum*, quamvis non esset eo-
rum civis; & *Mitylenai Sapphonem*, quamvis esset mulier. Home-
rus itaque non erat *Chius*, ex Aristotelis sententiâ. Sanè Home-
rum aliquando habitasse in *Chio* testatur f) Thucydides, ex *hymno*

f) Hist. l. 3.
p. 242.

Apollinis, in quo sui ipsius meminit *Homerus*;

Τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ ἢ Χίῳ ἐνὶ Παππαλοεῶν,
Vir qui luminibus caretus *Cbion* incolit altam.

g) De Vir.
Hom. c. 20.
h) Eriazo,
p. 271.

Quomodo *Homerus*, jam cæcus, *Thestoridem* plagiarium insequu-
tus, in *Chium* trajecerit, narrat g) *Herodotus*.

In h) nummis autem ΟΜΗΡΟΣ est sedens, barbatus, dia-
demate redimitus, & plectrum manu tenens: in aversâ parte,
ΧΙΩΝ nomen, & *Sphinx*, notissimum eorum insigne; ex quo cu-
jas esset nummus, absque nomine, intelligi poterat. In ΣΜΥΡ-
ΝΑΙΩΝ autem nummis, ut & ΑΜΑΚΤΡΙΑΝΩΝ (qui à *Smyr-
næis* sacra accepisse videntur) aversâ parte est ΜΕΛΗΧ θύραξ,
urnâ innixus, dextrâ lyram tenens super genu erectam. i). Apud
Smyrnæas est *Meles* amnis pulcherrimus, καὶ ὁμήλαιον ἐπὶ ταῖς π-
γαῖς ἐντα Ὀμηρον πινῆσαι τὰ ἐπι λέγειν, & ἀπὸ τῆσθε ἀδελφῆσθε
fontem, in quo *Homerum* carmina composuisse ajunt. k) Juxta hunc
fluvi-

i) Pauf. Ach.
p. 407. a.k) Herod. in
Vita c. 3.

Fluvium Critheis Homerum peperit, non cecum, sed videntem, eumque Melesigenem à fluvio nominavit. a) *Postea Homeri nomen ei inditum est à cœcitatatis calamitate.* Nam Cymani cecos Ομηρος appellat. Ex nummo autem conjectare possumus, Smyrnæos tam Melesis; quàm Homeri genio sacra fecisse.

Argivi quidem Homerum cum Apolline divini honoris participem fecerunt, b) *προϊόντας ἱ ἑστίαν ἐπὶ ἐνιαῖ ἐκάλει ἱ Ἀπόλλωνα καὶ Ὀμηρον, Sacrificantes in Peregrinorum hospitio, invocabant Apollinem & Homerum.* Græci c) *tapris albis sacrum faciebant Apollini; Homero itidem: unde d) M. Varro Homeri imagini hoc epigramma apposuit;*

*Capella Homeri candida bac tumulum indicat;
Quod ariete mortuo faciunt sacra.*

Pro (ariete) versûs gratiâ, quidam legunt (hæc Ieta) quia Homerus in e) Ios insula obierit, & Ietae ejus sepulchrum & epitaphium habent. f) *Aristoteles tradit, eum ex insulâ Iô natum.* Ieta g) *in Insulâ & Homeri, & Clymenes ejus matris sepulchrum ostendunt.* *Ἔστιν ἱ ἰσῶ νῆσοῦ μητρὸς πατρὶς, Ios insula matris est patria: ita respondit Homero Oraculum.*

Argivi autem, quod eorum majores in h) Iliade impensè prædicarentur, Homerum i) χαλκῶ ἀνάστηκατος, ἐψηθίστατα θυσιῶν Ἰπικλέην Ομηρον καὶ ἡμέραν, καὶ κῆ μύθων, καὶ καὶ σπαιρῶν ἀλλῶν θυσιῶν πωλεσθηῖσα ἐς Χίον δωρεάδην, magnificis donis cohonestârunt. Nam statim illi encam erigentes, decreverunt sacrificare Homero (κῆ τρία, ἡγὰν τὰ πέντε, juxta diem, mensẽ cum Lunâ, annum cum Sole congruentem. De quâ re vide k) Gemini ἀστρογῶν, cap. de Mensibus, p. 32.) *atque aliud quinquennale sacrificium mittere Chium.* Chii enim, in ejus honorem, Quinquennalia celebrabant (ut & Smyrnæi forsân) & Athenienses in Panathenæis.

Cum igitur Homeri ingenium Græcorum animos tantâ mulceret admiratione; cum illius carmina tam magnifico apparatu passim recitarentur; non tamen constaret satis de illius ortu; omnes incēssit Homerum sibi vendicandi æmulatio; adeo ut cui Parentes jus urbis nullius, ei Fortuna plurimarum dederit.

- cero quatuor urbes nominat; neque occurrit vetustior, qui contentionis meminit. a) *Homierum Colophonis esse dicunt suum; Chiosum vendicant; Salaminiis repertunt; Smyrnaei vero suum esse confirmant; itaque etiam delubrum ejus in oppido dedicaverunt. Permulti alii praterea pugnant inter se atque contendunt.* M. Var-
 b) Epigrammatres adijcit.

Ἐπὶ πόλεις διερχομαι, ὡς ῥίξαι Ὀμήρου,
 Σμύρνα, Ρόδῳ, Καλοφῶν, Σαλαμῖς, Χίῳ, Ἄργῳ,
 Ἀθῆναι,
*Septem urbes certant de stirpe insignis Homeri,
 Smyrna, Rhodus, Colophon, Salamis, Chios, Argos, Athene.*

Editiones quaedam pro Χίῳ hic habent Ἰῶν. Anthologia Epigrammatum, pro Rhodo & Salamine substituit Pylum & Cumam, vel Ithacem;

- c) Anthol. l. 4. c. 17.
 d) Ibid. c) Κύμη, Σμύρνα, Χίῳ, Κολοφῶν, Πύλῳ, Ἄργῳ, Ἀθῆναι.
 Aliàs, d) Σμύρνα, Χίῳ, Κολοφῶν, Ἰθάκη, Πύλῳ, Ἄργῳ, Ἀθῆναι.

Rhodi aut Pyli, in hanc rem, alibi nulla occurrit mentio. *Salamis* autem urbs Cypri (non insula in sinu Saronico) intelligenda est. e) Οἰκῶν γὰρ δὴ καὶ Ὀμηροῦ Κύπριοι, Nam & Cyprii Homierum sibi vendicant; & Ithacensis fatinam indigenam ejus matrem fuisse ajunt, & νεκρῶσιν τινα κτεῖνα de illius ortu habent. f) Colophonis vero locum ostendunt, in quo narrant Homierum, literas docentem, Poetica exordia fecisse, & primam conscripsisse Margitem. g) De Ithacâ testatur Oraculum. g) Divo Hadriano Imperatore Pythiam sciscitante, unde nam esset Homerus, & quibus parentibus ortus, Pythia carmine Hexametro sic respondit;

Ἀγνωσον μὲ ἔρσαι θυμῶν καὶ πατρίδα γαίαν
 Ἀμβροσίᾳ Σειρήνῳ. Ἐδῶ δὲ Ἰθακήσιός ἐστι.
 Τηλέμαχος ἢ πατὴρ ἢ Νεσσοῖν Ἐπικασῆ
 Μήτηρ ἢ μιν ἐπικτὸ βροτῶν πολὺ πᾶνσοφον ἀνδρῶν.
*Ignoram à me queris generationem, & terram patriam
 Ambrosia Sirenis: solo Ithacensis est;*

Telema-

*Telemachus illi pater; & Nestora Epicaste
Mater, qua peperit hominum longe sapientissimum.*

Quibus (inquit Agonis auctor) fides maximè adhibenda est; tum propter sciscitantem, tum respondentem; praterèa quòd ipse Pœtæ carminibus progenitorem suum tam magnificè celebravit. Ob Oraculum hoc, is Epigrammate, Ithace in locum Cume substitui videtur.

Aniamadvertit olim a) Plato; Homerum, in Græcorum convivio, Pisces non adhibuisse. Οἰδα, inquit, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἄς ἐν ταῖς τῶν Ἑλλήνων δεύασιν οὐκ ἔχουσιν αὐτὸς ἐστὶ, καὶ ἐὰν οἱ Ἕλληνας ἐν Ἑλλάδι ὄντας, Νῆστι, Homerum in exercitu ad Heroum convivia Pisces non adferre; quamvis essent Græci in ipso mari Helleponti hærere. Melbager quidam Saderensis (apud b) Athenazum) hinc lapidè colligit, Homerum patriâ fuisse Syrum, Ἐφ' ἧ Ὀμηρον Σύρον ὄντα τὸ φησὶ καὶ τὰ πατρία, ἐχθρῶν ἀποχωρήσας ποιῆσαι τὰς δευάσας, βασιλείας πολλῆς ἕως καὶ Ἑλλάδος ὄντος, Homerus (ait) genere Syrus, more patrio, Heroas prisca Piscebus abstinentiæ fingit, cum magna sit in Helleponto eorum copia. Abstinentiam ab esu piscium in Oriente vetustam esse c) diximus.

Lucianus (sententiarum diversitatem irridens) fingit Homerum in Elysiis sibi respondisse; se d) Babylanicum esse: & à civibus suis non Homerum vacatum fuisse, sed Tigranum; postea verò ὀμηγεῖσας, cum obses esset apud Græcos, nomen mutasse.

Denique (ne non incertiores simus quàm dudum) e) Apion Grammaticus prodidit, se evocasse umbras ad percontandum Homerum, quâ patriâ, quibusque parentibus genitus esset; non tamen ausus profiteri, quid sibi respondisse diceret.

De Homeri vitâ scripserunt Herodotus, Plutarchus, Proclus, alique anonymi: Si plura velis, illos adeas: nos Stoica cohibet virgula. f) Quatuor millia librorum Didymus Grammaticus scripsit: Miser (inquit Censor Seneca) si tam multa supervacua legisset. In his libris, de patriâ Homeri quaritur; in his, de Encamata verâ; in his, libidinosior Anacreon, an ebriosior vixerit? in his, an Sappha publica fuerit? & alia, quæ ex ante dediscenda se scires.

Kkk 3

Pbi

Phidon Rex.

a) Syncell.
p. 198. b.

Argivorum rex a) *Phidon, septimus à Temeno, undecimus ab Hercule*; & ejus frater *Caranus* æquales fuerunt *Lycurgo* & *Ipbito*. Hos omnes Eusebius in ea conjicit tempora, quæ paulò præcesserunt *Primam Olympiadem*. Est autem annorum amplius centenorum *μετὰ χρονομίος*. Neque enim istis competunt Olympiis, in quibus *Coræbus* vicit; sed istis, quæ ab *Ipbito* iustaurata sunt. *Phidoni* (in Marmore) assignatus est annus *Ætz Att. DCLXXXVIII*: Per. Jul. 3819: post casum Trojæ 314. *Primam Olympias* Eusebio est annus Per. Jul. 3938 (qui est annus Atticus

b) Nqm. 1240, 897) b) à captivitate Troja 406.

c) L. 6. c. 127.

Herodotus meminit c) *Φείδων* Ἐργείων τρυφῆν τὴν ἐμύτρον ποιήσαντα Ἐπελοποννησίοισι, καὶ ὑβρίσαντα μέγιστα δὲ Ἕλληνας ἀπάντων: ὃς ἐξαναστήσας τὰς Ἡλείων ἀγωνοθέτας, αὐτὸς ἔεισε Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε, *Phidonis Argivorum regis*; qui *Mensuras Peloponnesius* statuit; & *Græcorum longè insolentissimus, agouothetam Eleorum* summovit, ipseque certamen in *Olympiâ* proposuit. *Phidone*m, à *Pisæis* aseptum, *Θεῶν Olympiῶν* præsedisse docet d) *Pausanias*, id est, anno Attico 727.

d) *Eliae*. l. 2.
p. 386.

e) Syncell.

p. 198.
f) *Euf.* n. 127.

g) *Var. Hist.*
l. 12. c. 10.

h) *L. 8. p. 376.*
vide 378. ib.

Hic etiam *Pondera* invenit. e) *Φείδων*, Ἄργεων πρώτων, μέτρον ἔσθημα πρώτων ἔφιδρον. f) *Phidon*, quum *Argorum potiretur, Mensuras & Pondera primus instituit*. Neque aliud est, quod in Marmore disparuit; ex quo, illum etiam *Nummum argenteum in Æginâ fecisse* discimus. Unde g) *Æliano*, *Ægineta* πρώτοι νόμισμα ἐκόψαντο, monetasque primi percusserunt; & ab illis *Æginæum* nomisma nomen habuit. *Ephorus* (apud h) *Strabonem*) dicit, *argentum à Phidone in Æginâ cufum fuisse*: ἐμπόριον ὃν ἔκτισε Ἐφ. Νε. τὴν λυπερότητα τῆς χώρας τῶν ἀνθρώπων θαλαττοπραξιῶν ἐμύτρον μίος, quod insula, ob solâ sterilitatem, mercaturam faceret, & in eam in mari negotiarentur.

i) *L. 7. c. 56.*

k) *L. 9. c. 6.*

p. 437.

Sunt tamen qui hæc in dubium vocant. Invenit (inquit i) *Plinius*) *Mensuras & pondera Phidon Argivus, aut Palamedes, ut maluit Gellius*. k) *Julio Polluci* non est operæ precium inquirere, utrum *Phidon Argivus nummum primus excuderit*, ἢ ἄλλος ἢ *κυβαία Συνοικίτας*; commercii ne, an aleæ adminiculo?

An

An Erichthonius Atheniensibus & Lydis? an Lydi, ut ait Xenopho-
nes? aut Naxii, ut Agosthenes?

Regnum Macedonicum.

Phidonis frater fuit -- a) Caranus, Pella dedit, qui nomina Regum; a) Paulus apud
id est, qui regni Macedonici auctor fuit. Hunc tamen Scripto- Aufon. Ep. 19.
res vetustissimi non agnoscunt.

b) Herodotus, *historia pater*, septem priores Macedoniae b) L. 8. c. 139.
Reges recenset; ¹ PERDICCAS; ὁ κτιστάρχης τῶν δεξιῶν, *Con-*
ditor regni; ² ARGEUS (alias Argues); ³ PHILIPPUS; ⁴ AERO-
⁵ PUS, ⁶ ALGETAS, ⁷ AMYNTAS, ⁸ ALEXANDER; τῶν ἐπι-
μοσ ἡρώτων Περδικκῆς ἀδελφῆς; ὁ κτιστάρχης τῶν Μακεδόνων τῶν το-
ρῶν ἀριστερῶν, *Septimus à Perdiccâ*, qui imperium in Macedonia obtinuit.

Amyntae, ille c) Dario, Persarum regi, terram & aquam dedit: c) Id. l. 5. c. 18.
Regnabat Alexander, Xerxe in Europam transeunte. Reges isti d) d) lb. l. 7. c. 173

οἱ Τηρωρῆ δῶρον ἔλαβον, à Tomeno ariundi (qui sub Reditum Heracli-
darum Argos obtinuit) erant. e) Ἑλλήνων ἡρώτων παλαιῶν, *vetustâ* e) L. 9. c. 44.

origine Graeci: f) Ἐπὶ τῷ Ὀλυμπίῳ διεκόντες ἀγῶνα Ἑλλήνων ὀ-
κτώ εἴδη ἔγνωσαν εἶναι, *Et Hellenodica, qui ludis Olympiis praesunt, ita*
cognoverunt, decertante Alexandro.

De horum regum numero, assentitur g.) Thucydides. Di- g) L. 2. p. 168.
cit enim ARCHELAUM, PERDICCÆ filium (Alexandri nepotem;
regnabant, autem illi successivè) apparatus bellico melius instruxisse
regnum, ἢ ἑξ ὅλων τῶν βασιλέων οὐκ ἔστιν οἱ πρὸ αὐτοῦ ἡρώ-
μῶν, quàm ceteri omnes octo reges, qui eum antecesserant. Ante
Alexandrum, sex Reges; ante Archelaum, octo fuerunt.

h) Post Archelaum Macedonica res, diffensione jactata, in A- h) Solin. c. 15.
mynta regno stetit. Amyntæ filius, Philippus i) florentissimum. i) Justin. l. 7.
Macedoniae statum reddidit. Philippi filius, Alexander imperium c. 6. &c.
usque extremos Orientis terminos produxit.

Alexander ille magnus k) τῶν ἡρώτων παλαιῶν μὲν ἢ ἡ
ἐπιπέδου δὲ τῶν παλαιῶν, *genus patrum, per Curium, ab Hercule*
traxit. Unde Scriptores, Alexandri temporibus recentiores, Ca-
ranum faciunt primum Macedoniae regem. Epitomator Trogi, l) Justin. l. 7.
Post Caranum, ait, Perdicca regnavit: Sequuntur ibidem Argues, c. 2.
Philippus, Europus, & (omisso Alcetâ) Amyntas, Alexander, alii.

Caran-

a) Solin. c. 15.

Caranum vocant, agnoscunt Livius Velleius, Pausanias, Suidas. Magis cautè Solinus, a) *succedit Caranus Perdicca* (XXII Olympiade) *Primus Rex nominatus*. Juxta recentiores, *Caranum* adhibet; juxta veteres, *Perdiccam primum* titulo regio insignitum dicit. *Rex nominatus est Olympiade XXII*; quo tempore aliquandiu regnavit *Perdicca*, apud b) Eusebium. Verùm enim verò tempus illud à *Phidone* (quam assignavimus) fratrisque *Carani* ætate nimis remotum videtur. Sanè in *Temenidarum* genealogiâ (quam ex Satyro profert Theophilus Antiochenus) *Perdiccas* *Carani* abnepos densusur. Series ista ita se habet. c) *Ex Aristomachorum est Temenus; ex hoc, Ceisus; ex hoc, Maron; ex hoc, Thestius; ex hoc, Aærus; ex hoc, Aristomidas; ex hoc, Caranus; ex hoc, Cænis; ex hoc, Tyrinmas; ex hoc, Perdiccas; ex hoc, Argeus; ex hoc, Philippus; ex hoc, Aæropus; ex hoc, Alceas; ex hoc, Amyntas*. Ex istâ prosapia, *Cænis* & *Tyrinmas* in Macedonicorum regum catalogum asciti sunt, sive ab Eusebio, sive quoconque alio, quem securus est Eusebius: & *Perdiccas* non *primus*, aut *secundus* rex est, sed ordine *quartus*; adeo ut initia *Carani* ultra Vulgarem Primæ Olympiadi epocham assurgant. Nihilominus computatio ista & *μὲν ἔργων* errare videtur; cum *Caranus* esset *Phidoni* (ut diximus) & *Iphito* contemporaneus.

b) Chron. n. 325.

c) Theoph. ad Autolych. l. 2. p. 85.

d) p. 262.

In *Dexippi* fragmento, apud d) Syncellum, pessimè se habet horum Regum series. Ἀργείος πᾶσις Τυρρῆσις dicitur, & Ἀλκίταος Φιλίππου υἱός. Quo pacto (contra veterum auctoritatem) *Perdiccas* rex atque *Aæropus* inique exclusi sunt.

e) Plin. l. 4. c. 10

e) *Oppidum Ege*, in quo mos sepelire Reges, quæ etiam *Edissa* dicta est, in *Emathia* regione ad amnem *Ludiam* vetus fuit *Macedonum* regia: *Philippus Amyntæ* filius sedes ad *Pellam* transfudit.

Quandoquidem verò non tantùm *Macedonici* tituli depravatio, sed etiam alii non pauci *Chronologorum* errores ex veterum *Olympiadum* Epochæ ignorantia ortum habent; de istis jam inquirendum. Postiora enim *Macedonum* tempora non sunt hoc loco discutienda.

Olympia.

Olympia.

OLYMPIADUM epocha duplex est ; Vera, & Vulgaris. Verum Olympiorum initium illud est, quod Iphitus, Lycurgus & Cleobhenes instituerunt, anno Ætæ Atticæ 699 ; Per. Jul. 3830.

Prima autem Olympias, in vulgarem Chronologorum usum recepta, est XXVIII Iphitea illa, quâ Coræbus Eleus stadium vicit, anno Ætæ Atticæ 807, Per. Jul. 3938. a) Ἀπὸ Ἰφίτου Ὀλυμπιάδων δέκα ἑπτὰ πρὸς τοῖς εἴκοσι κατὰ μετρίαν εἰς Κόροιβον ἢ Ἠλεῖον, *Iphito ad Corabum Eleum numerantur Olympiades XXVIII*; id est, anni 108 : Olympiade XXVIII vicit Coræbus. Hinc b) *Eratosthenes ad primam Olympiadem numerat annos 108*, ἀπὸ τῆς Πρωτοπίας τῆς Λυκίτης, ἢ Tutelâ Lycurgi ; qui fuit Iphiti socius : Ista Corabi Olympias non fuit verè prima, sed prima τῶν ἀεθλευμάτων. c) Καὶ ἡ καὶ αὐτὸν Ὀλυμπιάς πρώτη ἐπαχθη ἀφ' ἧς Ἕλληες δέξι- *mus* τὰς χεῖρας, *Et Corabi Olympias Prima habitata est, ex quâ Græci dinumerarunt tempora.* d) Hæc Aristodemus tradidit, & Polybius. *Callimachus autem dicit XIII tantum Olympiadas non fuisse conscriptas, & XIV Corabum vicisse.* De Chronologicâ Primæ hujus Olympiadis institutione ; & de sero ejusdem usu dicemus ad Seculum proximum.

Neque erit hic operæ pretium (ex Phlegontis Tralliani fragmento, de Olympiis) recitare, quibus modis Lycurgus Spartanus, Iphitus Eleus, & Cleobhenes Pisæus ἐκεχέσαν inducias indixerint Peloponnesi urbibus, & ex Oraculi responsis, ludos Olympicos instauraverint : aut quæ de iisdem diffusè refert Pausanias, in Eliacis. Ab Oxylæ temporibus, e) tota Elidis regio (ex Heraclidarum jura- *mento*) Jovi sacra fuit ; & urbs Elea (sine muris) ipsâ religione tuta fuit. f) Olympia primum Jovis Olympii oraculo illustrata facta est : eo deficiente, mansit nihilominus sua Templo gloria, *Ἐξ τῆς πανήγους, καὶ τῆς ἀγῶνα, ob conventum solennem, & certamen jam institutum.*

Vellecius ; præter hanc Iphiti Epocham, aliam vetustiore- statuit. g) *Certamen, inquit, Olympiorum initium habuit, antequam Iphito Elia ; Is eos ludos mercatorumque instituit, ante annos*

Idl

quædam

quam M. Vinicius consulatum iniret DCCCCIV. Hoc sacrum eodem loco instituisse fertur, abhinc annos ferme MCCL, Atreus, cum Pelopi patri funebres ludos faceret; quo quidem in ludicro Hercules victor extitit. M. Vinicius Consul fuit anno Per. Jul. 4743: detrahe annos 904, habes annum Per. Jul. 3839. Μεταχρονισμός est annorum novem. Detrahe annos 1250, habes annum Per. Jul. 3493. Is est annus ante veram Olympiorum Epocham 337; sed juxta Velleii calculos, 346. Qui autem ad Epocham Vulgarem numerant, ponunt 400 amplius annos ab Olympico Herculis certamine (sive is ἀγωνιστής fuerit, sive ἀγωνοθέτης.) Clemens Alexandrinus habet annos 427; a) Eusebius, 430; Syncellus, χ', 600.

a) Chron. n. 811.

b) Syncell. P. 195. d.

c) Strab. l. 8. p. 355. a.

d) Ibid.

Porro b) alii ab Atalio Agonem positum et adunt, unde Ἀθηναίος nominari: post quem Apis, Endymion, Alexius, Oenomau, Pelops in praefectura Certaminis successerunt. c) Alii autem Herculem unum ex Idaeis Dactylis intelligunt; alii Jovis & Alcmena filium, qui primus & certaverit, & vicerit. Sed vetusta ista omittenda sunt: d) (α γδ τοιαύτα πολλαχῶς λέγεσθαι, καὶ ἑκάστου πιστέεσθαι), Solent enim talia & variè dici, & non admodum credi.

Lycurgi Aetas.

Quanti intersit rei Chronologicae has Olympiadum Epochas rectè distingui, ambigua Lycurgi aetas satis demonstrat; de quo, e) καθόλα μὲν ἔδειν εἶπαι ἀναμφισβήτητον, ἡμῶν δ' οἱ χρόνοι, καθ' ἕως γέγονεν ὁ ἀνὴρ, ὁμολογῆναι, nihil omnino dici potest non controversum; maxima autem contentio est de tempore quo vixerit ille. Qui Vitam illius descripsit, Ætatem non statuit.

e) Plat. in Vita, initio.

f) Ibid.

g) Ibid.

Aristoteles, ex disco Olympico, in quo Lycurgi nomen exaratum fuit, didicit, f) illum fuisse Iphiti socium in instaurandis Olympiis: at Eratosthenes & Apollodorus, ex Spartanorum regum genealogiis, colligunt, g) Lycurgum fuisse multis annis seniore[m] Primam Olympiade. Utrique quidem rectè: Ille Veram spectat Epocham; hic, Vulgarem.

h) Ibid.
i) Cl. Alex. Strom. l. 1. p. 327. a.

Lycurgum cum Homero congressum esse, tradunt h) Timæus, & i) Apollodorus. Conveniunt tempora. Nam Homerum floruisse diximus circa annos CCC post casum Trojæ: & Dicuchidas

das (apud Clementem) Lycurgi ἀπολυ refert ad annum CCXC ^{lib. p. 328. a;} post captam Trojam.

Lycurgus a) *πρὸ τῶν Ὀλυμπιάδων ἔτισιν ἑκατὸν νομοθετεῖ.* a) Tatian. Leges latae sunt 100 *annis ante Primam Olympiadem* Vulgarem, p. 174. ad finē. id est; annis octo postquam Olympia ab Iphito instaurata sunt. Istis Tatiani numeris b) Clemens Alexandrinus adjicit annos 50; b) p. 309. b. non legislativum, sed natale Lycurgi tempus respiciens.

Epaminondas dixit, c) *Laconicam πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς* c) *Æl. Var. hist. ἀδῶτον D annis intactam fuisse ab hostibus.* Tempora designat. l. 13. c. 42. Lycurgi Legislatoris. Pugna Leuctrica contigit anno secundo Olympiadis CIL. Is est an. 406 à Vulgari Olympiadum epochâ; à Ve- Plut. Apophtheg. p. 194. râ autem, 514. *Tatianus νομοθεσίαν* retulit ad annum octavum post instaurata Olympia; *Epaminondas*, ad decimum quartum: utriusque numeris rotundis usi sunt. b.

Cicero, dum à Vulgari Epochâ Lycurgi leges computat, *μεταχρονισμῶν* peccat. Dicit Lacedæmonios d) *Septingentis jam* d) *Orat. pro annis amplius unis moribus & nunquam mutatis legibus vixisse.* Pro Flacco. Flacco peroravit ille anno U. C. 694, qui est secundus Olympiadis 180, sive 718 à Primâ Olympiade Vulgari: Cùm tamen Lycurgus superiore seculo vixerit; & calculus ab Iphiti tempore deducendus fuerit.

Thucydides (cùm nondum apud Græcos nata esset Chronologia technica) dixit e) *Ἔτη δὲ μάλιστα τετρακόσια καὶ ὀλίγω* e) *L. 1. p. 13. b. πλείω ἐς τὴν πελοπόννησον τῶνδε τῶν πολέμων, ἀφ' ἧς Λακεδαιμόνιοι τῆ αὐτῆ πολιτείας χρῶνται*, *Sunt anni admodum quadringenti & paulò plures usque ad hujus belli finem, ex quo Lacedæmonii eadem administrandæ Reipub. formâ utuntur.* Numerat annos 400 & paulò plus ab institutis Lycurgi ad finem belli Peloponnesiaci. Annus belli 27 (qui & ultimus) fuit primus Olymp. XCIV, id est, annus 373 post Corœbi victoriam: supersunt anni 27 ἔτι ὀλίγω πλείω. Errorem sensisse videtur Scholiastes, qui τῆ πολιτείας interpretatus est, τῆ ὀλιγαρχίας, τῆ δημοκρατίας. Sin verò Ephororum tempus intelligatur, nimium dicitur; si Lycurgi, parum.

Major est ἀναχρονισμὸς Platonis, qui Socratem introducit dicentem, f) *Lycurgi instituta εἰδέπω ἴσως ἔτη τετρακόσια, ἢ ὀλίγω* f) *In Minos, p. 46. c. τῶν*

τῶτων πλείω, *annis paulò plus CCC ante se extitisse*. Rectius dixisset, *annis penè D.* Socrates belli Peloponnesiaci tempore maxime floruit. Periiit enim anno 4 Olympiadis XCIV, qui est annus 484 ab Olympiis à Lycurgo & Iphito instauratis. Quantò sagaciùs Aristoteles (Platonis discipulus) ex disco Olympico veram Lycurgi ætatem eruit?

- Lycurgus* (ex *Proclidarum* familiâ) *Polydecta* fratri succedens, a) ἐβασίλευσε μῆνας ὀκτώ τὸ σύμπαν, *regnavit menses duntaxat octo*: Natoque *Carilao*, *Polydecta* filio posthumo, usque ad XXV ætatis annum, illius tutelam gessit: Regnante interim (ex *Eurysthenidarum* familiâ) *Laobota*: Quo adhuc vivente, *Lycurgus* in Cretam navigavit, ut Minois Leges disceret: è quibus non pauca in suas transtulit; quas demum sub *Agesilao* promulgavit. b) *Laobota* enim *successerunt Dorissus* ejus filius: dein *Dorissus* filius *Agesilao*: Hos utrosque mors citò rapuit: sub *Agesilao* tamen *Lycurgus* leges promulgavit. Mendosus est Herodoti locus. c) *Lacedæmonii* dicunt disciplinam suam è Creta allatam esse per *Lycurgum* ὁπίτροπος αὐτῶν Λαωβώτῳ ἀδελφιδέῳ μὲν ἐωὐτὶ βασιλευσάντῳ Ἰσπαρτητῶν. Mendum vetustissimum etiam d) *Pausania* imposuit. Vox *Λαωβώτῳ* non cum *ἀδελφιδέῳ* concordat; sed cum voce *βασιλευσάντῳ* conjungi debet. Vertendum est *Cām* esse *Lycurgus* tutor filii fratris sui; *Laobotas* autem esse Rex *Lacedæmoniorum*. Herodotus e) alibi, in recensendâ *Leutychidis* genealogiâ, Reges Spartanos sursum recitat τὸ Χαράλαξ, τὸ Εὐνόμος, τὸ Πολυδέκτης, ἔ Πρυτανίς, τὸ Εὐρυφώντης, ἔ Πογκλῆς. *Eunomus* (extra locum hîc positus) fuit *Prytanis* filius; *Polydectus* pater, *Carilai* avus. Desideratur etiam *Soms*, *Proclis* filius, Rex secundus. Successiones autem ad hunc modum se habeant.

a) Plutarch.
p. 41. d.

b) Pausan.
l. 3. p. 161.

c) Herodot.
l. 1. c. 65.

d) Pausan. ib.
p. 160.

e) L. 2. c. 131.

Messenis.

Messenii. (Paulā p.222)	Lacedamonii. (Pausan.p.160. Pausan.p.170.)	Arcades. (Pausan.p.462)	
1. <i>Cresphōtes.</i>	1. a) EURYSTHENES. 1. PROCLES. b) Theras horum avunculus & tutor erat; qui illis adultis, coloniam duxit in insulam Callisten, quæ ab eo Thera dicta est.	1. <i>Cypselus.</i>	a) Vid. Herod. 6. 52. b) Id. 4. 147.
2. <i>Æpytus.</i>	2. AGIS. f. 2. SOUS. c) Sub his Ilotæ in servitutum redacti sunt.	2. <i>Laias.</i>	c) Pflutarch. Lycurgo.
3. <i>Glæucus.</i>	3. ECHESTRATUS. f. 3. EURYPHON. f.	3. <i>Bucolion.</i>	
4. <i>Isthmius.</i>	4. LABOTAS. 4. PRYTANIS. f. d) Primum Argivis bellum indictū, ob Cynurensem agrum, sed nihil memorabile gestum. e) His regnantibus, pax fuit.	4. <i>Pbialus.</i>	d) Pausan. p. 160, 170. e) Ibid.
5. <i>Doridas.</i>	5. f) DORYSSUS. f. 5. EUNOMUS. f. 6. POLYDECTES. f.	5. <i>Simus.</i>	f) Ib. 162.
6. <i>Sybotas.</i>	6. AGESILAUS. f. LYCURGUS. g) Sub hoc, promulgatæ sunt leges.	6. <i>Pompus.</i>	g) Ibid.
7. <i>Pbinta.</i>	7. ARCHELAUS. f. 7. CHARILLUS. an. 64. 8. TELECLUS. f. 8. NICANDER. In Limnis occisus à Messeniis.	7. <i>Ægineta.</i>	
8. <i>Antiochus</i> & <i>Androcles.</i>	9. ALCAMENES. (ejus 34. h) An. ejus 37, <i>Prima Olympias</i> , an.	8. <i>Polymestor.</i>	
9. <i>Euphaes.</i>	9. THEOPOMPUS.	9. <i>Æchmis.</i>	h) <i>sup. p. 330.</i>

Quemadmodum *Labotas* contemporaneus erat *Prytani*, *Eunomo*, *Polydectæ*, & *Lycurgo*: ita etiam *Lycurgus* fuit *Labota*, *Dorysso*, & *Agesibao*. Eusebius perperâ i) *Dorisso* attribuit annos 29; *Agesilao*, 44.

De *Lycurgi* Legibus satius est filere, quàm parum loqui. De Republicâ *Lacedamoniorum*, scriptores extant tam Veteres, quàm Recentiores. Id in primis notandum: k) *Ἐν Λακεδαιμονίῳ ἡ κρητὴ νόμος τῶν πολέμων συντάττει* (ἡ δὲ ἴσα παιδεία, καὶ τῶν νόμων πλεονεξία, *Lacedamonie*, & in *Creta* omnis ferè disciplina, omnisque lex ad

i) Chron. n. 831.

k) Aristotel. Polit. 1. 7. c. 24.

rem Militarem comparata est. Lacedæmonios incessit deinceps ingens armorum studium: jacta sunt undequaque discordiarum semina; & bella cum finitimis assidue conflata.

- a) Pausan.
p. 170.
b) Herod. l. I.
c. 66.
c) Pausan.
p. 462.
d) Pausan.
p. 532.
e) Ib. p. 161.
f) Ibid.

a) Carillus Rex, jam adultus, Argivorum agrum igne ferroque vastavit: & paucis post annis, eodem duce, Lacedæmonii contra Tegeatam exiere, b) Χρησῖω κισθόλω πικρῶσι, captioso freti oraculo (quod exhibet Herodotus) c) Polymestor, Ægineta filius, octavus à Cypselo, erat eo tempore Rex Arcadum: Non viri solum sed etiam femina sumptu armis Lacedæmonios pralio fuderunt; ipsumque Charillum cepere vivum: d) Quem tradunt, cum se jurejurando obligasset, bellum Tegeatibus non amplius illaturum, gratis dimissum fuisse; nec tamen juramentum servasse: e) Adfuit hic Archelao (ex altera familia) Regi, in excidenda Ægypte urbe finitima. Suspiciabantur enim Lacedæmonii, Ægyptis Πυγίων τῶν Ἀρχαίων, ad Arcades propensos fuisse. f) Archelao successit Teleclus; sub quo Lacedæmonii Amyclas, Pharin, Geranthras, oppida finitima (que ab Achæis adhuc tenebantur) bello capta everterunt. Pharita & Geranthras (eorum adventu territi) ex pacto decesserunt è Peloponneso. Amyclenses autem fortiter resistenterunt, & cum multa dedissent virtutis documenta, diuturnitate belli sunt superati. De his Dorienses trophæum crexerunt: quasi nihil memorabilius ab ipsis gestum fuisset.

- g) Cl. Alex.
Stroup. l. 7.
p. 327.
h) Pausan.
p. 161.
Ib p. 222.

Seculo XVI, Charillo (cum jam g) regnasset annos 84, que refert Sossibius Lacon) h) successit ejus filius Nicander; quo regnante, Teleclus Rex (ex altera familia) in Diane Limnadi sano à Messeniis occisus est. Templum illud in Laconici agri & Messeniaci confinio positum est: locum Limnas vocant; & Doriensium iis solis commune. Lacedæmonii ajunt, Virgines illuc à se de more missas à Messeniis violatas; & Teleclum, injuriam propulsare conantem, interemptum fuisse. At Messenii dicunt, Teleclum impuberes, in morem virginum ornatos, cum pugionibus disposuisse, qui primores Messeniorum ad templum venientes ex improviso adorirentur; Messenios autem ad vim arcendam accurrisse. Sanè Lacedæmonii cadem Regis sui non vindicabant, quasi essent facinorosi conscii. Apud Messenios eo tempore regnabat Phintia, Sybota filius; à Cresphonte rex septimus. i) Teleclo successit Alcámenes ejus filius: hujus tempore Helos oppidum maritimum, quod Achæi tenuerunt, eversum est: & Argivi, Helotis auxilia ferentes, pralio victi sunt. k) Nicander, Argolidem hostiliter ingressus, magno eam damno affectit. Asinai autem, facinorosi istius participes, delecti à paulò post patriâ graves Argivum panis dederunt profugi.

- i) Ib. p. 162.
k) Ib. p. 170.

Post

Post eadem Telecli a) *etate alterâ, quum Alcarnenes & Theopom-
pus Nicandri filius regnarent in Spartâ, apud Messenios autem Antiochus
& Androcles, Pbinta filii; inter utrumq; populum, levissimam ob causam,
simultas orta est: qua non ita multo post, cum Euphaes Antiocho & An-
drocli successisset, in apertum bellum erupit, sub initium Seculi XVII.*

Ad

SECVLVM XVI.

Rameses Rex.

TAM Ægyptiorum, quàm Ebræorum fortuna hoc Seculo varia
fuit. Circa initium ejus regnabat *Rameses, Amenophis* successor;
inter illos *Sesoftris* posteros habendus, qui Imperium in Asiâ tenuerunt.
b) Eusebius hunc Regem omisit: illius tamen successionem b) *(supr. p. 314.*
fatis testantur Manetho & Africanus.

Plinius successionem innuit; cui dicitur c) *Ramises is, quo re-* c) *L. 36. c. 8.*
gnante Ilium captum est. De tempore quidem peccat; verum ex dictâ
Græcorum fabulâ intelligendus est. Nam si *Memnon* (qui *Amenophis*)
bello Trojano occubuerit; congruum est, ut sub illius successore
urbs conflagraret.

Extat hodie Romæ hujus Regis Obeliscus, omnium maximus
tam illorum qui Romæ visuntur, quàm qui in Ægypto.

Rameses plurimos ex Syncello recensuimus (ad Seculum VI, &
VII) aliosq; ex Manethone, ad XIII. Verum elogia magnifica, & ἀνὰ
πᾶσαν οἰκὸς μὲν βασιλῆων, *Universalis Imperii* testimonium, quæ
Obelisci hujus Auctori attribuuntur, in Ægyptiorum neminem, qui
Sesoftrim præcesserunt, satis conveniunt. Cum igitur Obeliscus ille
non tantum hujus Regis laudes immensas contineat; sed etiam vene-
randum sit Ægyptiaci Imperii monumentum; operæ pretium fuerit, e-
jus historiam conquerere, & *Hermapionis* interpretationem proferre.

Ramesis Obeliscus.

IN d) *Solis urbe, Ramises, ubi fuit Mneuidis* (Bovis Heliopolitani) d) *Plin. l. 36.*
regia, posuit Obeliscum, lōgitudine undecenis (undecentenis) pedibus; c. 8.
per latera, cubitis quatuor. e) *Opus id fecisse dicuntur XXX hominum.* e) *Ib. c. 9.*
*Ipse Rex, cum subreturū esset, verereturq; ne machina ponderi non suffi-
cerent, quod majus periculum curæ artificum denunciaret, filium suum
ad alligavit cacumini; ut salus ejus apud molientes prodesset lapidi. Hac
ad-*

admiratione operis effectum est, ut cum oppidum id expugnaret Cambyses Rex, venturumq; esset incendio ad crepidines Obelisci, extingui ignem juberet, molis reverentiâ, qui urbis nullam habnerat.

Ex Aegypto captâ Obeliscos transtulit *Octavianus Augustus*; qui tamen (ut ait *Ammianus*) a) *bunc non contrectare ausus est, vel difficultate magnitudinis territus, vel quod Deo Soli speciali munere dedicatus, fixusq; intra ambitiosi templi delubra, tanquam apex omnium eminebat. Verum Constantinus nihil committere in religionem existimavit, si ablatum uno templo miraculum Roma sacraret, id est, in templo Mundi totius. Quo convector per atveum Nili projectoq; Alexandria; novis amplitudinis antehac inusitata aedificata est, sub trecentis nemigibus agitanda.*

Ille Novam Romam hoc monumento ornari voluit: sed Constantini morte Obelisci transectio aliquandiu impedita est. Illud indicat Constantius Aug. in ipsâ Obelisci inscriptione Latinâ; quam ex *Angeli Rocche Bibliotheca Vaticanâ*, exhibet Janus Gruterus.

In Australi basis parte.

b) *Grut. Inscript. p. 186.*

b) *Patris opus munusq; (suum) tibi Roma dicavit Augustus (toto) Constantius Orbe recepto: Et quod nulla tulit tellus, nec viderat atas, Condidit; ut claris exaquet dona triumphis. Hoc decus ornatum Genitor cognominis urbis Esse volens, casa Thebis de rupe revelit.*

Parte Orientali.

Sed gravior Divum tangebatur cura vebendi; Quod nullo ingenio, nisiq; manuq; moveri Caucasam molem discurrens fama monebat. At Dominus Mundi Constantius, omnia fretus Cedere virtuti, terris incedere jussit Haut partem exiguam montis, Pontoq; sumenti.

Parte Septentrionali

Eredidit, & placido, &c.

Gruterum vide.

c) *Am. Marcell. J. 17.*

Tandem anno *Æræ Christianæ 357*, Imperante Constantio, Obeliscus hic c) *impositus navis, per maria fluentaq; Tyberis, destruitur in vicum Alexandri, III Lapide ab Urbe sejunctum; unde cbannicis impositus, tractusq; lenius per Ostiensem portam, Psiscinamq; Publicam;*

Circo

Circo illatus est Maximo; & Caveâ locatur in mediâ, ingenti machinarum hominumq; operâ.

Centrum *Circi* jamdudum occupaverat Obeliscus alter. a) a) *Plin. l. 36. Is Obeliscus, quem Divus Augustus in Circo Magno statuit, excisus est à c. 7. rege Semmes-erco (quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit) centum viginti quinque pedum & dodrantis, præter basim ejusdem lapidis.*

Obeliscus iste, licet posteriùs excisus, priùs tamen in Circo Romano collocatus est; & in medio Circo eminentissimus cernitur in Nummis, in honorem *Trajani* (qui Circum restituit) aliorumq; percussis, ob ludos *Circenses*. Rex autem ille Ægypti *Herodoto Psemis* vocatur. b) *Pythagoram Polycrates per epistolam commendavit Amasidi (adhuc privato) qui postea in regno successit Pythag. init. Aprilis Pjammi filio.*

A temporibus itaque Constantii in Circo Maximo duo fuerunt Obelisci. De utrisque *Cassiodorus*. *Obeliscorum prolixitas ad Circi altitudinem sublevatur; sed prior Soli, inferior Luna dicatus est; ubi sacra prisorum Chaldaicis signis, quasi literis, indicantur. Sanè Obeliscus Luna dicatus, & Hieroglyphica Chaldaica, declinantis Imperii oscitationem sapiunt.*

Utrosque hos Obeliscos dejectos, contractos, terrâ erutos *Sixtus V*, Papa magnificus, nitore pristino restituit; minorem (qui Augusti) in Viâ Rectâ, ante ædem *S. Mariæ Populi* erexit; hunc autem, ante ædem *Lateranensem*, anno Domini 1598, id est, annis 1231 postquam Circo illatus est à Constantio; annis circiter 2420 postquam de rupe *Syenite* excisus est à *Ramesse*. Utrique hodiè Hieroglyphicis undequaque ornatissimi conspiciuntur.

Hermapion hujus Obelisci interpretationem Græcè edidit; illam, non tamen integrâ, conservavit *Ammianus*. Cùm enim in lateribus singulis tres essent *σιχοι*, id est, quatuor laterum, duodecim; ille sex tantùm nobis impertiit. In lateribus singulis *κτ̄ σιχης*; cernuntur accipitres tres tutulis conspicui (est autem c) *Accipiter Solis* symbolam) tres itidem *Boves*, totidemque *Brachia* extensa. Honorificentissima illic leguntur tum Regis hujus *elogia*, tum *Majestatis Ægyptiacæ testimonia.* c) *Cl. Alex. Strom. l. 5.*

Mm m

OBELI-

OBELISCI INTERPRETATIO

Ἀρχὴν δὲ τῆς Νούτης διερχομένην ἔχει.
Στίχ. πρῶτ. Ἰδίε.

Ἡλι. βασιλεῖ Ραμέσης.
Δεδώρημαί σοι ἀνά πάσαις οἰκημέλις μὲ χαρῆς βασιλέων
Ὁν Ἡλι. Φιλεῖς Ἀπόλλων, Κρατερός, Φιλαλήθης, υἱὸς Ἡρων, Θεο-
κτίτης τῆς οἰκημέλις. (Ἰμνέτ.)
Ὁν Ἡλι. περιέκρινεν, ἄλκιμ. Ἄρεως βασιλέως Ραμέσης,
ὧ πάσαις ἐποικίται) ἢ γῆ μὲ ἀλκῆς καὶ θάρσεως
Βασιλέως Ραμέσης Ἡλι. πᾶσι αἰωνόβι.

(Στίχ. δὲ πρ.)

Ἀπόλλων Κρατερός, ὁ ἐστὶς ἐπὶ ἀληθείας δεσπότης Δαδῆματ.
Τῷ Αἴγυπτον δοξάσας, κεκτημένη,
Ὁ ἀγλαοπήσας Ἡλις πόλιν.
Καὶ κτίσας τῷ λοιπῷ οἰκημέλις.
Καὶ πολυτιμήσας τὰς ἐν Ἡλις πόλιν θεῶν ἀνδρῶν,
Ὁν Ἡλι. Φιλεῖς.

(Τρίτ. στίχ.)

Ἀπόλλων Κρατερός, Ἡλις παῖς, παμφειγῆς,
Ὁν Ἡλι. περιέκρινεν, καὶ ἄρης ἄλκιμ. ἐδώρησάν.
Οὐ τὰ ἀγαθὰ ἐν παντὶ Δαδῆματ. παρῶ,
Ὁν Ἀμμῶν ἀγαθὰ, πληρώσας τῶν νεῶν τῶν Φοίνικ. ἀγαθῶν,
ὧ οἱ θεοὶ ζωῆς χρόνον ἐδώρησαντο,
Ἀπόλλων Κρατερός υἱὸς Ἡρων,
Βασιλέως οἰκημέλις Ραμέσης.
Ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον, τὰς ἀλλοεθνείας νικήσας,
Ὁν Ἡλι. Φιλεῖς.
ὧ πολὺν χρόνον ζωῆς ἐδώρησάντ. θεοί,
Δεσπότης οἰκημέλις Ραμέσης, αἰωνόβι.

(Ἰδι.)

GRÆCO-LATINA.

*Incepit interpretatio à latere Australi.
Versus primus hac habet.*

Sol Regi Ramestis.

*Dedi tibi super totum mundum gratiosè regnare,
Quem Sol amat, & Apollo fortis, veri amator, filius Heronis, Deogenitus,
Conditor mundi ;*

*• Quem Sol selegit, strenuus Martis Rex Ramestes,
Cui omnis terra subordinata est cum vi & audacia,
Rex Ramestes Solis filius immortalis.*

(Versus secundus.)

*Apollo fortis, qui est reverà Dominus Diadematis,
Egyptum glorificans, possidens,
Qui splendidam facit Solis urbem ;
Et condens reliquum Mundum.
Et valde honorans Deos in Solis urbe positos,
Quem Sol amat.*

(Versus tertius.)

*Apollo fortis, Solis filius, totus lucidus,
Quem Sol selegit, & Mars strenuus donavit ;
Cujus bona in omni manent tempore,
Quem Ammon diligit : implens templum Phœnicis bonis ;
Cui Dii vita tempus dederunt,
Apollo fortis filius Heronis,
Rex Mundi Ramestes.
Qui servavit Egyptum, extraneos superans,
Quem Sol amat ;
Cui multum tempus vita dederunt Dii,
Dominus Mundi Ramestes, immortalis.*

Mmm 2

(Versus

I.

II.

III.

(Ἄλλο εἶχον δάκρυ.)

Ἡλιος θεὸς μέγας, δεσπότης ἕρανος,
Δεδώρημά σοι βίον ἀφρόκορον.

Ἀπόλλων κρατερὸς, Κύριος Διαδήματός, ἀνείματός,
ὅν ἀνδρῶν ἀνέθηκεν ἐν τῇδε τῇ βασιλείᾳ Δεσπότης Λιγύπτιος.

Καὶ ἐκόσμησεν Ἡλίας πόλιον,

Ὁμοίως καὶ αὐτὸν Ἡλίον, δεσπότην ἕρανος,

Σωστελευδάτησιν ἔργον ἀγαθόν

Ἡλίας παῖς, βασιλῶς αἰωνόβιτος.

(Τρίτον εἶχον.)

Ἡλίου θεός, δεσπότης ἕρανος, ῥαμέτης Βασιλεῖ
Δεδώρημα τὸ κράτος, καὶ τὸ πᾶντων ἐξουσία.

Ὁν Ἀπόλλων, Φιλαλήτης, δεσπότης χρόνον,

καὶ Ἡφαιστός ὁ τῶν θεῶν πατήρ, παρέκρινεν Διὶ τὸ Ἄρσα.

Βασιλῶς παγκρατῆς, Ἡλίας παῖς, καὶ ὑπὸ Ἡλίου Φιλέμφοτος.

(Ἀφελιώτης πρώτον εἶχον.)

Ὁ ἀφ' Ἡλίου πόλεως μέγας θεός, ἐνερέωντος, Ἀπόλλων κρατερὸς Ἡρώ (ἕνός μοι)

Ὁν Ἡλιος ἐγλήνησεν, ὃν οἱ θεοὶ ἐτίμησαν,

Ὁ πάσης γῆς βασιλῶν,

Ὁν Ἡλιος παρέκρινεν, ὁ ἄλκιμος Διὶ τὸ Ἄρσα βασιλεύς,

Ὁν Ἀμμων Φιλεῖ.

καὶ ὁ παμφεγγῆς συγκρατῆς αἰώνιον βασιλεῖα.

Reliqua, ob τρυτολογίας fortasse, omisit Ammianus.

(*Versus secundus alius*) ad Occidentem forsan, vel Septentrionem.

Sol Deus magnus, Dominus Cæli,

Dedi tibi vitam societatis expertem.

Apollo fortis, Dominus Diadematis, incomparabilis,

Quorum statuas posuit in hac Regia Dominus Ægypti;

Et exornavit Solis urbem,

Pariter ac ipsum Solem, Dominum Cæli.

Perfecit opus bonum,

Solis filius, Rex immortalis.

(*Versus tertius*) tertii forsan lateris.

Sol Deus, Dominus Cæli, Ramesti Regi

Dedi robur & in omnes potestatem;

Quem Apollo, veri amator, Dominus temporum,

Et Vulcanus, Deorum pater, selegit propter Martem.

Rex gratiosissimus, Solis filius, & à Sole amatus.

(*Versus primus ad Orientem.*)

A Solis urbe Magnus Deus, Cælestis, Apollo fortis, Heronis filius;

Quem Sol genuit; quem Dii honorârunt:

Qui toti terra imperat,

Quem Sol selegit, strenuus propter Martem Rex.

Quem Ammon amat,

Et qui est totus lucidus, jussit (esse) aeternum Regem.

Ex superbâ hâc Inscriptione liquet, quàm vesana fuerit veterum
adulatio; quàm vetusta Divinæ Originis affectatio.

M m m 3.

Sol

IV.

V.

VI.

- Sol, Orus, & Apollo*, apud Ægyptios diversa fuerunt numina. In Deorum Dynastiis (quas a) exhibuimus) primus Deorum est *VULCANUS*; secundus, *SOL*, ejus filius; Dein *Semideorum*: *ORUS*; *MARS*; ἩΡΑΚΛΗΣ qui hic Ἡρων vocatur; cujus filius, *APOLLO*; *AMMON*; ultimus *JUPITER*. Apud *Græcos* b) *Vulcani complures*; eorum secundus *Nilo natus*, *Orus*, ut Ægyptii appellant; quem custodem esse Ægypti volunt. Etiam c) *Soles ipsi multi à Theologis proferuntur*; eorum tertius *Vulcano Nili filio natus*; cujus urbem Ægyptii volunt esse eam, qua *Heliopolis* appellatur. *Themistius* d) *Solem* vocat, *Apollinis avum*. Sed *Theologia prisca* non hujus est instituti.

- Athanasius Kircherus* e) *Græcam hanc Hermapionis interpretationem immeritò rejicit*. Illum vixisse, f) ait, tempore *Augusti*, in cujus gratiam interpretatus est *Obeliscum alterum*, quem *Augustus* in *Circo* posuit. Quod idoneo absque auctore dictum, contra *Ammiani* testimonium, qui rem sui temporis tradidit, tarde credendum est. Dicit insuper, g) *Doctrinam Hieroglyphicam, non Regum laudes & victorias continere, sed solas res ideales & intellectuales*; & interpretationem hanc ab *Hieroglyphicorum stylo & ingenio abhorrere*. Quod est ipso *Obelisco* refragari. Ex *Proclo* h) diximus, *Tàm actiones memorabiles, quàm inventiones in sculis conservari*.

- Est igitur *Obeliscus* hic verissimum atque illustrissimum magnitudinis Ægyptiacæ monumentum; i) *Ἀνὰ πᾶσαν οἰκουμενικὴν βασιλείαν, & habere* k) *τὸ κρᾶτος, καὶ τὸ κτ' πάντων ἐξουσίαν*, nihil aliud est, quàm totius *Orientis imperio* potiri; quod *Sesostris* successoribus suis tradit. Hujus *Obelisci* conditor *Rameses*, sive l) *Δεωότης οἰκουμένης Ῥαμέσης* — m) *ὁ πάσης γῆς βασιλεύων*, & n) *ὁ πᾶσι ζωπύ(ακ) ἡ γῆ, καὶ ἀλκῆς καὶ θάρρους*, inter successores istos potentissimos meritò numerandus est.

- Id autem apprimè notatu dignum est, quod presentem Ægypti statum spectare videtur. o) *βασιλεὺς οἰκουμένης Ῥαμέσης ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον τὰς ἀλλοεθνῆς νικήσας*, *Rex Mundi Rameses*, qui servavit Ægyptum, extraneos superans. Quinam verò sint extranei isti, non adeò promptum est dicere. Susplicamur, *Æthiopiæ* fuisse; ab illis quidem Ægyptum non ita multò post occupatum iri videbimus. Ob servatam patriam, lætissima fuit hujus Regis vi-

ctoria ; eoque clarior , quia ultima. E Sesostris posteris nemo post hunc in gloriâ fuit ; nullus est ultra *Thebani* nominis splendor. De amplissimo itaque Ægyptiorum imperio , hæc dicta sunt.

Ammenemes & Thuoris.

ETSI de his Regibus nihil occurrat memoriâ dignum, non tamen omittendi sunt ; quum a) Africanus (quem sequuntur Eusebius & Syncellus) in laterculo Thebano , eorum nomina Regibus superioribus adjecerit.

Ammenemes, sive *Ammenemnes* (nomen ex *Ammone* & *Mene* compositum) apud Syncellum legitur, Seculo IV; & in XI & XII Africani Dynastiâ. Quâ autem ratione, *Sesostris* idem est, qui *Sethosis*; eâdem, hic, qui *Sethosim* sequitur, *Ammenemes*, profus idem est, cum b) *Ammeneme* illo, qui post *Sesostrim* ponitur, in XII Africani Dynastiâ.

Thuoris, non XIX tantum Dynastiæ, sed *Thebanorum* regum omnium (quorum supersunt nomina) postremus est. Hic c) *Homero dictus Polybus, Alcandra maritus, qui excepit Menelaum*. Utrum Africanus hujus sententiæ auctorem habuerit Manethonem, non liquet ; sectatores habet Eusebium & Syncellum. Hi Regem hunc bello Trojano æqualem faciunt; comparisonem istam malè institutam esse d) monstravimus.

Eusebius e) *Septimum* hujus regis annum (idest , ultimum) ponit eundem, quo *Troja capta est*. Incautè quidem; nam si *Polybus* eo anno desisset vivere, quomodo *Menelaum*, diu pelago jactatum, excipere potuit ? Menelaus de seipso inquit, post excisam Trojam,

Ὀγδοάτω ἐτὶ ἤλθον
 Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
 Ἀθιοπᾶς δ' ἰκόμην

Odyf. 4. v. 82.

Ottavo anno veni Cyprum Phanicemq, & Ægyptios oberrans, Æthiopes adii.

Minus peccant *Menander Pergamenus & Latus in Phanicis* (apud f) *Clementem*) qui conjiciunt *adventum Menelai*

f. Strom. l. 1. p. 25. a. iii

in Phœnicem, post Trojam captam, in tempora Hiram & Solomonis, id est in Seculum XIV, antequam Sesostris in Syriam profectus esset.

- Herodotus non Thebanum Regem, sed Memphitem dicit cepisse Menelaum. Ante bellum Trojanum, ait, a) Alexandrum & Helenam in Ægyptum ad Canobicum Nili ostium, & ad Taricheu appulisse; illos ab illius ostii custode, qui Thonis appellatus est, Memphim transmissos esse ad Proteum regem, qui Alexandrum abire iussit, Helenam detinuit usque ad Menelai adventum; qui post eversum Ilium, illam illasam à Proteo recepit. Collocatur Proteus inter Sesostrim & Rhamsem.
- b) Diodoro Thonis est vetustum Ægypti emporium, quo Nilus se in mare exonerat. Apud c) Homerum, Proteus Ægyptius Menelai insidiis captus est ad Pharum insulam.

Ibid. v. 354.

Νῆσος ἑστίατις τις ἔστι πολυαλύσω ἐνὶ πόντῳ
 Αἰγύπτῃσιν ἀετάρῃσιν (Φάρον δὲ ἐκικλήσκουσιν)
 Τόσον ἀνδρῶν ὅσον τε πᾶνημέρῃν γλαφυρῆν ἡῶν
 Ἦυσεν ἢ λιγὺς ἔρος ὀπιπνέεισιν ὅπιθεν.
 Est quedam insula in undoso ponto
 Ante Ægyptum (Pharum eam vocant)
 Tantum distans, quantum tota die cava navis,
 Conficit, cui ventus stridulus aspirat à puppi.

- a) Plin. l. 2.
 c. 85.
 e) sup. p. 247.
 f) Strab. l. 17.
 p. 791. b.

Eratosthenes, Plinius, Aristides, alii (de continente, Pharo insulae opposita, intelligentes) Homerum hic ἀπορίας insimulant. Plinius interpretatur πᾶνημέρῃ d) noctis & dies cursum: cum tamen noctis pars nulla intelligi debeat. Homerus Nilum fluvium e) αἰγύπτῃσιν nomine semper designat: vox Νῆλος illi fuit omnino incognita: Canobicum Nili ostium (quod proximum) distabat f) à Pharo insula stadia 150, hoc est milliaria XIX. Quod spatium Heroibus ad πλουῖ πᾶνημέρῃν, diarnam navigationem ordinariam satis esse arbitramur.

- g) Herod. l. 2.
 c. 154.

Herodotus autem ista ex Sacerdotum placitis; ex fide historica tradit, nullum fuisse in Ægyptum Græcis aditum, nullum commercium ante Psammitichi tempora: tunc demum g) Iones quidam & Cares πρώτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατοικήσαντες, primi

primi eorum, qui essent diversa lingua, Ægyptium incotuerunt. Quod quidem in dubium vocat, quicquid de Menelai in Ægyptum adventu decantari solet.

Georgius a) Syncellus Eusebium, à XVIII Dynastiâ usque ad XXII, omninò deserit; & Ægyptios horum temporum Reges futiliter interpolat. Ut cætera omittamus, inter *Ammenem* & *Thurim* inserit (nescio quos) *Ochyran* & *Amceden*. Post *Thurim* (ex vetustissimâ *Thinitarum* Dynastiâ), resuscitat tres proximos *Menis* successores. Post illos sequitur demum Rex *LXII Sufakim*, qui cepit *Hierosolyma*; cujus gratiâ omnes istæ turbæ videntur fuisse commissæ. Nullus autem in totâ serie legitur *Sesostris*. Tantæ licentiæ pudet pigetque.

Huc usque recto tramite per *Thebaica* successionis seriem (à *Mene* continuatam ad *Thurim*) XVI ferè annorum centurias emensum sumus. Apud Africanum sequitur (b) *ex tertio Manethonis* *XX Dynastia Diospolitarum Regum XII*, * qui regnarunt annis 135. Eusebius annos 178 eidem Dynastiæ attribuit, & in Canonis sui filo Ægyptio, post *Trojam captam*, totidem annos, Regibus vacuos, annumerat. Vetus Chronicon, apud c) Syncellum, habet in *XX Dynastiâ Diospolitarum Regum VIII*, annos 228. Ex istis anonymæ Dynastiæ discrepantibus numeris nihil certi de postremis Thebanorum temporibus colligere possumus; quorum quidem historia lacera admodum est & manca, tum ob auctorum exilitatem, tum discordiam. Priusquam verò de rebus istis obscuris & oblivione obrutis inquiramus, liceat nobis aliquantisper retrogredi, & Diospolitana *Africani* Chronologiam lustrare; ne nobis vitio detur ab illius vestigiis decessisse.

Africani Dynastia Thebana.

IN historiâ *Thebana*, Africanus non minorem sibi permisit licentiam, quàm quæ in *Memphiticis* à nobis d) animadversa est. In utrisque successionum Regiarum capita truncantur; in utrisque Dynastiæ ad libitum finguntur. Eò autem hic deterius est peccatum, quòd cum in illis ordo tantum rerum turbetur, in his pro Dynastiis umbræ & larvæ obrudantur.

Extra dubium est *Thebani regni* originem ab ipso *Mene* fuisse deducendum.

a) sup. p. 314

b) Syncell. p. 73. c. 1b. p. 47. c. † Num. 836.

c) p. 51. d.

d) sup. p. 27. 93.

a) Can. II ag.
p. 124.

deductam : verum Africanus non nisi post decem Dynastias (quarum à Scaligèto a) colliguntur annu 2219) *Diospolitarum regum* primò mem' nit , abrupto prorsus & incondito paraepemate. Audiamus ipsum.

b) Syncell.
P. 59. c.
e) Ib. p. 60.

b) *XI Dynastia Diospolitarum Regum XVI, qui regnarunt annos 43. Post quos, Ammenemes annos 16. Huc usque Manetho produxit totum primum.* Eadem verbatim c) Eusebius.

d) supr. p. 414.

Numerus iste *annorum* minutus est, & tot Regibus impar. Regum autem numerus nihil aliud videtur esse, præter *quædam XVIII Dynastia* : Reges XVI, qui hic reticentur, illic nominantur. Sed quis est *Ammenemes* ille, qui in nullâ censitus Dynastiâ, clauditur *primum Manethonis totum* ? Idem forsân, qui d) in XII Dynastiâ præcedit Sefostrim ; sicut alter *Ammenemes* ibi (qui Sefostrim sequitur) idem est, qui in XIX Dynastiâ recensetur.

e) Sync. p. 73.

Manethonis tomus secundus hic incipit : e) Tertius ad XX Dynastiam : Quasi Manethonis libri, juxta Africani Decadas, distributi essent. Longè concinnior est librorum Manethonis partitio in Excerptis Latino - barbaris, cum Eusebio editis. Post f) *Deos Semideosque*, & *venûas*, qui tempus historicum antecesserunt, g) *Hæc finis de primo tomo Manethoni.* Secundus tomus incipit à *Mene* ; & usque ad *Septimam decimam Potestatem secundum scribitur totum.* Id est,

f) Euf. p. 60.

g) (Ita.)

Μέγιστα ἔξ Δωδεκάτης Δεύτερης ἐργασθη τοῦτο.

h) supr. p. 414.
i) Sync. p. 61. 2.

XII Africani *Dynastiam* h) exhibuimus.
i) *XIII Dynastia Diospolitarum Regum LX, qui regnarunt * * **

Desideratur annorum numerus. Nam Eusebius (qui annos 453 regibus istis attribuit) numerum *ἑξ*, ad Xoitas pertinere docet ; quorum Dynastia in Africani textu ommissa est. Ut verbo expediam. Pulcherrima hæc tot Regum dynastia est summa totalis Thebanorum regum omnium, quos recensuimus à *Mene* usque ad *Thoorim*. Eratosthenes numeravit XXXVIII ; Decima octava Dynastia, XVI ; Decima nona, VI. Sunt omnes LX. Tanta est in istis incongruis congruentia.

k) Syncell. ib.

k) XIV Dynastia (quæ Eusebio est *Xoitarum*) Africano deest.

XV. & XVI Africano sunt *Pastorum*; Eusebio autem illa *Diospolitarum*; hæc *Thebaorum* dicitur. Earum a) memimus. a) *supr. p. 94.*

b) XVII *Dynastia Pastorum aliorum regum XLIII; & Thebaorum* b) *Syncell. ib. Diospolitarum XLIII; qui omnes regnarunt annis 151.* Singulis regibus largitur annum unum & menses novem. Næz! Eusebius eo numero omnes Sesostris posteros complectitur. Nam post *Sesostrim* (in XII Dynastiâ) adjicitur *Labaris; & ejus successores XLII.* Syncellus (post Eratosthenis seriem) *Regum LIII, ex Apollodoro, meminit;* nullum nominat. Locum c) *suprà* dedimus. c) *p. 312.*

Certè huc usque nihil sani de *Regibus Thebanis* retulit Africanus: abrupta, inania, inepta sunt omnia. Sepositis itaque quilibet, nos *Eratosthenis* læterculum (nobilissimam antiquitatis monumentum) meritò amplexi sumus.

XVIII autem, & XIX Africani Dynastiæ longè melioris notæ sunt: Nos illas d) retinimus; illas illustravimus. d) *supr. p. 314.*

Hactenus de *Thebano* Ægypti Regno.

Ebraorum Regna.

Cessante in Asia *Ægyptiorum* imperio; necdum *Assyriis* laceratos moventibus; opportunitas idonea utrique *Ebraorum* regibus animos addidit; eosque ad splendorem pristinum restituentium adedò feliciter excitavit, utres *Ebraicæ, Jeroboamo & Amariâ* regnantibus, in statum antiquum rediisse videantur.

Prior regnabat *Jeroboamus*. Ille restituit terminos *Israel* ab *II Reg. 14. 25.* aditu *Hamathe usque ad mare campestrium.* Vidit enim Dominus afflictionem *Israel* amarum nimis, & quod consumpti essent, usque ad *26.* clausos carcere & extremos. Et salvavit eos in manu *Jeroboami filii Jaas.* Univerfa qua fecit, & fortitudo ejus, quæ preliatus est, & quomodo restituit *Damascum & Hamatham* *Jude* in *Israel*, scripta sunt. *27. 1*
28.

Neque minùs sub *Azariâ* floruit regnum *Judæ.* Ille edificavit *Ailab,* & restituit eam ditioni *Judæ.* Pugnavit contra *Philistim,* & *II Chron. 26. 2*
6. destruxit murum *Gath,* & murum *Jahine,* & murum *Azori,* & edificavit urbes *Azori,* & in *Philistim.* Et adjuvit eum Deus contra *Philistim,* & contra *Arabes,* qui habitabant in *Gerbaal,* & contra *7.*

Non 2

Amme-

8. *Ammonitas. Appendebantque Ammonita munera Ozia. Et divulgatum est nomen ejus usque ad introitum Egypti, propter crebras victorias. Illius exercitus fuit virorum 307500. Rei bellicæ peritissimus fuit Rex ipse.*

His itaque temporibus Regna hæc florentissima fuerunt. Verum felicitas ista non fuit diuturna. Post mortem Jeroboami regnum illud ab hoc culmine in præcipitium ruere coepit; primam excisa est illius domus; deinde Regnum.

Post interregni septennium, ejus filius *Zacharias*, post sex regni menses à *Shallumo* subblatus est.

Post mensem *Shallumi*, regnavit *Menhabem*. Tunc * *Phul*, rex *Assyria*, invasit terram; & *Menhabem* dedit ei mille talenta argenti, ut confirmaretur in regno. Ex eo tempore regnum *Samarie* *Assyrio* clientelare fuit. Ingruentibus *Assyriis* alterum Regnum destructum est; alterum tributo subjectum. Aded instabilis fuit *Ebræorum* fortuna: florescentes eos oppræsserunt *Agyptii*; res florentes, *Assyrii*.

Regnum X *Tribuum* non uno tempore excisum fuit. Tres erant exitii gradus; tres *Ebræorum* deportationes. Prima fuit *Galilee* *perissis*; secunda, *Samarie*; tertia demum, *Judæa*. Unde (sub Templo Secundo) *Galilee*, *Samarie*, & *Judæa* notissima fuerunt trium *Prævinciarum* nomina.

Galilee.

PEKAM Rex *Samarie* foedus iunxit cum *Rezino* rege *Damasci*, contra *Jorbannum* regem *Judæa*, qui *Achazum* filium in societatem a) II Reg. 16. regni adhibuit. Illi junctis viribus ascendentes ad appugnanda *Hierosolyma*; & obsiderunt *Achazum*, sed non poterunt debellare (b) *Joseph. 1.9. c. 12.* (c) Rex autem *Syria*, *Antiochum* regem *Syria* (urbis illa ad mare Rubrum; quam *Azarias* non ita pridem ædificaverat) & ceteris *Judæis*, *Idumæis* habebant in auxilio, usque in hunc diem; id est, ad reditum à *Babylone*.

Interea d) *Achæ* vinctor, miserunt *Togla* *Phul* *Assyriam* regem *Assyriorum*; qui contra *Pekam* e) venit, & cepit *Azion*, & *Abel*, & *domum Maacha*; & *Jamoe*, & *Kadesb*, & *Hazor*, & *Gilead*, & *Galileam*,

lileam, & universam terram Nephtalim, & transtulit eos in Assyriam. Scilicet (ultra Jordanem fluvium) a) transtulit Ruben & Gad, & dimidiam tribum Manassis; & abduxit eos in Hala, & in Habor, & Hara, & fluvium Gozan; usque ad hunc diem; id est, aetatem Ezræ.

a) I Chron. 5. ult.

Josephus deportationem hanc ita descripsit. (b) *Theglaphasser rex Assyriorum, Israelitas aggressus, subactâ Galaaditicâ regione, & quicquid trans Jordanem colitur; & vicinâ, quæ Galilea vocatur, & Kydidâ (Kades) & Hazorâ, colonos abstrahens in suum regnum traduxit.*

b) Joseph. ib. c. 11. p. 320. 6.

Ad hunc modum Regnum Samarizæ, licet non funditus eversum, pessimè tamen multatum fuit; & ex notione *Limitis*, quem rex Assyrius novæ provinciæ imposuit, jam primùm enatum est *Galilææ* nomen; quæ paucos post annos ab Esaiâ appellatur c) *Galilæa Gentium*. Neque obstat, quòd loco jam citato, & in libro Josuæ non semel, vox d) *Galilæa* per prolepsin usurpetur.

c) Esai. 9. 1.

d) sup. p. 305.

Galilææ captivitas (quæ ruinæ Israeliticæ primus gradus fuit) triplici Regum caractere insignitur : contigit enim anno *Pekè* 17; *Jothami*, 16; *Achazi*, primo; qui est Templi 260; Per. Jul. 3966; & primus VIII Olympiadis Vulgaris.

In eadem hac expeditione, Rex Assyriorum (Achazi precibus & muneribus accersitus) e) *ascendit in Damascum, & vastavit eam; & transtulit habitatores ejus in Kir; & occidit Rezin.* f) *Tὸς Δαμασκῶν ἀπώρισεν εἰς τὴν ἄνω Μηδίαν, καὶ ἐκ τῶν ἑθνῶν τῶν Ἀσσυρίων μετέστησεν τινὰς εἰς τὴν Δαμασκὸν κατοικήσας, Damascus traduxit in Superiorem Mediam, & quasdam Assyriorum gentes in Damasceno agro reposuit.* Kir itaque est *Media*; & Assyriis adhuc subiecta. Quod quidem Ctesianis *Medorum Regibus* fidem aufert, qui exuto *Sardanapalo*, g) jam diu regnâsse feruntur. Sic desit regnum Damascenum; quod h) cœpit ante annos 280.

e) II Reg. 16. 9

f) Joseph. ib. c. 13.

g) Euf. n. 1 197

h) sup. p. 346.

i) II. Reg. 15. 30.

i) *Hosea conjuravit contra Pekam; eique successit. k) Contra Hoseam ascendit Salman-azar rex Assyriorum; & Hosea eiservis factus est, reddiditq; illi tributum.*

k) 17. 3.

Duplicem hujus Regis expeditionem innuit Josephus; Primam, quâ ille *Hoseam* l) *ὑπὸ τοῦ ἐπιπέσσου, καὶ Φόρυς ἐπέτα-* l) Joseph. 1. 9.

Nnn 3

ξεν

c. 13.

ἔαν αὐτῷ πλεῖν ὡς ἑβραῖοις, subjugavit, & tributa imposita pendere coegit; a) Alteram, quâ obfessa est Samaria.

a) c. 14.

Samaria Captivitas.

b) II. Reg. 17.4

CUM rex b) Assyriorum deprehendisset in Hosea, quod rebellare nitens, misisset nuncios ad Sua, Regem Ægypti; ne prestaret tributa regi Assyriorum, sicut singulis annis solitus erat; obsedit eum.

Sub finem tertiæ obsidionis anni, anno (Achazi XII; Ezechiz VI)

6.

18. 11.

IX Hosea, rex Assyriorum cepit Samariam, & transtulit Israel in Assyrios, collocavitque eos in Hala, & in Habor, fluvii Gozan, & civitatibus Medorum; quò non ita pridem alios è Galilæa traduxerat Teglath-phul-asar. Medi enim ab Assyriis nondum defecerant.

Hunc finem habuit Regnum Israeliticum, postquam à schismate Jeroboami durasset annos CCXXXVI. Et Samaria facta est altera Assyriorum provincia.

Annus Templi 272, Per. Jul. 3978 (quo Samaria capta est) est annus octavus Seculi proximi. Limitem paululum transgressi, duplicem Ebræorum Regum successionem absolvimus: quod reliquum est Æræ Templi; unâ Juda Regum serie conficitur.

Parili ratione, de Assyriorum Regibus proxime dicturi, de iis (quos nominavimus) hic agere superfedemus.

ΠΟΛΥΚΟΙΠΑΝΙ'Η Ægypti.

EX istis quæ de Thebanis regibus (Sesofte, Rhamse, Amenophe, Ramesse) dissertata sunt, manifestum est Ægyptios olim Asiâ potitos fuisse; & vetustissimam eorum Monarchiam inter Maxima Mundi Imperia meritò annumerandam esse. Illius amplitudo locupletissimis testibus confirmata est; diuturnitas autem certò definiti non potest. Labente jam tandem fortunâ, immensa illa potentia intra Ægypti limites rursus redacta; & imperiium, totò orbe splendidissimum, in minutulas quasdam Dominationes dissipatum est.

Quod autem in scribendis historiis plerumque evenire solet; ut quò turbatiores res sunt, eò sit major dicendi còpia; id quidem

dem in turbidissimis hifce Ægypti temporibus longè aliter accidit. Totum illud tempus, quod Græcis *Μυθνόν* nominatur, huc usque filo historico obivimus : quam jam ad intervallum illud devenimus , quod illis *Historicum* dicitur , obmutescit oratio ; recentiora vetustioribus incertiora sunt : quæ occurrunt omnia, abrupta sunt atque devia ; neque satis liquet, unde nobis denuò sumendum sit exordium.

Præsentem Ægypti statum intellectu difficilem reddidit, tum injuria Temporis, tum Auctorum discrepantia; de illâ frustra querimur ; hæc autem paulò accuratiùs examinanda est.

Insequentes Ægyptiorum Reges diversos diversi tradiderunt scriptores : inter eos tamen *Sabbacon Æthiops* ab omnibus agnoscitur : post eos demùm de *Psammiticho* ejusque posteris benè convenit inter auctores. Ut igitur è tenebris aliquantulum lucis refulgeat, successionis differentias uno intuitu lustremus. Ex comparatione forsan elicienda est varietatis causa.

<i>Herodotus.</i> l. 2. c. 135.	<i>Diod. Siculus.</i> l. 1. p. 41. c.	<i>Dynastia Africana.</i> Dynast. Regum. Annorum
<i>Affychis.</i>		XXI Tanitarum VII 130
		XXII Bubastitarum IX 120
		XXIII Tanitarum IV 89
<i>Anysis cæcus,</i> qui fugit Sabbaconem.	<i>Bocchoris.</i>	XXIV <i>Bocchoris</i> Saita 6
<i>Sabacos Æthiops.</i>	<i>Sabacon Æthiops</i>	XXV Æthiopum III
<i>Anysis iterum.</i>		1. <i>Sabbacon</i> 8
<i>Serbon, Vulcani</i> sacerdos.		2. <i>Sevechus</i> 14
XII Reges.	XII Reges.	3. <i>Tarchus.</i> 18
		XXVI Saitarum IX
		1. <i>Stephanites</i> 7
		2. <i>Necepsos</i> 6
		3. <i>Nebao</i> 8
<i>Psammitichus.</i>	<i>Psammitichus.</i>	4. <i>Psammitichus, &c.</i>

Eusebium & Syncellum non adduximus, qui Africanum sequuntur ; neque ad rem facit ; quòd illi Regum & annorum numeros

- a) Sync. p. 52. meros non rarò immutent. Non majoris momenti sunt a) *Veteris Chronici Dynastia* istæ apud Syncellum.
- b) sup. p. 49. Herodotus (post b) excerptos quosdam *Thebanorum Reges*, & *Memphitarum* quosdam) *Asychin* habet & *Anysin*. Ille fortasse
- c) L. 1. p. 59. d. idem est, qui c) Diodoro, inter Legislatores *Ægyptios*, *Sasyches* vocatur : Legislatio Novi regni auctori non disconvenit ; nisi ma-
- d) Herod. l. 2. vis *Sasychem* esse *Sefac*, *Sesestrim*. Cave autem, ne putes d) *Asychin* successorem *Mycerini* *Memphitæ* fuisse.
- c) *Regnante in Ægypto Anysicæo*, qui ex urbe *Anysi* fuit, *Sabacon* rex cum magna *Æthiopia* manu excurrit in *Ægyptum*. *Cæcus* hic fugit in palustria : *Æthiops* regnavit in *Ægypto*. Manifestum est *Anysin* hunc *Sabaconi* ὄρχηρονov fuisse ; tam ex fugâ ; quàm quòd delituerit f) in *Elbo* insula, usque ad *Æthiopia* decessum.
- f) lb. c. 137.
- g) Diod. l. 7. Diodorus Siculo (qui in *Ægypti* regibus Herodotum sequi solet) omisissis duobus istis Regibus, g) *Bocchorim* recenset ; & πωλλοῖς ὑπεργυροῖς *Sabaconem*. Quod festinanter dictum est ; cum sine dubio *Bocchoris* eodem tempore in *Ægypto* regnaverit, quo *Sabacon* incursionem fecerit. *Africanus* enim, & post eum
- h) Sync. p. 74. *Eusebius* & *Syncellus*, dicunt h) *Sabaconem* *Bocchorim* combussisse vivum. Infelix exitus certissimum est *Synchronismi* argumentum.

Viginti superiores *Africani Dynastias* antea tetigimus ; sex insequentes libenter adjicimus ; ut *prochronis* , quibus res *Ægyptiæ* depravantur , sit tandem finis. A *Psammitich* regno delirare desinit *Africanus*. Non magna est deinceps sententiarum discrepantia. Duæ sunt hic institutæ *Tanitarum Dynastia* ; i) nos illas temporibus suis restituumus, & *Tanitis* Regibus addidimus.

- i) sup. p. 251. *Bnbastitarum* *Dynastiam*, inter *Thebanos* & *Æthiopes* stationem suam servare, non est incongruum. Tres sunt istius *Dynastia* Reges ; de quibus, præter nuda nomina, nihil superest. Urbs erat *Bubastis* *Inferioris Ægypti* ; & *Nomi*, k) *Calasiris* assignati, caput.
- k) p. 371.

Bocchoris Rex suam habet *Dynastiam* ; & *Æthiopes*, suam. Sequitur *XXVI Saitarum Dynastia*, in qua *Nechus* Rex est tertius ; cui successit *Psammitichus* ejus filius. Hoc pacto *Nechus* ille à *Boccho-*

Bocchoride septimus numeratur; octavus quidem Eusebio & Syn-
cello, qui quatuor habent *Æthiopus*. Verum ista *αδ' ὑπερβ
αεγυπτου* recitantur. Tres illi *Saitarum* reges qui sequuntur *Æ-
thiopus*, ante illos collocari debuerunt. *Nechus* enim *Psammitichi*
pater *Bocchoridi* æqualis fuit: eadem utriusque ætas, idem fuit u-
triusque infortunium. Nam a) *Nechus Psammitichi patrem*, b) Herod. l. 2.
interemit Sabacon Æthiops, à quo *Psammitichus* aufugit in c) 152.
Syriam.

Cum igitur *Sabacon Æthiops* (*Ægyptum* occupans) *Anysim*
regem in palustria pepulerit; *Bocchorim* regem ceperit; *Nechus*
regem sustulerit; manifestum est, sub ejus adventum, Reges diversos,
in diversis *Ægypti* partibus, simul regnasse.

Qui fuerit contemporaneorum horum Regnorum numerus,
non est definire. Verisimile est, plura fuisse, quàm quæ eruimus.
Ejusdem temporis (id est, ante *Æthiopum* invasionem) fuit *Dyna-
stia Bubastitarum*; & *Thebanorum* regnum (si qua fides XX *Afri-
cani Dynastiæ*) nondum desiit; licet hisce temporibus valde immi-
nutum, & intra angustos limites redactum esse videatur. Post *Æ-
thiopum* decessum, *Δωδεκαρχία* testantur Herodotus & Diodorus;
neq; nota sunt istorum regum nomina.

Πολυκοιρανία tam ante *Sabaconis* adventum in *Ægypto* obti-
nuit, quàm post ejus reditum: non unus fuit horum temporum
status; non longus multiplicatorum Dominorum principatus. *Æ-
gyptus* disjunctis viribus externos impetus avertere non valuit; sed
ab hostibus oppressa, servitutis jugum aliquandiu pertulit. Ce-
dente *Sabacone*, rediit *Regulorum* dominatus, quorum potentia
citò *Psammiticho* cessit.

De causis horum motuum siletur apud Veteres: obscura est
Regulorum (de quibus agimus) origo; neque satis constat quo
casu contigerit *Thebanarum* rerum conversio. Illæ quidem majores
fuisse videntur; quàm ut vi extraneâ subverterentur. Si conje-
cturæ sit locus; equidem *Thebanum Imperium* seditione intestinâ
corruisse existimo.

De militari *Ægyptiorum* ordine, à *Sesostre* instituto, in No-
mis Inferioris *Ægypti* collocato, & feudis patrimonialibus do-
nato, jam pridem b) verba fecimus. Verisimillimum est, b) sup. p. 329
Milites illos opulentos, superbos, seditiosos, sibi met ipsi No-

mos hos Inferiores asseruisse; & spretâ Majestate Thebanâ, potestatem Regiam usurpasse. Præsertim cum illi in urbe *Sai*, in *Bubasti*, aliisque *Inferioris* Ægypti partibus, Regnorum suorum sedes habuerint.

De *Δωδεκαεξία*, suo loco: hic illorum Regum, qui ante *Æthiopum* tyrannidem contemporanei fuerunt, Synopsin accipe.

Saitæ	an.	Bubastitæ.	an.			Thebani.
<i>Stephanatibis</i>	7	<i>Sesonchis</i>	21			
<i>Necpsos</i>	6	<i>Ofortbon</i>	15	<i>Tnepachtos.</i>	<i>Afybis.</i>	<i>Ανώρουσι</i>
<i>Nechus</i>	8	<i>Tacellotibis</i>	13	<i>Bocchoris.</i>	<i>Anyfis.</i>	

Saitis primum locum dedimus; quod ad eos tandem summa rerum devoluta; & *Sais* totius Ægypti Metropolis fuerit.

Cum verò in laterculis singulis non plures quàm duo aut tres Reges contineantur, qui annos 50 non attingunt; inde iudicium facere licet, de parili temporis spatio, quod inter *Thuorim* Thebanorum ultimum intercesserit, & invasionem Æthiopicam. Nisi raris *Ammenemem* & *Thuorim* locum suum inter hos Regulos capessere.

Ex istis Regibus, non sunt leviter prætereundi *Necpsos* & *Bocchoris*. Ille ob Cœlestem scientiam; hic, ob prudentiam insignis fuit.

Necpsos Rex.

a) Epist. 19.

PAULINUS, apud a) Aufonium (*Suetonii* historiam de *Regibus* in epitomen referens) ex omnibus Ægypti regibus, duos tantum (tanquam illustriores) nominat; spretâ temporis ratione.

*Quique Magos docuit mysteria vana Necpsos;
Et qui regnavit sine nomine mox Sesostris.*

b) sup. p. 37.

Sesostris armis inclutus, & imperio splendidus erat. *Necpsos*, parvarius cum esset Inferioris Ægypti Regulus, maximus tamen habebatur Sideralis scientiæ instaurator. Quæ b) Mercurius Pri-

mius

mus olim excogitaverat ; quæ a) Secundus in temporum adytis ^{a) — p. 240.} reposuerat ; Rex hic in praxin usumque hominum traduxit. *Magos* *docuisse* dicitur ; non quod illi essent hujus auditores (*Magorum* enim nomen, Persis proprium, nondum innotuit , & cum Cyri victoriis demum inclaruit) sed quod *Magi* , post subactam à Persis *Ægyptum* , ex hujus Regis scriptis doctrinam Genethliacam hauserint.

Ipsi quidem Babylonii hoc non agnoscunt , qui artem istam Zoroastri b) attribunt. Anonymus (apud c) Suidam) ^{b) — p. 145. c) In 'Asp.} *Πρω- τὶ Βαβυλωνίους ἐφεδρον ἤθε Ζωροάστρα, μαθ' ὄν καὶ Ὡστώνης· οἱ ἐπέ- σα(α) τῇ ἐργονία κινήσῃ τῶ πῶ τὰς πικτομύθους συμβαίνον· ἀφ' ὧν Αἰγυπτίοι καὶ Ἑλλῆνες ἐδέξαντο* , *Astronomiam Babylonii primi inveni- erunt per Zoroastrem ; quem sequutus est Hoftanes ; qui animadver- terunt à caelesti motu manare ea que nascentibus accidunt ; à quibus Ægyptii & Græci acceperunt doctrinam istam , & natos ad astrorum motus referunt.* Verùm Zoroastres & Hoftanes non tam apud Ba- bylonios inclaruerunt , quàm apud Persas. De Græcis quidem rectè dictum , illos artes Astrologicas (etiam & Magicas, uti d) di- ^{d) sup. p. 145.} ximus) à Babyloniiis & Persis accepisse : De Ægyptiis autem non rectè ; nisi instaurationem Scientiarum intelligas , quæ in Ægypto contigit post destructum Persarum Imperium. Quamdiu enim Ægyptus à Persis servitute premebatur, exulantes artes , cum Imperio, Babylonem migrasse videntur ; illas autem in Ægypto, non in Ba- byloniâ, natas fuisse constat. e) Herodorus asserit , *ab Ægyptiis* ^{e) L. 2. c. 82.} *excogitatum esse quis mensis , diesve , cujus sit Deorum* (f) id est ^{f) sup. p. 197.} Planetarum) *& quo quis die genitus, qualia sortiatur, & quam mor- tem obibit, & qualis vixerit.* Tantundem Clemens g) *Αἰγυπτίοι* ^{g) Strom. l. 1. p. 306. c.} *πρωτῶν Ἀστρολογῶν εἰς ἀνθρώπους ἐξέλεγεσαν ὁμοίως ἢ καὶ Χαλ- δαίοι, Ægyptii primi astrologiam inter homines intulerunt ; similiter & Chaldei.* Herodotus quidem ipso Hoftanè non fuit atate infe- rior. Natus enim anno secundo post mortem Darii , h) ^{h) An. Gall. l. 1. c. 23.} *initio belli Peloponnesiaci, agebat annum quinquagesimum tertium.* Hoftanes autem erat ex Magis recentioribus ; cum illis nomen de- derit. i) *Ὡστώναι, πρωτῶν Ὡστώνων Πέρσις Μάγοι ἐλέγοντο καὶ ἤθε- doχῶν Ὡστώνων, Hoftane quondam apud Persas vocabantur Magi ; per successorem Hoftane.* Qui primum *Magi* , postea *Hoftane* di- citur. k) *Hoftanes Medus* (circa Olympiadem LXXX) ^{k) Syncell. doti. — p. 248. b.}

dotibus in Aegypto praefuit : Siquidem Democritus Abderita ab eo initiatus fuerit.

- a) Dio Cassius dicit, *dispositionem dierum ad VII Planetas, inventum fuisse Aegyptiorum*; sed in omnes tamen homines non ita pridem vulgari captum: certè veteribus Graecis omninò incognitum fuisse. Et Philastrius Brixienſis b) expreſſè aſſerit, ipſum Hermen definiſſe, ſecundum VII ſtellas hominum generationem conſiſtere.

Myſteria autem iſta, quæ Magi ab hoc Rege didicerunt, non tam artis geneſthiacæ ſecreta denotant (licet etiam iurejurando captum ſit, c) *ne hæc profanis vel imperitis auribus intimentur*) quàm ritus quorſdam myſticos, qui ἀστρολογία, *Aſtrorum ſacrificulis*, ſolenes fuerunt. Aſtologi enim Planetas, velut Deos, adorabant.

e) Jul. Firmic. l. 7. præfat.

Eufèbius, ex Porphyrio, profert Apollinis oraculum; quo præcepta eſt Planetarum invocatio per dies ſingulis cognomines.

d) Pr. Evang. l. 5. c. 14.

- d) *Invoca Mercurium; & pariter Solem die Solis; Lunam itidem, cum aderit ejuſdem dies; Et ſimili modo Saturnum, & Venerem*
 Κλήσειον ἀφ' ἑγχεῖς ἀς Ἐρε Μάγων ὁχ' ἀρεῖς
 Τῆς Ἐπιφθόγης βασιλῆος ὃν πάντες ἴουσι.
Invocationibus arcanis, quas invenit Magorum optimus, Septifona rex, quem omnes norunt.

Oſanem intelligi dixerunt, qui aderant. Addidit Oraculum;

καὶ σφόδρα καὶ καθ' ἑκάστων αἰῶν ἡτὸν ἐπὶ αὐτῆς Φωνῆ.
Et valdè, & ſingulatim ſemper deum ſeptemplex voce.

- e) Philoſt. l. 3. c. 13. Jarchas Brachmanus Apollonio Tyanzo dedit e) *ſeptem annulos ſeptem ſtellis cognomines; quos Apollonius geſtavit ſingulos, ſecundum dierum nomina.*

f) Proleg. E. mend. Temp. p. 47. Scaliger putat, *Oſanem*, jam dictum, fuiſſe regem Babylonis. f) βαβυλων enim eſt ἐπιφθόγη, hoc eſt, *ſeptem literarum*. Parili ratione, cum *Aegyptus* ſit vox ſeptem literarum; Νεεφſος, rei Egi-

Ægypti, Ostanis Magorumque præceptor, meritò dici potest *Magorum præstantissimus*. De regno Ostanis omninò non constat: neque in Oraculo intelligitur alteruter. βασιλεὺς ἢ ἐπιφροσύνης is est, qui a) Æschylo dicitur,

a) Ἐπ. 1. πλ.
Θηρ. v. 739.

ὁ σμυνὸς Ἑβδομαγέτας
Ἄναξ Ἀπόλλων Venerandus Hebdomageta,

Rex Apollo—Ἐπιφροσύνη est VII orbium cœlestium harmonia; cui (secundum veteres) præfuit Apollo. Proclus, in b) Timæo Platonis, cum dixisset, τῶ Ἀπόλλωνι τῶ ἐπίδα ἀνεΐσαι, ὡς σωέχοντι πάσας τὰς Συμφωνίας, Septenarium dedicarunt Apollini, veluti ei, qui concentus universos completeretur. Addit, Διὸ καὶ Ἑβδομαγέτην ἐκάλεον τὸν θεόν, Quapropter Deum vocabant Hebdomageta, Septenarii principem. Sol etiam ex Ægyptiorum Theologia Rex denotatur. c) τῶν ἐπιφροσύνης μὲν τὸν ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην οἶον, Solem & Lunam septem stellis præesse arbitrantur. d) Παρ' ἡμῶν αἰτίαι οἱ λιγύπιοι βασιλεῖ μὲν Ἐξέτω ὀφθαλμῶ ἀπὸ κλάσσει τὸν ἥλιον. βασιλεία ἢ καὶ δεξιῶν ὀφθαλμῶ τῶν Σελήνης ἀπλανεῖς: Quam ob causam Ægyptii Solem Regi & dextro oculo assimulant; Lunam autem Regina, & sinistro oculo; quinque stellas, lixioribus; ceteras innerrantes, reliquo populo. e) Lyrá Apollinis chordarum VII tot cœlestium sphaerarum motus præstat intelligi, quibus Solem moderatorem natura constituit. Neque obstat, Magum ab Oraculo nuncupari; eum f) Porphyrus eodem loco dicat, Deos futura præmonstrantes εἶναι αὐτὰς ἀμυγὰς τὴν Μάγους, καὶ ἄμυγὰς Γενεθλιαλῶγους, esse ipsos summos Magos, summosq; Genethliacos. Sed revertamur.

b) L. 3. p. 100.
lin. 28.
lin. 30.

c) Sex. Empir.
adv. Mathem.
l. 5. p. 114. d.
d) Ibid. e.

e) Macrob.
l. 1. c. 19.
f) Euseb. eccl.

Huic Regi apud auctores plerumque præponitur *Petosiris*. g) Plinio non semel *Petosiris* & *Necepsos* memorantur. Illum ex nomine Ægyptium, ex eruditione sacerdotum fuisse colligimus. Extat (inquit h) Reinerus Reinæcius) *Petosiris Ægyptii liber ad Necepsos regem in Bibliotheca Carpenfi; & S. Angeli*. Sanè ambos eodem tempore vixisse verisimile est: utrosque Astrologiæ præcepta scriptis tradidisse constat. Neχελῶς ὁ βασιλεὺς citatur i) Galeno. Exegesis in *Tetrabiblum Ptolemai* (Proclo tributa) ad

g) L. 2. c. 23.
L. 7. c. 49.
h) Hist. Juliz.
part. 1. p. 269.

i) De Simpl.
l. 9. c. 14.

Ooo 3 ista;

a) L. 3. p. 111.

ista; a) Τα ὑπὸ τῆς Παλαιᾶς, ὡς κλήρη Τύχης, γεγραμμένα
Qua ab Antiquo, de sorte Fortune, scripta sunt; Adicit; λέγει ἡ
 παλαιὸν τὸν Νεχεψῶ καὶ Πετόσιρον. Οὗτοι γὰρ πρῶτοι τὸ δι' ἀστρο-
 λογίας ἐξήλωσαν περὶ γεγραμμένον, *Antiquum autem nominat Ne-*
cerpho ἔ Petosirim. Illi enim primi Astrologicas prediotiones expli-

b) Ib. p. 112.

cârunt. Et paulò post, ad id, b) Παρὰ τὰ Συγγραφεῖς, Apud
scriptorem: Τῶν ἐστὶ πρῶτον τῶν ἐξαρχῶν συγγραψαμένων. Τινὲς δὲ
Φασιν ὅτι τὸ Νεχεψῶ ἀνίτη) ὡς πρῶτος ἐξήγησε τοιαύτην ἱερὴν
μαθηματικὴν ἀστρολογίαν, Hoc est, apud eum qui initio scripsit. Qui-
dam autem ajunt, Necerphonem intelligendum esse; qui talia præce-
pta primus indagârit ἔ conscripserit. Porphyrus etiam, c) εἰς
τὴν ἀστρολογικὴν Πτολεμαίου Ptolemæi, Petosirin citat. Ante hos om-
nes, Petosiris meminit Xristophanes in Danaidibus (apud d)
Athenæum.)

c) Ib. p. 194.

d) Deipnosoph.

l. 3. p. 114.

καὶ τὸ κυλλάστιν Φηγίλῃ, καὶ τὸ Πετόσιρον.
Et cyllastim loquere, ἔ Petosirin.

e) Ibid.

f) L. 2. c. 77.

Quid autem ad Petosirin κυλλάστις? Nisi forsan existimemus illum
victus purioris observantissimum fuisse. e) Αἰγύπτιοι ἡ τὸ ὑποκ-
ζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλεῖσι, Ægyptii subacidum panem cyllastim
vocant. Quod ab f) Herodoto sumptum: Ἄρτε Φαργεσι ἡ ἐκ
τῶν ὀλυρέων πριεύντας ἄρτες, τὰς ἐκείνοις κολλήστις ὀνομάζουσι
Pane vescuntur, quem ex olyris (sive zeâ) conficiunt; eum Collastim
nominant. Inde Hesychius κυλλάστις ἀρτός τις ἐν Αἰγύπτῳ ὑποκ-
ζων, ἐξ ὀλύρας. Neque aliter Pollux. g) Αἰγύπτιοι τὰς εἰς ὄξυ
ἀνλωεγμύρας ἄρτες καλλιστίς ὀνομάζουσι, Ægyptii panes subacidos
vocant Callistes (nomen enim variè scriptum est.) Interpret vertit,
Panes in acutum tendentes; Casaubonus h) fastigiatos, vel tur-
binatos: mihi ὀξώδης, acidus panis intelligi videretur; cui hysopus
commixtus, ob vim mundatricem; de quo, ex Chæremone, i)
Porphyrus.

g) L. 6. c. 11.

h) In Athen.

p. 220.

i) Supr. p. 212.

Vettius Valens; Astrologus Antiochenus, nondum editus (is
forfan qui jussu Constantini Magni Novæ Romæ thema natalium
constituit; ideoque k). Michaeli Glycæ dictus, ὁ τῶν ἀστρολογικῶν
ἀκριβέστατος) in primo Ἀνατολικῶν Floridorum, utriusque veteris
Scriptores in suam sententiam adducit. Ὁ βασιλεὺς ἰσχυρῶς
ἐπαρχομένη ἐν τῇ γ' βιβλῶ μυστικῶς ἐδήλωσε λέγων, δευ-
Deis,

k) Anapl. part.

IV. p. 249.

Deis,

Dein, ὁμοίως ἢ καὶ ὁ Πετόσιρις ἐν τοῖς ὅροις ἐδήλωσε τὸ τόπον. *Regis librum XIII* citat; & *Definitiones Petosiris*. Rex autem hic ἐναρχόρριθι dicitur, quod primus fuerit Astrologicae doctrinae præceptor. Ex eodem hujus Regis libro XIII desumpta sunt, quæ Valens tradidit *de Sorte Fortuna*. Totum lemma à Seldeno a) a) Ad Marm. Arundel. p. 130 editum est.

Quot Sortes (sive geniturae præfides) statuerit Necepsō, non liquet: Valenti autem illæ quatuor sunt; ὁ κληρῶν ἢ τῶχος, ὁ Δαίμων, ὁ ἔρωσ, & Ἀνάγκη. Easdem ex Ægyptiorum disciplina recenset Macrobius (de Mercurii Caduceo agens) b) *Ægyptii* b) Saturn. l. 1. Deos præfites homini nascenti quatuor adesse memorant, δαίμονα, τῶχλω, ἔρωτα, ἀνάγκη, & duos priores Solem & Lunam intelligi volunt -- Amor Osculo significatur, Necessitas Nodo. Apud Jo. Picum Mirandulanum, ex Hermete Ægyptio, sunt Sortes Planetarum, singulis. Saturno, Νέμεσις; Jovi, Νίκη; Marti, Τόλμα; Soli, Ἀγαθὸς δαίμων; Veneri, ἔρωσ; Mercurio, Ἀνάγκη; & Lunæ, Ἀγαθὴ τῶχη. Adv. Astro. l. 6. c. 18.

Ptolemæus Sortes omnes rejicit, ut inutiles, præter *Sortem Fortuna*, vetustissimo dogmate nixam. Ipse Valens (neglectis *Amoris & Fati*, id est, Veneris & Mercurii fortibus) binas tantum, *Genii & Fortuna*, id est, Solis & Lunæ retinet; hanc corporis, illam animæ præfidem constituens. Neque sanè mirum est, Conjecturalis Artis Magistros non consentire.

c) Julius Firmicus, qui post Manilium artem hanc Latine c) In fine operis docuit, ut Romanis hominibus novi operis traderet disciplinam, opus risuum Mavortio Lolliano dedicavit, qui fuit Præfectus Prætorio Orientis, sub Constantino Augusto. Ille duo egregia veteris hujus Regis commenta magnopere celebrat, *Mundi genituram, & Zodiaci Decanos*. De istâ, d) *Divini*, inquit, *istî viri, atque omni admiratione digni, Petosiris Necepsōque quorum prudentia ad ipsa secreta Divinitatis accessit, etiam Mundi Genituram divino nobis Scientia Magisterio tradiderunt* -- e) *sequenti Æsculapium & Anubium, quibus potentissimum Mercurii numen istius Scientia secreta commisit*. Et paulò post, f) *Ut esset, quod Mathematici in genituris hominum sequerentur exemplum, ideo hanc quasi genituram mundi, divini viri prudenti ratione fixerunt*. De Decanis verò: g) *Singula, inquit, signa tres habent Decanos. Sunt autem Decani, magni nu-*

- minis & potestatis, per ipsosque prospera omnia ac infortunia decernuntur. Sic & Necepsus, Aegypti potentissimus Imperator, optimus quoque Astronomus, per ipsos Decanos omnia vitia valetudinesque collegit; ostendens, quam valetudinem quis Decanus efficeret: quia una natura ab alia vincitur, unusque Deus ab altero. Ex contrariis ideo naturis, contrariisque potestatibus, omnium egritudinum modelas, divina rationis magisteriis, adinvenit. XXXVI itaque Decani omnem Zodiaci possident circulum, ac per XII Signorum numerum, Deorum, seu Decanorum hac multitudo dividitur. Reliqua apud Firmicum legenda. a) Sed magnus ille Petosiris hanc partem leviter attigit; non quod etiam eam nesciret, qui jam ad omnia Divinitatis secreta accesserat: sed eam plenius docere noluit, ne immortalis operis sui disciplinam in posteros relinqueret. b) Ipsum etiam de parte nonagesimâ, quæ à Græcis ἐνενηνεντάουερθον dicitur, tractatum Petosiris invidio voluit livore celare. c) Hunc autem locum divinus ille Necepsus, ut remedia valetudinum inveniret, diligentissimè quidem, ut divinum tanti viri potuit ingenium, manifestis tractatibus explicavit. Veteribus autem his parùm cognita fuerunt ista, quæ Firmicus libro VIII disserit, De Sphæra Barbarica apotelesmatibus (d) Sphæra Ægyptiaca Barbarica dicitur, ad differentiam Græcanicæ.) e) Neque enim, inquit, divini illi viri, & sanctissima religionis antistites, Petosiris & Necepsus, quorum alter imperii gubernacula tenuit, cum omnia quæ ad hujus artis pertinent disciplinam, diligentissimis ac veris interpretationibus explicassent, id quod nos edituri sumus, invenire potuerunt. Ista Firmicus ab aliis didicit. Ille enim in f) suis perscripsit libris omnia, quæ Esculapio Mercurius Annubiusque tradiderunt; quæ Petosiris explicavit, & Necepsus; quæ Abraham, Orpheus, & Critodemus ediderunt, ceterique omnes hujus artis antiscii, perlecta pariter atque collecta, & contrariis sententiarum diversitatibus comparata. Illi quicquid divini Veteres ex Ægyptiis adytis protulerunt, ad Tarpeia arcis templa perferret.*
- a) L. 4. c. 16.
 b) L. 8. c. 7.
 c) L. 8. c. 3. fine
 d) Scal. in Maniliû, l. 5. initio
 e) L. 8. c. 5.
 f) Præf. l. 4.
 Præf. l. 5.

Necepsos itaque rex Ægyptius Astrologiæ Judiciariz auctor habendus est omnium vetustissimus.

- g) Iliad. l. v. 493. & 607.
 Frustra Græculi Astrologos dodecatemoria coelestia ab g) Homero didicisse volunt; qui dies XII itineri, Deorumque singulis domus à Vulcano factas tribuit. Eustathius in locum, Γεγον

Φασι οἱ παλαιοὶ, ὅτι πρῶτος Ὀμηρος ἔδωκε τῷ μαθηματικῷ ἀφορμὴν τῆς τοιαύτης δόξης. Sanè Consentum Deorum numerus Ægyptiis ab antiquitate intimâ receptus est. Secundum Sacerdotes, a) *Sunt anni 17000 ad Amasim regem, ex quo è Diis VIII a) Herod. l. 2. facti sunt XII.* Ab isto Deorum numero manarunt loci duodecim c. 47. & 145. in themate genethliaco; quos Chaldæi ab Ægyptiis accepisse videntur, non tamen absque aliquâ discrepantiâ. *Ratio Chaldæica secundum Trigona disposita, simplicior est & magis persuasibilis.* Quod docet Ptolemæus, ὡς τῶν ὀρίων differens, de finibus Planetarum, ad utriusq; gentis disciplinam terminatis.

Neque satis convenit prisco illi Jacobi Patriarchæ ævo, ut *Leæ mulierculæ parturienti Zilphæ gratulantis acclamatio intelligatur de Sorte Fortune*, juxta Astrologorum placita. Nulla enim est adeò vetusta Syriacæ artis notitia; nisi velimus illis assentiri, qui Mathesin omnem Setho acceptam ferunt. Quæ tamen eâ de re scripsit b) *Vir omni laude major, admodum erudita sunt, lectuque dignissima.* b) Selden. de Diis, p. 82. 92.

Astrologica hæc divinandi ratio, in Ægypto excogitata, dein à Chaldæis ad Græcos derivata, c) *plurimum in toto terrarum orbe,* e) Plin. l. 30. c. 1. *plurimisque seculis valuit* --- d) *nullo non avido, futura de sese d) Ibid. sciendi, atque ea è calo verissime peti credente.* Cæterum tanta vetustas, tantumque populorum studium artem fallacem, irritam, inanem esse arguunt; cum illa non minùs hodiè incerta sit, quàm olim; neque adhuc inveniri possit ullum, cui innitatur, veritatis fundamentum.

Bocchoris Rex.

CRudelissimam hujus Regis necem narravimus; quem tamen meliori fato dignum existimare licet. Ille enim magnam suarum virtutum laudem assecutus, inter optimos Ægypti Reges numerandus est.

Africanus, huic Regi totam XXIV Dynastiam attribuit; cum tamen constet, illius patrem ante eum regnâsse. De Patris verò nomine non satis convenit; qui aliis Γνεφαχθῶ, aliis Τεχνατις; aliis Νεόχαβις vocatur. e) Diodorus obiter tradit, c) L. l. p. 59. Βασιλεὺς Κατὰ Γνεφαχθῶ τὸν Βοκχόριδος τῶ σοφῆ πατέρα, Γνε-
ppp pba-

a) De Iside,
p. 354.

b) Diod. ib.
c) Dipn. l. 10.
p. 418. c.

d) Diod. l. 1.
p. 59. d.

phasthum Regem Bocchoridis Sapientis patrem, exercitum in Arabiam duxisse. De eadem expeditione a) Plutarchus, Tecbnatis Bocchoreos pater, cum in Arabes expeditionem faceret, morarenturque impedimenta, cibo obvio suaviter usus, cepit super toro profundum somnum: Inde Menem execratus est, & Sacerdotibus approbantibus, execrationem in stela incisam posuit. Columna hec, in qua execratio in Menem Regem, qui primus Egyptios à tenui, & opum pecunieque non indigente victus ratione deduxisset, Thebis posita fuit in templo Jovis. An igitur Thebanus Bocchoris, qui Africano Saita dicitur? Execratio autem ista b) in causa fuit, ne honores Meni in posterum perdurarent. Alexis, apud c) Athenæum, patris filiique abstinentiam, sub alio adhuc nomine, prædicat: Ἐφημετερία τροφῆ κερήσθαι τὸν Βόχχοραν ἔϊ πάτερ αὐτὸ Νεόχαβιν, Dicit modico victu usos fuisse Bocchorim ejusque patrem Neochabim.

Celebratur Bocchoris, tum ob Prudentiam, tum ob Justitiam. Τῷ Σοφῷ cognomen meruit; d) corpore quidem debilis, sed animo præstantissimus. Legislator erat prudens & solers. Ille fertur τὰ περὶ τὰς βασιλεῖς πᾶντο, Constituta de Regio munere, καὶ τὰ περὶ τῶν συμβολαίων ἐξακριβῶσαι, & de exacto Contradictum modo prescripsisse. In Judiciis admodum perspicax fuit, ut multa ejus Decreta, propter excellentiam, ad nostra usque (Diodori) tempora memorentur: Moribus autem fuit avarissimus.

Diodorus, l. 1. p. 50. b.

Τῆς περὶ τῶν συμβολαίων νόμος
Βοχχόριδος εἶναι Φασί.

Προτάξασθαι τῆς μὲν ἀσύγρα-
φα δανεισμένους, ἀν μὴ Φάσκω-
σιν ὀφείλειν, ὁμοσάντας δι-
λύεσθαι τὸ δακτύλιον.

Τῆς δὲ μὲν σύγραφοῦς δακτύ-
λου ἑκάστης Δία τὸ πῶς τὸ
κεφάλαιον, πλεονεκτήσειν ἢ δι-
πλάσιον.

De Commercii, has leges à Bocchoride latas asserunt.

Mandatur, ut si quis, pecuniam mutuò acceptis absque Syngrapho, se debere neget, interposito juramento, absolvatur à debito.

At per interventum Syngraphæ fœnerantes, ultra duplum persuram augere sortem vetabat.

Τῶν

ἔτι

τῶν ἢ ὀφελόντων τῶν ἐκ-
 ραξίν τ' δανείων ἐκ τ' εἰσίας μό-
 νον ἐποιήσατο, τὸ ἢ σῶμα καὶ ἢ
 δένα τρόπον εἶασεν ὑπάρχειν ἀ-
 γώγιμον.

Et de obaratorum facultatibus
 duntaxat usuras exigere; sed cor-
 pus nullo modo in nexum ducere
 concedebat.

a) Hanc legem Solon Athenis introxisse videtur, quam Σόλων a) Diod. l. 1. s.
 θείας nominavit, id est, onus excussum; quæ civēs universos ab are a- p. 50. b.
 lieno, in corporis nexum credito, liberavit. Et quidam non imme-
 ritò culpaverunt Legislatores Græcos, quod vetuerint, ob fœnus pignori
 capere arma, aratrum, aliæque operi faciundo necessaria; sed eos,
 qui illis uti debebant, ne tendos permiserint.

Justitia hujus Regis, tanquam divina, honorabatur. b) b) Plut. 119.
 Bocchoridi Ægyptio, qui natura asper erat, Aspidem ab Ifide missam dicitur,
 ferunt, quæ capiti supernè circumvoluta obumbraret, ut judicaret ju- p. 529. f.
 ste: Ægyptii enim c) Aspidem in honore habent; in eâ obscu- c) Id. de Ifide
 ram quandam Divina potentia imaginem conspiciat; sicut Solis, in p. 380. f.
 stellis solent.

d) Bocchoris Ægyptiis jura constituit; sub quo & agnus lo- d) Euf. Chry-
 cutus est. Hujus portenti, tanquam fabulæ, meminit e) Ælianus; 0. 1236.
 agnum illum bicipitem & quadricornem, duas caudas, octo pedes e) de Animal.
 habuisse refert. Atque hinc Homerum poëtam, qui Xantho equo l. 22. c. 13.
 sermonem largitus est, excusandum putat. f) Idem tradit, hunc f) Animal;
 Regem taurum ferum Mneuidi immississe; quem tamen Mneuis l. 12. c. 14.
 interfecit. Ob id, inquit, oderunt illum Ægyptii. Neque hinc satis
 est causæ, cur omnis ab eo justitiæ gloria abjudicaretur. Bocchoris
 enim (ipso Æliano teste) δίκαιος τὸ ἐν ταῖς κέρσεσι ἐδόκη, καὶ
 πρὸς τὸ θεῶν τῶν ψυχῶν κεκοσμημένος existimabatur justus in
 judiciis; & puro in Deum animo.

Manalles ad hunc Regem refert id, de puerorum tacito per
 capras lactatu, quod g) Herodotus de Psammitico narraverat. g) L. 2. c. 12.

h) καὶ γὰρ καὶ Βόκχορος, Φησὶν, κρείττω Ἀγυπτίων h) Histor.
 Ἀπὸ ψαλλίσματός ἐνός δελφῶντος βρεφίος P. 187. Gr.
 τῶν παλαιότεραι πάσαι ἀφελκτον ἐπίγλω.
 Nam & Bocchoris, ajunt, Rex Ægyptiorum,
 De balba quadam infantis voce,
 Linguarum omnium antiquissimam agnovit.

Βέκκος, sive *κεκός* fuit vox caprarum & infantium, teste Herodoto, agni autem dictum quis dicet?

Lysimachus, aliique veterum, Exodum Israelitarum ex Ægypto, duce Mose, ad hujus Regis tempora a) perperam duxerunt. *Hocest*, ait b) Josephus, *ante annos MDCC*. Quibus calculis *Bocchoris* factus est *Mose* longè vetustior. Hierosolyma à Tito capta sunt, anno Per. Jul. 4783; deme 1700, habes annum 3083. Moses eduxit Israelitas anno Per. Jul. 3227.

Sabacon Æthiops.

a) *supr. p. 373*. Sesostris Ægyptius Æthiopiam pridem subjugavit, & ad mare Atlanticum; c) *ad Mossyliten usque portum exercitum duxit*. Sabacon Æthiops Ægyptum, jam disjunctis viribus debilitatam, occupat. d) *Ægyptiorum bellis attrita est Æthiopia, vicissim imperitando, serviendoque.*

d) *Plin. l. 6. c. 29.*

Sub adventum Rex hic crudelitate barbarus erat: habebatur nihilominus e) *Ἀσεβεία καὶ χησότητι πολὺ Διὰ Φέρον τῶν πραγμάτων*, pietate & benignitate antecessoribus superior. Humanitatis argumentum dedit, quod capitalium facinorum reos non addixerit morti, sed aggeribus; atque eo modo f) *urbes, maxime Bubastus, sublimiores facta sunt, quam pridem à Sesoistre*. Summa illius pietas ex eo colligitur, quod, somnio monitus, *ultrò concessit ex Ægypto, quum regnasset ibi annos 50.*

e) *Diod. l. 1. p. 41. c.*

f) *Herod. l. 2. c. 137.*

g) *Ib. c. 100.*

h) *supr. p. 88.*

i) *p. 391.*

g) *Ex Sacerdotum libro recensebantur Ægypti Reges 330, quorum 18 fuerunt Æthiopes.* Uterque numerus nimius viderur. An veteres illi *Reges IX Elephantini* (quos h) recitavimus) propter vicinitatem, ad Æthiopas referri poterunt? Diodorus i) *Ætisanem Æthiopem*, inter Sesostrim & Remphim intertextuit. Verùm inter potentissimos Thebanorum Monarchas, quis locus Æthiopi?

Africanus in XXV hanc Æthiopum Dynastia, subjungit *Sabaconi Sevechum, ejus filium; & Tarachum*; quibus Eusebius & Syn-cellus addiderunt quartum, *Merrem Æthiopem.*

Dubitare licet utrum Africanus hos duos Reges ab idoneo aliquo scriptore acceperit; an ipse illos ad historiae sacrae textum accommodaverit. Ultimus Israelis rex k) *Hosea* clam misit le-

k) *XIX reg. 17. 4.*

legatos ad *Sua*, Regem *Egypti*. Ita Vulgata; Hebræis, *So*; Joſepho, *Soan*; LXX, *Σηωα*; & in alio codice, *προς Σωα* legitur. Paulò post, a) anno XIV Regis *Ezechie* contra *Senacheribum*, processit *Tiraca*, sive *Θαργαμά βασιλεύς Αιθίοπων*. Rex prior Africano *Σούχος*, alter *Ταργακός* vocatur; ita tres sunt illi *Æthiopia Reges*, qui regnârunt in *Ægypto*. Herodotus unius *Sabaco* nis annos 50 numerat: Africanus tribus Regibus b) annos tantum 40 attribuit; Eusebius & Syncellus, 44: adeò incerta est harum rerum chronologia. Eusebius & Syncellus (licet Africanum sequuti sint) nullam tamen temporis rationem adhibent. Nam in Eusebii c) Canone, *Hosea* regnare desinit, priusquam *Se-* *bichus* incipit: apud d) Syncellum, *Σελήμων* regnare desinit, priusquam *Osea* incipit.

a) 19. 9.
b) Sync. p. 74.
c) Num. 1270 & 1297.
d) p. 184. & 203.
e) p. 204. b.

Syncellus alium adinvenit *Æthiopia regem*: Dicit, e) *Hoseam* εἰς σπηῆθας ἐλθεῖν τῷ Αἰθίοπι Ἀδραμέλεχ τῷ κτ' τῷ Αἰγυπτιῶν, καὶ Σηωα βασιλεῖ Αἰγυπτιῶν, in societatem venisse cum *Adramelech Æthiops*, qui *Ægypto proximus erat*; & cum *Segor rege Ægypti*. Hic Græcis interpretibus dictus; ille autem nimis est ignotus. Sed & S. f) Chrysostomus, *Hoseam Æthiopiis confederatum*, fuisse, narrat. Magis explicatè g) Sulpicius Severus, *Regem Æthiopia, qui cum Ægypto abinibat, in auxilium asserfit*.

f) Homil. 30. in Joam.
g) Hist. Sac. l. 1. p. 80.

Sous itaque, sive *Sua*, sive *So*, *Rex Ægypti* (ad quem *Hosea legatos misit*) non alius esse videtur, quàm *Sabaco Æthiops*, de quo agimus; præsertim cum *Æthiops* ille in seculum proximum (id est, ultra *Hosea* exitium) in *Ægypto* commoratus fuerit. Legatio ista quamvis esset irrita; deinceps tamen magna Assyrios *Ægyptiosq;* incessit æmulatio.

De *Ægyptiacis* hujus *Sæculi*, hætenùs: adeamus *Græca*.

Prima Olympias Vulgaris.

Quemadmodum *Æra Christiana*, ab *Exiguo Dionysio* excogitata, nobis vix tandem à *Caroli Magni* temporibus in usum venit; & annus *Urbis Conditiæ*, ipsis *Romanis* ante *M. Catonem* ignotus, serò in *Fastos* relatus fuit: non aliter apud *Græcos*, *Historia* absque ullâ temporum definitione, diu incerta fuit. Feliciter tandem in *Alti* quaesita est *Chronologia*; & in *Gymnasio*,

ex Olympionicarum nominibus contexta est fidissima Græcorum temporum mensura.

a) Paus. Eliac.
i. p. 358.

b) Pausan. ib.
c) Plut. Numæ,
p. 60. b.

d) Plato in
Hippiâ, sive de
Mendacio,

e) Pausan. Eli-
ac., i. p. 354.

Quo autem tempore illorum nomina primùm congesta fuerint, non liquidò constat, a) *Evanoridas*, in puerili luctu aliquando victor, cum Hellenodica factus esset, conscripsit ipse nomina victorum in Olympiâ. Quando vixerit ille, incertum est: sane nulli fuerunt

b) Hellenodicæ ante L Olympiadem.

c) Alii τ̄ τ̄ Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῶν ὅψε Φαισινίπαιος ἐκδῶναι τ̄ Ηλείων, ἀπὸ ἔθνεος ὀρωμίμων ἀναγκάσει πρὸς πίσιν, *Ferunt, Hippiam Eleum serò edidisse catalogum Olympionicarum, nullis fultum certis argumentis.*

Duo notanda sunt: editionem & seram fuisse; & dubia fidei. Concedamus Hippiam hunc eundem esse, qui cum Socrate, sene sermones habuisse fingitur; d) qui dicit, se solitum fuisse proficisci ad festa Olympica, ibique apud templum cuique interroganti declarare, quodcumque quis demonstrari desideret: serus tamen habendus est ille: cum Socrates Olympiade XCV, à Coræbo numeratâ, obierit.

Sed nec initio exarata sunt victorum nomina ad usum Chronologicum; sed ad virtutis æmulationem. e) Ἐπιλείπειο ἡ καὶ ἐς τὰς ἐπιπέτω Φιλομυθία τ̄ νικησάντων Ὀλυμπιάσι, ἃ ὀνόματα ἀναγράφει ἐν Γυμνασίῳ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ, *Ut relinqueretur posteris æmulationis virtutis eorum qui vicerunt ludis Olympicis, conscribant nomina in Gymnasio Olympico.* Hæc nominum congeries chronographis posterioris ævi ansam dedit res Græcas in Tetraeteridas congerendi; & veritatem historicam è stadio vindicandi.

Sanè ἱστορικὸν scribendi genus longè vetustius est, quàm est χρονολογικόν. Præcis Historicis nuda fuit rerum gestarum narratio; nec certis temporum intervallis distincta; nec à Termino fixo deducta. In hæc classe censendi sunt, *Herodorus, Thucydides, Xenophon*, & qui perierunt reliqui; quorum scripta, antequam nata esset ars Chronologica, prodierunt. Hi, licet Olympiorum aliquando obiter meminerint, tetraetericam tamen Olympiadum computationem non agnoscunt.

Hellanicus (anno Æræ Atticæ 1151) *Argivorum Sacerdotum annos*; Ephorus, *Reges Spartanos* ab Heraclidarum reditu ad annum

annum *Æræ Atticæ* 1240 (*Ephorosque* forsân) suis historiis in-
 texerunt: Demetrius Phalereus (Archon ipse, anno Attico 1274)
 compilavit *Archontum ἀναγραφήν. Sacerdotes, Ephori, Archon-*
tes in instrumentis publicis contractibusque civilibus prius usurpati
 sunt; deinceps in historiis. Olympiades autem serò inductæ sunt
 in usum historicum; in politicum, nunquam. Parius noster
 Chronographus (qui anno Attico 1318 *Marmor Arundelianum*
 exaravit) omnium antiquissimus est eorum, qui *Chronologicum*
 scribendi genus instituit, diversum ab *Historico*: Hic celebriores
Græciæ epochas, regum Atheniensium annis, & Archontibus annu-
is signatas, ad *Diogenetum* usque numerat, qui Archon fuit anno
 quarto Olympiadis 128. Ex quo satis apparet, *Archontes* in chro-
 nologiam prius receptos esse, quàm Olympionicas. Nulla enim
 est in nobilissimo illo monumento Olympiadum notitia: quippe
 tunc temporis Olympiades Historicæ non fuerunt editæ, nedum
 applausum obtinuerint.

Inter superstites Græcos, qui Olympiadas in historiis adhibue-
 runt, longè vetustissimus est Polybius. Nam ineptissima ista *O-*
lympiadum, Archontum, Ephororum συχίωσις, quæ in *Hellonica*
Xenophontis irrepsit, glossatoris cuiuspiam inscitiam prodit.
 Verùm cùm *Æra Olympiaca* Polybîo, tanquam *Vulgaris & suâ æ-*
tate notissima, usurpetur; illius Origo altiùs investiganda est. a) a) *Diog. La-*
Aristoteles quidem (qui obiit anno Attico 1261) de *Olympioniciis* ert. in vitâ.
 librum conscripsit singularem: Scripserunt etiam b) *Sresfidès*, b) Id in *Xe-*
 c) *Philochorus*, alii; sed recentiores omnes. Inter *Historicos ve-*
 rò, duorum retrò seculorum deperditos, nullum extat hujusce rei ve-
 ftigium. noph.
c) Suid. in Gr.

Prodiit tandem, *Ptolemæi Philadelphi* temporibus; d) *Ti-*
maeus longè eruditissimus, c) *μεγίστην προσοίαν πεποιτημένος τῆν*
ζήσων ἀκριβείας, καὶ τὴν πολυπλείαν περιεργοντικῶς; maximam ad-
hibens diligentiam in exquisitâ temporum notatione; & variare-
tum cognitione abundans. Scripsit hic f) *Ὀλυμπιονίκας, ἢ χρο-*
νικὰ περὶ τῆς Ἰστορίας, Ἰστορίας ad tempus Olympionicarum relata. g) *Ὁ*
γὰρ τὰς συγκεκλιμένους ποιήσας ἀνεκάρηεν τῶν Ἐφόρων πρὸς τὰς βασιλικὰς
τὰς ἐν Λακεδαίμονι, καὶ τὰς Ἀρχοντας τὰς ἐν Ἀθῆναις, καὶ τὰς ἱε-
ραίας τὰς ἐν Ἀργεὶ πρὸς τὰς Ὀλυμπιονίκας, ἀπὸς τῆς
Hic enim ille est, qui Ephoros à primâ institutione cum Regibus Spar-
tano-

d) Cic. de Orat.

e) Diod. l. 5.
 initio.

f) Suid. in Tim.

g) Polyb. Exc.
 Valel. p. 50.

sanorum comparat ; & Archontes Athenienses ; ac Sacerdotes Argivas cum Olympicis victoribus confert. Unde orsus sit Timæus, non invenio ; neque an vixerit ultra Olympiadem CXXXIX ; ad quam ille Historiam suam perduxit ; & quâ illum excepit Polybius, usq; ad CLVIII.

Timæus itaque (quantum video) primus Olympiadas in historicam compaginavit fabricam. Quicquid ante ætatem Timæi ad Olympiadem aliquam accommodatur, id quidem ~~et ætatis~~ collatum videtur. Post Timæum, Eratosthenes (sub Ptolemæo
 Dion. Hal. l. 1. Evergete) *Canonis Temporum* compegit ; qui à plurimis sunt probati ; & ab illis demùm temporibus, Olympiades quasi totius Græciæ Fusti habitæ sunt.

Cùm igitur serò conscripta sint *Olympionicarum* nomina ; & istorum series in chronologiam assumpta fuerit , non nisi annis amplius DC postquam Olympia ab Iphito instaurata sunt ; nihil mirum, si desiderentur vetustissima *Victorum* nomina ; aut si nonnulla ex conjecturâ suppeditentur. Perierunt præculdubio XXVIII priorum *Victorum* nomina. *Coræbi* memoria ex a) *Sepulchro* supererat, non ex *Gymnasio*. Non fuit ille omnium primus ; sed eorum primus, qui continuâ serie in memoriam revocari potuerunt ;

b) *ἐξ ἧς πρὸ συνεχῆς ταῖς μνήμας ὄντι ταῖς Ὀλυμπιάδων ὄντι*, *Ex quo continuatio est in aëlis publicis Olympiadum*. Nulla Hellenodicarum , nulla Chronographorum solertia investigare potuit, quisnam ille fuerit qui victoriam ante Corœbum proximus adeptus est. Principio, inquit c) *Aristodemus, Certamen in stadio tantum fuit, & nullius Victoris nomen inscribatur, ipsis id negligentibus : XXVIII autem Olympiade, Coræbus Elidensis stadio victor inscriptus est ; ejusque Olympias prima constituta ; à quâ Græcis tempora ex altè numerare placuit.* Ab his autem *Coræbi* Olympiis non coepit mos inscribendi nomina ; sed longo post tempore collecta sunt undequaque nomina , ut conscriberetur *Victorum* catalogos, quorum *Coryphæus* sit *Coræbus*. Neque tamen res hæc firmissimis est exquisita argumentis ; cùm de nonnullis, qui *Corœbum* sequantur, non immeritò dubitare liceat. *Septimus* in serie numeratur d) *Dicles* ; qui tamen non à *Corœbo* numerandus erat ; sed ab *Iphito*, qui coronavit illum. e) *Sextâ Olympiade, rex Iphitus Delphos missus est, consultum an Corona imponerentur Victoribus ; dato oraculo, oleastrum*

a) Pausan. Eliac. l. 4. c. 5.

b) Ibid.

c) Syncell. p. 196, c.

d) Dion. Hal. l. 2. p. 57.
e) Phlegon. Frag.

strum sepse, & septimâ Olympiade primus coronatur Daicles. Sic etiam octava Olympias, cui cum Piseis presidebat Pheidon tyrannus Argivus (quam Elci inter ἀολυμπιάδας numerant) non à Corœbo est octava, sed ab Iphito. Pheidon enim Iphito & Lycurgo fuit a) contemporaneus.

Pausan. Eliac? II. p. 386. ult. Herodot. L. 6. c. 127. a) p. 446.

Qualiscunque verò sit hæc Ολυμπιάδων ἀναγροφή, tanto quidem favore & studio à Græcis recepta est; ut Coræbus, tanquam Mercurius bifrons, Fabulosi temporis Verique Index collocetur: quicquid ejus victoriam præcessit μυσθὸν habetur; nihil nisi post Primam hanc Olympiadem. Parum enim interest rei Chronologicæ, utrum Corœbi Olympias sit verè prima, an sit postulatitia; dummodo stabilis figatur Terminus, à quo purentur tempora. Consensus Chronographorum errorem protegit, & Epocham ab omni controversiâ vindicat.

Centor. de Die Nat.

Æra itaque Olympiaca (Græcorum temporum conservatrix, & veritatis vindex) in Canone adhibetur; Cum sit rebus istis accommodatissima. Statuitur autem Olympiorum Epochæ vulgaris (ex communi veterum Chronologorum consensu) ad annum Periodi Julianæ 3938; qui est Æræ Atticæ 807; quo tempore Athenis Rex erat Æschylus.

Non autem hic ferenda est illorum licentia (qui ut rationes suas huic Epochæ componerent) Ἀδοχὰς veteres miserè lacerant, & ad libitum truncant.

In b) Eusebii Canone; Prima Olympias incidit in annum 37 Alcamenis Regis Spartani. Subjicitur, Lacedæmoniarum reges defecerunt. Oscitanter nimis. c) Alcamenes Telechi filius, cepit Amphiam, anno secundo nona Olympiadis: Utamque Regum familiam (tam Euristhenidarum, quam Proclidarum) ad Olympiadem CXL durasse docet d) Polybius. Videtur Eusebius lateculis decipi e) τῶν συλλογισμῶν τὰς χρόνας ἀπὸ τῆς ἑκατοστάς δαίμοι βασιλευσάντων, eorum qui per reges Spartanos tempora deduxerunt à Reditu Heraclidarum usque ad Primam Olympiadem; inde autem per Olympiades ipsas.

b) Num. 1240. c) Pausan. 1. 4. p. 225. d) L. 4. p. 272. & 304. e) Dioid. Præf. p. 4.

f) Eusebius (paulò ante Primam Olympiadem) Corinthiorum reges defecerunt; post hos in Corintho constitenti sunt anni Prytanæi. Reipublicæ præfuerunt Prytanæ annos XC, usque ad initium Cypseli; anno Attico 925, anno secundo Olymp. XXX.

f) Num. 1238.

Demptis annis 90, habes annum 835; qui est primus Olympiadis VIII: Eò usque Corinthi regnatum est. Reges numerantur XI; *Aletia* IV, *Bacchiada* VII. Verùm Pausanias; * Ἀλήτης αὐτὸς ἦν καὶ οἱ ἀπὸγονοὶ βασιλεύουσιν ἐς μὲν Βάκχην ἢ Περύμενδος δὴ ἠρῶσαι πάντες, *Aletes* & posterì regnarunt *ataetes* quinque usque ad *Bacchim*. Desideratur rex unus.

Ad Primam Olympiadem, a) Eusebius: *Lydorum primus Ardisus*. Amputantur reges XVII; quorum memoria hæc incitiã perit; reliquos quatuor habemus; Eusebii beneficio. b) *Post Attyadas, regnarunt Sardibus Heraclida, per atates XXII ab Agrone usque ad Gygem, annis 505*. De Lydorum autem regno c) dictum.

Eadem omnia delirat Syncellus; quæ non opus est repetere.

d) P. 357. *Alcmaon*, Atheniensium *Regum* (sive, d) δρχόντων τῶν Ἀθῆναισιν) postremus, regnavit annos tantum duos, juxta Eusebium, & Syncellum; & *Prima* hæc *Olympias* incidit in annum secundum *Æschyli*, *Regis* penultimi. In Græco autem *Atheniensium Regum* catalogo (inter Excerpta Scaligeri, cum e) Eusebio edita) *Alcmaon* regnat ann. XII; & *Olympias Prima* contigit anno *Æschyli* XII. Est decennii differentia; ex diversis orta sententiis de intervallo à clade Trojanâ ad Primam Olympiadem. Excerpta ad normam f) *Timæi* fabricari videntur; qui in illo intervallo numeravit annos CDXVII. Eusebius autem, calculos sequutus *Eratosthenis*, qui in eodem intervallo statuit annos tantum CDVII, decennium amputat de pede laterculi. Quâ ratione subfidet tota series; & Trojæ ἀλωσις tot annis fit recentior.

Cæterum annos plures, quàm quos *Timæus* numerat, à quibusdam Veterum huic intervallo attribui liquet; tum ex g) *Dicaarchi* calculis; tum ex Syncello, qui diversas quorundam sententias annorat. Ἀθῆναιῶν πρὸ ἐβασίλευσεν Ἀφροειδὸς Περικλέης ἔτη κ. κϛ' ἢ Ἀφροειδῶν, ἔτη λβ', XXVI Rex Atheniensium *Aripbon*, *Pherclis* F. regnavit annos XX: secundum *Africanum* usquò, annos XXXI. Paulò post; Ἀθῆναιῶν πρὸ ἐβασίλευσεν Ἀγαμέμνων Θεσπιδῶς ἔτη ιϛ'. κϛ' ἢ ἄλλος, ἔτη μ, XXVIII Rex Atheniensium *Agamestor* *Ithobiei* F. regnavit annos XVII: secundum alios autem, annos XL.

Prima

Prima hæc *Olympias* competit anno 807 Æræ Atticæ, ad mensuram Marmoris comparatæ : *Troja capta* est anno Attico 374: Interstitium est annorum 433. In Marmore numerantur an. XXVI plures, quàm ab Eratosthene : ut igitur isti numero paria sunt *Atheniensium Regum* tempora ; *Alcmaeon rex*, in Canone nostro, (ex auctoritate *Timæi*) habet annos XII; *Ariphan* (juxta *Africanum*) annos XXXI; *Agamestor* (ex congruo) annos XXIV, id est, quatuor plures, quàm apud Eusebium: sit licentiæ venia. Consurgit præterea biennium ex prochronismo epochæ *Annuerum Archontum*; qui *Decennalibus* succedunt: unde *Olympias Prima*, non in XII, sed in XIV *Æschyli* annum incidit.

Epocha Marmorea.

Αὐτὸ ἔλαχίαις Εὐαγήτης, δέκα-
 ἑτάσιν ὡν δὲ τὸ Τεμενοῦ, ἐκ Κο-
 ρίνθου ἤγαγε ἀποικίαν . . . Συ-
 ρακῆς . . . Ἰσοκράτους Ἀθηνῶν Αἰσχύλου
 ἔτους εἰκοστῆ καὶ ἐνός.

EX quo *Archias Euvageti F.*
decimus à Temeno, è Corin-
tho deduxit coloniam Syracusas,
regnante Athenis Æschylo, anna
ejus vigesimo primo.

Colonia Sicula.

MAGNI interest hanc *Archia* epocham rectè statui; à quâ pen-
 det tota *Sicularum Coloniarum* historia ; quam diligenter
 tradidit.

Thucydides, lib. VI. sub initium.

Ἑλλήνων πρῶτοι Καλλιδαῖς ἐξ
 Εὐβοίας πλοῦσαντες μὲν Θεσσαλί-
 ας οἰκιστῆς, ΝΑΞΟΝ ὠκησαν.

ΣΤΡΑΚΟΤΖΑΣ ἢ τὸ ἐχομένον
 ἔτους Ἀρχίας τῆς Ἡρακλείδων ἐκ
 Κορίνθου ὠκιστῆς, Σικελίαν ἐξέλα-
 φας πρῶτον ἐκ τῆς νῆος, ἐν ἣ νῆὺς
 σὺν ἐπὶ ἀβυλῶζομένη ἢ πόλις ἢ
 ἐκτὸς ὄντι. ὕστερον ἢ ἑξῆς καὶ ἢ
 ἔξω

Æra Attica
Græcorum primi Chalciden-
ses, ex Eubœa navigan-
tes cum Theocle colonia de-
ductore, cōdidere NAXUM.

Insequenti anno, *Archias*
 (unus ex *Heraclidis*) è *Corin-*
tho profectus condidit
SYRACUSAS; Siculis ex in-
sulâ (Ortygiâ) prius expul-
sis; in quâ jam non amplius

813

814

299 2 mari

ἔξω, περιστεριθεῖσα, πολυάνθρακον ἐξήντο. *temporis, & ea, quæ extra insulam est, addito muro, incolis frequentari cœpta.*

Θεκλῆς ἦ καὶ οἱ Καλιμαδεῖς ἐκ Νάξου ὑπερηθόντες ἐπὶ πέμπτῳ μὲν Συρακῶνας οἰκισθεῖσας, ΛΕΟΝΤΙΝΟΤΕ πὶ πολέμῳ τὰς Σικελῆας ἐξελιδόντες, οἰκίσθησιν, καὶ μὲν αὐτὰς ΚΑΤΑΝΗΝ· οἰκίσαντες αὐτὰς Καταναῖοι ἐποίησαντο ἑυαρχον.

Κατὰ τὸ αὐτὸν χρόνον καὶ Ἀάμις ἐκ Μεγαρέων διοικίαν ἄρχων ΤΡΩΤΙΛΟΝ οἰκίσας, καὶ ὕστερον ΘΑΨΟΝ οἰκίσας, αὐτὸς μὲν διοικήσας, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τῆς Θάψου ἀναστάντες, Ἰβλων ἑσσιλέως Σικελῆα περιδόντες τὴν χώραν, καὶ παθηγησάμενα, ΜΕΓΑΡΕΑΣ οἰκίσαντες τὰς Ἰβλιώνας κληθέντας. Καὶ ἄτη οἰκήσαντες πάντες καὶ πεσασσάνοντα καὶ Δαμόσια, ἑσσιλέων τῶν Γέλων τρεῖς. Συρακῶσιαν ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ χώρας πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔπειτα ὕστερον ἑκατὸν ἢ αὐτὰς οἰκίσαντες Πάμμυλον πέμψαντες ἐς ΣΕΛΙΝΟΝΤΑ κτίσασιν.

ΓΕΛΑΝ δὲ Ἀνκίθηνας ἐκ Ρόδου καὶ Ἰωνίας ἐκ Κρήτης ἐποίκους ἀγαγόντες, κοινῇ ἐτίσαντο ἐπὶ πέμπτῳ καὶ πεσασσάνοντα μὲν τὴν Συρακῶσιαν οἰκίσαντες καὶ τὴν μὲν κίλην δὲ τὸν Γόλα ποταμὸν τῶν

mari circumflua urbs interior sita est. Postea vero

Anno quinto post Syracusas conditas, Theocles & Chalcidenses Naxo profecti, Sicilia bello pulsis, condiderunt LEONTINOS, & dehinc CATANAM; sed Catanenses Euarchum conditorem faciunt.

Per idem tempus Lamis (à Megaris coloniam ducens) TROTILUM condidit; postmodum THAPSUM: eo mortuo, reliqui è Thapso migrantes, condiderunt MEGARA, quæ & Hybla dicta sunt, ab Hyblone Siculorum rege, qui terram dederat. Megarenses anno centesimo, postquam eorum urbs condita fuit, misso Pammilo, condidere SELINONTES; & post annos 245, Megarenses ipsi à Gelone expulsi sunt.

Anno XLV post conditam Syracusas, Antiphemus à Rhodo, & Epistemonus à Creta, colonos ducunt, communiter operâ condiderunt GELAM, à flumine dictam;

locus

Æt. Attica.

νομα ἐχρήστο, τ' δὲ χωρίον ἐν νύῃ ἢ πόλις ὄσι, καὶ ὁ πρῶτον ἐπιχρίσθη, Ἀθηνοὶ καλεῖται νόμιμα δὲ Δωρικά ἐπέθη αὐτῆς.

Ζάγκλη τ' μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κούμης τ' ἐν Ὀπικίᾳ Χαλκιδικῆς πόλεως λησῶν ἀφικομένων ὠκιάθη, ὕστερον δ' ἀπὸ Χαλκιδῶν ἢ τ' ἄλλης Εὐβοίας πληθῶν ἐλθόντων συγκατενείματο τῷ γλῶσσῳ. ὄνομα δὲ τῷ μὲν πρῶτον Ζάγκλη ἢ Ἰσσοῦ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοφθῆς τ' χωρίον τ' ἰδέσθαι ὄσι, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλεῖσι. ὕστερον δὲ αὐτῆς μὲν Ἰσσοῦ Σαμίων καὶ ἄλλων Ἰώνων ἐκπίπτειν, οἱ Μήδης Φύγοντες προσέβαλον Σικελία. τῆς δὲ Σαμίας Αναξίλας Ρηγίνων τυραννῶν ἐπολιτῶν ὕστερον ἐκβαλὼν, ΜΕΣΣΗΝΗΝ ἀντανόμασε.

ἸΜΕΡΑ ἀπὸ Ζάγκλης ὠκιάθη, καὶ Χαλκιδεὺς μὲν οἱ πλείστοι ἦλθον ἐς τὴν Ὀπικίαν. νόμιμα δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν.

ἌΚΡΑΙ δὲ καὶ Κάρμυραι Ἰσσοῦ Συρακουσίων ὠκιάθησαν. Ἄκρα μὲν, ἐβδομήκοντα ἔτη μὲν Συρακουσῶν, ΚΑΣΜΕΝΑΙ δὲ ἐγὼς εἰκοσι μὲν Ἄκρας.

ΚΑΜΑΡΙΝΑ τὸ πρῶτον Ἰσσοῦ Συρακουσίων ὠκιάθη, ἔπειτα ἐγρηγυτάτα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μὲν Συρακουσίων κτίσθη. Ἐξ ὧν Ἰπποκράτης ὕστερον Γέλας τυραννῶν κατώκισε Καμαρίνας. τ' τρίτον πατωκιάθη Ἰσσοῦ Γέλων.

locus primum munivus, ubi urbs erat, vocabatur Lindii. Jura sunt Dorica.

Zancle (à Siculis dicta, quia locus speciem falcis habet) initio à Piratis Cumæis condita, postmodum à Chalcidensibus inhabitata fuit: illos ejecerunt Samii Ionesque alii, Medos fugientes. Hos ejecit Anaxilas Rheginorum tyrannus, qui urbem appellavit MESSENIEM.

HIMERA Zancles est colonia à Chalcidensibus plerisque habitata; & leges Chalcidenses sunt.

ACRÆ à Syracusanis condita LXX annis post Syracusas conditas. CASMENÆ ab iisdem XX circiter annis post Acras.

CAMARINA à Syracusanis condita ferme annis 135 post Syracusas conditas: Postea ab Hippocrate Gela tyranno; tertio, à Gelone.

884

904

949

Ἐπο

2993

66

Ἔπει δὲ ἐγένετο οὕτω καὶ
ἐπὶ τὸν μὲν τὴν σφετέρην οἴκη-
σιν Γελῳοὶ ἈΚΡΑΓΑΝΤΑ ᾤκησαν
ἢ μὴ πόλιν ἀπὸ ἑκείνου
ἢ ποταμῶν ὀνομάσαντες.

Gelenses anno propè CVIII 967
à sua urbis primordio, con-
diderunt AC RAGAN-
TEM, à flumine denomi-
natam.

Naxus, Tauromenium.

- a) Pausan. Eli-
ac. p. 337. **S**iciliam a) ha gentes incolunt; Sicani, Siculi, Phryges: illi ex Ita-
liâ; Phryges à Scamandro flumine ac Troade profecti. At Phœni-
ces atque Libyes communi classe in eam venientes, coloni sunt Car-
thaginensium. Hi sunt barbari in Sicilia populi. Græcorum autem
colonia prima fuit Naxus; condita altero ante Syracusas anno: il-
læ autem anno Æschyli XXI, juxta Marmor: Naxus itaque, anno
XX; qui est annus Atticus 813; annus tertius Olympiadis Secun-
dæ; cùm Prima Olympias XIV illius anno competat. In Eusebii
Canone, b) Naxus condita est anno primo Olymp. XI. An-
te hac c) Græci (Tyrrhenorum latrocinia, & incolarum barbarorum
feritatem metuentes) ne mercatura gratiâ, eò navigabant.
Tandem d) an. secundo Olympiadis XCIV; Euclide Athenis
archonte; Naxus, prodicione capta, à Dionysio Syracusarum tyran-
no excisa est; Naxiorum agrum finitimis Siculis donavit; maximè Zan-
clæis, qui erant Hyblæ. Non ita multò post, e) an. 1. Olymp.
XCVI, Phormione Archonte, Siculi (præcipuè Hyblenses) quibus Dio-
nysius Naxiorum terram concesserat, Imilconis promissis adducti, Tau-
rum collem magno numero, sed sine duce, occuparunt, quod esset natura
munitus; neque tunc modò, sed etiam post bellum, collem muro circun-
datum incoluerunt; urbemque Tauromenium nuncuparunt, à man-
sione in Tauro. Hinc Strabo; f) Ταυρομένιον, τὸν ἐν ἑσπέρῃ Ταυ-
ροκλαίων κτίσμα, Tauromenium urbs à Zancleis qui erant Hybla con-
dita. Urbs hæc insigniter aucta est g) an. 3. Olympiadis CIII,
Kephsodoro archonte. Andromachus Tauromenita (Timæi historici
pater) princeps optimus, congregavit in urbem reliquias exulium
Naxæ quam Dionysius exciderat. (Habitabat ipse in colle Tauro,
qui Naxo imminebat, & à longa in eò mansione vocabatur Tauromē-
nium.) Acceptis incrementis, urbs citò opes & dignitatem acquisi-
vit.
- b) Nu. 128.
c) Strab. l. 6.
p. 167. c.
d) Diod. Sic.
l. 14. p. 403. b.
e) Ib. p. 428. a.
f) Lib. 6.
p. 288. c.
g) Diod. Sic.
l. 16. p. 513. c.

vit: Sub Augusto demum Casare, translatis à patria Tauromenitis, Romanam coloniam recepit. Hinc Plinius a) Colonia Tauromini- a) Plin. l. 13. c. 8
um; quæ antea Naxus. Tauromenitæ autem non Naxum incoluerunt; sed τὸ ὑπερὶ τὴν Νάξον λόφον, collem, qui imminebat Naxo. Strabo tamen urbem Catanam collocat inter Naxum & Tauromenium. b) In eo, inquit, latere quod fretum efficit, sunt urbes; primò Messana, b) Strab. l. 6. p. 267. c. deinde Tauromenium, & Catana, & Syracuse: αἱ Ἰμερῶν καὶ τῆς καὶ Συρακυσῶν ἐκλελοίπασιν, Νάξου καὶ Μεγάρου, Naxus autem & Megara, quæ fuerunt inter Catanam & Syracusas, interierunt. Inter Messanam & Catanam, Tauromenium: inter Catanam & Syracusas, Naxus. Nummus c) est TAYPOMENITAN c) Goltz. Sic. cum VII chordarum plectro: & aversâ parte, APXARETA tab. 6. (Doricè) cum laureato Apollinis capite. Religio ista Naxiorum fuit. d) Theocles enim Naxum condidit, & Apollinis Ἀρχηγέτης d) Thucyd. ib. (Ducis) aram. Cum Naxiorum agris, etiam sacra acceperunt, Tauromenitæ.

Syracusæ condita.

ARCHIAS Corinthius coloniam deduxit Syracusas, an. XXI Æschyli: Is est annus Atticus 814; Per. Jul. 3945; & quartus Olympiadis Secundæ. Primò occupata est insula Ortygia; & in eâ urbs condita: post annos LXX, Acra à Syracusanis condita sunt; & Casmena, annis circiter XX post Acras. Istæ enim Urbis hujus partes fuisse videntur. Posterius Archiaz, eorumque qui cum illo Syracusas condiderant, territorium circumvicinum inter se dividebant (unde Γεωμόροι, sive Γαμόροι, dicti sunt) & aristocratiam Syracusanam obtinebant. Circa annum CLXX post Syracusas conditas, e) Γεωμόρων κατεχόντων τὴν ἄρχην, Geomoris rerum po- e) Mart. A- tientibus, Archonte autem Athenis Critiâ priore; Sappho (poetria, rundel. lin. 51. Lyrica) ex Mitylene in Siciliam trajecit; Phaonem amasium secuta. Tandem seditione intestinâ extra muros ejecti sunt Geomori. f) τὰς Γαμόρους καλεσθέντας τῶν Συρηκοσίων, ὀκπιόντας ὑπὸ τῷ ἑστῷ Herod. l. 7. δῆμος καὶ τῶν σφετέρων δέλων καλεσμένων ἢ Κυλλυριῶν, ὁ γέλων c. 155. καταγαγὼν τέττας ἐκ Κασμῆνης πόλιος εἰς τὰς Συρηκόσας, ἔχε ἑτάτους. Ὁ γὰρ δῆμος ἀπὸ τῶν Συρηκοσίων ἔπιοντι γέλωνι ὀφθαλμοῖσι τὴν πλὴν ἑσούτων, Γελοῦ, Syracusanos (qui Gamori vocantur) à plebe

a) Strab. l. 6.
p. 270, a.

plebe servisque suis (qui Cyllyrii vocantur) ejectos, ex Castina urbe reducens, ipsis Syracusis positus est: quippe plebs Syracusana eiventi & urbem & seipsam tradidit. Post Gelonem, tyranni alii Syracusas habuerunt. a) Urbs autem ob soli ubertatem crevit; & illius cives ob portuum opportunitatem ἡγεμονίῃ, Principes facti sunt. Eoq; factum, ut Syracusani, dum ipsi tyrannis parerent, aliorum efrens Domini; in libertatem restituti, alios à Barbarorum dominatu liberarent.

b) In Verrem
l. 4. p. 181.

Pulcherrimam hanc urbem pulcherrimè descripsit b) Cicero. Dicit, Urbem Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque omnium. Nam & situ est cum munice, cum ex omni aditu, vel terrâ vel mari, præclaro ad aspectum; & portus habet propè in adificatione ad spectuque urbis inclusos; qui cum diversos inter se aditus habeant, in exitu conjunguntur & confluunt. Eorum conjunctione pars oppidi, qua appellatur INSULA, mari disjuncta angustis, ponte rursus adjungitur & continetur. Ea tanta est urbs, ut ex quatuor urbibus maximis constare dicatur.

1. Quarum una est ea, quam dixi, Insula; qua duobus portibus cincta, in utriusque portus ostium aditumque projecta est; in qua domus est (qua Regis Hieronis fuit) qua Prætores uti solent. In ea sunt ades sacra complures; sed dua qua longè cæteris antecellunt; Diana, una; altera, Minerva. In hac Insula extrema est fons aqua dulcis, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium; qui si flu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum à mari disjunctus esset.

2. Altera autem est urbs Syracusis, cui nomen ACRADINA est; in qua forum maximum, pulcherrima porticus, ornatisimum Prytanæum, amplissima est Curia, templumque egregium Jovis Olympii; cætera urbis partes, qua una lata via perpetua, multiq; transversis divisa, privatis adificiis continentur.

3. Tertia est urbs qua, quod in ea parte Fortuna sanum antiquum fuit, TYCHE nominata est; in qua Gymnasium amplissimum est, & complures ades sacra; coliturque ea pars & habitatur frequentissimè.

4. Quarta autem est urbs, qua quia postrema adificata est, NEAPOLIS nominatur; quam ad summam Theatrum est maximum; præterea duo templa sunt egregia; Cæteris unum; alterum, Liberi;

beri ; signumque Apollinis , qui Temenites vocatur, pulcherrimum & maximum.

a) Strabo Quintam adjicit : Πεντάπολις ἢ τὸ παλαιόν, ἢ 2) Lib. 6. κατὸν Ἐὐδοῦκοντα τοῦτον ἔχουσι τὸ τεῖχος. Quinque urbibus olim p. 270. c. constabat, muro 180 stadia longo circum. EPIPOLAS scilicet, locum arduum urbi que imminentem, b) Dionysius rex muro ad b) Diod. Sic. longitudinem 30 stadiorum circumseptum urbi addidit, an. 3. Olymp. 94: non ut incoherentur *Epipole* ; sed ne hostibus (ut Atheniensibus non ita pridem) opportunum obsidionis locum præberent. Cicero urbis partem, ædificiis minus frequentem, omisit.

Epipolarum stadia 30 sunt pars sexta totius Urbis ambitus, qui fuit stadiorum 180 ; sive millium 22 cum dimidio : ut non immerito c) Plutarchus dixerit, Συρακῶνας πόλιν Ἀθηνῶν ὄσχε) In Nicias, ἀλλάττονα, *Syracusas urbem Athenis non angustiore* ; & Cicero, *Gracarum urbium maximam*.

Opulentia Syracusanæ argumento est Numismatum, quæ reperiuntur, copia : elegantissima sunt quæ *Aretuse* nymphæ caput, & pisces sacros exhibent. Est penes me æneum ΣΤΡΑΚΟΣΙΩΝ, cum Aquilâ fulminiferâ ; & parte alterâ, ΔΙΟΣ ΕΛΛΑΝΙΩΤ, *Jovis Græci* (qui non alius est forsân, quàm *Olympius*, cujus in *Acridina* templum egregium) caput autem laureatum est Dei imberbis, instar Apollinis.

ANNO Attico 819, *Naxii* (anno post adventum sexto) LEONTINOS condiderunt. *Leontini* autem vocantur & urbs, & incolæ, & agri. Urbs mediterranea in montibus sita amenissimæ & fertilissimæ regionis. d) *Dionysius* (qui *Naxum* evertit) d) Diod. ibid. *Leontinos*, relicta patriâ, *Syracusas* migrare coegit. Deinceps urbs hæc arx fuit plerisque ducibus, quum *Syracusas* bello peterent ; & e) *Leontini* τῶν μὲν ἀτυχημάτων ἐποιώνησαι αἰετῆς Συρακυσίοις, e) Strab. l. 6. ἢ τὸν Ἐτυχημάτων ὄσχε αἰετῆς, *Syracusanis semper participes fuerunt* p. 273. d. *rerum adversarum ; non item, Secundarum*. Staterem habeo LEONTINON, in quo *Leonis* rictus Urbis nomini alludit ; & quatuor *grana* soli ubertatem & annonæ copiam jactant.

Iisdem temporibus, *Naxii* etiam *CATANAM* urbem, ad radices *Ætnæ* montis, condiderunt. Verum f) an. 1. Olymp. f) Diod. l. 11 p. 267. c.

Rr r

LXXVI,

LXXVI, *Phadone Athenis archonte, Hiero Gelonis filius, expugnata urbe, ejectis Catanensibus, novos urbi incolas imposuit; eamque mutato nomine Ætnam vocari iussit. Eo autem defuncto, prisca Catana civis patrias sedes armis receperunt an. 4. Olymp. LXXIX, Erippo archonte. Postea Dionysius, an. 2. Olymp. XCIV, Catanensibus venditis, urbem Campanis inhabitandam dedit. Tandem Catana facta est Romanorum colonia.*

Est (inter numismata mea) hujus coloniae denarius in honorem *Sexti Pompei, Cn. F. percussus; & omnes illius titulos ferens, MAG. PIUS IMP. ITER. PRÆF. ORÆ MARIT. ET CLAS. EX S. C. Sextus Pompeius Magnus, Pius, Imperator iterum, Præfektus oræ maritima & Classi; ex Senatus consulto. In unâ parte est Sexti caput affabrè factum, cum urceolo & licuo, Pontificatus & Auguratus insignibus; in alterâ, inter PIORUM statuas, est Neptunus nudus, dextro pede rostro navis insistens, dextrâ manu aplustre tenens.*

a) Appian, *Ci-Sextus*, maritimarum rerum felicitate inflatus, a) *se Neptuni filium esse credidit, & pro purpureo cyaneum paludamentum sumpsit. PIORUM, autem statua hunc nummum Catanensem esse indicant. (b Τα ἑστὶ τῆς Εὐσεβείας ἐκεί τῆς ἀρχαίας) ἢ Ἀμφινόμου καὶ ἢ Ἀναπίου, οἱ τῆς γονείας ἀπὸ τῆ ἀμύων δεξιόμοιοι διέσωσαν, Illic gesta sunt que feruntur de PIIIS (fratribus) Amphinomo & Anapio, qui parentes suos humeris sublato servarunt, quando Ætna ignes evomuit. Pausanias; c) Οὗτοι μὲν δὴ πικὰς καὶ ἐς ἐμὲ ἐπὶ τῶν Κατάνων ἔχον, Apud Catanenses iis (qui PII appellantur) honores habentur usque ad nostra tempora; id est, Antonini Philosophi. Sed & Syraculani hanc Pietatis gloriam sibi vendicabant. d) Inter Catanam & Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria; quorum nomina sibi diverse partes adoptant. Si Catanenses audiamus, Anapius fuit & Amphinomus: si, quod malunt Syracuse, Emantium putabimus & Critonem. Catanensis tamen regio causam dedit facti; in quam se cum incendia Ætna protulissent, juvenes duo sublato parentes evoxerunt inter flammam illesi ignibus. Horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominetur CAMPUS PIORUM. Eorum Statuas Claudianus eleganti epigrammate decoravit.*

e) *lupr. p. 354. Megareses Attici e) jam pridem Dorienfes facti sunt: Hinc jam in Siciliam deducta est colonia, quæ aliquandiu incertæ sedis fuit:*

fuit: primò *Trotulum*, ad *Pantagiam* fluvium; dein *Tbapsum*, in peninsulâ, non procul à Syracusis; tandem permissu *Hyblonis* Regis Siculi, *Hyblam* condidit in litore; quam à patriâ nominavit *MEGARA*; & sinus inde *Megarensis* dictus est. De his locis prolepticè Virgilio *Æneas* ait,

— a) *Vivo pratervebor ostia saxo
Pantagia, Megarosque sinus, Tapsumque jacentem.*

a) *Æncid.* 3, v. 688.

b) *Hyblæ tres erant Sicilia urbes: Major, cujus oppidani* Ἰβλαῖοι *Μεγαρεῖς;* (de quibus, hic *Thucydides*) *Parva cujus oppidani* Γελεῶται. *Minor, qua* Ἡεῶ *dicitur* De secundâ c) alibi *Thucydides;* *Niceas venit* Ἰππὶ Ἰβλαῖν Γελεῶτιν, *nec expugnavit eam.* In *Paruta* numismatis Siculis leguntur *ΝΑΞΟ. ΜΕΓΑΡΑ. ΤΒΑΑΣ. ΜΕΓΑΛΑΣ.*

b) *Steph.* in *Y.*

c) *Lib.* 6. p. 455. c.

Vetustiores istæ Græcorum coloniæ in Orientali Sicilia late-re posita sunt: Quæ ad Austrum, inferioris sunt ævi.

Roma Condita.

ROMA, urbs optimis avibus condita, armis non literis diu occupata fuit. d) Παλαιὸς μὲν ἔν ἐτι συλλεγαφῶδες ἔτι λογιζομεν *Ῥωμαίων* ἔδὲ εἰς *Apud Romanos, antiquus neque fabularum, neque historia auctor ne unus quidem exeat.* Q. Ennius (qui natus anno Urbis Condita 515 vixit annos 70) imperitè cecinit;

d) *Dion. Hal.* l. 1. p. 59.

e) *Septingenti sunt paulò plus, aut minus, anni,
Augusto augurio postquam incluta condita Roma est.*

e) *Varro R. R.* l. 3. c. 1.

f) *M. Porcius Cato* (Consul anno U. C. 559) *diligentissimus historia veteris collector dicit, urbem bello Trojano posteriorem fuisse annis 432.* (Quam incerta sit æra ista, g) satis dictum est) *Tempus autem illud (dimensum juxta Eratosthenis Canonem (incidit in annum primum Olympiadis septimæ.*

f) *D. Hal.* ibi

g) *supr. p. 329.*

Prima Urbis Palilia ex ipsius Romanorum historiis colligenda sunt.

h) *Urbem Romam à principio reges habuere.*

h) *Tacit. Annal.* initio.

Horum regum tempora quomodo explorata fuerint, non constat. *Dionysius Halicarnassensis* ita tradidit: * *Inter initum Urbis regnum*

* *Dionys. lib.*

à Romulo primo Rege ad Regifugium intercesserunt anni 244. Quod patet ex Regum successione, & annorum numero, quo quisque regnum tenuit.

Romulus urbis conditor regnavit annos	_____	37
Post ejus obitum, Interregnum fuit anni	_____	1
Numa Pompilius, electus à populo, regnavit annos	_____	43
Tullus Hostilius	_____	32
Ancus Martius	_____	24
L. Tarquinius Priscus	_____	38
Servius Tullius	_____	44
L. Tarquinius Superbus	_____	29
Sunt omnes anni	_____	244

a) L. r.
b) Cap. 17.

Cum Dionysio consentit a) Livius. Regnatum Rome ab urbe condita ad liberatam, annos 244. Et b) Censorinus Primus, ait, Ludos Seculares, exactis Regibus, post Romam conditam annis 245, à Val. Publicola institutos esse. (Is Consul anno post Regifugium proximo.) Mox, ab Urbis primordio ad Reges exactos, an. 244 (ludos) factos esse, nemo est auctor.

c) Vide Onuphr. in Fast.

Alii Recentiores (quos nominare c) parùm refert) vel omitterent annum illum Interregni, vel de regno Tarquini Prisci annum unum detrahentes, intervallum hoc annis 243 definiunt. Neque id illis vitio vertendum; qui Fastis Capitolinis ad stipulari videntur. Hinc prima Epochæ differentia. Sed pergamus.

d) Dionys. lib.

A regifugio ad Urbis incendium per Gallos sunt anni 120. d) Hoc constat ex tabulis Censoriis (qua in familiis Censorii summa curâ conservantur) in quibus invenio (ait Dionysius) ἑξήκοντα ἔτη πρὸ τῆς ἀλώσεως, altero (vel potius tertio) ante captam urbem anno, Censum Pop. Rom. habitum, cui (quemadmodum & ceteris) tempus hoc adscriptum erat. L. Valerio Potito, T. Manlio Capitolino Coss. post expulsos Reges, anno centesimo undevicesimo; ut Gallorum irruptio (qua anno secundo post Censum accidit) expleat annorum 120 numerum; quod temporis intervallum facit triginta Olympiadas solidas; post quas, urbs vastata est ineunte anno proximo. Dionysii interpres Livius, apud quem, Furius Camillus Dictator, eo quo urbs à Gallis liberata est anno; e) Trecentessimus, ait, sexagesimus quintus

e) Liv. l. 5. fine.

Annus ab U. C. 245 fuit primus Consulatus; adijce 120, fit annus 365. a) Hac

a) Hæc Gallorum expeditio, quâ Roma capta est, fuit (ut omnes fatè auctores consentiunt) Archonte Achenis Pyrgione, anno primo Olymp. XCVIII. Quod si retrorsum tempora supputes ad L. Junium Brutum & L. Tarquinium Collatinum (primos Consules Post Reges exactos) completerentur annos 120, sive XXX Olympiadas; & necessarium sequitur, primos Consules magistratum inisse, Archonte Achenis Isagorâ, anno primo Olymp. LXVIII. Supputatis autem Regum annis 244 (sive Olympiadibus LXI) necesse est, ut primus Urbis Rex Romulus regnum auspiciatus sit, anno primo VII Olymp. Charope Achenis primum Decennalis Magistratus annum agente.

Ad hunc modum Dionysius (veterum in hæc accuratissimus) epocham Urbis Condita constituit ad annum primum Olymp. VII, is est annus Olympiadicus (à Corœbi victoriâ numeratus) XXV. Veruntamen ex illius argumentis colligitur annus XXIV, sive quartus Olympiadis VI. Annus primus Olympiadis XCVIII quo Roma capta) est annus à Corœbo 389; ab Urbis conditu, 365. Deme 365 de 389; manent 24.

L. Tarutius Firmanus, inquit b) Cicero (familiaris noster, b) D. Divinat. in primis Chaldaicis rationibus eruditus) Urbis etiam nostræ natalem diem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam à Romulo conditam accepimus, Romanque, cum esset in iugo (ἐν ζυγῷ, vel ἐν συζυγίᾳ) Luna, natam esse dicebat; nec ejus fata canere dubitabat. O vim maximam erroris!

Mathematicus ille, rogatu Varronis, etiam Romuli genesin ex Plutarch. in ejus apotelesmatis indagavit. Τῆς γὰρ αὐτῆς θεωρίας ἔτι, ἡρόοντος λαβόντας ἀνθρώπων γνώσεως, βίον προειπεῖν, καὶ εἰς δοθέντι ἡμεῖσαι ἡρόον, Istius disciplina est, tum die cujuscumque natali accepto, vitam pronuntiare; tum, vitâ propositâ, exquirere Natalem. Tarutius itaque, comparatis Romuli casibus, factisque ac vitæ spatio, & mortis genere audaciter & constanter pronuntiavit, Romuli conceptum in matris utero contigisse anno primo Olympiadis Secunda, 23 die Cboiac (mensis Egyptii) horâ tertiâ, quâ Sol penitus deficit. In lucem autem editum fuisse 21 die Tbotb, sub ortum Solis. Quin etiam Romam à Romulo conditam fuisse 9 die mensis Pharmutbi, inter secundam & tertiam horam, Paulò antea: Diem illum, quo Romulus urbem condere cœpit, veram tricesimam fuisse tradunt, eodemque die Solis & Lunæ σῶλον ἐν λειπῆνῳ, coitum eclipticum incidisse, quem

† L. 2. p. 119.

Antimachus poeta Teius agnovit) anno tertio Olympiadis Sextæ. † Dionysius Halicarnasensis, tam in conceptu quam in obitu Romuli Solem penitus defecisse refert, & tenebras quasi nocturnas terræ incubuisse. Cæterum neque Cicero, neque Plutarchus genethliacæ huic Urbis epochæ fidem adhibet; neque has Solis eclipses adhuec Tabulis suis deprehenderunt Astrologi: nihilominus Palilia prima quæ vulgò *Varroniana* dicuntur, & ab anno tertio Sextæ Olympiadis deducuntur, *Tarrutium* hunc auctorem habent.

Quæ sequuntur, post captam à Gallis urbem, tempora incerta sunt; Annales invicem discrepant; Magistratus plurium annorum ambigui; Consulam paria, aliis annis expungenda; aliis omittuntur; Neque ante annum U. C. 560. consentanea est apud auctores annorum computatio. Ista scrupulosius scrutari, non est hujus instituti. *Sigonium* adeas, *Onuphrium*, & *Pighium*; qui in Annalibus Romanis digerendis summâ cum laude operam posuerunt.

Tandem sub Vespasiano Aug. id est, clarissimis Romanorum temporibus, FASTI CONSULARES, Marmore incisi, in Capitolio positi sunt; quorum fragmenta non contemnenda * super sunt. Malè feriat quidem videntur Viri docti, qui conjecturis suis innixi, contra Monumenti publici auctoritatem, de unius anni differentiâ litigant.

* Gruter. p. 289

CHRO.

CHRONICI CA- NONIS

LIBER QVARTVS

continet annos CC.

Æra Nabonassari.

INTER turbida & incerta Orientis tempora oppor-
tunè exoritur *Æra Babyloniorum*; quâ in Astrono-
micis Veterum rationibus, usus est Ptolemæus
Mathematicorum princeps; cujus a) *annos Na-
bonnazarû* (Ναβοναζάρου) *nominant, quod à primo*
Imperii ejus anno consurgant. c) 21.

Nabonasser in Babylone regnare cœpit anno Per. Jul. 3967;
qui est antepenultimus Seculi XVI. Hujus *Æræ* pars prima con-
tinet b) *Regum Assyriorum & Medorum* seriem, usque ad initium b) Titulus Ca-
Cyri; quorum numerantur anni CCIX: altera *Persarum*, usque ad nonis.
mortem *Alexandri*; quorum sunt anni CCXV. Adeò c) *ἄπο μὲν* c) Ptol. l. 3. c. 7
τῆς Ναβοναζάρου βασιλείας μεχρὲ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς ἐτη σωμα-
γείας καὶ Αἰγυπτίως *ἰσθῆς*, Ab initio Nabonassari ad mortem Alexan-
drî colliguntur anni Ægyptiaci 424. Huc usque anni *Nabonassari*
propriè nominantur; quæmadmodum & d) *qui ab excessu Alexandri* d) Cenfor. lib.
Magni

Magni numerantur, Philippi vocantur, scilicet *Aridai*. Deducuntur autem illi, non per *Seleucidas* Babylonis Dominos, sed per *Ptolemaos*; quia Canon à Græcis Ægyptienſibus continuatus fuit: dein per *Augustos*, ex quo Romani Ægyptum obtinuerunt.

Cœlestium motuum observationes (quotquot in literas sunt relatae) omnium vetustissimæ sunt illæ, quas Aristotelis discipulus

a) Simplicius in l. 2. de Cœlo, com. 46. p. 123. lin. 18. b) Ptol. l. 4 c. ult. p. 104.

a) *Callisthenes* Babylone transmisit in Græciam, mandante Aristotele, quas Hipparchus (insignis sub Philadelpho Astronomus) ad ψηφοφορίαν Ægyptiacam accommodavit, b) ἀπὸ τῶν (ut ait ipse) ἐν Βαβυλῶν ἑξαγομῶν, ὡς ἐκείναι παρημῆται, à Babylone delatas, ibiq; observatas.

Harum exempla non pauca, annis *Nabonassari* notata, Ptolemæus nobis conservavit: quarum Prima incidit in annum Nabonassari 27. Neque hodiè innotescit alia vetustior. Nam delictum Solarem, aut in Romuli concepti, aut Romæ conditæ tempus ex apotelesmate L. Tarrutii Firmani conjectum, omninò nullum esse duximus.

De vetustate hujus artis, apud Chaldaeos, diversa scripserunt

e) Plin. l. 7. c. 56.

Veteres. c) *Epigenes* apud Babylonios DCCXX annorum observationes siderum cœlestibus laterculis inscriptas docet, grævis auctor in primis: qui minimum, *Berosus* & *Critodemus* CCCCLXXX annorum. Critodemus Berosum secutus est: Berosus suam ætatem respicit. Nam annus Nabonassari 480, quo Berosus floruit, est

d) Tatian. p. 171.

annus 56 post mortem Alexandri. d) *Berosus* Babylonius Bels sacerdos (καὶ Ἀλέξανδρον γενονὸς, Ἀντιόχῳ τῷ μετ' αὐτὸν γενεῖ) Alexandri tempore natus, Antiocho post illum tertio, Chaldaeorum historiæ tribus libris perscripsit. Antiochus Σωτῆρ ab Alexandro restitutus est: sed Eusebius, ex Tatiano, e) legit Ἀντιόχῳ τῷ 12 Σελάκῳ τῷ 3; ut intelligatur Antiochus Θεός, qui regnare coepit

e) Pr. Evang. l. 10. c. 18. p. 493. 2.

annis 61 post obitum Alexandri. *Epigenis* ætas incertior est; Sin temporibus Augusti scripserit, bene convenit illi cum Beroso. Nam annus *Nabonassari* 720, est annus *Augustorum* secundus.

f) Simplic. loc. cit.

Porphyrius, his longè recentior, miram adstruit vetustatem observationum à *Callisthene* transmissarum; f) ἄς ἴνας ἀνηγέρται ὁ Πορφύριος ἐπιπέων κη ἐνακαοσίτων τριῶν μελλῶν ἢ χεῖρων ἄς.

Ἀλεξάνδρα τῆ Μακεδόνος σωζομένης, *Quas Porphyrius arguit fuisse annorum 1903 ad Alexandri Macedonis tempora servatas.* Annus 1903 ante captam ab Alexandro Babylonem, est Per. Jul. 2480, & 1487 ante initium Nabonassari. Ex dictis, non videtur verisimile, tot annorum *observationes laterculis coctilibus inscriptas* fuisse à Chaldæis. Verisimile est, Porphyrium existimasse, Chaldæos ad demonstrandas cœlestium motuum notationes, aliam Sothiacam periodum, sive annorum 1460 a) Cyclum Cynicum postulasse. Illius calculi tempus coloniz, à b) Belo ad Euphratem deductæ, longo intervallo anteverunt. Neque Chaldæi, dum se Astronomiz operam dedisse jactitant c) *per annos 473000 ante Alexandri transitum in Asiam*, aliud intellexisse videntur, quàm immensas d) *Deorum Dynastias.*

a) *supr. p. 9.*
 309.
 b) *p. 107.*
 c) *Diod. Sic. l. 3. p. 83. d.*
 d) *supr. p. 11.*

Syncellus rectè : e) Ἀπὸ Ναβονασίης τὰς χρόνους τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως Χαλδαῖοι ἠεβέωσαν ἠγὶ δὲ Χαλδαίων οἱ πρὸ Ἐλληνιστῶν μαθηματικοὶ λαβόντες. A Nabonassaro Chaldei sideralium motuum tempora diligenter annotarunt : etiam Mathematici Græci, ista à Chaldæis accipientes. En verò artis Sideralis vicissitudinem ! Olim ab Ægyptiis illam didicerunt Chaldæi : tandem à Chaldæis illam receperunt Ægyptienses Græci.

e) *Syncell. p. 297.*

Hinc anni hujus Æræ sunt Ægyptii : f) *Horum initia semper à primo die mensis ejus sumuntur, cui apud Ægyptios nomen est Thoth;* g) *Quo tempore solet Canicula in Ægypto facere exortum.* Initium itaque Nabonassari sumitur à noemeniâ Thoth Ægyptii ; non quòd Rex ille eo die regnare cœperit ; sed quòd is dies esset caput anni Ægyptiaci. Neque aliter post mortem Alexandri, primus Philippi annus à Thoth deducitur ; quum tamen alio mense Alexander obiisset.

f) *Censorib. c. 21.*
 g) *Ibid.*

Sunt autem anni Ægyptii æqvabiles, continenique dies tantum 365, absque diei quadrante : Menses etiam sunt æqvabiles, habentque singuli dies tantum triginta, additis ad finem anni ἑπταζομύριας quinque. Ob quam æquabilitatem, hæc anni forma, utpote erroribus minus obnoxia, semper fuit Astronomis acceptissima : Quod non solum Ptolemaicæ, sed & Alphonsinæ, Prutenicæque tabulæ demonstrant.

Canon itaque Nabonassaræ, ab Astronomis primum usurpatus, & Cœlestibus characteribus sancitus, maximam tandem

SSS aucto.

auctoritatem apud Historicos non immeritò obtinuit. Cujus quidem tanta est cum Sacris Literis congruentia, ut sine illo vix esset ullus ab historiâ Sacrà ad Exoticam transitus; neq; satis notus esset *Primus ille Cyri annus*, quo soluta est septuagenaria Judæorum captivitas. Sanè Canon iste multis compaginibus cum Sacro Textu aptissimè connectitur. De quibus suo loco.

Chronographi Christiani (futilibus conjecturis nimium indulgentes) miris modis Canonem hanc castigarunt, vel potius conturbarunt. Syncellus itaque *Chaldaeorum Regum duo Canones*

a) p. 207. 208.
b) Sync. p. 53.

profert: a) Unum καὶ Ἀστρονομικὸν καὶ ὄνομα; alterum καὶ Ἐκκλησιαστικὸν χειρῶσιν Idem alibi nos docet, quinam sint *Viri Ecclesiastici*, a quibus denominatur Canon. b) Quoniam, inquit, disquisitiones Chronica, à Manerbone tradita, differenter editæ sunt ab Ecclesiasticis historicis; necessarium duxi duas illustrissimorum virorum editiones seligere; Africanamque, & (qui post eum scripsit) Eusebii, cognomento Pamphili. Africanus igitur, hujus Ecclesiasticæ chronologiæ auctor, tam Chaldaeorum, quam Ægyptiacorum temporum interpolator fuit.

c) Syncell. p. 207, 6.

c) Colligitur tam in Mathematicâ, quam in Ecclesiasticâ editione summa totalis annorum 424: in partibus autem non sunt item ubique anni. Etiam in primâ parte utriusque editionis colligitur numerus annorum 209; in alterâ 215: Utraque tamen in multis diversis modis pessimè depravata est. Errata seligere non est operæ pretium.

Multo emendatior legitur *Chronicus* hic *Babylioniorum Regum Canon* in codice MS. Cl. *Ptolemai de Hypothesibus Πλασματικῶν*, & in *πινάκι χειρῶσιν MS. Theonis*; qui in Magnam *Ptolemaei Syn-*

d) Isag. Chr. c. 11.
e) Cum Sphæra Præli.

taxin commentaria composuit; unde eum ediderunt V. Cl. d) *Se-* thus Calvisius, & e) *Johannes Bambrigijs*, *Matheos* professor Oxoniensis. Ad hanc normam exigenda est *Orientis chronologia*.

Babylon condita.

NULLA adhuc *Babylonis* urbis, nedum Regni, occurrit mentio, vel in Sacris literis, vel in Exteris. Ex commentis tamen *Ctesia* mira fertur tam hujus Urbis, quam Regni *Assyriorum* vetustas.

itas. Assyriaca quidem Babylonis vetustiora sunt, & primò loco tractari merentur. Babylon enim ab Assyriis condita est. Cùm verò cerea sit Babylonicorum chronologia; Assyriorum incerta: de illis priùs agendum est; ut ex veris redarguantur falsa.

De *Babylonis* conditu, duæ sunt veterum sententiæ: Alii urbem à *Semiramide* conditam referunt; alii à *Belo*. Prætereo *Nabuchodonosorum*, qui se conditorem jactat. a) *Nonne*, ait, *hæc est Babylon illa magna, quam Ego edificavi?* *Miranda opera*, quibus Rex ille Babylonem excoluit, posthac narrabuntur, ex *Beroso* & *Megasthene*. a) Daniel. 4. c. 19.

Diodorus autem, ex *Ctesia*, opera ista *Semiramidis* falsò attribuit; Quam etiam Urbis conditricem statuit. b) *Berosus* autem (*libro tertio Chaldaicorum*) μέμφει τοῖς Ἑλλήνων αἰσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὡς μάτην οἰομένοις ὅτι τὸ Σημιραμιδῶν τῆς Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴ βασιλευσάν, καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῆς αὐτῶν ἐκείνης ἔργα ψευδῶς γερραφῆσι, *culpat scriptores Græcos, quod vanè existimaverint Babylonem à Semiramide Assyria fuisse conditam; & ab illa miris operibus exornatam fuisse falsò scripserint.* *Commenta Ctesia* plurimis etiam gravissimis scriptoribus imposuerunt. Præter *Diodorum*, è Græcis *Theocritus*, *Strabo*, *Dionysius Periegetes*; è Latinis, *Ovidius*, *Trogus*, *Mela*, *Solinus*, aliique urbis originem ad *Semiramidem* referunt. Illi autem quotquot sint, omnes unum *Ctesiam* auctorem habent: *Κτησίας οὐκ ὠν ἀξιόπιστος*; Cùm *Ctesias parùm sive dignus*. (Ità de illo censuit *Magnus c) Aristoteles*) haud temerè sequendus sit. b) Joseph. l.c. Ap. 1. p. 1045. a. c) Histor. Animal. l. 8. c. 28. p. 2. l. 2. d) Lib. 5. p. 136. e) Præp. l. 9. c. 41. p. 457. b.

Q. *Curtius* de *Babylonis* conditore dubium injicit. d) *Semiramis*, ait, eam condiderat; vel (ut plerique credidere) *Belus*, cujus regia ostenditur. Ex *Megasthene*, *Abydenus* (apud e) *Eusebium*) p. 136. *Omnia hæc loca feruntur ab initio aquis obruta, & Mare vocata fuisse. Belus singulis suam portionem assignavit, & Babylonem muro cinxit; ac deinceps oculis hominum ereptus est. Rursus Nabuchodonosorus urbem manibus, & portis aeneis ornavit; qua usque ad Macedonum imperium steterunt.* Apud *Julium Firmicum*, vetustus poeta *Dorotheus*. *Sidonius* *Tyrum* *Babylone* multò vetustiorē fuisse innuit; e) Præp. l. 9. c. 41. p. 457. b.

Ἀρχαία βασιλῶν Τυρίας Βήλοιο πόλισμα.
Urbs Babylon vetus, à Tyrio quae condita Belo est.

- a) *Supr. p. 110.* De Belo, colonos ex Aegypto in Babyloniam ducente, a) verba fecimus. Ista autem non de Urbe aliquâ moenibus circumdatâ, sed de Sapientum & Philosophorum migratione in Babyloniam, intelligenda sunt, qui *Chaldaei* propriè nuncupantur. Strabo b) docet, alios eorum Ὀρχηνῆς alios Βοροσιπασσηνῆς vocari, à locis scilicet : Ὀρχήσος meminit Ptolemæus ; Βοροσίπασσος, Berosus. Adeò ut Beli colonia non Babylonem, sed in Babyloniam deduci videatur.

- c) *In Solin. p. 1227.*
 d) *In Bab.*

Herennius (Philo, Bybliensis. c) Salmasio apud d) *Stephanum, Belum* (Sapientum illorum sive Sacerdotum ἀρχηγεῖν) *Sapientissimum* nominat ; ejus autem filium Babylonis conditorem fuisse asserit. βασιλῶν, inquit, κλισμα βασιλῶν ἀνδρῶσ Φῆ, παιδὸς Βήλου (non Μήδης, ut in editis) Σοφωτάτης ἑχ' ὡς Ἡρόδοτος, ὑπὸ Σμυραμίδου. Ταύτης γὰρ ἡ δὲ χεραιοτέρη ἦεν σι χιλίοις δύο, *Babylon opus Babylonis viri Sapientissimi, filii Beli Sapientissimi, non (ut Herodotus) à Semiramide condita.* Urbs enim illâ antiquior erat 2600 annorum millibus. Ut Chaldaeorum hanc vanissimam vetustatis affectionem omittamus ; Herodotus quidem e) *Semiramidem* habet *inter Babylonis Reges, qui aenia & templa ornârunt* ; dicitque illam *extruxisse χώματα ἀξιόσητα ἀγ- γeres. visû dignissimos per plauticem, quam Euphrates antea inundare solitus est* : Illam autem Babylonem condidisse, non dicit.

- e) *Herod. l. 1. p. 184.*

- f) *Genes. 10. 10*

Nimrod fuit Chusi filius, Chami nepos, Noë pronepos. *In initium regni ejus fuere Babel, & Erech, & Accbad, & Chalme, in terrâ Sinbar.* Id est, In initio Babyloniam occupavit, in quâ opida ista postea condita fuerunt : cum verò partes istæ vastissimorum amnium Euphratis & Tigris inundationibus essent obnoxia, g) *è terra illa exiit in Assyriam, & edificavit Niniven, & Rebeboth urbem, & Calach, & Rezen.* Cum egressus sit ex Babyloniam, Babylonis urbis conditor haberi nequit.

- g) *v. 11.*

- Genes. 11.*

Neque magis Urbis hujus conditores habendi sunt *Filii hominum*, id est, infideles illi, qui post Diluuium *ab Oriente profecti, confederunt in valle Sinbar, & conati sunt edificare urbem & Tur-*

zimasque ad cælum (in immensam altitudinem) ut sibi facerent nomina (apud posteros) & ne dispergerentur; sed in unâ statione, cohabitarent. Irritum enim fuit tantæ molis *μηχανήμα*; & architecti in omnes terras dispersi sunt.

Inter fluvios Euphratem & Tigrim, Assyriorum temporibus, duæ tantùm urbes fuerunt moenibus cinctæ : a) *Mesopotamia* a) Plin. 6.26. tota Assyriorum fuit, vicatim dispersa, præter Babylon & Ninus. In urbes demum eam congregavere Macedones, propter ubertatem soli. Ninus urbs pridem condita est : Babylon autem his, de quibus agimus, temporibus. Hujus sententiæ auctorem mihi videor habere *Esaiam Prophetam*; qui non tantùm exitium, sed & finitium Regni Babylonicæ prædicat.

b) *Ecce terra Chaldaorum ! Iste populus* b) Esai. 23.13. *aliquando non erat : Assyrius fundavit eam Deserticulis ; erexerunt arces ejus ; suscitaverunt ades ejus. Posuit eam in ruinam. Quasi dicat :*

Aspice Babylonem, splendidam nunc Chaldaorum Metropolim : populus, qui urbem illam occupat, non ita pridem incertis sedibus vagabatur in solitudinibus. (Nabonassar) Assyrius homines *σπηνίτας* eò deduxit, Urbem munivit, arces excitavit, palatia condidit. Tanta cum sit urbs hæc ab Assyrio fundata : Deus tamen, eam posuit in ruinam : Vastabitur Babylon, sicut Tyrus. Babylonis excidium non est hujus temporis : Primos ejus Reges Assyrios fuisse, testatur *Πηγαφὴ* Canonis ista :

Κανὼν Βασιλέων Ἀσσυρίων καὶ Μήδων.

Ante *Cyrum* recensentur Reges XX : XVIII priores sunt Assyrii ; posteriores duo Medi.

Ab initio itaque *Nabonassari*, Reges Assyrii duplices erant ; tam Nini, quàm B. bylone regnantes usque ad annum Nabonassari 68 ; quo *Afar-adinus* utrumque Regnum conjunxit.

Assyriorum Reges.

Nequè in historiâ Sacrà, neque in Ægyptiorum monumentis reperitur ulla Assyriorum memoria ; anteqvàm defuisset in A-

fin' *Aegyptiorum* Imperium. Pöbtea, anno Templi 232, Primus in Ciseuphratenfibus regionibus inclaruit a) *Phul* Rex *Affyrorum*; qui mercede conductus, confirmavit *Menabemün* regno *Israelis*.

a) II. Reg. 15. 19.
Ib. v. 29.

Anno templi 260, *Teglat-Phul-Asar* (sive is alius, sive idem) Rex *Affyrorum*, *Damascenum* regnum excidit; & *Galileam* in provincie formam redegit.

Salman-Asar Rex.

II. Reg. 17. 6.

ANNO Templi 272, *Salman-Asar* Rex *Affyrorum* subvertit Regnum *Israelis*, & *Samariam* fecit *Affyrorum* provinciam. Christiani veteres *Salman-Asarum* hunc eundem faciunt cum *Nabonassar*. In *Ecclesiastico* *Babyloniorum* Regum *Canone*, b) *Nabonassar* (ὁ καὶ Σαλμαναζάρ ἐν τῇ γερμανικῇ λέξει) ἐστὶν ἡ *Nabonassar* (qui & *Salmanasar* in *Scriptura* vocatus, regnavit annos 25. Regnavit *Nabonassar* annos tantum 14. Ille *Nini* Rex est; hic, *Babylonis*.

b) Syncell. p. 208. d.

c) II. Reg. ib. d) Ib. v. 24.

Anno 12. *Nabonassari*, c) *Salmanassar* Rex *Affyrorum* cepit *Samariam*: eodem capite, d) Rex *Affyrorum* in *Samariam* introduxit colonos; de *Babylone*. Non autem inde sequitur *Salmanassarum* *Babylonis* regem fuisse. Nam ex *Esdra* discimus, coloniam *Ilam* non à *Salmanassaro* deductam esse; sed ab e) *Assar-baddone*, qui fuit etiam Rex *Babylonis*. Rex autem hic alibi f) *Salman*; alibi, g) *Ehem-Asar* vocatur.

e) Esdr. 4. 24
f) Hol. 10. 14
g) In Tobia Græco.
h) Joseph. l. 9. c. ult.

h) Huius Regis nomen in *Tyriorum* archæis legitur; ex quibus *Menander* *Chronica* in *Græcum* sermonem transtulit. Sic scribens,

καὶ ἔλαλθαι ὄνομα ἐβασίλευσεν ἔτη τριάκοντα ἔξ. Οὐτὸ δὲ ποσίντων Κιπρίων ἀναπλοῦτας προσήγαγετο αὐτὰς πάλιν.

Etuleus, qui nominabatur, regnavit annos 36. Ille deficientes *Cyprios* reduxit; classe eò profectus.

Ἐπὶ τέτταρς πέμψας (.) ὁ τ' Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐπέλαζε φοινίκην πολέμων ἀπαλλαγῆναι ὅστις ἀποπέμψαι ἐβόλων μὲν πάντων ἀνηχώρησεν ὀπίσω.

Contra hos (*Salmanasar*) rex *Affyrorum* misso exercitu *Phœnicem* totam invasit; qui pacè cum omnibus factâ, domum reversus est.

ἀπέ-

ἀφ.

Ἀπέστη τε Τυρίων Σιδῶν καὶ Ἄκη (καὶ ἡ Παλαίτυρος) καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις, αἱ τῶν Ἀσυρίων ἐαυτὰς βασιλεῖ παρῆδοσαν.

Διὸ Τυρίων ἔχ' ὑποταγμένων, πάλιν ὁ βασιλεὺς ἐπ' αὐτὰς ὑπέστρεψε, Φοινίκων συμπληρωσάντων ναῦς ἐξήκοντα: καὶ Πικώπας ὀκτακοσίους.

Αἱς Πικπλάσσαντες Τύριοι ναυσὶ δεκαδύο, τῶν νεῶν ἑὶ ἀντιπάλων Διασαρψῶν λαμβάνουσιν αἰχμαλώτους ἀνδραεῖς πεντακοσίους. Ἐπὶ αὐτῇ δὴ πάντων ἐν Τύρῳ πηλὴ ἔλα ταῦτα.

Ἀναβλέσας δὲ ὁ τῶν Ἀσυρίων βασιλεὺς κατέστησε Φύλακας Πικπλάσσαντες, καὶ τῶν ὑδραγωγίων οἱ Διασωλύσωσι Τυρίους δεύσασθαι. καὶ τὸ ποῦ ἔπει πέντε ἡρόμδρον, ἐκαρτερήσαν πίνοντες ἐκ Φρεάτων ὀρυκτῶν.

A societate Tyriorum deficientes Sidon, & Acc. & aliae urbes, se Regi Assyriorum dederunt.

Igitur, Tyrii non submittentibus, Rex iterum contra illos venit, cum navibus LX, & remigibus 800, quos Phœnices illi auxilio tulerunt.

His Tyrii cum XII navibus occurrentes, disjecta chaffe hostili, ceperunt captivos 500. Tyrii eo facinoræ rei navalis gloriam apud omnes adepti sunt.

Rex autem Assyriorum discens, custodias disposuit ad fluvium, & ad aqua ductus, qua Tyrios aquatum ire prohiberent: quod cum per quinquennium fieret, coacti sunt ex effossis puteis se sustentare.

Hæc sunt quæ in archivis Tyriorum de Salmanassaro Assyriorum Rege scripta sunt. Vox Παλαίτυρος mihi hæc suspecta est; cum sit recentior, quàm ut hisce temporibus conveniat: neque potuerunt Veteres Tyrii à Tyriis descivisse. Hæc enim non de Tyro Insulari intelligenda sunt, sed de Vetere Tyro, in continenti positâ: quod ex istis liquet, quæ de Fluvio ad urbem, & de Aquaductibus dicta sunt. De cuius excidio mox dictur sumus. Ἄκη autem urbs maritima satis nota; quæ a) Persarum temporibus, ὀμοκλήριον fuit contra

Egyptum; & Lagidarum nominata est Prolemais. a) Strab. l. 16. p. 778. 2.
 Eusebius (ad annum 3 Olymp. VII,) b) Aradus insula con- b) Chronic. n. 1267.
 dita, id est, ὑπὸ τῶν, habitatoribus occupata fuit. Res ista hisce c) supr. p. 232. san-
 Salmanassarî temporibus non malè convenit. Verisimile est veteres Aradios, c.) continentis incolâs, ob mîctum Assyriorum incur-

fantium, in insulam Aradum migrasse urbemque condidisse. Hujus insulæ ambitus est VII tantum stadiorum; & a) quantum patet, tota oppidum. S. Hieronymus *Usque hodie, ait, cernimus Aradum insulam, quæ tota sit civitas; & contra se positum oppidum Aradum habeat; & præstendat in Phœnicis littore continentis terra. Id est, Aradii, insulam incolentes, antiquas suas sedes in continente tandem recuperarant.*

Senacherib Rex.

- b) Tob. c. 1. v. 15. **Q**uando b) mortuus est Salman-asar, regnavit Sennacherib filius ejus pro eo. Regnavit eo tempore in Juda Ezechias filius. Hic c) excussit jugum regis Assyriorum, & illi servire recusavit; Quam ob causam, Anno templi 280 (Nabonassari 20) id est, d) Anno decimo quarto Ezechia, Senacherib rex Assyriorum ascendit ad universas Judæ urbes munitas, & cepit earum non paucas. e) Cum animadverteret Ezechiel Senacheribum de oppugnanda Hierosolyma cogitare, obturavit fontes, qui erant extra urbem, reparavit muros, comparavit missilia & scuta, & præfectos militares populo imposuit, quos oratione confirmavit. f) Dum adhuc Senacherib in obsequio Lacishi occupatus erat, misit ad Ezechiam servos suos, qui dationem poscerent. Ille autem pacto pacis pretio g) Regi Assyriæ pendit 300 talenta argenti, & 30 auri. Qui accepta pecunia, reversus Ægyptum profectus est.
- Ægyptiæ hujus expeditionis non meminit historia Sacra. Esaias quidem enumerat h) Urbes in viâ Ægypti, *ἐς τὸ ὄδον τῆς ἁγίας Ἰσραὴλ*, in viâ qua ad Ægyptum. S. Hieronymus intelligit, *Iter Assyrii redeuntis de Ægypto Jerusalem.* Ab Exteris autem agnoscitur illa. i) Berosus (Chaldaicarum rerum scriptor) Senacheribi Regis meminit; quod omnem Asiam, & Ægyptum bella infestaverit. Herodotus in hac re plenior. Regnavit eo tempore, in istis Ægypti partibus, k) Sethon Vulcani sacerdos, qui Mithæ Ægyptios, tanquam sibi male commodos, nullo in honore habuit; & aruris illos exuit, quas duodenas singulis Reges superiores donaverant. Postea igitur, quum Sanacharibis Rex Arabiam & Assyriorum cum magnis copiis invasisset Ægyptum, & Mithæ Ægyptii optulari nollent, Rex (somnia fretus) sumptis insularibus, operariis,
- b) H. Reg. 18. 14.
- b) Esa. 10. 26. 28.
- i) Joseph. l. 10. c. 1.
- k) Herodot. l. 2. c. 141.

Et forensibus hominibus, illisque Ægyptiorum, qui sequi vellet (Militaris autem ordinis nemo sequutus est) castra posuit in Pelusio: Hac enim aditus erat in Ægyptum. Eo quum pervenissent, murium aggressum vis noctu hostibus offusa est, qui illorum pharetras, arcus, & scutorum habenas ambederunt; ita ut hostes die postera, armis exuri, fugam fecerint, multis amissis. Nunc etiam (ait Herodotus,) in templo Vulcani Rex iste stat Lapidens, manu tenens murem; Et per literas hoc dicens: **IN ME QVIS INTUENS PIUS ESTO.**

Josephus longè diversam affert solvendæ obsidionis rationem. Rex, ait, a) multum temporis contrivit in apparandâ op- a) Jo. e. phil. 1. 10
pugnatione Pelusii, jamque aggerem penè manibus aquaverat, & vi- c. 1.
debat assultum propediem facturum, cum audivit adventare Thar-
sicens Æthiopum regem, Ægyptiis suppetias laturum, & copias per De-
fersum ducere, ut improvisus adoriatur Assyrios: παραχθεις εν τω
τάτων ο βασιλεύς (b) Σεναχηριβος λιχ & πολιορκίαν. Herodo- b) Supplet,
τ & η γράφει Σεναχηριβον) Πη & ισραηλ & Ηφαιστη σφαλεσσαι, Scalig in
λέγων. Territus hoc rumore Rex (Senacheribus, obsidionem sol- fragm. p. 46.
vit. Herodotus autem scribit Senacheribum) contra Sacerd-
tem Vulcani bellum gessisse: dicens (ut supra) c) Errat etiam in c) Joseph. ib.
hoc Herodotus, quod eum non Assyriorum, sed Arabum regem vocat.
Vox Assyriorum in codice, quo usus est Josephus, desiderari vide-
tur. Θαρακις ille Josephi (qui Africano d) Ταρακός) LXX d) supr. p. 485.
vocatur Θαρακιά; Cujus advenientis rumor, non Pelusii (ut Jose-
phus) sed Libnae obsidionem solvit. Neque alius forsan est Strabo-
nis Τερακώ Æthiops, qui ex Megasthene fertur e) usque in Euro- e) Strab. l. 15.
pam (ut Sesostris) processisse; & usq; ad Columnas. p. 686. 687.

Senacheribus, hic Assyriorum primus erat, qui Ægyptum aggressus est. (Nam incertæ fidei sunt, quæ ex Cresiâ, de Nino & Semiramide narrantur.) Sed nec ultra Pelusium, in introitu positum, perrexit ille; aut quicquam memoriâ dignum perpetravit. Ex Ægypto reversus, Senacheribus f) Laciabo misit Tartanem & Rabsba- f) II. Reg. 18.
kema cum magnis copiis contra Hierosolymam: ipse interim Libnam 17.
obsedit. Rabshakes contumeliosâ oratione populum Hierosoly-
mitanum ad defectionem sollicitabat, sed re infectâ, rediit: & Ib. c. 19. v. 8.
invenit Regem Assyriorum oppugnantem Libnam.

Tit

Cum

- v. 9. *Cum verò increbuisse rumor de Tirhaka Rege Chus (Arabiz) quòd egressus esset ad pugnandum contra Senacheribum : ille Libnà moturus , ad Ezechiam literas minatorias misit , nullo successu. Quà fortunâ cum Tirhakâ congressus sit Senacheribus , non liquet. Grassante autem in exercitu suo peste gravissimâ , Senacheribus cadem , qua venerat , via reversus est ; & mansit in Ninive. Quamdiu vixerit Senacheribus post reditum , non dicitur : tandem aliquandò , cum adoraret ille in templo Nisroth deum suum , Adra-melech & Sarasar filii ejus percusserunt eum gladio. Ipsi verò se proripuerunt in terram Ararati (Armeniz) & regnavit pro eo Asar-haddon filius ejus. Addit Josephus , par-*
- II. Reg. 19. 35. *ricidas fuisse a) filios seniores ; illosque*
v. 36. *ἄνδρες τῶν πολιτῶν , &*
37. *Ninivitis pulsos ob cadem patris. Regni itaque successione exciderunt filii natu maximi , prælato minorenni , non sine turbis popularibus. Verisimile est , in urbe Nino , sub tenerâ hujus Regis & ad res gerendas inidoneâ ætate , aliquantum temporis civilibus Assyriorum discordiis absumptum fuisse. Neque enim celebratur Asar-adonis nomen ante annum Nabonassar 68 ; quo id in Babyloniorum Regum Canone censetur.*
- a) Antiq. 1. 10. *ἄνδρες τῶν πολιτῶν , &*
6. 2. *Ninivitis pulsos ob cadem patris. Regni itaque successione exciderunt filii natu maximi , prælato minorenni , non sine turbis popularibus. Verisimile est , in urbe Nino , sub tenerâ hujus Regis & ad res gerendas inidoneâ ætate , aliquantum temporis civilibus Assyriorum discordiis absumptum fuisse. Neque enim celebratur Asar-adonis nomen ante annum Nabonassar 68 ; quo id in Babyloniorum Regum Canone censetur.*

Asar-haddon Rex.

- ANNO Nabon. 68 , qui fuit Templi 328 , & 34 Manassis Regis Judæ , Ἀσαρ-ἀδὼν , in Chaktiorum Regum Canone , regnare incipit , post interregni octennium. Neque est hic Babylonis Rex alius , quàm Asar-haddon , Senacheribi filius , quem patri (in urbe Nino occiso) in Assyriorum regno successisse diximus. Ἀδὼν , vel potius Adon , est Adonis , Dominus. b) Ἀδωνις , δεσπότης τῶν Φοινίκων.
- b) Hefych.
- c) C. 1. v. 21.

Hujus Regis nomen variis curtatur modis. In libro c) Tobit vocatur Sar-chedon , abscissâ primâ nominis syllabâ : LXX posteriorem partem mutilant , quibus Asar-dan legitur. Esaias utramque partem truncat , cui Sar-gon dicitur. Neque enim id nomen Senacheribo imponendum est.

Postquam Babylonii per annos octo sine Rege vixissent , deficientē forsan stirpe regiâ , Rex hic , eâ opportunitate fretus , Babylonio.

bylonem occupat, & utrumque *Affyrriorum* Regnum (quod à Nabonassari tempore duplex fuerat) in unum redigit. Post hanc Regnorum conjunctionem, evanuit *Affyriaci*, increbuit *Babylonici* nominis gloria: adeò ut Rex hic *Affyrriorum* ultimus sit, in S. literis celebratus; ejusque successores *Babylonii* nuncupentur: Ipse autem tam *Affyria*, quàm *Babylonia* Rex agnoscitur.

Præterea Syriam omnem sub ditione tenuit; ad quam confirmandam, exercitum eò misit. In eà expeditione, a) *Principes exercitus Regis Affyrriorum ceperunt Manassem, & vinculum catenis atque compedibus duxerunt in BABYLONEM.* b) *Ille autem egit penitentiam, & reduxit eum Deus in Jerusalem, in Regnum suum.*

In eadem, c) (*Tharthan quem misit Sar-gon (Asarhaddon) Rex Affyrriorum*) pugnavit contra Azotum, & cepit eam; quæ Judaicæ ditionis fuerat, ex quo Rex d) Azarias urbem illam, Philisthæis ereptam, munierat. *Tartan* etiam e) *Senachcribo* dux fuerat.

Eodem fortasse tempore, coloni Samariam traducti sunt. Samaritæ dixerunt Zorobabeli, à Babylone redeunti, f) *Nos immolavimus Deo victimas à diebus Esar-haddonis regis Affyria, qui adduxit nos huc.* Paulò post, idem depravatè g) *Asnappar mag-nus & gloriosus*, appellatur. Hujus coloniarum deductio plenius narratur, ubi de Samaritæ excidio agitur.

Adduxit h) *Rex Affyrriorum de Babylone, & de Cutha, & de Avath, & de Emath, & de Sepharvaim, & collocavit eos in civitatibus Samaria pro filiis Israel; qui possederunt Samariam, & habitaverunt in urbibus ejus.* i) *Et unaquaque gens fabricata est Deum suum: Viri Babylonii fecerunt Succoth Benoth; Cuthai Nergal; viri de Emath fecerunt Asima; Hevai, Nebabaz & Tartach; & Sepharvai comburebant filios suos igni Adramelech & Anamelech diis Sepharvaim.* Quot gentes, tot numina: sunt autem k) *quinque.*

Succoth Benoth est tabernaculum filiarum, sive puellarum: Ad cultum Veneris, sive Mylittæ Babyloniarum, refert Johannes Seldenus, nunquam sine honore nominandus. De eà Herodotus,

k) Joseph. l. 9. sine.
De Diis Syris, Sy. sig. II. c. 7. 8. 9.

Herodot. l. i.
c. 191. & Strab.
l. 16. p. 745.

Strabo, & Epistola Jeremiæ Barucho subnexa, versu 43. *Nergal* *πνεσθεϊα* interpretantur, sive *πυρεια*, id est, Sacrum Persarum ignem perennem; quem, ut Solis symbolum, in sacriis servabant. *Nibbaz* & *Tartac* unum numen: ut *Adramelech* & *Anamelech*: quæ tamen non magis nota sunt, quàm *Asima*. Illi autem Dii Sepharvitarum ad Molochum referri possunt; qui tamen Deus ammonitarum habetur.

2) II. Reg. 17.

25.

v. 41.

Samaritani isti coloni, a) à *Leonibus* infestati, Sacerdotem petierunt, qui Dei cultum doceret: illi autem Jeroboamiribus idololatrias patrias addiderunt; unde *Dominum revereri*, & *non revereri* dicuntur. Atque inde ortæ lites illæ, quæ inter Judæos & Samaritanos perpetuæ fuerunt.

De *Affyriorum Regibus*, hæc sunt quæ Ebraicis continentur historiis: & cum verissima sint, Sacræque auctoritate confirmata, etiam insuspectæ fidei habenda sunt. Quantum verò ab his discrepat longissima illa *Affyriorum Regum* series, quæ à *Ctesia* primùm edita, ab *Eusebio* & *Syncello* conservatur? De cujus veritate, cum nemo adhuc sit, qui dubitaverit, operæ pretium erit, illam penitiùs intueri, ejusque chronologiam paulò accuratiùs expendere.

Affyriorum Reges, juxtà Ctesiam.

Georgius Syncellus plures *Reges*, plures *annos* enumerat, quàm Eusebius. Comparemus eos.

I, Euseb.

I.

Eusebius.		an.	an. M.	syncecl. p. 96.	an.
1	Ninus	52	3216	Βηλ⊙	55
11	Semiramis	42	3271	Νίν⊙	52
53	Zameis, qui Ninyas	} 38	3323	Σεμίραμις	42
			3365	Νινύας, ὁ κῆρ Σάμις	} 38
				(p. 103.)	
91	Arius	30	3403	Ἄρη⊙	30
121	Aralius	40	3433	Ἀράλι⊙	40
161	Xerxes, qui Balus	} 30	3473	Ξέρξης	30
191	Armamitres		38	3503	Ἀραμίθης
				(p. 108.)	
229	Bel-ochus	35	3541	Βήλωχ⊙	35
264	Bal-eus	52	3576	Βαλαίος	52
316	Altadas	32	3628	Σέθως	32
348	Mamirus	30	3660	Μαμουθός	30
				(p. 113.)	
378	Manchalus	30	3690	Ἀχάλι⊙	28
408	Spherus	20	3712	Σφαίρ⊙	22
428	Mamirus	30	3740	Μάμουλ⊙	30
458	Sparetus	40	3770	Σπαρθαίως	42
				(p. 147.)	
498	Astacadis	40	3812	Ἀστατάδης	38
538	Amintes	45	3850	Ἀμύντης	45
583	Bel-ochus	25	3895	Βήλ-οχ⊙	25

*Cujus filia Arosta (qua & Semiramis) regnavit
cum patre an. 12.*

II.

<i>Eusebius.</i>		<i>Syncellus, p. 147.</i>	
N. Euf.	an.	An. M.	an.
608 <i>Bellepares</i>	30	3920 Βελ-ετορης	30
638 <i>Lamprides</i>	32	3950 Λαμπριδης	30
670 <i>Sofares</i>	20	3980 Σωσαρης (p. 151.)	20
690 <i>Lampares</i>	30	4000 Λαμφορης	30
720 <i>Panyas</i>	45	4030 Πανυας	45
765 <i>Sofarmus</i>	19	4075 Σωσαρη Ⓞ	22
784 <i>Mitreus</i>	27	4097 Μιθραι Ⓞ	27
811 <i>Tantanus</i> (Troja capta.)	32	4124 Τανταν Ⓞ ο κη Ταντανης	32
843 <i>Tentens</i>	40	4156 Ταταν Ⓞ	44
.	.	4200 Αραβηλ Ⓞ (p. 154.)	42
.	.	4242 Χαλα Ⓞ	45
.	.	4287 Ανεβ Ⓞ	38
.	.	4325 Βασι Ⓞ	37
(qui Titonus & Tantanus Π.)		(Troja capta.)	
883 <i>Thineus</i>	30	4362	30
913 <i>Dercilus</i>	40	4392 Δερκυλ Ⓞ	40
953 <i>Eupales</i>	38	4432 Ευπαλης	38
991 <i>Laosthenes</i>	45	4470 Λαοσθενης	45
1036 <i>Pyriatides</i>	30	4515 Περιαδης	30
1066 <i>Ophrateus</i>	20	4545 Οφραται Ⓞ	21
1086 <i>Ophratenes</i>	50	4566 Οφρατης	(52)
1136 <i>Ocraxapes</i>	42	4618 Οκραξανης (p. 165.)	42
1178 <i>Tonos</i> <i>Concoleros</i>	} 20	4660 Των Ⓞ Κονκολεϋ Ⓞ	} 15
Gracè <i>Sardanapalus</i> Rex 36. A primo <i>Nini</i> an. 1240		ab an. 3216 ad an. 4675 }	Sum. 1460

Diodorus Siculus, ex *Ctesia*, multa narrat & mira de *Nino Rege primo Assyriorum*, & de *Semiramide*. Post *Ninyam* *Nini filium*, Πάϊς, inquit, ὡς πατρός Δαδελχόμυ τὸ δὲ χεῖρ ὀπί γηραῖς τριάκοντα ἐβασίλευσαν, μεχρὲ Σαρδαναπάλη, *Regnatum est de patre in filium per XXX successiones, usque ad Sardanapalum*. Rex ille non solum à *Ninyá* tricesimus fuit, sed etiam tricesimus ejus sanguinis: quasi successione-series nunquam esset interrupta. Fugit Diodorum insequentium Regum nomina & annos referre, Διὰ τὸ μηδὲν τῶν αὐτῶν πεπεσῆσθαι μνήμης ἄξιον, quod nihil memorabile gesserint. *Castor* autem *Rhodijs* eorum catalogum edidit; ex quo *Eusebius* suum. a) *Eusebius Castorem sequitur*; cuius Syncellus testimonium producit dicentis, *Reges Assyriorum regnasse ante nos 1280.*

Ib. p. 77. c.

Diodorum longæ istius Successionis erciscundæ postulant *Bion* & *Alexander Polyhistor*, apud *Agathiam*; qui duas statuunt Assyriorum horum Dynastias, sive Δαδοχάς. b) Post *Ninum* regnavit *Semiramis*, καὶ ἐξῆς ἅπαντες οἱ τῶν δαδοχοὶ μεχρὲ καὶ εἰς Βελλεῦν ἢ Δερκετάδην. Εἰς ἔστων γὰρ δὴ τὸ Βελλεῦν ἢ τὸ Σεμιραμεία Φύλα Δαδοχῆς παυσανμύης, Βελ-ητάραν τις ὄνομα Φυβερηγῆος ἀνὴρ, καὶ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις κήπων μελεδανός, καὶ ὀπιστάης, ἐκαρπώσατο ὡς φησὶ ἄλλοις τὴν βασιλείαν, καὶ τῶ οἰκίῳ ἐνεφύτασε γένε (ὡς πρὸς Βίῳνι γέγραπῆ) καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πολυίστρῳ) ἕως εἰς Σαρδανάπαλον ἢ Δελχῆς δαδομαραμυθίσης, Ἀρβάκης, &c. *Ac deinceps omnes eorum posterii usque ad Belleum Dercetadam*. In illo enim desinebat stirpis *Semiramicæ* successio: & *Bel etaras* quidam hortulanus, hortis regis præfectus, Imperium mirificè carpsit, & suo generi inseruit (sicut *Bion* & *Alexander Polyhistor* scripserunt) donec id sub *Sardanapalo* emarcuit; cum *Arbaces*, &c. Primæ Dynastix Regem ultimum *Bel-ochum* vocant, vel Βελλεῦν ἢ Δερκετάδην: non ἢ Δερκετάδην (ut in editis) quia Rex penultimus *Amyntas* dicitur, nomine è *Macedoniâ* mutuato. Δερκετάδην sunt *Semiramidis* posterii: ἢ Δερκετῶν illius matrem fuisse tradunt. *Syri* utramque pro c) *Deabus* colunt: illam *Piscis* formâ; hanc *Columbæ*, Rex *Bel-ochus*, *Dercetadarum* postremus.

b) Agath. l. 2. p. 63. c.

c) Diod. Sic. l. 2. p. 65. c.

Altadas Rex, ordine decimus, Syncello Σέθως vocatur, nomine *Ægyptio*. Variarum lectionum minutias non moror. Quibus autem modis Syncellus Reges plures, quàm *Eusebius*, novam.

vamque & Ctesianâ immensioſiorem chronologiam conficiat, meritò inquirendum eſt. Cteſias, hujus Genealogiæ πλατῆς, à Nino orſus eſt: quod teſtantur Diodorus, Photius, aliique. Caſtor in laterculi capite adjecit *Belum*; ſed ſine numeris. a) *Caſtor in ſuo Canone ſic ſcribit. Reges Aſſyrios primos locavimus, initium ducentes à Belo, cujus regnandi tempus non bene cognitum eſt: Ejus quidem Nominis meminimus; ſed exordium chronologia à Nino duximus.* Euſebius *Belum* non habet: neque enim ferre potuit Canonis modus; qui à 43 Nini anno incipit. Syncellus *Belum* adhibet, eique largitur annos 55.

Præterea Syncellus, in Dynaſtiâ Secundâ, quatuor Reges reſentet; quos Euſebius non habet; quos nemo veterum agnoſcit. Quatuor eorum Regum colliguntur anni 162: Additis *Beli* 55: ſunt omnes 217. Ingens hæc *Aſſyriorum* chronologia à temporibus Excidium Ilii præcedentibus conſurgit. Ex Cteſiâ, b) Diodorus. Contigit Bellum Trojanum, regnante in *Asia Teutamo*, qui *vigeſimus eſt à Ninya, cum Aſſyrii Aſia imperaſſent plus mille annis.* Sardanapalus à *Ninya* triceſimus, à *Teutamo* decimus cenſetur. Euſebio, c) *Tautanes Rex eſt Aſſyriorum XXVI, ſub quo Troja capta eſt; anno ab initiis Nini 877: Sequuntur itidem Reges decem.*

Syncellus, ante Bellum Trojanum, non ſolum *Teutamum* ejuſque ſucceſſorem *Teutæum*, ſed etiam quatuor ſuos hyperbolizatos Reges collocat: ità d) *Ἄλωσις Τροῦε ponitur circa annum Aſſyriorum 1100, ſub Babio, Rege XXXII; quem idcirco e) Tithonum appellat, & Tautanem Secundum.*

Post Bellum, Syncellus novem Reges habet; atque his modis ille f) *enumerat Aſſyriorum Reges XLI, qui regnarunt annos 1460, à Belo ad Sardanapalum.* Iſti quidem calculi, quantum omnes alios antevertunt, tantum à ratione & ab omni auctòritate longius diſcedunt. Syncellus Euſebium inculcat, g) *ὅτι Νινῆ ἔτευσεν ὀργαλογισμὸν, καὶ τὰς Ἀοσυρίων χρόνους ἠλάτῆωσεν, καὶ τὴν ἄλωσιν Τροίας ἐν ἀληθῶς ἔσοι χείωσεν, Quod per ſuam hallucinationem Aſſyriorum tempora imminuerit, & cladem Trojanam ad verum tempus non contulerit.* Et Scaliger illum exagitat, quòd h) *quatuor Reges exprimeret, quos ab Africano acciperet.*

Utrique immeritò. Syncellus enim omnes, qui ante illum ſcripſerunt, calculis ſuperat. Cteſias *Aſſyriorum Regibus* attribue-
rat

a) Syncell.
p. 106 a.
& 168. c.

b) L. 2. p. 77. d.

c) Chronic.
n. 835.

d) Syncell.
p. 167. a.

e) Ib. p. 155. a.

f) Ib. p. 92. b.

g) Syncell.
p. 169. b.

h) Animadv.
p. 14. 53.

rat annos 1300, aut paulò plures. Diodorus quidem dicit, a) *Im-* a) Diod. Sic.
perium illud eversum fuisse, quum durasset à Nino *τεριάκοντα ἔτη* l. 2. p. 81. d.
successiones XXX, ἔτη ὡς πλείων τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων, annos
plūs 400. Numeri autem isti mendosi videntur; cùm idem pau-
 lò antè (ex b) *Ctesia libro secundo*) dixerit, *Imperium usque ad*
Sardanapalum durasse annos πλείων τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων ἐπι δὲ b) Ib. 77. c.
ἐξήκοντα πλὺςquam 1360. Sed & iste Diodori numerus nimius est,
 si Agathie & Syncello credendum sit. Ille ait, c) *Diodorum* c) Agath. l. 2.
scripsisse, ex Ctesia, Assyriorum imperium destructum fuisse (*ἐξ τε καὶ* p. 53. d.
τετρακοσίων ἤδη πρὸς τοῖς χιλίοις, καὶ ὀλίγω πλείονων ἔτ παρωχρ-
κότων) paulò amplius annis 1306 elapsis, ex quo Ninus ibi summam
rerum obtinuerat : *ἐξ* ait, non *ἐξήκοντα*. Syncellus rotundè. Dio-
 dorus ad verbum sic scribit ; *Eorum Imperium duravit annos* (πλείων
 τῶν ατ) *supra* 1300, *juxta Ctesiam*. Lestioni huic consentit Tro-
 gus. d) *Imperium Assyrii mille trecentis annis tenuère*. S. Augu- d) Justin. l. 1.
 stinus numerat e) hujus imperii annos 1305 : Castor, 1280 : Eu- e) 6. 2.
 sebius 1240 : Velleius, 1070 : Syncellus autem 1460. e) Civ. Dei,
 Sed nec de Regum numero satis convenit. Diodoro f) *Sarda-* f) l. 18. c. 20.
napalus est τετρακοσὸς ἔτη Nivus, *tricesimus à Nino*; à Ninyâ, potiùs. Syn- p. 78. a.
 cellus asserit, *Diodorum scripsisse Sardanapalum fuisse XXXV à Ni-*
no. Eusebio, Is est g) *Assyriorum rex XXXVI* : Syncello, *XLI*. g) Chron.
 Quid autem de numeris solliciti sumus, cum tota quidem Series in n. 1178.
 controversiâ posita sit?

Doctrina hæc de *Assyriorum Regibus*, licet plurimos nec con-
 temnendos fautores habeat, unius tamen *Ctesie* auctoritati inniti-
 tur; qui historiam suam clausit h) *Catalogo Regum à Nino ἕ* h) Phot. l.
mirami de usque ad Artaxerxen. Inde Castor; à quo, Eusebius. t. mem. 72.
 Ctesias Cnidius cum Xenophonte (sub juniore Cyro) in Per- p. 134.
 siam ascendit, & bello captus, ob artis Medicæ scientiam, apud Ar- Diod. lib.
 taxerxem Mnemonem versatus est annis 17. Profitetur ille se p. 85. b.
 digressisse historiam, quam Græcis transmisit, *ἐκ τῶν βασιλικῶν*
Φερῶν, ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατὰ τινα νόμον
εἶχον συντεταγμένας, ex diphtheris regis, in quas Persæ, legis cujusdam
jussu, res antiquas relatas habent. Photius qui Ctesiam legit, i) i) Tememat. 72.
Continentur, ait, *Persica libris 23 : sed in sex prioribus res Assy-*
riorum, ἕ *quacunque res Persicas præcessere, traβάνtur*. κεΦαλί- k) Esdr. 6. 2.
δὲς illæ Persicæ regum Persarum acta (etiam k) *Medo-* k) Ester. 2. 22.
persarum)

Vu u

CON- 6, 1, & 10. 2.

continebant: ad *Affyriorum* reges non pertinebant. Utcunque, hoc illi tantum fidei acquisivisse videtur, ut *Diodorus Siculus*, *Trogus*, alii hunc sequi maluerint, quam *Herodotum*. Hic enim, Herodoto junior, a) *ἡγεδὸν ἐν ἀπασὶ ἀνλημέωρα ἡγεδὸτω ἰσορῶν*, *ferè in omnibus Herodoto repugnantiâ narrat*. Ctesias itaque, ut in cæteris Herodoto adversatur, ita etiam in *Affyriorum* originibus.

Affyriorum Reges, juxta Herodotum.

b) Lib. I.
c. 106 184.
c) L. I. c. 95.

PRomisit b) Herodotus *Ἀσσυρίων λόγους*, qui non extant. c) *Ἀσσυρίων* inquit, *δεχόντων τ' ἀνω Ἀσίης ἐπ' ἕτερα ἑκοσι καὶ πεντακόσια, πρῶτοι ἀπ' αὐτῶν Μῆδοι ἤξαντο ἀπέστραθ, Quinque Affyrii Superiori Asia imperassent annis DXX, Medi primi ab ipsis deficere cæperunt*. Tamdiu regnarant *Affyrii* antequam *Medi* defecerunt. Annoni & poltea? d) *Primi ab Affyriis defecere Medi & in libertatem se asseruerunt; post quos, idem fecerunt alii*. Con-

d) Ibid.
e) Diatriba,
p. 35.

cesso tamen *Medorum* initio, constat de *Affyriorum* epochâ, juxta Herodotum. Putabamus aliquando e) *pro vicenario numero substituendum esse millenarium* α; ut esset aliqua cum Ctesianis consonantia. Jam non arridet conjectura; neque enim cum Herodoti mente congruit, quam ipse alibi declarat. f) *Inter Babylonis*, ait, *Reges dua fuerunt famina: qua prior regnavit (τ' ὕστερον ἡμεῖσι πέντε πρῶτη ἐστὶν ἡμεῖσι) quinque atatibus ante posteriorem, Semiramis nominata est: posterior Regina vocata est Nitocris, superiore solertior*. Semiramis inter primos *Affyriorum* reges ab Herodoto Ctesiaque censetur: Nitocris mater **Labyniti regis Affyriorum* (ultimi) *sub quo Cyrus Babylonem cepit*. Herodotus intra suos calculos se continet: Quinque ætates non conficiunt annos CC.

f) Herod. I. I.
c. 184.

g) *Herennius* (apud *Stephanum*) dixit; g) *Babylonem urbem Semiramide vetustiore fuisse duobus annorum millibus*. *Nimiam* urbi vetustatem attribuit; sed & de Ctesianâ Semiramidis antiquitate plurimum detrahit. *Porphyrius* (vir antiquitatis callentissimus Semiramidis ætatem ad Trojana tempora retulit. h) *Sanchoniaton*, inquit, *scriptor Berytius Ἰπὶ Σεμιράμιδος γέγονε τ' Ἀσσυρίων βασιλὶς* ἢ *ἡ πρῶτη τῶν Ἰλιακῶν, ἢ καὶ αὐτὴς γὰρ τὸς 250000 ἡμεῖς ἀναγέγραπται, vixit sub Semiramide Affyriorum reginâ, qua*

• Ib. c. 188.

g) sup. p. 308.

h) Euf. Præp.
Evan. I. I.
p. 31. b.

qua

quæ ante Trojana tempora, aut circa illa fuisse traditur. Quod cum Herodoti chronologiâ bene convenit. Dejoce Medus ab Assyriis defecit, circa annos 500. post excidium Trojæ. In Eusebii Canone, ad annum æræ Assyriorum 625, a) *Bel-ochi* (18 Assyriorum regis) filia *Atossa*, quæ & *Semiramis*, regnavit cum patre annos 12. Photius b) *Cononem* reprehendit, quod εσα οι άλλοι περι Ατρώσσης b) Mem. 186. Λαυρεῖς ἀναγράψαι τὰ εἰς Σεμίραμιν ἀναφέρει, Quæ Narrat. 9. cunq̄ue alii de *Atossâ* Assyriâ scripserunt, ille ad *Semiramidem* referat. *Atossam* satis distinguit à *Semiramide*. Neque est hæc alia, quàm quæ diu antea (juxta *Ctesiam*) *Nino* successisse dicitur. Una *Heroina*, pro sententiarum diversitate (quod *Eusebio* familiare) diversa tempora obtinet; hîc *Herodoti* sententiam spectat; illic *Ctesia*.

Herodoto *Dionysius Halicarnassæus* favere videtur; cui c) c) L. I. p. 2. Ἀρχὴ εἰς τὰς Μυθικὰς ἀναγομένη χρόνος. *Assyriorum imperium ad fabulosa tempora productum* dicitur. Sanè *Trojana tempora* Mythicorum celeberrima sunt. *Ctesias χρόνον* "Ἀθῆλων" attingit, & *Assyriorum* initia ultra omnia Græcorum tempora longè protrudit. d) Τὰ Ἀσσυρίων πολλοῖς ἔπει περὶ βύτητος τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ὧν κτησίας λέγει, Ex iis quæ *Ctesias* tradit, res *Assyriorum* multis annis vetustiores sunt, quàm res Græcæ. d) Clem. Alex. Strom. I. p. 320. d.

Hæc de *Assyriorum Regno* *Herodotus*; hæc *Ctesias*; longo intervallo inter se dissidentes. Ex utriusque sententiâ, post *Assyrios* regnabant *Medi*; post *Medos*, *Persæ*. Neque ante *Primum Cyri annum*, occurrit certum chronologiæ fundamentum. Initio *Persarum* innititur *Medorum* finis; sicut initiis *Medorum*, finis *Assyriorum*. Cæterùm in *Medorum* serie non minùs ab *Herodoto* discedit *Ctesias*, quàm in *Assyriorum*.

Medorum Reges.

Herodotus *Medorum* historiam breviter & dilucidè narrat. Dicit, illos 1 ab *Assyriis* (qui imperassent *Asiæ* annos 520) 1 L. I. c. 95, defecisse; & *Dejoce*m (novi Regni auctorem) *Ecbatana* condidisse; regnumque usque ad 2 *Halym* fluvium prolatasse. Di- 2 c. 72. cit, 3 *Phraortem* ejus filium *Persas* subegisse, & ab *Assyriis* vi- 3 c. 102. ctum fuisse: 4 *Cyaxarem* autem nepotem *Ninum* expugnasse 4 c. 103.

5 c. 106.
6 c. 16.
7 c. 107.

& *Affyrios* subegisse, 5 exceptâ *Babylonicâ* portione; & bellum sexennale cum 6 *Lydiâ* gessisse. Denique 7 *Affyagem* pronepote[m], à *Cyro* debellatum, imperio finem dedisse; cum stetit annos 150.

Astyages à *Cyro* exutus est anno primo Olympiadis LV, qui est annus Nabonassari 188. Deme annos CL, habes *Dejocis* initium, anno Nabon. 39, qui est Per. Jul. 4005. Deme annos DXX, habes annum Per. Jul. 3485. Veruntamen cautè statueda sunt *Affyriorum* initia. Medi (juxta a) Herodotum) aliquandiu vixerunt *αυτονομιοι*, priusquàm *Dejoces* tyrannidem invasit: Cum τῆς αὐτονομίας tempus indefinitum sit; neque certò definiri possit *Affyriorum* epocha.

a) c. 95.

Præfat. p. 5.

Appianus Alexandrinus iisdem calculis usus est. Ἀσσυρίων τε, καὶ Μηδῶν, καὶ Περσῶν, τριῶν τῶν ἢ μεγίστων ἡγεμονιῶν εἰς Ἀλέξανδρον ἢ Φιλίππου συνηθευμένων, ἔτ' ἀν' ὁ χρόνος ἐφίκοιτο τῶν ἀποσιῶν ἐτῶν, *Affyriorum, Medorum, & Persarum, trium maximorum Imperiorum, tempora simul congesta, usque ad Alexandrum Philippi filium, non annos quidem nongentos attingunt.* *Affyriorum* sunt anni 520; *Medorum* 150; *Persarum* 230, à 1 Olymp. LV, ad 2 Olymp. CXII, quo *Darius* ab *Alexandro* victus est, *Appianus* exclusivè numerâsse videtur.

b) L. 1. p. 2.

b) *Dionysius* etiam *Halicarnassensis* hanc Herodoti chronologiam sequutus est. Ἡ μὲν Ἀσσυρίων δόχη παλαιὰ τις ἔσται, καὶ εἰς τὰς Μυθικὰς ἀναγομένη χρόνος, ὀλίγα ἔτι ἐκράτησα τῆς Ἀσίας μέγας. ἢ ἢ Μηδικὴ καθεστῶσα τῆς Ἀσσυρίων, καὶ μείζονα δυναστία παρὰ Βαβυλωνίαν, χρόνον ἔτι πολὺν κατέχευε, ἀλλ' ὅταν τῆς πέμπτης καλεῖται ἡμερᾶς, *Affyriorum imperium, quod antiquum fuit & ad tempora fabulosa productum, non magnam Asia partem obtinuit: Medicum autem, cum illud Affyriorum sustulisset, & majore potentia auctum esset, non longo tempore duravit, sed Quartâ a generatione eversum est.*

c) Antiq. l. 10.
c. 3.

c) *Josephus* etiam his *Medorum* initiis assentiri videtur. De *Merodachi* *Babyloniorum* Regis temporibus agens, Ἐν τῆσδε αἰτ, τῷ χρόνῳ σιωπῆσθαι τῆς Ἀσσυρίων δόχῃσιν ἐπὶ Μηδῶν καταλυθῆναι, Eodem tempore contigit *Affyriorum imperium* à *Medis* dissolvi. Defectio *Dejocis* intelligenda est; quæ sub finem istius Regis contigit; quâ imminuta est *Affyriorum* potentia, non penitus dissoluta.

Hanc

Hanc *Medorum Regum* seriem, S. literis neutiquam repugnantem, in Canone nostro collocavimus. Neque hic omittendæ sunt aliæ *Medorum Regum* successiones, quas non immeritò rejicendas esse censuimus.

<i>Herodotus</i> , l. i. c. 101.	<i>Diodorus</i> , ex <i>Ctesia</i> l. 2. p. 84. b an.	<i>Eusebius</i> . N Euf an.	<i>Syncell.</i> p. 197. A. M. an.
	1. <i>Arbaces</i> 28	1198 <i>Arbaces</i> 28	4676 Ἀρβάκης 28
	2. <i>Madauces fil</i> 50	1226 <i>Sofarmus</i> 30	4704 Μανδαύκης 20
	3. <i>Sofarmus</i> 30	1256 <i>Med idus</i> 40	4724 Σώστρου 30
	4. <i>Art-icas</i> 50	1296 <i>Card-iceas</i> 13	4754 Ἀρτίνας 30
	5. <i>Arbianes</i> 22		
an.	6. <i>Art-eus</i> 40		
1. DEJOCES 53	7. <i>Art-gnes</i> 22	1309 <i>Dejoces</i> 54	4784 Δίοικης 54 (p. 212.)
2. PHRAORTES 22	8. <i>Art-ibarnas</i> 40 Sum. 282	1363 <i>Phraortes</i> 24	4838 Ἀφραότης 51
3. CYAXARES 40	9. <i>Astibares</i> 00	1387 <i>Cyaxares</i> 32	4889 Κυαξάρης 32
4. ASTYAGES 35 Sum. 150.	10. <i>Apandas, qui</i> & <i>Astyages</i> } 00	1419 <i>Astyages</i> 38	4921 Ἀστυάγης 38 (qui & <i>Darius</i>) p. 231.

Herodotus quatuor Reges recenset ; *Ctesias*, decem : quo pacto non solum *Medicæ* origines, sed etiam *Asyriacæ* altius assurgunt. *Eusebius* hic *Castorem* (qui a *Ninum* fecit *Sardanapali* *successorem*) deserit ; & neque *Ctesiam* sequitur, neque *Herodotum* ; sed ex utroque hybridem VIII Regum dynastiam componit, prioribus quatuor *Ctesia* Regibus subjungens quatuor *Herodotæos*. *Μανδαύκης* ibi malè vertitur *Med-idus* ; καὶ Ἀρτίνας, *Card-iceas*. Vanissimum hoc *Eusebii* commentum, post *Syncellum*, Chronologi recentiores amplexi sunt.

²)*Syncell.*
P. 205. d.

Ctesias ab *Herodoto* toto genere dissidet. Illius computatio, Regum multitudine turgescens, ἀπὸδία laborat. Dum enim ultimis duobus Regibus nulla assignantur regnandi tempora, quid certi statuendum est de *Arbaces* initio? Super conjecturas igitur jacienda sunt *Ctesianæ* Chronologiæ fundamenta. Epitomator

VIII 3

Tro-

Justin. 1. 1.

Trogi tradidit *Medos regnasse annis 350*. Si supponamus hoc ex fequentiâ Ctesiar dictum esse; ex isto numero, 68 anni postremis duobus Regibus debentur. Nam priorum octo sunt anni 282. His concessis: Primus *Cyri* annus, sive *Medorum* ultimus, est Per. Jul. 4154. Demptis 359, initium *Arbaces* Per. Jul. 3804. Demptis 1300, initium *Nini* anno Per. Jul. 2504. Nihil occurrit; quod ad Ctesiar calculos propius accedere videatur. Sed ad Reges; de quibus nihil est non dubium & controversum.

a) Syncell. ib.

Eorum primus est *Arbaces*, juxta Ctesiam: a) *Quidam autem tradiderunt Ninum obrinuisse Assyriorum imperium post Sardanapalum; ut & Castor in suo Canone. Exordium, inquit, chronographia à Nino duximus, & recitavimus singula usque ad Ninum qui suscepit regnum post Sardanapalum. Ctesias, Arbaces; Castor Ninum facit Sardanapali successorem.* b) *Alexander Polyhistor ineptè Nabopolassarum vocat Sardanapalum.*

b) lb. p. 110. b.

Qui Diodoro, Straboni; Athenæo, Agathia, *Arbaces*; Justino *Arbactus* dicitur: unde Orofius *Arbatus*; quem alii *Arbace* vocant. Velleio, *Pharnaces Medus Sardanapalum imperio vitæ privavit: abhinc (ante consulatum Vinicii) annos ferme 770. Is eos, anno Per. Jul. 4743. Detrahe 770: manet annus 3973. Qui Dejocis initium (an. 31) superat; Arbactis epochâ (an. 169) inferior.*

c) Diod. l. 2:
p. 81. d.

Arbaces ille c) Nini cives in pagos distribuit; Urbem solo equavit; multa argenti aurique talenta in Ecbatana Medorum regiam transtulit: & sic Assyriorum Imperium subversum fuit. Hac ex Ctesia Diodorus; Quæ quidem à veritate profus aliena sunt, & cum S. literis repugnantia. *Subversum* putant *Assyriorum Imperium* anno Per. Jul. 3804, qui est annus 34 Seculi XV. Quo tempore nulla erat adhuc, in Ebræorum historiâ, *Assyriaci* nominis memoria. Anno demum 68 XVI Seculi, primùm iis innoverunt *Assyriorum Reges*, qui deinceps nominatim celeberrimi sunt. Eorum regia *Ninus* tunc temporis florescebat. Nam post tempus Prophetæ Sacri, *Nabum, Sophonias*, alii, *Ninivitis* exitium prænunciant; *Ninum urbem à Pbræorte Medo tentatam; à Cyaxare demum captam*, docet Herodorus. Neque in *Ecbatana* tunc transferri potuerunt thesauri: *Urbs illa demum post annos ducentos, à Dejocè condita est.*

Syn.

Syncellus sibi, non aliis, satisfecit; cum Medos hos Ctesia Reges etiā Assyrios vocari voluit. a) Μήδων μὴ γὰρ ἔκτε Δαδοχίω δὴ Ἀρβάνη βασιλεύσαν. ἢ ἡ βασιλεία ἐξ Ἀσσυρίων ἐλέγχο, διὰ τὸ ὄρηδες, καὶ παλαιὸν τὸ δρχῆς καὶ τὸ τὸ χῶρας ὄνομα; καὶ Μήδων Δαδ τὸ ἔψιμον τὸ ἐξέσις καὶ τὸ χῶρα μὴδιαν λεγομένη, ἅ ἐκ Ἀρβὰς Medica progenies in regno successit: Regnum autem tam Assyriorum nuncupatum est, ob nobilitatem vetustatemque istius Imperii, ἔσ nomen regionis; quādam Medorum, ob nuperam potentiam: ἔσ ob regionem quae Media vocatur.

a) Syncell. p. 205. c. & Cedron. p. 108.

Sextus Medorum Rex Art-eus; sub quo circa annum 150 ante Cyrum (quo tempore coepit Dejoces) Ctesias narrat, b) Parsodam quendam Persam ad defectionem incitasse Cadusios; ἔσ partā victoriam, ab illis Regem factum esse; neque illos unquam ad obedientiam pristinam redactos esse. Hæc quidem non sunt istis dissimilia, quæ de Dejoce narraverat Herodotus. Tempus convenit; uterque Medos (Cadusii enim gens Medorum ad Euxinum) ad libertatem erigit: uterque vincit; & à Medis Rex factus est. Παρσῶνδας vocatur à * Nic. Damascens.

b) Diod. Sic. P. 84 c.

Octavus Medorum Rex est Art-ibarnas: Vox ε) Art, in lingua Persica Magnum; vel Heroa significat; & ceu additamentum honorificum nominibus Persicis præponi solet. Ctesias vocem ad Medos transtulit. Huic Regi d) Bellum fuit cum Zarina Sacarum Regina. Sin Rex hic sit dubiæ fidei; etiam Regina; quæ Ζααρναία, † Nicolao.

* Excerpt. Val. p. 426.
c) Herodot. Helych.
d) Diod. p. 85.
† Excerpt. P. 436.
e) Euf. Pr. l. 9.

Nonus Astibares, e) Medorum Rex appellatur etiam ab Alexandro Polyhistoro, qui illum ad commilitium contra Hierosoly-ma à Nabocodonosoro invitatum scribit.

Postremum refert Medorum Regem Arandam, τὸ ἑστὸν τὸ ἑλ- λιώνων Ἀσυάγω καλέμενον. Τότε δὲ ἑστὸν Κύρος τὸ Πέρσης κα- τὰ πολέμησεν, μετὰ πεσεῖν τὴ βασιλείαν εἰς Πέρσης, quem Græci vocant Astyagem: Eo Cyri Persæ armis oppresso, imperium ad Persas devolutum est. Jam tandem immensa & instabilis Ctesia chronologia ad certum sistitur terminum. Primus Cyri annus ἐξέστη- γμα insigne est. Astyagem, Medorum Regem ultimum, à Cyro debellatum refert Herodotus; sed Cyaxaris filium. Diodorus Arandam, sive arandam, Astibare filium, Medorum Regem postre- tum, juxta Ctesiam, Astyagem vocari affirmat; ut Herodoti Rex ulti-

Diod. p. 85.

ultimus, ultimusque Ctesia, sint Rex idem à Cyro exutus, ex utriusque auctoris sententia. Similiter, ut Primus Medorum Rex, ex a) Diod. p. 84. amborum relatione esset *Nini* urbis everfor; Diodorus dicit a) 2. *Herodotum* tradidisse, *Cyaxarem* (qui quidem *Ninum* expugnavit) fuisse primum *Medorum Regem*: Cùm tamen ex ipso Herodoto constet, *Dejocem* primum fuisse, *Cyaxarem* penultimum. In Excerptis Ctesia apud Photium, quædam de *Astyigâ* (ita *Astygem* vocat) narrantur, ἕχ' οἷα Ἡρόδοτος: illum autem *Apandam* nominari, nemo dixit ante Diodorum.

Ob incertitudines tantas, Ctesianæ *Affyriorum Medorumque Regum* successiones ad scientiam Temporum parum conducere videntur. De *Affyris* dubium est, utrum editio *Castoris*, quam retinet *Eusebius*, an ista *Syncelli* auctior adhiberi debeat. Neutram verò ad calculos vocare licet, priusquam *Arbaci* (si modò is sit *Sardanapali* successor) statueretur Epochâ; quam nemo veterum, nedum recentiorum, adhuc stabilivit: non *Eusebius* quidem, aut *Syncellus*; cum *δίσσης* & fictitius sit eorum laterculus: non *Diodorus*, qui regibus aliis rotundos annorum numeros, aliis Herodotæos, aliis omnino nullos attribuit. Sed admittantur Epitomatoris anni CCCI; qui *Dejocis* initium antevertunt annis CC! Quid inde lucri faciemus præter annorum totidem *περὸς ἑξήμισιν*? Cum enim certissimum sit, *Affyriorum Reges* sedes suas, tam in urbe *Nino*, quàm *Babylone* tenuisse, post *Dejocis aetatem*; nihil interest *Medorum* tempora plus in anteriora protrudere. Actum est ilicet de *Arbaci*; actum de *Nini* epochâ.

Cùm verò inveterata hæc *Ctesia* doctrina altas in mentibus hominum nec facilè evellendas radices egerit: sit eâ de re suum cuique iudicium. Nobis quidem non tanti est *Regum Ctesiano-rum* series, ut illis locum in nostro Canone concedamus.

Æra Templi.

PARS prior duplicem habuit *Regum* successionem; altera hæc singulari; quæ tamen cum *Nabonassari ærâ* (maximè in *Nabuchodonosori Primi* temporibus) adeò concinnè quadrat; ut utraq; mutuò sanciat *chronologia*.

Templi

Templi Nabon.

- 272 12 Regnum Samariæ à Salmanassaro Assyriorum. Rege excisum est anno decimo Achazi, anno quarto Ezechia.
- 277 17 a) Regnavit Achaz in Hierosolymis annos XVI. a) II. Reg. 16.2. Eo mortuo, Ezechias regnabat solus, qui decem annis Patris consors fuerat. Hic b) in anno primo, quo regnavit solus, repurgavit Templum: celebravit Pascha; aliaque instituit, quæ in S. literis plenè traduntur. Porro c) Ezechias rebellavit contra regem Assyriorum, & non servivit ei. Ipse percussit Philistæos usque ad Gazam, & omnes terminos ejus à turre custodum usque ad civitatem munitam. Quod forsan post decessum Senacheribi factum. c) II Reg. 18.7 v.8.
- 280 20 Anno decimo quarto Ezechia Regis, Senacherib rex Assyriorum ascendit ad univasas Judæ urbes munitas, & cepit eas. v.13
- 287 27 Anno 21° Ezechia, fugæ in regno Babylonis successit Mardok - empadus, qui regnavit annos 12. Hujus regis initium duabus Lunæ eclipsibus confirmatur, apud d) Ptolemeum. Octo illius anni Ezechia contemporanei fuerunt. Ex synchronismo liquet hunc regem eundem esse, qui dicitur e) Merodak-bal-adan, filius Bal-adan, Rex Babylonis: qui misit literas & munera ad Ezechiam. f) Josepho ó Baládas dicitur; meminuit etiam g) Berofus tñ Baláda Babyloniorum. Regis: verum id nomen in Canone non legitur: neque constat, quo anno hæc legatio contigerit. Apud Babylonios, h) Merodoc idoli nomen fuit; ut & Baal, si-ve Bel; Adan, sive Adonis. h) Jer. 50.4
- 295 35 Cùm i) regnasset Ezechias annos 29, successit illi filius Manasses, qui regnavit annos 55. i) II Reg. 18.2. 21. 1.
- 320 60 Anno Manassis 26, post Mesefsi-Mordaci quadriennium, in Babylone contigit Interregni octennium; quo peracto, anno Manassis 34, Aasap-Adiv Regnum obtinet per an. 13. Rex hic Babylonis idem est cum Asar-Adone, Rege Assyriorum: De quo k) disseruimus.
- 68 328 k) Supr. p. 514;

X x x

An-

		Templi Nabon.	
	Anno <i>Manassis</i> 47, <i>Asar-adoni</i> successit <i>Saosduchinus</i> in utroque regno. De illo, nihil extat literis proditum.	341	81
II Reg. 21. 23	Anno <i>Manassis</i> 55, illi in regno Judæ successit filius <i>Amon</i> , qui regnavit annos duos incompletos. Hic domesticorum proditione domi occisus est: & <i>Jofias</i> ejus filius (puer octennis) Rex constituitur à populo.	349	89
	Anno <i>Josix</i> XII, <i>Chyniladani</i> successit <i>Saosdubino</i> : Horum nomina ab oblivione vindicantur Canon.	350	90
	Anno <i>Josix</i> XII, <i>Chyniladani</i> successit <i>Saosdubino</i> : Horum nomina ab oblivione vindicantur Canon.	361	101
a) Jer. 25. 3.	Anno XIII <i>Josix</i> Regis, a) <i>Jeremias</i> prophetare cepit.	362	102
(Seculum XVIII.)			
b) II Reg. 22. 3. 8. Ib. 23. 21. v. 29. 30.	b) Anno XVIIII <i>Josix</i> , Templum instauratum; Liber Regis inventus; & Festum Paschalis celebratum est.	367	107
33. 34.	Anno XXXI <i>Josix</i> , ascendit <i>Pharao Nechao</i> , Rex <i>Aegypti</i> , contra Regem <i>Affiriorum</i> ; & abiit in occursum ejus Rex <i>Jofias</i> , qui occisus est in <i>Mageddo</i> . Populus <i>Joabaz</i> , filium <i>Josix</i> , unxerunt in Regem: cum regnasset tribus mensibus, vinxit eum <i>Pharao Nechao</i> ; Regemque constituit <i>Eliakim</i> , filium <i>Josix</i> ; & vertit nomen ejus <i>Jehojakim</i> . <i>Joabaz</i> abductus, in <i>Agypto</i> dicuntur obiit.	380	120
e) Jer. 25. 1.	c) Annus quartus <i>Jehojakim</i> filii <i>Josix</i> , Regis <i>Juda</i> , fuit primus <i>Nabu-chodon-osori</i> Regis <i>Babylonis</i> ; qui in Canone <i>Nabo-pol-assarus</i> vocatur, <i>Chyniladani</i> successor. Eodem d) anno quarto <i>Jehojakim</i> Regis <i>Juda</i> , copia <i>Pharaonis</i> <i>Nechonis</i> , que fuerunt in <i>Carchemisho</i> ad <i>Euphratem</i> , percussæ sunt à <i>Nabuchodonosoro</i> Rege <i>Babylonis</i> .	383	123
d) Ib. 46. 2.			

Annus

Temp. Nabon.

387 127

Annus a) *Quintus Nabopolasari* Lunaris defectus caractere insignitus est. Is erat annus VIII *Jebojakimi*; quo b) *Nabuchodonosor Rex Babylonis ascendit contra eum, & vincivit eum catenis, ut abduceret eum Babylonem.* Sed datâ obliqui fide, Babylonius illum regno restituit. c) *Et Jebojakimi factus est ei servus annis tribus.* Ab hoc renovati regni exordio, d) *annum tertium Jebojakimi* numerat Daniel.

a) Prol. Syntax. l. 5. p. 125.
b) II Chron. 36. 6.
c) II. Reg. 24.
d) Dan. 1.

389 129

Anno septimo Nabopolassari, cœpit obsidio Tyri.

390 130

Annus octavus Nabopolassari (sive Nabochodonosori) erat XI, & ultimus e) *Jebojakimi*; qui postquam triennio servierat Regi Babylonis; averfus, rebellavit contra eum; & ab eo trucidatus est. f) *Et regnavit Joachin filius pro eo; qui Jechonias vocari solet.* g) *Regnavit ille in Ierusalem tribus mensibus (h) & decem diebus) & cepit eum Rex Babylonis, anno Regni sui octavo; & protulit inde omnes thesauros Domus Dei, & domus Regiæ; & transtulit 10000 in captivitatem, & Regem & matrem regis, & Principes, in Babylonem: & constituit Mattaniam patrum ejus pro eo, cuique imposuit nomen Zedekiam.*

e) II. Reg. 24. 18.
f) Ib. v. 7.
g) II. Reg. 24. v. 8.
h) II. Chron. 36. 9.)
v. 12.
13.
15.
17.

Hic Templi i) *Annus trecentessimus & nonagesimus* (ab Ezechiele impensè celebratus;) tres habuit Hierosolymorum Reges: miserè pereuntem; perpetuò captivum; & expilati Regni administratorem. Ab hac suâ deportatione, annorum passim numeros deducit Ezechiel. k) *annus, ait, XXI Captivitas nostræ est annus XIV post excidium Urbis, anno XI Zedechiæ.*

k) Ib. 40. 1.

398 138

Anno octavo Zedechiæ, l) *Rex Edom, rex Moab, rex Ammon, rex Tyri, & rex Sydonis ad Zedechiam nuncios miserunt; ut sollicitarent eum ad defectionem à Chaldæo: m) Reversusque Zedechias à rege Babylonis; qui n) adjuraverat eum per Deum.*

l) Jer. 27. 3.
m) II Reg. 24. ult.
n) II Chron. 36. 13.

Xxx 2

a) anno

		Temp. Nabon.
a) II Reg. 25.1 Jer. 52.4.	a) Anno IX regni Zedechie, decimâ die Mensis decimi, venit Nabuchodonosor (Magnus, Primi filius) rex Babylonis cum exercitu, & circumvallavit Hierosolymam.	399 139
b) Ib. 32. 1.	b) Anno X Zedechie Regis Iudæ, qui est XVIII Regis Nabuchodonosori (Patris, in Babylone adhuc regnantis.) fervebat obsidio. Insignis est hic Regum synchronismus.	400 140
c) II Reg. 25.2 Jer. 52.5.	c) Urbs obsessa est usque ad XI annum Regis Zedechie: & prevaluit fames. Quarti mensis die nonâ capta est Urbs: Zedechiam fugientem duxerunt in Reblatha: Rex Babylonis filios ejus, & principes Iudæ, ipso inspectante jugulari jussit; dein oculos Zedechie eruit; eumque vinculum compedibus abduxit in Babylonem; ubi incarceratus est usque ad diem mortis.	40 141
d) Ib. v.8. e) Jerem. ib.	Ejusdem anni d) Mensis Quinti die septimâ (qui est annus XIX Regis Babylonis in Jerusalem; & e) die decimâ) incendit Domum Domini; cum stetit annos integros CD.	
	Ab eodem anno incipiunt anni LXX Captivitatis Babylonicæ:	
	Primus Cyri annus, Babylone regnantis (quo soluta est Septuagenaria Judæorum captivitas) Chronologiæ Ebraicæ fundamentum est; eamque cum rebus Extraneis connectit.	210

Dejoces Rex.

PRÆter Assyrios & Babylonios (XVII hoc Seculo) in Asiâ regnabant etiã Lydi atque Medi; illorum quidem Regnum vetustum fuit; horum autem, recens. Namque anno 39 post conditum à Nabonassaro Babylonis regnum; dum Mardoc. empado successit Arkianus; dum in urbe Nino, ob cædem Sennacheribi, à filiis interempti, eorumque fugam, res Assyriorum intestinis turbis confusæ fuerunt; f) Primi ab Assyriis defecerunt Medi, & in libertatem se asseruerunt; & cum aliquandiu mansissent *δουρομοι*, Dejoces

f) Herod. l.1.
c.95.

joces in Regem electus est. Τῆς αὐτονομίας tempus intra 53 Dejocis annos facillè comprehendi potest. Rex hic a) *Ecbatana*, in Medorum Regum sedem, condidit; Urbemque mœniis splendidissimis ornavit. Ctesias urbem hanc à *Semiramide* exornatam; & *Arbacia* regiam fuisse comminiscitur.

Dejoces primùm b) *Solis Medis imperavit*: eorum gentes sunt *Busæ, Paretaceni, Struchates, Arizanti, Budii, Magi*: Postea, anno Nabon. 60 (qui est à Medorum epochà 22) Regnum novum per Armeniam & Cappadociam protulit, usque ad Halym fluvium: & ab illo tempore c) *Medi Asia dominati sunt omni, supra Halym fluvium, per an. 128 (excepto tempore, quo Scythæ dominati sunt)* donec Astyages à Cyro victus fuit. d) *Fluvius iste, qui fuit Medici Lydique Imperii terminus, ex Armeno monte per Cilicas profluens, ad dextram Maticnos, ad sinistram Phrygas; dein versus Boream tendens, illinc Syro Cappadoces, hinc Paphlagones interfuit.*

Anno Nabon. 92 Dejoci, in regno Medorum, successit ejus filius *Phraortes*. Sicut Pater regnum versùs Occidentem prolataverat; ita Filius, versùs Orientem: e) *Persis bellum intulit, eosque in Medorum potestatem redegit*: Dein alias *Asiæ gentes*: donec exercitum duxit contra *Assyrios* illos, qui, *Ninum* tenentes, quondam omnibus imperarunt, tunc autem soli relictii sunt, per auxiliarium gentium defectionem; alioquin per se bene habentes. Ab his victus, cum magnâ exercitûs parte interiiit, postquam regnasset annos 22. Quod Seculo proximo contigit.

Lydorum Reges.

Medis contermini sunt *Lydi*: apud quos, *Atyadis* in regno successerunt *Heraclida*; *Heraclidis, Mermnade*, paulò ante Medorum initia.

Atyadarum nomen ab *Aty* Rege, *Cotyis* filio, *Manis* nepote. f) *Primus in Maonia regnabat Manes, ex Jove & Tellure natus*; g) *Dionys. qui ex Callirboâ Oceani filia genuit Cotym: Hic ex Haliâ Tullii indigenæ filia suscepit Asiem (à quo g) Asia dicta est) & Acym (à quo g) posteri Atyadæ dicti) Atys ex Callithea Chora filia sustulit Lydum (à quo, in paternum regnum succedente, terra Lydia nominata est) & Tyrrenum, qui coloniam in Italiam deduxit. In Atyadis annu-*

a) Steph.
Αδραμ.

landus est a) Ἐρμων ὁ Λυδῶν βασιλεύς, *Hermion Lydorum Rex; a quo (secundum quosdam) Adramittium Mysia urbs ad Caicum: τὸ δ' Ἐρμων Λυδοὶ ἀδραμῶν καλεῖσι, Φρυγῆσι, Hermion enim Lydis & Phrygiis vocatur Adramys.* In eorum etiam numero fuit.

b) Athen.
Deipn. l. 10.
p. 415. c.

καμῆλης, sive *Camblitas* rabioſa voracitatis; b) *Xanthus* (in *Lydiacis*), refert, *Cambletem Lydorum regem fuisse edacem, bibacem, gulosum; eumque noctu uxorem suam in frusta scissam vorasse: deinde crastino mane reperta conjugis manu, que ad ejus os haberat, re in vulgus sparsa, seipsum jugulasse: c) Ipse se veneficiis appetitum credens, in foro confertissimo stans siccato gladio, Jupiter, inquit, si mea sponte id facinus feci, ipse mei sceleris dem pœnas: sin veneficiis appetitus, in veneficos recidat pœna. His dictis, in conspectu omnium semet interfecit: aliis, ut belluonem, ridentibus; aliis, ut mentis non compotem, miserantibus. Suspiciabantur autem Jardanum, ob inimicitias, quas cum *Camblita* exercebat, maleficii auctorem fuisse.*

c) Nic. Damasc.
Excerpt.
Valef. p. 445.

d) Apollodor.

l. 2. p. 135.

e) Diod. Sic.

l. 4. p. 165. c.

f) Ibid.

Apoll. l. 2.

p. 151.

d) *Jardani filia fuit Omphale, Lydorum Regina; cui Tmolus conjux moriens regnum reliquit. Huic Hercules (ob eadem Iphiti, ex oraculo, venditus) in triennium serviebat. e) Erat Herculi (ἕρτ' τ' ὀφθαλμῶν καὶ γῶν) tempore servitutis, natus Cleolus ex ancilla Jardani. f) Omphale Herculis virtutem admirata, illum in libertatem vindicatum, thori consortem fecit, & Lamon ex eo natus est; qui Apollodoro Agelaus dicitur. Εξ Ὀμφαλῆς ἡ Ἀγέλαος, ὁ γὲν ἔστι τὸ Κερίστου ἡ δ' Ἰφίτη, Herculi natus est ex Omphale Agelaus; unde & Cræsi genus. Ipsi enim *Mermnade* quoque fuerunt *Heraclidæ*: *Atyadis* autem successerunt g) *Heraclidæ*, ex ancilla *Jardani* & *Hercule* geniti, regnum ex Oraculo adepti. Hiorum primus fuit *Argon*, *Alcei* filius, *Cleolai* nepos, h) anno Per. Jul. 3491: Regnarunt annos DV. per generationes XXII. Quatuor posteriorum Regum nomina habet Eusebius: Regnabat i) *Ardysus* annos 36; *Alyattes*, 14; *Moles*, 12; *Candaules*, 17. Non erat autem *Lydorum Rex primus Ardysus*; sed ex *Heraclidis*, XIX. De annis 505, colliguntur tantum 79. Quippe Eusebius *Lydorum* regum seriem à k) *Primâ Olympiade* deduxit.*

g) Herod. l. 1.
c. 7.

h) supr. p. 530.

i) Chron.

n. 1239.

k) supr. p. 490.

l) Athen.
Deipn. l. 12.
p. 515. d.

In *Heraclidarum* numero (quorum desiderantur nomina) fuerunt forsan *Andramyrs* & *Alcimus*. l) *Xanthus* (*Lydiacorum* lib. 2.) ait, *Andramyrtyn Lydorum Regem faminas primum castravisse; illisq; eunuchorum loco, usum fuisse.* Suidas ad *Gygem* rem transfert:

fert : a) *Xanthus*, ait, *Candaule filius, Lydus ex Sardibus, historicus fuit, quo tempore Sardes captae sunt* (ab b) *Jonibus & Atheniensibus, regnante Dario*) *Scriptis Lydiacorum lib. 4. in 2 narrat quomodo Gyges Lydorum Rex, primus γυναικας ἐνεχρατον, ὅπως ἀνδρας ἔχρατον ἀνδραῖς νεαῖς ἔχρατον, feminas castravit, ut iis etate semper florentibus uteretur.* c) *Idem Xanthus refert Alimum quendam in ea regione regnasse, virum religiosissimum & mansuetissimum; quo regnante quilibet in pace, & divitiis secure vixit. Qua de causa, anno regni ejus septimo, tota Lydorum gens vota fecit, ut ad Lydorum bonum totidem anni Alcimo adderentur. Neque desuit eventus; & gens ista in multa felicitate vixit.* d) *Xanthus (lib. 4. Lydiacorum) refert, Ascalum Hymensi filium, Tantali fratrem, sub Aciamo Lydorum Rege, exercitum in Syriam duxisse; & virginis cujusdam amore captum, urbem condidisse; quam ex suo nomine Ascalonem vocavit.*

e) *Meles (sive is Heraclidarum penultimus; sive) ὁ ἄλλος ἔσσιλλος Σαρόδιον prior Rex Sardinum, cui Leo ex pellice (partu prodigioso) genitus fuerat, ex Telmissensis oraculi responso didicit, Sardes inexpugnabiles fore, quacunque murorum parte Leo iste circumduceretur: Meles itaque per ceteram murorum partem, quacunque arx oppugnari poterat, Leonem circumtulit: per eam autem partem, que ad Imolum vergit, tanquam precisam & inexpugnabilem, Leonem ducere praetermisit. Ab hac parte urbs demum a Cyro capta est. Meles autem tyranni de expulsi est: a f) Moxo Lydo.*

Heraclidarum itaque primus, apud Lydos, fuit Argon; ultimus Candaules; Mermaidarum primus, Gyges; postremus, Croesus. A Candaule ad Gygem regnum hoc modo devolutum est. g) Candaules uxorem, propter formae pulchritudinem, deperibat, predicare omnibus solebat; non contentus voluptatum suarum tacita conscientia, nisi etiam matrimonii reticenda publicaret: prorsus quasi silentium dammum pulchritudinis esset. At postremum, ut affirmationi sua fidem faceret, nudam sodali suo Gygi ostendit. Quo facto, & amicum, in adulterium uxoris sollicitatum, hostem sibi fecit; & uxorem, veluti tradito alii amore, a se alienavit. Namque brevi post tempore cades Candaule nuptiarum premium fuit; & uxor, mariti sanguine dotata, Regnum viri & separiter adultero tradidit. h) Gyges in regno ex oraculo Delphico confirmatus fuit: sed praedixit Py-

a) Suid. in Zard.
(b) Herodot. 1. 5. c. 100.)

c) Suid. ibid.

d) Steph. in Ascal.

e) Herod. 1. 7. c. 84.

f) Nic. Damasc. in excerptis Vale-
sij, p. 442.

g) Suid. in Moxo

h) Justin. 1. 1. c. 7.
Herod. 2. 8.

h) Herod. 1. 2. c. 13.

a) Jovinian.
l. 1. p. 500.

thia, Heraclidarum ultionem in Gygis atnepotem venturam esse.
De hâc cæde, S. a) Hieronymus: *Justam causam regis occidendi putavit uxor, quam maritus nudam amico suo, & ignorantem monstraverat. Neque aliter Agathias:*

b) Epigram.
Græc. l. 3. c. 7.

b) *Κανδαύλης τῶδε σῆμα: Δίκη δὲ ἐμὸν οἶτον ἰδῆσαι,
οὐδὲν ἀλιτρεῖν ἢ ᾧ ἔρκοιτο ἐφῆ, &c.*

c) De Repub.
l. 2. p. 502.
d) De Offic.
l. 3. p. 392.
e) Plin. l. 35.
c. 8.

Candaulis hoc sepulchrum: Justitia verò, meam mortem videns, dixit uxorem non injuste egisse. De fabuloso Gygis annulo, c) Plauto; & ex illo, d) Cicero.

f) Herod. l. 1.
c. 15.

Memoratu dignum est Pingendi artem priscis hisce temporibus in pretio fuisse. e) *In confesso est Bularchi pictoris tabulam, in quâ erat Magnetum praelium, à Candaule rege Lydiæ (Heraclidarum novissimo, qui & Myrsilus vocitatus est) repensam auro. Tanta jam dignatio Picturæ erat. Id circa ætatem Romuli acciderit necesse est: Duo enim de vicecimâ Olympiade interit Candaules; aut (ut quidam tradunt) eodem anno, quo Romulus: Nisi fallor, manifestâ jam tum claritate artis, atque absolute: quod si recipi necesse, simul apparet multò vetustiora principia esse; &c. Annus primus XVIII Olympiadis est an. Nab. 40. Regnabant Mermnada annos 170; f) Gyges, 38; Ardys, 49; Sadyattes, 12; Alyattes, 57; Cræsus, 14, usque ad Sardes à Cyro captas, an. 1. Olymp. LVIII; qui est annus Nabon. 200. Deme 170: habes an. Nabon. 30; quo regnare cœpit Gyges. Differentia est decenni.*

Ibid. c. 14.

GYGES, regno potitus primus Barbarorum (post Midam Phrygiæ regem) Delphos misit donaria, cum argentea plurima, tum aureas sex pateras pondo talentorum XXX; quæ in thesauro Corinthiurum (vel Cypseli potius) collocata fuerunt. Civitates enim Græcæ in Apollinis Delphici templo donaria sua separatim condebant. Thesauri Sicyoniorum; Siphniorum (qui aurifodinarum decimam Apollini obtulerunt) Thebanorum; Atheniensium (ob victoriam Marathoniam) Potidæatarum, in Thraciâ; & Syracusanorum à g) Paufaniâ memorantur. h) Captis Vejis, ex decimâ prædæ constatus, crater aureus Delphos missus, in Romanorum & Massiliensium in Caucaë repositus fuit. Neque aliter Olympiz, i) in alti est crepido topheæ, super quâ sunt Thesauri (quales Græci Delphico,

g) In Phocicis,
p. 628.

h) Appiani excerpt. Valesii,
p. 546.

i) Paulan. Eliac. 2. p. 378.

phico Apollini construxerunt) Sicyoniorum, Syracusanorum, Epidauriorum; edificarunt etiam Sybarita thesaurum suum; & Cyrenæi, Scelinuntii, Metapontini, Megarenses & Gelenses. Polemo apud a) Athenarum) hos thesauros vocat *ναὸς*, *adiculas*. In O- a) L. IX. *λυμπιά*, ait, *ναὸς Μεταποντιῶν*; in quo argentea phiala 132; p. 479 f. *ναὸς Βυζαντιῶν*, &c. Sublatis demum donariis, b) Inscriptio- b) Strab. l. 9. *nes in thesauris manebant incolumes; quibus dedicatores indicantur* p. 421. *Gyges, Cræsus, Sybarita, Spineta, alii.*

Porro c) Gyges Rex Mileto & Smyrne arma intulit; & ex- c) Herod. l. 1. *pugnavit Colophorem urbem: Veruntamen d) illius permisso Aby-* c. 14. *cus à Miletiis condita est. Regnavit annos 38.* d) Strab. l. 13. p. 590.

e) ARDYS, ejus filius successit ei. Hic vi cepit Prienen ur- e) Herod. l. 1. *bem Jonicam; & Miletum invasit. Illo regnante, Cimmerici, à Scy-* c. 15. *this sedibus suis ejecti, & Asiam ingressi, Sardeis ceperunt præter Ar-* *cem.*

Migrationis causas alibi narrat Herodotus. f) Fertur, ait, f) Herod. l. 4. *Scythas, qui Asiam incolunt, quum à Massagetis bello vexarentur,* c. 11. *transmisso Araxe, in Cimmericiam abiisse. Illa enim regio, quam nunc Scythæ incolunt, fertur olim Cimmericorum fuisse. Scythis autem Cim-* *merios invadentibus, Regum Populique sententiæ diversæ fuerunt: Po-* *pulus sine prelio demigrandum; Reges, pro regione dimicandum cen-* *suerunt: dissentientes inter se pugnarunt. Qui ceciderunt, sepulti* *sunt ad Tyrem flumen, ubi eorum sepulcrum adhuc conspicitur. Sic* *Cimmericorum populus è regione migravit; quam desertam occuparunt* *Scythæ. Extant adhuc in Scythiâ Cimmerici muri, Cimmericia por-* *toria; Regio appellatur Cimmericia, & Bosphorus Cimmericus. Cimme-* *rici autem, fugientes Scythas, in Asiam venerunt, & Chersonesum condi-* *derunt (ubi nunc Sinope, urbs Græca, sita est) iter semper secundum* *Mare tenentes. Inde g) Ligdamis, Cimmericorum dux, usque ad* g) Strab. l. 1. *Lydiam & Ioniam progressus est; ac Sardeis cepit: perit in Ciliciâ,* p. 61. c. & l. 14. *unâ h) cum exercitu, ut cecinit i) Callimachus: postquam k)* p. 618. a. *Diana Epbesina Templum incendisset. Cæteroqui hæc l) Cimme-* h) Hymn. in *riorum expeditio in Ioniam, non fuit subversio urbium, sed deprada-* Dianam. *tio per incursonem. Strabo hanc eorum excursionem m) ad Ho-* i) Hefych. in *meri atatem, aut paulò ante, retulit. Alyattes, Ardyis nepos, illos* *Λυγδαμ. k) Herod. l. 6. tandem ex Asiâ pepulit, Seculo proximo.* l) Lib. 13. m) 149. b.

Yyy

ΔΩΔΕ-

ΔΩΔΕΚΑΡΧΙΑ Ἰαῦτης.

Usque in hoc Seculum commoratus est in Ægypto Sabacon Æthiops; a) qui quum regnasset ibi annos 50, ultro abiit; somnio monitus. Post illius decessum, Ægyptus rursus inter Regulos dispersita est; quorum numerus ab Herodoto definitur. b) Ægyptii, libertatem adepti, Reges XII constituerunt. Nam sine Rege nullo temporis momento vivere poterant. Illi omnem Ægyptum in XII partes dividerunt, & (ἑπταμίας ποιησάμενοι) iunctis inter se affinitatibus, amicè regnarunt aliquandiu. Ex illo, Diodorus: c) Οἱ μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων δώδεκα, (Ἰωσεδεσσάωντες ἐν Μέμφι, ἀνεδύξαν ἑαυτὰς βασιλεῖς XII) præcipui Præsidium (Νομάρχας d) alibi vocat.) Concilium Memphi habentes, scipsos Reges creant. Ante Sabaconis invasionem, Milites Inferioris Ægypti, nomos iure hereditario obtinentes, Monarchiam detrectarunt, & in diversis partibus diversa Dominia constituerunt; quæ ab Æthiopicis dissipata sunt: Illis cedentibus, renovati sunt Regulorum istorum principatus; qui tamen non erant diuturni. Primum externâ vi oppressi sunt; dein domesticâ; & Ægyptus tandem omnis sub unius imperii iterum redacta est.

Ex XII istis Regulis quorundam nomina conservantur: duo quidem Æthiopicâ clade superstites. Alter e) *Anysis cæcus*, qui sub adventum Sabaconis, in palustria fugerat, ex Elbo insula jam rediit iterumque regnavit. Alter f) *Psammitichus* Nechi filius, qui Sabaconem fugerat in Syriam, & ab Ægyptiis, qui sunt nomi *Saitani*, reditus est. Memoratur etiam g) *Tementes* Rex Ægypti, quem *Psammitichus* sustulit: qui *Ammonis Oraculum* de regno consulit. His annumerari potest h) *Sethon*, *Vulcani Sacerdos*, qui post *Anysin* regnabat (vel potius, cum illo) in Arabicis Inferioris Ægypti partibus (Reges autem à *Sacerdotibus* eligi, usitatum erat.) Hujus regis *Murem manu tenentis* statuam vidit Herodotus: quod Rex hic, in urbe i) *Peluso* à *Senacharibo Assyriorum* rege obfessus, ope *Murium* liberatus esset.

Cum *Pietatem* svadeat ista Regis imago, mysterium aliquod præ se ferre videtur. k) Ægyptii Ἀφαιμὸν δηλῶντες μὲν ζω-
λαφῶσι, ἐπιθῶ πάντα, ἐοδίων μιανὴν καὶ ἀχρηστῶν, *Destruentem*
1821.

a) Herodot. I. 2. c. 137.
b) Ib. c. 147.

c) Diod. I. 1. p. 41. d.
d) p. 35. a.

e) Herod. I. 2. c. 137.
f) Ib. c. 152.

g) Polyzn. Stratag. I. 7. 5.

h) Herod. Ib. c. 141.

i) supr. p. 513.

k) Hor. Apol. I. 1. c. 47.

significantes Murem pingunt; quia omnia consumens inquinat & deperdit. Similem ob causam religione tenebantur Phryges (Apud

a) Clementem Alexandrinum) Polemo refert, incolae Troadis a) *μυρμαίνας* indigenas (quos *σμίμυρας* vocant) colere, quòd arcuum hostilium nervos corrossissent. Et Apollinem ab his Sminthiam nuncupari.

b) Strabo (ex Callino & Heraclide Pontico) rem aliter narrat. Erat autem c) *Mus sub pede Apollinis*.

b) Strab. l. 13.

p. 604. c.

c) lb. p. 613, b.

Quinque Palestinæ principes, cum Arcâ Dei, remiserunt (ex hariolorum sententiâ, cum totidem mariscis aureis d) *Quinque Mures aureos*, tanquam *culpatorium*, vel *expiationis oblationem*.

d) I. Sam. 6, 4.

Et Esaias, inter lustrationes idololatricas, *Muris* esum increpat.

e) *Sanctificantes & lustrantes se in medio hortorum post unum* (id est, ponè templum f) *Dei, quem summum maximumque venerant*

e) Esai. 66 17.

f) M. crob. Sa-

tural. l. 1. c. 23

est *UNUM*) *concedentes carnem suillam, & abominationem, & Murem*. Eius *muris* cum *suilla* carne conjungitur: utrumque animal *immundum*, & * *Lege vetitum*; utrumque tamen in Oriente inter Februa: de *Mure*, hinc constat; de *Suis* esu apud Ægyptios, ex Herodoto, † diximus. Februatio ista etiam in Occidente: *Suoventurilia* in columnâ Trajani descripta sunt.

* Levit. 11. 29.

† supr. p. 213.

Jamblicus Syrus (in amoribus Rhodanis & Sinonidis) apud

* Photium, *Magie species recenset; Locustarum, Leonum, & Murium*, *καὶ Μυρμαίνων*, * Cod. XCIV. *ἐξ ἧ καλεῖσθαι καὶ τὰ μυστήρια ἀπὸ τῶν μυρμ. πρώτῳ γὰρ εἶναι τῆν* p. 822.

τῶν μυρμ. μαρμαίνων, & *Murium*; unde *Mysteria* dicuntur, cum *Murium* *magia sit prima*, &c. Plutarchus autem animalculum hoc Magis invisum esse docet, tam *Symphiac* l. 4. c. 5. quàm in comment. *ἄξι Φθὼν καὶ μίσης*. Et † *Soricum* *occentu auspicia*

† Plin. l. 9.

c. 57.

g) l. 30. c. 3.

divini, *Annales* referunt. Immo Magi g) *animalium cuncto-*

rum Talpas maximè mirantur: nullis eque credunt extis: nullum religionis capaciùs judicant animal. Utcunque superstitionem istam serò durasse innuit Philastrius Brixienfis, *Murositæ*, ait, sunt *quidam nomine, qui sorices colunt*. Hæc, olim arcana, hodie obscura sunt. Revertamur itaque.

h) *Cum XII illi Reges per annos quindecim imperassent Ægypto* (ortis jurgis turbisque civilibus) *summa rerum ad unum devoluta est*. Has Regulorum discordias respicit Esaias Propheta i) *Committam Ægyptios cum Ægyptiis, ut quisque pugnet in fratrem suum,*

h) Diod. 1.

p. 42. d.

i) Esai. 19. 2.

γγ 2 *suum,*

suum, & quisque in amicum suum; Civitas in Civitatem, Regnum in Regnum. Νομὸς Ἰπὶ Νομὸν, bene verterunt LXX, *Nomus in Nomum*: Sed malè in excusis, diverso accentu, νόμος Ἰπὶ νόμον, *Lex in Legem*. Nomarchæ, Reges: Reges illi, quasi Nomarchæ.

Psammitichus Rex.

REX hic inter Ægypti præcipuos numerandus est; qui patriam à tyrannide liberavit, & Monarchiam restituit.

a) Herod., l. 2.
c. 147.
b) c. 151.

a) *Responsum erat ab Oraculo, Illum totius Ægypti regno potiturum, qui in Vulcani templo arcam phialam libaret.* b) *Cum quodam tempore Reges XII sacrificassent, Pontifex eis, aberrans numero, XI phialas porrexit. Ibi Psammitichus, qui stabat eorum postremus, phialam non habens, arcam galeam sibi detractam libavit: neque id tum dolo malo factum. Ceteri tamen illum maximam suæ potentie parte exutum, in palustria relegarunt.*

c) c. 152.

c) *Ille consulto Latonæ oraculo, responsum accepit, ὡς τὸς ἡξὶ ἀπὸ θαλάσσης, χαλκίῳ ἀνδρῶν Ἰπὶ Φαρέων, Ullionem ei asfuturam è Mari, viris aneis apparentibus. Non longo post tempore, predatores quidam Iones & Cares, ere armati, in terram exiunt: Psammiticho nuncius affertur, Viros aneos è mari egressos campestris populari. Ille agnoscens Oraculum, cum Ionibus & Caribus amicitiam fecit, iisque, ut secum maneant, magnis pollicitationibus persuasit. Ita deinum cum auxiliariis, iisque Ægyptiis qui ei favebant, Reges sustulit.*

d) Polyæn.
Stratag. l. 7.
S. 3.

d) *Cum respondisset deus Ammon Temenbi Regi oraculum de Regno consulenti, Φυλάξασθε τὰς ἀλεκτεύνας, Caveret à gallis; Psammitichus, Pigrete Care familiariter utens, ab eo cognovit, Cares prius cristas galeis imposuisse. Hinc in electam Oraculi mente, magnam Carum multitudine duxit.*

e) Diod., l. 3.
p. 42. b.

Sed missis oraculis; e) *Psammitichus Saites, unus ex XII Regibus, oram maritimam potitus, Phœnicibus Græcisque negotiatoribus mercium copiam fecit; unde ille & magnas opes collegit, & Exterorum amicitiam comparavit. Reges ceteri invidia impulsæ, bellum illi intulerunt. Psammitichus milites ex Arabia, Caria, & Jonia conduxit; & ad urbem Mememphim, collata acie, victor evasit: Regum*

alii ceciderunt; alii in Libyam fugerunt: Psammitichus toto Regno potitus est.

In Æthiopiam etiam non pauci se contulerunt. Est enim ibi (ut a) Aristocreon tradit) Libya latere, à Meroë dierum 12 itinere, Esar, Ægyptiorum oppidum: qui Psammeticum fugerint, in eo produntur annis trecentis habitasse. Bion autem Sapon vocat, quod ille Esar, & ipso nomine Advenas ait significari. Iisdem in locis est b) Tenesis regio; quam Ægyptii habent, qui Psammitichum fugerint: Vocantur Sebrita, id est, Advena. Reginam habent, sub qua est Meroë. Neque diversa est illa c) Supra Meroen insula, quam incolunt Ægyptiorum exules, qui desciverunt à Psammiticho. Vocantur Sabrita, id est, advena. Reginam habent; regi Meroes parent. Sed redeamus in Ægyptum.

Psammitichus Caribus & Jonibus, de se bene meritis, d) fundos dedit ad utrumque Nili latus, prope mare, infra urbem Bubastin, ad ostium Pelusiacam. Locus Castra vocabatur. Manebant adhuc (ait Herodotus) navalium & domorum rudera. Nam Rex Amasis illos Memphin transfulerat, in sui satellitium contra Ægyptios: Et e) ab illis pars Memphidis Caro-Memphita dicta est.

Ἡρώτι ἔτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατὰ κίθησον, Hi prius habitabant in Ægypto eorum qui essent lingua diversa. Illis traditi sunt pueri Ægyptii Græca lingua imbuendi; à quibus, Græcam linguam edoctis, orandi sunt ii, qui in Ægypto nunc sunt interpretes. His in Ægypto habitantibus, & cum Græcis commercium habentibus, Nos (ait f) Herodotus) res Ægypti à Psammitichi tempore, ab deinceps Ἰστιάμεθα ἀρεκέως certo cognoscimus. Quod ad illius auctoritatem non parum facit. Vetustiora enim ex g) Sacerdotum fide tradidit.

Postea, * Psammiticho regnante, quo tempore Cyaxares erat Rex Medorum (regnare cepit ille Olymp. XXXVI, circa finem Psammitichi) Milesii cum 30 navibus in Bolbiticum ostium appulerunt; ibique τὸ Μιλησίων τεῖχος Milesiorum Murum condiderunt.

Psammitichus autem ad hunc modum rerum summam adeptus, urbem Saim, Minervæ templo celebrem, Regiam suam & Ægypti Metropolim constituit. Ille h) pueros summo cum silentio alendos curavit, ut de Gentium vetustate cognosceret. Hic

Yyy 3

a) Nili

a) Plin. l. 6. c. 30.

b) Strab. l. 16. p. 77c. d.

c) Strab. l. 16. p. 786. b.

d) Herodot. c. 154.

e) Polyan. l. 4. Herod. l. 16.

f) Ibid.

g) Iupr. p. 49.

* Strab. l. 17. p. 802. d.

h) Herod. l. 2. c. 2. & Iupr. p. 483.

a) Ib. c. 28. &
Athen. 1.8.

p. 345. e.

b) Plut. Iside,

p. 333. b.

c) *supr.* p. 515.

d) Herodot.

c. 157.

a) Nili fontes explorare voluit. b) Eudoxus tradidit, Planimitchum cœpisse Vinum bibere, cum reges, quatenus Sacerdotes, neque bibissent ante, neque Diis libassent vinum.

Asar-haddon Rex Babylonis (per c) Tarthanem ducem suum) Azotum urbem non ita pridem à Judæis eripuerat. Urbs illa Ægypto imminabat: d) *Ps. immitichus igitur Azotum, magnam Syriæ urbem, obsidebat annos XXIX, oppugnavitque eam, donec expugnavit. Hæc urbs omnium, quas novimus, diutissimam obsidionem sustinuit. Neque suppetias ei attulit Sarsdouchinus Rex Babylonis, qui post Asaradonem regnavit annos 20; neque Chindadanus, ejus successor. Durabat autem Obsidio in Seculum proximum.*

Migremus interim in Græciam.

Bellum Messeniacum.

Circa initium hujus Seculi, exarsit in Peloponneso bellum inter necinum, quod Lacedæmonii Messeniis finitimis & consanguineis intulerunt; cujus semina e) *suprà* narrata sunt. Jam vero anno Attico 840, f) *anno secundo Olympiadis IX: quâ Xenodochus Messenius stadium vicit, qui (juxta Pausania calculos) est annus Quintus Æsimedis Decennialis archontis apud Athenienses; regnantibus apud Lacedæmonios Alcamene & Theopompe; apud Messenios, Euphae & Alcamenes Amphiam, Messeniorum oppidum Laconia finitimum, non indicto bello, occupavit, & post dimicationes quasdam reversus est.*

e) p. 455.

f) Pausan.

1.4. p. 225.

g) Ib. p. 228.

Anno secundo Olymp. X, g) *Anno quarto post captam Amphiam, Euphaes exercitum eduxit: prælium nox diremit: Euphae autem castra sua muniente, decesserunt Lacedæmonii.*

Ib. p. 229.

Anno proximo (eiusdem Olympiadis tertio) Rex uterque Theopompus & Polydorus, Alcamenis qui decesserat filius, Messenios iterum invadunt. Pugnatum est æquo Marte: sed Messenii, calamitatibus oppressi, Ithonem muniunt, in eamque se recipiunt.

1°. p. 233.

Oraculum Delphicum jusit; ut virgo ex Epytidarum familia immolaretur: Lycisci filia sorte ducta est; sed dum vates illam

lam populo denunciat fuisse supposititiam, ipsa cum patre Spartam profugit. Aristodemus itaque filiam suam immolandam ultro obtulit: ejus autem sponsus negabat eam esse in potestate patris; quâ ratione cum parum proficeret, puellam à se vitiatam & jam gravidam esse affirmabat: Filiâ autem ab irato patre protinus occisâ, ejusque utero exciso, constabat eam non fuisse prœgnantem. Vates eâ cade ex Oraculo litatum esse negabat: sed Euphaes persuasit, populum nullâ amplius religione teneri: neque interesse, à quo virgo cœsa sit.

Anno secundo Olympiadis XII, id est, anno sexto post Ly-^{b) p. 234.} cisci fugam, Lacedæmonii Ithonem petunt: prælium nox iterum diremit. Euphaes autem vulneratus paulò post è vitâ excessit orbis; cum regnasset annos 13, totos bello cum Lacedæmoniis consumptos. Aristodemus populi suffragio regnum obtinuit. Ille (anno tertio Olymp. XIII) anno regni sui quinto, Lacedæmonios prælio vicit:^{b) p. 236.} Messeniis auxilio fuerunt Arcades, Argivi, Sicyonii: Lacedæmonius, Corinthii soli. Lacedæmonii, spe conficiendi belli jam ereptâ, ad astum se convertunt, suadente Pythiâ. Oracula recitat:^{a) Pausanias.}

Eodem tempore, vel potiùs, anno belli decimo (ut Ephorus apud ^{b) Lib. 6.} Strabonem) Lacedæmonii virgines omnes prostituunt; unde Παρθηλαί, Virginum filii, patribus incertis generati sunt; qui postcâ Tarentum Italiæ occuparunt.^{p. 279. d.}

c) Aderat jam Vicesimus hujus belli annus, cum Aristodemus vitâ per quietem filiâ, ad illius sepulcrum sibi mortem consciv-^{c) Pausan., p. 241.} vit; cum regnasset annos sex & menses aliquot. Messenii autem, menses propè quinque obsessi, urgente fame, Ithonem deseruere; anno belli XX pene exacto; anno primo Olympiadis XIV, quâ Dasmon Corinthius stadium vicit; exacto anno quarto Hippomenis archontis: Nam Medontide Athenis Decennalem magistratum adhuc tenebant.

d) Messenii, quibus vel Argis, vel Sicyone, vel in Ar-^{d) Ib. p. 241.} cadiâ fuerunt hospitia, in eas urbes dilapsi sunt. Lacedæmonii I-
tho;

thomen solo æquarunt: Urbes reliquas facile expugnarunt. Impositum est Messeniis manentibus Spartam deportare (ut cecinit Tirtæus)

Ἡμισυ πένθ' ὄσων καρπὸν ἄρρα Φέρες·

Dimidium frugum quas sua terra ferat:

Viros insuper mulieresque Regum & optimatum funera, veste pul-
lâ, prosequi.

Bellum Thyreaticum.

Pausan. l. 3.
p. 170.

a) Chron.
n. 1296.

b) Cap. 13.

c) Herod. l. 1.
c. 82.

d) Plutarch.
Parallel.
p. 306. a.

e) Stobæus de
Fortitud.

Theopompo regnante, etiam inter Argivos & Lacedæmonios de Thyreatum finibus dimicatum est. Ipse Theopompus negotio non interfuit, senio & animi ægritudine implicatus: nam, eo vivente Archidamus filius mortuus est. Eusebius a) ad annum quartum Olymp. XIV, Bellum, ait, quod in Thyreâ inter Lacedæmonios & Argivos gestum est, hoc tempore fuit. Minus recte b) Solinus; Thyrea locus dicitur, in quo anno 17 regni Romuli, inter Laconas & Argivos memorabile fuit bellum. Is est an. primus Olymp. XI; quâ cum Messeniis flagrabat bellum. In hoc Bello c) conventum est, ut utrinque discedente exercitu, viri CCC dimicarent; & utri superiores essent, eorum regio foret. Ex sexcentis pugnantibus, intervenu noctis, tres omnino reliqui fuerunt: Alcinator & Chronius Argivi; qui tanquam victores Argos cursu contenderunt: ex Lacedæmonis, unus Othryades; qui spoliatus Argivis eorum arma ad suorum castra detulit, & in suo ordine seipsum tenuit. Ex hostium scutis d) trophæum erexit, suoque vulnere sanguine id inscripsit.

e) Δύ Τροπαιῶν Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργείων,

Jovi TROPHÆALI LACEDÆMONII DE ARGIVIS.

Cum duo illi, qui superstites erant, de victoria contenderent, Amphibryones autem aliter secundum Lacedæmonios deciderunt. Herodotus dicit, f) ex ea contentione iterum pugnatum esse, & Lacedæmoni-

l. 1. c. 82.

monios vicisse. Verùm posteriorem pugnam diu post priorem contigisse oportet, ut res ista ad Crœsi tempora protrahatur.

SUB eodem Theopompo Ephori Lacedæmone inducti sunt. a) a) Plutarch. in *Cùm Lycurgus regimen publicum temperasset, qui tamen successerunt ei, videntes Oligarchiam inflatam & impetus plenam, Ephorum autoritatem ei, tanquam frantum, inposuerunt; annis circiter 130 post Lycurgum; Elato constituto primo Ephoro; regnante Theopompo. Cui uxor (ut ajunt) exprobravit, quòd Regiam potestatem minorem, quàm acceperat, filiis suis traditurus erat. Imò, inquit, majorem, utpote durabiliorem.* Herodotus, b) τὰς ἐφόρους, ait, καὶ γέγοντα ἐσησε Λυκίῳ, Ephoros ac Senatores instituit Lycurgus. Vócem ἐφόρους in textum irrepsisse suspicio est. Eusebiius Primum Ephorum conjicit in annum quartum Olymp. IV; neque Lycurgi, neque Theopompi ætatem respiciens.

Lacedæmoniorum Rex alter c) Polydorus à Polemarcho quodam viro audaci occisus est. Ei autem mortuo Lacedæmonii, c) Pausan. præl. 3. p. 162. cunctis aliis Regibus, honores eximios tribuerunt: erat enim ille Spartanis omnibus aequè charus, obseclatam virtutem, summam comitatem, & justitiam. Inter alia decretum est, ut Magistratus instrumenta publica Polydori imagine obsignarent. Illius domus, de uxore ejus publicè empta, Βωδὴνᾶ dicta; quòd boves pretium fuerit. Non-^{lb p. 181.} dum enim erat nummus argenteus, aut aureus. Ac licet Pheidon in^{p. 182.} Æginâ nummum † jam pridem percusserat, ejus tamen usus Lacedæmone à Lycurgo vetitus est. Polydorum Heroicis honoribus cultum fuisse suadet d) Nummus æneus ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, in quo d) Goltz. Gr. ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ Regis caput laureatum; averrà parte, Eques hastatus^{ib. XI.} hosti prostrato insultans. *Leges Lycurgi* * ἔχ' ὡς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὡς ἦρωας τὰς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς προσημίηκασι, non ho-^{Polit. Laced.} minum, sed Heroum cultum tribuunt Lacedæmoniorum Regibus de-^{fine.} functis.

Theopompo successit ejus nepos *Xeuxidamus* Archidami (ante patrem mortui) filius: Polydoro autem e) *Eurycrates* ejus^{e) Pausan. p. 162.} filius; sub quo *Messenii* Lacedæmonii aequo animo parebant; neque Argivi res innovabant.

f) Polydoro regnum suscipiente, Lacedæmonii in Italiam, f) Pausan. coloniam deduxerunt *Crotonem*; alteramque *Locros* ad *Zephirium*.^{p. 162.}

promontorium. Cum verò aliæ sint plurimæ Græcorum coloniæ, hæc temporibus in Italiam deductæ, operæ pretium sit eas paucis percurrere.

Magna Græcia.

DE Oenotro Lycaonis filio, ætatibus XVII ante bellum Trojanum, ex Arcadiâ; De Pelasgicis ex Hæmoniâ (quæ Thessalia postea dicta est) in Italiam trajicientibus; aliisque Mythici temporis migrationibus, legendus est Dionysius a) Halicarnassensis, accuratissimus harum rerum indagator.

a) L. 1.

b) Strab. l. 6.
p. 253. c.

c) F. st. P. cap.

* Consol. ad
Helv.

b) Græci magnam Italia partem occuparunt; & intantum crevit eorum potentia, ὥστε τῶν Μεγάλων Ἑλλάδα τὰ ἄνω ἔλεγον καὶ τῶν Σικελίαν, ut hanc regionem & Siciliam vocarent Magnam Græciam. Alii Italiam tantum eo nomine intelligunt: c) Major Græcia dicta est Italia; quod in eâ multa magnæque civitates fuerunt ex Græciâ profecta. Seneca, partem Italiæ: * Totum Italiæ latus, quod Infero mari alluitur, Major Græcia fuit. Servius (in Æneid.) magis explicatè: Italia Μεγάλη Ἑλλάς, id est, Magna Græcia est appellata, quia à Tarento usque ad Cumas, omnes civitates Græci condiderunt.

Augustus demum Italiam in Regiones divisit: ut autem de Græcis urbibus hic distinctius agamus, istam Australioris Italiæ partitionem prolepticè adhibeamus.

Prima Italiæ regio (Campania dicta) à Tiberi fluvio extendebatur ad Silarum, Picentinarum amnem: in hoc tractu, effodiuntur numismata (certissima Græcæ originis indicia) ΚΤΜΑΙΩΝ, ΠΥΤΕΟΛΙΤΩΝ, ΝΕΟΠΟΛΙΤΩΝ, ΣΙΝΤΕΣΣΑΝΩΝ (id est oppidum extremum in adjecto Latio) & in mediterraneis, ΚΑΠΤΑΝΩΝ, ΝΩΛΑΙΩΝ, ΣΤΕΣΑΝΩΝ, ΚΑΛΕΝΙΤΩΝ, ΤΙΑΝΩΝ, c) ΚΑΛΑΤΙΑΣ, ΑΤΕΛΛΑΝΩΝ, ΝΟΤΚΕΡΙΩΝ, & ΠΙΚΕΝΤΙΩΝ.

d) Plin. l. 3. c. 5.

e) Goltz. Afrix
tab. II.

f) Strab. l. 5.
p. 245.

g) p. 246.

f) Cumani agrum habuerunt Campania fertilissimum, & portus circa Missenum opportunissimos. Eorum g) navale fuit Dicæarchia (à Samiis condita) quam Romani, deductâ eò coloniâ, Puteolos vocarunt. Post Dicæarchiam est Neapolis, Cumanorum colonia; ubi plurima institutorum Græcorum vestigia. Cumæ autem

Chal.

Chalcidensium colonia fuerunt, ex Eubæâ insulâ ; ante Bellum, Trojanum (si Virgilio fides) deducta. Æneas enim

— a) *Euboicis Cumarum allabitur oris.*

a) Æneid. l. 6. v. 2.

Ibique tunc fuit Sibyllæ Cumanæ

b) *Excisum Euboicæ latus ingens rupis in antrum.*

b) Ib. v. 423

Tertia Italiæ Regio *Lucania & Bruttium dicta*) ab amne Silaro porrecta ad Leucopetram promontorium , atque inde in Sinum Tarentinum reflexa , c) *ad fluvium Bradam* à Secundâ regione disjungitur. Tota hæc olim à Græcis occupata fuit.

c) Anton. Itiner.

Prima occurrit ΠΟΣΕΙΔΩΝΕΑΤΑΝ urbs , *Posidonia* , sive *Neptunia* ; à d) *Doriensibus constituta* : e) *Sibarita autem* condiderunt *mania ad mare*. Romanis (coloniâ anno U. C. c) 380 deductâ) *Pestus* vocabatur. *Rosaria Pesti* à poetis celebrantur.

d) Solin. c. 8.
e) Strab. l. 5. p. 251. b.

Proxima est ΤΕΛΗΤΩΝ urbs , *Hyela* ; quæ & *Helia* , & *Elea* , & tandem *Velia* dicta est. Hanc f) *condiderunt Phocæenses* , quo tempore *Harpagus Cyri dux Phocæam cepit*. *Palinurus* itaque ad Æneam prolepticè dixit

f) Herod. l. 1. c. 167. & Strab. l. 6. p. 252.

— g) *Portusque require Velinos.*

g) Virg. Æn. l. 6. v. 356.

Vide Au. Gellii l. 10. c. 16.

Est etiam h) *in Lucaniâ Laius urbs, Sybaritarum colonia* : à *Laio, prima Brettii urbs est Temese (quam Tempsam nunc vocant) ab Ausonibus primùm condita; deinde ab Ætolis, qui Thoantem sequuti sunt*. Ejus meminit i) *Homerus; Ες Τεμεσῶν μὲν χαλκῶν; Ad Temesen propter as. Hos Brettii eiecerunt: Brettios Annibal juxta & Romani attriverunt. Tempsa Romanorum colonia fuit anno U. C. 560.*

h) Strab. l. 6.

i) Olyss. l. 1.

ΒΡΕΤΤΙΩΝ numismata non rara sunt : Inclaruit eorum respublica k) ab Olympiade CVI.

k) Diod. Sic. l. 16.

In finibus urbs est vetustissima ΠΑΝΔΟΣΙΩΝ : l) *Pandosia olim Regum Oenotriæ regia fuit. Dein m) Platæensium colonia.* Terit ibi Alexander Moloffus, Rex Epiri.

m) Scylax.

Sequitur ΤΕΡΙΝΑΙΩΝ urbs. *Terina*, à Crotoniensibus condita, in n) *sinu ingenti Terineo sita est. o) Intus in peninsula fluvius Acheron; à quo oppidani Acherontini.* ΑΧΕΡΩΝΤΙΑΝ extant numismata.

n) Plin. l. 3. c. 4.
o) Ioid.

a) Strab. l. 6.

Inde urbs ΙΠΠΟΝΙΕΩΝ. a) *Hipponium à Locris conditum: Agathocles Siculorum tyrannus, quum potiretur urbe, Navale extruxit. Romani, Brutius ademptum, Vibonem Valentiam nominarunt; Colonia deductâ, anno U. C. 515. Unde in recentioribus eorum nummis VALENTIA legitur.*

Intus est ΜΑΜΕΡΤΙΝΩΝ oppidum: *Mamertum; cuius cives, cum sub Agathocle præsidio urbis Messanæ in Sicilia contra Pœnos recepti essent, ipsi Messanam occuparunt.*

b) Plin. l. 3. c. 8

Denique ad fretum Siculum est ΡΗΓΙΝΩΝ oppidum. b) *Ab dibiscendi argumento, Rhegium Græci nomen dedere oppido in margine Italiae sito. c) Rhegium autem à Chalcidensibus conditum; quibus se adjunxerunt Messenii, qui virgines Spartanæ in Linnis stupraverant.*

c) Strab. l. 6.

Istæ Græcorum urbes ad Occasum: quæ verò ad Ortum positæ sunt, huic dissertationi potiùs ansam præbuerunt.

Ultra promontorium sunt *Locri Epizephyrii: πάλιν Λοκρῶν*

d) Olympic. Odâ X.

Ζεφύρων vocat d) Pindarus. Reperiuntur tam ΛΟΚΡΩΝ, quàm ΖΕΦΤΡΙΕΩΝ numismata. Eusebius urbis conditum refert ad an. 2 Olymp. XXIV. Virgilius longè vetustiorē facit. Helenus ad Æneam ait, e) *Hic & Narysii posuerunt mœnia Locri.* f) *Priùs Narix, Opuns postea dicta.* Hi igitur Locrorum Opuntiorum, sive Epicnemidiorum coloni fuerunt, juxta Ephorum & g) Plinium: at Strabo, Ozolarum. h) *Locri Epizephyrii colonia Locrensum, qui Crisæum sinum accolunt, deducta ab Evansib; haud multò post Crotonem & Syracusas conditas. Quum tres quatuorve annos in Zephyrio habitassent, transfulerunt inde urbem ad*

e) Æn. l. 3.

v. 399.

f) Servius ib.

g) Plin. 4. 7.

h) Strab. ib.

i) Ælian. Var.

s. 3. 24.

k) Plin. 7. 47.

l) Penes me.

Esofin. Apud hos Locros inclaruit i) Zaleucus Legislator: Etiam E V T Y M I U S k) *πύκτη, semper Olympia victor* (scilicet Olympiade LXXIV, LXXV, LXXVI) *qui vivus sentiensque consecratus est oraculi jussu; cui & vivo sacrificatum est & mortuo.* In horum l) nummis (posterioris ævi, & cœlaturæ rudioris) legitur E V T Y M I U S; Auriga in quadrigis, cum flagro & palmâ: parte alterâ, T R A J A N U S; cuius in honorem Ludi celebrati, & nummus ibi est percussus. In aliis est m) *Neronis effigies; Neroniæ denotans. Nam n) certamen id Gordianus firmavit & auxit.* Urbs hæc sub Romanis libera fuit.

m) Erizzo,

p. 113.

n) Victor

Schotti in

Gordiano.

Vicina

Vicina autem urbs ΚΑΤΑΩΝΙΑΤΑΝ, *Caulonia*, a) *Achaorum opus*, post bellum Punicum II, in perfidia ultionem, à Romanis ad internecionem deleta est. Virgilius, de sinu Tarentino:

a) Strab. ib.

— b) *Attollit se Diva Lacinia contra,*
Caulonisque arces, & navifragum Scylaceum.

b) Æn. l. 3.
v. 552.

Fuit urbs ΣΚΥΛΛΑΤΙΩΝ, c) *Scyllatium*, colonia Atheniensium, qui Menestheum sequebantur: nunc autem Scylacium dicitur. Lacinium promontorium est agri Crotoniensis; in quo magnificum d) *Junonis Lacinia templum.*

c) Strab. ib.

d) Liv. l. 240

Proxima est ΚΡΟΤΩΝΙΑΤΑΝ urbs celeberrima atque saluberrima, ad Æsarum fluvium. Eusebius, ad an. 2 Olymp. XIX, *Croton & Sybaris condita.* e) *Myscelus* (ait Dionysius) *Crotonam condidit anno tertio Olympiadis XVII.* At Strabo (ex Antiocho) f) *Archiam*, qui *Syracusas condidit*, *Myscello Achaeo in condenda Crotone adjumento fuisse refert.* g) *Opulenta armis virisque, urbs Croto, murum in circuitu patentem XII milia passuum habuit, ante Pyrrhi in Italiam adventum.* Urbis gloriam auxit *Pythagoras*, qui floruit Olymp. LX; Pythagoræorumque multitudo: etiam *Milo* athletarum celeberrimus, sexies in Olympia victor: Olymp. LXII. Romani tandem (deductâ anno U. C. 560 coloniâ) *Crotonam* appellarunt.

e) Dionys.

Hall. 2.

f) L. b. 6.

p. 262.

g) Livius, l. 23.

24.

Rursus occurrit *Lucania*, ab altero mari extensa; in quâ urbs *Sybaris*, ab Achaëis etiam condita, h) *inter fluvios Crathim & Sybarim, à quo urbi nomen.* Sybaritæ veteres luxu & mollitie infames erant. Anno quarto Olymp. LXVII, *Eduxerunt in praelium 300000 armatorum milia, qui à 100000 Crotoniatis, duce Milone athleta, fusi sunt, & urbs eversa.* Post annos 58, collectis Sybaritarum reliquiis, Thessalus Sybarim eodem loco instauravit: illi autem post sexennium à Crotoniatis ejecti sunt. Anno tertio Olymp. LXXXIII, Athenienses urbem iterum instaurârunt, prope Sybarim antiquam, ad scaturiginem quæ *Tburia* vocabatur; unde urbs Θέβουρ dicta est: hi in itâ cum Crotoniatis amicitia, repub. bene administrarunt. A Romanis (deductâ anno U. C. 560 coloniâ) *Copia* nomen habuit. Unde in eorum nummis, tam ΣΤΒΑϞιστων, & ΘΟΤΡΙΩΝ legitur, quàm ΚΟΠΙΑ, cum cornucopia.

h) Dioid. l. 12.

lb. 11.

Goltz. tab. 19.

35.

Erat & *Siris* oppidum, ad Syrin fluvium: sed anno quarto Olymp. LXXXVI, a) *Tarentini* illius oppidi incolis migrare coactis, suorumque coloniâ deductâ, urbem considerunt *Heracleam*, b) paulum supra mare: postea *Siris* *Heracleotarum* navale facta est. Ferunt *Sirim* à *Trojanis* conditam; *Iliaca Minervæ simulacrum* ibi dedicatum proferunt, quasi ab *Ilio* allatum: Quod etiam *Romæ*, & *Lavinii*, & *Luceria* haberi dicitur.

c) *Ibid.* Dein *ΜΕΤΑΠΟΝΤΙΩΝ* urbs clara, c) condita à *Pylis*, qui cum *Nestore* ab *Ilio* navigarunt. *Agricultura* eorum adeo felix, ut *messëm auream* *Delphis* dedicaverint: & eorum nummi spicâ signantur, in honorem *Cereris*. d) *Μεταποντινι*, in templo *Minervæ* feramenta, quibus *Epeus*, à quo conditi sunt, Equum *Trojanum* fabricavit, ostentant. Horum agro e) *Tertia Italia* Regio finitur. *Connestitur Secunda* Regio (*Apulia* & *Calabria* dicta) complexa etiam *Salentinos* & *Hirpinos*, usque ad *Tifernum* fluvium.

ΣΑΛΑΝΤΙΝΩΝ urbs primaria *Tarentum*; quam *Taras* *Neptuni* filius condidisse perhibetur: & in *Tarentinorum* nummis, ΤΑΡΑΣ delphino insidet. Celebratur autem maximè *Partheniorum* *Laconum* (quorum modo f) meminimus) colonia, sub *Phalantho* deducta, anno 1 Olymp. XVIII, juxta *Eusebium*. Fugit urbs hæc aliquando g) *Calabriæ* & *Apuliæ* totiusq; *Lucaniæ* caput; magnitudine, & *Muris*, portaque nobilis. Colonia Romana facta est anno U. C. 631.

Post *Fapygium promontorium*, quo longissimè in maria excurrit *Italia*, urbs est ΤΑΡΟΝΤΙΝΩΝ, *Hydruntum*; quâ in *Græciam* brevissimus transitus: non magni nominis.

ΒΡΕΝΔΗΣΙΝΩΝ urbs in primis *Italiæ* portu nobilis, certiore transitu in *Græciam* *Asiamque*. *Brundisium* longe finis *charæque Viæque* scilicet *Appiæ*; quæ huc tandem perducta fuit, per Primam & Secundam *Italiæ* regione: quod iter h) *Horatius* factè descripsit. i) *Urbs* à *Cretensibus* habitari dicitur, qui cum *Theseo* è *Gnosso* venerint; dein ab iis, qui cum *Fapige* è *Siciliâ* accesserint. His autem, de quibus agimus, temporibus, *Brundisium* *Regem* habuit, cui multum agri ademptum est à *Spartanis*, qui cum *Phalantho* *Tarentum* venerant. k) *Brundisini* nihilominus *Phalanthum* posticâ exulem receperunt, mortuumque splendida sepultura dignati sunt.

AP-

ΑΡΠΑΝΩΝ urbs, a) *quæ nunc Arpi, principio Argos Hippium*, ^{a) Strab. lib. 7. p. 383. d.}
deinde Argyripa nominata fuit: Hanc Diomedes fertur condidisse,
cum post captam Trojam, uxoris conspiratione, regno pulsus esset. ^{Ibid.}
Urbs hæc, quondam inter Italicarum maximas, in Apuliæ planitie
sita est, non procul ab Ionio mari: ejus navale fuit Salapia.

In cæteris Italiæ regionibus longè rariora sunt originis Græcæ vestigia. Regio IV (Samnium dicta) in ora Superi maris, à Tifer- ^{Flinal. 3. c. 17.}
no ad Aternum amnem porrecta, prætereunda est. Regio V (Pice-
num dicta) ab Aterno ad Æsem amnem, habet Anconam coloniam,
in ipso stœlentis se ora cubito: unde in nummo, ΑΓΚΩΝ & Brachium,
Anconæ symbolum. Regio VI (Flaminia, à viâ dicta) habet
ΠΙΣΑΤΡΙΩΝ coloniam, Pisaurum. Regio VIII (Æmilia, à viâ
itidem dicta) habet ΑΡΙΜΕΙΝΕΩΝ coloniam, Ariminum. Regio
VII (Tuscia dicta) ΦΑΛΕΙΩΝ, & ΚΟΣΩΝ urbes habuit. b) Da-
maratus, Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quòd ferre ^{b) Cic. Tusc. 1. 5.}
non poterat, fugit Tarquinius Corintho, & ibi suas fortunas constituit,
ac liberos procreavit.

Ultra, in Liguribus, est ΜΑΣΣΑΔΙΗΤΩΝ urbs celeberrima; & ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΩΝ urbs, Massiliensium colonia; Massilia autem à Phocæensibus condita est, diu antequàm Phocæenses, ^{c) Solin.}
c) Persarum adventu fugati, Olympiade XLIV, ex
Αἴθᾶ illuc se contulerunt: Quod ex Aristotele, docet d) Harpo- ^{d) In Mas-}
cratio.

Ex istis constat, Græcos in Australiore Italiâ maximè versatos fuisse. De Græcis Italicorum originibus, si plura velis, * Justinum ^{* L. 20. c. 17.}
adeas, & † Solinum. † C. 8.

SED neque in Italiam tantùm Siciliamque, sed in alias Europæ Asiæque partes Græci hoc seculo deduxerunt colonias. Corinthi ^{e) Euf. Chron.}
c) anno primo Olymp. XVIII, Corcyram insulam colonis occupa-
runt. Corcyra postea (f) duce Phalio Corinthio, stirpe Heracli- ^{f) Thucyd.}
darum, ex metropoli, prisco more, accersito) Epidamnum urbem in ^{l. 1. p. 17.}
Illyrico condiderunt; cujus navale fuit Dyrrachium. Eusebius hu-
jus urbis conditum refert ad g) an. secundum Olymp. XXXVIII, ^{g) Cbron. n. 1390.}
sub initia Periandri Regis: Verùm, ex supputatione Thucydidis,
prælium navale, quod diu post Epidamnum conditam, inter Co-
ri-

rinthios & Corcyraeos commissum est, incidit in an: 1. Olymp. XX.X; sive *annum 260 ante belli Peloponnesiaci finem.*

- a) Euf. n. 137. Megarenſes a) *anno tertio Olymp. XVII, Aſſacum condiderunt* in Bithyniâ; in eodem Propontidis ſinu, eodemq; loco, aut prope eum, in quo poſtea *Nicomedia*, à rege dicta, condita fuit.
- b) Strab. l. 12. lidem, b) *an 2. Olymp. XXXI, Chalcedonem* condiderunt; atque Eufeb. n. 1342. *an 3. Olymp. XXX, Byzantium* ex oppoſito, in Thraciâ; duce *Byzante*, à quo nomen.
- n. 1359. Mileſii, *an. ſecundo Olymp. XIX, Parion* urbem in orâ Hellesponti extruxerunt, vel potiùs inſtaurarunt. Urbs enim c) *κλειθεῖσα δὸν Παριῶν ἔϊασιών*. Ammianus: *Parion, quam condidit Jafſionis filius Parius.* De nummis ΠΑΡΙΑῶν d) diximus. In c) Steph. l. 13. deducendâ hâc coloniâ, e) *Mileſiis* adfuerunt *Erythrai, & Parii* ex inſulâ.
- f) l. 14. p. 635. Juxta Parium etiam à f) Mileſiis *Cyzicus condita eſt, an. 3. Olymp. VII*, vel 2 *Olymp. XXIV*; utrobique Eufebius, diverſos auctores ſecutus: Ex alterâ parte etiam *Lampſacus condita eſt, Olymp. XXXI* à * Mileſiis. Hæc autem Stephano eſt *Φωκαίων κλιςμα*.
- * l. 13. p. 589. Porrò Mileſii hiſce temporibus Pontum Euxinum coloniis frequentarunt. g) *Iſtrus* oppidum ab iis conditum eſt *Olymp. XXXI*, non procul à Sacro Iſtri fluminis oſtio; & *Boryſthenes urbs*, à magno flumine cognominata; *que & Olbia dicitur.* Herodotus h) *Ολβιοπελίτας* à *Boryſthenitis Græcis* diverſos facere videtur. Ab iſſdem etiam, i) *an. 2. Olymp. XXXVII, Sinope condita*, in Paphlagoniâ; *πόλις ΝεαΦανεράτη τῆς Πόντου*, *urbs Ponti illuſtriſſima*; & regni tandem Mithridatici caput. *Phlegonti* autem apud Stephanum eſt k) *κλιςμα Μαμετιῶν Κῶν*. Sanè *Miletus propter coloniarum multitudinem* celebratur; l) *ſuper LXX urbium, per cuncta maria genitrix.*
- m) Euf. n. 1360. In Ægæo etiam mari, quædam hoc ſeculo deductæ ſunt coloniæ: m) *Olymp. XXXI, Acanthus condita, & Stagira*, in Iſthmo utrinque montis Atho. De n) *Acantho à barbaris deſertâ, & contentione inde ortâ inter Andrios & Chalcideneſes*, Plutarchum adeas. Eodem tempore, in *Thracia, Abdera* à Teiis & Clazomeniis; dein *Olymp. XLIV, Perimthus* à Samiis inſtaurata eſt; urbs utraq; Herculis opus fuiſſe dicitur. Anno 4. *Olymp. XXV*, quo o)

in Sicilia Gela urbs, ab Antiphemo; eodem in Pamphylia, Phaselis condita est à Lacio Lindio, illius fratre.

Neque omittenda est Cyrenarum colonia; de qua duplex est Chron. Eusebii * sententia: ad annum 3 Olymp. V, *Therai Cyrenem condiderunt, Oraculo sic jubente: Conditor urbis Battus, cuius proprium nomen Aristoteles.* Rurfus ad an. 2. Olymp. XXXII, *Battus condidit Cyrenem.* Posterior hæc verisimilior videtur: quia a) *Tradunt Anchionin cum Batto Thereo in Africam classe profectum, Coloniã Cyrenem deduxisse; eique in ejiciendis finitimis socium fuisse.* Anchionis ille, sive *Cbionis Lacedæmonius* palmam quartum tulit Olymp. XXXI; de quo mox.

Battus autem primò b) *Urbem condidit in Platæâ insulâ, Libya adjacenti; dein locum Libya Ἀζιριν (vel Ἀζιριν) vocatum, sex annis incoluit: Septimo autem in Locum, cui Ἰρασα nomen, transit, ubi Fons Apollinis.* Fons iste indigenis Κυρή vocabatur; cuius Callimachus Cyrenæus meminuit.

c) *Οἱ δὲ ἔτι πηγῆς Κυρῆς ἐδιώκοντο πελάσασαι Δωρμέες, πυκινῶν δὲ νάπαις Ἀζιριν ἕναρον.* Ad fontem Cyren nondum penetrare dabatur, Umbrosam sed adhuc Azirin Dores habebant. c) *Hymno in Apollineum.*

A fonte, urbi nomen. d) *Κυρῶν, πόλις Λιβύης, δὲτοῦ Κυρῶν τῆς Ἰψείας, ἢ Κυρῆς πηγῆς ἐγγυαίας, Cyrene, urbs Libya, vel à Cyrene Hipsei filiã, vel à Cyre fonte indigena.* Fabulam, de Hypsei Thepsalix regis filiã, sequutus est Trogus; in cuius epitome, pro (e) Justin. l. 13, condita fuit ab Aristæo, cui nomen Battos) lege, ab Aristotele: pro (Cyrnus) lege, Grinus: neque fuit is pater, sed consanguineus: pro (Theramene) lege, Thera: pro (Cyrus) lege, Azirin: & pro (Speo) lege Hypseo.

Arcefilus Batti filius in Cyrenarum regno successit patri: illi Battus Secundus; sub quo colonia magnum accepit incrementum.

f) *Ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ (Βάτιω τῷ Εὐδαίμονι καλεομένῳ) ἔκλυαν πάντας ἄρμησι χερίτῃσι ἢ Πυθίῃ πλεῖν, Ἰωδοκόου Κυρηνάοισι Λιβύῳ, Sub Rege tertio (qui Battus Felix nominatus est), Pythia oraculo suo Græcos cunctos ad navigandum in Libyam cum Cyrenais habitatum induxit.* Herod. l. 4. c. 159.

Solinus Secundum hunc Battum intellexisse videtur, cum dixit : *Cyrenas Battus Olympiade XLI. condidit.* Sed de his fatis, ex quibus manifestum est, Græcos hoc Seculo admodum floruisse.

Bellum Messeniacum Secundum.

Pausan. l. 4.
p. 243.

ANNO post Ithomes excidium XXXIX; anno quarto Olymp. XXIII, quâ Icarus Hyperesensis stadium vicit (cum jam apud Athenienses Archontes Anni facti sunt; & Tlesias tunc Archon fuit: apud Lacedæmonios autem regnarunt Anaxander Eurycratis filius, Polydori nepos; & Anaxidamus Zeuxidami F. Archidami N. Theopompi pronepos) Messenii à Lacedæmoniis defecerunt.

Inter juventutem Messeniam eminebat Aristomenes, *Andania educatus*; cujus cum matre Nicoteleâ Genius quidam, draconis specie, concubuisse fertur. Hic igitur ætate atque animis vicens, aliique ex optimatibus Messenios ad defectionem instigabant. Neque aperte res statim agebatur; sed Argivos & Arcadas clam explorabant; utrùm illi, sicut priore bello, auxilium sibi latari essent; qui in societatem eò paratiores erant, quòd cum Lacedæmoniis inimicitias apertas jam exercerent.

P. 247.

Anno igitur primo post defectionem (anno 1. Olymp. XXIV) Messenii signa cum Lacedæmoniis contulere ad Deras, in Messeniâ: neutris aderant socii; neque liquet penes quos fuerit victoria. Aristomenes, ob præclara facinora, post pugnam Rex salutat^{us} est. (Erat enim ex Æpytidarum genere) Sed recusantem *σπαρτιαῖον αὐτοκράτορα*, Imperatorem eum elegerunt.

Hic ut initio belli hostes perterrefaceret, noctu Lacedæmonem veniens, ad Minervæ Chalcioecæ templum affixit scutum, in quo inscriptum fuit

Ἀριστομένην δὸν Σπαρτιατῶν δίδοναι τῇ θεῷ.
ARISTOMENEM DE SPARTANORUM MANUBIIS DICASSE DEÆ.

Lacedæmonii autem, cum iis è Delphis responsum esset, ut consiliarium Atheniensem adsciscerent, Athenas miserunt. Athenien-

ses, ut neque Deo ipsi non parentent; neque Lacedæmonii optimam Peloponnesi partem obtinerent sine magno periculo, miserunt Tyræum. Erat is, *διδάσκαλος γραμμάτων*, Ludimagister, qui non sanæ mentis videbatur, & altero pede claudicabat. Ille ubi Spartam venit, elegos & anapæsta carmina decantans, & principes & plebæm edocuit. a) Tyræus ipse nullum belli munus obibat: tantum cohortationibus extremos agminis ad pugnandum accendebat. *Postmodo* b) cuidam quærenti, cur Spartani Tyræum poetam civitate donassent, respondit Pausanias Cleombroti filius, *Ὅπως μὴ δέποτε ξενὸν Φαίανον ἡμῶν ἡγεμῶν*; Ne videremur unquam usi peregrino duce.

Anno post prælium ad Deras (anno 2 Olymp. XXIIV) cum jam socii sui utriusque præsto essent, convenère ad Apri monumentum (locus hic, qui dicitur *Κάπερ σῆμα*, in eâ parte fuit agri Messenici qui Stenyclerus vocatur; ubi Hercules olim, *Ἰπὶ τομίων κἀπες*, super extis capri, cum Nilei liberis foedus icisse fertur.) Huc Messeniis Elei, Arcades, Argivi, Sicyonii auxilia miserunt: Lacedæmonii præsto fuerunt Corinthii, & è Lepreatis nonnulli, Eleorum odio ducti.

Aristomenes, quem lectissimi è Messeniis juvenes octoginta stipabant, contra Anaxandri cohortem in acie stetit; quam tandem difficulter fudit: fusam persequi alios jubet: ipse cum suis ordines integros dare terga coëgit, mox alios aliosque adoritur, donec totum Lacedæmoniorum exercitum in fugam vertit. Cum palantes ageret Aristomenes, scutum amisit: dum in eo quærendo cunctatur, Lacedæmoniiis fugientibus datum est elabendi spatium. Aristomenes, Andaniam reversus, tæniis & carminibus à matronis gratulabundis receptus est.

Scutum postea recepit, cum Delphos primùm venisset, atque inde Pythiæ jussu, in Trophonii adytum, apud Lebadæam Bæotiar, descendisset. Clypeum hunc ipse post Lebadæam detulit, ibique affixit: Ejus *Ἰπὶ σῆμα* insigne fuit Aquila alis expansis ad extremos clypei margines.

Aristomenes, collectis Messeniis, assumtaque juvenum manu quos circum se habere solebat, sub vesperam ad Pharas contendit Laconiar oppidum: Quo direpto, Anaxander Rex illum cum prædâ redeuntem à tergo urgebat. Aristomenes Regem iterum fudit,

fudit, & insequutus est, donec natium alterâ jaculo trajectâ, retrocedere cum prædâ coactus sit. Sanato vulnere, ipsam Spartam adoriri in animo habuit: sed Helenæ & Dioscurorum specie per visum oblatâ deterritus est.

Virgines, Dianæ choros in Caryis agentes, interdium ex occulto comprehendit; à juvenum libidine vindicavit; integrasque parentibus, magnâ pecuniâ acceptâ, reddidit.

p. 248: Matronas, in Ægilis agri Laconici festum Cereris agentes, frustra adortus est. Illæ enim ope Numinis fretæ, & cultris verubusque armatæ, quibus ad mactandas hostias & torrendas carnes usæ fuerant, vim repulerunt. Ipse Aristomenes, facibus percussus, captus est; sed eâdem nocte ad suos rediit. Archidamia Cereris sacerdos, non precio, sed amore adducta, eum dimisisse dicitur: simulavit autem eum vinculis exustis aufugisse.

p. 249: Tertio belli anno, *defectionis autem quarto* (anno 3 Olymp. XXIV) cum prope esset, ut prælium, ὅτι τῆ μεγάλης τὰ Φεω, ad Magnam Fossam committeretur, & Arcades ex omnibus urbibus auxilia Messeniis tulissent; Aristocrates Hicetæ filius, patriâ Trapezuntius, Rex Arcadum, eorumque tunc exercitûs Dux, à Lacedæmoniis pecuniâ corruptus, suis terrorem fecit; edixitque ut dato à se signo, quisque fugâ suæ salutem consuleret. In utraque agminis parte constitit Arcades, cum neque Elei, neque Argivi, neque Sycionii pugnæ interessent. Quare cum jam iniretur prælium, & Aristocrates Arcadas abduxisset, Messeniis lævum cornu & acies media nudata est. Illos itaque destitutos Spartani agmine circumdato cingunt, & periculo minimo victoriam sibi vindicant.

p. 250: Aristomenes reliquias prælii collegit; & Andaniâ, oppidisque mediterraneis relictis, ἐς Εἶργον, in Eiran montem se recepit. Pylî & Mothonæi oram maritimam Messeniis incolumem præstiterunt: ex reliquo ipsorum agro, non ininûs quàm ex Laconico, prædas agebant. Aristomenes cohortem 300 virorum coëgit; cum quibus hostilem agrum undequaque infestum reddidit: ipse nocte egressus, Amyclas (XX stadiis à Lacedæmone) diluculo diripuit. Tandem verò, anno tertio post cladem ad Fossam, anno *defectionis septimo*, anno 2 Olymp. XXV, Aristomenes cum ambobus Lacedæmoniorum Regibus congressus, & percusso ictu lapidis capite corruens, cum 50 de suis captus est, & Spartam per-

tractus: reliqui in Eirān aufugerunt. Σιωβηλαμύροις ἢ ἐς τὸ παύσαντο
 τὸ χωρίον περὶ κἀθ' ἑαυτοὺς οἱ Λακεδαιμόνιοι πολιορκία, σφᾶς ἀντί- P. 349
 κα ἐξαιρήσῃ νομίζοντες. Ἀντήρκεσαν ἢ ὅμως οἱ Μεσσηνῖοι, καὶ μετὰ
 ἢ ἐν τᾷ ὄρω συμφορὰν, ἐνί τε καὶ δέκα ἔτεσι ἀμυνόμενοι, Laceda-
 monii illos in hunc locum coactos obsidione eingebant, existiman-
 tes locum illico capi posse: Veruntamen Messenii resistebant tam
 post cladem ad Fossam, quā undecim annos se defendentes, cum
 jam obsessi essent. Undecennalis enim obsidio, non à clade ad Fossam
 (ut interpres) sed ab Aristomenis captivitate numeranda est: quod ex
 sequentibus satis liquet.

Lacedæmonii Aristomenem cæterosque captivos ἐς τὸ Κεῖδαν p. 250
 dejecerunt. (Ea est fovea altè debiscens, in quam sceleratissimi qui-
 que damnati præcipites dantur.) Reliqui periére: Aristomenem,
 ut aliàs, tunc quoque servavit Deorum aliquis. In imo specu, veste
 obvolutus, cum extremam vitæ horam triduo expectasset, audito p. 251
 strepitu, facie resectâ, per sublustras tenebras vidit vulpem cadave-
 ra appetentem. Cogitans itaque bestiam per ostiolum aliquod il-
 luc penetrasse, & operiens donec ea propiùs accederet, alterâ manu
 feramprehendit, alterâ chlamidem objiciebat mordicus prensandam
 quoties illa se convertisset; eique obsecutus, per invia trahendum
 se præbebat. Tandem cuniculum vidit, non ampliorem quā
 quo vulpes evadere posset: & per eundem aliquid lucis. Aristo-
 menes vulpem dimisit & cavernulam manibus aperiens, ad suos tan-
 dem evasit in Eiram, jam obsessam.

Aristomenes Corinthios, Spartanis ad Eiræ obsidionem mis-
 sos, noctu adortus, duces occidit, castra diripuit; & Jovi Ithomata
 Ἐκατομφόνια iterum fecit: Prima ab eo peracta sunt post prælium p. 252
 ad Apri monumentum. Id sacrum, veteri instituto, ab iis Messe-
 niis fiebat, qui centum hostes in pugnâ occidissent. Tertia etiam
 ab eodem facta referunt.

Spartani, quòd Hyacinthia (festum a) iriduanum) ade- a) Athenci, 14
 rant, dierum 40 inducias cum Messeniis pepigerunt. Aristomeni,
 induciarum fiducia securiùs vaganti, septem sagittarii Creteneses in-
 fidias faciunt; captumque pharetrarum loris vinciunt, & quòd nox
 appeteret, in tugurium agri Messenici pertrahunt, in quo habita-
 bat virgo cum matre viduâ. Virgo hæc per somnium nocte priore
 viderat, Lupos illuc pertrahentes Leonem vinctum, ungues non ha-

bentem: ipsam verò vinculis exolvisse Leònem, unguibusque armasse; & sic Lupos à Leone laniatos fuisse.

Puella, Aristomenis nomen à matre edocta, somnium intellexit. Itaque vinum Cretensibus largiter fudit; cùmque somno vinoque sepulti essent, illa maximè consopito pugione n eripuit, quo Aristomenis vincula abscidit: Ille liberatus insidiatores interfecit: & pro navatà salutì suà operà, Virginem Gorgo filio suo uxorem dedit, licet ille decimum octavum ætatis annum nondum impleverat.

Undecimo obsidionis anno; cùm Aristomenes, accepto nuper vulnere, vigilias pro more circumire non poterat; & milites qui excubabant per effusissimos imbres itationem desererent; bubulcus quidam adulter, ab uxore militis præsidarii occultus, rem audiebat Lacedæmonisque indicabat, Arcem præsidio nudatam esse. Illi protinus per imbres tenebrasque, admotis scalis, muros transcendunt. Diu pagnatum frustra. Tandem Aristomenes, uxoribus liberisque in medios ordines receptis, hostibus signum dedit se discessionem petere; quam quidem facillè impetravit. Hoc modo afflicti Messeniorum reliquiæ servatæ sunt; ipsi autem suis sedibus ejecti. Eirà captà, Secundum hoc Messeniorum & Lacedæmoniorum bellum finem habuit, Archonte Athenis Autosthene, anno primo Olymp. XXVIII, quâ stadium vicit Chionis Lacon; *anno obsidionis XI, defectionis XVIII, Anno Attico 9. 5.*

Arcades Messeniis, qui evaserunt, ad Lycaum montem occurrere, eosque per urbes hospitio comiter diviserant. Aristomenes autem homines quingentos selegit, cui etiam arcades recentù in societatem facinoris se obtulerunt, Spartam invadendi consilio, dum Lacedæmoniorum pars magna rapiendis Messeniorum rebus adhuc occupata esset; Verùm aristocrates Arcadum Rex, Lacedæmoniis, eorum pecunia delinitus, consilium patefecit: ex rescriptâ Anaxandri R. epistolâ interceptâ, tam indicium hoc, quam usurgæ ad Magnam Fossam detecti sunt. Arcades itaque Aristocratem lapidibus obrurum, & insensitum, extra fines abiecerunt.

Messenii, quotquot ad Eiran, aut alibi relictì, à Lacedæmoniis in publicorum servitiorum numerum conscripti sunt. Pylu & Mothonæi, aliique maris accolæ Cyllenen, Eleorum navale, classibus se receperunt; & cum iis, qui in Arcadiam profugerant, de no-

vis

vis sedibus communi classe quærendis consilium ineunt; Aristomenem omnes deducendæ colonix ducem poscebant. At ille (se cum Lacedæmoniiis bellaturum, quamdiu viveret, affirmans) duces illis Gorgum & Manticulum dedit. Nomen dederunt omnes, quos aut senectus aut egestas non detinuit.

Interea Anaxilas, Rhegii tyrannus (quartus ab Alcida midâ, Pausan p. 260. qui a) post Aristodemi regis mortem, Ithome expugnatâ, è Messeniâ Rhegium commigraverat) Messenios in Italiam accersit. E-1.6.p.257. rat illi cum Zanclexis bellum, quibus ager optimus, urbs opportuna: hanc se Messeniis traditurum dixit, si secum hostem confecerent. Consentientes Anaxilas in Siciliam traduxit. Zanclexos Anaxilas navali, terrestri prælio Messenii fudere: dein hinc à Rheginis, illinc à Messeniis terrâ marique obsessi, dejecto muro, ad aras deorum & templa confugiunt: supplicibus concessa est impunitas; & fide ultro citroque datâ, domicilium utrisque comune fuit. Paus. p. 261. Urbem verò pro Zancle Messenem appellari placuit. Hæc gesta sunt Olympiade XXIX, qua Chionis Lacon iterum vicit, Archonte Athenis Miltiade.

Aristomenes filiam suam ad virum deduxit Rhodum. Ibid. Damagetus enim Rhodius, Jalyfif rex, ex oraculo sciscitans, unde illi uxor ducenda esset: respondit Pythia, ut illius filiam duceret, qui esset τῶν Ἑλλήνων ὁ ἀριστός. Ille igitur hanc uxorem duxit. Aristomenes inde, cum Sardeis ad Ardyn Gygis filium, & Ecbatana ad Phraortem Medorum regem transmittere cogitaret, morbo oppressus, diem extremum obiit.

Lacedæmonii, Messeniâ potiri, b) Arcadas bello adorti sunt b) Pausan. l. 8. & in Phigalensium fines exercitum duxere: incolis prælio victis, p. 519. urbem obsidione cinxerunt; cumque parum abesset quin muri expugnarentur, Phigalenses, certis conditionibus dimissi, effugere. Illis ejectis, excisa est Phigalia, Archonte Athenis Miltiade (iterum) anno secundo Olympiadis XXX, qua Chionis Lacon tertium vicit.

Chionis iste etiam Olympiade XXXI palmam quartam retulit: Ejus victoria in duabus stelis, alterâ c) Olympiæ, alterâ c) Ibid. l. 6. d) Lacedæmone incisæ erant. Chionis (sive Ἀρχίονος) ἀντιβ. p. 366. Λακεδαιμόνιοι δὲ θέρμα νίκας ἀνείλετο, ἀλλὰ ἐπεὶ καὶ Ὀλυμπιάσιν. ἐν d) Ibid. l. 3. πύλαι ἦ ἐπὶ τὰ ἐξόντα νίκαι· πύλας μὲν ταύτας, ἀφύλακας ἦ λοιπαί. p. 186. Chio-

Chionis Lacedæmonius palmas tulit tum alias, tum Olympicas: numerantur ibi VII: De Stadio, IV; de curriculo iterato, reliquæ.

a) Græc. p. 216 In Olympionicarum catalogo (cum a) Eusebiano edito) tres tantum palma Chionidi tribuuntur: primæ eius victoriam, Olympiade XXVIII, Χαίρις quidam injustè usurpat. Reponendus est Χίονις, & τὸ ἄλμα ποδῶν ἑξ, Cujus saltus erat pedum 52. Singularis saltus prodigiosus modus. Hunc cum Baito ad Africam proficisci diximus.

b) (supr. p. 459. Hac Pausanias per Olympiadas Archontesque, juxta recentiorum Græcorum Chronologiam, satis accuratè tradidit: Hujusmodi computationem nondum obtinuisse b) monuimus. Olympiadum ratio, cum sint illa numeris ordinalibus digesta, longè certior est temporum norma, quàm ἡ τῶν Ἀρχόντων ἀναγεγραφή; qua infabilis est, neque per se satis consistit. Cum verò Pausanias, in ponendâ Archontum Annuorum Decennaliumque Epochâ, tam à Dionysio, quàm à Marmore Arundeliano discrepet, res istâ in disquisitionem veniat.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἧ καὶ ἐνιαυτὸν ἔρχεν Ἀρχόντων, ἔτ. ΗΗΗΗΔΔ.
ΑΦ' ἧ ..... ἔτη ΗΗΗΗΔΠΙΠ,
ἀρχοντῶν Ἀθηνῶν Λυσία.
ΑΦ' ἧ Τέρπανδρῶν ὁ Δερδέ-
νιος ὁ Λέσβιος, τὰς νόμους τὰ
.... α ... ὦν δ ... ἕξ ... αὐ-
λῆ. . λησὲ καὶ τὴν ἐμπροσθεν
μὲν δίκην μετέστησεν, ἔτ . .
ΗΗΗΗΔΔΔΔΙ, ἀρχοντῶν Ἀθηνῶν
Δροπίδα.

EX quo Creon fuit Archon, an. 420. 899
Ex quo .... an. 418, archonte Athenis Lysia. 901
Ex quo Terpander Lesbicus, Derdenei fil. Nomas . . . . .
.. anni 381, archonte Athenis Dropide. 938

Archontes Anni.

Postquam Medontidæ VII singula sua Decennia (vel mita eorum fortunâ, vel chronologorum consensu) impleverant; visum est Athenis Annuos creati Archontes. Præfuerunt Reipub. IX

ἀρχοντες annui ; ὁ τῆς ἐνιαυτῆς ἐπώνυμος, ὁ βασιλεὺς, ὁ Πολέμαρχος, οἱ ἐξ Θεσμοθέται. Primus ἐπώνυμος Creon factus est, anno Attico 899 ; qui est primus Olympiadis XXIV. Ita posuit Jul. Poll. l. 8. sagacissimus Marmoris illustrator ; quem libenter sequor. c. 9. §. 1.

Athenienses Eponymorum Archontum nominibus signabant Thucyd. l. 5. instrumenta publica ; ut Lacedæmonii, Ephorum. Politica primū fuit ἀρχοντεγγραφία ; demum chronologica. a) Demetrius Phalereus, ipse ἀρχων an. 4. Olymp. CXVII, primus contexit τὴν τῶν ἀρχόντων ἀναγραφὴν ; in usum, ni fallor, Chronologicum. Marmor Arundelianum, exaratum Diogneto archonte, id est, anno 4 Olymp. CXXVIII, Epochas Græcas Atheniensium archontibus signat. Neque extat quisquam vetustior, qui ἀρχοντας in chronologiam adhibuit. Inde etiam constat Archontes in chronologorum auxilium prius accersitos fuisse, quàm Olympionicas ; quos Marmor omnino non agnoscit. Cū verò Archontum chronologia non satis fixa esset, prudenter Timæus b) Archontes cum Olympionicis contulit. b) sup. p. 529.

De Archontum Annuorum epochâ non satis convenit inter veteres. c) Eusebius eorum institutionem ponit ad an. 2. Olymp. c) Chron. XXIV. Dionysius Halicarnassensis singulis Regum Romanorum initiis, & post Regifugium, singulis Olympionicis confert Athenienses Archontes, usque ad finem operis, sive Olympiadem LXXXIV : & (in Dinarcho) archontes LXX continuos recitat, usque ad Olymp. CXXII. Hic Primum Archontem Annum posuit ad annum Tertium Olympiadis xxiv : Quod sic colligitur. De Româ conditâ agens, dicit, d) Annum primum VII Olympiadis fuisse annum primum Charopis Decennialis archontis. Charops itaque, l. 1. p. 57. & 61. Decennialium primus, cœpit anno Attico 831, juxta Dionysium. VII Decennales obtinent annos LXX. Ita primus Annuorum incidit in annum Att. 901 ; qui est tertius Olymp. xxiv.

Diodori Siculi Decas Secunda est locuples Archontum thesaurus : Ab Olympiade LXXV Archontes continui cum Olympionicis conferuntur, usque ad Olympiadem CXX. Horum pars posterior, ab Olympiade CIV, ex Dionysii Dinarcho confirmatur ; alicubi suppletur ; & duarum Olympiadam archontibus augetur. Ex istis tamen non est colligere Annuorum Archontum initium ; cū quinque libri posteriores Primæ Diodori Decadis desiderantur. Verū

Bb bb

ΓΥΜΝ

rùm cum Dionysio ubique bene conveniat cum Diodoro; verisimile est utrumq; eandem sequutum fuisse ἀναγροφῆν.

a) Syncell.
p. 212. b.

Africanus numerat a) à Creonte primo archonte ad Philinum ἀρχοντας, 903, ad Olymp. CCL; quum Gratus Severianus & Claudius Seleucus consulatum Romæ gesserunt, anno tertio Antonini Aug. Elagabali: Quò chronicon suum perduxit Africanus. Si Philinus esset archon an. primo Olymp. CCL, & 903 à Creonte; certè Creon archon fuit anno tertio Olymp. xxiv.

Ab his omnibus longè discrèpat Pausanias; qui prore natà passim Annuorum archontum meminit, & Olympiadum annos assignat. Ac licet, apud eum, *Hybritides* (archon an. 2. Olymp. LXXII) & posteriores, qui obiter occurrunt, *Archidemides*, *Diophantus*, *Asteius*, *Phraclides*, *Dyscinetus*, *Agatocles*, *Theophilus*, in assignatis Olympiadum annis, cum Dionysio & Diodoro optimè conveniant: nihilominus certum est Pausaniam, in statuendo Archontum Annuorum Decennialiumque initio, Dionysium toto quinquennio excessisse. Dionysius, à Primâ Olympiade Vulgari, ad primum archontem Annuum, numerat annos 95, id est, ad annum tertium Olymp. xxiv: Pausanias autem numerat annos tantùm 90, id est, ad annum secundum Olympiadis xxiii. Ipse sui calculi tria exempla exhibet.

Messen. p. 225.

I. *Amphibia capta est anno secundo Olymp. IX, anno quinto Æsimedis archontis decennialis.* Is est annus à prima Olympiade 34. Adde reliquos Æsimedis annos quinque; & successorum V an. 50: habes annum Olympiacum 89, & anno proximo, Primum Archontem.

p. 241.

II. Rursus, *Ithome capta est anno primo Olymp. XIV, cum Hippomenes decennialis magistratus annum quartum ageret.* Is est annus Olympiacus 53: adice residuos Hippomenis annos sex; & successorum III, annos 30; fit numerus annorum 89: sequitur πρῶτον ἀρχων.

p. 243.

III. Denique, *Bellum Messeniæ Secundum coepit an. xxxix post Ithomes excidium; anno quarto Olympiadis xxiii, cum Tlesias esset Athenis archon annuus.* Primus annus Olymp. xxiii, est annus Olympiacus 89, & (juxta rationes Pausaniæ) postremus Decennialium Archontum; Anno secundo iis successit Creon, primus

mus archon Annuus; Anno quarto, *Tlesias*, archon tertius. In Marmore, ἀρχων tertius *Lysias* vocatur.

Hæc Pausaniæ inter se sunt satis congrua; neque emendatore indigent: Ex quibus manifestum est, diversas olim fuisse Annuorum archontum epochas, dispares eorum numeros. Pausanias, in suâ vetustiorum Archontum serie, quinque plures numerat, quàm Dionysius & Africanus: quinam verò illi fuerint, aut quos locos in catalogo habuerint, haud liquet.

In Marmore, duorum Archontum discrimen est initio: post-^{supr.p. 49r.} ea, unius usque ad *Lachetem*, archontem Olymp. xcv: deinde verò nullum. *Laches* ibi archon est an. Att. 1182: *Aristocrates* an. 1184: interstitium est unius archontis. At verò Diodorus *Lache-* Tom.III, *tem* habet archontem, anno 1 Olymp. xcv; *Aristocratem*, ejus suc- Platonic.II, cessorem, an. secundo. Diodorum sequutus est Aristides; cui *Lachete septimus* archon *Eubulides*: inter quos Diodorus archontes quinque recenset. Apud Diodorum igitur (si Marmoris fides) archon unus eo loci desiderari videtur. Ultra non quæro. Archontes enim, qui ante transitum Xerxis sparsim supersunt, adeò rari sunt, & malè cohærentes, ut chronologico calculo profus sint inutiles. Neque mirum, si de vetustioribus sit controversum, cum eorum nomina (ut & Olympionicarum) à chronographis serò congesta fuerint.

Corinthi Reges.

Corinthus urbs, ad Isthmum sita, semper ferè fuit emporium; u- Thucyd. l. 2.
 trinq; terrâ, utrinque mari commercia exhibens: unde anti- p. 10.
 quis poetis ἀφύδος, Locuples dicitur. Amenocles Corinthius, Græcorum primus, Triremes, Corinthi & Sami edificavit. Priùs Græci, πεντηκοντόροις καὶ πλοίοις μακροῖς, navibus quinquaginta remigum & navigiis longis usi sunt. Exinde Græci rebus maritimis operam studiosius dederunt; & lâtrocinia sustulerunt. Circa annos 40, postquam Amenocles ad Samios venerat, Navale pralium (omnium, quæ novimus, vetustissimum) inter Corinthios & Corcyæos commissum est. Sunt autem anni 260 ab eo pralio usque ad finem belli Peloponnesiaci. Id bellum finem habuit anno primo Olympiadis xciv, anno Per. Jul. 4310. Deme annos 260; hab. s annum 4050, qui est primus

Bbbb 2

Olym-

Olympiadis κxix; quo tempore, *Prytanes Anni* magistratum adhuc Corinthi gerebant. Circa idem tempus, etiam *Anaxilas*, rex Rhegii, *Zanclus* navali praelio superavit: Istis autem prior erat.

a) *supr. p. 511.*

a) Salmanasari & Tyriorum naumachia.

b) *Syncell,*
p. 179.

De Heraclidis Corinthi regibus, Diodorus apud Syncellum.

b) *Sub Heraclidarum reditum, Aletes Corinthum obtinuit, vir insignis, qui urbem auxit, & regnavit annos 38. Post quem è posteris maximus natus semper in regnum successit. Regnavit Ixion an. 38: Agelas, 37: Prumnes, 35: Bacchis, 35; qui cum esset eorum, qui præcesserunt, illustrissimus; qui sequuti sunt, non amplius Heraclida, sed Bacchida nominati sunt. Post hunc, Agelas regnavit an. 30: Eudamus, 35: Aristomedes (Aristodemus Pausaniae, & Eusebio) an. 35; qui Telesten puerum reliquit, cujus regnum Agemon, ejus avunculus & tutor, administravit annos 16: post quem Alexander regnum occupavit an. 25: Hunc Telestes, regno patrio privatus, sustulit, & regnavit annos 12. Eo autem à cognatis sublato; Automenes regnavit in annum: Bacchida autem omnes, ab Hercule genu ducentes, imperium retinuerunt, cum essent plures quam ducenti, & communi jure præsiderunt Urbi: Ex iis autem unum Prytanin, qui loco Regis esset, annuatim elegerunt, per annos XC; usque ad tyrannidem Cypseli, à quo ejecti sunt. Eulebio ferè convenit cum Diodoro; paulò aliter c) Pausanias. Aletes, ait, ejusque posteri regnarunt, Ἰπὶ Ἰυσᾶς πέντε, per generationes quinque, usque ad Bacchin Prumnidis filium: Bacchiada qui vocantur, regnarunt, πέντε ἄλλας Ἰυσᾶς, quinque alias generationes, usque ad Telesten Aristodemi filium, quem ob simultatem Arietus & Perantas sustulerunt Nullus deinceps Rex erat: sed Prytanes, ex Bacchiadarum gente, annum magistratum gerebant; donec Cypselus Eetionis filius, occupatâ tyrannide, Bacchiadas expulit. Pausanias Genealogiam; Diodorus regni successiorem respicere videntur.*

c) *L. 2. p. 92.*

Cum verò Pausanias *ætates quinque*, Diodorus *Reges quatuor* tantum ante Bacchin numerent; cum collecti Regum xi Prytanumque anni (qui sunt 417) initium Cypseli non attingant; verisimile est Regem unum, qui ante Bacchin regnaverit annos circiter 30, apud Diodorum desiderari. Computemus tempora: Heraclidarum Reditus fuit an. Attico 476 d) : adde Regum xi annos 326; habes an. Atticum 802, & Olympiadem illam quæ præcessit

d) *supr. p. 352.*

cessit Corœbi victoriam; in qua a) *Automenes Prytanis* ab Eusebio ponitur: adjice Prytanum annos 90; habes an. Att. 892, & Olympiadem XXI I. Hæc autem manca sunt: quia Cypselus tyrannidem non arripuit ante Olympiadem XXI I. Defectum hunc ipse agnoscit Diodorus; qui καθ' ὁμάδα 30 annos plures numerat, quàm κτ' ὡλάτ. Dicit enim *Cypseli tyrannidem τ' καθ' ὅδ' Ἡρακλειδῶν ὑπερεῖν ἔτισε μίξ*, *Heraclidarum reditu posteriorem fuisset annis CDXLVII.* Syncellus etiam Regibus istis adjicit annos 24; dicens, b) *Corinthiorum Reges durasse annis CCL; post quos annui Prytanæ.*

a) Chron. n. 1238.
 Syncell. p 179.
 b) Ib. p. 186. d.

Cypselus Rex.

CYPSELI fortuna, ab Oraculo prædicta, illi adhuc infansulo insidiarum causa fuit; sed à Labda matre in *cypsela* (mensura frumentaria) absconditus, periculum evasit. Inde ei nomen. *Ὁ δὲ γενναῖον parentem, ejus posteri Arcam in Olympia dedicarunt, assidue cœliam, & c) βασιροΦηδὸν* inscriptam; quam graphicè detempit Pausanias.

Herod. l. 5. c. 192.
 c) supr. p. 124.

Quo itrataginate Cypselus Bacchiadas Corintho expulerit; d) Polyænus. *Ælianus ait, e) Μετ' ἃ τρυφῶν per luxuriam immoderatam Bacchiadarum principatum apud Corinthios, quum ad summam potentiam pervenisset, dissolutum esse.*

d) Lib. 5. Var. l. i. c. 19.

f) *Cypselus Corinthius, cum votum fecisset Jovi, Si civitate illa potitus fuisset, se dedicaturum universas Corinthiorum facultates, jussit censum describi: illisque profectis, Decimam bonorum partem à singulis abstulit, de reliquis jussit eos negotiari & rem facere: annoque vertente, idem fecit. Ita evenit annis decem, ut & ipse haberet omnia Corinthiorum bona, eaque consecraret; & Corinthii interea quærerent alia.*

Aristot. Oeconom. l. 2. p. 389. c. init.

Ἡ τῶν Κυψελιδῶν τυραννίς διέτελεσεν ἔτη τρεῖς καὶ ἑξήκοντα. Κύψελος μὲν γὰρ ἐτυράννησε ἔτη τριάκοντα. Περιανδρὸς ἢ πεπιαράκωντα (ἢ πεπιαρα: Vox hæc redundare videtur) ψαμμήτιχος ἢ ὁ Γορδίας, τρεῖς ἔτη, Cypselidarum tyrannis firma permansit an. LXXIII & sex menses. Cypselus enim regnavit annos xxx: Periander, an. XL: & Psammitichus Gordia filius, annos tres. *Causa durationis erat; quod Cypselus quidem δημοαγωγὸς*

Ib. Poet. l. 5. c. ult.

Ebbb 3 ῶ,

ἴω, καὶ κῆρ ἔδραχὴν διετίλεσεν ἀδορυφόρησι, blandus erat populi
 duكتور, & in imperio custodes corporis nunquam adhibuit; Periander
 autem, licet tyrannicus, tamen belliosus erat.

Oraculum prædixerat:

Κύψελος Ἡεΐδης βασιλεὺς κληνοῖο Κορίνθου
 αὐτὸς, καὶ παῖδες· παίδων γε μὴ ἐκέτι παῖδες.
 Cypselus Eetides clara Rex esto Corinthi;
 Ipse, & eo nati; sed nulli deinde Nepotes.

Periander duos habuit filios; Cypselum ἀφρονα, mente captum,
 & rebus gerendis inidoneum; & Lycophrona, à Cœrcyrais interfe-
 ctum. Illi igitur successit Gordia filius. Quis autem Gordias ille?

a) L. 8. P. 378. c

b) Var. l. 6. c. 13

Non sanè Periandri frater: refragatur Oraculum. Sententia tamen
 Aristotelis suffragatur Strabo. a) Cypselus, ait, tyrannidem oc-
 cupavit, καὶ μέγιστα τριγονίας οὐκ αὐτὸς σωείμνε, & ad herede-
 dem tertium propagavit. Ælianus b) observat tyrannidem ra-
 rō Ἰπὶ τριγονίαν ad nepotes propagatam esse: Cypselidarum autem
 Corinthi eis ἐκγονίας ad posteros permanfisse.

c) In Periand.

Initia Cypseli ab exitu Periandri investiganda sunt. Ille mor-
 tuus est (ut refert Socrates, apud c) Laertium) annis quadra-
 ginta ante Crasum; καὶ ἐνὶ πρῶτῃ τεσσαροκοσῆς ἐνάτης Ὀλυμ-
 πιάδου, Uno autem anno ante XLIX Olympiadem, id est, anno quar-
 to Olymp. XLVIII.

d) In Perian-
 dro.

Chro. n. 1389.

d) Regnavit annos XL. Ergo, Perian-
 der ἡμεῖς inclaruit (post obitum patris) circa Olympiadem
 XXXVIIII; anno scilicet quarto. Eusebius autem ad an. primum Olymp.
 XXXVIII. Apud Corinthios tyrannidem exercuit Periander:

e) Herod. l. 5.

6. 92.

annos 44 illi attribuisse videtur. e) Regnabat Cypselus annos
 xxx. Consurgit igitur illius initium ex anno secundo Olym-
 piadis xxxi, qui est annus Atticus 928, & Per. Jul. 4059.

Ad

Ad SECULUM XVIII.

ASIA, ab Ægyptiis derelicta, in Regna diversa dispersa fuit: Incunte itaque hoc Seculo, hic erat in Oriente rerum status. Anno Nabon. 104, *Psammitichus*, rex Ægypti, Azorum adhuc obsidione premebat: Hierosolymorum rex *Josias* reparando Templo, & pietatis operibus occupatus erat: Babylonis ac Nini rex erat *Chiniladanus*, ignaviâ obcurus: Lydorum rex *Ardys*, à Cimmeriis oppressus; & Medorum rex, *Phraortes*, victoriâ Persicâ superbus. Qui motus, quæ immutationes insequutæ sint (donec Asia in Monarchiam redacta fuerit) ordine enarrabuntur.

P*Hraortes exercitum duxit contra Assyrios, Ninum tenentes; à* Herod. l. i. *quibus victus, cum magna exercitus parte interijt, cum regna-* c. 102. *set annos 22; anno Nabon. 114. Illi, in Medorum regno, successit filius*

Cyaxares.

Qui majoribus bellicosior, milites Asiaticos primus in turmas de- Ib. e. 103. *curiavit, & Hastatos, Equites, Sagittarios (anteâ confusos) in suos ordines distribuit. Hic collectis omnibus intra Halym copiis, Assyrios prælio superaverat, & Ninum obsidione tenebat; quum ingens Scytharum exercitus in Mediam penetravit.*

Scytharum incursio.

Cimmerios insequuti sunt Scythæ: illi juxta mare iter tenebant, Ib. l. 4. c. 12. *ubi autem aberrantes viâ, Caucasum ad dextram habentes, in mediterranea converſi, Mediam intrarunt. a) Duxit eos Madyes a) l. i. c. 104. Protothya filius, Rex Scytharum. A Meotide lacu ad Pbasin fluvium & Colchos, iter est triginta dierum: inter Colchos & Medos una gens Sapires interjacet, neque longum est iter. Scythæ autem non hac intrarunt, sed via superiore & multum longiore, Caucasum monte ad dextram*

dextram relicto. Hic Medi (solutâ Nirti obsidione) cum Scythis congressi, & pralio fusi, Imperium amiserunt; & Scytha omni Asia potiti sunt.

- a) Herod. l. 12. c. 105. a) *Hinc illi recta in Ægyptum contendunt; sed Syriam Palesinam ingressis occurrit Psammitichus rex Ægypti, qui muneribus precibusque effecit, ne ulterius progredierentur.*
Pauci aliquot ex regredientibus Scythis, vetustissimum Urania Veneris templum, quod in Ascalone urbe Syria est, spoliarunt; quibus, eorumq; posteris Dea morbum immisit famineum.
- b) Strab. l. 15. p. 687. b) *Idantbyrsus Scytha excursionem fecisset in Asiam, usque ad Ægyptum: quo autem tempore, non liquet.*
Psammitichus autem, post 29 annorum obsidionem, Azotum cepit. Et excisa quidem videtur urbs illa, cum non ita multo post, c) Reliquium Asbdodi à Jeremiâ dicatur.
Non diu post Psammitichus grandævus fato concessit, anno Nabon. 118; d) cum regnasset annos 54. e) Sepultus est in urbe Sai, Ægypti Inferioris Metropoli, in templo Minerve; f) proxime Palatium ad levam manum intranti. Nam Saitani intra Templum sepelierunt Reges, qui sunt ex eo nomo, omnes.
- c) Jer. 25. 20.
- d) Herod. l. 20 c. 157.
- e) Strab. ib. p. 802. a.
- f) Herod. ib. c. 169.

Nebos Rex.

- Ib. c. 158. **N**ebos, Psammitichi filius, patri successit in regno Ægypti. Rex hic elati fuit & magna spirantis animi: pristinae Ægyptiorum gloriæ æmulus, Imperium Asiæ, quod Pater lentè tentaverat, recuperare suscepit. g) *Comparavit copias bellicas, & construxit triremes, tam in mari Septentrionali, quàm in sinu Arabico ad Mare Rubrum; quarum navalia adhuc cernuntur.*
- g) c. 159.
- A tempore deportati Manassis, Judæorum Reges sub Babyliorum clientelâ fuisse videntur. *Cbamiladanus* jam annum regni vicesimum agebat, Princeps ignavus; erga quem tamen *Josias Rex*, Dei observantissimus, fidem servandam, transitumque hosti ejus non concedendum censuit; sed in occurso exercituum, occisus est in Magiddo, vel in valle Magidduntia. Planitiei meminit h) Zacharias: Est autem Magiddo urbs in viâ, quâ ex Ægypto itur in Syriam, non procul à mari Phœnicico; semitribui *Manassis* affligna:
- b) C. 12. v. 27.

gnata; sed à a) Chanaanais possessa; quam inter eas b) recen- a) Iudic. 7. 27.
lunus, quas Israël.æ expugnare non potuerunt. b) Iudic. p. 235.

c. Nechos terrestri acie congressus cum Syris in Magdolo, vi- c) H. rod. 1. 2.
ctoria positus est. Post pugnam cepit Cadytin, magnam syria urbem. c. 119.
d) Cadytis urbs est Assyriorum eorum qui Palaestini vocantur, in transf- d) Ib. 3. c. 5.
itu a Phœniciam in Ægyptum. Statio quarta Israëlitarum in deser-
to fuit e) à. d. u. Cov Μαγδύλας, καὶ ἀ. ἀ. u. Cov τ. θαλάσσης, inter e) E. 1. c. 14.
Magdolum, & mare; & illi castra posuerunt ἐν τ. θαλάσσης juxta
mare. Magdolum itaque ad Mare Rubrum; Magdodo utam ad
Mediterraneanum. Herodotus nominum similitudine decipi vi-
detur.

Rex Ægypti, omiſſis Hierosolymis, f) properavit, ut op- f) 11. Chron;
pugnaret Carcemisbum ad flumen Euphratis. Urbs illa Assyriacæ 35. 21.
ditionis (cujus meminit g) Esaias) videtur esse Cercusium, ultra g) C. 10. v. 9.
Euphratem ad confluentem Aborra positum. Vetustam hanc ur-
bem Dioclesianustandem instauravit; cum esset eo tempore h) exi- h) Am. Mare,
gua & imminuta. l. 23.

Nechos, eâ urbe captâ & præfidiis munitâ, omnique Syriâ
sub potestate redactâ, post tres menses regressus est.

Cùm verò Rex Ægypti venisset i) Riblam, que est in terra
Emab, (Reblata postea Antiochia vocata est) evocavit Josiab. 2
quem Populus unxerat in Regem, cùm regnasset tribus mensibus, &
(quòd inconsulto victore regnum usurpaverat) vinxit eum, ne re-
gnaret in Jerusalem; & imposuit mulctam Terra centum talentis ar-
genti, & talento auri. Regemque instituit Eliakim filium Josia: quem
nominavit Jebojakim. Ib. v. 34.

Josèphus (commentis Ctesianis imbutus) refert, k) Ne- k) A. 1. 1. 1.
cbum copias duxisse contra Medos & Babylonios, qui Assyriorum Im- c. 6.
perium everterant. Dixerat enim, Merodachi tempore, l) Assy- l) Ib. c. 3.
riorum Imperium à Medis κατέλυθη. Verùm Rex Ægypti pro-
fectus est contra Regem Assyriorum Babylone regnantem. Medi
jam à Scythis graviter oppressi sunt. Dicit Josiam vulneratum fu-
isse ἐν Μενδίω πόλει, ad urbem Mendem, que erat intra regnum Jo-
sias. S. Hieronymo, m) Mendes est op. idum, juxta civitatem G. s. m) De locis
zam; olim n) Mediana, in trib. Juda. Itaque Mageddo, Μαγ- n) Ib.
δύλας, Mendes, aut eadem erant, aut vicina

Quamdiu Chyniladanns Babylone regnabat, tamdiu Nechos
Cc cc Syria

Syriâ quietè potitus est; Et in Ægyptum reversus, Pacis operibus operam dedit. Cùm construxisset triremes in sinu Arabico, etiam

- a) Herod. l. 1. c. 158. a) Fossam à Nilo ad sinum illum ducere aggressus est; in qua fodienda perierunt Ægyptiorum 120000. De incepto hoc (ad b) Sesostrim) b) sup. p. 396. diximus.

Periplus Africa.

- * Herod. l. 4. c. 42. **R**EX hic * eorum primus fuit, qui Africam *Ἐξήρτων* esse monstravit. Postquam is defuitit a Fossa, Phœnices quosdam ad Africam circumnavigandam misit; qui, Mari Rubro solventes, in mare Abstrale abierunt, ac tandem anno tertio per Columnas Herculis transcecti, in Ægyptum redierunt. Adeo vetusta est, de circuitu Africæ, fides.

- Ib. c. 43. Postea ex sermone Carthaginensium fertur, Sataspem quendam ab Achamene oriundum, Libyam non circumnavigasse, (quum esset ille ad hoc ipsum missus) sed navigationis longitudine & solitudine deterritum rediisse. Egressus ille Columnas Herculis, & circumveclus Africa promontorium nomine Syloes, cursum in meridiem tenebat, & cum multos menses multum maris emensus esset, rediit. Quòd verò Africam non penitus circumnavigasset, hanc causam Xerxi sferebat; τὸ πλοῖον τὸ πρόσω εἰς οὐρανὸν ἐπιέται ἀπὸ βλάστη, ἀπὸ ἐνδοξεί. Quòd navigium ulterius procedere non posset, sed retineretur. Compertum quidem est experientiâ nuperâ, circa Bonæ Spei promontorium, flare ventos Orientales, per sex menses continuos.

- c) Hanno (Carthaginis potentiâ florente) circumveclus à Gadibus ad finem Arabia, navigationem eam prodidit scripto. d) Hanno Carthaginensis exploratum missus à suis, cum per Oceani ostium exisset, magnam partem Africa circumveclus, non se mare, sed comestum defecisse retulit. Huic occidentale Africæ littus legenti occurrebat Mons alius (ut Græci vocant, *Θεῶν ὄρηνα*, perpetuis ignibus fligans, noctu præsertim. Mons idem videtur esse, qui à rugitu, Sierra Liona Lusitanis vocatur. Exaudiuntur enim fulmina & tonitrua continua; cum vertex nebulis perpetuis circumta sit. Iterius (tridui navigatione) e) grandis litoris flexus grandem insulam includit; in qua feminas esse narrat toto corpore hirsutas,

Tegydas vocat : Neque ultrà navigavit Hanno. Sanè periplus Africæ veteribus longè difficilior erat ab Occidente, quàm ab Oriente. Postea enim, a) *Eudoxus quidam, cum Lathurum Regem, a)Ibid. Alexandria profugeret, Arabico sinu egressus, per hoc pelagus (ut Ne- pos affirmat) Gades usque pervectus est.* Addit Plinius, b) Mul- b) Plin. l. 2. toque ante eum *Calius Antipater, vidisse se, qui navigasset ex Hispania in Æthiopiã, commercii gratia.* Vox Æthiopia olim latè sumpta; neque circumnavigationem innuit. Tam occidenti, quàm Orientales sunt Æthiopes. c) Strabo (ex Posidonio) Eudoxi e) L. 2. p. 98. navigationes recitat; sed pro fabulosis rejicit. Sanè Romanorum temporibus, d) *dubium fuit, caperetne Africa circuitum, an si- d) Melas. l. 3. c. 9 ne sine se extenderet.*

Arriani periplus maris Erythræi (dicatus Hadriano Aug.) Australis navigationis terminum habet *Menuthesiam insulam, & Raptum promontorium* : ulteriora innavigabilia esse dicit ob Syrtis innumeras. Ptolemæo etiam ultra *Raptum* est e) *Terra e) L. 4. c. 9. incognita & Mare Asferum, propter brevia & Syrtis* : *Raptum* circa *Quilox* regnum putat f) *Maffæus.* Syrtis ista, quæ sunt in f) Hist. Indic. ter Madagascar insulam & Africa continentem, Lusitanorum nau- l. 1. p. 17. b. fragis nobis innotuerunt. Solomonis classẽ, versus Austrum, *Zophalam* usque navigasse g) diximus. g) Sup. p. 367.

Nabo-pol-assarus Rex.

ANNO Nabonassari 123, anno Templi 383, anno quarto *Jehojakim* (quem constituerat Necho) *Chyniladano* (cum regnasset annos 22) in regno Babylonis & Nini, successit *Nabopol-assarus*; qui Nabuchodonosorus vocatur in historiã Sacrà.

Hujus Regis anni, in Babylonico Canone constituti, cum Judæorum Regum annis in S. Scripturã comparati, optimè conveniunt, & Chronologiam sanciant.

An. Temp.	Nabon.
383	123
390	130
400	140
401	141
	210

Ejus { *Primus* ——— } **IV Jehojakimi.**
 { *Offavus* ——— } { **I Zedecias, quo Jeconias deportatus**
 { *Tricimus octavus* } { **X Zed. hic, quo servebat Obsidio**
 { *Dracimus nonus* } { **XI Zed. hic, quo tunc olymã exiit.**
 Inde *Septuagimus,* } { **I Cyr, quo soluta est Captivitas.**

Jer. 25. 1.
 II Reg. 24. 12.
 Jer. 32. 1.
 I. R. 25. 12.
 Jer. 29. 10.

Cc cc 2

Rex

- Rex hic bellicosissimus ea, quæ Rex Ægypti in Syria obtinuerat, recuperare properat, & sub initiis regni, exercitum duxit contra Ægyptiorum praesidium. a) Anno quarto Jebojakim Regis Juda, copiae Pharaonis Nechois, quæ fuerunt in Carchemisho ad Euphratem, percussæ sunt, à Nabuchodonosoro Rege Babylonis. Josephus adjicit, b) Nechoem cum magnis copiis ad Euphratem se opposuisse Nabuchodonosoro, & collatis signis victum fuisse: Babylonium trajicientem Euphratem, totam Syriam usque ad Pelusium redegisse, exceptâ Judæâ.
- c) II Chron. 36. 6. An. Nabon. 127, anno octavo Jebojakimi c) Nabuchodonosor vincit eum catenis, ut abduceret eum Babylonem; sed mutata sententiâ, illum regno restituit; d) & Jebojakim factus est i servus annis tribus, id est, ut ait Josephus, e) Persolvit ei tributum imperatum tribus annis.
- f) Jer. 46. 2.
g) Antiq. l. 10. c. 7.
h) II Chron. 36. 6.
i) II Reg. 24. 1.
k) Antiq. l. 7.

Jechonia deportatio.

- ANNO Nabon. 1:0, qui fuit Templi CCCXC (numerus is ab f) Ezechiele summopere celebratur) Nabopolassari autem sive Nabocodonosori Octavo, rebellavit Jebojakimus anno regni sui undecimo, postquam triennio servierat Regi Babylonis.
- g) Anno tertio, cum audisset Ægyptios expeditionem facere contra Babylonium, & tributum illi non solvisset, expectatione sua frustratus est. Nam Ægyptii bellum instaurare non ausi sunt: quod Jeremias propheta quotidie prædixit, eos sibi frustra in Ægyptum portare. Non multo post Regem Babylonis cum exercitu venientem excepit, nihil sibi ab eo timens; neque exclusit, neque ad bellum se paravit. Rex autem, Urbem ingressus, fidem non servavit; sed Hierosolymitanorum præstantissimos interfecit, cum Rege Joakimo; quem in sepulchro extra mœnia projici jussit. Regem autem Urbis regionisque constituit Joachinum ejus filium. (Qui Jechonias vocari solet; etiam h) Conias.) Hunc senem habuit Rex Jebojakim, cum vixisset annos 36, regnasset XI. Pœnituit statim Regem Babylonis, se Regnum dedisse Joachino: Vecebarur enim, ne memor patris per invidiam occisæ regionem suam ad defectionem incitaret: missis itaque copiis obsedit illum in Hierosolymis. i) Cum regnasset Jebojakim in Jerusalem tribus mensibus, egressus est ad Regem Babylonis, ipse, & mater ejus, & servi-
- f) C. 4. v. 5.
II. Reg. 24. 1.
g) Joseph. Antiq. l. 10. c. 6.
c. 7.
h) Jer. 37. 1.
Joseph. lib. c. 9.
II Reg. 24. 8
v. 12.

serui ejus, & principes ejus, & eunuchi ejus : Et suscepit eum Rex Babylonis, anno regni sui Octavo : & transtulit 10000 in captiuitatem ; nihilque relictum est, exceptis pauperibus terræ : Et constituit Mattaniam patrum ejus pro eo, eique imposuit nomen Zedechiam.

13.
14.
17.

a) *Ezechiel propheta, adhuc puer*, deportatus est Octavo a) *Joseph ro. 7* hoc Babylonii Regis anno : & *Daniel* hoc b) *Jeboachimi anno*, b) *Dan. 1. 1.* tertio post restitutionem Babylonicam, *Undecimo* autem post constitutionem Ægyptiacam : Etiam c) *Mardocheus transportatus de* c) *Est. 2. 6.* *Ierusalem cum Iechonia*, post annos 81 d) *reversus est.* d) *Neh. 7. 7.*

Ad hunc modum Nechos totam amisit Syriam, quam non ita pridem nullo negotio acquisiverat : e) *Neque amplius egressus est* (ille) *Rex Ægypti à terra sua : quia Rex Babylonis cepit quicquid fuit Regis Ægypti à fluuio Euphratis usque ad flumen Ægypti.* e) *II Reg. 24. 7*

Fluvius Ægypti fuit Israelitidis f) *terminus : idem qui dicitur* g) *Shibor super faciem Ægypti.* Nilus Ebraicè *Sibor* : unde de quidam *Nilum* intelligunt ; LXX verò torrentem ad Rhinocoruram. f) *Num. 34. 5.* g) *Jos. 13. 3.*

Juxta Herodotum, h) *Ægyptum Syriamque determinat mons Casius*, id est, Mons Terminalis. h) *Herod. 1. c. 118.*

Hierosolymorum excidium.

A NNO Nabon. 138, qui fuit templi 398, Zedechias cum per annos octo paruisset Babylonio, contra illum fœdus iniit cum i) *Regibus vicinis.*

i) *Isr. p. 531.*

Defectionis hujus participem fuisse docet Berosus Satrapam illum, quem Nabuchodonosorus non ita pridem devictæ Syriæ præposuerat ; & cui obsidendæ Tyri (quæ ab an. Nabon. 129 circumvallata fuerat) curam demandaverat. Berosi locum habet

Josephus contra Apionem, l. 1. p. 1044, & *Antiq.* l. 10. c. 11. p. 349.

Ἄκλιος ὁ πατὴρ αὐτῶν Ναβουδάσορος, ὅτι τελευτῆσαι τὸν πατέρα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς ὄχλοις

Cum audivisset pater ejus Nabosassarum satrapam Ægypti, Cælosyriae Phœniciaque locis præ-

ἢ Συρῶν ἢ Κοίλων καὶ ἢ Φοινίκων
 τύποις διαστάτης γήρονεν, ἢ δωά-
 μιν ἢ ἑκακοπαθεῖν, σιδήτους τῶ
 ἢ Ναβουχοδονόσορον ὅτι ἐπὶ ἐν ἡ-
 λικία μέρη π: ᾱ τῆς δωάμειας,
 ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Σουσί-
 ξας ἢ Ναβουχοδονόσορον ἢ τῶ δια-
 στάτη καὶ ἢ ἑκατομύριον, αὐτὸ
 τὸ αὐτοῦ ἴσως, καὶ τὸ χόρον ἐξ ἑ-
 χῆς ἑσθὲ ἢ αὐτῶν βασιλείαν ἡ-
 πτίησε.

fectum) rebellasse; nec jam labo-
 res ipse ferre possset; copiarum,
 parte Nabuchodonosoro filio, a-
 tate adhuc vigenti, tradita,
 contra eum misit. Nabuchodo-
 nosorus cum rebelli. congressus, il-
 lum in potestatem redegit, Ste-
 gionem denuo ipsorum imperii
 restituit.

Pater, qui hic decurtatè vocatur Nabolissarus, a) Eusebio. &

- a) Pr. Evang. l. 9. c. 40.
- b) p. 220.
- c) Antiq. l. 10. c. 11. p. 349.
- d) p. 136.
- e) D Gen. 2. II. Ch. 9. l. 2. n. 285.
- f) Jer. 34. 7.
- g) Ib. 37. 5.
- h) Antiq. l. 10. c. 10.
- i) Jer. 37. 7.
- k) II. Reg. 25. 1
- l) Ib. 25. 2. & Jer 52. 5.
- m) Lamét. 4. 9

b) Syncello (eadem repetentibus) nuncupatur Ν: εσπ: δ: ᾱ π: ρ: ἢ Josephus autem alibi hæc c) Beross aliter legit, Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβουχοδονόσορ ἢ — τυσή τις τῶ Ναβουχοδονόσορον, Nabuchodonosorus Pater tradidit Nabuchodonosoro filio partem exercitus. Quod καὶ ἐρμηνείαν interpolatum. Ebrais enim tam Pater, quàm filius, vocatur Nabuchodonosorus In libro d Juchasin distinguuntur. Ætas Quinta. Deportatio Israelis in Babel per Nebuchadnezarum filium Nebuchadnevari. Pater, e) Primus denominatur; Filius, Magnus. In Canone satis diversa sunt eorum nomina.

Filius cum potestate Regiâ bellum gerens. licet Pater adhuc in vivis esset, Regis titulum in scripturâ obtinet. Josephus & Eusebius, locis citatis, legunt, ἑσθὲ ἢ αὐτοῦ βασιλείαν; non αὐτοῦ, ut hic, & apud Syncellum.

Porro f) Regis Babylonis exercitus pugnabat contra Hierosolymam & contra omnes civitates Judæ, quæ erant reliquæ: contra Lachin, & contra Azecham. Hæ enim urbes munita supererant de civitatibus Judæ. Denique ipsam Hierosolymam obsidebat. Cum verò Egyptii essent defectionis socii, g) Tunc exercitus Pharaonis egressus est de Ægypto; & Chaldaei, qui obsidebant Hierosolymam, ejus rei nuntium audientes recesserunt ab Hierosolymâ. Josephus refert, h) Ægyptios prelio suos & totâ Syriâ expulsos fuisse. Itaque i) Exercitus Pharaonis reversus est in Ægyptum, & Chaldaei ad obsidionem redierunt; Anno Nabon. 139; Templi 399, k) Anno nono regni Zedecchie; extruxerant in circuitu munitiōnes & clausa est civitas atque vallata l) Usque ad XI annum Regis Zedecchie: & præc. cluit fames

fames in civitate, nec erat panis populo. in Meneus fuit occisis gladio, quam interfecit fame. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos: facti sunt cibus earum.

Anno igitur Nab. 141 (cum a) durasset obsidio menses 18) a) Joseph. 10. anno undecimo Zedechiæ, anno decimo nono Nabuchodonosori, b) Mensis Quarti die nona, capta est Urbs, & viri bellatores nocte fugerunt. Zedechiam apprehensum in planitie Jericho duxerunt Chaldei ad Regem Babylonis in Riblath; qui iudicio condemnavit eum; filios eus jugulari iussit; Zedechiam excæcatum abduxit Babylonem.

a) Joseph. 10. 11.
b) Jer. 52. 6 & II. Reg. 25. 4.

Mense V, Nabuzaradan incendit Domum Domini, & Domum Regis & domos Jerusalem, omnemque domum magnam combussit igni: & exercitus Chaldeorum destruxit muros Jerusalem in circuitu: & deportati sunt Judæi de terra sua. c) Nabuchodonosor (Pater, veniens) anno septimo, transtulit Judæos 3023; Filius venit anno XVIII, & de Jerusalem deportati sunt 832. In anno XXIII Nabuchodonosori, Nabuzaradan Magister militie transtulit Judæos 745. Omnes abducti 4600. In libro Regum plus decem millibus abductos legimus. Annus iste Nabuchodonosori XXIII est annus quintus Captivitatis, Josepho. d) τὸ πρῶτον ἔτερον ἐξουσίαν πρῶτος ἐστὶν ὁ ἄρχιερεὺς καὶ ἐκείνους ἔβαλεν ἐκ τῆς πόλεως, qui est Nabuchodonosori XXIII, rursus Babylonem abduxit captivos Judæos, qui erant in Ægypto; id est reliquias Judæorum, qui, occiso Gedaliâ, in Ægyptum migraverant. Quintus iste captivitatis annus, est æræ Nabonassari 145; & secundus Nabopolassari sive Nabuchodonosori Filii: sed continuando Patris Filiique annos, XXIII dicitur. Sic e) Ieroboami anni XX cum duobus Nadabi filii conjunguntur.

Ib. v. 8.
c) Jer. 52. 28.

Exustum est Templum, cum stetit annos integros CD. Hic fuit Regum Davidicorum exitus; qui post Saulum successivè numerantur XX, & regnarunt annos 444. Excisis Hierosolymis, Regnū Judææ sit Provincia Tertia, Judæa dicta. Coloniae autem in Judæam non sunt deductæ, sicut in Samariam. Ab excidio Urbis confligit f) Numerus annorum, de quo factus est sermo Domini ad Ieremiam prophetam, ut complerentur desolationis Jerusalem Septuaginta Anni. Prædixit Jeremias g) (anno quarto Ibojachim filii Josiæ Regis Judæ, qui erat primus Nabuchodonosori Regis Babylonis, id est, ante annos 18.) h) Erit universa

d) L. 10. c. 11. p. 345. d.
e) I. Reg. 14. 20. sup. p. 404.
f) Dan. 9. 2.
g) C. 25. v. 12.
h) vs. 11.

terra hęc in solitudinem & in stuporem; & servient omnes gentes ista Regi Babylonis LXX annis. Ebręi numerabant annos istos per Sabbata, sive Hebdomadas. a) Expectavit terra Sabbata sua omnibus diebus Desolationis sabbatizavit, usque dum complerentur LXX anni. Daniel tempus illud in III & VII Hebdomadas visumxit; de quibus suo loco.

d) Chron. ult. 21.

Excidium Tyri.

b) Hiero n. 204. e) Ezech. 26. 2

TYRUS (condita b) Seculo XI) excisa est post Hierosolymam: c) Pro eo quod dixit Tyrus de Jerusalem; Euge; confraeta est, perit: q. a fuit plena, deserta est. Obsessa erat a Chaldeis anno Nabon. 129. Josephus (ex commentariis Phœnicum.)

d) Icon Apion. p. 1046. d.

d) Sub Irbobalo Rege Nabuchodonosorus obsedit Syrum. Subjicit, 'Εξέδωκεν ἡ πόλις τῷ Ναβουχοδονοσόρου βασιλείας ἡγεῖστο πλιόκεν τόρον, Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor cepit obsidere Tyrum. Versio est Ruffini; ex qua, pro τῷ scribingendum ἔρεα. e) Idem (ex Indica & Phœnicica Philostrati historia) Rex ille obsedit Tyrum per annos tredecim, quo tempore Irbobalus fuit Rex Tyri.

f) Antiq. l. 10. c. 11.

f) Ezech. 27 g) c. 26. v. 1.

Fuit autem Tyrus emporium totius Orientis nobilissimum, ditione non tam terrestri, quàm per mare late sparsa, opibus copiosisque florentissimum. Illius f) splendorem, rem nauticam, vires conductitias, mercatumque uberrimum graphicè descripsit Ezechiel, B. Babylone degens g) mensem primum annuundecim a captatione Iechoniz, id est, anno Obsidionis 13.

h) c. 26 7. Ezech 26. 7-8. 7. 7. 7. 10.

Violentum obsidionis impetum exprimit Propheta. h) Ecce Ego adducam ad Tyrum Nabuchodonosorum Regem Babylonis ab Aquilone à Reblata, ad Orontem, Regem Regum cum equis & curribus & equitibus & cœtu populoque magno: sillas tuas que sunt in agris interperiet gladio; & circumdabit te munitionibus, & comportabit aggerem in gyro, & elevarit contra te ciperem; & vineas & aristas temperabit in muros tuos, & destruet turres tuas in armatura sua: E quorum e us inundatione operiet te pulvis eorum; & jonitum equitum & rotarum & currum morcibuntur muri tui.

Expu.

Expugnationem persequitur Propheta.

Cum ingressus fuerit portas tuas, quasi per introitum dissipata urbis, unguibus equorum concalcabit omnes plateas tuas, populum tuum gladio cadet; & statua tua nobiles in terram corruent: vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas; & destruent muros tuos, & domos tuas praeclaras subvertent; & lapides tuos, & ligna tua, & pulverem tuum ponent in medio aquarum. Et faciam quiescere multitudinem canonicorum, & sonitus cithararum tuarum non audietur amplius.

Denique Excidium expressim denunciat.

Et dabo te in limpidissimam petram. Siccatio fagenarum eris; nec aedificaberis ultra. Paulò post: Turbabuntur insula in mari (Dono τ̄ ἐξοδίας σ̄ς) in Exitu tuo. Cum dederò te urbem desolatam, sicut civitates quae non habitantur, & adduxero super te abyssum, & operuerint te aquae multae; & detraxero te cum his, qui descendunt in lacum ad populum sempiternum, & collocavero te in terra novissima sicut solitudines veteres, & non habiteris. In nihilum redigam te; & non eris; & requisita non invenieris ultra in sempiternum. Rursus:

a) Ad nihilum redacta es; non eris usque in perpetuum.

a) C. 27. ult.

Hæc cum tam plenè sint planeque dicta; vix tamen quisquam est, qui Tyrum à Babylonio destructam fateatur. Hieronymus in locum. b) Qui huic historiae contradicunt, Græcos & Phœnicum, maxime Nicolai Damasceni, & alias barbarorum ajunt se legisse historias, & nihil super oppugnatione à Chaldeis invenisse Tyria civitatis. Cum probare possimus, multa dici in Scripturis facta, quae in Græcis voluminibus non inveniuntur. Post alia: c) Tyrum fuisse insulam, & nullum habuisse de terra introitum, in Græcis Latinisque & Barbaris historiis legimus: sed postea à Nabuchodonosoro (vel, ut nonnulli, ab Alexandro) jactos esse aggeres, ac de insula factam esse peninsulam. Alii itaque prophetiam (de Nabuchodonosoro nominatim editam) ad d) Alexandrum Magnum referunt; qui sex mensibus ipsam urbem obsidisse & cepisse narratur, postquam Dari-um vicit in Lycia.

b) In Ezech. 26 p. 84. d.

c) lb. p. 84. 2.

d) Id. in c. 27. p. 84. 5. e.

Bonus Hieronymus aggerem Alexandri M. Nabuchodonosoro attribuit. e) Nabuchodonosor, ait, cum oppugnaret Tyrum, &

e) In c. 29. 19. p. 87. 1.

Dd dd

aric-

arietes, machinas, vineasque (eò quòd cincta esset Mari) muris non posset adjungere; infinitam exercitus multitudinem jussit saxa & aggeres comportare, & expleto medio mari, imò freto angustissimo, vicinum littus insula fecit continuum. Alii alia excogitarunt.

- Mirum, nemini in mentem venisse, Obsidionem hanc intelligendam esse de *VETERE TYRO*, in continente positâ : præsertim cum Propheta τ ἐξορίας meminerit. De *Exitu* illo, Hieronymus (forlan ex Judæorum traditione) a) *Cum viderent Tyrii, quòd percussione arietum murorum fundamenta quaterentur, quicquid pretiosum in auro, argento, vestibusque & varia suppellectili nobilitas habuit, impositum navibus ad insulas (Insulam potiùs) asportavit; ita ut, urbe capta, nihil labore suo dignum inveniret Nabuchodonosor. Quid multa? Palætyrus à Nabuchodonosoro capta est, & excisa; neque unquam in dignitatem Regiam pristinamque fortunam rediit. Tyrii, antiquâ fede pulsi (b) Aradorum exemplo) transmigraverunt in Insulam: Destructio Veteris Tyri, fuit origo Novæ.*
- a) *Ib. p. 871.*
- b) *supr. p. 512.*

- Nec quicquam est à Propheta dictum, quòd *insularem* Tyri situm denotare possit, licet in Hieronymi versione nonnulla sint, quæ in istum sensum planè adaptantur. c) *Quæ habitas in Mari:* in Ebræo est, *Habitata à Maribus*, id est, cujus adventæ ab omni Mari. Rursus; d) *In corde maris sita:* In Ebræo; *In corde maris um termini tui*; id est, Imperium Maritimum. Quòd autem toties dictum est: e) *In corde Maris, vel in mediomaris*, id quidem allegoricè intelligendum est. Dicit, Tyrum perductam esse in Mare valdè fluctuosum: Urbem navi, bellum, mari comparat. Circumvallatio, Machinæ, Equitatus, quid ad *insulam*? Illud Prophetæ f) *Quæ habitat in introitu Maris* (sive, ad portum Maris) indicat Urbem, non in insulâ, sed in orâ maritimâ positam. Quintæ Sortis limites, in libro g) Jozuæ, sunt *Sidon & Tyrus*: sortis exitus ad mare, vel terminatur mari. Tyrus olim non magis insularis, quàm Sidon.
- e) *Ezech. 26.*
- d) *17. 4.*
- a) *Ibid. v. 25.*
- e) *In corde Maris, vel in mediomaris, id quidem allegoricè intelligendum est. Dicit, Tyrum perductam esse in Mare valdè fluctuosum: Urbem navi, bellum, mari comparat.*
- f) *17. 2.*
- g) *C. 19. v. 28.*

- Duplicem *Tyrum* agnoscunt Strabo, Plinius, Ptolemæus; *Insularem & Palætyrum*. h) Stephanus eas non satis distinguit. Scylax de Insulari Tyro, antequam peninsula fieret, βασιλικὰ Τύρος καὶ λιμὲν, ὅσον ἢ τὰ Δα. Διο γης, *Regia Tyri & portus VIII circiter stadiis à terra distans. De Palætyro deinde, Ἄλλη πόλις.*
- h) *In Tug. p. 39.*
- k) *40.*

Τύρος λιμνία ἔχουσα ἐντὸς τείχους (αὐτὴ ἡ ἰνῆος βασιλεῖα Τυ-
 ρία) καὶ ἀπέχει σάββα ἅπασαν Ἰαλαδίης Ἰ, Παλαίτινρον πόλις, καὶ
 ποταμὸς Διὸς μεσσησ ῥεῖ, *Alia urbs Tyrus portum habens intra muros*
(ipsa autem Insula est Regia Tyrii regis) ἔσ ἀβεστ ἀ μαρι σταδίου Ι Ι Ι.
Vocatur hæc Urbs Palatyrus; quam fluxivius mediam perlabitur.

Expugnata jam Palatyrro, regnatum est in Insulâ ab Ithobalo
 ad a) *Azelmicum regem;* sub quo Tyrus ab Alexandro continenti ^{1) Arian. 2.}
 adjecta est. p. 42. 49.

Ithobalus ipse, quo regnante Tyrus obsessa est, ex Propheta
 b) diris, percussus videtur. *Ejus successores, ex Annalibus Phœni-* ^{b) Ezech. 28.}
cum, recitat 8. 10. 19.

Josephus contr. Apionem, p. 1046.

Μετὰ τῆν ἑβασίλωσε Βαὰλ
 ἑτη δέκα.

Post Ithobalum regnavit Baal
an. decem.

Μετὰ τῶτον Δικασυὶ κατεστά-
 θησαν καὶ ἐδίκασαν αὐτοῖ, Ἐνίβα-
 λρον Βασλάχχ μῶνας δύο, Κέλ-
 βης Ἀβδασίμ μῶνας δέκα, Ἀββα-
 ρρον δὲ χειρὸς μῆνας τρεῖς.

Post hunc Judices constituti
sunt: ἔσ judicaverunt Ecnibalus Ba-
slachi menses duos; Chelbes Ab-
dei menses decem; Abbarus Pont.
Max. menses tres.

Μιτγανρον καὶ Γεράστρατον ἔσ
 Ἀδελίμχσ δωσασὶ ἑτη ἑξ, ὧν με-
 ταξὺ ἑβασίλωσε Βαλατῶσρον
 ἑνιαυτὸν ἕνα.

Mytganus ἔσ Gerastratus Abde-
limi erant Judices annis sex: i-
ter quos Balatavos regnavi an. 0
uno.

Τῆσ τελευτῆσ τῆσ Βαλῆσρον, ἔσ ποσει-
 λανῆσ μετεπέμψαντο Μέρβαλον
 ἐκ τῆσ Βαβυλωνῆσ, καὶ ἑβασί-
 λωσεν ἑτη τέσσαρα.

Eo moriente, mittentes evoca-
runt Merbalum ex Babylone, ἔσ
regnavit ille annos quatuor.

Τῆσ τελευτῆσ τῆσ Βαλῆσρον, μετε-
 πέμψαντο ἔσ ἀδελφὸν αὐτῆσ Εἰ-
 ρωμον, ὃσ ἑβασίλωσεν ἑτη ἑξο-
 σιν.

Illo moriente, evocarunt fra-
trem ejus Iromum, qui regnavit
annos viginti.

Ἐπι τῆσ Κύρρον Περσῶν ἑ-
 δυνάστωσιν.

Hujus temporibus Cyrus Persa-
rum imperator erat.

Josephus colligit Tyriorum annos 54 ἔσ tres menses; numeratis
 Ithobali 13, ἔσ Iromi 20.

Dddd 2

Cum

Cum verò Tyri Insulares ex Babylone Reges suos peterent; liquet, nonnullos sanguinis Regii captivos abductos fuisse: maxima autem pars Tyriorum, cum summis opibus, evasit in Insulam; in qua novam Veteris Regni sedem posuerunt.

Ad hunc modum *Nabuchodonosor Rex Babylonis servire fecit* Ezech. 29. 18. *exercituum suum servitute magnâ adversus Tyrum: omne caput decalvatum, & omnis humerus depilatus est, & merces non est reddita ei, neque exercitui ejus de Tyro. Propterea dicit Dominus, Dabo Nabuchodonosor Regem Baby'onis in terra Ægypti: accipiet multitudinem ejus, & depradabitur manubias ejus, & diripiet spolia ejus, & erit merces exercitui ejus.*

v. 17.

Clades Ægypti.

Ruinam Tyri excepit Ægyptus: Historia utraque obscura est, nec præter *Prophetas* à nemine tradita. *Clades Ægypto* illata in S. Literis pleno ore denunciatur; ut mirum sit, apud exteros tantum esse de eâ silentium; & *Nabuchodonosori* nomen toties repetitur, ut de auctore cladis nullum sit dubium.

Herodotus Saitas Reges exhibet; quem secutus totus chronographorum chorus, non sine aliquâ (ut solet) discrepantiâ.

<i>Herodotus,</i> l. 2 c. 151. an.	<i>Diodor. Sicul^o.</i> an	<i>Africanus,</i> Synop. p. 75. an	<i>Eusebius Chron.</i> an.	<i>Synellus,</i> p. 215. an
PSAMMITICHUS, 54	<i>Psammitich^o.</i>	<i>Psammitic^o,</i> 54	<i>Psammetich^o,</i> 44	<i>Psammitich^o,</i> 14
NECHOS — 16	Quatuor atates.)	<i>Nechao II. — 6</i>	<i>Nechao II — 6</i>	<i>Nechao B — 9</i>
PSAMMIS — 6		<i>Psammuthis — 6</i>	<i>Psammites — 12</i>	<i>Psammuthis — 17</i>
APRIES — 25	<i>Apries — 22</i>	<i>Vaphris — 19</i>	<i>Vaphres — 30</i>	<i>Vaphres — 34</i>
AMASIS — 44	<i>Amosis — 55</i>	<i>Amosis — 44</i>	<i>Amasis — 42</i>	<i>Amasis — 50</i>
	Legislator.			

Amasis diem obiit, sub adventum *Cambysis* Persæ in Ægyptum, anno Nabon. 223. *Nechos* sub initium regni sui, *Josiam* prælio interemit, anno Nabon. 120. Intervallum, ab hujus primo ad illius ultimum, est annorum 102. Herodotus quatuor istis Regibus attribuit annos tantum 91. *Desiderantur* igitur anni XI
d. 32.

αβασιλευσι, nulli Regi assignati; sive, totidem annorum 11 ter-
regnum. Neque Herodotus, etsi à *Psammitichz* tempore res Æ-
gypti sibi probè cognitatas esse profiteatur, sanos de temporibus hifce
calculos posuisse videtur.

a) *Cum regnasset Necho annos XVI, mortuus est, Regnum re-* a) Herod. l. 23
linquens Psammi filio, circa annum Nabon. 137. b) *Psammi, quum* c. 159.
regnasset in Ægypto sex tantum annos, (καὶ ἑξήκοντα) expeditio- b) c. 161.
nem faciens in Æthiopiæm, mox vitâ defunctus est, anno Nabon. 143.
Intrâ hoc sexennium contigere Defectio Zedechiæ, Hierosolymorum
Tyricque excidia, & Ægypti devastatio per Nabu. hodonosorum: adeo
ut *expeditio Æthiopica* de Regis fugâ intelligi possit.

Josephus asserit, Regem Ægypti à Babylonio occisum fuisse.
c) *Nabuchodonosor, ait, subactâ Cælosyriâ, contra Ammonitas &* c) Antiq. l. 10:
Moabitas bellum gessit; quibus perdomitis, Ægyptum hostiliter ingres- c. 11. p. 345. d.
sus est; & occidit Regem qui tunc erat, aliumque constituit. Denuo
Judeos ibi repertos Babylonem abduxit captivos. Neutrum regum
nominat; sed Prophetas auctores sibi proposuit, d) *Rex (vel pra-* d) Ezech. 30.
latus) de terrâ Ægypti non erit amplius. 13.

Magis expresse: e) *Tradam Pharaonem Hophra, Regem* e) Jer. 44. ult.
Ægypti, in manum inimicorum ejus, & in manum quærentium ani-
mæ ejus, sicut tradidi Zedechiam Regem Judæ in manum Nabuchodo-
nosori Regis Babylonis inimici sui, & quærentis animam ejus. Chal-
dæus vertit, Pharaonem Fraclum: & Syrus, Pharaonem Claudum:
ironicè forsan, quòd in ferendo Judæis auxilio claudicaverit.
Græci autem nomen Proprium agnoscunt, vertuntque *Δίδωμι* τ
ὄσα φέρῃ ἑασιλέα Ἀιγύπτου, Dabo Vaphrem Regem Ægypti in manus.
Lectiōnem istam retinent tum Cleinens Alexandrinus, tum Afri-
canus, Eusebius, Syncellus, qui *Apriem* Herodoti intelligunt. La-
tina Vulgaris legit *Pharaonem Ephree, Regem Ægypti.* Scaliger
f) vocem Ebræam non *Hophra* (ut Maloritæ, sed *Haprea* pronun- f) In Euf. p. 8.
ciandam censet; ut sit *Ἀπριῆς, Hapries*, qui (ut refert Herodo- b. Can. II. 6 p.
tus), in potestatem venit *Amaseos* inimici sui. 288. & 32.

Verùm *Apries*, ante infortunium illud, prosperè g) *regn-* g) Herod. l. 2.
rat an. 25; Bellum Sidoni intulit, & navali pugna cum Tyro dimi- c. 161.
cavit; & post Psammitichum avum suum, fuit (Σδαμονέσις) &
τῶν ὀπίσθων βασιλέων: regum ante eum fortunatissimus. Reges i-
gitur, qui inter *Psammitichum & Apriem*, infortunati fuerunt.

Neque extrâ dubium est, *Apriem* ab *Amasi* exutum fuisse Hellanicus, apud a) Athenæum, rem aliter narrat. *Partamidi*, ait, diem natalem celebranti *Amasis* adhuc privatus coronam è floribus elegantissime contextam donavit; ob quam ad cenam vocatus, & in amicorum numerum deinde adhibitus, tandem contra deficientes *Egyptios* missus est Dux exercitus; à quo Rex tractus est, propter odium in *Partamidem*.

Non *Apries*, sed *Partamis* *Amasi* præcessisse dicitur: neque nominis tantum, sed viri videtur esse differentia, adeò ut suspicari sit, plures Reges, plures annos huic intervallo competere, quam quos ponit Herodotus: De quo non immeritò dictum est. b) Quod perspicue indicatur *Jeremia*, id Herodotus ignoravit: quia Sacerdotes illi *Egyptii*, qui ei sciscitanti de rebus *Egyptiacis* respondebant, ea, quæ ad laudem gentis faciebant, tantum docuerunt, cetera quæ ad illorum ignaviam, servitutem, & tributa, quæ *Chaldaeis* pendebant, tacuerunt. Atqui ex *Beroso* & *Jeremia* constat; illos Reges *Egyptios* precario regnasse, & *Babyloniis* velt gales fuisse. Idem vir Magnus, de hac re, alibi aliter. c) Quæ ab *Ezechiele* dicuntur de *Egypti* desolatione, ita ut in desertum redigenda sit, hoc Dei misericordiâ remissum fuisse, neque contigisse certissimum est: Quemadmodum neque *Niniven* delevit, ut per *Jonam* & *Nabum* interminatus erat. Et multa sunt ejusmodi apud *Ezechielem*, *Esaiam*, & *Jeremiam*.

b) Scalig. in
Fragm. p. 11.

c) Can. Hag.
p. 312.

Interregnum (quod jam collegimus) annorum XI à quibusdam Herodoti affeclis quodammodo suppleri videtur. *Diodorus Amasi* largitur annos 55, id est, XI. plures, quam Herodotus. *Eusebius Psammi* dat annos 12, *Vapbri* 30, id est, XI plures, quam iis impertitus est Herodotus. Hiatus iste, sive annorum XL. *væxia*, cum calamitatibus *Egypto* à *Nabuchodonosoro* illis convenienter se habet. Audiamus Prophetas:

d) Ezech. 29.

10.

e) 11.

f) 12.

d) Dabo terram *Egypti* in solitudines, gladio dissipantem in Turre *Syenes* usque ad terminum *Chus*. e) Non transibit per eam pes hominis, neque pes jumenti; neque habitabitur XL. annis. f) Dabo terram *Egypti* desertam in medio terrarum desertarum, & civitates ejus in medio urbium subversarum, & erunt desolatae XL. annis: & dispergam *Egyptios* in nationes, & ventilabo eos in terras. Alia sunt ejusmodi summatim dicta de *Egypto*: Sed ut calamitas particulatim innotescat, minæ Urbibus præcipuis nominatim intendantur.

a) Esai.

a) *Effundam indignationem meam super Sin, robur Ægypti.* Sin est Pelusium in ipso Ægypti aditu, à Sennacheribo non ita pridem conatu irritò obsessum. Oi LXX, uno puncto mutato, vertunt *Ἰν Σαῖν*. Erat autem *Sai* temporibus hinc Ægypti Metropolis.

* *In Taphnis nigrescet dies, cum contrivero ibi (velles) sceptrum Ægypti, & defecerit in ea superbia potentia ejus.* Prædixit Jeremias (cum esset ipse in Taphnis, id est, in Daphnis Pelusii, in quibus domus Pharaonis) b) *Solum, tentorium Nabuchodonosori regis Babylonis ibi statuendum esse.* In eo loco fortasse Rex Ægypti prælio victus, & fugatus erat.

c) *Dabo ignem in Zoan.* Græci *Ἰν Τζών* (minus rectè, in Taphnis.) De d) *Tanitarum* dynastiis diximus.

Juvenes Aven (quod legi potest *On*, id est, *Heliopoles*) & *Pisbeseth* (Bubasti) *cadent gladio: & ipsæ captivæ ducentur.* Jeremias dixerat, e) *Conteret statuas Domus Solis; Græcis*

Ἡλιουπόλεως. f) *Disperdam idola de Noph. Et erunt in Noph angustia quotidiana.* g) *Noph erit in solitudinem, & deseretur, & inhabitabilis erit.* Noph est Memphis, olim Regnicaput, adhuc inter urbes maximas.

Deprædatio Babyloniorum ab Ægypto progressa est in Thebaida. h) *Disperdam terram Pathros, & faciam judicia in No. In-* terficiam multitudinem No. Et No erit dissipata. *Visitabo super tumultum No, & super Pharaonem, & super Ægyptum, & super Deos ejus, & super Reges ejus, & super eos qui confidunt in eo: & dabo eos in manus Nabuchodonosori regis Babylonis & in manus servorum ejus.* Pathros est Thebais; cujus metropolis No, quæ & *Διόπολις*, & Thebæ Ægyptiæ.

Nos, ait k) Hieronymus, pro No *Alexandriam* posuimus, k) In Ezechiel per anticipationem (quæ Græcè *πρόληψις* appellatur.) Exultimabat ille, *Alexandriam* Ægypti pristinum nomen habuisse No: quod *Aquila, Symmachus, & Theodotiv*, sicut in Hebræo est, *erantulerunt.* Pro quo LXX dixerunt *Diospolis*, quæ Ægypti parva civitas est. Apud Ptolemæum, *Diospolis* in Thebaida duplex est: 1) *Magna*, quæ Nomi Thebarum metropolis, in Arabico latere, quæ est Ebræorum No-Ammon; & in Libyco, *Parva*, quæ *Diospolitani* Nomi me-

ropolis. Alexandria autem in longinquo ad Mare Mediterraneum diu posthac condita est, in loco ubi prius fuit *Rhachotis* viculus.

a) Ezech. 36.6 Sed nec Ægyptus solum usque a) *ad Syenen*, in Æthiopiae confinio positam; verum etiam Gentes Ægypto fœderatae (quæ cum b) Pharaone Necho ascenderunt contra Hierosolyma) de-
 b) Jer. 46.9. c) Ezech. 30.5. populatae sunt. c) *Chus* (Arabia) & *Put* (Libya) & *Lud* (Æthiopia) & omne vulgus *ois* *Ἰθιου*, miles mercenarius) & *Cub* (in Mareotide *Cubis* Ptolemæo) & filii *terrae Fœderis* (Judæi) *corruent fulcipientes Ægyptum.*

d) C. 3. v. 8. Concinit Nahum propheta: d) *No populorum habitat in fluminibus; aque in circuitu ejus, cujus dicitur mare, aque muri ejus* *διώρυχαι* intelligo, quas fecit Sesostris.) *Æthiopia fortitudo ejus, & Ægyptus, & non est finis. Africa & Libyes fuerunt in auxilio tuo. Sed & ipsa in transmigratione ducta est in captivitatem: parvuli ejus elisi sunt, &c.* Tantæ cladi convenit illud Virgilio:

e) Æneid 8. v. 705. — e) *Omnis eo terrore Ægyptus, & Indi, Omnis Arabs, omnes verterunt terga Sabai.*

f) Ezech. 29. 13. 14. 15. Porro desolationis durationem indicat propheta. f) *Post finem XL annorum, congregabo Ægyptum de populis, in quibus dispersi fuerunt, & reducam captivitatem Ægypti, & collocabo eos in terra Patris, in terra natiuitatis suæ. Et erunt ibi in Regnum humile: Inter cetera regna erit humillimum, & non elevabitur ultra super nationes: & imminuam eos, ne imperent Gentibus.*

g) Jer. 46. 26. nis. Jeremias dixerat: g) *Posthac habitabitur, sicut diebus pristinis.* Principium calamitatis fuit gravissimum; Rege sublato, populo abducto, libertate amissa, & concursu negotiatorum cessante. Postea verò, turbatis Babyloniorum rebus, & inclinata eorum fortunâ, Ægyptus reflorescere cœpit, libertatem recuperavit, & commercia, & instauratum est Regnum: Syriam quidem nunquam recuperavit; sed h) *Cyprum obtinuit rex Amasis. Quadraginta anni, posteriora Nabuchodonosori secundi temporâ spectant.*

Nabo.

Nabo-col-assarus Rex.

ANNO Naboni. 144, regnare cœpit, jure proprio, *Nabo-col-assarus*, Nabo-pol-assari filius, qui Ebræis *Nabuchodonosorus Magnus*, vel *Secundus* vocatur. Cùm jam, post excidium Hierosolymorum, ille in Phœniciâ & Ægypto biennium victoriosè transegiſſet (pergit

Berosus, apud Josephum Antiq. l. 10. c. 11. p. 349.)

Τῶ τε πατρὶ αὐτῷ σωθεῖσθαι
καθο-λασάρα κῆ τῶτον ἡ καίρων
ἀπορρήσασθαι ἐν τῇ βαβυλωνίῳ
πόλει μεταλλάξαι τὸ βίον, ἐπὶ βα-
βασιλῶν ἐκκοσιέν.

Αἰσθόμενος ἢ μετ' ἔ πολὺ ἔ
τὸ πατρός πολλῶν καθεχοδο-
νόσας κατέστους τὰ κῆ τὴν
Αἰγυπῶν πρᾶγματι καὶ τὸ λαίπην
χρῆσαν, καὶ τὰς αἰχμαλώτους
Ἰσθαίαν τε καὶ Φοινίκων, καὶ Σύ-
ρων, καὶ τὴν Αἰγυπῶν ἐθνῶν
σωτάξας πρὸς τῶν φίλων κῆ τῆς
δυναμείας, καὶ τὸ λαίπην ἀφελεί-
ας ἀνακομίζεν εἰς τὴν βαβυλωνίαν,
αὐτὸς ὁμοίως ὀλιγοὺς παρεγέ-
νετο διὰ τὸ ἐρῆμα εἰς βαβυλωνία.

καταλαβὼν ἢ τὰ πρᾶγματα
διοικητικὰ ὑπὸ τῶν Χαλδαίων,
καὶ διατηρήσας τὴν βασιλείαν
ὑπὸ τῶν βασιλέων αὐτῶν, κυριό-
σας ἐξ ὅλου λαοῦ τὸ πατριῆς δε-
χῆς, τὸ μὴ αἰχμαλώτους πε-
ρασηνόμενον, σωθεῖσθαι αὐτοῖς
διπλοκίας, ἐν οἷς ἀπληροῦσται
τῆς βαβυλωνίας τόποις ἀποδεί-
ξαι.

*Contigit, ejus patrem Nabopo-
lissarum eo tempore in Babylonio-
rum urbe morbo correptum vitam
finire, cùm regnasset annos XXI.*

*Cognito paulo post patris obitu,
Nabuchodonosorus rebus Ægypti
aliarumque gentium constitutis,
captivos ex Judæis, Phœnicibus,
Syris, & Ægypti populis, unâ cum
exercitu, aliisque rebus servari
dignis, quibusdam ex amicis Ba-
bylonem deportandos commisit:
Ipse cum paucis, per Desertum,
Babylonem properat.*

*Assumens verò res à Chaldæis
administratas, & Regnum ab eo-
rum optimo servatum, paterno
imperio (quod prius cum patre
divisum habuit) ex assè potius
est. Assignavit captivis addu-
ctis colonias in opportunissimis
Babylonia locis.*

Αὐ-

Et ce

Ipse

Αὐτὸς δὲ διὰ τὸ ἐκ τῆς πολέμου
λαφύρων, ὅ τε Βήλας ἰερὸν καὶ
ἄλοιπα κοσμήσας Φιλοθύμω.

Τὴν τε ὑπερῆρασαν ἐξαρχῆς
πόλιν καὶ ἐπέαν ἐξώθεν περὶ χαρι-
σίμην θ' καὶ ἀνακαινίστας, περὶ
τὸ μηκέτι διώσασθαι τὰς πολιορ-
κόντας, τὸ ποταμὸν ἀναστρέφον-
τας ἵππ' ἢ πόλιν κατασκοπεύειν,
περιβάλετο τρεῖς μίλι' ἢ ἕνδον πό-
λεως περιβόλας, τρεῖς ἢ τῆς ἐξω-
τάτων, τὰς μίλι' ἐξ ὀπίης πλίν-
θας καὶ ἀσφάλις, τὰς ἢ (αὐτὴ)
πλίνθας.

Καὶ τῆς αἰτιολογίας τὴν
πόλιν, καὶ τὰς πυλώνας κοσμήσας
ἰεροπέρας, περὶ κατασκευάσας
τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις ἕτερα
βασιλεῖα ἐχόμενα ἐκείνων ὑπερ-
αίρησιν ἀνάστημα, καὶ τὴν πολ-
λὴν πολυτέλειαν. Μακρὰ ἴσως
ἔσαι, εἰάν τις ἐξηγήται.

Πλὴν ὄντα γὰρ ὑπερβολῶν ὡς
μεγάλα καὶ ὑπερήφανα συνει-
λέσθη ἡμέρας δεκαπέντε.

Ἐν ἣ τῆς βασιλείοις τέτοις ἀ-
ναλήμματα λίθινα ὑψηλά ανοι-
κοδομήσας καὶ τὴν ὄψιν ἀποδοῦς
ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι κατὰ Ου-
λίωσας δένδρεσι παιδοδαπτοῖς ἐξερ-
χάσασθαι.

Καὶ κατὰσκευάσας τὴν καλὴν με-
νον κρείσασθαι Παρσίδου, διὰ τὸ
τὴν γυναικα αὐτῆς ὀπίθουσιν τῆς
ὀρείας διατέσσεως, ὡς περὶ με-
μύριον ἐν τοῖς κατὰ Μηδίας τόποις.

*Ipsa ex manubiis, & Beli tem-
plum & alia magnificè exorna-
vit.*

*Urbem quæ jam erat, novâ al-
terâ additâ, cùm exornasset &
restaurasset, ne hostes, averso flu-
mine, Urbem aggredi possent, tres
muros urbi interiori, totidemque
exteriori, circumdedit, partim ex
cocto latere & bitumine, partim ex
latere solo.*

*Urbe egregiè munitâ, portif-
que magnificè ornatis, ad pater-
nam regiam, novam adjecit, su-
per eminentem & altitudine &
omni splendore. Longum esset o-
mnia enarrare.*

*Opus tam ingens, tamque su-
perbum diebus quindecim perfe-
ctum est.*

*In hoc palatio ambulacra ex
lapide sublimia extulit, speciem-
que dedit montibus persimilem,
& omnis generis arboribus con-
sevit.*

*Hortum hunc, pensilem voca-
tum, construxit, quod nxor ejus, in
Media locis educata, aspectu
montium delectaretur.*

Μετὰ τὸ ἀρχαῖον τὰ περιφρη-
 μέναι πείχες, ἐμπεσὼν εἰς ἀρρω-
 σίαν, μετῆλλαξατο ἢ ἕξιν, βε-
 βασιλευσὶς ἐπὶ ποσαράκοντα
 τρία.

Post inchoatum morborum o-
 pus, incidens in morbum vitam
 finivit, cum regnasset annos
 XLIII. (Anno Nabon. 186.)

De initio hujus Regis, Beroso bene convenit cum Canone
 Babylonico. Etiam Josephus illius patri tribuit a) annos ἑκοσι
 ἑν. Quam lectionem secuti sunt Eusebius, Ruffinus, Syncellus; &
 ex Canone quidem confirmatur iste numerus. Alibi tamen Jose-
 phus Patri vitiosè adscribit b) annos ἑκοσι ἑνεα.

a) Antiq. l. 10.
 c. 11.

b) con A. Dion.
 p. 1044.

Rex autem, confectis jam bellis, ad pacis opera se contulit;
 in quibus splendidus erat, & impensè magnificus. Nam & alia o-
 pera, præter hæc à Beroso relata, recenset, ex Megasthene,

Abydenus ἐν τῇ παρὶ 'Ασσυρίων γράφῃ, apud c) Eusebium.

c) Pr. Evang.
 l. 9. c. 41.
 p. 477. c.

Ναβουχοδονόσορ ὁ ἡ Ναδε-
 ξάμυ τὴν δόχην, βαβυλωνῶ-
 να μὲν ἐτείχισε τριπλῶ περιβό-
 λω ἐν πεντηκἀδεκα ἡμέρησι.

Nabuchodonosorus regnum
 suscipiens Babylonem triplici mu-
 ro circumdedit diebus quindec-
 im.

Τὸν τε Ἀρμακάλω ποταμὸν
 ἐξήγαγεν ἐόντα κέρως Εὐφρατίω,
 τὸν τε Ἀκράκωνον.

Naarmalcham amnem dedu-
 xit, qui cornu est Euphratis; &
 Acracanium condidit oppidum.

Ἐπερ ἡ τῆς Σιππαρανηῶν πό-
 λις ἡ Λάκκων ὀρυξάμυ περι-
 μετρον μὲν ποσαράκοντα ὄργυ-
 σαίων, βάθῃ ἡ ὀργύων ἑκοσι
 πύλας ἐπέσθη τῶς ἀνοίγοντες
 ἀρθεσκον τὸ πεδίον. Καλέσσι δὲ αὐ-
 τὰς ὀχέου γνώμονας.

Prope Sippara urbem, effodit
 Lacum habentem in ambitu para-
 sangas quadraginta (id est, stadia
 1280) altum viginti ulnas; & ap-
 posuit claustra; quibus apertis,
 irrigatur ager. Ea septa vocan-
 tur Aqueductuum norma.

Ἐπέειχισε δὲ καὶ τῆς Ἐρυθρῆς
 θαλάσσης τὴν ὀπίκλυσιν. Καὶ
 Τερηδόνα πύλιν ἐκτίσσε καὶ τῶς Ἀ-
 ράβων ἐσβολάς.

Aggeres munivit contra prolu-
 viem Rubri maris, & Teredonem
 urbem condidit contra incursiones
 Arabum.

Τὰς βασιλῆια δένδρησι ἡ-
 σκησε, κρεμασὰς ὡς περὶ τῶς ὀ-
 νομασας.

Aedes Regias arboribus orna-
 vit; quas vocavit Hortos Pensiles.

Εε εε 2

Ηαε

b) Clem. Alex.
Strom. l. 1.
p. 308. d.
† Strab. l. 1.
p. 70. d.

Hæc Berofus, Sacerdos Babylonius; hæc *Megasthenes* Berofio senior qui à a) *Seleuco Nicatore* † Legatus missus est ad *Sandrocottum Regem India*, & peregrinationis sue commentarios reliquit: ex quibus liquidò constat, quanta sit *Ctesia* vanitas, qui immensam ementitus vetustatem, non tantum Urbis conditum, sed etiam Opera ista *Semiramidi* attribuit.

b) Plin. l. 6.
c. 28.

Sita est urbs b) *Teredon* infra confluentem *Euphratis* & *Tigris*: *leva fluminis Chaldaei obrinent, dextra Nomades Scenita*.

c) It. l. 5. c. 26.

supra *Babylonem*, effodi euravit. c) *Scinditur Euphrates* (à *Zengmate* octoginta tribus millibus passuum) circa vicum *Masficc*: & parte *leva* in *Mesopotamiam* vadit per ipsam *Seleuciam*; circa eam præfluentis infusus *Tigri*, versus Orientem: dexteriore autem alveo *Babylonem* (quondam *Chaldea* caput) versus Austrum petit; mediamque permeans, distrabitur in paludes. Increscit autem & ipse, Nili modo, stasis diebus, paulum differens; ac *Mesopotamiam* inundat, Sole obtinente vicesimam partem *Cancris*; minui incipit, in *Virginem* à *Leone* transfresso: in totum verò remeant in vigesima nona parte *Virginis*.

d) Herod. l. 1.
c. 184.

Jampridem d) *Semiramis* aggeres spectabiles extruxerat per planitiem illam, quam flumen antea restagnare solitus erat: Agricolarum quidem emolumento; Civium autem periculo. Nam cursus Fluminis inde rapidior Urbi nimis aquis infestus erat. Duo itaque jam facta sunt Fluminis diverticula: alterum versus Orientem, infusum *Tigri*, quod *Naarmalcha* dictum est; alterum versus Occasum, Lacum influens; quod *Narraga* (vel *Naar-aga*, id est, *Fluvius Stagni*) etiam *Pallacopas* vocatum fuit.

e) Plin. l. 6.
c. 26.

e) Sunt qui tradunt *Euphratem* *Gobaris* præfetti opere deductam, ubi eum diximus findi, ne præcipiti cursu *Babyloniam* infestaret: ab *Assyriis* verò universis appellatum *Armalchar* (Naar-malcha) quod significat Flumen Regiam. Quæ derivatur, oppidum fuit *Agrani* (Ἀγρον, *Abydeno*) è maximis, quod diruere *Persæ*. Ex

f) Amm. l. 4.

Ammiano, verum Fluminis nomen: f) *Fossile flumen Naar-malcha* nomine, quod *Amnis Regum* interpretatur.

g) Herod. ib.
c. 193.

g) *Babylonia* omnis, sicut *Ægyptus*, in fossas dissecta est: quarum maxima (*Naar-malcha*) navigabilis est; ad solstitium hybernium vergens, pertingit ab *Euphrate* in *Tigrim*. Nimirum

media erat inter duos Euphratis alveos : a) *ἕως τε τῆς Διὰ βασιλῶν ῥέοντα, καὶ τῆς Διὰ Σελευκίας, ἀπὸ μεταξὺ καλεῖται βασιλεῖ ποταμοῦ*, Euphrates *scinditur in eum alveum, qui per Babylonem fluit; & cum, qui per Seleuciam: inter quos qui medius est, vocatur Regius fluvius: De Euphrate exit infra vicum Massicen: qua Tigrim influit, à Macedonibus posthac condita est Ἀπάμια ὑφ' ἡῆς βασιλεῖς ποταμοῦ πρὸς τὴν Τίγρην συμμιχθῆναι, Aramia; sub qua est Regii fluvii commixtio cum Tigri.* a) *Procl. l. 5. c. 18.* *lbid.*

Alterum Euphratis cornu, sive divertigium, ad exemplum b) *supr. p. 238e* *Mæridis* in Ægypto effossam fuisse, & duplex emolumentum exhibuisse videtur: tum ut esset, æstivæ inundationis tempore, redundantis aquæ receptaculum; tum ut aquas tempestivas postea agricolis suppeditaret. Stagno enim, unde quaque c) *Lapidibus* c) *Herod. l. i. c. 185.* munito, *portæ* appositæ fuerunt, sive *ὄχετογνώμονες*; quibus a) *lbid.* pertis, siticulosa versus Arabiam loca irrigabantur. Ingentis hujus Lacus quadrati unumquodque latus erat decem parasangarum, sive stadiorum 320 (juxta d) *Herodotum*, 420; juxta Dio- d) *lbid.* dorum, 300) Megasthenes hoc opus *Nabuchodonosoro* attribuit; Herodotus autem *Nitocridi*: à Rege forsan inchoatum; à Regina absolutum. De hoc rivo e) *Arrianus* (in rebus Alexandri) *Pal-* e) *L. 7. p. 161. f* *lacopæ aranis à Babylone distat stadiis fermè 800. Est autem fossa ex Euphrate ducta, non fluvius ex fonte ortus. Eundem forsan intellexit Plinius: f) Ad Pellacontam flumen, Bura oppidum; Sal-* f) *L. 6. c. 26.* *mani & Masæi Arabes. Et paulò post: Sunt etiamnum in Mesopotamiâ oppida, Hyparenum (Chalæorum & hoc, sicut Babylon) juxta flumen Narragam, qui dedit civitati nomen: muros Hyparenorum Persæ diruere. Abydeno, Σιπωαρηνῶν πόλις posita est ad flumen Stagni.*

Opus hoc, magnificum licet utilissimumque, erat tamen inauspicatum: Quippe Cyrus non ita multo post, obsessâ Babylone, ut per vacuum Euphratis alveum intraret urbem, totum flumen immisit in Pallacopam: unde ruptis repagulis destructisque stagni aggeribus, Babylonix planicies versus Arabiam paludosa facta est & deserta: neque Persis unquam, Macedonibusve curæ fuit Pallacopæ reparatio.

Urbs autem Babylon ejusque ornamenta quadrata erant; Muri, Horti, Templum. g) *Unumquodque Urbis latus erat st.* g) *Herod. l. i. c. 178e*
Ecce 3 *dio. c. 178e*

- diorum CXX: totus ambitus stadiorum CCCCLXXX. Id Plinio est millia passuum LX. Cresias, apud a) Diodorum, moenibus assignat stadia tantum CCCLX, id est, millia passuum XLV. Clitar-chus, ibidem, numerat stadia CCCLXV. Q. Curtio, b) Totius operis ambitus CCCLVIII stadia complectitur; Straboni, CCCLXXXV; Dioni Cassio CCCC.*
- c) *Murorum assities est cubitorum regionum L, altitudo CC. Regius cubitus tribus digitis major est vulgari. Cresias, τὸ πλάτος τῶν τεύχεων ἐξ ἄρμασι ἰπῶν ἀσπίουον, Latitudo murorum sex curribus excipiendis idoneum. Altitudo πεντηκοντα ὄργυων, quinquaginta orgyiarum; quarum singulae sunt senum pedum, vel cubitorum quatuor: Ita huic cum Herodoto convenit. Plinius utrobique pro cubitis pedes habet. Straboni altitudo est quinquaginta tantum cubitorum, ἢ δὲ πέρροδος ἑπὶ τὸ τεύχος, ὡς τὸ ἑξαπῶνα ἐναίσιος ὄργυον ἀλλήλοισι ραδίως. Idē Curtius, de latitudine; duplicata altitudine. Muri spatium XXXII pedum latitudinem amplectitur: quadriga inter se occurrentes, sine periculo commeare dicuntur: Altitudinem cubitorum eminet spatio. Turres denis pedibus, quam murus, altiores sunt. Ex omnibus constat quidem magnitudo, sed incerta. d) Singulorum stadiorum structuram singulis diebus perfectam esse memoria proditum est. Quā ratione, si ambitus esset stadiorum 365, totus murus anno absolutus erat. Quod verisimilius videtur, quam quod Abydenus ait, Urbem triplici muro circumdatam esse diebus XV. Berosus XV dierum spatium Novi Palatii structuræ adscripsit.*
- e) *supr. p. 509 Nabon-assar e) pridem Urbem munivit, arces extruxit, palatia condidit, Nabopol-assar jam urbem ampliavit ad alterum Euphratis interfluentis latus. Palatia duplo majora, & triplici muro cincta, extruxit, & ponte veteribus junxit, f) Super arcem (vulgatum Græcorum fabulis miraculum) Pensiles Horti sunt, summam murorum altitudinem equantes, multarumque arborum umbræ & proceritate amani. Saxeæ pile, quæ totum onus sustinent, instructæ sunt. Super pilas lapide quadrato solum stratum est, patiens terra, quam altam injiciunt, & humoris, quo rigant terras: adeoq; validæ sustinent arborum moles, ut stipites earum octo cubitorum spatium crassitudine æquent, in L. pedum altitudinem emineant, & frugifera æquæ sint, ac si terra sua aserentur. Et cum vestias non operasolum manufacta, sed etiam ipsam naturam paulatim excedendo perimat,*

hæc moles, quæ tot arborum radicibus premitur, tantique nemoris pondere onerata est, inviolata durat. Quippe XX lati parietes sustinent XI pedum intervallo distantes; ut procul visentibus Sylva montibus suis imminere videantur. De his hortibus, similia habet Diodorus; dissimilia a) Strabo, quem videas.

a) L. 16. infr.

Porro Rex hic belli Syriaci Ægyptiacique manubiis exornavit Jovis Beli templum: quod b) *in altera urbis parte situm, æneis portis, figura quadrata, duorum undecunquæ stadiorum amplitudine; cuius in medio turris solida extructa est τῶν οἰκῶν καὶ τὸ μήχρον, καὶ τὸ ὄγκον, longa & lata stadium, cui alia rursus turris imposita est, & huic subinde alia, ad octavam usque: in ultima hac fuit νηὸς μεγάλης σάντου ἰσχυρῆς, in quo lectus splendide stratus, & mensa aurea; statua autem nulla. In inferiore autem fano magnum fuit Iovis simulacrum sedens ex auro, & magna mensa aurea, cuius scannum & sella ex auro sunt; quæ Chaldei æstimant DCCC talentis auri. Erat Statua XII cubitorum ex solido auro, quam Xerxes (interfecto sacerdote, abstulit.*

b) Herod. 1. 1. c. 181.

c. 182.

c. 183.

De hoc templo Arrianus, in rebus Alexandri. c) *Beli templum in media Babyloniorum urbe situm erat, magnitudine atque opere ex lapide coctili & bituminato præclarum. Τῶτον του νεῶν, ὡς ἄρ' καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τῶν βαβυλωνίων, ἐξέρχεται κατὰ σκοπὸν, ὅτι ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὁπίσω ἀπενόσησεν. Ἀλεξάνδρῳ δ' ἐν νῶ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν, Hoc templum, ut & cetera Babyloniorum loca sacra, Xerxes subverterat, quum ex Græcia reverteretur: Alexander verò in animo habebat templum instaurare. Antea scripserat: d) Alexander Babylonem ingressus, Babylonis iussit instaurari τὰ ἱερὰ, ἃ Ἐξέρχεται κατὰ σκοπὸν, τὰ τεpla quæ Xerxes subverterat, & in his templum Beli, quem præcipuè deum Babylonii colunt.*

c) Arrian. 1. 7. p. 159. c.

d) Arr. 1. 3. p. 63. d.

Mirum est, Herodotum, Xerxe diu superstitem, everfi Templi non meminisse; maximè cum statua aurea ab illo è templo sublata meminisset. Dicit e) *Διὸς Βεῖλος ἱερὸν χαλκόπυλον, καὶ ἐς ἐμὲ τῶν ἑπιεῶν Jovis Beli templum æneis portis, quod etiam mea nunc atate existit. Xerxes reverius est anno Nabonassari 268; interemptus est, post annos 15, anno 283; quo tempore Herodotus annos tantum 19. natus erat (Nam ex Pamphilâ dicit f) A. Gellius, illum initio belli Peloponnesiaci annos 53 natum fuisse.) Ipse se historicas post inceptum illud bellum scripssisse testatur, non semel istius belli mentionem faciens. Alibi enim refert g) *Lacedæmoniorum legæ**

e) Herod. 1. 1. c. 181.

f) L. 15. c. 23.

g) Herod. 1. 7. c. 137.

105,

- a) 19. c. 72^a
 b) Plin. l. 12. c. 4.
 tos, in *Asiam* missos, ab *Atheniensibus* necatos fuisse: quod anno belli Peloponnesiaci secundo factum est. Alibi, a) *Lacedemonios* *Asticam* populantes à *Decelæa* temperasse. Quod anno ejusdem belli 19 contigit, docet Thucydides. Plinius tamen scripsit, illum b) *Tburii* in *Italia* condidisse *historiam* ante istius belli initium. Herodotus res Xerxis usque ad ejus reditum diffusè narrat: quicquid postea ab eo domi gestum est, Græcis serò innotuit.

Præterea Nabuchodonosorus Rex, non tantum Syriam, Ægyptum, & magnam *Libyæ* partem subegit, versus Austrum; sed etiam versus Septentrionem, exercitum in *Iberiam* duxit, & transmissis Caucasus monte, per Sarmatiæ solitudines pervagatus est. *Megasthenes*, ait c) Josephus, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδικῶν, *monstrare* contendit hunc *Babyloniorum* Regem fortitudine & rerum gestarum magnitudine præcessisse *Herculem*. Dicit enim, illum & magnam *Africæ* partem, & *Iberiam* subjugasse. *Libyæ* d) meminimus, in Ægyptiacâ hujus Regis expeditione: de *bericâ*, intelligendus e) Strabo; qui ex *Megasthenes* refert, καλοδοροσρον ἢ Ἰβη Χαλδαίοις διοικητήν ἔχει Ἡρακλῆος μάλλον, καὶ ἕως Σηπλῶν ἐλάσαι, *Nabocodrosorum* à *Chaldaeis* celebrari magis quam *Herculem*, & usque ad *Columnas* processisse. *Columnas* illas inteligo (quarum meminit *Ptolemæus*) quæ in *Sarmatiâ*, sub *Alexandri Magni* nomine, erectæ sunt, ipsâ *Megasthenis* ætate, ἀελλήνικῶς loquentis: & *Abydenus* *Iberiam* eis ἑδεξιά ἔποντο *Euxinæ* collocat.

Non satis constat Aquilonaris hujus expeditionis causâ: Num rex hic *Cyxari* opem tulerit, in expellendis *Scythis*, quos *Asiam* & *Mediam* duodeciginta annos superbe tenuisse diximus?

Herodotus eorum reditum non nisi obiter tetigit; sed non est verisimile, illos sine vi & armis ejectos fuisse. An potius eidem auxilio fuerit in expugnandâ *Nino*, juxta *Ebræorum* sententiam? Hi Reges affinitate conjungi videntur: Hujus enim uxor fuit *Meda*. Verum tota rei fides est penes unum *Megasthenem*: ex quo *Abydenus* (apud f) *Eusebium*) etiam *Colomiam* in istas partes deductam, & Regem futura dixisse tradit Existebatur locus.

Μεγαθένης δὲ Φησι Ναβυ-
 κοδοροσρον Ἡρακλῆος ἀλιμητῆ-

Megasthenes (ait) auctor est
Nabocodrosorum *Hercule* fortio-

περὸν γερονότα, ὅτι τε λιεύλω καὶ
 Ἰβηρίῳ στρατεύσαι. ταύτας δὲ
 χερσὸσμίμων, διπλόαζμον αὐτί-
 ων εἰς τὰ δεξιά τῆ Πόντι κατοι-
 κίσαμ.

rem fuisse; & exercitum in Afri-
 cam & Ibcriam duxisse: quibus
 subactis, eorum partem ad dexte-
 riora Ponti habitare fecit.

Vaticinium autem Regis, mente capti, his verbis refert:

Μετὰ δὲ, λέγεται πρὸς Καλ-
 δαίω, ὡς ἀναβάς ὅτι τὰ Βασι-
 λεία κατὰρχεθεῖν θεῶ ὅτεω ὀή.
 Φθεγαμρῶ δὲ εἶπεν ἔπως.

Postea, à Chaldaeis dicitur in Pa-
 latium suum conscendisse, & divi-
 no numine afflatus, hac magnâ
 voce dixisse.

ΕΓΩ Ναβουκοδρσορῶ, ὦ Βα-
 βυλώνιοι, τὴν μέλλουσαν ὑμῖν
 παραγγέλλω συμφορῶν, τὴν ἔτι
 βῆλῶ, ἐμός πρῶτον, ἔτι βα-
 αίλα βῆλῆς δσπυρέψαμ Μοίρας
 πείσαι ἀσθένει.

‘ EGO Nabucodrosorus vobis,
 ‘ ὁ Βαβυλονii, calamitatem futu-
 ‘ ram pronuncio; quam nec pro-
 ‘ genitor noster Belus, nec Regina
 ‘ Beltis, ut avertant, Parcís per-
 ‘ suadere poterunt.

Ἡξὶ Πέρσης ἡμίονῶ, τοῖσιν ὑ-
 μετέροισι δαίμοσι χρεώμενῶ
 συμμάχοισιν. ἐπαξὶ δὲ ὄσλο-
 σιῶν. ἔ ὀη σιωαίτη ἔσαι
 Μήσης, τὸ Ἀσσύριον αὐχίμα.

‘ Veniet Perses Mulus, qui ve-
 ‘ strorum demonum auxilio usus,
 ‘ Servitutem vobis afferet: Ejus
 ‘ verò adjutor erit Medus, Assy-
 ‘ riorum gloriatio.

ὡς εἶθε μιν, πρῶτον ἢ ὄσνα
 τὸς πολιίτας, χαυβδὸν τινα
 ἢ θάλασσαν εἰσοῦξαμρῶν αἰσῶ-
 σαι πρῶτον, ἢ μιν ἀλλας ὄσας
 στραφέντα φέρεσθ. ἀλ’ ἔ ἔρημα,
 ἵνα ἔτι ἄστα, ἔτι πατῶ ἀνθρώ-
 πων, θῆρες ἢ νόμον ἔχουσ, καὶ
 ὄσνιθες πλάζον, ἐντε πίτρησι
 καὶ χαρῶδρησι μένον ἰλώμωμον.
 ἐμέ τι, πρῶτον ἐς νόον βαλεσθ ταδ-
 ῶ, πῆλε ἰάμεινον κρησαι.

‘ Utinam prius quàm civis de-
 ‘ diti fuerint, ille quadam cha-
 ‘ rybdi aut mari absorptus peri-
 ‘ retradicitus; aut alias abreptus
 ‘ in solitudinem (ubi neque urbis,
 ‘ neque hominis vestigium, sed
 ‘ fera pascuntur, & aves circum-
 ‘ volant) solus inter scopulos &
 ‘ voragines erraret: Mibique
 ‘ meliorem exitu frui liceat, prius-
 ‘ quàm hac ei in mentem vene-
 ‘ rint.

Ὁ μὲν θεασίσας πρῶτον ἰάμεινον
 ἢ φάνισο.

Hac effatus ille protinus dis-
 paruit.

Herodotus (Megasthene longè ienior) refert, Oraculum à
 Pythiâ datum, Graeco Lydorum Regi; ut sibi caveret,

FFF

a) ὅταν

a) Herod. l. 1.
c. 55.

a) ὅταν ἡμίονος βασιλεύς Μήδοισι γένῃ).
Quando Rex Mulus apud Medos genitus fuerit.

b) Ibid. c. 91.

Pythia ipsa responsum sic interpretata est. b) *Mulus hic est Cyrus, duarum gentium parentibus ortus: mater Meda erat, Astyagis filia; pater autem Persa, Medis subiectus. Sanè Cyrus Medopersarum Rex erat tertius: primus autem Darius Medus; de quibus mox.*

c) C. 4. v. 26.

Ex Daniele notum est c) *Nabuchodonosorum in Aula Babylonis deambulasse, & illico mente alienatum fuisse. Verisimile est, ex istis obscure perceptis, historiolum hanc Regis vaticinantis & imprecantis à Megasthene, vel Abydeno, vel à Chaldæis consarcinatam fuisse.*

d) Dan. 4. 28.

Septennis erat phreneticus iste Regis morbus: d) *Vox de celo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor Rex; Regnum tuum transibit à te; & ab hominibus ejicient te; & cum bestiis & feris erit habitatio tua: fenum quasi bos comedes; & septem tempora mutabuntur super te. Daniel hic (ut & e) alibi per VII. tempora intelligit totidem annos.*

e) Ib. 127.

f) L. 5. in Ela.
c. 14. v. 19.
p. 101. d.

Verisimile est Evilmerodachum filium, dum Pater mente captus erat, Regni administrationem suscepisse. S. f) Hieronymus (ex Judæorum traditione) *Evilmerodach*, ait, *qui (patre suo Nabuchodonosoro vivente per septem annos inter bestias) ante regnaverat, postquam ille restitutus regno est, usq; ad mortem Patris cum Jechonia rege Jude in vinculis fuit: Quo mortuo rursus in regnum successit. Bis itaque regnavit Evilmerodach: Patre insaniente; iterumque eo mortuo.*

g) II. Reg. 25.

27.
Jer. 52. 3'

g) *Anno XXXVII transmigrationis Jechonia Regis Jude, Evilmerodach Rex Babylonis, in anno regnandi ejus, sublevabit caput Jechonia regis Jude de carcere. Jechonias abductus est an. Nabon. 130; annus captivitatis ejus 37 est annus Nabon. 166; qui fuit an. regni Nabuchodonosori 23. Adjecto infantiæ septennio, habes an. regni 30. Regnavit itaque post restitutionem annos 13.*

Nabuchodonosori Successores.

DE cæteris Babylonis Regibus, non optimè convenit inter Veteres; pessimè autem inter recentiores. Sed Canon Ptolemæi

cu

cus hoc quodcumque c. lignis discissit, lucemque ostendit, per quam certus numerus non Regum modò, sed & annorum perspicui possit. Ad hanc amussim comparemus Veteres; missis recentiorum jurgiis.

Canon. Ptol.	Berosus.	Megasthenes.	Josephus,
an.	an.		l. 2. c. 12. an.
NABOPOLASSARUS 21	Ναβο-λάσασαρ ② — 21		
NABOCOLASSARUS 43	Ναβοχοδονόσαρ ② --- 43	Ναβοκοδόσαρ ②	Ναβοχοδονόσαρ ② - 43
ILVARODAMUS — 2	Ευφλαμαράδαχ ② — 2	Ευιλμαράδαχ ②	Αβιλαμαραδάαχ ② 18
NERICASSOLASSARUS, 4	Νηριγλιασάσαρ ② — 4	Νηριγλιασάσαρ	Νιγλιασαρ ② — 40
.....	Λαβοροσάδαχοδ ② m. 9	Λαβοροσάδαχοδ ②	Λαβοροσάδαχοδ ②, m. 9
NABONADIUS — 17	Ναβόννηδ ② — 17	Ναβωνίσοχ ② —	Ναβοάνδηλ ②, οχ } 17 Βαλτίαςααρ ② — } Κύρος
CYRUS — 9	Κύρ ②	Κύρ ②	

De Nabopolassaro sive Nabuchodonosoro Patre, & de Nabocolassaro sive Nabuchodonosoro filio (ex Beroso) diximus. De Successoribus etiam eundem audiamus.

Berosus l. 3. apud Joseph. con. Apion. l. 1. p. 1045. d & Euseb. Præp. Evang. l. 9. c. 40. p. 455.

Ναβοχοδονόσαρ ② μὲν ἐν, κτ' τὸ ἀρχαῖον τὸ περὶ βασιλείας τείχους, ἐμπροσθεν εἰς ἀρρώστια μετηλλάξατο τὸ βίον, βασιλεύσας ἔτη μγ.

Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο υἱὸς αὐτοῦ Ευφλαμαράδαχος. ἔτ' ② περὶ τῶν πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ὅπ. βασιλεύσας ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀχροντ' ② αὐτὸν Νηριγλιασάσαρ ② ἀνῆρεθ' ἡ βασιλεύσας ἔτη ονο.

Nabuchodonosor itaque postquam inchoavit Murum predictum, incidens in languorem, de vita migravit, cum regnasset annis 43.

Ejus filius Evilmaraduchus, regni dominus effectus, & res injustè, atq; protervè administrans, insidias passus à Neriglissore, sua sororis marito, peremptus est, cum regnasset annis duobus.

Me-

Ef ff. 2

Ill

Μετὰ ἣ τὸ ἀναρεθίωαι τῶ-
τον, Διαδέξάμνος τ' ἀρχὴν ὁ
Ἐπιβελάσος αὐτῷ Νηργλισο-
ρόρ. Ὁ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσα-
ρα.

Τέτρα υἱὸς Λαβοροσόαρχοδος
ἐκυρόσθη μὲν τῆς βασιλείας
πατρὸς αὐτοῦ μὴδ' ἐνεία, Ἐπιβε-
λάσος ἣ, Διὰ τὸ πολλὰ ἐμ-
φαίνειν κακοήτη, ὑπὸ τῶν θεί-
ων ἀπετυμπαίνθη.

Ἀπολομένη ἣ τέτρα ἤλθον-
τες οἱ Ἐπιβελάσοι αὐτῷ κοι-
νῇ τῷ βασιλείᾳ παρέθησαν Να-
βοννίδω υἱὸν τοῦ ἐκ Βαβυλῶνος,
ὅτι ἐκ τ' αὐτῆς ἐπισύστωσ.

*Illo sublato, Neriglissoror, qui
ei insidias fecit, regnum suscepit,
& regnavit annis quatuor.*

*Huius filius Laborosoarchodus
puer existens, principatum tenuit
mensibus novem, sed quod maligno
ingenio fuisse videretur, Amico-
rum insidiis interfectus est.*

*Hoc perempto, conjuratores
convenientes regnum communi
suffragio tradidere Nabonnedo
cuidam, qui fuit ex eadem Baby-
loniorum conjuratione.*

De iisdem, *Megasthenes, apud Euseb. Prepar. l. 9. c. 41.*

καβακορόρορος μὲν Ἰερίαςας
Ἐξαρξήμα ἠφάνισο ὁ δὲ οἱ παῖς
Εὐιλμαλέραχος ἐβασίλευε.

Τὸν ἣ ὁ κηδεστὴς ἀποκρίνας Νη-
ργλισορόρ. λέϊπε παῖδα Λα-
βοροσόαρχον.

Τέτρα ἣ ἀποθανόντι βιακῷ
μάρω, Ναβαννίδοχον ἀποδοκίμασι
βασιλέα, προσήκοντα οἱ εἶδεν.
Τῷ δὲ κέρως, ἐλῶν Βαβυλῶνα,
Καρμανίης ἡγεμονίᾳ δωρέε).

*Nabucodrosorus, cum vatici-
natus esset, repente evanuit: &
filius ejus Evilmaluruchus regna-
vit.*

*Hunc Neriglissares, sororis ejus
vir, interfecit: & fil. Labassora-
scum reliquit.*

*Illo etiam nece violentâ subla-
to, Regem creant Nabannidochum,
nullâ cum eo affinitate conjun-
ctum: Cui Cyrus, Babylone po-
situs, Carmania præfecturam
concessit.*

Luvarodamus (qui Jeremix, & Berofo dicitur Evilmerodach) post
a) Hieron. in *L*obitum patris, regno & licentiâ ad omnia abusus est. a) Nar-
Esa. 14. 19. *rant Hebræi hujuscemodi fabulam. Evilmerodach, père mortuo,*
cum rursus in regnum succederet, & non suspiceretur à Principibus; qui
no-

metuebant ne viveret qui dicebatur extincus: ut fidem patris mortui faceret, aperuit, sepulchrum, & cadaver ejus unco & funibus traxit.

Rex hic (ni fallor) idem est qui Danieli *Baltasar* vocatur; qui eadem nocte interfectus est, qua magnum convivium fecit optimatibus suis. *Baltasar* enim *Nabuchodonosori* a) filius; & *Nabuchodonosorus* vicissim b) pater *Baltasari* sæpe appellatur. *Evilmerodacho* & *Baltasaro* idem regnandi tempus, i-13. 18. v. 26. dem exitus assignantur. *Baltasari* regnum completum, absolutum est; id est, in eo desit *Nabuchodonosori* posteritas. Occiso *Baltasaro*, sive *Evilmerodacho* (qui fuit *Magni Nabuchodonosori* filius, *Primi* nepos) impleta est *Prophetia Jeremiae*. c) c) *Jer. 27. 7. Servient gentes Nabuchodonosoro regi Babylonis; Filioque ejus, & Filio filii ejus.* Quod autem alibi adjicitur, d) *Donec imperaret* d) *II. Chron. 36. 20. Rex Persarum*, intelligendum est de *Servitutis* duratione, non de *profapia*.

Baltasar, appensus in lance divinæ æquitatis, repertus est *levis* & *improbus*: *Evilmerodachi* iniquitas in causâ fuit tam brevis sibi regni. *Baltasari Regnum divisum est vel abruptum*, avulsû à domo suâ, in alienam translatum.

Evilmerodach, ex *Nabopolassari* posteris rex ultimus *Dynastiae Assyriorum*, *Babylone* regnantium, finem imposuisse videtur; & *Nericassolassar*, sive *Neriglissoroor*, qui illum sustulit, eique in regno successit, primus videtur esse *Medorum*, qui *Babylone* regnarunt. Hanc *Babyloniorum* Regum distinctionem præ se fert *Canonis Epigraphæ*; *Κατὼν βασιλέων Ἀσσυρίων καὶ Μήδων*; quibus numeratis, sequitur *Περσῶν* series, quorum primus *Cyrus*.

Nabuchodonosoro uxor erat *Meda*: *Ejus* filiam, *Evilmerodachi* sororem, viro *Medo* nupsisse verisimile est. Non autem diuturna fuit hæc *Medorum* *Dynastia*: *Pater* regnabat annis 4; *Filius* mensibus tantum 9; qui quod annum integrum non compleverit, locum in *Canone* nullum habuit. Hic, inittä *ἑπὶ τῶν φίλων* ab *Amicis* *Regiis*, sive *optimatibus* *Babyloniis*, conjuratione, ἀπέστυμπε πάντας, id est, ἀπέστη, vel ἀπέθανε: *Εὐδὼ μὲν*: *Regnumque* delatum est *Nabannedo* *Babylonio* τῷ τῶν ἐκ Βαβυλωνίως ὄντι ἐκ τῆ ἀπῆς Ἰσραηλῶν, cuiusdam qui fuit unus ex *Babyloniis*, qui conjurationem istam fecerunt: *μεγαλήκοντι αἱ εὐδὼν*, qui nullo sanguinis ju-

re cum *Laboroso archodo*, quem sustulit, conjunctus erat: utpote Babylonius, non Medus. Ille autem, anno regni 17, à Cyro Persâ exutus est. His modis, Baltasari a) *Regnum datum est Medi*, dein Persis.

Nini excidium.

Quasi *seculum hoc everfionis Urbium curreret*; Hierosolymorum ruinam excepit Tyrus; Tyrum, Ægyptus; Ægyptum, Ninus. Urbem Ninum à *Medis* subversam fuisse tradunt Græci; tam Ctesias, quàm Herodotus. Ctesiaz commentum b) retulimus, meritoque rejecimus. Nam ex insano illius *ωερχεσμοῦ*, urbs solo æquata est diu antequam in eâ regnaret eorum Regum quicumquam, quorum fidem nobis facit historia Sacra. Longè sanior est Herodoti sententia, qui Ninum à c) *Cyaxare*, Medorum Regum tertio, subversam narrat; postquam scilicet Rex ille à *Syrbis* annos 28 oppressus fuisset.

Eusebius (more suo) utramque sententiam in Canonem retulit; ad mentem Ctesiaz, d) *Arbaces Medus*, ait, *Assyriorum imperio destructo, Regnum in Medos transtulit*. Dein (post annos 213) ex auctoritate Herodoti, e) *Cyaxares Medus subvertit Ninum*. Ista autem *ἀσίστατα* sunt.

Neque de tempore tantum, sed etiam de loco urbis ab Herodoto dissentit Ctesias. Herodotus Ninum ad *Tigrim* ponit; f) Diodorus autem, ex Ctesia, *Ἰνὴ ἢ Εὐφράτιν ποταμὸν, ad fluvium g) L. 16. p. 737 Euphratem*. g) Strabo, ex Ctesiaz sententiâ, *Ἡ μὲν ἔν Νίνος πέλις ἡ Φοινίκῃ ωερχεσῆμα μὲν τῶν Σύρων κατάλυσι*, *Ninus Urbis flammâ deleta est post Subversionem Syrorum*; id est, Ciseuphratenfium. Ex Syriacâ hac Nino oriundus erat *Damis* Apollonii Tyanei socius; cum quo h) *Antiochiâ discedens pervenit ad Veterem Ninum — inde in Mesopotamiam*. Suidas, ex Philostrato, *Δάμις εἰνῆς σακ ἀσφοστῶν Ἀρχαίας οἰκῶν Νίνου, Damis, vir non indoctus, Veteris Nini incola*. Ammianus denique rem extra dubium ponit, * *Comagena (nunc Euphratenfis) clementer assurgit: Hierapoli, Veteri Nino, & Samosata, civitatibus amplis illustris*. Neque memoriâ lapsus, L. 23. p. 251. putemus, cum etiam alterius Nini meminerit. *In Adiabena Ninus est civitas*. Ninus itaque Ciseuphratenfis ab Assyriacâ, quæ ad

ad Tigrim, diversa est: & *Δακρυλικῶς* appellatur *Verus*; quia *Ninus* Ctesia multis seculis vetustior habebatur, quam *Ninus* Herodoti.

Expulsis Scythis, a) & *reciperato regno pristino, Medi κη)* a) Herod. l. 1. τὴν τε Νίνον εἶλον, καὶ τὰς Λαυρῆϊς ὑποχρῆστας ἐπέκτισται, πλὴν c. 106. ἢ Βαβυλωνίης μοίρης, & *Ninum expugnauerunt, & Assyrios subegerunt, exceptâ portione Babylonica*, id est, Regno Babylonico, à Nabonassar temporibus distincto; ubi jam regnabat *Nabopolassar*. Desiderantur illa, quæ de Nini obsidione Herodotus in b) *Assyriacis* tradidit. Sola *Assyriorum c) Regia fuit Babylon, post eversam Ninum.* b) Ibid. Antea ab *Afaradonis* tempore, qui regna conjunxit, d) *Assyrii Ba-* c) Ib. c. 178. *bylone ac Nini regiam habuerunt.* d) Strab. l. 16. p. 737. b.

Urbs autem *Ninus*, ut vetustior, ita e) *Babylone multò major* e) Ibid. c. erat; cuius tamen f) *ambitus, erat stadiorum 385.* f) Ibid. *Nini* autem g) *ambitum stadiorum 480, id* g) Diodor. l. 2. est, milliarium 60; vel (ut *Jonas Propheta, c. 3, 3.*) *Urbs erat magna itinere trium dierum.* p. 65.

Eusebius conjicit excidium Nini in *annum XXII Cyaxaris*; Minus rectè. Depravati sunt apud eum *Medorum* anni. *Cyaxares* *Ninum* aggressus est post expulsos *Scythas*; illi autem, eo regnante, dominati sunt annos 28. Rectius itaque ponendus est ejus annus XXXII, qui est *Nabon. 145, & Nabopolassar secundus, & Babylonicae captivitatis quintus.*

Niniviticæ clades *Diospolitana* posterior. *Propheta Nahum* alloquitur *Ninum*: h) *Numquid melior es No-Amon seden-* h) C. 3. v. 8. 10 *te inter flumina? Sed & ipsa in transmigrationem iit, in captivitatem, per Nabuchodonosorum ducta; quod movè dictum est.*

Certum urbis exitium denunciat *Sophonias Propheta*: i) *Extendet manum suam super Aquilonem & perdet Assyrium. & redi-* i) C. 2. v. 13. *get Ninivem in desolationem siccam, quasi desertum. Accubabunt in medio ejus greges omnium ferarum, &c.* Excisam testatur *Herodotus*: *Naarmalcha*, ait, *ab Euphrate peringit Tigrim, παρ' ὃν Νίνυ πόλις οἰκητο, ad quem urbs Ninus sita erat.* Ita MS. in margine, melius quàm *οικέαται* sita est. *Tacitus*, de expeditione *Meherdatis* (sub *Claudio*) minus accuratè quàm solet, k) *Transmisso, ait, amne Tigri, permeant Adiabenos; sed capti in-* k) Annal. l. 12. p. 180. anno *trans-* U. C. 802.

- transitu urbs Ninus, vetustissima sedes Assyria.* Neque sana sunt, quæ ibi sequuntur. Plinius autem (Tacito paulum senior:) a) *Fuit, ait, Ninus imposita Tigri ad Solis occasum: spectans, quondam clarissima.* Quæ Urbs ad Occasum spectat, Tigre alluitur, id est, ad Ortum fluvii sita est, Lucianus etiam Samosatenus (Tacito paulo junior, sub Hadriano Aug.) * *ἡ Νίνος μὲν δότολας ἦν, καὶ εἰς τὸ ἴχθυον ἐπὶ λοίπον αὐτῆς, εἰς τὸ ἀνείπης, ὅπως πρὸς τὴν Νίνον quidem ita periiit, ut nullum ejus vestigium supersit; neque dicui ubi fuerit unquam.*
- Postea verò sub Persis, qui post Parthos (anno Christi 230) rerum in Oriente potiti sunt, Urbs hæc instaurata est. De hæc Cyrilus, b) *Περσικὴ δὲ πόλις τῶν Περσῶν, Persica urbs erat, id est, à Persis instaurata.* Floruit itaque Ammiani ævo (anno Christi 370) c) *In Adiabena, ait, Ninus est civitas, quæ oim Persidis regna passederat: alibi, d) Nimive Adiabenes ingens civitas.* Et Heraclius Aug. in Orientem proficiscens (anno Christi 620) castra metatus est *juxta Nimivem.* Eustathius dicit, e) hanc urbem ἀφανισθῆαι κατὰ τὸν χρόνον τῶν Περσῶν, *excisam fuisse, cum Persæ subversi sunt, à Saracenis scilicet, anno Christi 632.*

- Ruinam hanc posteriorem agnoscunt recentiores, Benjamin Tudelensis (qui scripsit Itinerarium, anno Christi 1173) *Inter Amozel, ait, Ἐ Νιμιβεν πὸν ταντὺν ἀρκεσθῆαι: Hæc devastata est, attamen multos pagos ἔσ ἀρκεσθῆαι.* At verò Haiton Armenius (anno 1300) f) *Ista civitas (Ninive) ad presens est tota alter devastata.* Utrum verò Ninus hæc Persica eodem loco posita fuerit, quo Assyriaca quondam, non est hic inquirendum. Quò enim ferimur: Est igitur (in veterum scriptis) *Ninus triplex, Syriaca, Assyriaca, & Persica.* Ad Assyriacam revertamur.

- Græci Medos Nini eversores faciunt; Ebræi autem Nabuchodonosorum ad commilitium accersunt. Tobias junior g) *ἀπὸ θανάτου ἐπὶ τῶν ἑκατὸν εἰκοσὶ ἑπτὰ ἐν Ἐκβατανοῖς τῆς Μηδίας. Καὶ ἔκαστε πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τῶν ἀπολλῶν Νινὸν, τῶν ἡγεμονῶν τῆς Ναβυχοδονοσορ καὶ Ἀσσυρίας. Καὶ ἐχάρη πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινὸν, mortuus est annorum 127, in Ecbatani Media: ἔ* *audivit priusquam ipse morere: ur perditionem Ninives, quam cepturavit Nabuchodonosor ἔ Ἀσσυρίων; ἔ γὰρ: συσθῆς ἐστὶν, ἀνεκὸν ἀποθανεῖν, propter Nimivem.* Tobias itaque, non deportatus cum pa-

tre , sed anno quinto captivitatis Samaritanæ natus est. Urbs autem junctis viribus capta est. Rex *Afuerus* est *Cu-Axares* ; juxta a) Scaligerum. Josephus etiam conjungit , b) Τῆς Μηδος καὶ τῆς Βαβυλωνίως, οἱ τῶν Ἀσσυρίων κατέλυσαν δὲ χεῖρα , *Medos & Babylonios, qui Assyriorum Imperium perdididerunt.* Cum verò priùs dixerit, Imperium illud à *Medis* καταλυθῆναι , *Merodachi* temporibus ; non tam *Cyaxarem*, quàm *Dejocem* respexisse videtur : Sic Diodorus (ex Ctesia) *Arbaci Medo* in expugnandâ Nino adjutorem adhibet *Belesum* quendam *Babylonium*.

Seder Olam Rabba solo Nabuchodonosoro rem attribuit , & tempus ponit. c) Anno primo Nabuchodonosor subegit Niniven , id est, non diu post mortem patris. Ebraicum hoc Chronicon sequenti sunt d) S. Hieronymus , Theodoretus , Beda , recentiores. Vetusta autem *Affyriaci* Imperii gloria in *Medos* , non in *Babylonios*, derivata est. e) Ἡ δὲ Μηδικὴ δόξα κατὰ τὴν ἑλληνικὴν τῶν Ἀσσυρίων, καὶ μείζονα δυναστείαν παρὰ τὴν Βαβυλωνίαν, ἔχονδ' ἔτι πολὺν κατὰ τὴν ἑλληνικὴν, *Medicum Imperium* , *verso Affyrio, partam majorem potestatem diu non retinuit* ; id est, post annos 44 , cessit Cyro. Et Herodotus modò dixit , *Medos subegisse Affyrios (omnes) exceptis Babylonis.*

Quid igitur dicendum : An Affyrios Ninum tenentes à Babyloniis (sub *Saosduchino* , aut sub *Chiniladano* , ignavis principibus) descivisse ? An illos , post *Afar-adonis* tempora , integro regni jure, proprium sibi Regem constituisse ; contra quem Nabuchodonosorus Cyaxari (affinitate sibi conjuncto) suppetias tulcrit ? Neque magis certi sumus , quis sit postremus ille *Affyriorum Rex*, quem sine nomine interpellat propheta f) Nahum. Sardanapalum , qui *Affyriorum* ultimus vulgò habetur, nimis in anteriora protrudi diximus. Neque fide digna sunt , quæ (ex Alexandro Polyhistoro) narrat g) Syncellus de *Saraco* , qui seipsum in urbe Nino cum regiâ absumpsit igne.

Apandas (qui Diodoro est *Astygates*) ultimus est in Ctesianâ serie : parili ratione, *Astibares*, ejus pater, est *C axares*. Nabuchodonosor autem pater (quod dicit idem h) *Alexander*) *Astibarem Medorum regem ad commilitum.* Pater Medorum auxilio usus est ad expeditionem Syriacam ; Filius vicissim Me-

Gggg

dis

dis suppetias tulit; aut in Scythis expellendis; aut in expugnandâ Nino. Frustra autem conjecturas adhibemus in rebus oblivione obrutis.

Alyattes Rex.

- a) Herod. l. 1. c. 16. **A**RDYI, Gygis filio, a) *cum regnasset annos 49, in regno Lydorum successit Sadyattes, qui regnavit annos 12. Hic licet Cimmerii nondum essent Asiâ expulsi* b) *bellum habuit cum Milesiis sex annos.*
- *) Ib. c. 17. *illi successit Alyattes filius, *) qui bellum cum Milesiis à patre traditum intentius administravit; in quo Milesii duas magnas clades accepere, unam in Limeneio, alteram in campo Meandri. Sed nec Urbem obsidione premebat, (Milesii enim mare obtinebant) nec agros vastabat, sed destructis terra fructibus, se recipiebat.* c) *Thrasylbulus tunc Milesiorum Rex erat, qui à Periandro Cypseli filio ammonitus, Milesios jussit frumenti abundantiam simulare, & inter se commessari coram caduceatoribus à Lydo missis: ea re deceptus Alyattes fœdus pepigit cum Thrasylbulo; anno post inceptum bellum duodecimo. De Biante & Priene simile quid refert Diogenes Laërtius.*
- d) In V. Bian. d) *Alyatte Prienen obsidente, Bias duos mulos bene saginatos ad castra immisit: rex, videns etiam bruta apud eos bene valere, nuntium intromisit: Bias ei ostendit acervos arena, tritico operatos: inde pax facta est. Porro e) Alyattes ex Asia Cimmerios eiecit. Smyrnam à Colophonis conditam cepit. Clazomenas etiam invasis, sed conatu irrito.*
- e) Herod. ib. c. 16. *Fuit etiam f) Alyatti bellum cum Cyaxare Dejocis nepote & Medæ. Causa belli, quòd Alyattes Scythas quosdam profugos excepisset. Cyaxares Scythas illos domo pullos, ob venandi peritiam, benignè habuit: illi die quodam prædâ carentes, carnes (quem linguâ Scythicâ & sagittandi arte instituendum acceperant) in morem ferinæ parvas Cyaxari apponunt, & ad Alyattrem fugerunt: neque illos impetravit Cyaxares, ad supplicium reposcens. Inde*
- g) Herod. l. 1. c. 74. *bellum quinquennale inter Medos Lydosque constatum, eventu vario: semeletiam noctu pugnatum est. Sexto demum anno signis collatis quum aquo Marte certarent, inter pugnandum contigit, ut dies repente in noctem verteretur. Hanc diei immutationem fuerant*

Ibb.

Thales Milesius Ionibus prædixit, annum hunc ipsum præfniens, quo mutatio illa facta est.

Tam Lydi quam Medi, diem nocescere videntes, à pugnand^o destiterunt, & ad pacem propensi, interventu Syennesis Cilicis & Labyrinthi Babylonii, fœdus sanxerunt & Alyattes filiam Aryenin Astyagi Cyaxaris filio nuptum dedit. Mutuum delinquendo sanguinem, sanctum est fœdus inter hos Reges.

Plinius hanc eclipsin $\chi\tau\prime$ $\mu\epsilon\tau\alpha\chi\epsilon\gamma\epsilon\nu\sigma\mu\acute{o}\nu$ posuit. a) *Ratio-* a) L. 2. c. 1. nem., ait, *defectus utriusque apud Græcos investigavit primus omnium Thales Milesius, Olympiadis XLVII anno quarto, prædicto Solis defectu, qui Alyatte rege factus est.* Illo autem tempore regnabat apud Medos Astyages, Cyaxaris filius. Hinc ἀνισορησία Eusebii, qui ad eandem Olympiadem collocans b) *Solis defectionem, quam* b) Chronica Thales prædixit, adjicit, *Alyattes & Astyages dimicarunt; hujus anno 13. illius 26.* Solinus dicit, c) *Alyattem & Astyagem fœdus* c) Cap. 20. *sanxisse Olympiade XLIX.* Neque enim is bellum aliud intellexisse videtur. Apud Clementem, d) *Eudemus refert, Thaletem præ-* d) Strom. l. 1. dixisse *defectum Solis, regnante in Mediâ Cyaxare Astyagis patre, Alyatte autem Cræsi, in Lydiâ: Cui cum Herodoto convenit.* Subjunctum sive Eudemus, sive Clemens, Εἰσὶ δὲ οἱ χρόνοι ἀμφὶ τὸ πεντεκοστὴν Ὀλυμπιάδα, *Tempus incidit in L circiter Olympiadem.* Quod magis procul abest à vero. Chronologos recentiores Astronomosque prætereo.

Dionysius Petavius, e) ex suis Tabulis (penes quas sit calculi fides) observat Novilunium eclipticum in Cappadociâ contigisse e) D. Temp. nonâ die Julii, anno Per. Jul. 4117; qui fuit quartus Olymp. XLV. lib. 10. c. 1. Sanè id cum historiâ Herodotæâ, & cum Thaletis ætate satis congruit. Ille enim, natus f) *Olympiade 35 Archonte Damastâ pri-* f) D. Læti- mo, jam agebat annum ætatis suæ 43. ex Apoll.

His concessis, Cyaxares bellum intulit Alyatti, an. regni sui 33, anno Nabon. 146. Pax facta est, deficiente Sole, anno regni 38, anno Nabon. 151.

Post biennium, g) *Cyaxares, cum regnasset annos XL (compre-* g) Herod. l. 4. *hensis illis, quibus imperabant Scythæ) vitâ functus est. Cui successit ejus filius Astyages, anno regni Alyattis 26, anno Nabon. 154.* c. 105.

Gggg 2

Alyat-

a) Ib. c. 25.

Alyattes autem a) *confecto cum Miletis bello, postea quam regnasset annos 57, vitâ excessit; eique successit ejus filius Cræsus, qui Patri b) sepulcrum mirandum extruxit.*

b) c. 93.

Medo-Perfarum Regnum.

Regni Medo-Perfici nemo veterum recentiorumve meminit; cum tamen apud auctores tam Sacros, quam prophanos egregia sint ejusdem vestigia. Primus Rex fuit *Darius Medus*, Danieli saepe memoratus; qui non Babylonis (quod enixè contendunt viri docti) sed Persis imperavit. Neque in sacris, neque in exteris literis occurrat quicquam de Babylonico Darii Medi regno. Non est successione argumentum; quòd post narratam Baltafari cadem, *Darius* dicatur *suscepisse regnum*. Verba ista nec electionem sapient, nec successionem: sunt historiae introductio sequentis; non conclusio præcedentis; & in editione Junii, VI Capiti rectè præguntur.

Dan. 5. ult.

c) In Med.

In Δαρ.

d) In Εκκλησ.
p. 74. §:Herod. 1. 3.
c. 65.

d) In Persis.

De Persico ejus regno, Suidas. c) Μηδῶν, ὁ Περσῶν βασιλεύς, *Medus, Perfarum rex*. Atque alibi: Εἰσὶ μὲν χεῖροισι τῆρες οἱ Δαρειοὶ· ὅσα δὲ ἀπὸ Δαρείου ἔξεξεν πατρὸς, ἀλλ' ἀπὸ ἑτέρου ἰσῶς παλαιότερος βασιλείως ὠνομάσθησαν, *Darici sunt stateres autem non à Dario Xerxis patre, sed ab alio quodam antiquiore rege denominati*. Eadem habet d) Scholiastes Aristophanis. Inter Cyrum & Hytaspis filium nullus erat *Darius*: fuit igitur ejus nominis rex aliquis Cyro antiquior. Cambyses moribundus obtestatur Persas *presentes, maximè Achaemenidas, ne permittant imperium rursus redire ad Medos*. Ante Cyrum Achaemenidem regnabant Medi. Cyrus quidem vulgò Perfarum rex primus habetur, non sine auctoritate veterum: verùm duos reges, in regno Persico, antecessisse Cyrum & Æschylus docet, & Xenophon, auctores vetustissimi, qui ipsis Perfarum temporibus vixerunt. Æschylus, sub personâ Darii Hytaspidae (contra quem ipse Marathonæ pugnaverat) sic effatur:

e) Μηδῶν γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμῶν ἐξαΐ.
"Ἄλλῳ ἢ ὁκένης παῖς τὸ αἶμα ἔργον ἦνυσσ.
Τρίτῳ δὲ ἀπ' αὐτῶν Κύρου, Ἀδάμω ἀντήρ.

Medo

MEDUS erat primus dux exercitus.

ALTER ejus filius opus perfecit.

TERTIUS ab illo *CYRUS*, *felix Vir*.

Reliquos inde Perfarum reges recenset, usque ad Xerxem, nonum.

Primus itaque cognominatur *Medus*; secundus est anonymus;

Tertius *Cyrus*. Xenophon secundum regem appellat *Cyaxarem*;

primum, ejus patrem, *Astyagem*: hunc à Dario Medo non diver-

sium fuisse observarunt quidam veterum; à quibus a) Syncellus, a) P. 232. 2.

qui tamen duos *Astyages* non satis distinguit: & Cedrenus, Μηδὲ

Δαρῆς καὶ Ἀστυάγης ἐλέγετο· πάππῳ δὲ ἦν Κύρις, *Darius Me-* Cedren. p. 142

dus etiam dicitur esse *Astyages*; erat autem avus *Cyri*. Eadem ferè

Chronicon Alexandrinum.

Fuerunt igitur hisce temporibus duo *Astyages*; duo *Cyaxa-*

res. Apud Herodotum, *Cyaxares*, *Phraortis* filius, tertius *Medo-*

rum rex, successorem habet *Astyagem* filium, qui à *Cyro* exutus est.

Apud Xenophontem, *Astyages*, primus *Perfarum* rex successorem

habet *Cyaxarem* filium. *Astyagem* hunc, sive *Darium Medum*,

fuisse *Cyaxaris* filium, testatur *Daniel*; cui dicitur *Darius sili-* Cyropæd. l. 1.

us Assueri, de semine Medorum. *Cyaxarem* enim esse *Assuerum*

docet *Scaliger*. Credibile est *Cyaxarem Medorum* regem, *Scythi-* P. 22.

carum grassationum jam satagentem, *Persas*, quos subegerat *Phra-*

ortes, καὶ πάλοι ὄρνόν περιουμένους τῶν Μηδῶν ἀρχεῖται, & jam pridem

dedignatos parere *Medis*, *Dario* filio, cum potestate tituloque *Re-* Herod. l. 1.

gio, coercendos tradidisse. *S. Hieronymus* & rem, & tempus re-

spexisse videtur, cum dixerit, b) *Scythias, sub Dario rege Medorum,*

Oriente tenuisse captivum. Et *Suidas*, c) *Thaletem sub Dario*

Solis eclipsis prædixisse. Utrumque enim sub *Cyaxare Medorum* re-

ge contigisse diximus.

Ad initia *Medo-Persica* pertinet etiam illud d) *Verbum do-* d) Jer. 49. 34.

mini, quod factum est ad Jeremiam prophetam adversus Elam in

principio regni regis Zedechie. Cæpit *Zedechias* anno Templi 391,

anno *Nabon*. 131, anno *Cyaxaris* regis 18; cum *Scythæ* *Asiam*

per annos aliquot tenuissent; cum regnum *Persidis* recens adhuc ef-

fset, & nullius nominis. Tunc dixit Dominus, *Ponam folium me-* v. 38.

um in Elam. *Meum* est regum à me electorum ad perdendam

Babylonem; de quibus, mox. *Propheta* non vaticinatus est de re-

gno nondum existente; sed de rebus magnis, per reges solii novi &

Gg gg 3

adhuc

adhuc obscuri gerendis. *Etiam est Persis, & cum Mediâ sæpius con-*
 †) Jer. 25 25. jungitur. † *Regibus Elam, & regibus Medorum* idem fatum. Et
 a) C. 21 2. apud Esaiam, a) *Ascende Elam, obside Madai.* Rursus; b) *E-*
 b) 22. 6. *lam sumpsit pharetram, & Kir eduxit clypeum.* c) Kir est Me-
 c) III Reg. 16. 9. dia, ut supra. In Danielis & Heisteris libris, passim conjunguntur
 d) In Zo. *Medi & Persæ, vel Persæ & Medi.* Verrendum autem *Medo-Persæ*
& Perso-Medi. Sic d) Suidæ Zoroastres Περσο-μηδης dicitur.
 Ebræis enim ἐν Ἀρδουῖν proferre usitatissimum est, & cum compos-
 itas voces vix ulla habeant, coguntur uti circumlocutione.

Primi igitur Persarum reges erant natione Medi: unde regio
 ipsa, cum esset Medicæ ditionis, Xenophonti, Josepho, aliis dicta
 est *Media.* Et Strabo docet, Medos Persis *δεχόμεντας* esse; planeq;
 ostendit, eadem esse Persarum instituta, quæ olim Medorum.

Persarum nomen, ante captivitatem Babylonicam, obscu-
 rum fuit. Ezechiel primus, inter bellicosas gentes, illos recenset,
 quum nondum innotuerant res Cyri. A Cyro demum, natione
 Persâ, & victoriis inclyto, Persarum gloria increbuit.

Susa expugnata.

Videamus jam quomodo *Darius Medus* Ἡρασιλδῆς ἑστὶν Ἰσραὴλ
 χῆς Χαλδαίων. Anno Nabon 161 (quum desolationis Hiero-
 solymitanæ præterissent tres hebdomadæ, sive anni XXI; quod
 e) Dan. 9. 1. innox monstrandum) contigit e) *Annus primus Darii, filii Assueri,*
de semine Medorum, quo regnavit super regnum Chaldaeorum: Non
 quo fuit rex primùm institutus; sed quo Chaldaici territorii ditio-
 ne primùm potitus est. Eulæus amnis inter Susianem Babylonicæ
 & Elymaidem ditionis Medo-Persicæ terminus erat. Ad hunc a-
 mnem sita erant Susa, maximum Chaldaici imperii propugnacul-
 um. Urbe illâ à Dario Medo expugnatâ, Chaldæi totâ Susianâ
 exuti sunt, & Darius Medus *regnavit super regnum Chaldaeorum.*

Urberem autem à Dario Medo expugnatam esse docet Eschy-
 lus; docent Prophetæ.

Μηδὲ γδ' ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατῶ.

Τὸ δ' ἄσυ Σάσων ἐξεκίνωσε πρῶτον.

Medus erat primus Dux exercitus:

Urberem autem Susorum evacuavit cadentem.

Ver.

Verficulum hunc suo loco restituit Scaliger. Susa à Medo vastata, Emend. l. 62. p. 190.
 à filio instaurata, dicit Æichylus. Rem, vix alibi legendam, confirmant prophetae. In prophetiâ illâ, a) *Ponam solum meum in a) Jer. 49. 38.*
Elam, Judæi duos reges innui putant; Darium Medum, & Cyrum: quod ex ipsius prophetae verbis colligitur. *Suscitavit Dominus spiritum Regum Medorum.* Rursus, *Expedite in eam Reges Mediae.* 51. 11.
 Non ab uno rege, non uno tempore impletæ sunt diræ in Chaldæos. Apud Daniele, b) *Arietis* (id est, *regum Medo-Perfarum*, b) Dan. 8. 3.
v. 20) *duo sunt cornua; unum altius altero: quod altius* (Cyrus) *ascendit posterius*, id est, post Darium. Primùm Susa capta sunt à Medo; ipsa dein Babylon à Cyro.

Susorum expugnationem non obscure indicat Propheta.

c) *Cursor occurret cursori, nuntius occurret nuntio ad narrandum.* c) Jer. 51. 31.
Regi Babylonis, captam esse urbem ejus à fine, vel ab extremitate, id est, extremam, vel in confinio regni positam: *Et transitus occupatus est,* v. 32.
& paludes combusserunt igne. Transitum appellat d) *Susidas Py-* d) Q. Curt.
las, arctissimas montium fauces, Persidi objectas. *Paludem* autem, l. 5. p. 145.
 sive *Arundinem* appellat castram Susianum; quia stabat in aquâ, in medio fluminis. *Susianem ab Elymaide determinat amnis Euleus;* Plin. l. 6 c. 37.
circuit arcem Susorum. Collocatur etiam *Castrum in Susis super Eulei portam*, vel e) *paludem*: (eadem utrobique vox Ebraica) u-e) Dan. 8. 2. 3.
 bi Daniel reges Medo-Persidis arietantes vidit.

Notatur etiam à Prophetâ temporis diversitas, quâ Babylon capta est post Susorum ἀλωσθη. *Filia Babylonis quasi arca*: Jer. 51. 33.
venit tempus triturae eius: adhuc modicum, & veniet tempus messio-
nis ei; id est, B. byloni. Susa, *filia Babylonis*, urbs Babylonis secunda; de quâ loquitur historicè tanquam de re præteritâ; de Babylone autem, propheticè.

Neque aliter intelligendum illud, *Quemadmodum capta* Ib. v. 4 vi
est Sefach (vel *Susach*, addito tercio puncto, ut fiat Kibbutz; quæ Danieli est f) *Susan*; unde g) *Ortelio Susa, quæ Sefach*, etiam f. Dan. 8. 2.
capienda est inclita universe terræ; id est, Babylon, Orientis decus. g) Tab.
 Sic Chaldæorum h) *fractum est regnum, & datum Medo-Persis:* Geogr. Sacr.
 pars Dario, pars deinceps Cyro. h) Dan. 5. 28

Susis itaque à Dario captis, à filio instauratis; urbs illa posthæc accensebatur Persidi. In Samaritanæ colonis censu distinctæ fuerunt gentes i) *Susansai*, atque *Elymai*.

i) Efdr. 4. 9.

Jam

a) Dan. 8. 2.

b) L. 10. c. ult.

P. 354. b.

c) Strab. l. 15.

P. 727. d.

Jam verò Susa sunt urbs Persica. a) *Eram*, inquit Daniel, *Susis in regione Elam*. b) Josephus vertit, ἐν Σούσις, ἐν τῇ ἡμετέρῃ πόλει τῆς Περσίδος. Strabo, ex sententiâ vulgari, ad Cyrum remde- fert. c) *Susis*, ait, *pars Persiæ, inter eam & Babyloniam posita, Susa urbem habet insignem. Nam Persæ & Cyrus, Medis superatis, in eâ collocarunt regiam.*

Daniel III vir.

d) Dan. 2. 1.

DANIEL, cum Jechoniâ abductus, non tantùm sub Babylo- nico vixit imperio, sed etiam sub Medo-Persico. d) Anno secundo Nabuchodonosori Magni (post mortem patris, qui fuit Nabon. 145) cum jam annum captivitatis suæ 16to ageret, interpretatus est somnium Regis. A Nabuchodonosoro itaque primùm præpositus fuit Magis Chaldæis: dein e) *Portæ Regiæ*, quæ est f) *Porta Eulæi*, sive telonium Susianum. Captis Salis, g) *Darius Danielem prophetam assumptum secum duxit in Mediâ;* eumque in maximo honore apud se habuit.

Liber Danielis in duas partes distinctus est: priora VI capita sunt historica; posteriora VI, prophetica. Utrobique Daniel nar- rat, primùm quid sub regibus Babylonicis, dein quid sub Medo- Persicis sibi contigerit. Post recitatos honores à Nabuchodonoso- ro & Baltasaro in se collatos, capite VI transit ad Triumviratum à se gestum in Medo-Perside.

Darius, inquit, Medus, cum esset LXII annos natus, suscepit regnum; id est, regni sui rationem: juvenis ampliavit imperium; senex, vectigalia. Placuit Dario & constituit super regnum Satrapas (præfectos, sive procuratores Regis). CXX, ut essent in toto regno suo. Et super eos III principes (tribunos ærarii) ex quibus Daniel unus erat; ut Satrapæ (procuratores) illis rationem redderent, & rex non sustineret molestiam, ne rex pateretur damnum. Reliqui invidiâ moti accusationem contra Danielem frustra quer- bant, propterea quòd fidus esset, & nullus error aut vitium inveniretur in eo, dum ex auctoritate regis rationes regni à procurato- ribus exigeret. Illi itaque à Dario impetrant interdictionem, secun- dùm us Medo-Persarum. Daniel autem, à Leonibus illæsus, pro- sperè egit in regno Darii, & in regno Cyri Persæ.

Quâ arte hoc factum sit, docet Polyænus. a) Δαρείου Πρώτου

a) Stratag. l. 7. c. 11. p. 487.

ἡ Φόρος ἐτάχθη τῆς ἐθνέων, &c. Darius Primus tributa gentibus imposuit. Verùm ne molestè ferrent, non ipse exegit, sed Satrapas consuetudine iussit. Quibus ingentia tributa describentibus, ipse subscripsit, dimidiam partem remittens subditis; qui libentibus animis dimidium pependerunt, quasi magno jam beneficio ab rege affecti.

Post mortem Darii, Daniel Babylonem repetiit, vixitque ibi sub b) Balthasaro rege. Quam ob causam, ille secundi Medo-Perfarum regis non meminit. Ac licet dicat se fuisse Susis, anno tertio Baltazari; id quidem, ἐν ὀνήσια, intelligendum est.

b) Dan. 5. 12. 1. 53. C. 8. v. 1. 2.

Asverus, Esteris maritus.

Constat Darium fuisse filium Asveri, sive Cyaxaris Medi; constat illum patrem fuisse Cyaxaris, sive Asveri Medo-Perfarum. Asverus hic junior, Darii F. Cyaxaris N. qui patri successit in regno Medo-Perfarum, Esteris maritus fuit, à Judæis celebratus.

Contigit certè Esteris historia intra hæc Babylonicæ captivatis tempora. * Ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ πρώτη γίνεται ἡ Αἰ (Ἡ) καὶ Μαρδοχαίου. Nam c) Mordochai, qui cum Jechonia transportatus fuerat de Jerusalem, numeratur inter d) Seniores reduces.

* Clem. Alex. Str. 1. p. 329. c. c) Est. 2. 6. d) Neh. 7. 7.

e) Asverus ille regnabat ab Indiâ usque ad Chus, super CXXVII provincias: regni solum in Susan metropoli. Urbem Susa à Medi filio instauratam esse diximus. Regnum hoc Indiam (versus Orientem) & Babyloniâ Arabiamque (versus Occidentem) interjacuit. Chus enim est Arabia; cui accensetur f) Mesopotamia. Regni limites erant Indi fluminis, & Tigridis ostia: ultra Persidem, Carmanix & Gedrosix imperabat. Imposuit rex Asverus tributum terræ, & insulis maris, scilicet Erythræ, sive Sinus Persici: inter quas Ogyris clara Erythrâ rege ibi sepulto. Darius tributum CXX provinciis imposuerat; Cyaxares insulares VII provincias regno suo adjecisse videtur. Quid multa? Proceres regni, eorumque conjuges sunt Perso Medi; & Asveri hujus edictum inter leges Perso-Medorum scribitur.

e) Est. 1. 1.

f) Xenoph. Anab. l. 1. Est. 10. 1.

Plin. 1. 6. c. 28.

Ester. 1. 3. 18. 19.

Hb bb

Hebdo

Hebdomada Danielis.

PROphetica pars libri Danielis , sive posteriora VI capita , quatuor illius Visiones continent ; quibus res quidem una eademque, sed diversis modis , indicatur. Idem Angelus sapius apparet, & rem eandem iterum iterumque denunciat. Idem penè est Visionum omnium subjectum ; quæ mutuam invicem lucem sibi afferunt. Quæ prius breviter, deinceps clariùs & particulariùs explicantur : quælibet posterior quasi ἐπιδήμιος est præcedentis. Hoc innuitur c. 9. vers. 21. & 11. 2 : sed ex comparatione meliùs illustretur.

Primam, Secundam , & Quartam Visionem de Antiochi Epiphaniis temporibus intelligunt ferè omnes qui, post a) Josephum, de eà re scripserunt. Illæ historiam futuram prænunciant ; Tertia Visio etiam Chronologiam exhibet.

Daniel. Cap. IX.

1. Anno primo Darii, filii Astveri de semine Medorum, qui regnavit super regnum Chaldeorum.
2. Ego Daniel , intellexi in libris numerum annorum , de quo factum est verbum Domini ad Jeremiam prophetam, ut complerentur dissolutionis Jerusalem LXX anni.
3. Et posui faciem meam ad Dominum Deum meum , rogare & deprecari in jejuniis , sacco, & cinere.
4. Et oravi Dominum , & confessus sum , & dixi. Obsecro, &c.

Sequitur Danielis oratio (usque ad comma 20) In qua (ut in diuturni exilii luctu necesse erat) Deum laudat , ejus misericordiam implorat, peccata populi (unus è populo) enumerat , & deprecatur. Quæ quidem maximè observatu digna sunt ; quia Angelus mox singulis Danielis petitionibus sigillatim responde-

20. Cumque adhuc loquerer, & orarem, & confiterer peccata mea , & peccata populi mei Israel, & prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte Sancto Dei mei.
21. Adhuc me loquente in oratione , ecce vir Gabriel , quem videram jam ante in visione, celeriter advolans tetigit me in tempore sacrificii Vespertini.

22. Dixit.

22. *Dixitque : Daniel, nunc egressus sum, ut me docente intelligas.*
 23. *Simul atque precari cœpisti, exiit Verbum, ut veniens tibi indicarem, quia vir gratiofus es : Tu intellige verbum & visionem.*
 24. *LXX. hebdomades definitæ sunt super populum tuum, & super Urbem Sanctam tuam, ad consummandum prævaricationem, ad obfignandum peccatum, ad expiandum iniquitatem, ad adducendum Justitiam seculorum, & ad sigillandum visionem & prophetiam, & ad unguendum Sanctitatem sanctitatum.*
 25. *Scito ergo & intellige : Ab exitu verbi, ad reverti faciendum, & ad adificandum Jerusalem, usque ad unctum ducem, hebdomades VII.*

Interlinearis Pagnini editio *εγγυλω* hic rectè posuit, propter accentum Atnach, qui distinguit periodos. A sequentibus enim hæc separanda sunt : distincti omnino sunt isti numeri, & res diversas, aliquot seculis inter se distitas, designant. Prior numerus Cyri tempora ; posterior Epiphaniis indigitat. Distinctionis hujus rationem habuit a) Eusebius, censuitque *μη μάτην, μηδὲ ὡς ἔτυχεν, τὴν διάρῃσιν πεποιθῆσθαι τὸν λόγον τῶν ἑβδομηκοντα ἑβδομάδων*. Hanc LXX hebdomadarum divisionem maximè considerandam existimat ad τὸ τῆς ζητηθῆναι λύσιν, ad exquisitam questionis solutionem.

a) Demonst. Evang. 7. p. 391. 2.

Totius negotii cardo est VII harum Hebdomadarum epocha. Tertullianus (qui Patrum primus prophetiam hanc Judæis intorsit) b) *Aprimo, ait, anno Darii debemus computare, quando hanc vidit visionem Daniel* : Perperam tamen ille sub initium *Darii Nothi*, id est, annos 115 post solutam captivitatem, visionem hanc ostendi putat. *Darium Medum* fuisse nullus dubito, de quo multa disseruimus. Sed de Chaldaico Darii hujus initio jam inquirendum. Incidit id proculdubio in tempus hujus Visionis. Visio autem hæc obtigit Danieli post c) *orationem & jejunium*. Orationis atque jejunii sui diurnitatem testatur ipse Daniel. d) *Lugebat Daniel dies trium hebdomadarum*; id est, Orare & jejunare solebat à desolatione Hierosolymorum usque ad diem hujus Visionis, per tres integras annorum hebdomadas, sive per annos XXI : ab anno scilicet Nabon. 141 (quo conflagravit Templum) ad an. Nab. 162 ; quo Angelus Danieli comparuit ; quo etiam Darius Medus Susiano Chaldæorum territorio potitus est.

b) con. Judæos

c) C. 9. v. 3. 4.

d) C. 10. v. 3.

In Quartæ quidem Visionis enarratione illud dicitur: sed eadem sunt, quæ hîc & ibidem idem Angelus prænunciat; luctus ille Danielis Visionem hanc potius, quàm illam respicit: ipse Angelus hoc tempus indicat. Ait enim se pro Judæis a) *sterisse ab anno primo Darii Medi*; id est, ab hoc anno, quo ad preces (quæ a) C. 11. v. 1. hoc capite referuntur) responsum à Deo datum est. Neque aliter forsan intelligendi sunt b) *Dies XXI.* Nam c) *Dies pro anno sumi potest*, juxta Propheticum loquendi morem, atque Hebdomadarum harum analogiam. Assidens itaque pii viri precibus tandem respondit Deus, anno excisi Templi XXI.

Angelus autem, ut Danieli majorem fiduciam præstrueret; & ut ille pro comperto haberet, nihil à Deo inauditum fuisse; illius postulata recitat. Prima responsionis Angelicæ pars est *ἀνάμνησις* eorum, quæ à Daniele petita sunt

Daniel *ex recogitatu* (ut Tertullianus) *predicatorum temporum ab Hieremiâ intellexit Hierosolymam desolatam fore annos LXX. Angelus respondit (Hebdomadas LXX definitas esse super populum & civitatem.)* Rotundè dicit, omisso Hebdomadis dimidio. Jeremias annos captivitatis LXX prædixit: Ego, ait, de septies septuaginta annis enunciaturus venio. τὴν ὁμάδα Vaticiniorum ponit. Quomodo autem numerus iste dividendus, quomodo computandus sit, mox ipse indicat.

Super populum tuum) id est, cujus tu pars es, quem tantopere amas: Daniel questus est (v. 5.) *Viros Juda, habitatores Jerusalem, & omnes Israelitas in omnes terras ejectos esse:* & (v. 15, & 19) pro *Populo* precatus est.

Et super Urbem Sanctam) Daniel oravit pro *Monte Sanctitatis* (v. 16) pro *Monte Sancto Dei* (v. 20. & *Civitate vocata de nomine Dei.* (v. 18.) *Sic Urbs Dei* dicitur: Psal. 48. 2, 9, & 101. 8.

Ad consummandum prævaricationem) De *prævaricatione Judæorum; quæ prævaricati sunt in Deum*, vide v. 7, & deinceps. Sensus est: ut exilium, quo Deus punit Judæorum contumaciam, finem accipiat. Vide II Reg. 24. 4, 5.

Ad obsegnandum peccata) Daniel *peccata* fassus est (v. 5, & deinceps.) Sensus: ut peccatorum poena finem habeat: Obsegnari solent quæ completa sunt. Sic in computo Judaico, *Ad obsegnatam Misna: Ad obsegnatum Talmud*, id est, ad absolutum.

Ad expiandum iniquitatem) Ut luatur iniquitas; ut *aver-
sat se ira Dei* (v. 16) ut *condonet Deus* (v. 19) & Judæis reconci-
lietur.

Ad adducendum Justitiam seculorum) Æternam, Dei scilicet; cui tribuitur *Justitia ipsa* (v. 7) & deprecatus est iram Dei contra Hierosolymam, *secundum omnes suas justitias*, v. 16.

Ad sigillandum Visionem & Prophetiam) Ut impleatur *Prophetia* Jeremiæ de Captivitatis fine; qui in hac *Visione* certo annorum numero, rursus confirmatur.

Et ad unguendum Sanctitatem Sanctitatum) Templum & Sacerdotium Sancti Sanctorum titulo insigniuntur. Daniel questus est (v. 17) de *Sanctuario Dei desolato*. De *unctione* mox, ad v. 26.

Scito & intellige: Ab exitu verbi, ad reverti faciendum, & ad edi- Dan. 11. 25
ficandum Jerusalem) Tertullianus vertit, *Et intellige, & conjice à profetatione sermonis, respondente me tibi hæc*. Cum Daniel, *sub tempus Vespertini sacrificii*, ad preces se contulisset (v. 23) *exiit Verbum*; id est, Angelus mandatum à Deo accepit, ut responderet Danieli de quæstis. Idem utrobique vocabulum, res eadem. Intelligitur itaque tempus præsens, & dies ille, in quo Angelus Daniele allocutus est; annus autem vastitatis Hierosolymitanæ vicefimus primus: ab eo tempore, usque ad tempus illud, quo licentia concederetur Judæis redeundi ex Babyloniâ, & antiquas suas sedes inhabitandi, primum constituitur Hebdomadarum intervallum.

Usque ad unctum ducem) Ad Babyfonicum Cyri initium. Deus a) *Cyrum unctum suum* vocat; quia ad populi sui libertatem illius operâ uti decreverat. Vel usque quò populus Judaicus sub Zorobabele Duce, & Jôsiâ Pontifice redibit: Zacharias illos appellat b) *duos filios olei*, quos Dominus unxerat ad Ecclesiam Judaicam instaurandam: *Candelabrum* ibi designat templum. De iis, c) *Uncti* titulo insigniebantur ab Ebræis, supra c) disseruimus. c) p. 342.

Hebdomades VII) Sunt anni 49. Si Judæi annis ab hac Visionem numeraverint, in eorum Reditu complebitur Jubileus quidam. Indubitatissimum est, quod Jeremias prædixit de annis LXX Captivitatis Judaicæ. Sunt illi Hebdomades X. Benè novit Daniel annos XXI, sive III hebdomadas præteritas fuisse, quando hæc

ab Angelo auditiv: Angelus illum jam certiozem facit Judæos redituros post *hebdomadæ VII* alias, sive post annos XLIX. Tres hebdomadæ elapsæ Septemque manentes sunt X hebdomadæ sive Anni LXX, à Jeremiâ definiti. Neque novum est, Visionem hanc ad hujusmodi calculos vocare. Nam *Hippolytus* (apud a) S. Hieronymum) *Septem Hebdomadas ante Reditum populi supputat.*

a) In locum.

Hebdomadarum pars altera.

CUM jam satis datum sit *desideriis* & suspiriis Danielis; & Judæorum Reditus tempore præstituto confirmatus sit; Angelus ad revelationem novam transit; omnibus, præterquam uni Danieli, hæctenus inauditam; cui res eadem bis antea (cap. VII & VIII) postea semel (cap. X.) repetita est. Ex illis locis, huic (quemdam) aliquantum lucis adhibere speramus.

Daniel. Cap. IX.

25. *Et hebdomadæ LXII redibit & edificabitur platea & fossam angustiam temporum.*
26. *Et post hebdomadas LXII excidetur unctus, & non ei; & Civitatem & Sanctitatem corrumpet populus ducis venturi; & finis ejus in inundatione; & usque ad finem belli desolationes.*
27. *Et confirmabit Pactum multis hebdomadæ unâ: & dimidio hebdomadæ cessare faciet sacrificium & oblationem, per expansionem abominatæ desolantem; donec consummatio desolationis effundet se super desolatum.*

Angelus, in hac Visione, duos Templi *ἑκατονταετηρῶν* prænu-
ciat: Prior, post captivitatem Babylonicam, à Josuâ & Zorobabele
posterior, post alteram *Unctionis excisionem* (nunc primum Daniel
revelatam) à Judâ Maccabæo celebratus est. Priori assignantur
anni 70; ad Reditum; & anni insuper 22, ad annum Darii Regis
sextum, quo Templum Secundum absolutum est. Posteriori his
attribuitur æra *hebdomadarum LXIII, cum dimidio*; quæ confici-
unt Annos 444, cum dimidio anni. Utriusque computi eadem
est epocha; ab excidio scilicet Templi Solomonis. Neque aliter.

Edr. s.

Cl.

Clemens Alexandrinus calculos suos posuisse videtur. a) Πισ· a) Strcm. l. r. πλήρω) ἐκ τ' αἰχμαλωσίας, τῆς Ἰππ' Ἰσραεὶς τὸ πρὸς Φῆτα, εἰς Βα- P. 330. b). βυλῶνα φρονιμῆς τὰ ὑπὸ Δαυὶδ τὸ πρὸς Φῆτα εἰρημῶνα, ἅπως ἔ- χοντα. Ἐβδομηκοντὰ ἑβδομάδες, &c. A deportatione in Baby- lonem (qua fuit tempore Jeremie propheta) impleta sunt ea, quæ a Daniele prophetâ dicta sunt, his verbis; LXX hebdomadae, &c.

Ad amuffim quadrat Chronologia. Templum excisum est anno Nabon. 141, sive Per. Jul. 4107. Adjice annos 444, habes annum Per. Jul. 4551. Is erat Principatus Assamonæi annus secundus. Sic colligimus. Anno demum Per. Jul. 4677, Agrippâ & Gallo Coss. Hierosolyma capta sunt ab Herode & Sosio; & Παυε) ἢ Joseph. l. 14. τὸ Ἀσσυμοναῖς ἀρχὴ, μὲν ἔτη 125, Desiit Assamonæi principatus, in fine. post annos 126. Cœpit itaque anno Per. Jul. 4550; quo Judas devicit Apollonium: Anno proximo, Principatus secundo, Judas repurgavit Templum, & Encœnia celebrata sunt. I. Maccab. 3. 11 452.

Hujus autem intervalli tres sunt partes, sive termini: Pars prima continet hebdomadas LXII, id est, annos 434; illius terminus est initium regni Antiochi Epiphaniis. Secunda pars est unius hebdomadae, sive septennii; cujus terminus est secunda unctiois excisio. Pars tertia habet dimidium hebdomadae, sive tres annos cum dimidio anni; ejus terminus est Templi repurgatio.

Et hebdomada LXII redibit & edificabitur platea & fossa, in angustia temporum) Viri doctissimi interpretati sunt: *Imra quod spatium, vel Postquam jam rursus edificata fuerit urbs, & ejus mœnia;* non sine molestiâ, præ dolo b) Sanballati. Sub Templo Secundo, ritus sacri diu se ben habebunt. Anno 70 redibit populus, & urbs ædificari incipiet; post annos inde 22, absoluto Templo, in- b) Neh. 3. 84 staurabitur jube sacrificium; Quod cum duraverit annos 342. Antiochus Epiphanes (alterum Judæorum flagellum) in Syriâ regnabit. c) I Maccab. l. Olympiadem CXVII, sive Seleuci Nicanoris initium, d) Ab hoc loco Edesseni sua tempora computant. Maccabeorum Hebræa historia, d) Chron. hinc Græcorum supputat Regnum. Est igitur Edessenorum Epochæ n. 1705. eadem, quæ Græcorum. Sanè Edessenorum æra (in e) Pithæa- e) Arn. Pont. no Eusebii codice, septemque Vaticanis) initium habet ab anno in Euf. tertio istius Olympiadis. Et in f) Alexandrino Chronico, æra f) p. 256. Syromacedonum, sive Apameensium, ab eodem anno incipit; Rul- 10

lo & Rutilio Cossid est, C. Marcio Rutilo, & Q. Fabio Rulliano, Annus tertius Olympiadis CXVII (quo Rutilus & Rullianus Romæ consulatum gesserunt) qui Græcorum primus, est Per. Jul. 440: annus Græcorum 137, est Per. Jul. 4540.

Verf. 26.

Et post hebdomadas LXII excidetur unctus, & non ei.) Id est, circa finem hebdomadæ illius, quæ LXII proximè sequitur. Antiochus enim confirmabit pactum multis hebdomadâ unâ: non statim, regno inito, prophanabit Templum; sed post annos septem.

Excidetur unctus, & non ei. Græci, Ἐξολοθρευθήσεται ἡ χρισμία καὶ κρέμα σὰν ἔσται ἐν αὐτῷ. Tertullianus, Exterminabitur unctio, & non erit. Latini inserunt, Non erit ejus populus, qui cum negaturus est; cujus ἔδὲ 20 in Hebræo. Perdetur Unctio; extinguetur. Illa Unctio quæ jam cessat, sed ad Reditum instauranda est; illa (inquam) unctio iterum ab Epiphane interrumpetur. Eusebius dicit a) Daniele præsignificasse, ἐξολοθρευθήσεται τὸ ἅγιον Ἰσραήλ οἰς χρισμία, Unctionem apud Judæos abolendam esse: Quod b) alibi sic interpretatus est, Χριστὸν σὰν ἄλλον ἐπαινεῖ κατὰ λόγον Αρχιερέων, ἃς χριστὸς ἐθὺς διαποικαλεῖν τῇ γραφῇ, Unctum nihil aliud esse quàm successionem Pontificum; quos Unctos nominare S. Literæ consueverunt. Theodoretus per unctionem intelligit τῶν τῆς δεξιερῶν ἐπιπαινεῖσθαι χρισμῶν. Sacerdotes uncti. Exod. ult. 13. Levit. 4. 5.

a) Ecclef. Hist. 1. 1. c. 6.
b) Demonst. Evang. 1. 8. p. 391.

Excidi autem de quâlibet abolitione usurpatur, quando cessat res prius usitata: Joel. 1. 9. De Regno dicitur: I. Reg. 2. 4. & 9. 5. II Chron. 7. 16. Jer. 33. 17: quibus locis respicitur illud II Sam. 7. 16. De Sacerdotio, I Sam. 2. 33. Excidi de altari; Jer. 33. 18. Non de sacerdotibus Levitis excidetur homo coram me.

Ut autem Visionem hanc illustremus ex cæteris: Excidetur unctus hic idem est, quod de Antiocho Epiphane dictum est c. VII. 2. 5. Sanctos altissimorum abolēbit: & VIII. 11: Usque ad principem exercitus cæli (id est, Sacerdotum) magnificentabit se; ab eo ablatum est jure sacrificium & abjectum sanctuarium.

Et Civitatem & Sanctitatem corrumpet populus ducis venturi.) Populus est exercitus, Venturi est advenæ. Sic, inter venientes, id est peregrinos, Genes. 42. 5. Judæis habitantibus opponuntur Venientes Israhelita, II Chron. 30. 25. Et Venientes Gentilium opponuntur

carindigeris Judæis, Nehem. 5. h. p. *Dux veniens* est: Epiphane; qui hic *Uxor* dicitur opponi videtur; præcipue si Zorobabelem intellexisset hinc natus, ille peregrinus. Idem c. XI. v. 21. est: *Despectus ille*; & c. VIII. v. 8. & c. VIII. v. 9. vocatur *Cornu parvulum*; quod v. 24. *Sicut hiey contempserat præsidium sanctorum*. Lege I Macc. 1. 23. & II. Macc. 5. 5. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120.

Est finis ejus in inundatione.) De eodem Antiocho idem Anv gelus eadem voce utitur, c. XI. v. 21. *Inundatio*, magnæ copiam Hostilis advenit: comparatur a). *Fluvio* & Deus protectio con-

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

tra: b). *Inundationem*. Antiochus, ex Egypto redux, *ascendit in-*

Hiszophiam c. 1. v. 1. & c. I. Macc. 1. 21. *Et usque ad finem belli decisa desolationes.*) C. VI. l. vers. 21.

Cornu bellum gerebat cum sanctis, & prevalebat eis. De desola- tione ab Epiphane illata; lege libros Maccabæorum, & Joseph. l. 12. cap. 11. 3.

Et confirmabit pactum multis hebdomada una.) Diximus Vers. 27.

hanc hebdomadam esse primum Epiphane septennium, quum non- dum Templum profanaverat. Eiusdem temporis obscura est men- tio c. XI. v. 18. Sed VIII. 14. non annus tantum, sed & dies nobis indigitatur. Querenti Angelo de tempore, ab egressu modici Cor- nu (id est, ab initio Epiphane) responsum est, *usque ad v. x. h. m. e. g. (dies) his mille & trecentos justificabitur Sanctuarium; vel, mundum erit Sanctuarium; Salvum erit.*

Confirmatio pacti de conservacione & exemptione à calamita- te publicâ intelligi potest. Deus a) (*omne animal destructurus*) Noæ, inquit, *confirmabo pactum meum.* Esai. 7. 8. *Vos, nisi credideritis; non confirmabimini.* Pactum hoc, c. XI. v. 28. 30. vocatur *pactum sanctitatis*, & I. Macc. 1. 66. *Diachon oia.*

a) Gen. 6. 17. 18.

Et dimittio hebdomada cessare facies sacrificium & oblationem.) De cessatione sacrificii; ab Epiphane illata; Vide c. VII. c. 11. & XI. 31. & I. Macc. 1. 47. *Dimidium hebdomada;* c. VII. v. 25. & XII. 7. describitur per *Tempus, tempora, & dimidium temporis.* Et c. XII. 11. per 1290 dies; qui efficiunt aliquantò plus quam tres annos cum dimidio; & numerandi sunt ab urbe captâ; & interdi- ctis tribus. Quia tres tantum anni erant, ex quo Idolum colloca- tum fuerat, I. Macc. 1. 62. & 45. 21.

Joseph. l. 12. c. 11. p. 415. c.

- In Calendario Judaico, ad diem XVII, Mensis IV. *Jejunium* cessat ἐνδελειχισμὸς, sive jure sacrificium prioris Templi. Ad Mensis V diem nonum a) (*decimum* potius) *Jejunium Desolationis Templi*. (Jejunia hæc, inter quatuor ista, quæ post captivitatem b) *solemnia* erant.) Urbs capta est à Nabuchodonosoro, & desit jure sacrificium, mense IV: Templum autem conflagrav. V. Judas repurgavit Templum Secundum, & Encœnia celebrata. c) *I Macc. 4. 52.* sunt, c) *die XXV mensis IX. Cascu.* A die decimo septimo Mensis Quarti ad diem vicesimum quintum Mensis Noni, non est semestre intervallum: desiderantur quidem dies XX. Sed tantillum μετὰ χρονισμόν non curat Hebdomadalis annorum computus.

Per expansionem abominationum desolantem.) Græcis hic βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων. Cap. XI. v. 31. βδέλυγματα τῶν ἠφανισμῶν & c. XII. v. 11. βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Eo autem nomine appellatur Idolum illud Jovis Olympii, quod Antiochus in Templo Hierosolymitano collocavit.

- Hæc Danielis verba, ad ultimum Hierosolymorum excidium d) *Matth. 24.* à Christo applicantur. d) Ὅταν ἐν ἰδῆτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν Δαὶ δανιὴλ τῆς προφητίας. Est autem *παρωδία*. Cujusmodi allusiones apud Matthæum occurrunt plurimæ; sensu typico intelligendæ, non historico. Illud τὸ ῥηθὲν Δαὶ ἔς προφητίας non innuit peculiarem à Daniele editam fuisse prophetiam, de calamitate à Tito inferendâ; sed significat verba Danielis rei, de qua sermo est, optimè convenire. Sic, ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν Ἐπὶ τῆς κυρίας, Δαὶ τῆς προφητίας: Illud Hofæ (*Eroicavsilium*) ad Jesum puerum transfertur, quod *dictum* de egressu populi Israelitici ex Ægypto. Sic, τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν Ἐπὶ Ἰσραηλ τῆς προφητίας: Infanticidio quadrat (*Vox in Ramâ*) quod *dictum* est à *Jeremiâ*, de captivitate Samaritanâ. Longum esset singulas in Evangelio propheticorum locorum applicationes explicare. Videnda quæ annotârunt viri docti in *Matth. l. 22. IV. 14. VII. 17. XIII. 14. 35. XV. 7.* & imprimis V. Cl. Danielis Heinflu *Exercitatio sacra* in II. 15. In Evangelio e) Marci, Latini illa verba non agnoscunt; Græci ex Matthæo adjecisse videntur.

Donec consummatio decisa effundet se super desolatum.) Usque ad liberationis tempus à Deo constitutum; de quo c. VII. v. 21. VIII. 19. & XI. 36. *¶* Illa Encœnia à Judâ Maccabæo celebrata sunt. Tunc Judæis iterum recuperata libertas sua, & ritus sacri; quibus fruituri erant tam diu, quàm bene usuri.

Ex tantâ itaque Visionum quatuor harmoniâ, verisimile est Prophetiam hanc fuisse *μονοτέοσαργν*. An ultra Epiphancem profpexerit Daniel, viderint alii; nobis revertendum est.

Cyropædia.

DE Cyro multa narrat a) Herodotus: Xenophon *Κύρου πατριάρχης* a) L. 1. c. 107. *δείας ιστοριῶν, historiarum de institutione Cyri*, libros octo con- ad finem. scriptit. Plato b) *Μαυλοσομα δὴ (ait) νῦν πρὸς γὰρ Κύρου τὰ μὲν* b) Leg. 1. 3. *ἀλλ' αὐτὸν στρατηγὸν ἄγαθόν εἶναι καὶ Φιλόπολιν, παιδείας ἢ ὀρθῆς* p. 815. c. *σοκῆσθαι τὸ πρῶτον, οἰκονομία τὴν δὲ ἐν τῶν προσηχημένα, Con-* *jectio Cyrum cateroqui bonam Ducem fuisse, & vita civilis studiosum;* *rectam autem Disciplinam nullo pacto attigisse, nec ad rei familiaris* *administrationem animum unquam applicuisse.* Quippe qui filios *mulieribus tradidit educandos.* Sunt qui ex his verbis colligunt, *Platonem Xenophonti fidem auferre.* Athenæus, c) *περὶ τῆς* c) Deipnos. l. 11 p. 504. f. *Κύρου ἐν ὁ μὲν λέγει ὡς ἐκ πρώτης ἡλικίας ἐπεπαιδευμένον πάντων τῶν πύ-* *τεια, ὁ δὲ Πλάτων, ὡσπερ ἐναπίμνησεν, ἐν τῶν νόμων Φησὶ* *Μαυλοσομα, &c.* Xenophon dicit *Cyrum à tenerâ etate omnino edu-* *catum fuisse secundum institutâ patriâ: Plato autem, quasi contradi-* *cens ei, sic ait libro tertio de legibus. Conjectio, &c.* ut suprâ. Diogenes Laërtius (de Platonis & Xenophontis æmulatione agens) d) *ὁ μὲν Πολιτείας ὁ δὲ Κύρου παιδείας. καὶ ἐν δὲ τοῖς νόμοις ὁ* d) In Platone p. 78. 2. *Πλάτων πλάσμα Φησὶν εἶναι τὴν παιδείαν αὐτοῦ μὴ γὰρ εἶναι Κύρου* *ποιῶτον, Ille Politiam scripsit; hic Cyri institutionem. Plato in* *Legibus ait hujus Institutionem ficticiam esse; neque enim Cyrum talem* *fuisse.*

Sanè hoc, quodcunque est contradictionis, non de rebus à Cyro gestis, sed de illius educatione & moribus intelligendum est. e) *Epist. 1. ad* *Neque satis æqua est Ciceronis censura, de Cyropædiâ. e) Cyrus Q. fratrem,* *ille p. 403.*

ille, à Xenophonte non ad historiam fidem scriptus est. sed ad effigiem iusti imperii. Quasi boni principis exemplum ab historia vera abhorretur: aut Xenophon à veritate tantum distet, quantum ab Herodoto. Ctesias etiam de Cyro scripsit, ex oia. Hæc dicitur. Sed ne Herodotus in eo est, ut admirationem auditoribus incutiat. hinc a) Thyestæ istæ epulæ; omniaque non vulgaria. Xenophontis propositum est lectorem emendare: unde plures illæ dissertationes; nihilque inconsulto aut indecore dispositum. Utrique res historica est eadem; hæc diversa sunt: historiam ornata; neque fidem elevat ejusmodi discrepantia. Nos, quod verisimile est, ex Herodoto, Xenophonte, Ctesia delibabimus.

Photii excerpt. Ctes.

a) Herod. c. 119.

b) Cic. de Div. vin. l. 2. p. 263.

c) Herod. c. 111.

d) c. 107.

e) 125.

f) c. 107.

g) p. 3.

h) p. 605.

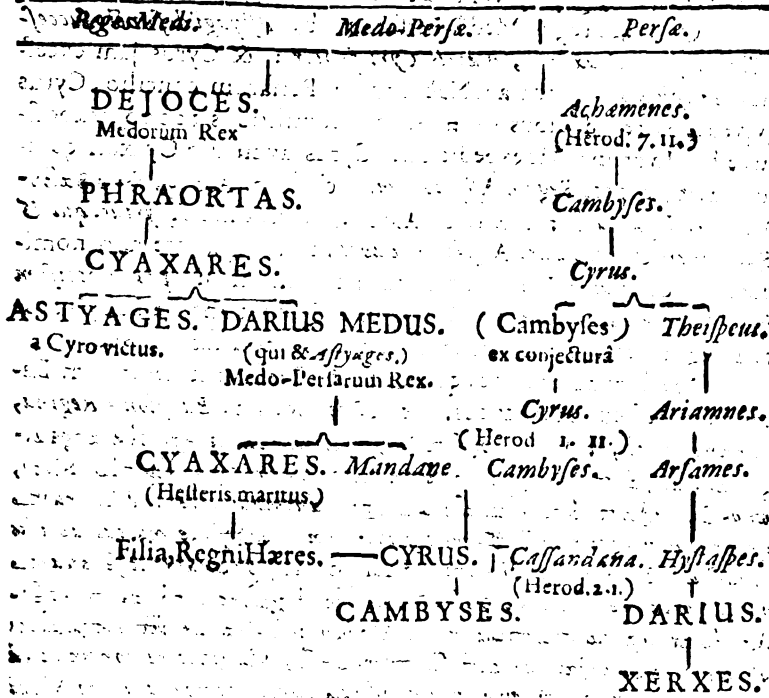
i) Photii excerpt.

k) p. 232. 2.

NATUS est Cyrus anno Nabon. 149. Nat. b) ad ætatem septuagesimum pervenit, quam quadragesimæ annos natæ regnare coepisset. Medis imperavit (devicto Astyage) annor Olymp. LV. qui est Nabon. 189. Diem obiit, anno Nabon. 219.

Patrem habuit Cambysen Persam, c) Cyri filium, d) hinc familia ortum, scilicet, ex e) tribu Achæmenidarum. Cambyses (honoris ergo) Rex Xenophonti dicitur. Cyri mater fuit Meda Mandane, Astyagis filia: ita quidem, f) Herodotus; ita g) Xenophon; Verum idem Astyages utriusque non intelligitur. Duos esse h) modo statuimus. i) Ctesias negat Astyagem Cyro propinquitatis jure conjunctum fuisse: Quod de Herodoto Astyage accipiendum; de Xenophonte autem rectè Syncellus, k) Darius qui Astyages dicitur, fuit avus Cyri.

Εἰς τοὺς ἑβραῖους
 ἰσραηλῆσιν τοῖσδε. **Ecce autem Stemma.**

Puerilis Cyri institutio *agrestis* est Herodoto: Xenophonti autem tota *secundum disciplinam Persicam*: uterque narrat illum adhuc puerum, *ab avo accersitum*, ad patrem deinde ditissimum fuisse. Athenæus, ex Dinone, refert; a) *Astygem* (Herodotum, scilicet a) Deipnotet *Angaris Musici* cantilenam monitum, istius ditissimionis pœnituisse. 1. 14. p. 633.

b) *Cyrus* (filius *Cambyfis* & *Mandana*, *Astygis Medorum* re- b) Diod in-
 gio filia) *fortitudine*, & *prudentiâ* reliquisque *virtutibus eminentissimus* seculi sui fuit. Βασιλικῶς γὰρ αὐτὸς ὁ πατὴρ ἢ καὶ παιδῶν ἐπι-
 ζῆλον ἐμπειρίαν τῶν κρατίστων; Quippe pater cum Regiâ institutione
 formaverat; illum ad summa quæque incendens. Jamque etiam tum
 adolescens satis ostendebat, se res maximas quandoque aggressurum
 esse.

- esse, cum illius virtus ultra aetatem elucesceret. Adulta autem aetate, a) non solum in bello fortis, verum etiam in subditos clemens fuit & humanus. Quapropter Persae eum Patrem appellaverunt.*
- a) *Ibid.*
- b) *Xenoph. l. 1. p. 22. b.* Quum, in regno Medo-Persarum, b) *Astyagi defuncto successisset ejus filius Cyaxares, matris Cyri frater; & Cyrus jam excessisset ex ephelis: (circa an. Nab. 177) in Persarum concilio, Cyrus (vivente patre) ducibus ὁμοτίμοις mille, militibus 30000 praepositus est. In primâ hâc expeditione, Cyrus avunculo Cyaxari commilitavit, contra Regem Assyriorum. c) Ὁ ἢ Ἀσσυρίων ὁ Βαβυλωνίων τε ἔχων καὶ τὴν ἄλλω Ἀσσυρίαν, Rex hic Assyrius, qui & Babylonem & reliquam Assyriam habet, à Xenophonte non nominatur. Gobrias Assyrius transfuga refert, illum d) *praelio occisum esse, ejusque filium in regno successisse. Quod tamen è Babyloniorum regum serie (quam ex Beroso dedimus) non satis liquet.**
- c) *Xen. l. 2. p. 39. b.*
- d) *L. 4. p. 111. c.*
- Bellum autem hoc, quod Medo-Persis intercessit cum Babyloniiis, respexit Herodotus. e) Nitocris, ait, Babylonis Regina, femina solers, ἡ Μήδων ὀρώσα δρχήν μεγάλην τε καὶ οὐκ ἀρεμίζουσαν, ἀλλὰ τε διαρεμμένα ἅπαντα αὐτοῖσι, ἐν ἣ ὄη καὶ τὴν Νίνον, περιφυλάξατο ὅσα ἐδωάτο μάστιγα, animadvertens Medorum imperium magnum esse & bene stabilitum; urbisque multas ab illis subactas, & inter illas Ninum (Susa potiùs) praemunitis se quam potuit maximè. Paulo post, Εἰργάζετο τὴν χώραν, τῇ αὐτῇ ἐσκόλαίησαν, καὶ τὰ σιώματα τὰ ἐκ Μήδων ὄδῃ, ἵνα μὴ ἐπιμισγομένοι οἱ Μῆδοι ἐκμανθάνοιεν αὐτὴν & πηγύματα, Munivit regionem, quâ parte aditus erant, & viam, quae ex Medis ducit, compendiam; ne Medis commercio ipsius negotia cognoscerent. Herodotus & Xenophon Medo-Persas vocant Medos.*
- e) *L. 1. c. 185.*
- Primâ hujus Cyri militiæ tempus ex f) Tyriorum annalibus colligi potest. Tyrus capta est an. Nabon. 141. Inde Annales numerant annos 36. & tres menses, ad 14 annum Iromi Regis Tyri: ὅπῃ τέττα Κόρ Περσῶν ἐδωάσθη, cujus temporibus Cyrus, apud Persas, imperatoriâ potestate functus est. Josephus annum designat. Anno inquit, Iromi regis decimo quarto, Cyrus Persa τὸ κράτος παρέλαβε, exercitum accepit. Is est annus Nabon. 177, & duodecimus ante Olympiadem LV; quâ Cyrus debellavit Astyagem.*
- f) *supr. p. 579.*
- Joseph. c. 2. p. 146. c.*

Cyri

Cyri Victoria Prima.

Sesoftris pridem; *Cyrus* jam omnem *Asiam* in suam potestatem redegit: ille, unâ expeditione; Hujus autem tres celebrantur *Victoriae*.

Primum *Cyri* bellum, sui ipsius auspiciis gestum, fuit contra *Astiyagem* *Cyaxaris* filium, quartum *Medorum regem*, *Ecbatanis* regnantem. Hujus belli non meminit *Xenophon*: incongruum fortasse existimabat, *Cyrum* pro *Medis* contra *Medos* pugnaturum; neque enim, post *Cyri* tempora, obvia erat *Medo-Perfarum* à *Medis* distinctio. *Herodotus* autem (quem sequutus est *Trogus*) narrat bellum hoc susceptum à *Persis*; quibus a) *στρατηγός & βασιλεύς* erat *Cyrus*: a) *L. 1. c. 125.* cohortante *Harpago*, *Medo*; cui *Astiyages* filium epulandum tradiderat: hic *Medorum* b) *exercitum Cyro per deditionem tradidit,* b) *Justin. l. 1. c. 6.* *Regisque crudelitatem perfidiâ defectionis ulciscitur. Astiyages, contra cunctis undique auxiliis, ipse in Persas proficiscitur; & repetito alacrius certamine, capitur: cui Cyrus nihil aliud quàm regnum abstulit;* quum regnasset *Astiyages* c) *annos triginta quinque.* *Ctesias* refert illum post fugam d) *Ecbatanis delituisse; & Amytin ejus filium Cyro nupsisse.* *Polyænus* e) *tradit, Cyrum ter victum discessisse; & quartum prælium Pasargadis commisisse; Medosque, novo Persicarum mulierum stratagemate, ibi superatos, Astiyagem etiam captum fuisse.* f) *Cyrus Pasargadis honorem habuit, quod ibi Astiyagem Medum ultimo prælio superavit & Asia imperium in se transfudit, urbe conditâ, & regiâ constructâ ad victoriæ memoriam.* Exinde g) *Pasargada Persarum nobilissimi habebantur; in quibus Achæmendarum tribus, unde oriundi Persarum Reges.* c) *Herod. l. 1. c. 130.* d) *Excerpt. Phorii.* e) *Stratag. l. 7.* f) *Strab. l. 15. p. 730. d.* g) *Herod. l. 1. c. 125.*

Adhunc modum *Medi* (h) *omni supra Halym fluvium Asiâ* b) *lb. c. 130.* *dominati annos 128*, ab anno scilicet 22do *Dejocis* primi *Regis*; qui etiam *Affryam*, i) *præter Babylonis portionem, omnem subegerant,* & excisâ *Nino*, imperii istius gloriâ non ita pridem in se transfulerant) ipsi jam *Persis* subjecti sunt. i) *lb. c. 106.*

De tempore, magnus est *Chronologorum veterum* consensus. De hac enim *Cyri* victoriâ intelligendus est *Africanus*, apud *Eusebium*. k) *κύριος, αὐτὸς, Περσῶν ἐβασιλεύεν, &c.* *Cyrus* k) *Præp. l. 10. c. 10. p. 488. c.* *Persis* (*Medis* potius) *imperare capit anno quo Olympias LV celebra-* c. 10. p. 488. c.

ta est; ut in Bibliothecis Diodori, Thalli atque Castoris historiis, nec non Polybii & Phelegantis scripturis reperitur; sed & apud alios, qui Olympiadas descripserunt. De tempore enim inter omnes convenit.

Ibid. d.

Perpetuam vero Africanus hoc Cyri initium statuit; *ἡ ἄρχὴ τοῦ βασιλέως τοῦ Κιουρίου ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιπέμῳ ἔτει, ἐπιπέμῳ ἔτει LXX, κατειρηθείσης τῆς Ἰουδαίας.* Annus primus Olympiadis LV est annus Nabon. 189. & Per. Jul. 475. & Septuagenariae servitutis annus 49. Non in Media exulabant Iudaei, sed in Babylonia. Cyrus Babylone demum potitus est anno Nabon. 210: ab initio Babylónico (quo Judaeorum reditus) regnavit Cyrus annos tantum novem; ab hoc autem annis triginta sic illi praedixerunt Magi. a) *Nam cum dormienti ei Sol ad pedes visus esset, ter eum scribit (Dion, Persicis libris) frustra appetivisse manibus, cum se convolvens, Sol elaberetur, & abiret: ei Magos dixisse (quod genus sapientum & doctorum habebatur in Persis) ex triplici appetitione Solis, XXX annos Cyrum regnaturum esse, portendit. Quod ita contigit. Nam ad septuagesimum pervenit, cum XL annos regnare cepisset. Cytus jam regnare incipit, an. Nabon. 189: desit an. 218.*

a) Cicero de
Divinat. l. 1.
p. 263.

b) Justin. l. 1.

c. 7.

b) *Sed civitates, quae Medorum tributaria fuerant, in tu imperio, etiam conditionem suam mutatae arbitrantur, a Cyro defecerunt: quae res multorum bellorum Cyro causa & origo fuit.*

Altera Cyri Victoria.

CYRUS eadem felicitate, qua contra Medos, etiam contra Lydos dimicavit. Prioris victoriae praemium fuit Asia, usque ad Halym fluvium; hujus autem, Asia reliqua, quae inter Euxinum Pamphylumque mare, usque ad Aegaeum protenditur; in qua sunt Aeolum, Jonum, Dorumque civitates Graecae; a Croeso primum; a Cyro iterum tributariae factae. Res Croesi, bellumque hoc prolixè narrat c) Herodotus, & d) Xenophon; neque id omisit Ctesias.

Herod. l. 1.

c. 28.

Ibid. c. 26.

c) L. 1. c. 75.

ad 90.

d) L. 6. & 7.

p. 158. ad 188.

c) Herod. l. 1.

c. 46.

Ibid. p. 504.

c. 530.

Post biennii luctum, ob fortuitam e) Atys filii necem; Croesus de Persarum potentia (jam debellatis Medis crescente) subvertenda satagebat. Oracula itaque consuluit omnia: Delphos dona transmisit amplissima, quasi Apollinem manibus carpturus. Responsum est; *ἡμεῖς ἄλλω δέχου καὶ ἄλλω, σοὶ δὲ*

ut magnum imperium everteret, si Persis arma inferret. Tertium consulenti; a) *Caveret à Mulo apud Medos regnante. Crœsus autem, ἀμαρτῶν τῶ χησιμῶ, Halym trajiciens, exercitum in Cappadociam duxit, & Periorum urbem (prope Sinopem) expugnavit. Cyrus cum Crœso aqua marte conflixit. Die postero, cum Cyrus Crœsum non invaderet, ille Sardes regressus est; & per byemem quiescere instituens, auxiliarios dimisit, sociosque ad quintum mensis Sardibus convenire iussit. Cyrus autem cum suis inopinato supervenit: Crœsus, equitatu confusus, Lydos eduxit: Cyrus contra equitatum instruxit camelos, quorum odorem cum equi non possent ferre, retro se averunt: Equites autem desilientes cum Persis pedites configunt; tandemque in fugam versi, muris inclusi sunt. Post 14 dierum obsidionem, urbs Sardis capta est, quâ parte ad b) Tmolum vergit. c) Crœsus incendio damnatus, ter in clamato SOLONIS nomine (qui ex viventibus neminem beatum esse dixerat) à Cyro liberatus est; & deinceps à consiliis habitus. Compedes autem suas, quasi belli primitias, Delphos misit.*

d) *Nonnulli Solonis cum Crœso congressum (δοῦσι τοῖς χρονοῖς, ὡς πεπλασμίον, ἐλέγχον) ut commentitium, temporibus refellere se posse putant. Nimirum Solon, Athenis Archon an. 3. Olymp. 46. post leges latas, & e) peregrinationem decennem, rediit senex, Olymp. 49. Crœsus regnare cœpit Olymp. 54; & f) Olympiade LVIII, victor Cyrus intravit Sardes, ubi tunc Crœsus latebat. Eusebius expressè: g) Anno primo Olympiadis LVIII, anno XV regni ejus, Crœsus à Cyro captus est; & Lydorum regnum destruetum est.*

Annus primus Olymp. LVIII est Nabon. 200; Æræ Att. 1035; Per. Jul. 4166. h) *Erxicydes Athenis archon erat anno primo LVIII Olympiadis, quâ palmam tulit Diognetus Crotoniates; quo tempore conflagravit Templum Delphicum.*

Annus iste Chronologiæ Lydicæ fundamentum est: Detrahe annos integros XIV, habes initium Crœsi, an. Nab. 186. Demptis 170, habes initia Gygis & Mermnadarum, an. Nabon. 30.

Ambigua sunt, quæ de Crœso profert Diogenes Laertii (in vitâ Periandri) *Sofiscrates, ait, refert Periandrum πρῶτον Κροισὸν τελευτῆσαι ἔπειτα πταρόκοντα, καὶ ἐνὶ πρῶτῳ τῆς πταροκομῆς ἐνατηῆς Ὀλυμπιάδος, ante Crœsum obiisse annis quadraginta, & uno ante O-*

Kk kk

a) supra p. 566. *lympiadem* XLIX. Ex Soficratis itaque sententiâ Periander diem obiit a) anno quarto Olymp. XLVIIII; Croesus (post annos 40) anno quarto Olymp. LVIIII. Verùm constat Croesum apud *Cyrum* consenuisse; & *Cambysi*, b) Ægyptum invadenti, adfuisse. Sunt qui Soficratem, non cædem, sed Croesi calamitatem intellexisse volunt: *ωρεπερν κροίς* exponunt *ωρε αλώσεως*, ante captivitatem Croesi, & Imperii Lydorum finem. Nobis satius est *Eusebium* & *Solinum* sequi.

Alvattis, & *Croesi* meminit marmor Arundelianum: sed obscura sunt temporis vestigia. Qualiæcunque, mox dabimus inter Epochas Græcas.

Tertia Cyri Victoria.

Contigit quidem Victoria hæc Seculo XIX, sed Fortunæ series non est interrumpenda. Incunte Seculo, an. Nab. 204, *Cyrus* Victoriis inclytus Medis Lydisque imperabat; Ultrâ Tigrim fluvium, Medo-Perfarum Rex erat *Cyaxares*, Cyri avunculus: cis Tigrim, *Nabonadii* Regis Babylonii agebatur annus XII; atque *Amasis*, in Ægypto regnaverat annos XXIV.

De Babylonis Rege, *Berosus*, apud Josephum, c. Apion. p. 1045.

Ἐπὶ τῆς τῆς ἀπὸ τῆς ποταμῶν τεῖχης τῆς βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὀπίης πλίθου καὶ ἀσφάλτου κατακοσμήθη.

Ὀύσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ ἑπτὰ καὶ δεκάτῳ ἔτη, ὡρεξε-ληλυθὼς Κυροῦ ἐκ τῆς Περσίδος μὲν δυνάμειος πολλῆς, καὶ καταστρεψάμενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὄρησεν, ἵπν' βαβυλωνίας.

Αἰδομένη δὲ τῆς ναβόννηδος τῆς Φοδον αὐτοῦ, ἀπαντήσας μὲν πῶς δυνάμειος καὶ ὄρησεν αὐτῷ.

Sub hoc (*Nabonnedo*, p. 555). *Babylonis mania*, quæ sunt ad Fluvium, cocto latere & bitumine constructa sunt.

Anno autem regni ejus XVII. *Cyrus* (qui ex Perside cum magno exercitu venerat, & reliquam Asiam omnem subegerat) *Babyloniam* invasit.

Adventu ejus cognito, *Nabonnedus* cum exercitu occurrir, prælioque facto victus, cum fam-

μῦθον, ἠπλήθει τῇ μάχῃ καὶ *cis fugit, & Borsippenorum oppi-*
 Φυγῶν ὀλιγοσός, (ὤκειλείσθη *do se inclusit.*
 εἰς τὸ Βορσιππῶων πῦλον.

Qui hic Nabonnedus, in Canone Nabonadius vocatur: Herodoto est Labynitus a) filius Nitocridis Reginae & Labyneti Babylonii (qui cum Syennesi Cilice pacem conciliavit inter Cyaxarem & Alyattem, temporibus Nabuchodonosori.) Labynetus rex Babyloniorum cum Cræso fœdus percusserrat : unde forsân belli ansa. Herod. I. 1. c. 181. c. 74. c. 77.

Mania (à Nabuchodonosoro inchoata) Ἰπὶ τέτρῃ κατεκοσμήθη, eo regnante, splendide constructa sunt. Atqui Herodotus hoc opus illius matri, Nitocridi Reginae, attribuit : Quæ fortassè non alia est quàm Nabuchodonosori uxor illa Meda; cujus gratiâ horti Pensiles extructi sunt; quæ ex secundis nuptiis, ultimum hunc Babyloniorum regem peperit: quæ b) Semiramide Regina solertior, b) Ib. c. 184: inter alia præclara opera, ὤρυσε ἑλυτρον λίμνης, effodit lacus receptaculum, multò suprâ Babylonem, paulò seorsum à flumine: cujus c) meminimus. Ex nimia istius fœminæ in Babylone potentiâ factum videtur, ut Medi cum Assyriis, in Babyloniorum Regum successione, immisceantur. c) Supr. p. 182.

Cyrus autem, fufis Babylonii, Urbem obsidione premebat. Illis commeatus erat multorum annorum; unde Cyrus, cum res ejus diu Herod. I. 2. c. 190. nihil proficerent; Euphrate obstructo, flumen per fossam immisit in Stagnum (Pallacopam) pristinumque alveum, fluvio abscedente, pervivum reddidit. Persæ, ad hoc instructi, tam qua fluviu Urbem ingreditur, quàm quâ egreditur per alveum jam vadosum, mediorum femorum tenus ad summum, fortiter Babylonem introierunt. Ex inopinato illi Babylonii supervenerunt; qui illos ab ingressu prohibuissent, modò præmoniti fuissent, & malè multassent. Nam obseratis omnibus, quæ ad Flumen ferebant, portulis, conscensisque septis, Babylonii proripis stantes Persas progestos veluti in caveâ excepissent. Tanta autem erat Urbis magnitudo, ut (quemadmodum narrabant accolæ) quum jam capti essent, qui extremas urbis partes incolebant, ii, qui mediam habitabant urbem, id non animadverterent. Forte enim dies festus illis erat : itaque exercendis choreis atque oblectationibus operam dabant, donec hoc planè resciverunt. Ctesias (quantum liquet) hujus belli non meminit: Xenophon autem refert Babylonem urbem,

Kkkk 2

a) aver.

- a) L. 7. p. 190. a) *averso flumine, captam; regemque (quem non nominat) occisum fuisse.*
- b) *supr. p. 588. Quantum detrimenti latissimæ, nuperque b) cultissimæ, Assyriorum planitie inundatio ista attulerit, satis testantur submersa Assyriorum Regum sepulcra. Rem narrat Arrianus (in expeditione Alexandri) c) Euphrates fluvius, ex montibus Armeniis oriens, hyberno tempore non multum aquæ trahens, intra ripas labitur. Ineunte autem vere, multoque magis sub solstitium astrum grandis exitu ripisque superatis, Assyriorum campos inundat. Tunc enim nives in Armeniis montibus liquata, aquas ejus in tantum augent; ut regionem (etiam Orientalem) obrueret; nisi esset (versus Occasum) laxatio quadam ad Pallacopam, quâ in stagna & paludes se exoneret; que ab hac fossâ (jam Alexandri temporibus) incipientes, usque ad regionem Arabiæ proximam, per loca vadosa, tandemque per occultos meatus in mare feruntur. Nivibus autem solutis, præcipue circa occasum Vergiliarum, Euphrates minor labitur: at nihilominus magna ejus pars (à temporibus Cyri, qui repagula perfrægit) per Pallacopam in lacus derivata, Euphratem ita evacuat; ut Assyriorum campi ab eo irrigari nequeant: nisi quis (ut Nabuchodonosorus pridem) Pallacopam rursus ita obstruat, ut aqua per canalem ad ripas usque ascendat.*

Exitus enim hic Euphratis ad Pallacopam olim obstructus fuit à quodam Babyloniorum (Regum) præfetto; non sine immenso labore (licet non difficulter aperiatur) quod terra illa, cum sit limosa, aquam non facile avertat: adeo ut super XM Assyriorum, in hoc opere, tres menses consumpserint.

Alexander itaque ut beneficeret Assyriis, quâ in Pallacopam divertitur Euphrates, illic ejus exitum firmiter obstruere insiuit. progresso autem ad stadia triginta occurrit terra petrosa, & quasi intercisâ: quæ (εἰ ἔρωα Φῆς ἐρῶελο) si clauderetur, ob terre firmitatem, aquam per veterem Pallacopæ alveum nequaquam transmissura esset; neque tamen diverso aquæ, statis anni temporibus, esset difficilis. Alexander per Pallacopam vectus, per lacus navigavit usque in Arabum regionem; rursumque, per paludes navigans, & Babylonem habens à sinistrâ, dū ipse esset triremis suæ gubernator, ventus obortus est, qui pileum & diadema ei alligatū abripuit: Diademâ adhæsit arundine, quâ ex iis quæ Sepulcris Veterum Regum adnatæ erant. Τὼν βασιλέων τὰ σφραγίσματα

τὰς τάφους ἐν ταῖς λίμναις ἵε εἶναι τὰς πολλὰς καὶ ἐν ταῖς ἔλασι δαδο-
μηυῶν, *Multa Assyriorum Regum Sepulcra in iis paludibus extru-
ta esse, temerè & fortuitò contigit, per infaustum illud diluvium,*
quod induxit Cyrus: cui nullum unquam repertum est medium.

Alexandrum mors præripuit: neque multò post, ipsa a) *Babylon in* ^{d) Plin. l. 6.}
solitudinem rediit, exhausta vicinitate Selencia, obid condita à Nica- c. 26.
toze. Euphrates itaque b) primum Syros, tum Arabas ingressus, b) Mel. l. 3.
non perdurat in pelagus; verum ingens modo & navigabilis, inde tenuis c. 8.
rius, despectus emoritur, & nusquam manifesto exitu effluit, (ut a-
lii amnes) sed deficit.

Pergit *Berosus*, apud *Josephum* c. *Apion.* p. 1045.

Κόρυς ἡ Βαβυλωνία καταλα-
βόμενος καὶ συναρξάμενος ἐξ ἑνὸς
πόλεως τείχη κατασκάψαι, ἀφ'
τῆς λίαν αὐτῷ παραγαπιῶν, καὶ
δυσάλωτον φανῶναι τὴν πόλιν, ἀ-
νέζεσθαι ὅτι Βόρσιππον, ἐκπο-
λιορκήσων τὸν Ναβοννηδόν.

Τὴν ἡ Ναβοννηδὸν ἐχ. ὑπομεί-
νοντος τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγχα-
ρῶσάντων αὐτὸν πρῶτον, χρη-
σάμενος Κόρυς Φιλαδελφίως,
καὶ ὁὐκ οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυ-
λωνίας. Ναβοννηδὸν μὲν ἐν τῷ
λοιπὸν τῶν χρόνων Διαγρόμυρος ἐν
ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ, κατέστρεψε τὸν
εἶον.

Cyrus autem, Babylone captâ,
exterioraejus mania dirui iussit;
quod videret cives ad res novas
admodum mobiles, urbem autem
captam difficilem. Inde Borsip-
pum castra movit, Nabonnedum
obsessurus.

Cum vero Nabonnedus obsidio-
nē non sustineret, sed prius seipsum
traderet, Cyrus eum humaniter
accepit, & pro habitaculo Car-
maniam concedens, illum emisit
ex Babylonia. Nabonnedus igitur
reliquum vitae tempus in ea
regione transegit.

Cyrus autem consilium de diruendis mœnibus mutasse vide-
tur. Id à Dario primum fuisse factum testatur Herodotus. c) ^{c) Herod. l. 3.}
Δαρεῖος ἡ ἐπειτὴ ἐκατότησε τῶν Βαβυλωνίων, τὸ το μὲν σφῆων τῷ c. ult.
τείχος ὑπέσκαψε, καὶ τὰς πύλας πάσας ἀπέσπασε. Τὸ γὰρ πρῶτον
ἐλὼν Κόρυς τῷ Βαβυλωνίᾳ, ἐπίησε τῶν ὑπέσκαψεν, Darius,
Babylone captâ, ejus muros undecunque diruit, & omnes portas amo-
litus est. Cyrus enim qui Babylonem prius ceperat, neutrum eorum

fecerat. Nisi putemus, *Cyrum exteriora mania*, Darium etiam interiora diruisse.

Ad hunc modum *Nabonnadius*, qui in Babyloniorum Regum canone *Affriorum Medorumque* postremus censetur, anno regni xvii, anno Nabon. CCX, cessit *Cyros, Persarum* primo; qui jam tandem, Babylone potitus, inter illius Urbis Reges numerari cœpit.

Judaorum Reditus.

Absque Canone Babylónico Primus Cyri annus nobis non magis notus esset, quam Veteribus; quorum Chronologia Sacra (utpote fundamentum habens initium Cyri) tota est deportationis Judaicæ *ωερχενοσω* vitiata. Illi enim Judæos anno primo Olympiadis LV rediisse putarunt.

Cyros autem anno primo Regni Babylonici, anno Nabon. 210, anno 3. Olympiadis LX, an. Per. Jul. 4176, Judæis (annum septuagesimum Babylone exulantibus; cum jam expletæ essent Hebdomadæ x, à Jeremiâ; vii, à Daniele prædictæ) Reditum in patriam Edicto concessit. Regressi autem sunt *Zorobabele* duce, *Jesue* pontifice; & Altari extructo, oblatum est jure Sacrificium. Primus hic Cyri annus non solum solutæ Captivitatis, sed etiam totius vetustioris Chronologiæ basis est; & res Ebraicæ cum extraneis connectit.

Idr. c. 1.

c. 3.

c. 3. v. 8.

a) Haggai 1. 5.

b) Edr. 6. 15.

Anno secundo adventus *Judaorum*, anno Nabon. 211, jacta sunt TEMPLI SECUNDI fundamenta: opus autem adversariorum calumniis impeditum est usque ad a) annum secundum *Darii*, *Hydaspis Filii*, an. Nabon. 228. Dedicatum est Templum b) anno *Darii sexto*, an. Nabon. 232.

Imperium Persicum.

Xen. 1. 8. p. 228.

CYRUS, compositis Babylone rebus, in patriam profectus est; & *Cyaxaris* avunculi, Medo-Persarum Regis filiam unicam & hæredem in matrimonium duxit, acceptâ dotis nomine Regni *Medo-Persici* hæreditate. Neque multo post diem suum obiit. *Cyaxares* locer; & *Cyros* anno regni Babylonici tertio, anno Nabon.

bon. 212. in avitum orientis regnum, jure uxorio, successit; quod a) *ab India usque ad Arabiam* extendebatur; & in *provincias* 127 divisum erat. a) *Ester. 1. c.*

H. s gradibus b) *Deus Cæli dederat Cyro omnia Regna terra;* b) *Efd. 1. 2.*
 c) *Τὰ πάντα τῆς Ἰνδίας ἕως τῆς Ἰσθμίου* omnem *Asiam* ab Indiâ usque ad *Ægyptum*. c) *Herod. 1. 1. p. 177.*
 Ille autem (posthabitis vetustis *Affrriorum, Medorum, Eydorum, Babyloniorumque* nominibus) *Perfarum Regis* titulum sibi induit, posterisque tradidit: apud Græcos tamen obtinuit *Medorum* nomen.

d) *Cyrus Tertius* quidem Rex erat *Perfarum*, sive *Perfo-Medorum*. *Primus enim Medus* Darius; *Secundus, Cyaxares.* Veruntamen *Cyrus* natione *Perfa*, & imperio latè acquisito illustris, *Perfarum Rex Primus* vulgò existimatur. d) *Æschyl. in Persis, v. 713.*

Quemadmodum *Canon Ptolemaicus*, à *Babylonico Cyri* initio ad ejus mortem, numerat annos IX: ita ultimus *Cyri* annus *Xenophonti Septimus* dicitur, ab hac epochâ *Perficâ* dinumeratus. e) *Μάλα δὴ πρὸς ἑβδόμῃ, ὡν ὁ Κόρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσης τὸ ἔθνος ἵνα τῆς αὐτῆς δεξιῆς. Cyrus, valde senex, in Persiam venit, anno Septimo regni sui:* mox, somnio admonitus, *diem obiit*; anno scilicet ætatis suæ LXX; anno imperii *Medici* (sive *Assyriaci*) XXX; *Lydici*, XX; *Babylonici*, IX; *Perfici*, VII; Anno *Nabon. c. c. xix*, qui fuit an. 4 *Olympiadis Lxii*. & *Per. Jul. 4185*; quo ei successit *Cambyses*. e) *Xenoph. 1. 6. p. 233.*

De morte *Cyri* non convenit inter autores. *Xenophon ἐν Βασιλειᾷ* in patriâ narrat. Certè, ex *Alexandri* magni parentatione, manifestum est *Cyrum* *Parargadis* conditum fuisse. *Ctesias* illum bello contra *Derbicas* sauciaturum, rebus ad voluntatem dispositis, tertio die mortem obiisse refert. *Herodotus* (quem sequuti sunt *Trogus, Valerius Maximus, alii*) tradit *Cyrum* bello contra *Masagetas* occisum esse, cœsique caput à *Tomyni regina* contumeliosè habitum. *Diodorus* autem illum f) à *Scytharum Regina* prælio captum, crucique affixum. Hæc autem Græcorum commenta esse videntur. *Polyænus τὸ μυστικόν, sive τὰ μυστικά, Sacarum Regem* fuisse perhibet: & *Xenophon, & Ctesias, Sacas* *Cyro* contra *Lydos* jam dudum auxiliares fuisse scribunt. Neque omittendum est, quod, ex *Onesicrito*, refert *Lucianus*: *Cyrum*, centesimum ætatis annum agentem, quum amicos desideraret à *Cambyse* filio sublatos. f) *Diod. Sic. 1. 2. p. 90. c.*
 In *Macrob. 1. 1. p. 637.*

præ:

præ mœore vitam finivisse. Ab his omnibus longissimè abit Joannes Malela Antiochenns MS. qui ex Pythagorâ quodam Samio, Cyrum in pugna navali à Samiis interfectum fuisse prodidit.

Neque mirum est tantas esse Græcorum ἀνάλογίας. Illi enim Persarum res vetustiores non satis perspectas habuerunt; sed variis incertisque rumoribus edocti, scripserunt. Herodotus profitetur

a) I. 1. c. 95.

a) *se de Cyri rebus, ex Persarum relatione, scripsisse; Ἰστιάδης δὲ*

b) Ib. c. 214.

τῶν ἐκ Κυρου καὶ τῆς Φασίας ἀλλὰς λόγων ὁδὸς Φίλων, non ignarus triplicem aliam esse de Cyro narrandi viam. Et b) de Cyri morte, πολλῶν λόγων λεγομένων, cum variis sint rumores, quisque eum, qui sibi ὁ πιθανώτατος maximè verisimilis videtur, commemorat.

Amasis Rex.

BABYLONE captâ, Cyrus omnem Syriam, usque ad mare Phœniceum, & Ægyptum, ditioni suæ adjecit. Xenophon ad
 c) Xenoph. l. 8 dit, c) *illum subegisse omnes Gentes extra Syriam μέγας ἔχου*
 p. 233. *θρῆς θαλάσσης; usque ad mare Erythraum (quo nomine, etiam*
sinus Persicus continetur) Μετὰ δὲ ταῦτα, ἢ εἰς Αἴγυπτον στρατεύσας
 p. 2. c. *λέγει) ἤρθε, καὶ κατασρέψατο Αἴγυπτον, Περσὲα ἐξέδρασε*
in Ægyptum suscepta, qua Ægyptum subegerit. Et in præfatione co-
peris, καταβάς δὲ πρὸς τὰς Κύπριον, καὶ Κυπρίων, καὶ Αἴγυπτιῶν ἐπέ-
ξε, Descendens ad Mare Cyprios & Ægyptios in potestatem suam
redegit. Veruntamen dubitare liceat: Herodotus, neque in rebus
 Cyri, neque in Amasidis, Ægyptum captam agnoscit: hunc autem
 Cyrum cepisse refert.

Amasis quidem, ut antea, ita post Cyri temporâ regnabat in
 d) Herod. l. 2. c. 172. *Ægypto: Regnum adeptus, d) initio Ægyptiis non magni fuit;*
cum plebejus fuisset: ille autem eos solerter ad se perduxit. Ex pel-
vi aureâ Numinis simulacrum fecit, & in publico posuit; quod
cum venerarentur Ægyptii, illos convocatos edocuit; simulacrum
illud ex pelvi factum esse, in qua Ægyptii prius pedes abluerent,
ἐν μείν, καὶ ἐντρέψον, evomere, & immingere solebant: sibi perinde,
 Herod. l. 2. *cum jam Rex esset, honorem deberi. Hic templum Minerva in Sai;*
 c. 175. *& Vulcani, in Memphi ornavit; Isis etiam edificavit. Sub*
 e) *supr. p. 420. hoc, Ægyptus maximè floruit; in qua urbes c) tunc habitatae*
sunt 20000.

Hic

Hic legem tulit, unumquemque Ægyptiorum quotannis apud Nomarcham demonstrare, unde vivat: qui id non fecerit, aut qui justam vitæ rationem non demonstraverit, hunc morte multandum. Solon Atheniensis hanc legem, ex Ægypto sumptam, Atheniensibus promulgavit; quæ illi semper usi sunt, cum Lex sit inculcata; de quâ, mox.

Amasis φίλεδδω, Græcorum amicus erat; isque Naucratis in Herod. Ibid. c. 178. e) 179- emporium concessit. Et quidem antiquitus sola Naucratis erat emporium, neque aliud in Ægypto ullum. Quod si quis in aliud Nili ostium applicuisset, oportebat eum dejerare se invitum venisse, datoque iurejurando eadem navi ad Canobicum navigare; sin per venos contrarios id non posset, onera circum Delta cymbis ferenda erant, donec Naucratis per centum esset. Adeo in honore fuit Naucratis.

De hujus autem Emporii tempore non consentiunt auctores.

Eusebius, ad an. 4 Olymp. VI; a) *Mare obtinent Milesii; con-* a) Chron. n. 1264. b) Lib. 11. p. 675. f. straxeruntque urbem in Ægypto Naucratis. b) Athenæus Naucraticites, ex Polycharmo Naucraticite refert, *Herostратum Naucraticitem* κτ' ἢ τριτὴν πόλιν τῆς ἑκκοσῆς Ὀλυμπιάδα, Olymp. XXIII, *Veneris Paphia* imagunculum Naucratis attulisse & consecrassē. Strabo autem urbem longè recentiore[m] facit, c) *Milesii* ait, in e) Lib. 17. p. 304. d. *nomum Saiticum* navigantes, cum *Inarum* navali prelio superassent, Naucratis urbem condiderunt, non multo supra Schediam. Inarus (sub Artaxerxe Longimano) victus & in crucem actus est, circa finem Olymp. LXXX. Stephanus (ex Strabone) *Naucratis*, In Nauce d. *ἡ πόλις τῆς Ἀιγύπτου τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστίν, ἀπὸ τῆς Μιλήσιον τὸν Ἰελασοπορτέων, ἀπὸ τῆς Μιλήσιον, τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστίν, ἀπὸ τῆς Μιλήσιον, τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστίν.* tunc *Mare obtinentibus*, conditam dicit; tempus non ponit.

Porrò d) *Amasis primus mortaliu[m] in Cyprum cepit, tributari-* d) Herod. l. 2. c. 182. e) Polyxn. l. 7. c. 13. *anque fecit.* c) *Adversus Arabas bellum gerens; Deorum Ægyptiorum simulacra exercitum à tergo sequi iussit; quo milites alacriùs pugnarent; arbitrantes se & Deos habere spectatores; & nefarium esse, illos hostibus prodere.*

f) *Amasis autem, quum regnasset an. 44. (per quos nihil exper-* f) Herod. l. 3. c. 14. *tus est calamitatis) mortuus est, anno 3 Olymp. LXI 1-1; anno Nabon. 222. Diodorus illi attribuit annos 55.*

Vidimus quibus modis (post recessum Ægyptiorum) Regna in Oriente pullarint plurima: quæ demum in Monarchiam redacta sunt omnia. Utriusque statûs Synopsis accipe: Dein revertamur ad Græcos.

Sec.	Æra Tép.	Reges Juda.	Æra Nabó	BABYLONIORUM Aocupian 194 Madau.	Num. Coll.	Affyriorum.
XVII.	264		4	NABONASSAR, 14	14	SALMANASSER.
	267	EZECHIAS, cum patre.	8	8.		
	272	6. Samaria capta.	12	12.		
			15	NADIUS, 2	16	
	277	11. Solus.	17	CHINZIRUS & PORUS, 5	21	SENACHERIB.
	280	XIV. Senacherib Syriã infestat.	20	.		
			22	JUGÆUS, 5	26	
	287	21. (Legati à Rege Babylonis.)	27	MARDOK-EMPADUS, 12	38	
			30			
	295	MANASSES, an. 55	35	9.		
	299	5.	39	ARKIANUS, 5	43	ASARHADDON.
	304	10.	44	Interregnum I. 2	45	(incertum.)
	306	12.	46	BELIBUS, 3	48	
	309	15.	49	APRANADIUS, 6	54	
	315	21.	55	REGEBELUS, 1	55	
	316	22.	56	MESESSI-MORDACUS, 4	59	
	320	26.	60	Interregnum II. 8	67	
328	34. Colonia Samariã deducta. Rex ducitur Babyl. revertitur.	68	ASSAR-ADINUS, 13	80	Babylone portus Azorum 147	
341		81	SAOSDUCHINUS, 20	100		
349	AMON, an. 2.	89	9.			
350	JOSIAS, an. 31.	90	10.			
352		92	12.			
361	12.	101	CHYNILADANUS, 22	122		
362	XIII. Jeremias Prophet.	102	2.			
XVIII.	364		104			
	367	8. Reparatio Templi.	107	7.		
	374	25.	114	14.		
	380	31. JEHOJAKIM.	120	20.		
	383	IV.	123	NABO-POL-ASSARUS, 21	143	REGES Medo-Perſarum DARIUS circa hæc tēp.
	387	8. Servit Nabochodo- noſoro, an. 3.	127	5.		
	389	10.	129	7. Tyrus obſeſſa.		
	390	XI. JECHONIAS } deportatur.	130	VIII.		
	391	ZEDECHIAS.	131	9.		

Æra Temp.	Reges Juda.	Æra Nabō	BABYLONIORUM 'Ασσυρίων κ̄ Μυδων	Num Coll.	Assyriorum.
398	8. <i>Rebellat. (Sessa.</i>	138	16.		
399	(X. <i>Hierosolyma ob-</i>	139	17.		
400	X. <i>Ferret obsidio.</i>	140	XVIII.		
401	X. <i>Urbs capta; & Te-</i> <i>plum excisum.</i>	141	XIX.		
Captiv		144	1. NABO-COL-ASSARUS,	43	186 (<i>Cyrus natus.</i>)
10		150	7.		
		154	11.		
21	<i>Angeli Daniels apparet.</i>	161	18.		
30		170	27.		
40		180	37.		
		187	1. ILVARODAMUS,	2	188
		189	1. NERICASSOLASSAR,	4	192
50		190	2.		
		193	1. NABONADIUS,	17	209
60		200	8.		
X.		204	12. (<i>Περσων.</i>)		
64 LXX	<i>Judaorum Reditus.</i>	210	1. CYRUS,	9	218
		212	3.		
		219	1. CAMBYSES,	8	226
					III. CYRUS, an. 7.

Medorum.	Lycorum.	Egypti.	Per. Jul.	Æra Attic	Olymp.	Græca.
	MELES, 12		3970	840	IX.	2. <i>Amphibia à Lace-</i> <i>demoniis capta.</i>
		<i>Ad Sou legatos</i>	3974	844	X.	
		<i>misit Hosea.</i>	3978	848	XI.	3. CLIDICUS, 10
	CANDAULE, 17 <i>Heraclidarū ultimus</i>		3982	852	XII.	
		<i>Taracus cōtra</i>	3986	856	XIII.	
		<i>Senacheribum.</i>	3990	860	XIV.	1 HIPPOMENES, 10
			3994	864	XV.	2. <i>Ishome excisa, Bellis finis.</i>
	GYGES, 38 <i>Atimna tarum</i> <i>primus.</i>		3998	868	XV.	3. LEOCRATES, 10
			4002	872	XVII.	
		<i>Δωδεκαεχία.</i>	4006	876	XVIII.	1 APSANDER, 10
IOCES, an. 53 100 primus.			4010	880	XIX.	
			4014	884	XX.	
			4018	888	XVI.	3. ERIXIAS, 10
			4022	892	XXII.	

<i>Medorum.</i>	<i>Lydorum.</i>	<i>Ægypti.</i>	<i>Pet. Jul.</i>	<i>Æra Attic.</i>	<i>Olymp.</i>	<i>Crac.</i>
22. <i>Regnum extēdit. ad Halym fl.</i>			4026	896	XXIII.	4. <i>Messenii defecēru</i>
		PSAMMITICHUS	4030	899	XXIV.	1. <i>CREON, Annus Archa</i>
		<i>an. 54.</i>	4034	904	XXV.	2. <i>Era 11 anni obijt</i>
	ARDYS, 49		4038	908	XXVI.	
			4042	912	XXVII.	
		<i>Azotum obsidet an. 29.</i>	4046	915	XXVIII.	1. <i>Belli Messeniaci II. finis.</i>
			4050	920	XXIX.	2. <i>Zancle, Messeniaci dicitur.</i>
			4054	924	XXX.	2. <i>Pbigalia extisa.</i>
			4058	928	XXXI.	
			4062	932	XXXII.	
			4066	936	XXXIII.	<i>Fergander.</i>
			4070	940	XXXIV.	2.
			4074	944	XXXV.	
			4078	948	XXXVI.	<i>Cylonium piaculum</i>
			4082	952	XXXVII.	
			4086	956	XXXVIII.	
			4090	960	XXXIX.	2. <i>DRACO Legislator</i>
			4094	964	XL.	
			4098	968	XLI.	
			4102	972	XLII.	
			4106	976	XLIII.	
			4110	980	XLIV.	2.
			4114	984	XLV.	<i>Epimida, Atticum in bo</i>
			4118	988	XLVI.	
			4122	992	XLVII.	3. <i>SOLON Legislator</i>
			4126	996	XLVIII.	1. <i>Thales obiit.</i>
			4130	1000	XLIX.	2.
			4134	1004	L.	
			4138	1008	LI.	
			4142	1012	LII.	
			4146	1016	LIII.	
			4150	1020	LIV.	
			4154	1024	LV.	2. <i>PISTRATUS</i>
			4158	1028	LVI.	1. <i>Solon obiit.</i>
			4162	1032	LVII.	
			4166	1036	LVIII.	
			4170	1040	LIX.	2.
			4174	1044	LX.	
			4178	1048	LXI.	
			4182	1052	LXII.	
			4186	1056		4. <i>Obiit Pistratus.</i>

Cylonium piaculum.

Postquam Athenis majestas Regia, primùm imminuta, dein sublata esset; urbs illa intestinis discordiis & crebris seditionibus laborabat.

Circa initium hujus Seculi, affectabat Regnum a) *Cylon* Thucyd. Atheniensis; qui ludis Olympiacis vicerat *δίαυλον*, Olympiade xxxv. l. 1. p. 81. hic veteri nobilitate opibusq; florens, filiam Theagenis, qui tunc Megaris regnabat, uxorem duxit. Sciscitanti huic Delphis oraculum respondit Deus; ut ἐν τῇ τῆ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἐορῇ; maximo Jovis festo, Athenarum arcem occuparet. Acceptis itaque à Theagene copiis, & amicis persuasis, illè (b) *μεγαλοιοσιμῶν* ἑταίρηων τῶν ἡλικιω- b) Herod. l. 5. c. 71. *τέων*, simularo juvenum coetaneorum sodalicio) ubi Olympia in Peloponneso celebrata advenerunt, Acropolin occupavit, ut sibi tyrannidem pararet. Ceterùm Athenienses, Maximum Jovis Mileichii festum, *Διάσια*, Jovialia, extra urbem celebrant; ubi totius populi conventu, plerique non victimis, sed libamentis faciunt: ille autem oraculum rectè intellexisse sibi visus, opus aggressus est. Re perspectâ, Athenienses ex agris universos in auxilium vocabant, positisque castris, obsidebant eos: sed cum protraheretur tempus, plerique Atheniensem diuturnâ obsidione attriti discesserunt, custodiâ & imperatoriâ rei gerenda, prout illis optimum visum fuerit, potestate τῶς ἐνέκα ἀρχῶν, IX Archontibus commissa. Eo enim tempore IX Archontes maximè Rempublicam administrabant (c) qui Herodoto sunt οἱ c) Herod. lib. 7. *πρὸ τῶνδε τῶν ναυαρχῶν*). Qui autem cum Cylone obsidebantur, cibi & aque inopiâ premebantur: Cylon quidem cum fratre aufugit: cum verè nonnulli fame necerentur, ceteri ad oram, que est in Arce, supplices sederunt. Illi quibus obsidionis cura commissa fuerat, cum in Templo ipsos morientes viderent, surgere jusserunt nihil mali passuros: abductos autem interfecerunt; nonnullos etiam ad aras Eumenedum sedentes interemerunt. Hinc illi eorumque posterì vocati sunt ἐναγῆς, καὶ ἀλιτήριοι τῆ θεῶν, impiati, & ob scelus in Deam commissum vitandi. Illos igitur, piaculo obnoxios, Athenienses in exilium pepulerunt.

Hujus sceleris auctor præcipuus fuit *Megacles*, ex Alcæonidis, qui genus à Nestore ducebant. Heraclidis enim in Peloponne-

- a) Pausan. l. 2. p. 117. sum redeuntibus, a) *Alcmaeon, Siliu filius, Thrasimedius nepos*, cum reliquâ Nestoris progenie, è *Messenia pulsus, Athenas venit; a quo Alcmaeonidarum genus inclaruit.*
- b) Plutar. Scloa. p. 84. Jam verò: b) *Megacles ille Archon conjurationis Cylonis consortes; Minerva supplices, ad causam dicendam descendere compulit. Illi κέρων κλωσίων filium, Dea simulacro annexum, manu tenentes, in descensu Eumenidum aris appropinquarunt; quum stamine supplicatorio sua sponte rupto, Megacles & qui cum eis Archontes erant, quasi Dea supplices rejecisset, trucidarunt eos, tam qui extra erant, quam qui ad aram confugerant: soli evaserunt qui a luxores ipsorum supplices manus tenebant.* Inde illi, ἐναγείς διέτι, *deestabiles habebantur.* Inde
- c) Herod. l. 5. c. 71. c) *Οἱ μὲν Ἀλκμαωνίδαι εἶχον αἰτίων τῶ Φόνος τῶν τῶν, Alcmaeonida hujus cadis reatum ferebant; ac licet illi jam damnati, & in exilium missi essent; nihilominus d) τὸ κυλώιον ἄγος ἐκ πολλῶν αἰσθησῆε τὸ πάλιν, Cylonium piaculum Urbem diutissime perturbavit.* Nam non tantum hoc seculo Cylonis, qui supererant, perpetua cum posteris Megaculis fuerunt discordiæ; sed etiam seculo proximo,
- e) Herod. ib. c. 66. *Clisthenes, hujus Megaculis pronepos, e) cum 700 Atheniensium familiis, quasi piaculo contaminatis, expulsus est: f) & defunctorum ossa extra fines ejecta sunt. Redierunt tamen postea; & eorum genus in Urbe fuit, initio belli Peloponnesiaci, Olympiade 87; tunc iterum g) Lacedæmonii piaculum hoc exterminari jusserunt, quia sciebant Periclem, Xantippi filium, per genus maternum, περὶ Ἰσθμίου αἰσθησῆε, id est, ἐνοχον τῶ ἄγος, obstrictum huic piaculo.*
- h) P. 82. n. 17. Propter tam diuturnum hujus sceleris reatum, benigne capienti sunt Grammatici. Scholiastes Thucydidis. h) *τὰ κτὶ κυλώιον ἐπεσάχησθαι ἐξ Ἰσθμίου τὸ ἐν Μασσαθῶνι μάχης. Pugna Maffathonia contigit Olymp. 72, & intelligenda videntur Clisthenis tempora, quem ejecit Lacedæmoniorum Rex Cleomenes. Suidas, de Cylone, Αἰτων οἱ πατρὶ τὸ Περικλέα Ἀθιναῖοι ἀπέκλιψαν, illum interemerunt Athenienses, qui Periclis majores fuerunt, ex materna genere. Neque satis recte Chronologi recentiores Piaculum hoc ad Olymp. 45 referunt; tem pus illud tam non supplicum eadem, quæ Urbis expiationem respicit. Certè Cylon, i) victor Olymp. XXXV, non ita multo post, cum juvenibus coactis, Regnum aggressus est.*
- i) Euseb. Gr. p. 217.

Dra.

Draco Legislator.

Quandoquidem neque tumultus Cylonius bene sedatus; neque Democratia Atheniensis ullis dum legibus astricta esset; nihil mirum si turbæ, tam de Religione, quàm de Republicâ, crebrò subortæ fuerint. Necessè igitur visum est, viro alicui iusto ac prudenti summam rerum & potestatem Legislativam tradere.

- a) *Draco Atheniensis vir bonus, multâque esse prudentiâ existimatus est; juris divini & humani peritus fuit. Is Draco leges, quibus Athenienses uterentur, primus omnium tulit.* Draconis imaginatus in Olympiadem xxxix confertur à Tatiano; quem sequuti sunt Clemens b) Alexandrinus, & c) Eusebius: Suidas etiam, b) Ström. l. 1. c) Chron. n. 1393. d) Joseph. con. Apion. p. 1033. e) Plutar. Solon. p. 87. e Ibid.
- *Olympiade tricesimâ nonâ, Draco jam senex Atheniensibus leges tulit.*
- d) *Neque est ulla apud Græcos tabula Publica his legibus antiquior.*

Verùm id munus Draconi non satis feliciter cessit. Illius enim Leges non diu in honore fuerunt, e) *Ἀγὰρ τὸ χαλεπότητι καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἄπειμιών, propter asperitatem & pœnarum atrocitatem. Ipse causam interrogatus, cur delicta pene omnia capitis supplicio persecutus esset? respondit, τὰ μὲν μικρὰ ἀδικήματα ἴσους ἀξίαν νομίζεν, se existimare, exigua peccata morte digna; τοῖς δὲ μεγάλοις σὸν ἔχον μέγιστα, sed pro magnis se non habere majus supplicium.* Putabat scilicet, Peccata fuisse æqualia: turpi nil turpius; aut honesto honestius. Quæ postea erat Stoicorum doctrina; f) *quibus placuit, ἴσα ἢ γῆϊοις τὰ ἀμαρτήματα, peccata esse equalia. Ut enim nec vero quidquam verius, nec falso magis falsum est; sic neque frâns fræude, nec peccatum peccato majus est. Nam & qui à Canobo centum stadiis abest, & qui uno, ut ergo, æquè Canobi non est; sic etiam ὁ πλεῖον καὶ ὁ ἑλάττω ἀμαρτήτων ὅπ σὸς σὸν εἶναι ἐν τῷ κατὰ φύσιν, qui majus minusve peccat, æquè uterque non redè facit.* Ita differuit Zeno Cittiæus, Stoicorum princeps; g) *qui diem obiit Olymp. 129. Sed ad rem. h) A Dracone peccatis fere omnibus unum supplicium, capitale scilicet, constitutum est. Adeo ut, & qui occi damnarentur, & qui olus aut poma surriperent, morte multarentur, non secus ac sacrilegi atque homicidæ. Hinc Demades postea scitè dixit; Draconem leges sanguine, non atramento, scripsisse.*

Micro-

a) Sup. p. 633.

b) Lib. 1.

c) Pollux l. 8.

c. 6. p. 386.
lin. 34.d) D. Laërt. d)
Solon.e) Plut. Sol.
p. 90. c.

f) Ib. p. 96. d.

g) Au. Gell.
l. XI. c. 18.h) Pausan. l. 9.
p. 198.i) Pollux. l. 8.
c. 10. p. 407.k) In Attic.
p. 52.

Herodotus dixit, hanc τῆς Ἀργίας Legem, a) *de otiosis morte mulctandis, ex Aegypto à Solone advectam esse; & ex illo, b) Diodorus. Cæterùm leges Atheniensibus promulgavit, antequam in Aegypto regnaret Amasis: neque Solon, sed Draco statuit mortem esse oculi poenam: quamvis neque de poena istâ satis convenit. τῆς ἡ δὲ Ἀργίας ὅτι μὲν Δράκων ἔθηκε ἀλμύρα ἐν τῷ πινυμένῳ. ὅτι ἡ Σολῶν ἔθηκε, εἰ τρεῖς τις ἀλώων, ἤλυετο, juxta Draconem, oculi poena erat infamia: juxta Solonem, tertio reus oculi infamis erat.*

d) *Lysias (ἐν τῷ κτ' νικίῳ) dicit Draconem legem scripsisse: Ὁ δὲ γὼς ὑπερβύθου ἔστω παντὶ τῷ βυλομύθῳ γεῖφειδῳ, Ociofi nomen deferre cuius liceat. Solon itaque non legis autor fuit; sed e) τ' ἐξ Ἀρείῳ πάγῳ βυλλῷ ἔταξεν ὀπισκοπεῖν ὃν ἐκαστὸν ἕχῃ τὰ ὀπισθηέα, καὶ τὰς ἀργίας κολάσσειν, Areopagitis negotium dedit, ut viderent, unde quisque viveret, & in ociosos animadverterent. f) Sed & Theophrastus tradidit; non Solonem, sed Pisistratum, τ' τῆς ἀργίας νόμον legem de Ociosis tulisse; quâ & agrum cultiorem, & urbem infrequentiore redderet.*

Lex etiam de Furtis immutata est. g) *Draco, in illis Legibus, Furem cujuscumque furti supplicio capitis puniendum esse, & alia pleraque nimis severe censuit sanxitque. Ejus igitur Leges, quoniam videbantur impendit acerbiores, non decreto jussuque, sed tacito illiteratoque Atheniensium consensu obliterata sunt. Postea Legibus aliis mitioribus à Solone compositis usi sunt. Is suâ lege in fures, non (ut Draco antea) mortis, sed dupli poenâ vindicandum existimavit. In Dupli autem poenâ erant conditiones quædam (aut in hac lege expressæ, aut postea adjectæ) quæ non sunt hujus loci.*

h) *Draco (post Hyetrum, qui primus de Adulteri poenam sumpsit) de Adulteris quoque poenas sumi posse promulgavit.*

i) *Draco ἐφέτας constituit δεξιόνδω ἀεγέθεντας ex Optimatibus lectos, numero LI; qui de rebus capitalibus judicarent, in V tribunalibus. Solon autem illis anteposuit senatum Areopagiticum. Pene autem in ridiculo habitum est Ephetarum tribunal. Dicit autem videntur, quia prius Rege cadis fortuita reos judicante, Draco Ephetis tribunal concessit, ἐφέσιμον δὲ τῷ Ἐβασιλέως, translativum à Rege annuo.*

Apud Athenienses δικαστήρια, fora, siue tribunalia, erant varia: k) *Pausanias decem enumerat, quæ non sunt hujus ætatis omnia.*

omnia. Quinque vetustiora, in quibus *Epheta* *ἑπί Φονικῶν πραγμάτων* judicabant, à Polluce designantur. a) I. Ἄρξ(ῆ) πάρος, in *1)* Pollux. l. 8. quo *caedes voluntaria*, *ἐκ προνοίας*, judicabantur. II. Τὸ ἐπὶ Παιδαδῖω, *Tribunal juxta Palladium*, in quo jus dicebatur *ἑπί τῶν ἀκροῖων Φόνων*, *de caedibus fortuitis*. III. Τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ, *ab Aegeo institutum*, in quo *Thesens primus judicatus est*, *caedem Lactronum & Pallantidarum expians*; quos quidem occidisse fassus est, *sed merito*. IV. Τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ, in quo, *de ignotis homicidiis agebatur*; *ἔ ἑπί τῶν ἀψύχων ἔ ἐμπροσθίων, καὶ ἀποκλιναίων*, *de rebus inanimatis, quarum casu caedes facta sit*. b) Draco enim *ἑπερώσετο* b) Pausan. E. καὶ *ἔ ἀψύχα*, *εἰς ἐμπροσθίων τῶν ἐξ αὐτῶν ἀποκτείνεσθαι ἀνθρώπων*, *hac. l. p. 364.* *etiam inanimata similibus ejecit, si quid forte eorum corruens hominem peremisset*. Praeferant huic judicio, ο βασιλεύς, & c) οἱ φιλοβασι- c) Pollux. l. 8. λέες. Hos inanimatum incidens ejicere oportebat. V. Τὸ ἐν Φρεατηῶ, *αἰετοῖ*, in quo jus dicebatur *de homicidiis, qui caedis imprudentis damna- ti, exulabant*, *ἔ alterius caedis voluntaria postulabantur*. Erat hoc tribunal ad mare; *reus ex navigio, neque retinaculo, neque anchora terram attingente, causam perorabat*. Φρεατηῶς locus erat in Piraeo. d) Harpocratio quatuor tantum Ephetarum tribunalia d) In Epitimi recenset. Οἱ δικάζοντες τὰς ἐφ' αἵματι κρήσας ἐπὶ Παιδαδῖῳ, καὶ ἐπὶ Πρυτανείῳ, καὶ ἐπὶ Δελφινίῳ, καὶ ἐν Φρεατηῶ, ἑφέται ἐκαλεῖτο, *Ephetae vocantur, qui de sanguine judicant in Palladio, in Prytaneo, in Delphinio, ἔ in Phreaty*. e) Aristoteli (ο- e) Politic. l. 4. misso de inanimatis judicio) recensentur quatuor ista Φονικῶν εἶδη, c. 16. *capitalium causarum genera: ἑπί τῶν ἐκ προνοίας. καὶ ἑπί τῶν ἀκροῖων. καὶ ὅσα μὴ ὁμολογεῖται, ἀμφισβητεῖται δὲ ἑπί τῶν δικαίῃσι. τίττερον δὲ, ὅσα τοῖς Φόγγοις Φόνος ἐπὶ καθόδῳ ἐπιφέρεται. οἷον ἄδύνησι λέγεται τὸ ἐν Φρεατηῶ δικαστήριον; 1 ἔ qua de industria; 2 ἔ qua inconsulto patrantur; 3 ἔ qua conceduntur quidem, sed jure facta defenduntur; quartὸ qua iis qui de caede exulant in reditu objiciuntur. Quale Athenis dicitur forum quod in Phreaty.*

f) *Dracōnis leges θεσμοὶ Sanctiones vocabantur: ex IX Ar-* (f) *chontibus annuis, VI θεσμοθεταὶ dicti sunt; g) qui jurabant* Var. l. 8 c. 16. *συμφυλάξουσιν τὰς νόμους, καὶ μὴ ἀωροδοκῆσθαι, observare leges, ἔ g) Poll. l. 8. c. 9.* *muneratōnem accipere: καὶ κοινῇ μὴ ἔχουσιν ἐξουσίαν θανάτου. ἔ mortis potestatem communiter habent. Alia eorum munia apud Pollu-*

Mm mm

ccm

cem legas. Jusjurandum autem illud à Solone fuit institutum.

a) Plut. Sol.
p. 92. b.

a) *Senatus communiter jurarunt, se Solonis leges stabilituros; & singuli Theſmotheta, si quam violassent legem, ipsos statuam parū sibi ponderis auream Delphis dicaturos.*

Epimenides.

b) Ib. p. 84. b.

Recrudere demum turbæ civiles: καὶ τῶν Κυλωνίων οἱ ᾤθη-
 ρητόμβροι πάλιν ἦσαν ἰσχυροί, καὶ τριπλάζοντες αἰεὶ διατέλαν. ὡρὸς
 τὰς ἀπὸ τῆ Μεγακλίας, *Et Cyloniorum qui supererant, denno potent-*
es erant; & cum posteris Megaclii discordias perpetuas exercebant.
Quo autem tempore seditio maximè flagrabat, & populus in partes
decesserat; Solon, qui jam aliquo in honore erat, intercessit cum Asbe-
niensium optimatibus; & rogando monendoque induxit eos, qui vo-
cantur ἐναγείς; ut causam dicerent, & iudicium subirent. Τετρα-
κοσίων δεξισίδην διαζόντων, CCC viri ex Optimatibus iudicabant:
(Is adhuc erat Senatus Atheniensis numerus: Solon mox CCCC;
Clisthenes D instituit) Postulabat Myron Pbhlyensis. Illi autem da-
mnati sunt; qui in vivis, acti sunt in exilium; defunctorum cadavera
effossa, & extra fines projecta sunt. Inter hos motus, ingruerunt Me-
garenses; & Nisea, Salamisque iterum amissa sunt.

e) Plut. Sol.
p. 84. b.

Sed neque sic civitas religione soluta est. e) *Ex superstitione*
terrores quidam & visiones civitati oblatae sunt: vates exiti porten-
di piacula quadam, pollutioneque expiandas denunciarunt. Præter-

d) D. Laert. in
Epimen.

eà, d) *Asbeniensibus eo tempore pestilentia laborantibus, Pythia*
iusit, Urbem lustrari. Itaque, Niccá Nicerati filio cum nave in
Cretam misso, acciverunt Epimenidem; qui cum venisset Olympiada
XLVI, Urbem lustravit; & pestilentiam avertit, hoc modo: Oves
nigras & albas in Arcopagum duxit: illinc eas, quò vellent, ire permi-
si; eis qui sequebantur precipiens, ut ubi quaque recubisset, ibi ma-
ttaretur τὸ θεοσημὸν Θεῶ, Deo cui conveniret, sive Loci proprio.
Atque pestilentiam ita defuisse ferunt. Unde etiam nunc (ait Laerti-
us) καὶ τὰς δήμες τῶν Ἀθλων, Ara, nullo inscripto nomine, in-

e) Act 17. 23.

veniuntur, memoriam ejusdem placationis ferentes. e) Βωμὸν Ἀ-
γνωστῶ Θεῶ, Aram Ignoto Deo inscriptam agnoscit Apostolus. Er-
rat etiam f) in Olympiá Ἀγνωστῶν Θεῶν βωμός. Quidam Pesti-
lencia causam τὸ Κυλωνίαν ἀγῶ dixisse ajunt. σηματονοῦσά τινα

f) Pausan.
AJ. p. 314.

επιπλ

ἀπαλλὰ γλῶσφι, portans interitum : ideoque duos juvenes, Crati-
num & Ctesibium, mortem obiisse; & sic Calamitatem finem habuisse.

Athenienses, a) Cylonio scelere expiatio, Epimenide Crete sua- 2) Cicero de
dente, fecerunt Contumelia fanum, & Impudentia; Ἰσπεως κ̄ Ἄνας- Leg. l. 2. p. 336
δείας Quod quidem visiosum, Virtutes enim, non Vitia, con- Ibid,
secrare decet.

b) Athenienses talentum Epimenidi decreverunt; & navem, b) Laert.
quâ veberetur in Cretam : c) ille autem discessit, nihil accipiens c) Plut. Solom.
præter furculum ex olea sacra.

Epimenides Clinia Cretensi (apud d) Platonem) ἀνὴρ θεῖος d) De Leg. l. 1.
Vir divinus dicitur. e) Cretenses ei, tanquam Deo, sacrificaverunt. p. 780. e.
runt. Nam f) γλωσσῶσφι θεῖος divinandi peritissimus; & θεοφιλέ- e) D. Laert.
σας θεῖος, Diis amicissimus habitus est. Apulejus illum, g) inclutum p. 30.
fatiloquum & poetam vocat. Neque alius est is, qui h) Apo- f) Ib. p. 29.
stolo (ex Cretensium sententiâ) ἰδίῳ ἀντὶ τῶν θεοφίτης, proprius h) Florid. l. 2.
iporum propheta nuncupatur. Quidam i) Epimenidem Phasti- h) Ad Titum
um septimum recensent in numero Sapientum, rejicientes Perian- i) Plut. Sol.
drum : ἐδόκει ἢ τις εἶναι θεοφιλῆς ἔσοφός τε θεῖα, τὴν p. 84. d.
ἐπιθεσιαστικῶν κ̄ τελεσητικῶν σοφίαν, habebatur is vir Deo charus, &
in rebus Sacris præcellens scientiâ, cum fanaticâ, sive mystica. Un-
de illius ætatis homines illum nympha, Balæ nomine, filium; & No-
vum Creta appellabant. De eo k) Aristoteles : ἐπιμηνίδης ὁ κ̄ Rhetor. l. 3.
κεῖς πρὸς τῶν ἐσοφῶν σὺν ἐμαυτῷ εἶστο, ἀλλὰ πρὸς τῶν γεγονότων e. 7. p. 466. f.
μὲν, ἀδήλων ἢ, Epimenides Cres de futuris non vaticinabatur; sed
de præteritis quidem, at obscuris. Cicero l) iis assentitur, qui
duo genera Divinationis esse dixerunt : unum quod particeps est artis; l) Divinat.
alterum, quod arte careret. Est enim ars in iis, qui novas res con- l. 1. p. 261,
jecturæ persequuntur, veteres observatione didicerint : carent autem
arte ii, qui non ratione aut conjecturâ observatis ac notatis signis, sed
conciatione quâdam animi, aut soluto liberoque motu futura præsen-
tiunt. Quod & somniantibus sæpe contingit, & nonnunquam vati-
cinantibus per Furorem; ut Bacis Bæotius, ut Epimenides Cres, ut Si-
bylla Erythraea. Sanè illum singulari quâdam res Futuras intelli-
gendi vi præditum fuisse exempla docent.

m) Fertur hic, cum Munychiam vidisset (ad quam The- m) Plut. Sol.
mistocles archon Piræum navale fecit : adhuc enim Athenienses p. 84. e.
Phalæro portu utebantur) diuque considerasset, ad astantes dixisset,
Μνημον 2 Homo

Homo ad futura quàm cæcutit ? Athenienses suis ipsorum dentibus hunc locum peresuri essent, si præviderent, quantum is civitatem fati-

Diod. Sic. l. 18. *gaturus fuerit.* Dictum est hoc Olympiade 46. Macedonum præsidium in Munychiâ ab Antipatro impositum est an. 2 Olymp.

a) Diog. Laert. 114. a) *ταῦτα ἔλεγε Ἰσώτοισι περὶ τῶν χρόνων, ὅτι ἀνε τῶν χρόνων - hac prædicebat.*

b) Ibid.

c) Herod. l. 1.

c. 65.

b) *Cretensibus etiam prædixit cladem, quam Lacedæmonii*

ab Arcadibus acceperunt ad Orchomenum. c) *Leonte (Eurycratis*

f. Anaxandri n.) & Hegeficle (Archidami f. Anaxidami n.) Sparta

regnantibus, Lacedæmonii à Tegeatibus prælio superati sunt. Epimenides hanc cladem prædixisse videtur. Nam sub insequentibus d) *Sparta regibus, Anaxandride & Aristone, Lacedæmonii*

iisdem bello superiores fuerunt. Postquam scilicet *Orestis ossa, Tegea*

reperta, ab iisdem oraculo monitis Spartam adducta fuissent. Ea autem e) *Olympiade LVIII Tegea inventa sunt.*

d) Ib. c. 67.

e) Solin. c. 5.

f) De Leg.

l. 1. p. 780.

Apud Platonem, f) *Clinias ait Epimenidem Athenas venisse decem annis*

ante bellum Persicum; & Atheniensibus, classem Persicam formidantibus, dixisse, Persas decennio non

venturos, & cum venerint, re infecta discessuros, plura mala perpeffos,

quam fecerint. Epimenides Athenas iustrat Olymp. XLVI. Pugna

Marathonia contigit an. 3 Olymp. LXXII. Transitus Xerxis an.

1 Olymp. LXXV. Sunt igitur qui de Cyri in Lydiam adventu interpretantur: verum ista Persarum impressio neque Atheniensibus terro- ri fuit, neque infelicitè gesta. In chronologicis, Plato

g) Laert. in vita.

h) Herod. l. 4.

c. 13.

non semper rem acu tetigit.

Quæ de g) *somno Epimenidis* feruntur, fidem æquè habent,

ac ea quæ de h) *Aristea Proconnessi* anima; quæ quoties vellet, corpore exire, atque redire solita est.

VII Sapientes.

HOC tandem seculo philosophari cœpit Græcia, & Sapien-

tum bene dicta admirari. Septem autem fuerunt hi ceteris temporibus celeberrimi Virtutis magistri, ἀνδραποιοι τελέως πεπαι-

σμένοι; quos Plato hoc ordine recenset: 1) *THALES* Milesi-

i) In Protogo-

ra, p. 238, c.

us, *PITTACUS* Mytilæus, *BIAS* Prieneus, *SOLOON* A-

theniensis, *CLEOBULLUS* Lydius, *MYSON* Cbœneus, &

C. II.

CHILON Lacedæmonius. *Hi omnes Laconica breuiloquentia studiosi fuerunt; & ex communi consensu, ῥήματα βραχέα ἀξιόμνημα.* &c., verba brevia memorabilia ab unoquoque dicta, Sapientia primitias, Apollini Delphico dedicarunt; quæ templo inscripta ab omnibus celebrantur.

ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ, *Nosce teipsum: ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ* Nequid nimis. Cui autem quæque sententia tribuenda sit a) non consentiunt auctores.

a) Vide Cl. Alex. Strom. I. p. 300.

Græci VII (ait b) Cicero) fuisse dicuntur uno tempore, qui Sapientes & haberentur & vocarentur. Hi omnes, præter Milesium Thalem, civitatibus suis præfuerunt. c) Solon quidem Atheniensibus; Pittacus vero Mitylenæis ἐνομοθέτησαν leges τῶν ἐπιερunt. d) Cbi-ton Ephorus erat Lacedæmone, Olymp. 56. Sunt qui Periantrum inter VII. numerant, loco e) Mysonis; Ἀγὰ τὴν ἀδοξίαν αὐτοῦ, propter obscuritatem ejus. f) Erat Myso Malienfis, in pago degens, cui Chena nomen; in agro ut plurimum versabatur hominibus ferè ignotus. Malienfes ad Oetam montem positi erant. g) Κώμω δὲ ἐν τῇ Οἰτῇ τῶν ὀρεῶν ὄντων ἐν τῷ αἰ κλῶναι, Chena vicus in monte Oetâ. Mysonis & Anacharsidis (qui ut & Epimenides, Pherecydes, alii, in Sapientum numerum, non autem septenarium, conscripti sunt) meminit Maximus Tyrius. E Scythiâ in Græciam venit Barbarus quidam (quales ibi sunt) Sapientiam professus non verbosam aut loquacem; sed cujus finis erat accurata vita ratio; mens sana, sermo brevis, sed acutus; non peltatis illis similis, qui in exercitu sine ordine discurrunt, sed militi cataphracto, qui lentè & cum curâ incedit. Hic cum venisset Athenas, tales nullos invenit; non tales, multos; quorum discursus & tumultus Anacharsis nullo modo probare poterat. Quare totam Græciam lustrare statuit, sicubi videret stabilem fixamque Sapientiam: an alibi id potuerit invenire, nescio. Invenit autem in Chenis, parvo & ignobili oppidulo, virum bonum, cui nomen erat Myson. Hic nihil aliud noverat quàm familiam rectè administrare, terram peritè colere, cum uxore castè vivere, liberos liberaliter educare. Suffecit hoc Scythiæ, nec sapientiam verbosam sibi quarendam putavit, cum invenisset Opera; in quorum contemplatione aliquandiu defixas hæsit: cumque jam satis perspexisset singula, Myson illi dixit: Hæc sunt, mi Anacharsi, quorum causâ (nescio quàm verè) homines nos Sapientes vocant: quod si his Sapientis

b) Orat. l. 3. p. 194.
c) Clem. ibid. p. 110.
d) D. Laert. l. 10. p. 655.
e) Id. in Myson.
f) Diod. Sic. excerpt. Val. p. 235.
g) Pausan. l. 10. p. 655.

Initio Dissert. XV.

nomen mereor, non video quid non sapiens dici debeat. Anacharsis utrumque in homine Græco valde miratus est, & abundantiam operum, & paucitatem verborum.

Ut Epiménides, ita etiam ex VII viris illis quidam ob Divinandi peritiam celebrantur. *Thales*, philosophorum Græcorum vetustissimus (qui a) *Solis defectionem prædixit*; & exercitum Croesi b) *Halyn sine ponte trajecit*) c) *Se fato functum vili & contempto quodam agri Milesii loco tumulari jussit*; prædicens locum istum fore aliquando *Milesiorum Forum*. Mortuus est an. i Olymp. 58, an. ætatis suæ 92.

Cbilon Lacedæmonius dixit d) *ὁ θενοιασ ὀφει ἐμὴλλον* ἡ λογισμῶ καὶ ἀληπιῶν εἶναι ἀνδρὸς ἀρετὴν, *Providentiam rerum futurarum, ratiocinatione comprehensibilem, esse viri virtutem.* e) *Ipse apud Græcos celebratur maxime ob prædictionem de Cithæris, insula Laconicâ. Ejus enim naturam intuens, Utinam, inquit, non extitisset, aut postquam extitit, absorpta esset. Et bene prævidit Nam f) Damaxatus, Lacedæmoniorum exul, Xerxi consilium dedit, ut eam insulam navibus occuparet: & capta fuisset Græcia, si Xerxes ei credidisset. Postea etiam, bello Peloponnesiaco, cum Nicias, redactâ in potestatem insulâ, Atheniensium præsidium in eâ collocasset, Lacedæmonios multis incommodis affectit.*

Hic etiam *Pisistrati*, nondum nati, tyrannidem prævidit, g) *Hippocrati (illius patri) cum privatus esset, & Olympia spectaret, magnum contigit prodigium. Nam cum ipse sacra faceret, alienæ que adstant, carne & aquâ plena, absque igne efferbuerunt & redundarunt. Cbilon Lacedæmonius, qui forte aderat, portentum conspicatus, Hippocrati suavit, primum ne secundam uxorem duceret; deinde si jam duxisset; ut dimitteret; ac si filium genuisset, abdicaret. Sed Hippocrates, Cbilonis consilio non persuasus, postea Pisistratum genuit.*

Solon.

Plutar. Solon.
p. 84.

Ib. p. 85.

ET si Athenis tumultus Cylonius jam sopitus esset, & qui eo scelere commo-
di effecti essent exterminati; Urbs nihilominus seditione veteri rur-
sus agitabatur, Ἐπὶ τῆ πολιτείας, de administratione Republica.
Ὅπως ἢ χάρις ἀγαθοῦς εἶχε, τοσαύτω μέρη τῆ πόλεως ἀγαθῶν
ἔδει

Quot erant Regionis discrimina, in tot partes distracta est seditiosa Ibid. p. 85.
 Civitas. Ἦν γὰρ τὸ μὲν τῶν Διακριῶν ἡμῶν δημοκρατικῶτατον,
 Nam qui ex Diacriorum genere erant, regimini Popolari quam maxi-
 mē favebant: Ὀλιγαρχικώτατον δὲ τὸ τῶν Πεδιέων, Qui au-
 tem ex Pedicorum erant, favebant Paucorum regimini: τρίτη δ' οἱ
 Πάραλοι, Tertii Parali, medium quendam & mistum Reipublica teno-
 rem eligentes, ceteris impedimento erant, & ne dominarentur, utroque
 impediebant.

De Atticā à Pandione II in a) quatuor partes divisā; in u- a) Sup. p. 289.
 num Prytanæum b) à Theseo redactā; & de c) Megaride, à Pelo- b) P. 297.
 ponnensibus occupatā disseruimus. Deinceps tres tantum fuerunt. c) P. 454.
 Atticæ partes; Quot jam (temporibus Solonis) erant Athenis
 Factionum nomina; scilicet Διακριῶν, Παρῶλων, Πεδιέων. Hos
 Herodotus τὰς ἐκ τῶν πεδίων; Aristoteles, Πεδιακῆς; d) Suidas, d) Politic. l. 5.
 Πεδιακῆς vocat. Sunt autē pars mediterranea, ab Urbe versūs Citæa- c. 5.
 ronem montem, Ægeο olim attributa, quæ nec Euripum, nec mare
 attingit. e) Diacrii Herodoto dicuntur Hyperacrii, id est, qui e) Suid. in
 ὑπὲρ ἀκρῶν, ultrā Sunium, Atticæ promontorium, erant. Laerti- Παρῶλι:
 us, de f) Solone, τῆς εὐσεύως ἡρωιδῆς, ἔτε μὲν τῶν ἐξ ἄστεϋ, ἔτε μὲν f) P. 41. c.
 τῶν Πεδιέων, ἀλλ' ἔτε μὲν Παρῶλιῶν ἐτάχθη, Seditione ortā, neque
 cum Urbicis, neque cum Pedicis, neque cum Paraliciis stetit. Quasi so-
 li Diacrii essent οἱ ἐξ ἄστεϋ. Perperam quidem; cum factiones o-
 mnēs essent urbanæ. Ulpianus (in Midianam Demosthenis) o-
 missis Pedicis, duas tantum factiones memorat. Ὁ ἦ Μεγακλῆς,
 ἢ μιᾶς εὐσεύως ὁ ἦ Ἰπποκράτης, ὁ Πισιστρατίου πατὴρ, ἢ ἐπίσεϋς κῶ
 στρατηγός, Megacles unius factionis (Paraliorum;) Hippocrates,
 Pisistrati pater, alterius (Diacriorum, sive τῶν Παρῶλιῶν) ἀν-
 erat.

Athenis jam quidem obtinebat Democratiā: verum tanta e- Plut. Sol. p. 85.
 tat pauperum inequalitas cum divitibus, ut urbs prorsus in lubrico
 versaretur. Plebs enim tota ere alieno à divitibus oppressa, aut illis
 arabant, sextantem fructuum pensantes (unde ἐκτημῶροιοι καὶ ἡ-
 νος, Sextantuli & capite censi vocabantur) aut nexu corporis ver-
 suram facientes, creditoribus addicti, partim ibi serviebant, partim
 peregrinis venundabantur: multi etiam liberos suos vendere (neque
 enim lex vetabat) aut urbem deserere, propter faceratorum crudeli-
 tatem, compellebantur. Coierunt itaque civium pars maxima & va-
 lidis-

lidissima, statueruntque rebus proficere virum unum fidelem; qui sublevaret τὰς ὑπερημέρας, eos qui iudicatum non fecissent ad diem; qui Agros divideret; qui Rempub. in totum temperaret.

Plut. ib,

Solon, ne locuples, divitibus pergratus fuit; pauperibus, ut probus. Ille igitur, anno proximo post Philomprotum, electus est Archon, anno tertio Olymp. XLV 1, οὐκ ἔστι Διὰ Διὰ καὶ νομοθέτης, simul etiam controversiarum Arbitrator & Legislator.

Ib. p. 86. d.

In illius actis hoc primum fuit. Ἐπὶ τοῖς σώμασι μηδὲν δαίνεισθαι. Pecuniam mutuam ne danto sub nexu corporis, in servitutum adducendi. Hanc legem a) Bocchoris pridem Ægyptiis dederat.

a) Sup. p. 482.

Plutar. ib,

Altera pars hujus legis, quæ Σφοδρὰ blandè dicta est, id est, Oneris excussio, iussit τὰ ὑπάρχοντα τῶν χρεῶν ἀνεῖναι, as alienum, quod erat, remitti, & novas tabulas fieri. Dicunt autem, οὐκ ἀποκοπὴν χρεῶν, ἀλλὰ τούτων μετριότητι, non aris alieni remissione, sed usurarum moderatione, pauperes allevatos esse: Eadem lege & Mensurarum modum auxit, & Moneta pretium. Quippe Minam fecit C drachmarum, quæ antea erat LXXV ὀβολοῖς (non ὄβολοις LXXIII, ut in editis) Itaque Talentum constabat LX novis minis, LXX veteribus, id est, sex millibus drachmarum. b) Hoc modo cum obarati redderant summam numero quidem æqualem, sed valore minorem, ipsi multum lucri faciebant, at creditores nihil ladebantur. Accipiebant à debitoribus drachmas eodem quidem numero, qui in syngraphâ ferebatur, eademque puritate atque æstimatione; sed non eodem pondere.

Ibid.

Lex eadem, τῆς προσηγορίας γῆς ὄρος ἀνεῖλε, terra antià oppignorata indices sustulit. Agri & domicilia, quæ ante alieno obstricta, & Danistis oppignorata essent, à creditoribus ὄρος signari solebant. c) Ὁ ὄρος, ἕως ἐκάλειν οἱ Ἀθηνοὶ τὰ ἐπὶ ταῖς προσηγορίας οἰκίαις καὶ χωρεῖσι χρεῖματα, δηλῶντα ἐν τῷ πενθῷ δανείῃ, Ita vocabant Attici tabellas adibus & prædiis affixas, indicantes ea creditori oppignorata esse. d) Ὁ ὄρος ἐφεστάναι χωρεῖων. λίθου δὲ λίθου, ἢ σήλη τις, δηλῶσαι ὡς ἐστὶν ὑποχρεῶν τὸ χωρεῖον, Titulos aut tabellas agris apponere: erat autem lapis aut columna quadam, indicans locum esse creditori obligatum. e) Ὁ ὄρος ἐστὶ σιδήρον, &c. est tabella adibus apposita, &c.

e) Harpocrat
Op. p. 219.d) Jul. Poll.
l. 3. c. 9.e) Etymolog.
M. 15.

Solon

Solon autem a) γλῶ ἔ κινεῖν *agros movere noluit; contra a) Plut. Sol. p. 87. a*
 pauperum expectationem, qui γῆς ἀναδάσμιον *legem Agrariam spe*
 devorarunt, & (exemplo Lycurgi) ἄquales undequaue fortunas:
 Mox autem deliniti, *Arbenses sacrificium, quod σῆσάχθ' ἴσαν nun-*
cuparunt, publicè fecerunt.

Solonis Respublica.

SOLONEM etiam constituerunt b) τῆς πολιτείας διορθωτῶν b) Ib. p. 87. a.
 ἢ νομοθέτην, *Reipub. Emendatorem, & Legislatorem; eique per-*
miserunt omnia, δέχσας, ἐκκλησίας, δικαστήρια, βεβλῶς, Magistra-
tūs, Conciones, Judicia, Curias; ut horum cuiusque censum, nume-
rum, & tempus definiret; ut instituta presentia pro arbitrio vel abro-
garet, vel confirmaret.

Theseus olim c) quo civitatem magis amplificaret, ἐκάλει c) Plutar.
 πάντας ὄπι τοῖς ἴσοις, *invitavit omnes, pari jure proposito. Non ta-*
men permisit, ut Respubl. popularis ab indiscretā colluvie affluente in
concordia & confusa evaderet: Sed primus seorsum discrevit Εὐπα-
τρίδας, καὶ Γεωμόρους, καὶ Δημιουργῶς, Patricios, Agricolas, Artifi-
ces. Patriciis quidem concessit jus Sacrorum, & Magistratum, id est,
Legum, & Sacrorum interpretes esse. De cetero cives quasi ad aqua-
vit: quòd Patricii dignitate, Agricola utilitate, Artifices numero pra-
cellere viderentur. Homerus in catalogo navium, solum Ἀθηναίων
δῆμον vocans, testari videtur, Theseum (ut ait Aristoteles) in Plebem
propensum fuisse, & Monarchiam deposuisse.

Solon deinde, cum statueret penes Divites Magistratūs omnes, ut Plut. Sol. p. 87.
 erant antea, relinquere; sed reliqua Reipub. munia promiscua facere, f.
 quorum Plebs adhuc exfors erat; Censum civium egit. Prime classis
 eos fecit, quorum facultates aridorum simul & liquidorum fructuum
 mensuras quingentas redderent; eosque vocavit Πεντακοσιομεδίμνους.
 Secunda classis, eos qui trecentas efficere valerent, & Equum alere; e-
 osque τὴν ἰππῶδων τελευτῶν, Equestrem ordinem vocavit. Tertia clas-
 sis ii erant, quibus erat utriusque simul generis d) Ἀποκρίων ducen- (d) ita Pollux.
 tarum modus; & Ζωγῆται, quasi opifices, dicti sunt. Reliqui o- 1.8. c. 10.)
 mnes nuncupantur ἠήτας, id est, capite censi: His nullum permi-
 sit magistratum: Reip. participes erant tantummodo τῷ σωκεκλη-
 σιάζειν καὶ δικάζειν, suffragium ferendo in Concione, & calculum in

Nn nn

Judi-

Judiciis. Quod quidem initio nullius momenti, tandem vero quam maximi esse comparuit; postquam controversiarum pars maxima ad Judices recidit. Nam & Provocatio cuilibet concessa est à Magistratibus ad Judices; & Judiciorum auctoritatem amplificatam fuisse dicunt ex eo, quòd Leges non essent verbis plane liquidis conscriptæ, sed multas haberent ἀντιλήψεις, perceptiones (sive reprehensiones) Cum enim controversia per leges decidi non possent, evenit, ut opus haberent Judicibus, ad quos (legum quodammodo dominos) lites deferrent.

Suid. in' Αρχων

Ante hanc constitutionem, IX Archontes Annui κύριοι ἦσαν, ὡςτε ἅς δίκας ἀντιλήψεις ποιεῖσθαι ὕστερον δὲ, Σόλων ἄντοῖς νομοθετήσαντο, ἔδὲν ἔπειρον αὐτοῖς ἐτελείτο; ἢ μόνον ἀνακρίψαι (non ὑποκριψαίην) τὰς ἀνυδίκας, erant summi judices, & sententias absolute pronunciabant: post Solonis autem leges nihil aliud eis relictum est, prater examen litigantium.

Soloni quidem mens erat, æquam omnibus civibus libertatem constituere: Democratiam itaque cum Aristocratia & Oligarchia miscuit. a) εἶναι γὰρ, ἢ μὲν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βασιλεῦς, πολιτικόν· τὸ δὲ τὰς δέχας αἰρεῖσθαι δεξιοκρατικόν. τὰ δὲ δίκαστῃα, δημοδικόν, Senatium Areopageticum, Oligarchicum: magistratum electiones, Aristocraticum: judicia autem Democraticum esse existimabat. Sed temperamentum illud in Democratiam tandem recidit: quod tamen, b) non ex Solonis consilio, sed casu potius evenisse videtur.

b) Ibid.

e) Plutar. Sol.
p. 88. d.

Solon c) constituit ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βασιλεῦς ἐκ τῶν καὶ ἐνιαυτὸν δέχοντων, Senatium Areopagiticum, ex iis qui Annuum magistratum gesserant. Ipse, quòd Archon esset, ejusdem erat conciliis.

d) Pollux. l. 8.
c. 10. p. 405.

Exinde d) οἱ ἐννέα ἀρχόντες, οἱ καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν, μὲν τὸ δίκαστῃαι ἅς Ὀθίνας, αἰεὶ τοῖς Ἀρεοπαγίταις προσετίθεντο, IX Archontes Annui, post datam magistratus gestis rationem, in Senatium Areopagiticum semper conscribebantur, si innocentes apparerent; neq; movebatur quisquam hoc senatu, nisi ob peccatum grande. Erant itaque Areopagitæ perpetui; sed incerti numero. Senatium Areopagiticum vetustissimum fuisse e) diximus.

e) P. 114.

f) D. Laert. ex
Apollodor.

f) Solon πρῶτος ἢ σιωπαγωγὴν τῶν ἐννέα Ἀρχόντων ἐποίησεν, εἰς τὸ σιωπεῖν, primus Novem Archontes considerare jussit, ut simul dicerent. g) Ante Solonis leges, IX Archontibus μὴ jus dicere

g) Suid. in
Ἀρχων.

non

non licebat: sed ὁ μὲν Βασιλεὺς Rex quidem sedebat ad Bucoleon, quod erat prope Prytaneum: ὁ δὲ Πολέμαρχος, in Lycæo: καὶ ὁ Ἄρχων, ὁ δὲ τῶν Ἐπιπέλων, Archon sedebat juxta Eponymorum statuas: οἱ Ἔσμοθέται, ad Thesmothesium. Κύριοί τε ἦσαν, ὡς τῶς δικαίαι ἀποταλῆς ποιῆσαι, Erantq; Judices supremi, a quorum sententiis non erat provocatio. Concessis autem Populo Judiciis, paulatim imminuta est illorum auctoritas.

a) Solon, Lege δευτέρᾳ Axoniæ XIII, sanxit, ἀπίμους, eos qui infamiam notati fuerant, ante se Archontem, integra fama restitui, πάλιν ὅσοι ἐξ ἁρεῖαι πάγας, ἢ ὅσοι ἐκ τῶν Ἐφέων, ἢ ἐκ Πρωτανείας καὶ Ἐδικασθέντες ὑπὸ τῶν Βασιλέων, ἢ Πι Φόνων, ἢ σφαγασιων, ἢ Πι τυραννίδι ἔφυγον, præter eos, qui vel ab Areopagitibus, vel ab Ephæis, vel a Regibus (annuis in Bucoleo) ad Prytaneum damnati cædis, aut latrocinii, aut affectati regni, in exilium iuerant. Ex istâ exceptione liquet, Draconem (Ephæis constitutis) neque Areopagetarum, neque IX Archontum imperia abrogasse: judicia reddiderunt utrique, quamdiu & Draconis & Solonis legibus stetit Respublica: Draco Ephætas; Solon Areopagitas supremum fecit concilium, non tamen absque provocatione ad Populum.

Solon b) τὴν ἀνω βυλλῶν ἑπιτοκοπον πάντων καὶ Φύλακα τῶν νόμων ἐκάρησεν, Supremum Senatam, omnium arbitrum, legumque custodem constituit. Arcopagitæ olim de cæde tantum jus dicebant: post Solonis νομοθεσίας, omnia, quæ essent alicujus momenti, ex Arcopagiticæ Senatûs auctoritate fiebant: Medicum c) Cic. de Ot. bellum gestum est consilio Senatûs ejus, qui à Solone erat constitutus.

d) Ille insuper, cum videret Populum ex remissione aris alieni inflatum ferocientemque, alterum conscripsit Senatam; ex singulis Tribubus, quæ erant adhuc tantum quatuor, eligens viros centenos, id est, viros CD. Hos προβαλέειν ἕως τῶν δήμων, iussit decreta facere ante Comitiam populû: καὶ μηδὲν εἶναι ἀπροβαλέειν εἰς Βυλλησίαν εἰσφέρεισθαι, & ut Populus nullâ de re rogaretur, nisi ex Senatûs consulto. Præscribebant Prytaneis, de quâ re suffragia ferenda essent. Οἱ Πρωτανεὶς προελάθουσι πρὸς τὴν βυλλῆν, καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς περὶ ὧν δεῖ χρησιάζεσθαι, Tam ante Senatam, quam ante Concionem, de quibus deliberandum esset, præscribunt. Ἔοικε ἢ Σόλων ἐκείνᾳ μὲν ὑπαέχοντα πρὸς τὸν εὐκατάστατον, τὴν τε βυλλῆν καὶ τὴν ἐκκλησίαν.

καὶ τῶν Ἀρχῶν αἴρεσιν· τὸ δὲ Δῆμον καταστῆσαι, τὸ δικαστήρια ποιήσας ἐκ πάντων, Solon autem ea, quæ ante fuerunt, non subulisse videtur, Senatū scilicet, & Magistratuum electionem: sed Populū confirmasse, judicandi potestate omnibus concessā.

- Iste *Quadringentorum* Senatus annuus, non jam primitus institui, sed numero tantum amplificari videtur. Obtinebat prius ἡ τῶν Τετρακοσίων Ἑλλην; ex quibus οἱ Πεντακταίους τῶν Ναυκροφῶν summæ quotannis præerant Reipublicæ. Ipse Solon non ita pridem a) *Megaclis* posteris persuasit iudicium subire, Τετρακοσίων δεισινόδην δικαζόντων, CCC viris iudicantibus ex *Optimatis*, non ex plebe; quod neque Solonis lege concessum, qui τῆς Θητικῆς ἑδεμίας ἀρχὴν ἔδωκεν ἀρχῆν, Capite census nullum magistratum gerere permisit. Aliquanto ante, b) *Cylonem* obsidebant οἱ Πρωταίους τῶν Ναυκροφῶν: illi autem c) *Thutydidi* sunt οἱ ἐννέα Ἀρχόντες. Τῆς enim *IX* Archontes maximè administrabant Rempublicam. Aliquantò post, *Cleomenes*, eiecit *Clisthene*, τῶν Ἑλλήν (D) κατὰ γλῶσσιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίοισι ἢ τῆσι Ἰσαχόρου ἐπιστάτῃσι τῶν δὲ χάρις ἐπιχείρησε, Senatū (τῶν Πεντακταίωων, à *Clisthene* nuper institutum) dissolvere conabatur; & Magistratū mandare CCC, qui erant ex *fatitione Isagora*.
- Solon d) *Demarchos* constituit; e) *Δημαρχοὶ* οἱ κτ' δήμους ἀρχόντες, ἐκαλεῖτο πῶς *Ναυκροφῶν* sive *Ναυκάρῳ* (non ναυκλήρι, ἔσθ) ὅτι καὶ οἱ δήμοι ναυκάρῳ. *Ναυκάρῳ* δὲ ἢ πῶς *Φυλῆς* δυοκαίδεκάτην ἰσέρῳ καὶ δύοδεκα ναυκάρῳ ἦσαν, πένταρες κτ' τριτῶν ἐκάστω, *Demarchi*, qui *Demis* (id est, pagis) præsumt, aliquandiu dicti sunt *Naucrari*; unde & *Demi*, *Naucaria*. Erat autem *Naucaria* aliquando duodecima pars *Tribus*; erant ἄρα XII *Naucarii*; quatuor in unâ quaque *Tritty*. Δημῳ, sive *Ναυκάρῳ*, erat quarta pars *τριτίου*: *τριτίου* tertia pars *Tribus*: ita in unâ quaque *Tritty* erant *Naucarii* IV, in unâ quaque *Tribu*, XII; in *IV* *Tribubus*, *Ναυκάρῳ* XLVIII. Erant illi ex *Optimatis*: πᾶς δὲ εἰσφορᾶς, τῶς κτ' δήμους, ἐπιχρηστῆν ἐστι, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναλώματα. Hi tributa, κτ' δήμους collata, administrabant; & sumptus qui ex hisdem fiebant. Quilibet *Naucaria* exhibebat δύο ἵππους κ' ναῦν μίαν, duos *Equites*, & unam *Navem*; à qua sumptum est nomen. *Pollux* spectat posteriora hæc tempora, quæ post exutam potestatem Regiam) præcesserunt Solonis magistratum:

Ex

Ex Solonis instituto, Equites in Secundam Censûs classem adscripti sunt: *Navium* autem ædificatio ad Primam, vel potius ad CD virorum Concilium, pertinere videtur; cùm munus illud ad τῶν ἑπτὰ Πεντακοσίων Βελη sit derivatum: quod ex Demosthene (in Androtianâ, & ex Ulpiano ad eandem) liquidò constat. Data est itaque rei Nauticæ opera, ante Themistoclis consilium, a) *Veteres* a) Plutar. in quidem Atheniensium Reges; cum à mari abstrahere cives, & agri- Themistocl. cultura eos assuefacere vellet, fabulam de Minervâ edidisse dicuntur; ut Neptuno de regione Atticâ litem agente illa olivam judicibus ostendens, causam obtinuerit. Adhuc b) Athenienses Phale- b) Pausan. At- ro navali utebantur; inde Theseus in Cretam, Menestheus ad Trojam tic. initia solvisse traduntur: tandem c) Themistocles Archon Piræum ὄπισ- c) (ibid. υψον fecit.

Qualis esset ἡ τῶν ναυκράων πενταετία; qualis ἡ τῶν τετρακοσίων: quibus modis ex IV Tribubus ductæ; aut quibus vicibus summæ rerum præfectæ, non docent Grammatici. De πενταετία ἑπτὰ Πεντακοσίων, quæ aucto-à Clithene Tribuum numero, inducta est, ad Seculum proximum inquiremus.

Menses Attici.

SOLON d) jussit Athenienses τὰς ἡμέρας, καὶ Σελήνῳ ἀγειν, ut d) Diog. La- Dies secundum Lunam putarent: & e) Primus ἑτριάκτα- ert. p. 15. vocavit ἐνλω καὶ νέαν. Plutarchus rem explicat: f) Solon, ani- e) ibid. madversa Mensis inaequalitate, & cursum Luna neque orienti Soli, i) Plut. Sol. neque occidenti prorsus respondere; sed Solem sæpe eodem die illam & p. 92. c. consequi & prætergredi; hunc ipsum Diem jussit ἐνλω καὶ νέαν appellari, id est, Præter Novamque: existimans illam diei partem, quæ præcedit coitum, Mense exeunti, partem alteram ineunti tribuendam esse. Et quidem primus videtur Homerum rectè intellexisse canentem. Τῷ μῦθ' ἑτάρον ἔειπεν Μῶος, τὴ δ' ἰσαμένοιο.

Diem autem insequentem Νημύριαν vocavit: dies ceteros à Vice- simo, usque ad Tricesimum, non augendo, sed detrahendo & retexendo numeravit (id est, ordine retrogrado nominavit) prout lumina Lunaria paulatim minui videntur. Mensis Atticus erat plenus, & ἑτριάκονθήμερος, dierum XXX; & τῶν δεκάδων dividebatur;

Nn nn 3

prima

prima δεκάς dicebatur μὴν ἰστημῶν, secunda μὴν μεσσηνίου, tertia μὴν φθίνων.

Dierum itaque appellatio erat huiusmodi.

I. πρώτη	} ἰστημῶν	XI. πρώτη	} μεσσηνίου	XXI. δεκάτη	} φθίνων
II. δευτέρα		XII. δευτέρα		XXII. ενάτη	
III. τρίτη		XIII. τρίτη		XXIII. ογδόη	
IV. τετάρτη		XIV. τετάρτη		XXIV. ἐβδόμη	
V. πέμπτη		XV. πέμπτη		XXV. ἕκτη	
VI. ἕκτη		XVI. ἕκτη		XXVI. ἑξήμηνη	
VII. ἐβδόμη		XVII. ἐβδόμη		XXVII. ἑπτάμηνη	
VIII. ογδόη		XVIII. ογδόη		XXVIII. ἄσπερη	
IX. ενάτη		XIX. ενάτη		XXIX. δευτέρα	
X. δεκάς.		XX. εικάς		XXX. ἕνη καὶ νέα. τριακάς	

a) D. Laert. p. 6. d. Solon primus ultimum mensis diem vocavit τριακάδα; b) lb. p. 14. d. Menses Attici, festorum plerumque cognomines, erant numero XII; de iis (ante annos 200) Græcè scripsit Theodorus Gaza, vir de renascentibus in Occidente literis optimè meritis: ille menses Vernos quidem atque Æstivos rectè ordinat, non item Autumnales & Hybernos.

c) Anni aut Attici principium erat ab æstivo solstitio; ut Romani postea ab hyberno: Primus itaque mensis ὁ ἑκατομβαιῶν, τροπικός ὢν χειρῶν, Hecatombaion, æstivus cum sit, & solstitialis; quo Athenienses publicas ferias agebant, & Soli splendide sacrificabant, ut qui in solstitio esset: unde & mensi Nomin. d) Theſeus in patriam venit οὐτάνο die κενῆς μιλῶς, ὄντων ἑκατομβαιῶν καλῶσι.

II. e) Μεταγεινίων δευτέρα μὴν παρ' Ἀθηναίους. ἐν δὲ τέττα Ἀπόλλωνι Μεταγεινίῳ θυσιῶν, Metagitnion, Atheniensium mensis Secundus; in quo Apollini Metagitnio sacrificabant.

III. Βονδεσμίων. Apollinem etiam Βονδεσμίων coluerunt; f) Hærocl. in & Βονδεσμια, festum; vel quòd f) Ion Xuthi filius (regnavit ἔ- Βονδ). recte beo iis ἐβοήθησε contra Eumolpum; vel quòd g) Theſeus eo g) Plutar. p. 12 mense, factus Apollini re divina, Amazonas profigaverit. Nos f. menses Gaza benè digessit, ex hoc Demosthenis loco: h) διατρίβηται

h) Olynthiac. III. τὴν ἐνιαυτὸν τέττα ἑκατομβαιῶν, Μεταγεινίων, Βονδεσμίων, Τέττα τὴν

τὴ μιλῶς, μόγις μὲν Μυστήρια δέκα ναὺς ἀπέσειλάτε, ἴδιος anno ex-
 ἔτο, labitur Hecatombaon, Metagistnion, Boëdromion. Hoc mense,
 vix tandem post Mystheria, decem naues misistis. Monstrat eorum socor-
 diam in tertium usque mensem ineuntis anni protractam. A Gazà
 jam paulisper discedendum est.

IV. Πυανεσιῶν. Mensis Autumnalis. Plutarchus ait,

a) Thesum eis ἄστυ ἀναβλύωι τῇ ἐβδόμῃ τῶ Πυανεσιῶν μιλῶς a) In Thesoo
 ἰσαμῶν, Urbem ingressum esse die septimo mensis Pyanepsonis; & p. 10. a.
 Διοχοφώρεια celebrari, ὅτι συγκομιζομένης ὀπίσθεν ἐπανήλθεν, quòδ Ibid. d.
 redierit eà tempestate, quâ fructus Autumnales colliguntur. Ὄχη
 palmes νύας ἀπενσας ἔχων. b) Eodem die celebrantur Πυανε- b) Hefychi
 σια, Festum δὲ τῶ πυάμων καὶ ἐψείν, ἀ φάβις ἔσ coquere dictum.
 Diversa nomina ejusdem festi, à Thesoo instituti; in quo & palmites
 gestabant; & pulcem coquebant.

V. Μαμακτινηῶν, ὁ πέμπτῶ μιλῶ παρ' Ἀθηναίοις, Quintus Hærocratio;
 mensis apud Athenienses: dictus δὲ τῶ Διὸς Μαμακτινῆ. Est autem & Suidas in
 μαμακτινῆς furore percitus ἔσ turbulentus. Cùm enim Hyems hoc men-
 se incipiat, ær turbatur atque mutatur. Mai.

VI. Ποσειδεῶν. Mensis hic παρ' τῶν τρώπων ante solstitium
 brumale, ut c) Aristoteles de partu Thynnidis. Ποσειδεῶνια, fe- c) Hist. Ani-
 stum. d) Μιλῶ Ποσειδεῶν, τὸ πύλας Ἀθηναίων. d) Hefych.

VII. Γαμηλιῶν. Hoc mense, visus est cometes, c) παρ' τῶ
 πῶς ὄντῶ τῶ ἡλίου χειμερινῶς, cum Sol circa Solstitium hybernum e) Aristot. Me-
 versaretur. Et Theophrastus f) secunda arationis tempus definit, teor. l. 1. c. 6.
 μεθ' ἡλίου τροπῆς χειμερινῆς, τῶ Γαμηλιῶν μῆνος, post solstiti- f) De Plantis
 um hybernum, mense Gamelione. Ante brumam Posideon; post l. 7. c. 11
 brumam Gamelion. A nuptiis nomen: g) Γαμηλία τοῖς Φεγάτρῶν g) Hærocrat;
 σιν ὅππῃ γάμοις διδομένη. & ἡ εἰς τῆς Φεγάτρῶς εἰσαγωγή τῶν γυ-
 ναικῶν, Nuptiale munus Tribulibus datum est, cùm mulier ad Tribu-
 les induceretur. Hæc nominis professio jus Civitatis præstabat.
 Civis enim non habebatur, nisi qui utrisque parentibus civibus na-
 tus esset.

VIII. Ἀνθιστηριῶν. h) Ὀγδοῦ μιλῶ ἔτος παρ' Ἀθη- h) Hærocrat;
 ναίοις, ἱερὸς Διονύου, Antbesterion mensis Oëtanus apud Athenien-
 ses Baccho sacer. Hefychius, ἀνθιστήρια, Διονύσια. De quibus
 Thucydides, i) τὸ ἐν Λίμναις Διονύου, ὃ τῶ δεξαμέντῶ Διονύ- i) L. 2. p. 110,
 σια τῶ δωδεκάτῃ ποιεῖται ἐν μηνὶ Ἀνθιστηριῶν. Templum est Bac-
 chi,

chi, in Limnis dictum; in cuius honorem Bacchanalia Vetusiora celebrantur duodecimo die mensis Anthestionis. Alia enim erant Athenensium Dionysia, a) τὰ μὲν καὶ δὲ γὰρ, μηνὸς Ποσειδῶντος. (Θεὸς δὲ ἐν ἄσει, μηνὸς ἘλαΦηβολίων. Verni autem huius mensis nomen b) Δεῖ τὸ πλείω τῶν ἐκ γῆς ἀνθεῖν ἔτι, quod pleraque eorum, quae ex terrâ nascuntur, tunc floreat.

a) Hesych.

Διο.

b) Harpocrat.
ex Istro.

c) Deipnos.

l. 8. p. 33. 4. c.

d) lb. l. 14.

p. 64. 6. c.

e) Plutar. Virt.

Mul. p. 244. d.

f) L. 4. p. 229.

g) lb. p. 331.

h) lb. l. 5. p. 357

i) αἰ. Πλατ.
πρωβίαι.

k) Hist. Ani-

mal. l. 5. c. 11.

l) Harpocrat.

M.

m) Plutar.

Glor Athen.

p. 349. f.

n) Dionys.

Halice, l. 1. p. 51

IX. ἘλαΦηβολίων. (Hinc iterum sequendus est Gaza.)

Hunc mensē priori subjungit Athenæus. c) Κατὰ δὲ τὴν Ἀνθεστί-

ωνά καὶ ἘλαΦηβολίωνά λέγουσι οἱ Πηχῶροι, &c. Idem: d)

ἘλαΦηβολίων, πλακῆς ὁ τοῖς ἘλαΦηβολίοις ἀναπλασομένη Δε-

φακός, καὶ μέλιτος, καὶ σπῆλαι, Elaphus, placenta ex adipē, melle,

et sesamo; quae in Elaphebolis pinsebatur. τὰ ἘλαΦηβολία,

itaque Athenis Festi nomen. Diversa videtur e) ἘλαΦηβολία

Phocensium, in Hyampoli, Diana celebrata. Hunc mensē post

f) L. 4. p. 229. Hyemem locat Thucydides: f) τῶ χειμῶντος διαλθόντος ἅμα

ἤξει ἔτι Πηχῶροι μὲν ἔχεις, ὧς ἐπαχειρίαν ἐπιτίσασθαι. g)

ἄρχεν ἢ τὴν δε τῶν ἡμέραν, τετράδα ἐπὶ δέκα ἔτι ἘλαΦηβολίων

ἔτι μὲνός, Hyeme exactâ, ineunte autem sequentis astatis Veris,

statim inducias fecerunt; quae ceperunt ab eo die, qui fuit XIV El-

phobolionis mensis. Rursus σπονδὰς initas esse, ait, h) Ἐλα-

Φηβολίων ἔτι μὲνός ἐκτε Φθίνοντος, τελευτῶντος τῶ χειμῶντος

ἅμα ἤξει, ἐκ Διονυσίων ὧς Ἀστῶν, Die XXV mensis Elaphebolio-

nis, extremâ jam Hyeme, simul sub initium Veris; statim post Diony-

sia, τὰ ἐν ἄσει.

X. Μυνυχιών. Æschines, i) ἘλαΦηβολίων, ait, ἔτι Μ-

νυχιώντος πρότερον, Elaphebolion est Munychionem prior. Circa

hunc mensē, ἰσημερία ἐαρινή, Æquinoctium Vernum. Aristote-

teles, de k) partu piscium agens, tres menses Vernos conjungit;

Munychionem, Thargelionem, Scirophorionem; suo quemque ordi-

ne. l) Μυνυχιών, ὁ δέκατος μὲν παρ' Ἀθηναίους, Munychion

mensis decimus apud Athenienses; in quo Diana Munychia sacra

faciebant: die XVI, m) Tunc enim, Graecis apud Salaminam vin-

centibus, Luna pleno orbe apparuit. Unde in iis sacris placenta

ἀμφιφῶντες, facibus circumquaque affixis, offerebantur.

XI. Θαρρηλιών. n) Troja capta est; vergente jam aestate,

diebus XVII ante Solstitium, ὀγδόη Φθίνοντος μηνὸς Θαρρηλιώντος

XXIII die mensis Thargelionis. Supererant, ad hunc annum com-

plen-

plendum, dies XX post solstitium ; ab urbe captâ XXXVII. Est igitur mensis iste penultimus anni, ab Hecatombæone incipientis. * *Θαργήλια* δὲ εἰσι παῖτες οἱ ἀπὸ γῆς καρπὸι , fructus è terrâ nati : inde festo nomen ; in quo a) primitias circumferebant. Hujus mensis b) die septimo Apollinem natum putabant.

* Etymolog.

- a) Hefych.
- b) Plut. Sympos. 3, q. 1.
- c) con. Ctesiphont.
- d) Hist. Animal 1. 6. c. 27.
- e) Harpocrat.

XII. *Σκίροφοριών*. Æschines c) *Senatus consultum* refert *Θαργηλιών* & *μηνὸς δὲ τέρα Φθίνον* & , ut comitia haberentur *Σκίροφοριών* & *δὲ τέρα ἰσαμύς* , καὶ *τρίτη*. Et Aristoteles rursus d) *Thargelionem* & *Scirophorionem* conjungit. e) *Σκίρα* ἐστὶ παρ' Ἀθηναίοις, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μῶν *Σκίροφοριών* , *Scira festum* apud Athenienses ; à quo mensis *Scirophorion*. Ajunt autem σκίρον esse umbellam cum quâ ex Acropoli , in locum quendam nomine *Σκίρον* , eunt, *Minerva sacerdos*, etiam *Neptuni*, & *Solis* : eam autem *ἔπεοβρατάδα*.

Atticorum Mensium seriem eodem ordine exhibuerunt priorem H. Stephanus, in Appendice Thesauri, ex veteri Lexico ; & J. Seldenus , in Apparatu ad epochas Marmoreas , ex MS. ad calcem Almagisti Ptolemæi. Neque de eâ amplius ambigendum.

Annus Atticus.

Menses XII *τριακονήμεροι* conficiunt Annum, dierum 360. Qualis fuit olim Ægyptiorum annus, talis etiam Græcorum, ætate Solonis. Ipse Solon, cum Cræso differens, numerat f) *annorum* 70, *dies* 25200. Istis per 70 divisus, prodeunt 360 ; qui juxta Solonem , Annum faciunt.

f) Herod. l. 1. c. 32.

Cleobulus Lindius (Solonis familiaris, & è VII Sapiens) Diog. Laert. eandem Anni formam ænigmatè expressit :

Εἰς ὁ πατήρ , παῖδες ἧ δώδεκα τῶν δὲ ἐκάστῳ
 Παῖδες τριήκοντα διένδιχα εἰδὲ ἔχουσαι.
 Αἱ μὲν ἄλλα ἔασιν ἰδεῖν , αἱ δ' αὐτὲ μέλαινας
 Ἄθατασι δὲ τε ἔσαι ἀποφθινύθουσι ἀπασαι.
 Est genitor , proles cui sit bisseña ; sed horum
 Cuius triginta nata : sed dispare formâ :
 Hæ niveis totæ ; fuscis sed vultribus illæ :
 Atque immortales quum sint, moriuntur ad unum.

Oo oo

Quid

Quid multa ? Non alius erat Anni Attici modus, usque ad ætatem *Demetrii Phalerei* (qui Athenis Archon erat anno quarto Olymp. 117) cui Athenienses tot statuas posuerunt, quot Dies Annus habuit : a) *Siquidem 360 statuere ; nondum Anno hunc numerum dierum excedente.* Callippus demum Cyzicenus (Demetrio coætaneus) b) *Annum naturalem dies habere prodidit 365, cum quadrante.*

- a) Plin. l. 34.
c. 5. p. 606.
b) Cenforin.
c. 19.

Cæterùm vetus iste Anni modus neque verè Solaris erat, cum desiderarentur dies V cum quadrante ; neque Lunarís, cum Luna minùs quàm XXX dies in mense conficiat : Nam annus Lunaris est dierum 354, non 360 ; adeo annus Solonis sex diebus major erat anno Lunari. Veruntamen Macrobius & Solinus annum Græcorum Lunarem fuisse prodiderunt ; non quòd Menses Lunæ rationibus exactè congruerent ; sed quòd Græci in observationibus suis, Lunæ potiùs quàm Solis rationem habuerint.

- c) Geminaus,
c. 6. p. 32.

c) Τὸ ὑπὸ τῶν νόμων καὶ τῶν χρησμῶν ἀρρηθριστόν, τὸ ἦεν καὶ γ', ἦγεν τὰ πάτρια, μῶσας, ἡμέρας, ἐνιαυτὸς. Quod à legibus, & ab Oraculis prescriptum erat ; ut secundum Patria, vel secundum Tria Sacrificarent, id est, Menses, Dies, Annos. Τὸτο διέλαβον ἅπαντες οἱ Ἕλληες τὰ τῆς μῶσας ἐνιαυτὸς συμΦώνως ἄγεν τὰ ἡλίω. Τὰς ἡμέρας, & τῆς μῶσας τῆ σελήνῃ, Id Græci omnes ita acceperunt, ut Anni congruerent cum Sole ; Menses autem & Dies, cum Luná. Est autem καὶ ἡλιον ἄγεν τῆς ἐνιαυτὸς, circa easdem anni tempestates eadem Diis sacrificia celebrari ; ut puta Vernum sacrificium semper verno tempore peragi ; æstivum, æstate : similiter & in reliquis anni tempestates incidere sacrificia. Hoc enim Diis acceptum gratumq̄, esse putabant. Id autem fieri non potuit, nisi Solstitia, & Equinoctia in iisdem Zodiaci locis fierent. Est autem καὶ σελήνῃ ἄγεν τὰς ἡμέρας, ut Dierum appellationes respondeant illuminationibus Luna. Subjicit contrariam fuisse, apud Ægyptios, Festorum rationem ; quod d) monuimus. e) Οἱ μὲν ἂν δεχθῶσι τῆς μῶσας τριακονθήμερας ἦγον τῆς δὲ εὐβολίμης παρ' ἐνιαυτὸν, Veterum Menses erant 30 dierum ; intercalationes autem alterno quoque anno.

- d) p. 246.
e) Gemin.
p. 34. d.

- f) Cenforin.
c. 18.

f) Veteres in Græciá civitates cum animadverterent, dum Sol annuo cursu orbem suum circuit, Lunam interdum terdecies exoriri, idque sæpe alternis fieri : arbitrati sunt Lunares XII menses & dimidia.

diatum ad Annum Naturalem convenire. Itaque annos Civiles sic statuerunt, ut interkalando facerent, alternos XII mensium, alternos XIII. Utrumque annum separatim, Vertentem; junctos ambos, annum Magnum vocantes; idque tempus *τριετηρίς* appellabant, quod tertio quoque anno intercalabatur, quamvis biennii circuitus, & revera *διετηρίς* esset. Unde mysteria, qua Libero patri alternis fiunt annis, *Trieterica* à poëtis dicuntur. Neque tantum Orgia Thebanorum, aut Dionysia ἐν Λίμναις, sed & Agon Nemeacus atque Isthmiacus anno tertio celebrabantur; id est, bis in quadriennio.

Hujusmodi erat interkalatio, temporibus Solonis. Ipse, cum Græco differens, a) Annorum, ait, 70 sunt dies 25200, si mensis interkalariis non interveniat: Quod si velis alterum annum esse, quam alterum, uno mense majorem, ἵνα αἱ ὥραι συμβαίνωσι τῶν ἀστρονομῶν ἐς τὸ δέον, ut *Tempestates eodem opportunè recurrant*, per annos 70 fiunt menses interkalarii 35: ex his mensibus fiunt dies 1050; quibus adjectis, anni 70 habent dies 26250. Neque Herodoti, ætate obtinuit alius interkalationis modus. b) Ἐλληνες μὲν τῆς τρίτης ἐπιπέμφοι ἐμβόλιμον ἐπέμβάλλουσι, τῶν ὡραίων εἴνεκεν, Græci tertio quoque anno interkalarem mensem introducunt, *Tempestatum gratia*; Addit, *Egyptii autem XII Mensibus tricenorum dierum adjiciunt quotannis Dies V.* In hoc illi prudentiùs agere videntur, quam Græci. Consuetudinem Græcam refert; Ægyptiacam laudat: non immerito; cum ista Græcorum interkalatio sit nimis vitiosa. Mensis embolimus habet dies XXX, at verò biennio Græco defunt tantum dies X cum semisse, ad explenda Solis ratiocinia: Superfunt itaque dies XIX cum semisse. Ad deò rudis erat prima Græcorum Interkalatio.

c) Postea, cognito errore, hoc tempus duplicarunt, & *πενταετηρίς* fecerunt: sed & eam, quod quinto quoque anno redibat, *πενταετηρίς* nominabant. Qui annus Magnus ex quadriennio commodior visus est: ut annus Solis constaret ex diebus 365, & diei parte circiter quarta, que unum in quadriennio diem conficeret. Quare Agon in Elide, Jovi Olympio, quinto quoque anno redeunte celebratur.

O O O O 2

O O O O

Ὀκταετηρίς.

Censor. ibid.

HOC quoque tempus, quod ad Solis modò cursum, nec a Luna congruere videbatur, duplicatum est, & Ὀκταετηρίς facta; que tunc Ἐνεαετηρίς vocitata, quia primus ejus annus nono quoque anno redibat. Hunc circuitum verè annum Magnum esse pleraque Græcia existimavit; quod ex annis vertentibus solidis constaret, ut propriè in anno Magno fieri par est. Nam dies sunt solidi (2922, menses) uno minùs centum, annique verrentes solidi octo. Ob hoc multa in Græciâ Religiones hoc intervallo temporis summâ ceremoniâ coluntur. Delphis quoque ludi, qui vocantur Pythia, post octavum annum olim conficiebantur. Periodum hanc in usu vetustissimo fuisse docet.

a) *supr. p. 290.* Minos Secundus; a) qui Leges suas *κατ' ἑνεαετηρίδα* promulgavit, & Atheniensibus constituit tributum, eodem annorum curriculo solvendum. Sed & diu antea b) *Cadmus αἰδίων ἐνιαυτὸν ἐπὶ τὸ σεν* "Aeg. Ἦν δὲ ὁ ἐνιαυτὸς τέττε ὀκτὼ ἔτη, annum magnum Marti mercenarius fuit. Annus verò jam tum constabat annis octo.

Ὀκταετηρίς primùm Religiones spectabat: tandem Interca-
lationem, annique formam. Nimirum veteres Græci (quæ fuit eorum in Astronomicis imperitia) aliquandiu existimabant, hanc Periodum fuisse cœlestium omnium motuum conversionis integræ mensuram, quando Sol & Luna in eandem diem & horam recurrebant, in quâ fuerunt antea. Sed non ita multo post Lunaris hujus periodi fides suspecta fuit; & ob brevitate[m] ejus, mendosa & fallax deprehensa est. Repererunt enim docti Neomeniam citiùs justo reduci.

- c) *Plin. l. 2. c. 8.* c) *Obliquitatem Signiferi intellexisse Anaximander Milesius traditur Olympiade LVIII* (id est, post Solonis tempora) *Signa deinde in eo Cleostratus, & prima Arietis & Sagittarii.* Hic etiam
- d) *Hygin. l. 2. c. de Henioc.* d) *Hædus primus inter sidera ostendit.* Ante Anaximandrum, Thales *Eclipses prædixit; quod sine obliquitatis Zodiaci notitiâ intelligere non potuit: V. rùm Anaximander* e) *Scriptit de Naturâ, de Terra ambitu, de Stellis fixis, de Spharâ, & aliis:* primusque ausus est librum à se scriptum in lucem edere; f) cum antea apud Veteres Græcos ignominiosum esset libros conscribere.
- e) *Suidas 3 Ar.*
- f) *Themistii, Orat. XX.*

a) *Euge*

a) Εὐρὲ δὲ γνώμονα πρῶτ' — τροπὰς τε καὶ ἰσημερίας σημειώνοντα. Magis explicatè Eusebius: b) ἔτ' πρῶτ' γνώμονας κατισχύασε πρὸς Διάγωγῶν τροπῶν τε ἡλίου, καὶ χειρῶν καὶ ὡρῶν, καὶ ἰσημερίας, Anaximander primus filios ad dignoscendas Solis, temporum, tempestatum, & Equinoctii conversiones elaboravit.

a) Diog. Anax.
b) Præpar. l. 10
c. ult. p. 504. a.

Accuratiore itaque Astronomiâ instructus, c) Cleostratus Tenedius primus Ὀκταετηρίδα composuit emendatiorem, quàm e-rat popularis. Quâ autem interkalationis dispositione ille Neomenias ad Lunares motus accommodaverit; quâ Olympiade scripserit, non constat.

c) Cenforin.
c. 18.

d) Postea alios aliter hunc Cyclum tractasse ajunt; qui Mensibus variè interkalandis, suas Ὀκταετηρίδας protulerunt: ut fecit Harpalus, Nauteles, Mnecisstratus; item alii, in quèis Dositheus, cujus maxime Ὀκταετηρίς Eudoxi inscribitur. Quid autem quisque in castigatione suâ præstiterit, incertum est, neque ab auctoribus traditum.

d) Cenfor. ib.

Horum celeberrimus Eudoxus: unde e) hanc Ὀκταετηρίδα vulgo creditum est ab Eudoxo Cnidio institutam. Floruit ille f) anno tertio Olymp. LXXXIX; vel potiùs, g) anno 1 Olymp. XCVII: siquidem h) literas acceperit commendatitias ab Agesialo πρὸς Νέκταριον (Is Neclanebis, Africano; Sebennitarum Regum primus) qui i) an. 3 Olymp. CI, Persarum expeditionem in Ægyptum, sub Pharnabazo & Ipbicrate Atheniensi, irritam reddidit.

e) Cenfor. ib.
f) Euf. n. 1595.
g) Ib. n. 1624.
h) D. Laert. in Eudox.
i) Diod. Sic. l. 15. p. 478. d.

k) Eudoxus, cum Platone, in Ægyptum profectus, à sacerdotibus didicit τὰ διατρέχοντα τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα μόρια ταῖς τριακοσίαις ἔξηκοντα πέντε ἡμέραις εἰς τὴν ὀκτωβήρωσιν τὴν ἐνιαυσίαν χρόνον, diei ac noctis particulas supra 365 dies ad anni complementum excurrentes: ἀλλ' ἠγροῦετο πῶς ὁ ἐνιαυσίος χρόνος τοῖς Ἑλλησιν, ὡς καὶ ἄλλα πλείω, Tandiu apud Græcos ignorabatur Annus: ut & alia permulta. Intelligitur Diei pars quarta; de quâ nos, l) ad Annum Ægyptiorum.

k) Strab. l. 17.
p. 806. c.

m) Hic cum annum & quatuor menses in Ægypto moratuisset (pube supercilisque rasit) τὴν Ὀκταετηρίδα scripsisse fertur. Versatus est cum Ichomphy Heliopolitano. Apis vestem ejus linxit; unde Sacerdotes prædixerunt illum ἐνδοξον, ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον illustrem

m) Diog. ib.

futurum, sed non diu victurum. Mortuus est anno aetatis 53. Erat autem huiusmodi Octaeteridis dispositio.

Gemin. p. 35. a

Octaeteris habet menses 99, in quibus 3 sunt intercalares; dies 2922; annos 8. Cum annus Solaris sit dierum 365½; Lunaris, dierum 354 excessus est dierum 11½ qui octies multiplicati, efficiunt dies 90, menses vero 3: qui in Octaeteride intercalantur, ut defectus repleatur, qui sit singulis annis à Sole. Menses isti, ut ex aequo collocentur, interkalantur anno III, & V, & VIII: neque refert, si in aliis annis fiat eorum dispositio: Lunaris annus cum sit dierum 354 putarunt Mensem Lunarem esse dierum 29½ & bimestre tempus, dierum 59. Unde per vices mensem agunt Cavum, & Plenum; ut sint in anno sex pleni menses & sex cavi; colliguntur autem dies 354.

Ibid. p. 36.

Annus Solaris est dierum 365½. Octo anni Solares continent dies 2922. Mensis Lunaris, præcisè sumptus, est dierum 29½ & ⅓. Quibus multiplicatis in Octaeteridis menses 99: sunt dies 2923½. Ita in quavis Octaeteride, à Lunà defectus est unius diei cum dimidio & in annis 16, defectus est trium dierum. Quamobrem in quavis hecdecadeteride (sive post duas Octaeteridas) ad Luna cursum, γ' ἐπάρου) ἡμέρας, tres adjiciuntur dies; ut Anni, secundum Solem; Menses & Dies, secundum Lunam agantur. Alias Octaeteridis emendationes Geminus diligenter explicat: ipsum adeas. Illius ætate, in usu civili locum habuisse videtur Octaeteris, quæ dies haberet 2923½, Mensesque alternatim plenos cavosque. Aliæ Octaeteridum, aliorumve Cyclorum formæ, ab Astronomis excogitatae, penes eruditos reservatae, non usu civili receptæ fuisse videntur: qualis forsan Metonis periodus; quam recensuit Calippus Cyzicenus.

Ἐννεαδεκάετηρίς.

Diod. Sic. l. 12.
p. 305. c.

A NNO 4 Olympiadis LXXXVI Athenis Meton, Pausania filius, Astrologicâ scientiâ clarus, periodum, quam Ἐννεακαισάκων ἐτηρίς, Novendecennalem vocant, promulgavit: Epocham sumens à XIII die mensis Sciophorionis. Quod supra solis rationes Octaeteridi superest, id huic deest. De modo hujus cycli, Censorinus.

a) Cens. c. 18.

a) Præterea sunt anni Magni complures: ut Metonicus, quem Meton Atheniensis ex annis undeviginti constituit; eoque Ἐννεαδεκάετηρίς

appellatur : & interkalatur septies ; in eoque anno sunt dierum sex millia & DCCCCXL ; a) μῶας δὲ πᾶσι, σὺν τῶν ἐμβολίοις ἐπιπᾶ, Menses verò 235, cum intercalariis mensibus septem. Itaque annus sit dierum 365 $\frac{5}{12}$. Et in Mensibus 235, cavos posuerunt 110, plenos 125 : neque agitur alternatim cavus & plenus ; sed aliquando duo pleni continuantur. Hoc enim in apparentiis natura admittit ad Lunæ rationem (ut duo pleni continuarentur ;) quod in Octaeteride non inerat. Menses autem CX Cavi fiunt ob hanc causam. Menses 235 finguntur omnes τριᾶκονθήμεροι, 30 dierum ; unde colliguntur dies 7050 ; qui cum superent Enneadecaeteridis dies 6940, diebus 110 ; menses 110 Cavi fiunt, ut in mensibus 235 compleantur dies isti 6940, ut autem τῶν ἐξαρεσίουων ἡμερῶν περαγματεία ista dierum exemptilium (sive cavorum mensium) distributio ex æquo fieret, summam dierum 6940, per 110, partiti sunt : unde prodeunt 63 (& $\frac{1}{11}$.) Itaque post dies 63, in hac periodo, unus dies auferendus est ; & pro 64 die, numerabitur 65 : nisi quod in undecimâ ἐξαρεσίῳ (quia dies unus ex fractione $\frac{1}{11}$ jam accrevit) exemptio fiet post dies 64 ; & pro 65, numerabitur 66. Hæc autem partitionis progressio περὶχρῆκῶς & methodi causâ designata est. Non enim illis ipsis diebus vulgò ἐξαρεσίῳ usurpari solita est : neque de illius loco satis convenit inter eruditos.

a) Gemin. c. 6.
p. 37. d.

Sed neque Cyclum hunc Novendecennalem in usum vulgarem receptum fuisse ; Neque Octaeteridis anomaliam, in festis celebrandis, adhuc defuisse constat ex Aristophanis Νεφέλαις : acta est fabula ('Αμυνίς ἀρχοντῶν) anno 2 Olymp. 89 ; in quâ, ipsa Minerva in Athenienses increpat, illos b) ὅσα ἄγῃ τὰς ἡμέρας b) Sub finem]

οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἀνω καὶ κάτω κυδοιδοπαῖν, &c.

Act. 1.

— Nullos dies rectè transigere ;

Sed sursum & deorsum omnia confundere.

Neque multo post, anno belli Peloponnesiaci 19, an. 4 Olymp. 91, Nicias Atheniensium dux in Sicilia, Lunæ defectu superstitiosè territus, unâ cum exercitu periiit. Ex cœlestium motuum ignorantia, superstitio,

Ἐξκαι -

Ἐξαμεβδομηκὸν αἰτηίς.

a) Geminus,
p. 38. c.

Metonis, five a) Euctemonis, annus (in periodo Decennovennali) constabat diebus $365\frac{1}{5}$: sed annus Solaris (quod plurimum annorum observatione constabat) erat dierum $365\frac{1}{4}$. Numerus alter hunc superat $\frac{1}{2}$. Ita ut in 19 annis supersit diei pars quarta; in quatuor Decennovennalibus, dies integer. Quam ob causam Calippus excessum diei castigavit; & constituit Periodum annorum LXXVI, constantem ex quatuor Decennovennalibus; quæ continet menses 940, è quibus 28 sunt intercalares; Dies autem 27759: Cum quatuor periodi Metonicæ essent dierum 27760. Ordine autem Eimboliorum similiter usus est, ac pridem Meto. Atque hæc periodus omnium maximè cum apparenti congruere videtur. In hæc igitur anni Græci emendatione acquievit Geminus. Initium autem Periodi Calippicæ (ut & Metonicæ) ab æstivo Solstitio deducitur anni Nabon 419, anno 3 Olymp. 112, anno Per. Jul. 4384. Quod ex Ptolemaicis observationibus colligitur.

b) Συναξ. Μ.
l. 3. c. 2. p. 63.
edit. Græc.

Hipparchus autem Calippicam periodum iustò longiorem esse docuit. Ipse (apud b) Ptolemæum) Ostendo ait (in libro de Anni tempore) quòd Annus Solaris (id est, tempus in quo Sol à solstitio ad idem solstitium redit, vel ab æquinoctio ad idem æquinoctium) (contineat dies 365. & minus quàm quadrantem, τετρακοσιοῦ ἑξήμισι μέρη μιάς ἡμέρας καὶ νυκτός, tricentesimâ parte fere unius diei ac noctis : id est quantitatem anni veram, præter dies 365, esse hor. 5, scrup. 55', 12" : deesse quadrantis scrup. 4', 48". Et in alio libro (de mensibus & diebus interkalaribus.)

c) Ptol. ib.

c) Nos, ait, in XIX annis totidem menses integros invenimus, quot illi (Meton & Calippus :) Annum autem quadrante paulo minus obrinere: adeo ut in 300 annis desint, secundum Metonem, dies quinque; secundum Calippum, dies una.

d) Cenforin.
c. 18.

Cenforinus autem constare ait annum magnum d) Hipparchi ex annis CCCIV; in quo interkalatur centies decies bis. Hipparchus anni Tropicici modum definiit: Cenforinus autem ἀριθμητικῶς ἑλληνικῶς respexisse videtur. De anno Græco hæc tradiderunt Veteres: sit excursioni venia.

Epo.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἔ Α... Λυδο... σιλώσε
... ΔΔΔΙ, ἄρχοντ' Ἀ-
θήνησιν Ἀριστοκλέης.

ΑΦ' ἔ Σάπφω ἐκ Μιτυλή-
νης εἰς Σικελίαν ἐπλώσε Φυγῆ-
σα.. ολ... θ..... 7 Ἀθή-
νησιν μὲν Κριτία προτέρα· ἐν
Συρακυσσῶσι δὲ Γεωμόρων κατε-
χόντων τὴν δαχύν.

... οντες Κύρραν, ἣ ὁ ἀ-
γῶν ὁ γυμνικός ἐπέθη χερματίτης
δὸπ' ἔ λαφύρων, ἔτη ΗΗ.. ΔΔΠΙ,
ἄρχοντ' Ἀθλήσῃσι Σιμῶν.

ΑΦ' ἔ ... αἰτίας ἀγῶν πάλιν
ἐπέθη ἔτη ΗΗΗΗΔΠΙΙ, ἄρχοντ' Ἀ-
θλήσῃσι Δαμασίῃσι τῷ δ' αὐτέ-
ρῃ.

ΑΦ' ἔ ἐν Ἀθ... αἰς Κώμω.. ρ
... ἔτη ... σάνι... τῶν Ἰκαριέων
δρόντων Συσάρων καὶ Δό-
λον.. πθ.. πάω ἔ ἰχα.. δεσι-
χο.. νοινθ.

ΑΦ' ἔ Πισίστρατ' Ἀθῆνων
ἐτυραννίσαν, ἔτη ΗΗΗΙΔΙΔΔΔΠΙ,
ἄρχοντ' Ἀθῆνησῃσι Κωμῖς.

ΑΦ' ἔ Κραῖος... Ἀσίας..
Δέλφους α... ΔΔΔΔΠΙ, ἄρχον-
τ' Ἀθῆνησῃσι Εὐθυδήμῃσι.

EX quo Alyattes Lydo-
rum Rex... anni 341,
Archonte Athenis Aristocle.

Ex quo Sappho ex Mi-
tylene in Siciliam trajecit
fugiens... Archonte
Athenis Critia priore; Sy-
racusis autem Geomoris re-
rum potentibus.

Ex quo Amphycitones
ceperunt Cyrrham, & cer-
tamen Gymnicum editum
est, quo premia praebenda
ex spoliis, anni 327, Ar-
chonte Athenis Simone.

Ex quo certamen ite-
rum Coronarium factum
est anni 318, Archonte
Athenis Damasia secundo.

Ex quo Athenis Coma-
dia primū acta est scenā
tabulatā, inventoribus
Susarione & Dolone Icar-
iensibus (à pago dictis.)

Ex quo Pisistratus Athe-
nis tyrannidem exercuit,
anni 297, Archonte A-
thenis Comia.

Ex quo Cræsus ex Asia
Delphos misit, anni 292,
Archonte Athenis Euthy-
demo.

Ære
Attic.
978

992

1001

1022

1027

'ΑΦ'

ΡΡ ΡΡ

Ex

ἈΦ' ἧς Κρόσος ὁ Πέρσων βασι-
λεὺς Σάρδεις ἔλαβε, καὶ Κρόσιον
Ἰωνῶν... ἡς σφραγ... .

Καὶ Ἰππωνάξ κτ' τὸν Ἰαμ-
βοποιός.

ἈΦ' ἧς Θέσπις ὁ ποιητὴς ...
αχι... ὅτι εἰδὼς ἐν Ἀλλ... σιν
... ἐπέη ἂν τραγῶν, ἐτη
ΜΗΛΔΙ (ΔΔΔ), Ἄρχοντος Ἀθ.
... αἰς ἔωρετάς.

Ex quo Cyrus Persarum
Rex Sardes cepit, & Cra-
sum.

Eo tempore Hipponax
Iambos scripsit.

Ex quo Theſpis poeta
... edidit Alceſtim; cu-
jus præmium proponeba-
tur hircus, anni 180, 1039
Archonte Athenis Alceo
priore.

- Ultimi *Lydorum Regis*, atque penultimi hic meminit Mar-
mor : de utroque a) diximus, non sine hæſitatione; neque lux
major ex obliterato hoc lapide. Prior Epocha ab interprete legi-
tur ἈΦ' ἧς Ἀλυάτης Λύδοις ἐβασίλευσε ἔτη ΗΗΗΗΔΔΔΔΙ, Ex quo
Alyattes regnavit in Lydia, anni 341, id est, anno Attico 978. Nume-
rus iste b) Eusebio magis favet, qui *Alyatti* attribuit annos
tantum 49, quàm Herodoto, qui refert illum c) *regnasse annos 57*.
Quæ de *Craſo* obscurè dicuntur, non illius initia, sed dona ab eo
Delphos missa innuunt : ex reliquiis numeri colligitur annus Atti-
cus 1027. Eo anno d) *Euthydemus* erat *Archon Athenis*; &
Lacedamone, Chilon Ephorus primus, sive ἐπώνυμος, Olymp. LVI.
Non autem hinc liquet, de quo Regni Cræſi anno intelligendum
sit Marmor; neque de quâ legatione. Ille enim e) ἐξεσημαζέ-
το τὸ κτεῖν, *Oraculum ter consuluit*.
Sapphus & Γεωμόρων mentionem f) fecimus.

Pythia.

- g) L. 9. p. 422. **L**ydorum Panegyricorum vetustissima *Pythia*; ab ipso Apolline
dicata. - *Ephorus*, apud g) Strabonem, ait *Pythonem latro-
nem fuisse, cui à maleficio Draconis nomen inditum; quem Apollo sa-
gittis confecit*. Unde Delphi, tantâ peste soluti, ludos celebra-
ndos curavere.
- h) *Diomedes à Troiâ rediens tempestate clapsus Apollini. Epi-
baterio delubrum dedicavit; & in Apollinis honorem ludos Pythios*
pri-

b) Pausan.
Corinth.
p. 146.

primus omnium instituit : a) Καὶ Πυθίῳ Ἀπόλλωνι τὸ χαλκὸν τρί- a) Eustath.
 ποδα ἀνέθηκεν, ὃν ἐν τῷ ὅπῃ Πατρόκλω ἀγῶνι ἔδωκεν Ἀχιλλεύς, Et ad Iliad. τ.
Apollini Pythio tripodem aneum dicitur, quem Achilles ei dederat in
agone ad Patrocli tumulum : testante inscriptione.

Χάλκεο εἶμι τρίπους, Πυθῶ δὲ ἀνακείμεν ἄγαλμα
 Καὶ μὲν ὅπῃ Πατρόκλω ἦκεν πόδας ὠκίης Ἀχιλλεύς. Ibid.
 Τυδείδης δὲ ἀνάθηκε βολῶν ἀγαθὸς Διομήδης
 Νικήσας ἴπποισι ᾤσθη πλάτῳ Ἑλλήσωνεν.
Ereus sum Tripus, Apollini donarium maneo;
Et me ad funus Patrocli posuit pedibus celer Achilles :
Me autem dicitur Tydides bonus vociferator Diomedes
Cum vicisset equis prope latum Hellepontum.

Cæterum, ex posterioribus horum carminum partibus, satis constat epigramma hoc esse Homero recentius.

b) *Antiquissimum in Pythis ludis certamen fuisse memorant,* b) Pausan.
Hymnum in Apollinem canere; eique certamini ἄθλα premia primo Phoc. p. 620.
proposita fuisse : In eo cecinisse, & cantu vicisse Chrysothemem Creten-
sem, cujus pater Carmanor Apollinem de cæde purgasset; post quem,
Philammonem cantu vicisse memorant; & post hunc, Tbamyrim Phi-
lammonis filium. Hesiodum tradunt repulsam tulisse, quod non di-
dicisset unâ cum cantu citharam pulsare. c) *Sub Eurylocho autem* e) Strab. l. 9.
Amphyctiones Equestrem & Gymnicam concertationem instituerunt, P. 421.
 ἑτεροῦτον, Coronariam; & Pythia nominaverunt.

d) *Delphis ludi, qui vocantur Pythia, post Octavum annum o-* d) Censorin.
lim conficiebantur. Neque dissentire videtur Marmor. Anno At- 618.
 tico 992, archonte Athenis Simone, id est, anno secundo Olymp.
 47, ex spoliis Cirrhae direpta, Pythius agone Gymnicus factus est χρῆ-
 μαλίτης. Rursus anno Attico 1001, archonte Damasia II, anno 3 O-
 lymp. 49, Agone, iterum ædus, fit Coronarius. Intercessit noven-
 nium: adeo ut Pythia adhuc, etiam post Cirrham excisam, ἀθ-
 ἑνεαετηρῶν celebrari videantur. Verum ne id temere conce-
 damus, monet Pausanias. e) Anno, ait tertio Olympiadis XLVIII, e) Phocic.
 ἄθλα ἔθεσαν οἱ ἡμφοικύονες κισσαρωδίας μὲν, καὶ τὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς P. 621,
 προσέθεσαν δὲ καὶ αὐλωδίας ἀγωνισμα, καὶ αὐλῶν, Amphyctiones
instituerunt certamen cantus ad citharam, ut pridem; sed & addide-
runt cantum ad tibiaron; etiam ipsarum tibiaron per se.

Pp pp 2

Olym-

Olympiade XLVII, Agon fit *χηματίης* : Olymp. XLVIII, adjicitur *Αυλωδία*. Olymp. XLIX, fit *σεΦαίτης*. *Pythia* igitur, saltem post Cirrhæ cladem, fuerunt *pentactera*; quemadmodum Olympia. Et *Pythiadum* epocha rectius forsan dinumerari potest ab Olympiade XLVII; quam à XLIX, ut a) Eusebius; aut à b) XLVIII, ut Scaliger in suâ *συναγωγή*; Pausaniam sequutus; qui *δολύτερα* Πυθιάδι, *σεΦαίτην* τὴν ἀγώνα, *Secunda Pythiade, certamen Coronarium submotis premiis, ab Amphyletionibus factum esse scribit, & Aulædiam sublatam.*

- a) Chron.
n. 143f.
b) In Euseb.
p. 320.

Comœdia, Tragœdia.

QUO tempore *Sapientia* primùm apud Græcos in honore fuit; eodem agi cœperunt Ludi Loquentes; *Comœdia* scilicet, atque *Tragœdia* : illa priùs inventa : hæc priùs expolita : illius inventor *Sufarion*; hujus, *Theſpis*. Est autem vox Dorica : Dores *κώμας* dicunt, quod Attici *δήμας*; quod hi *πέατις*, illi *δρα*; unde *Dramata*. Comœdia itaque primùm agrestis cantio erat, & in *pagis* usitata; serò in urbem recepta. Tam c) *Theſpis* quam *Sufarion* fuerunt Icarientes : d) *Icaria* autem *δήμα* τὴν *Αιγίη* Φυλῆς, ἀπὸ *Ικαρίας* τῆς *πατρὸς* Ἡρακλῶντος (ὁ *δημότης*, *Ικαρίας*) *Pagus in Ægeide tribu, dicta ab Icario Erigones patre.*

- e) Suid. Θ.
d) Steph. I. x.

- e) D. Laert in
Platone p. 82.

- f) Aristot.
Poet. c. 3.

- g) Serm. 67.

e) *Quemadmodum olim in Tragœdia, Chorus quidem solus agebat priùs; postea verò Theſpis (ἕνα ὑποκριτῶν ἔχοντα) unum histrionem adinvenit, ut Chorus interquiesceret; & f) Æschylus, secundum; Sophocles autem, tertium: & sic expleverunt Tragœdiam: ita etiam Comœdia initio monoprosopos fuisse videtur. Quod ex fragmento *Sufarionis* hujus, apud g) Stobæum, colligitur. Ille, in *Dionysorum* celebritate, hos quatuor senarios de *Faminis* cecinisse traditur:*

Ἀκούετε λέως, Σουσαρίων λέγῃ ἔθδε.
Κακὸν γυναικες· ἀλλ' ὁμως ὦ δημόται,
Οὐκ ἔστιν οἰκίαν οἰκίαν ἀνδρὸς κακῆ.
Καὶ γὰρ τὸ γῆμαί, καὶ τὸ μὴ γῆμαί, κακόν.
Audite populus, Sufarion hac dicit:
Malum sunt mulieres; sed tamen o populares,

*Non est domum invenire sine malo.
Uxorem enim ducere, & non ducere, malum.*

Sanè tenue fuit nascentis Comœdiæ choragium ; Veruntamen fa-
crum, & in honorem Bacchi. a) *Ἀπὸ μέθης καὶ ἢ τῆς κωμωδίας καὶ ἢ τῆς τραγωδίας ὁρῶσις, ἐν Ἰκαρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὁρῶσις καὶ κατ' αὐτὸ τῆς τρύγης καιρὸν, A temulentia Comœdia & Tragœdiæ origo, in Icaria Attica pago, ipso Vindemiæ tempore.* a) Athen. l. 2. p. 10.

- b) *Ignotum Tragice genus invenisse camæna
Dicitur, & plausiris vexisse poemata Theſpis;
Quæ canerent agerentq; peruncti facibus ora.
Post hunc, persona pallæq; repertor honesta
Æschylus, & modicis instravit pulpita tignis,
Et docuit magnumq; loqui, nitiq; coturno.*

b) Horat. de arte Poet. v. 275.

Theſpis scenam ambulatoriam , in quâ fabulas agit, vehiculis circumvexit ; & pro larvâ , nondum inventâ , faciem histrionis sui fœce vinacæ perunxit , ne agnosceretur. *Hircus* , à quo Tragœdiæ nomen , Victori datus ; ut Baccho rem sacram faceret ; cujus in honorem fabula acta est : illius enim victima erat hircus.

c) *Cum jam cœpiſſet Theſpis tragœdiam movere, reique novitas retineret multitudinem (nondum autem eis ἀμύδιαν ad certamen agebatur) Solon (quòd audiendi diſcendiq; ſtudio teneretur, & in ſenectute jam in otium ludumq; , etiam in convivia & muſicam ſeipſum magis remitteret) Theſpin ipſum (ut erat mos veterum) agentem ſpeſſavit. Peraſto ludo , conveniens cum , interrogavit, annon puderet ipſum in tantâ coronâ adeo mentiri ? Ubi reſpondit Theſpis , Non indignum eſſe per Ludum ea diceret vel facere : Solon (terrâ baculo graviter percuſſâ) At verò , inquit, qui ludum hunc nunc probamus & amplectimur , brevi cum etiam in contractibus reperiemus.* c) Plut. Solon. p. 95. b.

Ἐδίδαξε, docuit Theſpis d) *Olympiade LXI: quod primæ illius fabulæ non competit. Neque enim Alceſtim inter ejus dramata recenſet Suidas.* d) Suid. in Θ.

a) Strom. I.
p. 308. d.

b) Plin. l. 36.
c. 5.

De Poetis hujus ætatis, Clemens : a) *Iambum* excogitavit *Archilochus Parius* : *χολὸν ἢ ἱαμβόν*, *claudum Iambum*, *Hipponax Ephesus* : *Tragædiam*, *Theſpis Athenienſis* : *Comediæ*, *Syſarion Icarieus*. b) *Hipponactem* certum eſt *LX Olympiade fuiſſe* ; cui notabilis fœditas vultus erat : quamobrem imaginem ejus *laſcivia jocosum Bupalus & Anthernus Chii* (clariffimi in ea ſcientia) propoſuere *ridentium circulis*. Quod *Hipponax indignatus*, *amaritudinem carminum diſtrinxit in tantum*, ut credatur aliquibus ad *Laqueum* eos compuliſſe. Quod falſum eſt : *complura enim ſimulacra poſteâ fecere*.

Piſiſtratus.

Herod. l. 1.
c. 59.

Σταſιαζόντων τῶν Παραλίων καὶ τῶν ἐκ τῆς πεδίας Ἀθιναίων, &c.
Cum ſeditio orta eſſet inter Athenienſes Paraliος & Pediaος, atque illis præerat *Megacles Alcmeonis filius* ; his, *Lycurgus Ariſtolaidis Piſiſtratus*, tyrannidem animo agitans, factionem tertiam incitavit ; contractiſque qui ab eâ parte ſtarent, ipſe *Hyperacriis præerat*, rem autem hujusmodi machinabatur.

(* Solon. ep.
ad Epimen.)

Cum ſeipſum mulosque vulneraſſet, acſo in Forum (* ἐν Ἡλιαίῳ) *vehiculo, tanquam ex hoſtibus elapſus, qui rus profiſcipientem ipſum interimere voluiſſent, rogat Populum* (cui Solon jus ſuffragii conceſſerat) *ut cuſtodiam aliquam darent*. Ille enim pridem in magnâ æſtimatione fuerat, captâ in *Megarenſi expeditione Niſedâ*, aliisque editis præclaris facinoribus. Ergo *Populus Athenienſis, fraude inductus, cives aliquot delectos ei dedit, qui κορυμῶδες, claris ligneis armati, non baſtis, ponè ipſum ſequerentur*. Iſti autem, cum *Piſiſtrato concitati, occuparunt Arcem*.

c) Plutar. in
Solone, p. 92.

d) p. 94. c.

Piſiſtratus Soloni συſενης, erat materno genere : quomodo ille ſe geſſerit, in tantâ rerum mutatione, operæ pretium erit diſtingnoſcere. Solon, poſt leges latas, c) *Decennalem peregrinationem ſuſceperat* : d) *Eo abſente, omnes Athenis in ſeditionem exarſerant*. *Pediais præerat Lycurgus, Paraliis Megacles, Piſiſtratus Diacriis* (ſive *Hyperacriis*) ; in quibus erant (ὁ Πλάτος ὄχλος) *capite cenſi, divitiibus ſummoperè infeſti*. Obtinebant quidem adhuc in civitate *Solonis Leges* ; ſed omnes ad res novas ſpectabant, aliumque *Reipub. ſtatum deſiderabant ; ſperantes, non quod æquum eras ; ſed in*

mutatione, se aliena assequuturos, & partem adversam undequaque oppressuros.

In hoc rerum Statu, Solon Athenas regressus, apud omnes in magnâ erat reverentiâ atque honore; verum ob senectutem, neque vires illi aderant ad dicendum vel agendum in publico, neque alacritas: ceterum seorsim compellens Factionum capita, tentabat discordias discutere, eosque reconciliare; Pisistrato maximè, ut videbatur, auscultante. Ille enim blandum quiddam & amabile habebat in sermone; pauperibus subvenire promptus; in simulatibus aequus ac moderatus. Si qua verò à natura non haberet, ipsi ea imitanti magis etiam credebatur, quàm illis qui his præditi essent, ceu pudenti sanè viro & modesto, qui aequalitatem maximè adamaret, ac indignaretur ad id, si quis præsentem rerum statum moveret, aut res novas affectaret. Quippe his artibus plebi imposuit. At Solon ejus ingenium citò apprehendit, ac insidias subesse primus vidit: nec tamen propterea odio eum habuit, sed demulcere & ad saniores mentem revocare conatus est: quin & ipsi aliisque affirmabat, quòd si quis, τὸ Φιλόπρωτον, primarius studium ipsius animo eximeret, ac dominandi libidini mederetur, nullum alium magis ad virtutem à natura factum, neque meliorem civem. Postquam verò Pisistratus, insidias sibi vulneribus, in forum venit curru veclus; populumque concitavit, tanquam, Ἐπὶ τῷ πολιτείᾳ, Reip. causâ ab inimicis insidiis peritus esset; multosque haberet indignantes & clamantes; Solon propius accedens assistensque; Non rectè, inquit, filii Hippocratis, imitaris Ulyssèm Homericum. Tu enim eadem facis ad decipiendos Cives, quibus ille, se flagris concidens, imposuit hosti. Cum verò plebs inde ad defendendum Pisistratum parata esset, & populus in concionem venisset; scivissetque Ariston, ut clavigeri Quinquaginta Pisistrato in satellitium darentur; Solon ad id dissuadendum surrexit: Cum verò videret Pauperes in Pisistrati gratiam impetuosos, & tumultuantes; Divites verò fugientes timentesque; ipse recessit, dicens: Equidem his sum prudentior, illis fortior: prudentior istis qui non capiunt quid agatur; fortior his qui capiunt quidem, sed tyrannidi obstare reformidant. Postquam Populus decretum confirmasset; de numero clavigerorum cum Pisistrato non anxie disceptavit; sed alentem quotquot vellet, & apertè colligentem, insuper habuit; donec Arcem occiperet. Eo factò, & turbata civitate, illuc profugit Megacles alique Alcæonida. Solon

Plut. Solon.
p. 95. a.

(De ejus elo-
quentiâ, Cic-
Orat. l. 3.
p. 194.)

Plut. Sol. ib. d.

Plut. Sol. p. 96.

- autem, existiam valde senex esset, neque adjuvatores ullos haberet, in forum tamen progressus, pro concione, populorum stultitia & ignavia incusavit; eosque ne libertatem desererent, hortatus est. Antea, dixit, expeditius fuisset tyrannidem repressisse; nunc verò majus est & illius trinus adultam excindere. At cum nemo, propter metum, ausculta- ret, domum abiit; sumptisque armis & in vico ante fores collocatus; Equidem, inquit, quantum potui, Patria Legibusque opem tuli; ac deinceps in otio se tenuit. Super his, cum multi ipsum admonerent à tyranno casum iri; quererentque, quâ re fretus adeo dementires; respondit, Senectute. Atqui Pisistratus, rerum potitus, ita Solonem observavit, honore eum & benevolentiam complectens, & ad se accer- sens ut consilio adjuvaret, laudaretq;. Etenim plurimas Solonis Leges & retinuit, isque primus immansit, & amicos idem facere coegit. Pha- nias Ephesius refert, Solonem minus duobus annis superstitem fuisse, postquam Pisistratus tyrannidem occupavit. a) Siquidem Pisistra- tus dominari cepit Comia Archonte; Solon autem obiit, Hegestrato Archonte, cujus magistratus Comia proximus erat. Juxta Marmor, Pisistratus dominari cepit, Comiam archonte, anno Attico 1021, is est annus 4 Olymp. 54. Tatianus b) $\alpha\epsilon\chi\alpha\gamma\epsilon\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ ponit Onomacritum Atheniensem (qui $\text{Ο}\epsilon\Phi\acute{\alpha}\iota\kappa\alpha$ scripsit) $\alpha\epsilon\chi\alpha\gamma\epsilon\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ $\delta\epsilon\chi\eta\nu$, $\alpha\epsilon\chi\alpha\gamma\epsilon\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ $\pi\epsilon\nu\tau\epsilon\kappa\omicron\varsigma\lambda\omega$ $\text{Ο}\lambda\upsilon\mu\pi\acute{\alpha}\delta\alpha$, sub principatu Pisistratarum, circa quinquagesimam Olympiadem. Eumque se- quutus c) Clemens Alexandrinus; & Scaliger in d) suâ Olym- piadam Descriptione.*
- e) Pisistratus verò, ubi Atheniensium principatum consecutus est, nec turbatis magistratibus neque Legibus mutatis, inhaerebat, quae statuta erant, Urbem bene & honestè administrans. Ipse ali- quando f) cadis apud Arcopagum accusatus, jam tyrannide po- titus, modestè adfuit, causam dicturus, quam tamen deseruit accusator. Plurima ejus modestiae & æquitatis exempla apud au- tores memorantur. g) Ceterum non multò post, qui Megacles & Lycurgi partes sequebantur, inter se consentientes, ejecerunt ipsum: atque ita Pisistratus primùm Athenas obtinuit; & tyranni- dem, nondum validè firmatam, amisit.
- h) Qui verò Pisistratum ejecerunt, iterum seditionem inter se concitarunt; qua cum Megacles vexaretur, Pisistrato nunciat, si- filiam suam uxorem ducere vellet, se tyrannidem redditurum: cum;

a) Plut. Sol.
p. 97.

b) contr. Græc

c) Strom. l. 1.
d) cum Euteb.
Græcè editâ.

e) Herod. l. 1.
c. 59.

f) Plut. Sol.
p. 96. c.

g) Herod. ib.

h) Herod. ib.
c. 60.

hic conditionem illam acciperet, & annueret, rem de reditu valde stultam machinati sunt. Erat in populo Pœaniensi mulier, nomine Phya; qua staturâ cubitos quatuor, minùs digitis tribus, aquaret, alioqui formosa. Hanc totâ armaturâ induentes, & in currum imponentes, quo habitu maximè decora videri posset, in Urbem agunt; praemis praconibus, qui praecurrerent, & cum in Urbem venissent, qua mandata nuntiarent, istis verbis: O Athenienses, bona mente accipite Pisistratum; quem Minerva ipsa, summo cum inter homines honore afficiens, in Arcem suam reducit. Et hi quidem passim hæc, quacunque transirent, dicebant; ac confestim fama Populos pervagata est, ac si Minerva Pisistratum reduceret: & qui in Urbe erant, persuasisti hanc mulierem esse Deam, & adorarunt eam, & Pisistratum receperunt; eum in exilio transfegisset annos quinque.

Cum Pisistratus, quo dixi modo, tyrannidem recuperasset, sicut promiserat Megacli, uxorem duxit ejus filiam (cujus nomen erat a) Herod. l. i. c. 61 (a) Suidas in Euzestatorum πινίλο. Κοισυρα.) Sed cum & ipsi essent filii atate florentes, & Alcmaeonidae piaculo obnoxii dicebantur, nolens è novâ conjugè liberos tollere, illicite cum eâ congregiebatur. Et initio ista occultabat mulier; deinde cum matre consultat, an enunciaret, an porro celaret: hæc autem marito indicat. Ille agrè ferens contumeliâ affici à Pisistrato, irâ percitus, inimicitias cum adversâ factione posuit. At Pisistratus, cum intelligeret, que in ipsum agerentur, è regione prorsus decedit.

Tandem cum Eretriam (Eubœæ urbem) venisset, unâ cum filiis deliberat: & cum Hippia sententia de tyrannide recuperandâ prava- luisse, munera collegerunt ex urbibus antea sibi utcunque cognitis; & eum alia complures multum pecuniæ contulerunt, tum verò Thebani plurimum. Postea verò, ut paucis dicam, tempus extitit, omniâq; ad reditum ipsis parata fuerunt. Nam & ex Peloponneso Argivi aderant, mercede conducti; & Naxius quidam, nomine Lygdamis, ultero adveniens, pecuniis copiisque adductis, multum alacritatis addidit.

Eretriâ autem profecti, Νεῦ ἐνδεκάτῃ ἔτη; anno undecimo Herod. lib. c. 61 (regni, an exilii?) redierunt, & in Atticâ Maratthonem primum occuparunt. Hic cum castrametati essent, multi ex Urbe factionis suæ socii conveniebant, alii que passim è Populis consuebant, quibus Tyrannis Libertate potior erat: atque sic congregabantur. Ceterùm Athenienses qui in Urbe debebant, quamdiu Pisistratus pecuniâs colligebat,

posteaque Marathonem occupabat, nibili planè faciebant; sed ubi acceperunt, eum Marathone versùs Urbem copias ducere, demùm ad se defendendos obviam ibant, & cum omnibus copiis in redeuntes contendebant. Ac Pisistratus Marathone digressus, cum in urbem iter caperet, cum suis convenit (in Pallene pago) pergensq; ad Minerva Pallenis fanum, ex adverso arma posuit. Hic Amphilytus Acarnan, vir ariolus, pompam Dea celebrans, Pisistrato adfuit, eumq; accedens, hexametro carmine vaticinatus est, ita inquit.

Verriculum jactum est, expansaque retia; nocte
Mox aderunt thynni claro sub sidere Luna.

Herod. l. 1.
c. 63.

Hac vaticinatus est idè, divinitus afflatus. Pisistratus verò, percepto oraculo, hoc se accipere affirmavit, copiasque in Athenienses duxit. Illi autem tunc ad prandium conversi erant; & ab eo, bi ad aleas, isti ad somnum: Eos itaque Pisistratus in fugam vertit; & cum fugerent, consilium prudentissimum excogitavit, ne dispersi Athenienses, amplius conglobarentur. Filios equis impositos præmisit, qui fugientes assecuti, dicerent ipsis; Bono animo esse vellent, & ad sua quisque abiret. Stratagemata hoc paulò aliter refert Polyænus.

a) Stratag. l. 1.

a) Pisistratus ab Eubæa copias in Atticam duxit ad Pallenis Minervæ fanum; primosque hostium, in quos incidisset, omnes cecidit: in progressu aliis pluribus obviam factus, mandat suis, ut se fertis coronarent; & ab obviis occidendis absterent; verùm dicerent, Fædus sese cum prioribus iniisse: qui cum fidem hic haberent, ipsi quoque fædus faciunt, ac Pisistrato urbem tradunt.

b) Herod. ib.
c. 64.

b) Hunc in modum Pisistratus, tertium Athenis positus, firmavit tyrannidem sociis multis, & pecuniarum proventibus, partim indidem, partim à Strymone flumine comparatis; tum obsidibus item captis liberis Atheniensium (qui permanserunt, neque statim fugâ sibi consuluerant) & in Naxum transportatis. Hanc enim Pisistratus

c) Strab. l. 13.
p. 199.

bello subegerat, ac Lygdamidi commiserat. c) Sigeum Archaeanax Mitylensis ex rudibus Troja, muro circumdederat: d) Pisistratus oppidum armis à Mitylensis eripuit; & Hegesistratum, filium notum ex Argivâ muliere, tyrannum illic constituit.

d) Herod. l. 5.
c. 94.

e) Itaque Pisistratus tyrannidem nactus est, Atheniensium aliis in pralio captis, alii

e) Ib. l. 64.

unâ cum Alcmaonidis domo profugis; & f) τετακτοτα τετακτοτα εν

f) Heraclid.
de Rebusp.

τετακτοτα, μεγιστος αντιδανω, post tricesimum tertium tyrannidem

annum, jam senex obiit. Illius autem tyrannis a) *ὅσα ἐξήρτο συν- 2) Aristot. Po-
 εχής. Δις γὰρ ἔφυγε Πησίπρατος τῶν τυραννῶν ὡσεὶ ἐν ἑτέροις τριάκοντα litic, l. 5. c. 12.
 ἡσθ' ἡσθ' ἐπὶ ἀκαίρετα τέτρω ἐτροχύνθησεν, non fuit continua. Si-
 quidem bis egressus est Pisistratus post adeptam tyrannidem; ita ut ex
 annis triginta tribus, septendecim tantum tyrannidem tenuerit. Cœ-
 pit Pisistratus anno Attico 1022: dominatus est annos 33: Obiit
 itaque an. Att. 1055, qui est annus quartus Olymp. 62; & in Se-
 culum XIX excurrit. Pisistratus, post ejectionem secundam, rediit sup. p. 673.
 Ἄρα ἑνδεκάτῃ ἔτη anno undecimo: in primâ igitur, quinque an-
 nos transegisse videtur; ut sint XVI Exiliorum anni. XVII Tyran-
 nidis annos partiri non adeò promptum est.*

Epilogus.

PRæteritis jam obscuriorum temporum intervallis, luculentior-
 hinc confurgit Chronologia, per Annales (quàm commodè po-
 terit) deducenda. Imperium Persicum (à morte Cyri ad mortem
 Alexandri) ducentorum amplius annorum historiam obtinet; cu-
 jus norma est Æra Nabonassari: concomitantur Græcorum res va-
 riar, per Olympiadas digerendæ. Romanorum autem res, adhuc
 tenues, extra angustos eorum limites nondùm innotescunt.

Terminus mihi b) aliquando propositus fuit *Transitus Xer-* b) sup. p. 247
xis: Verùm quæ hæctenus, forsân tam mihi, quàm tibi (lector) satis
 sunt superque. Saltem reliqua paululum comprehendinare liceat.

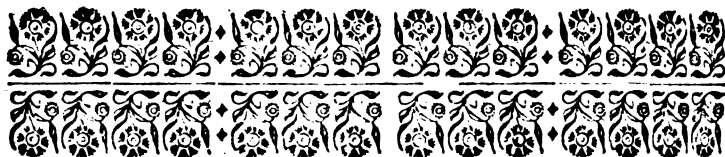
Alius alio plura invenire potest;
nemo, omnia. Aufonius.

Canonis tabula { I. p. 18.
 II. p. 96.
 III. p. 410.
 IV. p. 634

F I N I S.

Qq qq 2

IN-

INDEX I.

LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ

in hoc Opere explicatorum.

GENES.			EX OD.		
Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
IV	26	55	I	8. feqq. 105.108.109	603
IX	4	186	VII	26	146
	5	166	XII	3. feqq.	105
	6	183		12	70
X	10	508		40	146. feq.
	15	231	XIV.	22. feqq.	147
	25	24	XV	23	147
XI	26	69	XVI	13	194
	32	71		30	198
XII.	15. feqq.	72. feq.	XIX	14	194
XIV	1. feqq.	76. feq.	XX	8	189
XV	7	71		12	179
	13	70	XXI	35	186
XVIII	19. feqq.	233	XXII	31	63
	19	155. 183	XXXII	4. feqq.	168
XX	12	170. feq.		28	53
XXI	2. feqq.	77. feqq.	XXXIII	20	
XXVIII	18	56		20	
XXXI	53	56		20	
XXXVIII	24	71	X	9	220
XLVII.	6.11.27	183	XI	25	198
		90	XIV	47	198
				47	Cap.

INDEX I. LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
XVI	1	164	XVII	14. seqq.	238. seq.
	4	219	XXIII	1. 2	175
	8	204. seq. 207		3. 7. 8	174. seq.
	20. seq.	207. seq.		24	179
XVII	7	162	XXV	5	173
XVIII	3. 17. 18	172	XXXII	17	163
XIX	3	189	XXXIII	5	226
	16	167	JOSUÆ.		
	19	223	V	3	55
	20	176		9	73
	23	223	VI	17. 19	169
	27	104. seq.	XIX	29	305
XXI	10	217	JUDIC.		
	13	174. 222. seq.	III	30. 31	306
XXII	8	186	IV	1	306
	24	75	X	7. 8	307. seq.
	25	220	XI	30. seqq.	170
	32	165	XV	11. 20	308
XXIV	21. 22	167	XXI	5. 10	169
XXVII	28. seq.	169	I. SAM.		
	NUMER.		VI	4	539
V	7. 8	179	VII	13	308
VI	5	217	XIV	24	169
XI	13	147	XXI	4	222
XIII	22	233	II. SAM.		
XV	30	166	V	4	343
XIX	2	212	VIII	3. 5	346
XXV	7.	168	XIII	13	176
XXXV	19	167	I. REG.		
	DEUTERON.		IX	26	363
IV	16. seqq.	162. seq.	X	22	316
VII	1	233		28	339. seq.
	3	174	XII	28	62
XIV	21	186. seq.	XIV	20	575
XVI	16	192		25. seqq.	22. 376
	18	229. seq.	XV	18	346
			Qq qq 3		Cap

INDEX I.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
	II. REG.		XLV	1	342
XV	2	406	LII	4	106
XVI	9	469.606	LXVI	17	539
XVII	4	484		JEREM.	
	30.31	78.515.	IX	26	104
XIX	9	485	XXV	20	568
	37	514		23	104
	I. CHRON.			25	606
I	28	70	XXVII	7	597
XXIX	1	79	XLIV	1	24.25
XXX	4	365		30	581
	II. CHRON.		XLVI	25	583
XII	2	376	XLIX	32	6104
XXXVI	20	597		34.38	50.607
	ESDRÆ.		LI II.31.32.33.41		607
I	2	631	LII	28	575
IV	9	607		EZECH.	
	ESTER.		VIII	14	31
I	1.2.3.18.19	609	XXVI	7. seqq.	576. seqq.
X	1	609		17	578
	PSALM.		XXVII	4	578
LXXVIII	12	25.250	XXIX	3. seqq.	72
	51	23.44	XXX	5	584
	68.69.70	364.		13.14.15	30.109.583. f.
CV.	23.27	23	XXXII	2. seqq.	72
CVI.	19.20	63	XL	per totum.	365
	21.22	23	XLIV	20	217
CXXXII	8.14	365		DANIEL.	
	ESAIÆ.		IV	20.22.28.30	594
I	16	199	V	28	607
XI	11	24		31	604
XIX	2	539	VI	8	606.608
XXI	2	606	VIII	2.3	607. seqq.
XXII	6	606	IX	1	605. seqq.
XXIII	12	304.		24. seqq.	611. seqq.
	13	509.	X	2.3	611
					AMOS.

LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
	AMOS.			22	142
VI	2	232		98	168
	JONÆ.		X	28	153
III	3	599	XIII	19	233. seq.
	SACHAR.			20	309
IV	14	342	XVII	23	642
	JUDITH.		XIX	35	36
V	6.7	71	XXIII.	12. seqq.	168
	TOB.			ROM.	
I	5	62	II	24	165
	I. MACCAB.			GALAT.	
II	24. 25	168	III	17	70
	MATTH.			COLOSS.	
XXI	12	168	III.	11	55
	MARC.			I. TIMOTH.	
VII	3.4	218	VI	1	165
	JOHANN.			II. TIMOTH.	
II	17	168	III.	8	143
		169		TIT.	
IX	22	169	I	12	643
XVI	2	169	II	5	165
XVIII	22	168		EBRÆOR.	
	28	153			364
	ACTOR.		IX	4	
VII	14	228			

INDEX II.

AUCTORUM,

qui vel illustrantur, vel notantur,
vel emendantur.

Æ Schylus illustratus. pag. 477 | Africanus notatus 4. 5. 17. 28. 29.
notatus. 117 | 39. 40. 86. seqq. 92. seqq. 105
140

INDEX II.

140. 250. 311. 415. 463.
 454. seqq. 481. 506. 624.
Agathias illustratus 145
 emendatus 519
Alexander Polyhistor
 apud Syncellum, notatus. 526
Ambrosius notatus 75. 1; 2
Ammianus notatus 145
 illustratus 421
Antonini Itin. emendatum 401
Apollodorus illustratus 134
 notatus 253
Apulejus notatus 143
Aristoteles emendatus. 565
Arnobius emendatus. 144
Arrianus illustratus 199
Athenaeus illustratus 478
Ausonius illustratus 474. seq
B *Ochartus* not. 79
C *Ajetanus* not. 106
Cicero notatus 35. 451
 illustratus 497
Claudianus illustr. 54
Clemens Alexandr. notatus 4
 63. 119. 142. 151. seqq. 323. 437
 603.
 emendatus 299
 illustratus 44. 437. 451
Ctesias, apud Diodorum Sicu-
 lum,
 notatus 77. 533. 588 598
D *Icaarchus*, apud Apollonii
 Scholiaften,
 illustratus 248. seqq.
Diodorus Siculus notatus 37. 110
 382. 395. 420. 431. 472
 484. 507. 526. 528. 564
 631
 illustratus 50. 402
 emendatus 111
Diogenes Laërt. illustratus 626
 notatus 647
Dionysius Halicarn. illustratus
 488
E *Nnius* notatus 499
Epiphanius notatus 55
Etymologicum Magnum notatum
 48
Eusebius notatus 5. sq. 52. 64
 77. 90. 92. sq. 94. 102. 105
 119. 151. seqq. 250. 311. 323
 353. 365. 446. 453. 455. 463
 473. 485. 489. sq. 513. 525
 545. 551. 598. sq. 603. 623
 emendatus 79. 599
 illustratus 155. 476. sq.
Eustathius notatus 480. sq.
G *Aza* notatus 654
Gellius notatus 437
Grotius notatus 207
H *Eliodorus* notatus 441
Hesychius emendatus 200
Herodotus notatus 49. 50. sq.
 81. 123. 238. 272. 317. 360
 373. 452. 472. 484. 569. 581
 631. 666.
 illustratus 49. seqq. 120
 197. 401. 589. 599
 620. 630
 emendatus 393. 452. 545
 599. 622
Hieronimus notatus 232. 577
 sq. 583. sq. illu.

illustratus p. 63. 605
Homerus illustratus 81. 85. 270
 271. 272. 273. 274. 290. 326
 430. 464
 notatus 52
J *Amblicus* illustr. 9. 55
Josephus notatus 3. 13. 48. 53
 72. 77. 91. 103. 138. sq. 150
 250. sq. 313. 322. 323. sq. 334
 346. 376. sq. 422. 513. 520
 569. 587
 illustratus 32. 141. 190
 319. sqq. 601
 emendatus 511. 576
Justinus Martyr notat⁹ 4. 151 seqq.
 323
Justinus Trogi Epit. notatus 144
 153. 413. 631
 illustratus 304
 emendatus 553
Juvenalis notatus 68
 illustratus 153. 217. 425
K *Ircherus* notatus 462
L *Ipsius* notatus 417
Lucanus notatus 48. 286. seq.
 illustratus 123
Lysimachus, apud Josephum,
 notatus 140
M *Acrobis* notatus. 277. 278
 illustratus 539. 658
Majemonides illustratus 162
Manetho, apud Josephum, nota-
 tus 132
Marmor Arundellianum emenda-
 tum 362
 illustratum passim
Martiales, illustratus. 217

N *Otitia Imperii* emendata. p.
 402
O *Rigenes* notatus 75
Ovidius illustratus 134. 211
P *Aufanias* notatus 122. 452
 illustratus 110. 110. 122.
 123. 124. 553.
Persius illustratus 222
Petavius notatus 1. 296
Philastrius notatus. 37
Philo notatus 142
 illustratus 153. seq.
Philostratus notatus 432
Phocylides illustratus. 186
Pindarus notatus. 65
 illustratus 281
Plato notatus 451. seq. 644
Plinius notatus 37. 143. 191. 455
 464. 603
 illustratus 86. 129. 455. 589
 emendatus. 402. 588
Plutarchus notatus 144
 illustratus. 23. 122. 246
 emendatus 316 648
Pollux illustratus. 652
Porphyrius illustratus. 243
 notatus 504. sq.
Procopius emendatus. 234
Ptolemaus notatus 81. 398
 illustratus. 324. seq.
 emendatus 398
S *Caliger* (Josephus) notatus
 1. 5. 26. 79. 91. 103. 296. 338.
 413. 420. 581. seq. 672
Schickardus notatus 141
Seldenus notatus 79. 182. 481
Septuaginta viralis versio notata

INDEX II.

- emendata 540
Solinus notatus. 544. 603
 illustr. 605 658.
Sophocles illustr. 289
Stephanus not. 48. 578
 emend. 508
Strabo not. 75. 253. 393
 illustr. 513. 606
 emend. 135. 349. 359
Suetonius not. 356
Suidas illustr. 604
Syncellus notatus 7. 26. 103. 119.
 140. 245. 250. seq. 323. 353. 448.
 463. 465. 475. 485. 490. 510.
 520. 527. 601. 605
 illustratus 6:0
 emendatus 132. 144. 241
T *Acitius* notatus 140 seq. 599.
 seq.
 illustratus 203
- Tatianus* notatus 4. 63. 119. 323.
 437. 672
Tersullianus notatus. 611
 emendatus 200. seq.
Thucydides notatus 451
Tibullus illustratus 222
V *Alerius Max.* notatus 631
 illustr. 290
Vellejus not. 434. 450
Virgilius notatus 311. 332. 422.
 432
 illustratus 54. 258. 337.
 423
Ulpianus illustratus 135
Vopiscus illustratus 154
X *Enophon* notatus 632
 illustr. 610
Z *Acbut* notatus 72. seq.

IN-

INDEX III.

/RERUM.

A.		<i>Acrifi</i> , Argivorum Regis, ætas
A <i>Baris</i> urbs, à Pastoribus in Æ-		299. seqq.
gypto condita. pag. 101. 107		<i>Adad</i> , Syriæ Regum nomen. 145. seq.
aliis Sethron, item Pelusium 107.		<i>Adad-Ezer</i> Rex Syriæ à Davide vi-
	seq.	ctus 346
ubi sita. 108		<i>Adar secundus</i> , mensis intercalaris
<i>Abasseni Regni</i> termini 82		Ebræorum. 191
<i>Abib</i> , mensis septimus in civili; pri-		<i>Adns</i> 265. seqq.
mus in sacro Ebræorum anno		principium Mali, seu materia
192		268. seq.
<i>Abraham</i> , ob veræ religionis cultum		continet Elysium & Tartara 272.
persecutionem passus 71		seq.
primus extraneorum in Ægy-		<i>Adonis</i> Osiridis nomine Ægyptiis
ptum penetravit. 72		cultus. 31
num scientias Astronomicas Æ-		<i>Adrastus</i> Sicyone & Argis regnavit.
gyptios docuerit 72		16. 301
quamdiu in Ægypto commora-		<i>Aga</i> oppidum, Macedonum re-
tus 72		gia 448
num Damasci regnaverit 75. seq.		<i>Ageus</i> Atheniensium Rex 289
<i>Abrahami</i> ætas 69		<i>Agineta</i> primi monetam cuderunt
peregrinatio 70. seq.		446
pietas 71		<i>Ægyptiacarum</i> rerum πλεονασμος.
Majores idololatræ 71		107
circumcisio 73		antiquitates à Chronologis ob-
tentatio 77. seqq.		scuratæ 7
<i>Abstinentia ab uxoribus</i> , sacr. ficatu-		scriptores 1. seqq.
ris apud Ebræos & Ægyptios		<i>Ægyptii</i> coluerunt non eosdem De-
mandata. 122		os, præter Isidem & Osiridem, o-
<i>Abydus</i> metropolis Regni Thinita-		mnes 67
rum. 27		Canè cœlestè, & ex ejus aspectu
<i>Accipiter</i> totâ Ægypto cultus 163		prognosticon fecerunt 8
		Rrrr 2 ani-

animalia omnis generis, 162.	boum ruforum exactè ex-
seq.	ploratorum 214
Crocodilum, Ibim, felem 58.	jejunia ad expiandum peccata
seq.	209.122
Mnevin & Apin. 60. seqq.	ludi sacri 209
Solem 156	boni & mali genii 205. seqq.
quare coluerint Boves duos 61	Dii pilosi 162
Capros & Hircos 66	convivia sacra 209
consecrarunt animalia quædam	processiones 241. seqq.
59.66	templa primitiùs sine statuis 34
primi templa & aras Diis struxerunt 34	57
idololatriæ & superstitionis inventores 34. 55. seqq. 113. 132. 161. seqq.	horum structura qualis 210
Prodigiorum observatores 45. seqq.	in sepulchris struendis cura unde
<i>Egyptiorum</i> sacra Romanis non omnino improbata 60. 154	47
in sacris Schisma 62	ritus funebris, apologia 156
suffitus 211	judicium super defunctis 273
sacrorum initiamenti lavacrû solenne 200. seqq.	commenta de inferis 271. seqq.
ritus lege Mosaicâ, quibusdam retentis, abrogati 154. seqq.	circumcisio, cur instituta 74. 175
Theologia conspirat cum Astro-	215
nomiâ 50	<i>Egyptii</i> tribuerunt pueris divinan-
ænigmatica malæ apud exteros facta 78. seqq.	di facultatem 64
moralis 156	statuerunt ἐκπύρωσιν mundi 9.
idololatria orta ex hieroglyphicâ 38	146
festa 132. 154. 193	immortalitatè & metempsychosin animarum 47. 225.
Sacerdotes. Vide titulum	269. 276. seqq.
Sacrificia 193. 203. seqq. 208. seqq.	duas revolutiones, Zodiaci
214	& Mundi 9
victimæ humanæ 77. seqq. 315	Solis & Lunæ æternitatem. 8
ab Amosi sublata 313	incircumcisos immundos 216
	rufos probris infectabantur. 79.
	92. 206.
	capita animalium abominationi
	habebant 208
	sues tanquam immundas exali
	213
	serpentum incantatores 148
	inven-

inventores Magiæ	143. 475
Astrologiæ	475. seqq.
Geometriæ	391
hebdomadum	197
dies à Planetis primi denomina-	
runt	197. seq.
γυναίκοκρατούμενοι	68
seculum in Asiâ dominati	407
<i>Ægyptiorum reges. Vide Regnum</i>	
πελοποιρανή	470 seqq.
Expositio prima extra fines	367
coloniz	110. 121. 129. 381. seqq.
judices XXX	315. seq.
Judex summus	1 316
Leges agrariæ	391
militia	389. seqq.
labyrinthi	291. 415. 426
obelisci	
Pyramides	Vide titulos
Stelæ	
literæ primæ hieroglyphicæ	37
post variz.	38
Astronomia	9. 309. seqq.
Ophiucho caret	43
conspirat cū Theologiâ	10
annus magnus.	9. 309. seqq.
anni 1461 sunt naturales	1460
	9
principium Cancer	8. 309. seqq.
ratio	505
libri Mercurio inscripti	37
sapientia tempore Mosis qualis	142
prognosticon ex Nili incremen-	
tis	80

<i>Ægyptiis</i> interdictum Musica & Pa-	
læstrâ	37
olim etiam peregrina-	
tione	216
<i>Ægyptiis</i> inhospitales habiti	72
ab exterorum conversatione a-	
lieni	216
à piscibus abstinentes	220. seq.
munditiei studiosi	215. seq. 218
grati erga quæcunque animalia	
	59
permiserunt conjugia cum soro-	
ribus quibuscunq̃	68. 171
mortuorum fratrum uxori-	
bus	173
incestus	171. seqq.
polygamiam	174
furtum, & quatenus	177
parentes summè coluerunt	188
paternæ vitæ institutum non de-	
seruerunt	390
artibus manuaris exosi	390
mercaturæ serò dediti	367
quando navigationi studere cœ-	
perint	374
<i>Ægyptus</i> , Agenoris filius	132
<i>Ægyptus</i> regio, naturâ & arte fœ-	
cundissima	239
populosissima, Urbibusque fre-	
quens	420. seq.
coturnicum ferax	147
divisa in duas partes	25. 61. 106
Nomos	108. 391. seqq.
superior, vocatur Heptanomis	
	399
ejus Nomus	399. seq.
Inferior latissimè patet	393. seq.
Rrrr 3	eju,

ejus regnum. Vide <i>Regnum</i>	449. seqq.
Nomi	394. seqq.
Israëlitis habitata	25. 90
Australior, Æthiopia cognominata	142
à Nabuchodonosoro subacta	580
	seq. 592
<i>Ægypti</i> Dynastiæ	1. seqq.
Africani & Eusebii fallaces	94. 102
diversa regna	24. seq. 29. 321.
	470. seqq.
reges Pastores, qui	102. seqq.
Æthiopes	484. seq.
status post regem Thuorim	470
	seqq.
sub imperio Romanorum	402
<i>δωδεκαρχία</i> , quamdiu duraverit	538. seq.
Oracula	63. seqq. 92
calamitates	45. seq.
<i>Æolum</i> migratio in Asiam	359. seqq.
ejus tempus	360. seq.
Coloniz	359
<i>Æra</i> Archontum Atheniensium	561
incertior <i>Æra</i> Olympiadum	560
Argiva	83. seqq.
Attica	15. 114
Olympiadum <i>æra</i> comparata	491
Exodi Israëlitarum	305. seqq.
Nabonassari	503. seqq.
congruit sacre scripturæ	506. 529. seqq.
ejus anni sunt <i>Ægyptii</i>	505
Olympiadum	449. seqq.
serò in usu esse cœpit	485
	seqq.
quibus historicis recepta	487
Atticæ <i>æra</i> comparata	491
certior <i>æra</i> Archontum	560
ejus Initium	489
Peregrinationis Ebræorum, & c.	70. seqq.
jus terminus	70. seqq.
Templi Hierosolymitani	403.
	seq. 528. seq.
<i>æra</i> Nabonassari comparata	529. seqq.
	318. seq.
Trojæ captæ	318. seq.
<i>Æsculapius</i> , Tosorthrus, Esmunus	28.
	40
Jovis filius, Mercurii frater	40
num literas invenerit	41
artis anatomicæ inventor	41
alius Græcus, alius <i>Ægyptius</i>	42. 44
Græci <i>ætas</i>	44
Tres Græci	43
eidem serpentes Epidaurii sacri	43
fulminis ictu necatus & quare	43
<i>Æstas</i> in Zona Torridæ partibus	quando. 82. seq.
<i>Æternitatis</i> hieroglyphicum Sol & Luna	8
animarum, primi assertores <i>Ægyptii</i>	47
<i>Æthiopes</i> duplices, Asiatici & Africani	335. seq.
	Asia.

RERUM.

Asiatici sedibus ejecti, in Ægyptum migrant 142. 335. seqq.	anni imperii, obitus & sepulchrum 604. 666
Ægyptum invadunt olim circumcisi 473. seq. 74	<i>Amasis</i> Rex Ægypti 632. seq.
<i>Æthiopia</i> à Sefostre subjugata 373. seq.	<i>Amazonum</i> bellum cum Theseo 298
ex eâ Nili incrementum 81. seqq.	<i>Amenophis</i> Rex Ægypti 423. seqq.
ejus nomine Thebais aliquando intelligitur 142. 336. 430	Græcorum Memnon 424. seq.
<i>Africa</i> quando primum circumnavigata 570. seq.	ejus res gestæ 424
<i>Africani</i> Dynastiæ Ægyptiacæ examinatæ 74	monumenta 425. seqq.
<i>Agamemnon</i> Græcorum adversus Trojanos Imperator 326	varia nomina 427
ejus obitus 331	sepulchrum 427. 432
<i>Agenor</i> , Argivorum rex 86	Sufis aliquando imperavit 429
<i>Αγγαρήιον</i> Perfarum, Græcorum <i>λαμπάδη Φοειή</i> comparatum 133	Trojanis suppetias tulisse fingitur 431
<i>Agon</i> . Vide <i>Certamen</i>	hujus nominis diversi Ægypti reges 334
<i>Agnus</i> paschalis ubi mactatus 146	Vide <i>Memnon</i> .
<i>Aila</i> , <i>Ailath</i> , urbs Idumææ 365	<i>Ammenemes</i> , Ægypti rex 463
<i>Alalcomenia</i> , Phoronei filia, Minervæ nutritrix 85	<i>Amosis</i> , male Josepho Tethmosis 139. 251. 315. 323
<i>Albus</i> color, sacer 215	<i>ανθρωποθυσιαν</i> sustulit 315
<i>Alcmaonida</i> , cur detestabiles Atheniensibus 637. seq.	Heliopolim recuperavit 315
<i>Alea</i> Hebræis interdictum 182	num & Pelusium 323
<i>Alexander</i> Magnus Euphratem pristino alveo restituere instituit 628. seq.	<i>AmphiEtyonica</i> Concilia varia 119. seqq.
<i>Alexandria</i> Ægypti, aëre salubri 239	primum 119
toti Ægypti metropolis facta 398	secundum 119. seq.
<i>Alexandrina</i> regionis Nomi 398. seq.	tertium 120. seq.
<i>Alyattes</i> Lydorum Rex 602. seq.	eorum origo 114
ejus res gestæ & bella 602. seq.	<i>Amuletum</i> Ægypt. contra mundi <i>οκπύρωσιν</i> 9. 146
	<i>Anacharsis</i> Scytha, Philosophus 645. seq.
	<i>Anathemata</i> Judæorum varia 169
	<i>Anatomica</i> ab Æsculapio inventa 41
	<i>Anaximander</i> primus librum edidit 660
	ejus

ejus scripta & inventa	660. lq.	convenientia cum Ægyptio	657 sq.
<i>Ancona</i> Græcorum colonia	551	Ebraici ratio	189 sqq.
<i>Androgeos</i> , Minois secundi filius, ab Ægeo interfectus	291	principium mutatum 190. 192	
<i>Anguilla</i> Ægyptiis sacra	163	divisio in civilem & sacram,	190
<i>Anima</i> , ex quaternione juxta Pythagoræ	278	civilis & sacri intercalatio	191
metempsychosin & immortalitatem statuerunt Ægyptii	47	Græcorum ratio	658 sqq.
	225. 269	varii cycli	657 sqq.
immortalitas à Platone asserta	282. sq.	Romani principium Aquarius & solstitium hybernum	654
à Cicerone probata	275. sq.	Maximi, apud Aristotelem ratio	10
<i>Animalia</i> , olim Ægyptiis sacra, & cur	59	tempestates in zonâ Torridâ quales	82. sq.
omnis generis iisdem culta	162 sq.	<i>Antheſteria</i> , Bacchanalia	655 sq.
dimissione Diis consecrata	207	<i>Antheſterion</i> , octavus mensis Atticus, Baccho sacer, unde dictus	655 sq.
non nisi immaculata ab Ægyptiis & Ebræis in victimam oblata	214. sq.	<i>Ανθησθηρια</i>	77. sq. 112. 121. 187
eorum capita Ægyptiis abominati	208	Ægyptiorum	316 sq.
mundorum & immundorum discrimen unde	213	Phœnicum & Pœnorum in gratiam Herculis	303
<i>Anni</i> Ægyptii ratio	244. sq. 309 sq. 505	Romanorum	318
principium Cancer emendatio	245	aliarum gentium	318. sq. 542 sq.
Divisio in civilem & naturalem	247	sublata in Ægypto ab Amosi Italiâ ab Hercule quodam	303. 318
magni ratio	9. 309. sqq.	<i>Antiochus</i> , unde Epiphanes dictus	54
1461 sunt 1460 naturales	9	<i>Antrum</i> Nympharum Homeri	269
309 sq.			sq. 279
siderei & tropici discrimen ignotum	310	<i>Anubis</i> , Mercurius	39
Attici ratio	657 sqq.	<i>Apappus</i> Rex Thebanorum; cognom. Maximus	87. 91
principium	654		Ap.

RERUM.

<i>Apaturia</i> , festum Atheniensium	348	à Sefostre primùm victi	372
<i>Apis</i> , bos niger, certis maculis insignis	60	<i>Arabia</i> , Chus	609
quomodo consecratus ab Ægyptiis	60 sqq.	ei Mesopotamia accensa	609
Lunæ sacer	60	ejus aquæ & amnes amari	147
Oiridi consecratus, cujus imago habitus,	61	<i>Aradii</i> , gens Chananæa	232.511
Memphi cultus	61. sq. 238	<i>Ara</i> ab Ægyptiis primùm Diis positæ	34
quo pacto oracula ediderit	63 sq.	Atheniensium ignoto Deo inscriptæ	642
inventor Medicinæ juxta Græcos	41. 85	<i>Arbaces</i> , Rex Medorum juxta Ctesiam	526
num inter Sicyonios aut Argivos Reges	85	num Ninum everterit	526
<i>Αποκατάστασις</i> Zodiaci	9	ejus ætas incerta	528
Mundi	9	<i>Arca</i> Fœderis mansiones	364
<i>Apollo</i> Sminthius, à muribus dictus	539	<i>Architectura</i> ortus & progressus	44
Metagitnius & Boedromius	654		47
<i>Λυκίς</i> templum apud Argivos	130	<i>Archontes</i> Atheniensium decennales	357
<i>Αποκρυπταί</i> Hircus	204. sqq. 207	annui	560. sqq.
<i>Aprostata</i> cædes privato cuivis apud Judæos permessa	168	quando creari cœpti	61 sq.
<i>Αποθώσις</i> unde Homeri	274. 441. sq.	in chronologiam adhibiti	561
Orientalium regum vetusta	441	in Senatum Arcopagiticum lecti	650
<i>Apparitiones</i> Deorum	54	judices supremi	651
<i>Aqua</i> amaræ	147. 397	post Solonis leges potestas eorum evilit	650
<i>Aquarius</i> , Romanis anni principium	8	<i>Arcopagitarum</i> ante & post Solonem differentia	651
<i>Aquila</i> Thebanis culta	163	<i>Arcopagitici</i> judicii origo	114. 117
<i>Arabes</i> antiquissimâ potentiâ notentur in orbem	104	Senatus constitutio per Solonem	650
anno 13 circumciduntur	175	<i>Argivorum</i> æra	83. sqq.
		regnum	84. sqq. 298. sqq.
		bellum cum Lacedæmonis	544
		Homeri & Apollinis cultores	443
			Chro-

ss ff

INDEX III.

Chronologia per sacerdotum tempora deducta	132	duplex Assyriorum regnum conjunct	514. sq.
nummi lupis signati	130	<i>Asia</i> nomen unde reguli	533
res Atticis vetustiores	15	<i>Asinus</i> Coptitis cur immundum animal	75. sqq. 206
<i>Aristobulus</i> Ptolemæi Physconis magister	151	<i>Aspides</i> Ægyptiis cur in honore	483
<i>Aristodemus</i> Lacedæmoniorum Rex filiam virginem occidit	543	<i>Asverus</i> , idem qui Cyaxares duo ejus nominis, Avus & Nepos	605 605
mortem sibi consciscit	ibid.	de Avo Vide <i>Cyaxares</i>	
<i>Aristomenis</i> , M. seniorum Imperatoris clarissimi, res gestæ in bello	554. sqq.	Nepos, Darii Medii filius, Esteræ maritus	609
obitus	559	Susa restauravit	609
<i>Arius</i> quartus Assyriorum rex	32	ejus regnum	609
Belus nominatus & pro Deo habitus	32. sq. 110	obitus	630
<i>Armais</i> , Sesostris frater perfidus	385	stemma	621
<i>Arpi</i> , Diomedis colonia	551	<i>Assyrii</i> ab Ægyptiis Theologiam acceperunt	34
<i>Ἀπὸν Ποεία</i> , festum Græcorum	134	primi Venerem coluerunt	131
<i>Ἀπὸν Ποεί</i> , qui & quales	134	eorum regnum	509. sqq. 517. sqq.
<i>Ars</i> medica, graphica, architectonica quando ab Ægyptiis inventa	28	Ægyptio posterius	417. sq.
<i>Arsinoë</i> , Ægypti urbs crocodili cultrix	399	post Babylonium appellatum	515
<i>Art</i> , lingvâ Persicâ heroëm significat	527	quamdiu duraverit	521
<i>Artes</i> manuariz Ægyptiis contemtu	390	quando eversum	526
<i>Arundellianum</i> Marmor purè chronologicum	15 487	reges juxta Diodorum, Syncellum, & Eusebium	517. sqq.
cum Eusebio consentit	328	Herodotum	522. sqq.
dissentit	84	eorum Chronologia	219. sq.
ejus antiquitas	330. 487	ætas	77. 509. sqq. 517. sqq.
Vide <i>Epocha</i> & <i>Marmor</i>		<i>Astarte</i> Phœnicum comparata Ildi	42
<i>Asar-baddon</i> rex Assyriorum	514. sqq.	<i>Astrologia</i> judiciariz inventores	475. 477. sqq.
		vanitas	481
		<i>Astronomia</i> Ægyptiorum	72
			num

num ab Abrahamo Ægypto illa-
 ta 72
Astrorum cultus apud gentiles 476
 observationes vetustæ 504
Astyages, Diodoro Apandas 601
 duo diversi, unus à Cyro exutus
 Medorum Rex, alter Medo-
 Perlarum Cyri avus 605
 De posteriori Vide *Darius Medus*
 Medorum rex, quando à Cyro re-
 gno exutus & captus 623. sq.
 ultimus juxta Ctesiam & Hero-
 dotum 527. seq.
Afyla, Asia 355. sq.
 Græciæ 354. sq.
 eorum jus apud Ebræos 167. 355
 Græcos 354. sq.
 extempus gentilium in Ec-
 clesiam Christianã transi-
 it 354
 abusus 356
Athenæa, festum Græcorum 133
Athenarum incunabula 298
 hujus nominis plures urbes 114
Athenienses cultû Minervæ à Cecro-
 pe docti 113. 260.
 Cereris ab Erechtheo
 259. sq.
 sacra Eleusinia ab Ægyptiis mu-
 tuati. *ibid.*
 aras, ignoto Deo inscripsere 642
 eorum festa. Vide *festum*
 menses à Solone constituti 653
 sq.
 politia in tres classes digesta
 110. 649. 357
Διονεγτία 357

tribunalia 640. sqq.
 Archontes post Codrum 356.
 sq. 560. sqq.
 respublica quomodo à Solone
 instituta 649. sqq.
 factiones tempore Solonis 647
 Ægyptiorum coloni 110. sq.
 ab Erechtheo in x; à Theseo in u-
 nam urbem congregati 114.
 à Minoë oblessi 291
 pacem ab eo certis legibus impe-
 trant 291
 Cretensum tributarii 251. 294
 Elæam condunt 362
 intestinis dissidiis ob Cylonium
 piaculum agitatur 637. sq. 642
 quomodo Cylonio piaculo solu-
 ti 642
 Pisistratum tyrannum accipiunt
 670. sqq.
 divortium permiserunt 173
 corporis nexu ob æs alienum per
 Solonis legem soluti 483. 648
 quando rei nauticæ operam dare
 cœperint. 653
 vestes lineas olim gestarunt 110.
 133
Atbotes 18. 35
Attica post Pandionem in quatuor
 partes divisa 189
 in plures magistratus & oppida
 ante Theseum distracta 197
 à Theseo in unum concilium co-
 acta 297. sq.
 æra Vide *æra*
 Attici menses 653. sqq.
 SII 2 festo-

festorum plerumque cognomi- nes 654	<i>Bacchus</i> , inter Deos Cabiros 36 128
anni principium 654	<i>Ægyptius</i> , Osiris 125.264
<i>Attis</i> , Sol, & de eo fabula 136	ejus capillamentum in orbem contextum 105
<i>Attyade</i> Lydorum Reges 330. 533. sq.	incunabula dubia 124. sq.
<i>Aurum</i> Ophiriticum 365. sq.	nominis plures 125
<i>Autxexaja</i> Sefostris, magni habita ab Ægyptiis 402. sq.	<i>Bactriani</i> , num Magiz inventores 144
Camblitz, Lydorum regis 534	<i>Betylorum</i> nomen, unde 56
Aristodemi, Spartanorum regis 543.	<i>Balthasar</i> Vide <i>Evilmerodach</i>
<i>Azazel</i> , quid 20. 207	<i>Baptismus</i> profelytorum apud E- brzos 199
<i>Azotus</i> , ab Afar-haddone capta 515 542	num. ab exemplo Ægyptiorum 200. sq.
à Psammiticho xxix annos obsessa & expugnata 542. 568	<i>Battus</i> , Cyrenes conditor & Rex 533
excisa 568	<i>Bellum</i> Argivorum 544
B.	Cyri contra Astyagem 623. sq.
B <i>Aal</i> , quid 33	Lydos 624. sq.
<i>Babylon</i> , quando & à quo condi- ta 508. sqq.	Nabonedum Babylonium 626. lqq.
magnificè ornata à Nabuchodo- nosoro Magno 586. sqq.	Lacedæmoniorum 454. 542. lqq.
<i>Assyriorum</i> regia post everfam Ninum 599	Lydorum cum Milesius 602
à Cyro capta & quando 624. 627 sq.	Cyaxare Medo, Eclipsi insigne 602. sq.
in solitudinem abiit 629	Medo-Perfarum contra Assyrios 622
ejus muri & ambitus 489. sq.	Messeniacum primum 542. lqq.
diruti à Cyro aut Dario 629. sq.	Secundum 554. lqq.
<i>Ægyptiaca</i> , quando, à quibus & ubi condita 397	Thesei cum Amazonibus 298
<i>Bacchanalia</i> , carniū crudarum esu celebrata 18	Thyreaticum 544
<i>Anthesteria</i> & <i>Dionysia</i> dicta 655. sq.	Trojanum Vide <i>Troja</i>
	<i>Belus</i> , Ægyptiorum Ammon 30. lqq.
	ejus nominis plurimi 33. 110
	Babylonius ab Ægyptio nomen acceptit 110
	nū Babylonis conditor 507. sq.
	ejus

ejus templum Babylone	91	<i>Busiris</i> , in Græcorum fabulis decan-	
<i>Biblia</i> invitis Judæis in græcam lin-		tatissimus	50
guam versa	153	an unquam regnarit	50.72
<i>Binothris</i>	18	de ejus <i>Ξενοκτοβία</i> fabula, unde	
Blasphemia, quid	165. sq.	nata	79
Ægyptiis & Ebræis interdicta	165	<i>Βυζαντιον</i> scribere, quid	124
ejus pœna	166	<i>Byzantium</i> , Megarensum colonia,	
<i>Bocchoris</i> , Rex Ægypti	487	quando condita	552
Pater	481. sq.	unde illi nomen	ibid.
abstinentia	482		
prudentiâ & justitiâ insignis	482. sq.		
avarissimus	482		
leges, de commerciis	482. sq.		
nexu obratorum	483		
Taurum ferum immisit Mnevidi,			
invisus ob id Ægyptiis	483		
ætas	472		
<i>Boëdromius</i> , mensis Atticus tertius			
	654. sq.		
<i>Bœotia</i> , olim Cadmeia	127		
<i>Bos</i> . quare Ægyptiis facer	61. sq.		
ejus caput, in signe Isis, Astartes			
& Isis	42		
<i>Boyes</i> duo, Mnevis & Apis ab Ægy-			
ptiis culti	61. seq.		
mares & fœminæ Ægyptiis sacri			
	62. 162		
<i>Brundisium</i> , Cretensium colonia,			
portu nobilis & Viæ Appiæ			
termino	550		
<i>Brutii</i> urbes, Græcæ originis	547.		
	199.		
fines	547		
<i>Bubastus</i> , inferioris Ægypti urbs	46		
	472		
		<i>Abiri</i> Dii qui	35. 36. 127
		<i>Cadmus</i> Ægyptiorum coloni-	
		am in Græciam deduxit.	116. 121.
		templum Neptuno in Rhodo stru-	
		xit	121
		vaccam itineris ducem habuit	121
		fueritne Phœnix, an Ægyptius	
			122. sq.
		Bacchi cultum in Græciam attu-	
		lit	124.
		ad quærendam Europam missus	
			121. 126.
		Cadmejam condidit	127
		Lybiam tenuit	423
		<i>Caduceus</i> Mercurii	255
		<i>Calamitates</i> Ægypti	45. sq.
		<i>Calasirii</i> , milites Ægyptii	390. sq.
		<i>Callippus</i> Cyzicen ⁹ annu correxit	658
		ejus cyclus <i>ἐξκασιβδομηκονταε-</i>	
		<i>της</i>	664
		<i>Camblites</i> Lydorum Rex uxore de-	
		voratâ seipsum interficit	534
		<i>Campania</i> urbes Græcæ originis	546.
			199.
		<i>Campi</i> Elysi, vide <i>Elysi</i> .	
		<i>Cancer</i> , principium anni apud Ægy-	
		ptios	8
		<i>Can-</i>	

INDEX III.

<i>Candaules</i> Lydorum Rex à Gyge Re-	ejus à Paulania circa Argivos Re-
gno & vitâ exutus. 535	ges dissensus 84.
<i>Myrsilus</i> vocatus 536	<i>Castratio</i> foeminarum à quo & cur
pictureas magni fecit ibid.	instituta. 534. sq.
ejus ætas ibid.	<i>Catana</i> colonia Naxiorum 497. sq.
<i>Canicula</i> ortus anni apud Ægyptios	ejus vicissitudines 497. seq.
initium 307. sqq.	<i>Caulonia Brutiorum</i> , Achzororum co-
<i>Canicularis</i> cyclus 309. sqq.	lonia à Romanis deleta 549.
<i>Canis</i> symbolum Mercurii 39	<i>Cecrops</i> Rex Atheniensium 111. sqq.
tota Ægypto cultus 162. sq	114
Hesiodi proditor percussorum	cur <i>διΦωνῆς</i> dictus 111
Domini sui 436	ex Ægypto mores civiles in Græ-
<i>Canis cælestis</i> Ægyptiorum Numen	ciam induxit 111
ad ortum ejus exundat Nilus 8.	Minervæ præcipuè ac Jovis
80	cultum 113
Ex aspectu ejus prognosticon Æ-	conjugia Athenis ordinavit 111
gyptiorum. 80	<i>Celeus</i> quis 260
<i>Caper</i> Mendete sacratus 65. 163	<i>Census</i> à Solone Athenis actus & ejus
<i>Capilli</i> sacerdotum apud Ebræos de-	ratio 649. sq.
tonsi 217	<i>Ceres</i> inter Deos Cabiros 36. 128.
<i>Capite censi</i> Solonis, qui 649. sq. 652	quando abatheniensibus colicce-
<i>Capita</i> animalium Ægyptiis abomi-	perit 259. sq.
nationi habita. 208	ejus in Atticam adventus 252.
<i>Capra</i> Apollini & Homero sacræ	259. sq.
443	<i>Cerealia</i> prima ab Ægyptiis institu-
<i>Caranus</i> Regni Macedonici auctor	ta. 194. 259. sq. Vide <i>Eleusini-</i>
447	<i>nia sacra.</i>
<i>Carnea</i> , festum Apollinis 353	<i>Certamen</i> Carnium 353
<i>Carnis</i> esus Noacho permixtus 185.	Eleusinium 287. sq.
sq.	Isthmium à Theseo institutum.
crudæ esus in Bacchanalibus 187	297
<i>Carthago</i> quando condita 409. 427	Lycæorum 288.
<i>Castimonia</i> sacerdotum Ægyptiorum	Olympicum 450
& Ebræorum 222	Rhapsodicum in honorem Ho-
ut & Græcorum 265	meri 439. sqq.
<i>Castor Rhodius</i> 15.	<i>Ceryces</i> , sacrorum apud Athenienses
	antistites. 261
	<i>Chal-</i>

<i>Chalcedon</i> , Megarensium colonia		<i>Cicuta</i> usus apud græcos	265
	552	<i>Cimmerii</i> à Scythis sedibus pulsi	537
<i>Chaldaeorum</i> origo	110.143	Sardes capiunt	537
magia	143	Dianæ Ephésinæ templum incen-	
expeditio in Phœnices	337.seq.	dunt	537
<i>Cham</i> idem cum Mene primo Ægyptiorum Rege	23	ab Alyatte Lydo Asiâ pulsi	537.602.
<i>Chanaan</i> regio	233	<i>Circumcisionis</i> in Ægypto origo	74
vide <i>Terra promissa</i> .		apud Israëlitas	75
<i>Chananeorum</i> populi XI.	231	usus apud gentes alias	74.175.216.384.
quot ex iis Israëlitis devoti	233	<i>Cocalus</i> Siciliæ Rex	292
<i>Chemnis</i> , Danai patria	129	<i>Codrus</i> Atheniensium Rex	353.seq.
<i>Chilon</i> è septem Græciæ sapientibus, vates.	646	<i>Cælestium observationū</i> vetustas.	504
<i>Chiarum</i> ludi in honorem Homeri		<i>Colchi</i> , Ægyptiorū colonia	382.seqq
	442	circumcisi.	74.384
<i>Chion</i> Lacon	559.seq.	<i>Colonia</i> Ægyptiorum	110.121.129.381.seqq.
<i>Christiani</i> in Alexandria Scrapin-		Æolum	359
colebant	154	Dorienium	358
<i>Chronicon vetus Ægyptiatum</i> apud Syncellum	2	Græcorum	358.seqq.
<i>Chronologia</i> Historiâ recentior	486	in Italiam ductæ	546.seqq.
Herodoti	49.seqq.	in Asiam, Europamque reli-	
Patrum post-diluvianorum	13	quam	557.seqq.
Græca	14	Jonum	361
Ebraica diversa	12.seq.191	Lacedæmoniorum	545
quo vetustior, tanto incertior	191	Naxiorum	494.seq.497
veterum græcorum fallax	144.245.19 + 329.seq.	Siculæ	491.seqq.
Josephi fallax	138.seq.	vide <i>Migrations</i> .	
Argivorum	132	<i>Color</i> albus sacer	219
Regum Romanorum	499. sq.	niger in sacris Jovis Cretensis	258
Ægyptiorum	313	<i>Colossus Memnonis</i> vocalis	425.seq.
Israëlis & judæ	403. sqq.	<i>Columba</i> in fabulis Sacerdotes	65
Romana post captam à Gallis urbem incerta	502. vide <i>era</i> .	earum captura quatenus Judæis permissa	182
<i>Chus</i> , Arabia	609	<i>Columna</i> Sethi	39
		vide <i>Stela</i> .	

Ca-

<i>Comam</i> alere nec Ægyptiis, nec Ebrais Sacerdotibus licitum 217	<i>Corpora humana</i> præcis non minor 52
<i>Comædia</i> nomen unde auctor 668 initium tenue 668. seq.	<i>Coturnicum</i> magna in Ægypto frequentia 147
<i>Concubitus illicitus</i> 170. seqq.	<i>Creon</i> primus Eponymus Atheniensium 501
<i>Conjugium</i> cum sorore gentibus aliis permiffum, aliis prohibitum 170. seq.	<i>Cretenses</i> Jovis sepulchrum sibi vendicant 233
cum fratris defuncti viduâ apud Ægyptios & Ebræos usitatum 173	eorum Regnum 252. seqq. insignia serpentes 255. seqq.
consensu, an coitu perficiatur. 173	<i>Crocodylus</i> Ægyptiis cultus 103. 99.
cum gentilibus, Ebræis vetitum 174. 176	<i>Cræsus</i> Lydorum Rex à Cyro victus 624. seqq.
Profelytorum cum Hebræis 174. seq.	ejus cum Solone congressus 625 regni tempus 625 & obitus 625. seqq.
incestis nuptiis genitorum fervorum 175 176	<i>Croton</i> , Achæorum colonia 549
<i>Consanguinitatis</i> gradus qui à Mose prohibiti 172	<i>Ctesias</i> dubiæ fidei scriptor 507. 508. 528. 588.
<i>Convivia</i> sacra Ægyptiorum & Ebræorum 209	ejus ab Herodoto in Assyriis rebus dissensus 517. seqq. 522. seqq. ut & in Medicis 525. seqq. & circa tempus excidii & locum urbis Nini 598 161
<i>Corcyna</i> , Corinthiorum colonia 537	<i>Cultus</i> extraneus quis 161
<i>Corcyraei</i> Epidamnium in Illyrico condiderunt 551. seqq.	<i>Cuma</i> Æolum colonia 359. seqq.
<i>Corinthi</i> Reges Heraclidæ & Bacchidæ, eorumque Chronologia 563. seqq.	<i>Cuma</i> italicæ Chalcidensium colonia 546. seqq.
Cypselidæ 565. seqq.	earum ager, portus, navale 546
<i>Coræbus</i> victor in Olympiacis primus memoratus 328. seqq. 488. seqq.	<i>Curetes</i> quinam dicti 257. seqq.
<i>Corybantes</i> cum Idæis Dactylis comparati 257	<i>Cyaxares</i> Phraortis filius, Rex Medorum 567
eorum mysteria in Samothracia 127.	aliàs Astibares 601 Cuaxares & Asverus 605 Astyagis à Cyro exuti & Darii Medi pater 605 Ninum urbem subvertit 598 ejus 598

ejus cum Alyatte bellum	601. seq.
obitus	603
duo ejus nominis, Avus & Nepos	
de nepote vide <i>Asverus</i> .	(605)
<i>Cybeles</i> sacra unde	127
ortus	135
nomina	135.137
imagines variaz in numismatis	136
terram notat	136
an Dea Syria	137
<i>Cyclus</i> canicularis	309. seq.
quando coeperit	310
<i>Cycli</i> annorum varii	657. seqq.
<i>Cylon</i> Regnum Athenis frustra affe-	
rat	637
<i>Cylonium</i> piaculum	637. seq. 642
<i>Cyprii</i> <i>αιθρωποδυσιας</i> & Minervæ	
cultum à Cecrope acceperunt	113
Veneris cultores	131
Homerum sibi vendicant	444
<i>Cypselus</i> Corinthi Rex	565. seq.
ejus ætas	566
<i>Cypselidarum</i> tyrannis quamdiu du-	
raverit	565. seq.
<i>Cyrene</i> cujus colonia	553
<i>Cyropædia</i>	619. seqq.
Xenophontis à Ciceronis censu-	
râ vindicata	619. seq.
<i>Cyri</i> nativitas	620
parentes	620
stemma	621
institutio	621
imperium	631
fortitudo & prudentia	621. seq.
uxor Amytes, Astyagis filia	623
bellum in Assyrios	622
Astyagem	623. seq.

Crœsum	624. seq.
Babylonios	616. seqq.
regni primus annus, basis vetusti-	
oris Chronologia	630
obitus, & de eo variaz sententiaz,	
	620. 631. seq.
regni & vitæ anni	624
<i>Cyrus</i> num primus Persarum Rex	
	604. seq. 631
<i>Cyaxaris</i> avunculi, seu <i>Asveri</i> II.	
filiam ducit	630
<i>Cyaxari</i> jure uxorio succedit	630.
	seq.
Babylonem capit	624. 626. seqq.
& exteriora ejus moenia diruit.	
	629
Judæis in patriam redeundi po-	
testatam facit	630
omnem Asiam subegit	623. seq.
num & Ægyptum	632

D.

D <i>Edalus</i> velorû inventor	292
architectus & statuarius in-	
signis	292
<i>Dæmones</i> , formâ hircorum	162
<i>Dagon</i> , Jupiter	33
<i>Damasci</i> Reges	346. seq.
Regni finis	469
<i>Damni</i> compensatio apud Ebræos	
qvalis	179
<i>Danai</i> unde dicti	130
olim Pelasgi	130
<i>Danaus</i> quâ patriâ	129
ex Ægypto fugit	129. 132
in Rhodum & Argos appellit.	
	129. 139
	Re-

INDEX III.

Regnum Argivorum obtinet	129.	<i>Dea Syria</i> num Mater Deorum	137
Larissam condit	130	<i>Decani</i> Zodiaci apud Astrologos	479. seq.
ejus filix puteorum inventricis	130	<i>Dejoces</i> primus Medorum Rex	538
<i>Δελφία</i> in Græciam adferunt	131	ejus res gestæ	538
<i>Daniel</i> Propheta sub Macedonico & Medo-Perfico Regno vixit	608	<i>Delta</i> , quæ regio Ægypti	393. seq.
Magis Chaldæis præpositus, post à Dario in Mediâ ductus	608	ejus fluvii	394
Triumvir	608	nomi	394. seq.
mortuo Dario Medo Babylonem repetit	609	<i>Demagogus</i> primus	298
ejus 70. hebdomadæ novâ ratione explicatæ	610. seqq.	<i>Demarchi</i> à Solone instituti	652
<i>Daphne</i> poëtria	435	Naucrari dicti	652
<i>Dares Phrygius</i>	435	<i>Denarius</i> Pythagoræ numerus	776
ejus de bello Trojano scriptum spurium	436		seq.
<i>Darici nummi</i>	604	<i>Deorum</i> gentilium <i>πελυωνία</i>	32
<i>Darius Medus</i> non Babyloniis, sed Persis imperavit	604	origo ex Ægypto	34-171
Astyages etiam dictus	605	epiphaniæ	53. seq.
filius Asveri sive Cyaxaris Medici	605. 609	simulacra vetustissima è rudilapide	57
avus Cyri	605	fœcunda mater utilitas	59
pater Asveri Medo-Perfa, Esteris mariti	609	<i>Δερκετώ</i> mater Semiramidis	519
vivo parente Regnum Persarum adeptus	605	<i>Δερκετώδα</i> Semiramidis posterius	519
Susa expugnat	606	<i>Deucalionis</i> in Thessaliâ Regnum	114. 118
juvenis Regnum, senex vestigalia ampliavit	608	fuga ob diluvium	114
tributa gentibus primus imperavit & callidè	609	<i>Devovendi</i> mos apud Ebræos	169
<i>David</i> Rex Israëlitarum	344. seq.	<i>Deus</i> quatenus videri dicatur	52
			seqq.
		<i>Diacrii</i> Athenis qui	647
		<i>Diana</i> felis specie ab Ægyptiis culta	66. [auditor 3
		<i>Disearchus</i> Messenius, Aristotelis	
		<i>Disyos Cretensis</i> de bello Trojano scriptum suppositivum	436
		<i>Dido</i> quando Carthaginem condiderit	409. 422. seq.
			<i>Diti</i>

Dies intercalares apud Ægyptios 246
 ut Deorum natales celebrantur 246
 à planetis denominati primùm ab Ægyptiis 197. sq.
Dii gentilium in animalia transformati 66. sq.
 Bonus & Malus 205
 Cabiri 35. 127
Diluvii universalis tempus 12
 Deucalionis 114. 118. sq.
Dionysia in nummis expressa 105
 eadem cum Bacchanalibus 655 sq.
Dionysii Halicarn. de Epochâ Archontum Atheniensium sententia 561. sq.
Diospolitani Reges eidem qui Thebani. 26. 94. 583
 urbis excidium 599
Divortium apud Athenienses & Ebræos permissum 173
Dodecarchia Ægypti 528. sq.
 quamdiu duraverit 539
Dodoni Jovis oraculum 64. sq.
Dominium rei perditæ quatenus Ebræorum legibus amittatur 180
Domus à quibus primùm extructæ 44
Domuum cœlestium XII origo 480 sq.
Donaria civitatum in Apollinis templo condita 536 sq.
Doriensium coloniarum 358. 498
Draco legislator 639. sqq.

ejus in puniendis delictis rigor ibid.
Dynastia Ægyptiaca Africani & Eusebii fallaces 94. 311. sq. 465 sqq.
 E.
Ebraorum nomen Græcis olim incognitum 235
 in Ægyptum migratio 89. sqq.
 quando contigerit 89
 servitus & labores 106. sqq.
Ebrai in Ægypto an extruendis Pyramidibus laborarint 48
 an sub nomine Pastorû regnarint 102. sq. 138. 323
 Inferiori habitarunt 25. 90
 cultum vituli & superstitionis alias didicerunt. 63. 67
 162
 hirci cultores 162
 quas urbes ædificarint 107. sqq
 quamdiu fuerint 70. 89
Ebraorum
 exitus ex Ægypto 138. 140
 num annis mille præcedat bellum Trojanum 139
 transitus per Mare rubrum qualis 146. sq.
 peregrinatio in deserto 146
 moscholatria 63
 Terra promissa 230. sqq.
 Judices à Mose constituti 227
 servitutes variaz & aliquando cõtemporanæ 307. sqq.
 sub Judicibus conditio 305. sqq.
 regimen 126. sqq.
 respublicæ

respublica æmulationibus Tri-	non semper constituto tempo-
buum involuta 307	re celebratum 191
Theocratia 226. 229	oraculum divinum quando ces-
Theocratix anarchia interjecta-	sârît 365.
307	dies festi 192
Rex, num Synedrii judicio, & fla-	ludi sacri 209
gris obnoxius 340. sq.	baptismus 198. sqq.
regum unctio 342. sq.	lavacrum, multi usus 199. 216
captivitas prima 469	218
secunda 470	jejunia 209. 222
tertia 532. 572. sqq.	mos devovendi 169
reditus è captivitate 630	excommunicatio ibid.
<i>Ebrai</i> , Alexandrini, Serapidis cul-	lugentium cibus legumina 221
tores 154	ius regium 338. sq.
quando in Europam venerint 159	bellicum 230. sq.
sq.	asylorum 167
an magi fuerint 143	jura indigenz & peregrini diver-
num religionem communicarint	sa 180. 184
Gentilibus 150. sqq.	judicia, quando coeperint 182
ægrè tulerunt bibliorum versio-	sq.
nem in græcam linguam 153	Synedria. Vide tit.
Deastrorum nomina mutatis li-	Profelyti 175. sqq. 199
teris in opprobrium verte-	in peregrinis plectendis rigor 179
runt 108	184
<i>Ebrais</i> quatenus statuz & imagines	servitus, qualis 180. sq.
concessæ 164	<i>Ebrais</i> quæ delicta privatis vindicare
severè interdictum idololatriâ	permiserint, 168
162. sqq.	legem violare mortis causâ per-
lucorum usu omni 154. sq.	miserunt 165
aleâ & usurâ 181. sq.	<i>Ebraorum</i> , vindex sanguinis 167. sq.
elemosynæ sub poenâ exactæ 181	leges agrariæ 235. seqq.
<i>Ebraorum</i> sectæ variæ 157	annus, & ejus ordinatio 189. seqq.
facerdotes Vid. <i>sacerdos</i> .	in civilem & sacrum distinctus
sacrificia 201. sqq. 204. 208. sqq.	190
agnus paschalis ubi mactatus 146	Vide <i>annus</i> .
pascha quando celebrandum,	mensium Sacrorum initium ab
192	apparitione Lunæ. 190
	men-

mensis intercalaris	190	<i>Elaphebolion</i> , mensis Atticus notus,	
Vide <i>mensis</i> .		unde dictus	656
neomeniæ classico indicatæ	190	<i>Eleemosyna</i> apud Ebræos sub poenâ	
Chronologia. Vide tit.		exactæ	181
Sicili	340	<i>Elephantinum</i> regnum	88
Therapeutæ, qui & quales	157	<i>Elephantis</i> urbs	88
circa matrimonium ineundum		insula	88
ritûs 170. seqq.		<i>Eleusinia</i> sacra, quando & à quo A-	
namzeres, quatenus conjugio		thenis instituta	259. seqq.
prohibiti	175	eorum ministri	261. seqq.
polygamia	173	ratio	267
matrimonia cum fratris defuncti		<i>Eleusis</i> à quo condita	85
viduâ	173	<i>Eleusinium</i> certamen	287. seqq.
• cum exteris prohibita	174. 176	<i>Elysi</i> campi	272
<i>Ebrai</i> liberorum venditionem quo-		ubi	273. 281. seqq.
modo permiserint	131	<i>Empedocles</i> , magni nominis Philoso-	
munditici studiosi	217. seqq.	phus	281
cur à consuetudine cum exteris		ejus sententia de quatuor Elemē-	
alieni	152. seqq.	tis, principiis contrariis, me-	
quando Græcis innotuerint	150.	temp Psychofi, iustorû statu post	
	152	mortem	280. seqq.
ἐν δὲ δύοιν proferunt	606	<i>Εννεαδεκαετηρίς</i> Metonis, & ejus ra-	
metempsychofin probarunt	287	tio.	662. seqq.
<i>Ebur</i> apud Ebræos ante Solomonem		in usum vulgarem non traducta	
non in usu	367		663
<i>Ecbatana</i> , Medorum regia, à Dejo-		<i>Enoschi</i> , δῆλοντιφα de Egregoris	55
ce condita.	533	<i>Epheta</i> Atheniensium iudices supre-	
Eclipsis Solis, bellum inter Lydos &		mi à Dracone constituti	651
Medos dirimens, quando facta		eorum tribunalia	640. seqq.
	603	<i>Ephod</i> , amiculum humerale Summi	
ἐκπύρωσις Mundi, Ægyptiis credi-		Sacerdotis	229
ta	9	<i>Ephori</i> Lacedæmoniorum, quando	
<i>Elam</i> , idem ac Persis, & cum Mediâ		inducti	545
in sacrâ scripturâ sæpe conjun-		<i>Ephorus</i> Cumanus, Historicus	14
gitur	606	<i>Epidamnus</i> , Illyriorum urbs, Corcy-	
<i>Elaphebolia</i> festum Atheniensium		ræorum colonia, quando con-	
& Phocensium	656	dita	551. seqq.
			<i>Epi-</i>

Epiphania, Deorum 54
Επιφάνεια vox, ad reges Orientis
 translata & quare 54
Epocha. Vide *Æra*.
Epocha Marmoræ Arundellianæ 114-
 115. sqq. 252. 263. sq. 325. 351. 433.
 491. 560. 665. sq.
Eponymi Athenienses 561
Equus, fortitudinis symbolum 389
Eratosthenes Cyrenæus, quis 3. 2. 49
Erechtheus rex Atheniensis, Eleusi-
 nia sacra instituit 259
Erichthonius, quadrigarum inventor
 133
 de eo fabula 134
Esseni, secta Ebræorum 157
 cur in Evangelio non memorati
 158
 eorum instituta 157. sq.
Esteræ historia quando contigerit
 609
 maritus, quis ibid.
Ethnici. Vide *Gentiles*.
Eudoxus Cnidius, cum Platone anni
 rationem in Ægypto edoctus
 661
Ευδοξος scripsit 661
 hujus ratio 662
 ejus vestis ab Api linctæ, & inde
 sacerdotum prædictio 661 sq.
Evilmerodach, Nabuchodonosori
 filius, patre phrenetico regnum
 administrat 594
 restituto Patre in vinculis habitus,
 usq; ad mortem illius 594
 succedit Patri, & Jechoniam è car-
 cere liberat 594

injustè regnat 595
 impius in defuncti Patris cadaver
 596. sq.
 perimitur 395
 aliàs Ilvarodamus 596
 idem cum Baltasare Danielis 597
Eulæus amnis, regni Babylonici &
 Medo-Perfici terminus 606
 circuit arcem Susorum 607
Eunuchi, fœminæ 514. seq.
Euphrates Mesopotamiam, ut Nilus
 Ægyptum inundat 588. 628
 fossis eductis coercitus à Nabu-
 chodonosoro 588
 à veteri alveo derivatus in fossam
 Nabuchodonosori per Cy-
 rum, unde inundatio Assyriæ
 & detrimenta maxima 618
 nusquam manifesto exitu effluit,
 sed in paludes deficit 629
Eusebius, exscripsit Africanum 5140
 ab eo subinde dissentit 5. 92. 93.
 94. 102. 140.
 ut & à marmore Arundelliano
 84. 115.
 ejus ab Herodoto aliisque in Af-
 syriorum rebus dissensus 517.
 seqq. 522. seqq.
 ut & in rebus Medorum 525. seqq.
Eurymius Locrensis, Olympiæ sem-
 per victor, vivus consecratus 548
Excidium Azoti 568
 Hierosolymorum 573. seqq.
 Nini 598. seqq.
 Thebarum 421
 Tyri 576. seq.
Excommunicatio, Judicis recepta 169
 87201

Ἐπαγεδομηκονταετηρίς, & ejus
ratio 664
ab Hipparcho reprehensa ibid.
Exodi Israelitarum æra 138. seqq. 305.
seqq.
Expiatio cædis apud Græcos 264. seq.
Exteri, Ægyptiis exosi 216
Israelitis rigidè habitū 179. seqq.
Extinens cultus, in præceptis Noa-
chidarum quis 161

F.

F*Abarum* in sacris, nisi lugubri-
bas, nullus usus. 221
Faces placentis affixæ in sacris Dia-
næ Munychiæ 654
Facularum festum apud Argivos 131
Februa animalia, mus & sus 539
Felis ab Ægyptiis culta 66. 162
Ferri usus & conflagandi ratio quādo
& à quibus inventa 256 seq.
Festa Ægyptia 154. 193
temporibus Mosaicis antiquiora
193
Festorum finis 197. seq.
Festum Apaturia 348
Ἄρρηφορξία 134
Bacchanalia 655. seq.
Cerealia 194
Elaphebolia 656
Facularum 131
Κάβερα 351. seq.
λαμπιδηδόξμια 133
λυχνιαίη 132. seq.
Panathenæa 132. seqq.
Partionia 361

Paschatos 192
Pentecostas 192
Posidonia 655
Pyanepfia 655
Scira 657
Σοσιχθία 649
Tabernaculorum 192
Ἐνοικία 298
Fæda militaria apud Ægyptios 391
Fædus mutuo sanguinis linctu pa-
ctum 603

Fosse Mærios 238. seq.
Sefostris 395
Nabuchodonofori 588. seq.
causa expugnata à Cyro Baby-
lonis 627
Fur nocturnus impunè occiditur
168
Furti apud Ægyptios licentia 177
interdictum apud Ebræos distin-
ctè explicatum 177. seqq.
pœna apud Ebræos 180
apud Athenienses 640

G.

G*Alilea* 468. seqq.
quando subjugata ab Assy-
riis 469
Galli quando Romam ceperint 501
Gamelion mensis septimus Atticus
unde dictus 655 (seq.
Gelanor Regno à Danao exutus 129.
Gelo Syracusarum Tyrannus 495. seq.
Gemam duplex, Hierosolymitana &
Babylonia 159
ejus auctor & ortus 159
Gene-

Genealogia Patrum post-diluviano-
rum diversitas 13
Genii boni & mali 205. seq.
Genitalia circumcidere multis olim
gentibus usitatum 74
Gentiles num ritus sacros à Judæis
acceperint 150. seqq.
 severè à Judæis habiti 179
 astrorum cultores 476
 eorum de statu piorum impio-
rumque post mortem senten-
tia 265. seqq. 283. seqq.
Gephyrai qui 127
Geographia cultor Sesostris 384
Geometria inventio 392
Geometri incolæ Syracusarum, urbe
ejecti & restituti 495. seq.
 altera classis civium Atheniensi-
um 649
Georgius Monachus, Syncellus, quis
6. 142
 ejus ab Herodoto aliisque in Af-
syræis rebus dissensus 517. seqq.
522. seqq.
 ut & in Medorum rebus 525. seqq.
Gergesai, populus Chananæus 233. seqq.
Ghosen Ægypti regio ubi sita 90
Gratus consanguinitatis in matrimo-
nio, qui prohibiti 172
Gracia Magna 546. seqq.
Gracia veteris tempore Trojani belli
status 326
 septem Sapientes 644. seqq.
Græci veteres Chronologiæ techni-
cæ imperiti 144. 451
 magnam partem Italiæ occupâ-
runt 546

rerum Persicarum minus gnari
632
 motuum cœlestium imperiti 660
 seqq.
 serò res suas literis mandarunt 14
Græcorum Dii ex Ægypto 34. 113.
124. seqq. 132. 219. seqq. 264.
 ut & Philosophia 354
 magia à Persis 144
 abstinencia à piscibus 220. seqq.
 commenta de inferis 271. seqq. 275
 de Memnone 431. seqq.
 bellum in Trojanos 325. seqq.
 belli Duces 326
 apparatus 327
 coloniz 357. seqq. 346. seqq.
 contentiones de Homeri patriâ
444. seqq.
 anni ratio 658. seqq.
 scribendi forma 124
 in ludos & festos dies propensio
132
 jejunia pro expiatione peccato-
rum 265
 lavacra 201
 saltationes 301
 Vide *Athenienses* & titulos specia-
les alios.
Gyges fœminas castravit 434. seqq.
 Candaulem regno & vita exuit
535
 primus Barbarorum Delphos do-
naria misit 536
 Colophonem expugnavit 537
 ejus fabulosus annulus 536
Gymnosophista, Æthiopum Sapien-
tes 336
 Gynæ

<i>Gynacocrotia</i> apud Ægyptios usitata 68	<i>Heracleti</i> sententia de ecpyrosi munda di 10
& gentes propemodū omnes 69	de animabus & duplici principio Pace ac Bello 279
H.	<i>Hercules</i> plures 302. seqq.
H <i>Alys</i> fluvius descriptus 533	Tyrius, purpuræ inventor 3 3
<i>Hamath</i> , regio Chananzorum 232	idem cum Molocho 303
ejus metropolis Antiochia 232. 346.	ejus ætas 301. seq.
<i>Hammon</i> idem cum Mene & Chamo 30	<i>Omphales</i> servus, mox maritus 534
Syris & Babylonis Belus 32	ejus posterii 319. seq.
ejus oraculum in Libyâ 64. seq.	Lydorum Reges 534
<i>Hebdomas</i> dierum à quibus instituta 167. 476	<i>Hermapion</i> , interpres Obelisci Ramellis, vindicatus à censorâ Kircheri 462
<i>Hebdomades</i> Danielis 610. seqq.	<i>Hermopolis</i> an à Mose condita 141
<i>Hebraei</i> , vide <i>Ebraei</i> .	<i>Hermotybies</i> , milites Ægyptii 390. seq.
<i>Hecataei</i> duo, Abderita & Milesius 427	<i>Herodoti</i> Chronologia 49
<i>Hecatombaon</i> primus mensis Atticus unde dictus 634	ætas 27. 392. 591. seq.
<i>Heli</i> Sacerdos, qualis fuerit iudex 303	à Ctesia in rebus Assyriis dissensus 517. seqq. 512. seqq.
<i>Heliopolis</i> inferioris Ægyptiæ metropolis 25. 29. 315	ut & in Medorum rebus 523. seqq.
Pelusio quantum distet 109	consensus cum Appiano, Dionysio, aliis 524
num ab Ebraeis munita 119	in Historia institutum 620
à Pastoribus oppressa, sed à Thebanis recuperata 315	<i>Herodosus</i> num Judæos habuerit cognitos? 110
<i>Hellanicus</i> Lesbicus, Historicus 14 32	<i>Hesiodus</i> utrum Homero recentior 433. seqq.
<i>Hellenista</i> , Judæi Ægyptienses 153	repulsam tulit in Pythiis 667
<i>Heptanomis</i> Ægyptiorum 399	ejus ætas 434
<i>Heracleoticum</i> Regnum 29	patria ibid.
<i>Heraclicidarum</i> reditus 329. 331. 349. seq. 351. seq.	cædes & sepultura 438
<i>Heraclicide</i> , Lydorum Reges, duplices 534. seqq.	<i>Heterogeneorum</i> commixtio Ebraeis interdicta 223

V u u u

Hiero-

<i>Hieroglyphica</i> apud Ægyptios di- verſa 38	carmina per partes olim recitata 438
vetuſtiſſima ſcribendi ratio ib.	à Solone aut Piſiſtrato in unum corpus redacta 438. ſq.
idololatriæ apud Ægyptios occa- ſio ib.	Athenis & in omnib ⁹ Græcorū civitatibus cantata 439. ſq.
quid contineat 462	Alexandro M. aliisq; in pretio habita 440. ſq.
<i>ἱερογλυμματική</i> ſcribendi ratio	obitus & ſepultura 443
Hieroglyphicâ recentior. 39	vitz ſcriptores 445
<i>Hierofolyma</i> quando & à quibus condita 324	<i>Homicidii</i> interdictum & poena 166. ſq.
excifa 573	licentia privato quatenus apud Ebræos permiſſa 167. ſq.
<i>Hipponium</i> Lucaniæ urbs, Græco- rum colonia 548	<i>Hominum</i> ſtatura num decreſcat 57
<i>Hippopotamus</i> in Ægypto cultus 163 395	<i>Homo</i> quidam divinis honoribus a- pud Ægyptios cultus 319
<i>Hirci</i> ab Ægyptiis ſacrati 60	<i>Honor</i> parentum ſevere præceptus 187. ſq.
ab Iſraëlitis in Ægypto culti 167	apud Ægyptios qualis 188
<i>Hircus ἀποπομπαῖος</i> 204. ſq. 207	<i>Horti</i> Nabuchodonofori penſiles 586. ſeq. 590. ſeq.
Mendefius 65. ſq.	<i>Hoſtanes</i> Magiæ cultor 475. ſeq.
<i>Hirom</i> Rex Tyri 368. ſq. 407	<i>Hoſtia humana</i> 78. ſeq.
<i>Hiſtoria</i> Chronologiâ vetuſtior 486	vide <i>αιθρωπολογία</i> .
<i>Homerus</i> à cœcitate ſic dictus 443	<i>Hybla</i> Siciliæ tres 499
aliàs Meleſigenes. 443.	<i>Hycſos</i> , Paſtores in Ægypto regnan- tes 101. 103
num Heſiodo antiquior 433. ſq.	<i>Hyela</i> Brutii urbs, Veliâ aliàs, Pho- czorum colonia 547
ab aliis multa mutuatus 444. ſq.	<i>Hyems</i> in Zonâ Torridâ quando 82. ſeq.
poëmatibus illuſtris & divinis honoribus celebratus 438. 441. ſq.	<i>Hygeni</i> , Mythologi, à Caſtore & Pau- ſaniâ circa Argivos Reges diſ- ſenſus 84
Chium aliquandiu inhabitavit 442	<i>Hyllus</i> , Herculis filius, Peloponne- ſum fruſtra tentat 349
Lycurgo <i>ὄνυχος</i> 438	<i>Hyper</i> :
ei capræ, ut Apollini, ſacrificatæ 443	
<i>Homeri</i> ætas incerta 436. ſeq.	
patria & de eâ contentiones Græ- corum 436. ſeq. 444	

<i>Hypermnestra</i>	131	<i>Jepheba</i> num filiam immolaverit	
<i>Hyssopi</i> in sacris Ebræorum & Ægyptiorum usus	211. 220		170
<i>Hystaspes</i> magiæ cultor	145	<i>Iluarodamus</i> , vide <i>Evilmerodach</i> .	
		<i>Ilus</i> , Saturnus	73. 79
I.		pudenda circumcidit	73
J <i>Annes</i> & <i>Jambres</i> qui	143	<i>Imaginum</i> usus quatenus apud Ebræos licitus	164
eorum sepulchrum	143	<i>Immolatio</i> hominum variis olim	
<i>Jasus</i> Rex Argivorum	86	gentibus usitata	78. sqq.
<i>Ibis</i> cur ab Ægyptiis consecrata	59	vide <i>ἀνθηροποιοία</i> .	
	173	<i>Imperium</i> Vide <i>Regnum</i> .	
<i>Ichneumon</i> ab Heracleotis in Ægypto cultus	163	maris. Vide <i>Mare</i> .	
<i>Idai</i> <i>Dactyli</i>	256. sqq.	<i>Impositio</i> manûs super caput victimæ	208
ferri fodiendi & conlandi auctores	256. sq.	<i>Incantatores</i> serpentum	43. 148. sq.
quot fuerint	257	<i>Incestis</i> nuptiis geniti quatenus matrimonio apud Ebræos prohibiti	175
cum Corybantibus Phrygiæ comparati	257	<i>Incestus</i> apud Ægyptios licitus	171
<i>Idoli</i> non ressecrati usu Ebræis interdicitum	164		seq.
<i>Idololatria</i> ex Ægypto originem habuit	34. 55. sqq. 161	<i>Indi</i> veteribus meridionales, i.e. Æthiopes.	337
ex Hieroglyphicâ orta	38	<i>Infantum</i> expositio Judæis vetita	167
à rudibus lapidibus cœpit	57. 291	<i>Inferi</i>	265. sqq.
crimen apud Ebræos gravissimum	162. sqq.	de iis commenta Ægyptiorum	271. sqq.
& à privato quovis vindicatum	167. sq.	Homeri	275
ejus antiquitas	55. sqq.	Platonis	283. sqq.
<i>Jechonia</i> captivitas	572. sq.	Virgilii	285. sq.
ex captivitate liberatio	594	<i>Infernus</i> gentilium	283. sqq.
<i>Jejunia</i> Ægyptiis Ebræisq; pro expiatione peccatorum usitata	209. 222	vide <i>adns</i> , <i>Tartarus</i> .	
nec non Græcis	265	<i>Inislatorum</i> sacris status post mortem felix creditus	266
		officia	267
		<i>Intercalatio</i> anni apud Ebræos quando cœpta	191
		apud	

apud Ægyptios & Græcos	245.	<i>Italia</i> Major Græcia dicta	516
	658. sqq.	ejus regiones	546. sqq.
vitiōsa	659	<i>Iter</i> Iſraëliitarum in deserto	146. sqq.
ejus ratio	246	<i>Judei.</i> vide <i>Ebraei.</i>	
<i>Intervallum</i> inter captam Trojam &		<i>Judex</i> ſummus in tribunali Ægy-	
primam Olympiadem	328. sq.	priorum	316
<i>Jo</i> Græcorum cum Iſide Ægyptio-		ſimulacrum veritatis de colloge-	
rum comparata	42	ſtabat	316
<i>Jobus</i> quis	184. sq.	<i>Judices</i> à Moſe conſtituti	327
præcepta ſex Noachidarum libro		poſt Joſuam, uno tempore plures	
ſuo inſeruit	185		306
<i>Jonum</i> migratio & coloniæ	361. sq.	univerſo Ebræo populo non	
<i>Joſephus</i> Patriarcha ſub quo Rege in		præſuerunt	307
Ægypto floruerit	102	ſub iis qualis Reipublicæ ita-	
<i>Joſua</i> quo pacto Chananiæ bellum		tus	305. sqq.
indixerit	234.	<i>Tyriorum</i>	309
ejus lex agraria	236. sq.	Carthaginensium, Suffetes	309
<i>Joves</i> plures	33. 254	in tribunali Ægyptio	315. sq.
<i>Jovi</i> ſerpentes ſacri	42. 63. 251	<i>Judiciorum</i> apud Ebræos origo	182.
<i>Jovis</i> ſepulchrum num in Cretâ	253.		ſq. 227
	ſq.	ratio	184. 229. ſq.
antrum in quo nutritus	254	<i>Judicium</i> Areopagiticum, ejuſque	
ſimulacrum arietinâ facie	38	origo	115. 117. 331.
Dodonæi oraculum	64. ſq.	Radamanti & Minois apud infe-	
Beli templum Babylone	591	ros	273
Cretenſis ſacra	258	<i>Æaci</i>	283
<i>Iſis</i> mater Deorum πολυώνυμος	137	Ægyptiorum ſuper defunctis	273
in arte Medicâ excelluit	42	<i>Juno</i> Lucina Ægyptiis culta	316
cum Aſtarta Phœnicum & Jo Græ-		ejus templum in ulteriore The-	
corum comparata	42.	baide	316
ὕγεια Græcis: Romanis Salus ib.		Sacerdotes Argiva	131. ſq.
in Pharo culta	154	<i>Jupiter</i> Hammon, idem qui Menes	
Bonus genius	205	& Cham	o. ſq.
eadem quæ Ceres	260. 264.	Sabazius	255
materiam primam ſignificat	268	<i>Jura</i> indigenæ & peregrini apud E-	
<i>Iſthmum</i> certamen	297	bræos diverſa	180. 84
<i>Iſraëliſta.</i> vide <i>Ebraei.</i>		<i>Jus</i> aſylorum	167. 35. ſq.
			260.

zelotarum 18
regium Ebraeorum 338. sq.

K.

Kαθαρός. Vide *lustratio*.
Κάρνεια festum Apollinis 352.
seq.

Κνηθ Serpens divinus 163

Κόρδαξ, saltationis apud Græcos species 301

Κυλλάρης, panis acidus 478

L.

Laborosoarchodus, Neriglissorori filius, Patri in regno puer succedit 596. sq.
post novem menses interficitur. ibid.

Labynitus idem cum Nabonnedo 627

Labyrinthi, Creticus, Lemnicus, Ægyptius 291. 415. 426

Lacedæmonis Genealogia 128

Lacedæmonum leges ad rem militarem comparatæ 453. sq.

studium armorum 454

bella 454. sq. 542. sqq. 554. sqq.

reges 453. sq.

Parthenii vide titulum.

Ephori, quando inducti 545

coloniz ibid.

Laius, Lucaniz urbs, Sybaritarum colonia 547

Λαμπάδηεργμία, festum Græcorum 133

Lampadum festa apud Græcos ib.

Lana, profanus vestitus 218. 223
in sacris tamen Jovis Cretenfis receptus 258

Lapides, Diis consecrati 56
eorum cultus idololatricus multis olim gentibus familiaris 57

Latona in urbe Buti oraculum 64

Lavacri multus usus apud Ebraeos 199. 216. 28

apud Ægyptios & Græcos 200
sq. 216. 218

Lavare vestimenta quid Ebrais 198

Legem violare mortis causâ Ebrais quomodo permissum 165

Leges agrariæ Ebraeorum 235. sqq.
Sesostris 392

Bocchoris, de commerciis & obæeratorum nexu 482. sq.

Cretensum & Lacedæmoniorum ad rem militarem comparatæ 453. sq.

Noachidarum. Vide tit.

Solonis, quâ scripturâ exaratæ 124
de nexu obæeratorum 483

in solatium eorundem 648

Legis Mosaicæ præstantia 149. sq.
tegendæ studium apud Judæos

153

eâdem pleriq; ritus Ægyptiorum abrogati, quidam retenti 154

sqq.

Legislatores, Draco vide tit.

Lycurgus 639. sqq.

Minos 293

Solon 646. sqq.

Vuuu 3

Legu-

<i>Legumina</i> , lugentium Ebræorum ci- bus 221	in honorem Homeri apud Chios 442. seq.
<i>Leo</i> , ex pellice genitus 535	<i>Lugentium</i> Ebræorum cibus 221
<i>Leones</i> in Ægypto culti 162. seq.	<i>Luna & Sol</i> apud Ægyptios æterni- tatis Symbolum 8
<i>Leontini</i> , urbs & ager Siciliæ, colo- nia Naxiorum, quando condi- ta 497	DII gentium communes ibid.
<i>Lepidotus</i> piscis, ab Ægyptiis cultus 163	<i>Lupus</i> , in nuramis Argivorum 130 in Ægypto cultus 163
<i>Liberos</i> vendere quatenus Ebræis permiffum 181	<i>Lustratio</i> , sacrorum pars apud Gen- tiles 164. seq.
immolare, Ægyptiis, Phœnici- bus, aliisq; olim familiare 78. seq.	duplex, expiatio cædis, & præpa- ratio ad sacra 161. seq.
<i>Libertas</i> , animalibus consecratis da- ta 207. seq.	ad eam Mures & Sues adhibiti 539
<i>Linus</i> , rythmorum & melodiz in- ventor 434. seq.	<i>Lycaon</i> , Lycæorum autor ejus ætas 288 ibid.
ejus discipuli 435	<i>Lycaea</i> , à Lycaone instituta λυκωναιή, festum Ægyptiorum 131. seq.
<i>Litera</i> , ubi & quando inventæ 37. 41. 123.	<i>Lycurgus</i> , Homericorum carminum vulgator, eidemque σὺργος 438
Ægyptiorum variz 38	Olympiadum instaurator 450
<i>Locri</i> Brutiorum urbs, quorum co- lonia, quando condita, libera sub Romanis 548	nummorum usum vetuit 549
<i>Lucania</i> , urbes Græcæ originis 547. seqq.	ejus ætas controversa 450. seq.
fines 546	regnum, & tempus legislatio- nis 452
<i>Lucernarum</i> accensio, apud Ægy- ptios & Græcos in honorem Minervæ 133. 212	<i>Lydorum</i> regnum 330. seq. 490. 533. seqq.
apud Ebræos in cultu Sabbatico 211	vetustum 532
<i>Lucina</i> , Ægyptiis culta 316	à Cyro eversum 624. seq.
Vide Juno.	ejus duratio 625
<i>Lucorum</i> usu Israëlitis interdictum. 164. seq.	nomen unde 533
<i>Ludi</i> sacri Ægyptiorum Ebræorumq; 109	M. <i>Accedonicum</i> regnum & reges +47 Magi,

<i>Magi</i> , cur Hoftanæ dicti	475	<i>Marmor</i> Arundellianum, à Seldeno editum	15
apud Perfâs matrimonia cum matribus contraherant	71	Epochas Græcas per Archontes figna	561
eorum apud Perfâs & Ægyptios ætas	143. 145	Vide <i>Arundell.</i>	
<i>Magia</i> Ægyptiaca	143. 475	<i>Marnas</i> , Jupiter Gazzorum	33
ab Ægyptiis ad Babylonios derivata	143. fq.	<i>Marfi</i> , ferpentum incantatores	43 148
ejus inventores	143. fq.	<i>Martis</i> cum Neptuno caufa in Arcopago	117
ſpecies	539	<i>Maſſylia</i> , Phocœenſium colonia	551
<i>Magna Græcia</i>	546. ſqq.	<i>Materia</i> prima per Iſidem Ægyptiis ſignificata	268
<i>Μαυμαυθηſίων</i> , quintus menſis Atticus, unde dictus	655	<i>Matrimonium</i> Sacerdotum Ægyptiorum & Ebræorum	222. ſeq.
<i>Maimonidis</i> ætas	100	Vide <i>Ebrai, Ægyptii, Perſe.</i>	
de institutione ſacrificiorum ſententia	202. fq.	<i>Matris Deorum</i> ſacra apud Græcos unde	127. 135. 301
<i>Maledictio</i> nominis divini, quid	165 fq.	Vide <i>Cybele.</i>	
<i>Mamertum</i> , Brutiorum urbs	548	<i>Medi</i> ab Aſſytiis defecerunt	532
<i>Mamzeribus</i> Ebræorum conjugia qt. prohibita	175	aliquandiu <i>αὐτόνομοι</i>	524. 532. ſq.
<i>Manetbo</i> , quis	2. 312	expulſis Scythiſ Ninium expugnant, & Aſſyrios ſubjugant	599. ſqq.
origines Dioſpolitanas omiſit	3	eorum gentes, & imperium prolatum.	533
Syncelli de eo iudicium	4	reges	523. ſqq.
ejus de adventu Paſtorum in Ægyptum fragmentum	100	regni initium	524. 526
<i>Manuum</i> impoſitio ſuper caput victimæ apud Ebræos	208	finis	623
<i>Mara</i> , ſtatio Iſraëliitarum	147	<i>Media</i> , in ſacris Kir, & cum Elam ſæpe conjuncta	606
<i>Mardock-empadus</i> , Rex Babylonis	529	ejus nomine Perſia inſignita	606
<i>Mare Rubrum</i>	366	<i>Medicina</i> , quando ab Ægyptiis inventa	28. 41. 44
quomodo tranſierint Iſraëlitæ	146. fq.	<i>Medon</i> , primus Athenienſium Archon	350. fq.
<i>Mario</i> imperium, olim & nunc	293.	<i>Medontida</i>	ibid.
	367	<i>Medo-</i>	

<i>Medo-Persa</i> , Herodoto & Xenophonti Medi	622	& cum Jove Hammonio	23
eorum regnum	604. sqq.	Thamus	30. sq.
bellum contra Assyrios Duce		Sanchuniathon Saturnus	30
Cyro	622	primus Ægyptios à tenui victus	
<i>Megacles</i> ejusq; posterii piaculi Cy-		ratione deduxit	482
lonii rei	637	ejus ætas	22. seq.
<i>Megara</i> Siciliae, colonia Doriensis		eum pleraque regum Ægyptio-	
	498. sq.	rum successiones <i>de xperlu</i>	
<i>Melanthus</i> , Atheniensium Rex	315	sibi vendicant. 15. 30. 50.	
	sqq.	<i>Menses</i> Attici	65. seqq.
ejus ætas	348. 352	cavi & pleni, in Enneadecaeteri-	
<i>Meles</i> , Lydorum Rex, leonem ex		de 63	
pellice progeniuit.	535	eorum apud Ebræos & Romanos	
<i>Memnon</i> Graecorum, Amenophis		initium & inæqualitas un-	
Ægypti Rex	424. sq.	de 190	
ejus statua vocalis	425. sq.	<i>Mensurarum</i> inventor	446
regia & labyrinthi	426	auctor, Solon	6. 8
Vide <i>Amenophis</i> .		<i>Mercatum</i> Ægyptiis serò in usu	367
<i>Memphis</i> , superioris Ægypti metro-		<i>Mercurius</i> , Athotes, Thoth.	35
polis	25. 28	Anubis	39
Eadem Noph, sive Moph	25	hujus nominis plures	35. 140
Condita à Mene	28. 238	inter DEos Caliros	36
quamdiu floruerit	28	Camillus dictus	36
<i>Memphitarum</i> regni origo	27. sq.	Caniformis effectus	38
finis	92	<i>Μυχοπαπιος</i>	270. sq. 278.
regum ultimi, iidem cum The-		ejus inventa & libri	30. 199. 41
banis	87. 91	<i>Mercurius</i> secundus, Siphonis, Trif-	
<i>Mendes</i> , urbs	65	megistus	240
<i>Mendesiorum</i> in capris colendis fœ-		anni apud Ægyptios emendator	245
ditas	65. sq.	ejus ætas & libri	241. sqq.
<i>Mendesius</i> Hircus	65. sqq.	qui supersunt, suppositi-	
<i>Meneclaus</i> , num in Ægyptum vene-		ti	244
rit	464	<i>Mermada</i> , Lydorum Reges, Her-	
<i>Menes</i>	18. 30	culis posteris	54. sqq.
idem cum Chamo, Neachi filio,		<i>Mesopotamia</i> , Arabia accensa	609
		<i>Messa</i>	

Messana, à Mamertinis occupata 548
Messeniorum bellum primum cum
 Lacedæmoniis 542. sqq.
 secundum 554. sqq.
Metagitonion, secundus mensis At-
 ticus 654
Metapontium, Pyliorum colonia 550
Metempsychosis, doctrina Ægyptio-
 rum. 47. 225. 269
 Ebræis probata 287
 Empedoclis 280
 Pindari 281
 Pythagoræ 278
Migratio Æolica 359
 Æthiopum 335. sqq.
 Cimmericorum in Asiam 537
 Ionica 357. 361. sqq.
 ejus Dux Nileus, & causa 356.
 sqq.
 Israëlitarum in Ægyptum 89. sqq.
 Scytharum in Parthiam 381
 Cimmericam 537
 Vide *Colonia*.
Milesiorum bella cum Lydis, & stra-
 tagema 602
 potentia navalis, & emporium in
 Ægypto, Naucratis 633
Miletus, coloniarum multitudine
 celebris 552
Milites Ægyptii 390
 artes manuaris exercere prohi-
 biti ibid.
 nomos hæreditario jure possede-
 runt 538
 eorum feuda militaria 391
Minerva, Ægyptiis Neith 91. 122

Saitis & Atheniensibus culta 110.
 113. 122. 133
 oleæ inventrix 113. 117
 Lindia 129
Minos, advena an indigena 253
 hujus nominis duo 253. 290
 ejus ætas 249. 252
 regnum in Cretâ 252. sqq.
Minos secundus 290
 leges tanquam à Jove traditas
 promulgavit ib,
 & quidem καὶ ἐνυσάδουαστη
 εἰδα 660
 legislator gravissimus 293
 ejus bellum cum Atheniensibus
 291
 pacis datæ leges ibid.
 tributum iisdem imperatum
 660
 obitus 292
 maris imperium tenuit 293
Mishna lectio, Judæis in synagogis
 prohibita à Justiniano 158
 auctor, & ortus ib.
 contenta, traditiones Pharisaicæ
 158. sqq.
Misphragmuthosis, Ægypti Rex, Pa-
 storum victor 322
Misrajim, Syncello Mene 24
 ex eo septem gentes ortæ ib.
Misrajim, nomen terræ ejusque du-
 plicis 25
Mixtura heterogeneorum, Ebræis
 prohibita 223.
Mnevis Bos, Soli sacer 60. sqq.
 secundos post Apin honores a-
 pud Ægyptios tulit 60
 Osiri-

Syriam, Ægyptum, & Libyæ partem subegit	592.	<i>Naucratis</i> celebre in Ægypto emporium	633
Tyrum destruxit	576. sqq.	<i>Navigaciones</i> , Solomonis	365 sqq.
Medis adjutor in expugnandâ Ni-		Sesostris	367. 373. sqq.
no 600. sqq.		quando ab Atheniensibus cœptæ	653
<i>Nabo-col-assari</i> res gestæ	585. sqq.	quando ab Ægyptiis	374
horti pensiles	586. sq.	<i>Nautica</i> ars, olim rudis	294
obitus & imperii anni	587. 594 sq.	à Phœnicibus	112. 304
expeditio versus septentrionem	592	<i>Naxiorum</i> Colonia	494. sq. 497
in Ægyptum	580. sqq.	<i>Naxus</i> , colonia Græcorum, quando	
uxor Meda	586. 592	condita & excisa	494
vaticinium, ex Megasthene	593	ejus situs	425
phrenesis	594	<i>Necpsos</i> , Rex Ægypti	474
successores	594. sqq.	inventor Magiæ	144
<i>Nabon-assar</i> malè cum Salman-assa-		Astrologiæ judiciariæ	475
re confunditur	510		477. sqq.
ejus æra. Vide <i>æra</i> .		<i>Necherophes</i> , Thinitarum an Mem-	
<i>Nabonnedus</i> Medus, Babylonis Re-		phitarum Rex	20. 86. sqq.
gnum adipiscitur	596. sqq.	<i>Nechos</i> , Rex Ægypti	568. sqq.
à Cyro victus Carmaniæ præfici-		Syriam occupat	569
tur	596. 626. sqq.	amittit	575
<i>Nabonadius</i> aliàs, & Labynitus		<i>Neith</i> , Minerva	91. 122
Herodoto	627	<i>Neomenia</i> , ortus Canis apud Ægy-	
Babylonis mœnia coëto latere &		ptios	8
bitumine construxit	626	<i>Neomenia</i> , tur apud Ebræos classico	
ejus Parentes	627	indicatæ	190
<i>Nabo-pol-assarus</i> Rex Assyriorum		<i>Nephercheres</i> .	20
	571. sq.	dubium, an duo diversi	88
in Historiâ sacrâ Nabuchodono-		<i>Neptuni</i> nomen, Ægyptium	33
for	571	adversus Martem actio in Arco-	
ejus ætas	571	pago	117
res gestæ	572	<i>Neriglissororus</i> , Nericassolassarus,	
obitus	585	Nabuchodonosoris Magni	
<i>Nabuchodonosor</i> . Vide <i>Nabocolas-</i>		Gener, Evilmerodachum pe-	
<i>sarius</i> & <i>Nabopolassarus</i> .		rimit	595. 597
		regno	

INDEX III.

regno quatuor annis præest	596	<i>Nisan</i> , primus mensis Ebrzorum in anno sacro; septimus in civili	190.192
primus Medorum Babylone regnantium	597	<i>Nitocris</i> , nomen, idem ac Minerva	91
<i>Nexus</i> obzratorum, legibus prohibitus	483.648	extruxit Pyramidem tertiu	48.91
<i>Nicomedes</i> , Bithyniæ Rex, Epiphanes dictus	54	prima focminarum regno apud	Ægypt. posita 68.92
<i>Nilus</i> , Rex Ægypti, ejusque ætas	247.599.	Memphitarum Thebanorumq;	Regina 87.91.59.
<i>Nilus</i> fluvius, olim Ægyptus	247.464	fratris mortem callido invento	ulta 92
Oceanus	271	<i>Nitocris</i> alia, Babylonis Regina,	Cyro contemporanea 622
exundat ad ortum Canis	8.80	Nabonnedi mater, & an uxor Nabuchodonosori	627
melle commixtus aliquando fluxit	80	muros Babylonis construxit ib.	ejus solertia 622.627
ejus incrementi mensuræ variaz, & inde prognosticon Ægyptiorum	80.237	<i>Noab</i> , idem cum Saturno	31
causa	81.59.	<i>Noachida</i> , qui	160
ejus ostia	393	Noachidarū Præcepta	56.59.160.599.
fontes à Psammiticho explorati	542	à profelytis suscepta	161
<i>Nimrod</i> , num Babylonis conditor	508	quot numero	160
<i>Ninus</i> , duplex, Vetus & Assyriaca	598.59.	de cultu extranco	161.599.
utriusq; locus	598.600	Blasphemiâ	165.59.
tertia Persica, ex restauratâ Assyriacâ	600	effusione sanguinis	166
Assyriaca, à Medis subversa	598	revelatione turpitudinum	170.599.
Babylone vetustior & major	599	furto ac rapinâ	177.599.
restaurata	600	judiciis	182.599.
iterum à Saracenis excisa	ib.	de membro animalis vivi non comedendo	185.
			599.
		<i>Nomi</i> Ægyptiorum	392.599.
		Inferioris Ægypti	394.599.
		Superioris	399.599.
			<i>Nume-</i>

Numerus quaternarius Pythagoræ 277. sq.
 denarius ejusdem 277. sq.
 septenarius. Vide tit.
Nummi, ubi primùm cusi 446
 eorum usum Lycurgus vetuit 545
 Adriani, apud Trifan. illustratus 61
Ἀμασσιαῶν, cum Homeri imagine 440. 442
 Argivorum 130
 in Campaniâ effossi, Græci 546
 Catanenses 498
 Cretenses 134. 255. seq.
 in Homeri honorem percussi 441. seq.
 Lacedæmoniorum 545
 Leontini 497
 Locrensiùm 548
 Matris DEorum varii 136. seq.
 Metapontinorum 550
Πατραίων 149
 Siculi 499
 Syracusani 497
 Tarentinorum 550
Ταυρωμυριτῶν 495
Nuptiæ Vid. *Conjugium*, *Matrimon.*

O.

O *Baratorum* nexus legibus prohibitus 483. 648
Obelisci Sesostris 388
 Pheronis 413. seq.
Obeliscus Psemmis, Romam translatus & in Circo locatus 457
 Ramellis, omniû maximus 455. sq.

Heliopoli subreçtus ibid.
 à Cambyse in Excidio urbis servatus 456
 Alexandriam, inde Romam translatus ibid.
 Circo maximo illatus 457
 dejectus, à Sixto Vto restituitur ibid.
 ejus interpretatio 457. seqq.
 Vide *Stela* & *Pyramides*.
Observationum cœlestium vetustas 504
Obsidia, Azoti diutissima, & XXIX. annorum 542
Oceanus, olim nomen Nili 271
 Herodoto fabulosus habitus 272
Offaëteris 660. seqq.
 Enneaëteris vocata & cur 660
 primùm religiones spectabat, post annum ibid.
 emendata 661
 Eudoxi 662
Ogyges, Phoroneo æqualis, Thebaidis Rex 85
Olea, Minervæ sacra 113
Olympia, Antiochiæ Syriæ sub Commodo, & quo ritu celebrata 226
Olympiadum Epocha duplex, Vera & Vulgaris, & utriusque initium 449
Olympias prima, quot annis post Trojam captam 328. seqq.
 Vulgaris 485. seqq.
 ejus æra 489
 Vide *Æra*.
Olympionicarum in Chronologiâ usus 561
 Scri-

<i>Pandofia</i> Lucaniae urbs, Platænsium colonia 547	exodus ex Ægypto 319
<i>Panonia</i> , festum & templum Jonum 361	reditus 333. sq.
<i>Panonium</i> , concilium in Asiâ, à colonis græcis institutum 121	<i>Pausania</i> dissensus à Castore & Hygeno circa Argivos reges 84
<i>Panodorus</i> de Mythicis Ægyptiorum Dynastiis 11	Dionysio Halicarn. in Epochâ Archontum 562. seq.
<i>Panopolis</i> , Thebaidis urbs, Chemis 401	<i>Pedici</i> Athenis qui 647
<i>Paralii</i> , Athenis qui? 647. 670	<i>Pelægi</i> , unde dicti 130
<i>Parasiti</i> nomen, olim honestum 261	iiidem qui Danaï & Argivi ib.
<i>Parentationes</i> Ægyptiorum 273. sq.	<i>Peloponnesus</i> , Pelægia 130
<i>Parentes</i> honorandi 187. sqq.	ab Heraclidis reducibus subjugata 350
ab Ægyptiis summè culti 188	<i>Pelops</i> quis 300
<i>Pariani</i> , serpentum incantatores 43.	ejus in Græciam adventus, & dominatus in Peloponneso ib.
colonia Milesiorum 552	<i>Pelusium</i> urbs, ab Israëlitis ædificata 107
<i>Partheni</i> Lacedæmoniorum, ex prostitutis virginibus nati, Tarentum occupant 543	Abaris olim & Sethros dicta 108
<i>Parti</i> , gens & colonia Scythica 381	ab Heliopoli 1500 stadiis distans 109
<i>Pascha</i> , quo tempore celebrandum 192	amplissima ib.
à Judæis non semper constituto tempore celebratum 191	<i>Pentecontorus</i> , navis Danaï 116. 129
<i>Paschalis</i> agnus, ubi mactatus 146	<i>Perdicca</i> , Macedonum Rex quotus. 447. sq.
<i>Paschati</i> primo an similis apud Ægyptios ritus 146	<i>Peregrinatione</i> Ægyptiis olim interdictum 216
<i>Pastores</i> in Ægypto, an Israëlita 102.	<i>Peregrini</i> à Judæis severè habiti 179
138. 323. sq.	<i>Periodus</i> . Vide <i>Cyclus</i> .
Phœnices an Arabes 104. 324	<i>Peripatetica</i> Philosophia num è Mose se hausta 1, 1
cur Hycsos appellati 101	<i>Periplus</i> Africae 570. sq.
eorum regnum 100. sqq. 250. sqq. 313	<i>Persa</i> an Magiæ autores 144. sq.
quamdiu steterit 104. 313. 319. sqq.	quando celebres esse coeperint 145. 606
	eorum regnum 621. 630. sqq.
	conjugia cum sororibus & matribus licita 171. sq.
	<i>Per-</i>

INDEX III.

<i>Persia</i> , Media aliquando dicta & cur 606	num literarum inventores 123
<i>Pessinuntii</i> , Matris Deum cultores 135	<i>Phœnix</i> , avis 387
<i>Petofiris</i> , Magiz & Genethliacæ in- ventor 144. 477. sq.	<i>Phoronem</i> , Græcorum Regum an- quissimus 15. 84. sq.
<i>Pharao</i> , quid Ægyptiis significet 72	Ogygi æqualis 85
quis, Abrahami σύλλερον 73	<i>Phraortes</i> , Dejocis filius, Medorum- Rex, imperium prolatavit 533
Jacobi hospes 90	ab Assyriis victus & cæsus ibid.
sub quo Josephus floruit 102	Persas subegit 605
Israëlitarum servitus cœpit 106	<i>Phryges</i> , Matris DEum cultores 135 seqq. 301
<i>Pharisei</i> , traditionum propagatores 157. seq.	harmoniz Musicz inventores ib.
Sadducæorum æmuli 158	<i>Picum</i> , in ειδωλομασία, statuariâ an- tiquior 55. sq.
eorum ortus 157	in pretio olim habita 536
<i>Phemonoe</i> , prima Apollinis vates, carminisque inventrix 299	<i>Pietas</i> , Anapii & Amphinomi fra- trum Catanensium, aut Eman- tii & Critonis Syracusanor- um, in Parentes 498
<i>Pheron</i> , Sesostris filius, Ægypti Rex, visum amittit & recipit 453. sq.	<i>Piorum</i> nomen, fratribus Catanen- sibus datum ibid.
<i>Phidon</i> , Argivorum Rex 446. sq.	<i>Pilosa</i> Ægyptiorum Numina 162
mensuras & pondera primus in- stituit ibid.	<i>Piscium</i> Ægyptii Græcique abstinen- tes 220. seqq. 445.
nummos in Æginâ cudit ibid.	in sacris nullus usus 221
Lycurgi & Iphiti σύλλερον 489	<i>Pisistratus</i> , Atheniensium tyrannus 670. seqq.
<i>Phila</i> , urbs 88	quâ ratione tyrannidem occupa- rit 670. seqq.
ambigua inter Ægyptios & Æthi- opes 89	Solonem sibi adversantem in ho- nore habuit 672
<i>Philosophia</i> , Platonica & Aristoteli- ca num è Mose hausta 151	moderatè administravit Rempu- blicam 673 ibid.
<i>Phiope</i> , Memphitarum Rex, idem qui Apappus 87. 91	ejectus tyrannidem, operâ Megaclis, astu recuperat 673
<i>Phanices</i> , idololatriæ propagatores 34	Megaclis filiam ducit 673 tyran-
in Palæstinâ habitantes circum- cisi, in Græciâ non item 74	
Παιδοφυσίαν probarunt 78. seqq.	
primi rei nauticæ dediti 112. 304	

tyrannidem secundò amittit ib.	Sacerdotibus eorum prohibita
tertiùm recuperat & firmat 674	174.222. sq.
moritur 675	<i>πολυκισραβή</i> in Ægypto 470. sqq.
ejus ingenium 671	<i>Pompejus Sextus</i> , Neptuni filium se
tyrannidis tempus 672. 675	credidit 498
<i>Pitbom</i> urbs, ab Israëlitis in Ægypto	<i>Ponderum</i> inventor, quis. 446
ædificata 108	<i>Porcum</i> violare, Ægyptiis nefas 60
ad Typhonis nomen alludit. ib.	<i>Posideon</i> , sextus mensis Atticus 655
<i>Planetarum</i> , nomina diebus Ægypti-	<i>Posidonia</i> , Brutii urbs, Dorum colo-
is imposta 197. seq.	nia 547
fortes, apud Veteres diversæ 479	Neptunia & Pæstus vocata ib.
<i>Plato</i> an sapientiam à Mose edo-	<i>Posidonia</i> festum Atheniensium 655
ctus 151	<i>Postiiminii</i> jus, apud Romanos unde
ejus doctrina de animâ, à Pytha-	12
goræis hausta 282. sqq.	<i>Præcepta</i> Noachidarum. Vide tit.
statu post mortem 283. sqq.	& <i>Leges.</i>
purgatorio 283	<i>Presbyteri</i> , titulus vetustus 228
ætas 284	<i>Priapus</i> , Ægyptiis Horus 66
<i>Pluto</i> , inter DEos Cabiros Axioker-	<i>Principia</i> Gentilium duo contraria,
fos 36	Boni & Mali 205
<i>Pluvia</i> Æthiopicæ, causa crescentis	<i>Zeus & Adns</i> 268. sq.
Nili 81. sqq.	Bellum seu Iis & Concordia five
<i>Pœseos</i> apud Græcos ortus 434.	Pax 279. sq.
sqq.	<i>Profanatio</i> nominis divini, quid E-
<i>Polybius</i> , primus superstitum Scri-	bræis 165
ptorum Olympiades in Histo-	<i>Prophetia</i> varii gradus apud Mai-
riâ adhibuit 487	mon. 128. sq.
<i>Polybus</i> , alias Thuoris, Rex Ægypti,	<i>Profelyti</i> præceptis Noachidarum
ejusque ætas 463	adstricti 161
<i>Polycrates</i> Samius, Maris Dominus	quatenus imagines iis facere,
293	concessum 164
<i>Polydorus</i> , Lacedæm. Rex, occisus 45	jure asylosum gavisus 167
heroicis honoribus ob virtutem	eorum nuptiæ cum Ebræis quo-
cultus ib.	modo licitæ 175
<i>Polygamia</i> apud Ebræos & Ægyptios	apud Ebræos nullus hæres 179
permissa 173. sq.	delinquentium pœnæ 184
	Yy yy ini-

initia mentum & baptis mus	199	<i>Pyane p sion</i> , mensis Articus quartus, unde dictus 659
<i>Profelytismo</i> consanguinitas pristina deleta 176.199		<i>Pylaa</i> , concilium Amphictyonum 119. sq.
<i>Proserpina</i> inter DEos Cabiros 36		<i>Pylagora</i> , Assessorum Concilii Amphict. ib.
<i>Prytanes</i> , annuus Corinthiorum magistratus 564		<i>Pyramides</i> , apud Memphitas solium extructæ 46
<i>Psammitichus</i> Ægypti Rex, Sabaconem fugat, & Thementem regem Ægypti tollit 38		primæ in Chocho me ib.
Oraculorum responsis regno destinatur 540		an ministerio Ebræorum extructæ 48
pulsis aut cæsis reliquis Regulis totâ Ægypto potitur 540. sq.		num horrea Josephi ib.
Saim metropolim constituit 540		cur tantis sumptibus extructæ 47. sqq.
facta ejus 541. sq.		in lacu 240
Azotum XXIXenni ali obsidione capit 542		eorum materia 49
Scythas Syriam invadentes muneribus placat 568		structores 46. sqq. 240
ejus mors & sepultura ib.		<i>Pyramidis</i> maximæ accurata descriptio 51
<i>Pstitaci</i> , Indici & Africani 367		<i>Pythagoras</i> à sacerdotibus Ægypt. circumciscus 74
<i>Psylli</i> , serpentum incantatores 43. 148		facris Jovis Cretensis initiatus 258
<i>Ptolemais</i> , Thebæidos urbs magna 400		à quibus hauserit sapientiam 150. sqq.
<i>Pueri</i> , juxta Ægyptios divinandi facultate præditi 64		ejus ætas 549
<i>Purgatoris</i> origo è doctrinâ Platonis 283		doctrina de immortalitate animæ 276. sqq.
Virgilia 286		numeris ib.
<i>Purpura</i> , ab Hercule inventa 303		metempsychosi 278
<i>Putci</i> , à Danai filiabus inventi 130		<i>Pythagoras</i> rarò sententiarum rationes reddebant 281
<i>Pyane p sia</i> , festum Atheniense, quale 655		eorum jurisjurandi formula 277. sq.
		<i>Pythia</i> , ludi 666. sq.

eorum præfides Amphictyones 120
Pythôn, quis fuerit 666
Q
*Q*uaternarius Pythagoræ 276. sq.
*Q*uinquennalis in honorem Homeri apud Chios & Athenienses 442. sq.
R
*R*abbini Veteres fabulis, Recentiores scientiis dediti 159. sq.
 eorum commentum, de rege Ebræorum flagris obnoxio 340. sq.
Ramefis, regio in Ægypto quæ 90 num urbs cognominis ab Israëlitis in Ægypto ædificata 108. sq.
Rameffes, Ægypti Rex 455
 ejus obeliscus 455. sq.
 nominis plures 455
Regeneratio profelyti apud Ebræos 199
 ex insperato revertentium, qui pro mortuis erant habitati apud Græcos 200
 manumissi, apud Romanos ib.
Reges, Ægyptii ex sacerdotibus sæpè electi 538
Ebræi, num flagris obnoxii 340 sq.

Israëlis & Judæ, eorumq; Chronologia 403. sqq. 529. sqq.
 Romanorum 499. sq.
 Vide *Regnum*.
Regnum. Vide. *Tabula* & tit. speciales.
 Ægypti 470. sqq.
 Argivorum 83. sqq. 298. sqq. 350. 4+6
 Assyriorum 509. sqq. 517. sqq.
 Atheniensium 345. sqq. 353. sq. 356. sq. 490. sq.
 Corinthiorum 489. sq. 563. sqq.
 Cretensium 252. sqq.
 Damasci 346. sq. 469
 Ebræorum 338. sqq. 367. 467. sq. florens ab Ægyptiis, reflorescens ab Assyriis oppressum 468
 Elephantinorum 88
 Heraclidarum in Peloponneso 349. sq.
 Inferioris Ægypti
 Lacedæmoniorum 453. sq.
 Lydorum 330. 490. 533. sqq.
 Macedonicum 44. sqq.
 Medorum 523. 532. sq. 601. 621
 Medo-Perfarum 604. sqq. 621
 Memphitarum 27. 92
 Mycenarum 299. 301. sq.
 Pastorum in Ægypto, sive Taniatarum 100. sq. 250. sqq.
 Perfarum 621. 630. sqq.
 Sicyoniorum 15 30. 353
 Syriæ 345. sqq. 378
 Yyyy 2 The

INDEX III.

<i>Thebanorum</i>	26.87.138.fq. 311	armis diu occupata , non literis ibid.
	fqq. 465. fqq.	
<i>Thinitarum</i>	26.45.86. fq	à Gallis quando capta 501
<i>Tyriorum</i>	368. fqq. 378. 407	<i>Romani</i> , <i>Ægyptiorum</i> sacra non omnino averfati 60.154
	fqq. 579	victimis humanis olim sacrifici- carunt 318
<i>Regimen Ebræorum</i>	126. fqq.	principium anni aquatum sta- tuerunt 8
<i>Reboboam</i> , Rex Judæ, à Sefoftre victus	376. fq.	eorum tempora & Chronologia 499. fq.
<i>Religionum</i> intervalla , ex Patrum quorundam fententiâ	55	Vid. <i>annus</i> .
<i>Respublica</i> Ebræorum, æmulationi- bus & schifmatibus Tri- buum perpetuò involuta	307	<i>Romuli</i> natalis & obitus, Eclipsi folis infignis 501. fq.
<i>Revolutio</i> Zodiaci & Mundi	9	<i>Rufi</i> , <i>Ægyptiis</i> exosi 79.92.206
<i>Rhamses</i> Rex <i>Ægypti</i> avariffimus	415. fqq.	tantum Boves ab iisdem ad victi- mas adhibiti 212.214
Herodoto Rhampsinitus	416	S.
ejus monumenta	417	
fabula de ejus defcenfu ad infe- ros	416	
<i>Rhapsodica</i> certamina	439. fq.	S <i>Abacon</i> <i>Æthiops</i> , <i>Ægyptum</i> oc- cupat 472. 484
<i>Rhea</i> , Mater Deum	135. fq.	initio crudelis, poftca pietate & benignitate infignis 424
<i>Rbegium</i> , Chalcidensium colonia	548	idem cum Soo five Suâ, Rege <i>Æ-</i> <i>gypti</i> 485
<i>Rbodii</i> Græcorum coloni	358	<i>Ægypto</i> sponte cedit 484. 538
cultum Neptuni & <i>αὐτοπαροῦσία</i> à Cadmo edocti 121		ia <i>Syriam</i> à <i>Pfamimiticho</i> fugat- tus 538
<i>Rhodopes</i> Pyramis , & de hac fabu- la	49	<i>Sabazius</i> Jupiter 255
<i>Rhodus</i> infula , cur Telchinis dicta	85	<i>Sabbatum</i> primum quando celebra- tum 194. 198
ejus urbes	358	<i>Sacerdotalis</i> ordo cur <i>ἱεροῦσος</i> di- ctus 53
<i>Ritus</i> funebres <i>Ægyptiorum</i>	156	<i>Sacerdotes</i> , <i>Ægyptii</i> in Reges fape- electi 538
	273	toto
<i>Roma</i> , quando condita	499. fqq.	

RERUM.

toto corpore rasi	217	in Talmude non memorati	159
polygamiâ prohibiti	174.	eorum ortus	157
	222. seq.	<i>Saitæ</i> , cultores Minervæ	110. 113. 122.
eorum & Ebræorum multæ			132. seq.
lotiones	218	<i>Salatis</i> , Pastorum in Ægypto pri-	
vestitus	218. seqq.	mus Rex	100
victus	220. seqq. 542	malè Eusebio Saites dictus	105
potus	220	num Assyrius fuerit	106
castimonia	222	Israëlitarum persecutor	107
matrimonium	222. seq.	<i>Salman-asar</i> , Assyriorum Rex	510.
varii ordines	224. seq. 241.		seqq.
	seqq.	cum Nabonassaro malè confun-	
functiones & munera	222	ditur	510
Argivæ	131. seq.	ejus res gestæ	511
Carnii, an Sicyone regnarint		<i>Salvationis</i> apud Græcos tres species	
	353		301
Ebræi, comam alere prohibiti	217	<i>Samaria</i> captivitas	470
eorum successio	224	<i>Samaritani</i> cur Judæis exosi	516
Vide paulo supra.		<i>Samotheus</i> Cabirorum DEorum.	
Græci, casti	265	mysteriis celebres	126. 355
<i>Sacerdotis</i> Summi Ebræorum, ve-		eorum religionibus veteres He-	
stitus	219	roës imbuti	126. seq.
<i>Sacrificia</i> humana. Vide <i>αιθρω-</i>		<i>Samson</i> , qualis Judex	308
<i>ποθυσια.</i>		<i>Samuelis</i> , Ebræorum. iudicis ætas	
olim quasi convivia fuerunt	210		ibid.
Ebræis juxta quosdam permissa		<i>Sanchuniathon</i> rerum Phœnicicarum	
potius, quàm imperata		scriptor	30. 79. 244
	201. seqq.	<i>Sanctificatio</i> nominis divini Ebræis	
eorum antiquitas	201	quid	165
varietas apud Judæos	204. seqq.	<i>Sanctuarium</i> à Mose extractum	210.
	209.		seq.
non institutio, sed modus à		<i>Sanguinis</i> efus, severè interdictus	
Mose	201		186
ritus apud Ægyptios	193. 202.	<i>Sapientes</i> septem Græciæ	644. seqq.
	208.	omnes, præter Thaletem, civita-	
<i>Sadducæi</i> , Pharisæorum æmuli	158	tibus suis præfecti	645
		eorum	

corum sententiæ Apollini Del-	irruptio in Mediam, regnante
phico consecratæ 645	Cyaxare 567. seq.
<i>Sardes</i> à Cimmeriis occupatæ 537	<i>Sectarum</i> , Barbarismi, Scythismi,
iterum à Cyro 625	Hellenismi, Judaismi, interval-
<i>Saturnus</i> , Sanchuniathoni Menes	la 55
30	apud Judæos origo 157
ejus nominis duo Phœnicibus 30	<i>Σεσάρθρα</i> , Lex Solonis, de obzra-
Noah 31	tis nexu corporis solvendis
Ilus 73. 79	483. 648
hieroglyphicè expressus 38	festum Atheniense 649
circumcisionis autor Sanchun:	<i>Seleucia</i> , Babylonis vicina, illique so-
73	litudinis causa, à quo condi-
ejus, filium immolantis exemplo	ta 629
invaluit <i>παιδοθυσία</i> 78. 318	<i>Seminamis</i> , num Babylonis condi-
<i>Satyri</i> ex Ægypto 66	trix 507
<i>Saul</i> Israëlis Rex, à Samuele inun-	ejus ætas 522
ctus 342	<i>Senacherib</i> Assyriorum Rex 511. seqq
ejus res gestæ 343	Pelusii obsidione à muribus de-
<i>Scarabeus</i> , Solis Symbolum Ægy-	pulsus 538
ptiis 38	ejus Expeditio adversus Judæam
<i>Scenopegia</i> , festum 192	& Ægyptum 512. seq.
<i>Scira</i> , festum Atheniense 657	<i>Septem</i> Græciæ Sapientes. Vide
<i>Scirophorion</i> , XII. mensis Atticus,	<i>Sapientes</i> .
unde dictus ibid.	<i>Septenarius</i> numerus, in honore ha-
<i>Scribendi</i> , ars quando apud Ægy-	bitus 195
ptios inventa 28	in ritibus Mosæicis insignis 196
quæ ratio olim apud Græcos 124	Apollini sacer 477
<i>Scriptores</i> rerum Ægyptiacarum 1.	solennis in sacris Gentilium 195.
seqq.	213.
Olympionicarum 487	Vide plura pag. 195.
<i>Scyllacium</i> Brutiorum Athen. colo-	<i>Septimana</i> . Vide <i>Hebdomas</i> .
nia 549	<i>Septuaginta</i> versio Judæis
<i>Scytharum</i> migratio in Parthiam	Hierosolymitanis ingrata; i
381	Ægyptiis contra grata 153
Cimmeriam 537	<i>Sepulchra</i> Regum Assyriorum Eu-
	phra.

phratis inundatione demer-	<i>Sefonchosis</i> , idem cum Sefostri 284
sa 628	sq. 384.415
eorum magnificentia apud Ægy-	<i>Sefostri</i> , idem qui Sefac Ebræis 22
ptios unde 47	376
<i>Sepultura</i> apud Athenienses ratio	Sefonchosis. Vide supra.
113	Sethosis 370. sq.
negatæ apud Ægyptios pœna	ætas 22. 132. 248. sq. 375
273. seq.	Pate 371
locum dedit fabulæ, de anima-	cum commilitonibus educatio
bis infepulcorum cor-	371
porum à Charonte non	res gestæ amplissimæ 372. sqq.
admissis 274	414
<i>Serapis</i> , Alexandriæ à diversæ religi-	apparatus ad totum terrarum or-
onis hominibus cultus 154	bem subjugandum 373
<i>Serpentes</i> , symbolum conversionis	sq.
Astrorum 38	Expeditio in Æthiopiam 373 sq.
quidam Jovi sacri 43. 163. 255	484
Epidauri, Æsculapio sacri & ci-	navalis potentia ibid.
cures 43. 255	e xpeditio in Asiam 376 sqq.
in Bacchi sacris 134	exercitus 378
aliis diis sacri 255	stelæ in devictis regionibus posi-
in insignibus Cretensium 256	tæ 379. 384
eorum incantatores 43. 148. sq.	coloniz 381. sqq.
<i>Servitus</i> , ex furto apud Ebræos 188	Tabulas Geographicas edidit
ex causis aliis apud eosdem, ejus-	384
que ratio 181	reditus ab Expeditione 384. sqq.
ejus origo unde ibid.	Reges ad eurrum jungere solitus
<i>Servitutes</i> Israelitarum, post Josuam	386
variæ, & aliquando con-	opera 387. sqq
temporanæ 307. sqq	instituta militaria 390. sq.
<i>Servorum</i> apud Ebræos quale con-	totam Ægyptum inter Ægyptios
nubium 176. 180. sq.	divisit 391. sq.
Sefac, idem cum Sefostri & Sethosi 22	in XXXVI Nomos di-
376. sq.	stribuit 392
Vide <i>Sefostri</i> .	legem agrariam tulit ibid.
<i>Sefochris</i> , procerus 20	follæ deductæ, & cur 395. sqq.
	cur

cur à fossis ex Nilo in Mare ru- brum ducendis destitenti- 396	Milesiorum colonia 552
urbes primùm aggerib9 munivit, & cur 397	<i>Sipylene</i> , Mater DEorum 135
ad quos labores populis devictis & abductis usus fuerit 397	<i>Sipylus</i> quando eversa ibid.
obitus, & imperii anni 402. sq.	<i>Σίσων</i> , tonfuræ species 105
successor & liberi 413. sqq.	<i>Smyrna</i> , Græcorum colonia 359. seq
<i>Seth</i> Ægyptiis, qui Græcis Typhon 108	delubrum Homero consecravit 441
<i>Σηθ</i> , nomen Canis cœlestis 8	ab Alyatte capta 602
<i>Sethi</i> columnæ 39	<i>Socratis</i> ætas 452
<i>Sethon</i> , Ægypti Rex, Vuleani olim sacerdos, obsessus ope mu- rium liberatur 538	<i>Sol</i> , Attidis nomine cultus 136
<i>Sethosis</i> Vide <i>Sesostris</i> .	ab Ægyptiis cultus 156
<i>Sethron</i> , inferioris Ægypti metropo- lis 29. 108	in eorum Theologiâ Rex 477
<i>Sicilia</i> populi 494	ejus Eclipsis à Thalete prædicta, quando contigerit 603
<i>Siculus</i> Ebræorum duplex 340	& Luna, apud Ægypt. æternita- tis Symbolum 8
<i>Sicula</i> coloniz 49. sqq.	Dii gentium communes ibid.
<i>Sicyoniorum</i> Regum vetustas explo- sa 15. 353	<i>Soles</i> antiquis multi 462
<i>Sidon</i> , Phœniciz urbs, Tyro vetusti- or, ejusq; mater 304. sq.	<i>Solomon</i> , Rex Ebræorum 362
<i>Sigillatores</i> victimarum apud Ægy- ptios 214. 317	ejus templum Vide tit. navigationes 365. seqq.
<i>Sileni</i> , ex Ægypto 66	magnificèntia 377
<i>Simia</i> , ab Ægyptiis culta 162	amicitia cum Hiromo 368.
<i>Simulacra</i> DEorum, primi statuerunt Ægyptii 34	<i>Solon</i> , Archon Atheniensis 648
vetustissima ex rudi lapide 57	Legislator & emendator repu- blicæ 649
<i>Sinope</i> Urbs Paphlagoniz illustrissi- ma, regni Mithridatici caput,	census ab eo actus 647. seqq.
	<i>Pisistrati</i> tyrannidem oppugnavit 6; 1. seqq.
	ejus leges 648
	quâ scripturâ exarata 124
	de nexu obrætorum 483.
	648
	respublica 649. sqq.
	mixta

mixtæ formæ 650
 in Democratiam abiit ibid.
 Senarus Quadringentorum
 651. sq.
 Demarchi, qui 652
 menses, eorumque ratio 653
 sqq.
 obitûs tempus 672
 Sororem ducere, qt. variis gentibus
 aut licitum aut vetitum 170.
 sq.
 Sortes Planetarum, apud Veteres di-
 versæ 479
 Sorbis, Canis cœlestis nomen 8
 Spectrorum doctrina apud Gentiles
 unde 270
 Sphæra Ægyptiacæ à reliquis dissen-
 sus 42. sq.
 Sphinges, cur ab Ægyptiis ante tem-
 pla positæ 58
 Spiritus (voeis) variæ significatio-
 nes juxta Maimon. 228
 Stagnum Moerios, regis Ægypti
 238. sq.
 Statua Memnonis vocalis à Cam-
 byse diffusa 425. sq.
 Statuaria olim rudis 292
 Statuarum in εἰδωλομανία Vete-
 rum origo. 56. 292
 usu quatenus Ebræi prohibiti
 164
 Stela Ægyptiorum 39
 Sesostris, 379. sq. 384
 Thechnatis, Ægypti regis, in quâ
 execratus est Menin 482
 actiones memorabiles & inven-

tiones conservant 462
 Vide *Piramides, Obelisci, Colum-
 mnæ.*
Stellarum fixarum motus, ante Hip-
 parchum incognitus 9
Stoici ἐκπύρωσι Μῦνδι statuerunt
 10
Stratagema Milesiorum & Prien-
 nensium, frumenti abun-
 dantiam simulantium
 602
 Pisistrati, tyrannidem Athenis
 invadentis 673. sq.
Subulci, Ægyptiis exosi 213
Suffetes, vox quid significet 390
 Carthaginensium judices ibid.
Suffimenti apud Ægyptios & Ebræos
 compositio 211
Sufficus in sacris eorundem ib.
Suffocati esus, cur prohibitus 186
Superstitio ab Ægyptiis orta 113
Suphis, Rex Memphitarum 47
 num contemplator an contemtor
 Deorum 52
 librum sacrum scripsit 52
Sus, Ægyptiis & Ebræis impurum
 animal 213. 539
 inter Februa in Oriente & Occi-
 dente 539
Susa, Memnonis aliquandiu regia.
 429
 expugnata à Dario Medo 606
 sqq.
 Sufach & Sefach 607
 à Darii Medi filio instaurata 607
 Chal-

INDEX III.

Chaldaici imperii propugnaculum	606
post Persiarum urbs & regia	608
eorum arx ad Eulazum amnem	607
<i>Sufarion</i> , Comœdiæ inventor	668
<i>Sybaris</i> , Achæzorum colonia, aliquoties, mutato nomine instaurata	549
<i>Sydyck</i> , Jupiter	35
<i>Synedria</i> , tempore Judicium & Regum, usq; ad Jehosaphatum nulla coacta	306
Minora quando coeperint	230
<i>Synedrium</i> Magnum quando institutum	182. sq. 227. sqq.
ejus in reges Ebræorum an ullam potestatem	340. sq.
<i>Syracusa</i> , Corinthiorum colonia	495
quando condita, & ubi sita	495
earum descriptio & partes	496
opulenta & Nummi	497
<i>Syria</i> regnum	345. sqq. 378
<i>Syri</i> circumcisio in usu	74
<i>Syringes</i> , quid	39

T.

T abernaculi Mofaici magnitudo & mansiones	363. sq.
<i>Tabula</i> , æra templi Hierosolymitaniani	403. sqq. 529. sqq.
Annorum regni Nabuchodonosori	595

Chronologia Ebraica	18. sqq.
	97. sqq. 403. sqq.
Græca	97. sqq. 411. sqq. 635
	sqq.
Dierum Mensis Attici	654
Dynastia Deorum & Semideorum	11
Genealogica Lacedæmonis	128. sq.
Patriarcharum postdiluvianorum	13
Regum Ægyptiorum	18. sqq. 50
	314. 411. sq. 474. 635. sq.
Arcadum	413
Argivorum	84
Assyriorum	517. sq. 634
Babyloniurum	634. sq.
Elephantinorum	88
Inferioris Ægypti	18. sqq.
Israëlis	420. sq.
Judæ	410. sq. 529. sqq. 634. sq.
Lacedæmoniorum	453
Lydorum	635. sq.
Mædo-Perfarum	601. 634. sq.
Medorum	525. 621. 635. sq.
Memphitarum	18. sq. 50
Messeniorum	453
Pastorum	96. 102.
Perfarum	621
Romanorum	500
Saitarum	580
Tanitarum	96. 102
Thebanorum	18. sqq. 50. 96
	sqq.
Thinitarum	18. sqq.
Tyriorum	89. 407. sqq. 410. sq.
	Sue-

Successorū Nabuchodonosori	595	æra	403. sq. 528. sqq.
Talmudis origo	157. sqq.	excidium	575
Talpa, animal religionis capax creditum	539	Idum, quando extrui coepit, dedicatum & quamdiu impeditum.	630
Tanis, Inferioris Ægypti metropolis	25. 29. 250	Jovis Beli, Babylone	591
Tanitarum Regnum in Ægypto	29. 250. sqq.	Portatile, seu Sanctuarium Moisaicum	210. sq.
ejus finis	251	Terina, Lucaniæ urbs, Crotoniatarum colonia.	547
Tarentum, Partheniorum Lacorum colonia	543. 550	Terra Ebræis promissa	230. sqq.
Calabriæ, Apuliæ & Lucaniæ caput	550	ejus divisio	234. sq.
Colonia Romana facta	ib.	Tethmosis, Thebanorum Rex	138. sq. 315
Tartarus	272. sqq.	Telegonus, quid Pythagoræis	277. sq. 280
ejus fluvii	283	Teucer, Rex Cypri, Salamines conditor	332
Tauromenium, Siciliæ urbs, quando & ubi condita	494. sq.	Thalassocratia	293
Telchines, qui	85	Thales, ex septem Græciæ sapientibus, primus Eclipsin Solis prædixit	603. 646
Tempestates anni in zonâ torridâ	82. sq.	Themuz, quis.	31
Templa, Diis primi struxerunt Ægyptii	34	Thamyris, Lini discipulus, cum Muls certamen iniit	435
primitiis apud eosdem sine statuis	34. 57	in Pythiis cantu vicit	667
eorum origo	53. 105	Thara, statuarius & idololatriæ autor.	96
structura apud Ægyptios	210	Thargelion, Ximus mensis Atticus, quo Troja capta	656
Templum Ezechieli visum, quod præsentat	365	Thasus, insula	126
Hierosol. Inum	362. sqq.	Theba Ægyptiæ, caput Thebaidis	29. 402. 418
quando conditum	363	cur Ogygiæ Poëtis	85
quam diu steterit	403	totius Ægypti metropolis	419
ejus introitus solum ab Oriente			ca.
magnitudo Tabernaculo collata	363		

earum antiquitas & magnitudo	419	facta herōica	297
excidium	421	captivitas & cædes	298
<i>Thebais</i> , Pathros, ab Ægypto olim		<i>Thebomphoria</i> , ininitatio Cereris à	
distincta	24.400	Græcis ad Ægyptios, per filias	
Æthiopiæ nomine insignita	141.	Danai translata	131
	337	<i>Thebombeta</i> Athenienses	641.1q.
ejus nomi	400.1q.	<i>Thebspis</i> , Tragœdiæ inventor	668.1q.
<i>Thebana</i> Dynastiæ Africani	465.1qq.	Ἰητες, capite censi Solonis qui	649.
<i>Thebani</i> Reges, iidem cum Diospo-			1q. 652
litanis.	26.94.583	<i>Thinitorum</i> regnum	26.45
<i>Thebanorum</i> regnum	26.87.138.1q.	à quo conditum	27
	311.1eqq. 413.1eqq.	ejus metropoles	27.45
ejus finis	470.1qq.	finis	86.1q.
<i>Theocratia</i> Judaica	226.229	<i>This</i> , metropolis Regni Thinitarum	
<i>Theodoret</i> de sacrificiorum insti-			27.45.400
tutione sententia	201.1q.	<i>Thorb</i> , Mercurius, Tautes, Menes	
<i>Theologia</i> Ægyptiorum moralis	156	filius	30.34
ænigmatica make apud exte-		mensis, quo Canicula sidus oritur	
ros famæ	581q.		309.1q.
<i>Theoptia</i> .	52.1qq. 335	<i>Thrasylli</i> apopspation, apud Cle-	
<i>Therapenta</i> apud Judæos qui,		mentem Alexandrinum cuius	
frugales	220	fidei	295.1qq.
<i>Theauri</i> , donaria civitarum Græ-		<i>Thummin</i> , an confine Αλγερίας Sum-	
carum. &c. Apollini Delphico		mi Judicis Ægyptiorum	316
oblata.	536.1q.	<i>Thuvris</i> , aliàs Polybus rex Ægypti,	
<i>Thefens</i> , Atheniensium Rex	294	ejusque ætas	463
cum Amazonibus bellum gessit		<i>Timæi</i> , Historici Græci ætas, scri-	
	298	pta	487q.
Atticam in unum concilium coë-		Patens	494
git	297.1q.	<i>Tingis</i> urbs, Chananzorum profu-	
Populum in Patricios, Agricolas		gorum colonia	234
& Opifices distinxit	298	<i>Tisri</i> mensis, Judæis ante Exodum	
non abolevit monarchiam	298	primus, post septimus	190.192
ejus ætas	394.1q.	<i>Tonsura</i> comæ in orbem	104
		Sacerdotium apud Ebræos	217
		<i>Tofarthrus</i> , Tofurthrus	18.28
			Ælicu-

Æsculapius, ejusque ætas 28. 34.
40
Traditiones Phariseorum 158
in Mishnam collectæ 158. sq.
earum propagatio successiva 160
Tragoedia 668. sq.
ejus inventor 668
nomen unde 699
ratio antiquitas 668. sq.
Tribunal Ægyptiorum, ejus Judices
XXX, summusque inter eos
315. sq.
Tribunalia Atheniensium varia
640. sq.
Tribunum Israëlitarum æmulatio-
nes & schismata 307. 344
Tributa, quando & à quo populis
imperari cœpta 392. 418
Tropium Doriense, Concilium in
Asiâ à colonis Græcis institu-
tum 121
Promontorium 358
Tripolemus, frugum inventor 260
Trismegistri colloquia, inter Mercuri-
um & Æsculapium, liber *Ψευ-
δοπυργου* 40. 244
Trismegistus, Vide *Mercurius*
Troja, quando capta 294. seqq. 328.
sq. 656
Trojanum bellum 325. sq.
ejus Scriptores 435. sq.
Tuthmosis, Ægypti Rex, Pastorum
debellator 323
Typhon, Osiridis frater, Hippopota-
mi & Crocodili specie forma-
tus ab Ægyptiis.

Ægyptiorum DEus 107. seq.
iisdem Seth vocatur 108
malus Genius & malorum
fons 206
Tyriorum Judices 309. 579
reges 370. 378. 407. 579. seq.
navalis potentia 511
Tyrus, Herculis cultrix 303
duplex, Insularis & Palætyrus 578
ejus ortus & antiquitas 304
Vetus, in continente posita 305
hujus obsidio & excidium
576. seqq.

V.

V *Acce* apud Ægyptios sacræ 62
Velorum inventor Dædalus 292
Vendere se ac liberos quatenus E-
bræis permittum 181
Vener apud Ægyptios, quia impu-
rus, cum reliquo corpore non
conditus 156
Venus cur Dionæa 131
Encheos, hastata 151
primò ab Assyriis culta ibid.
ejus in Oriente cultus celebris ib.
Ves in Zonâ torridâ quando 82. seq.
Veritatis simulacrum, summi apud
Ægyptios Judicis insigne 316
Versio bibliorû Septuagintaviralis.
Vide *Septuagintaviralis*.
Vestes tinctæ in Panathenzis prohi-
bitæ 133
linæ Sacerdotum apud Ægypti-
os 218
apud

apud Ebræos	219	<i>Usurâ</i> quatenus Ebræis interdictum	181. seq.
albæ iisdem usitatæ	219	<i>Utilitas</i> fecunda Deorum apud gentiles mater	59
Summi Sacerdotis Ebræorum	219	<i>Vulcanus</i> Phœnicibus Ζεὺς Μίξιν	33
<i>Vettius Valens</i> , Astrologus	478		
<i>Via</i> felicium quæ	155		
<i>Victima</i> ab Ægyptiis magno studio exploratæ.	214		
humanæ 77. seqq. 112. 121. 316. seq.		X <i>Enopiontis</i> in historiâ institutum	620
ruforum boum cur Ægyptiis usitatæ	204	<i>Xoirum</i> in Ægypto regnum	321
averruncæ	205. 208. seq.	<i>Ξυνομία</i> , festum Atheniense cur institutum	298
<i>Victus</i> Sacerdotum Ebræorum & Ægyptiorum	220. seq.		
<i>Vindex</i> sanguinis apud Ebræos	176		
<i>Vini</i> usu quatenus Sacerdotibus Ebræis & Ægyptiis interdictum	220. 542	Z <i>Abii</i> qui	162
<i>Violatio</i> legis mortis causâ, quatenus Judæis permilla	165	<i>Zalencus</i> , Locrensiū legislator	548
<i>Virgilius</i> commentum de statu inferiorum ex Homero & Platone hausit	285. seq.	<i>Zelarum</i> jus apud Judæos	168
<i>Virginis</i> immolatio ab Oraculo imperata	542. seq.	<i>Zodiaci</i> ἀνωτατάτων	9
<i>Uncti</i> in sacris qui	342	obliquitas quando & à quo primùm deprehensa	660
<i>Unctio</i> Regum apud Ebræos	342. seq.	<i>Zophala</i> , Æthiopicæ maris insulæ num Ophir	366
<i>Voracitas</i> Camblytæ Lydorum Regis	534	<i>Zona</i> Torridæ, anni tempestates quomodo sibi succedant	82. seq.
<i>Vox</i> è statuâ Memnonis	425. seq.	<i>Zoroastres</i> , Persæ an Bactrianus	144
		num Magiæ inventor	ibid.
		ejus nominis an plures	144. seq.
		etas fabulosa	ibid.

FINIS.

